Zekât ve Fıtra

Ramazanı şerif geldi . Zenginler zekâtlarını ve bütün halk fıtralarını bu ayda verirler .

Güzel ve etraflı düşünenlerimiz bu borcu öderken yerini ve lâyıkını bulmağa çalışırlar .

Fakir ve zengin, herkesi büyük felâket ve afetlerden koruyacak olan Tayyare ve memleketin her bucağında her dürlü kaza, belâ ve bir musibet zuhurunda koşmakta ve sıkıntıya uğrayanları korumakta olan Hilâli ahmer ve kimsesiz medetsiz kalmış öksüzleri barındırmakta olan Himayei etfal Cemiyetleri Zekât ve Fıtraya lâyık olan yerler ve müesseselerdir .

Zekât ve Fıtrayı alanlar ve almak isteyenler :

[Benden ziyade zekât ve fıtraya lâyık olan bu üç cemiyettir, Oraya veriniz diye fazilet göstermezler ve doğru söylemezlerse yazık ona ve yazık oparaya]

rin tesmiyesi taksimat cetveli üzerinde bulunmalıdır. Ancak termometresiz areometrelerde tesmiye areometre camı içinde bulunan bir kâğıt şerit üzerinde yazılmış olabilir.

2 - Areometre taksimatı üzerindeki tesmiye aletin cinsini ve ne için kullanılacağını şüpheye düşürmiyecek tarzda göstermeli ve eğer areometrenin kendi adı bunu bildirmiyorsa hangi akıcı madde için olduğu ayrıca yazılı bulunmalıdır. Areometrenin hangi suhunet derecesinde doğru göstereceği her zaman üzerinde yazılmış olmalıdır. Bu tesmiyelerin şüpheye düşürmiyecek kısa şekilleri de kullanılabilir. Eğer areometre şeffaf olmıyan akıcı maddeler için ise, göstereceği miktarlar mayi yüzünü tahdit eden münhaninin üstünden okumalı ve termometre tesmiyesinin yanında üstten okunacağı yazılı bulunmalıdır.

3 - Termometre taksimatlarında « 100 dereceli termometre » «C derecesi » veya bunlara benzer bir yazı bulunmalıdır.

4 - Her termometre üzerinde numarası, yapanın adı ve yapıldığı yer ve tarih bulunmalıdır.

Yanlış payı

Madde 133 - Areometrelerin yanlış payları şunlardır :

1 - Areometre taksimatı :

a) Ağırlık yüzdelerini gösteren areometrelerin taksimatı :

Yüzde 1 i	gösteriyorsa	yüzde	0,4
Yüzde 1-4 ü	»	»	0,25
Yüzde 1-5 i	»	»	0,15
Yüzde 1-10 u	»	»	0,1

b) Süt derecelerini gösterenler de içinde olmak üzere kesafet areometrelerinde (M. 131),

0,61 den 0,829 a kadar kesafetler için :

Taksimat 0,001 vahide göre ise en küçük taksimat derecesinin yarısı,

Taksimat 0,0005, 0,0002 ve 0,0001 vahide göre ise, en küçük taksimat derecesinin tamamı,

0,829 dan yukarı kesafetler için : en küçük teksimat derecesinin tamamı,

2 - Termometre taksimatı :

Eğer taksimat tanı derecelere göre ise: 0,4 derece

Eğer taksimat 1 - 2 veya 1 - 5 derceye göre ise, 0,2 derece

Eğer taksimat 1 - 10 dereceye göre ise, 0,1 derece

3 - Areometre ve termometre taksimat aralıkları gözle fark edilebilecek bir hata göstermemelidir.

FASIL 12
Gaz saatleri

Ayarlanacak gaz saatleri :

Madde 134 - İçinden geçen gazın hacmini ölçen ve bu ölçülen miktarı metre sistemine göre gösteren hava gazı saatleri ayarlanırlar. Bu saatler yaş ve kuru olarak ikiye ayrılır:

A - Yaş havagazı saatlerinde havagazı akıcı bir maddenin üstünde toplanır :

a) Durmadan ölçen bir ölçü tertibatı (ölçü davulu) ile veya

b) İki yana sallanan bir ölçü tertibatı ile ölçülür.

B - Kuru havagazi saatlerinde gaz, akıcı madde olmadan, hareket eden ve gaz kaçırmıyan cidarlarla ölçülür.

Umumî tertibat

Madde 135 - 1 - Saat, mahfazası kalınca bir madenden yapılmış olmalıdır. Gaz kaçırmaması lâzımgelen bu mahfaza gerek asıl ölçü tertibatı, gerek diğer belli başlı parçaları mahfazayı açmadan, istenildiği gibi değiştirilemiyecek tarzda takılmış olmalıdır.

2 - Gaz saatlerinde ölçme odasının hacmi, bir saatte harcanan en çok gazın (V) yüzde 1,5 günden fazla olmamalıdır.

3 - Gaz sayıcısı karıştırılmaması için, gaz saatinin mahfazasile örtülmüş veya buna sıkıca bağlı bulunan ayrı bir kapakla kapanmış olmalıdır.

Yalnız yerinden oynatılması güç olan dökme demir mahfazalı gaz saatlerinde, saat çarhları karıştırılamaz veya damgalanabilir bir tarzda yapılmış ise sayıcı saatten ayrılır biçimde olabilir.

4 - Bir gaz saatinin sayıcısında tertibat ve büyüklük bakımında bir birine uygun ve ölçme ödalarının hareketlerini sayıcıya geçiren mil ile nöbetleşe baglanabilen iki çarh ve iki sayıcı tertibatı varsa nöbet kavraması işlemede sayıcılardan birisi bağlanmadan ölçme odaları hareket etmiyecek tarzda yapılmış olmalıdır. Çarh tertibatından hangisinin geçirme mili ile bağlı olduğu dışardan görülebilmelidir.

Gaz saatlerine sayıcının geri hareketine engel olacak tutma tertibatı katılabilir.

6 - Birinci sayıcı harçanan gazın parasını gösteren yardımcı tertibat olarak ikinci bir sayıcı ile sıkıca bağlanmış olabilir. Bu kontrol sayıcısı birinci sayıcı ile bir mahfaza içinde kapanmış olmalıdır.

— Sonu Var —

Çorum orta mektep müdürlüğünden

Şehirdeki su tesisatından ve Albayrak mektebi önünden mektebimize su alınacağından 1400 lira bedeli keşifli mezkür tesisat 10 - 12 - 933 tarihinden itibaren 21 gün müddetle münakasaya konulmuştur. taliplerin yüzde yedi buçuk depozito akçasile birlikte yevmi ihale olan 31 - 12 - 933 Pazar günü saat 14 te Orta mektep müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

Takvim

Hasılatı şehitliklerin imar tahsis edilmek üzre şehitlik imar cemiyeti ve yine um askerî mütekaitlerin ihtiyac karşılık olmak üzre Umum m tekaidini askeriye cemiyeti ta fından tertip edilmiş olan 19 senesine mahsus takvimleri b umum vatandaşlara tavsiya ed riz . Şühedayı ve guzzatı tak ancak bu uğurda fiili yardımla olacağından takvimlerin diğerlerine tercihan alınması maksadı temin eder .

Vilâyet Defterdarlığından

Hazinei maliyeye ait uç ca desinde vaki ve tarafları aske lik şubesi, yol, mahfeli asker nin efrat kovuşile mahdut elyevm Meroğlu Eşref bey tahtı işgalinde olan 2 numara mağzanın 17 - 1 - 933 tarihinde itibaren bir senelik icarı 18 - 12 933 tarihinden itibaren 20 gü müddetle müzayedeye vaz edi miş ve bedeli müzayede had lâyık görüldüğü takdirde 6 - 1 934 Cümartesi günü saat 15 ihalesi tekarrür etmiş olduğu dan fazla malumat almak ist yenlerin münadiye ve varid dairesine müracaatları ve tal olanların bedeli muhammeni ola 120 liranın yüzde 7,5 kuru nisbetinde teminat akçasını müs teshiben varidat dairesinde isba vücut eylemeleri ilân olunur.

İlân ve Abone

Matbaa ve gazete işleri için Müdürlüğe, yazı işleri için Muharrirliğe müracaat edilir .

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 150 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 - kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Ayı « « - 25 - «

Çorum Vilâyet Matbaası

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL : 12 — No. 692

ÇARŞAMBA

3 - İkinci kânun - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Sayı 3195 133

Ulu Gazinin
yeni sene münasebetile büyük dilekleri

Ankara : 2 (A. A.) Riyaseti Cümhur Umumî Kâtipliğinden: Reisi Cümhur Hazretleri yeni yılı kutlulamak vesilesile Meb'us ve Vali beyfendiler, Belediye ve Cümhuriyet Halk Fırkası Reisleri, Profesörler ve halk tarafından gönderilmiş olup haklarındaki derin sevgi ve saygıyı gösteren tel yazılarından çok mütehassis olduklarını yeni yılında Büyük milletimizin yükseliş ve ilerleyiş yolundaki savaşlarında muvaffakıyetlerle dolu geçmesini dilediklerinin bildirilmesine Anadolu Ajansını tavsit buyurmuşlardır .

Gazinin Büyük Armağanı
Bursa Halk Fırkasına ve Bolu Halk evine merasimle konuldu

Bursa 1 (A. A.) - Gazi Hazretlerinin Cümhuriyetin Onuncu yılı hatırası olarak imzalarile Cümhuriyet halk fırkası Vilâyet merkezine armağan ettikleri fotografları bugün büyük merasimle yerine konuldu. Fırka Vilâyet reisi fırkamızın Büyük Lider ve reisine karşı minnet ve şükrandan sonra onun kurduğu ve yükselttiği eser önünde şahsî ve fırka teşkilâtı namına hürmetle eğildiğini ve izine imanla uyarak eserlerine sadık kaldığını ve ancak böylece daima eyice ve doğruya gideceğini söyledi. Bu güzel ahde hazır olanlar heyecanla, alkışlarla iştirak ettiler.

Bolu : 1 (A. A.) - Gazi Hazretlerinin Cümhuriyetimizin onuncu yıl dönümü münasebetile Halkevine armağan buyurdukları fotografları dün akşam heyecanlı tezahurat içinde Ev salonuna asılmıştır. Bu münasebetle muhtelif hatipler tarafından nutuklar söylenmiş ve gazinin Büyük milletine olan büyük hitabesi okunarak evin içini ve dışını dolduran halk tarafından heyecanla alkışlanmıştır. Bundan sonra Cümhuriyet ve istiklâlin ilelebet muhafaza ve müdafaası için ant içilmiştir. Talik merasiminin ilk senenin başladığı geceye rastlaması memleket için uğur sayılmış ve bu geceye Gazi gecesi ismi verilmiştir.

Necati Beyin Mezarında

Ankara 1 (A. A.) - Bu gün Maarif vekili Necati beyin beşinci yıl dönümü dolayisile mezarında bir ihtifal yapılmış ve merhumun hatırası saygı ile anılmıştır. İhtifalda Dahiliye ve Maarif vekillerile Mebuslar, Maarif erkânı ve spor teşekkülleri mümessilleri bulunmuştur.

Suriyedeki Türk emlâki

Ankara 1 - A. A. Hariciye vekaletinden; İskenderon mustakil sancağı dahilindeki Türk emlaki üzerine mevzu aynı hakları takyit edici tedbirlerin 27 - 12 - 1933 tarihinde kaldırıldığı Fransa büyük elçiligi tarafından Hariciye vekâletine teblig olunmuştur . İşbu kararın ileride Suriyenin diger mıntakalarında teşmilinden alakadarlar haberdar edileceklerdir.

Yılbaşı gecesi
Sinop Halk evinde yapılan toplantı

Sinop 1 (A. A.) - Yılbaşı gecesi fakir çocukların iaşesi ve kışlık ihtiyaçlarının temini maksadile Halk evinde tertip edilen toplantıda halkımız yek diğerile müsabaka edercesine teberruda bulunmuştur Aynı zamanda «B» tertibi istikraz tahvilleri de kâmilen alınmıştır .

Denizlide müsamere

Denizli 1 (A. A.) - Halk evinin fakır cocuklar menfaatine verdigi müsamere çok muvaffakıyetli olmuştur.

Yılbaşı Talilileri

Samsun : 1 (A. A.) - Yılbaşı piyangosunun en büyük ikramiyesi olan beş yüz bin liranın isabet ettiği 14045 numaralı onda bir biletin nısfı Samsunda fotografçı Ali, ikinci nısfıda yene Samsunda Kunduz orman fen müşaviri Muzaffer beylerdedir.

Şehit edilen bir muhafız merasimle kaldırıldı

Ayıntap : 1 (A. A.) - Yirmi dokuz birinci Kânun gecesi kaçakçılarla vuku bulan müsademede şehit düşen muhafız Salihin cenazesi ihtifalla kaldırılmış ve Vali Akif bey tarafından şehidin mezarında bir hitabe irat edilmiştir.

Büyük Erkânı Harbiye Reisinin Cevabi Tebrikleri

Ankara : 2 (A. A) - Büyük Erkânı Harbiye Reisi Müşir Fevzi Paşa Hazretleri yeni sene münasebetile muhtelif makamat, müessesat ve zevattan aldıkları tebriklere ayrı ayrı cevap yazmak imkânsızlığı karşısında karşılıklı teşekkkür ve tebriklerinin bildirilmesine Anadolu ajansını tavsit buyurmuşlardır.

Ulu Gazinin Büyük Armağanları

Muğla : 2 (A. A.) - Büyük Gazinin armağanı olan imzalı fotografileri dün her sınıf halkın çoşkun tezahuratı arasında halk evine asılmıştır.

Muğla : 2 (A. A.) - Cümhuriyet Halk Fırkası kaza kongresi bu gün toplanmıştır. Kongrenin içtimaından sonra bütün halkın iştirakile ve büyük tezahuratla Gazi Hazretlerinin imzalarını taşıyan fotografileri talik edilmiştir.

Mersinde milli bir teşebbüs

Mersin : 2 (A. A.) - Türk dili konuşturma cemiyeti faaliyete başlamış ve bir beyanname ile bütün halkı bu maksat etrafında çalışmaya davet eylemiştir.

Bursada iki kaçakçı yakayı ele verdi

Bursa : 2 (A. A.) Burada Ahmet ve Mehmet isminde iki kardeş tarafından idare edilen bir kaçakçı şebekesi yakalanmıştır . Bunların depo olarak kullandıkları yerde 13 bin tane çakmak taşı, bronik sistemi çakmaklar ve esrar bulunmuştur.

Amerika maliye nazareti

Vaşington : 2 (A. A.) - Maliye nazırı Voot istifa etmiş ve yerine Mergent Ham tayin edilmistir.

Yeni yıl münasebetile Alman Reisi Cümhur ve Başvekili iki nutuk söylediler

Berlin : (A. A.) - Yeni sene münasebetile Hükûmet Erkânının Reisi Cümhur tarafından kabulü esnasında Hitler bir nutuk irat ederek Almanyada yapılan esaslı değişikliklerden bahsetmiş ve bunların Almanyada vahdetin ve Alman milletinde azmi iradenin teşekkülüne yaradığını söylemiştir. Reisi Cümhur Hindenburg süferanın kabulü esnasında söylediği nutukta Almanyanın yeni idare altında elde ettiği neticelerden bahs ederek Almanyanın bütün diğer devletlerle şeref ve hukuk müsavatı esasları dahilinde hem ahenk olarak yaşamak istediğini, 1934 senesinde bunu tahakkuk ettirmek mümkin olacağını ümit ettiğini söylemiştir.

Umumî Meclis

Vilâyet Umumi meclis azalarının müddetleri bitmekte olmasına binaen beşinci devre intihabı geçen Birinci kânunun otuzuncu Cumartesi günü vilâyetin her tarafında birden yapılmış, aşağıda isimleri yazılı zatlar seçilmişlerdir .

Merkez azaları

Şücaettin zade Salim bey
Tombuş oğlu Nazmı »
Maden zade İhsan »
Kavukçu oğlu Rifat »

Iskilip azaları

Şakir bey
Tahir »
Hüseyin »
Ahmet » Tosya Mustantığı

Sungurlu azaları

Emrullah ef. oğlu Mustafa bey
Ağa bey
Mehmet »
Halil oğlu Nuri bey

Alaca azaları

Abbas bey
Mahmut »
Ali Riza »

Mecidözü azaları

Bedri bey
Ziya »
Cemal »

Osmancık azaları

Mehmet bey
Fahri »

T.C. İskilip Kazası Halk Kütüphanesi Sayı 229 - 7

Romanyanın mavi bankanotları

Bükreş : 2 (A. A.) - Romanya millî bankasının bildirdiğine göre bin ley kıymetindeki mavi banknotların değiştirilmesi müddeti 31 Kânunusaniye kadar uzatılmıştır.

KARARNAME

Kararname No: 15436 Neşri tarihi : 23 - 12 - 933

Belediye teşkilâtı olan yerlerde Muhtar ve İhtiyar heyetlerinin lâğvi hakkındaki 2295 sayılı kanunun ikinci maddesine göre Dahiliye Vekilliğince hazırlanıp Şurayı Devletçe tadilen tanzim olunan « Belediye teşkilâtı olan yerlerde lâğvedilen muhtar ve ihtiyar heyetleri vazifelerinin hangi dairelerce ifa olunacağına dair nizamname lâyihası» ve Şurayı Devlet Tanzimat Dairesiyle Heyeti Umumiye mazbataları İcra Vekilleri Heyetince 14 - 12 - 1933 de tetkik ve mütalea edilerek ilişik nizamnamenin meriyete konulması tasvip ve kabul olunmuştur.

REİSİCÜMHUR
GAZİ M. KEMAL

Başvekil	Adliye Veâleti V.	Millî Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
İSMET	ZEKÂİ	ZEKÂİ	Ş. KAYA
Hariciye Vekili	Maliye Vekili	Maarif Vekili	Nafıa Vekili
Dr. T. RÜŞTÜ	M. ABDÜLHALİK	HİKMET	FUAT
İktisat Vekili	Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti V.		
M. CELÂL	MUHLİS		
Gümrük ve İnhisarlar Vekili		Ziraat Vekili	
ALİ RANA Z.		MUHLİS	

Belediye teşkilâtı olan yerlerde lâğvedilen muhtar ve İhtiyar heyetleri vazifelerinin hangi dairelerce ifa edileceğine dair nizamname

Madde 1 - Belediye teşkilâtı olan yerlerde lâğvedilmiş bulunan mahalle muhtarlıklarına ve ihtiyar heyetlerine evvelce muhtelif kanun ve nizamname ve talimatnamelerle verilmiş olan vazife ve salâhiyetlerin hangi makam ve dairelere devredildiği aşağıda ki maddelerde gösterilmiştir .

Madde 2 - 20 Eylûl 324 tarihli İntihabı Meb'usan kanunu mucibince muhtarlara verilmiş olan vazifeler, her mahalle halkından belediye meclislerince intihap edilecek ikişer kişi tarafından yapılacaktır .

Madde 3 - 1580 numaralı Belediye Kanununun 32 inci maddesi mucibince muhtarlara mevdu vazife, aşağıda gösterildiği veçhile ifa olunacaktır :

Muayyen zamanın hulûlünde belediye reisi veya belediye şube müdürleri tarafından her mahallenin merbut bulunduğu mıntıka polis âmirliğine tezkere yazılarak her mahalleden belediye intihap hakkını haiz okur yazar ikişer zat istenir ve polis âmirliğince de mahalledeki belediye intihap hakkını haiz zevat bir mahalle davet olunup aralarından iki zat seçmeleri ihtar olunarak bunlar tarafından seçilenlerin cümlesi belediye dairesine veya şubelerine davet edilir ve bunlar arasında kur'a keşide edilerek intihap encümenleri teşkil olunur .

Madde 4 - Nüfus kanununda muhtarlara verilen vazifeler, aşağıda yazılı şekilde ifa olunacaktır:

1 - Tahriri nüfus icra ve ikmal olunan mahalle ahalisinden olup ta kendisini nüfusa kayit ettirmemiş olanlar, mahallesinde sakin ve itimada şayan iki zatın şahadeti havi verecekleri varakaya istinaden belediye tarafından verilecek ilmühaber üzerine kanunun dokuzuncu maddesi mucibince sicilli nüfusa kaydolunurlar.

2 - Cüzdanını gaip edenlere kendi imzalarile verecekleri beyannameye istinaden belediye tarafından verilecek ilmühaber üzerine kanunun onuncu maddesi mucibince zayiinden cüzdan verilecektir.

3 - Doğum vukuatı için kanunun on dokuzuncu maddesine tevfikan çocuğun baba veya veli veya vasisi tarafından doldurulacak vukuat ilmühaberleri iki şahit huzurunda belediyede tanzim ettirilir.

4 - Ölüm vukuatı için kanunun otuz birinci maddesine tevfikan nüfus idarelerine verilmesi lâzımgelen malûmat, defin ruhsatını veren belediyelerce ita edilecektir.

5 - Nakli hane için kanunun 37 inci maddesi mucibince verilecek ilmühaberler, mıntıkası dahilinde bulunduğu en yakın Polis Âmiri, Polis teşkilâtı olmıyan yerlerde jandarma kumandanı tarafından verilir.

6 - Misafir suretile tebdili mekân edenlerin gittikleri mahallede altı aydan ziyade ikamet etmek mecburiyetinde bulundukları takdirde, kanunun otuz sekizinci maddesi mucibince göstermeğe mecbur oldukları ilmühaberler, mıntıkası dahilinde bulunduğu en yakın Polis Âmiri Polis teşkilâtı olmıyan yerlerde Jandarma Kumandanı tarafından verilir.

Madde 5 - Askerlik mükellefiyeti kanunu icabınca muhtarlara ve İhtiyar heyetlerine mevdu vazifeler, Aşağıda izah edildiği veçhile yapılır.

1 - Kanunun on yedinci ve yirmi birinci maddelerindeki vazifeler, Belediye Meclislerince her mahalleden, mahallenin hususiyetlerine hakkile vakıf ve itimada şayan olmak üzere intihap olunacak birer zat tarafından ifa edilir. Bu zevat muhtarların ve ihtiyar heyetlerinin vermekle mükellef bulundukları malûmatı toplayarak ciheti askeriyeye verecekler ve diğer buna müteferri vazifeleri ifa edeceklerdir. Askerlik meclislerinde bulunacak belediye azasile birlikte çalışacak olan bu zevat, verecekleri malûmatın doğruluğundan mesu'l tutulur ve meşgul oldukları günler için belediyelerce kendilerine birer yevmiye verilir.

2 - Kanunun yirmi dördüncü maddesinde yazılı vazife, taallûk ettiği mıntıkanın Polis teşkilâtınca Polis teşkilâtı olmıyan mahallerde jandarma teşkilâtı tarafından yapılır.

3 - birinci fıkra mucibince mahalle ahalisinden belediyece müntehap zevat, kanunun 25 inci, yirmi altıncı, yirmi yedinci maddelerinde yazılı olduğu üzere çağırılanlar hakkında icap eden malûmatı topladıktan sonra pusulalarına işaret edecek ve pusulalarda gösterilen günlerde kendilerini beraber alarak mecliste bulunacaklardır. Mecliste çağırılanların hüviyetleri ve sairesi hakkında bunlar tarafından icap eden malûmat verilir.

4 - Kanunun otuz dördüncü maddesinde yazılı olduğu üzere mahalle ihtiyar heyetlerinin verecekleri şahadetnameler, tahkikata istinaden belediyelerce ita olunur.

5 - Kırk beşinci madde mucibince alâkadarlara bildirmek üzere gönderilecek cetveller hakkında ihtiyar heyetlerince yapılan vazifeler, bu maddenin iki numaralı fıkrası mucibince mıntıkası Polis taşkilâtınca ve Polis teşkilâtı olmıyan yerlerde jandarma teşkilâtı tarafından yapılır.

6 - Kanunun kırk altıncı ve kırk yedinci maddeleri mucibince tebligat zabıtaca yapılmakla beraber lâzım gelen malûmat belediyece nüfus hanehap zevat tarafından cetvellere kaydolunarak polis âmirine, polis teşkilâtı olmıyan yerlerde jandarma kumandanına teslim edilir. Bu zevat toplanma gününde yoklamalarda hazır bulunarak gelenlerle gelmiyenler hakkında malûmat verirler.

Efradın aevkı zabıtaya aittir

7 - Kanunun yetmiş birinci maddesi mucibince askerde bulunanlardan aileleri fakir ve muhtaç olanlara yapılacak yardım hakkındaki tasdikler belediyelerce yapılır.

8 - Kanunun yetmiş beşinci maddesinin sarahati veçhile askerlik çağında olup şubesi daireşinden onbeş günden fazla olmak üzere taşraya çıkmak istiyenler, çıkmazdan evvel gidecekleri yerler hakkında şubesine ve askerlik şubesi olmıyan yerlerde polis âmirine, polis teşkilâtı olmıyan yerlerde jandarma kumandanına haber vereceklerdir.

Madde 6 - 30 Mayıs 1926 tarihli ve 872 numaralı tedariki vesaiti nakliyei askeriye ve 2 haziran 1929 tarihli ve 1502 numaralı tedariki vesaiti nakliye komisyonlarının sureti teşekkülü hakkındaki kanunlara tevfikan muhtarlara mevdu vazifeler işbu nizamnamenin beşinci maddesinde gösterildiği üzere askerlik işleri için her mahalle ahalisinden belediyece intihap edilecek iki zat marifetile yapılır.

Madde 7 - Bina vergisi kanunu ve kanunun tatbik şekillerini gösteren nizamname ile muhtarlara verilen vazifeler, aşağıda gösterildiği veçhile ifa olunur:

1 - Belediye hududu dahilindeki binaların tahriri ve iratlarının tahmini için teşkil olunacak komisyonlara her komisyonun tahrir mıntakasını teşkileden mahallelerin ihtiyar heyetlerinin heyeti umumiyesi tarafından intihap olunacağı kanunun on beşinci maddesinde yazılı ikişer asli ve ikişer yedek Aza her komisyonun tahrir mıntakasını teşkil eden mahallelerin ahalisinden olmak ve belediye ile alâkası bulunmamak ve kanunun otuzuncu maddesinde zikredilen evsafı haiz bulunmak üzere nizamnamenin 11, 13, 57 inci maddelerine tevfikan belediye meclislerince intihap olunacaktır.

2 - Tadilât komisiyonlarının kanunun yirmisekizinci maddesi mucibince binanın bulunduğu mahalle ihtiyar heyetince intihap olunacak iki aza binanın bulunduğu mahalle halkından olmak ve belediye ile alâkası bulunmamak ve kanunun otuzuncu maddesinde zikrolunan evsafı haiz bulunmak üzere nizamnamenin 49 uncu, 57 inci maddelerine tevfikan belediye meclislerince intihap olunacaktır.

Madde 8 - Arazi vergisi kanunun on yedinci maddesi mucibince tadilât komisiyonlarına iştirak etmek üzere ihtiyar heyetince intihap edilecek iki aza arazi ve arsanın bulunduğu mahalle ahalisinden olmak ve belediye ile alâkası bulunmamak üzere belediye meclislerince intihap olunacaktır.

Sonu var

Ölçüler Nizamnamesi

Şurayı Devlet Heyeti Umumiyesince tesbit olunan şekil :

- 691 Numaralı nushadan artan -

7 - Gaz saatleri, parası peşin verilen gaz miktarı harcanınca kömür borusunu kendi kendine kapayan bir tertibata bağlı olabilir (Paralı gaz saatleri). Bu otomatik tertibat, ne için konulduğu kolaylıkla anlaşılacak ve tertibatı ve gaz saatine konulma tarzı bakımından saat işlemesini bozmıyacak ve sayıcının kutusuna dokunmayacak biçimde olmalıdır.

Yaş gaz saatleri

Madde 136 - 1 - Yaş gaz saatlerinde akıcı maddenin girip çıkmasına yarayan deliklerden biri birinin, saatin usulünde doldurulduktan sonra içerde 1 - 250 kg - cm 2 (40 mm su sütunu) veya daha fazla tazyik olsa bile, hidrolik ve gaz geçirmez Bir kapatmayı temin eden tertibatı bulunmalıdır.

2 - Her gaz saatinde akıcı madde seviyesinin kontrolu için bir tertibat bulunmalıdır. Eğer saatin bütün tertibatı bu seviyeyi hiç değiştirmeyecek tarzda ise bu kontrol tertibatından vazgeçilebilir. Bu kontrol tertibatı, akıcı madde seviyesi, normal seviyeye göre gaz saatinin gösterdiği miktarları oldukça yanlış göstermeğe sebep olacak kadar düşünce, gazın serbestçe geçmesine engel olan bir kapama tertibatından (kapama valfı) ibaret olabilir.

Eğer kapama tertibatı yoksa saate ölçme odası ile emniyetli surette birleşik bir seviye şişesi gibi seviyeyi gösteren bir tertibat konulmalıdır. Bu seviye tertibatı üzerinde normal seviye bir marka ile şüpheye düşürmeyecek tarzda gösterilmeli ve her zaman akıcı madde seviyesi görülebilecek ve emniyetle görünebilmelidir.

3 - Seviyeyi gösteren tertibatı olmayan gaz saatlerinde normal seviyeyi kendiliğinden düzelten taşma deliği gibi bir tertibatın bulunması lâzım olup bu seviyeyi gösterir tertibatı olan gaz saatlerinde de bulunabilir. Eğer saatte seviye tertibatı ile beraber bir taşma deliği bulunursa normal seviyeyi gösteren marka taşma deliği üzerinde tutulan seviyeye uygun olmalıdır. Taşma boruları, aksine olarak yüküm yoksa ufki olarak kesilmiş olmalı ve saatteki tatkati 150 m 3 ndae fazla olan gaz saatlerinde ayar doğruluğunu arttırmak için bir civata ile düzeltilebilmelidir.

4 - Ölçü neticeleri, ayrıca tertibatla konulduğu yere göre değişmemesi temin edilmemiş gaz saatlerinin elverişli bir yerinde yetecek doğrulukta şakul düzeltme markası veya müştevisi gibi tertibat bulunmalıdır.

5 - Normal seviyenin geçilmemesine yarayan parçalar kolaylıkla değişiklikler yapılmıyacak ve yahut bir damga ile temin edilebilecek bir tarzda konulmuş olmalıdır.

Kuru gaz saatleri

Madde - 137 Ölçme odalarının ayrıca cıdarları gaz geçirmemelidir. Bunlar havagazına karışmış olan yabancı maddeler ve hele nemlilik yüzünden saatin göstereceği miktarlarda yüzde 4 veya daha çok bir hata yapan değişikliklere meydan vermiyen bir maddeden yapılmış olmalıdır.

Tesmiye

Madde 138 - Her bir gaz saatinin üzerinde aşağıdaki yazıların bulunması lâzımdır:

1 - Yapanın adı ve yapıldığı yer veya markası.

2 - Fabrikanın sıra numarası ve saatin yapıldığı sene; bunlar bir levha üzerine yazılmış bulunmalıdır.

3 - Ölçme odasının haçmi; bu hacim litre olarak gösterilmeli ve tesmiyesi tam yazı ile veya kısa şekli ile konmalıdır.

4 - Gaz saatinin bir saatte geçirebileceği en çok havagazı miktarı (V): bu hacim m 3 olarak tam tesmiyesi ile veya bunun kısa şekli ile yazılmış bulunmalıdır. Bu miktarların yanına saatin kaç alev yerini beslemek için olduğu yazılabilir. Bir alev yeri için saatte 150 litrelik gaz hesaplanır.

5 - Havagazı saatinin sistemi.

6 - Her sayıcı kadranının üzerine veya yanına ölçtüğü vahit tam yazı ile yazılır. Bu kadranlar üzerindeki rakamların m 3 na ve bunun 10, 100 ve daha fazla aşârî misillerine göre ilerlemesi lâzımdır.

7 - Yerinden oynatılması güç olan ve sayıcısı çıkarılabilen gaz saatlerinde sayıcı üzerinde de No 1 ve 2 de yazılı tesmiyeler bulunmalıdır.

8 - Nöbetleşe saate bağlı sayıcıları bulunan gaz saatleri üzerinde bu mânayı verebilecek bir yazı bulunmalıdır

9 - Saate gaz veren boru gaz giriş borusu olarak gösterilip yazılmalıdır.

10 - Tamir edilen gaz saatlerinin üzerine yukarıdaki yazılardan başka tamiri yapanın adı ve kanunî ikametgâhının yazılması lâzımgelir.

Yanlış payı

Madde 139 - 1 - Havagazı saatinde bir saatte geçebilecek havagazı miktarı (V) karşılığı olan geçme sürati ile geçen gaz miktarı ve saatin gösterdiği miktar arasındaki fark aşağıda yazılı yanlış paylarını geçmemelidir.

M. 134 A a da gösterilen ölçü davullu yaş havagazı saatlerinin bir saatteki takati 150 m 3 den küçük olanlarda: yüzde 2;150 ve bundan daha büyük takatte olan ölçü davullu yaş havagazı saatlerinde: yüzde 1

M. 134 A b de yazılı iki tarafa sallanan ölçü tartibatlı yaş havagazı saatleri ile kuru havagazı saatlerinde: yüzde 2

Yukarıda gösterilen fark yüzdeleri saatten geçen hakiki miktarına nisbet edilerek bulunur.

2 - İki tarafa sallanan ölçü tertibatlı yaş havagazı saatleri ile kuru havagazı saatlerinin yanlış payı olan yüzde 2 bir saatteki takat karşılığı olan geçme süratinin yarısı ile beşte biri arasında olan süratlerdeki gaz miktarlarında da gözetilmelidir.

FASIL 13

Elektrik saatleri ve ölçü aletleri

Ayarlanacak saat ve aletler

Madde 140 - Ayarlanacak elektrik saat ve ölçü aletleri şunlardır:

A - Elektrik saatleri,

B - Cereyan, tevettür ve takat sayıcı aletler (Ampermetre, Voltmetre, W attmetre).

Şekil ve tartibat

Madde 141 - Elektrik saat ve ölçü aletlerinin ölçen ve miktar gösteren kısımları dışarıdan karıştırılamıyacak bir tarzda kurşun takılmağa elverişli bir mahfaza içinde bulunmalıdır. Bu mahfaza kurşunu bozulmadan açılmamalıdır.

Elektrik saat ve ölçü aletleri, ölçülen miktarları ya doğrudan doğruya göstermeli veyahut bunlar alet üzerinde gösterilen değişmez bir miktarla darbedilerek hesaplanmalıdır.

Tesmiye

Madde 142 - Elektrik saat ve ölçü aletlerinde cereyan şiddeti amper, tevettür volt, mukavemet ohm, takat kilovvatt veya vvatt ve kudret kilovvatt saat veya bunların misilleri ve cüzleri olarak ölçülür.

Bunların üzerinde ölçtükleri vahitler tam yazı ile veya aşağıda yazılı kısa şekilleri ile gösterilmelidir.

Amper	A
Volt	V
Ohm	Ω
W att	
Kilovvatt	Kvv
Kilovvatt saat	Kvvh

Saatlerin muayenesi

Madde 143 - 1 - Elektrik saatleri mütemadi cereyan için ise tesmiye tevettürünün 1,1 misli, endüksiyon saati ise bu tevettürün 1,1 ve 0,9 misli bir tevettür ile boşa çalışıp çalışmadıkları muayene olunur.

2 - Henüz kullanılmamış yeni elektirik saatlerinde tecrit muayenesi yapılır. Mütenavip ve devrî cereyanla işleyen saatlerde 2,000 voltluk ve mütemadî cereyanla işleyenlerde de 1,000 voltluk bir tevettür, bir dakika müddetle cereyan nakilleri ile mahfaza arasından geçirilir.

3 - Döner levhalı elektrik saatlerinde levha devrinin saat müşirine geçirme nisbetinin doğruluğu muayene edilir.

Tesmiye

Madde 144 - Elektrik saatlerinin mahfazaları üzerinde aşağıdaki yazıları taşıyan aletten ayrılmaz bir levha bulunmalıdır:

a) Yapanın adı ve yapıldığı yer veya markası,

b) Saatin cinsi (mütenavip cereyan saati, devrî cereyan saati gibi) ,

c) Fabrika numarası,

ç) Tesmiye cereyanı,

d) Tesmiye tevettürü,

e) Tesmiye frekansı (tekerrür,

f) Bir kilovvatt saat için döner levhanın devri,

g) Eğer varsa ölçü muhavvilesinin değiştirme nisbeti.

Ülkü

Aylık Ülkü mecmuasının Onbirinci sayısı da çıkmıştır. Yazıcıları maruf, yazıları pek güzel olan bu mecmua, mefkûreci gençlere inkılâp kılavuzluğu yapıyor .

Bu mecmua hakkında bir fikir edinmek isteyenler; okuyup iade etmek ve bir dafaya mahsus olmak üzre matbaamızdan âriyet alabilirler .

İkramiyeli, Yüzde beş faizli Ergani istikrazının «B» Tertibine ait ilân

14 - 1 - 1933 tarih ve 2094 numaralı kanun mucibince hasılı Fevzipaşa - Diyarbekir demiryolunun şefkatli istasyonundan sonra olan kısmının inşasına tahsis edilmek üzere yapılacak 12.000.000 liralık istikrazının 4.000.000 liralık ikinci kısmını teşkil eden B. tertibinin kayıt muamelesine 9 Kânunevvel 1933 te başlanılacak ve 11 - 1 - 934 akşamı bitecektir.

1 — Bu istikrazın B. tertibi de beheri yirmişer liralık itibarî kıymette hamiline muharrer tehvillerle yapılacaktır.

2 — B. Tertibinin tahvilleri birden 200. 00 ne kadar olan numaraları taşıyacaktır.

3 — Bu itibarla tam tahvil "60„ lira itibarî kıymetinde olduğundan her tertibe ait yirmi liralık tahvil tam tahvilin üçte birini temsil eder. Ve ikramiyelere de o nisbette iştirak hakkını verir.

4 — Bu istikrazın A. tertibi hamillerinin sahibi bulundukları tahvillerin B. tertibine iştiraklerini temin edebilmek üzre 9 kânunevvel 1933 ten 13 kânunevvel 1933 tarihine kadar ki ilk beş günlük müddet bu kabil iştirak taleplerine tahsis olunmuştur.

Bu müddet zarfında A. tertibi hamilleri tahvillerini, evvelce tahvil aldıkları bankalara ibraz ile aynı numaralı tahvilin B. tertibi tahvilini talep edebileceklerdir.

14 Kânunevvel 1933 tarihinden itibaren satışlar umuma serbestçe yapılacaktır.

5 — Bu defa kayit muamelesine başlanılan B. tertibine ait tahvillerin ihraç fiatı ilk kopunun tam olarak tediyesini teminen, 19,70 lira olarak tesbit edilmiştir. Yani yirmi liralık bir tahvil bu müddet zarfında on dokuz lira yetmiş kuruşa satılacaktır.

6 — İstikrazın faizi yüzde beştir. bunun için her lahvil bir lira kıymetinde yirmi kopunu taşıyacaktır.

7 — Faizden başka senede iki defa 16 Nisan ve 16 Teşrinievvel tarihlerinde yapılacak keşidelerde kazanan numaralara aşağıda yazılı ikramiyeler tevzi olunur.

Adet	Türk lirası Beheri	Yekûn Türk lirası
1	30.000	30.000
1	15.000	15.000
3	3.000	9.000
6	909	5.454
289	120	34.680
300		94.134

Yukarda yazılı miktarlar tam tahvil üzerinden hesap ve tesbit edilmiş olup numarasına ikramiye isabet edecek tertiplerden her birine üçte biri tevzi edilecektir.

Altı ayda bir yapılacak keşideler neticesinde tevzi edilecek işbu ikramiye miktarlarının ne suretle hesap ve tesbit edilmiş olduğu ayrıca broşür halinde yapılan neşriyatla iyzah edilmiştir Bu broşürlerin kayıt muamelesini yapan bankalardan talep edilmesi

8 - Faiz ve ikramiyeler bu istikrazın temamen ifasına kadar her türlü resim ve vergilerden muaftır.

9 - bu istikraz tahvilleri resmî devair ve müesseselerce hususî idare ve belediyelerce yapılacak müzayede, münakasa ve mukavelelerde teminat olarak itibarî kıymetleri üzerinden başabaş kabul edilir. Bundan başka hazinece satılmış ve satılacak olan millî emlâk bedellerinin ödenmesinde de başabaş alınır.

Kayıt muamelâtı : Çorum Ziraat Bankasında yapılmaktadır .

Yanlış payı

Madde 145 - A - Mütemadî cereyanlı elektrik saatleri :

1 - Mütemadî cereyanlı elektrik saatlerinde yanlış payı yüzde olarak aşağıda yazılı düstura göre hesaplanır :

Yanlış payı $= 3 + 0{,}3 \times \frac{P''}{P}$

Bu düsturda P,ı saatin tesmiye hamulesi ve P de muayenede yüklenen hamule miktarını göstərir.

Böylece bulunan yanlış payı takatin 10 vattan aşağı düşmemesine göredir.

2 - Eğer saatin tesmiye cereyanı yüzde X kadar aşılacak olursa yanlış payı da yüzde $\frac{X}{10}$ kadar arttırılır. Ancak bu cereyan şiddeti tesmiye cereyanının 1,25 mislinden yukarı çıkmamalıdır.

— Sonu var —

Zekât ve Fıtra

Ramazanı şerif geldi . Zenginler zekâtlarını ve bütün halk fıtralarını bu ayda verirler .

Güzel ve etraflı düşünenlerimiz bu borcu öderken yerini ve lâyıkını bulmağa çalışırlar .

Fakir ve zengin, herkesi büyük felâket ve afetlerden koruyacak olan Tayyare ve memleketin her bucağında her dürlü kaza, belâ ve bir musibet zuhurunda koşmakta ve sıkıntıya uğrayanları korumakta olan Hilâli ahmer ve kimsesiz medetsiz kalmış öksüzleri barındırmakta olan Himayei etfal Cemiyetleri Zekât ve Fıtraya lâyık olan yerler ve müesseselerdir .

Zekât ve Fıtrayı alanlar ve almak isteyenler :

[Benden ziyade zekât ve fıtraya lâyık olan bu üç cemiyettir, Oraya veriniz diye fazilet göstermezler ve doğru söylemezlerse yazık ona ve yazık oparaya]

Suret

26 - 8 - 933 Tarih ve 14862 Numaralı ölçüler nizamnamesinin 4 üncü maddesi

Resmî memurların mecburiyeti

Madde 4 - Bütün devlet memurlarile ticaret, sanayi ve ziraat odaları ve borsa memurları vazifeleri dolayısile baktıkları ticaret defterleri, fatura, irsaliye, ilân ve sair ticaret evrakı ile mukavelelerde metre sistemine uygun olmayan ölçülerin kullanıldığını görürlerse kanunun 24 üncü maddesine göre bir zabıt varakası yaparak Müddei umumiliğe vermeğe mecburdurlar .

Noterler; için de metre sistemine uygun ölçülerden başkası kullanılan mukaveleleri tasdik etmezler .

26 - 4 - 931 Tarih ve 1782 Numaralı ölçüler kanununun 24 üncü maddesi

Madde 24 - Bu kanunda yazılı olan ölçülerden madasını kullanan kimseler hakkında on liradan otuz liraya ve bu kanuna göre muayene edilmemiş veya damgalanmamış veyahut bu kanuna göre doğru olmıyan ölçüleri kullanan veya bu kanunda yazılı ölçüleri kanunun ve nizamname ahkâmile tayin olunan şekil ve surette kullanmıyan kimseler hakkında on liradan yüz liraya kadar para cezası hükmolunur.

Bu maddede yazılı suçların tekerrürü takdirinde iki misli ceza alınır. Veya üç aya kadar hafif hapis cezası hükmolunur.

Çorum Orta mektep müdürlüğünde

1400 Lira bedeli keşifli Çorum Ortamektebi su tesisatına talip bulunmadığından 31 - 12 - 933 tarihinden itibaren bir hafta daha münakasa temdit edilmiştir. Talip lerin ihale günü olan 8 - 1 - 934 pazartesi günü saat 14 te yüzde yedi buçuk depozito akçasile birlikte Orta mektep müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

İlân ve Abone

Matbaa ve gazete işleri için Müdürlüğe, yazı işleri için Muharrirliğe müracaat edilir .

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 150 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 - kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Ayı « « - 25 - «

Çorum Vilâyet Matbaası

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL : 12 — No. 693

ÇARŞAMBA

10 - İkinci kânun - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

İktisat Vekili Celal Beyfendi

Memleketimizde kurulacak fabrikalar ve sanayiimiz hakkında izahatta bulundular

Ankara : 8 (A. A.) - İktisat Vekili Mahmut Celâl beyfendi bugün Matbuat mümessillerini kabul ederek memleketimizde kurulması derpiş edilen sanayi ile yeniden yapılacak fabrikalara ait program hakkında izahat vermiştir. Vekil bey; memleketimizin sadece ham maddeler yetiştiren bir memleket halinden çıkarak sanayileşmedeki lüzum ve zaruretin hazer bir sefer zamanında muhtaç olduğumuz maddeleri ihtiyacımızla mütenasip olarak yapabilmek imkânını elde edebilmek gibi bir maksatla olduğu kadar, Hariçte müşteri bulamıyan ham maddelerimizi dahilde mamul bir hale getirerek kıymetlendirmek gibi bir gayeyi de gözettiğini söyleyerek demiştir ki; Bu, millî bir ihtiyaç olduğu kadar iktisadî bir zarurettir. Bu sanayileşme programında memleketimizin ihtiyaçları esas tutulmuştur. Harici ticaretimizin normal bir şekilde devzini meselesi de bu sanayileşme fikrine hakim olmuştur. Vekil bey izahatlarına devamla, kabil zamanda harici ticaretimizin 25, 30 milyon lira açık gösterdiğini işaret ettikten sonra hazırladığı programın ancak bu açığı kapatacak derecede olduğunu söylemiş ve kurulacak sanayi etrafında şu malûmatı vermistir: Kayseride kurulacak olan kombine dokuma fabrikasının plânları bitmiştir. Bütün hazırlıkları yapılmıştır. Havalar müsait gittiği takdirde derhal inşaatına başlanacak ve önümüzdeki kıştan evvel makinalarının kurulmasına başlanacaktır. 1935 Senesinde bütün inşaat ve tesisatı ikmal edilecek olan bu fabrikadan maada Nazillide de diğer bir Kombine mensucat fabrikası kurulacaktır. Daha ince mal yapacak olan bu fabrikada 1936 başlangıcında bitmiş olacaktır. Henüz yeri kat'î surette tayin edilmemiş olan üçüncü pamuklu mensucat fabrikası da 1937 de ikmal edilmiş olacaktır . Bu yeni mensucat fabrikalarından maada Bakır köyündeki fabrikanın tevsiine de başlanmıştır. Bu sene Haziranında ikmal edilecek olan bu tevsi ameliyesile halen on binden ibaret olan iyg adedi on altı bin beşyüze çıkarılacaktır .

Konya Ereğlisinde diğer bir dokuma fabrikasının kurulmasını da tesavvur etmekteyiz. Bu fabrikanın yeri kat'i surette tesbit edildikten sonra derhal yaptırılmasına başlanacak ve 1935 te bitirilmiş olacaktır. Bu fabrikanın yerini tayin için bir heyet Ereğliye gitmiş bulunmaktadır .

Vekil bey, bu yapılacak olan dokuma fabrikalarile ihtiyacımızın karşılanmadığını işaret ederek bu hususta hususî sermaye ve teşebbüslere de ayrıca bir pay bırakıyoruz ve bu payın beş senede kapatılacağına kani bulunuyoruz demiş, ve ilâve etmiştirki;

Geçen seneler içinde dokuma fabrikalarında çalışan amele adedinin 68 binden 120 bin küsur ameleye çıktığını göz önüne getirirsek, bu yeni kurulacak fabrikalarla, bu işle uğraşacak el adedinin iki üç misli artacağı görülür .

Vekil bey; Bütün bu fabrikalar faaliyete geçtikleri zaman 120 bin balya pamuğa ihtiyaç hasıl olacağını söylemiş, bu günkü rekoltemiz Bütün Türkiyede 80 bin balyayı geçmemektedir . Görülüyorki bu fabrikaların kuruluşu çifçiye iş bulacaktır ve iştira kabiliyetini artıracaktır. Dünyada nevi itibarile birinci derecede sayılan kendirden daha eyi bir halitada olan kendirlerimizin ihtiyacımıza göre işlenmesini ve memleket içinde sarfiyatını temin için düşünülen tedbirlerden bahsederken, Celal bey demiştirki; halen memleketimizde hemen elile işleyenlerden ayrı, İstanbulda çalışan iki fabrika ihtiyacımız olan kınnap, urgan ve halatları yapmaktadır . Bu sanayiin yalnız açıkta kalan kısmı çuval ve kanaviçe gibi zarf halinde kullanılanıdır . Hindistandan Avrupaya getirilerek bu sayede kullanılmakta olan jut ile memleketimizde kendirden imal edilecek olan çuval ve kanaviçenin maliyet fiatları arasında bir fark olup olmıyacağı cihetlerinin de ayrıca bir tetkika mevzu teşkil ettiğini işaret eden Celal bey; memleket haricine yapılacak sevkiyat için jut kullanılmasına rağmen memleket içindeki nakliyatta kendirden mamul çuvalların tercih edileceği ümidini izhar etmiş ve ilâve ederek memleketimizde ziraatın ve cinsinin iyiliği, büyüklüğü bu makta üzerinde durmamıza saik oldu. Şimdilik bunun elyafını ayırmak için küçük menderes ve Kastamonu havalisinde birer küçük fabrika kuracağız demiştir. Vekil bey beyanatına devamla, merinos yünlerinden iplik yapmak için Bursada bir Fabrikanın kurulacagını söylemiş ve memleketimizde bunun haricindeki iplik nevinin yapılmakta olmasına rağmen merinos yunundan yapılan ipliklerin hariçten getirilen miktarının gün geçdikçe artması yüzünden bunu yapacak bir Fabrikanın tesisine lüzum görüldüğünü, yunlu mensucatın ihtiyacımızı karşılıyacak derecede memleket içinde yapılması dolayısile bu cins mensucat ithalatının kesildigini ve bu suretle bu meselenin hal edilmiş oldugunu kaydederek demiştirki bir taraftan yerli yapagı cinsinin islahına devam etmekle beraber merinos cinsi koyunların yetişdirilmesinede çalışılacaktır.

Kırk beş kuruşa satılan yapagıya karşı merinos yünleri yirmi beş kuruşa satılmaktadır kurulacak olan bu Fabrika için dahilde işleyecek yün bulunmazssa hariçten ihtiyacımız için iki buçuk milyon kilo yün getirtmek mecburiyetinde kalacagız . Bu verdigim izahat, kurulacak olan bu Fabrika ile hayvan yetişdirenlere ne kadar mesut bir saha açıldığını gösterir. Programın en mühüm noktalarından birini teşkil eden ve memleketimizde yeniden kurulacak olan demir senaii hakkında da izahat veren İktisat vekili Celal bey: epeyce zamandan beri bu hususta tetkikat yapılmış olduğunu ve bu sanayii esas teşkil eden demir senayiin kurulması için memleketimizin lâzım gelen bütün imkanlara malik bulunduğını kaydederek bu sanayi şubesinin kurulması için lâzım gelen vasıflar hakkında sorulan bütün süallere karşı mütehassısların evet cevabını verdiklerini söylemiş ve demir sanayiinin kurulduğu gün memleketimiz için mühüm bir meselenin hal edilmiş olacagını işaret etmiş, bu vesile ile memleketimizdeki madenler meselesine temas eden Celal bey, her noktadan bir jeoloji enistütüsünün tesisi zarureti icabettiren sebepleri izah ederek bunun bir an evvel kurulması cihetinin yapılacak işler arasında göz önüne alındıgını da ilave eylemiştir.

Bursada iplik fabrikası açılıyor

Ankara : 9(A. A.) İktisat Vekili Celal Bey; sanayi programı hakkında malumat verirken ince yunlu mensucat imalinde kullanılan kamgarn ipliği elde etmek için Bursada bir fabrika kurulacağından bahsetmişler ve bu suretle memleketimizde Merinos cinsi koyun yetiştiricilere yeni bir saha açılacağını bildirmişlerdir. Ziraat Vekâletinden yapağılarımızın islahı ve Merinos hayvanlarının teksiri faaliyeti hakkında aldığımız malumata göre yapağıların ıslahı ile Merinos koyunlarının çoğaltılması için dört sene evel başlanmış Merinoslar memleketimizde yapağı vasıflarını gaybetmedikleri ve yerli kıvırcıklarla yapılan tesalübün istenilen evsafta yapağı verdiği mütehassıslar tarafından tesbit edilmiştir.

Yeni ölçüler yüzünden

Ankara : 9 (A. A.) - Matbuat umum müdürlüğünden: metre sisteminin kanunen kabul ve tatbiki üzerine fiyat ve miktarların değişikliklerinden haksız istifadeye kalkıştıkları görülen satıcılar hakkında Dahiliye vekâleti; vilâyet ve belediyelere bir tamim yaparak bu kabil halleri, teftişler neticesinde sabit olanların ihtikâr veya adi hırsızlık suçu ile maznun addedilerek tutulacak zabıt verakalarile birlikte derhal mahkemelere gönderilmeleri bildirilmiştir.

Avukatlar kongresi

Murahhaslar şerefine akşam ziyafeti verildi

İzmir : 9 (A. A.) - Avukatlar kongresi dün, avukatlar birliği teşkili, beynelmilel avukatlar ittihadına iştirak edilmesi, bir meslek teavün sandığı tesisi hakkında encümenlerden gelen mazbataları müzakere ve kabul ederek merasime nihayet vermiştir. Cümhuriyet Halk Fırkası Vilâyet idare heyeti, akşam murahhaslar şerefine bir ziyafet vermiştir. Ziyafette Vali, Müstahkem Kumandanı paşalarla Vilâyet Erkânı hazır bulunmuştur.

Amasyada İstikraz tahvili satışı

Amasya : 9 (A. A.) - Ergani bakır yolu istikraz tahvillerinin buraya gelen birinci ve ikinci partileri temamen satılmıştır. Yeniden sipariş edilen üçüncü partı için de hararetle kayit muamelesi yapılmaktadır.

KARARNAME

Kararname No: 15436 Neşri tarihi : 23 - 12 - 933

Belediye teşkilâtı olan yerlerde lâğvedilen muhtar ve İhtiyar heyetleri vazifelerinin hangi dairelerce ifa edileceğine dair nizamname

- 692 Numaralı nushadan artan -

Madde 9 - Veraset ve intikal vergisi kanununun otuz ikinci maddesinde her mahalle muhtarı tarafından her ayın onbeşine kadar geçen ay zarfındaki ölüm vakaları hakkında mensup oldukları varidat idaresine tahriren verilecek malûmatı, belediyeler ita etmeğe mecburdur.

Madde 10 - 1839 Numaralı Hayvanlar vergisi kanununun muhtarlara verdiği vazifeler, aşağıda gösterildiği üzere ifa olunur :

1 - Kanunun dördüncü, beşinci, yedinci maddelerindeki vazifeler, belediyelerce ifa olunur .

2 - Kanunun onuncu maddesinin yoklamada kayt harici zuhur eden hayvanlar için tutulacak zabıt varakasının imzasından imtina vukuunda tasdik keyfiyeti zabıtai Belediye memurlarınca yepılır.

3 - Kanunun on ikinci maddesinde yazılı olduğu üzere kayt müddeti içinde hayvanlarını diğer bir köye nakletmek isteyenler hakkında yapılacak muamele belediyelerce yapılır .

4 - Kanunun onüçüncü maddesinde yazılan şarait dairesinde hayvanlarını başka kazaya götürmek isteyenler hakkında yapılacak muamele kezalik belediyelerce yapılır .

5 - Hayvanlar vergisi kanununun 21 inci maddesi mucibince muhtarlar, ihtiyar meclisleri azasına verilecek yüzde iki ikramiyeyi, belediyelerde bu vazifeyi ifa edenler alır .

Madde 11 - Ağustos 325 tarihli tahsili emval kanununun 11 inci maddesi mucibince emvali menkule haczi ve on yedinci maddesine tevfikan vergilerini tediyeden imtina edenlerin hapis hususlarında ihtiyar heyetlerine verilen vazifelerin 18 Kânunusani 331 tarihli maddei müzeyyeleye tevfikan intihap edilecek iki zatın verecekleri şehadetnamelerin belediyece tasdikından sonra yapılacaktır .

Madde 12 - Muhasebei Umumiye kanunu hakkındaki izahnamenin 44 üncü maddesi mucibince bir vergının tahsili mümkün olmamasından dolayı kaydının terkini için yapılacak ilmühaberler, belediyece hüsnühali tasdik edilen iki kişi tarafından edilecek şahadete istinaden belediyelerce verilecektir .

Madde 13 - 1525 Numaralı şose ve köprüler kanununun 15 inci maddesi mucibince yol vergisi ile mükellef olanlara ait verginin şehir ve kasabalara taalluk eden tahakkuk muamelesi hakkında muhtarlar tarafından yapılacak cetveller, işbu nizamnamenin beşinci maddesinde yazıldığı veçhile askerlik işleri için belediye meclislerince her mahalleden intihap olunacak birer zat tarafından tanzim olunacak muhasebei hususiyeye verileceği gibi 19 uncu maddesinde yazıldığı veçhile muayyen müddetin hitamından sonra vesika muayenesi de bu zatlar tarafından yapılır.

Yol paraları daimî ve muvakkat tahsildarlar vasıtasile tahsil edilir.

Madde 14 - Ziraat erbabına ihtiyaç ve nufusları nisbetinde arazi tevzii zımnında olbaptaki talimatnameye tevfikan teşekkül eden komisyonlarda İhtiyar heyetlerinin yerine alakadar mahalle ahalisinden intihap olunacak iki zat kaim olacaktır.

Madde 15 - 1683 numaralı Askerî ve Mülkî Tekaüt Kanununun altmış birinci maddesi mucibince yapılacak yoklamalara ait ilmühaberler, maaş sahibinin bulunduğu belediyece veya şubelerince verilir.

Madde 16 - 1703 numaralı Tütün İnhisarı Kanunu mucibince muhtarlara verilen vazifeler, Belediyeler tarafından kendi memurları marifetile yaptırılır.

Madde 17 - Harcırah kararnamesinin tatbik suretlerini gösteren izahnamenin dört numaralı fıkrası mucibince aile harcırahları için muhtarların vereceği ilmühaber yerine belediye tarafından bir vesika verilir.

Madde 18 - 239 numaralı meccanen kereste kat'ına müsaade itasına dair kanun mucibince mahalle ihtiyar heyetince tanzimi lâzım gelen mazbatalar belediyece tanzim ve verilecek ruhsatnameler belediyeler namına ita olunur.

Madde 19 - 484 numaralı Devlet ormanlarından köylülerin intifa hakkına dair kanun mucibince muhtarların yapacağı defter ve ihtiyar meclisinden verilecek ilmühaberler, Belediyece tanzim olunur.

Madde 20 - 7 kânunuevvel 327 tarihli Filoksera Kanunu mucibince gizli ithal olunan mevaddın ihrakında hazır bulunacak heyet arasında muhtarlar makamına belediye tarafından gönderilecek bir memur kaim olacaktır.

21 - Nisan 328 tarihli Filoksera nizamnamesine tevfikan verilecek mahreç şahadetnameleri de belediyelerce verilir.

Madde 21 - 904 numaralı islâhı Heyvanat Kanununun birinci maddesi mucibince ayğır ve boğalar hükûmet baytarı bulunan mahallerde onlar tarafından, bulunmıyan yerlerde belediye memurları tarafından muayene edilecektir.

Madde 22 - 393 numaralı muzır hayvanların itlâfı hakkındaki kanunun onuncu maddesi mucibince kaleme alınan 12 şubat 340 tarihli talimatnamenin dördüncü maddesinin « B » fıkrasına tevfikan Mücadele Heyetlerinin muhtarlara yapacakları tefhim vazifesi, belediyelerce halka ilân suretile yapılacaktır.

Madde 23 - 858 numaralı çekirge kanununda yazılı bir mahalde çekirge zuhur ettiği veya tohum bıraktığı görüldüğü anda derhal mahalli hükûmete ihbar vazifesi o mahallin sakinlerine aittir.

Madde 24 - 14 ağustos 1330 tarihli ziraata irası hasar eden haşarat ve tufeylâtın itlâfına ve nebatatı muzırrenin kal ve mahvına dair kanunda muhtarlara tahmil edilen hükûmete ihbar mükellefiyeti, ahaliye ve bekçilere aittir.

Madde 25 - 541 numaralı pamuklara arız olan haşarat ve emrazın imha ve tedavisi ve tohumlarının ıslâhı hakkındaki kanunda muhtarlara tahmil edilen vazifeler kanunda aynı vazife ile mükellef tutulan diğer alâkadarlar tarafından yapılacaktır.

Madde 26 - Hayvan sirkatinin meni hakkındeki kanun ile muhtarlara verilen vazifeler, aşağıda yazılı şekilde yapılacaktır.

1 - Hayvan satmak isteyenlere kanunun birinci maddesi mucibince verilecek ilmühaberler, aynı ücret mukabilinde belediyelerce verilecektir

2 - Çalınmış hayvanın mahalle ahalisine taksim suretile tazmini hususunda kanunun dokuzuncu maddesi ile ihtiyar heyetlerine tahmil edilen vazifeler, belediyelere devredilmiştir.

3 - Hayvan hırsızları ve yatakları hakkında mahalle ihtiyar heyetlerince kanunun on yedinci maddesine tevfikan yapılacak zabıtnameler, belediyeler tarafından tanzim olunur.

Madde 27 - 1918 numaralı kaçakçılığın men ve takibine dair kanunun sekizinci maddesi mucibince selâhiyetli memurlarca hususî ve arama işleri mahalle halkından en az iki kimsenin huzurile yapılır.

Madde 28 - Hukuk usulü Muhakemeleri Kanununda muhtarlara ve ihtiyar heyetlerine mevdu vazifeler, aşağıda yazıldığı veçhile ifa olunur:

1 - Kanunun 65 inci maddesindeki vekâletname imzasının tasdiki hususunda ihtiyar heyetlerine verilen salâhiyet belediyelere devredilmiştir.

Sonu var

Vilâyet Matbaası Müdürlüğü Aliyesi

Yurdumuz gençlerine kar büyük bir alâka gösteren yüks duygulu hemşehrilerimiz tarafı dan aşağıda isim ve miktarl yazılı yardımlar yapılmıştı Gençliğe ve yurdumuza yapıla bu yüksek himmetten çok müte hassis olan kulûbumuz mensup ları namına açık teşekkür büyük bir borç bildiğimde Muhterem gazetenizle lütfe neşrini rica ederim efendim .

Çorum Hale idman yurdu re Vilâyet maiyet memuru Şevket

Boyraz z. Ahmet efendi: Gazi H lerinin büyük kıt'ada çerçeve fotoğrafileri ,

Aleybey zade Naim bey : B hokka takımı ve teferruatı ,

Embiya zadeler: Çınkırak (pil ve teferruatı ,

Evliya zadeler: İki büyük albu

Delikara zadeler : Surahi v bardak takımı ,

L. K

Osmanlı Bank M. M. Gazze	2	5
Ziraat Bank M. Yahya bey	2	5
Velipaşa zade Şevket	»	4
Kavukçu » Hayri	»	2
Tütüncü » Şükrü	»	2
Enbiya » Sıddık	»	2
İstanbullu » Sofu İsmail	»	2
Terlemez » Salim	»	2
Cerit » Mehmet	»	2
Evkaf Mü. Süleyman	»	1
Cerit zade Süleyman	»	1
Aleybey zade Rifat	»	1
Arap » Ahmet	»	1
Seydim » Ahmet	»	1
Şücaeddin » H. Hüseyin	»	1
Kaleli » Nuri	»	1
Fazlı » İbrahim	»	1
Delikara » Osman	»	50
Dedebaş » Fazlı	»	50
Postacı İsmail	»	50

Ölçüler Nizamnamesi

...rayı Devlet Heyeti Umumiyesince tesbit olunan şekil :

- 692 Numaralı nushadan artan -

3 - Mütemadî cereyanlı elek...k saatleri tesmiye hamulesinin ...zde ikisi kadar bir hamule ile ... harekete gelmelidir .

4 - Bu maddenin A bendinde ...zılı hükümler suhunetin 15 ile ... derece arasında olmasına gö...dir.

B - Mütenavip cereyanlı elek...k saatleri :

1 - Mütenavip cereyanlı elek...k saatlerinde yanlış payı yüzde ...arak aşağıdaki düstura göre ...saplanır :

Yanlış payı $= 3 + 0{,}2.\frac{Pn}{P} + (1 + 0{,}2\frac{in}{i})$ tag fi

Eğer saat muhavvileli ise :

Yanlış payı $= 2 + 0{,}2.\frac{Pn}{P} + 0{,}5\,(1 + 0{,}2\frac{in}{i})$ tag fi olur.

Bu düsturlarda :

Pn = aletin tesmiye hamulesi

P = muayenedeki hamule

in = aletin tesmiye cereyanı

i = muayenedeki cereyanın ...ddeti

Tag fi cosinusü takat faktörüne ...üsavi olan zaviyenin tanjantı...r. Bu düsturlarda tag fi daima ...üsbet olarak konulur.

2 - Bir çok safhalı ve bir çok ...akilli saatlerde muayenedeki ...reyan şiddeti sıfır nakilinden ...şka diğer nakillerdeki cereyan ...ddetlerinin vasatisidir.

3 - Bir safhalı mütenavip ce...yanlarda takat faktörü müessir ...katin zahirî takate nisbetidir. ...r çok safhalı ve bir çok nakilli ...stemlerde takat faktörü yerine ...ütün müessir takatin her bir ...fha veya nakildeki zahirî takat...r adedî mecmuunun nisbeti ...g fi nin hesabına esas tutulur.

4 - Bu maddenin B bendinde ...zılı yanlış payı hükümleri ...kat faktörünün (cos fi) bir saf...lı saatlerde 0,5 ve bir çok ...fhalı saatlerde 0,2 den aşağı ...şmemesine ve saat hamulesinin ...0 vvattan az olmamasına gö...dir.

5 - Aletin tesmiye cereyanın ...n yüksek cereyanlarda yanlış ...yı miktarı mütemadî cereyanlı ...atlerde (A No 2) de gösteril...i gibi arttırılır.

Ancak bu ce eyan şiddeti tes...iye cereyanının 1,25 mislinden ...karı çıkmamalıdır.

6 - Mütenavip cereyanlı elek...k saatleri endüksiyonsuz olarak ...smiye hamulesinin yüzde 1 i ...dar bir hamule ile de harekete ...lmelidir.

7 - Bu maddenin B bendindeki ...nlış payı hükümleri tesmiye ...ekansına, tesmiye tevettürüne ...suhunetin 15 ile 20 derece ...asında olmasına göredir. Bundan başka muayenede bir çok safhalı saatlerde bağlama şemasındaki safha sırası gözetilmelidir.

C - Kör takat saatleri :

1 - Kör takat saatlerinde yanlış payı yüzde olarak aşağıdaki düstura göre hesaplanır :

Yanlış payı $= 3 + 0{,}2.\frac{kn}{k} + (1 + 0{,}2\frac{in}{i})$ cotg fi

Eğer saat muhavvileli ise :

Yanlış payı $2 + 0{,}2\frac{kn}{k} + 0{,}5\,(1 + 0{,}2\frac{in}{i})$ cotg fi olur.

Bu düsturlarda :

Bu Saatin kör tesmiye hamulesi

B Muayenedeki kör hamule

İn Aletin tesmiye cereyanı

İ Muayenedeki cereyanın şiddeti

Cotg fi Sinusü kör takatle zahirî takatin birbirine nisbetine müsavi olan zaviyenin kotanjantıdır. Bu düsturlarda cotg fi her zaman müsbet olarak konulur.

2 - Bir çok safhalı ve bir çok nakilli kör takat saatlerinde muayenedeki cereyan şiddeti sıfır nakilinden başka diğer nakillerdeki cereyan şiddetinin vasatisidir.

3 - Bir çok safhalı ve bir çok nakilli sistemlerde cotg fi yi hesaplamak için bütün kör takatin her safha veya nakildeki zahirî takatlerin adedî mecmuuna nisbeti esas tutulur.

4 - Bu maddenin C bendinde yazılı yanlış payı hükümleri cos fi nin 0, 98 den büyük olmamasına yani sinus fi nin 0,2 den aşağı düşmemesine ve yahut kör takatin 10 mottan az olmamasına göredir.

5 - Eğer aletin tesmiye cereyanı aşılırsa yanlış payı mütemadî ve mütenavip cereyanlı saatlerde (A No 2 ve B No 5) olduğu gibi arttırılır. Ancak Bu cereyan şiddeti tesmiye cereyanının 1, 25 mislinden yukarı çıkmamalıdır.

6 - Saatin gösterebileceği en küçük kör hamule kör tesmiye hamulesinin yüzde 1 ini geçmemelidir. Bu hüküm sin. fi nin 0,9 dan büyük olmasına göredir.

7 Bu maddenin C bendinde yazılı hükümler tesmiye frekansına, tesmiye tevettürüne, suhunetin 15 ile 20 derece arasında olmasına, bir çok safhalı saatlerde bağlama şemasındaki safha sırasının gözetilmesine ve yalnız mütenazır hamulelere göredir.

Saatlerin yanlış payı için müşterek hükümler

Madde 146 - 1 - Mütemadî ve mütenavip cereyanlı elektrik saatleri ve kör takat saatlerinde hakikî elektrik sarfiyatı ile saatin gösterdiği miktarlar arasındaki fark (hata miktarı), saatin tesmiye hamulesi ve bu hamulenin 1 - 20 si arasında M. 145 A,B ve C No. 1 lerdeki düsturlara göre yüzde olarak bulunacak yanlış paylarını geçmemelidir.

2 - Muayenede hangi hamule ve cereyana göre yanlış paylarının kontrol edileceği talimatnamede gösterilecektir.

Cereyan, tevettür ve takat ölçen elektrik aletlerinin tesmiyesi

Madde 147 - Cereyan, tevettür ve takat ölçen elektrik aletlerinde aşağıdaki yazıları taşıyan aletten ayrılmaz bir levha bulunmalıdır.

a) Ölçülecek miktarın vahidi,
b) Cereyanın cinsi,
c) Tesmiye frekansı,
ç) En çok tevettür,
d) Fabrika numarası,

— Sonu var —

Kararname

Kararname No : 15264

Umumî Hıfzıssıhha Kanununun 128 inci maddesine göre Sıhhat ve İçtimaî Muavenat ve Dahiliye Vekilliklerince müştereken hazırlanıp Şûrayı Devlet Tanzimat dairesile heyeti umumiyesi tarafından tetkik edilerek tadilen kabul ve Şûrayı Devlet Reisliğinin 14 - 8 - 1933 tarih ve 12452 sayılı tezkeresile tevdi olunan (Fuhuşla ve fuhuş yüzünden bulaşan zührevî hastalıklarla mücadele nizamnamesi) nin ilişik şekilde mer'iyete konulmvsı; İcra Vekilleri Heyetinin 12 - 11 - 1933 toplanışında kabul olunmuştur.

REİSİCÜMHUR
GAZİ M. KEMAL

Başvekil	Adliye Vekili	Millî Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
İSMET	Ş. SARACOĞEU	ZEKÂİ	Ş. KAYA
Hariciye Vekili	Maliye Vekili	Maarif Vekili	Nafıa Vekili
Dr. T. RÜŞTÜ	M. ABDÜHALİK	HİKMET	FUAT
İktisat Vekili		Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekili	
M. CELÂL		Dr. REFİK	
Gümrük ve İnhisarlar Vekili		Ziraat Vekili	
ALİ RANA Z.		MUHLİS	

Fuhuşla ve fuhuş yüzünden bulaşan zührevi hastalıklarla mücadele nizamnamesi

BİRİNCİ KISIM
Teşkilât
Komisyonlar

Madde 1 - Fuhuş sebebile bulaşan zührevî hastalıkların yayılmasına mani olmak ve bu yüzden âmme intizamının bozulmamasını temin ve fuhşu murakabe eylemek üzere biri (zührevî hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonları) ve diğeri (zührevî hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonlarına yardım heyetleri) olarak iki teşekkül yapılmıştır.

Zührevî hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonları

Teşkil şartları

Madde 2 - Bir mahalde, (zührevî hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonu) yapılmak için aşağıdaki şartların bulunması lâzımdır.

A - Bu nizamnamedeki sıhhî kayıt ve şartların tamamile tatbikına elverişli müesseselere malik olmak veya bu müesseselerin teşkiline imkân bulunmak.

B - Polis teşkilâtı mevcut olmak.

C - Belediye teşkilâtı mevcut olmak.

Madde 3 - Müteaddit kazalardan mürekkep idarî teşkilâtı olan ve fakat vaziyeti ve muamelâtı itibarile bir kül halinde bulunan şehirlerde Zührevî Hastalıklarla Mücadele Komisyonunun her kazada teşkili mecburî olmayıp vilâyet makamının tensibile işin şekline göre bir veya bir kaç komisyon teşkili ile iktifa olunabilir.

Komisyonun vazifesi

Madde 4 - Komisyonların vazifesi fuhuştan bulaşan zührevî hastalıkların yayılmasına karşı gelmek için icap eden tedbirleri almak, zührevî hastalıkların ve fuhşun mazarratlarını ve yayılmasını men'e dair mevcut kanunlar ve nizamların iyice tatbik edilip edilmediğine bakmak ve teşkilâtın hesabatını murakabe etmektir.

Komisyonun kısımları

Madde 5 - Zührevî hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonları, idare, sıhhat ve icra işlerile alâkadar olmak üzere üç kısma ayrılır.

Sonu var

Kararname

Kararname No: 15479

Gayri menkule tecavüzün def'ine dair 2311 sayılı kanunun tatbik şekline ait olarak Dahiliye Vekilliğince hazırlanan ve Şurayı Devletçe tadilen tanzim ve 24 - 12 - 1933 tarih ve 21744 sayılı tezkere ile tevdi olunan ilişik nizamnamenin meriyete konulması, İcra Vekilleri Heyetince 25 - 12 - 1933 de kabul olunmuştur.

REİSİCÜMHUR
GAZİ M. KEMAL

Başvekil İSMET	Adliye Vekâleti V. ZEKÂİ	Millî Müdafaa Vekili ZEKÂİ
Dahiliye Vekili Ş. KAYA	Hariciye Vekili Dr. T. RÜŞTÜ	Maliye Vekili M. ABDÜLHALİK
Maarif Vekili HİKMET	Nafıa Vekili FUAT	İktisat Vekili M. CELAL
Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti V. MUHLİS		Gümrük ve İnhisarlar Vekili ALİ RANA Z.
	Ziraat Vekili MUHLİS	

Gayri menkule tecavüzün def'ine dair kanunun tatbik şekillerini gösterir Nizamname

Madde 1 - Malik sıfatile aslan veya irtifak, irtihan, icar ve saire gibi bir hakka istinat suretile fer'an zilyet bulunduğu gayri menkule başkası tarafından tecavüz ve müdahale vaki olduğunu gören kimse, tecavüzün def'i ve eski halin iadesi için Vilâyette Valiye, Kazada Kaymakama, Nahiyede Nahiye Müdürüne müracaat edebilir.

Madde 2 - Zilyet, tecavüz ve müdahalenin vukuunu öğrenir öğrenmez, müracaata mecburdur.

Makul sebeplere binaen müracaat, ittilâ tarihinden itibaren bir ayı geçemez.

Bu muddet geçtikten sonra müracaat vukubulursa müştekiye mahkemeye gitmesi tembih olunur.

Madde 3 - Bu yolda bir müracaat vukuunda tecavüze uğrayan gayri menkulün şikâyete mevzu olan tecavüzden evvel zilyedi kim olduğu hakkında kanaat verecek derecede her türlü tetkikat icrasına Vali, Kaymakam Nahiye Müdürü salâhiyetlidir.

Madde 4 - Bu kabil şikâyetler üzerine birer dosya açılır ve tetkikatın neticesi ve yukarıda yazılı makamlarca verilen karar tahrirî olrak dosyasında bulunmak icap eder.

Madde 5 - Şikâyetin kabulü üzerine en kısa zamanda tetkikat ikmal edilip icap eylediği halde tecavüz def ve eski hal iade ve gayri menkul şikâyetten evvel zilyedi bulunana teslim olunur.

Diğer tarafa da mahkemeye gidebileceği ihtar edilir. Şu kadar ki bu muamele mülkiyet noktasından bir hak ifade etmez.

Bu hakkın tesbiti mahkemeye aittir.

Madde - 6 Mütecaviz, gayri menkulü teslimden imtina ederse polis ve jandarma kuvvetile tecavüz cebren defedilir.

Madde 7 - Tecavüzün def'i için ittihaz edilen karar ve tatbik olunan muameleden dolayı idarî ikinci bir tetkik mercii yoktur. Yalnız bu muamelenin tatbikında bir vazife sui istimali vukua getirilirse umumi hükümlere tevfikan mafevk âmire şikâyet edilebilir.

Madde 8 - Mahkemeye intikal etmiş bulunan mülkiyet davalarında gayri menkulün taraflardan birinin yedinde kalması hakkında mahkemenin bir kararı bulunmadıkça, vakı olacak tecavüz hadiselerinde yine bu nizamname hükümleri tatbik olunur.

Madde 9 - 2311 numaralı kanunun birinci maddesi mucibince kaleme alınmış ve şûrayı Devletçe görülmüş olan bu nizamname neşri tarihinden muteberdir.

Madde 10 - Bu nizamnam hükümlerinin icrasına Adliye ve Dahiliye Vekilleri memurdur.

2040 Sayılı Polis teşkilâtı Kanununun 39 uncu maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun

Kanun No. 2352
Kabul tarihi : 14 - 12 - 1933
Neşri tarihi : 19 - 12 - 1933

Madde 1 - Polis teşkilâtı kanununun 39 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Memurin kanununun 22, 23, 24 ve 25 inci maddeleri ve 1475 sayılı kanunun hükümlerinden başka aşağıdaki hallerde de nakdî mükâfat verilir:

A) Memleketin emniyet ve asayişini ve Devletin menfaatlarını ve efradın, mal, can ve iffetini koruyucu yüksek hizmetleri görülenlere tam bir maaş nisbetinde;

B) Fevkalâde ahvalde hayatını tehlikeye koyarak büyük yararlıklar gösterenlere iki maaştan bir senelik maaş miktarına kadar.

Madde 2 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 - Bu kanunun icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

Zayi şehadetname

336 senesi Mecidözü mektebi rüştiyesinden aldığım şadetnamemi zayi ettim yenisini alacağımdan eskisinin hükmü kalmadığını ilân ederim.

Mecidözünün Mescit mahallesinden halıcı oğlu
Ferit

Zekât ve Fıtra

Ramazanı şerif geldi. Zenginler zekâtlarını ve bütün halk fıtralarını bu ayda verirler.

Güzel ve etraflı düşünenlerimiz bu borcu öderken yerini ve lâyıkını bulmağa çalışırlar.

Fakir ve zengin, herkesi büyük felâket ve afetlerden koruyacak olan Tayyare ve memleketin her bucağında her dürlü kaza, belâ ve bir musibet zuhurunda koşmakta ve sıkıntıya uğrayanları korumakta olan Hilâli ahmer ve kimsesiz medetsiz kalmış öksüzleri barındırmakta olan Himayei etfal Cemiyetleri Zekât ve Fıtraya lâyık olan yerler ve müesseselerdir.

Zekât ve Fıtrayı alanlar ve almak isteyenler :

[Benden ziyade zekât ve fıtraya lâyık olan bu üç cemiyettir, Oraya veriniz diye fazilet göstermezler ve doğru söylemezlerse yazık ona ve yazık oparaya]

Çorum Müftülüğünden verilen habere göre bu sene Fıtra şu suretle hesap edilmiştir :

Buğdaydan 5 kuruş, Buğday ununda 6 kuruş,
Arpadan 6 » , Arpa » 8 » ,
Üzümden 45 kuruştur.

Türkiyenin çok sevilen, Beğenilen ve Okunan Gazetesi

Karagöz

Yıl başından itibaren daha dolgun ve eğlenceli şekilde çıkıyor

KARAGÖZ

Halkın gazetesidir ; alın, okuyun, derdinizi, isteklerinizi, şikâyetlerinizi ona yazın

İlân ve Abone

Matbaa ve gazete işleri için Müdürlüğe, yazı işleri için Muharrirliğe müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ
Çorum için 175 kuruş
Köyler « 150 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı
Çorum için - 90 - kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Ayı « « - 25 - «

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ
Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 12 — No. 694

ÇARŞAMBA

16 - İkinci kânun - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Büyük Gazinin Halk Fırkasile Halkevine armağanları olan imzalı Fotoğrafileri merasim ve yüksek tezahüratla mevkii ihtiramlarına talik edildi.

On senelik inkılâp hatıralarını göz önüne koyan ve yaşatan Cümhuriyet Bayramının sürurlu günlerinde gönüllerde tazelenen sevgi ve saygıların tezahüratına bir şükran nişanesi olmak üzre Cümhur Reisimiz Ulu Gazinin pek kıymetli imzalarını da havi olarak armağan ettikleri fotoğrafilerinin çerçeveleri itinalı bir surette hazırlanmış ve konulacak yerleri de tayin olunmuştu.

Birhafta evvel Vilâyet Fırka idare heyeti reisiyle Halkevi reisi tarafından yazılan davetiyelerle talik merasiminin Kânunusâninin 12 inci cuma günü saat 14 te yapılacağı her tarafa bildirilmişti.

Cuma günü tam vaktinde erkânı hükûmet ve memurin ve ümerayı askeriye ve zabitan ile bilumum teşekküller ve muallimler ve halk; Halkevinin büyük salonunda toplanmışlardı.

O sırada faaliyette bulunan Ankara radyosunda Cümhuriyet marşı terennüm edilmekte olduğundan salonu dolduran halk bu güzel tesadüften istifade ederek marşı beraberce söylemiş ve müteakiben Valimiz Arif Hikmet Beyfendi tarafından fotografiler tazim ve hürmetle mevkii ihtiramlarına konulmuş ve şiddetle alkışlanmıştır.

Bundan sonra muallimlerden Rıfat Rami bey kürsiye gelerek Gazi Hazretlerinin bu mülk ve millete yaptıkları yüksek ve kıymetli hidematı birer birer teşrih ve izah ile yeniden kurdukları Türkiyenin az bir zamanda vasıl olduğu terakkıyatın yüksek tecellilerini ve buna karşı halkta yer tutan ve yükselen minnet ve şükran duygularını izah etmiş ve çok alkışlanarak merasime hitam verilmiştir.

Okurlarımızın.

Şeker bayramını kutlularız.

Bayramlaşmak

Bayram vesilesile büyüklerini ve dostlarını ziyaret için evleri dolaşmanın mevsim dolayısile müşkilâtı göz önüne alınarak Bayramın birinci günü Halk evinde bir toplantı tertip edilmiştir.

Bu toplantıda Valimiz Arif Hikmet Beyfendi vesair erkânı vilâyet de hazır bulunacaktır.

Bayram ziyaret ve tebriki burada yapılacak ve bununla iktifa edilecektir.

Ziyaret ve tebriki arzu eden zevat saat dokuzdan on ikiye kadar Halkevinde hazır bulunabilirler.

Kar ve kış

Kış başlayalıdanderi birinci defa yağan kar temamile erimiş ve ikinci defa yağan karda yine lodus ve yağmur tesirile pek az kalmıştı.

Üçüncü defa olarak İkinci kânunun on birinci perşembe günü başlayan kar Cüma günü fırtına ile karışık olarak yağmış ve Cüma ertesi günü ara sıra serpinti yapmıştır. Pazar gecesi hava açmış ve ertesi gün tekrar kapanmıştır.

Pazartesi sabahı yine kar yağmağa başlamış isede öğle vakti dinmiştir.

Tapu Müdürü

Vilâyet Tapu Müdürü Seyfi bey Kocaeli tapu müdürlüğüne tahvil edilmiş Çorum tapu müdürlüğüne de Yozgat tapu müdürü Ömer Lütfi bey tayin olunmuştur.

Ergani istikraz tahvilleri

Ergani bakır madeni istikraz tahvillerinden şehrimize gönderilen miktar temamen satılmış, ihmal ile vakit geçirenlerin elleri buş kalmıştır.

Yetişemedim, alamadım diyenlere gözlerini açarak üçüncü tertibe intizar eylemelerini tavsiye ederiz.

Postalar

Karın çokluğundan Yerköy İstasyonu ile Yozgat arasında muvasala kesilmiş olduğundan onbirinci perşembe gününden beri İstanbul - Ankara postası gelememiştir.

Cuma günündenberi de İstanbul ve Ankara postalarını muhtevi olan Yozgat postası ancak Alacaya kadar gidebilmiştir.

Alaca - Yozgat arasında cumadanberi posta münakalâtı yoktur.

Trabzon havalisi ve Samsun Havza, Merzifon, Osmancık postaları cumartesi günü pek geç gelebilmiştir.

Sivas ve havalisi postalarını muhtevi olan Amasya postası bir gün sonra ancak cumartesi günü güçlükle gelebilmiş ve gitmiştir.

İskilip postası : cumartesi günü on iki saatte gelebilmiştir.

Yozgatta kar
Belediye yolları açtırıyor

Yozgat 14 (A. A.) 12 saat devam eden kar tipisi yolları kapatmıştır. Yerköy istasyonu ile münakalât durmuştur. Karın irtifaı şehirde bir ve dağlarda bir buçuk metredir. Belediye şehrin karla kapanan yollarını açtırmakla meşguldur.

Çankırıda zeriyat başladı

Çankırı 14 (A. A.) Havalar açılmış ve zeriyata başlanmıştır. Bu sene zeriyatın bereketli olacağı tahmin olunmaktadır.

Gazetemizin çıkış günü olan Çarşamba Bayrama tesadüf ettiğinden bu defahk bir gün evel çıkarılmıştır.

Ölçüler Nizammamesi

Şurayı Devlet Heyeti Umumiyesince tesbit olunan şekil :

- 693 Numaralı nushadan artan -

e) Yapanın adı ve yapıldığı yer veya markası,

f) Mütenavip cereyan aletlerinde 50 Hz frekanstaki endüktivite,

g) Takat ölçen aletlerde aletin tesmiye cereyanı ve tevettürü,

h) Yalnız bir duruşta kullanılması lâzımgelen aletler için bu duruş işareti.

Elektrik ölçü aletlerinin yanlış payı

Madde 148 - 1 - Cereyan, tevettür ve takat ölçen elektrik aletlerinde yanlış payları şunlardır :

Aletin ismi	Cinsi	Yanlış payı
Cereyan ve tevettür ölçen aletler (ampermetre ve voltmetre)	Döner bobinli	+ 0,2
Tevettür ve takat ölçen aletler (voltmetre ve vvattmetre)	Yumuşak demirli, elektrodinamik, endüksiyon, elektrostatik ve teshin telli	+ 0,3
Cereyan şiddetini ölçen aletler (ampermetre)	Yumuşak demirli, elektrodinamik, endüksiyon ve teshin telli	+ 0,4

250 Volttan fazla miktarlar gösteren elektrik ölçü aletlerinde tevettür yolundaki yanlış payına yüzde 0,1 ve değiştirilebilen seri mukavemetli aletlerde ayrıca yüzde 0,1 ve değiştirilebilen paralel mukavemetli aletlerde de yüzde 0,2 katılır.

Yukariki cetvelde gösterilen yanlış payları aletin ölçme hududunun son kıymetinin yüzde miktarlarıdır.

2 - Bu maddede yazılı yanlış payları amper ve voltmetrelerin kısa veya uzun bir zaman ve vvattmetrelerin tevettür yolunun uzun ve cereyan yolunun kısa veya uzun zaman cereyan devresine alınmalarında ölçü aletlerinin tesmiye cereyan ve tevettür kıymetlerinin tamamının geçtiğine göredir.

3 - Muayenede bulunacak miktarlara yabancı sahaların tesiri olmamalıdır.

4 - Şimal - cenup hattı bir okla gösterilmiş olan döner bobinli aletlerde alet bu duruşa getirilmiş bulunmalıdır.

5 - Mütenavip cereyan muayenelerinde tatbikatta tam bir sinus münhanisi denilebilecek gibi cereyan eden bir mütenavip cereyan kullanılmalıdır.

Elektrik ölçü aletlerinin muayenesi

Madde 149 - 1 - Cereyan, tevettür ve takat ölçen elektirik ölçü aletleri hamulesi gittikçe artmak ve taksimat derecelerinin üç noktasında ölçülmek ve en yüksek taksimatta bir saat müddetle gittikçe azalmak üzere de tekrarlanarak muayene olunurlar.

2 - Bu aletlerde tecrit mukavemetinin muayene tevettürünün frekansı 50 Hz dir. Tevettür yavaşça aşağıdaki cedvelde gösterilen kıymetlere çıkarılır ve bir dakika tutulur. Tevettür menbaının bir kutbu birbirine bağlı ve tevettür altında bulunması lâzımgelen parçalara, diğer kutbu ise maden mahfazaya bağlanır. Eğer bu mahfaza nakil değilse bu kutbun alet ve parçalarının konduğu bir maden levhaya bağlanması lâzımgelir. Bu maden levha ile mahfaza dışında bulunan bütün maden parçalar cereyanı nakil olarak bağlanmalıdır.

Mahfazaya göre en yüksek tevettür Volt	Muayene tevettürü Volt
40 ve daha az	500
41 den 100 e kadar	1000
101 den 650 ye kadar	2000
651 den 900 e kadar	3000
901 den 1500 e kadar	5000

3 - No 2 de yazılı muayene tevettürleri ölçü aleti ve parçaları için gözetilir.

FASIL 14

Su saatleri

Ayarlanacak saatler

Madde 150 - 1 - Ayarlanacak su saatleri, saatten geçen su miktarını yalnız metre sistemine göre göstermelidir.

2 - Su saatleri su hacmini doğrudan doğruya ölçen veya süratını ölçerek su miktarını gösteren veya suyun saat içindeki tazyik farkından su miktarını bulan ve yahut bu usullerden bir kaçı birleştirilerek yapılan sistemlerde olurlar.

3 - No 2 de yazılı sistemlerden başka ayarlanabilecek su saatleri sistemleri İktisat Vekâletince tayin ve ilân olunur.

Tertibat

Madde 151 - 1 - Su saatleri her tarafı 15 atmosferlik tazyika dayanacak kadar sağlam ve dayanıklı madenden yapılmış olmalı ve bu tazyik altında hiç su kaybetmemelidir

2 - Sayıcı, saati işleten kısmın mahfazasile örtülü bulunmalıdır; eğer ayrıca bir mahfaza içinde bulunursa mahfaza işletme tertibatı mahfazasile sıkıca bağlı olmalıdır.

3 - Su saatinin, kendisile sıkıca bağlı olan ve suyun pisliklerini tutan elek, tortu torbası ve benzerleri gibi bir tertibatı bulunmalıdır.

4 - Su saatleri sayıcılarının taksimatı, en son sayıcı kadranı No 5 te tarif edilen su geçirme kabiliyetine göre aşağıda yazılı miktarları emniyetle okunabilir tarzda göstermek üzere derecelendirilmiş olmalıdır.

Su geçirme kabiliyeti	En az	
20 m 3 na kadar	1	1
20 m 3 dan fazla	10	1

5 - Su saatinin su geçirme kabiliyeti saatin içinde (1 atm = 10 m su sütunu) tazyik zayiatile bir saatte geçen su miktarıdır.

6 - Dışardan sayıcının doğrulatulabilmesi için mahfazaya bir tertibat konabilir.

Tesmiye

Madde 152 - Her su saatine aşağıdaki tesmiyeler dayanıklı ve saatten ayrılmaz bir tarzda konmuş olmalıdır.

a) Metre mikâbı veya litre olarak su geçirme kabiliyeti, tam yazı ile veya tesmiyenin kısa şekli ile gösterilmiş olmalıdır.

b) Fabrika numarası,

c) Yapanın adı ve yapıldığı yer veya markası

ç) Saatin M. 150 de gösterilen sistemlerden hangisine göre yapılmış olduğu,

d) Bir ok ile veya başka bir suretle gösterilmek üzere suyun akma istikameti.

Yanlış payı

Madde 153 - 1 - Su saatinin gösterdiği miktarla geçen suyun hakikî miktarı arasındaki fark saatin su geçirme kabiliyetinde ve No 3 te yazılı en az cereyan miktarının 20 misli bir sarfiyatta geçen hakikî su miktarının yüzde 3 unden fazla olmamalıdır.

2 - Saatin hakikî su geçirme kabiliyati saat üzerinde yazılı su geçirme kabiliyetinden daha aşağı olamaz.

3 - Muhtelif tesmiye kabiliyetli su saatleri aşağıda yazılı miktarlardaki cereyanlarda dahi düzgün işlemeli ve geçen su miktarlarını emniyetle göstermelidir:

Geçirme kabiliyeti	3 m 3 ını	geçmeyen	saatlerde	2 litre
5	»	»	»	3 »
10	»	»	»	4 »
20	»	»	»	6 »
30	»	»	»	8 »
60	»	»	»	12 »
100	»	»	»	15 »
150	»	»	»	18 »
300	»	»	»	30 »

FASIL 15

Taksimetreler

Ayarlanacak taksimetreler

Madde 154 - Doğru işleyen bir saat tertibatı bulunan ve araba tekerleğinin katettiği mesafeyi mütenasip olarak sayıcıya nakleyleyen ve muayyen bir tarifeye göre ödenecek parayı doğrudan doğruya gösteren ve değişen tarifelere göre işareti kolaylıkla değiştirilebilen taksimetreler ayarlanır.

Şekil ve tertibat

Madde 155 - Ayarlanacak taksimetrelerin şekil ve tertibatı aşağıda gösterilmiştir.

1 - Taksimetre açıldıktan sonra arabanın durması halinde taksimetre sayıcısında belediye nizamları ile tayin edilen bekleme zamanı karşılığı olan para miktarlarını gösterecek saat tertibatı bulunmalıdır.

2 - Taksimetre açılır açılmaz belediye nizamlarına göre açılış miktarını göstermeli ve araba kalktıktan sonra yine belediye nizamlarile tayin edilen mesafeye (açılış mesafesi) gelinceye kadar hiç bir şey yazmamalıdır.

Sonu var

Nizamname

Belediye teşkilâtı olan yerlerde lâğvedilen muhtar ve İhtiyar heyetleri vazifelerinin hangi dairelerce ifa edileceğine dair nizamname

- 693 Numaralı nushadan artan -

2 - Kanunun 123 üncü maddesinde yazıldığı veçhile mübaşir tebliğin icrası esnasında tebliğ yapılacak kimsenin ikametgâhını değiştirdiğini anlar ve şu kadar yeni ikametgâhı meçhul bulunursa, mübaşir bu cihetı zabıta şerh ve tasdik ettirerek evrakı mahkemeye iade eder.

3 - Kanunun 131 inci maddesinde yazılı ikametgâhta tebliğ icra edilecek kimse bulunmadığı hallerde mübaşir tebliğ olunacak evrakı sahibine tebliğ edilmek üzere mıntakanın en yakın polis âmirine, polis teşkilâtı bulunmıyan mahallerde jandarma kumandanına bırakır.

4 - Kanunun 297 nci maddesinde yazılı imza vaz'ına muktedir olmıyan veya yazı bilmiyen şahsın el ile yapılmış bir işaret veya mühür istimal edilmesi için ihtiyar heyeti ve ahallince maruf iki şahıs tarafından tasdiki şartı, belediyelerce yapılacaktır.

5 - Kanunun 468 inci maddesinde yezıldığı veçhile muzaffereti adliyeden istifade edebilmek için verilecek şahadetnameler belediyelerce verilecektir.

Madde 29 - Ceza Muhakemeleri Usûlü Kanununun 310 uncu maddesi mucibince bir davayı temyiz talebinde bulunacakların yatırmak mecburiyetinde oldukları depozito şartından müstesna tutulabilmesi için fakir olduklarına dair getirecekleri ilmühaberler belediyelerce verilir.

Madde 30 - Ahaliden fakir ve mühtaç olanlara ihtiyar heyetlerince verilegelen fakir ve ihtiyaç ilmühaberleri belediyelerce verilir.

Madde 31 - İkametgâh senetine raptı lâzımgelen maznunların ikametgâh senetlerinin tasdiki, bulunduğu mıntakanın en yakın polis âmirine, polis teşkilâtı olmıyan yerlerde jandarma kumandanına aittir.

Madde 32 - Zabıtanın kanunen salahiyettar bulunduğu aralarda ihtiyar heyeti yerine geçmek halle halkından en az iki kişi hazır bulundurulur.

Madde 33 - Tapu işlerinde muhtar ve ihtiyar heyetlerinin ifa edecekleri vazifeler, aşağıda yazıldığı veçhile yapılacaktır:

Madde 1 - Yalnız malikinin vereceği beyanname ile iktifa olunarak muamelesi ikmal edilen ahvalin haricinde kalan gayri menkule ait akit işlerinde maliki tarafından verilecek beyannameler mahallesinde sakin hulunan ve belediyelerce itimada şayan görülen iki zatın şahadetine istinaden belediyelerce tasdik edilecektir.

2 - Kanunu medeninin mer'iyetinden evvel vefat edenlerden vuku bulan intikallerde verasetin kimlere munhasır bulunduğu hakkındaki ilmühaberler, yukarıdaki fıkra mucibince belediyelerce verilir.

3 - Kayıt ve senetlerine fotoğraf yapıştırmak isteyenlerin hüviyetlerini ve taallûk ettiği gayri menkulün sahibi olduklarını gösterir varakalar, yukarıdaki fıkralara tevfikan belediyelerce verileceği gibi bir resmî makamın tasdikile de iktifa olunabilir.

4 - Tapu memurlarınca mahallerinde yapılacak keşif ve tahkiklerde bulunacak vukuf erbabının hüviyet ve ehliyetleri kezalik yukarıdaki fıkralar dairesinde belediyelerce tasdik olunur.

5 - Tapu işleri münasebetile dosyalar içinde bulunması icap eden vesikaların suretleri dahi yukarıdaki fıkralar dairesinde belediyelerce tasdik edilir.

6 - Tapu ve kadastro idarelerince lüzum görülecek kauunî tebliğ, ihbar, davet ve ilânlar belediye tarafından yapılır.

7 - İsim ve şöhret gibi ahvali şahsiyeye müteallik hususlar belediyelerce tetkik ve tasdik olunur.

8 Şehir veya kasabaya merbut olup da belediye hududu haricinde kalan gayri menkullerle müstakil olan ve ihtiyar heyetleri bulunmıyan çiftlikler dahi bu madde hükmüne tâbidir.

Madde 34 - 23 Eylûl 1329 tarihli tedrisatı iptidaiye kanununun 78 inci maddesi mucibince çocukların defterini tanzim vazifesi mahallî maarif müdürlük ve memurluklarına tevdi edilmiştir. Ebeveyne yapılacak tebligat ve ilânat ve tasbit kezalik maarif memurluklarınca yapılır.

Madde 35 - Kanun ve nizamname ve talimatnamelerle muhtarlara ve ihtiyar heyetlerine verilmiş olan vazife ve salâhiyetlerden işbu nizamnamede yazılı olmıyanlar arasında memleketin inzibat ve asayişine taalluku olanlar polis teşkilâtınca ve polis teşkilâtı olmıyan yerlerde jandarma teşkilâtı tarafından ifa olunur. Bunun haricinde kalanlar belediyelere aittir.

Madde 36 - 17 - 6 - 1933 tarihli ve 2295 numaralı kanunun ikinci maddesi mucibince tanzim edilmiş ve Şurayı devlette görülmüş olan bu nizamname neşri tarihinden muteberdir.

Madde 37 - Bu nizamname hükümlerinin icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Nizamname

Fuhuşla ve fuhuş yüzünden bulaşan zührevi hastalıklarla mücadele nizamnamesi

— 693 Numaralı nushadan artan —

İdare kısmı

Madde 6 - İdare kısmı, vilâyetlerde Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürü, en yüksek polis âmiri, belediye tarafından memur edilecek bir tabip veya diğer bir memur ve zührevî hastalıklar muayene Baştabip veya tabibi mevcutsa ahlâk zabıtası şefi veya memurlarından biri ile teşekkül eder. Bu komisyonun içtimalarına Vilâyet Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürü riyaset eder.

Kazalarda bu heyet, Hükûmet veya belediye tebibi, mevcut olduğu takdirde zührevî hastalıklar muayene tabibi, belediyece müntehap bir memur, mahallin en yüksek polis âmiri ve eğer mevcutsa ahlâk zabıtası vazifesile mükellef bir memurdan teşekkül edip Hükûmet veya belediye tabibinin riyaseti altında toplanır.

Sıhhat kısmı

Madde 7 - Sıhhat kısmı, umumî kadınların sıhhî muayenesi ve umumî evlerin sıhhî teftişi ve hastalıkların tedavisi için yettiği kadar tabip, hasta bakıcı, lüzum halinde kâtip ve hademeden ibarettir.

Muayene tabipleri çok olan şehirlerde bir baştabiplik ihdas olunur ve sıhhî teşkilâtın idaresi kendisine tevdi edilir.

Muayene işi az olan mahallerde Hükûmet veya belediye tabipleri münavebe ile bu işi ifa ederler. Sıhhî kısmın vazifelerinden ve muayene ve tedavi ve koruma işlerinin icrasından müteselsilen muayene memuru tabipler, baştabipler ve Sıhhat ve İctimaî Muavenet Müdürleri mes'uldurlar.

İcra kısmı

Madde 8 - İcra kısmı, umumî kadınların ve umumî evlerin tesbit ve tescili, gizli fahişeler ve fuhuş yerleri ve umumî evlerin meydana çıkarılması, muayenesine lüzum görülen şahısların getirilmesi, kapanması icap eden mahallerin kapatılması ve zührevî Hastalıklarla Mücadele Komisyonları tarafından ittihaz olunan mukarreratın tatbik ve icrası için mahallin en yüksek polis amirinin nezaret ve mes'uliyeti altında lüzumu kadar ahlâk zabıtası memuru veya sivil polisle kâtip ve dosya memurlarından ibarettir.

Mahallin bütün zabıta memurları lüzum görüldükçe bu işe müteallik icraî muameleleri yapmakla mükelleftirler.

Komisyon içtimaları

Madde 9 - Komisyon en az haftada bir defa ve reisin daveti ile toplanır. Kararlar ekseriyetle ittihaz olunur ve vilâyetlerde Valinin, kezalarda Kaymakamın tasdiki ile tamam olur.

Reylerin tesavisi halinde ihtilâflı mesele Valinin veya Kaymakamın tetkikına arzolunur. Valinin veya Kaymakamın reyi inzimam ettiği tarafın fikri ekseriyete iktiran etmiş sayılır.

Kaza Kaymakamı tarafından tasdik edilmeyen komisiyon kararları üzerinde komisyonca ısrar edildiği takdirde mesele vilâyete bildirilir. Ve Valinin tebliği infaz olunur.

Valiler tarafından tasdik edilmiyen kararlar üzerinde komisyonca ısrar edildiği takdirde, Vali tarafından, sebeplerinin beyanı ile keyfiyet, Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletine yazılır.

Komisyon kararları

Madde 10 - Komisyonların kararları hususî bir defterе hulâsa olarak yazılıp her içtima nihayetinde aza tarafından imzalanır. Kararlar Vali veya Kaymakamın tasvibine iktiran edüp tamam olduktan sonra imza sahipleri bu kararlardan icrası kendilerine ait kısımlar mevcut ise gelecek içtimaa kadar bunları yapmakla ve yapmadıkları halde sebeplerini bildirmekle mükelleftirler.

Valinin komisyona karşı vazifeleri

Madde 11 - Valiler, gerek

vilâyet merkezlerinde ve gerek kazalarda zührevî hastalıklarla mücadele komisyonunun teşekkülünü ve azadan bazılarının infikâki halinde bu nizamnameye tevfikan tamamlanmasını temin ve komisyonun muntazam toplanmasını ve azanın devamını ve işin intizam ile cereyanını mürakabe ile mükelleftirler.

Kaymakamlar kendi kazaları dahilinde bu komisyonların murakabesi hususunda Valilerin haiz oldukları salâhiyeti istimal ederler.

Zührevî hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonlarına yardım heyetleri

Yardım Heyetlerinin teşkil şartları

Madde 12 - İkinci maddede yazılı (Zührevî Hastalıklar ve Fuhuşla Mücadele Komisyonu) teşkiline imkân olmıyan kaza merkezlerinde en yakın komisyona bağlı olmak üzere Kaymakamın riyasetinde en büyük zabıta âmirleri ve mevcutsa resmî veya hususî tabipten ve belediyeden müntehap bir zattan mürekkep (Zührevî Hastalıklar ve Fuhuşla Mücadele komisyonlarına Yardım Heyeti) teşkil olunur.

Yardım Heyetlerinin vazifeleri

Madde 13 - Zührevî Hastalıklar ve Fuhuşla Mücadele Komisyonlarına Yardım Heyetlerinin vazifeleri aşağıda gösterilmiştir.

A - Mıntakalarında zührevî hastalık musabı olup olmadığını araştırmak veya bu hastalıklara musap olmak şüphesini verenleri tebit eylemek.

B - Umumî kadın olarak tescili icap edecek kadın bulunup bulunmadığını tahkik etmek.

C - Namuslu kimseleri fuhuş ve ahlâksızlığa tahrik edenleri tesbit etmek.

D - Fuhuş için gizli yer temin edenleri tesbit etmek.

E - A, B bentlerindeki halleri en yakın zührevî hastalıklarla mücadele komisyonuna bildirmek, C ve D bentlerindeki hallerde de resmî teşebbüsatta bulunmak.

Talimatname

Madde 14 - Onuncu ve onbirinci maddelerde yazılı sıhhat ve icra kısımlarının ve on ikinci maddede yazılı zührevî hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonu yardım heyetlerinin vazifelerini ne şekilde icra edecekleri Sıhhat ve İçtimaî Muavenet ve Dahiliye Vekâletleri tarafından tertip ve neşrolunacak bir talimatname ile tesbit olunur.

Çorum İcra memurluğundan

Tarakçıda Şarkan garben yol cenuben yol şimalen hark ile mahdut kıymeti (300) liradır.

Kuşçu tepesinde Şarkan garben yol şimalen taşçı oğlu Hasan cenuben muhacir Abdullah ile mahdut kıymeti (60) liradır.

Taşlı kırda Şarkan çay garben kürt oğlu Sarı şimalen emir Hüseyin oğlu Mehmet cenuben kürt oğlu Sarı ile mahdut kıymeti (60) lira

Çoraklıkta Şarkan İbrahim çayırı yolu garben ve şimalen çay cenuben taşçı oğlu Hasan ile mahdut kıymeti (50) liradır.

Dere tarlada Şarkan garben dere cenuben taşçı oğlu Hasan şimalen yol ile mahdut kıymeti (60) lira.

Bayatta harman tarlada şarkan Tursun garben Kavukçu zade Mustafa şimalen Mısırlı oğlu Mehmet cenuben Sabuncu oğlu Sadık bey ile mahdut kıymeti 150 lıra,

Göl tarlada şarkan ve şimalen Emir Hüseyin oğlu Mehmet garben Aziz oğlu Mustafa cenuben çay ile mahdut kıymeti 30 lira,

Örki çiftliğinde şarkan ve şimalen Kürt oğlu Ahmet garben Ayarık yolu cenuben Tütüncü zade ile mahdut kıymeti 800 lira,

Kum tarlada şarkan Köşger oğlu garben Taşçı oğlu şimalen Emir Hüseyin oğlu Mehmet cenuben çay ile mahdut kıymeti 50 lira.

Narlı oğlu mahallesinden Taşçı oğlu Emine ve Muttalip zevcesi Makbule ve Firdes hanımlar aralarında müşterek satılmasına karar verilen yukarıda mevki ve hudud yazılı dokuz parça tarla müzayede mevkiine konmuş idi ihale günü olan 11 - 1 - 934 perşembe günü müşteri zühur etmediğinden dolayı satış gazete ile ilân tarihinden itibaren mülga icra kanununa tevfikan 20 gün müddetle uzatılarak hitamı olan 3 - 2 - 934 cumartesi günü ihalesi saat ondörtte mahkeme kaleminde icra edilecektir satış peşin ve bilumum masraf müşteriye aittir. Artırma şartnamesi her gün herkese açıktır talip olanların mahkeme kalemine müracaatları ilân olunur.

İKİNCİ KISIM

Tarifler

Umumî kadınlar,umumî evler, birleşme yerleri, tek başına fuhuş yapılan evler

Umumî kadınlar :

Madde 15 - Kendilerini başkalarının cinsî zevkına, menfaat mukabili veya itiyadî bir surette, hasretmeyi san'at ittihaz eden ve bu suretle müteaddit erkeklerle münasebatta bulunan kadınlara (Umumî kadın) denilir.

— Sonu var —

Çorum İcra memurluğundan

Temliken 933 - 1829 numrolu dosyada alacaklı Kavukçu zade Adil beye ve bununla tevhiden 933 - 1756 Numrolu dosyada iştiraki karargir olan Adil bey karısı Emine hanıma keza borçlu Battal zade Mustafa ve Kadir ve Fehmi efendilerin borçlarından dolayı tapu müdürlüğünün 524 numrolu ve 13 - 11 933 numrolu müzekkeresindeki dercei kayıt itibarile mahcuz olup satılmasına karar verilen Çorumun Burun çifliğinde kâin Şarkan culuman oğlu Tevfik efendi tarlası şimalen kara bayraktar oğlu Hüseyin ve mesut ef tarlası garben degirmen olup halı hazır tarla olduğu cenuben hark ile mahdut ve zirde evsafı mikdarı yazılı maa müştemilat bir bap Un fabrikasının 32 sehim itibarile borçlulara ait 9 sehmi aşagıda yazılı şartlar dairesinde ve tayin edilen günde satılmak üzre artırmaya çıkarılmıştır.

Evsaf ve müştemilâtı

Cins ve nevi ve miktar ve müfredatı zabıt verakasında yazılı mezkûr fabrika müştemilatından bir toz eleği ve çavdar eleği ve bir fort meşin tezyel ve bir buğday anbarı ve bir lavaş ve bir kazan ve makine dairesinde iki çift çifte toplu makine ve bir çift tek toplu makine ve bir taş bulunduğu ve fabrika dahilinde iki oda ve fabrikanın altında iki büyük uzun torna ve bir baskül ve bir makine ve bir bıçkı makinesi ve motör dairesinde elli beş beygir kuvetinde yatık sistemde dört zamatli dizel ve bir adet motör mevcut olduğu ve fabrikanın ittisalında üstünde iki ve altında bir oda, bir mutbah, havlisinde bir ahur ve iki mağaza ve bir mağaza içinde eski harap lokomotif motörü ve fabrikanın şark tarafında meyvalı ve meyvasız ağaçları havi üç dönüm miktarında bahçe ve iki dnüm tarla ve harkın üstünde iki evlek mıktarında güllük ve onu müteakip fabrikanın taş kaldırım döşeli yolun üst tarafında şoseye kadar uzanan tarla ve alt kısmında kavak ağaçlarını havi bahçe ve tarlada Kuşçu oğullarından teferruğ etmişlersede tapuca uhdelerine kayit edilmediği cihetle yalnız bu kısım hariç bırakılarak mezkûr fabrika ve müştemilâtı alat ve edevat ve teferruatile bahçe ve tarlanın hey,eti mecmuasına otuz bin lira evrakı nakdiye kıymet takdir edilmiştir.

Satış şartları

1 - Satış 15 - 2 - 934 tarihine müsadif perşembe günü saat 13 buçuktan 15 buçuğa kadar Çorum icra dairesinde yapılacaktır. Talipler takdir olunan kıymetin yüzde yedi buçuk pey akçasını veya millî bir bankadan temin mektubu getirecektir. şartnamesi her gün herkese açıktır.

2 - Tayin edilen satış gününde artırma bedeli takdir edilen on bin liranın yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde en çok artırana ihale edilecektir. bulmadığı takdirde en son artıranın taahhüdü baki kalmak üzere artırma on beş gün daha uzatılarak ikinci artırma olan 3 - 3 - 934 cumartesi günü saat 13 buçukfan 15 buçuğa kadar yapılan artırılmada yüz mukadder kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmak şartile en çok artırana ihale edilecektir.

3 - İpotek sahibi alacaklılar di er alakadarların gayri menkul üzerindeki haklarını husule faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile 20 gün içinde bildirilmeleri aksi takdirde hakları tapu sicili i sabit olmadıkça satış bedelin paylaşmasından hariç kalacak

4 - İki numrolu bentte yazı şartlar tahakkuk etmek sureti gayri menkul üç defa bağırdıktan sonra ihale edilecektir İhale bedeli derhal verilmez ihale bozulur ve kendisinde evel yüksek teklifte bulunan müşteri de almağa razı olmazsa gayri menkul on gün artırılır arasındaki fark ve geçen gün ler için yüzde beş faiz birin müşteriden tahsil olunur.

5 - Tayin edilen günde talip çıkar artırılma şartnamesinde mahallen gayri menkulün im vaziyetini anlamış, görmüş ve daha lüzumlu malumatını almış ve bunları temamen kabul etmiş ad ve itibar olunur. İşbu gayri menkul gösterilen şartlar dairesinde satılacağından taliplerin fazla malumat almak isterlerse dairemize müracaat etmeleri ilân olunur.

İlân ve Abone

Matbaa ve gazete işleri için Müdürlüğe, yazı işleri için Muharrirliğe müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 150 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 - kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Ayı « « - 25 - «

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 12 — No. 695

ÇARŞAMBA

24 - İkinci kânun - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Celal Beyfendi

İzmir sergisinin beynelmilel olmasını tasvip buyurdular

İzmir : 21 (A. A.) - İktisat Vekili Celal Bey İzmir dokuz eylûl sergisinin gelecek sene beynelmilel olması hususundaki teklifi tasvip etmişler, bu maksatla mali yardım vadinde bulunmuşlardır. Banka müdürleri ve müsteseler mümessilleriyle yapılan bir toplantıda üzüm vaziyeti ve ihracatı ile ziraî kooperatiflerinin hazırladığı satış kooperatifi ve bunların yapacağı ihracat işlerini tetkik eylemişlerdir.

Ankarada debrenti

Ankara : 21 (A. A.) - Bu sabah saat dördü dört geçe şehrimizde bağdan yukarıya sademeli, oldukça şiddetli bir zelzele olmuştur. Zelzele on saniye kadar sürmüş, bir çok kimseleri uyandırmıştır. Hasar yoktur. zelzele birdü üç dakika otuz saniye kadar İstanbulda da hafifçe hissedilmiştir. Zelzele merkezinin Ankara, Çankırı arasında olduğu muhtemeldir.

Yumurta Kongresi

Şubatta Samsunda açılacak

Samsun : 21 (A. A.) - Yumurta kongresinin 11 Şubatta toplanması kararlaştırılmıştır. Kongreye iştirak için seçilen murahhaslara davet nameler gönderildiği gibi, alakadar ihraç merkezleride konğrenin içtima tarihinden haberdar edilmiştir. Kongre İktisat Vekâleti mümessili tarafından açılacaktır.

Amerikalılar İzmirden Tütün alıyor

İzmir : 21 (A. A.) - Şehrimizden Amerikaya iki milyon kilo tütün çıkaren bir vapor Kıbrıs açıklarında battığından Amerikan kompanyanları yeniden bu mikdarda tütün mübayaâ edecekdir.

Viyanada görüşmeler

Viyana : 21 (A. A.) - İtalya Hariciye Müsteşarı ile Başvekil Dolfus arasında yapılan görüşmeler esnasında haricî siyasette Avusturyanın istiklali hususunda tam bir mutabakat olduğu anlaşılmıştır. Görüşmelerde Avusturyanın yeniden tensikı ve sadî kalkınmasıda mevzuu bahsolmuştur.

İktisat Vekili İzmirde

Vapur Acantalarının ziyaretini Kabul buyurdular

Ankara 22 (A. A.) İktisat Vekili Mahmut Celâl bey dün vapur acentelerinin ziyaretini kabul ederek İzmir limanının nakliyat ve navlum işlerini ve rekabet meselesini tetkik eylemişlerdir. Bu hususta bir karar vermek için formol bularak ona göre rapor halinde tesbit etmek üzere deniz yolları umum müdürü davet edilmiştir. Vekil bey mektepleri ziyaret etmiş ve yemeği karşıyaka kız muallim mektebinde talebeler arasında yemiştir.

Âli iktisat Meclisi

I Şubatta Toplanacak

Ankara : 22 (A. A.) - Âli İktisat meclisi bir Şubatta toplanacaktır. Meclisin bu devrede müzakere edeceği meseleler; ehemmiyetleri dolayısile yaz devresinde bitirilmemiş olan iş kanunları, ormanlarımızdan azamî istifade ve Âli İktisat meclisinin yeni teşkilâtıdır.

Kayak Sporları

Ankara : 22 (A. A.) - Altı spor kulubu Kayak sporlarına başlamıştır. Kendilerine Ziraat enstitüleri beden terbiyesi muallimi doktor Ridel muallimlik etmektedir. Elma dağının Kayak sporları için çok müsait olduğu anlaşılmıştır. Önümüzde ki kış için dağda otel, gazino gibi tesisatın yapılmasına teşebbüs edilecektir. Kayakçılar dağa yakında büyük bir gezinti yapacaktır.

Diyarbekir Halkevi

Çok mühüm ve millî bir müsabaka açtı

Diyarbekir : 23 (A. A.) - Halkevi dil ve edebiyat şubesi köylüler arasında öz Türkçe ile yurt bilgisi müsabakası açmıştır. Bunları en eyi öğrenene yüz lira, ikincilere kırkar lira, üçüncülere yirmişer lira mükâfat verilecektir.

Ruhsatsız mecmua

Sahibi Mahmut bey ve basan matbaalar mahkemeye verildi

Ankara : 23 (A. A.) - Beyanname vermeden üç mecmua çıkararak abone kaydeden Galatalı Mahmut bey ile ruhsat ilmuhaberini görmeden mezkûr mecmuaları basan matbaalar adliyeye verilmiştir .

Ulu Halâskârın hitabelerini

Kastamonu Halkevi büyük bir levha halinde yazdırdı

Kastamonu : 23 (A. A.) - Halkevi, Gazi Hazretlerinin Onuncu yılda Türk milletine hitaben söydikleri hitabeyi büyük bir levha halinde yazdırmıştır. Levha yakında Gazi Hazretlerinin fotograflarile birlikte, merasimle yerine konacaktır.

Celal beyfendi tetkikata devam ediyor

İzmir : 23 [A. A.) - İktisat Vekili Celâl bey, dün nakliyat ve navlum işlerini ve rakabet meselelerini tetkik etmişlerdir. Bu hususta muvafık bir şekil bulunduktan sonra alâkadarlarla yeni bir toplantı daha yapılacaktır.

Vekil bey bugün İzmir Valisile birlikte Aydına gitmişlerdir. Torbalı ve Ödemişte tetkikatta bulunduktan sonra perşembe günü İzmire döneceklerdir.

İki vilâyet ve bir kazada faaliyet

Nehirler temizlettiriliyor, kanallar açtırılıyor, bataklıklar kurutuluyor

Ankara : 23 (A. A.) - Aldığımız malûmata göre; Bursa ovasını tehdit eden iki büyük dereden deli çayın kolları ıslah edilmiştir. Nili ferin ıslahı için de projeler bitmiş olup yakında inşaata başlanacaktır. Bursanın şimali şarkisindeki bataklıkların kurutulması işi de çok ilerlemiştir. Küçük menderesin ıslahı için de haritalar alınmaktadır. İnşaata yakında başlanacak ve bu inşaat 937 senesinde bitirilecektir.

Antalyanın Dini çayından Antalya portakal bahçelerinin sulanması projesi yapılmıştır. Antalyaya yakın Karagözler bataklıkları kurutularak sularından sulama işleri için istifade edilecektir. Tarsus yakınındaki pamuk sulaması için alınacak su için 17 kilometre uzunluğunda açılmakta olan kanalın mühim bir kısmı açılmıştır, kanalın inşaatına kuvvet verilmiştir.

Vilâyet umumî meclisi

Beşinci devrei intihabiyesinin birinci içtimaına ikinci Kânunun yirmi dokuzuncu pazartesi gününden itibaren başlamak üzere Merkez ve Mülhakat Umumî meclis azaları, Makamı vilâyetten yazılan davetiyelerle çağırılmışlardır.

Gençlerde faaliyet

Yurdun fahrî reisi muhterem Valimiz Arif Hikmet Beyfendinin himayelerinde, Hale idman yurdu gençlerimiz bayramın ikinci günü akşamı (100) lerce ailenin iştirakile çok güzel bir eğlence tertip etmişler ve zengin büfe ve güzel tertip edilmiş programlarile her kesi memnun bırakmışlardır. Geç vakitlere kadar nezih ve samimi bir şekilde bir gece geçirmekten mütevellit duygularını gençlere izhar eden bir çok davetliler bu güzel toplantıların tekerrürünü istemektedirler. Bu geceyi tertip eden Doktor Şemsettin, musiki muallimi Osman, Osmanlı bankası müdürü Gazze beylerin gösterdikleri mesaiden ve bilhassa Osman beyin güzel parçalarile neş'eyi artıran fikürleri gençlerimizi çok minnettar bırakmıştır. Memleketimizde bir varlık göstermeğe başlıyan gençliğimizi tebrik eder muvaffakiyetler dileriz.

Kar ve kış

Geçen hafta yağan kar gündüzleri güneşin tesirile pek az erimiştir. geceleri havanın açık kalması dolayısiyle kuru ayaz pek şiddetli olmaktadır.

Salı günü öyleye doğru güneş, yaz günlerini andıran bir sıcaklık neşretmekte idi.

Bu gün sabah erkenden tekrar ince perdeden kar yağmağa başlamış ve öğleye doğru hava tekrar açarak güneş dünkü hararetini göstermiştir. Her tarafın karla kapalı olmasından dolayı sıkışan tavşan ve keklik gibi av hayvanatı köylerden getirilerek bol bol satılmaktadır .

Karın mevcudiyetine ve soğuğa rağmen yakacak bol ve nisbeten bir az fiatları yüksektir.

Merzifon - Havza yolları arızasız işliyor.

Çeltek fabrikaları havalisinden gelen arabalar fabrikalar için zahire nakliyatına devam etmektedir . Her tarafta postalar az çok teahhürle gelip getmekte ve Ankara - Çorum yolculuğu Ankara - Sivas tarikile, tirenle Havzaya kadar gelerek oradan otomobille Çoruma gelmekte olup, yolculuk bu suretle bir az masraflı, fakat daha kolay olmaktadır .

Ölçüler Nizamnamesi

Şurayı Devlet Heyeti Umumiyesince tesbit olunan şekil :

– 694 Numaralı nushadan artan –

3 - Araba giderken No 2 de yazılı açılış mesafesi geçildikten sonra, belediye nizamlarile tayin edilen her mesafe parçası (aralık mesafesi) için sayıcı bu mesafe karşılığı olan para miktarını gösterecek tarzda yapılmış olmalıdır.

4 - Taksimetre sayıcısının bir çok tarife numaraları varsa bunlar elle hareket ettirilebilen bir tertibatla ayrıca ve açıkça gösterilmeli, para yazan tertibattaki sayıların para vahidi tam yazı veya kısa şekil (lira L. kuruş K.) ile gösterilmiş olmalı ve bu para sayıları okunaklı olarak karşıdan kolaylıkla görünecek ve şüpheye düşürmeyecek tarzda yazılmalıdır.

5 - Taksimetre sayıcısının kapağı ayar damgaları bozulmadan açılmıyacak ve kapak açılmadan saat tertibatına ve buna bağlı olan diğer tertibata dokunulmıyacak tarzda yapılmalıdır.

6 - Hareketi araba şanjmanından veya diğer müteharrik bir parçadan alıp bir intikal mili ile saate geçirmiye yarayan tertibat ve intikal milinin sayıcıya bağlama tertibatı, ayar damgaları bozulmadan dışardan dokunulmıyacak tarzda birer mahfaza içinde saklı bulunmalıdır.

7 - Taksimetre sayıcısında belediye nizamlarına göre, gidilen mesafe karşılığı olan parayı gösterir tertibattan başka gece, şehir dışarısı, ve saire gibi zamları gösteren tertibat varsa bunlar elle işletilir tarzda yapılmış olmalı, zam miktarlarını ve bunun ne için yapıldığını göstermelidir. Bu gibi tertibat için de No 4 teki hükümler gözetilir.

8 - Taksimetrelerin uygun bir yerinde gidilen mesafeleri, taksimetrenin açılış adedini ve saireyi gösteren tertibat bulunabilir.

Tesmiye

Madde 156 - Her taksimetrenin yüz tarafı da aşağıdaki yazılar aletten ayrılmaz, bozulmaz ve göze görünür tarzda yazılmış bulunmalıdır:

1 - Yapanın adı ve yapıldığı yer veya markası,

2 - Memlekete getirip satanın adı ve kanunî ikametgâhı,

3 - Fabrika numarası,

Fabrika numarası taksimetrenin arka yüzünde de gösterilmiş bulunabilir.

Yanlış payı

Madde 157 - Taksimetrelerde hata şu suretle araştırılır:

M. 155 No 1 de yazılı saat tertibatının ikişer saat sürmek üzere birbiri ardısıra yapılacak iki muayenesinde ayar kronometresile taksimetre saat tertibatının gösterdikleri miktar arasındaki farklar vasatisi yüzde 1 i geçmemelidir.

2 - Taksimetrenin M. 155 No 2 de yazılı açılış mesafesile muayenede bulunacak hakikî mesafe arasındaki fark yüzde 2 yi geçmemelidir.

3 - Taksimetrenin M. 155 No 3 te yazılı aralık mesafesi ile muayenede bulunan hakikî mesafe arasındaki fark yüzde 2 yi geçmemelidir.

Kısım III

FASIL 1

Ölçü normalleri

Millî esas ölçüler:

Madde 158 - Türkiye için Sevr de saklı metre ve kilogram prototiplerinden alınacak örnekler (millî esas ölçüler) Başvekâlet tarafından gösterilecek elverişli bir yerde saklanır. Bu yer hava ve suhunet değişikliklerinden ve sair müessirattan fennin icap ettirdiği tazda muhafazalı bulunacak ve iki anahtarı olacaktır. Anahtarların biri İktisat Vekâletinde diğeri Ziraat Enstitüleri Rektörlüğünde bulunur.

Normallerin cinsleri

Madde 159 - Ölçü normalleri üçe ayrılır :

1 - Kullanma normalleri,

2 - Yoklama normalleri,

3 - Yoklama ana normalleri.

Kullanma normalleri, ayarlama işlerinde ölçülerin kanun, nizamname ve talimatnameler hükümlerine uygun olup olmadığının karşılaştırılarak anlaşılması için kullanılır.

Yoklama normalleri, ayar dairelerinde kullanma normallerinin yoklanması ve düzeltilmesi için kullanılır.

Yoklama ana normalleri, müfettişlikler tarafından gerek kendilerinde ve gerek ayar memurluklarındaki yoklama normallerinin yoklanması ve düzeltilmesi için kullanılır.

İktisat Vekâletince görülecek lüzum üzerine yoklama ana normallerinin yoklanması ve düzeltilmesi için uzunluk ve kütle millî esas ölçülerinden çıkarılacak örnekler de kullanılabilir.

Umumi hükümler

Madde 160 - 1 - Yapılacak her ayar işi için müfettişlik dairelerinde M. 159 da yazılı kullanma, yoklama ve yoklama ana normalleri ve belediye ayar dairelerinde de kullanma ve yoklama normalleri bulundurulur. Bu normallerin imal maddeleri şekil ve tertibatı, tesmiyeleri, yanlış payları ve sair vasıfları İktisat Vekâletince hazırlanacak talimatnamelerle tesbit olunur. Her halde bu normaller alım satımda kullanılan ölçülerden aşağı vasıfta olamazlar. Bunlara çift yıldızlı bir damga ve hassas ölçü normallerine üç yıldızlı bir damga vurulur.

2 - Kullanma normalleri, ayarlama işlerinde ameli olarak ölçü ve tartıların tesmiye miktarlarile bir tutulur.

FASIL 2

Ayar damgaları

Umumî ayar işareti :

Madde 161 - Umumî ayar işareti şudur :

Müdürlük ayar damgası

Madde 162 - İktisat Vekâleti ölçüler ve ayar Müdürlüğü ayar damgasında M. 161 de gösterilen umumî ayar işaretinin üstünde ve altında hassaslık işareti olarak 5 köşeli bir yıldız ve İktisat Vekâleti ölçüler ve ayar Müdürlüğünün kısa şekli bulunur.

Müfettişlikler ayar damgası

Madde 163 - İktisat Vekâleti müfettişliklerin her birine bir sıra numarası verir. Her bir müfettişlik damgasında M. 161 de gösterilen umumî ayar işaretinin üstünde kendisinin sıra numarası bulunur. Muayene senesinin son iki sayısı bu işaretin altına vurulur.

Belediye ayar damgası

Madde 154 - Her belediye ayar memurluğuna İktisat Vekâletince bir sıra numarası verilir.

Belediye ayar memurluklarının ayar damgası,

Çerçive olup bunun içinde muayene senesinin son iki sayısı ve alt kaidesinin dış yanında da kendi sıra numarası bulunur.

Kullanılacak damgalar

Madde 165 Ayar dairelerinde her bir ayarlama işi için kullanılacak damgaların diğer şekil ve eb'adı, adetleri ve sair vasıfları talimatnamde gösterilir.

Kullanılmıyacak damgalar

Madde 166 - Her ayar dairesi ayarlama işlerinde bu fasılda kendisi için gösterilen ve M. 165 e uygun olması lâzımgelen ayar damgalarından başkalarını kullanamaz.

Damgaların ilâmı

Madde 167 - İktisat Vekâleti Türkiyede bulunan bütün ayar dairelerini ve bunların kullanacakları damgaları gösteren listeyi neşir ve ilân eder.

Kısım VI

FASIL 1

Geçici hükümler

Madde 168 - Kanun hükümlerinin tatbika konulduğu tarihten başlıyarak 1936 senesi birinci kânun ayının son gününe kadar metre sistemine uygun ve doğru olmak şartile nizamnamenin ölçü, tartı ve aletlerin şekli, imal maddesi ve tertibatı hakkındaki hükümlerine uygun olmayan ölçüler de kullanılabilir. İçinde ispirto ve diğer içkiler satılan şişe, bardak ve kadeh ölçülerile ölçü kapları için bu mühlet 1935 senesi ikinci kânun ayının birinci gününe ve terazilerle tartı aletleri için ise 1938 senesi birinci kânun ayının son gününe kadardır. Ancak nizamnamenin neşri tarihinden iki ay geçtikten sonra yapılacak veya memlekete getirilecek, ölçü, tartı ve aletler bu madde hükümlerinin dışında kalır.

Ölçü, tartı ve aletleri yapma ile veya bunların satışile uğraşanlarında birinci fıkrada yazılı nizamname hükümlerine uygun olmıyan ölçü, tartı ve aletleri bulunan kimselerin nizamnamenin neşri tarihinden başlıyarak en geç üç ay içinde bunları bildirir bir beyannameyi bulundukları mıntaka müfettişliklerine vermeleri lâzımdır.

Madde 169 - Kanun ve nizamname hükümlerinin tatbık tarihlerinde gerek ölçü yapan imalâthanelerin depolarında stok olarak bulundurulan ve gerek memlekette dışarıdan getirilmiş veya memlekette yaptırılmış olup bunları alım satımile uğraşan ticarethane ve müesseselerin mağaza ve depolarında bulunan ölçü, tartı ve aletlerin ilk muayeneleri müfettişliklerce yapılıp damgalanırlar.

Madde 170 - Kanun ve nizamname hükümlerinin tatbik tarihlerinde metre sistemine göre yapılmış ölçüler kullanan veya kullanmak üzere edinmiş bulunan mağaza, dükkân, depo ve ticarethanelerin ellerindeki ölçü, tartı ve aletlerin belediye ayar memurluklarınca senelik muayeneleri yapılarak damgalanır. Bu gibi ölçü, tartı ve aletlerin üzerine 161 inci maddede yazılı umumî ayar işareti ile birlikte belediye ayar memurlukları ayar damgası bulunur. Bu umumî ayar işareti müfettişliklerin ilk muayene damgası yerine geçer; ve bu gibi maddede yazılı ayar işlerinden ancak 1934 senesi haziranın

Nizamname

Fuhuşla ve fuhuş yüzünden bulaşan zührevî hastalıklarla mücadele nizamnamesi

— 694 Numaralı nushadan artan —

Umumî evler

Madde 16 - Umumî kadınların bir arada oturarak fuhuş yapmaları veya bu maksat için toplandıkları yerlere (Umumî ev) ruhsatı verilir.

Birleşme yerleri

Madde 17 - Fuhuş maksadile muhtelif kimselere muvakkat zamanlar için açık bulundurulan kapalı yerlere (Birleşme yerleri) denilir.

Tek başına fuhuş yapılan evler

Madde 18 - Fuhuşu tek başına yapan kadınların ikametgâh ittihaz ve içinde fuhuş icrasını niyat ettikleri yerlere (tek başına fuhuş yapılan ev) denir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Umumî kadınların tesbit, muayene ve tedavileri, umumî evlerin açılma şartları ve işletenlerin mükellefiyeti - birleşme yerlerinin açılma şartları ve işletenlerin mükellefiyeti - Umumî evler, birleşme yerleri ve tek başına fuhuş yapılan evler hakkındaki müşterek hükümler cezalar -

Umumî kadınların tesbit, muayene ve tedavileri

Tesbit - tescil - muayene - tedavi - fuhuş yapan hastalıklı kadınlar ve bunlara müsaade edenler hakkındaki cezai hükümler umumî kadınların riayete mecbur olduğu umumî hükümler

Tesbit :

Madde 19 - Mükerreren ve müteaddit erkeklerle münasebatta bulunması dolayısile bir kadının fuhuşu san'at ittihaz ettiğinden şüphe edilir ve hakkında gizli ve inceden inceye yapılan tahkikat ve elde edilen müsbet delillerle kendisinin on birinci maddede yazılı umumî kadınlar vasıflarını haiz olduğu meydana çıkarılırsa evvelâ bu kadını fuhşa sürükleyen sebepler komisiyonca tetkik edilir ve kendisinin tekrar namuskâr bir hayata avdetini temin edecek tedbirler düşünülür. Bu tedbirlerin faide vermediği hallerde bu kadın hakkında umumî kadınlar için cari olan hükümler tatbik olunur.

Bir kadın hakkında bu hükümlerin tatbiki behemehal komisiyonun kararına iktiran etmelidir.

Tescil :

Madde 20 - Komisiyonca bir kadının umumî kadın olarak tescili için atideki şartların tahakkuku lâzımdır.

A - Fuhşu kendisine san'at ittihaz etmek veya fuhşu kendisine san'at ittihaz ettiği ve bu hayattan vaz geçirilmesine imkân olmadığı 19 uncu madde mucibince komisiyon tarafından tesbit edilmiş bulunmak.

B - 18 Yaşını ikmal etmiş olmak.

C - Ecnebi tabiiyetinde bulunmamak.

D - Tabiiyetsiz olmamak.

Madde 21 - Umumî kadın olarak tescili icap edeceği komisyon tarafından on dokuzuncu madde mucibince yapılan telkikat ile anlaşılan kadınların her biri için bir sicil kartonu tertip edilip numaralanır ve bu kartona kadınların bir fotoğrafı yapıştırılıp isimleri, yaşları, doğdukları ve ikmal ettikleri ve fuhuş icra eyledikleri yerler kaydolunur.

Bu kartonlar, komisyonca tensip olunacak mahalde saklanır.

Kadınların nüfus hüviyet cüzdanları da makbuz mukabilinde alınarak kartona raptedilir. Bu suretle kaydedilen umumî kadınların ellerine sicil kartonunun numarasını havi ve mebut nümune veçhile bir hüviyet cüzdanı verilir. Bu hüviyet cüzdanında, sahibinin kim olduğunu gösteren malûmattan başka sicil kartonundaki fotoğrafının aynı bir resmi ve senin her ayına mahsus birer sahife üzerinde haftada iki defa yapılacak muayenelerin işaretine mahsus haneleri ihtiva eden bir kısım bulunur. Bu cüzdanlar her sene değiştirilir.

Muayene

Madde 22 - Tescil edilmiş olan bütün umumî kadınlar, kendilerini resmî veya hususî bir tabibe haftada iki defa muayene ettirmeğe mecburdurlar.

Resmî muayene

Madde 23 - Resmî muayeneyi kabul etmiş olan bütün umumî kadınlar zührevî hastalıklar tabibi tarafından bu gibi muayeneler için tahsis olunan mahalde muayene edilirler. Muayene neticesi defterine kaydedileceği gibi kadınların hüviyet cüzdanlarına da işaret olunur.

Hususî muayene

Madde 24 - Umumî kadınların isterlerse yirmi ikinci maddede zikredilen muayeneyi zührevî hastalıklar mütehassısı olduğuna dair vesikayı haiz hususî bir tabibe de yaptırabilirler.

Resmî zührevî hastalıklar muayene tabibi hususî tabibe muayene edilmesini arzu eden kadını resmî bir teskere ile kadının talep ve arzu eylediği tabibe gönderir. Hususî tabip dahi bu nizamname ile tayin edilen şartlar dairesinde kadının muayenesini deruhte eylediğini ve ne kadar zamanlık bir müddet için bu muayenelerin icrasını üzerine aldığını cevaben iki nusha olarak resmî muayene tabibine bildirir. Cevabî tezkerelerin bir nushası resmî tabiplikte saklanıp diğer nushası kadının hüviyet cüzdanına raptolunarak daima cüzdanla beraber taşınır.

Bu muayenelerin icrasını üzerine alan hususî tabip, evvelce bildirdiği muayene müddeti bittiği zaman keyfiyeti hemen muayene tabipliğine bildirmeğe mecburdur.

Eğer yeni teahhüt vaki olmamış ise kadının resmî muayenelere gelmesi mecburidir.

Umumî kadınların muayene ve tedavilerini deruhte eden hususî tabibin mahallî sıhhat makamlarınca musaddak bir imzası resmî muayene dairelerinde bulundurulur.

Madde 25 - Hususî tabipler tarafından yapılan muayenelerin niticeleri hususî tabip tarafından kadının hüviyet cüzdanındaki hanelere kayit ve imza olunur.

Madde 26 - Hususî tabip muayene altında bulundurduğu umumî kadınlardan birinde Umumî Hıfzıssıhha Kanununun 129 uncu maddesinde yazılı zührevî hastalıkların her türlü eşkâlini, Cüzam, Cerep, Empetigo, Entertrigo, Müterakki verem veya Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin fennen lüzum göreceği sair hastalıklardan birini gördüğü zaman o kadının hüviyetini aynı gün zarfında hastalığın teşhisini havi malûmat ile birlikte yazı ile resmî muayene tabibine bildirir. Kadın zührevî hastalıklardan birine musap ise tabip kendisine Umumî Hıfzıssıhha Kanununun 109 uncu maddesinde yazılı sıhhî vesaya varakasını verecek ve müptelâ olduğu hastalıktan şifa bulmadan san'at icra edemiyeceğini ve bu nizamname ile kanunun hükümlerini anlatacaktır.

Madde 27 - Gününde muaye-

---

uncu gününe kadar kullanılabilir.

Kanun hükümlerinin ilk tatbik nesinde senelik muayeneler 34 senesi ikinci kânun ayının inci gününden evvel yapılabilse de bu muayeneler 1934 nesinde yapılmış sayılarak ona re sene sayısı konur.

Madde 171 - Elektirik, su ve vagazı saatlerine ait hükümlerin bıkı için 2083 numaralı kanunun hükümlerine tevfikan İcra killeri Heyetince tesbit edilecek ihte ellerinde depo edilmiş atleri ve ölçü aletleri bulunan bunların alım satımı ile uğraşan veya tevzi eden müesseseler nların cinsini ve miktarlarını steren bir beyannameyi bu tarihten itibaren en geç bir ay içinde bulundukları mıntaka müfettişlerine vermeğe mecburdurlar. saat ve aletler nizamname kümlerine göre ayarlanır.

Madde 172 - Elektrik tevzi esseseleri nizamnamenin neşrinden sonraki ikinci kânun ayının ilk haftasında o tarihte kullanmakta olan saat ve aletlerin miktarını ve bunlardan ne kadarının hangi senelerde kullanmağa başlandığını gösterir bir liste hazırlıyarak bulundukları mıntaka müfettişliklerine verirler.

Nizamnamenin M. 26 sına göre yapılması lâzımgelen ihbarların birincisi 1934 senesi ikinci kânun ayının birinci günü yapılır.

FASIL 2

Son hükümler

Madde 173 - Bu nizamname hükümlerinin tatbiki için İktisat Vekâletince talimatnameler yapılır.

Madde 174 - Şurayı Devletçe görülmüş olan bu nizamnamenin ihzarî hükümleri neşri tarihinden ve sair hükümleri 2083 numaralı kanun mucibince İcra Vekilleri Heyetince ittihaz edilecek tatbik kararı tarihinden muteberdir.

Madde 175 Bu nizamname hükümlerinin tatbikına Adliye, Dahiliye, Maliye, İktisat ve Gümrük ve İnhisarlar Vekilleri memurdur.

SON

neye gelmemiş olan kadını, hususî tabip aynı gün içinde ve zaman müsait değilse nihayet etresi gün sabahleyin resmî muayene tabibine bildirmeğe mecburdur.

Madde 28 - Hususî tabipler tarafından muayene altında bulundurulan umumî kadınları resmî tabip mesai saatlerinde, resmî muayene mahalline celbederek muayene edebilir.

Tedavi

Madde 29 - Gerek resmî ve ve gerek hususî tabipler tarafından yapılan muayene neticesinde Umumî Hıfzıssıhha kanununun 129 uncu maddesinde yazılı hastalıklardan birile malûl olduğu görülen umumî kadınlar, kanunun bu maddesine tevfikan san'atlarının icrasından menedilerek haklarında aşağıda yazılı muamele ifa kılınır,

A - Cüzam ve ilerlemiş verem hastalıkları icabeden muamelenin ifası zımnında mahallî sıhhat ve içtimai Muavenet müdürlüğüne veya hükümet tabipliğine ihbar edilir.

B - Zührevî hastalıkların her türlü şekillerile Cerep, empetigo ve Entertirgo hastalıklarına mensup olanlar hastanede tedavi altına alınır.

Her iki halde de bu kadınların san'atlarını icradan menedildiği, Zührevî hastalıklarla mücadele teşkilâtının icra kısmına tahriren bildirilir.

Ayakta tedavi

Madde 30 - 29 uncu madde mucibince san'atlarını icradan menedilen ve 29 uncu maddenin * B * fıkrası mucibince hastaneye sevki lâzımgelen kadınlar hastane mevcut olmadığı veya yer bulunmadığı takdirde resmî tabip tarafından ayakta tedavi edilirler,

Tedavi esnasında fuhuş icra ettiği sabit olan veya sabık ve hazır haline nazaran böyle bir şey yapacağından şüphe edilenlerin behemehal münasip bir mahalde tecridi lâzımgelir.

Hastaneye sevk

Madde 31 - Sarî devirde frengi ârazı gösteren umumî kadınların behemehal bir hastanede sarî devre geçinceye kadar yatırılarak tedavisi lâzımgelir. Bunun için icabında ve zaruret mevcut olduğu takdirde zührevî hastalık musaplarından sirayet tehlikesi en az olanlar çıkarılarak otuzuncu madde mucibince ayakta tedavi altına alınır ve sarî devre elâmetleri gösteren hastaya yer temin olunur. Belsoğukluğu ve yumuşak şangır olanlar sirayet tehlikesi geçinceye kadar tedavi olunurlar.

Tekrar sanat icrası

Madde 32 - 29 uncu maddenin *B* fıkrasında zikredilen kadınlar şifa bulduktan sonra san'atlarını icra edebilirler Frengi ile malûl olan kadınların san'atlarını yapabilmeleri için en az bir tedavi devresi geçirmiş olmaları ve kanlarında mislî teamülün menfi olması ve hiç bir serirî âraz görülmemesi lâzımdır.

Lâboratuar bulunmıyan mahallerde kadınların serumu alınarak en yakın resmî lâboratuarlardan birine, tahlil için gönderilir.

Tedavi mükellefiyetleri

Madde 33 - Umumî kadınlardan kaniarında daima ve her türlü tedaviye rağmen müsbet misli teamül bulunan veya tedavi devresine nazaran istirahat müddetinin hitamında veya tedavi esnasında tedaviye gelmemekte ısrar edenler ve 29 uncu maddenin «A» fıkrasında gösterilenler fuhuş icrasından kat'i suretle menolunurlar. Bunlardan frengili kadınların kayıtları hükûmet tabipliklerine ve mevcutsa frenği mücadele teşkilâtlarına devrolunarak tedavileri temin olunur:

Madde 34 - Otuz ikinci maddede zikredilen frengili kadınlardan serirî ârazı zail olanların muntazam ve müteakip tedavilerinin icrası için bunların hastaneye veya dispanserlerden birine devamı behemehal temin olunur.

Madde 35 - Muayene neticesinde hastalıklı zuhur edip de kendilerini hususî surette tedavi ettirmek istiyen umumî kadınlardan tedaviye muntazaman devam edeceğine ve iyileşinceye kadar fuhuş yapmıyacağına itimat edilenlerin talepleri is'af olunur.

Madde 36 - Hususî surette tedavi istiyen kadınlar tedavi edilmesini arzu ettiği tabibin ismini bildirdikten sonra keyfiyet kadının hüviyet cüzdanına işaret edilir ve resmî bir tezkere ile tabibe gönderilir. Hususî tabip bu tezkereye resmî surette cevap vererek gönderilen hastanın nizamname ahkâmına tevfikan tedavisini taahhüt eylediğini bildirir ve bu tezkere hıfzedilir.

Tedaviyi deruhte eden tabibin yirmi dördüncü maddede yazılı ihtisas şartlarını haiz olması ve imzasının sıhhat makamları tarafından tasdik edilmiş bulunması mecburidir.

Madde 37 - Hususî surette tedavi altına alındığı halde iyileşmeden tedaviyi bırakan veya muntazam gelmiyen umumî kadınları tedavi tabipleri derakap resmî muayene tabibine bildireceklerdir. Tedavi bittiği zaman tabip hastanın hüviyet cüzdanına şerh verecek ve keyfiyeti yine resmî bir tezkere ile muayene tabibine bildirecektir.

Resmi muayene tabipleri hususî tabipler tarafından tedavisi ikmal edilen hastaları mesai saatlerinde, resmî muayene mahalline celp ile muayene ve tedavi neticesini kontrol ederler.

Madde 38 - Bir şehir veya kasabada bu nizamnamenin yirmi dördüncü ve otuz beşinci maddeleri hükümlerinin tatbik olunup olunmıyacağını tayin etmek zahrevî hastalıklarla mücadele komisyonunun salâhiyeti cümlesinden olup bu husus komisyonca tezekkür olunarak bir kakarar ittihaz olunur.

Fuhuş icra eden hastalıklı kadınlar ve bunlara müsaade edenler hakkındaki cezai hükümler

Hususî tabiplerin mükellifiyeti

Madde 39 - Muayene etmeden muayenesini deruhte ettiği kadının cüzdanında kaydını yapan veya hastası temamile iyileşmeden sâlim olduğunu bildiren tabipler hakkında Türk Ceza Kanununun 354 üncü maddesi mucibince takibat yapılacağı gibi ayrıca bu nizamnamenin 41 inci maddesine göre muamele yapılır.

Madde 40 - Hususî tabip tarafından tedavi edildiği esnada fuhuş icra ettiği sabit olan kadın hakkında 31 inci madde mucibince muamele yapılarak behemehal bunların tecridi temin olunur.

Madde 41 - Bu nizamnamede tayin olunan mecburiyetlere riayet etmiyen veya hilâfına hareket eden hususî tabiplerin bir daha umumî kadınları muayene ve tedavi etmelerine müsaade edilmez.

Sonu var

Vilâyet Hastanesi Baştababetinden

Vilâyet Hastanesine âit altı aylık erzaktan hattılâyık görülmeyen koyun eti, pirinç ve sade yağı ile talip zuhur etmeyen bulgur, gazyağı, mercimek, şehriye, şekcr, makarna, sabun, kuruüzüm, kuru fasulya ve nohudun ihalesi 6 - 1 - 934 tarihinden itibaren bir ay müddetle temdit edildiği ilân olunur.

Zayi Şahadetname

Ankara Küçük Zabit mektebinden aldığım şehadetname muameleli evrakımla zayi edilmiştir. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim.

Sungurluda Ömer efendi oğlu Mehmet

Vilâyet varidat müdürlüğünden

Uç mahallesinden Kopkop oğlu Nazife kızları Şefika ve Sariye ve sairenin emvali umumiyeye olan borçları için kayden Emirahmet mahallesinden yolda görünmez oğlu Ahmet namında kayıtlı ve tarafları sarı bayır ve Ölçek zade Hasan ağa tarlası, Enbiyanın Osman veresesi ve Kasnaklı oğlu ve Ölçek zade Hasan ağa bağlarile mahdut Ilıca mevkiinde kâin bir kıt'a bağlarının mülkiyeti haczolunarak 13 - 1 - 934 tarihinden itibaren 21 gün müddetle müzayedeye vazedilmiş ve yevmi ihale 3 - 2 - 934 cumartesi günü saat 15 olarak takarrür ettirilmiş bulunduğundan talip olanların yevmi mezkûrde teminat akçasını müstashiben vilâyet idare heyeti kaleminde isbatı vücut eylemeleri ilân olunur.

İskilip asliya hukuk hakimliğinden

Kocası kenefici oğlu Ömer tarafından aleyhinde boşanma Davası ikame olunan ve halen mahallî ikameti mechul bulunan İskilibin temenna mahallesinden Saatcı Hasan efendi kızı Haticeye mahkemece ilânen tebligat icrasına karar verilmiş oldugundan mezburenin muhakemenin muallak bulunduğu 28 - 1 - 934 Pazar günü saat 9 buçukta mahkemede Hazır bulunması ve aksi takdirde hakkında muamelei gıyabiye icra olunacağı ilân olunur.

İlân ve Abone

Matbaa ve gazete işleri için Müdürlüğe, yazı işleri için Muharrirliğe müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 150 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 - kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Ayı « « - 25 - «

Çorum Vilâyet Matbaası

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 12 — No. 696

ÇARŞAMBA

31 - İkinci kânun - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Vilâyet Umumî meclisi açıldı

Vilâyet umumî meçlisi 2 inci Kânunun 29 uncu pazartesi günü saat 14 te Sıhhat ve içtimaî muavenet müdürlüğü salonunda azadan Salim, İhsan, Nazmı, Rifat beyler Çorum - Şakir, Tahir, Hüseyin beyler İskilip - Ağabey, Nurettin, Mustafa, Mehmet beyler Sungurlu - Mehmet, Fahri beyler Osmancık - Bedri, Cemal, Ziya beyler Mecidözü - Mahmut, Abbas, Aliriza beyler Alaca hazır olduğu halda Vali Arif Hikmet beyfendi tarafından azanın ekseriyeti mevcut oldugu görülerek meclis açıldı.

Ve riyaset makamından kısa ve veciz bir hitabeyi müteakip aza beylere hoş âmedi yapıldı. Ve celse küşat edildikten sonra ikinci bir reis seçilmesi teklif edilmekle, gizli reyle intihaba başlandı. Reylerin tasnifi için kur'a çekilmek suretile Mehmet bey Osmancık, Nurettin bey Sungurlu memur edildiler.

Yapılan tasnifi arâ neticesinde Salim bey Çorumun ikinci reisliğe intihabı anlaşıldı.

Tekrar kâtiplikler için yapılan intihapta Bedri bey Mecidözü ve Fahri bey Osmancık ekseriyetle kâtipliklere seçilmişlerdir.

Umumî meclis azalığına intihap edilen bazı zatler hakkında vuku bulan şikâyetlerin tetkiki için mahsus bir encümen intihabı kezâlik Makamı riyasetten teklif edilmiş olmasına binaen yapılan seçimde Tahir, Şakir beyler İskilip - Mehmet bey Osmancık- Rifat bey Çorum- Mahmut bey Alacanın intihap olundukları anlaşıldı. Ve Mehmet bey Osmancık tarafından Reisi Cümhurumuz Ulu Gazi Hazretlerine meclisimiz açılması dolayısile meclis namına riyaset makamından arzı tazimatı havi telgraf yazılması için vuku bulan teklif heyeti umumiye tarafından müttefikan kabul edildikten sonra makamı riyasetten Şubatın 1 inci perşembe günü saat 14 te heyeti umumiye halinde toplanılmak üzere bu günkü toplantıya nihayet verildi.

Hava şehitleri ihtifali

Ikinci kânunun yirmiyedisine rastlayan Cumartesi günü Aziz Şehitlerimizin İhtifal merasimi yapılmıştır.

Merasime, dahâ evvelce vilâyet yüksek makamından yazılan daetiyelere bağlı program ve kroide tayin edildiği veçhile şehitler abidesi mevkiinde Valimiz Arif Hikmet beyfendi ile bütün memurin ve ümera ve zabitan ve halk ve mekteplilerin ve muhtelif askerî bölükler, jandarma ve polislerin iştirakile başlanılarak muhterem hava şehitlerimizin ruhları taziz edilmiş, halk ve tayare cemiyetinden birer zat tarafından hitabeler irat olunmuştur.

Merasime kumanda eden Alay kumandanından Binbaşı Zeki bey kumandası altında asker, jandarma, polis ve mekteplilerle halk tarafından geçit resmi yapılarak ihtifale nihayet verilmiştir.

Maarif müfettişi

Şehrimizde bir haftadanberi maarif muamelatını teftiş etmekte bulunan Bedri bey, Amasyada zuhur eden bir hadisenin tahkikına memur olarak evvelki gün Amasyaya azimet etmiştir.

Cümhuriyet halk fırkası kongreleri

Çorum merkez Kazasında on beş gündenberi ocak ve semt ocaklarile Nahiye kongreleri yapılmaktadır.

Kış ve hava

Bu hafta yağış olmadığı gibi fırtına ve şiddetli souk da görülmemiştir.

Yerdeki kar gündüzleri güneşin tesiri altında erimektedir.

Kuz geçelerde kar ergin bir halde duruyorsa da güney geçeler yeryer alacalanmıştır.

Şosalarda münakalât arızasız devam ediyor. Hamyollarda çamur çok olduğundan arabalar işleyemezse de sair vesaitle yolculuklara halel gelmemektedir.

Yalnız bu gece hemen bir iki santimetre kar yağmışsa da hava güzeldir.

HARİCİYE VEKİLİMİZ

Ajans muhabirinin izahat talebi üzerine Şarki Türkistanın istiklâli ve tutacağı siyaset hakkında mühim beyanatta bulundular

Ankara : 29 (A. A.) - Ajans muhabirinin umumi mahiyette bazı izahat talebi üzerine, Hariciye Vekili Tevfik Rüştü beyfendi atideki beyanatta bulunmuşlardır: Şarki Türkistan hakkında muhtelif yerlerden parça parça haberler gelmektedir. Ancak o mıntakada Türkiyenin hiç bir mümessili, memuru ve kimsesi bulunmadığı için malûmatımız eksiktir. Çinin garp aksasında olan bu diyarda bugün nasıl bir idare bulunduğunu da bilmiyoruz. Kemalist Türkiye siyasetinin bir esasıda her milletin inkişafını memnuniyetle görmek olduğuna göre, kendi dilini konuşan bir diyar hakkında tabii başka türlü düşünemez. fakat şurası muhakkaktır ki her halı dürüst ve samimi olan İnkılâpçı Türkiye, dünyada kurtuluş ve inkişaf yolunda çalışanlara kendi için beğendigi yoldan başkasını tavsiye edemez. Bizim bu yolumuz artık cihanın malumudur ve bu yol şöyle hulasa olunabilir. Temelini Altaylardan alan medeniyet, Akdenizin adalarını ve yarım adalarını kendine ikinci vatan ittihaz etmiş ve burada inkişaf etmiştir. Arada orta kurun denilen, bir karanlık devre geçirdikten sonra tekrar belirmiş ve bu güne kadar İskandinavyaya doğru, şimale gittikçe daha tekemmül eylemiş ve son zamanlarda Avrupanın şarkında ve garbinde ve Akdenizin Anadolu yarım adasında ve Amerikada yeni tecellilere mazhar olmakta bulunmuştur. İnkişaf yoluna girmek istiyen her milletin işte bu medeniyeti alması ve muhitinin şartlarına göre bu maksatla tedbirler ittihaz etmesi lâzımdır. Harici politikada inkişaf için uğraşan milletler için komşu milletlerle ve dünya milletlerile eyi münasebette bulunmaya ehemmiyet vermek ve hiç bir yalançı politikaya alet olmamak ve sulhu sevmek lâzımdır. Bilhassa coğrafi vaziyetleri az ve çok uzaktan ve yakından bu günki gibi olanların bu vesile ile hatırına getirmekte isabet gördüğümüz bir hakikatta şudurki, bütün komşular ile ve dünya milletlerile dost geçinmekle beraber inkişaf yolunda komşuları için ençok fayda veren Sovyet Rusya ile eyi geçinmek esastır.

TAHDİDE TABİ EŞYA

Bazı vekâletlerle, müessese ve şirketlerin celbedecegi eşyalar tahdit harici bırakıldı

Ankara 29 (A. - A.) Hasıl olan lüzuma binaen 14859 Nolu kararnameye bağlı «A» listesinde tarifenin 334 nolu numarasındaki takyidatın kaldırılması ve muhtelif daire ve müeseeseler tarafından dışarıdan getirilmek istenilen bagzı eşyanın tahdit harici memlekete sokulmasına izin verilmesi, Heyeti vekilece kabullanmıştır. Yirmi iki maddelik olan bu karar nameye ait listeye dahil Ziraat, Nafıa, Maarif, Milli müdafaa vekaletlerile Sümer bank, demir yollarına, İstanbul ve İzmir liman şirketlerine ait bazı eşyayı muhtevidir.

Bulgar Başvekili

Bükreş Matbuatına minnettarlığını bildirir beyanatta bulundu

Bükreş 29 (A. A.) Romanya ajansı bildiriyor: Bulgar Baş vekili M. Muşanof Romanyadan ayrılmadan evvel matbuata aşağıdaki beyanatta bulunmuştur: Romanya matbuatı tarafından Bulgar Hükümdarlarına gösterilen samimi hüsnü kabulden ve Bulgar milletine karşı izhar olunan muhabbetten dolayı minnettarım demiştir.

Nizamname

Fuhuşla ve fuhuş yüzünden bulaşan zührevi hastalıklarla mücadele nizamnamesi

— 695 Numaralı nushadan artan —

Umumi kadınların riaye te mecbur olduğu hükümler

Madde 42 - Resmi veya hususi tabipler tarafından muayeneye tâbi tutulan tedavi altında bulunan bütün umumi kadınlar söylenen günler ve saatlerde muayeneye kendiliklerinden gelmeğe mecburdurlar.

Muayene ve tedavi günlerinde gelmiyen veya yirmi dört ve otuz beşinci maddeler mucibince verilen müsaadeden istifade ederken günlerinde muayene ve tedaviye gelmedikleri hususi tabibi tarafından ihbar olunan kadınlar zorla celp olunarak resmi tabip tarafından muayene veyahut otuzuncu madde mucibince cebri tedavi ve tecride tâbi tutulurlar. Mükerrer defalar zorla celbine lüzum görülen kadınların mevcut umumi evlerden birine raptı temin olunur.

Madde 43 - Umumi kadınlar zuhrevi Hastalıklarla mücadele Teşkilâtı icra kısmına bağlı memurlara talep üzerine hüviyet cüzdanlarını göstermeğe mecburdurlar. Memurlar yirmi birinci maddede evsafı tarif edilen bu cüzdanları icabında tetkik ve sahibinin muntazaman muayeneye icabet edip etmemiş olduğunu tahkik ile mükelleftirler.

Gününde muayenelerini yaptırmamış olan umumi kadınlarla fuhuş ile melûf ve şahsı malûm olanlardan hüviyet cüzdanlarını yanlarında taşımıyanlar derhal muayeneye sevkedilip tabibe muayene ettirilir ve mayenenin icrasına değin tecrit ve san'atını icradan menedilir.

Bunlardan hasta zuhur edenler hakkında bu nizamnamenin mahsus maddeleri mucibince muamele yapılır.

Umumi evlerin açılma şartları

Sıhhî şartlar ve mıntaka

Madde 44 - Umumi evler, ancak polis teşkilâtı ve hükümet veya belediye doktorları bulunan ve işbu nizamnamenin sıhhî kuyudatının tamamile tatbikını mümkün kılacak vasıtalara malik olan veya bu müesseselerin tesisi mümkün bulunan vilâyet veya kaza merkezlerinde açılabilir.

Madde 45 - Zührevî Hastalıklarla Mücadele komisyonu tarafından vilâyet veya kazanın hangi mahalle ve sokaklarında umumi evler açılâbileceği tesbit olunur. Bu mahaller umumî caddelerden görünecek şekilde veya bu gibi caddelere pek yakın olamıyacaklardır. Tesbit edilen mıntakanın haricinde umumî ev açılamaz.

Madde 46 - Umumî evler, umumî kadınların muayene ve tedavi edildiği müesseseler müstesna olmak üzere resmî daire ve müesseseler, ibadethaneler ve mektepler yakınında ve bu mahallelerden görülebilecek bir mesafede olamaz.

Müracaat usulü ve tahkikat

Madde 47 - Umumî ev olmıyan şehirlerde böyle bir ev açmak üzere müracaat vâki olduğu zaman o şehirde fuhuş ile melûf kadınların mevcut olup olmadığı tahkik olunur ve eğer varsa açılacak umumî ev işbu nizamnamede yazılı kayıtlara tabi olmak ve umumî evde san'atını yapacakların esasen o şehirde mevcut umumî kadınlardan ibaret bulunmak ve kendilerinin böyle bir evde san'atlarını yapmak için rızaları bulunmak şartlarile müracaat sahibinin talebi, nizamnamenin bu işe mahsus maddelerine göre muamele yapılarak, is'af olunur.

Madde 48 - Umumî ev açmak isteyenler evvelâ bir istida ile mahallin en büyük mülkiye Âmirine müracaat edecekler ve bu istidada bu nizamname hükümlerine tamamen riayet edeceklerini ve gerek bu hükümlere gerek zührevî hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonu tarafından ittihaz olunacak kararlar ve tedbirler hilâfına hareket etmiyeceklerini kabul ve teahhüt eyliyeceklerdir.

İstida sahibi ve mevcut ise ortakların cümlesi isimlerini, şöhretlerini, doğdukları ve oturdukları yeri tasrih ile istidayı imza edeceklerdir.

Madde 49 - 48 inci maddede zikrolunan istidaya aşağıdaki vesikalar raptedilir ve verilen istidanamenin merbutu olduğu tastik olunur ve altları istidayı imzalıyanlar tarafından imzalanır.

A - Binanın ihtiva ettiği her katın pilanını havi bir kroki ve binanın bulunduğu mahalle, sukak ismini ve numarasını ve mal sahibinin hüviyetini ihtiva eden bir beyanname,

B - İstida edenlerin ikişer kıt'a 12 + 9 ebadında ve arkasında imzaları bulunan fotoğrafları,

C - Hizmetçi, kapıcı ve saire gibi müstahdemlerin isim ve şöhreti, doğdukları ve oturdukları yer ve yaşları hakkında malûmat ve her birinin ikişer kıt'a ve arkalarında isimleri yazılı fotoğrafları,

D - Açılacak evde san'atlarını icra edecek umumî kadınların isim ve şöhreti, doğdukları ve oturdukları yer ve yaşları hakkındaki malûmatı ve ellerindeki hüviyet cüzdanlarının numarasını havi bir liste, ve cümlesinin arkasında isimleri yazılı birer fotoğrafları,

E - İçinde fuhuş icra edilecek olan evin mutasarrıflarından nizamnamede yazılı hükümler dolayısile vaki olacak kapatma neticelerine itiraz etmiyeceğine dair alınacak bir teahhütname,

F - Umumî ev açmak isteyen evli kadınların kocalarından rıza ve muvafakatleri olduğuna dair alacakları, imzalarını havi ve noterlikçe tasdıklı vesika.

Madde 50 - İstidayı alan makam bunları merbutlarile birlikte zührevî hastalıklarla mücadele teşkilâtının, 8 inci maddede yazılı icra kısmına tevdi eder ve icra kısmı da istidada ismi geçen kimseler hakkında icabeden tahkikatı sür'atle yapup umumî ev ittihaz edilecek binayı gördükten sonra tahkikat ve müşahede neticelerini istidayı havale eden makama bir raporla bildirir. Bu makam raporu derhal zührevî hastalıklarla mücadele komisyonuna verir. Umumî ev ittihaz olunacak mahallin ve bu evi açmıya talip olanın ve burada san'atını yapacak kadınların, hal ve şartları nizamname hükümlerine muvafık ise müracaat sahibinin talebi komisyonca kabul ve en büyük Mülkiye âmirince tasdik olunduktan sonra polisçe müsaade edilir.

Telefon

Madde 51 - Telefon tesisatı mevcut şehirlerdeki umumî evler kâffesinde daima mükâlemeye hazır şekilde telefon tesisatı yapılmış bulunacaktır. Açılmasından itibaren telefonu her ne sebeple olursa olsun mükâlemeye hazır bulundurmıyan ev kapatılır.

Umumî evleri açamıyacak olanlar

Madde 52 - Aşağıda yazılı şahısların doğrudan doğruya veya başkalarile ortak olarak umumî ev açmalarına müsaade edilmez:

A - Otuzbeş yaşını bitirmemiş olanlar,

B - Mahcurlar,

C - Ağır hapis ve altı aydan aşağı olmamak üzere hapis cezasına mahkûm edilerek cezasını bitirdikten sonra beş sene geçmemiş olanlar,

D - Ecnebi tabiiyette veya tabiiyetsiz olanlar,

E - « C » Fıkrasında yazılı mahkûmiyete sonradan doçar olan kimselerin veya sonradan hacredilenlerin umumî evi derhal kapatılır.

Umumî ev işletenlerin mükellefiyeti

Madde - 53 Umumî ev sahipleri yanlarında çalışanlardan her ne tarzda olursa olsun hasta olanları hemen muayene tabibine bildirmekle ve başka bir eve çıkar veya evinden ayrılan umumî kadınların isim ve hüviyetlerini 24 saat zarfında zabıtaya haber vermekle mükelleftirler.

Tabip, muayeneye golemiyecek derecede hasta olanların yanlarına giderek muayenesini icra eder ve 26 ncı maddede yazılı hastalıklardan gayri bir hastalıkla malûl olup da bulunduğu yerde tedavisi mümkün olmıyanların veya etrafı için sirayet tehlikesi gösterenlerin mevcut hastanelerden birine kaldırılması için icabeden teşebbüsleri yapar.

Acıklı Bir Ölüm

Bir evden iki ölü birden çıktı

Zahire tacirlerinden Hıdır ağanın henüz pek genç, Orta mektep talebesinden olan mahdumu Tursun efendi iki taraflı zatürreeye yakalanır, evvelce bir oğlunu da pek genç iken gaybeden Hıdır ağa, bu oğlunun tedavisine ihtimam edersede faydası olmıyarak ikinci Kânunun 24 inci Çarşamba günü zavallı genç terki hayat eder.

Başında teessüründen dona kalan zavallı baba ehipbası tarafından teselli edilirsede birden bire düşerek o anda Hıdır agada ölür. Baba oğul her ikisinin cenazesi biri biri arkasından götürülerek defnedilir.

Bu acıklı ölüm hadisesi hemşehriler ve bütün halk üzerinde pek hazin bir teessür uyandırmıştı.

Oğlu henüz yetişen, terbiyeli bir ortamektep talebesi, Hıdır ağada yüreği çok temiz ciddî bir adamdı. Her ikisine de Haktan rahmet diler birden bire pek yalnız kalan anaya ecirler, sabırlar dileriz.

leşme yerlerinin açılma şartları

Açılma şartları

Sıhhî şartlar, mıntaka

Madde 54- 44, 45, 46 ncı madder ahkamı birleşme yerlerinin lması hakkında da caridir.

racaat usulü ve tahkikat

Madde 55 - 48 inci ve « D » rası hariç olmak üzere 49 uncu 50 inci maddelerde yazılı hümler birleşme yerleri için dahi idir.

Telefon

Madde 56 - Birleşme yerleri de inci madde mucibince telefon undurmıya mecburdur.

Birleşme yerleri açacak olanlar

Madde 57 - 52 nci madde ahmı birleşme yerleri açacaklar kkında da caridir.

irleşme yerleri işletenlerin mükellefiyeti

Madde 58 - Umumî kadın olduğuna dair usulü dairesinde vemiş vesikası olmıyanların birşme yerlerine her ne suretle ursa olsun kabulü yasaktır.

Madde 59 - Birleşme yerleri cak kısa müddetlerle görüşmek ere gelecek çiftlere mahsustur. uralarda gece yatılmaz.

ek başına fuhuş icra edilen evlerin açılma şartları

1 - Açılma şartları

Sıhhî şartlar ve mıntaka

Madde 60 - 44, 45, 46 ncı madde hükümleri tek başına fuhuş ra edilen evler hakkında da cadir.

üracaat usulü ve tahkikat

Madde 61 - Tek başına fuhuş i açmak isteyenler bu nizamnaenin 48 inci ve «F,D» fıkraları riç olmak üzere 49 uncu ve nci maddeler hükmüne tâbidir.

ek başına fuhuş evi işletenlerin mükellefiyeti

Madde 62 - 18 inci maddede kredilen kadınlar ikametgâhlarını değiştirmek istedikleri zaman eyfiyeti ve geçecekleri evi nihayet bir hafta evvel mahallenin erbut olduğu polis mevkiine azı ile haber vermekle mükelleftirler.

Polis mevkileri bu ihbarı derap âit olduğu ahlâk zabıtasına eya bu vazifeyi gören memurara tevdia mecburdurlar.

mumi evler, birleşme yerleri ve tek başına fuhuş icra edilen evler hakkındaki müşterek hükümler

Korunma tedbirleri, idari hükümler, teftiş, devir ve nakil, kapatmak, müstahdemin

Korunma tedbirleri

Madde 63 - « Umumî evler » « birleşme yerleri » ve «tek başına fuhuş icra edilen evler » de daima prezervatif ve korunma merhem ve damlaları hazır bulundurulacak ve bunlardan yalnız prezervatif hakiki bedeli mukabili müşterilere satılıp korunma merhem ve damlasını isteyenler parasız kullanacaklardır. Bu gibi yerlerde ziyaretçilere korunma tedbirlerinin ehemmiyetlerini ve lâzımgelen tedbirlerin ne suretle alınacağını öğretmek için Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti tarafından imal ettirilecek levhalardan bulundurulacak ve bunlar evin her odasında en göze çarpar bir yere asılacaktır. Bu gibi yerlerin sahipleri bu levhaların yerlerinden kaldırılmamasına, üzerlerine başka bir şey asılmamasına, kirlenip yırtılmamasına dikkat edecekler ve her hangi bir sebeple gaip olduğu veya okunmaz hale geldiği takdirde yenisini muayene tabipliğinden isteyip tekrar asacaklardır.

İdarî hükümler

Madde 64 - Hiç bir yer mal sahibinin muvafakati olmadan umumî ev, birleşme yeri veya tek başına fuhuş icra edilen ev halinde kullanılamaz.

Madde 65 - Umumî evlere, birleşme yerlerine ve tek başına fuhuş icra edilen evlere behemehal bir kapıdan girilir ve çıkılır ve diğer sokak ev, dükkân, kahve, gazino ve otel gibi yerlere ayrı kapı açtırılmaz. 47 nci maddede yazılı krokide evin methalden başka mevcut olan kapıları behemehal gösterilir ve bu kapılar kapattırılır.

Madde 66 - Umumî evler. birleşme yerleri ve tek başına fuhuş icra edilen evlerde ispirtolu içkilerin ve her çeşit uyuşturucu maddelerin kullanılması ve kumar oynanılması, ve her nevi gürültülü eğlence yapılması yasak olup bundan ev sahipleri mesuldür. Hariçten getirdikleri bu gibi maddeleri kullanmak isteyen ziyaretçileri ev sahibi hemen polise haber verecektir.

Madde 67 - Umumî evlerle birleşme yerlerinin ve tek başına fuhuş icra edilen evlerin kapısında veya önünde raklâm mahiyetini haiz renkli ışıkların yakılması yasaktır. Ancak kapı önünün aydınlatılması için küçük ve renksiz bir elektrik lâmbası veya diğer bir aydınlatma vasıtası kullanılmasına müsaade olunur.

Madde 68 - Umumî evlerin birleşme yerlerinin ve tek başına fuhuş icra edilen evlerin kapıları camsız ve daima kapalı olacak ve ancak ziyaretçiler tarafından çalındıktan sonra açılacaktır.

Kapının zili veya tokmağı yanında evin numarasını gösteren okunaklı bir levha bulunacaktır. Evin bütün pencerelerine odanın zemininden itibaren bir metre yetmiş beş santimetre irtifaındaki hizaya kadar buzlu veya sair her hangi bir suretle gayri şaffaf kılınmış cam geçirilecek ve birinci katın bu irtifaa kadar olan pencere kanatları daima mıhlı olarak hiç bir suretle açılmasına müsaade edilmiyecektir. Birinciden gayri katların pençereleri açılabilirse de kadınların pençere önünde açık saçık oturarak kendilerini teşhir etmeleri ve geçenlere söz atmaları yasaktır.

Teftiş

Madde 69 - Umumî evler, birleşme yerleri ve tek başına fuhuş icra edilen evler yalnız 7 nci ve 8 inci maddelerde yazılı sıhhat ve icra kısmı memurları ile Zührevî Hastalıklarla Mücadele Komisyonunca kendisine salâhiyet verilmiş diğer memurlar tarafından teftiş olunabilir. Şu kadar ki teftişe gidecek memurların bir dereçe mafevka teftiş edecekleri yeri ve zamanını haber vermeleri mecburidir.

Bu memurların bir vesikayı hamil olması lâzımdır. maamafih umumî evlerde kavga çıktığı, imdada çağırıldığı veya asayiş ve emniyeti bozacak bir suç işlendiği zaman zabıta memurları bu evlere girebilirler.

Madde 70 - Umumî evler, birleşme yerleri veya tek başına fuhuş icra edilen evler 69 uncu madde ahkâmına riayet olunarak her zaman teftiş edilebilir.

Burada bulunan umumî kadınların hüviyet cüzdanları tetkik ve cüzdanları olmıyanlar hakkında 19 uncu madde mucibince muamele ifa olunur.

Madde 71 - Teftiş sırasında kadınlarla beraber rastlanacak olan ve zührezî hastalıklardan birine musâp olduğundan şüphe ve endişe olunan erkeklerin de Umumî hıfzıssıhha Kanununun 106 ncı maddesi mucibince bu hastalıklardan sâlim olduklarına dair rapor göstermeleri veya kendilerini muayene ettirip zührevî hastalıklardan sâlim olduklarını isbat eylemeleri için adresleri alınır.

Sabit ve muvazzah adresleri olmıyanlarla hüviyetlerini isbat edemiyenler muayeneye sevkolunur. Hasta zuhur edenler hakkında mezkûr kanunun 107 nci ve 108 inci maddelerine göre muamele yapılır.

Devir ve nakil

Madde 72 - Umumî evlerin, birleşme yerlerinin ve tek başına fuhuş yapılan evlerin nakil veya başkasına devir ve intikali ancak müsaade ile olur. Naklolunan yer ve devren alan şahıs işbu nizamnamede yazılan şartları haiz olmalıdır. Aksi halde ev kapatılır. Alâkadarlar bu husus için polise müracaat ederler. Nakil için verilen isdidalara 49 uncu maddenin « A » fıkrasındaki beyanname raptedilir.

Kapatmak

Madde 73 Bu nizamnamede umumî evler, birleşme yerleri, tek başına fuhuş icra edilen evler hakkında mevzu kapatmak cezasından maksat; Nizamnamede yazılı müddetlerle bu mahallerin mühür altında kapalı bulundurulması ve evi işletenlerin yine o müddetle her nerede olursa olsun san'atlarını icradan menedilmesidir.

Madde 74 - Umumî evlerin, birleşme yerlerinin ve tekbaşına fuhuş icra edilen evlerin kapatılması ve umumî ev sahiplerile umumî kadınlar tarafından bu nizamname hükümlerine muhalif olarak işlenilen hareketler için takibat yapılması veya bu nizamnamede yazılı cezaların tatbiki ancak Zührevî Hastalıklarla Mücadele Komisyonunun kararı ve mahallin en büyük mülkiye âmirinin tasvibile olur. Bu gibi hallerde tutulmuş olan zabıt varakası polis âmiri tarafından komisyona arzolunur. Komisyon arzu ederse icabeden tahkikatı yapar veya yaptırır. Şu kadar ki umumî nizam ve emniyeti veya sıhhati bozacak haller vukuunda icabeden tedbirler derakap alınır ve komisyona keyfiyet arzolunur.

Madde 75 - Bir sene zarfında üç defa kapatılan fuhuş yerleri bir daha açtırılmaz ve işletenlere bu husus için yeniden müsaade verilmez.

Müstahdemler

Madde 76 - Umumî evlerde, birleşme yerlerinde ve tek başına fuhuş icra edilen evlerde çalışan müstahdemlerden erkekler en aşağı yirmi beş, kadınlar otuz yaşında olacaklardır. Yaşı müsait olup da görünüşe nazaren ziyaretçiler ile cinsî münasebetta bulunduğundan şüphe edilen ev sahip ve hizmetçileri haftada bir defa muayene olunur. Şüphenin tahakkuku halinde haklarında derhal umumî kadınlar hakkında cari olan hükümler tatbik olunur.

Sonu var

Kanunlar

Sıvas vilâyetine bağlı Darende kazasının bu vilâyetten ayrılarak Malatya vilâyetine bağlanması hakkında kanun

Kanun No: 2347
Kabul tarihi : 9 - 12 - 1933
Neşri tarihi : 18 - 12 - 1933

Madde 1 - Sıvas vilâyetine bağlı Darende Kazası bu vilâyetten yarılarak Malatya Vilâyetine bağlanmıştır.

Madde 2 - Bu kanun 1 Haziran 1934 tarihinden muteberdir.

Madde 3 - Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

* * *

Ahaliye ait olup jandarma hizmetlerinde kullanılan hayvanlar ile nakil vasıtalarının tazmini hakkında kanun

Kanun No: 2363
Kabul tarihi : 27 - 12 - 1933
Neşri tarihi : 3 - 1 - 1934

Madde 1 - Ahaliye ait olup kira ile jandarma hizmetinde veya jandarmaya yardım için jandarma ile beraber bulunan sivillerce kullanılmakta iken müsademe esnasında eşkıya tarafından kaçırılan veya öldürülen hayvanlar ile kaçırılan veya tahrip edilen nakil vasıtaları 29 Mayıs 1929 tarih ve 1471 sayılı kanunun ikinci maddesi mucibince Devlet tarafından ödenir.

Madde 2 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 - Bu kanunun icrasına Dahiliye ve Maliye Vekilleri memurdur.

* * *

11 Nisan 1334 tarihli gümrük kanununun 6 Haziran 1926 tarihli ve 906 numaralı kanunla değiştirilmiş olan 36 ıncı maddesini tadil eden kanun

Kanun No : 2372
Kabul tarihi : 28 - 12 - 1933
Neşri tarihi : 30 - 12 - 1933

Madde 1 - 11 Nisan 1334 tarihli Gümrük kanununun 7-6-926 tarih ve 906 numaralı kanunla değiştirilmiş olan 36 ıncı maddesi aşağıdaki şekle konulmuştur :

Türkiyeye ithal edilecek her nevi eşya, gümrük resminin verildiği gün cari olan usul ve rüsuma tâbidir.

Muvakkat madde - Bu kanunun hükmü gümrük elinde bulunan ve henüz resmi verilmemiş olan eşyaya da şamildir.

Madde 2 - Bu kanun 1933 senesi Kânunuevvelinin 28 inci gece yarısından itibaren tatbik edilmeğe başlanır.

Madde 3 - Bu kanunun hükümlerini yapmağa Maliye ve Gümrük ve İnhisarlar Vekilleri memurdur.

* * *

Nahiye müdürlerinin tayini sureti hakkındaki 2270 sayılı kanunun birinci maddesini değiştiren kanun

Kanun No: 2380
Kabul tarihi: 28 - 12 - 1933
Neşri tarihi : 3 - 1 - 1934

Madde 1 - Nahiye müdürlerinin tayini sureti hakkındaki 2270 sayılı kanunun birinci maddesi aşağıdaki şekle sokulmuştur:

Nahiye müdürleri; mülkiye, hukuk mektebi veyâ lise veya yedi senelik idadî veya orta mektep mezunlarından ve sicili itibarile vazifesinde muvaffak olan polis komiserleri arasından tayin olunur.

Madde 2 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 - Bu kanunun icrasına Dahiliye vekili memurdur.

Osmancık icra dairesinden

Osmancığın Gazi ferahaşat mahallesinden çerkez oğlu Mehmet efendi ve müştereklerinin mutasarrıf oldukları Çorak mevkiinde Şarkan Kadir oğlu kerimesi Ayşe garben Mehmet efendi oğlu Mehmet şimalen haylaz oğlu Hüseyin Cenuben Mazlum oğlu Eşref ve çorak, 8 dönüm 400 lira kıymeti muhammeneli tarla ve dağ ve gökbel mevkiinde Şarkan Hacı Yusuf oğlu Mehmet Şimalen çerkez oğlu Hasan cenuben çaldım oğlu Ahmet ile mahdut iki evlek 25 lira kıymeti muhammeneli bağ ve köhne bağ evi ve gökbel mevkiinde Şarkan Hacı Yusuf oğlu Mehmet garben kürt geleş oğlu Hasan vereseleri Şimalen çerkez oğlu Mehmet Cenuben çerkez oğlu Hasan vereselerile mahdut bir dönüm 35 lira kıymeti muhammeneli bağ yeri açık artırma ile satılmaktadır.

Artırma şartnamesi 17 - 2 934 tarihinden itibaren her kes tarafından görülebilir işbu gayri menkul üzerinde hakları faiz ve masrafa dair iddaları olanların tarihi ilândan 20 gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça paylaşmadan mahrum bırakılacakları ve satışın 7 - 3 - 934 Çarşamba günü saat 14 den 16 ya kadar Osmancık icra dairesinde yapılacağı ve talip zuhur etmez ve sürülen pey yüzde yetmiş beşini bulmazsa ihale tarihi 15 gün daha temdit edilerek 22 - 3 - 934 perşenbe günü saat 14 den 16 tıya kadar ihale yapılacağı ve taliplerin yazılı kıymetlerin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçası ile icra dairesine müracaatları ilan olunur.

Çorum Sulh hakimliğinden

Hacı recep mahallesinde kâin sağı damar oğlu Nuriye solu yol arkası terzi oruç oğlu Bekir evi önü yol ile mahdut tahtanî üç oda ve bir miktar divanhane ve bir miktar havlu ve bir ufak ahır ve bir miktar haymalık ve bir abdesthaneyi şamil hanenin kıymeti (750) liradır.

Hacı recep mahallesinden terzi oruç oğlu Mustafa ve Hasan ve Paşa Abdullah ve saire aralarında müşterek olup kabili kısmet olmadığından satılmasına karar verilen yukarıda hudut ve mevki i ve kıymeti yazılı bir bap hane gazete ile ilân tarihinden itibaren bir ay müddetle mevki i müzayedeye konmuştur, hitamı olan 3 Mart 934 Cümartesi günü kat î ihalesi saat on beşte mahkeme kaleminde icra edilecektir satış peşin ve bilumum masraf müşteriye aittir, artırma şartnamesi her gün herkese açıktır artırma bedeli gayri menkulün muhammen kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde en son artıranın teahhüdü baki kalmak üzere artırmanın on beş gün temdit edilmiş olacağı ve on beşinci günki 19 mart 934 Pazartesi günü aynı saatte mahkeme kaleminde icra edilecektir. Bu gayri menkul ile temin edilmiş alacağı olanların evrakı müsbetelerile yirmi gün içinde mahkeme kalemine müracaat etmedikleri takdirde paylaşmadan hariç kalacaklardır. Talip olanların muhammen kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçasını veya milli bir bankanın teminat mektubunu hamilen icra dairesine müracaatları ilân olunur.

Kolaylık

Vilâyetler İdaresi Umum dürü Sabri bey tarafından ey ce yapılmış olan [Kanun Re rine] zeyil olarak Büyük M Meclisince 1932, 1933 seneler kabul edilen kanunların fihrist bu kerre neşredilmiştir.

Kanunları arayup bulmak susunda büyük kolaylık göste bu eseri herkese ve en ziya alakadarlara tavsiye ederiz.

Zayi Resmi mühür

Sungurlu Evkaf memurluğu ait resmi mührün ziyaa uğrad anlaşılmış ve yeniden yaptırılma lâzım gelmiş olmağle keyiy ilân olunur.

Zayi mühür

İsim mührümü zayi ettim yer sini alacağımdan eskisinin hükm olmadığını ilân eylerim.

Sabık Buğabağı Muallimi mülekait : İbrahim

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işler için Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ
Çorum için 175 kuruş
Köyler « 150 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı
Çorum için - 90 - kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Ayı « « - 25 - «

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ
Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 12 — No. 697

ÇARŞAMBA

7 - Şubat - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Umumi Meclis

Beşinci intihap, Birinci ictimaı
1 - Şubat - 934 — İkinci toplantı

Umumî meclis ikinci toplantısını Şubatın birinci Perşembe günü saat 14 de Reis Vali Arif Hikmet beyfendinin Riyasetinde Azadan Nazmı, İhsan, Rifat, Tahir, Şakir, Hüseyin, Ahmet, Nurettin, Ağabey, Mustafa, Mehmet, Bedri, Cemal, Ziya, Mahmut, Ali Riza, Abbas, Mehmet ve Fahri beyler huzurile akdeyledi.

Okunan zaptı sabık aynen ve müttefikan kabul olundu.

Bilumum Aza mazbatalarının kabulünü ihtiva eden tetkik encümeni mazbatası okundu. Tefsilatı mazbatada muharrer olduğu veçhile vaki şikâyetin azalık sıfatına tesir yapacak mahiyette bulunmadığından, gerek Aza mazbataları ve gerekse tetkik encümeni mazbatası rıâya vazolunarak kabulüne ittifakla karar verildi.

Bu meclise iştirak eden Ahmet bey İskilibin okunan mazbatası da kabul olundu. Reyi hafi ile yapılan intihap neticesinde bütçe encümenine: Salim, Rifat, Bedri, Tahir, Osmancıklı Mehmet - Dahiliye encümenine : İhsan, Şakir, Nurettin Fahri, Cemal - Maarif encümenine : Nazmı, Ağa bey, Ahmet, Hüseyin, Ziya - Nafia encümenine: Mustafa, Ali Riza, Mahmut, Ziya, Osmancıklı Mehmet - Sıhhiye ve müteferrika encümenine : Abbas Sungurlulu Mehmet, Nazmı ve Cemal beyler seçildiler.

932 Senesinin hesabı katisini ve 933 senesi bütçesinin icraat ve tetbikatını havi izahname okunarak ittifakla kabulüne karar verildi.

932 senesi hesabıkatî cetvelleri ve daimî encümen mazbatası ve 934 senesi bütçe layihasiyle Encümeni daimî mütalea namesi okunarak bütçe encümenine havale edildi .

Şubatın beşinci Pazartesi günü saat 14 de toplanmak ve evrakı varide okunmak üzere celseye nihayet verildi.

BÜYÜK HALÂSKÂR
Kayseriyi Teşrif Buyurdular ve Coşkun tezahüratla karşılandılar

Kayseri : 5 (A. A.) - Reisi Cümhur Hazretleri dün Kayseriye gelmeden, Vali, Kolordu kumandanı, Cümhuriyet Halk Fırkası Vilâyet idare heyeti reisinden mürekkep bir heyet tarafından Yerköyden karşılanmıştır. Saat on sekize yirmide Kayseriye muvasalat buyurdukları zaman istasyonda hemen tekmil Kayseri halkı tarafından büyük sürur tezahuratı ile karşılanmış ve dakikalarca (Yaşa Büyük Gazi) seslerile alkışlanmıştır. Halkın heyecanlı muhabbet tezahuratı arasında doğruca Vali konağını teşrif buyurmuşlardır. Büyük fener alayları tertip olunmuş, halk sevinç içinde akın akın Vilâyet konağı önünden geçmiştir. Reisi Cumhur Hazretleri bu gün saat on beşte Kayseriden Nigdeye hareket etmişler, aynı samimiyet tezahuratile ugurlanmışlardır .

Balkan misakı Atinada imzalanacak

Belgrat : 5 (A. A.) - Balkan misakı dün saat on yedide Türkiye Hariciye Vekili Tevfik Rüştü beyle Yunanistan, Yuğuslavya ve Romanya Hariciye Nazırları arasında parafe edilmiştir. Misak önümüzdeki hafta içinde Atinada imzalanacak, misakın metni imzadan sonra neşrolunacaktır. Türkiye Hariciye Vekili Tevfik Rüştü beyle Yunan Hariciye Nazırı Maksinos bu sabah Belgrattan Atinaya hareket etmişler, İstasyonda Yuğuslavya Hariciye Nazırile hariciye nazaretinin yüksek erkânı ve bir çok zevat tarafından uğurlanmışlardır.

Yoguslavya gazetelerinin neşriyatı

Belgrat : 5 (A. A.) - Bütün Yoguslav gazeteleri Balkan misakının yeni bir sulh eseri olduğunu yazarak, dört devletin bir arazi birliği teşkil ettiklerini ve ona kim hücum ederse bu birlik tarafından müdafaa edileceğini yazarak, eğer Bulgaristan da Balkan müsalemeti için çalışmak istediğini isbat etmek istiyorsa misaka iştirak etmelidir diyor.

Vilâyet Umumî Meclisinin açılması münasebetile Gazi Hazretlerine ve Büyüklerimize gönderilen tazimat telleri ve gelen cevaplar

Çorum Valisi Arif beyfendiye

Vilâyet Meclisinin toplanması münasebetile hakkımda bildirilen duygulara teşekkür ederim.

Reisi Cümhur
Gazi M. Kemal

Çorum Valisi Arif beyfendiye

Vilâyet Umumî Meclisinin hakkımda izhar ettiklari samimî duygulara teşekkür ederim.

B. M. M. Reisi
Kâzım

Çorum Valisi Arif beyfendiye

Vilâyet Meclisine muvaffakiyet temenni ve teşekkür ederim efendim.

Baş Vekil
İsmet

Çorum Valisi Arif beyfendiye

Teşekkür ve muvaffakiyetler temenni ederim efendim.

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

Reisi Cümhur Gazi Mustafa Kemal Hazretlerine

Bu gün beşinci devrei intihabiyesi, birinci toplantısına başlayan Çorum Vilâyeti Umumî meclisinin Zatı Münciyanelerine karşı perverde eylediği kalbî ve çok derin hissiyatı tazimatkâranesini ihtiramatı mahsusai acizanemle arz eylerim efendim.

Çorum Valisi
Arif

Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa Hazretlerine

Bu gün beşinci devrei intihabiyesi, birinci toplantısına başlayan Vilâyet Umumî meclisinin Zatı devletlerini kemali hurmetle selamlamakta olduğunu tazimatı mahsusamla arz eylerim efendim.

Çorum Valisi
Arif

Başvekil İsmet Paşa Hazretlerine

Bu gün beşinci devrei intihabiyesi, birinci toplantısına başlayan Vilâyet Umumî meclisinin Zatı devletlerini kemali hurmetle selamlamakta olduğunu tazimatı mahsusamla arz eylerim fendim.

Çorum Valisi
Arif

Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Beyfendiye

Bu gün beşinci devrei intihabiyesi, birinci toplantısına başlayan Vilâyet Umumî meclisinin Zati devletlerini kemali hurmetle selâmlamakta olduğunu tazimatı mahsusamla arz eylerim efendim.

Çorum Valisi
Arif

Kanunlar

Sıvas vilâyetine bağlı Darende kazasının bu vilâyetten ayrılarak Malatya vilâyetine bağlanması hakkında kanun

Kanun No: 2347
Kabul tarihi : 9 - 12 - 1933
Neşri tarihi : 18 - 12 - 1933

Madde 1 - Sıvas vilâyetine bağlı Darende Kazası bu vilâyetten yarılarak Malatya Vilâyetine bağlanmıştır.

Madde 2 - Bu kanun 1 Haziran 1934 tarihinden muteberdir.

Madde 3 - Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

* * *

Ahaliye ait olup jandarma hizmetlerinde kullanılan hayvanlar ile nakil vasıtalarının tazmini hakkında kanun

Kanun No: 2363
Kabul tarihi : 27 - 12 - 1933
Neşri tarihi : 3 - 1 - 1934

Madde 1 - Ahaliye ait olup kira ile jandarma hizmetinde veya jandarmaya yardım için jandarma ile beraber bulunan sivillerce kullanılmakta iken müsademe esnasında eşkıya tarafından kaçırılan veya öldürülen hayvanlar ile kaçırılan veya tahrip edilen nakil vasıtaları 29 Mayıs 1929 tarih ve 1471 sayılı kanunun ikinci maddesi mucibince Devlet tarafından ödenir.

Madde 2 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 - Bu kanunun icrasına Dahiliye ve Maliye Vekilleri memurdur.

* * *

11 Nisan 1334 tarihli gümrük kanununun 6 Haziran 1926 tarihli ve 906 numaralı kanunla değiştirilmiş olan 36 ıncı maddesini tadil eden kanun

Kanun No : 2372
Kabul tarihi : 28 - 12 - 1933
Neşri tarihi : 30 - 12 - 1933

Madde 1 - 11 Nisan 1334 tarihli Gümrük kanununun 7-6-926 tarih ve 906 numaralı kanunla değiştirilmiş olan 36 ıncı maddesi aşağıdaki şekle konulmuştur :

Türkiyeye ithal edilecek her nevi eşya, gümrük resminin verildiği gün cari olan usul ve rüsuma tâbidir.

Muvakkat madde - Bu kanunun hükmü gümrük elinde bulunan ve henüz resmi verilmemiş olan eşyaya da şamildir.

Madde 2 - Bu kanun 1933 senesi Kânunuevvelinin 28 inci gece yarısından itibaren tatbik edilmeğe başlanır.

Madde 3 - Bu kanunun hükümlerini yapmağa Maliye ve Gümrük ve İnhisarlar Vekilleri memurdur.

* * *

Nahiye müdürlerinin tayini sureti hakkındaki 2270 sayılı kanunun birinci maddesini değiştiren kanun

Kanun No: 2380
Kabul tarihi: 28 - 12 - 1933
Neşri tarihi : 3 - 1 - 1934

Madde 1 - Nahiye müdürlerinin tayini sureti hakkindaki 2270 sayılı kanunun birinci maddesi aşağıdaki şekle sokulmuştur:

Nahiye müdürleri; mülkiye, hukuk mektebi veyâ lise veya yedi senelik idadi veya orta mektep mezunlarından ve sicili itibarile vazifesinde muvaffak olan polis komiserleri arasından tayin olunur.

Madde 2 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 - Bu kanunun icrasına Dahiliye vekili memurdur.

Osmancık icra dairesinden

Osmancığın Gazi ferahaşat mahallesinden çerkez oğlu Mehmet efendi ve müştereklerinin mutasarrıf oldukları Çorak mevkiinde Şarkan Kadir oğlu kerimesi Ayşe garben Mehmet efendi oğlu Mehmet şimalen haylaz oğlu Hüseyin Cenuben Mazlum oğlu Eşref ve çorak, 8 dönüm 400 lira kıymeti muhammeneli tarla ve dağ ve gök bel mevkiinde Şarkan Hacı Yusuf oğlu Mehmet Şimalen çerkez oğlu Hasan cenuben çaldım oğlu Ahmet ile mahdut iki evlek 25 lira kıymeti muhammeneli bağ ve köhne bağ evi ve gökbel mevkiinde Şarkan Hacı Yusuf oğlu Mehmet garben kürt geleş oğlu Hasan vereseleri Şimalen çerkez oğlu Mehmet Cenuben çerkez oğlu Hasan vereselerile mahdut bir dönüm 35 lira kıymeti muhammeneli bağ yeri açık artırma ile satılmaktadır.

Artırma şartnamesi 17 - 2 934 tarihinden itibaren her kes tarafından görülebilir işbu gayri menkul üzerinde hakları faiz ve masrafa dair iddaları olanların tarihi ilândan 20 gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça paylaşmadan mahrum bırakılacakları ve satışın 7 - 3 - 934 Çarşamba günü saat 14 den 16 ya kadar Osmancık icra dairesinde yapılacağı ve talip zuhur etmez ve sürülen pey yüzde yetmiş beşini bulmazsa ihale tarihi 15 gün daha temdit edilerek 22 - 3 - 934 perşenbe günü saat 14 den 16 tıya kadar ihale yapılacağı ve taliplerin yazılı kıymetlerin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçası ile icra dairesine müracaatları ilan olunur.

Çorum Sulh hakimliğinden

Hacı recep mahallesinde kâin sağı damar oğlu Nuriye solu yol arkası terzi oruç oğlu Bekir evi önü yol ile mahdut tahtanî üç oda ve bir miktar divanhane ve bir miktar havlu ve bir ufak ahır ve bir miktar haymalık ve bir abdesthaneyi şamil hanenin kıymeti (750) liradır.

Hacı recep mahallesinden terzi oruç oğlu Mustafa ve Hasan ve Paşa Abdullah ve saire aralarında müşterek olup kabili kısmet olmadığından satılmasına karar verilen yukarıda hudut ve mevki i ve kıymeti yazılı bir bap hane gazete ile ilân tarihinden itibaren bir ay müddetle mevki i müzayedeye konmuştur, hitamı olan 3 Mart 934 Cümartesi günü kat î ihalesi saat on beşte mahkeme kaleminde icra edilecektir satış peşin ve bilumum masraf müşteriye aittir, artırma şartnamesi her gün herkese açıktır artırma bedeli gayri menkulün muhammen kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde en son artıranın teahhüdü baki kalmak üzre artırmanın on beş gün temdit edilmiş olacağı ve on beşinci günki 19 mart 934 Pazartesi günü aynı saatte mahkeme kaleminde icra edilecektir. Bu gayri menkul ile temin edilmiş alacağı olanların evrakı müsbetelerile yirmi gün içinde mahkeme kalemine müracaat etmedikleri takdirde paylaşmadan hariç kalacaklardır. Talip olanların muhammen kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçasını veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamilen icra dairesine müracaatları ilân olunur.

Kolaylık

Vilâyetler İdaresi Umum dürü Sabri bey tarafından ev ce yapılmış olan [Kanun Re rine] zeyil olarak Büyük M Meclisince 1932, 1933 seneleri kabul edilen kanunların fihris bu kerre neşredilmiştir.

Kanunları arayup bulmak susunda büyük kolaylık göste bu eseri herkese ve en ziy alakadarlara tavsiye ederiz.

Zayi Resmi mühür

Sungurlu Evkaf memurluğu ait resmi mührün ziyaa uğrad anlaşılmış ve yeniden yaptırılm lâzım gelmiş olmağle keyfiy ilân olunur.

Zayi mühür

İsim mührümü zayi ettim yen sini alacağımdan eskisinin hükm olmadığını ilân eylerim.

Sabık Buğabağı Muallimi
mütekait : İbrahim

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işler için Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için	175	kuruş
Köyler	« 150	«
Dışarı	« 200	«

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için	- 90 -	kuruş
Dışarı	» - 110 -	»

İlânın satırı	- 10 -	kuruş
Günü geçen gazete	- 5 -	«
Ayı «	« - 25 -	«

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ
Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— *Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi* —

YIL : 12 — No. 697
ÇARŞAMBA
7 - Şubat - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Umumi Meclis

Beşinci intihap, Birinci ictimaı
1 - Şubat - 934 — İkinci toplantı

Umumî meclis ikinci toplansını Şubatın birinci Perşem günü saat 14 de Reis Vali rif Hikmet beyfendinin Riyatinde Azadan Nazmı, İhsan, ifat, Tahir, Şakir, Hüseyin, hmet, Nurettin, Ağabey, Musfa, Mehmet, Bedri, Cemal, iya, Mahmut, Ali Riza, Abbas, ehmet ve Fahri beyler huzurile akdeyledi.

Okunan zaptı sabık aynen müttefikan kabul olundu.

Bilumum Aza mazbatalarının abulünü ihtiva eden tetkik ncümeni mazbatası okundu. efsilatı mazbatada muharrer lduğu veçhile vaki şikâyetin zalık sıfatına tesir yapacak ahiyette bulunmadığından, gek Aza mazbataları ve gerek tetkik encümeni mazbatası râya vazolunarak kabulüne tifakla karar verildi.

u meclise iştirak eden Ahet bey İskilibin okunan mazatası da kabul olundu. Reyi hafi ile yapılan intihap neticesinde bütçe encümenine: Salim, Rifat, Bedri, Tahir, Osmancıklı Mehmet - Dahiliye encümenine : İhsan, Şakir, Nurettin Fahri, Cemal - Maarif encümenine : Nazmı, Ağa bey, Ahmet, Hüseyin, Ziya - Nafia encümenine: Mustafa, Ali Riza, Mahmut, Ziya, Osmancıklı Mehmet - Sıhhiye ve müteferrika encümenine : Abbas Sunğurlulu Mehmet, Nazmı ve Cemal beyler seçildiler.

932 Senesinin hesabı katisini ve 933 senesi bütcesinin icraat ve tetbikatını havi izahname okunarak ittifakla kabulüne karar verildi.

932 senesi hesabıkatî cetvelleri ve daimî encümen mazbatası ve 934 senesi bütçe layihasiyle Encümeni daimî mütalea namesi okunarak bütçe encümenine havale edildi .

Şubatın beşinci Pazartesi günü saat 14 de toplanmak ve evrakı varide okunmak üzere celseye nihayet verildi.

BÜYÜK HALÂSKÂR
Kayseriyi Teşrif Buyurdular ve Coşkun tezahüratla karşılandılar

Kayseri : 5 (A. A.) - Reisi Cümhur Hazretleri dün Kayseri e gelmeden, Vali, Kolordu umandanı, Cümhuriyet Halk ırkası Vilâyet idare heyeti eisinden mürekkep bir heyet arafından Yerköyden karşılanmıştır. Saat on sekize yirmide Kayseriye muvasalıt buyurdukları zaman istasyonda hemen tekmil Kayseri halkı tarafından büyük sürur tezahuratı ile karşılanmış ve dakikalarca (Yaşa Büyük Gazi) seslerile alkışlanmıştır. Halkın heyecanlı muhabbet tezahuratı arasında dogruca Vali konagını teşrif buyurmuşlardır. Böyük fener alayları tertip olunmuş, halk sevinç içinde akın akın Vilâyet konagı önünden geçmiştir. Reisi Cumhur Hazretleri bu gün saat on beşte Kayseriden Nigdeye hareket etmişler, aynı samimiyet tezahuratile ugurlanmışlardır.

Balkan misakı Atinada imzalanacak

Belgrat : 5 (A. A.) - Balkan misakı dün saat on yedide Türkiye Hariciye Vekili Tevfik Rüştü beyle Yunanistan, Yuğuslavya ve Romanya Hariciye Nazırları arasında parafe edilmiştir. Misak önümüzdeki hafta içinde Atinada imzalanacak, misakın metmi imzadan sonra neşrolunacaktır. Türkiye Hariciye Vekili Tevfik Rüştü beyle Yunan Hariciye Nazırı Maksinos bu sabah Belgrattan Atinaya hareket etmişler, İstasyonda Yuğuslavya Hariciye Nazırile hariciye nazaretinin yüksek erkânı ve bir çok zevat tarafından uğurlanmışlardır.

Yoguslavya gazetelerinin neşriyatı

Belgrat : 5 (A. A.) - Bütün Yoguslav gazeteleri Balkan misakının yeni bir sulh eseri olduğunu yazarak, dört devletin bir arazi birliği teşkil ettiklerini ve ona kim hücum ederse bu birlik tarafından müdafaa edileceğini yazarak, eğer Bulgaristan da Balkan müsalemeti için çalışmak istedigini isbat etmek istiyorsa misaka iştirak etmelidir diyor.

Vilâyet Umumî Meclisinin açılması münasebetile Gazi Hazretlerine ve Büyüklerimize gönderilen tazimat telleri ve gelen cevaplar

Çorum Valisi Arif beyfendiye

Vilâyet Meclisinin toplanması münasebetile hakkımda bildirilen duygulara teşekkür ederim.

Reisi Cümhur
Gazi M. Kemal

Çorum Valisi Arif beyfendiye

Vilâyet Umumî Meclisinin hakkımda izhar ettiklari samimî duygulara teşekkür ederim.

B. M. M. Reisi
Kâzım

Çorum Valisi Arif beyfendiye

Vilâyet Meclisine muvaffakiyet temenni ve teşekkür ederim efendim.

Baş Vekil
İsmet

Çorum Valisi Arif beyfendiye

Teşekkür ve muvaffakiyetler temenni ederim efendim.

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

Reisi Cümhur Gazi Mustafa Kemal Hazretlerine

Bu gün beşinci devrei intihabiyesi, birinci toplantısına başlayan Çorum Vilâyeti Umumî meclisinin Zatı Münciyanelerine karşı perverde eylediği kalbî ve çok derin hissiyatı tazimatkâranesini ihtiramatı mahsusai acizanemle arz eylerim efendim.

Çorum Valisi
Arif

Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa Hazretlerine

Bu gün beşinci devrei intihabiyesi, birinci toplantısına başlayan Vilâyet Umumî meclisinin Zatı devletlerini kemali hurmetle selamlamakta olduğunu tazimatı mahsusamla arz eylerim efendim.

Çorum Valisi
Arif

Başvekil İsmet Paşa Hazretlerine

Bu gün beşinci devrei intihabiyesi, birinci toplantısına başlayan Vilâyet Umumî meclisinin Zatı devletlerini kemali hurmetle selamlamakta olduğunu tazimatı mahsusamla arz eylerim fendim.

Çorum Valisi
Arif

Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Beyfendiye

Bu gün beşinci devrei intihabiyesi, birinci toplantısına başlayan Vilâyet Umumî meclisinin Zati devletlerini kemali hurmetle selâmlamakta olduğunu tazimatı mahsusamla arz eylerim efendim.

Çorum Valisi
Arif

İzahname

Efendiler ;

Beşinci intihap devresinin birinci toplantısını yapan Umumî Meclisin Vilâyete ait nafi ve hayırlı işler yapmasını diler ve hepinize hoş geldiniz derim .

Vilâyetler idaresi kanununun meclisin ilk toplantısında okunmasını emrettiği izahnameyi 932 hesabı kat'i cetvellerile beraber tevdi eylerim .

932 Hesabı kat'isi cetvelleri Hususî muhasebe idaresince tanzim edilmiş ve her türlü tafsilâtı muhtevi olarak bağlanmıştır .

Vilâyetin 932 senesine ait olarak Hususî muhasebe idaresince tanzim edilmiş olan hesabı kat'î cetvellerine nazaran 932 senesine muhammen varidat olarak konulan (477758) lira senesi zarfında (493268) lira 91 kuruş olarak tahakkuk etmiş ve bundan (353222) lira 32 kuruş tahsil edilmiş ve (140046) lira 59 kuruş bakaya kalmıştır .

Geçmiş seneler bakayasından 932 senesinde tahsil edilen 123137 lira 19 kuruş ile haliye tahsilâtı olan (353222) lira 32 kuruşun yekûnu (476329) lira 51 kuruşa baliğ olmuştur .

Yani 932 senesi zarfında gerek haliye ve gerek sabıka tahsilâtı yekûnu olan (476359) lira 51 kuruşla bu senenin idarei mahalliye hizmeti ifa olunduğu anlaşılmıştır .

Şöyleki :

1 - Bütçenin birinci kısmı olan İdarei hususiye teşkilâtı ve umumî meclis mesarifine (32488) lira 11 kuruş tediye edilmiştir .

2 - Bütçenin ikinci kısmı olan Nafia işlerine (16343) lira 88 kuruş sarfedilmiştir .

3 - Bütçenin üçüncü kısmı olan Maarif işlerine (161444) lira 74 kuruş sarfedilmiştir .

4 - Bütçenin dördüncü kısmı olan Ziraat ve Baytar işlerine (6359) lira 28 kuruş sarfedilmiştir.

5 - Bütçenin beşinci kısmı olan Sıhhat ve hayır işlerine (27333) lira 32 kuruş sarfedilmiştir .

6 - Bütçenin altıncı kısmı olan muhtelif masraflara (26993) lira 83 kuruş tediye edilmek suretile âdi masraf bütçesinden (270963) lira sarfiyatı fevkalâde bütçenin masarif ve yol işlerile sair müşterek masarifi içinde (197710) lira sarfedilmiştir ki âdi ve fevkalâde bütçelerden senesi zarfında 468673 lira tediyat yapılmıştır .

Tafsilâtı cetvellerde münderiç olduğu üzre 932 senesinde geçmiş senelerden gelen tahsisatla (817794) lira 80 kuruşa baliğ tahsisatı safiye de yukarda kısımları dikredilen işler için (468673) lira 53 kuruş tediye yapılmış (43216) lira 9 kuruş senei atiyeye düyun devredilmiş ve (78304) lira 32 kuruş imha olunmuştur .

Tahsisatı safiyenin umum yekûnu olan (817194) liradan sarf ve düyun devredilen ve imha edilen kısmından mütebaki 227000 lira 86 kuruş inşaat tesisatı cedideye teallûku cihetile 933 senesine devredilmek üzere muallâkta kaldığı anlaşılmıştır .

933 senesinin aşağıda izah edilecek mali vaziyetine nazaran bu tahsisat ile inşaat ve tesisatı cedide vücuda getirmek imkânı pek güç ve hatta imkânsız bulunduğu için tediyesi zaruri ve vacibi kanuni borçlar mikdarına karşılık olacak kısmından maadasının 933 senesi hesabı kat'isinde imha edilmek suretile mütezayit bir külfet yüklenen bütçelerin tevzini hususunda Daimî encümene salâhiyet verilmesi zaruridir .

933 senesi bütçesi

Geçen senekı toplantıda tanzim edilip Âlî tasdika iktiran eden 933 bütçesi (357940) lira adi ve (102744) lira fevkalâde ki ceman (460684) liradan itibaren muhammen varidatı muhtevi iken tahakkukat bu nisbeti bulmamıştır .

Şöyleki :

Varidat tahakkukatında yol vergisinin nakit kısmı (166150) lira tahmin edilmişken (62435) lira olarak (103615) lira noksanile tahakkuk etmiştir .

Hayvan vergisinden Vilâyet ve Maarif hisseleri (122125) lira tahmin edilmişken (12379) lira noksanile (109746) lira tahakkuk etmiştir .

Satılacak emlâk ve akar bedeli (8800) küsur lira tahmin edilmişken bundan da (8000) lira noksan tahakkuk etmişdir ki bütçeye mevzu (460684) lira muhammen varidat, tahkukat da (123994) lira noksaniyle (336690) liraya tenezzül etmiştir.

Malî sene başında 932 senesi bütçesinden devredilmiş olan (43216) liralık düyonla beraber bir iki aylık maaşı ve üçretin yekunu da (123000) liralık açığa inziman edince 933 senesi bütçesinin tatbikatında mühim müşkilat husule gelmiştir.

Muhammen varidatın isabetsizliğinden doğan bu vaziyet karşısında Vilâyet Makamı Daimî encümen azalarile idare şubeleri Reisleri toplanarak çareler düşünmüş ve neticede merkeze irsalâtı tazammun eden bir kısım tahsisatın bu senelik tecili ve mahallî işlerden bir kısmının tehiri suretile tediye intizamını temin için tedbir ittihazına karar vermiştir.

Vekâleti celileye arzedilen tecil keyfiyeti tasvip buyurulmamış ve mahallî tasarrufla tevzin hususu tavsiye edilmiştir.

Maaş ve ücret gibi eşhasın istihkakına taalluk eden tediyatın intizamı için bazı işler tehir edilmiş ve ancak ele geçen para ile maaşatın seyyanen tesviyesi imkânına çalışılmıştır.

933 Senesi bütçesindeki maaşat ve ücretler yekûnu senevisi «235» bin lirayı tecavüz edecek derecede büyük olduğundan yüzde 27 nisbetinde açık veren bu bütçenin tahsilâtile yedi ay zarfında maaşlar verilmiş ve aşağıda izah edilecek işler büyük bir gayret ve faaliyetle yapılmıştır.

Umuru Nafia

Vilâyetin muhtelif istikamette altı ana yolu vardır. Bunlardan birincisi Çorum - Sungurlu - Çerikli yolu olup vilâyet dahilindeki tûlü umumisi Çorum - Yozgat yolunun 11 × 514 üncü kilometresindeki ayrım noktasından itibaren 98 × 210 kilometreden ibarettir. Bu yol vilâyetin askeri, iktisadî, ticari nukattan birinci sınıf yolu olduğundan merkezi vilâyeti bir gün evvel Çerikli istasyonuna dolayisile hükumet merkezine kavuşturmak üzere azamî gayret ve faaliyet sarfedilmektedir. Vaziyeti Maliye ve dar bütçenin azamî fedakârlıklarile her gün yeni yeni hatvalarla hummalî bir şekilde ilerlemektedir. Yalnız havaların sovuması ve kar düşmesi dolayisile yolun Sungurluyu kavuşmasından ibaret olan matlup hedefe son baharda vasıl olunmamış ise de Demirşeyha kadar olan en batak ve en güç kısımları ikmal edilmiş önümüzdeki dört kilometresinin tesviyesi de hazırlanmış olan 12 kilometrelik bir parçası kalmıştır ki İlk baharda derhal faaliyete geçilebilmesi için şimdiden muktazi kömür ve kumları kısmen ihzar ve depu edilerek lâzımgelen tertibat alınmıştır. Aynı zamanda Sungurlu - Çerikli arasında Sungurludan itibaren tesviyesi ikmal edilmiş olan 18 kilometrelik kısımdan 12 kilometrelik parçanın noksan taşları ve iki köprüden maada diğer imalâtı sınaiyesi ikmal ettirilmiş olduğundan İlkbaharda Demirşeyh mıntakasında ihzaratı ve noksan tesviyenin ikmaline çalışılırken bu kısımda da silindiraja devam edilecek vaziyet vücude getirilmiştir. Başlıca gaye İlkbahar inşaatında bu yol üzerinde külliyetli amele teksif ettirilerek Demirşeyh Sungurlu arasındaki parçanın ikmalile beraber Sungurludan Çerikl istikametinde ilerleyerek Alem beyliye vasıl olmaktır. Koyunludan itibaren Coğul gurbindeki Delice ırmağı üzerinde bulunan harap köprü yerine kadar olan kısım vilâyetimize ilhak edilm olduğundan Alembeyli köyün bir kilometre berisindeki mevc tesviye başından itibaren hud teşkil eden mezkûr köprü enka mahalline kadar 15 kilometrel kısım istikşafı yapılarak proje evrakı fenniyesi tanzim ile Vek leti celileye tasdik ettirilmiş Akça koyunludan itibaren sağa sola ayrılmak suretile iki muht lif güzergâha tesadüf edilmiş de yapılan tetkikat ve etüt ne cesinde sağdaki güzergâhın tak ettiği istikamet üzerinde köyler daha kesif bulunması taş, kum su ocaklarının diğerlerine nisb ten daha zengin olması, Deli boyunca uzun mesafeler kat ed diği halde mevcut köprü yerler kadar sabit maktalı dar ve ehe miyetli bir köprü mahalline tes düf edilmemesi, aynı zaman Samsun - Havza - Merzifon Hin lant larının kara tarikile Çorum dan Ankaraya muvasala tar üzerinde asırlardanberi pek mü konak merkezi rolünü oynam olan Karabekir bağları içerisind geçerek Ankaraya Çerikli ist yonu vasıtasile olduğu gibi K rabekir - Kalaycık - Ankara yo ile de en kısa ve en uzun zama lardanberi en işlek muvasala temin eylemesi de nazarı itibe alınarak diğerlerine tercih edilm ve Vekâleti celilece bu nok nazar kabul edilerek projeler ta dık edilmiştir. Delice üzerind köprü Vekâleti celilece yapılm üzere keşfi derdest bulundu ve Karabekirden Çerikliye kad uzanan yolun İlkbaharda Anka Vilâyetince yapılacağı Vekâl celileden bildirilmiş ve bu sure le işbu yolun kıymet ve ehem yeti bir kat daha artmıştır.

Bu yol üzerinde bir çok k çük menfezlerden maada en m him geçit noktalarını teşkil ed Yeniköy, Ilgın ve Gökiniş m takalarında dört büyük köprün ayakları yapılmış tabile aksa da pazarlık suretiyle derde ikmal bulunmuştur.

Çorum - Alaca - Yozgat hududu

İşbu yolun vilâyet dahilinde tûlü umumisi 74 - 163 kilo metr den ibaret olup halen merk vilâyet Yozgattan Yerköy ist yonuna ve binnetice merk hükûmete bağlamak suret ikdisadî, ticarî, ve askerî no tai nazardan kıymet ve ehem yeti haiz bulunmaktadır; Senel denberi tamiratı mütemadis bile bakılmıyarak haraba tutmuş olan işbu yolun Çor Alaca arası kâmilen ve Al Yozgat hududunun muhtelif p çaları üzerinde de tamirat i edilmiş, mürüru uburu güçleşti bir çok mahallerde ezcü Derinçay, Bozoğa, Hatap, İ himköyü, Alaca dahili Örük

nice mıntakalarında ehemmili surette gayret ve faaliyet sterilmiştir. Bu yol üzerinde ntelif açıklığı havi menfezler sel hücumuna maruz mahall rde istinat divarları yapılmış bir çok dere mecraları tathir ıslah edilmiştir; Aynı zaman hududta bulunan ve bakım zlık yüzünden harap bir şekle lmiş olan Arapseyif köprü ünün tamir ve tahkimi cihetine vessül edilmiş ve derdesti ikmal bulunmuştur. Yalnız bu sene şın erken hulûl etmesi ve fazla don ve kar yağması hasebiyle zı ameliyatı inşaiye teahhura ğramış isede ilk baharda bu yo un kısmen ihzaratı mevcut bunan diğer eksamında geçide ani teşkil eden avarızın tashihi izalesine çalışılacaktır. Ana attı teşkil eden bu yolun diğer uabatı üzerinde de ehemmiyetli urette gayret ve faaliyet ibrazı bir çok ameliyat vücude getirilmiştir.

Şöyleki :

1 - Hititler devrine ait kıymetli sarı atikayı havi Hüyük köyünden itibaren Alacaya 12 kilometre mesafede Alaca - Çorum şosasına iltisak ettirilen 9 Km. tuldeki Hüyük - Alamaslı yolu ile keza Hüyükten itibaren yine Alacaya 5 Km. mesafede Alaca - Sungurlu attına irtibat ettirilen 9 - 5 Km. lü havî Hüyük Ekmekçi yolunun ismen menfezleri yapılmak suetiyle tesviyei türabiyesi ikmal edilmiştir.

2 - Alacadan itibaren 2 Km. lik mevcut şosa nihayetinden başanarak Alaca - Sungurlu yolunu Çıcılı köyüne kadar olan 8 kilometrelik kısmının tesviyei türabiyesi ikmal edilmiştir.

3 - Merkezi Hükûmet tarafından son derece ehemmiyet verilen ve her sene bir çok seyahlar tarafından ziyaret edilmekte olan Hititler devrine ait kıymetli âsarı atikayı ihtiva eylemekte bulunan Sungurlu - Yozgat yolu üzerindeki Buğaz köyünden itibaren 15 Km. den Buğaz köy - Yekbas - Salman arasının tesviyei türabiyesi ikmal edilmiş olup bu kısmın aynı zamanda Salman köyünden itibaren Hamallı civarından Alaca - Sungurlu yolu ile de irtibat ve iltisakı temin edilecektir. Üç senelik mesaî programı dahil Alaca - Ekmekçi ile Alamaslı - Hüyük ve Ekmekçi yolunun başa çıkarılması için de köy kanunundan istifade suretiyle inşaatta Alaca Kaymakamı Necip beyin şayanı takdir hizmeti mesbuk bulunduğu gibi Hitit harabelerine giden Sungurlu - Salmanlı - Yekbas yolunda da Sungurlu Kaymakamı Talʼat beyin şayanı memnuniyet hizmeti görülmüş isede kışın hululü yolun ikmaline mani olmuştur.

— Sonu var —

Nizamname

Fuhuşla ve fuhuş yüzünden bulaşan zührevî hastalıklarla mücadele nizamnamesi

— 696 Numaralı nushadan artan —

Madde 77 - Umumî ve sahipleri evlerine yeniden aldıkları veya yanlarından çıkardıkları hizmetçilerin hüviyetlerini 49 uncu maddenin C fıkrasında yazılı olduğu gibi tesbit ederek ve 24 saat zarfında polise bildireceklerdir.

Cezalar

Umumî kadınlara ait cezalar - Umumî evlere ait cezalar - birleşme yerlerine ait cezalar - tek başına fuhuş icra edilen evlere ait cezalar- müşterek ceza hükümleri

Umumî kadınlara ait cezalar

Madde 78 - Halkın gelip geçtiği yerlerde halka sarkıntılık eden ve gizli veya açık olarak erkekleri davet eyliyen umumî kadınlar zabıtaca hemen bu halden menedilerek haklarında cürmün nevine göre Türk Ceza Kanununun 419 ve 421 ve 576 ncı maddeleri mucibince kanunî takibat yapılır.

Umumî evlere ait cezalar

Madde 79 - Yaşı 18 den aşağı olan kadınları evine kabul eden veya fuhuş için ziyaretçilere çıkaran umumî ev sahibinin hanesi bir ay müddetle kapatılır ve kendisi hakkında Ceza Kanununun 436 ncı maddesine göre takibat yapılır.

Madde 80 - 53 üncü madde hükümleri hilâfına hareket eden umumî ev bir ay ve tekerrüründe üç ay müddetle kapatılır.

Madde 81 - Umumî evlere kendi rızasiyle girmiş olan ve orada fuhuş icra eylemekte bulunan bir kadın diğer bir umumî eve geçmek veya islâhıhal eylemek üzere oturduğu umumî evi terk etmek istediği takdirde kendisinin her hangi bir vait veya mecburiyet veya borçla bağlı bulunmuş olsa dahi, arzusu hilafına orada alıkonulduğu tahakkuk ederse kadının hüviyet ve sanatına ait vesikalariyle birlikte derhal çıkması temin edilmekle beraber umumî evin bir ay ve tekerrüründe dör ay müddetle kapanmasına karar verilir.

Madde 82 - Evlerinde san'at icra eden kadınları, muayene günlerinde tabibe göndermeyen ve getmiyenleri zabıtaya ihbar etmeyen ev sahiplerinin hanıleri on beş gün ve tekerrüründe iki ay müddetle kapatılır.

Madde 83 - Her ne tarzda olursa olsun hasta bir kadını ziyaretçi ile cinsî münasebatta bulunmak için zorlıyan veya mecbur eden umumî ev sahibinin hanesi bir ay ve tekerrüründe iki ay müddetle kapatılır.

Birleşme yerlerine ait cezalar

Madde 84 - 78 ve 82 nci maddeler hükmü birleşme yerleri hakkında da caridir.

Madde 85 - 58 ve 59 uncu maddeler hilâfına hareket edenlerin evi iki ay ve tekerrüründe dört ay müddetle kapatılır.

Tek başına fuhuş yapılan evlere ait cezalar

Madde 86 - Tek başına fuhuş yapan kadınların sokaktan gelip geçenlere söz atmaları veya diğer suretle müşteri celbine çalışmaları ve komşularının ve gelip geçenlerin ahlâk hislerini rencide veya istirahatlerini ihlâl edecek her hangi bir harekette bulunmaları yasaktır. Aksi halde bunlar hakkında suçlarının nev'ine göre Türk Ceza Kanununun 419 ve 421 inci ve 576 ncı maddeleri hükümleri tatbik olunur.

Madde 87 - Tek başına fuhuş icra edilen evler için komisyonun tayin ettiği mıntakanın haricinde kalan evlerin sahipleri, evlerini mesleğinin fahişe olduğunu bildiği birisine kiralar veya kiraladıktan sonra bu vaziyete agâh olup da komisyonu haberdar etmezse haklarında Türk Ceza Kanununun 526 ncı maddesi mucibince takibat yapılır.

Böyle bir mahalde fuhuş icra eden mal sahibi ise evi dört ay müddetle kapalı bulundurulur.

Madde 88 - Tek başına fuhuş yapılan yerlere kayıtlı müstahdeminden gayri her ne sıfatla olursa olsun başka kadın alınmaz ve bu madde hilâfına hareket edenlerin evleri kapatılır ve kendilerinin umumî bir eve raptı temin edilir. Evde bulunan kadınlar hakkında 19 uncu madde hükmü tatbik olunur.

Madde 89 - Habersiz ev değiştiren ve yeni taşındığı evi haber vermiyen kadınların san'atlarını münferiden yapmalarına müsaade edilmez.

Madde 90 - Tek başına san'atlarını icra edip de bu nizamnamede yazılı hükümlere riayet etmiyen ve mücadele teşkilâtının işini güçleştiren kadınların san'atlarını tek başına yapmaları hakkındaki müsaade geri alınır ve kendilerinin umumî evlerden birine raptı temin olunur.

Müşterek cezai hükümler

Madde 91 - Umumî evler, birleşme yerleri, tek başına fuhuş yapılan evler oda, oda veya kısmen kiraya verilemez, Bu gibi yerlerde diğer her nevi san'at ve ticaretin icrası yasaktır. Hilâfına hareket edenlerin evleri 15 gün ve tekerrüründe 1 ay kapatılır.

Madde 92 - Umumî evlere, birleşme yerlerine ve tek başına fuhuş yapılan evlere yaşı yirmiden aşağı görülen genç çocukların, resmî elbisesini taşıyan mektep talebelerinin habulü yasaktır. Bu gibi kimseleri evine alan ev sahiplerinin haneleri bir ay ve tekerrüründe altı ay müddetle kapatılır.

Madde 93 - Umumî kadınların açık saçık veya yatak kıyafetile sokak kapısı önünde durmaları veya sokakta dolaşmaları yasaktır. Hilâfında hareket edenler hemen men edilmekle beraber suçlarının nevine göre Türk Ceza Kanununun 419, 547 ve 576 ıncı maddelerine göre haklarında takibat yapılır.

Madde 94 - Umumî evler birleşme yerleri, tek başına fuhuş icra edilen evlerin sahipleri yanlarına gelen ve Hükûmetçe aranılmakta olduğunu bildikleri mahkûmları ve şüpheli şahısları derhal polise bildireceklerdir.

Bu gibi kimseleri haber vermiyenlerin veya saklayanların evleri altı ay müddetle kapatılır. Sahipleri hakkında Türk Ceza Kanununun 296 ncı maddesine göre takibat yapılır.

Madde 95 Umumî evlere, birleşme yerlerine ve tek başına fuhuş icra edilen evlere saat 24 ten sonra hiç bir müşteri kabul olunmaz. Hilâfında hareket edenlerin evi bir ay ve tekerrüründe dört ay müddetle kapatılır.

Madde 96 - Usulü dairesinde izin alınmadan, içinde fuhuş yapılan ev, derhal kapatılır ve sahipleri hakkında Türk Ceza Kanununa göre takibat yapılır.

Madde 97 - 63 üncü madde hükmüne riayet etmiyen ev sahiplerinin evleri Bir ay ve tekerrüründe dört ay kapatılır.

Madde 98 - 65 inci madde hükümlerine riayet etmiyenlerle sonradan açtırılacak kapıları izinsiz açanların veya açtıkları halde haber vermiyenlerin evleri bir ay müddetle kapatılır ve kapı kendilerine ördürtülür.

Madde 99 - 66 ncı madde hilâfına hareket edenlerin evleri bir ay ve tekerrüründe altı ay kapatılır.

Madde 100 - 68 inci maddede yazılı mecburiyetleri yapmıyanların evi on beş gün ve tekerrüründe iki ay kapatılır.

Madde 101 - 69 uncu maddenin ilk fıkrasında yazılı hükümlere muhalefet edenlerin evleri 15 gün ve tekerrüründe iki ay kapatılır.

Madde 102 - 77 inci maddede yazılı mecburiyetlere riayet etmiyenlerin evi on beş gün ve tekerrüründe iki ay kapatılır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Otel - Lokanta - Misafirhane Pansiyon - Bar ve bu kabil yerlerde çalışacaklar hakkındaki hükümler

Otel ve pansiyonlar

Madde 103 - bir otel veya pansiyonda sahibinin malûmatı altında mükerreren fuhuş icra edildiği veya erkeklerle beraber gelen kadınların fuhuş ile melûf umumî kadınlardan olduğu sahiplerince bilindiği halde bunların kabul edildiği anlaşılırsa o otel veya pansiyon ruhsatsız açılmış birleşme yeri ad ve sahipleri hakkında bu nizamnamenin ceza hükümleri tatbik olunur.

Müstahdemler

Madde 104 - Oteller, lokantalar, misafirhaneler ve gazinolarda ancak otuz yaşından yukarı kadınlar istihdam olunabilir.

Bar artistlerinin 18 yaşından aşağı olması yasaktır.

Umumî kadın olarak tescil edilenlerin bu gibi mahallerde bilerek çalıştırılmaları yasaktır. Hilâfında hareket edenlerin müesseseleri gizli birleşme yeri ad ve haklarında bu nizamnamenin ceza hükümleri tatbik olunur.

Bar artistleri

Madde 105 - Bar artistleri ile ispirtolu içkiler verilen kazinolarda, lokantalarda ve kahvelerde - her ne nam altında olursa olsun - çalışan kadınların isimleri ve ikametgâhları polisçe ayrı bir defteri kaydolunur ve bir kıt'a fotoğrafları alınır. Bu kadınların fuhuş icra ettikleri tahkikat neticesinde sabit olduğu takdirde haklarında umumî kadınlar hakkında carî hükümler tatbik olunur.

Madde 106 - 104 üncü maddede yazılı müesseselerin sahipleri istihdam ettikleri kadınları müşterileri ile cinsî münasebatta bulunmaya teşvik ve bu hususu temin eyledikleri takdirde haklarında Ceza Kanununun 436 ncı maddesine göre takibat yapılır.

Ülkü iki yaşına basıyor

Ankara Halkevinin aylık olarak neşretmekte olduğu bu güzel Mecmuanın on ikinci sayısı da çıkmıştır.

Salon ve kütüphanelerin medarı zineti olan (Ülkü), okumak bilenlerin ve okumayı sevenlerin bütün ihtiyaçlarını karşılıyacak kadar mütenevvi yazıların yüksek ve kıymetli yazıcıları vardır.

Ülküyü anlamak için görmek ve okumak lâzımdır tavsiye ederiz.

Mecidözü Müddei umumiliğinden

Kendisini adiyen dövmekten davacı olup ikametgâhı meçhul kalan Tokadın Hacıibrahim mahallesinden Mustafa oğullarından Osman oğlu Ali Osman namına Çorum gazetesile ilânen tebligat ifasına karar verilmiş olduğundan tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında mumaileyhin davasını takip için mahkemeye gelmediği ve bir vekil dahi göndermediği takdirde Ceza muhakemeleri üsulü kanununun 361 inci maddesine tevfikan muamele yapılacağı tebligat makamına kaim olmak üzre ilân olunur.

BEŞİNCİ KISIM

Fuhuşla mücadele

Mutavassıtlıkla mücadele içtimaî yardım

Mutavassıtlıkla mücadele- Fuhuşa tavassut edenler

Madde 107 - Umumî ev, birleşme yeri veya tek başına fuhuş evi açmak için izin almadığı halde fuhuş maksadile bir takım kimselere- kayıtlı umumî kadınlardan dahi olsa - kadın getirmeğe tavassut edenler veya müsaadesi verilen ev haricinde fuhuşa tavassut tarzında faaliyet icra eden kimseler haklarında Ceza Kanununun 436 ncı maddesine göre takibat yapılır.

Madde 108 - Kadın ve erkek namuslu genç kimseleri fuhşa teşvik veya gizli fuhşa vesadet edenler hakkında çok sıkı takibat icra edilir. Bu gibiler hakkında vaki ihbarlar veya müşahedeler komisyona bildirilerek verilecek karara göre çok gizli ve ciddî tahkikat icra edilir ve şüpheler sabit olduğu takdirde haklarında Ceza Kanunununa tevfikan takibat yapılır,

— Sonu var —

Çorum P. T. T. Müdürlüğünden

1 Nisan 934 tarihinden itibaren kart postallardan maada bilumum Arap harfli posta pulları mevkii istimalden kaldırılacaktır. Elinde Arap harfli pul bulunanların 1 Nisan 934 tarihinden evel kullanmaları ve yahut yeni pullarla tebdil eylemeleri, 1 Nisan 934 tarihinde Arap harfli pulların kabul edilmiyeceği ilân olunur.

Çorum Sulh hakimliğinden

Emirahmet mahallesinde kâin sağı Katran oğlu Ali Solu ve arkası Semerci oğlu Ali önü yol ile mahdut tahtanî dört oda ve bir samanlık ve bir ahur ve bir ufak haymalık ve bir miktar havluyu şamil hanenin kıymeti 500 liradır.

Çorumun Emirahmet mahallesinden Hacı Ebil oğlu müteveffa Ali yetimi Eminenin vasısı Abdullah ve karısı Emine ile mahalleden Hacı Ebil oğlu hemşiresi Ayşe aralarında müşterek olup kabili kısmet olmadığından satılmasına karar verilen hudut ve mevkii yukarıda yazılı bir bap hane gazete ile ilân tarihinden itibaren bir ay müddetle mevkii müzayedeye konmuştur hitamı olan 3 Mart 934 cumartesi günü kat'î ihalesi saat onbeşte mahkeme kaleminde icra edilecektir satış peşin ve bilumum masraf müşteriye aittir artırma şartnamesi her gün her kese açıktır. Artırma bedeli gayri menkulün muhammen kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde en son artıranın teahhüdü baki kalmak üzre artırmanın on beş gün temdit edilmiş olacağı ve on beşinci günü ki 19 Mart 934 Pazartesi günü aynı saatte mahkeme kaleminde icra edilecektir bu gayri menkul ile temin edilmiş alacağı olanların evrakı müsbitelerile yirmi gün içinde mahkeme kalemine müracaat etmedikleri takdirde paylaşmadan hariç kalacaklardır talip olanların muhammen kıy-

Çorum Orman Müdürlüğünden

Çorum Vilâyetinin İskilip k zasının Geyiksuyu Devlet orm nından 8 ayda 608 gayri mam metre mik'ap hesabile 8 ay gayri mamul metre mik'ap Ka çam eşçarı beher gayri mam metre mik'abı « 100 » kuruş m hammen bedeli üzerinden talib ne ihale edilmek üzere müzayed ye konulmuştur.

Müzayede ve ihale aleni m zayede ile ve 661 - 719 numara kanunların ahkâmı umumiyesi v hile 6 - 3 - 934 tarihine müsad sal günü saat onbeşte Çoru vilâyetinde müteşekkil orman s komisyonu huzurunda icra edil ceğinden taliplerin 2000 lira se maye vaz'ına malî iktidarları gösterir ticaret odası vesikası ve muhammen bedelden aşa olmamak şartile vereceği b senenin bedeli miktarının yüz yedi buçuk nisbetindeki temina muvakkatesini muhtevi teklifn melerini ihale kanununun onun maddesi sarahatı dairesinde m kûr saate kadar komisyonu tevdi eylemeleri ve şartname mukavelename sureti musadd kalarının Ankarada Orman işl Umum Müdürlüğü ile Samsu Tokat ve Kastamonu, Çorum O man Müdüriyetlerinden alınab leceği ilân olunur.

metin yüzde yedi buçuğu n betinde pey akçasını veya mi bir bankanın teminat mektubu hamilen mahkeme kalemi müracaatları ilân olunur.

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işler için Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için	175	kuruş
Köyler «	150	«
Dışarı «	200	«

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için	- 90 -	kuruş
Dışarı »	- 110 -	»

İlânın satırı	- 10 -	kuruş
Günü geçen gazete	- 5 -	«
Ayı « «	- 25 -	«

Çorum Vilâyet Matbaa

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL : 12 — No. 698

ÇARŞAMBA

14 - Şubat - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Umumi Meclis

Beşinci intihap, Birinci ictimaı
1 - Şubat - 934 — Dördüncü toplantı

Vilâyet umumî meclisi şubatın beşinci pazartesi günü toplantısını, Vali Arif beyfendinin meşguliyeti kesirelerine binaen ikinci reis Salim beyin riyasetinde aza Nazmı, İhsan, Rifat, Tahir, Şakir, Hüseyin, Ahmet, Nurettin, Ağa bey, Mustafa, Mehmet, Bedri, Cemal, Zıya, Mahmut, Ali Rıza, Abbas, Mehmet, Fahri beyler huzuriyle akdeyledi.

Okunan zaptı sabık aynen ve müttefikan kabul olundu.

Ruznamede mevcut evrakların sırasile okunmasına başlandı: Beyanı teşekkürü havi Başvekil İsmet paşa hazretlerinin telgrafnamei cevabilerinin berayı neşir matbaaya, Dahiliye vekâletinin köylüye pulluk verilmek üzre bütçeye tahsisat vazı hakkında 4 - 1 - 934 tarih ve 419 - 138 numaralı tahriratı, Hacı hamza köyünde mukaddema satılan enkaz bedelinin tazmini için bütçeye tahsisat konulması hususuna ait Muhasebei hususiye müdüriyetinin teklif müzekkereleri, Dahiliye vekâleti Celilesinin spor cemiyetine muavenet yapılmasını amir 21 - 1 - 934 tarih ve 291-8 numaralı tahrirat, köy kanununun tatbikatile iştigal eylemek üzre bir memur, İskilip kazasına iki tahsildar ile muhasebeiı hususiyeye bir refik tahsisatlarının kabulüne dair Muhasebei hususiye müdürlüğünün müzekkereleri, Sungurluda vaki iki harap dükkânın müzayedeten satılması, geçen sene tamir edilen ve bu sene yapılan keşfi sani münderecatına göre tahsisatı kalmadığından tesviye olunamadığı anlaşılan 93 lira 77 kuruşun düyun tertibinden verilmesi, Mecidözünde vaki mukaddema Pir oğlu Halil ve Hasan oğlu Reşit efendilere ihale olunan akaratın taksit bedellleri verilmediğinden ihalenin feshi hakkındaki müzekkereleri bütçe; bina ve arazi vergileri taksit müddetlerinin tayini için Defterdarlığın ikikıta müzekkeresi müteferrika ve Dahiliye vekâletinin Sanat ve Yatı mektepleri hisselerinin tenziline imkân olmadığını müş'ir tahriratı, Muhasebei hususiye müdürlüğünün aşar hissei menafiinden alınan 3000 liralık hazine tahvilleri hakkındaki müzekkere ve Nafia odacısı Rüştü oğlu Mustafa efendinin istidası, Muhasebei husussiyece Fiğani hamamında bekçi sıfatile istihdam edilen Arifin tehakkuk eden yevmiyesi 13 liranın masarifi gayri melhuza tertibinden tesviyesine mütedair müzekkerenin umumun rey ve muvafakatile bütçe; Avlağı nahiyesinin Esenli köyünün Kâmil köyüne, aşağı. yukarı Zeytünlerle Pelitçik, Aydın köylerinin Vezirköprüye, Cemilbey nahiyesinin Sarılık ve Karapınar köylerinin Çoruma bağlanmalarını muhtevi evrakların Dahiliye; Mecidözü kaymakamlığının yedi maddeden ibaret tahriratının teallûku hasebile bütün encümenlerce görüldükten sonra bütçe ve Alagöz nahiyesi müdürlüğünün İskilip kaymakamlığından mevrut, Yatı mektebinin ikmali nevakısına ait tahriratının maarif, bütçe; Ziraat müdürlüğünün bütçeden Ziraat memurları tahsisatının tayedilmemesine dair müzekkeresinin müteferrika, bütçe; Ziraat vekâletinin Tiftik cemiyetine muavenet hakkındaki tahriratının bütçe; Nafia vekâletinin yol ve koprülerin normal ihtiyaçlarını temin edecek surette tahsisat ayrılmasını ihtiva eden tahriratın Nafia ve bütçe encümenlerine havaleleri kabul olundu.

Çorum Tayyare şûbesi riyasetinin müzekkeresi üzerine idare heyeti azalığına Meclisimiz azasından Rifat bey-Çorumun intihabı ittifakla kabul olundu. Fahri bey Osmancığın Daimî encümenin halen hali ictimada bulunmaması hasebile bu encümene teallûk eden evrakların tetkik ve karara raptı salâhiyetinin bütçe encümenine verilmesi hakkındaki teklifi ittifakla kabul olundu.

Şubatın sekizinci perşenbe günü toplanmak ve evrakı varide okunmak üzre celseye nihayet verildi.

Balkan Misakının imzası münasebetile

Ankara 13 - (A. A.) Balkan itilâfı misakının imzası münasebetile Balkan birliği Türk millî gurubu tarafından gönderilen telgrafa verdiği cevapta Başvekil İsmet paşa Hazretleri diyorlar ki; Balkanlarda sulhu, selameti ve Balkan milletleri arasında tarihî ve cografî mukadderat birliklerinin icap ettiği güzel münasebetlerinin inkişafını istihdaf eden bu misakın, Balkan milletleri arasında ilk anlaşma ve kaynaşma duygularını uyandırmış olmakla iftihar edecek olan Balkan birligi Türk gurubunu sevgi ve saygı ile tebrik ederim.

Romanya hariciye nazırı diyor ki; vazifemizde sizlerin çok mumtaz rol oynamış oldugunuz Balkan konferansının mesaisi sayesinde muvaffak olduk. Bütün Balkan milletlerinin kardeşliğini ve arzî temamiyetimize riayet ve menfaatlarımızın mutekaliben anlaşılması esasına müsteniden tahakkuk ettirinciye kadar vazifemize devam mecburiyetindeyiz.

M. Papa anastasyo diyor ki; ümit ediyorumki, bu misak bütün Balkan milletlerinin bir birlerine yaklaşması ve aralarında mesaî ortaklığı etmesile tamamlanacaktır. Bütün gayretlerimi bu hedefe sarfedeceğim.

Kar ve Kış

Şubatın onüçüncü Pazar gecesi dördüncü defa olarak kar yağmış ve her tarafı kapatmıştı. Son bahar tohumunu ekemiyen reçber, bundan evvel yağan karın güney geçelerde ve düz ovalarda erimiş oldğuunu fırsat bilerek zeriyata başlamıştı. Bunun üzerine tekrar zeriyat turmuştur.

Bu kar şehir haricinde tipi halinde yağdığından yollarda silik yapmış ve üç gün Ankara postası işlememiştir.

Bu gece saat onda başlayan kar, gece yarısından sonra fırtına ile karışık olarak devam etmektedir. Münakalat tekrar durmuştur.

Adliye Vekilinin millî bir teşebbüsü

Ankara : 13 (A. A.) - Adliye Vekili Ankara, İstanbul, İzmir adliyelerile barolarına hakim ve avukatlar tarafındanbundan sonra yaptırılacak binişlerin Ankara sofundan yaptırılmasını tamim etmiştir.

İzahname

— Geçen haftadan artan —

Çorum - İskilip - Çankırı yolu

Bu yolun Vilâyet dahilindeki tulü umumisi 124 - 677 km. den ibaret olup merkezi Vilâyeti keremce istasyonundan Ankaraya birleştirmek suretiyle ticaiî ve iktisadî noktadan pek mühim kıymet ve ehemmiyeti haiz bulunmaktadır. Çorumdan İskilibe kadar olan şose üzerinde yapılacak üç büyük koprü ile tamiratı mütemadiyeye muhtaç bazı parçalar vardır ki; bunların inşa ve ikmaline gayret edilmektedir. İskilip, Çankırı yolu üzerinde en son yapılan tetkikat neticesinde Çorum - İskilip şosasının 59 - 378 ci km. sindeki yarım noktasından itibaren binek taşı mevkiine kadar 8 - 5 km. lik kısmın güzergâhı tayin ve evrakı fenniyesi Vekâlete tasdik ettirilmiştir. Mabde'den itibaren tasviyei turabiye ameliyatı başlamış olup bu yol üzerinde kısmı azamının taşı kırılmış ve müstahzar olduğu halde 15 km. lik tesviyei turabiye vücude getirilmiş ve aynı zamanda muhtelif açıklığı havi müteaddit menfez inşa ve ikmal edilmiştir. Ayrıca Hacı Bayram köyü civarında kanlı yokuş mevkiinden ayrılan Bayat nahiyesine kadar 11 - 5 km. lik kısmın menfezleri ile birlikte tesviyei turabiyesi yapılmıştır.

İskilip - Tosya yolu

Yine bu sene zarfında İskilipten başlanarak umum tulü Tosya hududuna kadar 0 - 29 + 559 km. den ibaret olan İskilip Tosya yolunun 30 km. lik kısmının tesviyei turabiyesi yapılmış ve bu suretle merkezi vilâyetin İskilip - Tosya ve Kastamonu kasabaları ile muvasalaları temin edilmiş olduğundan ticarî, iktisadî noktai nazardan kıymet ve ehemmiyeti bir kat daha artan yollar üzerinde üç senelik mesai porogramı mucibince ilkbaharda azami faaliyet sarf edilecektir.

Ahvali sıhhiyesi dolayısı ile aramızdan ayrılmış olan Kaymakam Baha beyin gerek İskilip kazasının imarı ve gerek kazamerkezinin her tarafa bir şebeke vaziyetinde uzatılmak istediği yol faaliyetinde gösterdiği yüksek mesai her zaman zikre şayandır.

Çorum - Osmancık yolu:

Bu yolun vilâyet dahilindeki ahlü umumisi 69+695 Km. den ibaret olup Kızılırmağın feyizli sularını sinesinde taşımakta olan Osmancık kasabasında Amasyaya rekabette dahi bazı hususatta tefevvuk eden derecede yetişen sebze ve meyveler sevk edilecek mahreç bulunmadığından çürümekte ve hiç bir istifade temin edilememekte olması hasebile iktisadi ve ticarî noktai nazardan pek büyük bir kıymet ve ehemmiyeti haiz olan bu yolun inşa ve ikmali ehem ve elzem görülmüştür. Bu sene içerisinde bütçenin müsaadesizliğine ve şaraiti hayatiyenin darlığına rağmen bu yol üzerinde hummali bir şekilde çalışılarak Çorum - Kırkdilim arasındaki 19 Km. lik kısmın güzergâhı tayin ve evrakı istikşafiyesi Vekâlete tasdik ettirilmekle beraber her iki taraftan ameliyat icrasına başlanmış ve sonbahar inşaatında 8 Km. lik kısmın tesviyei turabiyesi yapılmıştır. İlkbahar inşaatında bakiye kalan 11 km. lık tesviyei turabiyenin ikmali ile beraber ihzarata devam edilecek, Çorum - Sungurlu şosasının ikmalinde bir kısım silindir bu yola sevk edilerek bir taraftan silindiraj ameliyatı icrasına başlanacaktır. Bu yol Osmancıkta istihsal edilen sebze ve meyve satışı ve ayni zamanda merkezi vilâyetin bu ihtiyacatını temin etmekle beraber Sinoptan Boyabat tariki ile Osmancığın Avlağı nahiyesine gelen mevcut yol yardımı ile de Sinop, Boyabat, Osmancık ve Çorum muvasalasına hizmet eylemektedir.

Çorum - Osmancık yolunun askerî, ticarî iktisadî noktai nazardan kıymet ve ehemmiyetini artıran vilâyet dahilinde birinci sınıf yollardan mahdut bulunan Osmancık - Tosya yolunun hududa kadar tulü umumisi 45+136 km. olup 40, 45 sene evvel merhum Halil Rifat paşanın himmeti ile yapılmış kaldırım tarzında eski bir şosadan ibarettir. Bu yolun dar ve geçide mani olan bazı aksamında tamirat icra edilmiş ve bir çok ufak açıklığı havi menfezlerden maada bütçemizden fedakârlık yaparak hududta Delidevres çayı üzerinde bulunan 52 metre açıklığındaki 5 gözlü Beygircioğlu köprüsünün inşaatı ikmâl edilmiştir. Üç senelik iş programı mucibince gelecek sene bu yol üzerinde daha fazla ameletekâsüf ettirilerek faaliyet tezyit edilecektir. Bu yolun ayrıca Hsmancık - Tosya - Kastamonu ev İnebolu tariki ile de en mühim ve işlek olan işbu konak merkezlerini ve dolayısile Karadenize irtibat ve muvasalesi temin olunacaktır.

Çorum - Merzifon yolu:

Bu yolun vilâyet dahilindeki tulü umumisi 21 + 612 km. den ibaret olup Samsun - Havza ve Merzifon münakalâtını Çorumdan geçerek gerek Yerköy ve gerekse Çerikli ve hatta İskilip - Çankırı vasıtası ilede Keremce istasyonlarına irtibat ve iltisakına hizmet etmekle askerî, ticarî ve iktisad noktai nazarından kıymet ve ehemmiyeti haiz bulunmaktadır. Bu sene bu yolun muhtelif parçaları üzerinde lâakal iki sene geçide hizmet edecek yamalarla tamirat icra edilmiş, banket, menfez ve hendeklerin tamir ve tathiratı yapılmıştır. Ancak bu yol üzerinde tamiratı esasiyeye muhtaç 4 km. lik bir parça kalmıştır ki bunun da kısmen taşı mevcut ve mustahzar bulunduğundan ilk baharda inşa ve ikmaline gidilecektir. Belediye tarafından bir çok fedakârlıklar sarf ve ihtiyar ile açılmış olan 300 metre tulündeki Gazi Caddesi dar ve kısa bir zaman zarfında gece ve gündüz çalışmak suretile yedi metre genişliğindeki şosa aksamı ikmal edilmiş olup ancak fennî bir şekilde tazyık icrasına vakit müsait bulunmadığından silindiraj noksanı bilahare yapılmak suretile Cümhuriyet Bayramında küşat resmi icra edilmiştir.

Çorum - Mecidözü - Amasya yolu:

Bu yolun vilâyet dahilindeki tulü umumisi 55 + 480 km. den ibaret olup Amasya vilâyetine ve dolayısile şimendifer hattına irtibat ve iltisakına hizmet etmesi ve aynızamanda merkezivilâyetin her nevi meyve ve sebze ihtiyacatını temin eylemesi noktainazarından iktisadî, ticarî kıymet ve ehemmiyeti haiz bulunmaktadır. Bu sene bu yolun Mecidözüne kadar olan müteaddit ve muhtelif parçaları üzerinde menfez ilâvesi, yama ve tathirat şeklinde tamiratı cüziye icra edilmiş ve Mecidözünden hududa doğru 8 km. lik kısım dahilinde de iki sene geçide hizmet edecek fennî tertibat ittihaz edilmiş olup gidiş ve gelişe mani olacak ehemmiyetli bir ârıza bırakılmamıştır.

İlkbaharda Mecidözü ile hudut arasındaki mezkûr 8 kilometrelik kısmın taşı kırılmış olarak mevcut ve müstahzar bulunduğundan boş silindir elde edildiği anda geçidi mevcut şosanın silindirajının da ikmaline çalışılacaktır. Mecidözü kasabası dahilinde ayrılan, tulü umumisi 19 km. den ibaret bulunan Mecidözü - Merzifon yolunun da üç senelik mesai programı mucibince tamir, inşa hususuna gayret edilecektir. Yol faaliyetinde, amele sevkinde gayret gösteren Kaymakam İhsan beyin, Amasya şosasında Figani kaplıcasına kadar olan 3 km. lık yeni yol açarak ve her nevi nakil vasıtalarının kaplıcanın önüne kadar gitmesini temin için sarfettiği mesai şayanı memnuniyet görülmüştür.

Umuru Maarif

İlk mektep muallimleri ile ilk tedrisat müfettişleri ve Maarif dairesi memurları ve müstahdimin maaş ve ücretleri son aya kadar temamen tediye olunmuş ve makam ücretlerinin ise Haziran ayına ait olanı verilip altı aylığı henüz verilememiştir.

17 inci faslın 1 inci maddesine mevzu tahsisatla müfettişlerin kanunî harcırahlarının tediyesi esbabı temin olunmuştur.

17 - 2 inci maddesindeki tahsisatla da maarif dairesi ile ılk tedrisat müfettişlerinin pek mübrem ve zarurî olan ihtiyaçları ehemmi mühümmine tercih suretile tedarik edilmiştir.

21 inci faslın 1 inci maddesine konulmuş olan tahsisatla kaza merkez mekteplerinin merkezi vilâyet Cümhuriyet, Tanyeri mektepleri müteferrika levazımı ile ilk mekteplerle muhabere imkânının temini için telefon santırallarının bir kısım noksanları ikmal edilmiştir.

Kırtasiye ve evrakı matbua tahsisatından bu sene zarfında merkez ve mülhakat mekteplerinin lüzum görülen evrakı matbua ve müstacel kırtasiye ihtiyaçları temin edilmiştir.

21 nci Faslın 3 üncü maddesine konan tahsisattan şimdiye kadar merkezi vilâyet ve kaza merkezlerindeki mektepler için 1000 liralik mahrukat alınmıştır.

21 nci faslın 4 üncü levazımı dersiye ve tesisiye tahsisatından merkezi vilâyetin İnkılâp mektebine bir adet camekân ve ilk mektepler için 3 adet soba alındığı gibi Cümhuriyet bayramında mektepler tarafından hazırlanan Gazi köşelerine konmak üzere Gazi Hazretlerinin orta boy ve kül rengindeki büstlerinden 5 adedi ve ilk mektepler için muhtelif eb'atta 291 adet yerli şal bayrak mübayaa olunarak ihtiyaçları nisbetinde kaza ve merkez mekteplerine tevzi olunmuştur.

Masarifi tamiriye tahsisatı ilede eski Albayrak mektebinin kapu ve pençereleri ile merkezi vilâyet İstiklâl mektebinin ve İskilip kazasında Mısakı millî ve Osmancık kazasında İnönü mektebinin noksan camları ikmal ettirilmişti Millet mektepleri için konan tah sisattan merkezi vilâyetle ka merkezlerinde birer millet dersh nesi açtırılarak bu dershanele okumak yazmak bilmeyen 201 v tandaşın devamları temin edildi gibi merkezi vilâyetteki halk oku ma odası memur ücreti de tahak kukunda tediye olunmuştur. Mill mektepleri ve halk okuma odala masarifi tahsisatından açıla dershanelerin tenvir ve mahruk ihtiyaçları tedarik edilmiştir.

Fevkalade bütçede buluna kütüphanelere muavenet tertibi den merkezi vilâyet millî kütüp hanesine Cümhuriyet, İçki düş manı ve Havacılık gazeteleri alı mıştır. Mektep ve okuma odala inşaatı için evvelki seneler bü çelerine konup bu seneye devre dilen tahsisattan eski Albayra mektebinin lüzumlu olan ihtiya ları ile Alaca merkez mektebi ha larının yeniden yapılması te olunmuş ve Mecidözü halk oku odasının ikmaline çalışılmakta

Sungurlu kazasının Buğaz ka mektebinin badanası ve İskilib Bahaettin mıntaka Yatı mekte pavyonu her dürlü levazımı i ikmal edilerek nahiyeye merb bütün köylerden gelen köy ç cuklarının okuyup yatmas âmade bulundurulmuş ve Cümh riyet bayramı günü köylülerin yük toplantılarile küşat resmi y pılmıştır. Bundan Mecidözünü Cemilbey mektebinin noks dershaneleri ikmal ettirilip m taka mektebi haline getirile vilâyet dahilinde iki mınta mektebi ki biri Bahaettin le diğeri Cemilbey neharî vücu getirilmiştir.

Umuru Sıhhiye

Vilâyet merkezindeki Memle hastahanesi, halkın sıhhat işl ile pek ziyade meşgul olm uzun müddet operatör ve dahili mütehassısı bulunmamasına ra men vazifesini yapmıştır.

Şöyleki:

Kânunu sani 933 başından K nunu evvel 933 sonuna kad hastahanede 1190 hasta teda edilmiştir. Bir sene zarfında hastalardan 101 i vefat etmişt Yüzde 19 nisbetine varan ve yatın sebebi, hastaların ümit bir hale geldikten sonra hasta neye müracaat etmelerinden mecburen kabul edilmelerind ileri gelmiştir. Bilhassa köyle bazı hastalıklar müzmin bir h gelinceye ve tedavi çareleri oluncaya kadar getirilmemekte her dürlü ümit kesildikten so hastahaneye müracaat olunm tadır.

Kimsesiz ve bitkin bir h getirilen bu kabil hastaların detmek insaniyet şiarına sığ

lamıyarak hastahaneye alınmakta e bu suretle vefat adedi çokça örülmektedir.

Hastanede tedavi edilen diğer astalardan 284 adedine ameliyat yapılmıştır. Hastaneye müraaat eden hastalar için dahiliye ervisinde 910 lâboratuvar muaisi olmuştur. Kadın ve erkek lmak üzre dahiliye polikinliğine 448, hariciyeye 1670, göz kısmine 1177 ve mütehassısın infikâkine kadar rontgen kısmine de 305 kişi muracaat etmiş ve Muayeneleri icra edilmiştir. Hastaneye gerek muayene ve gerek tedavi için muracaat edenlerin ekserisi vilâyet ahalisinden ve yüzde 5 kadarı mücavir vilâyetler ahalisindendir.

Umuru sıhhiye için 933 büdçesine mavzu tahsisat darlığı dolayısı ile ehemmi mühimmine tercih edilmek sureti ile sarf edilmekte ve bilhassa iaşe, mualece kısmının geri kalmamasına ve intizamla devam etmesine çalışılmaktadır.

Umuru Zürraiye

Büdçenin 30 uncu faslının 1 inci maddesine konan 600 liralık tahsisattan 150 lirası sarfı ile müsmir ve gayri müsmir ağaçlara tari olan tırtıl ve haşarat tathir olunmuş ve Haziran ayında tenezzül eden dolunun vılâyetimiz dahilinde husule getirdiği zararlar, ziraat memurları köylere gönderilerek tesbit olunmuş ve Vekâleti celileye arzedilmek suretiyle zarardide olan eshabı zürrain ziraat bankasından yardım görmeleri temin olunmuştur. Mecidözü kazasında mezruata hasar yaptığı anlaşılan yabanî domuz mücadelesine başlanmış, şimdiye kadar 18 adet itlâf ve halen de mücadeleye devam olunmaktadır.

Umuru Baytariye

Aygır deposunda mevcut aygırlarla bu sene, mevsiminde 337 kısrağa sefat yapılmış ve aygırların iaşleri temin olunmuştur. Ancak mevcut aygırlardan üçü fennen bu havalide muslih olamayacağı anlaşıldığı için Ziraat Vekâletinin emri ile Çifteler aygır deposuna sevk edilmiştir. Bunlara mukabil mevsiminde aygır celbi mümkin olacaksa da maslahatın temini 934 büdçesine vazedilecek tahsisata bağlıdır.

Matbaa

Vilâyet Matbaası her hafta muntazaman Vilâyet gezetesini basarak neşretmekte, devair ve müessesata ait evrak ve defatırı teb'etmektedir. Bu yaz Çorum Merzifon şosasının mebdei olarak ittihaz edilen saathane meydanından itibaren açılan Gazi şosasının üzerine tesadüf eden ve köhne bir hâlde bulunan Matbaa binası kaldırılmış, Azap Ahmet caddesinde metrûk mektep binasına nakledilerek matbaanın mevkii değiştirilmiştir. Matbaa yeni binasında faaliyete geçmiş ve vazifesini de teehur etmeden ifa etmekte bulunmuştur.

Hususî Muhasebe ve Daimî Encümen

HUSUSÎ MUHASEBE DAİRESİ

Vazifesini mavzuati kanuniye dairesinde ifa etmiş ve senelerden beri müdüriyetinde bulunan Reşat bey tekaütlüğünü talep ederek aramızdan ayrılmıştır. Şuabatı idariye reisleri mahallî hizmetlerin ifasında büyük yardımlar yapmışlar ve yoksul büdçe içerisinde muavenetleri azami dereceye varmıştır.

Şükranla zikri vicdan borcu bilirim.

Daimî Encümen:

Azalıklarına, meclisçe intihap edilmiş olan Salim, Hasan, Tahir ve Bedri beyler vazifelerine devam etmiş ve tevdi olunan işleri hüsnü niyetle ifa etmişlerdir.

Hulâsa

İzahnamenin başlangıcında da tafsil olunduğu veçhile 933 senesi büdçesindeki tahmin isabetsizliğinden ileri gelen (123000) lira gibi mühim açıkla vilâyetin mahallî hizmetlerini ifaya çalışan vilâyet makamı büyük müşkilâta maruz kalmış isede hüsnü niyetle vezaifin mühim kısmi yapılmış ve bilhassa yol faaliyetinin geri kalmamasına büyük gayretler sarf edilmiştir. Bu güçlükleri gören daimî encümen, hususî muhasebece tenzim edilmiş olan 934 senesi büdçesinde derin tedkikat yapmış ve varidatın tahmininde isabetsizlikten kaçınmıştır. Hakikî varidata nazaran geçen seneki büdçeden yüzde yirmi yedi nisbetinde tenzilât yapılmasına mecburiyet hisseden daimî encümen mütalâa namesile büdçe layihası ve 932 senesine ait hesabı kat'i cedvelleri ilişik olarak meclise tevdi olunmuştur.

Yüksek dirayet ve kiyasetinizle yapılacak tetkikat neticesinde 934 senesi büdçesinin mütevazin ve hakiki varidata müstenit olmasını diler ve vilâyetin mahallî işlerine ait hayırlı ve feyizli kararlarınızı beklerim efendim.

Vilâyet Halkevi reisliğinden

Her yerde olduğu gibi 23 - 2 934 cüma günü saat 14 de evimizin açıldığının birinci sene,i devreyesi ve 24 mahalde yeniden açılacak Halkevleri açılma merasimi münasebetile evimiz salonunda merasimi mahsusa yapılacagından ve o gün Ankaradaki merasimi radyo ile takip etmek için radyo tertibatıda alındıgından bütün halkımızın vaktinde evimiz salonuna teşrifleri rica olunur.

İlmî bahisler — Cümhuriyet gazetesinden

Hititçilikte yeni keşifler

Çorumun Sungurlu Kazası Buğaz Köyünde Yapılan Yeni Tetkikler

Hitit medeniyetinin zengin bir medeniyet olduğunu Hitologlarla Arkeologların Hitit tarih ve medeniyetini aydınlatmak için Anadolunun muhtelif yerlerinde bilhassa Boğazköy ve Alışarda hafriyat ve tetkikatta bulunduklarını bu sütunlarda birkaç defa yazmıştık.

Hititlere dair « Cümhuriyet » te yazdığımız makaleler ümidimizden çok fazla bir alâka uyandırdı. Bunun içindir ki Hitit medeniyetini alâkadar eden bazı yenilikleri bu sütunlarda yazmak faydasız olmasa gerektir.

Teşekkül devresinde bulunan Hitit ilmi tarih ve medeniyetimiz noktasından bizi her kesten ziyade alâkadar ettiğine şüphe yoktur. Büyük bir feragatle bu ilmin inkişafı ve Hitit hiyeroliflerinin halli için uğraşan âlimlerin neşriyat ve fikirlerinden istifade etmek bizim için çok gerekli bir meseledir. Hitit yazılarını halletmek için uğraşan Almanyalı Dr. Bossert ki kendisinden evvelce de bahsetmiştik geçen yaz, iki ay kadar, eski (Hattuşaş Boğazköy) de bilhassa bu şehirdeki Nişan tepede arkadaşı M. Bittel ile tetkikatta bulunmuştur. Mumaileh bu tetkikat ve ufak bir sondaj neticesinde 2600 tane tablet bulmağa muvaffak olmuş, birçok kitabelerle büyük kayalar üzerindeki hiyerogliflerin kâğıt üzerine istampajlarile fotoğrafilerini almıştır. Almanyada bunlar üzerinde çalışacak ve etütlerde bulunacaktır.

Mumaileyhin (Nişan tepe) deki Hitit kalesi hakkında yeni tetkikatını okuyucularıma yazıyorum.

Eski Hattuşaş şehrinin vasatında büyük kalenin cenubu garbisinde Nişan tepe isminde bir yer vardır. Hititler zamanında burada büyük bir kale mevcuttu. Şimdi burası kâmilen harap olmuş ve kaleyi teşkil eden taşlar aşağıya düşmüştür. Maamafih bu taşlar üzerinde Hitit medeniyetinin izlerini tetkik etmek mümkündür. Ve bu harabe ile bu yıkılmış taşlar bize vaktile Boğazköyün çok kıymetli eserlerle süslü ve dolu olduğunu isbat etmektedir. Bu kalenin yeni Hitit devleti yani Milâttan takriben 1300 sene evveline ait olması muhtemeldir. Hattuşaşın deniz kavimleri tarafından tahribinden itibaren bir daha bu kalenin tamirine veya yeniden inşasına hiç teşebbüs edilmemiştir. Mamafih bu gün bile bu kaleyi teşkil eden duvarlardan birini kendi taşlarile tamir etmek mütehassıslarca mümkün görünmektedir. Diğer duvar ise fazla harap, taşlar da parçalanmış olduğundan tamir veya yeniden inşası mümkün olamıyacaktır. Vaktile bu hisar bir küçük havlu ile bunun etrafında bulunan üç dört odadan ibaretti. Bu avlu üzerinde büyük bir kapı vardır ki bu kapı asıl Nişan tepe ve şehir üzerine müteveccihti. Şimdi bile bu kapı üzerinde birkaç taş mevcut olup diğer taşlar toprak üzerine düşmüştürler. Kapının üzeri ogive sivri kemer şeklindedir (1) Bu kapı Hitit krallarının, valilerinin merasim, zafer günlerinde geçtikleri kapılardan birini andırmaktadır. Bu kapıda karşı karşıya çömelmiş ve kükremiş iki aslan görünmektedir. Şimdi bunların yarısı yere gömülmüş olduğu için aslanların ancak üst tarafları görünmektedir. Aslanlar üzerinde kitabe ve tezinat yoktur. Çünki bunlar ancak mimarî bir noktai nazardan yapılmışlardır. Bu kalenin şark tarafında aşağıda topraklar arasında bulunan büyük bir kaya parçası üzerinde Hitit hiyerogliflerine tesadüf edilmiştir. Kitabeler fena şerait altında kalmış oldukları için epeyce bozulmuşlardır.

Bu kayalar kale istihkâmlarının taşlarını teşkil ediyordu Kaya üzerindeki kitabede bu binayı yapan kralla ecdadının isimleri vardır. Fakat bunları okumak mümkün olamamıştır. Maamafih burada bir şans eseri olmak üzere iki Bilingue, iki lisanda yazılmış mühür kitabeleri bulunmuştur. Bu bilinguelerin bir tarafı Hitit hiyerogliflleri, diger tarafı da Çivi yazısile yazılmıştır. Bu mühürler birbirine benzemektedirler. İkisinin de üzerinde o devrin (Milâttan evvel takriben 1200 - 1300) Hitit kralile ecdatlarının isimleri vardır. Bunun okunması, halledilmesi için çalışılmaktadır. Çivi yazısını okumakla Hitit krallarının ecdat isimlerini öğrenmek mümkin olacaktır. Dr. Bossert büyük kitabelerin istampajlarını ve muhtelif şekillerde en ince teferruatına kadar fotoğrafilerini tesbit etmiştir. Bunlar üzerinde Almanyada uğraşacak, tetkika-

Şubatın Yirmi üçüncü Cuma günü Halkevinde yapılacak merasime herkes davetlidir.

Nizamname

Fuhuşla ve fuhuş yüzünden bulaşan zührevî hastalıklarla mücadele nizamnamesi

— 697 Numaralı nushadan artan —

Bar ve dans yerlerine giremiyenler

Madde 109 - On sekiz yaşından aşağı görünen kız ve erkek çocukların barlara ve bunlara mümasil yerlere ve dans mahallerine girmemeleri için komisyon kararile polis tarafından tedbir alınır.

İçtimaî yardım komisyonun himayesi

Madde 110 - Fuhuş hayatından vaz geçmek istediğine kanaat hasıl olan umumî kadınları Zührevî Hastalıklarla mücadele Teşkilâtı himaye edecektir. Bu gibi kadınların ellerinden alınmış olan nüfus hüviyet cüzdanları iade edilir ve bir müddet bunların gizli nezaret altında bulundurulmasına itina olunur.

Hayır cemiyetlerinin himayesi

Madde - 111 - Zührevî Hastalıklarla Mücadele komisyonları umumî kadınları fena hayatlarından vaz geçirebilmek veya yeniden fuhuş hayatına atılmış veya atılmak üzere bulunan kadınları bu fena yoldan kurtarmak için ittihaz edecekleri tedbir ve teşebbüslerde; bu maksatlarla veya buna yakın gayelerle teşekkül etmiş olan hayır cemiyetleri mesaisinden istifade ederler. Bunun için Komisyon bu gibi cemiyetlerle temasa gelecek ve senede bir defa fevkalâde bir içtima akit ve bu cemiyetler reisi veya mümessillerini davet ederek bunlarla beraber fuhşun mazarratının izalesi, düşmüş kadınların fena hayatlarından kurtarılması için ittihazı iktiza eden tedbirleri müzakere ve teemmül edecektir.

ALTINCI KISIM

Muayenehaneler, hastahaneler

Muayenehaneler

Madde 112 - Umumî kadınların bu nizamnamenin 20 inci maddesinde yazılı muayeneleri için umumî evlere tahsis olunan sokakların yakınında veya komisiyonca tensip olunacak sair yerlerde ihtiyaca kâfi bir mahal veya mahaller tahsis olunur. Muayenehaneler Umumî kadınların muayeneleri ve icabında ayakta tedavileri için lâzımgelen fennî tesisatı havi olacaktır.

Hastane

Madde 113 - Umumî kadınlardan, Umumî Hıfzıssıhha Kanununun 129 uncu maddesinde zikredilen hastalıklara müptelâ olanların tedavisi için kâfi büyüklükte hastahane açılır. Buna imkân olmadığı veyahut umumî kadınların adedi pek çok bulunmadığı takdirde mevcut hastahanelerden bir veya bir kaç kovuş tefrik edilerek zührevî hastalıklara musap umumî kadınlara tahsis olunur.

---

tını neşredecektir. Ümit ediyoruz ki bu tetkikat bir çok müşküllerimizi halle hizmet edecek, Hitit medeniyet ve tarihi biraz daha aydınlanacaktır. Kitabeli Hitit taşlarının altında ufak mikyasta bir sondaj yapılmıştır. Bu ufak araştırma neticesinde bir çok kırık toprak vazo parçaları bulunmuştur. Bütün bu vazolar yeni Hitit devleti tarzı üslûbundadır ve içlerinde asla Frikya üslûbunda vazo parçaları bulunamamıştır. Bu üslûptaki parçalara ancak « Büyük kalede » çıkanlar arasında raslanabilmiştir. Bundan başka eski Hattuşaş şehri mıntakasının hiç bir yerinde Frikya eserlerine tesadüf edilmemiştir.

Nişan tepede bulunan eserler arasında düşmanların Hitit eserlerini tahrip için kullandıkları taştan yapılmış büyük bir çekiç bulunmuştur. Çekicin sap konulmak için bir de deliği var dır. Fakat sapı bulunamamıştır. Bu büyük taş çekicin ancak yarısı henüz bulunmamıştır. Bundan Anlıyoruz ki düşmanlar Hitit asarını tahrip etmek için fevkalâde şiddet göstermişlerdir. Hitit medeniyetinin birçok kıymetli parçaları henüz toprak altında gizlidir. Bu toprak altındaki hazinelerin çıkarıldığı gün yeni yeni bir çok mühim hakikatlerle karşılaşacağımıza şüphe yoktur.

Dr. Bossert, Boğazköydeki iki aylık tetkikatı bize şimdiye kadar bildiğimiz Sandun isminde büyük Hitit tanrısından maada Hazzi ve Namni isminde iki ilâh daha öğretmiştir.

Hitotoloji ve tarihin en mühim bir müjdecisi Türklüğe hizmet edecek bir ilim olmaktadır.

Dağloğlu
HİKMET TURAN

Zayi ilmühaber

Çorum Ziraat bankasından aldığım 17 - 7 - 933 tarih ve 634 nolu hüllüyat rehin ilmühaberini zayi eyledim. Bulanların bir haftaya kadar bana teslim etmeleri aksi takdirde mezkûr ilmühaberin hükümsüz olduğunu ilân eylerim.
Şücaattin zade Salim

Çorum icra dairesinden

Yavruturna mahallesinde sağı yol solu Hançerli oğlu Yusuftan Mehmede geçen hane arkası Tarhanlı oğlu hanesi ve Salim ve müştereki önü yol ile mahdut gayri kabili sükna bir bap hanenin kıymeti 300 liradır.

Nefakadan karısı Hidayet hanımla çocuğu İsmaile ayda 15 lira ve müterakimden, masarif ve resmi tahsilden 44314 kuruş itasına borçlu Accelisani mahallesinden Burhan oğlu Fazlının süknasında an hariç ve yukarıda mevkii ve hududu yazılı bir bap hanesi gazete ile ilân tarihinden itibaren bir ay müddetle mevkii müzayedeye konmuştur hitamı olan 17 - 3 - 934 cumartesi günü saat 15 te kat'i ihalesi Çorum icra dairesinde yapılacaktır. Bu gayri menkule konulacak pey muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmadığı tekdirde son pey sahibinin peyi baki kalmak üzere ihale 15 gün uzatılarak 2 - 4 - 934 pazartesi gününde ayni saatte icra dairesinde ihale edilecektir satış peşin ve bilumum masraf müşteriye aittir artırma şartnamesi hergün her kese açıktır bu gayri menkul ile alakası olanların yirmi gün içinde iddialarını bildirmedikleri takdirde hakları tapu sicilli ile sabit olmadıkça paylaşmadan hariç kalacaklardır talip olanların muhammen kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçasını veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamilen icra dairesine müracaatları ilân olunur.

İmdat ve sıhhî yardım heyetleri

Madde 114 - Umumî Hıfsızsıhha kanununun 20 inci maddesinin 12 inci fıkrası ve Belediye kanununun 15 inci maddesinin 52 inci fıkrası mucibince tesis olunacak ilk imdat ve sıhhî yardım merkezlerinin bir kısmının veya bir tanesinin umumî evlere civar olan mahalde açılması lâzımdır. Umumî evlerin açılmasına müsaade edilen sokaklara yakın olan bu gibi müesseseler gece ve gündüz açık bulundurularak müracaat edenlere meccanen tahaffuz tedbirleri tatbik olunur ve icap edenlere sair müdavat yapılır.

— Sonu var —

KANUN REHBERİ

Vilâyetler idaresi Umum Müdürü Sabri beyfendi tarafından neşredilen [Kanun rehberi] adı kitabın fiatının bir lira olduğu almak arzu edenlere haber verir ve tavsiye ederiz.

Vilâyet Defterdarlığından

932 Senesi Çorumda avukatlıkla icrayı ticaret eden Yozgatlı Çapan oğlu Salih İzzet beyin 93 senesine mahsuben namına tarh edilen kazanç vergisine itiraz üzerine tetkikı itiraz komisyon karar Sureti musaddakası ile ikinci ihbar namesinin tarihi ilândan itibaren Sekiz gün zarfında Çorum Defterdarlığı tahakkuk Şubesine müracaat ederek alması ve bu müddetin mururundan sonra temiz hakkını iskat edeceği ilân olunur.

Zayi Mühürler

Köy Muhtar ve İhtiyar heyetinde bulunan aşağıda şöhret ve islmlerimiz yazılı bizler isim mühürlerimizi kazaen zayi ettik. yenisini alacağız, eskisinin hükmü olmadığını ilân eyleriz.

Kazıklıkaya muhtarı	Aza
İmam o. Ali	Ahmet o. Mehm
Aza	Aza
Hüseyin o. Ahmet	Hasan o. Ali

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işler için Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 150 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 - kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Ayı « « - 25 - «

Çorum Vilâyet Matbaası

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 12 — No. 699

ÇARŞAMBA

21 - Şubat - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Umumi Meclis

Beşinci intihap, Birinci ictimaı
8 - Şubat - 934 — Dördüncü toplantı

Vilâyet Umumî Meclisi, Şubatın sekizinci Perşembe günü saat 14 te dördüncü toplantısını, Vali Arif Hikmet beyfendinin Riyaseti altında, Aza: Salim, Nazmı, İhsan, Rifat, Tahir, Şakir, Hüseyin, Ahmet, Ağabey, Nurttin, Mustafa, Mehmet, Bedri, Cemal, Zıya, Mahmut, Ali Rıza, Abbas, Mehmet ve Fahri beyler huzurile akdeyledi.

Zaptı sabıkın aynen ve müttefikan kabulünü müteakıp bütçe encümeni mazbatalarile evrakı varide okundu. Bütçe encümeninin; Hacıhamza köyünde vaki Hacı Ali oğlu Mehmet ağaya mukaddema satılan medrese arsasının Evkaf dairesine aidiyeti hükmen tahakkuk etmesine binaan maamasarifi muhakeme 314 lira 22 kuruşun Ali ağaya verilmek üzre 934 senesi bütçesine fasıl, madde gösterilerek ayrıca teklif yapılması ve İdarei hususiyeye ait olduğu anlaşılan enkazın bilmüzayede satılması ve Mecidözünde vaki akaratı hususiyeden 927 senesinde Pir oğlu Halil ve Hasan oğlu Reşit efendilere ihale olunan hanelerle maamüştemilât mektep binasının ihale taksit bedelleri müşteriler tarafından müddeti kanuniyeleri zarfında verilmediğinden müzayede şartnamesinin 7 inci maddesi mucibince ihalenin feshi ve teminat akçalarının irat kaydi ve akaratın yeniden müzayedeye çıkarılması ve satıldığında tediye eyledikleri 1927 lira noksan bedele kifayet etmezse fazlasının hükmen kendilerinden, istifası. Mülga aşar hissei menafiinden idarenin alacağına mukabil hazinei maliyeden verilen üç bin liralık hazine tahvillerinden bin lirasının Ziraat Bankasına aidiyeti hasebile emaneten kaydi ve bankaya devri, 932 senesinde Figani hamamının ihalesine kadar istihdam edilen bekçi ücretinin masarifi gayri melhuza tertibinden verilmesi, ücreti şehriyesine zam yapılması istirhamına dair Nafia odacısı Rüştü oğlu Mustafa efendinin istidasının isafına imkân bulunmadığı ve İskilip kadrosuna bir refik ve iki tahsildar ilâvesine bütçenin vaziyeti müsait bulunmadığı hakkındaki mazbatanın bir defa da Dahiliye Encümeninde tetkiki, 932 senesinde tamiri icra ettirilen Mecidözünde vaki Figani hamamı tamiratından tahakkuk eden ve tahsisatsızlığı yüzünden tesviye olunamıyan 93 lira 77 kuruşun 933 senesi bütçesi diyun tertibinden tesviyesi, Tiftik cemiyetine muavenet tahsisatının bütçeye konulması vaziyeti maliyenin müsaadesizliği hasebile kabil olmıyacağı, İdarei hususiyeye ait Sungurluda vaki iki bap dükkânın milkiyetinin bilmüzayede satılması, Osmancık kazasının Avlağı nahiyesine bağlı Aşağı, Yukarı Zeytün köylerile Pelitçik, Aydın köylerinin Avlağı nahiyesinde ibkaları, Cemilbey Nahiye merkezinin tebdili muvafık olmadığı ve Cemilbey nahiyesine merbut Tevfikiye köyünün Alacaya bağlanması ve Koyun ağılı köyünün de Mecidözü merkez kazasında ipkaları, Düdüklük ve Bekâroğlu köylerinin Cemilbey nahiye merkezine olan münasebetlerinin proje ve harita üzerinde tetkiki için Dahiliye Encümenine tevdii, arazi vergisi taksit müddetlerinin Eylül 934, Kânunusani 935 ve bina vergisi taksit müddetlerinin de Haziran 934, Eylül 934, Kânunuevvel 934 ve Mart 935 ayları olarak tesbiti, Cemilbey nahiyesine bağlı Sarılık ve Karapınar köylerinin Çorum merkez kazasına ilhaklarını icabettirir bir sebep görülemediğinden Cemilbey nahiyesinde ipkaları, Sungurluda vaki Cevheri Ali efendi su yolunun tamiri için Sungurlu Belediyesine 1000 lira muavenette bulunulması hakkındaki Sungurlu Azalarının teklif takrirlerinin bütçe encümenine tevdii, Mecidözünün Düdüklü, Bekâroğlu, Tevfikiye, Fındıklı, Mullahasan ve Göpsan köylerinin de Alacaya bağlanmaları hakkındaki Alaca azalarının takririnin Dahiliye, Maarif Müdüriyetinin millet mektepleri için Maarif Vekâleti Celilesinden emrolunan kitaplardan onbeşer adedinin mübayaasına dair teklif müzekkeresile Başmühendisliğin silindir makine, âlâtının muhafazası hakkında depo icarını havi müzekkeresi, ücretinin tezyidi talebini havi daire vekili Kâmil efendinin istidası, Belediye meclisinin zephiye resminin artırılması hakkındaki kararı, Kain validesinin meccanen tedavisi için Başmuallim Hakkı beyin istidası ve köhneliği hasebile satılan edevatı turukiyenin bedeli 515 kuruşun muvafık olup olmadığının tetkikına ve 933 senesi Nafia fevkalâde bütçesinin vaziyetine ve İskilip - Çankırı - Tosya yolu alât ve edevatı turukiyesinin muhafazası için 125 kuruş icarla bir mahal isticarına; Doğum ve Çocuk bakımevine nazaretinden dolayı 1500 lira bütçeye ücret vazına dair Baş mühendisliğin müzekkeresinin bütçe; Tosya kazasının Kargı nahiyesinin Osmancığa bağlanması evrakının Dahiliye; silindirlerin muhafaza edilmesi için bina inşası lüzumunu havi Başmühendisliğin teklifinin Nafia; İskilip Orta mektebine tahsis olunan İlk Sakarya mektebi yerine diğer bir mektep inşası hakkında Maarif müdürlüğünün müzekkeresinin Maarif; Ziraat Vekâletinin Damızlık buğa mübayaası için tahsisat kabulüne dair tahriratının müteferrika; Muhasebei hususiye müdürlüğünün Cümhuriyet meydanı ittihaz olunan tarlalar bedelinin hangi devairden verileceğinin tayinine dair müzekkeresinin Dahiliye; İskilip kaymakamlığının kaza ihtiyacını havi tahriratının Maarif ve Nafia ve Şeyhmustafa köy heyeti ihtiyariyesinin Çoruma bağlanmaları hakkındaki istidasının Dahiliye encümenlerine havaleleri kararlaştırıldıktan sonra Şubatın 12 inci pazartesi günü saat 14 te toplanmak ve evrakı varide okunmak üzre celseye nihayet verildi.

Kütahyada souk

Kütahya : 20 (A. A.) - Kar ve souklar devam etmektedir. Fakirlere yardım cemiyeti son bir hafta içinde 30 bin kilo odun dağıtmıştır.

İzmirde üzüm satışı

İzmir : 20 (A. A.) - Mevsim iptidasından 15 - 2 - 934 de kadar İzmir borsasında otuz sekiz milyon 752 bin 610 kilo üzüm satılmıştır. mevsim iptidasından yine aynı tarihe kadar İzmir limanından muhtelif ecnebi memleketlere vaki ihracat 43 milyon 125019 kilodur.

Fırtanadan Ereğli limanına sığınan vapurlar

Ereğli : 20 (A. A.) - Şimdiye kadar görülmemiş bir şiddetle süren fırtına esnasında limanımıza iltica eden vapurların adedi 25 ve mecmuu hacim istiabileri 80 bin tondur.

Muğlada iki aylık tütün satışı

Muğla 20 : (A. A.) - piyasenin açıldığı birinci Kânun başından bu güne kadar iki buçuk milyon kilodan fazla tütün satılmıştır. Fethiye, bodrumda tütün kalmamıştır.

Kastamonuda bir senelik ihracat

Kastamonu : 20 (A. A.) - Bir sene zarfında Vilâyetimizden dışarıya bir milyon yüz bin kilo elma, yirmi bin sandık yumurta, 4 milyon kilo pirinç, 696 bin kilo kendir, 11594 metre mikap kereste, 138 bin kilo tiftik, yüz bin kilo ceviz ihraç edilmiştir.

Şevket Bey

Sitaj müddetini Vilâyetimiz Maiyet memurluğunda temamlamış olan memleketimizin güzide ve mümtaz gençlerinden Şevket beyin Yozgadın Yeşilova adlı Sorgun kazası kaymakamlığına tayin buyurulmuş olduğunu haber aldık.

Şevket bey ; agır başlı, derin düşünceli ve sanki altmış senelik bir hayatın tecrübesini görmüş, temiz ruhlu bir gençtir. Kendisinden inkılâbımızın tekâmülüne hizmet ve asrın icaplarına uygun faaliyetle büyük büyük muvaffakıyetler umuyoruz.

Şu suretle memleketimizden ayrılması zaruri olan Şevket beyin yokluğundan Hale idman yurdunun ve sporcu gençlerimizin pek çok müteessir olduklarını haber aldık. Fakat kâşki gitmeseydi demeğe dilimiz varmıyor. Çünki memlekete en kıymetli ve yüksek hizmetini meslekinde yapacaktır.

Meslekinde göstereceği muvaffakıyetleri eşitmekle iftihar duyacağız.

Şevket beyi samimiyetle tebrik eyleriz.

Kış ve kar

Havanın ve Lodosun azaltmağa çalıştığı kadar noksanını temamlayan kar her gün bir fasıl yapıyor. Kâh sakin ve kâh fırtınalı olarak vakit vakit yağmakta devam ediyor. Yozgat yolile gelen postalarımız bu yüzden çok geri kalıyor. Ankaradan, İstanbuldan ancak bir hafta sonra gazete ve mektup alabiliyoruz.

Şubatın Yirmi üçüncü Cuma günü Halkevinde yapılacak merasime herkes davetlidir.

Millî Nüfus Siyaseti

İstanbul Ünüversitesi Tıp Fakültesi Kadın hastalıkları ve Doğum profesörü Dr. Lippmann tarafından

Büyük bir memlekette nüfus az olursa, o memleketin terakkisi ve istikbalile alâkadar olanların vazife ve endişeleri şundan ibarettir. Elde bulunan bütün vasıtalarla, kadınların doğum kabiliyetlerini ve doğurmak arzularını himaye etmek.

Türkiye ile Almanyanın nüfus kesafetini adetlerle mukayese edelim.

Almanya, 470, 665 kilometre murabbaı toprak üstünde, yuvarlak hesapla 63 milyon nufusa maliktir. Türkiye ise, 762, 736 kilometre murabbaı arazisile Almanyadan çok büyük olduğu halde 15 milyon nüfusu vardır.

Türkiyeyi tanımak saadetine nail olanlardan, yalnız bu günkü Türkiyeyi değil, senelerce evvelki eski Türkiyeyi tanıyanlar ne yaptığını ve ne yapacağını bilen kudretli bir rehberliğin idaresi altında bugün her sahada meydana getirilmiş olan terakkilere hayran kalmamaları mümkün olamaz.

Kültür sahasındaki yeni hareketlerin ve kültürü dünyanın taktir edeceği bir seviyeye çıkarmak arzusunun biraz tecellisi İstanbul Ünüversitesinin yeniden tesisidir.

Lakin, Ünüversitenin vazifesi yalnız eline tevdi edilen gençlerin bilgilerini çoğaltmak, istikbale itimat iradelerini kuvvetlendirmek veya hıfzıssıha usullerini yerleştirmek değildir.

Ünüversite, aynı zamanda, istikbaline emin olan her devletin en mühim meselesini, yani millî siyasetini dikkatli ve gayesini bilir bir çalışma ile tetkik etmek vazifesile mükelleftir.

Her devletin istikbali, son tahlilde, hem biolojik hem ahlakî manasile, kadınlarının kucağına tevdi edilmiştir. Kadın ve çocuğun hıfzıssıhhaya yardım eden her tedbir halkın ve devletin saadetini temin eder

Şark hakkındaki alâkaları (Şark divânı) adlı şiir mecmuasile meşhûr olan büyük şair hakimimiz GOETEH, doğduğu zaman, az kalsın orada hazır bulunan fena bir ebenin liyakatsizliğine kurban gediyordu. Bu vakkadan sonra Frankfort da ebe tedrisatı islah edildi.

Fransa, Almanya, İtalya gibi istikbal yaratmak idaresi kuvvetli olan Devletler, anne ve çocuğa ait tedbirleri nümune sayılacak **yüksek bir seviyeye getirmişlerdir.**

Bu memleketlerde, lohusalık hummasından ölüm azalmaktadır. Süt çocuklarına ait bakım teşkilâtı yalnız hayatın ilk aylarına inhisar etmiyor : İçtimaî yardım, büyüyen çocukları, sıhhatlerinin tehlikeye duçar olması ihtimalinin azaldığı yaşlara kadar takip ediliyor.

Tenasülî hastalıklar hakkında halkın uyandırılması da bu çalışmalarla elele gidiyor. Tenasülî hastalıklar, bundan evvel bütün nesilleri mahvetmiştir. Bu hastalıklar, kadın ve erkeğin çocuk yapmak kabiliyetini bozarak, netice itibarile nüfus adedi üstünde erkekleri öldüren muharebelerden daha fena tesir etmektedir. İşte bütün bu meseleler, genç İstanbul Ünüversitesine emniyet edilmiştir.

Genç talebemizin hayrete şayan canlılığı ve nümune yapılmağa lâyık çalışkanlığı bu meselelerin halli için mükemmel bir zemin teşkil etmektedir.

Lâkin, nasıl dinî merasim ancak muvafık ve kubbeli binalarda kalplere tesir ediyorsa, bunun gibi devletin saadet ve istikbalı namına çocuk ve anneye yapılacak yardımlarda ancak talebe ve ebelerin tedrisini mükemmel surette temin edecek bütün imkânların ve teşkilâtın tanzimile mümkündür.

Bu günün engüzel hastahanesi, Ankarada Sıhhat Vekâletinin yaptırdığı hastahanedir.

İşte bizde böyle çocuk ve anneye lâyık bir yere mühtacız. Aynı zamanda, orada halk kütlesini, halk hıfzıssıhası esasları hakkında aydınlatacak dersler verilmelidir. Bu sahada yapılacak her masraf kadın ve çocukların sıhhatine yardım ederek, yani istikbal ve tekâmülü temin ederek kendi kendisini ödetir.

Böyle bir hastahane, anne ve çocuğa gayesini bilir bir yardımın ve böylece millî gayeye faydalı çalışmaların merkezi olmalıdır.

Genç hekimler, burada nazarî ve amelî sahalarda emniyetli bir bilgi ile yetişecekler, çıkacaklar ve Anadolunun her tarafında, en uzak köşelerinde, anne ve çocuğa en müşkül dakikalarında, faydalı yardımlarda bulunacaklardır.

Yine burada ciddî bir tarzda ebeler yetiştirilecek ve bunlara lohusalık hummasından korunmak gibi mühim bir bilgi ve birde zor işlerde hekim yardımını geç olarak değil, vakti zamanile istemesi öğretilecektir. Yine burada, tertip edilecek koleksiyonlarla büyük bir halk kütlesi, doğum ve lohusalığın ve fena hıfzıssıhanın tehlikeleri hakkında, yani hayat ve istikbali kuvvetlendirecek çareler hakkında aydınlatılacaklardır.

En müşkül buhran zamanlarında kendisinde böyle bir kültür hareketi yapmak irade ve kudretini bulan Türkiye, istikbalinin annelerin kucağında olduğu şurile elbette bu sahada da milletlerin ön safına geçecektir.

Nizamname

Fuhuşla ve fuhuş yüzünden bulaşan zührevî hastalıklarla mücadele nizamnamesi

— 698 Numaralı nushadan artan —

Masarife ait müşterek hükümler

Madde 115 - Muayenehane, hastane ve ilk imdat merkezlerinin tesis ve işletme masrafları Umumî Hıfzıssıhha Kanununun 131 inci maddesi mucibince belediyelere aittir. Eğer tedavi 106 ıncı maddenin son fıkrası mucibince mevcut diğer hastanelerin birinde icra edilirse bu hastanelere işgal edilen yatak adedi nisbetinde naktî yardım edilir. Valiler, belediyelerin malî kudretleri kâfi olmadığı tebeyyün eden mahallerde bu müesseseler idaresini temin edecek masrafları icabeden makamlarla taksim için teşebbüsatta bulunmakla mükelleftirler.

YEDİNCİ KISIM

Malî hükümler

Alınacak ücretler

Madde 116 - Fuhuş sebebile etrafa bulaşan zührevî hastalıklara karşı tedbir ittihazı için lâzımgelen masraflara karşılık olmak üzere umumî evlerle birleşme yerlerini ve tek başına fuhuş icra edilen evleri işletenlerden her ay bir ücret alınır. Bu ücret derecelere göre tefrik edilmiş olup umumî ev ve birleşme yerlerinin birinci derecede olanlarından 30 - 50, ikinci derecede olanlarından 20 - 30 lira ve üçüncü derecede olanlarından da 10 - 20 lira alınır.

Tek başına fuhuş icra edilen evlerin birinci derecesinden 15, 2 inci derecesinden 10 ve üçüncü derecede olanlardan da 5 lira ücret alınır.

Evlerin derecesi

Madde 117 - Evlerin dereceleri, bulundukları mahaller, süslülük ve döşemeleri, ziyaretçilerden alınan paralar ve içerisinde san'at icra eden kadınların sayısı göz önüne alınarak zührevî hastalıklarla mücadele komisyonu tarafından tayin edilir.

Asgarî ve azamî hadlerin tayini

Madde 118 - Bir şehir ve kasabanın nüfusuna ve vaziyetine nazaran asgarî ve azamî hadlerin tayini yine komisyon kararile yapılır.

Ücretlerin tahsili

Madde 119 - Zührevî hastalıklarla mücadele komisyonunca tayin edilen bu ücretler belediye tahsildarları tarafından her ay nihayetinde umumî evlerle birleşme yerlerini ve tek başına fuhuş icra edilen evleri işletenlerden belediye vergi ve resimleri hakkındaki usule tevfikan makbuz mukabili tahsil ve belediye tarafından, fuhuş yüzünden bulaşan zührevî hastalıklarla mücadele için kanunen sarfı mecburî olan tahsisata yardım olmak üzere belediye veznesine tevdi olunur.

Varidatın sureti sarfı

Madde 120 - Belediyelere tevdi edilen paraların zührevî hastalıklarla mücadele komisyonu tarafından tayin edilen ve fuhuş sebebile bulaşan hastalıklarla mücadeleye matuf işlerden başka yere sarfı katiyen memnudur. Her malî sene başlamadan evvel komisyon tarafından vaki teklif üzerine belediyece bu hususta yapılacak masraf ve tesisatın envai ve istihdam olunacak memurların adedi ve ücretleri tesbit ve kanunen ait olduğu makam tarafından tasdik olunur.

Cetvel verilmesi

Madde 121 - Belediyelerce komisyona her ay nihayetinde vaki tahsilâtın ve bakayanın miktarını mufredatile gösteren bir cetvel verilir.

SEKİZİNCİ KISIM

Müteferrik hükümler

Madde 122 - Komisyonun ittılaına geçen her şey son derecede gizli tutulacak, fena yola düşmeğe mütemayil genç kızların veya kadınların bu yoldan kurtarılması için lüzumuna göre hayır cemiyetlerine veyahut zaruret hasıl olursa ebeveynine veya velilerine verilecek malûmat müstesna olmak üzere hıç bir şahsa hususî surette malûmat verilmiyecektir. Gizli olan bu malûmatı ifşa edenler hakkında Devletin gizli kayıtlarını ifşa etmenin istilzam ettiği ceza tatbik olunur.

Madde 123 - İşbu nizamnamenin meriyet iktisap ettiği tarihten evvel mevcut olan gerek umumî kadınlar, gerek umumî evler ile birleşme yerleri için bu nizamname hükümlerine göre yeniden müsaade alınması mecburidir.

Madde 124 - Bu nizamnamenin meriyet tarihinden itibaren Teşrimevvet 1331 tarihli nizamname ve ona müteferri talimatname ile diğer evamir ve talimat hükümleri mülgadır.

Madde 125 - Umumî Hıfzıssıhha Kanununun 128 inci maddesi mucibince tanzim olunan ve Şûrayı Devletçe görülen bu nizamname neşri tarihinden muteberdir

Madde 126 - Bu nizamnamenin icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

— SON —

Kanunlar

Hayvan sağlığı küçük sıhhiye memurlarına yem bedeli verilmesi hakkında kanun

Kanun No: 2342
Kabul tarihi: 41 - 12 - 1933
Neşri tarihi : 10 - 12 - 1633

Madde 1 - Hayvan sağlığı ile sıhhiye memurlarının vazifeleri icabı tedarikine mecbur bulundukları hayvanlar için ayda birer tu olarak on lira yem bedeli verilir.

Mezun bulunanlara mezuniyetlerinin üç aydan fazlası için hayvanını elden çıkaranlara bunu tedarik edinceye kadar yem bedeli verilmez.

Madde 2 - Birinci madde mucibince verilecek yem bedeli bütçeye tâbi değildir.

Muvakkat Madde - Bu kanun mucibince verilecek yem bedeli 933 malî senesi zarfında Ziraat Vekâleti bütçesinin 680 inci faslından 1 inci hayvan hastalıklarile mücadele maddesinden verilir.

Madde 3 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 4 - Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Ziraat Vekilleri memurdur,

***

13 Mart 1329 tarihli idarei umumiyei vilâyat kanununun 86 ıncı ve 133 üncü maddelerile 144 üncü maddesinin 4 üncü fıkrasının ikinci bendini tadil eden 27-11-1930 tarih ve 1561 sayılı kanunun birinci maddesinin tadiline ve ikinci maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun

Kanun No: 2346
Kabul tarihi : 9 - 12 - 1933
Neşri tarihi :18 - 12 - 1933

Madde 1 - 27 - 11 - 1930 tarih ve 1561 sayılı kanunun birinci maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

Meclisi Umumilerce kabul edilen vilâyet bütçeleri valiler tarafından Dahiliye Vekâletine irsal olunur. Bu bütçeler Maarif, Sıhhiye, Nafıa ve Ziraat Vekâletleri mümessillerinden mürekkep ve Dahiliye Vekâleti mümessili olan mahallî idareler umum müdürlüğünün reisliği altında bir komisyonda tetkik ettirildikten sonra İcra Vekilleri Heyetinin kararı ve Reisicümhurun tasdiki ile tatbik olunur.

Madde 2 - 27 - 11 - 1930 tarih ve 1561 sayılı kanunun ikinci maddesine aşağıdaki fıkra ilâve olunmuştur.

İşbu komisyonların, bütçelerin vekâlete vürudu tarihinden itibaren her gün toplanması mecburidir.

Madde 3 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 4 - Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

***

10 - 1 - 1933 tarih ve 1920 sayılı kanuna müzeyyel kanun

Kanun No: 2350
Kabul tarihi : 11 - 12 - 1933
Neşir tarihi : 18 - 12 - 1933

Madde 1 - 1920 numaralı kanunda sayılı gümrük âmir ve memurlarından ve muhafaza müdürleri ve muhafaza ve mıntaka memurlarından vazifesi olarak yaptığı veya yapacağı işlerden dolayı veya herhangi sebep ve behane ile iş sahiplerinden, gümrük kumüsyoncularından veya bunların adamlarından bahşiş olarak veya başka adlarla para veya hediye isteyen veya alan veya herhangi bir menfaat kabul edenler, vazifelerini yolunda ve zamanında yapmış olsalar bile adı geçen kanunun birinci maddesinin birinci fıkrası dairesinde salâhiyetli inzibat komisyonları tarafından memuriuktan çıkarılır ve haklarında o kanun dairesinde muamele yapılır.

Madde 2 - Birinci maddede yazılı memurlara gerek bu memurların istemeleri üzerine ve gerek kendilikilerinden bahşiş namile veya başka adlarla para veya hediye veren veya bir menfaat vait ve taahhüt eden gümrük kumüsyoncuları veya bunların adamları inzibat komisyonlarının kararı üzerine Gümrük ve İnhisarlar Vekilliğince kumüsyonculuktan ve kumüsyoncular yanında çalışmaktan kat'î olarak çıkarılırlar ve tüccar memuru sıfatile dahi gerek bizzat ve gerek bilvasıta gümrüklerde iş takip edemezler.

Madde 3 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 4 - Bu kanun hükümlerini Adliye, Gümrük ve İnhisarlar Vekilleri yerine getirir.

Kararname

Kararname No: 15479

Gayri Menkule tecavüzün def'ine dair 2311 sayılı kanunun tatbik şekline ait olarak Dahiliye Vekilliğince hazırlanan ve Şûrayi Devletçe tadilen tanzim ve 24 - 12 - 1933 tarih ve 21744 sayılı tezkere ile tevdi olunan ilişik nizamnamenin meriyete konulması İcra Vekilleri Heyetince 25 - 12 - 1933 de kabul olunmuştur.

REİSİ CÜMHUR
GAZİ M. KEMAL

Başvekil	Adliye Vekâleti V.	Millî müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
İSMET	ZEKÂİ	ZEKÂİ	Ş. KAYA
Hariciye Vekili	Maliye Vekili	Maarif Vekili	Nafıa Vekili
Dr. T. RÜŞTÜ	M. ABDÜLHALİK	HİKMET	FUAT
İktisat Vekili	Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti V.		
M. CELAL	MUHLİS		
Gümrük ve inhisarlar Vekili	Ziraat Vekili		
ALİ RANA Z.	MUHLİS		

Gayri menkule tecavüzün def' ine dair kanunun tatbik şekillerini gösterir Nizamname

Madde 1 - Malik sıfatile aslan veya irtifak, irtihan, icar ve saire gibi bir hakka istinat suretile fer'an zilyet bulunduğu gayri menkule başkası tarafından tecavüz ve müdahale vaki olduğunu gören kimse, tecavüzün def'i ve eski halin iadesi için Vilâyette Valiye, Kazada Kaymakama Nahiyede Nahiye Müdürüne müracaat edebilir.

Madde 2 - Zilyet, tecavüz ve müdahalenin vukuunu öğrenir öğrenmez, müracaata mecburdur.

Makul sebeplere binaen müracaat, ittilâ tarihinden itibaren bir ayı geçemez.

Bu müddet geçtikten sonra müracaat vukubulursa müştekiye mahkemeye gitmesi tenbih olunur.

Madde 3 - Bu yolda bir müracaat vukuunda tecavüze uğrayan gayri menkulün şikâyete mevzu olan tecavüzden evvel zilyedi kim olduğu hakkında kanaat verecek derecede her türlü tetkikat icrasına Vali, Kaymakam, Nahiye Müdürü salâhiyetlidir.

Madde 4 - Bu kabil şikâyetler üzerine birer dosya açılır ve tetkikatın neticesi ve yukarıda yazılı makamlarca verilen karar tahriri olarak dosyasında bulunmak icap eder.

Madde 5 - Şikâyetin kabulü üzerine en kısa zamanda tetkikat ikmal edilip icap eylediği halde tecavüz def ve eski hal iade ve gayri menkul şikâyetten evvel zilyedi bulunana teslim olunur.

Diğer tarafa da mahkemeye gidebileceği ihtar edilir. Şu kadar ki bu muamele mülkiyet noktasından bir hak ifade etmez.

Bu hakkın tesbiti mahkemeye aittir.

Madde 6 - mütecavüz, gayri menkülü teslimden imtina ederse polis ve jandarma kuvvetile tecavüz cebren defedilir.

Madde 7 - Tecavüzün def'i için ittihaz edilen karar ve tatbik olunan muameleden dolayı idarî ikinci bir tetkik mercii yoktur. Yalnız bu muamelenin tatbikında bir vazife suiistimali vukua getirilirse umumî hükümlere tevfikan mafevk âmire şikâyet edilebilir.

Madde 8 - mahkemeye intikal etmiş bulunan mülkiyet davala-

Suret

Harbiye mektebi talebe kayit ve kabul talimatnamesi

1 - Bu sene harbiye mektebine askerî hakim ve muallim sınıfına M. M. Vekâletinin göstereceği nisbet içinde ana vatanın iç ve dışından Türk talebe kayit ve kabul olunacaktır.

A - Tam devrelî lise ile liseye muadil oldukları Maarif Vekâletince musaddak Türk veya ecnebi mektep mezunları harbiye mektebine girebilirler.

Bunlardan bir sene sonra muracaat edenler askerî liselerden birinde bakalorya imtihanına tabi tutulurlar. Lise mezunlarından gayri sınıf ve ihtisas mektepleri mezunları imtihansız harbiye mektebine kabul edilmezler

B - Ana vatan dışından mektebe girmek isteyen Türk talebe yine askerî liselerden birinde bakalorya imtihanını vermeleri ve Türk diline vakıf olmaları lâzımdır.

C - İstekliler 17 yaşını bitirmiş ve 22 yaşına henüz girmemiş olmak.

D - Vücudunun teşkilâtı ve sıhhatı „Tam teşekkülü hey'eti sıhhiyece yapılan muayenede" orduda ve her iklimde faal hizmete müsait bulunmak.

F - Ahlâk ve seciyesi ve ailesinin hiç bir sui hali ve fena şöhretler sahibi olmadığına dair vesaik göstermek" İcabında mektep Kumandanlığınca muhtelif kanallarla yapılacak tahkikat neticesi müsbet çıktığı takdirde mektebe kayit ve kabul olunur. Menfi zuhurunda ise kabul olunmaz. muracaat edenler bu hususta hiç bir hak talebinde bulunmazlar. "

2 - Birinci maddedeki şartları haiz olanlardan İstanbulda bulunanlar her sene mart beşinden Temmuz beşine kadar doğrudan doğruya harbiye mektebi Kumandanlığına ve İstanbul haricinde bulunanlar bulundukları yerlerin en büyük askerî kumandanına veya askerlik şubesi reisliğine en geç temmuz nihayetinde harbiye mektebinde bulunacak veçhile istida ile muracaat ederler istidalarına aşağıda yazılı kağıt ve vesikalarını bağlarlar.

A - Nüfus tezkeresi yeya musaddak sureti.

B - Mütehassıs tam bir heyeti sıhhiye tarafından musaddak sıhhat ve aşı vesikaları " Aşı vesikaları olmayanlara askerî hekimlerce aşı yaptırılır"

C - Mezun buluuduğu mektebin şahadetnamesi.

D - Mektebe kabul olunduğu takdirde askerî kanunlar, nizamlar, talimatları temamen ve aynen kabul ettiğini natık velisinin ve kendisinin bir teahüt senedi. Sar'alı, uyku halinde gezer. sidikli, bayılmak ve çırpınmak hastalığına müptela olmadıklarına dair taliplerin velilerinin teahütnameleri.

Bu iki hastalıklardan birile mektebe girmezden evvel kabul olduğu bilahire anlaşılan talebe mektepten çıkarılır ve o talebe için sarfedilen bütün masraflar velisine tazmin ettirilir.

rında gayri menkulün taraflardan birinin yedinde kalması hakkında mahkemenin bir kararı bulunmadıkça, vaki olacak tecavüz hadiselerinde yine bu nizamname hükümleri tatbik olunur.

Madde 9 - 23 numaralı kanunun birinci maddesi mucibince kaleme alınmış ve Şûrayi Devletçe görülmüş olan bu nizamname neşri tarihinden muteberdir.

Madde 10 - Bu Nizamname hükümlerinin icrasına Adliye ve Dahiliye Vekilleri memurdur.

Kanun

Tababet ve şuabatı sanatlarının tarzı icrasına dair olan 11 nisan 1928 tarih ve 1219 sayılı kanuna eklenecek kanun

Kanun No : 2351
Kabul tarihi : 11 - 12 - 1933
Neşri tarihi : 18 - 12 - 1933

Madde 1 - 1219 sayılı tababet ve şuabatı sanatlarının tarzı icrasına dair olan kanuna aşağıdaki madde konulmuştur:

(İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi üçüncü dahilî hastalıklar ve seririyatında ve birinci harici hastalıklar ve seririyatında, göz hastalıkları ve seririyatında, kulak, boğaz, burun hastalıkları ve seririyatında, kadın ve doğum hastalıkları ve seririyatında ve radyoloji lâboratuarında ders vermek ve mensup oldukları hastanelerde hasta tedavi etmek ve poliklinik yapmak ve dışarıda serbest doktorluk etmemek, hususî hastanelerde çalışmamak ve hizmet müddetleri beş seneyi geçmemek şartile altı ecnebi müderris tabip getirilir.

Madde 2 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 - Bu kanunu yürütmeğe Adliye, Maarif ve Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekilleri memurdur.

Ticaret odası reisliğinden

27 - 2 - 934 Salı günü saat 14 te Ticaret odası salonunda odanın senelik kongresi içtima edeceğinden odada kayitli Tüccar ve sanatkârların teşrifleri rica olunur .

Çorum Sulh Hukuk mahkemesinden

pekmez pazarında sağı Çatal oğlu Osman efendi solu Seyit Mehmet zade Necmettin arkası Cellat zade Kerim önü yol ile mahdut bir bap dükkânın muhammen kıymeti yüz elli liradır.

Kanbur oğlu Arif efendi ile Ertuğral kariyesinden Ayşe ve Reşide aralarında müşterek olup satılmasına karar verilen yukarıda hudut ve kıymeti muharrer bir kıt'a dükkân evvelce satılığa çıkarılmışdı ; müşteri çıkmadığından naşi takip düşmüş ve bu kerre hissedarlar yeniden müzayede mevkiine konmasını talep eylemeleri üzerine bu dükkân yine gazete ile ilân tarihinden itibaren bir ay müddetle müzayede mevkiine konmuştur . Hitamı olan 10 Nisan 934 cumartasi günü saat onbeşte mahkeme kaleminde icra edilecektir bu gayri menkule konulacak pey muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde satış on beş gün uzatılarak 10 - Nisan - 934 salı günü aynı saatte mahkeme kaleminde icra edilecektir. Satış peşin ve bilumum masraf müşteriye aittir. Artırma şartnamesi her gün herkese açıktır bu gayri menkul ile temin edilmiş alacaklıların yirmi gün içinde itirazlarını bildirmedikleri takdirde paylaşmadan hariç kalacaklardır. Talip olanların muhammen kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçasını veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamilen mahkeme kalemine müracaatları ilân olunur.

İskilip asliye hukuk dairesinden

Fevkani mahallesinden kenefici oğlu Ömer tarafından aleyhine boşanma davası ikame olunup mahallî ikametinin mechul bulunmasından gendisine Vilâyet gazetesile ilânen tebliğat icra edilen İskilibin temenna mahallesinden saatci Hasan efendi kızı Haticenin mahkeme için tayin olunan 11 - 2 - 934 de mahkemeye gelmediginden giyap kararının tebliğine ve hakkındaki muhakemenin giyaben icrasına ve müddeinin beyan eylediği şahitlerin istimaına karar verilmiş ve bu baptaki muhakemeninde 25 - 2 - 934 Pazar gününe muallak bulunmuş olduğundan mezburenin işbu ilân tarihinden itibaren beş gün zarfında itiraz etmediği ve yevmi muhakemede isbatı vücut eylemediği surette hukuku usulü muhakemeleri kanununun 405 inci maddesi mucibince bir daha muhakemeye kabul edilmiyecegi ve 408 inci maddesine tevfikanda hasminin dermeyan ettigi vakıaları ikrar etmiş addolunacağı ilân olunur.

Alaca Asliye hukuk mahkemesi

Alacanın Çorak mevkiinde sağı Nuri efendi solu Ak ağa Hasan tarlası arkası Kozan Mehmet tarlası ve tepe önü yol mahdut bir taş deveran eden bap değirmenin kıymeti 500 li

Hazinei maliye ile Günhan hallesinden Koyuncu oğullarından Mustafa veresesi karısı Fe ve oğlu Satılmış ve kızı H aralarında müşterek olup k taksim olmadığından satılmas karar verilen hudut ve mevkii karıda yazılı bir bap değir gazete ile ilân tarihinden itiba bir ay müddetle mevkii müzaye ye konmuştur. Hitamı olan 20 934 salı günü kat'i ihalesi saat te mahkeme kaleminde icra ed cektir satış peşin ve bilumum raf müşteriye aittir artı Şartnamesi her gün her k açıkdır artırma bedeli gayri m kulün muhammen kıymetinin de yetmiş beşini bulmadığı t dirde en son artıranın taahhü baki kalmak üzere artırma on beş gün temdit edilmiş c caktır ve on beşinci günki 5 - 934 Perşembe günü aynı s de mahkeme kaleminde i edilecektir bu gayri menkul temin edilmiş alacagı olanla evrakı müsbitelerile 20 içinde mahkeme kalemine mu caat etmedikleri takdirde pay madan hariç kalacaklardır t olanların muhammen kıyme yüzde yedi buçuğu nisbetin pey akçasını veya millî bir b kanın teminat mektubunu ha len mahkeme kalemine muraca ları ilân olunur.

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işler için Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 150 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 - kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Ayı « « - 25 - «

Çorum Vilâyet Matbaa

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 12 — No. 700

ÇARŞAMBA

28 - Şubat - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

25 Halkevi daha açıldı

İsmet Paşa Hazretleri, Halkevlerinin memlekete ve vatandaşa yapacağı hizmetler hakkında mühim bir nutuk söyledi

Ankara 23 (A. A.) Bu gün saat 14 te Halkevinde, Halkevlerinin açılması yıl dönümü münasebetile büyük bir toplantı yapılmış ve bu toplantıda; Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım, Başvekil İsmet Paşalar Hazeratile Vekiller, Meb'uslar, Askerî ve Mülkî erkân ve memurin ve kadın, erkek çok kalabalık bir halk hazır bulunmuştur ; Merasime İstiklâl marşile başlanmış ve müteakiben Başvekil İsmet paşa Hazretleri şu nutku irat buyurmuşlardır :

Hanım efendiler, Beyfendiler !

Size söz söylerken, şimdi Türkiyede bütün memleketin halkçılarını, münevverlerini ve idealistlerini toplıyan bütün Halkevlerine hitap ediyorum; memleketin her tarafında şimdi anlayışta, azimde ve çalışmak harsında başlı başına kuvvetli olan bütün unsurları bir tek adam gibi nefes almaktadır . Size, bu gün mevcut olan 55 halk evine, orada toplanan bütün vatandaşlara müjdeliyorumki : Bu gün da 25 yeni halkevi daha açılmış bulunuyor [alkışlar]. Bu halkevlerini, yani 25 halk evini bütün halkevlerinin ve memleketin huzurunda açıyorum. Memnun olmanız için halkevi ailesine karışan yeni uzuvları adlarile birer birer huzurunuzda sayacagım ; Adapazarı, Amasya, Bayazit, Bergama, Bitlis, Çorlu, Düzce, Elâziz, Erzurum, İğdir, Kula, Maraş, Mardin, Milâs, Mudanya, Muş, Sandıklı, Siirt, Silvan, Ünye, Ürgüp, Ödemiş, Uşak, Urfa, Uzun köprü. Yeniden faaliyete geçen halkevlerine hep birden muvaffakıyet ve büyük ilerleme ve bu aziz vatana yüksek hizmetler dileyelim [alkışlar].

Arkadaşlar !

Halkevi, yeni Türkiye hayatının başlı başına bir unsuru, başlı başına bir remzidir. Yeni nesil, açık havada ve spor meydanında, bir dam altında, halkevinde toplanıyor. Ancak böyle bir nesildir ki beden kuvveti, ondan daha mühim olan fikir kuvveti ve iman kuvvetile yeni Türkiyenin istikbalini kuruyor. Yani zamanın bütün sert dileklerine cevap vermeye hazırlanıyor. Halkevleri; kurulan bütün medeniyetlerin üstüne geçmek iddiasında bulunan Türkiye Cümhûriyetinin hayatı için aziz bir toplantı yeri, bütün bu kabiliyetleri inkişaf ettiren bir mihrap sayılmalıdır .

Devamı ikinci sayfada

Halk evinde

Şehrimiz Halkevinin 2 inci yıl dönümü ve 25 yerde de yeniden açılan Halkevleri için 23 - Şubat - 934 Cuma günü yapılan merasim

Şen yurdumuzun şimdiye kadar 55 yerinde açılmış olan Halk evlerinin Yıl dönümünü ve yeniden açılacak 25 Halkevinin de açılışlarını kutlulamak için 23 - 2 - 934 Cuma günü içi ve tışı Millî ve Fırka bayraklarile süslenmiş olan Çorum Halk evinin büyük salonunda parlak bir merasim yapılmıştır .

Merasim başlamadan çok evvel salon ve koridor kâmilen memur, muallim ve büyük bir halk kütlesi tarafından işgal edilmiş, vaktinden evel gelenler, sonradan gelerek yer bulamıyan memleket evlâdına yer temini için halkımızın pek çoğu sıkışık bir vaziyette, büyük bir heyecan ve zevkle merasim nihayetine kadar ayakta beklemeği ihtiyar etmişlerdir .

İkinci yıl dönümünü yapmak suretile millî günlerinden birini yaşamakta olan Halk evimizin bu toplantısına muhterem refikası hanım efendi ile Valimiz Arif Hikmet beyfendi ve erkânı vilâyet ve mevki kumandanı bey ve zabitanı askeriyemizin kâmilen iştirakile Cümhuriyet Hükûmetinin, yegâne millî kültür kaynağı olan Halk evlerine verdiği ehemmiyeti göstermişlerdir .

Merasim başlamadan evel gelenler; heyeti idare tarafından sekerler ikram edilmek suretile izaz edilmişlerdir .

Merasime saat 13 te güzel sanatlar kumitesi reisi muallim Osman beyin idare ettiği musiki heyeti tarafından söylenen İstiklâl marşı ile başlanmış ve bütün halk büyük bir heyecanla marşı ayakta

— Artanı ikinci sayfada —

Halk evlerinin açılmasının yıl dönümü münasebetile Halkevi reisi tarafından çekilen tazimat telgrafları

Ulu Başbugumuz Gazi Mustafa Kemal Hazretlerine

Kurtardığınız sevgili yurdumuzda millî kültürümüzün kaynagı olan Halkevlerinin bu gün açılışının yıl dönümünü kutlulamak yolunda toplanan halkımızın içten doğan sıcak bağlılıklarını ve en derin sevgi ve saygılarını Büyük kurtarıcımıza arz etmekle bahtiyarız.

Halkevi reisi
Hasan

Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa Hazretlerine

Benliğimizi ve kültürümüzü yüceleştiren Halkevlerinin yıl dönümünü kutlulamak için toplanan Çorum halkının kalbî tazimatını en derin saygılarla arz eyleriz.

Halkevi reisi
Hasan

Sevgili Başvekilimiz İsmet Paşa Hezretlerine

Şen yurdumuzda kültür ve ülkü yolunda kalblerimizi birleştiren Halkevlerinin yıl dönümünü ve yeni açılan yirmi beş daha kardaş yuvasının açılışını kutlulamak için toplanan halkımızın çoşkun saygı ve sevgilerini Büyük başvekiline sunmakla bahtiyarız.

Halkevi reisi
Hasan

Cümhuriyet Halk Fırkası Kâtibi Umumisi Kütahya Meb'usu Recep Beyfendiye

Şen yurdumuzda millî kültür ve ülkü yolunda kalplerimizi birleştiren Halkevlerinin yıl donümünü ve yeni açılan kardeş yuvalarının açılışını kutlulamak sevgisile toplanan Çorum halkı, millî bayramını coşkun tezahüratla yaparken sevgili Kâtibi umumilerine sevinç dolu saygılarını arz etmekle bahtiyardır.

Halkevi reisi
Hasan

Gelen cevaplar

Çorum Halkevi Reisi Hasan Beye

C. Halkevlerinin açılmasının yıl dönümünden ötürü hakkım da bildirilen candan duygulara teşekkür eder, ülkümüze ulaşmak yolundaki çalışmalarınızda muvaffakıyetler dilerim efendim.

REİSİ CÜMHUR
Gazi M. Kemal

Çorum Halkevi Reisi Hasan Beye

Halkevinin açılmasının yıl dönümü münasebetile hakkımda izhar olunan samimi duygulara teşekkür ederim efendim.

Büyük Millet Meclisi Reisi
Kâzım

Çorum Halkevi Reisi Hasan Beye

Memleketinizde Halkevleri açılmasının yıl dönümünü ve yirmi beş halkevinin Türk cemiyetinin bünyesinde mevki alması münasebetile yapılan alakalı çalışma eserinizi takdirle kayit ederim. Bu güzel gün münasebetile Fırkalarını anan bütün arkadaşları candan teşekkürlerle kucaklarım. Her gün daha iyi, muhit için daha sıcak ve daha çalışkan hüviyet alması millî birlik hayatının kuvvetlenmesi için elzem olduğunu tekrarlarım efendim.

C. H. F. Kâtibi Umumisi Kütahya Meb'usu
Recep

İsmet Paşa H. z. lerinin nutku

Birinci sayfadan artan

Halkevleri, bizim kendi anlayışımıza göre, Türk vatandaşında, Türk Cümhûriyetinde, ahlak, ilim ve anlayış mefhûmlarının tatbik olunduğu, izah olunduğu, genişletildiği, kökleştirilip yerleştirildiği yerlerdır. Şiddetlı alkışlar.

Halk evlerinin; bilhassa karekter ve ahlak mefhûmlarında oynayacağı büyük role, bu gün şu anda bütün halk evlerinde toplanan vatandaşlarımın dikkatlerini celp etmek isterim. Halk evlerinde her toplanış, vatandaşın karakterini sağlamlaştırmak, yükseltmek, güzelleştirmek için iyi bir fırsat olmalıdır. Bütün ahlakların başında, bütün hassaların üstünde Türk vatandaşı vatan perverliği düşünmelidir [alkışlar].

Arkadaşlar: Vatanperverliği; Halk evlerinin terbiye etmek için belli başlı oğraşacakları, dikkat edecekleri ve takip edecekleri bir mevzu adetlirmeliyiz. Ve her vesile ile anlatmalıyız. Zamanın vesaiti ne kadar ilerlerse ilerlesin, memleketlerin zenginlikleri ne kadar çoğalırsa çoğalsın bir memleketin emniyeti için başlıca vasıta, esaslı vasıta ve tek vasıta evlatlarının vatan perverliği ve fedakârlığıdır. [Alkışlar]

Diğer malzeme, diğer her vasıta ve silâh olarak kullanılacak her şey, vatanperverliğin ve fedakârlığın yanında yüzüne bakılmaz yabancı bir şeyden ibarettir. Alkışlar.

Ancak milletlerin, fertlerin memleketi korumak için, memleketin yüksek, sağlam ve bilhassa masun yaşaması için icabında gösterebilecekleri fedakârlığın hudutsuz olduğunun bilinmesi, o memleketi yaşatacak olan tek şarttır.

Arkadaşlarım! Bütün halk evlerinde toplananlar sözümü işitsinler. Bu zaman, gelecek zamanlar ve geçmişler gibi Türk vatanverliğinin bu memleket hudutlarını bekliyen başlıca vasıta olduğunu hiç bir zaman gözden kaçırmıyacaklardır. Vatanperverlik, üzerinde karar ettiğim bütün bu sözleri dünyanın dört köşesinden türlü bulutlar geçtiği bir zamanda tarafımızdan serdedilmiş başlıca bir endişe olarak telâkki etmeyiniz. Bunun Halkevlerinde terbiye unsuru olarak, bunu bilhassa tebarüz ettiriyorsam ve bu tebarüz ettirmem dünyanın bir çok yerlerinde karışık havalara rastlıyorsa, bu bir tesadüften ibarettir. Geniş zamanda olsun, bulanık bir zamanda olsun ve her zaman Türk mevcudiyetinin vatanperverliğe ve fadakârlığa istinat ettiğini ve bu ahlâk mefhumunun bizim için esas oldu unu söyl mektedir. Halk evlerinin karakter sahasındaki vazifelerini anlatırken Büyük Gazinin milletin yüksek karakterli olarak yetiştirilmesine verdiği ehemmiyeti tebarüz ettirmek isterim. Yüksek karakterin başlıca tecellileri, doğru ve haysiyetli ve çalışkan olmaktır. Halkevleri, bu mefhumları her vesile ile tebarüz ettirmeğe, doğru ve haysiyetli, çalışkan vatandaşlar yetirştirmeğe hususi bir itina göstermelidir.

Arkadaşlarım: Bu vesile ile müsbet ilimler üzerine verdiğimiz ehemmiyeti tekrar bütün Halkevlerinin dikkatleri önüne koymak isterim. Bu zemanda yetişen nesillere, gelecek nesillere müsbet ilimlerin sade ve yaratıcı mahiyetini bütün memleketin endellek tüelleri, memurları şurada ve burada görmüş olanlarını her veçhile anlatmalıdır.

Arkadaşlar: Yeni nesiller bizim bu bulunduğumuz şartlardan çok daha muğlak şeraitte yaşamak için hazırlanıyorlar. Fızık, elektirik, kimya ve bu gibi müsbet ilimlerin tatbikatını bilenler, bütün Halkevlerinde toplananlara söyliyorum. Her vesile ile ilmî seviyesi mahdut olanların bile kavrıyabilecekleri sade şekillerle anlatmağa çalışmalıdırlar: Halkevleri, tekemmül ettikçe bir mektebin labratuvarı gibi sade vasıtalarını toplıyarak vatandaşlara müsbet ilimlerin tatbikatını göstermelidirler.

Arkadaşlar: bilinmiyen şeyler, insanların iradesi üzerinde ürkütecek tesir yapan vatandaşların, görgüleri ve bilgileri arttıkça cesaretleri, teşebbüs kuvvetleri ve içinde bulundukları şartla istikbale emniyetleri artar. onun için yeni memleketin kurulmasında Büyük Gazinin esaslı olarak, büyük bir isabetle gösterdiği müsbet ilimlerin memlekette yapılmasına, tatbik edilmesine, her kes tarafından heves edilmesi lâzımdır. Halk evleri ictimaî mevzularda vatanı yükseltmek için sarf ettikleri gayret, kadir, müsbet ilimleri vatanda sade ve umumî şekillerile yapmak için hususî bir dikkat göstermelidirler.

Güzel sanatlar, halk evlerinin belli başlı iştigal ettigi esaslı bir mevzudur. Halkevleri vatanda güzel sanatlardan, vatandaşın terbiyesi için, Vatandaşa azminin kuvvetlendirilmesi için nasıl istifade edilecegini telkin eden bir toplantı yeri almalıdır.

Arkadaşlar! Güzel sanatlar yalnız yüksek bir insan cemiyetinin temeli olan ince ve güzel hisleri terbiye eden vasıta değildir.

En sert iradeleride yetiştirmeğe vasıta olan başlıca bir münebbih, başlıca bir yörütücüdür. Çetin bir mücadele havatında ugraşacak unsurların yüreklerinde kuvvet, neşe, hayat, azım bulmaları, muvaffak olabilmeleri, mucadele edebilmeleri için hem başlangıç noktası, hemde vasıtası ve hemde neticeye ermenin tesiri, tılısımı güzel sanatlardır. Halk evlerinde toplanan vatandaşların ve vatanda ülkü sahibi çalışmak ve çalıştırmak istiyen bütün güzide unsurların toplantı yeridir. bu sene bize Halk evlerinin faaliyeti hakkında verilen malumat, hepinizi memnun edecek kadar zengındir. Fakat önümüzdeki sene yeni 25 halk evinin birleşmesile toplanan büyük camia, vatana daha büyük hizmetler, daha sürekli, daha feyizli neticeler vermelidir. Arkadaşlar! bu vatanın asırlardan beri muhtaç olduğu şey, vatandaşların tek bir aile gibi toplanarak orada vatanın ilerlemesine medar olacak esaslı faaliyetleri beraber tanzim etmeleri ve beraber takip etmeleridir. Halk evleri bütün vatandaşların müşterek malıdır. Halk evlerinin temiz. feyizli ve ilerler bir halde olması, bütün Devlet memurlarının vatandaki bütün entellek tüelleri sınıfının, bütün ilerlemek isteyen unsurların müşterek malı, müşterek vasıtasıdır. Halk evlerinin her hangi bir muvaffakiyetsizliğinden dogacak her hangi bir mesuliyet hepisinin boynundadır.

Arkadaşlar! Halk evlerini çogal mağa çalışmalıyız. Halk evlerini sesini memleketin her tarafın işittirmeğe, yaymağa çalışmalıyız. Halk evlerinin yükselmesi, her vasıta ile mücehhez olması iç Devlet memurunden vatandaş kadar herkes aklını ve elinde geldiği kadar vasıtasını birleş tirmeğe çalışmalıdır. Bütün Hal evlerine söyleyorum: muntazam feyizli çalışmanın temeli müesse selerin bütçe noktai nazarında düzgün olmasını temin etmek tedir başkasının lutfuna ve yar dımına ıhtıyaç gösterenlerin haya tı suni ve süreksiz bir hayattır. Onun devamına güvenılmezk feyzine ve tesirine inanılsın. He şeyden evel devamlı bir haya o Halk evinde bulunan insanların o halk evinde bulunan aile e radının emir ve muntazam ve devamlı yaşamasını temin edeb lecek bir bütçeye akıl erdir melerile mümkın olabilir. Bütç mutavazi ve vesait mahdut ola bilir. Fakat her şeyden önc muntazam ve devamlı olmas lâzımdır.

Yenı Türkler açıkta, kırda spor meydanlarında, dam altında halk evlerinde ideal st vatandaş lar toplanışı halınde yaşamakta ve yetişmektedirler. Bütün Halk evlerine geniş feyizler dilerim [Sürekli alkışlar.]

Halkevinin yıl dönümü

— Birinci sayfadan artan —

dinlemişlerdir. Sonradan hep bir ağızdan, musiki heyeti ile berabe Cümhuriyetin Onuncu yıl dönümü marşı söylenmiştir.

Memleketimizin kıymetli hatıplarından muallim Rifat bey hazırunu selâmlamış ve Cümhuriyet Halk Fırkasının bu proğramına koyduğu "Halkevlerini yer yer kurmağa başlamak suretile Türk milletinin ruhunda mevcut olan yüksek kabiliyeti inkişaf ettirerek, muasır medenî milletler seviyesine yükselmesini temin edecek ve Aziz yurdumuzun her noktasında yaşayan vatan evlâdını yaşayışta, düşünüşte birleştirmek ve bir olan gayeye el birliğile yürümek için lâzım olan şerefi, bu yuva ile vatana mühim bir hizmet etmiş olduğunu ve medenî milletlerin kazandığı muvaffakiyetleri Avrupa milletleri ev teşkilâtı üzerinde güzel mukayeseler yaparak Halkevlerinden pek büyük hizmetler beklendiğini izah edici ve çok alkışlanan güzel bir hitabeyi müteakıp Halkevi Köycüler şubesi azasından Vilâyetimiz mektupçusu Salim bey tarafından da Halkevlerinin maksadı teessüsü ve vazaifi hakkında gayet veciz bi nutuk iradedilmiş ve alkışlanmıştır. Bundan sonra heyeti idareden muallim Osman bey; riyaset tarafından 79 Halkevine çekilen kutlulama telgrafı ile kardeş evlerden gelen telgrafları okumuş ve her telgraf, hazır olanlar tarafından var olsun!ar sadalarile alkışlanmıştır.

Bu millî günü bizlere kazandıran Büyüklerimize ev namına Reis Hasan bey tarafından çekilmek üzre hazırlanan ve kısmı mahsusumuzda münderiç telgraflar okunmuş ve alkışlarla tazim duyguları izhar edilmiştir.

Saat 14 te Ankarada yapılacak merasimi takip etmek üzre alınan radyo tertibatı ile Sevgili Başvekilimiz İsmet paşa hazretlerile, Denizli meb'usu Necip Ali beyfendi tarafından söylenen nutuklar sonuna kadar büyük bir heyecan ve alâka ile dinlenmiş ve badehu hazırun, güzel bir hava içinde geçen millî toplantının tatlı neşesi içinde akşama yakin dagılmışlardır.

Osmancık kaymakamlığı

Münhal bulunan Osmancık Kaymakamlığına Elaziz vilâyeti maiyet muru Niyazi Ferruh bey tayin yurulmuştur.

Tekaütlük

Kendi isteği üzerine Nüfus kâ- lerin Mehmet Ali efendinin teka- ğü yapılmıştır.

Kar ve kış

Bu hafta, ara sıra güneş açılkla beraber her taraf karla ülü ve hava kapalı ve bulutlu ti. Bir kaç gündenberi sougun deti kırıldı isede postalar henüz intizamini bulamadı. Hiç bir afta zeriyat yapılamıyor.

KAYSERİ VALİSİ

ahiye müdürlerini ve muhtarları topladı

Kayseri : 27 (A. A.) - Merkeze lı Nahiye Müdürleri ve köy htarları toplanmışlardır. Bu lantıya riyaset eden Vali, köylünün dertlerini, dıleklerini dinmiş ve nahiye Müdürlerine bu susta bazı direktifler vermiştir.

Demir yolları tarifesi

20 Martta değişiyor

Ankara : 27 (A. A.) - Devlet mir yolları; martın yirmisinde kara, İstanbul ve Ankara, İzmir Konya muhteliti için bir tarife bik edecektir. Buna nazaran istasyona uğramamak şartile cu tireni 19, 30 da İstanbuldan kacak ve 9, 50 de Ankaraya lecektir keza 19,5 de Ankaran kalkacak ve 9 da Haydar şaya ugrayacaktır. Her istasna ugrayacak olan İstanbul hteliti de saat 10 da İstandan hareket ve 8, 43 de karaya gelecek, keza 20, 10 da karadan kalkacak 12, 30 da anbula varacaktır.

İzmir - Konya muhteliti 12 de karadan kalkacak 20 - 20 de kişehire ve 8 - 40 da Eskişehir kalkacak 17 de Konyaya varactır.

Maliya Tahsıldarları

yu kahve renginde elbise geyecekler

Ankara : 20 (A. A.) - Köylerde aşan ve halkla daimi temas inde bulunan tahsildarların ecek'eri elbiseler hakkında Ma Vekâleti yeni bir tamim yapıştır. Bu tamime nazaran tahsildarların giyeceği elbise bundan a koyu kahve rengi ve yeni kumaştan olacak ve çorap yine aynı kumaştan dolak ilecek ve elbiselerin kol kaları üzerine vişne çürüğü ren şerit konacaktır.

Umumi Meclis

Beşinci intihap, Birinci ictimaı

12, 15 - Şubat - 934 — Beşinci, altıncı toplantı

Vilâyet umumî meclisi Şubatın 12 inci pazartesi günü saat 14 te Vali Arif Hikmet beyfendinin riyaseti altında, 5 inci ictimaını, aza: Salim, Nazmı, Rifat, Şakir, Tahir, Ahmet. Ağabey, Nurettin, Mustafa, Mehmet, Bedri, Cemal, Zıya, Mahmut, Ali Riza, Abbas, Mehmet ve Fahri beyler huzuru ile akdeyledi.

Zaptı sabıkın aynen ve müttefikan kabulünden sonra bütçe encümeninden tevdi edilen mazbatalar okundu. İskilip - Tosya - Çankırı yolu alât ve edevatının muhafazası için şehrî 125 kuruş bedel ile tutulan odanın icarı muvafık olduğu ve tahsisatından bedelinin tesviyesi, millet mektepleri için 9 adet kitabın emaneten mübayaasına ve Çerekli yolu silindirajına ait tahakkukat evrakının mütalaasının beyanı zımnında Hususî muhasebe müdürlüğüne ve bütçenin müsaadesizliğine binaen silindirlerin icar edilen mahalde bu sene de muhafazası ve yeniden bina inşasına imkân bulunmadığı, 515 kuruşa satılan âlat ve edevatı turukıye bedelinin irat kaydına ve eşyanın demir baş eşya defterinden kaydının terkinine, Cemil bey mektebi baş muallimi Hakkı beyin hastahanede tedavi olunan kayın validesinin üçretten istisnası, Nafia dairesinin icarında bulunan binanın zemin katındaki marangoz dükkanının Nisan ayı zarfında Nafiaya teslim edileceğinden ayrıca silindir parçalarının muhafazası için anbar isticarına lüzum kalmadığı, İdarei hususiye vekilinin berayı muhakeme Mecidözüne Posta otomobili ile ve ehven bir ücretle gönderilmesi ve masarifi zaruriye ve hakikiyesinin tahsisatından tesviyesi, evrakı vârideden Başmühendisliğin icar bedeli 10 liranın bütçeye konulması hakkındaki müzekkeresinin Nafia ve bütçe, Muhasebei hususiye müdürlüğünün 5000 tabak battal kâğıt ile 10 top eseri cedit kâğıdının mübayaasına dair müzekkeresinin bütçe, yol parasının taksit aylarının ve Vilâyet dahilinde işlemekte olan kamyon ve otomobillerden ve kireç ocakları dan alınacak resmin tesbitine dair müzekkerenin bütçe ve Nafıa, Daimî encümene ait 113 parça evrakın tetkiki icra edilmek üzere bütçe encümenine ve iki bini mütecaviz yol mükellefiyetine teallukeden istidaların Daimî encümenin teşekkülünde tetkikı zımnında tebiri, Muhasebei hususiyeden verilen devair teklif bütçelerinin Nafia, Müteferrika Maarif ve Bütçe encümenlerine, Aşık bükü köyüne bağlı İshaklı köyünün Esenli köyüne raptı ile Esenlinin kâmile raptından sarfı nazar olunması ve evrakın İdare heyetine tevdii, muhtarlık teşkili kabiliyetinde bulunmayan Alacaya bağlı köylerin isimlerini havi Mahmut bey Alaca, tarafından verilen cetvelin Dahiliye ve boru bedeli 1100 liranın İskilip belediyesine verilmek üzere 934 senesi bütçesine konulması teklifini ihtiva eyleyen Şakir, Tahir, Ahmet beyler İskilibin - takrirlerinin bütçe encümenine havaleleri kararlaştırıldıktan sonra Şubatın 15 inci perşembe günü saat 14 te toplanmak ve evrakı vâride okunmak üzere celseye nihayet verildi.

* *

Vilâyet Umumî meclisi altıncı içtimaını Şubatın 15 inci Perşembe günü saat 14 de, Vali Arif Hikmet beyfendinin Riyasetinde, Aza: Salim, Nazmı, İhsan, Rifat, Şakir, Tahir, Hüseyin, Ahmet, Ağabey, Nurettin, Mustafa, Bedri, Cemal, Zıya, Mahmut Ali Rıza, Abbas, Mehmet, Fahri beyler huzuriyle akdeyledi.

Zaptı sabık aynen ve müttefikan kabul olundu.

Okunan evrakı varideden İskilip, Mecidözü Kaymakamlıklarından yekdiğerine bağlanmaları zarurî olan köylerin esamisini gösterir cetvellerle Zıya bey Mecidözünün takriri dahiliye, Daimî encümen ikinci kâtibi Mahmut efendinin maaşının ziyadeleştirilmesini havi istitası bütçe, Telefon santralı fen memuru Ahmet efendinin tamir ettiği Santrala vazettiği âlat bedeline mukabil 186 liranın verilmesini muhtevi evrakın dahiliye, azadan Mahmut bey - Alacanın, kazaları spor cemiyetine 150 lira muavenet teklif takririnin bütçe encümenlerine havaleleri ittifakla, Bayat Nahiyesi su yoluna ferş edilmek ve bedeli Muhasebei hususiye bütçesinden verilmek üzere Daimî encümen karariyle İskilip Belediyesinden alınan 67 demir boru bedelinden bakiye kalan 1100 liranın 934 senesi bütçesine muaveneten konulması, Doğum ve Çocuk bakımevi inşaatiyle İdarei hususiyenin bilumum davairine ait Mimari husuata otuz ay nazaret ve evrakı fenniyelerni tanzim etmiş olan Baş mühendis Nusrat beye beher ay için maktuan ellişerden 1500 lira ücretin İdarei hususiye bütçesine konulması iki rey muhalife karşı ekseriyetle, Osmancık yolu Bayat mıntakası inşaat mahalli edevatı turukiyesinin muhafazası için Şehri bir lira ücretle iki odanın icarı, Celilkırı köyünden fazla tahsil olunduğu anlaşılan hayvanlar vergisinden otuz beş kuruşun reddi, beşer yüz liralık kinin ve Neosalvarsanın birer ay müddetle münakasaya vazı, Maarif Müdürlüğünün teklifi veçhile ilk tedrisat Müfettişlerinin merkezi kazada istihdamları, Hastanenin pamuk bedeli 25 lirayı tecavüz etmediği cihetle Makamı Vilâyetin mucip işaretine iktiran ettirilmek üzere Sıhhiye müdiriyetine tevdii, İskilip kazası ilk mektepleri ihtiyacından fazla olduğu tahakkuk eden sekiz kalem eşya bedelinin muavenet tahsisatından mahsubu icra kılınmak şartile Orta mektebe devri, köhneleştiği anlaşılan altı adet teskirenin demirbaş eşya defterinden kayitlerinin terkini, muallim Servet hanım ve 9 nefer arkadaşlarının istihkaklarına ait evrakın Maarif encümenine havalesi ve Ortaköy Muallimi Ali Fuat beyin geçen seneden kalmış istihkakına dair evrakın diyon evrakiyle birleştirilmek üzere Muhasebei hususiye Müdürlügüne tevdii, Yozgat yolunda amelei mükellefe tarafından zıyaa uğratılan ve bedeli 250 kuruş tazmin ettirilen beş adet Çekicin demirbaş eşya defteri kaydinden terkini, merkezi Vilâyetteki beş ilk mektebin noksan cam ve çerçevelerine taalluk eden evrakın Maarif müdürlügüne havalesi, kutlulama bayramında Maarif dairesinden alınmış olan boya bedeli 13 liranın ilk Mektepler müteferrika tahsisatından sarfı, orman muhafaza memurlarından Tevfik efendinin zevcesine ait ücreti tedaviyi ita edemeyeceğinden ücretten istisnası, Mecidözüne tabi Düdüklük, Bekâr oğlu köylerinin Alacaya raptı hakkındaki teklifin şayanı kabul olmadığı ve keza mezkûr kazaya tabi olup Alacaya bağlanması teklif edilen Mullahasan, Göpsan, Fındıklı köylerinin Mecidözü kazasında ipkaları ve Cemil bey Nahiyesine tabi Şeyhmustafa köyünün Çoruma bağlanmaları için geçen sene de yaptıkları müracaatın Vilâyet

Kararname

Kararname No : 14860

Türk bayrağı altına girecek vapurlar hakkında İktisat Vekâletince hazırlanarak Şûrayı Devletçe tadilen tanzim ve 20 - 7 - 1933 tarih ve 11358 sayılı tezkere ile tevdi olunan ilişik nizamnamenin meriyete konulması, İcra Vekilleri Heyetinin 22 - 8 - 1933 toplanışında tasvip ve kabul olunmuştur.

REİSİ CÜMHUR
GAZİ M. KEMAL

Başvekil İSMET Ş. SARACOĞLU — Adliye Vekili — Millî Müdafaa Vekili ZEKÂÎ — Dahilye Vekâleti V. Dr. T. RÜŞTÜ

Hariciye Vekili Dr. T. RÜŞTÜ — Maliye Vekâleti V. HİLMİ — Maarif Vekâleti V. Dr. REFİK — Nafia V. HİLMİ

İktisat Vekâleti V. MUHLİS — Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekili Dr. REFİK

Gümrük ve İnhisarlar Vekili ALİ RANA Z. — Ziraat Vekili MUHLİS

Türk bayrağı altına girecek vapurlar hakkında nizamname

Madde 1 - Hakikî ve hükmî şahıslar tarafından gerek yaptırılan gerek satın alınan gemilerin tescilinden evvel sahiplerinin aşağıda yazılı vesikaları raptederek İktisat Vekâletine istida ile müracaat etmeleri icabeder. Vesikaları yolunda görülmiyen gemiler Türk gemisi olarak tescil edilmezler ve binnetice sahillerimizde seyrüseferlerine müsaade edilemez. Vesikalar şunlardır ;

a - Gemi eğer yeniden inşa edilmiş ise tekne, makine, kazan ve tekmil teçhizatına ait tarifnameleri (Specification) ve bilumum plân ve dayağramları ve beynelmilel tanınmış gemi tasnifi müesseselerinden biri tarafından verilmiş vesika veya musaddak sureti,

b - Gemi kullanılmış olarak alındığı takdirde geminin pofili, güverte plânları, maktaı azamisi (en geniş yerinin maktaı),

c - Ecnebi bayrağını taşıyan bir gemi ecnebi bir memlekette satın alınmış ise beynelmilel tanınmış gemi tasnifi müesseselerinden biri tarafından verilmiş sınıf şehadetnamesi,

Ecnebi bir gemi Türk sularında satın alınmış ve sınıf vesikası gösterilmemiş ise mahallî deniz ticareti müdürlüğü tarafından verilecek seyr kabiliyeti şehadetnamesi .

Madde 2 - Posta gemilerinin kullanılacağı hizmetlere göre sınıflara ayrılması şöyledir:

a - Makineli birinci sınıf posta gemileri

b - Makineli ikinci sınıf posta gemileri

c - Makineli üçüncü sınıf posta gemileri

d - İç hatlara mahsus gemiler

Madde 3 - İkinci maddede yazılı sınıflara ayrılmış gemilerin alındığı zaman haiz olmaları lâzım gelen esas vasıflar aşağıda yazılıdır.

a - Sınıfı için :

1 - 3500 gros tonilâtosundan aşağı olmamak,

2 - 15 Yaşından yukarı olmamak (yeni denize indirildiği tarihten itibaren onbeş seneden fazla geçmemiş olmak)

3 - Sürati 16 milden aşağı olmamak,

4 - Hücreli dabıl botumlu olmak ve geminin ana bölmelerinden birisi su ile dolduğu zeman gemi sephiyesini (yüzme kabiliyetini) muhafaza edebilecek kadar bölme tertibatını haiz olmak,

5 - Marmara, (su boşaltma) yangın söndürme, vantilâtör tertibatı bulunmak, (vantilâtör tertibatı hiç olmazsa birinci ve ikinci salonlarla yolcu alınan kapalı yerlerde behemehal bulunacaktır .

6 - Uzun sefer gemilerinde bulunması lâzım gelen seyir ve tahlisiye alât ve edevatı bulunmak,

7 - Kömür yakmak, (gaz, benzin ve mazot gibi yanacak mayii taşıyan gemiler bu kayıttan müstesnadır)

8 - Beynelmilel itilafnameye uygun telsiz cihazı bulunmak .

b - Sınıfı için :

1 - İkibin gros tonilâtosundan aşağı olmamak,

2 - Sürati 14 milden aşağı olmamak ,

3 - a - sınıfının 2, 4, 5, 6, 7 ve 8 inci fıkralarında yazılı vasıfları haiz olmak,

c - Sınıfından olanlar için :

1 - 400 gros tonilâtosundan aşağı olmamak,

2 - Sürati 12 milden aşağı olmamak,

3 - a - Sınıfının 2, 4 ve 5 inci ve 7 inci fıkralarında yazılı vasıfları haiz olmak .

4 - Beynelmilel itilâfnameye uygun olarak sınıfına göre tahlisiye edevatı bulunmak.

d - Sınıfı için :

1 - Yeniden inşa edilmek,

2 - İşleyeceği denize tahammülü olmak,

3 - Sürati 12 milden aşağı olmamak, (haliç vapurları için sürat 9 mildir).

4 - Kutru otuz santımdan aşağı olmamak üzere projöktörü olmak,

5 - Marmara, (su başaltma) yangın söndürme, alt salonlarda aspiratör tertibatıarı bulunmak,

6 - Sınıfına göre tahlisiye edevatı bulunmak,

Madde 4 - Umumî hükümler :

1 - Bu nizamname hükümleri dış ve iç hatlarda yalnız postaya çalışıp yolcu, yük ve hayvan nakleden gemilere şamildir.

2 - C - Sınıfı gemiler postaya çalıştıkları takdirde Karadenizde Gerempe burnu ile İğne ada arasındaki hattın şimaline ve Ege denizinde de 38 derece arz dairesi cenubuna geçemezler.

3 - Bundan sonra gerek yaptırılacak, gerek satın alınacak şilepler yalnız bu nizamnamenin 1 inci maddesinin hükmüne tabidirler . Bunların kullanılmış olarak alınmaları halinde yaşları on beş seneyi geçmiyecektir .

4 - Bu nizamname hükümleri umumî meclisince ret edilmiş olmasına mebni tekrar müzakeresine mahal olmadığı hakkındaki Dahiliye encümeni mazbatalarının ve evrakı müteferriasının evvelemirde mutalalarının alınması için İdare heyetine tevdii, Hastaneye ait Sabun, Şeker, sade yağ, mercimek, kuru üzüm, makarna, şehriyeye yapılan ilânata rağmen talip zuhur etmediğinden komsiyonu marifetile emaneten mübayaası ve bedellerinin tahsisatından sarfı kararlaştırıldı. Şubatın 19 uncu Pazartesi günü saat 14 de toplanmak ve evrakı varide okunmak üzere celseye nihayet verildi.

Vilâyet İdarei Hususiye Müdürlüğün

İdarei hususiyeye ait, Sungu luda vaki iki bap dükkânın m kiyetleri müzayedeye vazedilm tir şeraiti anlamak ve pey s mek üzere Sunğurlu kaymakam lığı ile Çorum hususi muhase müdüriyetine müracaatları il olunur.

Çorum Sulh Hukuk Hakimliğinde

Çorumun Şeyheyup mahal sinden Hüseyin hoca oğullarınd Kâmil kızı küçük Hasibenin a ve babası öldüğünden ded Mustafa oğlu Yusufun vasi ta edildiği ve işbu tayine itiraz olanın tarihi ilândan bir ay için mahkememize müracaatları il olunur .

Zayi tasdikname

Ankara Sultanisinin 8 inci s fından 335 senesinde aldığım t diknamemi zayi ettim. Yenisini cağımı ilân ederim.

761 numaralı Ahme Ve

150 gros tonilâtodan aşağı ge lere şamil değildir .

Madde 5 - Şûrayı devletçe g rülmüş olan bu nizamname 1 ağ tos 1933 tarihinden muteberdir

Madde 6 - Bu nizamname h kümlerinin icrasına İktisat Ve memurdur .

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işler için Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 150 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 - kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Ayı « « - 25 - «

Çorum Vilâyet Matbaa

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 12 — No. 701

ÇARŞAMBA

7 - Mart - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Umumi Meclis

Beşinci intihap, Birinci ictimaı
19 - Şubat - 934 — Yedinci toplantı

Vilâyet Umumî meclisi, yedinci toplantısını Şubatın 19 uncu pazartesi günü saat 14 te Vali Arif Hikmet beyfendinin riyasetinde Aza; Salim, Nazmı, İhsan, Rifat, Şakir, Tahir, Hüseyin, Ahmet, Ağabey, Nurettin, Mustafa, Mehmet, Bedri, Cemal, Zıya, Mahmut, Ali Rıza. Abbas, Mehmet ve Fahri beyler huzurile akdeyledi .

Zaptı sabık aynen ve müttefikan kabul olundu; Yeni çamlıca nahiyesi Müdürlüğünün, ikamet eylediği Laçin köyünden kaldırılarak Çamlıca köyüne nakli, Katrançayı köyünün Harmancık köyünden ayrılmasını havi evraklarla kaza ihtiyacatını havi 7 maddeden ibaret Alaca Kaymakamlığının tahriratından yekdiğerine bağlanması icabeden köylerin esamisini havi listenin dahiliye ve hususatı sairenin taalluku dolayısile bütçe, Baş mühendisliğin çadır mübayeasına dair müzekkeresinin Nafia ve İdarei hususiyeden mevrut 933 senesi Teşrinisani mahine ait mizan cetvelinin evrakı müsbitesiyle teşekkülünde tetkik eylemek üzere Daimî encümene iadesi, Ziraat Vekâletinin, 934 senesi bütçesine damızlık buğa konulmasına dair tahriratının evvelce verilen bu hususa ait evrakla tevhit edilmek üzere müteferrika encümenlerine havalesi, aslın vüruduna kadar ücretle hastanede serbest eczacılardan birinin istihdamına mesağ bulunmadığı huzuru meclise davet olunan Sıhhiye müdürü Mustafa beyin beyanatından anlaşılmasına binaen istihdamından sarfı nazar olunmuş, yalnız eczahanenin Sıhhat müdürlüğünce bulundurulacak mütehassıslarla beraber meclisimiz azasından Mehmet bey Osmancık, Hüseyin, İhsan, Zıya, Ağabey beylerden müteşekkil komisiyon marifetile mualecatın devrütesbiti ve bütçe encümeninden iade edilen 106 adet evrakın taalluku dolayısile daimî encümen kalemine iadesi ve Belediye tarafından mevsim itibarile muvakkaten işgal edilen Futbol sahası için icar alınması ve Alacanın Yenice mıntakasındaki tamirci kulübesine ait daimî encümenin 143 No lu kararına merbut evrakı müsbitenin tevdii için evrakın Baş Mühendisliğe iadesi, Osmancıkta vaki Gemici mektebinin keşifnamesinde yazılı noksanlarının tamirine kifayet edecek tahsisat bulunup bulunmadığının Hususî muhasebe müdürlüğünden istifsarı, hastane süt ve saire müteahhidi Hacı Ömerin Muhasebei hususiyedeki istihkakının teminatına kabul edilmemesi hangi kanuna müstenit bulunduğunun Muhasebei hususiye müdüriyetinden istilâmı, Başmühendisliğin 94596 liralık tahsisatı munzamma ve yedi bin liranın nakli hakkındaki teklifinin cetvellerle tetkiki için Muhasebei hususiye müdüriyetine tevdii, Kömür müteahhidi Mehmet ağanın istihkakına mukabil iki bin liralık hazine tahvillerinin arzu ve talebi veçhile verilmesi, Kamyon ve otomobillerle taş ocaklarından alınacak resme ait senei sabık kararile tarifenin tevdii için Muhasebei hususiye müdürlüğüne iadesi ve Dava vekili Kâmil efendinin beş lira ücretine zam hakkında ekseriyet hasıl olmayup arada tesavi hasıl olduğundan dava mevcudile hükme iktiran eden miktarın tesbiti için tekrar bütce encümenine iadesi ve Muhasebei hususiye dairesince talep edilen 5000 tabaka battal ve 10 top kâğıttan nısfının komisiyonu marifetile emaneten mübayaası ve bedeli 56 liranın tahsisatından sarfı, Nafianın Alaca, Yozgat yolundaki âlâtı turukiye muhafazası için 932 senesinde icardan tahakkuk eden 10 liranın 934 senesi bütcesine düyun olarak konulması ve düyuna müteallik avrakın ikmali nevakısı zımnında Hususî muhasebe müdürlüğüne iadesi, İskilip kazası Muhasebei hususiyesine bir refik ile iki tahsildar ilâvesi hakkındaki teklifin bütcenin müsaadesizliği hasebile reddi, halen Tosya kazasına tabi Kargı Nahiyesi merkezi ile bu Nahiyeye tabi Karaboya, Göl, Mora, Pelidözü Hanbaz, Runkuş köylerinin Osmancığa raptı, Mecidözünün

— Devamı ikinci sayfada —

Yeni vergi lâyihaları

Lâyiha etrafında Maliye Müsteşarının izahatı

Ankara 5 - Maliye Müsteşarı, yeni vergi lâyihaları tırafında şu izahatı vermiştir :

Eskiden yapılmış fabrikalarda yapılan şekerin kilosundan 12, yeni yapılan fabrikalardan da 10 kuruş alınacaktır . 25 liradan fazla iradı gayri safisi olan binalar vergiye tabi tutulacaktır . Sanayi müesseselerine 15 bin liraya kadar yapılan ciro muafiyeti, ip ve iplik gibi mevaddın muamele vergisi muafiyeti kaldırılmıştır . Elektriğin her kilovatınıdan seyyanen her yerde iki kuruş, elektrik istihlâk eden Sanayi müesseselerinden de beher kilovattan bir kuruş vergi alınacaktır . Hava gazının beher metre mikabından bir kuruş resim alınacaktır . Ham petrol ve müşfekatının inhisar altına alınması hakkındaki kanun lâyihasile petrola inhisar resmi namile bir şey ilâve edilmiyor . Evvelce petroldan alınan muamele vergisi 1,5 santıma çıkarılmakta ve ham petroldan da 5 kuruş inhisar resmi alınması teklif edilmektedir . Mazota da 80 santım kadar bir zam yapılmıştır . Kazanç vergisinde takdir usulü kaldırılmakta, karinelere istinat etmekte, icar takdiri kaldırılmakta, gayri safi irat esası konulması ve mükellefiyete tahmili esasları kabul olunmaktadır. Memur ve müstahdemler eski nisbetlerde vergiye tabidirler . Munzam, iktisadî buhran vergisi memurlara şamil değildir . Bu defa zam, diğer kazanç erbabına, vergilerinin beşte biri nisbetinde bir buhran vergisine tabi tutulması şeklindedir . Tahsisattaki bakaya içinde bazı esaslar teklif olunmuştur . Emanette aşaki ve mahsulâtı arziye vergisi bakayası, çiftçiyi himayeten terkıyn ediliyor . Bir sene mahsulü olarak tatbik edilip bilâhare bir çok karışıklığı mucip ve tatbik kabiliyeti olmadığı anlaşılan maktu vergi ile harp senelerinde ihdas edilen harp vergisi de temamen terkıyn edilmektedir . Bakaya görülen bazı vergilerin aslını tediye edenlerden cezalarının terkıyını kabul edilmiştir. 1923 senesine kadar arazi ve bina vergileri bakayası temamen terkıyn edilmiştir. 1923 senesinden sonraki bakaya mükellefi 1932 senesinde temamen tesviye edildiği takdirde arazi vergisinde yüzde altmış kadar, bina ve diğer vergilerde yüzde elli kadar tenzilâta tabi tutulacaktır. Bazı vergilerde vardır ki, meselâ kazanç ve diğer muhtelif vergilerde, miadında verilmediği takdirde yapılan yüzde on, bu defa bütün vergilere teşmil edilmektedir. Yalnız buna mukabil taksitini daha evvel verenlere yuzde beş nisbetinde bir tenzilât yapılacaktır. Bu yeni zamlardan dört milyon küsur liranın elde edileceği tahmin edilmektedir.

Reşit Galip bey öldü

Mecliste merhumun hatırasını tazizen bir dakika sükût edildi

Ankara : 5 - (A. A.) Sabık Maarif Vekili ve Aydın Mebusu Reşit Galip bey dün gece sabaha karşı vefat etmiştir.

Reşit Galip bey zatürreeden muztarip bulunuyordu, cenaze merasimi yarin yapılacaktır. Büyük Millet meclisinin bu günki ictimaında celsenin açılmasını müteakip Reis Rafet bey Reşit Galip beyin vefat ettigini heyeti umumiyeye bildirmiş ve mütevefanın hatırasını tazizen denmişdirki; Reşit Gelip bey, aramızda çok yüksek ve cevval, zekâsı tatlı ve ateşli ifadelerile tanınmış, kuvvetli bir hatip, bir devlet adamı idi. Gerek Meclis ve gerek Maarif vekâletinde bu miliete yüksek hizmetler ifa etmiştir. Türk, tarihi, Türk lisanı, Türk ülküsü, için çok çalışanlar arasında bulunuyordu. Reşit Galip bey hayatı hususiyesindede tam manasile bir insanı kâmil idi. Bu kıymetli arkadaşımızın aramızdan ebediyen ayrılması sebebile arkadaşlarımı bir dakika süküte davet ediyorum. Bir dakika sükuttan sonra reis ruznamedeki bu gün için müzakere edilecek bir madde olmadığı cihetle ictimaa nihayet verildiğini ve mustacelen görüşülmesi icap eden lâyiha bulunduğundan yarın saat on beşte toplanılacagını bildirmiştir.

Umumi Meclis ve Bütçe

Vilâyet Umumî meclisi dünki toplantısında 1934 senesi bütçesini 370 bin lira ve yol mükellefiyetini beş lira olarak kabul etmiş ve varidat ve masrafın terkıminde çok hassas ve itinalı hareket edilerek bütçemizi emin esaslara istinat ettirmiştir.

Kış ve hava

Bu hafta içinde hava pek az açık ve çokça kapalı devam etmiş ve ara sıra yağmur serpintisi olmuş ise de souk yok deneeek derecededir. Lodos karları eritmiş her taraf çamurdur.

Kasaba etrafında tek tük çift başlamış ise de çamur ziraate müsait değildir.

Münhal beş Meb'usluk

Ankara : 5 (A. A.) - Cümhuriyet Halk Fırkası Umumi Kâtipliğinden bildirilmiştir:

Münhal beş meb'usluk için önümüzdeki Cuma günü intihabat yapılacaktır. Fırka namzetleri Çarşambaya ilân edilecektir.

Borçlu memurlar

Ankara : 5 (A. A.) Borçlarından dolayı maaş ve ücretlerinin haczi tekarrür eden memurlar hakkındaki ittihaz olunan kararların icra dairelerinden doğrudan doğruya vekâletler muhasebelerine tebliğ olunması kâfi gelemeyüp icra ve iflâs kanununa nazaran bu tebliğin mal memurlarile beraber aynı zamanda daire amirlerinede yapılması lâzım geldiğine, Şûrayı Devletçe karar verilmiştir.

İrtihal

Yarım asırdanberi şehrimizin Büyük camiinin Hatiplik vazifesini yapan Hafız Hacı Mehmet Arif efendi, on gündenberi devam eden hastalıktan kurtarılamıyarak geçen pazartesi günü bu hayata veda ile ebediyete intikal eylemiştir.

Kur'an ve mevlüt okurken dinleyicilerini hayran eden merhumu mumaileyhin güzel sadâ ve edasına arkadaş olan ihtirastan ârî huyları ve yüreğindeki safvet ve samimiyeti dolayısile memleket halkının hürmet ve muhabbetini kazanmış olduğundan şu suretle zıyaı derin bir tesir yapmış ve herkesi ağlatmıştır.

Cenazesi bütün halkın iştirakile medfeni ebedisine nakil ve göz yaşları arasında İlâhî rahmete tevdi kılınmıştır.

Âilesine ve kendisini seven ve ölümüne acıyanlara beyanı taziyet eyleriz.

UMUMİ MECLİS TOPLANTISI

— Birinci sayfadan artan —

Sügütönü köyünün Çay Köye, Şemi köyünün Terkân Köyüne, Hadırdede, Degirmenderesi köylerinin Kultak köyüne, Koyunoğlu köyünün İbek köyüne ve Kızılca köyünün Emirbağı köyüne, Mullacop köyünün Karacuma koyüne, Badan köyünün Tutali köyüne, Kulalı köyünün Kavaklı köyüne, Celalı köyünün Kertme köyüne Sarıkaya köyünün Çobandivanı köyüne, kürtler köyünün Sazak köyüne, karagöz köyünün Gökçepınar köyüne ve küçük Palabıyık, Haydutoğlu köylerinin Hımıroğlu köyüne, Mullahasan köyünün Kadıdere köyüne, Düdüklü köyünün Bekâroğlu köyüne, Sirkeoğlu ve Senem oğlu köylerinin Büyükkışla köyüne, Pınarbaşı köyünün Gökcebel köyüne, Sülüklü köyünün Köseeyyup köyüne bağlanmaları ve Cümhuriyet meydanının hakkı idare ve nazaretinin Belediyeye devri, Alaca kazasının küçük camili köyünün Büyük camiliye, Akçasoku köyünün Kozkışla köyüne, Çirçir köyünün Değirmenönü köyüne, Gevan köyünün Tutluca köyüne, Soğucak köyünün Yenikışla köyüne, Eskiavutmuş köyünün Çöplü köyüne, Domalan köyünün kızıllı köyüne, körpınar köyünün küçük Dona köyüne, Karnı kara köyünün İsmailli köyüne, Küçük avutmuş köyü ile Dölderesinin Arapseyfi köyüne, Merdan ve Orduoğlu köylerinin Perçem köyüne, Karadona, köyünün Karakaya, köyüne, Çetedernsi köyünün Sincan köyüne rabıtları, Azadan Ağabey, Nurettin, Mehmet, Hüseyin, Bedri, Cemal, Mahmut, Ali Rıza Abbas beylerin kazaları Belediyelerine şehir pilanını tanzim için beşer yüz lira muavenet tahsisatı kabulüne dair teklif takrirlerinin bütçe, Salim ve Bedri beylerin mükellefiyeti bedeniye usulunun lâğvile nakden ifayı mükellefiyet hakında teklif kanunu yapılmasının bamazbata temenniyatta bulunulmasına dair teklif takririnin Nafia, Şakir, Tahir, Ahmet beylerin yekdigerine bağlanması lazımgelen köylerin esamisini ihtiva eden listenin Dahiliye encümenine, Ağabey, Nurettin, Mustafa, Mehmet beylerin, Yozğadın Kayadibi Nahiyesine bağlı Çerikli, Baraklı, Ortaköy, Terkeş, Merkepli ve Haydarbeyli Nahiyesinin Çiçeklikeller, Totan ve Kurbağalı köylerinin Sungurluya rabıtları hakkındaki teklifin Dahiliye Encümenine havaleleri kararlaştırıldı.

Şubatın 22 inci perşembe günü saat 14 de toplanmak ve evrakı varide okunmak üzere celseye nihayet verildi.

Çocuk Korumanın ehemmiyeti

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Profesörlerinden Dr. İhsan Hilmi bey tarafından :

Gerçi zamanı kadimden müdevven olarak etfal namile bir ilim yoktu. Fakat milâttan 15 asır evvele ait olarak Mısırda bulunan Papyros Ebers denilen risalede bile çocuklara dair bir takım istitratlar bulunmuştur. Eski Yehudilerin, Çinlilerin, Hintlilerin, Romanın, Yunanın meşhur hekimlerin eserlerinde de tedavi ve araz kabilinden etfale ait bazı malûmata tesadüf edilmiştir.

Bu sıralarda Türk hekimlerinden Razi ve İbnisina'nın bilhassa perhizlerden, çiçek ve kızamığın teşhisi tefrikından bahseden kitapları ta orta devre kadar gelmiş ve o zamanda da muteber tutulmuştur. Çünkü orta devirde her şeye olduğu gibi tababete de bir tevakkuf arız olmuştur.

Ancak 15 inci asrın nihayetlerine doğru tababetin icadı bir kaç yeni kitap neşrine vesile olmuştur.

17 ve 18 inci asırda Glisson tarafından yazılan etfal kitabı bazı cihetlerce şimdi bile muteber sayılabilir. Termotrenin, mikroskopun icadı, ortaya teşrihi marazinin girmesi, hastalıkların daha fennî bir surette mütalealarına sebep olmuştur.

Emrazı etfalın asriliği Fransız ihtilâli ile başlar. O ihtilâlin kanlı zemini üzerinde etfal ilmi de büyümeğe başlamıştır.

Yazılan kitaplar gittikçe çoğalmış, kitapları mecmualar (1793 de ilki) takip etmiş ve artık tüberkülin, difteri seromu, kızamık ve poliomyelite seromları, rahitis esbap ve tedavisindeki yeni malûmat, vitaminler ve saire gibi yepyeni meseleler ortaya çıkarak etfal ilmini hem tenvir etmiş ve hem de zenginleştirmiştir.

Bu sırada hocam CZERNY'nin o vakte kadar muhtelif isimlerle ve ayrı ayrı baplarda mütalaa edilen mide - bağırsak bozukluklarını ve bünyei nethaviyeyi birer ayrı bahis olarak zikre değer.

İşte böylece etfal ilmi "moderne" bir tarzda ortaya çıkmış ve içinden de ayrı ayrı tall bir kaç şubeye ayrılmıştır : Süt çocukluğu, ferdî çocuk hıfzıssıhhati, ictimaî püerikültür bu cümledendir.

İnsan yavrusunun adına Çocuk denir. Bu bir devreyi ihtiva eder ki, dogumdan bülüğa kadar olan zamana tahsıs olunmuştur.

Doğduğu vakıt 50 santim boyunda ve ancak 3 kılo ağırlığında olan bu mahluk bülugu temamladığı zaman boyunu üç misline ve ağırlığını ise 15 misline çıkarmıştır.

Yer yüzünde yaşıyan canlıların en başında bulunup onların hepisine boyun eğdiren insanın yavrusu diğer hayvan yavrularına nazaran pek geri olarak doğar. Her canlı doğan veya yumurtadan çıkan hayvan yavrusu doğduğundan hemen sonra annesi, hemcinsi gibi gezer, yürür, yüzer, hulâsa sonraki hayatına ait hareketlerle oldukça mütekâmil bir mevcudiyet gösterir. Buna mukabil insan yavrusu bu tekemmül hallerinden uzak bir seviyede kalmıştır.

Doğduğu zamanki halile sonraki derecei tekemülü arasında pek bariz farklar gösteren, tabiri diğerle tekâmül sahasında pek uzak ve uzun mesafeler katetmeğe mecbur olan birtek canlı vardır, ve o da insandır.

Böyle aciz bir mahlûku başıboş bırakmak bilhassa ilk devirlerde insanlıkla telif edilmediği gibi kabil de değildir. O halde çocuk vesayete muhtaçtır. Onun vasileri ona en yakin olan anası ile basıdır. Bunlar onu büyütecekler, besliyecekler, sıcaktan, soğuktan ve hastalıklardan koruyacaklar yani dahilî ve haricî birçok müessirata karşı müdafaa edeceklerdir.

Çocukluğun, yeni doğmuş çocuk, süt çocuğu, küçük çucuk, oyun çocuğu ve mektep çocuğu gibi adlarla anılan bellibaşlı devirlerinde bu bakım yalnız ana ve baba tarafından evde yapılmakla kalmayıp, bunlarla beraber mürebbi, muallim, hekim gibi başka insanlar tarafından temamlanır. Demek ki, çocuk bakımında onun terbiyesi, tahsili, talimi, onu hastalıklardan koruma, hastalıkları savma da dahildir. Zaten tababetin her şubesinde olduğu gibi çocuk hekimliğinin de iki cephesi vardır : koruma, savma.

Nitekim çocuk doğar doğmaz grede yapmak, ona BCG tatbik etmek, onu çiçeğe karşı aşılamak, lüzumunda takıym edilmiş süt vermek, küçük çocukların oynaması için bahçelerde yerler ayırmak, kardeşleri hasta olunca onu ayırmak, mekteplerde diş muayeneleri yaptırmak, çorba vermek, tatillerde seyahatler tertip etmek, kamplar kurmak bu cümledendir. Bilhassa sanayi memleketlerinde açılan "creche,, ve "pouponniere,, ler, alil çocuklar yurtları, çocuk bahçeleri, çocuk mahkemeleri ve saire gibi bir çok isimlerle anılan teşkilât ve tesisat hep çocuk bakımına ve vikayesine aittir. Bunların hiç biri ihmal edilemez; her birinin kendine göre ehemmiyeti

...evkli vardır. Bu gibi teşekkür ve nızamlar birbirine yapıbir zincirdir. Aradan kopması tamlığını bozar ve çocuğu girdaba düşürür.

...ocuk hekimliğinin bu kısmi ...ericuture,, ismi ile ayrı bir iş ...uştur. Bu şube eskiden başı ...na durmazken, son 30 sene ...assa harp ve harpten sonraki ...ıtı hayatiye ve iktisadiye bunu ...ütmüştür. Dünyada ancak ...acın doğurduğu işler payidar ..., diğerleri ise "lüXe,, namı al...a anılır ve muvakkattirler Ancak ...dut bir zeman için mevcidiyet ...terebilirler. "Puericulture,, ü bir ihtiyaç doğurmuştur; ve bu ...e günden güne her yerde daha ...slı bir surette kök salmakla ve ...türle beraber yürümektedir.

Eskiden halk, çocuk vikaye ve ...ımını bilmezdi, çocuk hasta ...nca ancak hekim önüne getirdi. Çocuğun daha ziyade hat hastalığı, meselâ ateşi, ishalı, ...cısı, bağırması, huysuzluğu, ...ayet etrafı için bir yük olması ... hekim önüne getirirdi. Şimdi ..., böyle değildir. Kültür ile mü...asip olarak her memlekette sağ... çocuk için açılmış sıhhî müesseseler vardır.

Çocuklar buralara neşvünü...sının tetkikı için getirilir, hekimin gözü önünden geçirilir, büyü...esinin iyi ve doğru olup ol...adığı hakkında malûmat alınır, ...er iyi bir beslenme yolu tutul...adı ise onun düzeltilmesi için ...ler lâzım olduğu hakkında ...vsiyelerde bulunulur, ve böylece ...ocuk - yaşına ve haline göre - ...r kaç ayda bir, fakat muayyen ...amanlarda hekim önüne getirilir.

Avrupada böyle sağlam çocu...lar için açılmış müessiseler her ...ilâyette yüzlerce denecek kadar ...oktur.

Demek ki, çocuk koruma ve ...akımı çocuk teşfiyesinden ziyade ...bir yer tutmuştur. Esasen haya...ın ancak çocukluk devresindedir ...i bakım, hastalık savmasından ...aha mühimdir, ve bu hal çocuk ...e kadar küçük ise o nisbette ...aha calibi dikkattir.

Tababette bir kaide vardır : Malumdur ki biz hastalığı değil, hastayı tedavi ederiz. Bu, sanki çocukluk devresinde yüzdeyüz kuvvetini muhafaza etmiş bir sözdür. Yani çocukta şahsî mütalea çok mühimdir. Bir çocuğun yakalandığı herhangı bir hastalık karşısında hekimin henüz bir teşhise vasıl olmayup tedavi arazı tetbik ettiğini veyahut o hastalığı savmak için kimyevî hiç bir tedavi tatbik etmediğini tasavvur etsek, eğer o hekim çocuğun yiyeceğini, içeceğini iyi tanzim edeise, yine hastalığın saçılması babından yarıdan fazla muvaffakiyet kazanmış olur.

Şaşılacak şeydir : Herkes sahibi olduğu her şeyi, mesela bahçesini, evini, fabrikasını, atını, ineğini ara sıra bir mütehassısa, bahçevana, mimara, makiniste, baytara göstererek onların iyi işleyip işlemediklerini, tamire muhtaç olup olmadıklarını bilmek, anlamak ister. Fakat baba olduktan sonra çocuğunu, en kıymetli malını, ara sıra mütehassise gösteren kaç erkek vardır? Çocuğun iyi olup olmadığını anlamak için sıhhatinin bozulmasını beklemek lâzım mı? Bir çok defalar ebeveyn bizleri her hangi bir hastalığının savulması için getirilen çocukların büyümelerinin de yolunda olup olmadığı hususunda istizan etmektedir. Arada sıhhate ait sorulan bu gibi suallerin hastalık hengâmesinde sorulmaması, ve çocuğun hastalandığını beklemeden hekim önüne getirilmesi lâzımdır.

Hekim hasta bir çocuk muvacehesinde yalnız o hastalığı iyi etmeğe uğraşır; neşvünümayi tashih ondan sonra düşünülecektir. Hekimin « çocuğunuzu bu hastalığı geçtikten sonra tekrar getiriniz », demesine pek az ebeveyn cevap vermektedir; Hatta polikliniklerde bile. Muayene fişlerimizi tetkikımız bize bu sözü söylemektedir. Ya neşvünümasını takip etmek, veyahut her hangi had veya müzmin hastalığını savmak için ısmarladığımız çocuklar bize pek gayri muntazam getirilmektedir. Burada ebeveyn ihmali mevzubahistir.

Çocuk himayesinde en birinci esas bu gibi ihmali görülen ebeveyni yola getirmektir. Bunun için de ictimaî teşkilâta lüzum vardır. Ziyaretçi hemşireler işte bu ihtiyacın mahsulü olarak doğmuştur.

Şurasını unutmamalı ki, en ziyade ölüm hastalığı ihmal edilen veya edende ve kendisinde o hastalığın bulunmadığı kanaatını edinmiş olanlarda olur. Vakia tababetin ehemmiyeti buradadır. Biliriz ki, bir hastalığın tedavisine ne kadar erken başlanırsa, muvaffakiyet de o nisbette ziyade olur. İşte çocuk hastalıklarında ve ölümlerinde de böyledir. Biz çocuğu ne kadar sık görürsek, yani hasta olmamasına ne kadar dikkat edersek, onun hastalanma şansı da, ölüm musibeti de o kadar az olur. Çocuk hekimliğinde vikayenin ehemmiyeti bu kadar büyüktür.

Çocuklarda görülen her şeyi gayrı tabii sanılsın sanılmasın hekime göstermelidir. Belki o tabii sanılan şey büyük bir hastalığın başlangıcıdır.

Bundan başka, çocuklarda fizyoloji neşvünümanın yolunda olup olmadığını bilmek de mühimdir. On iki ayını bitlmiş bir çocuğun hala yürümemesi, dişlerinin çıkmamış olması, bıngıldağın elân açık oluşu ona ne nazar değmesinin ne de irsî olan bir takım hallerdendir. Bu neşvünüma gecikmesi başlıbaşına bir hastalıktır, ve bunları avamın bulup çıkarabilmesi oldukça müşküldür.

Bunun için ilk yaşta bulunan çocukların her ay hekime gösterilmesi kaidesi konmuştur. Bu kaideye tebaiyet ederek süt çocuğunu her ay bakım yerlerine getirmeği ihmal etmemelidir. Kim bilir, belki henüz farkına varılmıyan her hangi bir hastalığın başlangıcında bulunuyoruz.

İlk yaştaki bir çocuğun neşvünümasının gecikmesi ekseriya gıdaî sebeplerdendir. Bize müracaat eden annelerin hemen hepsi sanki söz birliği etmişler gibi, şunu söylemektedirler : « çocuğum altı ayına kadar çok iyi idi, yanakları pempe; neşeli, uykusu muntazamdı. Ondan sonra gittikçe bozulmağa başladı, iştahının olmasına, mide ve bağırsaklarının iyi işlemesine rağmen sararıp soldu ve bu hali buldu ». Biz bu sözleri tahlil edersek ve işin künhüne vakıf olursak, o vakit hatanın çocuğa vakti geldikten sonra dahi, mütemmim gıdalar denilen mamaların verilmemiş olduğu neticesine varırız. Bu misalleri çoğaltmak kolaydır. Demek ki, çocuk anemilerinin, atrofilerinin, hipotrofilerinin, raşitizmlerinin sebebini gıdada aramak lâzımdır. Bu da, çocuğun her ay hekime gösterilmesi sayesinde olur.

Çocuğu - ilk senelerde olsun hekime sıksık göstermenin en büyük faydası, bu gibi yolunda büyüyen gürbüz çocukların ilk sene içinde hasta olmamalarıdır. Malumdur ki, has olan intanlardan bir kaçına karşı çocukta, hayatı dahili rahimde iken meşime vasıtası ile alınma neticesi bir muafiyet vardır. Fakat bununla beraber çocuk bir çok gayri has intanlara maruzdur. Çocuğun uzviyetinin kimyeviyet ve hayatiyeti bu gibi gayri has intanlar onu pek müstaıt kılacak surettedır. Biliriz ki, çocuk vücudunun suyu pek çoktur; kanın şekeri ve kaleviyeti de mikropların çoğalmasını kolaylaştıracak bir derecedir.

İlk yaşlarını hastalıksız geçiren çocuklar sonradan da pek az hasta olurlar, ve bunlara gelen hastalıklar pek de hafif geçer. Hastalıklı kâhillerin bir çoğu küçük yaşlarda hastalanmış olanlardır, Meselâ bağırsakları ufak bir sebeple bozulan bir genç küçük yaşta bir tagdiye teşevvüşü geçirmiştir. En az bir hava değişmesine şiddetli bir boronşitle cevap veren bir mektep çocuğu ilk senesi içinde bir boronko pnömoni geçirendir. O halde çocuğu ilk yaşı içinde hasta etmemeğe uğraşmak onun hayatını sıhhatli geçirmesi için de lâzımdır.

Ne ekilirse o biçilir. Bunun en güzel misali çocuk ile onun kahillik kâhillik devresindeki büyümüş halidir. Bir insanın çocukluk zamanında hasıl beslendiği, hangi ve ne gibi hastalıklara uğradığı, nasıl terbiye gördüğü, onun hareketlerine, yüzüne, içine muhitine bakmakla derhal anlaşılır. Çocukluğunu iyi geçirmemiş olan büyükler o zamanda yapılan hataların maddî ve manevi cezasını bütün ömürlerinde çekeceklerdir. İlk yaşını hastalıksız geçirenlerin atisi ise parlak olacak ve onlar hayatlarını sıhhatli geçireceklerdir. Yüzde yüz vahdette bir insana malik olmak için çocuğa ilk yaşta iyi bakmak lâzımdır.

Yalınız kalan bir ana çocuk bakımı hususunda yanlış yollara sapabilir. Onu yalnız bırakmamak, onu irşat etmek lâzımdır. Bu evvel emirde babaya, ebeye hemşireye ve hekime aittir. bir anayı komşuların yanlış tavsiyelerinden sakındırmak, onu doğru yola getirmek, çocuğu kurtarmak noktasından pek mühimdir. Başda pek hafif denen bir çok hastalıklar, tutulan yanlış yol neticesi, bir kaç gün içinde en şiddetli ihtilatlar yapabilirler, ve bu yanlışlık vergisi de ekseriya çocugun hayatı ile ödenir.

Mezarlıklara girdiğimiz zaman etrafımıza bakarsak, orada büyük kadar çok küçük mezarlar görürüz. Sokaktan geçen tabutların boyları kısa olanları veya bekçi kucağında bir tahta üzerine uzatılmış, kıymetli şallara sarılı daha kıymetli vücutları, cesetler daha çoktur.

Hastahaneleri vefiyat cetvellerini yoklıyalım : küçük yaştakilere ait olan koğuşlardan ne kadar da çok ölü çıkıyor. Poliklinikleri ele alalım. Bir kadının ne kadar çok çocuğu olmuş, fakat maalesef elinde ne kadar azı kalmış bu münasebetle Şişli çocuk hastahanesinde yaptığımız şu statistik şayanı dikkattir.

Polikliniklere gelen 973 anne 3151 çocuk doğurmuş, bunun 2359 u sağ 792 si ölmüştür. Bir anneye vasati olarak 3,23 çocuk düşüyor. Bunun 2,42 si (3-4) sağ, 0,81 ri (1-4) ölüdür. Bu ölen çocukların hangi yaşlarda öldükleri şoyledır.

ÇOCUKLUK ZAMANINDA

0-1	Yaşta	ölüm	408	olup	ölenlerin	51,49	Yüzünü	Teşkil	Ediyor
1-2	»	»	140	»	»	17,67	»	»	»
2-3	»	»	100	»	»	12,62	»	»	»
3-4	»	»	51	»	»	6,44	»	»	»
4-5	»	»	28	»	»	3,53	»	»	»
+) 5-6	»	»	31	»	»	3,9	»	»	»
7-8	»	»	10	»	»	1,2	»	»	»
8-9	»	»	2	»	»	0,25	»	»	»
9-10	»	»	2	»	»	0,25	»	»	»
10-16	»	»	17	»	»	2,26	»	»	»

(Bu son altı yaşta ölenlerin mecmuu 17 olduğuna göre, beher yaşa 0,378 ölüm isabet etmektedir.)

O halde, 0-16 yaşlar arasındaki ölüm miktarı 792 olduğuna göre bunun 408 i yani 51,49 u ilk sene içinde ölmüştür.

Akıllara korku veren bu rakkamlar karşısında vefiyatı etfala mani olacak tedbirlerin ehemmiyeti tebarüz etmektedir.

Eskiden daha müthiş bir yekûne baliğ olan çocuk ölümü son asırda azalmağa yüz tuttu; istikbalin seneleri bize bu iyi yolda daha emin yerler hazırlamaktadır.

Latin harflerinin kabulü bizde çocuk ölümünü azaltmıştır. Eski arap harflerinin okuma ve yazmadaki güçlüğü sebebiyle o zamana kedar ilk mektebe bir kaç sene devam etmiş olmasına ragmen okumamış ve yazmamış olan aneler, babalar, yeni Türk harflerinin kabulünden sonra gözlerini açtılar. Hükûmeti Cümhuriyenin hemen her yerde açtığı halk mekteplerine giderek yazma ve okumayı pek kolayca öğrendiler. Bu hal yalnız bir süsten ibaret kalmadı. Onlar okumalarına devam ettiler ve faydalı bir çok şeyler öğrendiler. Dünyaya bakan gözlerinin ufku büyüdü. Bu meyanda çocuklarını da daha başka bir gözle görmeğe başladılar. Münevver bir annenin bakışı ile cahil bir annenin bakımı arasında şüphesiz ki bir fark vardır. Her kesin gözü bir olmasına ragmen, tabiata bakış bile insana göre değişir. Meselâ manzarası güzel bir yere çıkıp da etrafa bakanların her biri o manzarayı kendine göre tefsir eder. Her hangi bir yeşilliğe bir ressamın bakışı ile bir çiftçinin bakışı arasında fark vardır. Bunun gibi okumuş bir annenin çocuğuna bakması daha yolunda olur. İşte okumaden ettiğimiz bir istifade de budur.

Çocuğa verilen chemmiyet o memleketin medeniyeti ile muvazidir. Padişahlık devrinde çocuğun ehemmiyeti olmaması o devirlerin

Her halde şayanı arzu zamanlar olmadığına delildir.

Cümhuriyet kurulalı çocuk hususunda atılan adımlar dev adımı denecek kadardır. Burada Sıhhat ve Maarif Vekâletlerinin kurdukları binalar zikre değer. Sıhhat Vekâletinin adına takılan içtimaî muavenet kelimesi bir süsten ibaret değildir. Doğum evleri, Çocuk bakım yuvaları, Kreşler, Dispanserler, çok çocuklulara yardım, Maarif Vekaletinin kız mekteplerinde çocuk bakımına ait dersler ihdas etmesi ve bu dersin sonradan muallim, ebe ve Küçük Sıhhiye Memurları mekteplerinde de okutulması, fakir çocuklara yemek verme, gezintiler. kamplar yeniden bir çok mektep hekimlikleri, Sıhhat müfettişlikleri ihdası, bundan başka Himayei Etfal Cemiyetinin teşekkülü ve onun da ağuşuna bir çok çocukları toplaması zikre şayandır. Bu suretle bir mesnete mühtaç olan çocuk için yalnız annenin ve babanın kucağı değil, onlarla beraber ve bazı sahalarda hatta onlardan ziyade çalışan devlet müessiseleri vardır.

Çocuk deyince akla çocuk hekiminin gelmemesi kabil değildir. Hekim kelimesi hastalıkla müradif sanılır. Fakat çocuklukta hekim onun yalnız hastalığında değil sağlığında da ağza alınacak bir şahsiyettir.

Eskiden hekim belki ağlayan bağıran çocukları azarlardı. Fakat hiç şüphesiz onu muayene ettikten sonra ellerini yıkardı. Şimdiki modern çocuk hekimliği ise, tatlı sözle, arkadaşlıkla onun göynünü almak ister ve ona dokunmadan evvel ellerini yıkar. Aradaki farkı şu bir misalde izah etmek kâfidir.

O halde demek oluyor ki çocuk ilmi bu son senelerde kendisine her memlekette bir mevki temin etmiştir. İşte buna yeni Üniversitemizde de bir yer verilmiş, ve yeniden çocuk hastalıkları ve bakımı diye bir kürsü tesis edilmiştir. Dünyaya ölüler hakimdir diyen eski cümlenin yanına vatanın istikbali çocukların elindedir diye bir fıkra ilâvesi hiç de yanlış olmasa gerektir.

+) 6 7 yaşta ölüm 3 olup ölenler yüzde 0,39 unu teşkil ediyor.

Mecidözü Mal Müdürlüğünden

Mecidözü Hükûmet konağında icra edilecek tamirat için 22 - 2 - 934 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle münakasa açılmıştır. Talip olanların şeraiti münakasayı görmek ve pey vazeylemek üzere Çorum Defterdarlığına ve Mecidözü malmüdürlüğüne müracaat eylemeleri ilân olunur.

Vilâyet defterdarlığından

Münhal bulunan tahsil müfettişlikleri için 15 - 3 - 934 Perşembe günü saat onda imtihan icra kılınacaktır. Lise ve yahut 7 senelik idadi mezunlarından talip olanlar mezkür gün ve saatte Defterdarlık dairesinde bulunmalarının ve şeraiti imtihanı anlamak üzere mezkür tarihe kadar merkez malmüdürlüklerine müracaatları ilân olunur.

Makamı vilâyetten

Cins ve mıktarı şartnamesinde yazılı oldugu üzre İskilip köyleri için beher sandığı beş buçuk lira bedeli muhammenle 137 sandık ecza ve malzemei tıbbiye 25 - 2 - 934 tarihinden 18 - 3 - 934 tarihine kadar 21 gün müddetle münakasaya konulmuştur. ihalesi İskilipte icra kılınacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzre İskilip kaymakamlığına ve Çorum Sıhhat müdürlüğüne muracaat etmesi ilân olunur.

Çorum C. Müddei Umumiliğinden

Çorum Adliye dairesinin dört yüz doksan iki lira bedeli keşifli tamiratı gazete ile ilân tarihinden itibaren bir ay müddetle müzayede mevkiine konmuştur. Hitamı olan 27 - Mart - 934 Salı günü saat 15 de ihalesi Müddei Umumilik kaleminde icra edilecektir.

Keşif verakası ve bu hususa müteallik müzayede kaimesi dairede mevcut olduğundan tenzilat etmek ve fazla izahat almak isteyenlerin zikri geçen daireye müracaatları ilân olunur.

Vilâyet muhasebei hususiye Müdürlüğünden

Sungurluda idarei hususiyeye ait olup milkiyetleri müzayedeye çıkarılan yedi kıta dükkanın şeraiti müzayedesini anlamak ve ona göre pey koymak üzere taliplerin Çorum ve Sungurlu idarei hususiyelerine müracaatları ilân olunur.

Çorum sıhhat ve içtimai muavenet müdürlüğünden

Çorum Sıhhat ve içtimaî muavenet müdürlüğü için Beşyüz liralık Ne o ile beşyüz liralık kinin kompirimesi alınacaktır.

İhalesi 15 - Mart - 934 te Encümen daimî kaleminde icra kılınacaktır.

Taliplerin şartnameleri görmek üzre Çorum, İstanbul Sıhhat müdürlüklerine müracaatları ilân olunur.

Çorum Sulh Hukuk Hakimliğ

İsahalife mahallesinde kâ ğı kantarcı oğlu Osmandan Sülük oğlu İsmaile geçen ile Serhoş oğlu veresesi ve kı Daldal oğlu Mehmet vere arkası Çınun oğlu Hüseyin sesi ve Serhoş oğlu Arif k Şehime ve kısmen Daldal Mehmet veresesi hanesi önü kısmen Kırbıyık oğlu Bekir Süleyman heneleri ile ma

İki göz oda altında bir ma ve yıkık bir haymalıkta yıkık bir dam ve epeyce bir h yi şamil hanenin kıymeti muh menesi dört yüz elli liradır.

İsahalife mahellesinden Dursun oğlu İsmail efendi ile ları Ayşe ve Hatice ve Şaziye Abdullah ve Mustafa efend aralarında müşterek olup k kısmet olmadığından satılmas karar verilen yukarıda mevkii hududu yazılı bir bap hane zete ile ilân tarihinden itiba otuz gün müddetle müzayede m kiine konmuştur. Hitamı o 8 - Nisan - 934 pazar günü s 15 de kat'i ihalesi mahkeme k minde icra edilecektir. Bu ga menkule konulacak pey muha men kıymetinin yüzde yetmiş b şini doldurmadığı takdirde en artıranın taahhüdü baki kalm üzere artırmanın on beş gün u tılarak hitamı olan 24- Nisan - Salı günü aynı saatte mahken kaleminde icra edilecektir. Sa peşin ve bilumum masraf müş riye aittir. Artırma şartnam her gün her kese açıktır. gayri menkul ile temin edilm alacağı olanların yirmi gün için de evrakı müsbiteleriyle mahkem kalemine meracaat etmedikl takdirde paylaşmadan hariç kal caklardır. Talip olanların muha men kıymetin yüzde yedi buçuğ nisbetinde pey akçası veya mi bir bankanın teminat mektubu hamilen mahkeme kalemine mü racaatları ilan olunur.

Çorum sulh hukuk hakimliğinden

Çöplü mahallesinden Öksüz oğ Ali hafızın Nalçacı oğlu Hamit ve Hatice ve Hilmi haklarında açtığ çiriş mahallesinde kâin bir bap h nenin şüyuun izalesi hakkındak muhakemede müddealeyhlerden Hilminin ikametgâhı meçhul olduğundan ve muhakeme 4-4-93 çarşamba gününe bırakılmış olduğundan yevmi mezkürde Çorum Sulh hukuk mahkemesinde hazır bulunması ilân olunur.

Çorum Vilâyet Matbaası

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 12 — No. 702

ÇARŞAMBA

14 - Mart - 1934

Nushası - 3 - kuruştur.

Umumi Meclis

Beşinci intihap, Birinci ictimaı

22, 26 - Şubat, 1 - Mart - 934 — 8, 9, 10 uncu toplantı

Vilâyet Umumî meclisi Şubatın inci perşembe günü saat 14 te inci içtimaını Vali Arif Hikmet eyfendinin riyasetinde Aza: Salim, azmı, İhsan, Rifat, Şakir, Tahir, üsüyin, Ahmet, Ağabey, Nurettin, ustafa, Mehmet, Bedri, Cemal, ya, Mehmet, Fahri beyler huzuakdeyledi.

Zaptı sabık aynen ve müttefikan bul olundu. Evrakı varideden layet Baytar Müdürü Murat yin 930 senesinden istihkakı an 360 liranın 934 senesi bütçe düyun olarak konulması kkındaki istidası müteferrika, ngurlu Kaymakamlığının, Yeks Nahiyesi merkezinin Boğaz le köyüne nakline dair tahri Dahiliye, Ziraat Vekâleti Cesinin kadrodan ziraat memurının çıkarılmamasına mütedair riratının müteferrika, Başmüdisliğin 933 senesi bütçesinin inci faslından 500 liranın tenzili 11 inci fasla zam ve ilâvesi kkındaki müzekkeresinin bütçe, ediye riyasetinden mevrut ediye meclisinin, Gazi Hazretinin Heykellerinin benzer bir kilde imalı temenniyatına dair ran taalluku dolayısile Daimî cümene, Sungurlu Kaymakamının mahallî Belediye ihtiyacını vi Belediye meclisinin temenni zbatasının bütçe, Yozğadın ydarbeyli nahiyesine merbut çeklikeller, Totan, Cılvar ve manlı Nahiyesine bağlı Orta la, Işıklı, Terkeş ve Baraklı lerinin Sungurluya bağlanması istirhamına dair köylülerin talarının bu köyler hakkında hiliye encümeninde mevcut rakla tevhiden tetkiki zımnında hiliye, Sungurlu Kaymakamının, birleştirilmeleri icabeden lerin isimlerini havi cetvelin alik dahiliye, Hastane Ser babetinin teklifi veçhile Hasye yatacak hastalardan köyrin heyeti ihtiyariyeden ve rlilerin Belediye meclislerinden recekleri fakrühal mazbatalaın, İdare heyetlerinin tasdikına ım gösterilmeksizin kabulü ve en seneki içtimada ittihaz muş karar dairesinde hastaye vurut edecek hastaların vesi elinde olmasa bile yatırılması ve badehû mazbatalarının aranılması, Hastane Ser Tababetinin hastaneye yatacak memurlardan alınacak ücretin tesbit olunmasına dair müzekkeresinin müteferrika, Muhasebei Hususiye Müdür Muavini Selami beyin maaşının otuz beş liraya iblağı temenniyatını havi istitasile Muhasebei Hususiyenin Sungurluda vaki bağın müzayede icar kaimesi ve Makamı Vilâyetten Dahiliye Vekâleti Celilesinin hususi idareye mülhak hastanelerin tevsi projelerinin ihzarı ve saireye müteallik tahrirat sureti ve müteferrika encümeninin Damızlık Aygır deposunun kaldırılması hakkındaki mazbatasının bütçe ve Telefon santral fen memuru Ahmet efendinin 186 lira istihkakı hakkındaki evrakın daimî encümene, Ağabey, Nuri, Mustafa ve Mehmet beyler - Sungurlunun verdikleri, birbirine bağlanmaları lâzımgelen köylerin esamisini havi teklif takririnin Kaymakamlıktan gelen cetvel ile birleştirilerek Dahiliye Encümenine, Zephiye resminden tenzilat yapılmasına dair Belediye meclisinin teklifi muvafık bulunmamış olduğundan sabıkı gibi rüsum istifasını muhtevi bütçe encümenini mazbatasının aynen kabulü ve senelerin yekûnları nisbeti üzerinden takdir buyurulan hissei iştirak esas dahilinde bir meblağ dercine imkânı maddî bulunmadığından 934 bütçesine İdarei Hususiye nakit varidatının yüzde biri nisbetinde san'at mektebine ve yüzde yarım nisbetinde yatı mektebine iştirak hissesi tefriki kabil olabileceğinin Dahiliye Vekâleti Celilesine bâ mazbata arzı keyfiyet olunması kararlaştırıldıktan sonra Şubatın 26 ıncı pazartesi günü saat 14 de toplanmak ve evrakı varide okunmak üzere celseye nihayet verildi.

26-2-934 - 9 uncu toplantı

Vilâyet Umumî meclisi, dokuzuncu içtimaını Şubatın 26 ıncı pazartesi günü saat 14 te, Vali Arif Hikmet beyfendinin Riyasetinde Aza; Salim, Nazmı, İhsan, Rifat, Şakir, Tahir, Hüseyin, Ahmet, Ağabey, Nurettin, Mustafa, Mehmet, Bedri, Cemal, Zıya, Mahmut,

— Devamı ikinci sayfada —

Telgraf

HABERLERİ

Ankara : 12 (A. A.) - B. M. Meclisi bu gün Reis vekili Rafet beyin riyasetinde toplanmış ve 933 senesi muvazenei umumiyesine dahil daireler bütcelerinin muhtelif fasıl ve maddelerinden bazı münakaleler yapılmasına dair kanun lâyihasını müzakere ve kabul ettikten sonra perşembe günü toplanmak üzere içtimaa nihayet vermiştir.

Çorum : 12 (A. A.) - Vilâyet Umumî Meclisi, tek muallimli köy mekteplerini birleştirerek mıntaka ve köy yatı mektepleri açmağa karar vermiş ve buna ait tahsisatı kabul etmiştir.

İzmir : 12 (A. A.) - Beynelmilel dokuz eylul panayir komitesi Vali Kâzım paşanın riyasetinde toplanmış, panayire ait esas meseleler üzerinde müzakerelerde bulunmuştur. Beynelmilel panayirin 15 ağustus tarihinde açılması kabul edilmiş olacaktır. Panayirin ismi beynelmilel dokuz eylul panayiri olacaktır. Fiatlarında geçen seneye nazaran yüzde yirmi tenzilât olacaktır.

İzmir : 12 (A. A.) - Hayvan ihracatının salim bir şekilde devamını temin için hem tahaffus hane hem de hayvan hastalıkları labratuarı olmak üzere Ziraat Vekâletince bir bina yaptırılması tekarrür etmiştir.

Bilecik : 12 (A. A.) - 1927 tarihinden bu güne kadar Vilâyetimiz nüfusu 1414 kişi artmış ve 824 kişi evlenmiştir. 54 de boşanma vakası olmuştur. Geçen sene içindeki doğum adedi 3200, ölüm adedi 1834 dür. bir kaç sene evvel Vilâyetimiz içindeki tiftik keçisi mıktarı pek az iken 1933 senesinde bu miktar 21127 ye baliğ olmuştur.

Samsun : 12 (A. A.) - Tütün alıcı ve ekicileri Ticaret odasında toplanmışlardır. Ankarada toplanacak tütün kongresine verilecek raporu hazırlanmağa başlamışlardır.

Umumi Meclis toplantısını bitirdi

İkinci Kânunun 29 uncu günündenberi çalışmakta olan Vilâyet Umumi meclisi Mardın 9 uncu cuma günü son toplantısını yaparak bu seneki faaliyetine nihayet vermiştir.

Son toplantısında yapılan seçmede Salim [Çorum], Tahir [İskilip], Bedri [Mecidözü], Nurettin [Sungurlu], beyler Daimi encümen azalıklarına, Cemal [Mecidözü], Nazmı [Çorum], Ağa bey [Sungurlu], Ali Rıza [Alaca] beyler de yedek azalıklara intihap olunmuştur.

Mıntaka ve Köy yatı mektepleri

934 Senesi tahsil devresinde başlamak üzere vilâyet dahilindeki köylerde bulunan tek muallimli mekteplerin birleştirilerek, merhum Reşit Galip beyin projesine göre tam kadro ve beş sınıflı mıntaka ve köy yatı mektepleri açmak için 934 bütcesine o suretle tahsisatı konmuş ve vilâyet Maarif müdürlüğünce şimdiden hazırlığa başlanmıştır.

Çay ziyafeti

Vilâyet Maiyet memurluğunda ikmali müddet ederek Sorgun Kaymakamlığına tayin buyrulmasından dolayı memuriyeti başına gitmek üzere bulunan Şevket bey şerefine, Hale idman yurdu gençleri tarafından geçen çarşamba günü Halkevinda yüz kişilik bir çay ziyafeti verilmek suretile mumaileyh hakkında samimî bir hurmet ve muhabbet eseri gösterilmiş ve Halkevi namına musiki muallimi Osman ve sporcular namına muallim Şahin beyler tarafından hitabeler irat edilmiş ve Şevket bey de mukabelede bulunarak hakkında gösterilen bu samimî muhabbete karşı minnettarlığını bildirerek teşekkür ve arkadaşlarına veda eylemiştir.

Gidenler

Çorumda bulunan muhterem Meb'uslarımızdan İsmet beyfendi cumartesi günü Ankaraya müteveccihen hareket etmiştir.

§ Sorgun Kaymakamlığına tayin buyrulmuş olan Vilâyet Maiyet memuru Şevket bey mahalli memuriyetine gitmek üzere Yozgada azimet eylemiştir.

Umumi Meclis toplantısı

— Birinci sayfadan artan —

Ali Rıza, Abbas, Mehmet, Fahri beyler huzurile akdeyledi :

Zaptı sabık aynen ve müttefikan kabul olundu; Ruznameye dahil evrakı varideden Muhasebei hususiye müdürlüğünün Hacıhamza köyünde satılan enkaz bedeli 314 lira 20 kuruşun bütçenin reddiyat tertibine konulmasına dair teklif müzekkeresinin bütçe ve Sungurluda vaki idarei hususiyeye ait milkiyetleri müzayedeye konulduğu halde talip zuhur etmeyen yedi dükkânın yeniden 20 gün müddetle müzayedeye konulması ve evrakın ilân edilmek üzre kaymakamlığa gönderilmesi, Başmühendisliğin Gazi caddesinin Silindirajının emaneten yapılması hakkındaki müzekkeresile Sungurluda vaki 11 dükkânla hane arsasının milkiyetlerinin satışa çıkarılmalarına dair müzayede kaimeleri ve geçen sene vefat eden Mecidözü tahsıldarlarından Fazlı efendinin maaşının zevcesine verilmesi, Nafia anbar memuru Raşit efendinin maaşının 17 liraya çıkarılmasına dair istidası, Alaca kaymakmlığının Kuyluş köyü çeşmesinin tamiratı için 50 lira muavenette bulunulması hakkındaki tahriratının bütçe, Osmancık kaymakamlığının yekdiğerine bağlanmaları zarurî olan köylerin esamisini havi cetvel ile Matbaa müdüriyetinin ücret tarifesinin tetkikini havi müzekkeresile basma ücretlerinden istisna edilen devairle abone ücretleri hakkındaki müzekkerenin bütçe encümenlerine ve Dava vekili Kâmil efendinin İdarei hususiye lehine intaç ve inlaz eyliyeceği davalardan dolayı tahsil olunacak ücreti vekâletin yüzde yetmişinin badettahsil kendisine verilmesine ve ücretin tezyidi talebinin davaların takip ve intacında göstereceği alâka ve ihtimamın derecesi ile mütenasip olabilmesi cihetinden Makamı Vilâyetin tensip ve takdirine terki, Muallim Servet hanım ve arkadaşlarına müteailik senei sabıktan müdevver istihkak evraklarının düyun evrakile tevhit edilmek üzre H. M. M., İskilip kaymakamlığının mahallî ihtiyacını ihtiva eden ve bütçe encümeninden iade edilen tahriratın Nafia encümenine, Yozgadın Kayadibi nahiyesine bağlı Çerikli, Baraklı, Ortaköy, Terkeş, Merkepli köylerile Haydarbeyli nahiyesine tabi Cilvar, Çiçeklikeller, Totan, Kurbağalı köylerinin arzu ve istidalarında ve Sungurlu kaymakamlığının tahriratile Dahiliye encümeninin mazbatasında gösterilen esbabı mucibe muvafık bulunmuş olmasından Yozgat Vilâyetinden irtibatlarının kesilerek Sungurluya bağlanmaları ve Sungurlunun Yekbas nahiyesi merkezinin Boğazkale köyüne nakli ve Nahiyenin Boğazkale namile tevsimi ve her iki evrakın İdare heyetine tevdii kararlaştırıldıktan sonra Martın birinci perşembe günü saat 14 te toplanmak ve evrakı varide okunmak üzre celseye nihayet verildi .

1 - 3 - 934 Onuncu toplantı

Vilâyet umumî meclisi; Martın birinci perşembe günü saat 14 te 10 uncu içtimaını Vali Arif Hikmet beyfendinin Riyaseti altında Aza : Salim, Nazmı, İhsan, Rifat, Şakir, Tahir, Hüseyin, Ahmet, Ağabey, Nurettin, Mustafa, Mehmet, Bedri, Cemal, Zıya, Mahmut, Ali Rıza, Abbas, Mehmet, Fahri, beyler huzurile akdeyledi.

Zaptı sabık aynen ve müttefikan kabul olundu. Evrakı varidenin okunmasına başlandı. Baytar Müdürlüğünün damızlık buğalar hakkındaki cevapnamesinin müteferrika, Maarif Vekâleti Celilesinin tensiplerile İstanbul Paravantoryomunda tedavi olunmakta olduğu anlaşılan Merkezi vilâyet Albayrak mektebi muallimi İsmail Hakkı beyin azimet ve avdet masarifi zaruriyesi olan 69 lira 46 kuruşun 934 senesi bütçesinin düyun faslına vazı, Maarif müdürlüğünün kırtasiye bedelinden 127 liranın tesviye olunmasına dair müzekkeresile Baş mühendisliğin tekaüde sevk olunmuş olan Muhasip Hakkı beyin avdet harcirahı 69 lira 40 kuruşun masarifi gayri melhuza tertibinden tesviyesi hakkındaki müzekkeresi bütce, Hastanenin süt ve sair erzak müteahhidi Hacı Ömerin İdarei hususiyede tahakkuk etmiş matlubunun teminatına karşı terhin suretile kabulü, Mecidözü Kaymakamlığının Turgut köyünün Çoruma bağlanmasına dair tahriratının Dahiliye, Sungurlu belediye meclisinin İdarei hususiyeye geçmiş senelerden borçlandıkları Zephiye resminden 660 lira 57 kuruşun terkıyni kaydine dair müzekkeresi, Maarif müdürlüğünün yedi muallim harcirahı 338 lira 49 kuruşun bütceye konulmasına mütedair müzekkeresinin bütce ve Sungurlu tahakkukatına ait 2507 liralık evrakın daimî encümene, Çorumun yektiğerine bağlanmaları lâzımgelen köylerin isimlerini havi komisyonu mahsusu tarafından tanzim ve varidat müdürlüğünden verilen cetvelin dahiliye ve Sungurluda vaki idarei hususiyeye ait bağ icar müzayede kaimesinin islahı için hususî muhasebe müdürlüğüne, Hastanenin tevsi projelerinin islahı ve gaz maskeleri tedariki için bütceye konulacak tahsisat miktarı tesbit olunmak üzere bütçe, Baş mühendisliğin 500 liranın münakalesine dair müzekkeresinin daimî encümene, Matbaada meccanen tabıları geçen senelerde takarrür eden devairin istisna kararlarının refi, ücretin peşin olarak ahzi, Vilâyet gazetesinin meccanen tabı, İdarei hususiyeye merbut devair ücreti tabiyelerinin her ay nihayetinde tahakkuk edecek miktarın mahsubu, Matbaa varidat bütcesine 2000 liranın zam ve ilâvesi, abone bedellerinin her sene bidayetinde muntazaman tahakkuk ve tahsili, bakayada olan 8236 lira 25 kuruş borçlu köylülerin borçları nisbetinde iki - beş müsavi taksite raptı ve birinci taksit peşin, diğerlerinin birer sene fasıla ile tahsili ve İdarei hususiyenin Mecidözü Tahsildarı müteveffa Fazlı efendinin Şubat maaşının veresesine tesviyesi ve Sungurluda vaki idarei hususiyenin 11 dükkânının milkiyetinin bir ay müddetle müzayedeye vazı, Nafıa encümeninin İskilip - Çankırı yolu köprü ve menfezler için 8000 ve Tosya yolu için 5000 lira tahsisatın sarfı üç senelik mesai programı mucibince yapılması tabii bulunduğuna dair mazbatası ile müteferrika encümeninin umumu, Sıhhiye ve Baytariye ile Zürraiye bütçeleri hakkındaki mazbataları ve Baytar Müdürü Murat beyin 360 liralık istihkakına dair mazbatanın tetkikat icrası zı[mnında] bütçe, Alaca Kaymakam[lı]ğının Dahiliye Encümenind[e] iade edilen altı maddelik tahrira[tı]nın bütçe, Katrançayı köyünü[n] Harmancık köyünde ıpkası ve b[ir] muhtarlık halinde idaresi, Yen[i] çamlıca Nahiye merkezinin Laçi[n] de ikameti, Nahiyenin Laçin ol[a]rak tevsimi ekseriyetle, Dahiliy[e] Encümeninin Sungurlu ve İskil[i]bin yekdiğerine bağlanmala[rını] iktiza eden köyler haklarında[ki] mazbatalârının diğer kazalara a[it] evraklarla birleştirilmek üzer[e] Dahiliye Encümenine iadesi, Bed[ri] Cemal, Zıya beyler Mecidözünü[n] Hızar köprüsünün ilk bahar inşa[atı]nda esaslı bir şekilde tamı[ri] hakkındaki takrirlerinin Başmü[]hendisliğe, Mecıdözünde yenide[n] bir mektep inşasını havi takriri[n] bütçe, Gümüşhacı köyünün Büyü[k] düvenci, Küçük düvenci, Arap hacı ve Kışladeresi köylerini[n] Mecidözüne bağlanmalarına um[u]mi meclis ve idare hey'etinde 93[.] senesinde ittihaz olunan kara[rın] Dahiliye Vekâleti Celilesinde iade kılınmış olduğundan bira[z] evvel intacının tekiden Dahiliy[e] Vekâletinden temenni olunmasın[ı] muhtevi takririn Makamı Vilâyet[e] takdimi, Cemilbey ve Ortaköy Na[]hiyelerini merkezi kazaya bağla[]yan yolun mahalli inşaata köyle[]ri uzak amelei mükellefe ile yap[]tırılmasına dair takririn Başmü[]hendisliğe ve Ali Rıza, Mahmu[t] Abbas beyler Alacanın kazaların[] yapılmasına başlanmış olan Hal[k] fırkası binasının ikmali inşaa[tı] için 800 lira muavenette bulun[ul]masına dair takririn bütçe, Zıya Cemal, Şakir, Mustafa, Mehme[t] beylerin, acizleri tahakkuk edece[k] cezalı amelenin borçlarına mu[]kabil takdir edilecek ücretle ça[]lıştırılmalarına dair takririn da[i]mî encümene havaleleri karar[]laştırıldı.

Martın 4 üncü pazar günü sa[at] 14'de toplanmak ve evrakı vari[de] okunmak üzere celseye nihaye[t] verildi.

Hava

Bu hafta zarfında pek lâtif bir Bahar havası devam etmiş, kar, yağmur, fırtana olmamış ve güneş açmış, karlar erimeğe ve çiftçiler de yeniden tohum saçmağa başlamıştır.

Gerçi Mart günlerinin havasına güvenilmezse de Koca karı souğunun bile hava üzerinde tesir göstermemesine bakılırsa Mart günleri ziraate elverişli olarak geçecek ve Sonbaharda iş göremiyen rençberlerimiz bu seneki zeriyat noksanını şu günlerde telâfi edeceklerdir.

Kaza ve feci bir ölüm

Battal oğullarının Buruncıftlikteki un fabrikasında amelelikle çalışan Gürcü köyünden Uzun Ahmet oğullarından Ömer diğer adı Hacı, Martın 9 uncu cuma günü cizgi makinesini çalıştırmak üzre kayişini takarken, kendisini çalışmakta olan diğer makinenin kayişine kaptırarak sürüklenmiş ve bir kolu koparak, ayakları da yaralanmış olduğu halde kurtarılmış isede hastaneye nakledilirken yolda vefat etmiştir .

Ülkü

Halkevi Mecmuasının on üçü[n]cü sayısı da çıkmıştır. Bu bilgi [ve] fikir kitabını inkılâpçı ve mefk[ûreci] gençlere tavsiye ederiz.

Türk Hava Mecmuası

Türk Hava Mecmuası zeng[in] münderecatı ve nefis resimle[ri] itibarile bir salon mecmuası h[a]line gelmiştir. Kütüphanelerind[e] bu mecmuayı bulundurmayanl[ar] yanılmış ve aldanmış olurlar.

Evlenmeden evvel İstihare yerine

Aile hayatında bir takım kai[de]ler öteden beri ceryan edegelmiştir. Bu kaideler arasında ev[…]leri pek tühafları vardı. Me[se]lâ evlenecek erkekler veya kız[…]leri ya kendilerinden vaya [da]riçten yaşlı başlılardan ve iba[de]tle me'luf olanlardan birini [is]tihareye yatırırlardı. İstiharenin [mü]betli netice verebilmesi için karnına yatarak ve çok namaz [kı]larak, dua ederek yatmak sün[ne]ti saniyedir diyenler de çoktu. Bazı hurafeler yerine sıhhî [fa]idelerin ve niyazların da âdet [ol]arak kabul edildiği vakidir. Bu [cü]mleden olarak yukarıda yazı[lan] istihare yerine Avrupada ka[bu]l ve meşhûr bir doktor tara[fın]dan tavsiye edilen bir usulü genç [o]kuyucularımıza bildirmeyi faideli [bu]lduk. Bu doktor diyor ki, hayat [ar]kadaşlarınızı intihap zamanına [ge]ldiğiniz vakit ebeveyninizin yap[tı]ğı gibi arkadaşınızın güzel, cid[di]yetli ve eyi olup olmadığını [tetk]ikten ziyade:

1 - Rotoşsuz bir fotoğrafını [P]ortic ve purefil) isteyiniz ve bu[nu] bir ilmisima mütehassısına [tet]kik ettiriniz.

2 - Bir sayfada el yazısını [alı]p bunu da yazı mutahassısına [oku]tturunuz.

3 - Üçüncü olarak da bağırsa[ğı]nın seri Radyo skopi muayene[si]nin neticelerini isteyiniz. Eğer [bu] muayeneler eyi netice ver[me]zse ve meselâ Radyo skopi [ne]ticesinde kolunun çok uzun [ol]duğu anlaşılırsa betbaht olma[ma]k için bu izdivaçtan vaz ge[çin]iz.

M. S.

Makamı vilâyetten

[İ]cra Vekilleri heyetinin 19-2-934 [tar]ih ve 2 - 150 Nolu kararname[si]le Edirne, Kırklareli, Tekirdağ, [Ç]anakkale mıntakalarını muhtevi « Trakya müfettişliği » adile ikin[ci] bir Umumi müfettişliğin teşkil [ed]ildiği Dahiliye Vekâleti Celile[sin]den bildirilmiştir.

Tashih

21 Şubat 934 tarihli Çorum [ga]zetesinin dördüncü sahifesinde [Ta]nbur oğlu Arif efendi ile müşte[ri]; pekmez pazarındaki bir bap [dü]kkânın birinci ihalesi 24 Mart [93]4 cumartesi olduğu halde sehven [24] Nisan 934 cumartesi yazılmıştır [Bi]rinci ihale 24 Mart 934 cumarte[si o]lduğu tashih olunur.

Modern yara tedavisi

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Harici Seririyat Şefi Pr. Dr. NİSSEN Bey tarafından

Ameliyat sanatının en güzel ve en şükre değer sahasından birini yaraların tedavisi teşkil eder. Kazalar, vesaiti nakliyenin ve makinelerin fazlalaştığı bu zamanda seneden seneye çoğalmaktadır.

Modern cerrahinin bu bapta elde ettiği muvaffakıyeti hekim olmıyanların da bilmesi lâzımdır. Zira istihsal olunan muvaffakiyetin bir kısmı onun yardımına muhtaçdır. Şayet mecruh tam zamanında tıbbî yardıma müracaat edecek olursa, yumuşak kısımların (beyin, bağırsak ve karaciğer gibi) büyük ve ağır yaraları da tam ve arızasız bir şifa ile neticelenir.

Binlerce defa yaptığımız tecrübelerle sabittir ki, her yaraya dahil olan mikroplar ilk altı saat zarfında yaranın sathî tabakasında kalırlar. Bu esnada ameliye ile kirli ensiceyi kesip atacak ve yarayı temizliyecek olursa, intan tehlikesini katî bir emniyet ile bertaraf eder, ve ayrılmış olan ensiceyi dikerek birleştirebiliriz.

Altı saat sonra, bakteriler yaranın derin tabakalarına kadar nufus etmiş bulunurlar. Bu halde yaranın sathını keserek temizlemek hiç bir netice vermez. Yarayı kendi haline bırakmak mecburiyetindeyiz. Bu vakalarda yara işler, ve yavaş yavaş temizlenerek eyileşir. Böylelikle iyileşme müddeti uzar ve bu tarzeyileşmede diğer bir mahzur vardır. Birbirinden ayrılmış olan ensice tabakalarını dikişle birleştirmek kabil olmadığından geniş bir yara izi husule gelir. Bu iz ağır vazifevî teşevvüşler tevlit eder. Cerha sadır ve batnı alâkadar ettiği takdirde yahut fazla kan akmasından büyük bir kan damarının yırtıldığı anlaşılan vakalarda hekime hemen muracaat etmek lüzumu daha mühimdir. Nitekim batnın bıçak veya kurşunla yaralandığı hemen her vakada barsak irvelerinin açıldığı görülür. Beklemekle geçiktirilen her saat hayatı kurtarma ihtimallerini azaltır. Zira barsak muhteviyatının karına akması üzerine husule gelen zarının iltihabı tabiatile gittikçe ilerler, kalp ve büyük kan damarının kanamasında hastanın mukadderatı üzerine ekseriya dakikaların kattiyetle ehemmiyeti vardır.

Kanayan damarı en çabuk yoldan gideren kapatmak lâzımdır. Modern cerrahî teknigi yırtılan kan damarındaki deliği, hatta kalp yaralarını dahi dikişle kapatabilmektedir.

Bu gün büyük amelî ihtisasa malik her bir cerrah lüzümûnda muvaffakiyetle bir kalp yarasını dikmiştir.

Fazla kirli bazı ağır ensice tahribatında (bilhassa saçma ile vukua gelen yaralarda) hayatı tehlikeye koyan ve bu münasebetle daimî bir tıbbî mürakabeye ihtiyaç gösteren fevkalade bir tehlike mevcuttur. Bu da gaz filegmono ve tetenozdur. Tetenoz intanına hemen hemen kati bir emniyetle karşı koyabileceğimiz „Von Behring" tarafından keşfolunan serom vardır. Kaza neticesi vukua gegelen yarada mecruha tetenoz seromu yapmak tedavinin bir kısmını teşkil eder. İntanın diğeri ve daha ağır olan gaz flegmonu ise, ancak vaktinde ameliyat etmek suretile muvaffakiyetle tedavi edilebilir.

Binaenaleyh, bu vakalarda tesemmümün daha ilk arazını doktor takdir edebilir. Ameliyat pek mühimdir. Geç kalındığı takdirde, maluliyeti mucip olan ameliyatlar da (amputation) hayatı ekseriya kurtarmamaktadır. Elyevm, Kazaların tekessürü, diğer taraftan adedi seneden seneye tezayüt eden kırık vakalarına sebep olmaktadır.

Her şeyden evvel bir noktayı tebarüz ettirelim.: cildin yırtılmasile müterafik kırık vakalarında, yumuşak kısımlardaki yaralarda olduğu gibi çabuk ve aynı tarzda tedaviyi icap ettirmektedir. Kırıklarda husule gelen cerahatlanma, hastalık müddetini aylarca uzatır, ve yeni kemik teşekkülünü yani kırığın şifa bulmasını teşevvüşe uğratır yahut kemiğin kaynamasına mani olur.

Her bir kırık vakasında, tıbbî tedavinin gayesi kırılan kemiğin uçlarını teşrihî bir surette dürüst vaziyete getirmektir. Ancak bu suretle kırılan tarafın bilahere vazifesini iyi yapabilecegi hakkında emniyet hasıl edilebilir. Modern tedavi usulleri ve Röntgen ile kontrol, kırıkların bir çoğunun kansız, yani ameliyatsız tedavi ile bu gayeye erişmek ihtimalini vermektedir. Yalnız küçük bir kısım yaralılarda kırığın ameliyatla düzeltilmesine lüzum hasıl olur.

Hekimlik sanatının büyük müşkülâtla karşılaştığı kırık tedavisinde bu mesuliyetle yüklü olan bu fazifeyi şarlatanların, mutetabbiplerin eline bırakmaktan fena bir şey yoktur . Birde kırık vak'alarında sinir ve kan damarlarının da zedelendiği ekseriya vuku bulduğuna nazaran bunların teşhisi ve tedavisi için tam bir tıbbî bilgiye lüzum olduğu aşikârdır . Eğer yara vücutta eksiklik yahut kol ve bacakta malûliyet bırakmış ise cerrah tabibi vaziyeti iade edebilecek bir çok çarelere maliktir. Cerrahın ifa ettiği bu hizmetin çok büyük ehemmiyeti vardır. Zira bugün iktisadî rekabet mücadelesinde bedenî faaliyette noksanlık gösteren bir kimse ictimaî hayatta büyük zararlarla karşılaşır. Hayreti mucip neticeler veren „ transplantation " cerrahisi sayesinde zedelenmiş etuçlarını tecdit etmek, asapta husule gelen büyük bir ziyanı kapatmak, felce uğramış bir adaleye sağlam bir adele parçası ekliyerek kuvvetini iade etmek, fena kaynamiş kırık uçları tabii şekle getirmek ve kemikteki boşlukları kemik parçası aşılıyarak doldurmak kabil olmaktadir.

Nihayet cerrahinin en büyük muvaffakiyetlerinden biride kol ampütasiyonundan sonra uçta geri kalan adalatın kuvveti takılan suni kolu hareket ettirmeğe kullanılması olmuştur.

Bu usulle bir kolu, bilhassa iki kolu kesilmiş bir çok kimselerin hazin mukadderatı katî surette düzeltilmiştir. Sunî kol ile yaralılar ince ve kaba işleri görebilmektedirler

Makamı Vilâyetten :

1 Mayıs 934 tarihinde polis komiserlik ve merkez memurluğu imtihanı açılacağından polis teşkilâtı kanununun 19 uncu maddesindeki şartları haiz memurların şimdiden sicil ve tezkiye varakalarını hazırlamaları ve isimlerinin iş'arı Dahiliye Vekâleti celilesinden bildirilmiştir. Keyfiyet ilân olunur .

Orta mektep ve Lise veya yedi senelik İdadi mezunu İhtiyat zabitleri, yakında açılacak üçüncü ve ikinci komiserlik imtihanlarına iştirak edebilecekleri ve bunların yaşlarının 23 ilâ 30 arasında olmaları, taliplerin mani istihdam halleri ve sıhhatlerinin polise elverişli olup olmadığının tesbiti Dahiliye Vekaleti celilesinden bildirilmiştir . Keyfiyet ilân olunur.

Çorum icra memurluğundan

Mahcuz olup satılmasına karar verilen, Arap zade Ahmet efendiye 825 lira itasına borçlu Saz değirmeni köyünden Hüseyin oğlu Ahmet ağanın işbu borcu için mutasarrıf bulunduğu, Çorum Tapu dairesinde mukayyet ki işbu borç için ipotek bulunan 208 numarada Saz değirmeni köyü mevkiinde şarkan Seydim zade Ahmet garben Sarimbeyli Mustafa ve cenuben sulak harkı şimalen çanak çayır ile mahdut 30 lira kıymetli tartla. Köy önü: şarkı İshak oğlu kel Mehmet garben Sarimbeyli Mustafa cenuben ulu hark şimalen batak çayı ile mahdut 30 lira kıymetli tarla. Saz değirmeni: Şarkan Sadık bey garben İsmail oğlu Şaban şimalen batak çayı ile mahdut 50 lira kıymetli tarla. Değirmen harkı yanı: Şarkan değirmen harkı ve Gazbey veresesi cenuben değirmen harkı şimalen İshak oğlu kel Mehmet ile mahdut 70 lira kıymetli tarla. Ve Köyün su altı mevkiinde şarkan İshak oğlu Mahir garben Besni oğlu Haşim cenuben batak harkı şimalen sulak harkı ile mahdut 50 lira kıymetli tarla. Ve değirmen harkı mevkiinde şarkan su harkı ve batak çayı garben Osman ve Mehmet Ali cenuben değirmen harkı ile mahdut 70 lira kıymetinde tarla. Ve su altı mevkiinde şarkan köse Osman oğlu Nuri garben Sadık bey cenuben batak harkı şimalen sulak harkı ile mahdut 60 lira kıymetli tarla. Ve değirmen önü mevkiinde şarkan Rıza bey garben aleybey zade Rifat efendi cenuben ramazan Hüseyin deliler ve şimalen osman oğlu Mehmet Ali ile Mahdut olan tarlanın hududu bu tarla uzun tarla olup Şarkan Sabuncu zade Sadık bey garben gazi oğlu Rıza bey cenuben Osman oğlu Eşref şimalen sulak harkı ile mahdut 200 lire kıymetli Tarlaki Cem'an Sekiz tarlanın işbu borç için Aşağıda yazılı şartlar dairesinde ve tayin edilen günde satılmak üzre artırmaya çıkarılmıştır.

Evsaf ve müştemilâtı

Evsaf ve müştemilâtı; birinci fıkrada zikredilmiş ve gayri menkulün heyeti umumiyesine 620 lira kıymet takdir edilmiştir.

Satış şartları

1 - Satış 10 - 4 - 934 Tarihine müsadif Salı günü saat 14 ten 16 ya kadar Çorum İcra dairesinde yapılacaktır. Talip olanlar takdir olunan kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçası veya millî bir bankadan teminat mektubu getirecektir. Şartnamesi 10 Mart 934 tarihinden itibaren herkese açıktı.

2 - Tayin edilen satış gününde artırma bedeli takdir edilen 620 liranın yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde en çok artırana ihale edilecektir. ve bulmadığı takdirde son artıranın taahhüdü baki kalmak üzre artırma 25-4-934 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 ten 16 ya kadar yapılan artırmada yine mukadder kıymetin yüzde yetmiş beşi bulmak şartile en çok artırana ihale edilecektir.

3 - İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların gayrimenkul üzerindeki haklarını hususi ile faiz ve masraf dair olan iddialarını evrakı müsbite ile 20 gün içinde bildirmeleri, aksitakdirde hakları tapu sicillile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaktır.

4- İki numaralı bentte yazılı şartlar tahakkuk etmek şartile gayri menkul üç defa bağırdıktan sonra en çok artırana ihale edilecektir. İhale bedeli derhal verilmezse ihale bozulur. ve kendisinden evel yüksek teklifte bulunan müşteri de almağa razı olmazsa gayri menkul on gün artırma arasındaki fark ve geçen müddetleri günlerde yüzde beş faiz birinci müşteriden tahsil olunur.

5 - Tayin edilen günde talipler artırma şartnamesini ve mahallen gayri menkulü imar vaziyetini görmüş ve anlamış, daha lüzumlu malumat almış ve bunları temamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar İşbu gayrimenkulün gösterilen şartlar dairesinde satılacağı ilân olunur.

Çorum icra memurluğundan

Emir Osman zade kerimesi Hatice hanıma borçlu Mahmudiye mahallesinden Çatal oğlu Osmanın mahcuz ve satılmasına karar verilen Çorumun Mahmudiye mahallesinde kâin sağı Abdüsselâm solu Arif efendi hanesi önü Ali efendinin hane arsası iken yola intikal eden yol arkası yol ile mahdut bir bap hane aşağıdaki şartlar dairesinde ve tayin edilen günde satılmak üzre artırılmaya çıkarılmıştır. Ve borcun miktarı 228 lira 80 kuruştur.

Evsafı

Alt kısmında iki oda bir samanlık ve bir ahır ve bir miktar havliyi şamil hanenin üst kısmında sonradan inşa edilmiş iki oda bir ufak salonu şamil, kıymeti 500 lira.

Satış şartları

1 - Satış 10 - 4 - 934 tarihine müsadif salı günü saat 14 ten 16 ya kadar Çorum icra dairesinde yapılacaktır. Talipler takdir olunan (500) lira kıymetinin yüzde yedi buçuk nisbetinde pey akçası veya millî bankadan teminat mektubu get ireceklerdir. Şartnamesi 10 - 3 - 934 tarinde her kese açıktır.

2 - Tayin edilen satış gününden arttırılma bedeli takdir edilen (500) liranın yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde en çok artırana ihale edilecektir. Ve bulmadığı taktirde en son artıranın teahhüdü baki kalmak üzere 25 - 4 - 934 tarihine müsadif Çarşanba günü saat 14 den 16 ya kadar yapılan artırmada yine mukadder kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmak şartile en çok artırana ihale edilecektir.

3 - İpotek sahibi alacaklılarla diğer alakadarların hane üzerindeki haklarını hususile faiz masraf dahil olan iddialarını evraki müsbite ile 20 gün içinde bildirmeleri aksi taktirde hakları tapu sicillerile sabit almadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaktır.

4 - İki numaralı bentte yazılı şartlar tahakkuk etmek suretile gayri menkul üç defa bağrıldıktan sonra ihale edilecektir. İhale bedeli derhal verilmezse ihale bozulur ve kendisinden evvel yüksek teklifte bulunan müşteride almağa razı olmazsa hanede 10 gün artırılma arasında ki fark ve geçen günlerde yüzde beş faiz birinci müşteriden tahsil olunur.

5 - Tayin edilen günde talipler artırılma şartnamesinin ve mahallen gayri menkulün imar vaziyetini anlamış, görmüş ve daha lüzumlu malumatını almış ve bunları temamen kabul etmiş adve itibar olunur.

Çorumun mahmudiye mahallesinde mukim Çatal oğlu Osmanın Burhan kâya mahallesinden Emir Osman o. kerimesi Hatice hanıma olan nafaka borcundan dolayı işbu hanenin tarihi ilândan bir mah müddetle ve yukarıdaki şerait dairesinde satılacağı ilân olunur.

Ç. Muhasebei Hususiye Müdürlüğünden

Sungurluda mülkiyetleri müzayedeye çıkarılan ve İdarei hususiyeye ait bulunan on bir bap dükkânın şeraiti müzayedei anlamak ve pey sürmek üzre talîplerin Çorum ve Sungurlu Muhasebei hususiye kalemlerine müracatları ilân olunur.

Zayi mühür

Tatbiklı isim mührümü zayi ettim yenisini hâk ettireceğimden eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim.

Alacanın Kargın köyünden
Mustafa oğlu Yusuf

Zayi mühür

Mührümü gaip ettim yenisini kazdıracağımdan eskisinin kükmü olmadığını ilân ederim.

Alacanın Velet köyü azasından
Abidin oğlu İsmail

Çorum Sulh hukuk Hakimliğinden

Accelisani mahallesinden vaki ağı kör Ahmet solu taşçı oğlu Hüseyin ile bu hanenin arasındaki Karamanlı oğlu Kâmilin tarikı hass arkası Güllü çavuş önü yol ile mahdut tahtanî 4 oda ve önünde ince bir divanhane ve bir ahur ve bir miktar havluyu şamil hanenin kıymeti (450) liradır.

Accelisani mahallesinden Osman oğlu Hıdır, Salim, Mehmet ve Niyazi aralarında müşterek olup satılmasına karar verilen yukarda mevki ve hududu yazılı bir bap hane gazete ile ilân tarihinden itibaren bir ay müddetle mevkii müzayedeye konmuştur. Hitamı olan 15 Nisan 934 pazar günü saat 15 de kat'i ihalesi mahkeme kaleminde icra edilecektir bu gayri menkule konulacak pey muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde son pey sahibinin peyi baki kalmak şartile ihale 15 gün uzadılarak 1 Mayıs 934 salı günü aynı saatte mahkeme kaleminde icra edilecektir. Satış peşin ve bilumum masraf müşteriye aittir. Artırma şartnamesi her gün herkese açıktır bu gayri menkul ile temin edilmiş alacağı olanların 20 gün içinde evrakı müsbitelerile mahkeme kalemine müracaat etmedikleri takdirde paylaşmadan hariç kalacaklardır talip olanların muhammen kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçasını veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamilen mahkeme kalemine müracaatları ilân olunur.

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işler için Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 150 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 - kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Ayı « « - 25 - «

Çorum Vilâyet Matbaası

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

YIL: 12 — No. 703

ÇARŞAMBA

21 - Mart - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

Umumi Meclis

Beşinci intihap, Birinci ictimaı
4, 5, 6 - Mart - 934 — 11, 12, 13 ncu toplantı

Vilâyet Umumî meclisi, Martın perşembe günü saat 4 de Vali Arif Hikmet beyefendinin bütçe encümeninde, bütçelerin Azalarla birlikte tetkikatile meşgul bulunmasına binaen 11 inci içtimaını ikinci Reis Salim beyin Riyasetinde Aza: İhsan, Sakir, Hüseyin, Ahmet, Nuri, Mustafa, Mehmet, Cemal Ziya, Mahmut, Ali Rıza, Abbas, Fahri, beyler huzuriyle akdeyledi.

Zaptı sabık okundu. Aynen ve müttefikan kabul olundu.

Ziraat Vekâleti Celilesinin Aygır deposunun faaliyetinin idamesi için muktazî tahsisatın bütçeye konulması ve Ziraat memurlarının kadrodan çıkarılmaması hakkındaki iki kıta tahriratile Daimî encümen Başkâtibinin maaşının tezyidi temenniyatına dair istitasının bütçe encümenine ve muhasebei hususiye müdürlüğünün İdarei hususiyeye ait Sungurluda vaki mailiihidam iki dükkânın hedmiyle enkazının satılması ve 932 senesinde tahakkuk edüp tesviye edilmeyen Sungurlu - Çerikli yolu inşaatından 38 liranın 933 bütçesinden tesviyesine dair müzekkerelerinin tealluku dolayısile daimî encümene, Hacı hamza köyünde satılan ve bedeli peşin olarak alınmış olan medrese enkaz bedelinin mahkumünlehe ödenmesi için 934 bütçesinin reddiyat tertibine 350 liranın zam ve ilavesi hakkındaki müzekkere ile 932 senesine ait olup mukaddema nevakısı ikmal edilmek üzere iade kılınmış olan düyun evrakının bütçe ve kazalarına tabi sekiz köy isminin değiştirilmesini ihtiva eyleyen Cemal ve Ziya beyler - Mecidözünün takrirlerinin dahiliye encümenine havaleleri kararlaştırıldıktan sonra Martın beşinci Pazartesi günü saat 14 de toplanmak ve evrakı varide okunmak üzere celseye nihayet verildi.

5 - 3 - 934 - 5 inci toplantı

Vilâyet Umumî meclisi, Martın beşinci pazartesi günü saat 14 de 12 inci içtimaını Vali Arif Hikmet bayfendinin Riyaseti tahtında, aza; Salim, Nazmı, İhsan, Rifat, Şakir, Tahir, Hüseyin, Ahmet, Ağabey, Nuri, Mustafa, Mehmet, Bedri, Cemal, Ziya, Mahmut, Ali Rıza, Abbas, Mehmet ve Fahri beyler huzurile akdeyledi.

Okunan zaptı sabık aynen ve müttefikan kabul olunduu. Ticaret odası kongresinin Düğenci köprüsile Çerikli yolu inşaatı hakkındaki teklif kararlarının Başmühendisliğe, 933 senesi bütçesinin 2 inci maddesinden 1242 lira 60 kuruşla 2 inci faslın birinci madesinden 57 lira 40 kuruşun tenzilile birinci faslın birinci maddesine ve beşinci faslın birinci maddesinden 800 lira, 8 inci maddesinden 300 lira, 63 üncü fasıldan 250 liranın tenzilile 64 üncü fasla zam ve ilavesi için mazbata tanzimi, Mecidözünlü Bayramcı oğlu Hıdır ve yedi nefer rüfekasının namlarında tahakkuk eden tedrisat vergisinin tenziline bir sebebi kanuni bulunmadığından reddi ve 12 seneden beri tahsil edilmemesi esbabının Muhasebei hususiye müdürlüğünce tetkiki, Doğum ve Çocuk bakımı evi binasının saçaklarının tamiri ve 80 lira 80 kuruşun 933 senesi bütçesinden sarfı, Muhasebei hususiye müdürlüğünün geçmiş senelerden müdevver tahsisatlardan lüzumsuz olanlarının imhası hakkındaki müzekkeresinin bütçe encümenine, Turgut köyünün Mecidözünde devamı irtibatı ekseriyetle, mecidözünün Kürtler köyünün Türkler, Kuduzlar köyünün Yeşiltepe, Heydutoğlu köyünün Meşelik, Hımıroğlu köyünün Dağkıyısı, Mullacop köyünün Çimenli, Sirkeoğlu köyünün Bucak, Totali köyünün Küçük ova isimlerine değiştirilmesi, Osmancığın Hayat, Balıpınarı, Fındıklı, Küçük alan ve Kepçeli köylerinin İncesudan ayrı olarak Fındıklı namında yeni bir köy teşkili suretile dahiliye encümeninin küçük köylerin büyük köylere bağlanmalarını havi mazbatasının tasdiki, Matbaa müdüriyetinden mevrut ücret tarifesinin, vilâyet dahilindeki köylere verilecek gazete abone bedelinin senevî ücretinin yüz kuruş ve yarım tabaka esericedit

— Devamı ikinci sayfada —

Sayım Kanunu hakkında izahat

Dünki salı günü öğleden evel Halkevi salonunda toplanan merkez kaza köy muhtarlarına, Valimiz Arif Hikmet beyfendi tarafından Sayım kanununun hükümleri anlatılmıştır. Sayım hayvanlarının noksan ve yanlış gösterilmemesi lüzumunu ve bu hususdaki cezaî hükümler izah ve tenbih edilmiş ve defterlerin sureti tanzimi hakkındaki sureti aşağıda yazılı beyanname muhtarlara tevzi olunmuştur.

Bu sene hayvan kayit zamanı yaklaşıyor. Hayvanlar vergisinde kanun muhtarlarla, ihtiyar meclisi azalarına mühim vazifeler ayırmıştır. Devlet bütçesinde ehemmiyetli bir yer tutan hayvanlar vergisinin üçte biri vilâyet ve köylerimizin mekteplerine ve sair lüzumlu işlerine harcanmak üzere vilâyete bağışlanmış, üst tarafı da Devletin memleket için başaracağı işlere ayrılmıştır.

Bu vergiyi hayvanın kendisi ödediği için vergiler içinde en doğrusu ve kolayı hayvan vergisi olmak gerektir. Bu kadar doğru ve Devletin en belli başlı bir geliri olan bu vergiden kaçmak için bazı kötü huylu kimselerin hayvanlarını gizledikleri görülüyor. Sayımdan hayvan kaçırmak Devlet kesesinden para çalmak kadar ayıptır. Buna ön ayak olanlar vatanını ve milletini sevmiyen hamiyetsiz insanlardır.

Hayvanlar vergisinde kanun muhtarlara büyük vazifeler ayırmıştır demiştim. Muhtar, köyde, Devletin en büyük memurudur. Devlet emirlerini köylüye o anlatır ve o yaptırır. Bu çok ağır vazifeyi muhtar bilerek ve anlayarak yaparsa memleket ve millet bundan büyük faydalar görür. Muhtarlar da bihakkın bununla göksünü kabartır. Muhtar vazifesini yapmazsa bunun zararı yalnız köyüne değil, bütün memlekete dokunur. Kendisi de büyük cezalara çarpılır. İşte hayvan vergisinde de kanunun muhtarlara ve ihtiyar meclislerine ayırdığı vazifeler de bunların en mühimlerinden biridir.

Muhtar ve ihtiyar meclislerinin bu vazifelerini gösteren ve hayvanlar vergisi kanunu evvelden köylere gönderilmiştir. Burada da bu vazifeleri ve hayvanların nasıl kayit olunacağını kısaca anlatmağı faideli buldum. Aşağıya sıraladığım emirlerin doğruca yapılmasını muhtarlara ve onlar vasıtasile hayvan sahiplerine bildirirm.

1 - Bütün çift ve davar hayvanlarından vergi alınır.

2 - Hayvanlar vergisi kayit günü gelince başlar.

3 - Vergi alınmayan hayvanlar şunlardır:

A) Nisanın ilk gününde bir yaşını bitirmeyen davar.

B) Nisanın ilk gününde iki yaşını bitirmeyen sığır, manda, develer.

C) Nisanın ilk gününde üç yaşını bitirmeyen at, iğdiş, kısrak, katır, eşek.

D) Eylûl ayının on altıncı günü altı aylık olmayan domuzlar.

E) Damızlıklar.

F) Kazanç vergisi veren nakliye hayvanları.

K) Ordu hayvanları.

H) Hususi kanun ile vergiden affedilmiş olanlar.

4 - Sayım vergisi hayvan sahibinden alınır. Hayvan kimin elinde ise sahibi o sayılır.

5 - Vergi hayvan başına alınır.

6 - Hayvanlar ihtiyar meclisi tarafından Vilâyet ve Kaymakamlıktan verilen defterlere cinsi cinsine ve artık, eksik olmayarak yazılır.

7 - Hayvanlar kayit günleri içinde nerede ise orada kayit edilir.

8 - Geçici hayvanlara nerede rastlanırsa orada yazılır.

9 - Başka Kaza ve Vilâyetlerden gelmiş bulunan hayvanatın aynı köy hayvanatı gibi açık adreslerile deftere cins ve nevi ile kayıt olunur. Bu kabil yabancıların Varidat dairesini haberdar etmedikçe hiç bir tarafa ayrılmaları caiz deyildir.

10 - Kayıt zamanında bir köyden diğer köye götürülecek hayvan-

Vatandaş: Kurban parasını, Kurbanınızı Tayyareye veriniz.

Telgraf Haberleri

Şile - 19 (A. A.) Evlenme dogum ve ölüm vakalarının işi ilkmal edilmiştir.

Kütahya 19 - (A. A.) Emet belediye meclisi, Kaymakamın iştirak ettigi bir celsede kadın kıyafetlerini, bu günün ihtiyaçlarına uygun bir şekilde islâha ve temmuz ayından itibaren faaliyete geçilmesine karar vermiştir.

Denizli 19 - (A. A.) İki bin lira sermayeli şemsi terakki dıbagat şirketi yıllık ictimaını yapmıştır.

Denizli - 19 (A. A.) Vali Fuat beyin riyasetinde; ipek işleriyle ugraşan zevat ticaret odasında toplanarak Vilâyette çıkan ipekleri ıslah ve ipek senayiinin inkişafı için şimdilik 25 bin lira sermayeli bir anonin şirketi kurulmasına karar vermiştir.

Viyana - 19 (A. A.) Baş vekil Roma müzakerelerinin gayesi, bir bilok bir mücadele cephesi tesisi cihetine gidilir. bilakis bu günki siyasî nizamname uygun bir şekilde tabiî iktisat şeriklerini ihya etmektedir. gayemiz teşriki mesaidir, mücadele degildir. Roma müzakerelerinin bizi gayemize yaklaştıracagına eminim demiştir.

Varşova 19 - (A. A.) Marşal Pilyodiski bayramının ilk günü münasebetile dün Varşova kâmilen bayraklarla donanmış, bütün resmî binalar Maraşalın resimlerile ve elektiriklerle süslenmiştir. bayram Vilâyet şehirlerindede kutlulanmıştır.

Ankara - 20 (A. A.) Büyük Millet Meclisi, bu gün içtimaında kazanç vergisi kanun lâyihasının müzakeresine devam etmiştir. Meclis yarın toplanacak müzakereye devam edecektir

Ankara 20 : (A. A.) - Bu gün saat 17 - 30 da Halk evinde Türk inkılâbı kursunda Başvekil İsmet paşa Hz. Türk inkılâbı üzerinde umum görüşleri mevzulu konferanslarını vermişlerdir. Bu konferansta Büyük Millet Meclisi reisi Kâzım paşa hazretleriyle Vekiller Mebuslar, Büyük Erkânı Harbiye reisi, Asım paşa, Vekâletler erkânı, Yüksek asker, Şura azası Türk dili ve Türk tarihî tetkik Cemiyetleri azaları Londra ve Moskova Büyük elçileri Fethi ve Hüseyin Ragıp beylerle Trakya Umumî müfettişi ve Ankara, İstanbul Valileri, Hukuk Fakültesi müderrisleri ve Hukuk fakültesi, istitüleri, Liseleri, Muallim mektepleri son sınıf talebeleri ve Liselerde muallim mekteplerinde ve orta mekteplerde bulunan tarih ve coğrafya ve yurt bilgisi dersleri muallimleri hazır bulunmuşlardır. Salonda bütün sandalyalar ve loceler işgal edilmiş, koridorlar temamen dolmuş, binaya sığmayan halk binanın ve şehrin muhtelif yerlerindeki radyo âletleri önünde toplanarak bu büyük dersi dinlemişlerdir .

Osmancık Kaymakamı

Osmancık Kaymakamlığına tayin buyurulduğunu evelce haber verdiğimiz Ferruh Niyazi bey bu hafta zarfında Osmancığa gelerek işe başlamıştır

Kendisine yüce muvaffakiyetler dileriz.

Umumi Meclis toplantısı

— Birinci sayfadan artan —

üzerinde çizgili, zımbalı ve tellenmiş yüz yapraktan ibaret cildin adedi beşinciye kadar 70, ikinci beş cildi 60, üçüncü beş cildi 50 ve bundan fazlasından 45 kuruş alınmasının ilâvesi suretile tarifenin tasdiki ve müteferrika encümeninin Buga bedeli tahsisatının bütçeye konulmasına veridat müsait bulunmadığı hakkındaki mazbatanın kabulü, Hastaneye yatacak memurlardan 20 liraya kadar maaşı aslisi alanların kendileri ve nefakası kendilerine ait olan efradı ailesinin ve 25 lira maaşı asli olan memurların da yalnız kendilerinin meccanen tedavileri ve diğerlerinden ücret istifası ve 2 lira yol parası alınmak suretile amelei mükellefe usulünün ilgası hakkında teşebbüsatta bulunmak üzere Dahiliye vekâleti Celilesinden bâmazbata temenniyatta bulunulması ve Maarif encümeninin tek muallimli mekteplerin mıntaka, yatı mektebine ifrağı kabul edilmek suretile tesbit olunan bütçenin bütçe encümenine havalesi ve Vilâyetin iki kısmı ve 19 faslı ihtiva eden varidat bütçesi umum yekûnu 375,316 lira, tayini esami suretile âraya konularak kabulü ittifakla ve aza muhassasatının yevmiye yedi buçuk liradan bütçeye ithali bir müstenkif ve 9 rey muhalife karşı ekseriyetle kararlaştırıldı. Karşılığı tedarik edilmek ve diğer bütçeler de okunmak ve ferdasi salı günü saat 10 da toplanmak üzere celseye nihayet verildi .

6- 3- 934 - onüçüncü toplantı

Vilâyet Umumî meclisi, Martın altıncı Salı günü saat 14 de 13 üncü içtimaını Vali Arif Hikmet beyfendinin Riyaseti altında Aza: Salim, Nazmı, İhsan, Rifat Şaki Tahir, Ahmet, Ağabey, Nu Mustafa, Bedri, Cemal, Ziy Mahmut, Abbas, Ali Rıza, Me met ve Fahri beyler huzuriy akdeyledi.

Zaptı sabık aynen ve müttefikan kabul olundu.

Karşılığı bulunamaması hasebile yeniden araya vazolunan Umumî meclis Aza muhassasatı yevmiyesi altı buçuk lira ve Daimî encümen aza muhassasatı şehri 90 liradan 3840 lira olmak üzere yedi faslı havi birinci kısım masraf bütçesi, Hususî muhasebe Müdür muavini maaşına beş lira Daimî encümen ikinci kâtibi maaşına iki lira zam ve Encümen Başkâtibinin tezyidi maaş istitasının reddiyle 33186 lira ve 10 faslı havi ikinci kısım bütçe yekûnü üç Makinist ve daktilo tahsisatı kadrodan tay edilmek ve anbar memur maaşına iki lira zam icrası suretile 12884 lira ve altı faslı havi dördüncü kısım masraf bütçesi Aygır deposu ve teşkilâtı kadrodan tay edilmek suretiyle 1755 lira ve 14 faslı havi beşinci kısım masraf bütçesi 25065 ve 15 faslı havi altıncı kısım masraf bütçesi 15898 ve adi bütçe yekûnü 223098 lira ile altı kısmı muhtevi 21 fasıldan ibaret fevkalâde bütçe yekûnü 152218 lira madde madde müzakere fasıl fasıl tayini esami suretiyle araya vaz olunarak kabulü ve 15 maddei havi adî ve üç maddei havi fevkalâde bütçe nizamnameleri ittifakla kabülü kararlaştırıldı. Martın sekizinci Perşembe günü saat 14 de içtima etmek ve evrakı mevcude okunmak üzere celseye nihayet verildi

---

ların kayıt ilmühaberlerinin vize (1) edilmesine itina olunması ve kayıt mütdeti bittikden sonra bu vize muamelesinin ifasına salâhiyetiniz olmadığından bu mütdetten sonra hayvanlarını götürmek istiyenlerin varidat dairesine müracaat etmeleri lâzımdır .

11 - Kayıt zamanı yaklaşmıştır. Muhtarlar gelip kayıt defterlerini ve ilmühaberlerini almalıdır .

12 - Kayit, Nisan birinden 15 ine kadar yapılacaktır. Bu vakte kadar muhtarlar ve ihtiyar meclisi azaları köyde herkesin hayvanının cinsini ve sayısını bildirecektir. Hayvanlarını eksik yazdırmak isteyenlere mani olacaktır .

13 - Hayvan sahipleri Nisanın birinden on başine kadar ihtiyar heyetlerine geleceklerdir. Muhtarın elindeki deftere hayvanlarını yazdıracaklardır. Hayvanın ne cins olduğunu ve erkek ve dişi bulunduğunu ve sayısını doğru olarak kayit ettireceklerdir .

14 - Deftere kayit ettikten sonra hayvan sahipleri defteri imza edecek veyahut mühürleyeceklerdir.

15 - Kayıt yaptıran hayvan sahibi ihtiyar heyetinden mühürlü ilmühaber alacaklardır .

16 - Her hayvan sahibi hayvanlarını kayit ettirdiği için alacağı kayit ilmühaberlerini saklayacak ve yoklama zemanında memurlara gösterecektir .

17 - Damızlık hayvanlar da deftere yazılacaktır Ancak vesikasının tarih ve numarası defterde gosterilecektir.

18 - Kazanç vergisi veren hayvanlar da yazılacaktır . Defterlerin kenarına ruhsat ve ünvan tezkereleri cilt ve verak numaralarile son taksit vergi makbuzları da gösterilecektir .

19 - Gerek damızlık ve gerek kazanç vergisine tabi hayvanlar için de kayit ilmühaberi almak lâzımdır.

20 - Nisanın 15 inci günü akşamı kayıt işi biter . Ondan sonra bir hafta içinde muhtar imzalı kayıt defterini getirip en büyük Mülkiye memuruna imza alarak teslim edecektir .

21 - Muhtar kayit defterini kapadıktan sonra tetkik edecek, ihtiyar meclisi azaları ile beraber zat mühürlerile tasdik edeceklerdir .

22 - Muhtar ve ihtiyar meclisi azaları tasdik edecekleri kayit defterlerinde gizlenmiş ve eksik yazılmış hayvan varsa defterleri teslim ederken haber vermeye mecburdur .

23 - Kayit defterlerindeki kaçakları söylemeyen ve yoklama zemanı köyünd kaçak ha van çıkan muhtar ve ihtiyar meclisi azaları hakkında kanunî takıbat yapılacaktır .

24 Köyünde kaçak hayvan çıkan muhtar ve azalara hukûmetçe işten el çektirilecektir .

25 - Bu emir Vilâyetin bütün muhtarlarına gönderilmiştir .

(1) vize demek; kayıt müddeti zarfında bir köyden diğer bir köye hayvanını götürmek istiyenlerin hayvanı çıkardığı köyün muhtarına kayıt ilmühaberini gösterip işaret ettirmek ve gideceği köy muhtarına da gider gitmez yazdırmaktır.

Hazımsızlık çekenler ne ve nasıl yemeli ?

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Profesörlerinden
Dr. A. Süheyl Bey tarafından

Suihazma duçar olan hastalarda da meselesi pek mühimdir . u gibi hastalar rahatsızlıkları habile kendilerine ziyan verecek daların alınmasındaki mahzurı iyi bilmelidirler . Bazı suihamlar vardır ki, bunu sırf ilâçrla düzeltmek güçtür . İlâcın da azı mide ekşiliğinin azlığında e çokluğunda ve mide ağrılarında ydaları kabili inkâr olmamakla eraber, gıdaların tanzimi de büik bir rol oynar .

Tercih olunacak gıdaların çok ahdut ve muayyen olması da erhiz noktasından muvafik deildir . Arada bu gibi perhiz takip decek hastaların alacakları gıdaarın çeşidine de dikkat etmek ide ifrazatını tanzım noktasınan mühimdir . Ayni zemanda enmesine müsaade edilen yemekerin pişirilme şekillerinin de dejiştirilmesine dikkat etmek icap eder .

Yemekleri hep bir çeşit yemek e doğru değildir . Zira alınacak e müsaade olunan gıdalar ne adar sade olursa olsun, pişirilmeleri itibarile iştihaaver olmalıdır . Buna dikkat etmemek ekseriya bu zararsız gıdalardan matup olan neticeyi vermez .

Hazımsızlığa duçar olanlar yalnız bir yaşta değildir. Her yaşta muhtelif sebepler tesirile görülür. Bu tesirlerin hekim teşhisile bertaraf edilmesi esas olmakla beraber, hastalar her yaşa göre yaşayış ve yemek tarzlarının değişebileceğini unutmamalıdır. Mesela ihtiyarlardan suihazma duçar olanlar kendilerinin gıdaya az muhtaç olduklarını bilmelidir. Sonra ihtiyarların mide ve bağırsaklarında hazım ifrazları kuvvetsizdir ve natemamdır. Onun için yemekleri tabiî zamanlarda olduğu gibi daima hazmı kolay maddeler olmalıdır. Noksan dişlerini de tamamlamak ihtiyarların hazımsızlıkları tedavîsinde mühim bir tedbirdir.

Gençlerde ve çocuklarda tufeylî ve asabî sebepleri bertaraf etmekle hazımsızlığın önünü almak ekseriya kabil oluyor.

Hummalı hastalıklardan sonra hemen hastaları birden beslemeğe kalkışmak da yeniden suihazma meydan verebilir. Onun için bunlarda birden fartı tegaddi mahzurdan salim değildir. Bunlarda perhizin tedrici surette kaldırılması lâzımdır. Zira bu hastaların geçirdiklari hastalıklar esnasında hazım vazifeleri de teşevvüşe duçar olmuştur.

Hazımsızlık çekenlerde mide ve bağırsağa akan usarelerin de kabiliyeti hazmiyelerini nazardan uzak tutmamalıdır. Verilecek yemekler bu usarelerin hazım kabiliyetinden fazla olmamalıdır. Bu halde noksan ifrazı temin edecek ve fazla ifrazı azaltacak ilaçlara da müracaat etmek icabeder.

Her halde gıdaî suiistimal, işret iptilâsı kadar uzviyete ve karaciğere muzir bir tesir yapar. Vücudumuzda bir uzvun bozulması da diğer uzuvların evvela gelip geçici, sonra daimî ataletine sebep olur.

Hazımsızlığa duçar olanların bikarbonatlı maden sularını yemek aralarında içmeleri muvafık değildir. Bunlar ancak hekim tavsiyesile yemeklerden hariç zamanlarda içilebilir. Eğer mide ifrazında noksaniyet ve atalet varsa, bunlar tenbih için aç karnına alınır. O zaman müştehi gibi tesir eder. Yemeklerden iki üç saat sanra alınırsa mide yanmasına ve ekşi kaylara mani olduğu vakidir.

Az pişmiş rafadan yumurta, az kızarmış izgara yağsız etler, haşlanmış balık, ezmeler, pelteler alınır. Eğer et az pişirilmişse sebzeler ve ezmeler çok pişirilmelidir. Ekmek mümkün olduğu kadar az yenir. Ya kızarmış halde veyahut ekmek kabuğu tercih edilir.

Uzviyet azota muhtaçdır. Lakin bunda da pek ileri gidilmemelidir. Zira insan için kilo başına grama yakın azot maksada kâfidir. Sağlam insanların bile lüzumunda fazla yemeleri ilerde mide bozukluklarına da sebep olur.

Yemeklerde meyvaları tercih etmeli; zira bunlar çabuk hazmolur. Portakal, Mandarına, Üzüm, Çilek, Kiraz, Erik, Armut gibi meyvalar kolay, buna mukabil çok olmuş veya bir az pişirilmiş muz bunlara nazaran daha güç hazım olur. Mamafih bunu bizde yemek mutat değildir. Elmayı pişmiş yemek şayanı tercihtir. Hazımsızlık çeken hastalar Ceviz, Fındık, Badem, Fıstık ve buna mümasil kuru ve yağlı yemişleri yemezlerse iyi ederler.

Hazımsızlık çekenler iyi olunceya kadar kendilerini bazı gıdaî zevklerden mahrum etmelidir. Nitekim Sirke, Biber, Şarap alelumum içkiler, çiğ salata, Kereviz, Domates, Salçalar, Turşuların yenmesi ve yemeklerde Sarmusak, Tarçın, Karabiber, Yenibahar, Kimyon gibi maddelerin konması hiç doğru değildir. Zira mide bozukluklarında bunların usarenin miktar ve terkibi üzerine muzir tesirleri görülür. Esasen midesinden rahatsız olmıyanlarda bunlar az çok münebbih gibi tesir ederse de fazlası adeta bir zehir gibi tesir eder.

Hastalar şüphesiz bu zevklerinden kendilerini bir müddet mahrum edeceklerdir. Yemeklerde tuzu da az kullanmalı; zira bunun fazla alınması mide ifrazı noktasından mahzurdan ari değildir. Lâkin bazı sebzeleri salata makamında haşlıyarak pek az yağ ve sulandırılmış pek az sirke ile yemekte beis görülemez. Bazan bu iştihalarının artmasına da sebep olur.

Suihazma duçar olanlar zeytinyağı, sağyağını güç hazmederler. Onun için çok yağlı yemeklerin yenmesi de muzurdur. Kullanılacak yağların da fazla harette yakılmamasına dikkat edilmelidir.

Salça ile yapılmış yağlı ve yağsız et yemekleri, kızarmış yağ ile yapılmış salçalar, alelumum salçalar, zeytin yağında muhafaza olunmuş konserveler pek fenadır. Karaca, keklik, tavşan, ördek karatavuk, bıldırcın gibi av hayvanları kattiyen yenmiyecektir. Çok tahammür etmiş peynirler de muzurdır.

Suihazımlılar suyu yemek aralarında çok içerlerse mide usaresinin gıdalar üzerine tesirini hafifletir ve dolayısiyle hazı gıdaların vaktinde olacak hazmını geçiktirir. Bu cihet de suihazme sebep olur. onun için yemekler arasında suyu pek az içmek doğrudur. Yemekler arasındaki fasılada fazla içmekte beis yoktur. Öyle ve akşam yemekleri arasındaki fasılda su yerine çay ve ihlamur gibi menkule tercih olunabilir İçilecek suyun saf ve temiz olmasına dikkat etmek lâzımdır. Hazımsızlık çekenler sütü tercihen az içmeli ve yahut bir müddet içmemelidir.

Hazımsızlık çekenlerin aynı saatlerde yemek yemeleri icabeder. Buna bilhassa dikkat etmeleri muvafıktır. Sabah ve ikindi kahvalılarını, öğle ve akşam yemeklerini daima muayyen saatlerde yemelidir. Yemeği çabuk yeyip kalmak da muzırdır. Yemeği yavaş ve çiğneyerek yemek dişlerine bakmak, yemeklerden sonra temizlemek, çürük dişleri yaptırmak, boş yerlere sunî dişler koydurmak suihazme duçar olanların ihmal etmemeleri lâzım noktalardandır.

Yemeklerden sonra gezinme cihetine gelince, her kesin zannettiği yemeklerden sonra bir az gezinmek hazım için faydalıdır. Bu zan yanlıştır: zira bu dolaşma suihazme duçar olanların hazım keyfiyetine fena tesir yapar. Onun için yemeklerden sonra bir saat kadar tam bir surette istirahat etmeleri lâzımdır. Bu istirahat oturmak, uzanmakla da olabilir. Hatta bir parça uyumalarında beis yoktur.

Suihazme duçar olanlar doğru bir perhiz takip etmeğe ve yedikleri yemeklerin dikkatle hazırlanmış olmasına ihtimam etmeğe mecburdurlar. Ne ilâç ve nede başka şekilde tedavi usulleri bunun kadar müessir olur.

Hazımsızlık çekenler hastalıklarının daima yemeklerin fazla mikdarda ve lüzumsuz nisbette yenmesi, muzir yemeklerin tenevvüü yüzünden husule geldiğini unutmamalıdır. Eğer bu berbat tegaddî tarzı ve aynı hatalar tekerrür ederse, rahatsızlık daimî halalır, ve daimleşir. Hasta bunlara mukabil bazı arzularını kırarak, metanet gösterir ve gösterilen hususlara riayet ederse iyi olması muhakkaktır. Suihazımdan kurtulmak hastanın tam iyi olmak arzusiyle müdavim tabibinin tavsiyeleri haricine çıkmamasiyle mümkün olur.

İrtihal

Ramazandanberi hasta bulunan Kerim efendi oğlu Abidin efendi geçen cumartesi günü vefat etmiştir.

Merhum mumaileyh hazır bulunduğu meclislerde neş'eli ve tatlı sözlerile kendisini severek dinletir; gamli gönüllere sürur ve neş'e dağıtırdı.

Vefatı herkes için teessürü mucip olmuştur. Kendisine mağfiret diler, biraderi Muhsin ve mahtumu Sıhhat dairesi Baş kâtibi Mustafa diğer oğlu Ahmet efendilere beyanı taziyet eyleriz.

Hava

Bu hafta, Koca karı souğuna tesadüf etmesine rağmen hava pek güzel geçmiştir. Ovalarda bir haylı tohum ekilmiş, bağ ve bahçe işleri başlamıştır.

Yalnız dünkü sabah bir az fırtanayı müteakip yağmur yağmış ve öyleye doğru tekrar güneş açmıştır . Pazar sabahı da çokça kırağı düşmüş ise de mezruat üzerinde tesiri görülmemiştir.

Lik Maçlarına başlanıyor

Çorum gençlerinin ve halkının spora karşı alâkasını takviye için Alay, Sıhhiye mektebi ve Hale idman yurtları arasında İlkbahar Lik maçları tertip edilmiştir. Pek heyecanlı ve zevkli olacak bu maçlar her cuma günü Cümhuriyet meydanında yeni tesis edilen sitatta yapılacaktır. Büyüklerimiz başta olmak şartile muhterem Çorum halkı da bu maçlara gelecek, seyredeceklerdir. Oyun öğleden sonra saat 2,5 da başlıyacak, muntazam ve teknik bir oyun oynanacaktır.

Maçlara ait fikstür:

23 - 3 - 934	Cuma günü	Alay - Hale	
30 - 3 - 934	» »	Sıhhiye - Alay	Birinci devre
6 - 4 - 934	» »	Hale - Sıhhiye	
13 - 4 - 934	» »	Sıhhiye - Hale	
20 - 4 - 934	» »	Sıhhiye - Alay	İkinci devre
27 - 4 - 934	» »	Alay - Hale	

(Son maçta galip takıma mükâfat verme merasimi yapılacaktır).

Samsunda açılacak sergi

Geçen sene büyük bir rağbete mazhar olan Samsun yerli mallar sergisi bu senede Nisanın 21 inci günü açılacaktır.

Sergi komitesi geçen senelerden aldığı geniş tecrübelerle bu seneki sergiyi daha mütekâmil ve daha geniş bir şekilde yapmak için hazırlıkta bulunmaktadırlar.

Millî mamulât ve masnuatımızı geniş bir istihlâk mıntakası olan bu havaliye, tanıttıracak olan bu sergiye imalâtçı ve fabrikaların iştirâkleri rica olunur.

Sergiye ait talimatname aşağıda gösterilmiştir .

Sergiye iştirâk için komitemizin kabul ettiği esaslar şunlardır :

1 - Serginin müddeti onbeş gündür. İştirâk edeceklerin üçte ikisinin talebi ve komitenin kararile temdit yapılabilir.

2 - Fabrikacı veya imalâtçı olduklarına dair sanayi birliklerinin veya ticaret odalarının vesikalarını hamil olanlar.

3 - Fabrika veya imalâthanelerin vekil veya mümessili olduklarına dair muteber vesika ibraz edenler sergiye iştirâk ederler .

4 - Sergi metre karesi beş liradır .

5 - Sergiye gelenlerin elektrik ücretlerinden yüzde 40 tenzilât yapılacaktır .

6 - Sergiye getirilen malların ancak satılanlarından iskele resmi alınacak, satılmıyanlar hiçbir resme tabi tutulmuyacaktır .

7 - Vapurlarda, şimendöferlerde geçen sene olduğu gibi bu senede tenzilât yapırılacaktır .

8 - Sergiye iştirâk etmek isteyüpte yalnız eşya göndermek arzu eden firmalar eşyalarını sergi müdürlüğüne gönderebilirler . Bu eşyayı komite kendi mes'uliyeti tahtında teşhir ve satış yapacak ve sergi hitamında masrafları sahiplerine ait olmak üzre mahallerine iade edilecektir .

9 - Serginin idarî ve inzibatî işleri müdürlüğe aittir.

10 - Sergiye iştirak edecekler raf, camekân ve saire ihtiyaçlarını bizzat tedarik ve imal ettireceklerdir. Vesait ve malzeme bulmakta komite kendilerine yardım edecektir.

11 - Sergiye iştirak edecekler için Samsunda her dürlü teshilâta mazhar olmalarını temin etmek komiteye aittir.

12 - Sergi komitesi sergideki ihtilâflar için hakem vazifesini ifa edecektir.

13 - Sergimiz teşhir ve satış sergisidir.

14 - Sergimize iştirâk etmek isteyenler Mardın yirmisine kadar mektup veya telgrafla müdürlüğe müracaat etmeli ve alelhesap bir miktar para çıkarmalıdır ki angaje olduğumuzu bilerek kendilerine yer arayalım.

İlân

1 - Vergi cüzdanları bedeli mukabilinde mal sandıklarında satılır.

2 - Cüzdanların bez kaplılarına 20 kuruş ve meşin kaplılarına 50 kuruş fiat tayin olunmuştur. Ve bu fiatlar cüzdanların üzerinde gösterilmiştir.

3 - Cüzdan almak mükellefler için ihtiyaridir. Cüzdan almak ve cüzdanlara kayit yaptırmak isteyen mükelleflerin istidaname ile müracaatlarına hacet yoktur. Gerek bizzat ve gerek bilvasıta mal sandıklarına müracaatla parasını vererek cüzdan alabilirler. Şu kadar ki cüzdanlarını bilvasıta almak isteyen mükellefler isim ve şöhretlerini ve oturdukları yerin mahalle ve sokağının ismini (köyde ise köyün ismini) ve kapu numaralarını mal sandıklarınca icap eden kayitler yapılmak üzere tavsit edecekleri zata bildirmeğe mecburdur.

4 - Verği cüzdauları müddetle mukayyet değildir. Dolıncaya kadar istimaline devam edilir. Cüzdanlar tarifat veçhile dolunca mükellefler yeni cüzdan ala bilir.

5 - Vasıtasız verği cüzdanlarına cüzdan sahiplerinin arazi, bina ve hayvanlar, kazanç, veraset ve intikal verğilerinin asılları ile misil zamlarından mütehakkak borçlariyle bu borçlara mukabil yapacakları tediyeler kayıt edilir.

6 - Cüzdanlar :

A -) Mükelleflerin borçlarının.

B -) Borçlara mukabil yapacakları tediyelerin kaydine mahsus olmak üzere karşılıklı iki sahifeyi muhtevidir.

Bunlardan mükelleflerin borçlarına ait sayfaya yapılacak kayitlerden mükellefin kaydın yapıldığı seneye (hal senesi) verği borçlariyle geçmiş senelere tealluk edip o sene içinde tahakkuk eden verği borçları tahakkuk şubesi teşkilâtı olan yerlerde bu şubelerce ve tahakkuk şubesi bulunmayan mahallerde varidat idarelerince yapılır. cüzdan kaydine başlandığı malî sene iptidasına kadar geçmiş senelerden birikmiş borçları ise tahsil subesi olan yerlerde bu şubelerce bulunmayan yerlerde dairesi tahsildarı tarafından kayit olunur.

Mükelleflerin borçlarına mukabil yapacakları tediyelere mahsus sahifeye yapılacak kayitle verginin ait olduğu yerde tahs şubesi varsa şube tahsil memur yok ise dairesi tahsildarı tar fından kayit ve imza edilir. fından kayit ve imza edilir.

Muhtelif tahakkuk şubelerind veya tahakkuk idarelerinde b veya muhtelif verğilerle mükell fiyeti bulunan mükellefler cü danlarını alâkadar tahakkuk ş belerine veya varidat idarelerin müracaatla yukarıdaki izahat ve hile kayitlerini yaptıra bilirler.

7 -) Mükellefler tarafında borçlarına mukabil yapılacak te limat için eskisi gibi ayrıca tah silât makbuzu verilir. Mamâ mükellefler teslimatlarını verg cüzdanlarındaki kayitlerle de ist edebilirler.

Telgraf Haberleri

Muğla 20: (A. A.) - Ziraat Ve kâletinin emraz ve haşarat müte hassısı gelmiş ve dün akşan ha kevinde tütüncülerle temas etmi tir. Mütehassıs İzmirde bayram dan sonra toplanacak kongra da şu maksadın görüşüleceğ söylemiştir. 1 Bu günkü Zira teşkilatını takviye, 2 Fransızlar bu günkü ziraat teşkilatını a mak, 3 halihazırdaki ziraat pila maksadı temin etmediğinden ye pilanı yapmak yeni pilana gö üç Vilâyet enistitüsü birleştirilere mıntaka enistitüsü yapılacak v eğe mıntıkasında bir biyloji me kezi kurulacak burada topra hayvanat nebata tetkik ve başk memleketlerin ziraat usulleri te kik edilecektir.

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işler için Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 150 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 - kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Ayı « « - 25 - «

Çorum Vilâyet Matbaası

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 12 — No. 704

ÇARŞAMBA

25 - Mart - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Kurbanınızın derisini, Canlı kurbanlarınızı, yahut parasını Tayyare, Hilâliahmer, Himayeietfal Cemiyetlerine veriniz

Umumi Meclis

Beşinci intihap, Birinci ictimaı
8 , 9 - Mart - 934 — 14, 15 inci toplantı

Vilâyet Umumî meclisi, Mar- n sekizinci Perşembe günü at 14 de, 14 üncü içtimaını ali Arif Hikmet beyfendinin asetinde Aza : Salim, Nazmı, an, Rifat, Şakir, Tahir, Hüse- , Ahmet, Ağabey, Nuri, Mus- fa, Mehmet, Bedri, Cemal, a, Mahmut, Ali Rıza, Abbas, hmet, Fahri beyler huzuriyle deyledi. Zaptı sabık okundu. men ve müttefikan kabul olun-

Maarif Vekâleti Celilesinin riratı üzerine İskilip Sakar- mektebinin üç sınıfa tenzili etiyle Ortamektebe geniş bir ilde icrayı tedrisat için terki 935 senesinde yeniden bir ktep inşasının nazarı itibare nması. Hastane Ser tababe- in müzekkeresi üzerine Has- eye vürut edecek hastalara aneler talimatnamesinin aynen tbıkı ve memurin ücreti hak- daki kararın muhafazası ve cak memurin kanununun 84 cü maddesinin (D) fıkrasın- ki sarahate binaen İdarei hu- iyeye mensup memurların etsiz ve ücrete tabi tutulan murların tedavi ücretlerinin ait oldukları Vekâletten iste- mesi ve Baş mühendisliğin mancık - Tosya yolunun Kas- monu Vilâyetine tesadüf eden ımlarında geçit temini hakkın- Kastamonu Vilâyetine tebli- tta bulunulmasına dair Nafia kâleti Celilesinden temenni- tta bulunulması için evrakın Mühendisliğe tevdii, Sun- rlu Kaymakamlığının Sungur- a yeniden bir mektep inşası kkındaki tahriratının, buseneki çe tanzim edilmiş olduğun- gelecek sene nazarı dikka- alınması, Alaca Tayyare şu- besi İdare hey'eti Azalığına Meclisimiz azasından Abbas, Mecidözü kazası Tayyare şubesi idare heyeti azalığına Zıya, Osmancık Tayyare şubesi İdare hey'eti azalığına Mehmet, İskilip Tayyare cemiyeti İdare hey'eti azalığına Ağabeyin intihapları, Mehmet ve Fahri beylerin Çoruma bağlı Narlı ve Gökçekaya köylerinin Osmancığa bağlanmaları hakkındaki takrirlerinin dahiliye encümenine, Mülkiyeti Belediyeye ait Osmancık kazasında üst katında okuma odası bulunmak üzere Maarife verilmiş olan intifâ hakkının refi ve Belediye namına tapuya raptı ekseriyetle, Rifat Salim, Nazmı, Şakir, Ahmet, Tahir, Nuri, Mustafa, Mehmet, Cemal beylerin mukaddema Çorum Belediyesine karz suretiyle verilen 20000, İskilip Belediyesine 5000, Sungurlu Belediyesine 4000, liranın te'cil müddetinin hitamında dahi Belediyeler vaziyeti maliyeleri bu borçlarını te'diye kabiliyetinde bulunmadıkları anlaşıldığından kayitlerinin terkini ekseriyetle, pulluk hakkındaki Dahiliye Vekâleti Celilesi tahriratının 935 senesi bütçesinin tanziminde nazarı itibare alınması, Baş Mühendisliğin çadır mübayeası, Baytar Müdürü Murat beyin 360 lira istihkakı hakkındaki evrakının Daimî encümene, mütekait Nafia Muhasibi Hakkı beyin avdet harcırahının 933 senesi masarifi gayri melhuza faslından verilmesi, Gazi caddesi Silindirajının emaneten komsiyonu marifetiyle yapılması, Sungurlu Belediyesinin İdarei hususiyeye Zephiye resminden

Devamı üçüncü sayfada

ÇORUM
Okurlarının Bayramını Kutlular

Telgraf
Haberleri

Ankara : 23 (A. A.) - Vaşington Büyük elçiliğine Londra Büyük elçisi Umumi, Londra Büyük elçiliğine sabık Paris Büyük elçisi Fethi ve Tahran elçiliğine de Riyaseti Cümhur Umum kâtibi Ruşen Eşref beylerin tayinleri Ali tasdika iktiran eylemiştir.

Rize : 23 (A. A.) - Rize fındık bahçesinde bu sene 59 bin 400 fidan yetiştirilmiştir. Fidanların 45 bin 400 ü Mandalina ve 5050 si Portakal. 765i Limon, 1300ü ağaç, kavaktır. Fındıkların halka tevzine Ziraat Vekâletinden emir verilmiş ve tevziata başlanmıştır.

İzmir : 23 (A. A.) - Halkevi 300 fakir talebeye kondura dağıtmıştır.

İzmir : 23 (A. A.) - Beynelmilel – 9 Eylûl panayiri için bir çok firmalar müracaat etmişlerdir. Bunlar arasında Japon ticaret mümessilliğide vardır .

Manisa : 23 (A. A.) - Bağcılar bankası umum hey'eti bu sene hissedarlara yüzde beş temettu verecektir.

Ordu : 23 (A. A.) - Bu güne kadar kayiteiz 2005 evlenme ve 7516 da doğum vakası tesbit ve tescil edilmiştir.

Vaşington : 23 (A. A.) - Bahriye Nazırı İngiltere, Japonya ve Amerika filoları arasında şimdi mevcut nisbetin muhafazası icap edeceğini söylemiştir.

Londra : 23 (A. A.) - Bir tetkik seyahatı yapmak üzere Amerika Reisi Cümhuru tarafından gönderilen M. Cayld buraya gelmiştir. Mumaileyh bir çok Avrupa merkezlerine gidecektir.

Halkevinde
Bayramlaşmak

Bayramın birinci günü saat 15 ile 17 arasında Halk evinde Bayramlaşılacaktır. Binaenaleyh Bayram vesilesiyle hususi ziyaretlere lüzum görülmiyecektir. Tayin edilen vakit içinde Vali Arif Hikmet beyfendi ve bütün Rüesa ve memurin ve Halkevinin sair mensupları salonda hazır bulunacaklardır. Arzu buyuran Zevat bayramlaşmak için salonu teşrif edebilirler.

Maç

Hale İdman yurdu, Alay Spor, Sıhhiye Spor idmancıları arasında icra kılınacağını geçen hafta ilân ettiğimiz İlkbahar Lik maçının birincisi geçen cuma günü Hale İdman yurdu ile Alay Spor arasında yapılmış, sıfıra sıfır berabere kalmışlardır. Gelecek cumaya da Sıhhiye Sporla Alay Spor çarpışacaklardır . Gençlerimize muvaffakıyetler dileriz .

KİBRİT KUTULARI

1 Nisan 934 tarihinden itibaren beher büyük kibrit kutusunu 70 paraya ve beher küçük kibrit kutusunu 60 paraya satılmak üzre bayilere tepliğat yapıldığı haber alınmıştır .

İtizar

Gazetimizin çıkış günü Bayrama rasladığından bu hafta nushasını iki gün evvel çıkarıyoruz .

Ergani Bakır Madeni

Prôfesör Hamit Nazif Bey.

Cümhuriyet hükûmeti Ergani maden merkezini Akdenize bağlıyacak olan demir yolunun yapılması işine kendi paralarile iştirak etmeleri için Türk vatandaşlarını davet ettiği şu sırada bir çoklarının aklına şu sûaller gelebilir :

Acaba filhakika verilecek bu ödünç para söylendiği gibi çok fazlasile geri alınacak bir paramıdır ? Şarkî Torosların yalçın sırtlarında bulunan madeni Akdenize taşıyacak olan bu demir yolu hakikaten kârlı bir iş görecekmidir? Ve hakikaten orada büyük bir servet varmıdır ? Yoksa sırf mevhumata veya hayalemi kapılarak sürükleniyoruz ? Aşağıdaki satırlarda bu madenin mahiyetini bitaraf bir ilim adamı gözile tebarüz ettirmeğe çalışacağız. Maksadımız, bu fırsatla memleketin hazinelerini tanıtmaya çalışmaktır.

Ergani maden, Şarkî Toroslarda, Diyarbekirin 65 kilometre, şimali şerkisinde ve Mersinin de 600 kilo metre şarkı şimalisinde küçük bir kasabadır. Şarkî Torosların bu mıntakası cazip renklerle mütemayiz yalçın yamaçlar arzeder. Bu yamaçları teşkil eden kaya tabakaları koyu kırmızı, mor ve yeşil renklerile pek uzaklardan takip olunabilir. Sulak vadilerindeki mebzul nebat mecmuası koyu renkli çıplak eteklerin manzarasile munis bir tezat teşkil eder.

Asıl maden yatağı Ergani maden kasabasının yarım kilometre cenubunda ve kasabadan 200 metre daha yüksektedir. Burası Devedüzü denilen üstü düz ve şimalden Mihrapdereye ve cenuptan da Yandereye dik yamaçlarla sarkan bir tepenin üzerindedir. Mihrap dere garpten gelir ve Dicleye akar. Maden yatağı Dicle seviyesinden 260 metre yükseklikte ve deniz sathından da 1100 metre irtifadadır.

Ergani mıntakasındaki bakır madeninin ehemmiyetini ilmî bir surette gösterebilmek için şu noktaları tetkik etmek mecburiyetinde olacağız :

1) - Asıl maden yatağının vüs'atini ve buna nazaran maden rezervinin miktarını,

2) - Madenin cinsini, safiyet derecesini yani ham madendeki cevherin yüzde miktarını ve madenin cinsine nazaran tasfiyenin kolay veya güç olacağını,

3) - Bir senede elde edilebilecek miktarı,

4) - Bir ton bakırın maliyet fiatını.

Tetkikatımızın ilmî olmasını temin için ve bir hipotezden ziyade rakama ve hakikata tekabül etmesi için en salâhiyettar ilim adamlarının bu hususdaki uzun taharriyatına istinat edeceğiz ve hesaplarımızda da lüzumsuz şişirilmelerden, her maden işaretine kuvvetle bel bağlamaktan sakınacağımız gibi muhtemel bütün hataları da mümkün mertebe göz önünde tutacağız.

Biraz evvel tetkiki icap ettiğini bahsettiğimiz meselelerin bir kısmı, sırf teknik ve sinaî meselelerdir. Bir kısmı da ilmî, jeolojik araştırmalardan çıkarılan amelî neticelerdir. Maden meselelerinde bunları birbirinden ayırmanın imkânı yoktur.

Maden yatağının vüs'ati, yatağın gözümüzle göremediğimiz mahallerde yani yerin altında, tarzı imtidadı, oradaki şeklinin bir neticesidir. Bu da madenin başlıca yatak tiplerinden hangisine dahil bulunduğu meselesidir. Bundan dolayıdır ki - biraz çorak bir mevzu bile olsa - mıntakanın jeolojik bünyesine bir nazar atfetmek mecburiyetindeyiz.

Ergani mıntakasında şimdiki halde malûm olan 5 maden yatağı vardır. Bunlardan biri asıl Ergani madeni tesmiye olunan yatak, ikincisi Wiss yatağı denilen altun mağara madeni, üçüncüsü Şehkel tepe madeni, dördüncüsü Harabe madeni ve beşincisi de Jurtepe madenidir. Birbirinden ayrı gibi gözüken bu yatakların heyeti umumiyesi, aralarında nümülitli kalkerler bulunan yarma kayaların içerisindedir. Bu vaziyete nazaran şist tesmiye olunan bu yarma kayalar üçüncü zamanın Eosen devrine aittirler.

Volkanik kaya olmak üzere de mıntakada evvelâ serpantinler ve şistlerle bu serpantinleri kateden, yani şist ve serpantinlerden daha sonra teşekkül etmiş olan Diyabaz kayaları mevcuttur.

Şistler ve kalkerler, Şimali garbiden Cenubu Şarkiye doğru iltivalanmış ve bütün kitle, iltiva istikametinde yarıklarla katolunmuştur. Bu yarıkların bir çoğu asıl maden mahallinde görülür. Yatak iki yarık arasında bulunmaktadır, Bu keyfiyet Erğani bakır madeninin sureti teşekkülü noktai nazarından ehemmiyetlidir. Diyabaz indifaı bu yarıkların içini doldurmuştur. Maden bilkimya istihale etmiş olan bu kayaların içinde bulunmaktadır

Bazı madenlerin böyle volkanik kayalarla beraber bulunması keyfiyetini, maden işlerinin sırf tekniğiyle meşgul olmuş olanlar bile, bilir. Meselâ Anadoluda krom madenlerinin serpantin kayaları içerisinde olduğu, melâfir tesmiye olunan bazı kayalara merbuten manganez madenlerinin bulunduğu malûmdur. İşte bunlar gibi bakırlar da diyabaza merbut madenlerdir. Buradan çıkarılacak ilk netice şudur.

Erğanideki Diyabaz indifaı bir noktaya münhasır olmıyacağından bakırlar da mahdut bir mahalle inhisar etmezler. Binaenaleyh malûm yataklardan maada civarda daha bazı yatakların bulunması jeoloji noktai nazarından muhtemeldir. Ergani mıntıkasında böyle bakır mostralarının pek çoğuna tesadüf edilebilir. Ancak bunlardan yalnız biri şimdiye kadar işletilmiş ve tetkik edilmiştir. Bu tetkiklere nazaran bu yatak, jeoloji tabiriyle muazzam bir maden yığını teşkil etmektedir. Buradan da çıkaracağımız bir diğer netice, madenin sadece bir damar halinde olmadığı keyfiyetidir. Bu da işletme şeklinin ne tarzda olacağını bize gösterecektir. Yine herkesin tasavvur edeceği veçhile, derinliğe doğru giden bir damarın işletme masrafı mütemadiyen değişir ve artar, sabit olamaz. Halbuki burada böyle bir vaziyet karşısında değiliz, bir yığın karşısındayız; ve işletme derinliğe değil genişliğe doğru inkişaf eder.

Gerek eski işletmelerle açılmış olan ve gerek sondajlarla inceden inceye tetkik edilmiş bulunan bu yatak - asıl maden diye tanınmış olan yatak - gayri muntazam şekildedir. Ve tulü 150 metre, arzı 120 metre ve binaenaleh ufkî maktaı 18,000 metre murabbaıdır.

Buradaki cevher sırf bakırlı pirittir. Alttaki maden de pirotit denilen manyetik bakırlı pirittir. Bu terkiplere nazaran cevher, bakır, kükürt ve demirden mürekkeptir.

Şimdiye kadar işletilmiş olan kısımda cevher, umumiyetle, bir konsantrasyon cevheri halinde görülmektedir. Yani jeolojik devirler esnasında çok zenginleşmiş bir haldedir. Ve ekseriya ihtiva ettiği bakır mikdarı şayanı hayret derecede yüksektir. Buralarda cevherin terkibi saf bakır sülfürüdür. Bundan dolayıdır ki burularda terkip yüzde yirmiyi, hatta yüzde 28 i bile bulur.

Muhtelif nümunelerin tahlilinden vasıtasını alacak ve bu vasatiyi aleyhte yuvarlak bir rakama iblağ edecek olursak, yüzde 10 saf bakırı kabul etmekle her halde bir hatadan çok uzak kalacağımız muhakkaktır.

Şunu da söyleyelim ki, umum harp esnasında bu madende çıkan esaslı tetkikler yapmış olan ilk heyetler, bu vasatiyi yüzde 17 olarak kabul etmişlerdir. Bu rakamın hatta yüzde 10 nun kadar büyük bir nisbet olduğunu anlatmak için, dünyanın en muazzam bakır madenlerinden biri olan İspanyada Rio Tinto bakır madeninin yüzde 3 bakırla çıktığını söylemek kifayet eder.

Yapılan sondajlar göstermiştir ki bu konsentre cevher, esas maden kuyuları seviyesinden itibaren askarî 60 metreye kadar devam etmektedir. Bu tetkikler nazaran mevcut ve gözle görülebilen maden mikdariyle muhtemel maden mikdarını hesap edelim.

Görülebilen cevher miktarı takdir etmek için evvelâ eski işletilen mıntakalarda yani 65 metre derinliğe kadar, evvelce mevcut olan cevherin yarısı kalmış olduğu kabul olunabilir. Yığının mıktarı 18.000 metre murabbaı oluşu nazaran her bir metre derinlikte 90.000 ton cevherin bulunacağı hesap edilebilir. Bu hesaba göre en aşağıdaki galerilerin ü tünde, takriben iki milyon de yüz bin ton, vasatî olarak yüz 10 dereceli maden gözle görülecek şekilde mevcuttur.

Muhtemel cevher miktarına gelince, 60 metre derinliğe kadar yapılmış olan sondajlar, maden böyle konsantre edilmiş şekli asgarî 60 metre derinliğe kadar devam ettiğini göstermiştir. Bu da 5.000.000 tonluk muhtemel bir rezerv teşkil eder. Bu sureti görülebilen ve muhtemel olan rezerv miktarı yedi buçuk milyon tona baliğ olur. Hiç şüphe ki cevher sondaj derinliğinin altında da devam eder. Yeraltı seviyesinin dicle nehrinin bu civardaki su seviyesi hizasına olduğu kabul edilecek olursa ki, böyle olması icap eder - böyle konsantre şekilde madenin sondaj derinliğinin altında hiç olmazsa daha 100 metre kadar devam ettiği neticesine vasıl oluruz. Bunun altında da daha az konsantre tidaî madenin devam etmesi muhtemeldir.

Ergani bakır cevheri saf cevher telâkki edilebilir. Zira içerisinde bakır ve kükürt ile demirden başka muzir maddeler, meselâ arsenik, antimuan gibi maddeler, hemen hemen mevcut değildir.

Zikrettiğimiz maden yığınından başka mıntakada bir çok mostralar malûm olduğu halde hiç biri şimdiye kadar tetkik edilmemiştir. Bunlardan Ergani madeninin takriben bir kilometre garbinde ve deniz seviyesinden 1350 metre irtifada bulunan Altın mağara madeni takriben 50 sene evvel Mühendis Weiss tarafından işletilmiş ve yüzde 10 bakırlı cevher çıkarılmıştır. Kezalik, Ergani madeninin yarım kilometre şimalinde Şehkel tepe denilen bir diğer yakta mevcuttur. Bu yatağı örten muazzam şapo döfer, ve aralarında saf cevher parçaları bulunan molozlar, nazarı itibare alınacak olursa, bu yatağın da çok ehemmiyetli olması muhtemeldir.

Gerek bu yataklar ve gerek Erganinin 12 kilometre cenubi şarkisinde ve Diyarbekir şosesinin iki kilometre şarkındaki harabe madenindeki kalın curuf tabakası ve yine Erganinin 10 kilometre şimali şarkisindeki Jurtepe mostraları ve nihayet Erganinin 40 kilometre şarkındaki Kedak bakır madeni, Ergani mıntakasında sistematik bir jeoloji tetkiki yapıldığı takdirde, burada tanınmış madenlerden başka daha bir çok zengin yatakların mevcut olduğunu göstereceği kanaatını vermektedir.

Milâttan 2000 sene evvel, Asûriler tarafından keşfolunmuş ve miladdan evvel 512 inci senesinde, yani 2 inci asrın başlangıcından itibaren Araplar tarafından işletilmiş olan Ergani madeni, 1852 de Osmanlı hükûmeti tarafından işletilmeğe başlanmıştır. Tahmin edileceği veçhile bu işletme, en ibtidaî şekillerde yapılmıştır. Kapkaç Ranban işletmesi diye tesmiye edeceğimiz bu istihsal usullerini burada hatırlatacak değiliz.

Bu çok iptidaî, madeni alt üst edici, bozucu usullerle işletme 1852 den 1910 a kadar devam etmiştir. İstatistiklerin verdiği malûmata göre bu müddet zarfında tekûnen 36645 ton kara bakıra tekabül eden 295000 ton en az yüzde 15 dereceli cevher çıkarılmıştır. Kullanılan fena usullerden dolayı yok olan bakır miktarı yüzde 20 den fazla olmuştur.

Bu iptidaî işletme şekline rağmen istatistikler o zaman elde edilmiş olan bakırların 1908 de 8 - 10 İngiliz lirasına ve 1909 da 15 - 16 İngiliz lirasına mal olduğunu göstermektedir. Bunlar tabiî madenin cinsinden ve zenginliğinden dolayı elde edilmiş çok aşağı maliyet fiatlarıdır.

Ergani bakır cevherlerinin terkibi ve bugünkü modern istihsal usulleri, bundan sonra yapılacak işletmelerde bakırın daha ucuza maledileceği ümidini vermektedir. Filhakika cevherin terkibi, yani terkipte kükürt ve demirin bulunması bu yeni usullerde mahrukat olarak kömür veya kok kullanılmasından vazgeçmek imkânını vermektedir. Artık madenin evvelceden yakılması mecburî değildir. Şimdiki usullerde madenin muamelesi, piritli izabe « Fusion piritigue » denilen basit bir eritmeye irca olunmuştur. Bu eritme hususî yüksek furunlar içerisinde yapılır ve furunda cevherin kendi kükürdü yanar ve bu kükürt erimeğe lâzım olan mahrukatı teşkil eder; Binaenaleyh kokun yerine geçer. Bu usul Ergani madeni için çok elverişlidir. Zira, bilindiği gibi, Erganı yatakları denizden büyük bir mesafede, Ereğli gibi kömür havzalarımızdan pek uzaktır. Madeni eritmek için ancak pek az kok getirilmesi lâzım olacak, mütebaki mahrukat ihtiyacını da cevherin kendi kükürdü görecektir.

Bu büyük furunlarda yapılacak eritme ile yüzde 40 bakırı muhtevi külçeler elde edilir. Bu külçeler « Converter » denilen cihazlar içerisinde muamele edilirler. Burada da yine muhtevi bulunduğu kükürt mahrukat rolünü yapar. « Converter » lerden, içinde yüzde 98 bakır bulunan maden çıkar ve nihayet « Converterlerden » çıkan bakır en son tasfiyeye tabi tutulur ve temamen tasfiye olunmuş, her sahada kullanılabilecek, temiz elektrolitik bakır elde edilir.

İşte bütün bu muameleler Erganide yapılabilecektir. Bu suretle Ergani madeninden memleketin ihtiyacı olan bakırlar alınabileceği gibi, büyük mikdardada Mersinden dışarı çıkarılabilecektir.

Acaba Ergani madeninin senelik verimi ne kadar olacaktır ? maden yatağının hazırlanması ve lâzım gelen tesisatın yapılması için icabedecek olan ilk devreden sonra, madenin ocaktan çıkarılması derece derece arttırılarak senede 20000 ton saf bakır çıkartılabilecek ki, bu da takriben 200,000 ton ham cevhere tekabül eder.

Cevherin çıkartılması, taş ocakları gibi açıkta işleyerek pek ucuza maledilebilir. Bu da cevher yığınının üzerindeki kısır kısmın önceden attırılmasile kabil olur. « Decappage » denilen bu usulün Erganide tatbik edileceği muhakkaktır.

Yapılan hesaplara göre ve bir senede 20,000 ton saf bakır elde edildiği halde bir ton bakırın Ergani madeninde 105 liraya mal olacağı anlaşılmıştır. Buna 600 kilometre uzakta olan Mersine kadar 12 lira tutan yol parasını ilâve edecek olursak, bir ton saf bakırın Fob Mersin fiatı 117 lira, yani takriben 17 / 0 İngiliz lirası eder.

Maliyet fiatının bu kadar ucuz olmasının sebebi, işletme usullerinin çok rasyonel olmasından, kol kuvveti yerine ekseriyetle makine veya elektirik kuvvetinin girmesinden ileri gelmektedir.

Gölcük gölünden menbaını alan ve buradan itibaren Ergani maden kasabası yanındaki köprüye kadar 35 kilometre uzunluğunda olan Dicle nehrinin bu kısmı, dik meyillerle ve küçük çağıl yanlarla aktığından ve akımı senenin her mevsiminde değişmediğinden elektirik kuvvetini çok ucuza maletmeğe müsait olacaktır. Buna rağmen madende ve kalhanelerde 1000 den fazla işçi daimî surette çalışacaktır.

Eski işletmelerde bir kaç ayda deve sırtında Samsuna veya İskenderuna taşınan bakırlar, yapılacak demiryolu ile takriben 20 saatte Mersine gönderilecektir.

UMUMÎ MECLİS TOPLANTISI

— Birinci sayfadan artan —

tahakkuk eden borcunun istifası, 932 senesine ait hesabı kati cetvellerinin tasdiki,933 senesi Nafia bütçesinde amelei mükellefeden fazla tahakkuk eden 94595 liranın münakale mazbatasının tanzimi, müteferrika encümeninin bütçenin tanzim edilmiş olması ve varidatın müsaadesizliği dolayısiyle seyyar Ziraat memurlarının tahsisatının vazı kabil olmadığı hakkındaki mazbatanın kabülü, Osmancığın Gemici mektebinin tamiri ve 932 senesinden tahakkuk eden İskilip kazasına ait 19 lira diyun evrakiyle Mecid özündeki akaratın müzayede kaimeleri, Her kaza azalarınca tetkik ve işaret edilmiş olduğundan dag ve ova köylerine ait cetvel,Muhasebei hususiye Müdürlüğünün geçmiş senelerden müdevver fevkalâde tahsisatın tasfiyesi hakkındaki müzekkeresi ve taş ocakları ile kamyon ve otomobiller resmine ait müzekkerelerinde daimî encümene tevdii, Hakem heyetine teklif olunan zavatın intihabı ittifakla ve gelecek sene toplanma müddetinin 15 - 3 - 935 olarak tayini ekseriyetle kararlaştırıldı. Mevcut evrakı varide okunmak üzere yarinki Cüma günü saat onda toplanmak üzere celseye nihayet verildi.

9 - 3 - 934 - 15 inci toplantı

Vilâyet umumimeclisi, Martın 9 uncu cuma günü saat onda,15 inci ictimaını Vali Arif Hikmet beyfendinin riyasetinde aza: Salim, Nazmı, İhsan, Rifat, Şakir, Tahir, Hüseyin, Ahmet, Ağabey, Nuri, Mustafa, Mehmet, Bedri, Cemal, Zıya, Mahmut, Ali Rıza, Abbas, Mehmet, Fahri beyler huzurile akdeyledi . Zaptı sabık aynen ve müttefikan kabul olundu.

Çoruma merbut Narlı ve Gökçepınar köylerinin kemafissabık Çorumda ipkasına ekseriyetle karar verildi .

Daimîencümen aza intihabında; Salim, Bedri, Nurettin, Tahir beyler asılazalığa; Cemal, Nazmı, Ağabey, Ali Rıza beyler yedek azalıklara seçildiler . İctima müddeti hitam bulmuş ve başka bir iş te kalmamış olduğundan ictimaa nihayet verildi .

Donanma

Piyangosunda kazanan numaralar

15 Mart 934 tarihinde Donanma Cemiyeti tahvilâtının icra edilen 54 üncü keşidesinde ikramiye ve amortu isabet eden tahvilât tertip ve sıra numaralarını gösterir cetveldir :

Tahvilât tertip numaraları 2815, 8405, 1536, 7749, 7070, 1111, 3558, 9357, 3364, 9169, 4120, 7950 .

İkramiye isabet eden numaralar

İkramiye T.L.	Tertip No:	Sıra No:
1200	4120	45
300	1536	64
100	3558	62
10	9169	30
10	7070	19
10	3364	19
10	9169	81
10	3364	95
5	3364	32
5	2815	36
5	4120	59
5	3364	82
5	7749	37
5	9357	70
5	8405	14
5	3558	56
5	3364	25
5	1111	10

Balâdaki tertiplerin hizalarında gösterilen sıra numaralardan mütebaki ayni tertiplerin diğer sıra numaraları kâmilen amorti isabet etmiştir . İkramiye ve amorti bedeli 22 Mart 934 tarihinden itibaren tediye edilecektir . Amorti bedeli beher tahvil için (1,10) kuruştur . (VAKIT)

KARARNAME

Kararname No: 2 - 220 Neşri tarihi : 8 - 3 - 1934

Kanunu Medeninin Velâyet, Vesayet ve miras hukukuna müteallik hükümlerinin tatbik suretini göstermek üzre Adliye Vekilliğince hazırlanan ve Şûrayı Devletçe görülerek 24 - 2 - 1934 tarih ve 5730 sayılı tezkere ile tevdi olunan ilişik nizamnamenin meriyete konulması; İcra Vekilleri Heyetinin 27 - 2 - 934 foplanışında kabul olunmuştur.

REİSİ CÜMHUR
GAZİ M. KEMAL

Başvekil	Adliye Vekili	Millî Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
İSMET	Ş. SARACOĞLU	ZEKÂİ	Ş. KAYA
Hariciye Vekili	Maliye Vekili	Maarif Vekili	Nafıa Vekili
Dr. T. RÜŞTÜ	FUAT	HİKMET	ALİ
İktisat Vekili		Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekili	
M. CELÂL		Dr. REFİK	
Gümrük ve İnhisarlar Vekili		Ziraat Vekili	
ALİ RANA Z.		MUHLİS	

Kanunu Medeninin velâyet, vesayet ve miras hukukuna mütealik hükümlerinin tatbik suretine dair nizamname

Birinci Bap

BİRİNCİ FASIL

UMUMİ HÜKÜMLER

Ölüm vakalarının bildirilmesi

Madde 1 - Adliye ve idare memurlarının, resmî muameleler dolayısile muttali oldukları vesayeti müstelzim halleri bildirmek hususundaki kanuni mükellefiyetler baki kalmak üzere nüfus memurları, kendilerine haber verilen ölüm vakalarını haftada bir defa ölenin aile künyesile beraber mahallindeki sulh hâkimine bildirirler. Ölen nüfus itibariyle orada mukayyet değilse nüfus memuru, ölenin kayıtlı bulunduğu nüfus idaresini haberdar eder ve oradaki nüfus memuru, keyfiyeti mahallindeki sulh hâkimine bildirir.

Kendisine ihbar vaki olan sulh hâkimi kanunen salâhiyetli değilse, salâhiyetli sulh hâkimini tahkik ederek ona bildirmeğe mecburdur.

Akıl hastalığı veya akıl zaifliği ile malûl olanlar hakkında

Madde 2 - Akıl hastalığı veya akıl zaifliği sebebile işini görmekten âciz olmak veya daimî muavenet ve takayyüde muhtaç bulunmak veya başkasının emniyetini tehdit etmek gibi bir kimsenin hacri müstelzim hallerine resmî muameleleri dolayısiyle muttali olan adliye ve idare memurları, belediye reisleri ve belediye teşkilâtı olmıyan yerlerde ihtiyar heyetleri, sıhhî müessese idareleri keyfiyeti hemen bu kimsenin ikametgâhının bulunduğu mahal sulh hâkimine bildirmeğe mecburdurlar.

Boşanma, nezi hallerinin bildirilmesi

Madde 3 - Velâyetin nez'ine hüküm veren mahkeme karar kat'ileşince hemen keyfiyeti Sulh Hakimine bildirmekle mükelleftir. Evliliğin zevali hakkında verilen hüküm kat'ileşince - eğer küçük çocuk varsa - bu hökmü veren mahkeme, işi hemen sulh hakimine bildirmeğe mecburdur.

Mahkûmiyetin bildirilmesi

Madde 4 - Bir sene ve daha ziyade hürriyeti bağlayıcı bir ceza ile mahkûm olanlar hakkında Kanunu Medeninin 357 inci maddesi tatbik olunmak üzere Cümhuriyet Müddei umumileri mahkûmun cezasını görmeğe başladığını Sulh Hâkimine hemen bildirmeğe mecburdur.

Metruk çocuk ve malûllerin yerleştirilmesi

Madde 5 - Muavenete muhtaç ve manen metruk çocukları ve malülleri Sulh Hâkiminin iş'arı üzerine belediye daireleri bir aile nezdine veya bir müesseseye yerleştirirler.

İKİNCİ FASIL

Velâyet, Vesayet ve miras işlerinde tutulacak defterler

Tutulması lâzım gelen defterler

Madde 6 - Velâyet, vesayet ve miras işlerine bakan mahkemede :
1 - Esas defteri,
2 - Tereke ad defteri,
3 - Vesayet ad defteri,
4 - Tereke zabıt defteri,
5 - Tereke sicil defteri,
6 - Hesabı cari defteri,
7 - Makbuz defteri, tutulur.

Madde 7 - Velâyet, vesayet ve miras işlerine bakan her Mahkemede 6 ncı madde mucibince tutulacak defterler kullanılmadan evvel her sahifesine sıra ile numara ve daireye mahsus mühür konulmakla beraber birinci ve son sahifeye defterin kaç sahifeden ibaret olduğu yazılarak tasdik olunur.

Madde 8 - Defterlerde kazıntı ve silinti bulunmıyacaktır. Yanlış yazılan kelimeler okunabilecek gibi çizilip düzeltilir ve altı imza olunur. Kurşun veya boyalı kalem kullanılması caiz olmayıp, defterlerin behemehal mürekeple yazılması lâzımdır.

Madde 9 - İş ve muameleler defterlere muamele haneleri takip edilmek üzere sırasile yazılır.

Tereke esas defteri

Madde 10 - Esas defteri, biri mevcut ve geliri, diğeri sarfolunanı göstermek üzere karşılıklı iki sahife üzerine mürettep olup mevcut ve geliri gösteren birinci sahifesinde:

Sıra numarası, ihbar ve müracaat tarihi, ölenin adı, sanı ve soy adı; işi, doğduğu tarih, öldüğü tarih, son ikametgâhı, büyük mirasçıları veya vekilleri ve doğum tarihleri, küçük mirasçıları ve doğum tarihleri, gaip ve mecnun mirasçıları ve doğum tarihleri, veli ve vasi ve kayyumlarının adları, tereke yazılmasında hazır bulunanların ad ve adresleri, mirasçilarin hisseleri, ihbar ve terekenin yazılmasına başlama tarihi, terekenin paylaştırıldığı tarih, tereke ve vesayet ad defteri numarası, zabıt defteri numarası, sicil defteri numarası, hesabı cari defteri numarası, dosya numarası, terekede zuhur eden nakit, satılan mallar bedeli, ölenin alacaklarından tahsil olunan para, ölenin emlâk ve akarının kira karşılıkları, satılmıyan kıymetli eşyanın muhammen kıymetleri ve tahvilatın borsa fiatları, satılmıyan gayri menkullerin muhammen kıymetleri, mirasçılara aynen terkedilen eşya ve saire kıymetleri, tarih, verilen makbuz ilmühaberlerinin tarih ve numarası, ait olduğu defter numarası, icmal, mülâhazat.

Sarfolunanı gösteren ikinci sahifesinde de :

Ölenin teçhiz ve tekfin masrafları, ölenin vergi ve resim vesair hukûmet borçları, ölenin mahkeme veya icraca kat'ileşmiş borçları, terekede yapılan masraflar, mirasçıların tereke kapanmada evvel nefaka ve saire masrafları

Büyük mirasçıların hisselerin düşen, küçük ve gaip ve mecnu mirasçıların hisselerine düş bankaya tevdi edilen mebaliğ miktarı, satılmıyan kiymetli eş ve senedat ve gayri menkul ma lardan küçük mirasçılara isab eden hisse, tediye tarihi, ait o duğu defter numarası, İcmal, m lâhazat hanesi sütunları bulunur.

Tereke ad defteri

Madde 11-Tereke ad defterin terekesi yazılanların alfabe sıra sile adları esas tutulur. Bu def re ölenin adı, sanı, soy adı, s ikametgâhı, ölüm tarihi, tereken yazıldığı tarih ve yazılma sebeb mirasçıların adları, miras şirket mümessil tayin olunmuş ise a ve sanı ve ikametgâhı, esas def ri numarası, dosya numara kaydedilir.

Vesayet ad defteri

Madde 12 - Vesayet altına al nan veya kendilerine kayyum ta olunanların ad defterinde, bunla alfabe sırasile adları esas tutulur.

Bu deftere sıra numarası, kası ve mahcur ve gaibin adı ve san ve soy adı ve işi, ikametgâhı, ves yet altına alındığı tarih ve sebe tayin edilen vasi veya kayyumu adı ve sanı ve işi ve ikametgâh tayin tarihi, vazifeye başladığı v malların devir ve teslim edildi tarih, esas defteri numarası, dos ya numarası kaydedilir.

— Sonu var —

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işler için Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ
Çorum için 175 kuruş
Köyler « 150 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı
Çorum için - 90 - kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Ayı « « - 25 - «

Çorum Vilâyet Matbaası

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 12 — No. 705

ÇARŞAMBA

4 - Nisan - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Telgraf Haberleri

Ankara : 2 - (A. A.) Mısır Kralı hazretlerinin doğumlarının yıldönümünü münasebetile Reisi Cümhur Hazretlerile Müşarünileyh Hazretleri arasında tebrik ve teşekkür telgrafları taati edilmiştir.

Ankara : 2 - (A. A.) Büyük Millet Meclisi bu gün reis vekili Asat beyin riyasetinde toplanmıştır. Türkiye Cümhuriyeti ile Fransa Hükümeti arasında Türkiye, Suriye hududu üzerindeki demir yollarının işletilmesi tarzına dair aktedilen mukavelenin tesdiki ve Suriyede Türklere ait emlâk ile Türkiyede Suriyelilere ait emlâk hakkında Fransa hükûmeti ile aktedilen itilafnamedeki müddetlerin uzatılmasına ve zehirli gazlarla bunları kullanmağa mahsus vasıtaların memlekete sokulmasının ve memlekette yapılmasının menine, hudut ve sahiller Sıhhat umum Müdürlüğü memurlarının sıklarının tevhit ve tedavülü hakkındaki kanuna müzeyyel kanun Türkiye Cümhuriyeti ile Sosyalist Sovyet Cümhuriyetleri ittihadı arasında hudutta çıkan itilafların fikik ve halli usulü hakkındaki mukavelenin altı ay daha uzatılmasına, Türkiye ile Amerika birleşik devletler arasında imza edilen iadei mücrimin muahedesinin tasdiki hakkındaki kanun lâyihasının birinci müzakereleri yapılmış ve kabul edilmiştir. Meclis perşembeye toplanacaktır.

Çorum İtfaiye grubunun yardımı

Merzifonun yokuş başı mahallesinde zuhur eden yangının söndürülmesi için Kaymakamlığın telgrafla müracaatı ve Makamı Vilâyetten verilen emir üzerine Çarşamba akşamı saat 23 te hareket eden Çorum İtfaiye grubu gece saat ikide Merzifona yetişerek yangının sirayet ve tesirine mani olmak için çalışmış ve bir buçuk saat sonra Amasya grubu da yetişebilmiştir. Gerçe grubumuzun Merzifona muvasalati üç saat sürmüş isede yolda bastik patlamak gibi bir arıza geçirmiş ve ezcümle Merzifon civarında arazozu su ile doldurmak suretile biraz vakıt kaybetmiş isede kendilerinden beklenen hizmeti ifa için imkânın müsaadesi nisbetinde çalışarak yangının daha ziyade artmasına imkân bırakmamışlardır.

İskilipte

Nüfus vukuatı

Mart ayının birinden 22 inci gününe kadar bin dörtyüz dokuz ölüm, dokuzbin elli altı doğum, üçbin dokuzyüz kırk dört evlenme muamelesini havi doksan beş köy ve yirmi bir mahallenin defteri alınmış ve bunlardan bin yüz otuz iki ölüm, beşbin dokuz yüz seksen üç doğum, ikibin ikiyüz altmış yedi evlenmeyi taşıyan altmış yedi köyün cetvelleri idare heyetince tetkik ve intaç edilerek Nufus memurluğuna tevdi olunduğu ve ay nihayetine kadar kazanın bütün köy ve mahallâtına ait vukuat cetvellerinin arkası alınacağı mahallinden verilen malûmattan anlaşılmıştır.

Spor Hareketleri

Geçen Cuma günü Alay sporcularile Küçük Sıhhat Memurları mektebi sporcuları da karşılaşarak bunlarda sıfırla berabere kalmışlardır.

Cümhuriyet meydanına nakledilmiş olan spor sahası halkın ve seyircilerin rağbetini celbetmekte olduğundan spor için halkta gittikçe şiddetli bir alaka uyanmaktadır.

Hava ve ziraat işleri

Yirmi gündenberi güneşli ve pek latif olarak geçen hava rençberlerimizin pek çok işine yaramış, buğday ekimi bitmiştir. Hatta son günlerde sıcaklığın tesirile toprağın rutubetini gaip ederek bulgurlandığı için yağmura ihtiyaç görülmekte idi.

Mardın otuzuncu cuma gününden başlayarak bu güne kadar ara sıra devam eden yağmur rençberlerimizi sevindirmiştir.

Bu yağmur ekilenlerin çabuk çıkmasına ve yeniden arpa vesaire hububatın ekilmesine yarayacaktır.

Bayram günleri açılan bademve kaysı çiçekleri yağmurdan dolayı husule gelen souktan müteessir olmamıştır.

Kısırlık

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi profesörlerinden Dr. T. Recep Bey tarafından

Kısırlığı lâyikile anlayabilmek için rüşeymin teşekkül sureti hakkında fikir edinmek lâzımdır. Rüşeym hasıl olabilmek için kadın tenasül azasının hasılatı olan yumurta ile erkek tenasül azasının hasılatı olan meni hayvancıklarının yekdiğerile birleşmesi lâzımdır. Bu keyfiyet de ilkah tesmiye olunur. Bu ilkah keyfiyetini her ne kadar insanlarda mütalaa etmek ihtimali yoksa da, gerek insanlarda ve gerekse memeli hayvanatta yumurta borusunun (nefirin) yukarı kısmında vaki olduğu katiyet kesbetmiştir. İlkah fili vaki olduktan sonra yumurta nefirin içinde bulunan ehdabın harekâtı vasıtasile rahme düşer ve ona iltisak eder. Bu iltisaktan sonra rüşeym hasıl olur. Eğer ilkaha duçar olamazsa rahmin derununa sukut ettikten sonra rahmin dahilindeki ehdap vasıtasile hazineye dahil olur ve oradan harice çıkar, zayi olur. Meni hayvancıkları ise müteharriktir. İşte bu hareketleri sayesinde hazineye dahil olan meni hayvancıkları rahmin ağzı vasıtasile rahme götürür, yumurta borusuna kadar çıkar ve yumurtayı arar. Rahmin ağzile ilkah mahalli arasında bulunan 16 santimlik bir mesafeyi iki saatte kateder. Meni dahilinde bulunan hayvancıkların kâffesi rahmin ehdabının harekâtı hilâfına yukarıya çıkabilmesi için oldukça kuvvetli olması lâzımdır. Bu sebepten dolayı hazineye dahil olan meni hayvancıklarının kâffesi ilkaha hadim olamaz. Kısırlığı tevlit eden sebepler muhtelif olduğundan her iki cinste de ayrıca mütalaa etmek lâzımdır.

Erkeklerde kısırlık üç şekilde vaki olur. Ya meni ifraz olunmaz (aspermatismus), veya ifraz olunan meni dahilinde hayvancıklar bulunmaz (azospermia) veyahut mevcut olan hayvancıklar ilkaha salih olmaz.

1 - Meninin ifraz olunması velâdi ve kisbî olmak üzere ikiye ayrılır. Velâdi olması ekseriya tenasül guddesinin batın dahilinde kalmasından veya tenasül azasında vuku bulan sui teşekkülâttan ileri gelir. Kisbî olması ise ya tenasül uzvunun veyahut idrar yolunun veya prostatın ameliyat ve kaza neticesi vukubulan arızalr neticesi olmak üzere meni ifraz olunamaz. Veladi olanların bir kısmı ameliyat ile tashih olunarak kısırlık zail olabilir.

2 - Meninin dahilinde meni hayvancıklarının bulunmaması ekseri ahvalde tenasül guddelerini teşkil eden husye ve berbahın belsoğukluğu, frengi, verem gibi müzmin hastalıklara müptelâ olmasından ileri gelir.

3 - Meni dahilinde hayvancıklar bulunduğu halde ilkaha salih olmaması alelekser zayıf olan şahıslarda tesadüf olunur. Bu gibi insanlarda hayvancıkların harekâtı ilkaha kâfi gelmez.

Kadınlarda kısırlık, kadın tenasül azasında veladî ve kisbî suiteşekkülat vaki olursa, meni hazineye dahil olamıyacağı cihetle, meni hayvancıkları bittabi yumurta ile temasa gelemez ve kısırlık hasıl olur. Bazan lise, her iki cins tenasül azalarında hiç bir tegayyürat veya suiteşkkülat olmadığı halde yine kısırlık hasıl olabilir. Yumurtanın gayri tabiî olarak cevfi batın dahilinde düştüğü zaman yumurtanın etrafındaki gılafın kalınlığı hasebile meni hayvancıklarının duhulüne mani olduğu zaman, kalevî vasatta yaşayan meni hayvancıklarının rahmin hamızı ifrazatile temas ettiği zaman, meni hayvancıkları yekdiğerile dolaşarak gayri müteharrik oldukları zaman kısırlık hasıl olabilir.

Kısırlığın dörtte üçünün sebebini erkeklerde aramak lâzımdır. Bu sebepten dolayı kısırlık vakası karşısında kalındığı zaman, ilk defa erkeği muayene etmeli. Eğer erkekte kısırlığa sebep olan ahval mevcut değil ise, ondan sonra kadını muayene etmek icap eder. Kısırlık vakalarının sebebi maatteessüf ekseri kadınlara atfolunmaktadır.

Yeni kazanç kanunu

Gelecek nushamızdan itibaren yeni kazanç kanununu neşre devam edeceğiz.

Yumurta fiatı düşüyor

Köylerde tanesi on beş paraya, Şehirde yirmi paraya kadar satılmaktadır

Tarih tetkikler :

Çorum Şairleri

Şair Arif (1)

Yazan : Çorum Halkevi Dil, Tarih, Edebiyat şubesi komite ve konferans kolu azalarından Muallim Rifat Rami

Her hakkı mahfuzdur

Çorum vilâyetinin; edebî ve tarihî yüksek bir kıymeti vardır. Bu mıntakada bir çok milletler asır safları içerisinde yaşayarak toprağın alt veya üstünde bize çok kıymetli eserler bırakmışlardır. Ezcümle « Etilerin » hükûmet merkezi olan « Hatusas » yani « Buğazkale » vilâyetimizin sınırları içerisindedir. Cümhuriyet hükûmeti; Millî tarihin seyrini değiştirdiği bu millet ve bunların yaşadıkları devir hakkında esaslı yollardan yürüyerek senelerdenberi esaslı tetkikler yapmaktadır. Bizde her vesile ve vasıtaya müracaat ederek millî servetin en kuvvetli ve şerefli kaynaklarından biri olan « Eti medeniyeti » tarihi ile de iştigal edeceğiz. Bundan başka vilâyet dahilinde diğer tetkika değer tarihî mavzuları ve edebî şahsiyetleri sırasile aziz okuyucularımızla birlikte meydana çıkarmağa çalışacağız. . Yüksek vilâyet makamından ve Halkevi idre heyetinden gördüğümüz muzaheret bizi bu yolda pervasız adımlarla yürütmek için çok kıymetli bir teşci ve teşvik vesilesi olmuştur.

Memleket dahilinde yetişmiş, memleketin tarihî ve edebî mukadderatile bilfiil alâkadar olmuş, bir çok vesika ve vesait toplamış, vücutlarından şükranla ve hakkile istifade edilecek kudretli ve kıymetli münevverler tanıyoruz. Bu arkadaşlarla el ele ve baş başa vererek çalışacağız. Vilâyetteki tarihî eserleri tetkika şimdiden başlamakla beraber mekteplerin yaz tatilinde mahallerinde de araştırmalar yapacağız ...

Bir taraftan vilâyetimizde ve hariçte yetişmiş, fakat her nasılsa tarihte lâyık olduğu mevkii bulamamış ve hatta eserleri bazı dostlarımızın ellerinde veya kütüphaneler de kalmış edebî simaların da şahsiyetlerini edebiyat tarihine mal etmeğe gayret edeceğiz. Bir taraftan da vilâyetimizin tarihî ve edebî hazinelerine ait olup şu veya bu suretle ecnebiler eline ve diline geçmiş vesikaları dilimize çevirerek yine bu sütunlarda okuyucularımıza arzedeceğiz ...

Bize bu sahada şimdiye kadar yardımda bulunmuş ve bundan sonra lutfunu esirgemiyecek arkadaşlara şimdiden teşekkür etmeği samimi bir vazife ve borç biliyoruz ...

İşe, Çorum merkezinde yetişmiş şair ve ediplerimizin eserlerini tetkik ve tahlil ile başlıyoruz :

Arif efendi;

Çorum kütüphanesini karıştırırken elime geçen ilk eser, Çorumun tanınmış ve temiz ailelerinden esbak Çorum Müftüsü şair merhum Arif efendinin divanı olmuştur. Bu kitap Millî kütüphanenin «2100» kayit ve « 171 » tasnif numarasındadır .

Bir kısmı nesih, bir kısmı rik'a ile yazılmıştır. Şair Arif efendinin oğlu Mehmet Emin efendi tarafından Hicrî 1272 ve 1273 ve Milâdî 1855 ve 1856 senelerinde toplanarak bir kitap haline getirildiği Mehmet Emin efendinin imza ve el yazılarından anlaşılmaktadır.

Kitap üç kısımdan müteşekkil 228 sahifedir. Birinci kısımda meşhûr « Şakirî » nin divanı vardır.

43 Sahifesi bu divana tahsis edilmiştir. 93 Sahifelik ikinci kısmı « Ragıp » divanına ve mütebaki 92 sahifesi de şair Arif efendiye ayrılmıştır.

Müteveffa şairin diğer oğlu merhum müftü Ahmet Feyzi efendi kitabı Kurdoğlu medresesindeki babasının kütüphanesine vakfederek kütüphanedeki eserlere basılmakta olan dairevî mühür ile kitabın bir kaç yerini mühürlemiştir. 1290 Arebî tarihini taşıyan bu mühürde şu beyit yazılmıştır:

[Vakafehu elâ ehlil ûlum Esseyyidi Ahmet Feyzi müftii Çorum]

Tercümesi :

« Çorum müftüsü Ahmet Feyzi efendi bilgi ehli için vakfetti »

Edebî hayatı :

« Şair Arif efendinin asıl adı Hacı Ali dir. Arif mahlasıdır. Çorumun Akpınar mahallesinden tanınmış Leblebici âilesine mensup merhum müftü Hacı Osman efendinin oğludur . Ayni âileden sırasile babası dokuzuncu müftü ve oğlu Arif efendi onuncu müftüdür . Çorumda doğmuş olup doğum tarihine ait bir tarih elde edilememişse de Çorum Millî Kütüp hane memurlarından şair mumaileyhin torunu Sabit efendinin ifadesine nazaran hicrî 1280, milâdî 1863 te 63 yaşında vefat etmiştir . Şu hale nazaran 1806 tarihinde doğması ihtimalı mevcuttur . [*] Babasından ders görmekle beraber münşeatındaki kayitlere nazaran İstanbulda da tahsil ettiği anlaşılmıştır . Mahallelerinde vaki Kurdoğlu Süleyman ağa medresesine müderris olduktan sonra medrese içerisine bir mescit yaptırarak mescit içerisinede « Hacı Ali efendi kütüphanesi » namı ile tanınan ve sonra kitapları Millî kütüphaneye nakledilen kütüphaneyi tesis etmiştir . O zaman Çorum Amasyaya bağlı idi .

Şair Arif Çorumda müftülük ve meclis idare azalığında bulun Divanının ilk kısmını münşe teşkil etmektedir .

Yani divanının baş tarafların münşiyane yazılmış kıymetli ya ları vardır Şair zamanının ku vetli bir münşisi, sözü dinle bir şahsiyeti, hassas bir şairi i Onun hukûmet işlerinde cevval bir zekâsı, ince görüşü duyuşu ile mühim rollar oyna ğını göreceğiz . Sekiz sene sür bir Sıvas menfa hayatı vard Şiirleri hurufu heca sıras yazmış ve bu hayata da bir kıs tahsis etmiştir . Şiirleri u vezni ile yazılmıştır . Div edebıyatının tasavvufa ses ve l ahenk veren çok kıymetli eser bizde oldukça ehemmiyetli alâka uyandırmaktadır .

— Daha var —

[*] Nüfus sicillerine nazaran 1214 te dogup 14 İkinci kânun 1279 da ölmüştür.

Yiyeceği içeceği sindirmek çalışmak

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi fizyoloji Profesörü Dr. Kemal Cenap Bey tarafından

Vücut fabrikasının yapısı ve fabrikanın kömürü

Gerek kafası, gerek kolları ve bacaklarile çalışan bir adamın vücudu, ocağında kömür yakılarak işletilen bir fabrikaya benzer. Fabrikada yanan kömürün kuvvetile makinelerin işlediği ve fabrikadan verim aldığınız gibi kol ve bacak işçisine olduğu kadar kafa işçisine de kömür lâzımdır. Kömürü olmayan fabrikadan verim alamadığınız gibi işçiye de kömür verilmezse ondan verim beklemeğe hakkınız olmaz. Bu kömür, yiyecek ve içeceklerimizde bulunur. „ Geçiniyorum " demek, fabrikama atacak ve orada yakacak kömürümü buluyorum, demektir.

Kömür deposu

Nebatat olsun, insan ve hayvan olsun, her yaşayan mahluk, işini ve idaresini bilen bir fabrika sahibi gibi, kömürünü evvelden atmayı unutmaz. Evvelden atmak sözümüzle biz, herkesin daha yazdan ambarına kışlık zahiresini doldurmasını, ağılına koyun atarak saklamasını, peynirini, tarhanasını önceden hazırlamış olmasını demek istiyoruz. Bu her aklı başında insanın yapacağı iştir. Karınca bile yazdan zahiresini toplar. Benim bu yazımda "evvelden atmak „ sözile murat ettiğim şey, vücudumuzun bizim haberimiz olmadan kendi azası içine kömür hizmetini görecek yiyecek atmak olduğunu anlatmaktır. İşte bu, iyilik vaktimizde azamıza attığımız kömürdür ki bizim hastalıklarımızda ve bazan hastalıktan dolayı günlerce yeme yiyemediğimiz zamanlarda, bi besler. Sade biz değil, hatta top raktan çıkardığımız Patates, Do mates, ağacından topladığım Kestane, Fındık, Ceviz, bunları hepsi dolgun vücutları biz onla yiyelim diyemi şişmanlattılar? Ha yir. Onlar bu toplantıyı anca kendileri ve kendilerinin nesille için yığarlar. Patates doğururke toprağa düşen Fındık veya Cevi kendileri gibi birer ağaç yetişti mek içindir ki dolgun vücutların bizim istekli ağızımıza gösteri ler. Biz bunları yeriz ve içleri deki kömür işini gören madde leri yakarak yaşarız.

Yaşamak için çırpınma ve onun için savaş

Şu toprağın üstünde her şey ve göklerdeki yıldızlara varıncay kadar her yaradılmışta büyük b düzen göze çarpar. Yine bu dü zen her mahlukun mümkün oldu ğu kadar çok yaşamasını emrede ve ister. Mahluklar ve bu arad insanlar ve hayvanlar yaşama için et yemeğe de mecburdurla Eti bulmak için de kendi gibi ya şar bir başka mahlukun canı kıymak lâzım gelir. İşte bu tabi sevkidir ki bir hayvan öteki öldürüp onu yerken bir insan d koyun, dana ve sair hayvanla boğazlatarak denizde serbest g zen balıkları avluyırak, havad uçan kuşları vurarak, kendi is fadesini ve ihtiyacını temin ede Fakat her hayvan kendini öldü meğe gelen bir başkasını, bir i san malını, canını almağa gele düşmanına: gel de beni kes, ma

mı al demez. Düşmana karşı gelir. Hayvanlar da kendini yemeğe gelene buyur demez. Her mahluk kendini derhal müdafaaya kalkar ve bu esnada düşmanını altederek onun üstüne geçmeğe ve onu yiyerek yaşamağa çabalar. Bütün bunlar ebedî hayat için savaş kanununun icabatındandır. Yaşamak için çalışmanız, para kazanmanız hep bu "Yaşama için savaş„ tan çıkan işlerdir.

Besi maddelerinde neler vardır?

Yiyecek ve içeceklerde iki türlü öz vardır: Birisi bir binayı kurmağa, duvarlarını yükseltmeğe, çatısını almağa yarayan taş, kum, kireç, direk gibi yapı malzemesidir. İkincisi de bina, meselâ bir fabrika kurulduktan sonra onu işletmek için satın aldığımız Kömür, Odun, Mazot gibi yanıcı maddelerdir. Binayı yapmaya yarayan yiyecekler arasında Et, Süt, Balık, Yumurta, Peynir, Buğday, Mercimek, Fasulya, Bal, Pekmez, Un, Patates yemişler vesaire gibilerinde hem yanacak kömür hemde binayı yapacak maddeler bulunur. Doğruca kömür işini görenler ise Yağ, Şeker, Nişasta gibileridir.

Bunlardan başka besimiz için bilgi dilinde adına "Tuz,, denilen maddeler vardır ki sofradaki Tuz bunlardan biridir. Fakat bundan başka Tuzlar dâha vardır ki onları bize yeyip içdiklerimiz verirler. Yiyeceklerimizde kıymetleri bilgide yeni öğrenilmiş olan ve adına "vitamin,, denilen çok lüzumlu cevherler de bulunmalıdır. Bunlardan mahrum olanlarda büyük hastalıklar görülür ki bunların adına "vitaminsizlik hastalıkları „ derler. Meselâ eski zamanlarda gemilerle uzun deniz yolculuğuna çıkanlar gemide hep kuru ve vitaminsiz kalmış yemek yedikleri için onların diş etlerinde ve kanlarında skorbüt hastalığı denilen bir hastalık başlar ve sonunda insanı öldürürdü. Bu hastalığın ilâcı da sade limon yemekten ibaretti. Bu vitamin Limonda, Portakalda ve daha bir çok yiyeceklerde bol bol vardır. Domates çiğ yenirse bize çok faydalıdır. İçinde bir çok vitamin vardır. Çocukluğumdan hatırlarım : Bahçemizi bellemeğe gelen Anadolu yavrusu yemek vaktinde buz gibi domatesini çıkarır tuza bana bana ve büyük bir istekle onu yerdi. İçerden bize, İstanbulun malebi çokuklarına ise sakın çiğ domates yemeyin karnınıza dokunur derlerdi. Tunç yüzlü Anadolu Arslanı ise onu yedikçe yanağından kan damlardı .

Yiyecekleri öğütme ve eritme, onları vücuda sindirma

Yiyecek ve içecekleri ilkö ce ursakta ve bağırsakta öğütür, ufalar, yumuşatırız. Kursak ve bağırsakta onları hazmetme sızıkları denilen sularda eritiriz. Bu sızıklarda bozayı, şırayı, peyniri yaparken koyduğunuz mayalar gibi mayalar vardır. Onlar yediklerimizi mayalarlar ve buna da biz hazım yahut eritme deriz.

Kalori, dünyanın en güçlü adamı : Türk .

Orta hallı çalışan bir adam yirmi dört saatte 2500 kaloriye muhtaçtır. Kalori nedir ? Türkçe olmayan söz de ne oluyor, derseniz, ben de size diyeyim ki, lâtin esasından alınan Türkçe yazımızla biz Türklerde artık, ve çok şükür, medenî milletler arasına girdik. Bu gibi sözler, o yeni girdiğimiz medeniyetin sözüdür. Ve binaenaleyh, Türkçe dir. Kalori, metre, kilo ... gibi bir ölçü adıdır. Bu ölçü, sıcaklık ölçüsüdür. Anlatalım : Bir yüksük kadar suyun sıcaklığını sıfır dereceden bir derece üste çıkarmak için o suyun altında yaktığınız ateşin miktarı, bir « Kalori » dir. İlim dilince tarifini de bellerseniz, aziz köylüler, size yeni bir şey öğretmiş oluruz. Bir santimetre mik'abı suyun hararetini bir derece yükselten sıcaklık miktarına « Kalori » derler. İşte orta hallı çalışan bir adama yirmi dört saatte tam 2500 yüksek miktarı, yahut iki buçuk litre suyu tam bir derece daha ısıtmak için kabın altında yaktığınız ateşin gücü kadar kuvvet verici yemeğe ihtiyaç vardır. Yine bilgide, kalorinin başka kuvvetlere çevrildiği söylenir. Meselâ, fabrikanın ocağında kömürünü yakarsınız; ondan çıkan sıcaklık motörleri işleten, elektirik lambalarını yakan elektiriğe çevrilir. İşte yediğimiz yemeklerin bize verdiği kalori de bizim kollarımızı oynatan, rençbere kazmasını kaldırtan, bel belleten, dağları devirten insan kuvvetlerine çevrilir. Çok çalışan işçi günde 5 - 6000 kalori ister.

Onun içindir ki işçilerinize yetişecek kadar kalorisi olan yemek ve o yiyecekleri satın alacak kadar gündelik vermezseniz, onları ne kadar zorlasanız alacağınız iş az olur. Bu meselede işçiye para vermek ona « paraya göz dikmiş » demek akıllı adamın harcı değildir. Fabrikaya atacağınız kömür kadar iş alırsınız. Otomobilin benzini bitince, onun önüne manda koymadan yürütemezsiniz. Ya aç olan, yahut iyi doymayan bir işçiden ne hakla bol ve iyi iş istersiniz? Bu meseleleri Amerikada ve Avrupada ilim usullerile ve çok derin bilgilerle halletmiye uğraştılar. Amerikada TAYLOR isminde bir mühendis, işçileri « zorlamak » usulile bol verim almağı tecrübe etti. Tecrübeleri boşa çıktı. Başkaları, işçileri « zorlamanın » faydası olmadığını ancak işi, akla ve ilme ve mantığa uydurmağı düşündüler. Meselâ Fransız AMAR bu yolu açtı ki, adına işi « rasyonalize » etmek denir. Bu kullanılan tabiri de öğreniniz. İş rasyonalize edilirse verim çok alınır. Rasyonlaştırma, muhtelif yollara baş vurarak yapılır. Fabrikatör iseniz, yakacak kömürü, amelenin çalışacağını, her işi önceden düşünüp hazırlamak, iş saatlarında hiç kimseyi işsiz bırakmamak, işçilere, onları ve ailesini besliyecek kadar para vermek, ev bark geçimini düşünmek, sıhhatlarına bakan hekimleri yanlarında hazır bulundurmak gibi işleri tanzim etmekle mümkün olur. Yoksa, « ben adamları zorlar, onları çalıştırır ve bir verir yüz alırım » kafasile hareket edilirse yanılırsınız; iş tersine gider, eliniz boş kalır.

Türkün babadan görme yiyecek tarzını biraz daha islâh etmekle, onlara biraz daha fazla et yedirmekle, köylünün sıhhî şartlarını düzeltmekle Avrupalıların « Türk gibi kuvvetli » sözlerine karşı ortaya : « Türk dünyanın en kuvvetli adamı », çıkacağından asla şüphe edilmez. Zira, dedelerimizden bize miras kalan vücut sıhhatı, çoktanberi tefessüh etmiş olan Garp memleketlerinin mayasından fazla üstündür.

KARARNAME

Kararname No: 2 - 220 Neşri tarihi : 8 - 3 - 1934

Kanunu Medeninin velâyet, vesayet ve miras hukukuna müteallik hükümlerinin tatbik suretine dair nizamname

— 704 Numaralı nushadan artan —

Tereke zabıt defteri

Madde 13 - Tereke zabıt defterine sıra numarası, dosya numarası, ölenin adı ve sanı ve soy adı, işi, öldüğü tarih, son ikametgâhı, kimin tarafından ihbar veya müracaat edildiği, ihbar veya müracaat tarihi, terekede zuhur eden eşyanın adedi ve cinsi ve muhammen kıymetleri, kıymetli evrak ve eşyanın adedi ve cinsi ve muhammen kıymetleri, ölenin alacağı ve borcu, alacaklı ve borçluların ad ve sanları ve işleri, vesikaların nevi ve tarihi, esas defteri numarası, dosya numarası kaydedilir.

Tereke sicil defteri

Madde 14 - Tereke sicil defteri, terekenin mirasçılara, miras hisselerine göre nakten veya aynen yapılan taksimini gösterir.

Sicil defteri, sıra numarası, terekesi yazılanın ve mirasçılarının isimleri, esas defteri numarası, dosya numarası, terekenin taksim edildiği tarih, taksimin beyanı sütunlarını ihtiva eder.

Banka hesabi cari defteri

Madde 15 - Hesabı cari defteri, emlâk ve eytam bankasına yatırılan nakit ve sairenin hesabını gösterir.

Bu defterde, sıra numarası, parası bankaya yatırılan kasır ve mahcur ve gaibin ad ve san ve ikametgâhları, bankaya yatırılan ve bankadan alınan para, tarihi, makbuz numarası, ait olduğu defter numarası, esas defteri numarası, dosya numarası, mülâhazat hanesi ve sütunları bulunur.

Makbuz defteri

Madde 16 - Makbuz defteri, tereke mallarının kabzını natık olmak üzere verilecek makbuzları ihtiva eder.

Bu deftere, sıra numarası, ölenin adı ve sanı ve ikametgâhı, esas defteri numarası, dosya numarası, makbuz tarih ve numarası yazılır.

ÜÇÜNCÜ FASIL

Dosyalar, zabıtlar ve diğer vesikalar

Dosya usulü :

Madde 17 - Velâyet, vesayet ve miras işlerinde dosya usulünün tatbikı mecburidir. Her iş için bir dosya yapılarak üzerine esas defterinin numarası yazılır ve o işe ait zabıtnamelerle bütün evrak sıra ile bu dosyaya konur. Dosyanın fihrist sayfasına ihtiva ettiği evrak numara altında müfredat üzere yazılır.

Dosyaların tertibinde bir sıra takip olunur ve üzerlerine sıra numarası konur.

Zabıtlar

Madde 18 - Velayet ve vesayet

Dilek, Bafra

Tosya ve Bafra gibi saygılı iki kazada gençliğin değerli çalışmaları ve bir çok fedakârlıklarla çıkarılan Dilek sekiz yaşını bitirmiş, Bafra da iki yaşına basmıştır.

Anadolu gazeteleri arasında sevilerek ve istekle okunan refiklarımızın daha uzun yıllar kıymetli hizmetlerinde muvaffakiyetle çalışmalarını diler ve kendilerini kutlularız.

ve miras işleri için bir zabıt tutulur. Bu zabıtta, esas defteri numarası, dosya numarası, vesayet altına alınan veya kendisine kayyum tayin olunan kimsenin ve vasi ve kayyumun, mirasta terekesi yazılanın, defter tutmak talebinde mirasçı ve alâkadarların ve miras şirketi için tayin olunan mümessilin adı, sanı ve ikametgâhları dercolunur. İşbu zabıtta cari muamele tarih sırasile yazılır ve kararlar hakim ve kâtip tarafından imza olunur. Zabıtlara müteselsil sahife numaraları konulması ve teabında nihayetine ilâve edilecek sahifelerin birer defter teşkil edecek surette bağlanması mecburidir.

Müracaat şekli

Madde 19 - Müracaat ve talepler yazı ile veya şifahî beyan ile olur. Şifahî beyan zapta dercedilir ve beyanda bulunana imza ettirilir. Arzuhallar dosyaya konur.

Vesikalar

Madde 20 - Terekede zuhur eden veya bilâhare alâkadarlar tarafından ibraz olunan vesikaların sureti çıkarılarak dosyaya konulmakla beraber asılları, üzerine esas ve dosya numaraları yazılan bir zarfa konulup mahkemece kıymetli evrakın hıfzına mahsus mahalde saklanır.

İkinci Bap
BİRİNCİ FASIL

VELÂYET

Velâyetin zavalinde velâyeti haiz veli tarafından verilecek müfredat defteri :

Madde 21 - Evliliğin zavalinden sonra velâyeti haiz olan karı veya koca, Kanunu madenînin 279 uncu maddesi mucibince, küçüğün mevcudile alacak ve borçlarını gösterir bir müfredat defteri yaparak ikametgâhları Sulh Hâkimine vermeğe ve servetindeki ve bunların tenmiyesindeki ehemmiyetli değişiklikleri bildirmeğe mecburdur. Bu mecburiyet bir ay zarfında ifa olunmadığı surette Sulh Hâkimi müfredat defterinin yapılarak verilmesi için müddet tayini suretile veliye tebliğat yapar. Tebliğata rağmen tayin olunan müddet içinde defteri yapılıp verilmezse hâkim icabı hâle göre defteri yaptırır veya kayyum tayin eder.

Hakimin müdahalesi

Madde 22 - Gerek evliliğin devamı sırasında ve gerek zevalinden sonra, ana, baba idare ve intifa haklarının kendilerine yüklediği vazifeleri yapmadıkları surette dördüncü dereceye kadar kan hısımları keyfiyeti Sulh Hâkimine ihbar ile müdahalesini talep edebilirler. İhbar üzerine Sulh Hâkimi küçüğün menfaatine uygun tedbirleri ihtiraz eder. Velâyetin nez'i için sebep bulunup bulunmadığı hakkında tahkikat yapar ve icabı hale göre Asliye Mahkemesine keyfiyeti mütaleasile bildirir.

Velâyetin hitamında hesap varakası verilmesi ve malların teslimi

Madde 23 - Ana, baba velâyetlerinin bittiği zaman malları reşit olan çocuğa veya vasi tayini sebebile velâyetleri zeval bulmuş ise vasiye teslim ve zemanı idarelerine ait hesap varakası tevdi ederler.

Evliliğin zavalile ana ve babadan birinin velâyeti altında kalan çocuk, reşit olduğunda veyahut vasi tayini sebebile velâyet bittiğinde mallar, verilen müfredat defteri veçhile, reşit olan kimseye veya vasisine teslim ve eksikler tesbit olunur. Hâkim tarafından lüzum gösterildiği hallerde vasi, veli aleyhine dava açar.

Üçüncü Bap
BİRİNCİ FASIL

Vesayet işleri

Vasiye yapılacak defter veçhile malların teslimi

Madde 24 - Vesayeti müstelzim hallerin Sulh Hakimine Bildirilmesi üzerine Kanunu Medenî hükümlerine göre tayin olunacak vasi, hâkim veya bulunduracağı mümessil hazır olduğu halde malların defteri yapılarak işe başlattırılır. Vesayet altındaki kimse temyiz kudretini haiz ve imkân da mevcut ise defter yapılırken hazır bulundurulur.

Deftere küçüğün veya mahcurun menkul mallarının nevi, adedi, muhammen kıymeti, sıra numarası altında yazılacağı gibi gayri menkul malları da bunları takyit eden aynı haklar varsa onlar da dercedilmek üzere kezalik sıra numarası altında ve tapu kayıtlarile beraber yazılır.

Senet ve kıymetli eşya ve nakit

Madde 25 - Senetler, kıymetli eşya mühim vesikalar vesair buna mümasil şeyler sulh hâkiminin murakabesi altında emin bir yere konur. Bunların böylece muhafazası vesayet işlerinin görülmesine mani teşkil ediyorsa icabında vasiden teminat alınarak kendisine verilebilir. Küçüğe veya gaibe ait nukut Emlâk ve Eytam Bankasına gönderilir.

Menkul ve gayri menkul malların satılması ve şekilleri

Madde 26 - Vesayet altında bulunan kimsenin servetini teşkil eden malların şekli, ahval icap ettirmedikçe değiştirilemez.

Ancak vesayet altındaki kimsenin menfaati icap ettiği takdirde menkul eşyası Sulh Hâkiminin talimatı dairesinde satılır.

Cayri menkuller vesayet altındaki kimsenin menfaati icap ettiği takdirde Sulh Hâkiminin iznile satılır. Satış Asliye mahkemesinin tasvibi üzerine müstesna olarak açık artırma usulüne riayet edilmeksizin iki tarafın rızasile de yapılabilir. İhale kararı Sulh Hâkiminin tasdikile tekemmül eder.

Yukarıda zikrolunan satışlar, Sulh Hâkiminin idaresi altında olmak üzere tereke kâtibi tarafından ve açık artırma usulile yapılır. Satışta küçüğe, mahcura ve gaibe ait parayı ahız ve kabz etmek üzere Emlâk Bankasının tahsildarı bulundurulur. (Bankanın şubesi bulunmıyan yerlerde satış bedelleri Sulh Hâkiminin mes'uliyeti altında mahkemenin veznesinde muhafaza olunarak nihayet ertesi günü ma sandığına yatırılır. Ve malsandıklarınca hemen en yakın Emlâk Bankası şubesine gönderilir. Bu baptaki teahhurdan Sulh Hakimleri ve mahallî mal memurları mes'uldürler.)

Hâkim, her vakada vesayet altında bulunanın menfaatlerine uygun olmak üzere satış ilânlarının ne suretle neşrolunacağını ve satış şartlarını tesbit eder Mallar gayri menkul ise kıymetleri ehlihibreye takdir ettirilir.

Ailevî veya kendisi için kıymeti mahsusası bulunan şeyler mecburiyet olmadıkça satılamaz.

Vesayet altındaki kimsenin şahsına ve mallarına ait rapor ve hesap varakası

Madde 27 - Vasi, vesayet altındaki kimseye ait malların idaresi hakkında Sulh mahkemesine her sene bir rapor vermeğe mecburdur. Vasi bu raporda vesayet altındaki kimsenin malına ait hesapları ile şahsına, ikamet ettiği mahalle ve vesayet altındaki kimse küçük ise bedenî ve meslekî terbiyesine dair izahat verecektir.

— Sonu var —

Sevinçler

İsbarta Vilâyetinin Egrid kazasına bağlı Cible nahiye adının değiştirilerek Sevinçle namile adlanması kararlaştırıl olduğu Vilâyet yüksek makhm dan bildirilmiştir.

Fransızca Ankara gazetesi

Cümhuriyet Halk fırkası Hal miyeti milliye matbaasında (An kara) adlı Fransızca haftalık bi gazete neşrine karar verilmiştir Bu gazete Hakimiyeti milliye ga zetesi büyüklüğünde sekiz sahi sahife olarak çıkacaktır.

Bu gazete Türkiyedeki satışt başka Balkanlarla, Avrupa v Amerikadaki siyasî ve iktisad müesseselere, otellere, kuluplar gazete ve mecmualara gönderil cek ve geniş bir dairei intişar malik olacağından ecnebi mües sesstı alâkada etmesi ve hariçte mültezim ve müteahkit bulunm icabeden her dürlü işlere ait ilâ ların bu gazeteye verilmesi iş v sanayi erbabı için de hayırlı v menfaatlı olur.

Çorum müddei umumiliğinden

Çorum adliye dairesinin 49 lira bedeli keşifli tamiratı yirm gün müddetle mevkii münakasa ya konmuştur. talip zuhur etm diğinden dolayı gazete ile ilâ tarihinden itibaren bir haft müddetle temdit edilmiştir. Keş verekası ve münakasa kaime müddei umumilik kalemindedir Tadilât yapmak isteyenler ile fazl izahat isteyenlerin müddei umum lik kalemine müracaatları ilâ olunur.

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işler için Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ
Çorum için 175 kuruş
Köyler « 150 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı
Çorum için - 90 - kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Ayı « « - 25 - «

Çorum Vilâyet Matbaas

KURULUŞ TARİHİ : 1921
İDARE YERİ
Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 12 — No. 706
ÇARŞAMBA
11 - Nisan - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Telgraf Haberleri

İzmir : 9 (A. A.) Geceyi Manisada geçirmiş olan Reisi Cumhur Hazretleri dün sabah saat 8,30 da Manisadan hareket buyurmuşlardır. Menemenden sonra tirenden inmişler ve otomobilile Foçayı teşrif etmişlerdir. Buradan, hazır bulunan vapura binerek Uzunadaya çıkmışlar ve orada bir müddet meşgul olduktan sonra vapurla saat 19,25 de İzmire muvasalet buyurmuşlardır. Menemenden itibaren bütün kasaba ve köyler halkı, kadınlar ve mektep çocukları güzergâhta birikerek yollara çiçekler atmak suretile pek coşgun tezahürat ve büyük Halâskârı pek derin sevinç ve hasret heyecanları içinde alkışlamışlardır. İzmirdeki istikbal pek muhteşem olmuş ve halk aziz misafirini karşılamak için motör ve vapurlarla denize çıkmışlar Rıhtım iskeleden konağa kadar dolu idi.

Gazi Hazretleri karaya çıkınca bir alkış tufanı kopmuş, her taraftan meserret avazeleri yükselmiştir. Limandaki bütün vapurlar düdük çalarak buna iştirak etmişler, Muhiplerini aralarında görmek saadeti halkı coşturmuştur. Şehir baştan başa donanmıştır. Reisi Cümhur Hazretleri bazı yerlerdeki kıtaatı teftiş etmişler ve kara kıt'aları ile tayyareler tarafından müştereken yapılan bir tatbikatta bulunmuşlardır.

İzmir : 10 (A. A.) - Reisi Cümhur Hazretleri bu gün sabah saat 10 da otomobille Kuşadası üzerinden samsun dağlarına kadar bir tenezzüh yaptılar, saat 20 de İzmire avdet buyurdular. Güzergâhın muhtelif noktalarında ordu kıtaatından bazılarını teftiş etmişler ve hava kuvvetlerinin yapılan tatbikatında hazır bulunmuşlardır. Bütün istasyonlarda ve tevakkuf buyurdukları yerler de halkın ve köylünün coşkun tezahurlarını; selam ve iltifatları ile karşılamış ve ayrı ayrı hatırlarını sormuşlardır.

Ankara : 10 (A. A.) - Cümhuriyet Halk Fırkası Grubu İdare Hey'eti Reisliğinden :

Gurup hey'eti bu gün öğleden sonra reis vekili Cemil beyin reisliğinde toplandı; Devlet Şûrasının idarî davalar hakkındaki salâhiyeti üzerinde muhtelif hatiplerin mutaleaları dinlenerek, bu davaların tetkikında kazaî vazife gören mustakil mahkeme sıfat ve salâhiyetini haiz bulunduğu teşkilâtı esasiye kanununun sarih hükümleri icabından olduğu kabul edilmiştir.

Londra : 9 (A. A.) - Hükümet, Alman ordusu ve hava kuvvetleri bütçesinin artması hakkında Alman hükümetinden izahat istemiştir.

İngiltere hukûmeti bu meselede Versay muahedesini imzalamış olmak sıfatile hareket etmektedir.

işe başladı

Açık bulunan Çorum memleket hastanesi iç hastalıkları hekimliğine tayin buyrulmuş olan Uşak hastanesi iç hastalıkları hekimi Sadettin bey şehrimize gelerek Nisanın sekizinci pazar günü işe başlamıştır.

Muvaffakiyetler dileriz.

Dinemo sakatlandı

Şehrimizi aydınlatan Belediye elektirik fabrikasındaki dinemo sakatlanmış, on günden beri şehir karanlık içinde kalmıştır. Dinamo tamir için Samsuna gönderilmiştir. Daha uzun bir zaman elektiriğin çalışabileceği ümidi yoktur. Erbabı vukufun beyanatına bakılırsa pek perişan bir halde olan elektirik tesisatı yenilenmedikçe tenvirat işinin düzelemiyeceği anlaşılıyor.

Belediyemizden bu işe esaslı bir himmet bekleriz.

HAVA

Bu hafta zarfında hava ekseriyetle bulutlu ve bazan açık ve güneşli olarak devam etmiş, Arpa ve sair hububat ekimi haylı ilerlemiştir.

Bağların eşmesi ve budaması, ırgat ve kara ameleye iş vermiş ve kazanç temin etmiştir.

Kaysi ve Badem çiçeklerinin geçen haftadaki gece ayazlarından müteessir olduğu anlaşılmaktadır. Çiçekler ekseriyetle dökülmektedir.

Buğday ve sair hububatın bitimi güzeldir.

Kanser Sarimidir ?.

Dr. Kâzım İsmail Bey

Çokluğu, sirayeti, vahameti itibarile büyük halk kitlelerini alâkadar eden hastalıklar yalnız tıbbî bir mesele olmaktan çıkarak tıbbî - ictimaî bir mevzu oluyorlar, ve bunlara karşı koymak, husullerini menetmek, sirayeti varsa yolunu tayin ederek ona manî olmak, musap olanları tedavi ile kurtarmak gibi emelleri metodik sayile hakikat sahasına çıkarabilmek için mücadele teşkilatları yapılıyor.

Son senelere kadar dünyanın hemen her memleketinde mücadele teşkilâtı yapmak zaruretini ortaya atmış iki hastalık vardı: Verem, Frengi, Şimdi, buna bir üçüncüsü ilâve edilecek: Kanser.

Filhakika, vefiyatın cidden yüksekliği itibarile bu hastalık da, diğerleri gibi artık ictimaî bir belâ halini almıştır.

O halde insanlar bu belâya karşı da silahlanmağa başlamışlardır. Kanserle mücadelenin tarzları, yapılacak teşkilâtın pirensipleri ve tekniği meselelerini ayrı bir zamana bırakarak burada söylemek istediğim şunlardır.

Bir hastalıkta mücadelenin, mücadelede muvaffak olmanın en emin unsurlarından biri ve belki birincisi, hastalığın sebebini, mikrobu varsa, sirayet ediyorsa evsaf ve şeraitini bilmektir. İşte kanser için bu vaziyette değiliz. Kat'i olan sebebini bilmiyoruz.

Fakat, buna rağmen, kanserin sari olduğundan bahsedenler de vardır; acaba sirayet ediyormu ?

Bir çok müellifler ötedenberi karı koca kanserleri üzerine nazarı dikkatı celbetmişler ve kansere musap olan bir erkekin zevcesinin de aynı zamanda veya bir zaman sonra kanser çıkarması, rahminde kanser olan bir kadının kocasının karnında kanser çıkması gibi bazı müşahedeler neşretmişlerdir.

Bilhassa, son zamanlarda kanserli evler, kanserli mahalleler, köylerden bahsetmek moda olmuştur. Bazıları bu muayyen yerlerde çok kansere tesadüf edildiğini ileri sürerek bu suretle kanserin temasla insandan insana geçtiğini ve güya sari olduğunu iddia etmişlerdir.

Evvelâ şunu tespit edelim ki, kanserin sirayetinden bahsetmek yeni bir şey değildir. Bu mesele, kanserin sebeplerini arayan mücerripler, müellifler arasında zaman zaman münakaşa sahasına geçen tahakkuk edemediği yani isbat edilemediği için sönen, sonra bir müşahede vesilesile tekrar tazelenen bir nevî mevsim modası hükmündedir. 1924 de „Fiessinger" Fransız Akademisine yaptığı tebligatta bir kaç müşahede üzerine istinat ederek kanserin sirayetini katiyetle iddiaya kadar varmıştır.

Fakat kanseri laboratuarda tetkik eden Letol, Henetrier, Russinin, taharriyatı bu iddiayı çürütmüştür. Kanserin sari olduğunu iddia edenler arasında meşhur Fransız cerrahı „Hartman" da vardır. Fakat bu nazariyeye taraftar olanların mütalaaları tetkik edilince görülürki sirayet iddiasının yegâne tutunacağı bir kaç müşahededir. Filhakika ilmî taharriyatta müşahedeye büyük bir kıymet vermek lâzımdır. Ancak müşahede ile hüküm vermek vaziyeti olunca umumî istatistik rakkamı arasında, müşahedelerin ancak ekseriyetine istinat etmek makuldür. Yani tetkik edilen yüz kanser vakası arasında hiç olmazsa nısfında kanserin sari olduğu fikri teessüs ederse bu mesele nazarı itibare alınabilir. Yoksa hayatınpa binlerce kanser vakası görmüş bir şahsın veya müessesenin vakayii arasında üç veya dört tanesinin evinde, civarında, temas ettiği insanlarda kanser vardır diye kansere saridir demek hiç haklı olmaz. Bunlar ancak „nedret" lerdir; nedretlere istinaden hüküm yapılamaz.

Diğer taraftan bu gün her ortaya atılan fikri laboratuarla tecrübe ve taharri ile tetkik eden bir ilim asrındayız. Asrın ilmî tekâmül metodu „taharri ve teyakkuz" üzerine istinat eder, yoksa ileri sürülen her hangi bir fikir, bir intiba, bir ilham mahiyetinde iken, tetkik edilmeden ona istinat edersek ampirizm avdet etmiş olur.

Halbuki, kanserin sirayeti fikri tecrübe ile tahakkuk et-

Tarih tetkikler :

Çorum Şairleri

Şair Arif (2)

Yazan : Çorum Halkevi Dil, Tarih, Edebiyat şubesi komite ve konferans kolu azalarından Muallim Rifat Rami

— Her hakkı mahfuzdur —

Arif eserinin 43 sayfasını nesir kısmına tahsis etmiştir. Münşeatını teşkil eden bu nesir kısmında muhtelif mevzulara ait 43 parça vardır. Bu yazılar gerçi tam manasile tarzı kadim ile yazılmış isede edebiyat, edebiyat tarihi ve Çorum tarihi bakımından çok kıymetlidir. Edebiyat meraklılarının ve müntesiplerinin istifade edecekleri mevzular vardır. Bu 43 mevzuun üçünde Şairin küçük oğlu Mehmet Emin efendinin imzası ile tarih vardır. Diğerlerinde imza ve tarih yoktur. Gerçi Mehmet Emin efendi müftünün yani şair Arifin müsevvidi idi. bu itibarla müsevvit sıfatile imza atılması ihtimalı uzak değildir. Mensür kısmını aynen bu sütunlarda neşretmeyi muvafık bulmadık. Yalnız, şimdilik 43 mevzuu sıra ile kaydederek içinden intihap ettiğimiz 15 inci sıra numarasında kayitli « Vecih paşanın Anadoluda halkı taciz eden aşiretleri iskân hususunda gösterdiği muvaffakıyetinden dolayı teşekkürü mutazammın şairin bir mektubunu aynen alacağız.» Nesir kısmının mevzularını aşağıya numara vererek kaydediyoruz :

1 - Ravzai mutahhara ve Hucrei muattarai Fahri kâinata lieclil istişfa velistişfağ [*] yazılacak arzuhal tesvidi serlevhası yazılmış isede bu arzuhal metni kitaba geçmemiştir ve sayfa boş kalmıştır.

2 - Arapça bir mektup mukaddemesi.

[*] Evvelkisi şifadan ikincisi şefaatten

3 - Hacca giden bir zate mektup dibacesi.

4 - Medinei münevvere mücavirlerine mektup sureti mukaddimesi.

5 - Diğer bir mektup sureti (hususî).

6 - Sureti diğer (hususî).

7 - Diğer bir mektup sureti (hususî).

8 - Bir Mekke delili için mektup (adresi yoktur).

9 - Şeyhulislâma Arapça bir mektup mukaddimesi.

10 - Sivas menfasından avdette bir şeyha teşekkürü mutazammın mektup.

11 - Bağdat Valisi Vecih paşaya Arapça bir mektup.

12 - Sivasta menfi iken Bağdat Valisi Vecih paşaya bir Arapça mektup mukaddimesi.

13 - Amasya mutasarrıfı Salih paşaya Çorum kaza müdürü Hacı Mehmet efendi hakkında, müdürün hüsnühaline ait tezkiye mektubu.

14 - Şark ordusunda Çorum miralayı Selim beye mektup «miralay Rus muharebesinde iken Ahıshada bulunduğu bir sırada yazılması muhtemeldir.»

15 - Vecih paşanın anadoluda halkı taciz eden aşiretleri iskân hususunda gösterdiği muvaffakiyetinden dolayı teşekkürü mutazammın bir mektup.

16 - Daavî nazırı Mazlum beyfendiye; esbak Çorum müftüsü Hilmi efendi damadı müderris Hacı Osman efendinin tavsiye edilişini bildiren bir mektup.

17 - Hilmi efendi damadı Hacı Osman efendinin Amasyada tevkif edilmesinden dolayı emsali misilli muamele yapılması hakkında tavsiye mektubu.

18 - Hilmi efendi damadı müderris Hacı Osman efendinin Amasyada tevkiften tahlis olunduktan sonra Vecih paşaya yazdığı arzuhal (müsveddesi şairindir.)

19 - Küberadan birine arzuhal müsveddesi.

20 - Hacı Ali efendinin meclisi idare azalığından afvi hakkında Hüseyin paşaya istifa arzuhalı (Amasya mutasarrıfı Hüseyin paşa olacak)

21 - Bir dibace müsveddesi

22 - Bir mukaddeme (büyük şahsiyetlere yazılan mektup mukaddemesi

23 - Sait paşa zade Cemal beye Mardinden avdette yazılan mektup

24 - Bir taziye mektubu (kime ait olduğu malum değildir)

25 - Sait paşa mahdumu Cemal beye mektup

26 - Sivasta Halife Şemsettin Ahmet Suziye arzuhal

27 - Sivas müftüsü şeyh Halil efendiye mektup dibacesi

28 - Sivas ülemasından birisine mektup

29 - Amasyada Şeremanlı zadeye bir mektup

30 - Payaslı zadeye memuriyet tebrik mektubu

31 - Ankara Müşiri Vecih paşaya kaza müdürünün hüsnü haline ait arize

32 - Ülemadan birisine arize müsveddesi (kim olduğu malûm değildir)

33 - Samsun hakimi hacı Muinî efendiye şukka müsveddesi

34 - Asakiri nizamiye yoklamacısı Hüseyin efendiye mektup

35 - Tokat müftüsüne Gök eşme zade Ahmet efendi ağzından bir arzuhal

36 - Küberadan birine müsvedde sureti

37 - Ülema canibinden akrandan akrana arize müsveddesi

38 - Zile müftüsüne mektup sureti

39 - Hacı karyesi hanedanından sabık kaza müdürü hacı Yahya efendiye mektup (oğlu Mehmet Emin efendinin imzası varsada metni şairin olması kuvvetlidir)

40 - Hacı kariyesi hanedanından hacı Yahya efendinin ağzından Zafranboluda olan şeyha mektup (Emin efendinin imza ve tarihi varsada metninin kendisinin olması kuvvetli ihtimal dahilindedir)

41 - Abdülazizin dördüncü kadını tarafından büyük camia gönderilen lihyei şerif hakkında mazbatai umumiye (sakalın ne suretle memlekete kabul edildiği ve merasim hakında, Abdülmecit devrinde)

42 - Yozgat hanedanından Abdülcebbar zade Nazif beye yazılan mektup

43 - Çorum müdürü Ömer efendinin Ridvan paşaya yazdığı mektup sureti;

Yalnız üç mavzudan başka hiç birisinde tarih ve imza olmadığı gibi serlevhalar kırmızı mürekkeple ve daha uygunsuz bir yazı ile yazılmıştır.

Şairin, Vecih paşaya yazdığı mektuplarından birisini nesrine nesir sahasındaki muvaffakiyeti bir misal ve nümune olmak üzere aşağıya alıyoruz. Adresi sarih olmadığından Vecih paşa Bağdatta iken mi yoksa Ankarada iken mi yazıldığı tasrih edilmiyorsa da Ankaraya yazılması ihtimali daha kuvvetlidir. Nesir yazılarında numara sırası olmadığı gibi sahife numarası da yoktur.

ÜLKÜ

On dördüncü sayısında diyorki:

ÜLKÜ' nün gayesi bütün Türk münevverlerinin malı olmak, bütün Türk münevverlerinin aralarında Türk İnkılâbını ve Türk milletini alakadar eden bütün meseleleri konuşabilecekleri bir yer olmaktır. İnkılâp meseleleri üzerinde kafasını yoran, içi coşan, memleket dertlerinin çatlak dudaklarına bütün varlığını boşaltmanın sırrına varan her ülkülü Türke ÜLKÜ nün sayıfaları açıktır. ÜLKÜ ne bir zümreye, ne de bir yaşa hitap eder; o bütüne hitap eden bütün olmak, yaşa değil, başa hitap etmek, bütün bir millet münevverliğinin kâat üzerine konmuş düşünen başı olmak ister. Bu itibarla ÜLKÜ' de inkılâbı bilfiil yapmış olan rehberlerden başka kimse için imza farkı ve otoritesi yoktur, onun sayıfalarında memleket meselelerini aynı heyecanla görmeğe çalışan bir köy muallimi ile Üniversite Profesörünün yazısı aynı mevkidedir, onu. bir lise talebesiyle bir yüksek mektep profesörü Halkevinin Okuma Salonunda yanyana okuyacaktır. ÜLKÜ' nün bir gayesi de muhtelif mesleklere mensup bütün Türk münevverlerini, muallim, doktor, mühendis, avukat, memur, işçi, patron, Ziraatçi, dükkâncı — hiç bir meşgalenin münevver olmağa mani olmadığını kabul ederek — sayıfaları içinde yapmağa çalıştığı inkılâp ve memleket meselelerinin müşterek fikir çatısı altında birleştirmektir.

ÜLKÜ, ye bu yolunda yol gösteriniz.

miyor, etmemiştir. Kanserde uzviyette hasıl olan hayatî tegayyürlerin mahiyeti, intanî ve sarî bir hastalığın yapacağı teşevvüşlerin umumî kaidelerinin haricindedir, onlara benzemiyor.

Binaenaleyh, kanseri bu gün için sarî kabul edemeyiz, sarîdir diyenler iddialarını tek tük vakalar üzerine istinat ettiriyorlar zaıftırlar. Bir çok gördüğümüz kanser vakalarında sirayete delalet edecek bir emare yoktur. Şunu ilâve edeyimki, ilmî araştırmalar bu gün sirayet fikrinin temamen aleyhinde olduğu halde kanserin sarî olduğunun tahakkuk etmesi şayanı temennidir. Çünki o zaman tevakkî kolaylaşır. Bu gün ise sebebini bilmediğimiz için kansere yakalanmamak için ne yapmak lâzım geldiğinde müttereddidiz.

Ancak taharriyatın neticelerine bakarak, diyebiliriz ki kanserin sarî olduğu bu gün tahakkuk etmemiş bulunduğu gibi kürrei arzın hayatı müddetinde böyle bir iddianın isbat edileceğine de ihtimal yok gibidir.

Kazanç Vergisi Kanunu

Kanun No : 2395 Kabul tarihi : 22 - 3 - 1934

BİRİNCİ BAP

Mükellefiyet

Fasıl : 1

Verginin mevzuu

Vergiye tâbi kazançlar

Madde 1 - Aşağıda yazılı :

A) Kollektif, komandit, limitet, kooperatif ve anonim şirketlerin, umumî ve mülhak ve hususî bütçeli daire ve müesseselerin ve menafii umumiyeye hadim cemiyetlere ait olup ticarî bir gaye takip eden müesseselerin;

B) Ticarî ve sınaî iş yapanların;

C) Serbest meslekler erbabının;

Ç) Hizmet erbabının;

D) Yukarıki fıkralar dışında alıpta her hangi vasıtasız bir vergiye tabi bulunmıyan sair işler ve teşebbüsler erbabının;

Temin ettikleri kazançlar bu kanun mucibince vergiye tabidir.

Türkiyede yerleşmiş ecnebi müesseseler

Madde 2 - Türkiyede yerleşmiş ecnebi müesseseler dahi kazanç vergisine tabidir,

Türkiyede alım satım veya satım yapmak üzre merkezi ecnebi memlekette bulunan bir müessese:

A) Türkiyede şube açar veya iştigal mevzuu olan işleri yapmak üzere sabit tesisat vücude getirirse;

B) Türkiyede mukim ve müessese namına harekete mezun bir veya bir kaç kimse veya müessese tarafından temsil olunur ve yazıhane ve depo masrafları veya mütedavil sermayesi temsil edilen bu müessese tarafından temin edilmiş bulunursa;

Bu kanunun tatbikında Türkiyede yerleşmiş sayılır.

İstisnalar

Madde 3 - Aşağıdaki yazılı işler ve teşebbüslerle şahıslar bu vergiden müstesnadır :

1) Siyasî fırkaların, hususî kanunlarla teşekkül etmiş umumî müesseselerin ve menafii umumiyeye hadim veya meslekî cemiyetlerin dühuliye ve aidatı ve bunlara yapılan teberrular ve samereleri hasılatı;

2) Esas mukavelenamelerine göre sermayesi üzerine kazanç dağıtmıyan kooperatif şirketler;

3) İştigal mevzuları yalnız sahip oldukları gayri menkulleri kiraya vermekten ibaret olan hakikî ve hükmî şahıslar;

4) Yalnız azasına ikrazatta bulunan tasarruf sandıkları;

5) Bizzat işlettikleri madenlerde istihsalâtta bulunan hakikî ve hükmî şahıslar ve bunların istihsal sahası içindeki satışları ile bu saha dışında depo tesis etmeksizin yazıhanelerinde yapmış oldukları satışlar ve münhasıran ecnebi memleketlere ihracatta bulunmak üzere iskele ve istasyonlarda tesis ettikleri depolar;

Teşviki sanayi kanunundan istifade eden fabrikaların, fabrika sahası dışında fabrikaların yalnız muamelelerini çevirmek ve mağaza açmaksızın satış yapmak veya nümune göstermek üzre açtıkları yazıhaneler;

6) Mahallî hükûmetin müsaadesile millî ve beynelmilel mahiyette açılan meşherler, panayirler, sergiler ve bunlardan temin olunan kazançlar (Bu gibi mahallerde satış yapanlar hakkındaki istisnaiyet bir ay için muteberdir) - (Ecnebi tebaanın bu haktan istifadesi mensup oldukları Devletle Türkiye arasında mütekabiliyet esasının cari olmasına bağlıdır);

7) İşçi kullanmaksızın kendine veya başkalarına ait malzemeyi bizzat veya birlikte oturan ailesi efradile el ve ayakla veya bedenî kuvvetle işler makine ve tezgâhlarda çalışan ev sanatları erbabı ve birlikte oturan ailesi efradı;

8) Su ve yel ile işliyen eleksiz ve türbinsiz köy değirmenleri;

9) Çiftçilerin, kendi mahsüllerini ve hayvanlarını ve bunlardan çıkardıkları maddeleri dükkân açmaksızın satmaları ve bunların istihsal ve nakil vasıtaları, anbar ve depoları (Avcılar, balıkçılar bu hükümdedir);

10) Bağcılar, bahçıvanlar, ziraat işlerinde ve bahçelerde çalışan işçilerle makinistleri ve balıkçı tayfaları, çobanlar ve ev hizmetçileri;

11) Nüfusu beş binden aşağı olan yerlerde sanat icra eden ebeler, hasta bakıcılar, müessesede çalışan çocuk bakıcıları, eczacılar ve nüfusu onbinden aşağı olup iskele ve istasyon olmıyan yerlerdeki hekimler ve diş tabipleri;

12) 18 yaşını bitirmeyenler veya 65 yaşını bitirenlerden sermayesiz veya sermayesinden ziyade bedenî kuvvet ile çalışanlarla meflûç veya iki gözü kör veya el ve ayağının ikisinden veya birinden mahrum işçiler ve seyyar satıcılar ve bu suretle malûl resmî ve hususî müstahdemler ve mütekaitler;

13) Nüfusu beş binden aşağı olan yerlerde yenilecek, içilecek veya yakılacak maddeleri elde, sırtta vaya başta satan seyyar satıcılarla, bu gibi maddeleri hayvanla veya hayvanla çekilen arabalarile köyü den getirerek şehir ve kasabada veya başka bir köyde dükkân açmaksızın satan köylüler;

14) Hususî akıl ve frengi hastaneleri ve verem sanatoryomlarile Maarif Vekâletinin resmî tedris programlarını ve talimatnamelerini aynen kabul eyliyen hususî ana, ilk ve orta tedrisat mektepleri ve liseler ve meslek mektepleri;

15) Kitap, risale, makale, tefrika, fıkra, forma, nota ve resim halinde telif ve tercüme yapanlar (Bu işlerden dolayı bir müessesenin daimî memur ve müstahdemi olmamak şartile);

16) Umumî, mülhak ve hususî bütçelerden yalnız ücret alıp bir ay içinde istihkakı yirmi lirayı geçmiyen kadro dahilindeki müstahdemin ücretlerile istihkak miktarı yüz lirayı geçemiyen maaşların yirmi lirası;

Tahsisatile beraber elli lira ve ondan aşağı olan tekaüt, malûliyet, yetim ve dul maaşları;

17) Harcırahlar, zarurî masraflar ile ikamet ve seyahat yevmiyeleri, tedavi ve ölüm yardımları, umumî ve mülhak ve hususî bütçelerden verilen mesken bedelleri;

18) Ölüm veya bedenî arızalar ve malûliyetler üzerine verilen tazminat, ikramiye ve para mükâfatları ve askerî malûllere verilen terfih zamanları, yangın, hayat ve malûliyet sigorta tazminatları ile yemek ve hayvan yem bedelleri ve bu mahiyetteki ödemeler;

Her nevi atış, uçuş, dalış, yarış, güreş, koşu ve sipor, müsabaka ve teşvik, ikramiyeleri ve mükâfatları;

19) Devletler arasında cari teamüllere ve hukuku düvel kaidelerine göre sefirler, mümessiller ve konsoloslarla maiyetlerinde çalışan memurlar ve müstahdemler (Mütekabiliyet şartile ve bu sıfatlarından dolayı);

20) Her türlü tahvilât ve Hazine bonuları ve bankalardaki adi mevduat ve tasarruf ve kumbara faiz ve ikramiyeleri,

21) Hususî kanunlara veya Devletle aktolunan mukavelere istinaden temettü ve kazanç vergilerinden istisnaiyeti kabul edilmiş olanlar.

Fasıl : 2

Mükellefin tayini

Hakikî ve hükmî şahıslar

Madde 4 - Kazanç vergisi, hakikî ve hükmî şahıslar namına tarholunur. Verginin tahsili sırasında aşağıda yazılı hususî hallere bakılır.

1) Hakikî şahıslarda:

A) Karı ve koca birbirinden ayrı işlerde ve teşebbüslerde bulunmakta iseler, her biri ayrı ayrı mükelleftir.

B) Evli kadın kocasının ticarî ve sınaî işlerinde müdür de olsa, vergi mükellefi kocadır.

C) Evli kadın ticarî ve sınaî işi, sahip sıfatile idare ediyorsa kocası müdür veya müstahdem vaziyetinde olsa dahi vergi, kadın namına tarholunur.

D) Hususî ve adi şirketlerde mükellef, şirketi idare eden şahıstır.

2) Hükmî şahıslarda :

A) Kollektif şirketlerde, beyanname verilmesi tercih edildiği takdirde, her şerikin hissesi ayrı ayrı vergiye tabi tutulur (Yüzde otuz ve daha fazla nisbette kazanca iştirak eden müstahdemler, bu kanunun tatbikında şerik sayılırlar)

B) Anonim, eshamlı ve eshamsız komandit, limitet şirketlerde vergi bu şirketlerin hükmî şahsiyetlerinden aranır.

C) Türkiyede yerleşmiş ecnebi müesseselerin vergileri bu müesseseler şube halinde ise müdürleri, değilse salâhiyetli mümessilleri namına tarholunur.

3) Hizmet erbabına ait vergiler bunları istihdam edenlerden aranır

— Sonu var —

Ayın Tarihi

Ön söz olarak diyorki:

Umumî Matbuat Müdüriyetince tekrar çıkarılmağa başlanılan Ayın Tarihi için:

Matbuat Umum Müdürlüğü, 86 numaralı son sayısı Mayıs 931 tarihinde çıkan ve eyi hatırası halâ yaşıyan «Ayın Tarihi» ni yeniden neşre başlamakla güzel bir ananeyi devam ettirmiş oluyor

«**Ayın Tarihi**», bu yeni şeklinde, muhteviyat plânındaki sıraya göre cihanın siyasî hâdiselerini ve kültür hareketlerini **objektif** dir tarzda takibe çalışacaktır.

Belli başlı mühim hâdiselerin kısa haberlerini tarihlerile beraber «**Takvim**» de bulmak kabil olacağı gibi, «**vesikalar**» kısmında hâdiselere ait vesikalar, «**akisler**» kısmında da hâdiseler hakkında memleket ve cihan matbuatındaki akisler verilecektir.

Kültür hareketleri kısmında aktüel fikir, sanat ve fen cereyanları etrafındaki belli başlı neşriyatı takibe çalışacağız.

«**Ayın Tarihi**» ni ideale yaklaştırmak gayemizdir.

Samsun
YERLİ MALLAR SERGİSİ

Samsunda üçüncü yerli mallar sergisi 21 Nisanda başlıyacak, on beş gün devam edecektir. sergiye iştirak şeraitini öğrenmek isteyenler Matbaamıza müracaat edebilirler .

İlân

Maliye evrak mahzeni ittihaz olunan Çakırlı mescidinde icra kılınacak tadilât ve tamirat 3-4-934 tarihinden itibaren 20 gün müddetle münakasaya vaz ve sürülen pey haddi lâyik görüldüğü takdirde 24 - 4 - 934 tarihine müsadif pazar günü saat on altıda ihale kılınacağından fazla malumat almak isteyenlerin münadiye ve varidat dairesine müracaatları ve talip olanların da yevmi mezkûrde teminat akçasını müstashiben makamı defterdaride hazır bulunarak münakasaya iştirak eylemeleri ilân olunur,

Çorum hastane baş tababetinden

Hastane için 1550 metroluk kabut bezi 23 Nisanda ihalesi yapılacağından talip olanların encümeni vilâyete müracaatları ilân olunur.

Çorum icra dairesinden

Eşref beye [500] lira ezgayri mesarif borçlu Karamançavuş M. Emirhüseyin o. Mehmet çavuşun mahcuz olup satılmasına karar verilen Kuruçay mevkiinde şarkan Kürt oğlu Kara Ali garben Çürüğün Kadir cenuben Kopkop oğlu Mehmet çavuş ve Emir hüseyin oğlu Mehmet çavuşun Kopkop oğlu Mehmetten aldığı bağ şimalen çay ve yol ile mahdut bir bağ aşağıda yazılı şartlar dairesinde ve tayin edilen günde satılmak üzere arturmıya çıkarılmıştır.

Evsaf ve müştemilâtı : Üç imbal bağ 40 meyve ve 40 kavak ağacı vardır. Bu bağa yüz lira kıymet takdir edilmiştir.

1 - Satış şartları : Satış 13 Mayıs pazar günü saat 15 e kadar icra dairesinde yapılacaktır talipler takdir olunan kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçası veya veya millî bir bankadan teminat mektubu getirecektir şartnamesi 13 nisan 934 den itibaren herkese açıktır.

2 - Tayin olunan satış gününde artırma bedeli takdir edilen 100 liranın yüzde 75 ini bulduğu takdirde en çok artırana ihale edilecektir ve bulmadığı takdirde en son artıranın taahhüdü baki kalmak üzere 28 Mayıs pazartesi günü saat 15 e kadar yapılan artırmada satılacaktır.

3 - İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların üzerindeki haklarını hususile faiz masarif dahil olan iddialarını evrakı müsbite ile 20 gün içinde bildirmelerini aksi takdirde hakları tapu sicilleriyle sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaktır.

4 - 2 Nolu bentte yazılı şartlar tahakkuk etmek suretile gayri menkul 3 defa bağırıldıktan sonra ihale edilecektir, ihale bedeli derhal verilmezse ihale bozulur ve kendisinden evvel yüksek teklifte bulunan müşteride almağa razı olmazsa gayri menkul 10 gün artırma arasındaki fark ve geçen günlerde yüzde 5 birinci müşteriden faiz tahsil olunur.

5 - Tayin edilen günde talipler artırma şartnamesinin ve mahallen gayrimenkulün imar vaziyetini anlamış, görmüş ve daha lüzumlu malûmatını anlamış ve bunları temamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar. İşbu gayri menkulün gösterilen şartlar dairesinde satılacağı ilân olunur.

Çorum Asliye Hukuk Mahkemesinden

Sarin köyünde : Şarkan Cüma oğlu vereselerinin müşterek haneleri ve tepe garben Cüma oğlu vereselerinin müşterek bağları şimalen Cüma oğlu vereselerinden Hasan veresesi uhtesine geçen mahal cenuben Hüseyin ve Abdullah vereselerinin kazmalı tarlası ile mahdut 4 dönüm tarlanın kıymeti elli lira .

Sarin tarlaları : Şarkan bağlar arasından geçen çılğa yol şimalen Cüma oğlu vereselerinden Hüseyin uhdesine geçen bağ garben Hüseyin bağı ve tepe cenuben Cüma oğlu vereselerinin müşterek korularile mahdut 6 dönüm tarlanın kıymeti elli lira,

Sarin tarlaları : Şarkan Cüma oğlu vereselerinin müşterek tarlası olup Hasan veresesi uhtesinde bulunan tarla garben tepe eteğile kısmen veresenin müşterek bağı cenuben Cüma oğlu vereselerinin müşterek koruları olup müteveffa Hüseyin vereselerinin uhdesinda bulunan mahal şimalen koru tepesnin eteğile mahdut iki dönüm tarlanın kıymeti elli lira,

Sarin tarlaları : Şarkan bağ yolu garben ve şimalen Cüma vereselerinin müşterek tarlası cenuben Cüma oğlu vereselerinin müşterek tarlası olup Abdullah vereseleri uhtesinde bulunan mahal ile mahdut ve mukaddema bağ iken bozularak halen tarla haline ifrağ edilen iki dönüm tarlanın kıymeti elli lira,

Sarin tarlaları : Şarkan Cuma oğlu Hüseyin vereselerinin uhtelerinde müşterek bağları ve kısmen bağ yolu cenuben kısmen Cuma oğlu Abdullah ve Hüseyin bağları şimalen çay garben Nurullah oğlu Mehmet ve müşterekleri tarlalarile mahdut 11 dönüm tarlanın kıymeti 80 liradır.

Sarin bağlarında : Şarkan Cuma oğlu vereselerinin müşterek bağları olup Kavga oğlu Abdullah vereselerinin uhtesinde bulunan mahal garben Cuma oğlu vereselerinin müşterek haneleri şimalen Musa bayraktar oğullarından alınan bağ ile cilga yol cenuben Cuma oğlu vereselerinin tarlasile mahdut bir kısmı bağ ve bir kısmı tarla haline ifrağ edilmiş tarla, bağın kıymeti 100 liradır.

Sarin bağlarında : Şarkan ve cenuben ve garben Koruluk tepenin etekleri şimalen Cuma oğlu vereselerinin müşterek tarlası ve oğlu müteveffa Abdullah vereseleri uhtesinde bulunan bağ ile mahdut bir dönüm bağın kıymeti 25 liradır.

Sarin bağlarında : Şarkan Cuma oğlu vereselerinin müşterek bağları olup müteveffa Hüseyin veresesi uhtesinde bulunan tepe tarla garben Nurullah oğlu Mehmet müşterekleri tarlası şimalen Cuma oğlu vereselerinin tarlası cenuben Cuma oğlu Hüseyin ve Abdullah vereselerinin kazmalı tarlasile mahdut 1 dönüm tarlanın kıymeti 50 liradır.

Sarin bağlarında : Şarkan Cüçen oğlu Abdullah tarlası ve söğütlük ve şimalen kısmen sel deresi ve kısmen Musa bayraktar oğlunun bağı garben bağlar arasından geçen cılga yolu cenuben koru tepenin etekleri ve kısmen sel deresinin müntehası ile mahdut içinde sergen bulunan 2 dönüm bağın kıymeti 100 liradır.

Sarin köyünde bağlarda hane : Şarkan Cuma oğlu vereselerinin müşterek bağları olup müteveffa Hüseyin veresesi uhtesinde bulunan mahal ve garben Abdullah veresesi uhtesinde bulunan tarla cenuben şehir yolu şimalen yol ile mahdut fevkani dört oda tahtani bir oda ve bir ahur ve bir pekmezliği şamil bir bap hanenin kıymeti 200 liradır .

Nurullah oğlu Mehmet ağa ile karaman çavuş mahallesinden cüma oğlu Ali ve müşterekleri arasında müşterek olup kabili kısmet olmadığından dolayı satılmasına karar verilen yokarıda hududu ve dönüm ve evsafı yazılı tarla ve bağlar ile bir bap sükna hane gazete ile ilân tarihinden itibaren otuz gün müddetle mevkii müzayedeye konmuştur. Hitamı olan 3 - 5 - 932 Salı günü saat 15 de üstünde bırakma muamelesi mahkeme kaleminde icra olunacakdır. Satış peşin ve dellaliye ve sair bilumum masraf müşteriye aittir

Vilâyet Yüksek Makamından

İkramiyeli ve yüzde 5 faiz 933 senesi dahilî istikrazın " A tertibine ait yeşil renkli müvakkat makbuzların aslı tahviller değiştirilmesi tekarrür etmiş A tertibine ait asıl tahviller ziraat bankası Çorum şubesine gelmiş 1 - Nisan - 934 tarihinden 30 Haziran - 934 tarihine kadar değiştirme muamelesi mezkûr şubede yapılacak, değiştirmiyenler 30 Haziran 934 den sonra ücretsiz tebdiline tavassut edileceğinden keyfiyet ilân olunur.

Çorum Maarif Müdürlüğünden

Mecidözünün Merkez kazasında inşaatı noksan kalan Okul odasının Taban, Tavan, Çatı sair kısımlarının ikmali inşa 2 - 4 - 934 Tarihinden itibaren 20 gün müddetle münakasaya konmuştur. Taliplerin keşifname görmek üzere Maarif müdürlüğüne ve Mecidözünde Maarif memurluğuna müracaatları ilân olunur.

Vilâyet Yüksek Makamından

328 ve 329 doğumlu ve doğumlarla muameleye tabi hizmetliler ehliyetname derecelerine ve 1 - 5 - 934 den itibaren hazırlık kıt'alarında bulunmak üzere sevkedileceklerinden şubelere müracaatları ilân olunur.

KURULUŞ TARİHİ : 1921
İDARE YERİ
Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 12 — No. 707
ÇARŞAMBA
18 - Nisan - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Telgraf
Haberleri

Ankara : 17 (A. A.) - Reisi Cümhur Hazretleri bu gün 1 - 18 de Ankarayı teşrif buyurdular. Gazi Hazretleri istasyonda Başvekil İsmet, Büyük Erkânı Harbiye Reisi Fevzi Paşalarla Heyeti Vekile, Meb'uslar, Vali, Emniyet Müdürü Beylerle Yüksek memurlardan mürekkep güzide bir halk tarafından istikbal edilmiştir.

Ankara : 17 (A. A.) - Cümhuriyet Halk fırkası gurubu idare heyeti Reisliğinden :

Cümhuriyet Halk fırkası grubu bu gün öğleden sonra Reis vekili Cemil beyin Reisliğinde toplandı. Muhtelif yerlerdeki elektirik, hava gazı ve su şirketlerinin istihlâkini ölçmeye mahsus koydukları saatler için depozito, kira veya bedel taksidi gibi isimlerle tahsil ettikleri paralar ve faizleri hakkında Zonguldak Meb'usu Rifat beyin takriri üzerine Nafia Vekili Ali beyin izahat ve bu mesele üzerinde Hükümet tetkikatını ikmal ederek tedbir alacağına dair beyanatını dinleyerek tesvip eyledi.

Ankara : 17 (A. A.) - Şehrimizde yapılacak stadyomun inşası dün 1378605 lira 80 kuruşa ihale edilmiştir.

Debrenme

Bu gün saat 8,55 de şimaldan cenuba, şiddetlice bir ve saat 12,35 de hafifçe bir ki iki defa zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

Valimiz
Arif Hikmet beyfendi teftişte

Biran evvel ikmali, Vilâyetçe pek mültezem olan Çorum – Sungurlu – Çerikli yolunun inşası için bütün Nafia vesaiti faaliyete getirilmiş ve bir kaç gün evvel de silindirler yol boyuna çıkarılmıştı. Bu yol üzerinde başlıyan ameliyatı canlandırmak ve sahai inşaatta tetkikatta bulunmak üzre Valimiz Arif Hikmet Beyfendi bu hafta içinde Sungurluya azimet ve bir kaç gün kalarak, tetkikat yaptıktan ve icap edenlere evamiri lâzıma verdikten sonra geçen pazar günü avdet buyurmuşlardır .

Gelenler

Vilâyetimiz Cümhuriyet Halk fırkasını teftiş etmek üzere Samsun Meb'usu Zühtü beyfendi dünkü salı günü şehrimizi teşrif buyurmuşlardır.

* * *

Yeni su tesisatının projesine göre şehir dahilinde tevsii için Belediyeler bankasından istikraz yapmak üzre Ankaraya giden Belediye reisi Baha bey gelmiştir.

Mumaileyhten aldığımız beyanata göre bu iş için 23 bin lira nın Çorum Belediyesi namına ikrazına karar verilmiştir .

Saklı Nüfus

Şehrimiz köy ve mahallelerinde nüfus kayitsizleri cetvellerinin doldurulması bitmek üzeredir. Şimdiye kadar 16043 kayitsiz doğum, 5564 kayitsiz evlenme, 3588 kayitsiz ölüm, gaip vukuatı tesbit edilmiştir.

Tayinler
Adliyede

Alaca C. Müddei umumiliğine tayin buyurulan Çerkeş C. Müddeiumumisi Kemal bey bu hafta zarfında Alacaya gelerek işe başlamıştır .

§ Merzifon Mustantıklığına tayin olunan Alaca Mustantığı Hamit bey mahalli memuriyetine gitmiştir .

§ İskilip Mustantıklığına Akta madeni Mustantığı Zekeriyya beyin tayin olunduğu Vekâletten bildirilmiştir . İskilip Mustantıklığında vazife gören Hulusi beyin vaziyeti henüz anlaşılamamıştır.

§ Çorumda münhal bulunan mahkeme zabıt kâtipliğine Osmancık mahkemesi zabıt kâtiplerinden İsmail efendi ve Osmancık mahkemesi zabıt kâtipliğine de süvari mübaşirlerinden olup askerliği dolayısile açıkta kalmış olan Çorumlu Zıya efendiler nakil ve tayin edilmişlerdir .

Sıhhiyede

Memleket hastanesi Göz hekimi Saffet bey uhdesine Küçük Sıhhat Memurları mektebi muallimliği de tevdi olunmuştur.

Hükûmet hekimi Necdet beyin askerliğe çağırılması dolayısile hükûmet hekimliği vekâleti de Vekâletçe Belediye hekimi Pertev beye tevdi kılınmıştır.

Açık bulunan memleket hastanesi Eczacılığına İstanbul serbest eczacılarından Ahmet bey tayin buyurularak mumaileyh bu hafta içinde gelmiş ve işe başlamıştır.

Maliyede

Maliye tahsil müfettişlikleri için yapılan müsabaka imtihanında muvaffak olanlardan merkez İstiklâl Başmuallimi Ali Ulvi bey Çorum, mahkeme zabıtkâtiplerinden Cemil bey Mecidözü ve Kastamonu lisesi mezunlarından İskilipli Şadi B. Alaca tahsil müfettişliklerine tayin olunarak, Ulvi bey merkezde, diğerleri de tayin edildikleri kazalara giderek işe başlamışlardır.

Elektirik

Onbeş gün evvel sakatlanan elektirik fabrikası dinamosu tamir için Samsuna gönderilmiş ise de dinamonun Samsunda tamiri mümkün olamıyacağı anlaşıldığından oradan İstanbula nakil edilmiş ve İstanbulda tamirinin imkân dahilinde olduğu haber alınmıştır. Bir an evvel tamir ve iadesinin temini için belediyece çalışılmaktadır. Haber alındığına göre elektirik tesisatının baştan başa yenilenmesi için belediyece yapılan teşebbüs müsbet bir netice almak üzeredir.

Spor
HAREKETLERİ

Şehrimizdeki Spor kulupları arasında bir aydan beri devam eden Lik maçlarında matlup olan puvan kazanılmamış olmasından dolayı, Lik maçı komitesi geçen cumadan evvel ikinci devreye başlanmasına karar vermiştir .

İkinci devre ilk maçı, 13 Nisan Cuma günü Cümhuriyet meydanı sahasında, Hale idman yurdu sporcularile Küçük sıhhat mektebi sporcuları arasında yapılmıştır .

O gün havanın yağmurlu ve souk olmasına rağmen memleketin bütün gençleri ve meraklı pek çok seyirciler sahayı kuşatmışlardı .

Tam saat ondört buçukta oyuna başlanmış ve onbeş dakika kadar tabii bir halda devam eden oyuncular yavaş yavaş hızlarını artırmağa ve şiddetli hücumlara başlamışlardı, hücum ve müdafaanın kızıştığı bu sırada Sıhhiyeliler kaptanının bir yan vuruşile kazanılan bir gol her iki tarafın gayretini artırmış ve şiddetle devam eden yağmur ve rüzgâra rağmen çarpışmalar gittikçe yükselerek Halecilerden Seyfi efendinin bir yanlış vuruşu üzerine Hale aleyhine ikinci golu da kaydettikten sonra haftayım da bitmiştir .

İkinci haftayıma da yine yağmur ve rüzgârın devamına bakılmıyarak başlanmış ve Haleliler mağlubiyetlerini telâfi için var kuvvetlerile çalışmışlar ve pek büyük gayret göstermişler ve Sıhhiyeliler de kazandıklarını gaybetmemek için zorlamışlarsada Halelilerin gayreti boşa gitmemiş ve en nihayet bir gol atmağa muvaffak olmuşlardır . Ve bu haftayımda pek heyecanlı ve şiddetli olmuş ve oyun Sıhhiyelilerin 1 - 2 galibiyetile neticelenmiştir .

Gelecek Cuma Sıhhiyelilerle Alay sporcuları, yine Cümhuriyet meydanı sahasında çarpışacaklardır .

Çocuk Bayramı Marşı

Arkadaşlar, kardaşlar, sevgili vatandaşlar
Hayatın ilkbaharı Nisan ayında başlar
Bu ayda yurt toprağı yağmurlarla beslenir
Her taraf yeşillenir çiçeklerle süslenir
Dağlar taşlar ovalar kımıldanır şenlenir
Gazinin çocukları bayram yapar eğlenir
23 Nisan bize taze bir hayat verir
Cümhuriyet perisi Nisan eylinden geldi
Çünkü bu gün kuruldu Büyük Millet Meclisi
Türke bu gün denildi bu yurdun efendisi
Onun için biz bu gün severiz kutlularız
Bu gün bayram yapmakla büyük sevinç duyarız
Gaziyi selâmlarız Meclisi selâmlarız
Milleti selâmlarız Türklükle bahtiyarız

Dr. Hilmi
Malatya Mebusu

23 - Nisan Çocuk haftasının ilk günüdür.

Tarih tetkikler :

Çorum Şairleri

Şair Arif (3)

Yazan : Çorum Halkevi Dil, Tarih, Edebiyat şubesi komite ve konferans kolu azalarından Muallim Rifat Rami

— Her hakkı mahfuzdur —

Vecih paşanın iskânı aşairde muvaffakıyetlerinden dolayı teşekkür arzuhalı ;

« Kahirülbevağıyeti vel'ekâsire, kâsirüttevağıyeti velfietilfacire fatihı gılâişşeriyetil ahmediyye, rafiil mezalimi anilümmetil muhammediyye. Devletlu, ınayetlu, adaletlu kâffei daiyane mezidi merhametlü veliyyünniâm âsaf hışem bermek hadem efendim ve efendii âlem, lâzalet zıyaüşümusi devletihi fimeşarikıl iclâli şarikaten ve büdürü izzetihi fimetaliil ikbali barikaten mataakabel eyyami veşşühur vema tetabeatil eyyamü veddühur hazretlerinin beytilmamuri divanhanei felek mehasini azamet esasları filhakika melâzı melcei erbabı tahkik « Ye'tine minküllü feccinamik » olup maruzu dail kadim alettahkiklarıdırki zati merhametsimati münimanelerinin minindillâh mecbul buyurulluğu şimei kerimei dail perverileri verayiyet küsteri ve ahlâkı marziyei haseneleri seyyema çend senelerden beri memaliki islâmiyeden kıt'ai anadolu ahalilerinin müptelâ oldukları iz'âcatı kuttai tarik ve mazarrati eshabı bağyü tefsik indifai mücerret yümnü himmet ve âsari hüsnü muvaffakiyeti kerimanelerile husulpezir olduğu cümle sekenei bilâdi islâmiyeye mucibi meserret ve badii emniyet ve istirahat olduğu cihetle ed'iyei hayriyyei devamı devletleri cümleye farizai zimmet ve ifayı vacibei şükrü niğmet olduğu misilli»

« Gerçi kütahest ezdamanı hidmet destima »

« Hamdülillâh gezdüa guyi zeban kütahnist »

« Kebki düa kûhüşüma mi güyend»

« Gerçi durem zihizmet bedüa meşgulem »

« İlâhi hobter herruzeş ezruzü diger bada »

« Zi âbı zindegi gülzari ömreş tazeter bada » [*]

Türkçesi :

[*] Her ne kadar bu ıyiliğinize mukabil hizmet eteğım izkısa ise de Allaha şükür olsun ki düa lisanımız kısa değildir. Sizin dağınızda barınan düa keklikleri « her ne kadar hizmetten uzak olsam da düanızla meşgulum » derler.

Müfadları düai manzum icabet melzum daiyanemle iştigal üzere olduğum beyanı ariza takdimine mücaseret kılındı : Bilutfihi taalâ muhatı ilmiâlem arayı kerimaneleri buyuruldukta cümledaiyan haklarında daimiyyülcereyan zülâli eltafı kerimanelerile daii bimikdarlarını dahi dilsiri memnuniyet venamı ahkaranemi zeyli ceridei sena güyane kayidü ilhak buyurulmakla sertacı mefaharetim farkı ferkadane muvazi ve mülsak buyurulmak niyazında ve cemi ahvalde emirü iradei merhamet âde veliyyün niam efendim sultanım hazratlarınındır »

Cümleler gayet uzun olduğundan fikirleri toplamak müşkil İzafet tetabuları bir birini takip ediyor. Teşbihlerin çokluğundan cümleler üzerinde uzun uzadıya düşünmek mecburiyetinde kalıyoruz. Bununla beraber istifade edilecek çok yüksek fikirlerle dolu bir eserdir.

Mübaleğalar oldukça güzel bilhassa bazan inip bazan yükselen lafzi ahenk aşağı yukarı her ruh ve sinir üzerinde bile tesir yapacak kuvvettedir. Şair hem edip, hemde bir psikologdur. Şairane bir görüş ve psikolojik bir vukufla paşanın meziyetlerini tahlil ederken sanatın her türlü vasıtalarından istifade etmeyi bilerek metodik bir nizamla seciler yapıyor. Şair aynı zamanda kuvvetli bir vatan severdir.

Paşanın Anadoludaki aşiretleri yol kesicilikten ve baskınlardan kurtararak iskân ettiğinden ve bu sahadaki muvaffakiyetini halkın memnuniyetle karşıladığını arzederek onu alkışlıyor.

Zamanımızda bu günkü millî dil ve şivemiz bakımından şu mektup meâlinde bir mektup yazılmak lâzımgelse ancak aynı esaslara sadık kalmak şartile şöyle yazılabilir. Yani aşağı yukarı bu mektup bu günkü şivemize göre şu şekle girebilir :

Bağıleri ve kesraları kahreden, serkeş ve azgınlar güruhunu kıran Şeriati, Ahmediye kalelerini açan, Muhammet ümmeti

Ey Tanrı bir günü diğer gününden daha güzel et !

Abıhayat gülzar ömürlerini daima taravetli kılsın !

Osmancıkta

Kurban bayramında Osmancık kazasının bir kısım muhterem memurlarile halkından bir zümre Osmancık Tayyare cemiyeti şubesine sağ kurban ve kurban bedeli teberru etmek suretile takdire şayan ve her kese örnek olması lâzım gelen harekette bulunmnşlardır.

Tayyaremiz için bu güzel yardımda bulunanların hediyelerile isimlerini aşağıda bildiriyoruz.

Canlı kurban

Adet

1 Tüccardan Kara Ahmet zade Mustafa efendi
2 Sekü köy halkı namına kâtip Mehmet efendi
1 Öbektaş köy halkı namına Osman efendi
1 Secigenden mulla Osman
2 Hacıhamza obruk köy Rahmi efendi
1 Güney köyünden Mustafa ef
2 Mandıra muhtarı Süleyman
2 Baldıran muhtarı Osman ef
1 Güney : Kambur Hüseyin
1 Hacıhamza : Rüstem ağa
1 Sekû hatibi Rahmi efendi
1 Güney köyünden Sadık ef.
1 » » Kara Mustafa
1 » » Hüseyin
1 » » Sait efendi
1 Kavak çay hatibi Rahmi ef.
1 » tekaüt İsmail ef.
1 Zanbal köy muhtarı Salih
1 Tikmen : Bekir ağa

23 Canlı kurban yekûnu

Kurban bedeli

Lira K.

3 Kaymakam Nıyazi Beyfen
2 50 J. K. Yüzbaşı Zıya Bey
2 Tapu M. Ahmet Bey
2 Davavekili Mahmut Bey
2 Muhasip Fahri Bey
1 50 Belediye Reisi Mehmet Be
1 50 M. H. M. Sait Bey
3 Mahsutlu köyünden Met met ağa
1 50 İnal köyü muhtarı Nasip a
1 50 Akkaya » Celil ağ
2 Kuz » Şahin ağ
2 Sekü bağı » Aakkı ağ
1 50 Deliler » Abdurrah man ağa
2 Akviran » Arif ağa
1 50 Ağızsu » Hasan a
3 Mahsutlu » Ali ağa
3 Obruk » Ali ağa
3 Karaveranlı Emin ağa
2 Arduç muhtarı Haşim a
3 Çiftlik » Hakkı a
3 Tekke » Neşet a
2 Tikmenden Nazmı ağa
7 50 Hacıhamza kâtibi Rahmi
2 Çukuraluç » »
1 50 İnceçay » »
3 Kâmil muhtarı Celil a
2 Küçük Zeytün » Ömer a
3 Dodurğa » A. Osm
3 Kumbaba kâtibi Mehmet
1 50 Danişment » Ahmet e
3 Ayva köyü muhtarı Bila
2 Güneşveran » Rüste
2 Yeni köy » Musta
3 Alpagut azadan Yusuf
3 Kargı muhtarı Emir
3 Berk köyü muhtarı Şükr

88 Kurban bedeli yekûnu

üzerinden zulümleri kaldıran devletlü, inayetlü, adaletlü bütün düacılara çok merhametli veliyyünniam vezirler ve bermekiler gibi çalışan efendim ve eyâlemin efendisi ! Günler, aylar ve asırlar birbirine tabi olarak takip ettikçe devlet güneşinin zıyası şarkının ufuklarında parlayan ay ışıkları izzet ve ikbal ile doğsun . (Yetine minkülli feccin amik) [**] ayeti müfadınca erbabı fikrü kalemin penahı şeref ve haysiyet itibarile beytilmamur mesabesindeki saray âlilerine iltica eden kıdemli duacınızın maruzatı şudur .

— Sonu var —

[**] Hac suresi 27 inci ayetin son kısmı temamı : « Ve ezzin fin nâsi bilhacci ye'tüke ricalen ve alâ küllü damirin ye'tine min küllü feccin amik »

Türkçesi « Nâsi haç etmeğe çağır ki piyade olarak zaif develer üzerinde bulunarak sana gelsinler. O zaif develer her uzak yoldan gelirler » Türkçe Kur'anı kerîm tercümesi sahife 482 İzmirli İsmail Hakkı İstanbul İlmi kitaphanesi 1932

Açık Teşekkür

Vazı hamil için Doğum evine getirdiğim refikamın, çocuğun geliş vaziyetine göre tehlikeye düşen hayatını, sarfettiği gayret ve yüksek maharetile kurtaran ve bir oğlan çocuğunu sağlam olarak almağa muvaffak olan Doğum doktoru Etem beyfendiye ve bu hususta kıymetli hizmetleri sebk eden Ebe Hatice, Nezaket ve hasta bakıcı Seher ve Naciye hanımlara alenen teşekkür ederim .

Mecidözü Hukuk Hakimi Sabri

Doğum

İskilip müstantıklığına tahvi buyrulan Zekeriya bey ailesile beraber İskilibe gitmek üzr Çoruma geldiğinde Doğumevind bir kızı dünyaye gelmiş v Solmazülkü adı konmuştur .

Yeni doğan yavruya uzun ömr ler, annesine afiyetler dileriz .

Müsamere

Alacanın Kalehisar Dem köyünde, çalışkan iki muallim mizin çocuk velilerini mekte

Sıhhat ve Spor

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Profesörlerinden Dr. Münir Bey tarafından

Yaratıcı çelik kafa ve kollar- idare edilen ve bir şimşek iratile ilerleyen ve kendine ymak istemeyen, her türlü iti- at ve itiyadı söküp atan inkı- ip kasırgasile Cümhuriyet ida- esinin bütün memleketi kaplı- an teceddüt, ilim ve sanat lerile aydınlattığı bu kıymetli manlarda halkımız tarafından zim ve temsil edilmesi lâzım- elen mühim bir mesele vardır.

Her kesin bildiği atalar sözü an .. Sağlam kafa sağlam vü- tta bulunur „ fetvasına göre ttı hareketimizi tespit etme- iz lâzımdır. Halkımızın ve bil- assa genç mekteplilerle onları dare eden ve direktif veren üesseselerin dikkatini aşağıda- i hususata celpetmek istiyo- um. Hiç bir mektepli dakik ir muayeneye tabi tutulmadan por ve bilhassa sporun yorucu ısımları ile meşgul olmamalıdır. por itidal dahilinde olmak şar- ile, vücudun kudretini, dimağın aaliyetini arttıracak mahiyette- ir. Esefle söyliyebilirim ki, bu ün gençlerimizin ve bilhassa ekteplilerimizin bir çoğu eğlen- e ve vakit geçirmek maksadi- e yaptıkları bu gibi sporların ücut ve bilhassa iç azalarını e dereceye kadar harap ettik- erini hesap etmeleri lâzımdır.

Spor, mutedil, yani fasılalar- ve günde bir, yahut azâmi i saat olmak şartile adelâtın eşvünüma sını, dımağın faaliye- ini, vücudun hazim ve temsil abiliyetini, velhasıl neşe için evkalâde tesirlidir. Fakat maal- sef futbolla vücudu fazla yor- ak neticesi kalp adalesinin üyümesine ve hatta kalbin ge- işlemesine, bilhassa diz ve ayak ynakyerlerinin kopmasına ve ilhassa 10 yaşından evvel fut- ol oynıyan raşitik çocukların her halde bacak ve oynak yerlerinin bozulmasına sebebiyet vermektedir. 10 yaşından sonra adeta harp meydanında imiş gibi oynanan futbol, diz bağtarını koparmakta, ve hatta diz oynaklarının; kıkırdaklarının çıkmasına sebep olmaktadır.

Evet, futbol bacakları kuvvetlendiren güzel bir spordur. Fakat diz tozlukları ve güzel futbol ayakkabıları kullanmak şartile. Maalesef, bir çok futbolcularımız ve bilhassa genç mekteplilerimiz bu gibi şeyleri fazla buluyorlar. Gündelik ayakkabıları, diz tozluğu olmadan ötede beride oynamakta vene velileri venede mektep idareleri tarafından menedilmektedir. İşte her kesin nazarı dikkatini celbetmesi icap eden mühim nokta "süspekt„ vereme müstait ve çok zayıf vücutlar spora değil, istirahata muhakkak ihtiyaçları vardır. Hatta bu gibi adamların Almanların dedikleri gibi "Schlafen Therapie uyku ile tedavi„ uyku ve istirahatla vücutlarının noksanlarını telâfi etmeleri icap ederken doktorun kontrolu haricinde spor yapmakta ve netice itibarile vereme müstait olan vücutlerini verem mikroplarına yem şeklinde takdim etmektedirler.

Çok zayıf bir kaç arkadaşımı hatırlıyorum. Bunlardan üçü futbol şehidi olarak gittiler. İkiside tahsillerini bırakmak mecburiyetinde kaldılar ve halen malûl vaziyettedirler. Jimnastik ve vücut sporları adelâtın kuvvetini arttırır. Raşitizm neticesi bir çok bel kemiklerinin sui şekillerinin ilerlemesine mani olmakta ve vücudu ebedi bir maluliyetten kurtarmaktadır. Bel kemiklerinin bükülmesine mahkûm olan bir çok raşitik çocukları tıbbî tedavi ile değil, belki vücut ve bel kemiklerinin etrafındaki adelâtın hususî sporla kurtarmaktayız. Adelât bütün kemiklerin harekâtını tanzim eder. Bir Fransız ortopedistinin "Vücutteki kemikleri adelât idare eder.„ Sözü adelâtın vücuttaki büyük rolunu ispata kâfidir. Bunları nümalandıran sporun ne kadar ehemmiyetli olduğunu gösterir.

Binaenaleyh, muhterem halkımız çocuklarının kalbini, akciğer, karaciğer ve böbreklerini kemik ve oynak yerleri hastalıklarının olup olmadığını tetkik etmeden futbol, boks ve güreş gibi yorucu sporlardan tevakki etmeleri ve bunlara tevessül ettikleri takdirde her hususta fennî şeylerle mücehhez olmaları ve arasıra doktor kontrolunu eksik etmemeleri icap etmektedir.

Nasıl spora hevesiniz varsa, doktor kontroluna karşı o nispette hevesli ve gönüllü olmanız lâzımdır. Sevgili vatandaş; tecrübe üzerine istinat eden bu kardeş sesini can kulağı ile dinle.

Kazanç Vergisi Kanunu

Kanun No : 2395 Kabul tarihi : 22 - 3 - 1934

— 706 Numaralı nushadan artan —

Vergiyi tarhedecek daireler

Madde 5 - Kazanç vergisi, mükelleflerin vergi mevzuuna dahil iş ve teşebbüsleri yaptıkları mahaldeki varidat dairelerince tarholunur.

Muhtelif varidat dairelerini alâkalandıran beyannameye tâbi iş ve teşebbüslerde vergi, bu muameleler bir merkezde toplanıyorsa, o merkezin bulunduğu varidat dairesince tarhedilir.

Deniz, kara, hava nakliye vasıtalarına ve bu vasıtalarda çalışanlara ait vergiler, bu vasıtaların mensup oldukları liman ve belediyelerin bulunduğu mahaldeki varidat dairelerince tarholunur.

İKİNCİ BAP

Matrahın tayini

FASIL : 1

Beyanname

Şirketler ve müesseseler

Madde 6 - Aşağıda yazılı şirketler ve müesseseler kazançlarını gösterir beyanname vermeğe mecburdurlar :

1) Merkezleri Türkiyede bulunan anonim, komandit, limitet ve kazanç dağıtan kooperatif şirketler ve bunların şubeleri ;

2) Türkiyede yerleşmiş veya yerleşmiş sayılan ecnebi müesseseleri ;

3) Umumî, mülhak ve hususî bütçeli daire ve müesseselerle menafii umumiyeye hadim cemiyetlere ait olup ticarî bir gaye takibeden müesseseler ;

Müesseseler ve ticarî ve sınaî teşebbüs erbabı

Madde 7 - Aşağıda yazılı müesseseler ile ticarî ve sınaî iş ve teşebbüs erbabı dahi kazançlarını beyanname ile bildirmeğe mecburdurlar :

1 - Bankalar, bankerler ve bankerlik muamelelerile uğraşan sarraflar, tasarruf ve teavün sandıkları, ithalât, ihracat ve beynelmilel nakliyat komisiyonculları ile konsinyasyon suretile iş yapan komisyoncular, komisyon üzerine muamele yapan ticaret ve fabrika mümessilleri, toptan ecza tacirleri, fabrikalar, matbaalar, transit depoları ve antrepolar, beheri (300) tondan fazla vapur işletenler, bina vergisi kanunu mucibince (Hamamlar ve fırınlar hariç olmak üzere) gayri safi iratları iki bin lira ve ondan fazla olan mahallerde ticaret ve sanat yapanlar (iki bin liranın hesabında belediye veya köy sınırları içindeki mağaza, depo dahildir) ;

2) Borsa acentaları, mübayaacıları ve simsarları, her nevi sigortacılar ve sigorta kumüsyoncuları, noterler, mültezimler, sahip oldukları madenleri ve dalyanları ve voli mahallerini kiraya verenler, şehir ve kasabalarda apartmanları ve nüfusu beş bin ve daha ziyade olan mahallerde toptan kiraladıkları hanları doğrudan doğruya işletmeyip parça parça kiraya verenler, ikrazatçılar.

İstisnaî muameleler

1 - Müteahhitler ve mültezimler

2 - Ecnebi nakil müesseseleri şube ve acentaları

3 - Damga pulu ve kıymetli evrak satanlar

Madde 8 - Aşağıda yazılı işler, istisnaî muameleye tâbidir

1 - Umumî, mülhak ve hususî bütçeli daire ve müesseselere, bankalara, sermayesinin en az yarısı Devlete ait olan müesseselere, menafii umumiyeye hadim cemiyetlere ve imtiyazlı şirketlere karşı taahhüdatta bulunan müteahhidler ve mültezimler ile bu müteahhitler ve mültezimlere karşı derece derece taahhütlerde bulunanlar bu taahhütlerden dolayı beyanname vermezler.

Yukarıdaki müesseseler, müteahhit ve mültezimler, taahhüdün yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde keyfiyeti alâkalı varidat dairesine yazı ile bildirmeğe mecburdurlar.

2 - Beynelmilel ecnebi ve transit nakliye kumpanyaları şube ve acentalarının Türkiyede veya Türkiyeye ait olarak Türkiye dışında yaptıkları muameleler dolayısile bir ay zarfında yolcu ve eşya nakliyatı için aldıkları para ile üçüncü şahıs makamındaki diğer kumpanyalar hesabına aldıkları paralardan uhdelerinde kalan kumüsyon veya ücret miktarlarını, ertesi ayın nihayet onbeşinci günü akşamına kadar bir bodro ile alâkalı varidat dairesine bildirmeleri mecburidir.

Bu müddet, dış işleri için lüzumuna göre dört ayı geçmemek üzere Maliye Vekâleti tarafından uzatılabilir.

— SONU VAR —

Bayramda yavrularınızın Bayramını kutlulayınız

Ziraat Bankası Çorum Şubesinden

Çorum Ziraat Bankasına kısa vadeli, ipotekli ikrazattan 187 No. senetle borçlu Kuruçay kariyesinden Hataplı oğlu Abdullah ve Serpin köylü Göbel oğlu Mustafanın Serpin ve Kuruçay köyünde 2 kıt'a 18 dönüm tarlası,

§ 188 No. senetle borçlu Karageçili mahallesinden Kadife zade Şükrü efendinin İsmail köyünde 4 kıt'ada 8 dönüm tarlası,

§ 220 No. senetle borçlu Azap ahmet mahallesinden İzzet dede oğlu Hüsamettin efendinin Kavacık köyünde 21 kıt'ada 113 dönüm tarlası,

§ 222 No. senetle borçlu Gülabibey mahallesinden Kâtip oğlu Bakı ve Mehmet efendilerin kasabada piribaba karşısında pınar yanı mevkiinde 16 dönüm 1 kıt'a tarlası,

§ 217 No. senetle borçlu Azapahmet mahallesinden Bayram oğlu Mehmet zevcesi Gülüzar hanımın kasabada iki kıt'ada 21 dönüm tarlası,

§ 216 No. senetle borçlu Tut kariyesinden Çat oğlu Hasan mahtumu Mehmedin Tut köyünde bir kıt'ada 35 dönüm tarlası,

§ 215 No senetle borçlu Gürcü kariyesinden Seyis oğlu Hüseyin mahtumu Ali ağanın Gürcü köyünde kümbet mevkiinde bir kıt'ada 15 dönüm tarlası,

§ 210 No. senetle borçlu Büğdüz kariyesinden Kürt oğullarından Osman oğlu Hasan ve Abdullahın Kılınçveran köyünde ve pelit dibi mevkiinde bir kıt'ada 7 dönüm tarlası,

§ 209 No. senetle borçlu Hacıgevan mahallesinden Kayiş oğlu Hacı Ali efendi mahtumu Hacı Ahmet efendinin kasabada Emirmuslu mevkiinde bir kıt'a tarlası ve aşçılar mevkiinde bir kıt'a bağı,

§ 208 No. senetle borçlu Çanakçı köyünde Tarhanacı oğlu Ali ve Ahmedin Çanakçı köyünde 3 kıt'a da 14 dönüm tarlası,

§ 207 No. senetlik borçlu Tut kariyesinden Sarı Bekir oğlu Hüseyin mahtumları Seydi ve Alinin mezkûr kariyede bir kıt'ada 17 dönüm tarlası,

§ 203 No. senetle borçlu İsmail kariyesinden Kırımlı oğlu Hasan mahtumu Hasanın mezkûr kariyede ve çatal mevkiinde bir kıt'ada 8 dönüm tarlası,

§ 202 No. senetle borçlu Akçakaya kariyesinden Borucu oğlu İbrahim ağanın mezkûr kariyede 11 kıt'ada 96 dönüm tarlası,

§ 201 No. senetle borçlu Hacırecep mahallesinden Kabakçı oğlu Hacı Hüseyin ağanın kasabada 5 kıt'ada 38 dönüm tarlası

§ 191 No senetle borçlu Sağrıcı mahallesinden Kayyum oğlu Ahmet efendinin Bayat köyünde iki kıt'ada 13 dönüm tarlası,

§ 197 No. senetle borçlu yaydığin köyünden Hatip oğlu Osmanın yaydigin köyünde 3 kit'ada 38 dönüm tarlası,

§ 147 No. senetle Borçlu kadife-Zade Salim ef. İsmail köyünde 8 kıt'ada 125 dönüm tarlası,

§ 198 No. senetle Borçlu Göher Salik köylü Türkmen oğlu İsmail Hasan, Sülüyman ağaların Mezkûr karyede 6 kıt,ada 55 buçuk dönüm tarlası,

§ 199 No. senetle Borçlu Gelhayır köylü Budak oğlu Mehmet Ağanın mezkûr karyede 6 kıt'ada 35 dönüm tarlası,

§ 158 No. senetle Borçlu Ak Mehmet oğlu Şevki efendinin kasabada mürsel ve fitne baglarile iki kıt'a Sebze bahçası,

§ 23 No. senetle borçlu Azap Ahmet M. Çöplü oğlu Şükrü ef. Erdek köyünde 12 kıt'ada 191 dönüm dörtte bir hisse tarlası,

§ 55 No senetle Borçlu çiriş M. kara Ali zade Mehmet Reuf Ef. Kasabada aşçılar mevkiinde bir kıt'a bagı ve 3 kıt'a tarlası,

§ 76 No. senetle borçlu Sagrıcı M. kılınççı oğlu H. Bekir Kerimesi Nuriye hanımın Kasabada sebze bahçelerinde 1 dönüm sebze bahcesi,

§ 44 No. senetle Borçlu Burhan kaya M. Kavukcu zade Latif ve Alay beyi zade Rıza ve İhsan efendilerin bozbuga ve Kasabada hıdırlık altı mevkiilerinde 5 kıt'ada 277 dönüm tarlası,

§ 175 No. senetle borçlu Hacı geven M. Kayiş Zade Hacı Ali Ef. Kara bürçek ve Saraylı köylerinde 17 kıt'ada 222 buçuk dönüm tarlasile kasabada vemaarif kahve hanesi arkasında hacı Osman aga mevkiinde 30 zira hanesi,

§ 196 No. senetle borçlu uç M. Bezgin oğlu Hacı Mehmet ve zevcesi Hatice H. deliler köyünde 6 kıt'ada 37 dönüm tarlası,

§ 95 No. senetle orçlu kubbeli M. Tütüncü Zade Mehmet ve Bekir oğlu Hüseyin efendilerin Sarım bey, Çayhatap, penpecik, kılıcveren, bügdüz, tarhan kariyesinde 46 kıt'ada 387 dönüm tarlası,

§ 96 No. senetle borçlu Kubbeli M. Tütüncü Zade Mehmet efendinin burnu, çayhatap, sarı şeyh aliki köylerile kasabada 22 kıt'a tarla ve 11 kıt'a bagı,

§ 160 No. senetle borçlu Burhan kaya M. Emir Osman oğlu Osman aganın kasabada biri nısıf iki danesi üçtebir hisse ikidanesi de tam hisseki ceman beş kıt'a tarla ile ilicede bir kıt'a bagı,

§ Yine 141 No. senetle borçlu Hacıkemal mahallesinde Tütek oğlu Hacı Faik ve Alay beyi zade Rifat efendilerin kasabada üç kıt'a da 42 dönüm tarlası,

§ Yine 121 No. senetele borçlu Burhakâhya mahallesinde Ak mehmet zade Şükrü ve Hüseyin efendilerin kasabada İlice mevkiinde 7 dönüm bir kıt'a bağı,

§Yine 136 No senetle borçlu Kayı köyünden Yusuf oğlu Hasan ağanın Kayı köyünde 6 kıt'ada 52 dönüm nısıf hisse tarlası,

§Yine 127 No. senetle borçlu Seyfe köyünden Dogan oğlu Salâhattin ve Rıza ağaların Seyfe köyünde biri tam ikisi nısıf ki ceman üç kıt'ada 22 dönüm tarlası,

§Yine 128 No. senetle borçlu Hacıyusuf mahallesinde Şorbacı oğlu Ahmet efendinin eski ekin ve kasabada6 kıt'a tarla ve iki kıt'a bağı vebahçe yeri,

§Yine 132 No senetle borçlu Azap ahme mahallesinden Burhan oğlu Yusuf ve Şücaattin zade Hacı Hüseyin efendilerin Elemin ve kasabada 3 kıt'a bağ iki bahçelik ve 6 kıt'a tarla ki ceman 11 kıt'ada 69 dönüm bağ ve tarlası,

§Yine 140 No. senetle borçlu Sarim bey köylü Çam ali oğlu Ali, Dursun Fatıma ve Makbule hanımların mezkûr kariyede 7 kıt'ada 80 dönüm tarlası,

§ Yine 171 No. senetle borçlu Camiikebir mahallesinden Deli Yusuf oğlu Süleyman mahtumu H. Mustafa efendi ve zevcesi Ferüze hanımın Gürcü ve Kınık delileri köylerinde 4 kıt'a 55 dönüm tarla,

§ Yine 167 No. senetle borçlu İsmail kariyesinden Bekir oğlu Kadir M. Bekir, Niyazı ve Emirze oğlu Osman M. Osmanın İsmail köyünde 2 kıt'a 12 dönüm tarlası,

§ Yine 145 No. senetle borçlu Hamdi köyünden Mustafa oğlu Feyzullahın mezkûr karyede 2 kıt'a 50 dönüm tarlası,

§ 185 No. senetle Borçlu Üyük köyünden Mansur oğlu Ulvan ve Tatar köylü Osman oğlu Hacı Alinin üyük ve tatar köylerinde Sekiz kıt'ada 64 dönün tarlası

§ 186 No. senetle borçlu Möhürler köyünden Hasan oğlu Ali efin Möhürler köyünde 5 kıt'ada 74 dönüm tarlası tanzim kılınan müzayede kaymesinde hudut ve evsafı sairesi Muharrer emvali gayri menkuleleri satılığa çıkarılmış olduğundan pey koymak ve daha fazla malumat almak isteyenler Ziraat Bankası Çorum şubesine müracaatları ilân olunur.

Almanak

Matbuat cemiyeti tarafından yeni yıl için tertip edilen Almanak, yazıhane ve kütüphanelerde bulunması elzem ve faydalıdır.

Bu kitap Kanaat kütüphanesinde bir liraya satılmaktadır.

Çorum P. T. T. Müdürlüğünden

20 - 4 - 934 tarihinden itibaren ecnebi memleketlere beynelmilel telgraf kabulüne başlanmıştır.

Samsun, Amasya, Yozgat, Yekköy, Alaca, Sungurlu, Mecidözü, Osmancık, İskilip, Tosya, Kargı, Kastamonu merkezlerile Çorum arasında da Telefon konuşmalara başlamıştır.

Mecidözü Belediye reisliğinden

Şeyhler menbaından iki bin on altı metre mesafeye kadar boru ferşi suretile yapılacak inşaatı ve ameliyatı bu günden itibaren otuz gün müddetle münakasaya konulmuştur. Şeraiti anlamak isteyenlerin dairemize müracaatları ilân olunur.

Çorum Sulh Hakimliğinden

Çarşıda, yirmi yedinci adada vaki sağı kubbeli cami inin vaki dükkânı Solu müezzin oğlu Hacı Ahmet efendi dükkânı arkası öz yol ile mahdut ve elyevm Mamustanın ekmekçilik ettiği dükkânın kıymeti iki bin liradır.

Hacı recep mahallesinden ba Büyük oğlu Ahmet efendi ve f runcu Mamas usta ve Kara g oğlu Hacı Osman aralarında mü terék olup satılmasına karar v rilen yukarıda mevki ve hudu ve kıymeti yazılı bir bap dükân gazete ile ilân tarihinden i baren otuz gün müddetle mev müzayedeye konmuştur. hita olan 19 Mayıs 934 Cumarte günü saat on beşte kati ihale mahkeme kaleminde icra edilecektir. Bu gayri menkule kon lacak pey muhammen kıymet yüzde yetmiş beşini doldurmadığı takdirde son pey sahibini peyi baki kalmak şartile iha on beş gün uzatılarak hitamı ola 5 Haziran 934 Salı günü ayn saatte mahkeme kaleminde ic edilecektir.

Artırma şartnamesi her gü her kese açıktır. Bu gayri men kul ile temin edilmiş alacağı ola ların yirmi gün içinde iddialarını evrakı müsbitelerile mahkeme kalemine bildirmedikleri takdir hakları tapu sicillile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaklardır. Tapu olanların muhammen kıymeti yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçasını ve milli bir bankanın teminat mektubunu hamilen mahkeme kalemine müracaatla ilân olunur.

Çorum Vilâyet Matbaası

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 12 — No. 708

ÇARŞAMBA

25 - Nisan - 1934

Nushası - 3 - kuruştur.

23 Nisan

Saygılı günlerimizden birisi olan Nisanın 23 üncü günü, pek sevimli iki bayramı bir arada getirmiş olmak dolayısile çok yüksek ve kıymetli günlerimizdendir.

Yüzlerce yıllar süren, bozuk düzen Saltanat idaresinin yıprata, yıprata kudret ve her türlü kabiliyetini körleten bir millet ve memleketin giriştiği Umumî harpten yılgın bir halda çıkmış, medetsiz, dermansız iken; silâhı elinden alınmış, vücudunun her tarafından kanlar sızan zincirli yaralı bir arslan gibi serpilip yatmış olduğu için bütün cihan kendisine aman vermez düşman kesilmiş, kapı ve pencereleri sarılmış, yaşamak hakkından mahrum edilmesi kararlaştırılmışken yine kendi yurdundan, kendi öz evlâdından imdadına koşan Büyük Müncisinin kudsî hitap ve irşadile silkinerek, dip diri ayağa kalkan bu arslan; zincirlerini kırmış, muhatabının hale, istikbale ait ilhamlarını, kan, can, hayat ifadelerini birer birer dinlemiş ve yörümüştür.

İşte bu canlılıkla kaynaşan Büyük Millet yorgunluklara, yoksulluklara bakmıyarak etrafını saran düşmanlarına göksünü germiş ve durunuz emrini vermiş olmakla beraber kendi varlığını kendi korumak ve kendi iradesini hakim kılmaktan başka çare olmadığına kanaatla Büyük Millet Meclisini kurmuştur.

Az bir zaman içinde yüksek ve büyük verimlerini gördüğümüz Hakimiyeti milliyenin ve mazhar olduğumuz istiklâl, terakki ve inkişaf seadetinin 23 Nisan günü başlangıcı olarak en sevimli bir bayramdır.

23 Nisanda başlıyarak müstakil ve medenî bir Türkiye meydana çıkaran Büyük Türk; bundan sonra onun muhafazasını ve yükselmesini çocuklarına bırakacağını düşünerek onlara lâyıkolduğları kıymet ve ehemmiyeti veriyor ve bu büyük günü onlara bayram ve başlangıç olmak üzere tam bir haftayı tahsis ediyor.

Bu hafta içinde milli sesler dinleyecek ve duygulanacak olan çocuklarımız yılmaz kudretlerile Vatanı, Cümhuriyeti, İstiklâli dedelerine, babalarına has metanet ve şehamet le korumak için en ziyade bu günlerde fikir ve ilham alacaklar ve bundan sonra yücutlarını bu maksat uğruna besleyecekler, kafalarını bilgi ve irfanla süsleyecekler, ülkülerine koşacaklardır.

Gelecek günlerimizin cihana ün salacak büyük kahramanlarına, İstikbalin büyük adamlarına yapacakları yaşamak ve yükselmek savaşlarında muvaffakıyetler diler, 23 Nisan bayramlarını kutlularız.

* * *

Teftiş

Vilâyetçe birinci derecede göz önünde bulundurulan Çorum - Sungurlu yolu işlerinin birkat daha ilerletilmesini temin için bu hafta içerisinde refakatlerinde Baş mühendis Nusrat bey olduğu halda Valimiz Arif Hikmet beyfendi Sungurlu mıntakasını kontrol için azimetle tetkikatta bulunmuşlar, Yol ve köprü işlerinin matluba uykun bir gayretle ilerilemekte olduğunu müşahede ve memnun olarak avdet buyurmuşlardır.

Tayin

Yenicamlıca nahyesi müdürü Emin beyin Kırşehir vilâyetinin Mucur kazası Kaymakamlığına tayin buyurulduğu haber alınmıştır. Emin beyi tebrik eder, muvaffakıyetler dileriz.

Telgraf
Haberleri

Ankara 22 (A. A.) Cümhuriyet Merkez Bankası, hissedarları umumi heyeti adî ve fevkalade olarak bu gün saat 14, 30 da Müdüriyeti umumiye binasında ve banka idare meclis reisi Nusrat beyin riyasetinde toplanmıştır.

İctimada evvelâ fevkalâde ruznameye dahil ve esas nizamnamenin 11 inci maddesi birinci fıkrasına ilâvesi, idare meclisince teklif olunduktan sonra tadilât kabul ve bunu müteakip bankanın 933 seneihesabiyesine ait idare meclisi raporu ve pilânçosu okunmuş ve raporla hesabat teklif edildiği veçhile temettuun tevzii aynen kabul ve idare meclisi ibra edilmiştir. Bundan sonra aza intihabatı yapılmıştır.

Okunan hesap raporuna göre banka 1933 senesi nihayetinde 1,349,300 lira safi temettu yapmıştır. Heyeti umumiye bundan hissedarlara yüzde 7,80 temettu tevziine karar vermiştir.

Çocuk Bayramı ve Haftası

23 Nisan 934 Pazartesi günü sabahı şehrimizdeki Orta ve ilk mektepler, resmi ve hususi daire ve müesseseler, Halk fırkası, Halkevi Belediye, Himayei etfal bayraklarla süslenmişti.

Şehir dahili ve bark caddesile Cümhuriyet meydanı belediye arazozu ile sulanıyor, Sakaklarda, caddelerde şen ve gürbüz çocuklar büyük bayramlarını kendi şereflerile mütenasip bir halde yaşatmak için sağa sola koşarak hazırlık yapıyorlar, Himayei etfal cemiyetinde, mekteplerde, belediyede, halkevine her günden daha başka bir faaliyet göze çarpıyordu.

Saat 8 - 30 da Orta ve ilk mektepler Albayrak ilk mektebinin geniş bahçesinde toplandılar. Maarif Müdürü Mahmut bey, Müfeltiş Nuri ve İbrahim beylerle programın tatbikına nazaret ediyordu. Her mektebin kol başında mektep bayrağı ve diğer talebelerin ellerinde bine yakın bayrağın çehrelerde ve ufuktaki kırmızı akisleri gözlerden sevinç ve heyecan yaşları döküyordu.

Siyah buluz ve eteklikli ve siyah kostumlu orta mektep talebeleri önde ve Himayei etfalın geydirdiği yüz talebe, beyaz buluz ve siyah eteklikli ve pantollu ilk mektepler alfabe sırasile bunların arkasını takip ediyor ve Samsun caddesini takiben 23 nisan marşı söyleyerek mevzun adımlarla Cümhuriyet meydanına mütevecciben saat dokuzda hareket edildi. kadın erkek binlerce halk kütlesi alayın iki tarafında Cümhuriyet meydanına gederek mahallerine yerleşdiler.

Cümhuriyet meydanında çocuklar namına İnkılâp mektebi beşinci sınıf talebelerinden şehit asker kızı Naime hanım kürsüye çıkarak heyecanlı bir hitabe irat etti. Bu yavrucuk çok alkışlandı. Hükümet namına Mektupçu Salim bey bu çocuğun duyğu ve temennilerine cevap vermek üzere kürsüye gelir gelmez alkışlanmağa başlandı. Salim bey, tanan, beliğ ve veciz bir ifade

– Devamı beşinci sayfada –

Maç

Nisanın 20 inci cüma günü saat on dörtte ikinci devre lik maçının ikincisi Alay oyuncularile Sıhhiye mektebi oyuncuları arasında Cümhuriyet meydanındaki sahada yapılmıştır.

İlk haftayımda Alay siporcularının bir golile, ikinci haftayımda da bir Sıhhiye sipor, bir askerî siporki ceman iki gol yapılmış ve neticede 1 - 2 askesrî sipor galip gelmiştir.

İlk lik maçında Alay siporla Sıhhiye sipor arasında münazaalı olup seçilen hakem heyetince yeniden yapılmasına karar verilen maçta 23 Nisan pazartesi günü yine Cümhuriyet meydanında ve pek galabalık bir seyirci huzurunda yapılmıştır.

O gün hava pek güzel ve güneşli idi. Oyun heyecanlı devam ediyordu. Her iki tarafta pek büyük gayret gösteriyorlardı.

Birinci haftayımda Sıhhiyeliler aleyhine bir pen altı cezası verilerek mahirane çekilen bir şütle Askerî sipor bir gol kazanmıştır. Ve her iki haftayım, seyircileri bile heyecana düşüren paslar ve vuruşlarla hararetli bir suretle devam etti ve nihayet ilk haftayımda Askerî takımın penaltıdan yaptığı bir golla oyun neticelendi.

Çocuk Bayramı münasebetile

Yazan : Doğum Dr. İbrahim Etem bey

Bir ırkın saadeti, heyeti umumiyesini teşkil eden fertlerin kemiyeten, kefiyeten hakikî tevessua malik olmasile kaimdir. Bu günkü umumî servet; nüfus miyarile ölçülüyor. Her Devlet bu noktaya çok ehemmiyet vermiştir. Ferdin ihmal ve teseyyübünü tahdit ederek bu yolda birçok nizamat, sıhhî kavanin koyarak ve umumun sıhhatini her şeye tekaddüm ettirerek süratle ilerliyor. Tarih tetkik edilirse, büyük ırklar daima küçük ırkları ezdikleri görülür. İşte bu keyfiyet nüfus meselesidir. Hukûmetimizin çizdiği ve halka tevzi ettiği sıhhî kanunlar çok mühimdir.

Bu kadar derin ve vazıh nizamat arasında yaşarken yine halkımızda bir teseyyüp, münevverlerimizde hayatı ihmal dolayısile çocuklarımızda bir azalma, buna mukabil kadınlarımızda maluliyet rekabet edercesine çoğalıyor. Elimizdeki mevcut sermayeler gaip olmak tehlikesine düşüyor. Bu gün sıhhî mücadelelerle Türk nüfusu şayanı hayret derecede çoğalmıştır. Binaenaleyh mevcudu ihya ve bunları ölümlerden, hastalıklardan kurtarmak gibi mühim bilgilere sahip olsak, sıhhî yollarda müşterek ve samimi bir itimatla el ele vererek çalışsak ve Türk kadınının hayatı, sıhhatı ne demek olduğunu tasavvur etsek ve bilerek yörüsek, saadet güneşi memleketimizin her tarafında parlayacaktır. Memleketimizin varidatını tezyit, refah ve saadeti temin etmek istiyorsak; cehaleti uzaklarda bırakarak ve hurafata inanmıyarak fennî, ilmî esaslar dahilinde çocuklarımızı, kadınlarımızı yaşatalım.

Bu günkü Avrupa medeniyeti bu iki zümreye ehemmiyet vererek süratle yörüyor. Mesai, servet, derin yorgunluklar, ikliham edilen külfetler hep bu noktaya matuftur. Çocuklarımızın ilk terbiyei ictimaiye ve sıhhiyelerinde istinat ettiğimiz kuvvet hiç şüpesiz kadındır. Hukûmetimiz hayatın her şubesine verdiği ehemmiyetin daha fazlasını bu şubeye vermiştir. bugün de Avrupa devletleri umumî bahçelerden ziyade çocuk yuvalarına ehemmiyet veriyor. Her Doğumevinin civarına çocuk bahçeleri ilâve ediyor.

Biliyoruzki : Memleketimiz uzun senelerdenberi talisizlik yüzünden birçok tehlikeli vakalar atlatmış, büyük buhranlarla mücadele ve arasıra yurdumuzun birkaç köşesinde zuhur eden bozgunlukları, gayri samimî halları zaferle neticelendirerek Türk satvetini bütün cihana ilân etmiştir. Bu müziç yollar üzerinde yapılan bunca mücadeleler ve mübarezelerde ihtimal bir çok zararlar görülmüştür. Fakat bu hadisat yaşamak isteyen, esareti kabul etmeyen bir millet için pek tabiidir. Büyük düşmanları hudut haricine defettik, şimdi kendi kendimize bulunuyoruz. Görülen düşmanlar kalmadı. Buna mukabil millî vazifemiz devam ediyor. Şimdi mikrop, hastalık, cehalet mücadelesi karşısındayız. Herşeyde olduğu gibi muhakkak bu inkılâbı da başaracağız. Hukûmetin göster diği bu fedakârlığa mukabil yine mevziî olarak eski zehniyet ve ananevi terbiyeyi üzerimizden kaldıramıyoruz. Halâ sıhhî müessesatı ihmal edenler bulunuyor.

İşte bu yüzden hastalıklar gizli kalarak kökleşiyor. Herne kadar bu zamanda hayatın kıymetini idrak edenler müracaatı zarurî görüyorlarsa da bu sıhhat saçan müesseseler; teselliden başka bir şey yapamıyorlar, dokuz ay bin müşkilâtla taşıdığı yavrusunu cehalet ve mahremiyet saygısı yüzünden kaybediyorlar. Bu gün kendilerini kısır zanneden bazı münevver kadınlarımıza, fennin gösterdiği küçük bir müdahale ile akametten kurtulanlar muhitimizde pek çoktur. İşte bunlar fennin feyyaz kudretlerinden müstefit olan bahtiyardırlar.

Bu kadar katiyet ifade eden fennî, sıhhî bu müessesatları ihmal edenlere acınır. Yıkılan türbelerden ve bunun topraklarından, taşlarından keramet, şifa bekleyenlere hayret edilir.

Elimizde mevcut istatistiklere nazaran bu sıhhî müesseselerden derin istifade edenlerin kısmı azamı şehirlilerdir. Halbu ki; bizi doyuran evlerimizde huzur ve sükûn ile bulunduran köylünün sapanı, buğdayı, arpasıdır. Bunların bütün bilgileri, düşünceleri tohumu, toprağı ve sapanıdır. Mikrop bilmez, hastalıktan anlamaz ve her münevverin sözüne iman eder. Bu masum kardeşlerimizi de düşünerek her hususta tenvir etmek bütün okur yazarlara bir borçtur. Bir köylü kadınının hayatını kurtarmak, bir ordunun muzafferiyeti kadar insanlar için şereflidir. Kadına yapılan sıhhî telkinatla doğuracağı gürbüz çocuğu, milletin himayesinde

Sarimbey Köyü

MINTAKA MEKTEBİNDE MÜSAMERE

Bir hafta evel Sarimbey mıntaka mektebi Baş muallimi tarafından gelen davetnamelerde: 24 Nisanda yapılacak müsamerede hazır bulunulması dileğini bildiriyordu. Köyde yapılack bir müsâmerenin nasıl olabileceği herkeste merak uyandırıyordu.

Başta Vali Arif Hikmet Beyfendi ile refikaları Hanımfendi ve Maarif müdürü Mahmut bey ile refikası hanım ve Halkevi reisi Hasan beyle diğer bazı zevat bu merakla köy müsameresine rağbet buyurmuşlardı.

Sarimbey köyünün büyük mektebi etrafındaki meydanları o mıntakadaki köylerin kadın ve erkek bütün halkile çocukları doldurmuş, bir tarafta davul, zurna calıyor, gençler millî oyunlar oynayor, güreşler yapılıyordu.

Mektebin haricinde ve şarka bakan meydanlığa karşı halılar ve kilimlerle örtülmüş, yüksekçe bir sahna kurulmuş ve her tarafı bayraklar ve başka örtülerle süslenmiş ve sahnanın takına Gazi hazretlerinin fotografisi asılmıştı.

Programda tayin edilen vaktin hulûlünde perdeye karşı herkes mevki almış bekleyordu.

Perdenin açılacağını ilân eden zil çalındı, perde açıldı.

İçerisi halılarla bezenmiş, oldukça dekoru güzel sahna göründü. Sahnada muntazam mevki almış olan köy çocuklarından bir grup herkesi selâmladıktan sonra İstiklâl marşını ve sırasile Cümhüriyet ve 23 Nisan marşlarını oldukça düzgün ve ahenkli birsurette söylediler.

On üç numaraya baliğ olan müsamere programı köy çocukları tarafından birer birer tatbik edilirken ve hele İstiklâl savaşı yaralısını temsil eden bir köylü çocuğunun tüfengi üzerine serilip yatmış olduğu halde Vatan ve millet için fedakârlık ve kahramanlık menkabelerini ifade eden hazin sözlerini dinleyen köy kadınlarının hıçkırıklarla artan ve yükselen heyecanları bütün halkı da derbeder coşturuyordu.

Bundan başka bir şehit çocuğunun annesile arasında cereyan eden muhavere vatan, millet ve Cümhüriyet sevgilerini yüreklere sindiren bir ilham kaynağı oluyordu.

Köylüler için yurt sevgisini canlandıran İstiklâl şehitleri temsilî tuzumlu daha bir çok eşyanın yokluğuna rağmen pek güzel d muş halkın heyecanını artırmıştır.

Programın son numarası olarak haley oyunu da muvaffakiyetle oynandıktan sonra müsamereye hitam verilmiş ve b müsamerenin başlankıç ve nihayetinde Başmuallim tarafından şükran duygularını ifade eden hitabeler yapılarak güzel temennilerde bulunulmuştur. Köy halkında pek büyük bağlılığa vesile olan bu gibi müsamerelerin vakıt vakıt diğer köylerimizde de yapılmasını mualimlerimizden bekleriz.

tahsilini ikmal ederek memlekete çok nafi bir insan olur. İşte burada Gazinin muhterem şahsiyetini göstererek kadın uzviyetine verilmesi lâzımgelen ehemmiyet bir kat da ha anlaşılmış olur.

Beşeriyetin hadimi, bütün insanların anası, ilk terbiye ocağı kadın olduğuna göre bu varlıkların ruhi neşvünümalarile, beden terbiyelerine ehemmiyet vermeliyiz. Ebnayi beşerin tekessüründe harpler dolayısile noksanlarımızın telâfisinde gösterdikleri gayretledir ki, bunlera hürmet gösterilir ve sevilmiye şayan görülür vazifeleri bununla da kalmaz, Çocuklarımızı emzirmek, büyütmek, tahsil ve terbiyelerine dikkat etmek gibi millî vezaif de fe'al omuzlarına tahmil edilmiştir.

Beşeriyet için büyük varlık olan bu zümre, yalnız çocuklarımızın değil, hepimizin sıhhat yuvası, bütün insanların anasıdır. çoculuk hengâmında ıztıraplarımız kucaklarında teskin ve bağrılarına basarak teselli eden hep bu uzvlerdeğil midir? O halde beşeriyetin sevgilisi, bütün insanların sütanası olan kadınlarımızın küçük yaşlarından başlıyarak doğum sahalarına ve lohusalık devirlerine kadar sıhhatlarını koruyarak takip etmekliğimiz lâzımdır.

Doğumlarında muavenet, âileyi tenvir, çocuğu sağlam olarak temine çalışmak bütün insanlara borcudur. O halde maddi, manen sarfedilen emeklerin kıymetini takdiren beşerin yüzünü güldüren sıhhî müesseselerin kıymetini e hücra köşelerde yaşayan kadınlarımıza anlatalım. Yeni bir varlığın istikbale tealluk eden, içtimaî, sıhhî nüvelerin ehya ve inkişafa matuf sözlerini can kulağile dinleyelim.

Çocuk Sıhhatının

KORUNMASI VE FAYDALARI

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Profesörlerinden Şevket Salih Bey tarafından

Bilhassa son asrın çocuk nesli hakkındaki telakkileri çok geniş ilmî ve içtimaî esaslara dayanmaktadır. Çocuk evvelce görüldüğü gibi basit bir büyük insan miyatürü değildir. Bilakis, has hayatı teamül ve kanunlarile bus-bütün başka bir âlem, bir içtimaî bünyedir. Öyle bir içtimaî bünye ki içinden doğduğu milletin yarınki büyük mukadderatı onun ellerine, ya zayıf veya kuvvetli omuzlarına yüklenecektir.

Şu halde, gelecek günlerin emin ve verimli olmasını istemeğe hak kazanmak için bu günkü nüvenin çok sağlam ve temiz olmasını temin etmek lazımdır. İşte bu noktayı göz önünde tutan bütün dünya milletleri çocuk varlığına, çocuk yetiştirilmesine ve onun gçülü, kuvvetli olmasına dair programlarında büyük ve en başta bir yer ayırmışlardır. Gazi yurdunda on seneden beri başarmakta olduğu derin ve büyük inkılapları arasında Türk vavrusu sıhhatinin korunması için de büyük bir pay ayrılmıştır. Kısa bir zamanda Sıhhat Vekâletinde vücuda getirdiği çocuk dispanserleri, doğum ve çocuk bakım evleri ve saire gibi içtimaî varlıklar hep bu uğurdaki mesainin birer canlı misalleridir.

Bizimde bu yazımızda mevzu bahs edeceğimiz bünye sağlık bilgisine ve faydalarına dair olacaktır. Hiç şüphesiz çocuk sıhhatini korumada esas çocuğun sıhatte doğmasına calışmak, ve bu sihhat halini devam ettirmektir. Çocukları koruma anasından doğduğundan itibaren değil, daha doğmadan evvel başlar.

Bunun içindir ki evlenme muayeneleri bu esasın başlangıcını ve dünyaya gelecek yavrunun bulaşık, aklî ve asabî hastalıklarla malül olmamasını temin için alınmış ilk tedbirleri demektir. Aksi takdirde, yani çocukların bu koruma keyfiyeti ihmal edilecek olursa, tabii çocuğun yaşama şansı da azalacak, ve dolayısile memleketin nüfusunda fazla bir tezayüt görülmiyecektir Eevelce çocukların sıhhatini korumaya doğru giden tedbirler lüzumu veçhile yapılmadığından vefiyata ait istatistikler daima yüksektir. Fakat bu gün bilhassa Avrupa memleketlerinde çocuk vefiatında göze birden çafpan bir azalma mevcuttur.

Almanyada, son otuz sene zarfında bu tenakus hemen üçte bire inmiştir. 1901 Senelerinde bu memlekette yapılan istatislikllerde süt çocukları vefiyatı yüzde yirmi bir iken bugün yüzde 8,9 dur. Bunda sebep memleketlerinin her tarafında çocuğa ait müessiselerin fevkelâde çoğaltılmış olması, halkın daha münevver bulunması dolayısile ufak bir rahatsızlıkta sıhhat, bilgi kaynaklarına koşmaları, evlerinde icap edildiği şekilde bakılmıyan bulaşık hastalıkların hastahanelerde bakılmasının mecburi olmasıdır.

Doğum gerilemesi ve süt çocuğu vefiyatına ait istatistiklerin inceden inceye tetkiki pek mühim olamadığından, istatistliklerin mütalaasında çok defa salim birneticeye varılmayıp temamen yekdiğerine zıt neticeler elde edilmektedir.

Roesle'nin yaptığı tetkikat neticesinde, doğum tenezzülü evvel emirde doğan çocuğun yaşama şansının tezayüdü neticesi iddia edilmekte ve bu da şu suretle teeyyüt etmektedir. Doğan çocuklardan dördüncü ve beşinci ... ilh. ölenlerin adedi gittikçe azalmaktadır. Umumî harpten evvelki istatistiklerde bu noktayı tamamen tespit eylemektedır. Doğan çocuklar yaşadığından, ailede artık çocuk doğurma için arz ukalmiyor. Ve sonra doğurmanın tahdidi neticesinde çocuk adetlerinin azalması ailelerin süt çocuklarına olan ihtimamını, - zaman ve paranın temamen mevcut çocuklara sarfını temin etmek suretile - yükseltiyor. Doğumun azalmasında son senelerin umumî buhranının da tesiri olmuş, ve bu sebepten doğumların adedi de düşmeğe başlamıştır. Almanyada otuz sene evvel doğum bin nufusta 35,5 iken son senelerde 17,5 ğa düşmüştür. Demek çocuk vefiyatının azalmasile beraber doğumun da tenakusu hemen yekdiğerine müvazi gitmektedir

Memleketimizde her halde doğumun tenakusu Avrupa kadar olmasa gerektir. Süt çocuklarında ölümün azalması sebebini, sırf istatistiklerle vesikalaştırmak doğru değildir. Bu hususta istatistiklerden doğru bir netice almak için ancak klinik mesailerini de burada düşünmek icap eder. Binaen aleyh, bu suretle hareket edecek olursak süt çocukları ölümlerinin sebebini şu beş hastalık grubuna ayırabiliriz.

1 - Veladî zafiyet ve teşekkül hataları ;

2 - Hazım hastalıkları ;

3 - Ciğer iltihapları ;

4 - Had ve müzmin bulaşık hastalıklar ;

5 - Diğer muhtelif ölümler ;

Evvelâ birinci grup : Bunlara oldukça tesadüf edilir, ve böylece çocukların tıbbî yardıma ihtiyaçları fazladır. Bu yardım yalnız ilk günler için değil, bilhassa daha geç yaşlarda bile olacaktır. Bu gibi çocukların bir kısmı bilmünasebe tesadüfen vaktinden evvel doğanlar, diğer kısmı ise valide veya cenine ait hastalıklar dolayısile vakıtsiz doğanlardır. Bu gibi çocukların siklet ve sair ölçüleri noksan olduğu gibi azaları da temamen teşekkül etmemiş olabilir. Umumiyetle çok zayıf olanlar yaşıyamazlar. Bunların mikdarları pek az olmayıp, hemen canlı doğanların yüzde onu teşkil etmektedir. Tabii hararetlerini muhafaza edemezler. Emmedeki müşkülat asabi merkezlerin gayri tam olması ve bulaşık hastalıklara karşı mukavemetlerinin noksanlığı, asfiksi vesaireden hemen doğumdan sonra veya doğumu takip eden ilk günlerde yüzde 30-60 şı ölürler. Buraya ait vefiyatın ufak bir kısmını da teşekküle ait hatalar teşkil eder.

İkinci grup :

Hazım yolu hastalıklarıdır. Süt çocuklarında ishal, kay, ateş, su ziayı ve saireden gıdaî tesemmümlere kadar gider. Bilhassa yaz mevsimlerinde çok görülür. Ana memesinden gayri sütlerle beslenen çocuklarda hazım yolu hastalıkları daha fazla nazarı dikkati celbeder. Eğer biraz ihmal edilirse, süratle ilerleyerek hastalık ölümle neticelenir.

Üçüncü grup :

Süt çocuklarının ciğer hastalıklarıdır. Bunlara da fazla tesadüf ediliyor. Basit bir bronşit denilen hastalıklar neticeten ilerleyerek çocuğun hayatının nihayet bulmasına bile sebebiyet verebiliyor.

Dördüncü grup :

Hâd ve müzmin sâri hastalıklar olup bunlarda her gün isimlerini işittiğimiz difteri, grip, tifo, boğmaca, kızıl, kızamuk, dizanteri, frengi, verem, ve sairedir.

Beşinci grupta da deri ve iç deriye ait bazı hastalıklarla kramplar mevcuttur. Süt çocuklarında ölümle mücadele için ölüm sebeplerinin tesbiti çok mühim bulunmaktadır. Son tetkikatta, ilk haftalarda ölümle, ilk haftadan sonraki ölümler arasında bir hattı fasıl gözetilmektedir. İlk haftadaki vefiyat için hemen ekseriya birinci grupta gösterilen sebeplerden, bir haftadan sonraki ölümlerde diğer gruplardaki hastalıklardan husule geldiğinden çocukları bu hastalıklardan muhafaza, bilhassa koruma ve ihtimama mütevakkıf bulunmaktadır.

Çocuk vefiyatı Almanyada yapılan istatistiklere nazaran 1903 den 1913 e kadar fena koruma ve tağdiye hatalarına aittir. Burada halkın şeraiti hayatiyesinin iyileşmesi ve gettikçe tevessü eden halk hıfzıssahasının beraber tesirinden dolayı çocuk vefiyatı on sene zarfında yüzde 22 den 15 şe düşmüştür. 1914 den 1928 e kadar ise yani harp seneleri ve bilahere çocukları koruma ve muhafaza tedbirlerinin şiddetli tesirinden, vefiyat daha fazla tenakus etmiştir. Bu senelerde hazım cihazı hastalıklarından vefiyat - tağdiyenin iyileştirilmesi yani çocuk hastalıkları ilminde yapılan büyük tarakkiyat dolayısile - azalmış ise de, umumî süt çocuğu vefiyatının tenakusuna mukaoil bu devirde teneffüs cihazı hastalıklarından vefiyat çoğalmıştır. 1928 den hali hazıra gelinceye kadar olan zaman

---

kılı, Hadis, Tefsir.

4 - Teslisi sünüs kaidesi. Peygamberin yaptıklarını üç defa yapmak meselâ : Üç defa yıkanmak, üç defa şehadet getirme ve saire: Bu medrese de üç köşeli olduğundan yaptıran böyle bir âdete riayet etmek istemiştir.

5 - Türkçesi : « Ey kalemim Ahmet Muhtar Paşanın methinden sesini kes demek istemiş ve ey kalemim onlardan sesini kes » demiştir.

6 - 1248 hicri sene

7 - Bu çeşmeyi yaptıran Maden zane Hilmi efendidir.

8 - Maden zade Müftü Hacı Hilmi efendidir.

9 - Fecir suresinde 28 inci ayet. « sen hoşnut o da senden hoşnut olarak rabbine dön » Türkçe Kur'anıkerim tercümesi sahife 907 İzmirli İsmail Hakkı 27, 28, 29 ve 30 uncu ayetlerin aslı :

Yaeyyühennefsül mutmainneh ircii ilâ radıyeten merdiyye fethulî fi ıbadı vedhuli cenneti. Tercümesi : Ey mutmain olan nefis Allahın verdiği nimetten razı oda senden razı olarak rabbin tarafına rücu et artık has kullarım zümresine gir onlarla birlikte cennetime gir. Türkçe kur'an tercümesi 917.

10 - Hilmi kitaphanesi

11 - Hornak: Mitolojik yani efsanevi bir köşktür.

İran hükümdarlarından Numan şahin yaptırdığı bir köşk olup Sinimar isminde bir mimar yapmıştır Numan Şah mimara çok bahşiş vermiş bunun üzerine minar böyle bahşiş vereceğini bilseydim daha muazzam yapardım demiş. Ve Numan Şah mimarı köşkten attirip öldürmüştür.

Tarih tetkikler :

Çorum Şairleri

Şair Arif (4)

Yazan: Çorum Halkevi Dil, Tarih, Edebiyat şubesi komite ve konferans kolu azalarından Muallim Rifat Rami

— Her hakkı mahfuzdur —

Sizin merhametli, in'am ve ihsan sahibi olduğunuz yaradılış itibarile düacıları besler ve halkı düşünür, temiz ahlaklı olduğunuzu biliriz.

Bahusus bir kaç seneden beri islâm memleketlerinden olan Ana dolu ahalisinin başına belâ kesilen yol kesen aşkıyalarla diğer serserî ve müfsitlerin kaldırılması şüphesiz sizin himmet ve verimli güzel muvaffakiyetlerinizle hasıl olmuştur.

Şu muvaffakiyetiniz İslam memleketleri ehalisini sevindirmiş ve bundan böylede emniyet ve istirahatla yaşamağa sebep olmuştur. Binaen aleyh zati devletlerinin bu muvaffakiyetlerinin devamı duası cümleye farz olup ifası icap eden nimet ve şükran borcudur.

Bununla beraber şairin:

« Gerçi kûtahest ezdamani hidmet destima »
« Hamdülillah gezdüa göyizeban kötahnist »
« Kepkidüa köhüşüma migüyend »
« Gerçidurem zihidmeti düa meşgulem »
« İlâhi ! hopter ruzeş ezruz digerbada »
« Ziabi zindegi gülzari ömreş tazeter bada »

Beyitlerinde olduğu gibi düanızla meşgul olduğumu bildiren şu arizamı ulu tanrının dileğile sunmaga gendimde cesaret buluyorum. Maruzatıma cihanın bilgisini kavrayan yüksek şahsiyetinizin reyleri inzimam ettiğinde bütün duacılar hakkında bol bol daima lutuf ve ihsanınız gibi bu değersiz düacınız hakkında dahi memnuniyeti mucip olmasını ve yine hakir unvanımı düacılar ceridesinin son sayfasına kayit ve ilhak buyurulmakla sevincimin ferkadan yıldızının üstüne kadar çıkarılması babında emir ve irade veliyünniam efendim sultanım hazretlerinindir.

Birinci Abdülmecidin cülûs tarihi (*)

Lutfedüp bu halka nimelmebde nimelmuid
Eyledi erkânı şerî kasri islâmi meşid
Ruhuâlem berlep olmuşken verip taze hayat
Tahtı osman üzre iclâs etti bir necmi said
Öyle bir sahipkıran şahin şehi cümle cihan
Ehli iman farkına bir sayei lutfu Mecid
Gün gibi doğdu cihana âlemi pür tabeder
Pertevi adlini demadem eyle Yarabbi mezid
Sayesinde her metaı marifet bulsun revaç
Ola devrinde niçe eshabı irfan müstefid
Ola her erbabı fazla lutfı fazli bihesap
Lutfu şahe mazhariyetle bula ruyı sefid
Nari kahrile erisün su gibi düş- manları
İki âlemde hudaya hain nabedid
Sadikani dinü devlet bendeler olup mukim
Çadır evtadi gibi müfsitler olsun tarid
Şarkı garbi şulei şimşiri kılsın pürziya
Düşmanı boynundan eksik olmasın yarap hadid
Cümleten iklimi âda mülkine ilhak olup
Eyleye mevlâ muvaffak biadet fethı cedid
Ref'ede cevrü fesadi koymaya hiç muhdisad
Olâ her emrimuvafık şer'a her re'yi sedid

[*] İkincisi Halife Mecit olduğu için ileride yanlışlığa meydan vermemek üzre birinci dedik.

KISIM 2

Manzumeler

Şair hoca aynı zamanda müftü olmak itibarile yazılarının pek çoğu tasavvuf ilhamlarile şairane süslenmiştir. Biz şairi Edebiyat ve tarih bakımından tetkik edeceğimizden mutalaa ve fikirlerimizi bu cepheden ileri süreceğiz. Tenkit kısmını aziz okuyucularımızın reylerine bırakıyoruz. Manzumelerin yazılması sebepleri hakkındaki araştırma ve bulmaları ve müphem kalan cihetleri mutalaa ve haşiye halinde izaha çalışacağız.

Adlü re'fet fethü nusratla hüda teyid edüp
Olasın şahim selâtin icre faik hem ferid
Ta cidaranı cihan taç edinip hâki derin
Kühlü ayanı mülûk olsa nice vaki medid
Zimmeti ümmette sabittir düai devleti
Eylesün bari anin her ruzünü eyyamü ıyd
Ziri hükmünde olanlar emnü esayiş ile
Ta müdavim olalar daavati şaha her abid
Böyle bir cem şevketin dari hakani satvetin
Edemez vasfı hümayonunu her ibnül amid
Mithati pakin nazmetmek ne haddim arifa
Eyle hitmet ile düa ta ola şükranın müfid
Tacü tahtinde ola babında bu tarihtir
Kasrı osman (1) eyledi Abulmecit

Derbendi hocanın medresesine tarih (2)

Habbeza medresei mefharil sadrül vüzera
Yani ol Ahmed muhtar Hulüsi paşa
Himmeti asafı devranile ol hayrı cezil
Oldu tekmile karin Bariye çok hamdüsena
Böyle âsare muvaffak kim olur dünyada
Etmese mazharı tevfik ani lutfuna huda
Öyle tasviri bedi ile kavimül erkân
Her cihetten şerefü izzü mübahata seza
Hücrei isna aşer herbiri bir fenne müşir
Anda oniki fününü arabi hep okuna (3)
Kurdu dershanei ikbalini balâsına kim
Ola teslisi sünen kaidesini icra (4)
Aldı bir canibini mescidi mihrabı niyaz
Kıblegâhında anın ebrüvan verdi safa
Havlisi ravzai rıdvan, yahut bağı cinan
Niçe ezharı bahar ola o yerde peyda
Vasfı pakini ne haddim yazayım bilikmal
Meğer ebhar midad cümle diraht hamem ola
Mithati paki anın olmayıcak makdurum
Demişem: ya kalemî ! feskûti anha ! ülâ (5)
Sali heşt çeldüsat hezarı hicre temam (6)
Oldu ya muhlisi gamdide bilutfilmevlâ

Hilmi efendinin çarşıda bina ettiği çeşmeye tarih (7)

Ey padişahi bi misil
Âlemlere lutfu cezi
Bu çeşmeyi kıl daima
Atşane sakayi sebil
Hem sahibülhayratı kıl
Mestevcibi zikri cemil
Canlar gibi olsun revan
Aynen müsemma selsebil
Kim noş edüp etse düa
Bulsun şifayi her acil
Bin iki yüz elli dokuz
Tarihine oldu delil

Hilmi efendinin mezar taşına yazılan tarih (8)

Hacı Hilmi Muhammed müftii şer'i sedid
Naşiri envai ilim sahibi hayri mezid
Erişince sem'ine nassı hıtabı (irciî . . .) (9)
Canatup semti bihişte göz yumup oldu şehid
İki yüz altmış birin salhi safarde bir gece
İbni mülcem idi katil ya meğer hain yezid (10)
Garkai envari rahmet hem dahi kabrin cinan
Kasıdın ruyü zeminden eyle Yarep nabedid
Fatiha okuyan ihvan ruhuna her suphuşam
Arifa olurmuşeffa ruzü mahşer müstefid

Hacıabdurrahman zade hasana tarih

Benamı saniülkevneyni turra
Bihamdi münşii her ziru balâ
Ayaki meşhur ibnimeşhur
Sadada hatime olzati hempa
Olup tevfiki hak nimerrefik
Kiinşa eyledi bu kasrı alâ
Zehi tarzı bedii dilküşakim
Nazırı kasrı hornak idi güya (11)

1 - Burada bir kelime silinmiş oldığından okunamadı.

2 - Halen Çorum maarif baş kâtibi İbrahim beyin babasının dedesidir. Hulusi paşa medrese yaptırmış o Derbendi zade müderrisliginde bulunmuştur.

3 - On iki fen şunlardır : Sarf, Nahiv, Mantık, Maani, Kelâm, Hikmet, Adâp, Usul, Feraiz, Fı-

Kazanç Vergisi Kanunu

Kanun No : 2395 Kabul tarihi : 22 - 3 - 1934

— 707 Numaralı nushadan artan —

3 - Damga pulu ve kıymetli ak satıcılarının vergileri beyi- ri üzerinden hesap edilir.

1 - Beyannamenin muhteviyatı
2 - Ticarî yıl ve beyanname- verilme zemanı
3 - İhbar

Madde 9 - Kazanç beyanna- eri, neticesi alınmış olan ticarî içinde bu kanuna göre ver- e tâbi tutulacak kazanç yekû- u ihtiva eder.

Ticarî yıl, ikinci kânun iptida- dan birinci kânun sonuna ka- süren takvim yılıdır. Beyan- ne vermeğe mecbur olan mü- eflerden ticarî yıllarının tak- yılı sonunda kapatılması im- ı olmadığını iddia edenlere iye Vekâletinin müsaadesile ri yıl tayin olunabilir.

İşgal ettikleri mahallin gayri- i iratları iki bin liradan fazla n mükelleflere, beyannameye i oldukları, varidat dairesi ta- ndan ikinci kânun ayından el yazı ile bildirilir. Bu gibi kellefler ihbarı takip eden yıl beyannameye tâbi tutulurlar.

Kazanç beyannameleri, her mali an önce gelen Mart ayı (Es- nlı şirketlerde Nisan ayı) ve ri yılları Maliye Vekâletince n edilen mükellefler için ticarî ın sonundan başlıyarak dör- cü ay sonuna kadar mükellef fından bağlı bulunduğu vari- dairesine makbuz mukabilinde ilir,

Beyannamelerin taahhütlü ola- posta ile gönderilmesi de ca- ir. Bu takdirde postaneye im tarihi varidat dairesine tes- sayılır.

uhtelif teşebbüs ve şubelere ait beyannameler

Madde 10 - Aynı mükellef diğeriyle memzucen idare ettiği muhtelif teşebbüsleri için bir, yekdi ğerinden ayrı olarak idare ettiği teşebbüsler için de ayrı ayrı beyanname vermek mecburiyetindedir.

Bir veya muhtelif mahalde bulunan şubeler için ayrı ayrı beyanname verilir. Yazıhane, depo, imalâthane şube sayılmaz.

Şubeleri yıllık hesaplarını ve bilânçolarını bir merkezde toplıyan teşebbüs erbabı ve müesseseler yalnız bir beyanname tanzim ile bunu bütün muamelelerinin top landığı mahallin varidat idaresine verebilirler. Bu takdirde şubeler, kazanç beyannamelerinin, bağlı oldukları müesseselerin idare merkezi tarafından verileceği hakkında bir ihbarname tanzim ve merkezlerine gönderdikleri hesap hulâsalarının suretini bu ihbarnameye bağlıyarak bulundukları mahallin varidat dairesine, vaktinde, makbuz mukabilinde vermeğe mecburdurlar.

Hesaplarını merkezlerinde toplıyan bu gibi şubeler yalnız (Kazanç muamele defteri) tutmakla iktifa edebilirler.

Beyannamelerin şekli

Madde 11 - Kazanç beyannamelerinde, ticaret unvanları, ticaret odasınca kayitli sınıflar, ticaret mahallî ikametgâh, iştigalin nevi, gayrisafi kazancın yekûnu, gayri safi kazançtan tenzili iktiza eden rakamlar gösterilir.

Gayri safi kazanç yekûnundan indirilmesi caiz miktarlar çıkarıldıktan sonra kalanı mükellefin vergiye tabi kazancı sayılır.

Altıncı maddenin (1) ve (2) inci fıkrası ile (7) inci maddenin (1) numaralı fıkrasında yazılı mükellefler, beyannamelerile birlikte blânçolarile kâr ve zarar hesap cetvellerini vermeğe mecburdurlar.

Altıncı maddenin üçüncü fıkrasında yazılı müesseselere ait beyanname ve blânçoların nasıl ve ne zaman verileceği Maliye Vekâletince tayin olunur.

Blânçoların tanzimi sureti

1 - Mevcudat ve matlûbat
2 - Düyunat

Madde 12 - 11 inci madde mucibince verilecek blânçoların tanziminde aşağıdaki hükümlere riayet olunur:

1) Mevcudat ve matlûbat kısmında :

A) Bina, arazi, alât ve edevat ve mobilye gibi maddî, ihtira beratı ve diğer beratlar ve şirketler için ilk tesis masrafı gibi gayri maddî kıymetler, maliyet fiatı üzerinden yazılmak lâzımdır.

Sanayi ve ticarete mahsus binaların tevsii ve vapurların tertibatının tanzimi gibi ticarî ve sınaî tüşebbüsün inkişafına yarayan mühim masraflar ilk tesis masrafı hesabına girer. (Bunların dışında kalan tamir ve idame masrafları umumî masraflara kaydolunur).

Bu kanun mucibince amortisman payı indirilmiş olan mallarda maliyet fiatı, bu payların tenzilinden sonra kalan kısımdır.

B) Kasada veya cari hesaplarda mevcut ecnebi paraları ve borsada kayitli esham ve tahvilât, blânçonun tanzimi günündeki borsa fiatı üzerinden hesap olunur. Bu takdirde fazla veya noksan kıymetler kâr ve zarar hesabına naklolunmak lâzımdır. Borsada kayitli olmıyan ecnebi esham ve tahvilât borsalardan, borsada kayitli olmıyan yerli esham ve tahvilât da ticaret odalarından sorularak kıymetlendirilir.

Tediyat, kefalet akçeleri, temettü hissesine mahsuben verilen para, peşin verilen kira, sigorta

mücadele tedbirlerinin en külü olan bir devirdir. Bura- tedbirlerin takviyesi saye- de vefiyat yüzde 8 kadar düş- tür.

Memleketimizdeki çocuk vefi- Avrupaya nazaran biraz fazla de, halkımızın diğer medeni letlerde olduğu gibi hükume- vücude getirdiği sihhî teşki- koşmağa başlamaları dolayı asırlara sığmıyan büyük inkı- n her safhasının temessülü gibi safhası da halkımızın kuvvetli liyeti ile doğrulup benliğine cek, yakın bir atide bizde de uk vefiyatı temamen azalacak matlup gayede elde edilmiş aktır.

Çocuk bayramı ve haftası

Birinci sayfadan artan

ile Cümhuriyette çocuklara verilen geniş ve verimli sahayı çocuk dilile izahederek çocukların masumane sevinç gururlarını okşadı. Saltanat devrinde hükûmetin çocuk siyasetile Cümhuriyet devrindeki çocuk siyasetini mukayese ederek hükmü dinleyenlere bıraktı. Müteaddit defalar alkışlandı. Mektupçu beyden sonra Orta mektep musiki muallimi Osman beyin idaresile umum talebe ve halk tarafından Cümhuriyetin onuncu yıl dönümü marşı söylendi. Marştan sonra buradaki merasim bittiğinden önde davul zurna olmak üzere Samsun ve Gazi caddesini takiben marş söyleyerek Halk fırkasının ve Himayei etfalın önündeki meydanlığa gidildi.

Halkevinin yeni muntazam bandosu İstiklâl marşı ile buradaki merasime başladı. Himayei etfal cemiyeti tarafından çocuklara portakal ikramedildi. Orta mektep talebelerinden avukat Sami beyin mahtumu Orhan ef. tarafından Himayei etfal cemiyetine hitaben çok heyecanlı bir nutuk söylendi. Bunu takiben muallim Rifat Rami bey kürsüye çıkarak Himayei etfal cemiyeti idare heyeti namına mukabelede bulundu.

Alay yine tertip dahilinde ve önlerinde Halkevi bandosu olduğu halde belediyeye gidildi. Belediye çocuklara incir ikram etti. Tanyeri mektebi talebelerinden Hamamcı oğlu Mehmet ef. kızı Saide hanım tarafından belediye idare heyetine hitaben bir hitabe irat edildi. Azadan Fazlı bey heyecanlı bir ifade ile bu yavrucuğa cevap verdi. Belediyedeki merasim bittikten sonra Alay Maarif dairesinin önünden geçerek mektepliler mekteplerine döndüler.

Halk evinde konferans

Program mucibince bayramın birinci günü akşamı Halkevinde doğumevi baş hekimi Şemsettin bey tarafından « çocuk korunması » mavzulu bir konferans verilmiştir. Şemsettin bey ilmi ve çok istifadeli konferansı ile herkesi memnun etmiştir.

İkinci günü

Bayramın ikinci günü saat 13 te orta ve umum ilk mekteplerde talebeler tarafından çocuk velilerine ve halka birer müsamere verilmiş ve her mektepte dörtyüz dinleyici bulunmuştur.

Bu akşam ve yarın akşam

Muallim Rifat Rami bey tarafında nHalkevinde « niçin çocuk yetiştiriyoruz . ? » Yarın akşam « çocuğun iktisadi terbiyesi » mavzulu iki konferans verilecektir. Arzu edenler gelebilirler.

KARARNAME

Kararname No: 2 - 220 Neşri tarihi : 8 - 3 - 1934

Kanunu Medeninin velâyet, vesayet ve miras hukukuna mütealllik hükümlerinin tatbik suretine dair nizamname

— 705 Numaralı nushadan artan —

Vesayet altındaki kimsenin şahsî halleri ve malının idaresile alâkası olan vakalar hakkında tafsilât verileceği gibi, hesaplarda hesap devresi arasındaki bütün mehuzat ve metfuat tafsilâtile gösterilir. Hesaba makbuzlarla evrakı müsbite raptedilir.

Vesayet makamının bir kararını infaz suretile bir muamele yapıldığı takdirde bu kararın tarihi gösterilir.

Hesapların altına, vesayet altındaki kimsenin servetinin halı hazırı kaydedilip vasinin imzasile tasdik olunur.

Rapor ve hesapların hâkim tarafından tetkik ve tasdiki

Madde 28 - Sulh Hakimi vasinin muayyen zamanlarda verdiği raporları ve hesapları tetkik ve yapılan muamelelerin kanuna uygun ve küçüğün menfaatine muvafık olup olmadığını tahkik eder.

Vesayet altındaki kimsenin de, temyiz kudretini haiz ise, mülâhazalarını dinler.

Lüzum hasıl olursa eksik ve karışık hesapların düzeltilmesini ve temamlanmasını vasiye emreder ve bunun için kendisine bir müddet verir.

Hâkim hesabı her noktadan muvafık gördüğü takdirde tasdik eder.

Vasinin ücreti

Madde 29 - Her bir hesap müddeti için vasi ve kayyumun sarfettiği emeğe ve vesayet altındaki kimsenin gelirine göre vasi ve kayyuma verilecek ücretin miktarı Sulh Hâkimi tarafından tayin olunur.

Vasinin tasarrufları aleyhine şikayet

Madde 30 - Vesayet altında bulunan kimse temyiz kudretini haiz ise, kendisi veya dördüncü dereceye kadar kan ve sıhrî hısımlarından herhangi biri, meslekî ve bedenî terbiyesine, infak ve iskânına, emvalinin idare tarzına, tedibine müteallık hak ve vazifelerin sui istimali gibi vasinin tasarrufu aleyhine Sulh Hâkimine şikâyat edebilir ve bu müracaatlar yanlış bir muamele ve hareketi tadil ve islâhı matuf olup mes'uliyet ve tazmin hususları ayrıca vasi aleyhine dava açmak suretile istenir.

Vesayet Hâkiminin kararı aleyhine murakabe makamına itiraz

Madde 31 - Sulh Hâkiminin kararı aleyhine, tebliğinden itibaren on gün içinde yazı ile murakebe makamı olan Asliye Mahkemesine itiraz olunabilir. Bu talep üzerine Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun basit usulü muhakemeye müteallik hükümleri dairesinde tetkikat yapılır. Murakabe makamı lüzumlu gördüğü kimseleri dinler.

— Daha var —

masrafları, teminat ve depozito akçeleri aynen kaydolunur.

C) Matlûbat senetleri, üzerinde yazılı kıymetlerle geçirilir. Bu kıymetlerle blânçonun tanzimi tarihindeki hakikî kıymetler arasındaki iskonto farkı, blânçonun düyunat kısmında hususî hesapta gösterilir.

Ç) Stok emtia, maliyet fiatı üzerinden geçirilir. (Emtiada maliyet fiatı, mübayaa fiatına, o mal için mağaza ve depoya girinciye kadar ihtiyar edilen masrafların ilâvesile hasıl olan fiattır).

Fabrikada ve imalâthanelerde, imal edilen maddelerin maliyet fiatı yazılır. (İmalâtta maliyet fiatı, iptidaî maddelerin mubayaa fiatile nakliyat ve fabrikaya kadar olan sair masraflar ve el işi ücretlerinden ve umumî masraflarda on mala isabet eden kısımdan ibarettir).

Ticaret borsaları bültenlerinde yazılı veya borsaya girebilecek olupta henüz girmemiş olan maddelerin kıymetleri, ticarî yıl sonunda maliyet fiatlarına göre artmış veya eksilmiş bulunursa, maliyet fiatları yerine bültendeki kıymetler ve bültende yoksa ticaret odalarından alınacak kıymetler kaydolunur.

Tütün işlerinde ticaret odalarının, Tütün İnhisarı idaresinin de mütaleasını aldıktan sonra, bildirecekleri kıymetler kabul olunur.

Yangın, zelzele, seylâp gibi fevkalâde hadiseler neticesi olarak kıymetleri azalan sigortasız mallar için ekispertiz edilmek şartile kıymet azalması kabul edilir.

KANUN

Hilâliahmer şefkat ve hatıra pullarının ilsakına dair 16 kânunu evel 1926 tarih ve 938 numaralı kanunun tadiline dair

Kanun No: 2291
Kabul tarihi: 22 - 3 - 1934
Neşri tarihi: 25 - 3 - 1934

Madde 1 - 16 Kânunu evvel 1926 tarih ve 938 numaralı kanunun birinci maddesi aşağıdaki gibi tadil olunmuştur:

Din ve millet bayramlarile bunlara tekaddüm eden arife günlerinde posta ve telgraf üçretlerinden ayri olarak posta ve telgraf idarelerince kartvizitlere ve kartpostallara yirmi paralık' adi mektnplara bir, taahhütlü ve kıymetli mektuplara iki buçuk ve telgrafnamelere beş kuruşluk Hilâliahmer şefkat ve hatıra bulu yapıştırılır.

İşbu pullar, Hilâliahmer Cemiyetince hazırlanır. Paste ve telgraf idarelerince sarfedilen bu pulların bedeli bir ay zarfında mezkûr idarelerce Hilâliahmer merkezi umumisi veznesine teslim olunur.

Madde 2 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 - Bu kanunun hükümlerini icraya Nafıa Vekili memurdur.

Vilâyet defdardarlığından

1683 Numaralı tekaüt kanununun 61 inci maddesi mucibince tekaüt ve yetim maaşlarının senede iki def'a yapılması lâzım gelen yoklama muameleleri şimdiye kadar mart ve eylul aylarında icra kılınmakta idi. Mâli sene iptidasının haziranından başlaması ve maaşların bir yerden diğer mahalle tahvil muamelesinin de ancak her mali senenin nihayetinde icra edilmesi işbu yoklama muamelesininde buna uygun olarak Mayıs ve Teşrini Sani ayları zarfında ve Haziran ve Kânunu evvel üçer aylıkların tediyesine başlanmazdan evvel muktazi yoklamaların muhasebeye tevdii icap edeceğinden mezkûr aylarda yoklamasını ibraz edemiyenlerin bordroya dahil edilmiyeceği ilân olunur.

Çorum Nafıa baş mühendisliğinden

Çorum nafıa dairesi için muktazi yüz ton Çeltek maden kömürü 11 - 4 - 934 tarihinden itibaren bir ay müddetle alenî münakasaya konmuş ve münakasa kaimesi münadiye tevdi kılınmıştır. Taliplerin yevmi ihale olan 10 - 5 - 934 tarihine müsadif perşmbe günü encümeni vilâyette isbati vücut etmeleri ve münakasa kaimesini görmek istiyenlerin münadiye müracaat eylemeleri ilân olunur.

Hususi Muhasebe Müdürlüğünd

Sungurluda İdarei hususi ait bir kıt'a bağın 934 senesi 7 - 4 - 934 tarihinden itibaren gün müddetle müzayedeye koması Encümeni vilâyet kararı zasından olmakla talip olan ve fazla malumat almak iste lerin teminat akçalarile ma Muhasebei hususiye ve Encü daimii vilâyete müracaatları olunur.

* * *

Mecidözü merkez kazası İdarei hususiyeye ait olup mu dema mülkiyeti satılıp bu k ihalenin feshile yeniden 8 s sekiz taksitle müzayedeye çık bir bap hane ve eski me binası altındaki dükkânlarla 934 tarihinden bir ay müd tekrar müzayedeye konu olduğundan talip olanların fazla malumat almak iste rin teminat akçalarile mahalli rei hususiye ve Encümeni da vilâyete müracaatları ilân olu

Çorum Sulh hukuk hakimliğin

Kubbeli mahallesinden Ça oğlu Nuri aleyhine Lutfi e tarafından açılan izalei şüyu sında namına yazılan dav varakasında ikametgâhı me bulunduğundan ilânen tebliğ rasına karar verildiği ve muh menin 14 - 5 - 934 tarihine m bulunduğu cihetle yevmi mez mahkemeye gelmesi ilân olun

Çorum P. T. T. Müdürlüğünd

20 - 4 - 934 tarihinden itib ecnebi memleketlere beynelm telgraf kabulüne başlanmıştır. Samsun, Amasya, Yozgat, köy, Alaca, Sungurlu, Mecid Osmancık, İskilip, Tosya, K Kastamonu merkezlerile Ç arasında da Telefon konuşma başlamıştır.

Çorum askerlik şubesinden

Piyade 926 doğumluların kalanlarıda kâmilen sevked ceğinden gerek yerli ve gere yabancı olupta isimlerine pus çıksın veya çıkmasın kâmilen vkedileceklerinden ceza gör meleri için içtima günü olan Nisan - 934 cumartesi Şub bulunmaları ilân olunur.

Zayi mühür

Kınık köyüne ait resmî müh tatbikli isim mührümü zayi et Yenisini alacağım eskisinin hü yoktur. Muhtar Recep oğ rından Ahmet oğlu

Çorum Vilâyet Matba

KURULUŞ TARİHİ : 1921
İDARE YERİ
Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 12 — No. 709
ÇARŞAMBA
2 - Mayıs - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

İçki her zaman afettir

İstanbul Üniversitesi Profesörlerinden
A. Süheyl Bey tarafından

Şimdiye kadar kendime hep şu suali sorarım: Acaba bazı insanlar niçin gamlı veya neşeli zamanlarında kendilerini içkiye verirler? Buna sadece: iradenin elden gitmesile, cevabını vermek yanlıştır. Bu düşüncesizlikten başka bir şey değildir. Bir hekim gibi bunun verdiği mazarratlarını kendisinde tecrübe etmeden evvel anlamak ve bu suretle hareket etmek lâzımdır. Ben hayatımda hiç bir kimse görmedim ki sarhoş olduktan sonra bir daha sarhoş olmamağa ahdetmesin ve bu halinden peşiman olmasın. İşte bu his içmeden evvel gelecek olursa bu kadar felâketler olmaz.

Neşelenmek demek şuuru elden kaybedinceye kadar sızmak demek değildir. Neşelenmek her kesin hakkıdır. Vazifesini bitirip kazanmın onda birile kendisine zarar vermiyecek surette herkes eğlebilir. Fakat kendisini zehirlemek şartile aklı, fikri yerinde olarak eğlenenler her halde dünya hâdiselerinin nasını teşkil eder. Bunlar her halde içenler kadar da düşüncesiz değildirler. İçilen her kadehte duygularını öldüren, yavrularını, ailesini yoksulluğa ve hastalığa sürükleyen zehirler vardır. Kendide yaptığı bu felâketin ergeç kurbanı olur. Yaşarsa, timarhane ve hapishanelerde sürünür.

İçki aleyhtarları içkinin yalnız içene muzir olduğuna kani olsalardı içenlere bu kadar aleyhtar olmazlardı. Bunların ziyanları yalnız kendilerine değil, evlâtlarına ve ailelerine karşıdır. Sarhoş bilmiyerek bir çok hastalıklara duçar olur. Ailesine aşılar. Bundan doğan çocuklar aptal, budala, sarallı, yarım akıllı dünya yüzünde işe yaramaz bir takım tufeyli mahlûklar olur. Bunlar babalarının kabahati olarak cemiyeti beşeriyede itilmeğe, kakılmağa hiç sun'u taksirleri olmayarak lâyık olurlar. Bunların sık, sık nümunelerini görürüz.

Nice alkolikler böyle dünyaya ve hiç bir işe yaramaz yarım yamalak mahluklar bıraktıkları halde kendileri de bir mecmuai araz içinde yaşamışlar,yahut sürünerek ölmüşlerdir.

İşte verem ekseri içki içenlere musallat olur. İçtikleri içki ile cismine fenalık ettikleri yetmiyormuş gibi bir de etrafa verem mikropları saçarlar. Seviyesi

– *Devamı üçüncü sayfada* –

Telgraf Haberleri

Ankara : 1 (A. A.) - Reisi Cümhur Hazretleri refakatlerinde Başvekil İsmet Paşa Hazretleri olduğu halde dün sabah kısa bir seyahat için İstanbula hareket etmişlerdir.

İstanbul : 1 (A. A.) - Dün gece yarısından sonra bire çeyrek kala Reisi Cümhur Hazretleri Baş Vekil İsmet Paşa Hazretlerile beraber Haydarpaşaya muvasalatla doğruca Dolmabahçe sarayını teşrif buyurmuşlardır.

İstanbul : 1 (A.A.) - Reisi Cümhur Hazretleri bu gün geç vakte kadar Dolmabehçe Sarayında meşgul oldular, akşama doğru motörle Buğaziçinde bir gezinti yaptıktan sonra saraya dönmüşler ve İsmet Paşa Hazretlerile beraber Milli Müdafaa Müsteşarı merhum Derviş paşanın Maçkada ki Berlin Büyük Elçisi merhum Kemalettin Sami paşanın Eyuptaki mezarlarını ziyaret etmiş ve saat 19 da Dolmabahçe Sarayına avdet buyurmuşlardır.

Edirne : 1 (A. A.) - Umumî Müfettiş İbrahim Tali bey hafta sonunda, refakatinde Trakya Valileri bulunduğu halde mıntaka dahilinde bir tetkik seyahatine çıkacaktır.

İstanbul : 1 (A. A.) - Dün sabah İstanbulda bir kaç saniye süren, oldukça şiddetli bir zelzele hissedilmiştir.

İzmir : 1 (A. A.) - İzmir ve havalisi asari atika muhipleri cemiyeti; Ege mıntakasının tarihî hazinelerini gösterir Ve Fransızca, İngilizce yazılmış albomlar neşr etmeğe karar vermiştir.

Moskova : 1 (A. A.) - Kafkas dağları eteklerinde zengin altun madenleri bulunmuş, bunların işletilmesine başlanmıştır.

Valimiz

Arif Hikmet Beyfendi Osnancıkta

Maliye ve Nafıaya ait bazı işler için tetkikatta bulunmak üzere refakatlerinde Defterdar Naci ve Başmühendis Nusrat beyler olduğu halde Velimiz Arif Hikmet Beyfendi devren Osmancığı teşrif buyurmuşlardır.

Spor

Lik maçı bitti, kopayı askeri spor kazandı

Şehrimizde bulunan üç spor kulubu arasında bir buçuk aydanberi devameden lik maçının sonuncusu Nisanın 27 inci cuma günü Cümhuriyet meydanında yapılmış ve hazırlanan kupayı Alay sporcuları hak etmiştir. Spor sahası, bu son maçın neticesini görmek üzere toplanan şehir halkı ile dolmuş ve herkeste meraklı ve heyecanlı bir intizar başlamıştı. Alay sporcularile Haleciler arasında başlangıç merasimi yapılarak saat ondört buçukta hakemin düdükle verilen işareti üzerine oyuna başlanmıştır.

Birinci haftayım heman yarım saat kadar şiddetli olduğu kadar, çok muntazam ve pek samimi olarak devam etti ve nihayet Hale idman yurdu muhacimlerinin muntazam pas ve seri bir manavrasile Alay sporcuları aleyhine bir gol yapıldı.

Alay sporcuları bunu telâfi etmek için bütün hızlarile ve var kuvvetlerile çalışarak mütemadiyen Hale kalesini sıkıştırmakta ısrar etmişler ve nihayet muvaffak olarak lehlerine bir gol da onlar yapmışlar ve bu suretle birinci haftayım birer gol ile her iki taraf için müsavi bir vaziyet vermiştir.

İkinci haftayım başlamış ise de daha ilk çarpışmada Halelilerin her nasılsa gevşekçe davranmakta oldukları ve bilhassa en eyi oyuncu olan sağ bekin bu defa lâkayt hareket ederek en mühim anlarda topu kaçırdığı görülmüştür.

Bu gayri muntazam hareketin ve bu turgunluğun vereceği netice şimdiden belli olmağa başlamış ve yalnız hale kalecisinin gösterdiği gayret ve maharete bel bağlanmış ise de evvelden tahmin edildiği gibi Askerî spor bir gol daha yaparak maçı kazanmış ve haftayımda bu suretle hitam bularak lik maçı bitmiştir.

Lik maçını kazanacak kulopiçin hazırlanmış olan süslü kopa, Alay Kumandanı Salâhattin beyfendi tarafından, sporun faydaları sayılarak bu sahada çalışan asker ve sivil bütün gençleri takdir ve tebriki mutazammın kısa bir hitabeden sonra askeri sporcular kaptanı Şirin beye verilmiştir.

Şehrimizde spor hareket ve faaliyetlerini artırmak ve canlandırmak için büyük yardımlar yapan ve her türlü teshilâtı göstererek teşvik âmiz teveccühlerde bulunan Valimiz Arif Hikmet ve Alay Kumandanı Salâhattin bey efendilerle Küçük sıhhat memurları mektebi Müdürü Remzi beye gençlik namına şükran ve saygılarımızı sunar ve gençlerimize de gerek Erkânı vilâyetin ve gerek kendilerine karşı besledikleri bağlılığa karşı halkın muhabbet ve teveccühlerine liyakatlerini muhafaza etmelerini ve artırmalarını tavsiye ederiz.

Halkevi

Güzel sanatlar şubesinin musiki grobu

Halkevimizin güzel sanatlar şubesine dahil musiki grobu canlı bir çalışma ile tekemmüle doğru azimkârane yürümektedir.

Cümhuriyetin onuncu yıl dönümünde ve bir kaç günlük hazırlıkla, bando takımının noksanlığına rağmen o büyük bayramı şenlendiren Orta mektep musiki muallimi Osman bey; Halkevi idare heyetini harekete getirerek bando takımını temamlatmağa muvaffak olduğu gibi memleket gençliğini de etrafında toplayarak şiddetli bir heves ve alâka uyandırmış ve pek az bir zaman zarfında her takıma üç dört yedekle beraber serbest ve muvaffakiyetle çalan bir bando heyeti hazırlamıştır. Bando takımı Çocuk bayramında marşları ve muhtelif havaları kusursuz ve ahenkli bir tarzda çalabiliyordu.

Çalışma sistemini pek güzel tayin ve idare eden Osman bey, müessir hitabeleri ve tatlı sözlerile gençlerin yüreğine nüfuz etmiş ve talim hususunda takip eylediği tarz ile gençlerin gayretini bir kat daha artırmıştır. Mumaileyh memleketimize sönmez ve ölmez bir eser bırakmağa azmetmiş olduğunu âsârile görmekle seviniyor ve şükran duygularımızı şimdiden arzediyoruz. Sây ve himmetini takdir ve kendisini tebrik eder ve daha yüksek muvaffakiyetler dileriz.

Tarih tetkikleri :

Çorum Şairleri

Şair Arif (5)

Yazan: Çorum Halkevi Dil, Tarih, Edebiyat şubesi komite ve konferans kolu azalarından Muallim Rifat Rami

— Her hakkı mahfuzdur —

Anı evlâdına bağışla ya rab
Kusurun lutfedüp yazel'ataya
Binayi devleti ömrü azizi
İlâhi dame madamessüreyya [1]
Niçe müddet meftuh ola ebvab
Bihakkı surei « İnnafetahna ... » [2]
Sumatı nanı mebsut ola halka
Ola hem mercii âlâ ve edna
Anı pür eyle envarı niamle
Olup hüddamı alâtı müheyya
İki yüz yetmiş mahimuharrem
Olup miski hitam göya omeşta
Yazar tarihini cevherle Arif
Mübarek bab ol kasrı muallâ

Suheybi Rumi hakkında tercii bend (3)

Eşrafi eshabı fahrül enbiya
Seyyidi ehbabı şahi asfiya
Rabii rayet keşanı Mustafa
Nimel abdi gazi Suheyb güftend ora
Asınebüved gerne tersed ezhuda
Azmi rum etmişti hengâmı şebab
Etti küffar ile cengi bihesab
Nuş edüp şehdi şehadet ol cenab
Nimel abdi gazi Suheyb güftend ora
Asi nebüved gerne tersed ezhuda
Fahri âlem dedi eshabı nücum
« İkte deytüm, İhde deytüm eyyühüm »[4]
Nuhbei nesli Arap sultanı rum
Nimelabdi gazi Suheyb güftend ora
Asi nebüved gerne tersed ezhuda
Taezel ol sırrı hak mazhari
Olmuş idi evliya ser defteri
Zati erbabı sülukün rehberi
Nimel abdi gazi Suheyb güftend ora
Asi nebüved gerne tersed ezhuda
Samii beytiharemdir dergehi
Bunda çok kes buldu feyzü agehi
Budur afakı şühud mehrü mehi
Nimel abdi gazi Suheyb güftend ora
Asi nebüved gerne tersed ezhuda
İstersen olasın mahzı meram
Sıtkıle eyle ziyaret subhu şam
Kıblei erbabı hacat bu makam
Nimel abdi gazi Suheyb güfetend ora
Asi nebüved gerne tersed ezhuda
Dergehine yüz sürenler biriya
Kaydi gamden buldular cümle reha
Kâmıyap oldu nice misgin geda
Nimel abdi gazi Suheyb güftend ora
Asi nebüved gerne tersed ezhuda
Menbai sırrı hükümdür bu mekân
Menşei feyzü keramet bigüman
Cilvegâh etti bucahi kudsiyan
Nimel abdi gazi Suheyb güftend ora
Asi nebüved gerne tersed ezhuda
Türbesi kurbünde çok kâmil kibar
Defnolup olmuşlar hem civar
Şafi [5] oldur cümleye yevmül karar
Nimel abdi gazi Suheyb güftend ora
Asi nebüved gerne tersed ezhuda

Ravzai bağı cinan bu aşiyan
Sakinanı dırhümayı lâmekân
Mehbeti envarı feyzi müstean
Nimel abdi gazi Suheyb güftend ora
Asi nebüved gerne tersed ezhuda
İbtida züvvarina şartı edep
Mültecayi evveli « madi kereb »
Sonra balâdan kılar feyzi talep
Nimel abdi gazi Suheyb güftend ora
Asi nebüved gerne tersed ezhuda
Vasfı âlisin ne mümkin Arif
Eylemek hakkınca tahriri eda
Haki payine hemen kıl iltica
Nimel abdi gazi Suheyp güftend ora
Asi nebüved gerne tersed ezhuda

Münacat (A. harfile) [6]

Babı lutfun eykerimi kibriya
Ehli ısyana melâzı mülteca
Ayeti « Lâtaknatu » hablül metin
İtisamı mücrimi bayi geda
Çünki rahmet bahrinin payanı yok
Rahmetinie yarlığa ey padişah
Eyledik cürmü kusurü bi aded
Nefsı Şeytana uyup ettik hata
Cümlesine tevbe istifar edüp
Dergâhi gufranına geldik huda
Yüzümüz karasına bakma bizim
Afiv kıl ısyanımız ya zelata
Sen kabul etmez isen özrümüzü
Kangı kapuya edelim iltica
Baisi emnü eman affin durur
Gafirüzzenbi kabilüttevbe düa
Olşefii rozi mahşer hakkiçün
Mazhari af ola Arifi bineva

Naat [7]

Yaresul allah senin natin eda
Etmeye lâyık olurmu her geda
Şanı valânı niçe vasfedelim
Zati pakin mahremi sırrı huda
Şanına « levlâk » [8] okundu taezel
Gulgule saldı cihana bu sada
Başına geyüp « leamrük » tacını [9]
Şahi kevneyn oldu hatm i enbiya
Sırrı miracın niçe şarheylesün
Olsüluke olmayınca âşina
On sekiz bin alemin sultanısın
Cümleye sensin şefii yevmülceza
Ayeti mişkâtı rahmettir yüzün
Mahzı nurü hak cemali Mustafa
Nurü veçhinden tecelli etti hak
Aleme mi'rati vahdet olzıya
Acızım vallahi ebkemdir dilim
Ya nice edem sana medhu sena
Çün seni medheyledi bizzat hak
Vasfede bilürmü artık mavera
Müstemendü acizi Arif kulun
Kıl şefaat gayre etmez iltica

Gazel [10]

Etti dildade beni bir sanem mahlika
Nideyim hiç kalmadı sabru kararım asla
Geceler tabesahar ahüenin etmedeyim
Yetişürmü evine nalei kalbim acaba
Şem'i ruyıngöreli oldu dilim pervane
Çevrülüp yanmağa ol ateşi aşka perrüpa
Görmesem eyleyemem ateşi aşkı teskin
Nuşedersem nola abını heft derya
Yoluna bezledersemde hemişe serüpa
Ya niçün dağdağayı cinnete düştün A
O cevir pişe sana etmeyicek rahmü ve

Münacat (B harfile)

Çoktur günahım Yarabbi yarab
Ruyi siyahım Yarabbi yarab
Yoktur kapundan Yarabbi yarab
Gayri penahim Yarabbi yarab
Dill müstemendim Yarabbi yarab
Bir derdi mendim Yarabbi yarab
Sensin efendim Yarabbi yarab
Göşeyle ahim Yarabbi yarab
Bana hemişe Yarabbi yarab
Cürüm oldu pişe Yarabbi yarab
Rahmin erişe Yarabbi yarab
Affeyle şahim Yarabbi yarab
Arif kulun ah Yarabbi yarab
Pek oldu gümrah Yarabbi yarab
Feryat eder ah Yarabbi yarab

Naat

Dembedem gülzari hüsnün bülbülâni ya habi
Ta sahar didar olup eyler figani ya habi
Buyu anber sayi zülfün subhudem efşano
Aşika badi sabanın armağani ya habib
Bagı hüsn icre küşade goncai revnak fez
Nev bahar etse seza cümlecihani ya habi
Kameti servü sanevber dişleri dürrü güh
Alemi ne zibüfer lâli dihani ya habib
Çeşmi dilcu takı efru guncai hurşidiru
Nur bahş hem zeminü asüman ya habib
Hasreti hüsnünle şeyda sadhezar üftadele
Bahrü berde çıgrışup derler emanî ya hab
Garkai deryayı taksir bimeded Arif kulu
Ahi hasretle hemen virdi zebani ya habib

Gazel [11]

Ehibbayı zamandan çektiğim cevrü sitemdir h
Deva zannile nuş ettiklerim zeñrabı semdir
Mümaşat etmesem ebnayı dehre rahat olmaz
Müvasat ettiğimden gördüğüm enduhu gamd
hep
Hilafı cinsile ülfet kadimi muntazam olmaz
Nidem hemcinsi ihvanından gelen derdü elem
hep
Görürüm zahir ihlas arzeder encamı matlubu
Ya celbi menfaat yaahzi dinarü diremdir hep(
Hudadan gayriden ümidi ihsan eyleme asla
Sivaye itimat alûdei çirkâbi zimendir hep
Sakın aldanma arif hubii nase itifat etme
Edersen istüvar olmaz sonu ahü nidemdir h

[1] Ey tanrı süreyya yıldızı aydınl vermekte devam ettikçe bu devletlinin ku duğu binayı ve aziz ömrünü devam et Yani daim kıl,

[2] Ayet Medinede inmiştir : Teman «İnna fetahnaleke fethan mübina» Türkçes Muhakkak ki biz sana muazzam ve aşikâ bir fethu zafer verdik. Fetih suresi tafsil için hazırlamakta olduğumuz «Çarum tarihi ni okuyunuz.

[3] Suheybi Rumi hakkında

[4] Hadis: temamı: - « Eshabî kennücu bieyyühim ıkdeteytüm ihdedeytüm» sahab lerim yıldızlar gibidir hangisine ıktida ede seniz hidayet bulursunuz. Yani hangisini izinden yürürseniz her dertten kurtulursun ve inkişaf edersiniz,

[5] Şefaatten,

[6] Eski divan şairlerile umum ha şairleri gafiyelerin son harfleri sırasile ş yazmışlardır halk şairleri. Bu harflere ay derler maksatları kafiyenin son harfidir. B şiirin aslında serlevha yoksada kütüp hane mevcut şairin dostarı elinden kütüp hane

Kazanç Vergisi Kanunu

Kanun No : 2395 Kabul tarihi : 22 - 3 - 1934

— 708 Numaralı nushadan artan —

D) Meşkûk alacaklar, hususi bir hesapta gösterilir. (Bir alacağın ödenmesi lâzımgeldiği tarihten itibaren en az iki yıl geçmiş iken tahsil edilmemiş bulunması halinde bu alacak meşkûk sayılır. Bu gibi alacaklar kısmen veya tamamen kâr ve zarar hesabına zarar kaydedilebilir. Sonradan tahsil olunanların üçte biri, tahsil edildiği yılın kâr ve zarar hesabının kâr sütununa kaydedilmek lâzımdır)

2) Düyunat kısmında :

A) Sermaye hesabı bulunur. Sermaye, teşebbüs sahibinin ticaret sicilline kaydettirdiği miktar ile sonradan, vergisi verilmiş kazancından veya sair suretle sermayesine ilâve ettiği kıymetlerdir).

Eshamlı şirketlerde sermaye, hisse senetleri bedellerinden tahsil edilmiş olan miktardır.

B) Şirketlerin çıkardıkları tahvilât, üzerinde yazılı kıymetlerle gösterilir. Bu tahvilât ticaret yılı içinde üzerinde yazılı kıymetlerden eksik veya fazla olarak imha edilmiş olursa aradaki fark kâr ve zarar hesabına geçirilir.

C) Kıymet mukabili olan bütün borç senetlerinden henüz ödenmiyenleri, üzerinde yazılı kıymetlerile gösterilir. Kanun ile veya şirketlerin umumî heyetleri kararile kıymetleri indirilmiş olan borç senetleri, indirildikleri kıymet üzerinden kaydolunur. Ecnebi parası üzerinden olan bu gibi senetlerle mevcut cari hesaplar borçları, blânçonun tanzimi günün deki borsa fiatları üzerinden kayıt ve arada fark var ise kâr ve zarar hesabına geçirilir. Borsada fiatı olmıyan ecnebi paraları, müesseseye Türk parasile mal olduğu fiat üzerinden kaydedilir.

Ç) Tesçil edilmiş sermayenin (şirketlerde tediye edilmiş sermayenin) dörtte birine baliğ oluncıya kadar safi kârdan yüzde 5 ihtiyat akçesi ayrılabilir.

Esas mukavelenameleri Hükûmetçe tasdik edilen şirketler, mukavelenamelerinde yazılı had dahilinde ihtiyat akçasını blânçolarının düyunat kısmına geçirirler. Şu kadar ki ihtiyat akçeleri yekûnu tediye edilmiş olan sermayenin dörtte birini geçerse fazlası kâra ilâve olunur.

D) Umumî heyetleri Türkiyede toplanan ve Türkiyede kazanç dağıtan bankaların tediye edilmiş sermayelerinin yüzde 50 sine ve umumî heyetleri Türkiyede toplanmıyan ve Türkiyede kazanç dağıtmıyan bankaların da Türkiyede tescil ettirdikleri veya Türkiyedeki işlerine tahsis eyledikleri sermayenin yüzde 20 sine baliğ oluncıya kadar muhtemel zarara karşılık olarak kârlarından, ihtiyat akçelerinden maada, proviziyon ayırmaları caizdir.

Kâr ve zarar hesabının tanzimi

Madde 13 Kâr ve zarar hesabına ait cetvelin tanziminde aşağıda yazılı masraflar zarar sütununa geçirilebilir.

A) İşletme masrafı, maaşlar, ücretler, kira (bina mükellefin malı ise vergisi veya kirası), muhabere, ilân, tamir, sigorta, borç faizi (Sermaye için faiz kabul edilmiyeceği gibi kollektif şirketlerde azanın, komandit şirketlerde komandit azaların veya bunların usul ve füruu ile karı veya kocanın şirkete ikraz edecekleri para sermaye sayılır) ve bu kanun mucibince alınacak vergiden maada mükellefe müessese namına tarh edilmiş bütün vergi ve resimler müessesenin çalışması için yapılan umumî ve müteferrik masraflar;

Ana merkezleri ecnebi memleketlerde bulunan şirket ve müesseselerin munhasıran Türkiyede çalışan şube veya teşekkülleri için tescil edilmiş sermayelerinden başka bu sermayelerinin iki misline kadar istikraz edecekleri paranın faiz ve kumüsyonu.

Eğer istikraz ana merkezi tarafından Türkiyede veya Türkiye dışında bulunan bütün şube veya teşekküller için yapılmış ise, bu istikraza ait faizden, ana merkezin tediye edilmiş sermayesine nazaran, Türkiye şube veya teşekkülünün tescil edilmiş sermayesine isabet edecek miktarı;

(Her iki suretle kabul edilecek faiz miktarı yüzde beşi ve kumüsyon haddi de Türkiye Merkez Bankası kumüsyon haddini tecavüz edemez)

Ana merkezleri ecnebi memleketlerde bulunan şube ve teşekküllerin merkezlerile olan kredi hesabı carilerinin faiz ve kumüsyonu (merkez ile Türkiye şube veya teşekkülleri arasında karşılıklı ve aynı miktarda olmak ve faiz ile kumüsyon tutarı Türkiye Merkez Bankası iskonto haddini tecavüz etmemek şarttır);

Ana merkezleri ecnebi memleketlerde bulunan şirket ve müesseselerin Türkiyede çalışan şube veya teşekkülleri, ana merkezleri umumî masraflarına iştirak için kârlarından ayıracakları miktar (Şube veya teşekküle isabet eden hissenin ana merkezin tediye edilmiş sermayesi yekûnu ile Türkiye şube veya teşekkülünün tescil edilmiş sermayesi arasında mütenasiben ayrılmış olduğunun tevsik edilmesi şarttır) kabul olunur.

Türkiyede çalışan ecnebi şube veya teşekküllerin ana merkezi zararını kapatmak üzere kârlarından hisse ayırmaları ve bunları umumî masraf arasında göstermeleri kabul olunamaz.

B) Ticarete ve mesleğe ait işler için yapılacak seyahat masrafları;

C) Meşkûk alacaklar;

Ç) İlâma veya borç ödemeden aciz vesikasına müstenit olarak tahsili kabil olmıyan alacaklar;

D) Sigorta şirketlerince tesviyesi derdest olan tazminat karşılığı;

E) Ticarî ve sinaî vasıtalar kıymetlerinden :

Binalarda yüzde dört, fabrika binalarında yüzde altı, makineler ve alât ve edevatta yüzde sekiz, deniz nakliye vasıtalarından üç yüz tondan yukarı olanlarda yüzde beş, bu ve bundan aşağı tonda olanlarda yüzde on ve bütün kara nakliye vasıtalarında yüzde yirmi beş nisbetlerinde amortisman, (gayrimenkul için amortisman payı hesaba konduğu takdirde ayrıca kira konulmaz) - (İmtiyazli anonim şirketlerde tesisatın imtiyaz müddetinin sonunda bedelsiz olarak Devlete veya Devletçe tensip olunan bir teşekküle intikali imtiyaznamesi icabından bulunduğu ve imtiyaz veya esas mukavelenamesinde sermayenin itfası için senelik muayyen bir miktar ayrılması gösterilmiş olduğu takdirde kabul olunur. Bu halde, başkaca amortisman nazarı itibare alınamaz) ;

F) Menafii umumiyeye hadim cemiyetlere makbuz mukabilinde yapılan iane ve teberrular;

G) Müstahdemler gibi vergiye tâbi tutulmak şartile müessesenin eski memurlarına verilen tekaüt maaş ve ücretleri;

H) Bir şirketin, müstahdemler gibi vergiye tâbi tutulmak şartile, müstahdemleri için verdiği sigorta bedeli;

İ) Ticaret kanunu hükmüne göre şirketlerin geçmiş seneye ait zararlarından kapatılmıyan kısmı.

Masrafların tevsikı faturalar, muhabere ve sair evrak ile olur. Tevsikı mutat olmıyan müteferrik masraflar için vesika aranmaz.

Banka ve şirketlerdeki ihtiyat akçeleri ve proviziyonların dağıtılması hali

Madde 14 - Bankaların ve şirketlerin ayıracakları ihtiyat akçeleri her ne suretle olursa olsun hissedarlara dağıtılır veya sermayeye ilâve edilir veyahut bunların tasfiyesi yapılırsa bu paralardan vergi alınır.

Bankaların ayıracakları provi-

intikal etmiş eserlerde münacat yazılmıştır,

[7] Aslında serlevha yoksada kopyalarında naat yazılmıştır ve naat olduğu şüpesizdir,

[8] Ayet,

[9] Leamrük: Araplarda Türklerin andı gibi bir yemindir,

[10] Aslında serlevha yok sede kopyalarından gazel olduğu anlaşılmıştır,

[11] Aslında serlevha yok sede kopyalarından gazel olduğu anlaşılmıştır. Esasen gazeldir,

[12] Direm ; Dirhemin muaffefidir,

— DÜZELTİNİZ —

A — Bundan evvelki nushanın üçüncü sahifesinin ikinci sütunundaki [1] numaralı haşiye ile okunamıyan kelime kopyalarında okunmuştur. (Bu abat) olarak ilâve edilmesi,

B — Dördüncü sahifedeki [10] uncu haşiyeye (Hilmi kütüp hanesi) nin ilâvesi,

C — Onbirinci haşiyeye (merhum evinde bir suikaste kurban olmuştur) yazılması .

D — Üçüncü sayfanın ikinci sütunundaki Hacı Abdurrahman zade Hasana serlevhası « Hacı Abdurrahman zade kasrına » olacaktır.

İÇKİ HER ZAMAN afettir

— Birinci sayfadan artan —

düşük insanların seviyesini daha çok alçaltan sarhoşluk milletin terbiye ve ahlâkı umumiyesini de bozar. Hiç bir içki müptelâsı yoktur ki bunun fenalığını görmesin.

İçkiden, vebadan kaçar gibi kaçmalıdır. Beşeriyet eskisi gibi dar düşüncelerle meşbu değildir. Bu geniş ufullu asırda dimağlar hala alkolun tahripkâr buharlarile meşbu olmamalıdır. Bu günkü insanlığın bu tereddiyi göstermeğe hakkı yoktur. Milletlerin terakkisi ve tealisi ancak fertlerinin kavi azimli ve içki içmiyecek bir metanette olmasile kaimdir. İçki içenlere bu belâdan kurtulmak için öyle büyük bir azim lâzımdır ki içkiyi kadeh ve binlikleri kırarak değil, karşılarına koyarak nefisleri isteye, isteye içmemelidir. Zira Türklüğün büyük bir şıarı verdikleri sözde durmak, azim ve iradelerini böyle muzir şeyler karşısında kırmamaktır. Binaenaleyh vatanını, yavrularını ve ailesini seven her Türk kendisini içkiden korumalıdır.

İçki içerek zevk bulmak insanlar için gaye olmaktan çok uzaktır.

AYIN TARİHİ

Matbuat Umum Müdürlüğünce tekrar neşredilen ayın tarihinin ikinci nushası 448 sahife olarak çıkmıştır.

Siyasî, iktisadî cihan hadiselerini, takvimi, vesikaları akislerile kaydeden bu kitap salonlara, kütüphanelere lâzım ve her kes için çok istifadelidir.

12 sayı itibarile yıllığı beşyüz kuruştur. Tavsiye ederiz.

Osmancıkta
Kuzu Panayiri

Her yerin çok sevilen bir mevsimi vardır. Osmancık kasabasının da ortasından geçen Kızıl ırmak Mayıs ayında ve hassatan coşgun bir çağında kenarlarını yeşilliklerle bezer. Tabiat yamaçlarındaki ormanları süsler. Cazip ve pek hoş manzaralar arzeder.

Bu mevsimde Osmancık pek güzel olur.

Bu güzellikleri, çok hoş manzaraları her kese göstermek için kaza erkânı, Mayısın onbeşinden başlıyarak ondokuzuncu gününe kadar devam etmek üzere bir kuzu panayiri tertip etmişlerdir.

Panayirde Osmancık mamûlât ve mahsulâtile hayvan vesaire alım ve satımı olacak ve davet edilen şöhretli pehlivanlar tarafından güreşler de yapılacaktır. Misafirlerin esbabı istirahatları düşünülmüş ve her türlü teşhilât için hazırlanılmış olduğu haber alınmıştır.

---

ziyon, sermayeye ilâve edilir veya hissedarlara dağıtılır veyahut bankanın tasfiyesi yapılırsa bu proviziyondan da vergi alınır.

Defterler

Madde 15 - Altıncı maddeye dahil olan müesseselerle yedinci maddenin (1) numaralı fıkrasına dahil olan mükellefler, Ticaret Kanunu mucibince tutulması lâzımgelen defterlerden başka (defteri kebir) tutmağa da mecburdurlar.

Kopya defteri yerine, muhaberatın makine ile alınmış suretleri tarih ve numara sırasile saklanmak ve yıl sonunda ciltlendirilmek şartile kabul olunur.

Yedinci maddenin (2) numaralı fıkrasında yazılı mükellefler her ticarî yıl için bir (Kazanç-muamele defteri) tutmağa mecburdurlar. Bu mükelleflerden;

A) Borsa ajantaları ve mubayaacıları ve simsarları ve mültezimler, her nevi sigortacılarla komisyoncularının tutacakları kazanç muamele defterinin hasılat kısmında iki sütun bulunacak, birinci sutunda yapılan her muamele bedeli, ikinci sütunda da bu muamelelerden kendilerine kalan para yazılacaktır. Bu defterin masraf kısmında, müsdahdemlerin maaş, ücret ve aidatı ve ticaret ve muamele yaptıkları mahallin kirası, tenvir, teshin, muhabere, ilân masrafları ve meslek veya ticaretlerine lâzım olan eşyanın sigorta parası ve bu kanuna göre alınacak vergilerden başka mükellefe, müessesesi için tarholunan bütün vergi ve resimler ve müessesenin çalışması için yapılan sair masraflar kaydolunur

Serbest meslekler erbabından beyanname vermek istiyenler, kazanç muamele defterinin hasılat kısmına hizmetleri karşılığı olarak aldıkları ücretleri ve masraf kısmına da yukarıdaki masrafları yazarlar.

Noterlerin kanunî defterleri vergiye esas tutulur.

— SONU VAR —

Çorum P. T. T. Müdürlüğünden

20 - 4 - 934 tarihinden itibaren ecnebi memleketlere beynelmilel telgraf kabulüne başlanmıştır.

Samsun, Amasya, Yozgat, Yerköy, Alaca, Sungurlu, Mecidözü, Osmancık, İskilip, Tosya, Kargı, Kastamonu merkezlerile Çorum arasında da Telefon konuşmaları başlamıştır.

Vilâyet Defterdarlığından

Kıraat hane, kahvehane, ve mümasili mahallerde oynanmakta olan Bilerdo, Tavla, Dama, Satranç için itası muktazi beyannameleri tahakkuk Şubesine müracaatla alınarak doldurulup Mayıs ayı içinde ita edilmesi ilân olunur.

Askeri satın alma kumsiyonundan

Çorum alayınının münakasada bulunan 4000 kilo erinmiş sade yağı müteahhidinin ifayı teahhüt edememesinden dolayı müteahhit nam ve hisabına olmak üzre mezkür yağ 28 - 4 - 934 tarihinden itibaren aleni münakasaya konuldu. İhale tarihi 22 - 5 - 934 günü saat 16 da, İstekliler şerait ve evsafı öyrenmek üzre her gün komsiyonumuza müracaat edebilirler muvakkat teminatı 340 liradır

Çorum Belediye reisliğinden

1 - Belediyeye ait bilumum dükkan, mağaza, garaj, kahvehane, bağırsakhane gibi akaratın 934 senesi Haziranının birinci gününden 935 senesi Mayısının 31 inci gününe kadar olan birer senelik kiraları 1 - 5 - 934 tarihinden itibaren 20 gün müddetle ve açık müzayede usulile müzayedeye konulmuştur. Verilen bedeller haddi layık görülürse 21 - 5 - 934 Pazartesi günü saat 15 te Belediye dairesinde katî ihaleleri yapılacaktır.

2 - Köse dağında belediyeye âit karlıkta mevcut kar satılmak üzre 1 - 5 - 934 tarihinden itiberen açık müzayede usulile müzayedeye çıkarılmıştır. İhale günü 21 - 5 - 934 Pazartesi saat 15 dir. İhale Belediye dairesinde yapılacaktır. Mezat kiameleri Belediye rüsumat idaresine verilmiştir. Fazla izâhat almak isteyenlerin Rüsumat dairesine ve Belediyeye müracaat eylemeleri ilân olunur.

Zayi mühür

Namıma mahkûk mührümü zayi eyledim. Yenisini yaptırdığımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân eylerim .

Yüzbaşı Rahmi bey
validesi Nuriye

Çorum icra dairesinden

Tamisçi Sait ustaya maa masr 15305 kuruş itasına borçlu Hac recep mahallesinden Elicek kız Fatıma hanımın işbu borcu içi ipotek etmiş olup satılmasına kar verilmiş olan Hacırecep mahalle sinde sağı Elicek oğlu Osma solu Acem oğlu Mehmet Ali arka Elicek oğlu Bekir haneler önü yol ile mahdut bir bap hane nin aşağıda yazılı şartlar daires de ve tayin edilen günde satılmak üzere artırmaya çıkarılmıştır.

Evsafı müştemilâtı : Aşağıd bir oda ve yukarıda iki oda ve bi miktar havliyi şamil bir bap hane

1 - Satış şartları : Satış 2 Ha ziran cumartesi günü saat 16 y kadar icra dairesinde yapılacaktır Talipler takdir olunan kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pe akçası veya millî bir bankan teminat mektubunu hamilen gelm lidir şartname 2 - 5 - 934 tari hinden itibaren herkese açıktır.

2 Tayin olunan satış günün de artırma bedeli takdir edile 300 liranın yüzde 75 ini bulduğu takdirde en çok artıranı üzerine ihale edilecektir ve bu madığı takdirde en son artıranı taahhüdü baki kalmak şartile o beş gün temdit edilerek ihale 1 haziran Pazartesi günü saat 1 ya kadar icra dairesinde icra bul narak son artırana ihale olun caktır ipotek sahibi alacaklıları diğer alâkadarların üzerinde husulile faiz masarife dahil olu nan iddialarının evrakı müsbite lerile 20 gün içinde bildirmele aksi takdirde hakları tapu sicili lince sabit olmadıkça satış bede linin paylaşmasından hariç kala caktır. Başkaca tafsilat alacak ların bu müddet içinde icra da resine müracaatları ilân olunur.

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işler için Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 150 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 - kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Ayı « « - 25 - «

Çorum Vilâyet Matbaası

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 12 — No. 710

ÇARŞAMBA

9 - Mayıs - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Telgraf
Haberleri

Ankara : 8 (A. A.) - Himayei tfal cemiyeti umum merkezi 16 isan 1933 ten 1 Nisan 934 de adar 2588 çocuğa yardım etiştir.

Viyana : 8 (A. A.) - Dün akam Türk meb'uslarından ve iccarlarından müteşekkil elli işilik bir kafile buraya muvasalat etmiştir.

Çeşme : 8 (A. A.) - Bu sabah tu parçadan mürekkep bir Yuan donanması Çeşme açıklaında iki saat kadar manevreler apmış ve sonra Sakız adası manına demirlemiştir.

Ayvalık : 8 (A. A.) - Ticaret odası senelik kongresini aktetiş, Ayvalıkta zeytün enistitüsü sisile daimî bir zeytüncülük utahassısı bulundurulması, zeyn yağı ofisi teşkili, ticarî muelâtta faizlerin azaltılması, emlekette imaline başlanan eytün yağı fabrikalarının kullanğı zeytün taşır torbaları dokuna sahibinin himayesi temenyatında bulunulmasına karar rmiştir.

Varşova : 8 (A. A.) - Bir haftan beri bütün memlekette sıcak ve kuraklık hüküm sürmektedir.

Sofya : 8 (A. A.) Kral dün goslavya Hariciye nazırını bul etmiş ve nazır uzun ddet Kralın huzurunda lmıştır . Akşam Baş vekil rafından nazır şerefine verilen afette irat edilen nutuklarda rek baş vekil ve gerek hariciye zırı Yoguslavya ila Bulgaristan sındaki dostluk bagları hakkıaki düşüncelerde ve diğer mleketlerin emniyet ve itimat bakabilecekleri bir Bulgar goslav itilâfına varılması hakdaki arzularda temamile berar olduklarını söylemişlerdir.

Kahire : 8 (A. A.) - Ciddeden dirildigine göre İbnisuut ecnebi messillerini kabul etmiş ve Mekkeye dönmüştür. İmam Yahya 5 Mayıs tarihli bir telgrafında kendisinin ve çocuklarının sağ olduklarını bildirmiştir. Mekkeden gelen hususî haberlere göre İpnisuudun oğlu Emir Feysal Hudeyde Emiri ilân edilmiştir.

Vali Beyfendi
İskilipte

Valimiz Aarif Hikmet Bey efendi bu hafta içinde Sungurluya azimet buyurarak yol işlerine baktıktan sonra avdetle devren İskilip kazasını teşrif buyurmuşlardır.

Tayinler

Açık bulunan Çorumun Yeni Çamlıca nahiyesi müdürlüğüne Vilâyet makamınca yapılan inha üzerine Mektubî kalemi başkâtibi Nuri bey tayin ve Dahiliye Vekâletince memuriyeti tasdik buyrulmuştur.

Nuri beye yeni vazifesinde muvaffakıyetler dileriz.

Nuri beyden inhilâl eden başkâtibliğe de Vilâyet nafıa işlerinde çalışmakta olan ihtiyat zabitlerinden Hulusi Emin bey tayin buyurulmuştur.

Yağmur

Üç beş gündenberi bulutlu geçen havadan bereketli yağmurlar umulmakta idi . Buğday ve arpa çimenleri artık yağmur istiyor ve devam eden kuraklıktan sıkılmağa başlıyordu.

Geçen pazartesi günü akşamı saat on altıdan sonra ufuklar karardı, taraf taraf şimşekler çakarak sağanaklı bir yağmur başladı ve bir saat kadar süren sağanak geçtikten sonra hava her taraftan kapalı olarak saat 20 ye kadar da aheste ve sakin bir halde yağmur devam etti.

Bu yağmur ekinlere, otlara, bağ ve bahçelere geregi gibi fayda vermiş ve her kesin yüzünü güldürmüştür.

Soğuk ve Güneşsizliğin
İNSANA TESİRİ

İstanbul Üniversitesi Profesörlerinden
Dr. A. Süheyl Bey tarafından

Soğuğun insan uzviyetine tesiri muhakkaktır. Sonra cevvî hadiselerin de insan üzerinde mühim tesirleri görülüyor. Eskiden bu tesirlerin insanlarda tegayyür husule getirdiği kanaatı vardı. Tesir sureti iyi bilinmediği zamanlarda bile bundan bahsolunmuştur. Bir çok tıp tarihi kitaplarında eski milletlerin tababetleri tetkik olunurken tıbbî mezheplerin de bu noktaları düşündükleri görülür. Şimdi, ilim âleminde bu yeni ilim olarak kabul olunuyor. Bu tesirlerin ilmî bir surette izahına çalışılmaktadır.

Biz burada cevvî hadiselerden soğuğu ve güneşsizliği ve bunların insan vücuduna tesirini mütalaa edeceğiz. Bu tabiî hadiseler uzviyeti derin bir surette müteessir eder. Tagayyür husule getirir ve bazı hastalıklar da yapar. Bir çok muhtelif iklimler ve havaî bazı tahavvüller de marazî bir takım roller oynar.

Hastalıkların husulünde mevsimlerin rolü inkâr olunamaz. Soğukla beraber ziya ve cevvi elektirikiyetin de amil olduğu muhakkaktır. Lâkin soğuk ve ziyasızlığın hastalıklar hususunda tesiri hepsinden fazladır.

Mevsimlerle vücudumuzun münasebeti inkâr olunamaz. Hatta nebatlarda da böyledir. Soğuk kanlı hayvanlara mevsimlerin tesirini hepimiz biliriz. Bunlar derin bir kış uykusuna yatarlar. Soğuk bunların vücutlarını uyuşturur. Hayatları gizli bir halde temadi eder. Harareti bir dereceye kadar sabit olan hayvanlar da kış uykusu uyurlar. Sonra mevsimlerin tesirine göre büyük hayvanlar tenasülî bir devre geçirirler.

İnsanlar üzerine cevvî hadiselerin tesiri bir çok noktadan görülür. İnsanlar tabiî bir surette Mayıs veya Hazirun aylarında az ölürler. Lâkin büyük mevsim tebeddülleri esnasında ve büyük soğuklarda vefiyat daha çoktur. Mevsimlerin ruhî tesirleri çok barizdir. Meselâ tenebbüh halleri İlkbahar ve yazın fazladır. Son bahar bunun aksidir.

Kış diğer mevsimlerden daha ziyade marazî bir rol oynar Kışın intanî hastalıklar daha çok görülür. Bu hastalıkların devam müddetleri de mevsimlere göre ekseriya mütehavvildir. Meselâ kuşpalazı, kızıl, boğaz iltihapları ekseriya kânunu evvel aylarında meydana çıkar ve kânunu sanide de devam eder. Gripli intanlar, zatürree, boronko pnömoni, adi nezleler, raşitizim, spazmofili gibi hastalıklar kânunsanide başlar, Bazan ilkbahara kadar muhtelif şiddette olarak ve yine cevvî hadisata göre devam eder. Sonra şiddetli kış olan yerlerde sıhhî şerait fena ise intanî hastalıkların intikali kolaylaşır.

Neden bu gibi hastalıklar en ziyade bu mevsimlerde görülüyor. Bunun izahı şöyledir: mevsim ihtimal uzviyette bu hastalıklara müsait bir zemin hazırlıyor. Esasen yine bu mevsimlerin tesirile mikropların, hastalıkların marazî amillerinin kuvveti artarak bu hastalıkları yapıyorlar.

Eskiden kışın husule gelen hastalıkları yalnız soğuğa atfederlerdi. Lâkin yeni ilmî araştırmalar ziya azlığı veya yokluğunun da mühim bir rol oynadığını meydana çıkardı. Mühim farkları yalnız havadaki hararet tahavvüllerinden ibaret zannetmemelidir.

Kış, havanın rutubeti, hava ve turabî elektrikiyetler, rüzgârların esme istikametleri, güneşin bize kadar gelen şuaları üzerinde de değişiklikler yapar. Kışın gördüğümüz ve bir kısmını yukarda zikrettiğim hastalıkların husulü yalnız soğuğa ait değildir. Bu hususta yalnız bunu ittiham doğru olmaz. Zira bazı hastalıklar soğuk olmayan iklimlerde, ve sıcak memleketlerde de görülmektedir.

Bu fena mevsimlerde gelecek hastalıkların bilinmesinin ehemmiyeti vardır. Zira bu hastalıklardan vikaya ve tedavileri noktasından bu ehemmiyet daha fazladır. Meselâ kuş palazının en ziyade savlet ettiği zamanı biliyoruz. Buna karşı yaz ve son bahar bidayetinde ihtiyaten aşı tatbikatında bulunursak ve

– Devamı üçüncü sayfada –

Tarih tetkikleri :

Çorum Şairleri

Şair Arif (6)

Yazan: Çorum Halkevi Dil, Tarih, Edebiyat şubesi komite ve konferans kolu azalarından Muallim Rifat Rami

— Her hakkı mahfuzdur —

Münacat

Hemişe babı lutfun melcei bayügeda yarap
Cemii bendegânın fazlın eylerler reca yarap
Zehibabı muallâ ruzüşep hiç olmayıp münsed
Heman erbabıhacata olup cayi düa yarap
Edüp dağlarca ısyanı peşimanlık ile sonra
Gelenler dergehi ihsanına eyler mülteca yarap
Ederler camei ısyanı tathir bahrı rahmetten [1]
Ussata nami gaffarın olup nimelata yarap
Garikı lüccei ısyan isemde kesmezem ümit
Kapundan özge birferyadıres bilmem daha yarap
Kamu düşmüş ibadi mübtelâya merhamet senden
İbadın derdine derman edersin hem şıfa yarap
Heman kaarıcebi ısyanda kalmış bimedet Arif [2]
Elimtut bendeni kurtar deyü eyler nida yarap

[T] Harfi ile [3]

Sakın ağyar ile etme ülfet
Olma kemküştei badii mihnet
Sırrın ahbabınada faşetme
Ani ifşaeder bir gün elbet
Yarü ağyarınada barolma
Etmesün senden ehibba nefret
Kimseye eyleme arzühacet
Eyleme hamlı gırani siklet
Lutfu hak cümleye biminnettir
Ana et daimî arzı hacet
Kimseyi haline agâh etme
Gelmesün ırzu vakare zillet
Yokdurur desti beşerde bir şey
Hayır, şer, ya zarar ya rifat
Cümlesi canibi haktan Arif
Etme beyhude kula hiç minnet

Diğeri

Feriv samur isede cemei makduriyet
Tav ile ferdibeşer mükfesi olmaz elbet
Şimdi peşminei abada deyü cahu mesnet
Hep emir ile vezir ettiler ana rağbet
Cümle erbabı maasilere ikbali cihan
Deyü terkeylediler vacib, farzu sünnet
Bade nuşeyleyen oldu üdebadan madut
Diyerek bayügeda eyledi işü işret
Camei küfrü pesendeyledi şimdi rüesa
Kul feylile mümaşatı sanurlar gayret
Mer'ede keysu ve emretlere parçem ezeli
Baisi ziynet idi aşıka badii şehvet
Müşteha olmağa ezher dütaraf emretler
Keysudar oldular alâ ! Neye lâzım avret
Şanbü ve tırnağı kat eylemeyüp etti diraz
Sebebi devlet imiş şimdiki hali süfliyet
Günbegün mahkemelerde ola mahsulü ziyad
Diyerek oldu küşade deri dari rüşvet
Kargısında para çok nafız ise ol yerde
Kadii belde ana hökmede, vere hüccet
Hele sabret hoca; Mevlâyı seversen bir dem
Zühdü takva sözünü söyleme verme siklet
Hak sözü ketmeyle; Teksana verem hakkısüküt
Dini islâm ile ukbade nasibim haşyet
Nola erbabı mecalise verilmezse maaş [4]
Şüphesiz namı hedaya ile çoktur nimet
Şımdılık böyle nızamında iken dari cihan
Kime lâzım; edeler fıkrete hali ahiret
Çeşmi ibretle mirayayı [5] cihana baksan
Niçe suret görünür badii haşyet
Bozulup rabıtai nushai âlem birden
Neacep oldu zayif kuvveti islâmiyet
Kimseden kimseye hiç olmadı rahmüşefkat
Babadan oğluna aksindede yok ünsiyet
Niçe tevbih edesin vaktü zamane Arif
Gayrin ahvalini ko, kendine eyle dikkat

(ث) [S] Harfile

Goş eyleme beyhude ihbari havadis
Gülgoncei hatırda koma hari havadis
Bülbül her bağda terennüm eder olma
Nagmenle edüp herkesi bizari hevadis
Kelminde anın hernekadar verziş olunsa
Lâbüt gün olur keşfolur esrarı hevadis
Bünyanı vücut hernekadar muhkem olursa
Encamı ana zağfıaver tekrarı hevadis
Âya niçe bir külfeti eyyamı çekersin
Arif gibi terkeyle gel efkâri havadis

[C] Harfile

Tavafı kâbeyi maksudise kasdı dilin cana
Medine semtini azmeyleyüp hubbü vatandan geç
Cemali Yusufu manada hakkı [6] görmek istersen
Cihandan göz yumupta süddei beytül hazenden geç [7]
Azizi mısrı mana olmak için pakidamen ol [8]
Zelihayı cihandan farigol gel pire henden geç [9]
Ne hasıl serseri keştü güzar etrafı âlemde
Otur seccadei sabra temaşayı çimenden geç
Büvasat etmek istersen eğerçi halkı âlemle
Eşitme, hakkına hersöylenen savtu suhanden geç
Unut bildiklerin cümle tecahül eyle ey Arif
Gaini imruzü koy müstakbeli hemde geçenden geç

[R] Harfile Naat

Hakikat mazharı sırrı limaallahi Muhammeddir
Kazayı kabi kavseynin şehinşahi Muhammeddir
Hakimi kişveri levlâk leemrük tacını geymiş
Felek cahi şeriat mülkinin mahi Muhammeddir
Hemişe mültecayı ehli ısyan doldurur valâ
Kamu dilhas tegânın hep şifahahi Muhammeddir
Niçun ey dil gezersin serserî deşti teallûkta
Tarikat ehlinin daim mededgâhi Muhammeddir
Salâtını cihan bir bendei ednası ol şahin
Hakiki arifa âlemlerin şahi Muhammeddir

Kerbelâ şehidi Hüseyin için Matemname

Buay mahi muharremdir, seraser gussei gamdir
Olar [10] kimsevmedi âliabayi şadü hürremdir
Sürür erkamını çaketmeyen levhı havatırdan
Bu eyyamda yazındıktır yahut hayranu sersemdir
Eşidüp ehlibeytin sende ey mü'min gazasını
Kara gey kâbeveş sen de bu gün eyyamı matemdir
Döğünsün taş ile sinen döküp kanağlasın dide
Gözyaşını sılâp eyleyüpte çağlasın dide

* * *

Niçün ey çarhı gaddar şah Hüseyine çok cefa kıldım
Yezide, olpelide yaver oldun çok hata kıldın
Zülâli pakifahrül enbiyanın busegâhi
Bedenden ayrupta tığızulme macara kıldın
Hudadan korkmadınmı Alüevlâde çok hayfettin
Risalet şem'asın ıtfa edüpte miysafa kıldın
Dögünsün taş ile sinen döküp kan ağlasın dide
Gözyaşını seylâp eyleyüp de çağlasun dide

* * *

Nedersin ey yezit ey it yarın yevmülceza yokmu
Husumet eylemezmi? ceddipaki Mustafa yokmu
Şehi sırrı vilâyet ol Aliyyülmurtaza yokmu?
Ana mader değilmi Hazratı fahrünnisa yokmu
Bu kadar alüevlâde hakaret eyledin bihad?
Nedersin yevmü mahşerde acep faslıkaza yok..
Döğünsün taş ile sinen döküp kan ağlasın di..
Gözyaşını silâp eyleyüp de çağlasın dide

* * *

Hudadan korkmadınmı? Şah Hüseyini garkı h.. ettin
Demipakile deşti kerbelâyı lâl gün ettin
Zehirler yutturup Şah Hasanda[11] sernigün ettin
Hilâfetten ayırdın Şahı mazlûmü zebun ettin
Kati puhleyleyüpte bir içim su vermedin hain
Sadayı elataştan [12] sinesin ahker nümun ettin
Döğünsün taş ile sinen, döküp kan ağlasın di..
Gözyaşını silâp eyleyüpte çağlasın dide

* * *

Yezide lânet et herdem eger arif isen canâ
Hiyanet eyledi aliabaye ol pelit kat'a
O kelpi alemin ettikleri cevri duyan cana
Adın yad edene buguz ol [13] madametiddün..
Hudaya ! ol şehidani şefi et yevmü mahşerde
Muhibbi hanedanı kemter kulundur arifi şey..
Döğnsün taş ile sine; döküp kan ağlası dide
Gözyaşını silâp eyleyüpte çağlasın dide

Serlevhasız diğer bir şiir

Rakkası felek cumbuşu gerdun ile oynar
Mestani cihan badei gülgön ile oynar
Hıyatı ezel unsuru istebreki ömre
Mıkrası ecel kullanur arşun ile oynar
Dıltalii saad olduğuna [14] olma ferahnak
Çeşmi ufkun eşgi şefak honile oynar
Gerdişi fena zahid dembeste kıluptur
Bahri gamidil zevrakı efsun ile oynar
Şohu emeli sanma çekerim sineye birdem
Ol kaşları ya [15] nizei pürhun ile oynar
Arif gibi abdal acep kande bulursun
Bi. uhtei sarf veznile mevzunile oynar

[1] Bahri rahmet sonradan babı rahm.. olarak düzeltilmiştir. İkiside doğrudur, ko..yalarında bahri rahmet tir.

[2] 19 uncu yüz yılının içtimaî zihniyeti.. öğrenmek için bu şiiri okumak kâfidir. Ce.. Calın muhaffefidir.

[3] Mer'e kadın, Emred tüysüz genç erk..

[4] 19 uncu yüz yılda maaşsız meclis az..larının ve meclislerin içyüzünü bize ne gü.. hikâye ediyor.

[5] Miraya « mir'at » ın cemidir, âyine.. demektir.

[6] Maneviyat bakımından Peygamb.. Yusufun cemalini ve ondaki hakkı ve hak.. kati göstermek istersen.

[7] Beytil hazen; Peygamber Yakubu.. kuyuya atılan oğlu Yusuf için ağlayıp sı..ladığı evidir. Süddei beytil hazen; Yakubu.. hüzün evinin eşiği, kapısı veyahut beytülha.. mateminin derece ve mertebesi.

[8] Azizmısır: Yusufu kuyudan kurtar.. Mısıra götüren tüccarlardan alan zattır.

[9] Cihan güzelinden farig ol ve Yusu.. seven Zelihanın ve yırttığı gömlek gi.. Zelihayı cihanın yırttığı gömleğinden vazg.. Peygamber Yusufun bir Mısırlı tarafında evlât olarak büyütülmek üzre evine alındı.. malûmdur.

Karısı Zeliha; Yusufla sevişmek için te..lifte bulunmuş ve Yusufun muvafakat etm..diğinden Yusuf tışarı çıkarken arkasında.. gömleğinden tutup Yusufu içeriye çekm..

SOĞUK VE GÜNEŞSİZLİĞİN İNSANA TESİRİ

— Birinci sayfadan artan —

..ha bazı ihtiyatî tedbirler alır.., hastalığın husule geleceği ..anda aşıladıklarımızda kuvvet.. bir muafiyet başlamış olur. ..vsimlerin tahavvülâtına göre ..sule gelen hastalıkların za..nlarını bilmek pek mühimdir.

Meselâ, raşitizmin en ziyade ..duğu ayları biliyoruz. Bunlara ..ni olmak için son baharın ..asız günlerinde ve kış başlan..ında ültraviyole tatbikatında ..lunursak iyi ederiz.

Kışın en çok görülen soğuk ..a keyfiyetine gelince: soğuk ..irile yukarı hava borularının ..zlesi sık görülür. Bunu soğuğa ..ediyoruz, ve soğuk alma unva..nı veriyoruz. Bunda da bu afet..de olan yukarı kısımların soğuk ..tı tesirinde mevziî mukave..tin azalması ve mikropların ..rülansının artmasını bunu tev.. ettiği de düşünülebilir. Bunda ..lnız soğuğu ittiham etmek ..ğru değildir. Kuru ve sıcak ..vanın içinde geçen bazı hazım..r, tozlar ve çok söz söyleme..n de tahrişi mühim rol oynar: ..ümenin devamında inkâr oluna..az. Bu da ahvali umumiye ve ..mlei asabiyeye bağlıdır.

Sonra soğuktan çabuk müte..sir olan cildi fazla hassas insan..r da az değildir. Bazı dahilî ..azlar bozukluğu, gayri kâfi ..gaddi, kan devranına müteallik ..havvüller, kederler, fazla yor..unluk, alkol iptilâsı, hazımdaki ..şevvüşler de bu hususta rol oynar: bunlar vücudun mukavemetini kırmakta mühim birer amildir. Her halde, yalnız yukarı hava boruları nezlesinde başlı başına birer amil değildir. Netekim soğuğa maruz olanların cümlesi nezleye tutulmaz.

Soğuğun tesiri yanında ziya ve güneş mahrûmiyetinin de kışın zuhur eden hastalıklarda doğrudan doğruya ve ruhî tesirleri inkâr olunamaz. Raşitizmi ele alırsak, ziya yoksulluğunun neşvünuma üzerine tevakkuf ve tegayyür husule getirdiğini görüyoruz.

Raşitizm, güneşsizlik, gölge hastalığıdır. Bilhassa kışın güneşin ültraviyolesinin azlığından ileri geliyor. Tedavisi de vücudun kâfi derecede güneşlenmesile kabildir. Bu şimdi suni vasıtalarla da elde ediliyor.

Sonra, çok karanlık aylarda doğan çocukların sikleti azdır. Mayıstan teşrinevvele kadar çok, teşrinsaniden nisana kadar sikletleri az artar, ve kışın neşvünumaları da nazara çarpacak derecede hafifler.

Güneşli mevsimlerde çocukların boyları daha ziyade uzar. Bunda da güneş şualarının tesiri vardır.

Umumî neşesizlik ve ruhî inhitat son bahar sonunda ve kışın çok görülür. Bazı insanlarda kışın muntazam mesai azalır. Lakin bunun hüsnü suretle ve intizamla ifası için şahıs çok şiddetli kuvvet sarfeder. Uyku kolay gelmez, bazan fasılalı ve rahatsız olur Uyanınca da ekseriya devamlı bir dımağî yorgunluk hissi husule getirir. Her şeyden çabuk müteessir ve münfail de olabilir. Bazı insanlarda ruhî vaziyetine göre psikozlar bile bu devrede sık görülür. Kışın güneşli zamanlarda iş aksi olur. İnsan daha kolaylıkla ve gendisini zorlamadan çalışır. şiddetli teessür ve infiali kalmaz. Az uyusa bile rahat etmiş bir halde kalkar.

Her halde yazın az uykusu kışın çok uykusuna nazaren insanı daha çok dinlendirir. Ziyasızlık mesaide dikkati de azaltıyor. Çocuklar kışın kapanık günlerde mekteplerinde daha iyi çalışıyorlar. Zira bunların kışın hariçte eğlenceleri azdır. Bu cihetle kışın mekteplerde tahsilden iyi neticeler alınmaktadır. Çocuk ruhiyatı kışın çok sakindir ve bu sükunla iyi gayret gösteriyorlar. Yazın görülen çulâkî ve hareket fazlalığı kışın o kadar fazla değildir.

Velhasıl, insanların vücudu mevsimler ve cevvî, ve hayatî hadiseler dolayısile değişiklikler yapar. Lâkin bunda da yalnız soğuğu ve ziyasızlığı itham etmekle beraber bunlar kadar mühim amil olan asabî hılkî tesirler ve dahilî ifrazlardan mütevellit teamüller hakkında bilgiler henüz tekemmül etmiş bir halde değildir. Her halde bunların hepsi bir kül halinde tesir göstermektedir. Ayrı ayrı her biri bu sayılan hâdiselerde zanolunduğu kadar amil değildir. Lâkin mühim tesirleri olduğu da muhakkaktır.

..temiş ve gömleği yırtmıştır. ..uradaki (Pirahın) den maksat .. gömlektir. Kardeşlerinin ..türdüğü uydurma kanlı ..mlek olmadığı gibi Yusufun ..ısırdan gönderdiği ve babasının ..ölüğünün açılmasına yarayan ..mlek de değildir.

[10] Olar: Onlar demektir. ..ski eserlerde çok tesadüf edilir ..en doğrusudur.

[11] Şah Hasan değil « Şah ..asanında » olacaktır.

[12] Yani susuzum diye bağıra ..ğıra göksünün kül ile karışık ..ş haline gelmesine sen sebep ..dun.

[13] Adın yerine « Adını » ol.. ..rine « İt » olsa daha iyi olurdu.

[14] Saad: Ugur manasına.

[15] Ya: Yay kelimesinin mu..affefidir.

— Lütfen düzeltiniz —

Bundan evelki nushanın ikinci ..hifesinin üçüncü sütununda ..(2) numaralı haşiyenin niha..yetindeki « Tafsilât almak için, ..zırlamakta olduğumuz Çorum ..rihini okuyunuz ». Cümlesini ..) üncü haşiyenin nihayetine ..ınız. Ter tip sehvi olmuştur.

Kazanç Vergisi Kanunu

Kanun No : 2395 Kabul tarihi : 22 - 3 - 1934

— 709 Numaralı nushadan artan —

B) İkrazatçıların tutacakları defterin hasılat sütununa, ödünç para alanın adı ve adresi, ödünç verilen para, faiz miktarı, senet tarihi, (senet resmî ve ipotekli ise hangi noterlikçe veya tapu dairesince tasdik edildiği ve tarih ve numarası) ve masraf kısmına da (A) fıkrasında yazılı masraflar kaydolunur.

C) Ticaret hanları ile, apartmanları toptan kiralayıp parça parça başkalarına kiralıyanların tutacakları defterin hasılat kısmına aldıkları kira bedelleri, masraf kısmına da verdikleri kira bedelleri ile müstahdemler ücreti ve verdikleri kiranın yüzde onunu geçmemek ve mukavelenamesinde yazılmış ve yapılmış olmak şartile kullanmaktan mütevellit tamir masrafları ve müteferrik masraflar yazılır.

Bunlardan oda veya daireleri mobilyalı olarak kiraya verenler, masrafları arasına mobilya maliyet fiatının yüzde on beşini geçmemek şartile mobilya amortismanı koyabilirler.

Yukarıda (A, B, C) fıkrasında yazılı mükelleflerin hasılatı ile umumî masrafları tutarları arasındaki fark, safi kazançlarını teşkil edip beyannamelerine yazılır. Bunlardan ayrıca blânço ve kâr ve zarar hesabı aranmaz.

Ç) Sahip oldukları madenleri ve dalyanları ve voli mahallerini kendileri işletmeyip hasılattan hisse almak veya kısmen para ve kısmen hasılata ortak olmak suretile kiraya vermiş olanların tutacakları defterlerin hasılat kısmına aynen aldıkları malların satış kıymetleri, kiradan bir kısmı para ise bu parayı ve takvim yılı sonunda satılmamış mal kalmış ise bu malların o tarihte bulunduğu mahallin piyasası üzerinden kıymetleri yazılır. Masarif kısmına da, malların satışına kadar nakliye, sigorta ve depo kirası gibi masraflar yazılır. Kira, yalnız para ise noterden tasdikli kontratolar, kazanç muamele defteri yerini tutar. Bu mükelleflerden hasılattan hisse alanlar beyannamelerine hasılatlarile masraflarını yaparlar. Aaradaki fark vergilerine matrah olur. Yalnız kira alanlar, beyannamelerinde noterden tasdikli kontratolarında yazılı kiraları gösterirlar ve bu kontratonun tasdikli bir suretini beyannameye bağlarlar. Bu miktar vergiye matrah olur.

Defterlerin tasdikı

Madde 16 - On beşinci maddede yazılı defterlerin (ikinçi nüshalardan terekküp eden ve yıl sonunda ciltlenmiş olan kopya defterleri hariç) her ticarî yıl başında notere tasdik ettirilmesi mecburidir. Defterlerini müteakip yıllarda da kullanmak istiyenler her ticarî yılın birinci ayı içinde son muamelelerini notere işaret ve tasdik ettirirler.

Yeniden işe başlıyanlar, işe başlamadan evvel defterlerini tasdik ettirirler.

FASIL : 2

Gayrisafi irat

1 - Gayrisafi irat üzerinden mükellef olanlar
2 - Kıymete göre gayrisafi irat tayini
3 - Müşterek işgal halleri

Madde 17 - Altıncı ve yedinci maddede sayılan şirket ve müesseseler ile ticarî ve sınaî teşebbüs erbabı dışında kalan ticaret ve sanat ve hirfet sahiplerine ait vergi matrahı, bir mükelleflerin işgal ettikleri mağaza, dükkân, yazıhane, idarehane gibi mahallerin gayrisafi iradıdır. (Depo ve ardiyeler iradın hesabında dahildir.)

Kıymet esasına göre vergiye tâbi gayrimenkuller için, vergiye matrah ittihaz olunan kıymetlerin yüzde onu, irat sayılarak bu iratlar kazanç vergisine matrah olur.

Bir mahallin bir kısmını ticaret ve sanat mahalli ittihaz edenler için, yukarıdaki fıkralarda yazılı iratlardan bu kısma isabet edecek miktarı vergiye matrah olur. Bu tefrik muamelesi, mahallerinin bina iratları vergisi tadilât komisyonları tarafından yapılır

İratları veya kıymetleri bulunmıyan mahaller için kazanç vergisine matrah olacak miktarlar kezalik tadilât komisyonları tarafından emsallerine göre tayin olunur.

— Sonu var —

KARARNAME

Kararname No: 2 - 220 Neşri tarihi : 8 - 3 - 1934

Kanunu Medeninin velâyet, vesayet ve miras hukukuna mütealiik hükümlerinin tatbik suretine dair nizamname

— 708 Numaralı nushadan artan —

Küçüğe ait nakit ve esham ve tahvillerin bankadan alın masi tarzı

Madde 32 - Küçüğe ait hisse olarak bankaya yatırılmış olan nakit, esham ve tahvilleri Sulh Hâkiminin müsaadesi olmaden vasi alamaz. Küçük, reşit olunca Emlâk ve Eytam Bankasındaki mevduatının iadesi hâkim tarafından bankaya yazılır

İKİNCİ FASIL

Vesayetin hitamı üzerine yapılacak muamele

Malların vasi tarafından teslimi

Madde 33 - Vasinin medenî haklarını zayi etmesi, vasilik müddetinin temdit edilmemesi, vasiliğe yakışmıyan bir hali anlaşılarak veya vazifesini ifada sui istimali veya fahiş bir ihmali görülerek azli, küçüğün sinni rüşte varması veya rüşt kararı verilmesi, hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûm olanın mahkûmiyetini bitirmesi ve haczın mahkeme kararile kaldırılması sebepleriyle vazifesi biten vasi, hâkim veya tayin edeceği memur huzurunda defter mucibince aldığı malları ehliyeti ihraz etmiş olan kimseye veya bunun mirasçılarına veya yeni vasiye teslim eder.

Teslim olunan malların vaziyet ve müfredatı zapta derç ve deftere göre eksikler tesbit olunur.

Vasinin mes,uliyetini müstelzim hallerde yapılacak muamele

Madde 34 - Vesayeti hitam bulan vasi tarafından malların idaresine ait ve evrakı müsbiteye merbut olmak üzere verilecek rapor ve kat'i hesabın tetkiki neticesinde Sulh Hâkimi vasinin mes'uliyeti lâzım geldiği mülâhazasında bulunduğu takdirde bu ciheti ahliyeti ihraz etmiş olan kimseye veya bunun mirasçılarına veya yeni vasiye tebliğ eder ve yeni vasi hâkimin işbu tebliğatı üzerine eski vasi aleyhine dava açar.

Dördüncü Bap

BİRİNCİ FASIL

İhtiyati tedbir olarak terekenin mühürlenmesi ve defterin tanzimi

Terekenin mühürleneceği haller

Madde 35 - Ölenin son ikametgâhındaki Sulh Hâkimi :

1 - Mirasçılardan ve alâkadarlardan birinin talebi hallerinde,

2 - Mirasçılardan biri veya bir kaçı gaip olup da vekilleri bulunmadığı ve mirasçılardan biri veya bir kaçı küçük olduğu takdirde,

3 - Terekenin mühürlenmesini icap eden bir vasiyetname bulunduğu surette, terekeyi mühürler.

Bazı mahallerle eşyanın ölen kimse ile birlikte oturanların istimaline bırakılması lâzım geldiği takdirde mühürlenmeksizin bir defteri yapılarak bırakılır. Bu takdirde lüzum görülürse eşya ellerine bırakılanlardan teminat aranılır.

Tereke defteri ve muhteviyatı

Madde 36 - Ölenin son ikametgâhındaki Sulh Hâkimi, Kanunu Medeninin 532 nci maddesinde yazılı sebeplere binaen terekenin defterini yapar.

Deftere bütün menkul mallar sıra altında cinsi, nev'i, adedi ve muhammen kiymeti derç ve her malın nerede bulunduğu tasrih ve üzerinde üçüncü bir şahsın rehin hakkı varsa bu cihet de işaret olunur. Kolleksiyon halindeki eşya bir kalemde ve ayni numara altında gösterilir. Aynı neviden veya yekdiğerine benzer eşya mümkün olduğu takdirde birlikte tasnif olunur.

Gayri menkul mallar ile bu malları takyit eden ayni bir hak var ise tapu kayıtlarile beraber yazılır.

Gayri menkuller, adi veya hasılat kirası suretile kiraya veya işletmeye verilmiş ise kiracıların hüviyet ve ikametgâhları ve mukavelenin müddeti ve kira karşılığının miktarı gösterilir.

Bir mal, üçüncü şahsin elinde bulunup da istihkak iddiası sebk ettiği takdirde bunların isimleri ve iddianın teallûk ettiği malın sıra numarası ve vesika ibraz edilmiş ise nev'i, tarihi ve numarası, takdir edilen kıymetlerile gösterilir.

Defter yapma muamelesi vefat tarihinden itibaren bir ay içinde ikmal olunur. Ve defterin nihayetine terekeyi yazma muamelesinin ne kadar devam ettiği işaret edilip altı hâkim ve kâtip ve hazır bulunan mirasçılar ve ehli vukuf tarafından imza edilir.

— Daha var —

Osmancık İcra Memurluğundan

Dodurga köyünde Kara oğlan oğlu Hasan evlatları Emine ve Mehmet vekilleri Tahsin efendi ile o köyden kara oğlan oğlu Hasan karısı Ayişe ve Kâmile ve Ömer ve Haticenin müştereken mutasarrıf oldukları o köyde kabristan mevkiinde şarkan yol garben Kürt Ali oğlu Hüseyin şimalen Sert oğlu Hasan cenuben yol ile mahdut 15 dönüm 20 lira kıymetli tarla ve aşağı kırda şarkan Cıbır oğlu Ahmet garben Sefer oğlu Ahmet şimalen Kürt oğlu Osman cenuben yol ile mahdut 4 dönüm 10 lira kıymetli tarla ve karşı bağlar mevkiinde şarkan Mucı oğlu Ali ve Kabakçı oğlu Osman garben hark ve sarı kız oğlu Mulla Ahmet ve Gök Ali oğlu İbrahim cenuben dere ile mahdut 4 dönüm 50 lira kıymetli tarla ve pelit çayı mevkiinde şarkan sarı kız oğlu Ahmet garben Hacı Ömer oğlu Hasan şimalen Kürt İbrahim cenuben çay ile mahdut 3 dönüm 25 lira kıymetli tarla ve köy içinde yemini kara oğlan oğlu Bekir yesarı Kalpaklı oğlu Osman arkası tepe önü yol ile mahdut fevkani beş göz oda ve ahır ve samanlık ile mahdut 15 lira kıymetli esgi ev izalei şüyu için açık artırma ve müzayede ile satılmaktadır. Artırma şartnamesi 19 - 5 - 934 tarihinden itibaren herkes tarafından görülebilir. İşbu gayri mengul üzerinde hakları faiz ve masarıfa dair iddiaları olanların tarihi ilândan 20 gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça paylaşmadan mahrum bırakılacakları ve satışın 9 - 6 - 934 Cumartesi günü saat on dörtden 16 ya kadar icra dairesinde yapılacağı ve talip zuhur etmez ve sürülen pey kıymeti muhammenenin yüzde yedi buçuğunu bulmazsa ihale tarihinden 15 gün sonra 24 - 6 - 934 Pazar günü ikinci defa müzayede yapılarak ihale yapılacağı ilân olunur.

Tashih

11 Nisan 933 tarihli Çorum gazetesinin dördüncü sahifesinde Nurullah oğlu Mehmet ile Cuma oğlu Aliye ait ilânda birinci artırmanın 13 Mayıs 934 pazar saat 15 ve ikinci artırmanın 29 Mayıs 934 salı günü aynı saat olduğu tashihen ilân olunur.

Çorum Ziraat bankasından

Çorumun Çepni M. kubb sokağında Yozgat caddesinde (Kızıl ot) Şükrü efendinin No hanla 103 No Furun 109 kahve hane ve 113 No , 115, 119, 121, No beş kıt'a dükkâ 1 Haziran 934 tarihinden 31 Ma 935 tarihine kadar bir sene icarı aleni müzayede suretile brveçhi ati şerait dairesinde Mayıs 934 tarihinde ihalesi yap lacağından talip olanların yev mezkûrde münadiye muracaatla ilân olunur.

1 - Talip olanların yüzde pey akçalarını hamilen yev mezkûrde hazır bulunmaları.

2 - İlk taksit peşinen Ba kaya tediye edilecek yüzde pey akçası ilk taksite mahsu edilecektir.

3 - Bedeli icar 6 taksitte ba kaya tediye edilecek ve taks müddetleri 1 Haziran 934 , Temmuz 934, 30 Eylul 934, Teşrini sani 934, 31 Kânun sani 935, 31 Mart 935 tarihl ridir. Taksit müddeti haricind verilen faiz, masraf müşteri aittir.

4 - Talipler Bankanın kab edeceği kefili iraeye mecburdu

5 - Taliplerin, bedeli ica mahsuben veresiye verdikleri iddia edecekleri mebaliğ banka kat'iyyen nazarı itibara alınmı caktır.

6 - Kunturato, dellâliye ihaleden mütevellit masarifat mü tecire aittir.

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işler için Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 150 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 - kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Ayı « « - 25 - «

Çorum Vilâyet Matbaası

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 12 — No. 711

ÇARŞAMBA

16 - Mayıs - 1934

Nushası - 3 - kuruştur.

İçki Deliliği

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Profesörlerinden Dr. Fahrettin Kerim Bey tarafından

Dikkat edilirse görülür; İnsanların bir kısmı keyif zamanlarında sevinçlerini arttırmak, sıkıntılı dakikalarında kederlerini unutmak için bir şeye sarılırlar. Onun adına « içki » veya « keyf veren zehirler » diyoruz. Çok eski zamanlardanberi insanlar içerler. Bu içkiler çeşit çeşittir. Her milletin kendine mahsus bir içkisi vardır. İçkilerin kuvveti bir değildir. Bazısı sert, bazısı hafif olur. Bu sertlik ve hafiflik, içerisindeki ispirtonun mikdarı ile değişir. Mesela yüzde 1- 5 derecede hafif ispirtosu bulunan biradan tutunuz da yarı yarıya ispirtosu bulunan rakılara kadar hepsi içkidir. Bütün bu içkiler ilk içildiği zaman bir uyanıklık verirler; bu uyanıklık insanları aldatmıştır. Esasen, insanlar daima aldanırlar. Bu aldanma bazen de başkaları hesabına olur.

Eski yazıcılar, şairler, musiki ile meşgul olanlar, herkesi içkiye imrendirecek yazılar yazmış, parçalar söylemişlerdir. Gerçi, din kitapları halkı içkiden uzaklaştırmak istemişlerse de, zamanla din bağlarının gevşemesi, yahut töbe kapısının genişliğine güveniş yüzünden bu kitaplarda içki aleyhine yazılan sözler tutulmaz olmuştur.

İçki içenler yaptıkları işin iyi bir hareket olduğunu söyler, onda bir çok faydalar olduğunu anlatırlar. Halbuki, içki yalnız içene zarar vermekle kalmaz, soyunu da bozar.

İçki, içene acaba ne gibi zararlar verir? Bazı, yıllarca içki içtikleri halde bir zarar görmediklerini iddia edenler vardır. Bu iddianın boşluğunu uzun uzadıya anlatmağa lüzum yoktur. İçki yüzünden ömürlerinin sonunu, vakıtsiz ağarmış saçları, buruşmuş yüzleri, sarsak bacakları, titrek elleri, kan çanağına dönmüş gözlerile acınacak halde hayatlarını geçiren betbahtler bu iddiaya en doğru cevabı verirler. İçki vücude girince kan damarlarını kamçiledigi için geçici bir canlılık olur. Fakat biraz sonra bu canlılık geçer, aksamağa başlar. Ozaman utanması geçer. Etrafına sırnaşıklıklar yapar, müsebetsiz hareketlerde bulunur, konuşması ağırlaşır, ve bir az sonra büsbütün acınacak hale gelir, şeref ve haysiyetine uygun olmayan bir halde yerlerde sürüklenir, bazan sokakta kalır, kalp zayıflığı veyahut souk tesirile ölür.

İçki, herkeste aynı tesiri yapmaz. Bazı kimseler az mikdarına bile tehammül edemezler, derhal uyurlar. İçki, devamlı içildiği zaman vücutta bir takım bozukluklar yapar. Bunlardan biri midedir.

Akşamcıların mide zarları ve bu zarın içerisindeki öğütme mayasını çıkaran bezler de bozulur; iştihasızlık başlar, sabahleyin uyandıkları zaman bulantı ve öğürtü hissederler.

İçkiyi iştiha verici olarak tanıtanlar aldanırlar. Başlangıçta az miktardaki içki mide ve bağırsağı kamçılar, fakat sonra tenbelleşmesine sebep olur. İyi çalışan bir midenin böyle lüzumsuz kıbraçlara ihtiyacı olmaz. Sağlam bir mide vakti geldiği zaman kendi kendine açlıktan kıvranmağa başlar. Bu kâfidir. Souk zamanlarda içkinin sıcaklık verdiğini söylerler. Bu da asılsızdır. Başlangıçtaki uyanıklık yüzünden içki içenin derilerindeki damarlar az bir zaman için genişler, sıcaklık duyulur, fakat bu geçicidir.

Münihte verilen bir ziyafette, meşhûr Kutup seyyahı Nansen'e dostları şunu sormuşlardır : - « Siz şimal kutbuna kızaklarla yaptığınız seyahatta alkollu içkiler götürdünüz mü ? » Nansen derhal cevap vermiştir. - " Hayır, asla. Eğer ben bunu yapsaydım, bir daha memlekete geri gelmezdim. !! Bu dünya bilgicinin şu sözü anlatır ki içki sıcaklık vermez, tersine öğütür.

1780 de, Katarina zamanında, Başvekil köylülere bir ziyafet vermiş, çok rakı içilmiş. O gece çok souk varmış. Sabahleyin sarhoşların bir çoklarının soğuktan öldüğü görülmüştür.

Devamlı içki içenlerin bogazlarında nezle vardır; Bunun için sesleri kısılır. İçki zehiri kan damarları vasıtasile bütün vücudu dolaşır, damarlarda sertlik yapar, bu sertleşme yüzünden vazifelerini iyi yapamaz, kanı her tarafa

– Devamı ikinci sayfada –

Vali Beyfendi

İskilipten avdet buyurdular

Geçen sayımızda devren İskilip kazasını teşrif buyurduklarını yazdığımız Valimiz Arif Hikmet Beyfendi, İskilipte başlayan yol işlerini tetkik ve bu hususta icap edenlere emir ve talimat verdikten sonra geçen pazar günü sabahı avdet buyurmuşlardır.

Gelenler

Osmancık Kaymakamı Niyazi Ferruh bey tedavi için mezunen Merkezi vilâyete gelmiş ve bir hafta kaldıktan sonra avdet etmiştir.

Telgraf

Haberleri

Belgrat : 15 (A. A.) Türkiye Hariciye Vekili ile Romanya ve Yoguslavya Hariciye Nazırları dün toplanmışlar ve görüşmüşlerdir. Bu toplantıdan sonra Matbuata bir tebliğ verilmiş ve bu tebliğde üç Hariciye Nazırının ruznamedeki meseleler ve ezcümle balkan misakından neş'et eden meseleler hakkında itilâf ettikleri gerek noktai nazarlarda gerek kararlarda tam bir itilâf ve müşahede tesbit edildiği yazılmıştır.

Tevfik Rüştü bey ve Romanya Hariciye Nazırı dün saraya giderek defteri mahsusa isimlerini kayt ettirmişlerdir.

Yoguslavya Hariciye Nazırı dün misafirleri şerefine bir ziyafet vermiş ve Tevfik Rüştü bey saat yirmi ikide Viyanaya müteveccihen hareket etmiştir.

Ankara : 15 (A. A.) - Marsılya ticaret odası Reisinin idaresi altında Marsılya Büyük ticaret evlerini temsileden 20 kişilik heyet Türkiye istihsal mıntakalarında Türk ticaretçilerile temasa gelmek üzere İstanbula hareket etmiştir, heyetin cuma günü muvasalatı bekleniyor.

Sofya : 15 (A. A.) - Bulgar Kabinesi istifa etmiştir.

Ali Sait Ps. Hz.

ŞEHRİMİZDE

Ordu Müfettişi Ali Sait Paşa Hazretleri refakatlerinde Kolordu Kumandanı Hüseyin Abdullah ve Fırka Kumandanı Hüseyin Avni Paşalar bulunduğu halda ayın 11 inci cuma günü öğleden evel şehrimizi teşrif buyurmuşlardır.

Daha evvel Çoruma mütevecihen hareketleri haber alınarak, Vali Arif Hikmet Beyfendinin devren İskilipte bulunması hasebile Makamı vilâyet namına Mektupçu Salim, Belediye Reisi Baha ve Halk Fırkası Reisi Nuri beylerle diğer teşekküllerden birer mümessil; Muhterem Misafirlerimizi vilâyet hududunda karşılıyarak birlikte ve tam saat 11 de şehir civarına gelmişler, şehrin Merzifon yolu üzerinde ve Belediye bahçesi civarında sair erkân ve memurini vilâyetle zabitan ve jandarma ve polis efradı ve bir bölük askerle galebelik bir halk kütlesi tarafından selâmlanmışlardır.

Ali Sait Paşa Hazretlerile rüfekayı kiramı Paşalar; Belediye bahçesine muvasaletlerinde otomobilden inerek istikbale gelen zevat ve zabitanla görüşerek, askeri teftiş buyurmuşlardır. Müteakiben istirahatlerine tahsis edilen askeri mahfele inmişler ve iki saat kadar istirahat buyurduktan sonra şehre yakin Karaca veran köyünde mevcut bulunduğunu haber aldıkları Maden kömürü mıntakasını tetkik etmek üzre Belediye reisi Baha beyle birlikte mezkûr köye kadar giderek tetkikat icra eylemişler ve tahlil için nümuneler alarak avdetle o gece mahfelde istirahat buyurmuşlardır.

Ertesi günü öğleden evvel garnizonda altı saat kadar teftişat ve tetkikatta bulunarak müteakiben şehrimiz Belediyesi tarafından, belediye bahçesinde şereflerine tertip edilen öğle ziyafetinde hazır bulunmuşlardır. Yemekten sonra şehrin müstait bulunduğu imar işleri ve iktisadi vaziyeti hakkında hasbühallarda bulunmuşlar ve Nafia Başmühendisliği tarafından yapılmış olan şehir pilanından kendisine bir nushasının verilmesini arzu buyuran Paşa Hazretlerine, pilanla beraber Belediye Reisi bey tarafından da şehrin muhtelif manzaralarını gösteren bir albom hediye edilmiş ve manzarasının pek ziya-

Tarih tetkikleri :

Çorum Şairleri

Şair Arif (7)

Yazan: Çorum Halkevi Dil, Tarih, Edebiyat şubesi komite ve konferans kolu azalarından Muallim Rifat Rami

— Her hakkı mahfuzdur —

R Harfi ile

Hayalühatırımdan çıkmıyor şevkı ruhu canan
Tecellı neş'esi zevkile dillerde bînadır
Şuai afitabı hüsnünü teşbih kabilmi ?
Mücellâ tığı berrandır yahut billor minadır
Cihanda saydı ankadan dahi müşkil ter olmuşken
Ümidi vusul yarü ağyara mahza bir temennadır
Cemali bakemalin vasfeden efvah söylerler
Veli mahiyeti hüsnünü bilmezler ne manadır
Eğerçi yaver ruzigâr tevfikile çok gavvaz
Yemmi [1] aşkında gevheryap olur emma veli nadir
Sarih elfazla tabire gelmez hikmeti aşkı
Hemişe Arifanın hüsnü tabiri mükennadır

Ş Harfi ile

Ehlidil yeksan dutar ger mal olmuş olmamış
Gamyemez bir vefkı dil âmâl olmuş olmamış
Manıi Mûti Dar Nafıi fehmeyleyen [2]
Masivadan istemez ikbal olmuş olmamış
Bâsıtu kabızu muhsin muğnî vahit bilen [6]
Neylesün ağyariden efdal olmuş olmamış [3]
Per eden küncinei dilde tevekkül gevherin
Hokkai âlemde neyler lâl olmuş olmamış
Köşegir bezmi vahdet munisi uzlet olan
Gayri me'lûf nedir emsal olmuş olmamış
Pişi efkâr halika emrini tafviz etmedir
Arif ol tasdika istidlâl olmuş olmamış

(Z) — Z Harfi ile

Bahri rahmet katrası etti cihanı ya hafiyz
Şüştü şuyi camehayı mücrimani ya hafiyz
Âlemi lâhutu nasutta tecelli terbiye
Eyledik lutfiyle herbir cismücani ya hafiyz
Abdiaciz neylesün bu nevbeti fanide ya
Kangı kapuya varup etsün figani ya hafiyz
Enfüsü afaka feyzin verdi hep neşvü nüma
Olsebebden cümlenin virdi zebani ya hafiyz
Teşnegâni dûcihana katrai afvin senin
Eyler seyrap (4) rahmet erzani ya hafiyz
Hatırı arifte hiç koyma zulâmi masiva
Şemsi tevfikın edip ana ayani ya hafiyz

L Harfi ile

Hakipayi dergehin aynı şifadır ya Resûl
Gerdi gûyün çeşmime kühlü cilâdır ya Resûl
Mücrimim âsi kulum hicrinle bînari dilim
Nimnigâhın derdime mahzı devadır ya Resûl
Hayf bana ömrüm geçirdim sadhezaran cürmile
Sen şefi olmaz isen işim hebadır ya Resûl
Yokdurur ömrümde zerre hayre amalim benim
Ahü vahü firgate dil müptelâdır ya Resûl
Zahirü batında vuslat dameninde dûr olup
Dergehinden çakerin üftâde padır ya Resûl
Katrai lutfunla teskin olmasa niyranı cürm
Yevmü mahşerde işim ahü nidadır ya Resûl
Bilmezem dünya ve ukbade kimseyi feryadres
Bikesim, her halde ümidim sanadır ya Resûl
Kebşi (5) nakdin hep kurban ederler eğer
Gayri nem var yoluna canım fedadır ya Resûl
Eyledin vadi şefaat ehli isyan ümmete
Bu kulun Arif de bir asî gedadır ya Resûl

[1] Yem : Deniz, derya
[2] Dar : Zarardan, ziyan manasına
[3] Efdal : Artıklık ismi tafdil değildir
[4] Seyrap : Su kanıklığı
[5] Kebş : Erkek Koyun - Koç
[6] Bu kelimeler esmaullahtır.

— Lütfen düzeltiniz —

Bundan evvelki nushanın ikinci sahifesinin birinci sütunundaki [3] cü haşiye rakamı ayni sütundaki Mer'ede geysu ...) mısrağının nihayetine konacak .

İkinci sütundaki (C) harfli şiirin 9 uncu satırındaki büvasat; « müvasat » olacak .

«R» harfli şiirin üçüncü satırındaki leemrük « laamrük » olacak.

Kerbelâ matemnamesinin birinci satırındaki gussei « gussai » olacaktır .

Dokuzuncu haşiyedeki pirahin (pirahen) olacak .

Onbeşinci haşiyedeki muhaffefidir diye kullanılmış isede başka kullanan yoktur. Şeklinde düzeltilecektir.

içki Deliliği

— Birinci sayfadan artan —

kolayca götüremezler, ve « inme» denilen damar çatlamaları husule gelir. Bu esnada bazıları ölür, bazıları da ömürlerinin sonuna kadar sakat kalırlar. Bundan başka devamlı içki içenlerin kalpleri de bozulur. Kalbin eti zayıflaşır veya fazla yağ kaplar. Sağlam adamlarda bir yumruk büyüklüğünde olan kalp, ayyaşlarda öküz kalbi büyüklüğünde olduğu görülmüştür. Kalbi genişlemiş olan insanlarda kan dolaşması durur, nefes darlığı, hazımsızlık, karında, bacaklarda su toplantısı gibi haller olur. Kalp zayıflığı ile dünyaya gözlerini kaparlar. Ayyaşların kara ciğeri de bozulur. İlk zamanlarda büyüyen karaciğer zamanla buruşur ve küçülür, vazifesini yapamaz bir hale gelir Karında su birikir ve hastalar ölür. Fazla içki içenlerin böbrekleri de bozulur; zehirleri adam akıllı süzememeleri yüzünden " üremi " gibi kan zehirlenmesi hastalığına sebep olur.

İçkinin en çok tesir ettiği yerlerden biri de sinirler ve beyindir. İçki sinirlerimiz için belli başlı bir zehirdir. Sinirlerimiz telgraf tellerine benzerler; hepsi etrafımızdan, bedenimizden beynimize haberler ketirirler. Ayyaşlar en ufak şeyden sinirlenirler, vururlar, kavgacı olurlar, zira iradeleri tamamile zayıflamıştır.

Sağlam adamlarda yapılan tecrübeler göstermiştir ki içki çalışma verimini azaltır. İyi hesap yapan bir adam içki içtikten sonra eskisi gibi yapamaz.

Kuvvetle dağa çıkan bir adam içtikten sonra çabuk yorulur. İnce, zarif işler yapamaz, incelik kudretini kaybeder. Bunlar hep ruhiyat laboratuarlarında ölçülmüş; ispat edilmiş hakikatlardır. Ayyaşların yüzleri kırmızımtıraktır. Kan damarları yüzlerinin derisinde bozuk olarak görülür. Göz kapakları şiş, göz yuvarlakları kan içindedir. Saçları vakitsiz ağarmıştır. Dilleri daima paslı, konuşmaları güçtür. Ellerini uzattıkları zaman titreme görülür. Yürüyüşleri de biraz sarsaktır. Bir kısmı her saat içki içer. Bazıları zaman zaman içerler. Nöbet dışında iyidirler; fakat nöbet gelince kendilerini ve benliklerini gaybeder adeta hayvanlaşırlar. Bir çok cinayetler sarhoşluk zamanında yapılır. Böyle devamlı içenlerde çeşit çeşit delilikler görülür. Beyin hucreleri bozulmuştur; bu yüden irade ve düşünce kudretleri azalır. Bir işin doğru veya eğriliğini düşünmeden birdenbire alevlenirler, cinayetler yaparlar, bazen alışmamışlarda da içki yüzünden gelip geçici sarhoşluk deliliği görülür. ve bu zaman adam öldürürler. Fakat devamlı ayyaşlarda görülen delilik daha başkadır. Onlarda durup dururken ses işitmek, korkunç hayallar görme gibi hastalık işaretleri meydana çıkar. Kendilerinin düşmanlar tarafından kovalandığını söylerler. Devamlı ayyaşların çoğunda şüphe ve kıskançlık görülür. Evlerinde kırk yıllık ailelerinden şüphe ederler, geceleyin, gürültü patırtı ederek eve gelirler, çoluk çocuklarını dögerek masa, karyola altından, dolaplardan düşman ararlar. Şüphe ve kıskançlık deliliği bazan şiddetlenir, gördükleri korkunç hayalle tesirile adam akıllı çıldırırlar. Kudurmuş bir insan gibi etrafa saldırır, yangın yaparlar, adam öldürürler. Ayyaşların titremeli hezyanı adı verilen korkunç içki deliliği esnasında bir kısımları ölür, diğer kısmı da tımarhanelere düşerek tedavi edilir, kurtulurlar. Bu gibi deli olmayanlarda da gittikçe zehin zayıflığı görülür. Bu yüzünden bunama meydena çıkar.

de hoşuna gittiğini beyan buyurdukları parkta geç vakta kadar kalmışlardır. Ertesi pazar günü Vilâyet Makamını ve Belediye dairesini ziyaretten sonra Halk Fırkası heyeti idaresinin Halkevi salonunda şereflerine ihzar ettikleri öyle yemeğinde hazır bulunmuşlar, O gün İskilipten avdet buyurmuş olan Vali Arif Hikmet Beyfendi ile Erkânı vilâyet, Ümerayı Askeriye ve devair müdiranı da yemeğe iştirak etmişlerdir .

Yemekten sonra Çorum Belediye meclisi tarafından verilen karar üzerine Müfettiş Ali Sait Paşa Hazretlerine fahrî hemşehrilik teklif edilmiş ve bu teklif Paşa Hazretleri tarafından şükran ve memnuniyetle kabul buyurulması üzerine Belediye reisi Baha bey tarafından bu hususa âit Belediye meclisi kararnamesi kendilerine takdim kılınmıştır.

Bu tevcihten pek ziyade mütehassis bulunan Paşa Hazretleri çok büyük bir vazife karşısında bulunduğundan bahsile Çorumun hal ve istikbaline âit işlerile alâkadar bulunmak lâzım geldiğini ifade ve beyan buyurmuşlardır .

Salonda bir müddet istirahattan sonra mevcut zevatla veda ederek rüfekayı kiramile birlikte salondan ayrılmışlar ve bu sırada Halkevi Bandosu tarafından çalınan millî marşlar ve muhtelif parçalarla Halkevi önünde toplanan kadın ve erkek galebelik bir halk tarafından selâmlanan Muhterem misafirlerimiz Amasyaya müteveccihen şehrimizden ayrılmışlardır .

Yüksek ve kıymetli hemşehrimize ve rüfekayı kiramına selâmetler ve hayırlı yolculuklar dileriz .

Tamim

Resmi Gazeteden :

2395 numaralı kazanç vergisi kanunu hakkında (1) numaralı umumî tebliğ

2395 numaralı ve 22 - 3 - 1934 tarihli yeni kazanç vergisi kanunu resmî gazetenin 2662 numaralı ve 25 - 3 - 1934 tarihli nüshasında intişar etmiştir. Bu kanun, 101 inci madde mucibince 1 haziran 1934 tarihinden itibaren meriyet mevkiine geçecektir; ancak üçüncü muvakkat maddeye göre, 1934 malî senesi vergileri için tarh ve tahakkuka ait hükümleri, neşrini müteakip tatbik edileceğinden ve eski kazanç vergisi kanunu hükümleri dairesinde tarh ve tahakkuk muameleleri başlıyalı haylı zaman olduğundan bu muamelelerin yeni kanunun muvakkat maddeleri dairesinde ne suretle tadil ve tebdili veya aynen muhafazası lâzım geleceğini, eski kanun hükümlerile yeni kanun hükümlerini karşılaştırmak suretile acele beyan ve izah eylemek faideli görülmüştür.

Yeni kazanç vergisi kanunu, eski kanundan yeni kanuna intikal devresine taalluk eden hükümleri 2 nci ve 3 üncü muvakkat maddelerinde toplamış bulunmaktadır. Her iki muvakkat madde birlikte tetkik edilecek olursa şu neticelere vasıl olunur.

1 - Yeni kanunun 3 üncü muvakkat maddesinin 2 nci fıkrasında (bu kanun hükümlerine göre işgal edilen mahallerin gayri safi iratları vergilerine matrah ittihaz olunan mükelleflerle mütedavil sermaye üzerine ticaret yapanlardan ikraz ve istikraz ve bankacılık muamelelerile iştigal edenler ve kambiyo ve nukut ve mücevherat üzerine iş yapanların ve eczacıların vergileri, bu kanun dairesinde gayri safi irat üzerinden, yeniden, tarholunur) denilmektedir. Bu hükme göre,

A) Yeni kanunun 17 - 18 - 19 uncu maddeleri muçibince işgal ettikleri mahallerin gayri safi iratları üzerinden vergiye tabi tutulup, vergi nisbetleri kanunun 34 üncü maddesinde beyan olunan mükelleflerin vergileri, eski kanun mucibince bunlar beyanname vermiş olsalar veya senelik icarelerine göre vergileri tarhedilmiş olsa dahi, bu cihetler nazarı dikkate alınmıyarak 1934 senesi vergileri işgal ettikleri mahallerin gayri safi iratlar üzerinden yeniden tarh ve tebliğ olunacaktır.

B) Eski kanunun muaddel 3 üncü maddesinin 5 inci fıkrasında yazılı mütedavil sermaye üzerine ticaret yapanların, ikraz ve Istikraz ve bankacılık muamelelerile iştigal edenlerin kambiyo ve nukut ve mücevherat üzerine iş yapanların ve eczacıların1934 malî senesi vergileri, bu mükelleflerin eski veya yeni kanun mucibince tâbi tutuldukları mükellefiyet şekilleri nazarı dikkate alınmıyarak işgal ettikleri mahallerin gayri safî iratları üzerinden tayin ve tebliğ olunecaktır. Bu mükelleflerin işgal ettikleri mahallerin gayri safi iratları iki bin liradan fazla dahi olsa bu hal, 1934 vergilerinin gayri safi irat esası üzerinden tarh edilmesine mani değildir.

Yeni kanunun muvakkat 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yazılı mükelleflere ait 1934 malî yılı vergilerinde, matrah, nisbet, tarh ve tahakkuk muameleleri, tamamen yeni kanunun ahkâmı esâsiyesi dairesinde cereyan edecektir.

II) Yukarıda (I) numaralı madde yazılı olanlar haricinde kalan mükelleflerin 1934 malî yılına ait vergilerinde tatbik olunacak muamele şudur :

A)Eski kanunun muaddel üçüncü maddesinin 1 ve 2 numaralı fıkrasında yazılı şirketler ve müesseselerin vergileri bunların eski kanun mucibince zamanında verdikleri beyannameler üzerine ve yeni kanun hükümleri dairesinde tarh ve tebliğ olunur. (Kollektif şirketler bu hükümden müstesna olup vergileri gayri safi iratları üzerinden tarhedilecektir.)

B) İşgal ettikleri mahallerin gayri safi iratları iki bin lira ve andan fazla olması dolayısile yeni kanun mucibince beyannameye tâbi tutulan mükellefler esasen eski kanun mucibince de beyannameli mükelleflerden bulunduğundan bunların 1934 malî yılı vergileri, zamamında verdikleri beyannameler üzerinden yeni kanun hükümleri dairesinde tarh ve tebliğ olunacaktır. (Ancak fırınlar ve hamamlar bu hükümden hariç olup bunlar, gayri safî iratları iki bin liradan fazlada olsa ve evvelce beyanname vermiş olsalar dahi gayri safî irat üzerinden vergiye tâbi tutulacaklardır.)

C) 1847 numaralı kanun mucibince umumî, mülhak ve hususî bütçeli dairelerden verilen, maaş, ücret, tahsisat, hakkı huzur, tazminat, yevmiye, ikramiye ve ihbariyelerden alınacak kazanç vergileri hakkında 1 haziran 1934 tarihine kadar mezkûr kanun hükümleri tatbik olunacaktır.

Ç) Eski kazanç vergisi kanunu mucibince, birinci kısım mükellefler nezdinde istihdam edilenlerin mayıs 1934 ayı gayesine kadar olan istihkaklarına ait vergileri, eski kanun hükümleri dairesinde tediye sırasında tevkif ve alâkadar varidat idarelerine teslim olunacaktır.

D) Yeni kanunun 20 ilâ 23 üncü maddeleri mucibince gündelik gayri safi kazançları üzerinden vergiye tâbi tutulacak mükelleflerin 1934 malî yılına ait vergileri, 20 ilâ 23 ve 48 ilâ 50 inci maddelerde yazılı usul ve meresim dairesinde ve malî yıl girmeden evel tahakkuk ettirilmiş bulunacaktır

III - Yeni kanunun muvakkat ikinci maddesinin birinci fıkrasında, kanunun meriyete gireceği 1 haziran 1934 tarihinden evvelki zamanlara ait olup mezkûr tarihte tarhiyatı yapılmamış veyahut tarhiyat yapılmış olupta itiraz ve temyiz komisyonlarından geçirilmek suretile katiyet kesbetmemiş olan vergilerde mükellefiyet şekli, vergi nisbeti, muafiyetler ve mürurı zaman eski hükümlere, tarh ve tahakkuk muameleleri yeni kanun hükümlerine tâbidir, denilmektedir. Bu fıkrada yazılı (kanunun meriyete girdiği tarihten evvelki zamanlara ait) hükmünden 1933 malî yılı ile daha evvelki yıllara ait vergiler anlaşılmalıdır. 1934 Malî yılı vergileri hakkında tatbik olunacak I ve II numaralarda gösterilmiştir,

— Daha var —

ZAMAN

İstanbulda yeni bir sabah gazetesi

" Matbaai Ebüzziya „ Mayısın sonlarına doğru " Zaman „ ünvanile yeni bir sabah gazetesi neşrediyor.

En maruf gazete muharrirlerinin " Zaman „ da çalışmaları temin edilmiştir. " Zaman „ gerek dahili ve gerek harici havadisi vaktinde ve çok muvazzah vermeğe çalışacak, siyasî icmaller, ictimaî, ahlâkî, fennî, edebî, ilmî, iktisadî bahisler için de mühim kısımlar tahsis edecektir.

" Zaman „ ı bekleyiniz. " Zaman „ en ciddî ve en iyi gazetemiz olacaktır.

Vilâyet Defterdarlığından

Acceliulâ mahallesinden müteveffa Akmehmet zade Mehmet ağanın emlâk bedeli ile bina ve arazi vergilerinden medyun bulunduğu 115 liranın temini istifası için mumaileyhin mutasarrıf bulunduğu İlice mevkiindeki şarkan Damat zade Enver ağa, garben Akmehmet zade Mehmet Ali ağa, şimalen sahibi senet ve cenuben deve yolu ile mahdut bahçeliğin 56 sehim itibarile 6 sehmi haczolunarak 3-5-934 tarihinde 21 gün müddetle müzayedeye vazedilmiş ve 24 - 5 - 934 çarşamba günü saat on altıda ihalesi takarrür etmiş olduğundan talip olanların yevmi mezkûrde teminat akçasını müstashaben idare heyeti kaleminde isbatı vücut eylemeleri ilân olunur.

Çorum Hapisane Müdürlüğünden

Hapishanenin birinci altı aylık asgarî seksen bin ve azami yüz yirmi bin kilo ekmeği yirmi gün müddetle münakasaya konmuştur. Talip olanların yüzde yedi buçuk kuruş teminat parasile birlikte 31 - 5 - 1934 tarihinde perşembe günü saat 14 te kumsiyonu mahsusuna müracaatları ilân olunur .

Çorum Sulh Hakimliğinden

Hacıgevan mahallesinden Bilal oğlu İsmailin aleyhine Ali Rıza tarafından açılan izalei şüyu davasında ikametgâhı meçhul olduğundan ilânen tebliğat icrasına karar verildiğinden 19 - 6 - 934 tarihinde mahkemeye gelmesi ilân olunur.

Çorum Ziraat Bankasından

Çorum ziraat bankasına uzun vadeli ipotekli ikrazattan 3 Nolu senetle borçlu isahalife M. den kara ali zade Kâmil ve Çöplü M. den kara ali zade Hamdi efendilerin kasabada aşçılar, içeridere, aşağı ilice, Çomar mevkilerinde 5 kıt' a 49 dönüm bağ ve meyva bahçeliği, yine 5 Nolu senetle borçlu eskiekin köyünden boyabatlı oğlu Ahmet ve biraderi Mehmet ağaların eskiekin köyünde 10 kıt'a tarlası, yine 6 Nolu senetle borçlu Şarkıyan M. den Eyyup efendi zade Behcet, Raif, Eşref beylerle Hemşiresi Mükrime hanımın Bozbuğa kariyesinde 2 kıt'a tarlası ve kasabada bir kıt'a bağı ve Hükümet karşısında 22 metre 6 santimetre murabbaı 3 kıt'a dükkanı, yine 8 Nolu senetle borçlu Burhan kâya M. den nalçacı oğlu Abbürrahman ağanın maza kariyesinde 19 kıt'a tarlasile Burhan kâya mahallesinde 800 zira 1150-40 hissehanesi tanzim kılınan müzayede kaimesinde hudut ve evsafısairesi muharrer emvaligayri menkuleler birbuçuk ay müddetle müzayedeye çıkarılmış olduğundan pey vaz edecek olanlar ve daha fazla izahat almak isteyenler Çorum ziraat bankası şubesine müracaatları lüzumu ilân olunur.

Osmancık İcra dairesinden

Osmancığın Yazı mahallesinden Karabacek oğlu Hüseyin karısı Sıddıka ve Mustafa kızı Ayşeye borçlu Haydarhane mahallesinden Hacı Mehmet ağa kızı Feride hanım vereseleri çocukları vasisi Mustafa ustanın işbu borç için haczedilerek paraya çevrilmesine karar verilen çarşı içi mevkiinde vaki sağı Mulla Hüseyin oğlu Ahmet ağa solu Gökgöz oğlu Osman arkası vakıf dükkân önü yol ile mahdut bir bap dükkân açık artırma ile satılmaktadır. Artırma şartnamesi 26 - 5 - 934 tarihinden itibaren herkes tarafından görülebilir. İşbu gayri menkul üzerinde hakları faiz ve masrafa dair iddiaları olanların tarihi ilândan yirmi gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça paylaşmadan mahrum bırakılacakları ve satışın 26-6-934 salı günü saat 14 den 16 ya kadar icra dairesinde yapılacağı ve taliplerin kıymeti muhammenesi olan 100 liranın yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçası ile müracaatları ve talip zuhur etmez ve sürülen pey kıymeti muhammenenin yüzde yetmiş beşini bulmazsa 15 gün daha temdit edilerek ikinci artırma 11 - 7 - 934 Çarşamba günü saat 14 ten 16 ya kadar Osmancık icra dairesinde yapılacağı ilân olunur.

Çorum icra memurluğundan

Temliken 761 - 934 numaralı dosyada alacaklı Kavukçu zade Adil beye ve bununla tevhiden 933 - 1756 numrolu dosyada iştiraki karargir olan Adil bey karısı Emine hanıma keza borçlu Battal zade Mustafa ve Kadir efendilerin bin küsur lira borçlarından dolayı tapu müdürlüğünün 524 numrolu ve 13 - 11 - 933 tarihli mü - zekkeresindeki bildirilen kayit itibarile mahcuz olup satılmasına karar verilen Çorumun Burun çiftliğinde kâin şarkan Culuman oğlu Tevfik efendi tarlası şimalen Kara bayraktar oğlu Hüseyin ve Mesut efendi tarlası garben değirmen olup halı hazır tarla olduğu cenuben hark ile mahdut ve zirde evsafı mikarı yazılı maa müştemilât bir bap Un fabrikasının 32 sehim itibarile borçlulara ait 6 sehimi aşağıda yazılı şartlar dairesinde ve tayin edilen günde satılmak üzere artırmaya çıkarılmıştır .

Evsaf ve müştemilâtı

Cins ve nevi ve miktar ve müfredatı zabıt varakasında yazılı mezkûr fabrika müştemilâtından bir toz eleği ve çavdar eleği ve bir fort meşin tezyel ve bir buğday anbarı ve bir lavaş ve bir kazan ve makine dairesinde iki çift çifte toplu makine ve bir çift tek toplu makine ve bir taş bulunduğu ve fabrika dahilinde iki oda ve fabrikanın altında iki büyük uzun torna ve bir baskül ve bir makine ve bir bıçkı makinesi ve motör dairesinde elli beş beygir kuvvetinde yatik sistemde dört zamatli dizel bir adet motör mevcut olduğu ve fabrikanın ittisalında üstünde iki ve altında bir oda, bir mutbah, havlisinde bir ahur ve iki mağaza ve bir mağaza içinde eski harap lokomotif motörü ve fabrikanın şark tarafında meyvalı ve meyvasız ağaçları havi üç dönüm miktarında bahçe ve iki dönüm tarla ve harkın üstünde iki evlek miktarında güllük ve onu müteakip fabrikanın taş kaldırım döşeli yolun üst tarafında şoseye kadar uzanan tarla ve alt kısmında kavak ağaçlarını havi bahçe ve tarlada Kuşçu oğullarından teferruğ etmişlersede tapuca uhdelerine kayit edilmediği cihetle yalnız bu kısım hariç bırakılarak mezkûr fabrika ve müştemilâtı alat ve edevat ve teferruatile bahçe ve tarlanın heyeti mecmuasına otuz bin lira evrakı nakdiye kıymet takdir edilmiştir.

Satış şartları

1 - Satış 16 - 6 - 934 tarihine müsadif Cümartesi günü saat 14 bucuktan 15 buçuğa kadar Çorum icra dairesinde yapılacaktır. Talipler takdir olunan kıymetin yüzde yedi buçuk pey akçasını veya milli bir bankadan teminat mektubu getirecektir. Şartnamesi her gün herkese açıktır.

2 - Tayin edilen satış gününde artırma bedeli takdir edilen otuz bin liranın yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde en çok artırana ihale edilecekdir. Ve bulmadığı takdirde en son artıranın taahhüdü baki kalmak üzere artırma on beş gün daha uzatılarak ikinci artırma günü olan 1-7-934 bazar günü saat 14 buçuktan 15 buçuğa kadar yapılan artırılmada yine mukadder kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmak şartile en çok artırana ihale edilecektir.

3 - İpotek sahibi alacaklılarla diğer alakadarların gayri menkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile 20 gün içinde bildirilmeleri aksi takdirde hakları tapu sicilli ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaktır.

4 - İki numrolu bentte yazılı şartlar tahakkuk etmek suretile gayri menkul üç defa bağırıldıktan sonra ihale edilecektir. İhale bedeli derhal verilmezse ihale bozulur ve kendisinden evvel yüksek teklifte bulunan müşteri de almağa razı olmazsa gayri menkul on gün artırılma arasındaki fark ve geçen günler için yüzde beş faiz birinci müşteriden tahsil olunur.

5 - Tayin edilen günde talipler artırılma şartnamesinde ve mahallen gayri menkulün imar vaziyetini anlamış, görmüş ve daha lüzumlu malumatını almış ve bunları temamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar işbu gayri menkul gösterilen şartlar dairesinde satılacagından taliplerin fazla malumat almak isterlerse dairemize müracaat etmeleri ilân olunur.

Çorum sulh hukuk hakimliğinden

Hududu : Sağı Kılıcı oğlu hanesi solu yol ve kısmen Hasan kadı oğlu Mustafa ve Seydim zadeler hanesi arkası Tokatlı oğlu Emin veresesi önü Tokatlı oğlu Mehmet Ali hanesi ve müştekleri ile mahdut fevkani iki oda ve bir miktar sofa tahtani iki oda ve bir ahur ve bir haymalık ve önünde bir miktar havluyu şamil hanenin kıymeti beşyüz liradır.

Hacırecep mahallesinden Halil kızı müteveffiye hanım Ayşenin zevci Kazancı zade İhsan efendi ile Tokatlı oğlu Halil karısı Hacer ve Feride ve Nuriye aralarında müşterek olup kabili kısmet olmadığından satılmasına karar verilen yukarıda mevki ve hududu yazılı bir bap hane gazete ile ilân tarihinden itibaren otuz gün müddetle mevkii müzayedeye konmuştur hitamı olan 17 - 6 - 934 pazar günü saat on beşte ihalesi mahkeme kaleminde icra edilecektir;

Bu gayri menkule konulacak pey muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde ihale on beş gün uzadılarak hitamı olan 3 - 7 - 934 Salı günü aynı saatte mahkeme kaleminde icra edilecektir. Satış peşin ve bilumum masraf müşteriye aittir bu gayri menkul ile temin edilmiş alacağı olanların evrakı müsbitelerile yirmi gün içinde mahkeme kalemine müracaat etmedikleri surette hakları tapu sicillile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaklardır artırma şartnamesi her gün herkese açıktır.

Talip olanların muhammen kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçasını ve ya millî bir bankanın teminat mektubunu hamilen mahkeme kalemine müracaatları ilân olunur.

Yitik mühür

İsim mührümü gaip ettim Mezkûr mühürle mühürlü senet ve hiç bir günâ evrak ve sairem yoktur. Yenisini yazdıracağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim.

Şücaattin oğlo Salim

Çorum icra dairesinden

Gülüceği sağır köyünden Cennet oğlu Bekir ağaya ezgayri masarif 115 lira borçlu mezkûr köyden müteveffa Cennet oğlu İbrahim torunları Halil ile Hacıya intikal ettiği gayri menkulün satılmasına karar verilen kariyei mezkûrede Elmalı 'mevkiinde şarkan meşe garben yol cenuben Cennet oğlu Ahmet şimalen meşelik ile mahdut 15 dönüm miktarında bir kıt'a tarlaya 80 lira kıymet takdir edilmiştir. Mezkûr tarla 16 - 6 - 934 de müsadif cumartesi günü saat onaltıda açık artırma suretile ihale edileceği ve yapılan artırma neticesinde verilen pey kıymeti muhammenenin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde on beş gün müddetle ikinci artırmaya bırakılıp 2 - 7 - 934 de müsadif pazartesi günü saat 15 te ihale edileceği ve birinci artırmada kıymeti muhammenenin yüzde yetmiş beşi bulmadığı takdirde son verilen pey baki kalma şartile ikinci artırmaya bırakılacaktır ve bu baptaki satış şartnamesinin 16 - 6 - 934 tarihinden itibaren herkese açık bulundurulacağı ve işbu gayri menkulde bir hak ve alâkası olanların ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde İcra dairesine müracaatları ve aksi takdirde hakları tapu sicillince mukayyet olmadıkça paylaşmadan hariç kalacakları ilân olunur .

Çorum Vilâyet Matbaası

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 12 — No. 712

ÇARŞAMBA

23 - Mayıs - 1934

Nushası - 3 - kuruştur.

İstikbalin kuvvet menbaları

İstanbul Üniversitesi Elektirik Enistitüsü Müdürü Prof. Dr. von HİPPEL tarafından

Daha bir kaç sene evvel, insanlar endişe ile dünyanın kömür mevcudunu hesap ediyorlar ve bu kıymetli cevherin ancak bir iki asır daha kifayet edebileceği neticesine varıyorlardı. İstikbale bakan durendiş gözler ufuklarda en korkunç manzaralarla karşılaşıyorlardı: Dünyanın sanayi merkezleri birer birer harap oluyor, ve Çinin zengin kömür havzaları etrafında son bir savaştan sonra insanlik soluktan ölüyordu.

Bu kâbustan kurtulmak için ilim ve fen el ele çalıştı. Güneşin kızgın ışığı altında denizlerden, nehirlerden, göllerden her gün milyonlarca ton su acaba hangi şarait tahtında buhara inkılâp ile yükseliyor ve ebedi bir devri daim halinde tekrar arza safi yağmur şeklinde düşüyor ? İlim ve fen su kuvvetinden istifade etmek çarelerini aradı ve su kuvvetinin müthiş enerjisini elektrik enerjisi haline kalbile binlerce kilometre ötede semere verecek iş şekline sokmayı öğrendi. Vahşî dağları, yabanî şelâleleri ile tabiaten münbit aralıden mahrum olan Norveç gibi memleketler iktisadî varlıklar sırasına geçtiler. Yüksek tevettür nakillerinden müteşekkil büyük şebekeler memleketler arasında bir ağ halini alarak onları müttehit mesaiye sevketmek üzeredir.

İstikbalin alacağı şekil nedir? Dünyanın su kuvvetleri elektrik haline ifrağ edildiktek sonra insanın gündelik ihtiyaçlarını temine kifayet ediyorlar, ışık veriyorlar, hararet temin ve makineleri tahrik ediyorlar. Kömür yavaş, yavaş yüksek kıymetli enerji menbabı olarak kalacak ve yağ, benzin, katran, boya, ilaçlar ve diğer her nevi kimyevî maddeler istihsal maddesi şekline girecektir. Düşünülecek bir nokta varsa o da bu iki kuvvet menbaının, yani su ve kömür mühendislerinin - iktisadî ve siyasî mülâhazalarının aldığı istikamete inkılâcak olursa- her halde kifayet etmiyecektir.

Dünyanın su kuvvetleri toprak altındaki hazineleri gibi fazla nisbette gayri mütesavi olarak taksim edilmiştir. Vakıa elektrik enerjisi nisbeten kolaylıkla nakledilebildiği gibi ilim ve fen esasen bu enerji nakli keyfiyetinin gittikçe daha iktisadî bir şekil alması için mütemadiyen uğraşmaktadır. Buna rağmen inkişafı tahdit eden bir cihet varsa o da elektrik enerjisinin kuvvet menbaından müstehlike madeni nakiller vasıtasile yani kablo veya hava hatları ile sevkedilmesi mecburiyetinin gayri kabili ictinap görülmesidir. Ekseriyet itibarile su kuvvetleri iktisadî noktai nazardan hiç te elverişli olmayan yerlerde, meselâ yüksek dağlar arasında bulunduklarından, bunların nakli için tedbir ittihazı müthiş masrafları mucip olacağı gibi, tesis edilen nakillerin kar ve fırtınalardan mahvolması tehlikesi de vardır. Bu suretle uzak müstehlikler için iktisadî noktai nazardan su kuvvetinden istifade ekseri süale değer bir mahiyet almaktadır.

Diğer cihetten siyasî sebepler kuvvet temini cihetinden bir memleketin fazla nisbette komşusunun tahtı tesirinde kalmasına manidir, çünki bu takdirde herhangi bir siyasî anlaşmamazlık vukuunda müstahsil memleketin enerji nakillerini bir el hareketi ile inkıtaa uğratmasile müşteri memleketin mağlubiyeti temin edilmiş olurdu. Hatta, bir memleketin kendi kuvvet tevziatının hakkından fazla temerküz ettirilmesi bile tayyare hücumu bu takdirde memleketin bütün mukavemetini bir iki bomba ile tahrip edecek vaziyettedir. İşte bütün bu sebeplerden dolayı istikbalin inkişafı - hatlarını bu günki ilmin çızdığı - başka yollardan yörümek mecburiyetindedir. Cihan tasavvur edilmiyecek kadar iktidarlara malik enerji menbalarını hamildir ki, insanlık kısa bir istikbalde bunlardan istifade edecektir.

Bunlardan birincisi doğrudan doğruya güneş şuaıdır. Güneş merhametsizce Türkiyenin iç bozkırlarını, dahili Asyayı, Afrikayı, arkasında vasi çöller bırakacak derecede kavurarak yakmaktadır.

– Devamı üçüncü sayfada –

Osmancıkta

PANAYİR

Mayısın onbeşinden başlıyarak ondokuzuncu gününe kadar devameden kuzu panayirine civar vilâyet ve kazalarla köylerden bir çok halk ve tüccar iştirak etmiş ve bir haylı hayvan ve mahsulât alım ve satımı olmuştur.

Panayirin nihayeti olan Mayısın on sekizinci cuma günü Cümhuriyet meydanında hazırlanan tribünlerde halkın rahatlıkları gözedilerek, bu havalide meşhür olan pehlivanların iştirakile güreş müsabakaları yapılmış ve müsabakada kazananlara programda gösterilen mükâfatlar dağıtılmıştır .

Panayire gelen halkın yiyecek ve yatacakları mahallince bol bol temin olunmuş ve galebeliğe rağmen alınan tedabir semeresi olarak inzibati hiç bir hadise görülmemiş ve bir şikâyet vaki olmamıştır. Panayirin sükünetle devamı hususunda hükûmet ve belediyenin gösterdiği alâka şayanı şükrandır.

Duygusuzluktan İleri Gelen Doğum kazaları

Annelerin ve çocuklarının sıhhat ve hayatını korumak için Devlet hazinesi büyük masraflar ihtiyarile Çorumda Doğum ve çocuk bakım evi açmış iken halâ duygusuzluk, halâ kötü taassupla inadının üzerinde oturanlar var.

Bunlar doğum esnasında bir kaza zuhur edince yene Doktora müracaat ediyor ve doktoru evlerine koşturuyorlar. Doğum evine nakledilmiyecek bir halde büyük bir kazaya maruz kalmış olan lohusayı evde tedavi etmek mecburiyeti doktoru çileden çıkarıyor.

Dünkü gün böyle bir kaza Kâtip oğlu Mehmet afendinin refikasında zuhur ediyor. Bereket versin ki ölümle neticelenmesi muhakkak olan bu kaza doğum doktoru Etem beyin seri müdahalesile ber taraf ediliyor.

Esasen halı tabiide doğanlar doğum evinde ebelerin yardımile doğururken, ihtiyaç hasıl olmazsa doktor müdahaleye lüzum görmiyor. Şayet doktorun müdahalesine ihtiyaç hasıl olunursa iki hayat birden kurtarılıyor.

Cümhuriyet idaremizin memleketimize pek büyük bir lutfu olan Doğum evinin kadir ve kıymetini bilerek her kesin doğum için oraya gelmesi kendi ve çocuğunun hayat ve sıhhati için elzemdir .

Doğumevinde doğurmak için ne bir ücret vene beş para bahşiş ve saire namile bir masraf yoktur.

Herkesin bu mühim noktaya dıkkat etmesini tavsiye ederiz.

Cinayet

Ve bir İnzibat neferinin ölümü

Ayın 16 ıncı çarşanba gicesi saat 12 raddelerinde Umumhane ittihaz edilen mıntakada iki jandarma neferinin Umumhaneye girmek istediğini gören Askerî inzibat neferlerinden Bekir oğlu Hasanla Emir oğlu Ethem tarafından jandarmalar yakalanarak merkeze getirilmekte iken aralarında çıkan kavga üzerine jandarmalar fırsat bularak kaçmışlar ise de bunlardan biri yolda tekrar yakalanmıştır. Yakayı ele veren jandarma ikinci defa kaçup kurtulmak maksadile, üzerinde bulunan pıçakla inzibat Hasanı sağ bacağının kasığına yakın yerinden ağır surette yaralamış ve zavallı Hasan aldığı yaranın tesirile 3 saat sonra memleket hastanesinde vefat etmiştir . Vakayı haber alan Alay kumandanlığınca yapılan tahkikat neticesinde katilin süvari jandarma Yalvaçlı Haydar Ali ve arkadaşının da süvari Dadaylı İsmail bulunduğu tesbit edilmiş, ve her ikisi de Divanı harbe verilmişlerdir.

Şu suretle şehiden vefat eden inzibat Hasan için ertesi günü Vali ve Alay Kumandanı beyfendilerle erkânı vilâyet ve memurin ve bir askerî müfreze ve bir takım jandarmanın iştirakile tertip edilen cenaze alayına asker ve bir çok halk da iştirak ederek cenaze merasimi yapılmış ve merhum Hasan ihtifalât ile büyük kabristanda hazırlanan mezarına defnedilmiştir.

Mezarda birinci mülâzım Ragıp bey tarafından merhomun şahsî ve askeri mezayasından bahis ve müessir bir hitabe irat edilmiş ve bu hitabeye Valimiz Arif Hikmet B. Ef. tarafından mukabelede bulunulmuştur. Şehiden ebediyete intikal eden zavallı Hasana Tanrıdan rahmet diler ve Kumandanları Salâhattin beyfendi ile diğer Erkânı askeriyeye ve arkadaşlarına taziyetlerimizi sunarız.

Tarih tetkikleri :

Çorum Şairleri

Şair Arif (8)

Yazan: Çorum Halkevi Dil, Tarih, Edebiyat şubesi komite ve konferans kolu azalarından Muallim Rifat Rami

— Her hakkı mahfuzdur —

Dördüncü Alayın Başkâtibi Didari efendiye Bahariye

Makdemi tazebahar oldu münevver sünbül
Kaflei kişver ezharına rehber sünbül [1]
Çimen etrafına dagıttı nihali sebzin
Sanki iklimi aduye kodu leşker sünbül
Nevnihali şeceri bağıremdir göya
Eyledi âlemi ıtrile muattar sünbül
Dokunma teline badı baharı saharî
Hoş hıramile salup âleme şehber sünbül
Enbeteallah deyicek ana münadii saba
Kalktı kim eyleye ol nağmei ebri sünbül
sebze sandukunu açup hocai attarı bahar
Birde gördümki derunündeki gevher sünbül
Sanki her bir çiçeği düğmei sîmîni sefit
Kalemi kudret ile nakşi musavver sünbül
Olşehi kişver ezhari baharin kapusun
Bekleyüp dürriyetim gibice titrer sünbül
Benzedirdim ani keh zülfü perişanii yar
Arasından görünen cephei dilber sünbüi
Keh unkudu zevahir ya kevakipte kıran [2]
Ya sabahı ufkun fecri mükerrer sünbül
Tuğveş sarkıdup etrafına sebzi zülfün
Sanki avizei kandiii mücevher sünbül
Olmadı hüsnüne mağrur fenasın düşünüp
Serfürü anın çin oldu mükedder sünbül
Üç aly kar çiçeği sınıfı redif Arif
Oldu dördüncü alay kâtibi defter sünbül

Sivasa nefye gitmeden bir gece evvel yazılmıştır [3]

Bağı dehr icre nekim olsa hüveyda hasıl
Nevi mahluka sakın nisbeti olma kail
Nıkübet telhu şirini serdü germi
Sadü nahsı feleği âlemi balâdan bil
Ne gelür desti beşerden ger ola şahüvezir
Olucak oldahi sen gibi hudadan sail
Hakka tafvizi ümur eyle bırak tedbiri
Olayım dersen eğer maksada ey dil nail
Ekilen arsai âmale nice tohmu emek
Kangısı neşvünüma kesbedüp oldu kâmil
Sine safol yörü bu halkı cihan icre temaın
Olmaya sinede tevhidine mahlûk hail
Zeydü amrile niçun eyleyesin niza
Kader ahkâmını encam olıcak sen hamil
Arifa eyleme tazyii nefes dünyada
Herne makdurün ise hak sana eyler vasıl

M Harfiyle Ankarada Taceddin Dergâhında lâyihai saniha [4]

Şehsüvari arsai mecnuninem divaneyim
Ta ezel şem'i cemali dilbere pervaneyim
Tabeşi aşkınla yanmış dil acep suzaneyim
Koy beni şahim o şevka ta ölünce yanayım

* * *

Mushafi hüsnün okuyan sıdkıle bir kerrece
Dü cihanda istemez gayri kitap yabir hoca
Dide giryan subhadek aheyleyüp der her geee
koybeni şahim o şevka ta ölünce yanayım

* * *

Nurü vechin pertevi hurşidi olsaydı ayan
Âlemi dillerde koymaz idi tariki güman
Elmedet ya rafiüzzülümat okurlar kutsiyan
Koybeni şahim o şevka ta ölünce yanayım

* * *

Eyşehinşehi akalim cemalile kemal
Vadii hicranda uşşak oldular hep payimal
Nola bir gez eylese tevfikı vuslat zülcelâl
Koybeni şahim o şevka ta ölünce yanayım

* * *

Kabili şarh olmadı halâtı ol bezmi mülün [
Gülşeni vasfında ebkemdir zebani bülbülü
İtirafı aczedüp söyler bunu Arif kulun
Koybeni şahim o şevka ta ölünce yanayım

— Daha var —

[1] Kafle: Kafilenin muhaffefidir

[2] Kıran: Bir nevi yıldız

[3] Amasya Mutasarrıfı Hilmi paşa [...] araları açıldığından Amasya Meclis idare[...] mazbatasile Sivasa nefyedilmiş ve menfa[...] sekiz sene kaldığı avdetinde Şeyhulislâm[...] yazdığı münşiyatında mevcut arzuhalınd[...] anlaşılmıştır. O zaman Çorum Amasya[...] bağlı bir müdürlük idi. Bu şiiri işte [...] nefyinden bir gün evel yazmıştır. Tarihi[...] bulamadık.

[4] Şair Ankarada Taceddin dergâhı[...] ziyaret etmiş ve bu şiir orada sünuh etmi[...] kalbe doğmuştur.

[5] Mül: Bade, şarap, mey, rakı

— Lutfen düzeltiniz —

Bundan evelki nushanın ikinci sahife[...]nin birinci sütunündeki (R) harfli şiir[...] üçüncü mısraınındaki (afitap) âfitap, s[...] mısraındaki (per) pür, (Z) harfli şiirin iki[...] mısraındaki (Şüşt) şüst, beşinci mısrağı[...]daki (aciz) âciz, onuncu mısraınd[...] (seyrap) seyrab, (L) harfli şiirin iki[...] mısraındaki (göyün) köyün, olacaktır.

iki şaki hapisaneden kaçtı

Yol kesmekten suçlu olarak onar buçuk seneye mahkûm ve bununla beraber diğer birçok suçlardan muhakeme altında bulunan azılı şakilerden, Yozgadın Gidiler köyünde kayitli ve Sungurluda çadırda oturanlardan kürt kara Haydar oğlu Memo ve Sungurlunun Sarısoku köyünden şaki Hacı oğlu Çöllo hükûmet civarındaki kârgir binada mevkuf bulundukları halde daha bir çok arkadaşlarile binanın altından dört metro derinliğinde çukur açarak temel altından harice lağam almak suretile hazırlanarak ayın yirminci gecesi geç vakıt kaçmağa teşebbüs etmişler ve bunlardan Memo ile Çöllo ilk defa lağamdan çıkarak karanlıktan bilistifade növbetçi jandarmaya anî bir surette hücum ve elinden silâhını almak teşebbüsünde bulunarak ellerinde bulunan demir çivilerle növbetçiyi yedi yerinden ağır surette yaralamışlar ise de silâhını almağa muvaffak olamamışlardır.

Bu esnada yetişen kontrol jandarma Mustafanın attığı silâh sesi üzerine karagoldan jandarmalar yetişmiş ve bu iki kişi de karanlık dolayısile firara muvaffak olmuşlar isede diğerlerinin kaçmasına imkân bırakılmamıştır.

Ağır yaralı jandarma Osman oğlu Ömer hastaneye kaldırılmış ve kaçanlar için merkezden ve Vilâyetin her tarafından müfrezeler çıkarmakla beraber firarın sureti vukuu ve esbabı hakkında tahkikata devam edilmekte bulunulmaktadır.

Zabıta firarileri yakalamak için pek büyük itina ve gayret sarf etmekte olduğundan hemen bu gün, yarın elde edilmeleri memuldur.

Tamim

Resmî Gazeteden :

2395 numaralı kazanç vergisi kanunu hakkında (1) numaralı umumî tebliğ

— 711 numaralı nushadan artan —

Eski kazanç vergisi kanununun 64 üncü muaddel maddesinde mevzu, tahakkuk ve tahsil müruru zamanları ve bilhassa tahsil müruru zamanının mebdeinin tayini, muhtelif içtihatlara sebebiyet verdiği malûmdur. Yeni kanunun müzakeresi sırasında muvakkat ikinci maddede yazılı müruru zamanın mebdei hakkında da yeni kanunun 78 inci maddesinde tayin edilen mebdelerin esas tutulacağı mazbata muharriri tarafından beyan ve keyfiyet zapta geçirilmiştir. Müruru zaman müddetlerinin hesabında bu cihetin nazarı dikkate alınması lâzımdır.

IV – Yeni kanunun 8 inci maddesi mucibince umumî, mülhak ve hususî bütçeli daire ve müesseselere, bankalara, sermayesinin en az yarısı Devlete ait olan müesseselere ve menafii umumiye[...] hadim cemiyetlere ve imtiya[...] şirketlere karşı taahhüdatta b[...]lunan müteahhit ve mültezimler[...] vergileri, mezkûr daire ve mü[...]seselerce kendilerine yapılan [...]diyat arasında kesilecekse de, [...] hüküm kanunun mer'iyeti tar[...] olan 1 haziran 1934 tarihinde sonra ve muvakkat 2 inci mad[...] hükümleri dairesinde tatbik o[...]nacaktır.

Yeni kanunun 8 inci maddesi[...] 2 ve 3 numaralı fıkralarında ya[...] mükelleflere ait vergilere, aynı s[...]retle 1 Haziran 1934 tarihinde itibaren yeni kanun hükümle[...] dairesinde tevkif ve istifa olun[...]caktır.

Binaenaleyh 1 Haziran 193[...] tarihine kadar kanunun 8 in[...] maddesinde yazılı mükellef[...] [...]hakkında da, eski kanun hükümleri dairesinde muamele olunacaktır,

V - Eski kanun hükümleri dairesinde verilmiş olan ve yukarıdaki maddelerde, 1934 malî yılı vergilerine esas ittihaz edileceği zikredilen beyannameler üzerine yapılacak tarhiyat, yeni kanunun 39 uncu maddesi mucibince muvakkat tarhiyat şeklinde tebliğ ve tahakkuk eden vergiler de yeni kanun hükümleri dairesinde taksit müddetlerinin hulûlünde tahsil olunacaktır.

VI - Bu tebliği, 2, 3, 4: - numaralı tebliğler takip edecek ve yeni kanunun izaha muhtaç noktaları sür'atle bildirilecektir. Tatbikatta müşkülât görülen noktaların acele Vekâletten istızanı tavsiye olunur.

[...]tikbalin kuvvet menbaları

— *Birinci sayfadan artan* —

[...]Halbu kı, güneşin bir tek şua[...]a bütün bu çölleri münbit bah[...]er ve zengin zahire anbarları [...]ine koyacak kuvvet gizlidir. [...]lnız şimdiki halde güneş ışığına [...]yevî yahut elektrik enerjisi [...]line tahvil edecek ve ondan is[...]de imkânını bahşedecek akû[...]latör henüz mevcut değildir. [...]lim bu akûmülatörün izi üze[...]dedir, ve yirmi senedenberi [...]ların atomlar, moleküller ve [...]teri üzerine olan tesirlerini ve [...]i istikamette atom fizikal ame[...]elerinden şuaat istihsalini tetkik [...] meşguldur. Bu tetkikat şim[...]ki halde fennî istimal cihetini [...]şünmeksizin görunürde ancak [...]r hakikatı meydana çıkarmaya [...]tuftur. Ve işte bu sebepten [...]layıdır ki bu tetkik istikameti [...]sanlığa "güneş akûmülatörünü" [...]d'ye edecektir, çüki fennin te[...]kkiyatını kendiliğinden elde [...]tiği kanaatı temamile yanlış [...]r nazariyedir. Fen fikirlerini ve [...]kikatlerini ilme medyun olan [...]r birleştiriciden başka bir şey [...]eğildir.

İlmî şuaat tetkikatı bu gün artık [...]uvvetlice bir ark lambasının ışığı [...]e ufak bir motörü tahrik edecek [...]aziyete gelmiştir. On sene sonra [...]aziyetin her halde aynı noktada [...]almıyacağı ise âşikârdır.

Cihanın ikinci ve en büyük [...]uvvet menbaını atom zerratı [...]eşkil etmektedir. Müvellidülma, Müvellidülhumuza, kurşun, altun [...]e plâtin gibi her nevi kimyevî [...]unsurlar zerre halinde unsurlar [...]olan atomlardan mürekkeptir. Müvellidülma gazının bir milimetre mik'abının bir milyonda biri içinde, [...]bütün dünyada yaşayan insanlar[...]dan fazla müvellidülma atomları [...]mevcuttur. Bir atomun büyüklüğü [...]nisbeti bir santımetre mik'abının [...]işgal edeceği mahal ile mukayese [...]edilecek olursa, elde edilen netice bir çocuk topunun Kürreiarza nazaran vaki vüs'at nisbetine musavi olur.

Buna rağmen, ilmin tetkik vasıtaları tasavvur edilmiyecek kadar küçük olan bu âlemlerin bile içine girebilmiştir. Son on senenin tetkikatı neticesinde atomların tarzı terkiplerini - bir mimarın inşaatını tanıdığı kadar - tanıya bilecek vaziyete geldik. Atomların mürekkebatının iç safhası hakkında şimdilik elimizde ancak gayri muayyen nazariyeler mevcuttur. Sabit olan bir nokta varsa, o da şudur ki bir atom zerresi, merkezindeki atom nüvesi hariç kalmak üzre boştur, ve amelî noktai nazardan atomun bütün kuvveti bu nüve içinde temerküz etmektedir. Beyazıt camiinin boş kürei arzın tam vasat noktasında durduğunu farzedecek olursak, atom nüvesi de tıbkı bu teşbih gibi kendisi için divasa olan atom kılıfı içinde bulunmaktadır. Buna rağmen atom tetkikatı tasavvuru bir kat daha adimülimkân olacak derecede küçük olan bu vüsati bile tesbite cesaret ediyor.

Tecrübe ve tetkikat usulleri tam manasile bir hap şeklini göstermektedir. Atom nüveleriyle veyahut elektrik anasırı esasiyesini teşkil eden elektronlar ile atom nüveleri üzerine atılır, uçuş hattı tarassut olunur. İsabet ve tahrip tesirleri tetkik edilir ve bunlardan atom nüvesinin tarzı tarkibi tesbit olunur. Tabiatile hedefin favkalade olan küçüklügü karşısında mermi ekseriyetle isabet etmediğinden bir tek isabet temin edebilmek için milyonlarca atom nüvesini birden atmak icap eder. Fizikçi bu masrafa memnuniyetle katlanmaktadır, Çünki elde edeceği netice onu tatmin edecektir.

Kimyakerlerin ruyalarını teşkil eden anasırı bir birine karıştırmak suretile kıymetsiz madenden altın yapmak hülyası bugün ufak nisbette tahakkuk etmiştir. Endaht esnasında atom nüvesinin içine isabet vaki olur ve mermi nüve içinde saplanıp kalırsa, unsur; evvelden tesbit edilebilecek bir şekilde başka bir maddeye inkılâp eder. Halbuki, ekseriyetle netice başka türlü tecelli eder. Atom nüvesi bir dinamit deposu gibi müthiş bir kuvvetle infilâk edebilir. ve ancak bu hadisenin ender olması dünyayı altüst etmeden vikaye etmektedir. Çünki bir atom nüvesinin bu infilâk amiz harabisi ile daha hafif anasıra inkılâbı şimdiye kadar hududu tayin edilemeyen bir vüsattedir Santimetrelerce kalınlıkta bır kurşun zırhı atomların ınfılak parçaları ile delik deşik olabilir. Elektrik nisbetlerile beyan edilecek olursa, sarfolunan 400.000 votluk bir mermi enerjisi ile meselâ 16 milyon volt elde edilebilir.

Güneş şuaatı ve atom nüveleri enerjisi istikbalin zengin kuvvet depolarıdır. Şimdiki halde bu depoların keşfi hususunda Almanya, İngiltere ve Amerika birinci safta geliyorlar. İstanbul Üniversitesinin ilmî mesaısının bu mesainin kıymetini müdrik olanlar tarafından himaye edilmesi şartile insanlığın bu inkişaf tarihi için Türkiye namına dahi mühim vazifeler görmesi temenni olunur.

Kazanç Vergisi Kanunu

Kanun No : 2395 Kabul tarihi : 22 - 3 - 1934

— 710 Numaralı nushadan artan —

Tefrik veya yeniden tayin suretile bulunacak iratlara karşı yapılacak itirazlar, kazanç itiraz komisyonlarınca tetkik olunur.

Yukarıki fıkralar mucibince tefrik ve tayin edilmiş olan gayrisafî iratlar, Bina Vergisi Kanununa göre binanın gayrisafî iradı tadil edilinciye kadar kazanç vergisi tarhında esas tutulur.

Bu maddeye dahil olan mükelleflerden aynı dükkân veya idarehanede beyannameye tâbi teşebbüsatı memzucen yapanlar ticaret ve muameleleri mecmuu üzerinden umumî hükümler dairesinde beyannameye tâbi tutulurlar.

187 numaralı bina vergisi kanunu mucibince takdir edilen gayrisafî iratların her senenin ikincikânun iptidasındaki vaziyeti vergi tarhına esas olur.

Vergiye tesiri olmıyan muameleler

Madde 18 - İşgal ettikleri mahallerin gayrisafî iratları üzerinden vergiye tâbi tutulanlar, aynı mahalde kazanç vergisinden muaf eşya da satacak olurlarsa, bu satışları için gayrisafî irattan tenzilât yapılmaz.

Serbest meslek erbabı

Madde 19 - Serbest meslek erbabı işgal eyledikleri yazıhane, idarehane ve muayenehanelerinin gayrisafî iratları üzerinden vergiye tâbidirler.

Serbest meslek erbabından evlerinin bir kısmını idarehane, muayenehane, yazıhane ittihaz edenler veyahut muayyen yeri olmaksızın çalışanların ikametlerine ait olan binanın veya apartman dairesinin gayrisafî iradının yarısı bu mükelleflerin vergilerinin hesabında matrah olur.

FASIL : 3

Gündelik gayrisafî kazanç

Diğer meslek ve teşebbüs ve hizmet erbabı

Madde 20 - Aşağıda yazılı:

A) Denizlerde, nehir ve göllerde (Vapur ve istiap hacmi üç yüz tonilâtodan ziyade gemiler hariç olmak üzere) ve karada mal sahibi veya müstecir sıfatile her nevi nakil ve cer vasıtası işletenler.

B) Seyyar halinde çalışan her nevi sanatkârlar, simsarlar ve tellâllar, kabzımallar, madrabazlar ve 30 uncu maddede sayılan küçük ticaret ve sanat ve hirfet erbabı nezdinde çalışanlar.

C) Birinci maddenin (D) fıkrasına dahil iş ve teşebbüs erbabi

Gündelik gayrisafî kazançları üzerinden vergiye tâbidirler.

Sulardaki nakil vasıtalarına ait kazançların takdiri

Madde 21 - Denizlerde, nehir ve göllerde üç yüz tonilâtoya (üçyüz dahil) kadar istiap hacmi olan vapur ve motör ve gemi sahiplerinin ve nakil vasıtalarında çalışanların gündelik gayrisafî kazançları her yıl ikinci kânun başında mahallinin en büyük malmemurunun veya tevkil edeceği zatın reisliği altında, varsa en büyük liman memuru ile meslekî teşekküller tarafından iki azadan, bu teşekküller bulunmadığı takdirde ticaret odalarınca, ticaret odası olmıyan yerlerde belediyelerce azaları arasından veya hariçten seçilecek ehliyet ve ihtısası olan keza iki azadan mürekkep komisyon marifetile aşağıdaki hususlar gözetilerek vasıtaların nevilerine, yıllık çalışma günlerine ve sahalarına göre takdır olunur.

Vasıtaların :

A - Bir liman dahilinde,

B - Bir limanın muhtelif iskeleleri arasında,

C - Muhtelif limanlar arasında,

Çalışmalarına, çalıştırılanların diplomalı ve diplomasız olmalarına ve ihtisaslarına göre üçer dereceye ayrılırlar.

Kara nakil vasıtalarına ait kazançların takdiri:

Madde 22 - Karada her nevi nakil vasıtası sahiplerile bunlarda çalışanların gündelik gayrisafî kazançları;

Vasıtaların :

A) Bır Şehir veya kâza hududu dahilinde,

B) Vilâyet hududu dahilinde,

C) Muhtelif vilâyetler arasında,

Çalıştıklarına göre her nevi üç dereceye ayrılarak 21 inci maddeye göre teşekkül edecek komisyonlar tarafından takdir olunur. Bu halde komisyonda liman memuru bulunmaz.

ZAMAN

İstanbulda yeni bir sabah gazetesi

" Matbaai Ebüzziya ,, Mayısın sonlarına doğru " Zaman ,, ünvanile yeni bir sabah gazetesi neşrediyor.

En maruf gazete muharrirlerinin " Zaman ,, da çalışmaları temin edilmiştir. " Zaman ,, gerek dahilî ve gerek haricî havadisi vaktinde ve çok muvazzah vermeğe çalışacak, siyasî icmaller, ictimaî, ahlâkî, fennî, edebî, ilmî, iktisadî bahisler için de mühim kısımlar tahsis edecektir.

" Zaman ,, ı bekleyiniz. " Zaman ,, en ciddî ve en iyi gazetemiz olacaktır.

Çorum Sıhhat ve İctimaî muavenet Müdürlüğünden

Esgari kilo	Azamî kilo	
3500	4000	Has ekmek
1500	2500	Koyun eti
250	400	Sade yağı
400	500	Pirinç
80	100	Tuz
150	250	Şeker
2500	3000	Süt
800	1000	Gaz yağı
250	350	Sabun
45		Salça
30	50	Kuru üzüm
20	50	Pirnç unu
20	50	Makarna
50	70	Has un
200	300	Kuru soğan
350	450	Patates
15	30	Ku. çiçekbamya
200	250	Taze fasulya
100	120	Kabak
250	300	Batlıcan
100	150	Tomates
150	300	Isbanak
130	200	Pırasa
100	150	Lahna
80000	100000	Odun
00	50	Kuru fasulya

Çorum: Doğum ve Çocuk bakım evinin 1 - 6 - 934 tarihinden 31 - 5 - 935 tarihine kadar bir senelik ihtiyacı olan yukarıda isim ve mikdarları yazılı 26 kalem erzak vesairenin 16 - 5 - 934 tarihinden itibaren 20 gün müddetle mevkii münakasaya konularak 5 - 6 - 934 tarihine müsadif salı günü saat 15 te ihalesi icra kılınacağından taliplerin yevmi mezkürde Sıhhat ve İctimaî muavenet Müdüriyetinde bulunmaları ve fazla izahat almak isteyenlerin de Sıhhat ve İctimaî muavenet Müdüriyetine müracaat etmeleri ilân olunur .

Çorum Sulh Mahkemesinden

İlânen yapılan davetiye üzerine mahkemeye gelmiyen Kubbeli M. den Çakırlı oğlu Nuriye giyap kararının da ilânen tebligat icrasına karar verildiği, muhakemenin 20 - 6 - 934 tarihine bırakıldığı ilân olunur .

Çorum Hapisane Müdürlüğünden

Hapishanenin birinci altı aylık asgarî seksen bin ve azamî yüz yirmi bin kilo ekmeği yirmi gün müddetle münakasaya konmuştur. Talip olanların yüzde yedi buçuk kuruş teminat parasile birlikte 31 - 5 - 1934 tarihinde perşembe günü saat 14 te komisyonu mahsusuna müracaatları ilân olunur .

Ç : Askeri Mübayaat Komsiyonundan

Çorum alayının ihtiyacı olan sabun taahhütte iken müteahhit taahhüdünü ifa edemediğinden mukavele fesh edilerek müteahhit hesabına (3700) sabun münakasaya konulmuştur.

Evsaf ve şeraiti ögrenmek isteyenler her gün komisyonumuza müracaat edebilirler.

İhalesi 11 - 6 - 934 saat (15) de olup nakıt teminatının (155) lira olduğu ilân olunur.

Çorum sulh hukuk hakimliğinden

Çöplü mahallesinden Nalçacı oğlu Ali hafızın mahalleden Nalçacı oğlu Hilmi ve Hamit ve Hatice aleyhlerine açtığı izalei şuyu davasının icra kılınmakta olan muhakemesinde ikametgâhı meçhul olan müddeialeyhlerden Hilmiye ilânen gıyap kararı tebliğine mahkemece karar verilmiş olduğundan 18 - 6 - 934 tarihinde mahkemeye gelmiyecek olursa muhakeme gıyabında cereyan ile bir daha kabul edilmiyeceği ilân olunur.

Zayi mühür

931 tarihli namıma mahkûk mühürümü gaip ettim. 933 tarihli yenisini aldım. Eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

Battal oğlu taşçı Gazi usta

Çorum icra dairesinden

Sağrıcı sokağından Kayyum oğlu Ahmet efendiye ezgayri masraf 8640 kuruş itasına borçlu çiftlik mahallesinden kıl Yusuf oğlu İhsanın işbu borcundan dolayı ibrahim çayırı mevkiinde bir tarla ve bir bağın aşağıdaki yazılı hudutlar dahilinde hissesine haciz konularak evelce satılmasına karar verilmiş ve müzayedeye çıkarılmış isede mezkûr hüküm nakzan gelmiş olup icra olduğu noktada kalmıştır ve bu defa tekrar alınan karara binaen icranın kaldığı noktadan devamına başlanılmış olup işbu bağ ile tarladaki hisseleri satlığa çıkarılmıştır. Hududu: İbrahim çayırı mevkiinde şarkan kürt oğlu Osman veresesinin harap bağı garben Burhan oğlu Mahmut cenuben Burhan oğlu Mahmut şimalen topal oğlu veresesi ile mahdut bağ ve İbrahim çayırı mevkiinde vakı şarkan tabak Fevzi oğlu Mehmet usta garben yol cenuben sabuncu oğlu enver tarlası şimalen kayiş zade Ulvan efendi tarlası ile mahdut bir kıt'a tarla olup işbu bağın 32 sehimde 14 sehmi ve tarlada da dörtte bir sehmi borçluya ait olup bu hissesi satlığa çıkarılmıştır.

Kıymeti: işbu bağın temamına 125 lira ve tarlanında temamına 100 lira kıymet takdir edilmiştir. Mezkûr bağ ile tarla gazete ile ilân tarihinden itibaren otuz gün müddetle açık artırmaya çıkarılmıştır. Hitamı olan 23 - 6 - 934 Cumartesi günü saat 15 te ihalesi icra edilecektir. Satış peşin olup bilumum masraflar müşteriye aittir. Bu gayri menkul ile temin edilmiş alakası olanların 20 gün içinde icra dairesine müracaat etmedikleri takdirde hakları tapu sicillince sabit olmadıkça paylaşmadan hariç kalacaktır. Talip olanların yüzde yedi buçuk pey akçası ile icra dairesine veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamilen icra dairesine müracaatları ve işbu birinci artırmada verilen pey muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde son pey baki kalmak şartiyle artırma 15 gün daha temdit edilerek hitamı olan 9 - 7 - 934 Pazartesi saat 15 te son ihale yapılacaktır. Artırma 23 - 6 - 934 tarihinden itibaren herkese açık bulundurulacağı ilân olunur.

Çorum icra dairesinden

Yavruturma mahallesinden H lil oğlu Osman efendiye maa ma raf 6105 kuruş itasına borç mahalleden Eşme oğlu Ali ma dumu Arifin işbu borcundan d layı ipotek etmiş olduğu bir kı tarladaki hissesinin satılması karar verilmiş olduğundan iş tarladaki 48 sehimde 9 sehmi a tırmaya çıkarılmıştır.

1 - Evsafı müştemilatı: Hıdır altı mevkiinde şarkan Kılıçkır oğlu Mehmet garben Derben oğlu Hacı Hüseyin efendi tarl cenuben yol şimalen hark a ile mahdut tarlanın 48 sehim 9 sehmi borçlu Arife aittir.

2 - İşbu tarlanın temamı 500 lira kıymet takdir edil olup mezkûr tarla gazete ile ay müddetle artırmaya çıkarı son günü olan 22 - 6 - 934 C martesi günü saat 15 şe kad ihaleye devam edilecektir. Ta olanların ilân tarihinden itibar yüzde yedi buçuk pey akçası veya millî bir bankanın temin mektubunu hamilen icra dair sine müracaatları lâzımdır.

3 - Yapılan birinci artırm neticesinde verilen pey kıyme muhammenenin yüzde yetmiş b şini bulmadığı takdirde son ver len pey baki kalmak şartile iha on beş gün daha temdit edil rek hitamı olan 8 - 7 - 934 Paz günü saat 14 de son kati ihale icra edilecektir.

4 - İşbu gayri menkulde b hak ve alakası olanların ilân ta hinden itibaren 20 gün içind icra dairesine müracaatları aks takdirde hakları tapu sicilinc zayiedilecekleri ilân olunur.

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işler için Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 150 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 - kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Ayı « « - 25 - «

Çorum Vilâyet Matbaası

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 12 — No. 713

ÇARŞAMBA

30 - Mayıs - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Telgraf Haberleri

Ankara : 28 (A. A.) - Büyük Millet Meclisinde dün Türkiye Cümhuriyeti ile Bulgaristan Kralığı arasında aktedilen ticarî itilaf namenin tasdiki müzakeresi esnasında Diyarbekir Meb'usu Zülfü bey söz almış ve Bulgaristanda bir hükûmet tebeddülü olduğundan bahisle re'sikâre gelen yeni hükûmetin bu günki siyaseti nedir diye sormuştur Hariciye Vekâleti Vekili Dahiliye Vekili Şükrü Kaya bey şu cevabı vermiştir. Bulgaristanda dahili vaziyet dolayısile hükûmet tebeddülü olmuştur. Hükûmetin beyannamesi bizim ajanstada neşredildi. Tabiî okumuşsunuzdur. Bulgaristan Başvekilinin Sefirimize olan beyanatı Türkiyeye olan dostluğun daha sıkı olarak devam edeceği merkezindedir. Biz milli olan bu hareketi sempati ile takibetmekteyiz. Komşularımızın kuvvetli olması bizimde menfeatimizdir. Kuvvetli ve münferit bir hükûmetle anlaşmak bizim için daha kolaydır. Bunu müteakip Konya Meb'usu Refik bey söz almış, millî sahada bu emimiyetin tahakkukunu bekleriz demiştir.

Ankara (A. A.) - 28 İktisat vekili dün İktisat vekaleti teşkilat ve vazifelerine ait kanunun müzakeresi esnasında soruları sûallere verdiği cevapta demiştirki; biç bir vekil, hiç bir mebus, üzerinde mesuliyet taşıyan, biç bir fert devletin parasını lüzumsuz yere sarfedemez ve buna imkânda mutasavver değildir. İktisat Vekâleti diğer Vekâletlere nazaran maaş üzerinde bir berk vücude getirmek fikrinde değildir. Fakat her Vekâletin kendine göre hususiyetleri olduğu gibi İktisat Vekâletinin de ihtisas şubeleri vardır. İhtisası ödemek lâzımdır. İhtisas ödenmediği, liyagat maddeten de takdir edilmediği takdirde işler yörümez. Biz yalnız memleket dahilinde çalışan bir teşekkülü temsil etmiyoruz. İktisat vekâletinin mesaisi beynel mileldir. Cihan şumuldur ve aynı zamanda vatan şumuldur. Bütün cihanla münasebet ve irtibatımız vardır. Celâl bey; bundan sonra yakında senayileşme programımıza ait olan kanunun geleceğini ve heyeti umumiyeden salahiyet isteneceğini söylemiş ve beyanatına devamla memlekette beş sene zarfında kırk milyonluk iş yapacağız, bunun muntazam hesaplarını yapmak lâzımgelir. Muntazam hesap yaptıktan sonra yapılan inşaatı kontrol mevzuu bahistir bunlar ehliyet sahibi insanlarla olur. Bu insanlar dünyanın her yerinde taziz ve taltif edilen insanlar. Bunların ehliyetine emin olmazsam nasıl mesuliyet tahmil edeceğim. İşin ciddiyeti ve ehemmiyetile mütenasip adamlar bulacağız. Memleketin vergisi ve bütcenin tevazünü noktasından çektiği iztirabı her kesten eyi bilen ve yakından gören bir adamım. Fakat israf ne kadar kötü bir hareketse, fazla para vereceğim diye işleri ehline vermekte imsak etmek te memleket için o kadar zararlı olur.

Vekil bey; bundan sonra komiserliklere geçerek bu komiserlerden çoğunun kanunî mürakabeyi yapmadıklarını ve yapamadıklarını şöylemiş ve onları merkeze toplayacağız, başlarına bir şef tayin ve vazifelerini de bir nizamname ile tesbit ve tayin edeceğiz, üzerlerinde ciddî takayyüt ve tasfiye yapacağız demiştir.

Tahvilen iadei memuriyet

Çorum hapishane müdürü iken Adliye müfettişi tarafından hakkında yapılan tahkikata binaen verilen lüzumu muhakeme kararile bundan bir buçuk sene kadar evvel işten el çektirilmiş olan Osman bey hakkındaki Adliye takibatı kısmen beraat ve kısmen de 2030 numrolu af kanunile muameleden kaldırılmış olduğundan kendisi Adliye Vekâleti Celilesince tahvilen Muş hapishane müdürlüğüne iadei memuriyet ettirilmiştir.

Türk Dili Tetkik Cemiyeti

Umumî Kâtipliğinden

T. D. T. C. kuruluşundan beri iki büyük ve geniş araştırmaya girişmişti . Bunların biri, bütün memlekete yaygın olarak yapılan halk ağzından söz derleme işidir. Onbeş aydanberi köylere varıncıya kadar her yerde derlenen öz türkçe halk sözleri kaza ve vilâyet merkezlerinde mükerreren ayıklanarak cemiyet merkezine akmaktadır . Geçen yaz sonlarında böylelikle toplanmış olan 125 binden fazla derleme fişi İstanbul Üniversitesinde, Lise ve Orta mektep hocalarından bir heyet elile taranmış, bunlar arasında dilimizde kullanılır yabancı sözlere karşılık olabilecekler süzülmüştür .

İkinci iş, yine bütün memlekete yaygın olarak geçen yıl yapılan büyük dil anketidir. Bu anketle dilimizde; hele yazımızda en çok kullanılan yabancı sözlerden 1500 e yakını ortaya atılarak herkesten bunlara öz türkçe karşılık aranması rica edilmişti . Gelen karşılıklar Cemiyet merkezinde sıraya konarak gözden geçirilmiş, ilk bir seçme yapıldıktan sonra umumî merkez heyetince tetkikine başlanmıştı .

Bu iki büyük işin verimini genişletmek ve tamamlamak üzre cemiyet bir de kitap tarama işine girişmiş, yerli ve yabancı lugatlerle yazma ve basma eski kitaplardan 150 kadarını bu işi en eyi başarabilecek zatlerin eliyle taratarak bunlarda rastlanan öz türkçe sözlerin dilimizde kullanılan hangi yabancı sözlere karşılık olabileceğini ortaya çıkarmıştır .

İşte bu çalışmaların ilk verimi olmak üzre T. D. T. C. «osmanlıcadan türkçeye söz karşılıkları tarama dergisi » adı altında bir kitap hazırlamış ve basmaya da başlamıştır .

«Tarama sergisi» gerek derleme fişlerinde; yani halk agzında ve gerek kitaplarda bulunan öz türkçe sözleri, dilimizde kullanılan yabancı sözlere karşılık olma bakımından ortaya koyan bir eserdir . Bu dergide dilimize girmiş yabancı sözler esas tutulmuş, bunlar alfabe sırasiyle dizildikten sonra her bir söze derlemeden veya kitaplardan bulunan karşılıklar da keza alfabe sırasile karşısında yine alfabe sırasile gösterilmiştir . Her bir karşılık nereden alınmış ise o da yanıbaşında kısa işaretlerle belli edilmiştir .

Tarama dergisine bir kaynakta bulunmıyan yaratma sözler alınmamıştır . Derlemeden veya kitaplardan gelen sözler üzerinde ilk bir kontrol yapılarak bunların elden geldiği kadar doğru olmasına çalışılmış ise de, umumî olarak, dergiye ham bir dil malzemesi listesi diyebiliriz .

Tarama dergisine kaynaklık eden eserler ile bu dergi için çalışmış olanlardan her birinin adları ve gördükleri iş, derginin baş tarafında gösterilmiştir .

Tarama dergisinin 10 forma tutan ilk fasikülü neşredilmiştir. Bu fasikülde ön söz, işaretler ve kısaltmalar, derginin kaynakları taramada ve dergide çalışanların adları ile A ve B harfleri vardır .

C ve ondan sonraki harfler de Devlet matbaasında basılmaktadır . Derginin her fasikülü cemiyet tarafından reyleri aranacak zatlere meccanen gönderilmektedir . Devlet matbaasından vilâyet merkezlerinde Maarif Müdürlüklerine, kaza merkezinde de Maarif memurluklarına listeler ve kitaplar gönderilmiştir . İstanbul'da bulunan zatler kendi adlarına olan fasikülleri Devlet Matbaası satış yerinden alacaklardır . Cemiyetin merkez teşkilâtına dahil olan kol, bölük ve takım azalarına da cemiyet merkezinden fasiküller çıktıkça verilecektir .

Dergi alan her zatten cemiyetin ricası, buradaki karşılıkları dikkatle gözden geçirerek şu notalar üzerindeki reylerini bildirmeleridir :

1 – Dergide yazılı öz türkçe karşılıkların telâffuzunda, yahut manasında bir yanlışlık, yahut bir eksiklik varmıdır ?

Bilhassa derlemeden gelen sözlerin gerek söyleniş ve kullanış tarzı, gerek manası bakımından azami itina gösterilmesi pek faydalı olacaktır .

2 - Dergide yazılı yabancı dilden gelme sözler için gösterilen karşılıklardan başka halk dilinde yahut kitaplarda o yabancı söze

Tarih tetkikleri :

Çorum Şairleri

Şair Arif (9)

Yazan: Çorum Halkevi Dil, Tarih, Edebiyat şubesi komite ve konferans kolu azalarından Muallim Rifat Rami

— Her hakkı mahfuzdur —

Müstezat

Güldürmedi dehrin elemi didemi bir dem [1]
Hikmet nola bilmem
Gaddarı felek hicrile kıldı bizi mahrem
Giryan ola didem
Küncinei sinemde olan dürrü hayalı
Ümmidi nevali
Taracı heba kıldı cüyuşü elemü gam
Geldi demi matem
Gülberki dili badi fena verdi fenaya
Doşetti belâya
Hakicre nihan oldu o servi kaddiâlem
Ebsar ole pürnem
Satpare kılar nizei ekdar vücudüm
Var ana şühudüm
Urmazsa tabip ana mükâfat ile merhem
Lutfile herdem
Arif gibi gel sabrı bu tıyğa siper eyle
Hazmı keder eyle
Yarap lekel hükmü radeyna diyerek hem [2]
Ol sakitü ebsem

Hengâmı şebabda söylenüp Bozoklu Götlekli zade Süleyman efendiye verildi

Hemnişin olmağa bu bezmi fenade bir dem
Bulmadım tab'ı safa pişime lâyık adem
Herkime hemser yaver deyü keşfetsem raz
Tezce teşhir ede çün kıssai İsa Meryem
Zahira yarı muvafık deyü ülfet etsem
Görürüm batını ızrar ile mari erkam [3]
Ne karib, ne musahir ne bir yari sadık
Etmedi devrü felekte biri şadü hurrem
Komadı gerdişi çarhın sılai rahme mahal
Akraba faslına ağaz edemem hasılı gam
Söze gelse kimi dader kimi de hası peder
Menfaat olmasa hiç birisi olmaz mahrem
Ben bu dehre ne kusur eyledim emma nittim
Eyledi senki kaza bizi nişangâhı sitem
Hamei sun'u ezel böyle yazup taliime
Nıkübed razii takdiri hüdayım her dem
Arifa bağı cihan hasılı bildin ki fena
Aceba niçin edersin tehi israfı rakam

Müftülükten istifa sıralarında Bağdat valisi Ali paşaya nazire olarak yazılmış ve Cemal beye gönderilmiştir [4]

Hemdem oldum gussei fikre kuru evhame ben
Olzaman kim düşmedim kaydi cahı name ben
Halini gördüm yetirdim gevheri ömrüm diriğ
Dane icin murgidili kıldım giriftar dame ben
Kalmışam sahrayı hayrette tek ve tenha garip
Rahi rastını yanılup kaldım sevadi şame ben
Sergüzeştim yazmağa hamem yanar,kurur midat
Olcihetten alamam ahvalimi eklâme ben
Kâh enisi illet oldum, kâh esiri hicriyar
Taliim böyle nidem bu bahti na fercame ben
Neylesem, nitsem, netedbir eylesem, bulsam reha
Ne ılâcetsem cerahatı dili nagâma ben
Kalmış olsaydım eğer âzadelikte bir zaman
Nesebepten duş olurdum bu havayi hame ben
Sayei piri mugande sayedar olsamdı ger [5]
Minnet etmezdim cihanda badei gülfama ben
Gerdişi eyyam eğerçi uymaz ise tab'ıma
Halkıle lâzım mümaşat uyarım eyyama ben
Arif isen sırrın söyle tabiba hikmeti
Müşkülün hal eyler isen razıyım düşname ben

Şair Sivas menfasından avdetten bir kaç gün evvel yazmıştır

Ya ilâhi nedir ol dildeki sevdayi vatan
Daima nakşi zamir hubbi dil arayi vatan
Vadii hasret ehibbaye gönül duş olalı
Görünen dideme her şep yine rüyayı vatan
Burcu ikbali ikamette huzur eyleriken
Ceyşi idbari gumum ettirüp iclâyı vatan
Ruzgârı kaderin öyle hubup eyledikim
Koymadı harmani dilde kehi gubrayı vatan [6]
Dağıdup danei maksumemizi gurbet ile
Şimdi Sivası kılıptır bize mevayı vatan
Sayei âsaf mahrusei Sait paşada
Rahatı nimet bulmuş idik efzayi vatan
Nimeti bağı bihişt olsa dahi gurbette
Geliyor hatıra elbet yine hulyayı vatan
Kani [7] ol baharı çimen enharı
Dürlü esmarü eşcarü ferah cayi vatan
Ehli imani selâh cümle o bezme sükkâm
Kâfirü fasika olmazdı süknayi vatan
Medfeni gavis [8] idi aktap sahabii teb'a
Niçe gevherlere kân arsai pünhayi vatan
Bizi duretme hudaya o ferah bahşadan
Feyzi lutfunla buyur aidi eyvayı vatan [9]
Arifa kat'i ümit eyleme haktan asla
Ola tezgünde nasip sana tamaşayi vatan

— Daha var —

[1] Şairin hemşiresinin vefatında ihtira[...] kalep ile yazdığı anlaşılmıştır.

[2] Diyerek yerinde diyesin var idi [...] bu şekle soktuk, zira diyesin de bir ma[...] yoktur.

[3] Marierkam : Alaca yılan

[4] Sait paşa zade Cemal bey olacak

[5] Aslında (olmasamdı) yazılıdır fak[at] olsamdı olacaktır ve böyle düzelttik.

[6] Keh : Kâhın mahaffefidir.
Gubre: Toz, saman gubar gabra ren[k]

[7] Kanı : Hanı

[8] Gavs : Tarikatte, dervişlikte kutupl[a]rın başı

[9] Eyva : Yerleştirme, iskân etme

karşılık olabilecek başka bir öz türkçe söz varmıdır ?

3 - Dilimizde kullanılan yabancı sözlere gösterilen karşılıklar arasında en uygun ve en çok dile yatgın görünenler hangileridir ?

Tasnifte kolaylık olmak üzre tashih, ilâve veya tercih yolundaki mutalaaların her yabancı söz için takriben 10 - 15 cm. kıtasında ayrı kâgatlar üzerinde gönderilmesi muvafık olur.

T. D. T. C., Bu büyük ülkü işinde bütün milletin el ve gönül birliğiyle çalışması gibi yüksek bir dilekle yapılan bu müracaatın eyi karşılanacağından emin olarak, gerek reylerini verecek yurttaşlara, gerek derginin yayımı işine yazılariyle yardım edecek olan Türk matbuatına şimdiden teşekkürlerini sunar.

Başağrıları ve Göz

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Göz hastalıkları kliniği Ord. Prof. Dr. İGERSHEİMER tarafından

Başağrıları her gün görülen bir şeydir. Sık sık başağrıları olan bir kimse o derece rahatsız olur ki, bu ağrılardan kurtulmak için bütün çarelere baş vurur.

Başağrılarının esbabı pek muhtelif olabilir. Hazımda intizamsızlık, kan devranında bozukluk, en büyük sebeplerindendir. Bilhassa alında veyahut doğrudan doğruya gözün etrafında görülen ağrılar muhakkak gözle münasebettardır. Ya göz bu ağrıların menbaıdır, veyahut da başağrılarının menşeini bildiren bazı tegayyürat gösterir.

Gözden menşeini alan başağrılarının zararsız bir kısmı vardır ki bu da gözün önden arkaya olan kutrunu hali tabiinden daha kısa olduğu zamanda görülür. Buna "Hypermetropie" yani medbasar denir ki bu hal bir çok vakalarda genç yaşta bile okuyup yazarken gözlük kullanılmasını icapettirir. yanlış tayin edilmiş veyahut fena imal edilmiş gözlüklerde göze ağrılar verebilir. Bundan dolayı gözlük tayini için muhakkak bir göz doktoruna müracaat edilmeli, ve bu işi yanlış tasarruf düşüncelerile gözlükcüye bırakmamalıdır. Gözün bilhassa sinirleri çok karnıye ve kezahiye tabakalarının ağrılı iltihaplı hassalıklarıda alın kısmına yayılan başağrıları tevlit ederler. Tabii buradaki başağrıları sebeb nin doğrudan doğruyâ göz iltihabı olduğu kolaylıkla anlaşılır. Gözün tazyikının artmasından (kara su) mütevellit başağrılarının meydana çıkarılması güç olmakla beraber pek ehemmiyetlidir.

Bilhassa kadınlarda görül[...] ve genç yaşlarından itibaren e[...] seriya iztirap verecek bir hal[...] husule gelen ve buna musap olâ[...] larda gözün etrafındaki sinir no[...] talarının hali tabiinden daha fa[...] hassasiyetlerinden başke bir ş[...] bulunamayan bir nevi başağrıla[...] da vardırki bunlar ekseriya teda[...] edilebilirler.

Diğer taraftan, gözün bilvas[...] alakadar olduğu başağrıları [...] vardır. Meselâ : Nöbet tarzın[...] husule gelen gözün önünde ha[...] taya pek fazla sıkıntılar veren [...] vılcımlar hatta bazan muvak[...] görmemezliklerle müterafik b[...] ağrılarıda vardır ki, bunlar ekse[...] ya senelerce tekerrür eden te[...] hurat olup beyin damarlarının [...] şennücî bir halinden münbaist[...] ler. Bunlara "Gözde kıvılcımla[...] müterafik yarım başağrıları" d[...] ler. Nöbetlerin başlangıç ar[...] bilinirse, nöbeti kesmeğe veyah[ut] tahfif etmeğe muvaffak olunabi[...]

Görme sinirlerinde muayy[...]

[...] bazı tegayyüratı ile müterafik olan [b]aşağrılarının - çok şükür pek nadiren tesadüf edilen - bir sebebi [d]e beyindeki urlar veya astalıklardır. Bu hastalıklardan mütevel[l]it beyin tazyikının tezayüdü gör[m]e sinirinde ve beyinin diğer [h]issî sinirlerinde tazyik ârazı husule getirir. Bu vakalarda ekser va[ki]n evvel esas hastalığı göz [do]ktoru teşhis eder.

Uzun müddet devam eden [b]aşağrılarına müptelâ olan bir [k]imsenin kendini göz hekimine [m]uayene ettirmesi lâzım geleceği [t]avsiyesile bu kısa izahata nihayet [v]eriyorum. Bu suretle bütün va[k]alarda değilse bile herhalde bir [ç]oklarında başağrılarının sepepleri bulunabilir ve böylelikle de şikâyetlerin azalma veya bertaraf edilmeleri kabil olur.

Hıfzı bey

Avrupada tahsilini bitirdi

İlk ve Orta tahsilini şehrimizde yapmış olan memleketimizin zeki ve çalışkan gençlerinden Hıfzı bey, Çorumda Velidede oğulları namile maruf âileye mensup olup vaktile İstanbulda Maarif müfettişliği ve Çorumda Orta mektep tarih ve coğrafya muallimliği yapmış ve Adliye mustantıklığında ve mahkeme azalığında bulunmuş olan müteveffa hoca Hüseyin efendinin oğludur.

Hıfzı bey hakkında Vakıt refikımızın takdirkâr yazılarını iftiharla kayit ediyoruz.

[Vakıt Gazetesinden]

Bir Türk gencinin dikkate değer muvaffakıyeti

Hükûmet hesabına İsviçre ve Almanyada Hukuk tahsiline giden gençlerimizden Velidede oğlu Hıfzı bey lisans ve doktorasını ikmal ederek dönmüştür. Hıfzı bey devam ettiği Üniversiteler muhitinde temayüz etmiş ve İsviçrenin Nö Şatel Üniversitesinde doktorasını aliyyülâlâ derecede vermiş bir Türk gencidir. Strassburg'lu bir matbaci bu muvaffak gencin doktorasını neşir hakkını almış ve kitap halinde basarak satılıga çıkarmıştır. Hıfzı Beyin, ceza kanununun henüz tam tedvin edilmemiş bazı bahislerini tahlil eden bu kitabında koyduğu fikirler çok dikkate değer görülmüş ve Alman ilim muhitinin dikkat nazarını çekmiştir. Prof. Hans Von Hentig isminde bir âlimin Heidelberg'de (Cinayî ruhiyat ve hukuku ceza ıslahatı) ismiyle intişar eden bir mecmuada Hıfzı Bey hakkında çok güzel bir tenkit makalesi çıkmıştır. Profesör bu makalesinde kitabın muhteviyatını uzun uzadıya tahlil ettikten sonra Hıfzı Beyi takdir ediyor ve makalesini :

— « Hıfzı Veli Dede oğlunun bu eseri mukayesei kavanin hakkında verdiği zengin malûmattan ve hissiyata yer vermiyerek yaptığı hukukî mutalea tarzından dolayı vazıı kanuna mesaisi esnasında refakat etmelidir » Cümlesiyle bitiriyor. Ceza kanunu değiştirmek üzere bulunan Almanyada, bir Alman profesörünün bir Türk gencinin eserini vazii kanuna tavsiye etmesi, bizim için bir gurur ve iftihar vesilesidir. Bu Türk gencini elde ettiği muvaffakiyetten dolayı tebrik ve takdir ederiz.

Millî mücadele senesinde Büyük Millet Meclisinde memurluk yapmış olan Hıfzı Bey, Ankaraya hareket etmiştir.

Kazanç Vergisi Kanunu

Kanun No : 2395 Kabul tarihi : 22 - 3 - 1934

— 712 Numaralı nushadan artan —

Muhtelif sanat ve meslek ve ticaret sahiplerine ait kazançların takdiri

Madde 23 - Seyyar halinde çalışan her nevi sanatkârlar, simsarlar, tellâllar, kabzımallar ve birinci maddenin (D) fıkrasına dahil iş ve teşebbüs erbabının gündelik gayrisafi kazançları, her yıl ikincikânun başında mahallin en büyük malmemuru veya tevkil edeceği zatın reisliği altında, var ise meslekî teşekküller tarafından yok ise ticaret odası ve oda yok ise belediyece kendi azalarından veya hariçten seçilecek ehliyet ve ihtisas sahibi iki zatın iştirakile teşekkül edecek komisyon tarafından bunların meslek ve iştigal nevilerine göre ve her nevi üç dereceye ayrılmak suretile takdir olunur.

FASIL : 4

Maaş ve ücretler

Hizmet erbabı ve saire

Madde 24 - Bütün hizmet erbabı ile mütekait, dul ve yetimler ve sair zat maaşı alanlar istihkakları üzerinden vergiye tâbidirler.

Bordrolar

Madde 25 - Hakikî ve hükmi şahıslar, çalıştırdıkları her sınıf müdür, memur ve müstahdem ve işçilere ve mürakıplere, her ne nam ile olursa olsun, hizmet mukabili olarak bir ay içinde verdikleri parayı veya o mahiyetteki ayniyatı ve idare meclisleri reis ve azalarına verilen huzuz ücretlerini ve bunlardan kesilmiş olan vergi miktarlarını gösteren isim üzerine tanzim edilmiş ve müessesenin salâhiyetli adamı tarafından imzalanmış bir bordroyu, ertesi ayın 20 nci günü akşamına kadar bağlı oldukları varidat dairesine vermeğe mecburdurlar.

Ecnebi parasile yapılan ödemeler, ödeme günü fiatına ve ayniyat o günün rayicine göre kıymetlendirilerek bordroda gösterilir.

Muhtasar bordro

Madde 26 - Nafıa işleri taahhütlerinde bulunanlarla muayyen mevsimlerde fazla işçi kullanan müesseseler, yalnız işçilere ödedikleri para yekûnunu, işçi ve amele adedini muhtevi bordro verebilirler. Bu takdirde istihkak sahiplerinin imza veya mühürlerini havi bordroların alâkalı memurlar tarafından istenildiğinde gösterilmesi mecburidir.

Artistler ve emsali sanatkârlar

Madde 27 - Bir defaya mahsus olsa dahi yaptıkları sanat dolayısile artistlere, şarkı söyleyenlere ve çalğı çalanlara verilen paralar ve bunlara ait vergi miktarları, çalıştıkları müessesenin müstahdemlerine ait bordroda gösterilmek lâzımdır. Artistlerin gündelikleri, nüfusu yirmi bine kadar olan yerlerde iki liradan, yirmi binden elli bine kadar olan yerlerde üç liradan, bundan yukarı olan yerlerde dört liradan aşağı gösterilemez.

Şarkı söyliyenlerin ve çalgı çalanların gündelikleri bunların bulundukları yerlerin nüfusuna göre artistler için gösterilen gündeliğin üçte birinden aşağı olamaz.

— Sonu var —

Çorum İdarei Hususiye Müdürlüğünden

Sunğurluda idarei hususiyeye ait iki bap dükkânın mülkiyetleri müzayedeye çıkarıldığı halde talip zuhur etmemiş olduğundan müzayedenin pazarlık suretile ve bir ay müddetle devamı encümeni vilâyetin kararı iktizasından bulunmakla taliplerin Çorum vilâyeti Muhasebei hususiye müdiretiyle kaza Kaymakamlığına müracaatları ilân olunur.

*
* *

İdarei hususiyeye ait Sungurluda mülkiyetleri müzayedeye çıkarılmış olan 11 bap dükkana talip huzur etmediğinden pazarlık suretile verilecek olan bu dükkânlara ait şeraiti anlamak ve dukkanları almak isteyen taliplerin Çorum Muhasebei hususiyesi ile Sungurlu Kaymakamlığına müracaatları ilân olunur

Kanun

1700 numaralı Dahiliye Memurları Kanununun 3 üncü maddesini değiştiren kanun

Kanun No : 2390
Kabul tarihi : 22 - 3 - 1934
Neşri tarihi : 25 - 3 - 1934

Madde 1 - 19 Haziran 1930 tarih ve 1700 numaralı Dahiliye Memurları Kanununun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Dahiliye memurluğu muayyen bir meslek olup bu meslekte dereceleri ihraz için aranılacak şartlar şunlardır.

Dördüncü veya daha yukarı derecelerdeki merkez ve Vilâyet memurlarının Mülkiye veya Hukuk mektebinden mezun olmaları şarttır. Bu mezunlardan ikinci maddede zikredilen memurluklarda iki buçuk sene hizmet edenler dördüncü derecenin üçüncü sınıf memurluklarına tayin edilebilirler. Mülkiye veya hukuk tahsillerini bitirdikten sonra ecnebi memleketlerde Vekâletin kabul edeceği mektep veya üniversitelerde tahsilini veya göstereceği dairelerde stajını ikmal ile avdet edenler ikinci maddede yazılı memurluklarda namzetlik müddeti dahi dahil olduğu halde üç sene hizmet ve ehliyetlerini isbat ettikten sonra doğrudan doğruya dördüncü derecedeki memurlukların ikinci sınıfına tayin edilebilirler. Hukuk mezunlarının lise veya yedi senelik idadi veya bu derecede oldukları Maarif Vekâletince musaddak mektepler tahsilini bitirmiş olmaları lâzımdır. Ancak şimdiye kadar Dahiliye Vekâletince mesleke kabul edilmiş ve idare âmirliği stajını ikmal etmiş olanların hakkı mahfuzdur. Bu derecede tahsil görmüş olanlar bulunmadığı takdirde 1700 numaralı kanunun neşrinden evvel bilimtihan ehliyetlerini isbat etmiş olanlar ile Vekâletçe açılacak kursu muvaffakıyetle bitirenler dördüncü derecedeki memurlukların üçüncü sınıfına tayin edilebilirler.

Umumî Müfettişlik ile Valiliklere lüzum ve zaruret halinde bu şartları haiz olmıyan münasip zatlerin ve vekâlet hukuk müşavirliğine hariçten tensip edilecek mütehassısın tayinleri caizdir.

Şu kadar ki bu suretle hariçten tayin olunanların hizmetleri dahiliye meslekinde kıdem ve derece almağa bir esas teşkil etmeyip hizmetlerinden istiğna husulünde kendilerine iki aylık maaş nisbetinde ikramiye verilerek evvelki meslek veya vaziyetlerine irca olunurlar. Bu suretle hariçten alınanlar eğer bu hizmetlere muvazzaf memur iken alınmış iseler mensup oldukları

ZAMAN

İstanbulda yeni bir sabah gazetesi

" Matbaai Ebüzziya ,, Mayısın sonlarına doğru " Zaman ,, ünvanile yeni bir sabah gazetesi neşrediyor.

En maruf gazete muharrirlerinin " Zaman ,, da çalışmaları temin edilmiştir. " Zaman ,, gerek dahili ve gerek haricî havadisi vaktinde ve çok muvazzah vermeğe çalışacak, siyasî icmaller, ictimaî, ahlâkî, fennî, edebî, ilmî, iktisadî bahisler için de mühim kısımlar tahsis edecektir.

" Zaman ,, ı bekleyiniz. " Zaman ,, en ciddî ve en iyi gazetemiz olacaktır.

Çorum sıhhiye müdürlüğünden

Tababet ve şuabatı sanatlarının icrası tarzına dair 11 Nisan 928 tarih ve 1219 numaralı kanunun 9 uncu maddesi mucibince tanzim ve İcra Vekilleri heyetinin 8-5-934 tarih ve 8034 numaralı kararnamesile meriyete giren tabiblerin ihtisas vesikaları hakkındaki nizamnamenin 11 inci maddesinde yazılı üç sene müddet bitmek üzere olduğundan inkinci sınıf ihtisas vesikası almış olan ikinci sınıf mutahassısların ihtisas derecelerinin birinci sınıfa tebdili Vekâletçe teşkil edilecek jori heyetinden verilecek mazbata neticesine göre yapılmasına karar verilmiş olduğundan vilâyet dahilinde mevcut ikinci sınıf ihtisas vesikasının birinci sınıfa tebdilini istiyenlerin üç sene müstemirren ihtisası dahilinde çalıştıklarını isbat eder evrak ve vesikalarını bağlıyacakları istida ile alâkadaranca malum olmak üzere keyfiyet ilân olunur.

Çorum icra memurluğundan

Çorum Telgraf Muhabere memurlarından Muhittin beye ezgayri masarif 160 lira itasına borçlu Bursa çatal furun attar Hüsamettin sokağında 18 numaralı hanede Bursa köyler şubesi mülhaklığından mütekait yüz başı Ferit beyin işbu borcu için merhun bulunan 30 lira kıymetinde London markalı 18011 numaralı müstemel bir adet sarı renkte bir salon Piyanosu mevki'i müzayedeye vaz edilmiş olup 29 - 5 - 934 tarihinden itibaren 14 - 6 - 934 Perşembe günü saat 15 ten 16 tıya kadar talip olanların icra dairesine müracaat etmeleri ilân olunur.

Çorum Belediye Reisliğinden

1 - Belediyemizce fennî tesisatla sabıkan şehre getirilmiş olan Mürsel suyunun bakiye şebekesinin ikmali için icabeden ameliyatı türabiyenin icrası çelik boru ve aksamı vesair malzimenin mübayaası iş başına kadar nakilleri ve ferşiyatı ve buna müteferri yirmi iki bin altı yüz yetmiş lira yirmi iki kuruş bedeli keşifli bilumum işleri 22 - 5 - 934 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur. Yapılacak teklifler haddi layık görülürse 11 - 6 - 934 Pazartesi günü saat onaltıda Çorum Belediyesinde ihalei kat'iyesi icra edilecektir.

2 - Münakasa şartnamesi vesair evrakı müsbiteler Ankara, İzmir, İstanbul ve Samsun Belediyelerine gönderilmiştir. Her talip bu sayılan Belediyelere müracaatla münakasa şartnamesi fenni şartname mukavelename ve vahidi fiat cedvelini görebilirler. Arzu edenlere Çorum Belediyesinden posta ile parasız gönderilecektir.

3 - Taliplerin kanun ve talimatnamesine ve şartname ahkâmına uygun olarak tanzim edecekleri teklifnamelerini ihale saatinin hululundan evvel Belediye Riyasetine tevdi etmeleri lâzımdır.

Çorum Belediye Reisliğinden

Çorum belediye meclisi intihap devresinin bu sene hitam bulacağı cihetle intihabın kolaylaştırılması için belediye kanununun 33 üncü maddesine tevfikan merkez kasabanın intihap şubelerine ayrılması icap edüp etmiyeceği belediye meclisince tezekkür edilmiş, emrü intihabın selâmeti noktasından geçen devrede olduğu gibi şube teşkilâtına bir lüzum ve ihtiyaç olmayup intihabın bir şubede yani belediye dairesinde yapılması, intihap encümeninin yedi kişilik olması ve işbu şubeye kanunumuzun 33 üncü maddesinin son fıkrasına tevfikan belediye Reisinin riyaset eylemesi belediye meclisinin 29 - 4 - 934 ve 12 - 5 - 934 tarihli âdi ve fevkalâde içtimalarında takarrür etmiş ve kararı mezkûr vilâyeti celilenin 14 - 5 - 934 tarih ve 748 - 280 Nolu tahriratlarile tasvibedilmiş olmakla keyfiyet ilân olunur.

Çorum icra dairesinden

Örnek ; 8 Dosya No. 934 - 1003

Para ve teminat verilmesi hakkında ilân veya ilâm mahiyetini haiz vesikalara müstenit

İcra emri : (Para veya teminat verilmesi hakkındaki ilâm ve vesikalara müteallik)

1 - Alacaklının veya vekilinin ismi, şöhreti ve ikametgâhı	İnhisarlar idaresi
2 - Borçlunun veya kanunî mümessilinin isim, şöhret ve ikametgâhı	Çorum tütün inhisarı idaresi sabık muhasebecisi Şerafettin efendi bakiye borç 589 lira 80 kuruş
3 - İlân veya vesikayı veren mahkeme veya makamın ismi ve ilâm veyahut vesikanın tarih numarası	Çorum asliye ceza mahkemesinin karar 72 varak 93 numaralı 24 - 3 - 931 tarihli ilâm mucibince

4 - İlâm veya vesikaya müsteniden talep olunan alacağın veya teminatın neden ibaret olduğu ve alacağın talep olunan faizi .

4 - Numaralı fıkrada yazılı teminatı işbu icra emrinin tebliği tarihinden itibaren beş gün içinde ödemeniz, vermeniz lâzımdır. Bu müddet içinde borcu hükmolunan teminatı ödemez, vermezseniz tetkik merciinden veya temyiz ve yahut iadei muhakeme yolile ait olduğu mahkemeden icranın geri bırakılmasına dair bir karar göstermedikçe cebrî icra yapılacağı ve yine bu müddet içinde mal beyanında bulunmanız ve bulunmazsanız hapisle tazyik olunacağınız ve hakikate muhalif beyanda bulunursanız hapisle cezalandırılacaksınız ihtar hakkında yazılan tepliğata rağmen borçlu bulunmadığından tebliğatın yerine kaim olunmak üzere ilânen tepliğat ifasına karar verilmiş olduğu ilân olunur .

Osmancık icra memurluğundan

Osmancığın kara ağaç dağı köyünden Süleyman oğlu Ahmet ve Kumbaba kariyesinden Hacı Arif oğlu Sadıka borçlu Gemici mahallesinden Şişko oğlu Halimin haczedilerek paraya çevrilmesine karar verilen Gemici mahallesinde tatar ceddesinde şarkan köprü garben Dam Halil oğlu Mustafa şimalen Irmak cenuben Dam Halil oğlu Mustafa ve tabur imamı Hasan ef. ile mahdut bir evlek bahçesi açık artırma bilmüzayede satılmaktadır. Artırma şartnamesi 7 - 6 - 934 tarihinden itibaren herkes tarafından görülebilir. İşbu Gayri menkul üzerinde hakları haiz ve masrafa dair iddiaları olanların tarihi ilândan 20 gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça paylaşmadan mahrum bırakılacakları ve satışın 23 - 6 - 934 Cumartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar Osmancık İcra dairesinde yapılacağı ve taliplerin kıymeti muhammenesi olan 150 liranın yüzde yedi buçuk pey akçası ile müracaatları talip zühur etmez ve sürülen pey kıymeti muhammenenin yüzde 75-ni bulmazsa ikinci artırma olan 8 - 7 - 934 Pazar günü saat 14 ten 16 ya kadar Osmancık İcra dairesinde yapılacağı ilân olunur.

Osmancık icra memurluğundan

Gaziferahşat mahallesinden Hıdır oğlu Ethem ve kızları Hatice ve Ayşe ve Recep vekilleri Tahsin efendi ile o mahalleden Ahmet karısı Fatmanın müştereken mutasarrıf oldukları mahallede sağı arkası hilmi efendi hanesi solu Elvan ve Bekir efendi hanesi önü yol ile mahdut fevkani üç eski oda ve bir samanlığı ve bir miktar havluyu şamil hane ile Hasandeği mevkiinde şarkan karben hark şimalen sokuk oğlu Abdurrahman cenuben helvacı oğlu Hüseyin ile mahdut beş dönüm bağ yeri tarla satılarak şuyun izalesine karar verilmiş olduğundan açık artırma ile satılmaktadır artırma şartnamesi 7 - 6 - 934 tarihinden itibaren herkes tarafından İcra Da. görülebilir işbu gayri menkul üzerinde hakları faiz ve masarife dair iddiaları olanların ilân tarihinden 20 gün içinde icra dairesine bildirmeleri lazımdır aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça paylaşmadan mahrum bırakılacakları ve taliplerin yüzde 7 buçuk pey akçasile 23 - 6 - 934 Cümartesi günü saat on dörtten on altıya kadar icra dairesine müracaat etmeleri talip zuhur etmez ve verilen pey tahmin kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulmazsa 15 gün sonra ikinci artırma 8 - 7 - 934 Pazar günü saat on dörtten on altıya kadar Osmancık icra dairesinde yapılacağı ilân olunur.

Çorum Vilâyet Matbaası

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 714

ÇARŞAMBA

6 - Haziran - 1934

Nushası - 3 - kuruştur.

Büyük müsafir

10 HAZİRANDA MEMLEKETİMİZ HUDUDUNDA İSTİKBAL OLUNACAKTIR

İran Şahı Rıza Pehlevi Hazretlerini hudutta resmen istikbal edecek olan hey'et bir kaç gün evvel Trabzona müteveccihen hareket etmiştir.

Hey'et, Şah Hazretlerini, Cümhur reisimiz Gazi Mustafa Kemal Hazretleri namına karşılayacaktır.

Şah Hazretleri, Trabzonda hazır bulunacak olan Yavuz zırhlısına rakip olarak Samsunu ve oradan tireni mahsusla Ankarayı teşrif buyuracaklardır.

Şah Hazretlerinin uğrayacakları liman ve istasyonlarda büyük hazırlıklar yapılmaktadır.

Müşarünileyhin Ankara Halk evinde müsafir edilecekleri haber alınmaktadır.

Çorum gazetesi

BU SAYISI İLE ON ÜÇÜNCÜ YILINA GİRİYOR

On ikinci yılını bitiren Çorum gazetesi bu sayısı ile on üçüncü yılına ayak basmış oluyor.

12 Yıllık çalışmasında, önüne dikilen bir çok engelleri atlamış, yurda yaranmak yolunda didinmiş, günlerini, aylarını, yıllarını bu uğurda devinerek uylanmıştır. Bu geçen yıllar içinde halkımızın kendisine gösterdiği bağlılığa ve gazetemizin küçük bir vilâyet gazetesi olduğuna bakmıyarak değişmeye yerinmeyen ve esirgemiyen gazetelere ve bunlardan İstanbulun Cümhuriyet ve Vakıt gibi büyük günlük gazeterine karşı duyduğumuz gönülden saygılarımızı sunmağı borç biliyoruz.

Valimiz

Mezunen Merzifonda

Refikaları Hanım efendinin diş hastalığını tedavi ettirmek üzere Valimiz Arif Hikmet beyefendi mezunen Merzifona azimet buyurmuş olduklarından Vilayet işlerini vekâleten Mektupçu Salim bey deruhte etmişlerdir.

Elektrik fabrikası çalışıyor

Nisan iptidasındanberi sakatlanarak tamir için İstanbula gönderilmiş olan Elektirik fabrikası dinamosu gelmiş ve bir kaç gecedir çalışmağa başlamıştır. İki aydanberi şehrin zifiri karanlık içinde kalmasını mucip olan bu tesisatın tamirle yaşadılmasına imkân kalmamıştır.

Her şeyden üstün tutularak aydınlık işinin ikinci bir hadise zühurundan evvel başarılması zaruret halini almıştır.

Şehrin tenviri gibi esaslı bir belediye işinin de tali işlere takdim ve tercihini dileriz.

Kadro harici

1934 Senesi bütçesi dolayısile Matbaamız memurlarından 45 lira maaşlı Mehmet ve 40 lira maaşlı İhsan ve müstahdimlerden 30 lira ücretli müvezzi ve odacı Rasim efendiler açıkta kalmışlardır .

Senelerdenberi mesai arkadaşlığı yaptığımız mumaileyhimanın matbaadaki hizmetlerinde müstekimane çalışmaları görüldüğünden kendilerine yakın zamanda hayırlı işler açılmasını dileriz.

Muhafız gücü pisikletçileri Tura çıktı

Onbirinci yıl dönümünü 1 - Haziran - 934 tarihinde kutlulamış olan Muhafız, Gücü, geçen yıl, yarısını yaptığı Türkiye Bisiklet Turunu bu sene temamlamak için bisikletcilerini 1 - Haziran - 934 tarihinde Ankaradan yola çıkarmıştır.

Tertip edilen programa göre bu gün Karaman - Mut yolunda seyrine devam eden bisikletçi grup Silifke ve İçelden şarka doğru istikamet alarak, Seyhan, Gaziantep, Urfa, Mardin, Diyarbekir, Siirt, Van, Bayazit, Kars, Çoruh, Trabzon, Gireson, Ordu, Samsun vilâyetlerile bu vilâyetler uğrağında bulunan kaza ve nahiye merkezlerini ziyaret edecektir.

3500 Küsur kilometroluk bir mesafe teşkileden bu tur Ağıstosun altıncı günü Samsunda hitam bulacağına ve bunun da on yedisi ara istirahat günlerine hasredileceğine göre tam elli günde bitecek demektir. On birinci yılını dolduran hayatı içinde memleket dahilinde bir çok seyahatlar yapmak suretile kendi mıntakasında olduğu kadar diğer mıntakalar sporculuğunda da sporun asıl aşkını kamçılayan Muhafız güçlüler; hatirlardadırki, 1928 Senesi Haziranının yirminci günü mülâzım Ahmet Mekki ve Necmettin beyler idaresinde şehrimizi de ziyaret ederek kaldıkları 48 saat zarfında memleketin bilumum müessesatı tarafından şereflerine müsamereler, ziyafetler verilmek suretile izaz edilmişler ve memleket gençliği de kendilerinden idman ve sporculuk sahasında örnek ve ilham almışlardır.

Memleket gençliğinin bedenî terbiyesinde çok yüksek ve kıymetli tesirleri görülen ve gençliğe azim, ve irade ve fedakârlık duygularında aşılayan Muhafız gücünün her sene yapmakta olduğu bu zorlu seyahatlar, aynı maksadın Türkiyenin her tarafında anlaşılmasına ve yapılmasına matuf olup bunun üzerine yer yer uyanan ve kaynaşan gençliğin her gün daha artan şevk ve hevesle çalışmakta olduğunu gördükçe kuvvet ve kudret ve azmü irade kaynağının teşkilâtçısına ve yüksek Mürebbisine karşı minnet ve şükran duygularımızı tekrar dile almakla beraber Gücün, şu günlerde seyahatına devam eden bisikletçi grubuna hayırlı yolculuklar ve muvaffakıyetler dileriz.

Telgraf Haberleri

İpsala : 5 (A. A.) - Bu gün İkinci Umumî müfettiş İbrahim Tali bey belediye tarafından açılan parka rekzedilen Gazi büstünün açılış merasimini engin bir heyecan içinde icra etmiş ve bu münasebetle bir hitabe irat eylemiştir. Bu merasimden sonra yeni yapılacak belediye binasının temel atma merasimi icra edilmiştir.

Ankara : 5 (A. A.) - Cümhuriyetin, memleketin demir yollarını devletleştirme siyasetinin yeni bir tezahuru olarak İzmir Kasaba demir yolunun satın alınmasındaki muvaffakiyetlerinden dolayı Baş Vekil İsmet Paşa Hazretlerile Nafia Vekili Ali ve Adliye Vekili Saraç oğlu Şükrü beyfendilere Büyük M. Meclisinin takdir ve teşekkürlerinin iblâğına dair olan heyeti umumiye kararı dün Büyük Millet Meclisi riyasetinde kendilerine bildirilmiştir.

Siirt : 5 (A. A.) - Şehrimizde yapılmakta olan hastanenin üçüncü pavyonunun temelleri atılmış, inşaata başlanmıştır.

Tarih tetkikleri :

Çorum Şairleri

Şair Arif (10)

Yazan: Çorum Halkevi Dil, Tarih, Edebiyat şubesi komite ve konferans kolu azalarından Muallim Rifat Rami

— Her hakkı mahfuzdur —

Destur

Dünyada [1] ehli hüner olduğu zarüzebon
Ta ezel geçiroliğinden [2] harekâtı gerdun
Bazgüne hime girdarei erbabı nüha [3]
Goncai akla bu hali feleğin dağı derun
Âlemi kevnü fesat içre nice rahat olur
Ehli dil keştügüzar etmese sahrayı cünun
Herkese hulku nıku muktazayı fıtrat [4]
Tizreftarmı olur cehtile her esbi füzun
Tifliken dertlere derman vüsalım der idi
Hatı hali [5] bize bildir diki zati macun
Arifa âlemin ehvaline bir gez nazar et
Kimsenin sayile olmazdı nasibi efzun

Destur

Mahruma hakim neylesün
Tefhimi fahim neylesun
Koynunda yok sim neylesün
Arif seni kim neylesün
Bir bikesü biçaresin
Yok sanatın âvaresin
Mihnetkeşü gamharesin
Arif seni kim neylesün
Daim gezersin serseri
Sen kühteri il mihteri
Pazarına yok müşteri
Arif seni kim neylesün
Yoktur cemalü behcetin
Yok tavru tarzı rif'atin
Kimseyle olmaz ülfetin
Arif seni kim neylesün
Çün olmadın bezme eni
Ebnayi dehrile celiz
Dünyada olmazsın reis
Arif seni kim neylesün
Zerreşte destarımı var
Matbuu halk kârımı var [6]
Bir pire ikrarımı var
Arif seni kim neylesün
Dürdane veş Namıkmısın
Akranına faikmisin
Hiç mansıba lâyıkmısın
Arif seni kim neylesün
Bezletmeyince mahazar
Gelmez elinden hayrüşer
Derler sana « Değ makeder » [7]
Arif seni kim neylesün
Sabreyleyüpte hoş dil ol
Eltafı hakkı kabil ol
Koy halkı hakka mukbil ol
Arif seni kim neylesün

[1] Dünya : aslında dünye ise de kopyalarında dünyadır.
[2] Geç . eğri çarpık : Geçru : eğri yüzlü
[3] Nüha : nebyenin cem'i : basiret, hikmet re,yü tedbir girdar : iş, fiil, adet, revi
Baz : açık, doğan kuşu
Kevün : renk
[4] Nikû : nik, iyi
[5] Hâl : yüzlerdeki siyah ben
[6] Matbu : makbul
[7] « Değ makeder » : kederi terk et
Arapların güzel bir sözünden alınmıştır aslı : Hüzma safa, « deg makeder » safayı al kederi terket

— Lutfen düzeltiniz —

Bundan evvelki nushanın ikinci sayfasındaki birinci sütunun üçüncü mısradaki « gadddarı » gaddar, 23 üncü mısradaki « hemşer » hemseri 3 üncü sütundaki [6] no. haşiyeye « saman » kelimesi konularak [7] incideki « saman » kelimesi çıkarılacaktır.

Bağırsağın çalışması

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi doçenti Kâzım İsmail Bey tarafından.

Bağırsakların hazım içinde ne büyük rol ve mevkie malik oldukları malûmdur. İnsanın hayatını idame edecek, uzviyetini tekâmül ettirecek, hatta hastalığı esnasında vücuduna lâzım olan deva maddelerini uzviyetitine geçirecek olan imtisas, bağırsaklarda oluyor ve bağırsaklar ağız yolile alınan maddelerin posasını dışarı çıkarıyor. Bu kadar mühim olan uzvun yolile, muntazam ve tam çalışması zaruridir. Bağırsağın içini ve dışını örten zarlarda veya et kısmında veyahutta bu etleri hareket ettiren, guddelerini çalıştıran sinirlerde hastalık olduğu zaman bağırsağın vazifeleri bozuluyor ve bunu takiben bütün vücude akseden mühim marazî haller baş gösteriyor.

Böyle marazî hallerde veya sırf itiyat tesirile bağırsağı muntazam işlemiyen insanlar bağırsakta teraküm eden zehirin vücude yayılması neticesi « hasta » olurlar. Bu hususta bünyenin tesiri vardır. Ve keyfiyet ekseri âilevidir. Hakikaten, bazı âilelerin bütün efradının bağırsaklarının tenbel olduğu görülür. Ve maalesef bu işe çok defa lüzumu derecesinde ehemmiyet verilmez. Halbuki, bağırsaklarda terakümeden zehir, vücudu erkenden yoran, hezale düşüren ve ihtiyarlatan esbabın en mühimlerinden biridir.

Bunun için pek çok müellifler « bağırsağı çalışan genç kalır tenbel bagırsak genci ihtiyar yapar » demişlerdir.

Bağırsağı tenbel olan adam, iştihasız, her işte huysuz, kuvvet ve cesaretten mahrum ve pek sinirli olur. En küçük sebeplerle kavga ve münazaa eder, hiç bir meseleyi ciddî bir fikri takiple yürütemez, mütelevvin ve bezgin tabiatlı olur. Hulâsa, bağırsağı tenbel adam, cismen ve ruhan da tenbeldir. Bundan dolayı, tenbel bağırsakları harekete getirmek şarttır. Bermutat tabiî bir adamın bağırsağı yirmi dört saatte bir defa boşalır. Bu zamanın geçmesi ve çıkan mevadın evsafını kaybetmesi kabız halidir. İşte kabız, şiddetle mücadele edilecek bir hastalıktır.

Bu illete düşmemek için ise çok küçük yaştan başlamalı, çocuğun bağırsağını çalışmağa alıştırmalıdır. Ve bu talim içinde ilâçtan çok mihaniki vasıtalara müracaatı tercih etmelidir.

İleri yaşlarda bağırsak tenbelliğine uğrayan çocuklar ekseriya çok küçük iken bağırsağı terbiye edilmemiş olanlardır. Bundan dolayı çocuğun bağırsağın gelişi güzel boşanmasını beklememeli, günün muayyen zamanında çocuğu defi tabiiye icbar etmeli, bekletmeli veya bağırsağı intizama alıştırmalıdır. Bu hususta mektep hifzıssıhhasına terettüp eden mühim bir iş olduğu gibi, âileler çocuk mürebbileri de meseleye atfı ehemmiyet etmelidirler.

Ekseriya çocuk şedit bir arzu olmayınca bağırsağını boşaltmak külfetinden kaçar. Buna müsamaha etmemelidir. Bir de son zamanlarda bazı Amerikan mektepleri öğle ve akşam yemeklerinde mide dolduğu zaman bağırsakta başlıyan hareketten istifade etmek üzere çocukları yemeği müteakip tuvalete göndermekte ve günde bir değil, iki defa bağırsak boşaltmağa alıştırmaktadırlar.

Böyle alışan çocuklar dinç, hareketli, neşe'li enerjik oluyorlar. Bağırsağı tenbel yapan mühim sebeplerden biri de tarzı tegaddidir. Çok etli, ağır salçalı, büyük miktarda hamur işleri karışık yemekler, konserve, turşu gibi maddeler bağırsağa fena tesir ederler. Bunun gibi mikropla bağırsağı, intana uğratmakta tabii doğru değildir. Bağırsağın içinde tabii halde bulunan bazı mikroplar vardır ve bunlar lüzumludur.

Maalesef şark yemekleri bu noktayı nazardan en fena olanlarıdır. Biz hem miktarca çok, hem keyfiyetçe ağır yemekler yeriz. Bunlar kabız yapıyor, iyi hazım olmuyor, az bir gıda için bütün vücut makinesini boşuna fazla yoruyor ve hatta kendimizi zehirliyoruz. Onun için ŞARK MUTFAĞINI MUTLAKA İSLAH ETMEK LÂZIMDIR. Filhakika yemeklerimiz lezizdir. Fakat bu lezzetin altında saklı olan tehlikeyi de görmek icap eder. Muhitimizde çok görülen genç yaşta ruhî inhitat, kudretsizlik, damar sertleşmesi gibi illetlerin tahassülünde yemeklerimizin büyük tesiri kabili inkâr değildir.

Bir de hayatlarını evlerde, köşe minderlerinde, kahvehanelerde, hatta bürolarda çok oturmakla geçiren insanlarda da bağırsak tenbeldir. Binaenaleyh çok oturmamalı, yürümeli, bağırsağı işletmeli, yağları eritmeli, beden terbiyesi yapmalıdır. HAREKET yalnız bağırsak için değil, hıfzıssıhanın bir çok cephelerini muhafaza için en iyi tedbirdir.

Bağırsağı tenbelleşmiş bulunan insanlarda tavsiye edilecek tedbirler, evvelâ yemeklerin ıslahı sonra muhtelif hareketlerdir. Yemeklere bol sebze koymalı, muntazam ve ağır ağır yemeli, bol meyve yemeli, iyi çiğnemelidir.

Sabahleyin yatakta karın etlerini oynatmak için eğilme, yüzme vaziyetleri, geniş nefes alma balon şişirme talimleri yapmalıdır. Aç karına soğuk su, bir az vazlin veya parafin almak da doğrudur.

Bağırsağı boşaltmak için telkin yapmalı ve günün muayyen zamanında bağırsağı harekete alıştırmalıdır. Sırf bünyevi olan kabızlar ekseriya taannüt eder, erken netice alamayınca ümitsizliğe düşmemelidir. Hastalıktan hasıl olan kabızlar ise, esas sebebe merbuttur. Hastalık zail olunca bertaraf olur. Kabız yapan, bağırsağı tenbelleştiren hastalıklardan mühim ve maruf bir tanesi de apandisit dediğimiz kör bağırsağın iltihabıdır. Ekseriya uzun zaman sebebi anlaşılamayan kabızlardan şikâyetçi bulunan hastaların hekim tarafından, muayenesi apandisit mevcudiyetini tespit eder ve kör bağırsak ameliyat ile çıkarılınca bağırsak tenbelliği ve onun mucip olduğu bütün gayri tabii haller süratle zail olur, şahsın rengi tabiileşir, az zamanda şişmanlar ve kuvvetini toplar, sıhhate kavuşur.

Kazanç Vergisi Kanunu

Kanun No : 2395 Kabul tarihi : 22 - 3 - 1934

— 713 Numaralı nushadan artan —

Bordrolara girecek sair istihkaklar

Madde 28 - Umumî, mülhak ve hususî bütçeli daire ve müesseseler, bankalar ve sermayesinin en az yarısı Devlete ait müesseseler, menafii umumiyeye hadim cemiyetler ve imtiyazlı şirketlerle ticaret ve sanayi ve ziraat odalarından ve borsalar ve köy sandıkları tarafından, bir defaya munhasır olsa bile, avukatlık, doktorluk, mühendislik gibi meslekî; veya hakemlik, istişare, proje tanzimi, takip ve tavassut gibi işlere ait istihkakların vergisi tediye sırasında kesilir.

Serbest meslekler erbabının ticarî ve sanaî müesseselerden devamlı hizmetleri dolayısile alacakları mebaliğ aylık bordrolara ithal olunur.

Ticaret ve sanat müesseseleri tarafından her ne nam ile olursa olsun bir defaya munhasır olsa bile, mesleki teşekküllere mensup olmıyanlara, hakemlik, istişare, proje tanzimi, takip ve tavassut gibi işler sebebile verilen her türlü paralar bordrolarda gösterilir.

Türkiyede bulunan ecnebi ve ecnebi memlekette bulunan Türk müesseselerinin mustahdemleri

Madde 29 - Ecnebi memlekette bulunan bir müesseseye bağlı olupta Türkiyede çalışan hizmet erbabının istihkakları, çalıştıkları müessese tarafından aylık bordroya konur. Bu gibilere ödemeler, Türkiyede diğer bir müessese tarafından yapılmakta ise çalıştıran müessese keyfiyeti mensup olduğu varidat dairesine yazı ile bildirmeğe mecburdur.

Türkiyede bulunan bir müesseseye mensup olup daimî suretle ecnebi memlekette çalışan memur ve müstahdemler, çalıştığı memlekette vergiye tâbi tutulduğu isbat edilmek şartile bordroda gösterilmez.

Bordro verilmiyecek haller

Madde 30 - Umumî, mülhak ve hususî bütçelerle idare edilen daire ve müesseselerden, bankalardan ve sermayesinin en az yarısı Devlete ait müesseselerden, menafii umumiyeye hadim cemiyetlerden ve imtiyazlı şirketlerden ve köy sandıklarından, ticaret ve sanayi ve ziraat odalarından ve borsalardan, fikrî ve bedenî hizmet mukabilinde maaş, ücret, tahsisat, huzur hakkı, tazminat, yevmiye, ihbariye, ve ikramiye alan memur ve müstahdemlerle bu kabil istihkak erbabı için aylık bordro tanzim edilmez.

Bina vergisi kanunu mucibince gayrisafi iradı beş yüz lirayı geçmiyen mahallerde ticaret ve sanat yapan helvacı, kasap, kömürcü, zebzeci, bakkal, tenikeci, berber gibi küçük ticaret ve sanat ve hirfet erbabı tarafından dahi bordro verilmesi mecburî değildir. Bunlar yalnız müstahdemlerin isimlerini varidat idaresine bildirirler.

ÜÇUNCÜ BAP

Verginin nisbeti

Anonim ve eshamlı şirketler

Madde 31 - Merkezleri Türkiyede bulunan anonim şirketlerle eshamlı şirketler ve merkezleri ecnebi memlekette bulunan bu gibi şirketlerin Türkiyede çalışan şube veya teşekkülleri safi kârlarından yüzde on bir nisbetinde vergiye tâbidirler.

Diğer müessese ve mükelleller

Madde 32 - Merkezleri Türkiyede bulunan adî, komandit, limitet ve kazanç dağıtan kooperatif ve beyanname vermeği tercih eden kollektif şirketleri ve merkezleri ecnebi memlekette bulunan bu gibi şirketlerin Türkiyedeki şube veya teşekkülleri, umumî, mülhak ve hususî bütçeli idare ve müesseseler ve menafii umumiyeye hadim cemiyetlere ait olupta ticari bir gaye takip eden müesseseler ve bu kanunun yedinci maddesinde yazılı mükellefler ve gayrisafi irat üzerinden vergiye tâbi iken beyanname vermeği tercih edenler aşağıdaki nisbet dahilinde vergi verirler.

Vergiye tabi kazancın,

5000 liraya kadar olan kısmından yüzde 12
5001 den 10000 liraya kadar olan kısmından yüzde 15
10001 den 20000 liraya kadar olan kısmından yüzde 20
20001 den 50000 liraya kadar olan kısmından yüzde 25
50000 den fazlasından yüzde 30

Devamlı hizmet kabul eden serbest meslek erbabı hariç olmak üzere vergileri istihkaklarının tediyesi sırasında kesilmesi lâzımgelen 28 inci maddedeki mükelleflerin vergileri de, bu nisbet üzerinden hesap olunur.

İdare meclislerinin reis ve azaları hisselerile huzur hakları, her nevi müessis ve intifa hisseleri ve şirketler müdür ve memurlarının temettü hisseleri ve murakipler aidatı da, bu nisbetler üzerinden vergiye tâbi tutulur.

Müteahhit ve mültezimler, vapur kumpanyaları acentaları ve damga pulu bayileri

Madde 33 - Sekizinci maddenin (1) numaralı fıkrasında yazılı mükelleflerin vergi nisbeti kendilerine ödenen paranın yüzde bir buçuğudur.

Mezkûr maddenin (2) numaralı fıkrasında yazılı mükelleflerin vergi nisbeti bordro ile bildirilen miktarın yüzde ikisidir.

Damga pulu ve kıymetli evrak bey'iyelerinden alınacak vergi bey'iyenin yüzde beşidir.

Gayrisafi irat üzerinden

Madde 34 - İşgal ettikleri gayrimenkullerin gayrisafi iratları üzerinden vergiye tâbi tutulan mükelleflerden:

A) Kayıkhane, ahır, arabalık, garaj, depo, ardiye, açık veya kapalı kömür ve odun depoları işletenlerle çanak, çömlek, tuğla ve kiremit satanlar, mu hasıran pişiricilikle meşgul fırıncılar, hasırcılar, mutaflar, nalıncılar ve muafiyetler haricinde kalan köy değirmenleri, gayrisafi iratlarının yüzde 20 si;

B) Kasaplar, perakende satış yapan bakkallar, sebzeciler, meyvacılar, oduncu ve kömürcü, attar, kahveci, aşçı, tenekeci, camcı, nalbant, kalaycı, kolacı, tamirci, çiçekçi, balıkçı, müskirat bayileri, umumî hamamları işletenler, arzuhalcılar, ziraat aletleri yapanlar ve satanlar gayrisafi iratlarının yüzde 25 i;

C) Çanak, çömlek, tuğla, kiremit yapanlar, mozayik ve karosman ve mümasilini yapan imalathanelerle taşçılar, kiremitçiler, köy ve kasaba hanları, demir hamamları, banyolar, içerilerinde alkollü içki satılmıyan pastaneler, içkisiz ve çalgısız lokantalar, terzi, fırıncı, çilingir, doğramacı, demirci, bakırcı, heykeltraş ve ressamlar, ilâncılar, tabelâcılar, kitap naşirleri, gazeteciler, çinkograf, hakkâk, saatçi, mühürcü, hattat, mukkipler, takibi mesalih idarehanelcri, hizmetçi ve amele tedarik eden idarehane ve iş evleri ve mobilya kiralayanlar, boyacılar, ipçiler, çuvalçılar, tatlıcılar, helvacılar, kunduracılar, gayrisafi iratlarının yüzde 30 u:

Ç) Oteller, şehirdeki hanlar, pansiyonlar, içerisinde alkollü içki kullanılmıyan gazinolar, kahvehaneler, çayhaneler, fotoğrafçılar, kitapçılar, berberler, demir ve bakır mamulatı satanlar, mağaza ve yazıhane sahibi emanetçiler, nakliyeciler, simsarlar, tellâllar ve 7 inci madde haricinde kalan kumsiyoncular ve mevaddı müştemile satanlar gayrisafi iratlarının yüzde 35 i,

— Sonu var —

Suret

Birinci madde- 20 - Teşrinisani tarihli Pasaport kauununun 16 ıncı Maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir.

A: Pasaport Harcı 25 liradır. Munhasıran tahsil için hükümet tarafından gönderilenlerle Talebe oldukları ve tahsil maksadile seyahat ettikleri, mahallî Maarif Müdürleri tarafından tasdik olunan kimselerden yarı Harç alınır. Ecnebi memleketlere gidecek olan amelenin Pasaport harcı bir liradır

B : 8 inci Madde mucibince bir Pasaportla Seyahatlerine müsaade olunanların Zevce ve yedi yaştan aşağı çocukları müstesna olmak üzere her birinden Pasaport hamilinden alınacak 25 liradaan mada 10 lira harç alınır.

C : 9 Uncu madde mucibince müşterek Pasaportla Seyahatleri tecviz edilenlerden Pasaport hamili için tam ve müştereken seyahat edenlerin her birinden 15 lira harç istifa edilir.

D:Pasaportsuz gelenlerden Pasaport harcı üç kat olarak alınır.

E : Avdet vizesini havi olmak üzere gidip gelme Pasaportu almak isteyenlere her seyahat için 5 lira fazla alınarak Pasaport verilir.

F : Siyasî Pasaportlar harca tabi değildir.

İkinci madde : Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Üçüncü madde : Bu Kanunun icrasına Maliye, Dahiliye, ve Hariciye Vekilleri memurdur.

20 - Teşrinisani - tarihli Pasaport Kanununun 16 ıncı Maddesini değiştiren ve 26 - 5 1934 den itibaren tatbiki lâzım gelen 21 - 5 - 1934 tarihli ve 2437 numaralı Kanun yukarıya nakledilmiştir. Kanunun tarzı tatbikına ait izahname tebliğ olununcaya kadar Pasaportlara Damga resminden maada üzerinde muharrer kıymeti Kanunda muharrer hadlere iblâğ için harç Pulu ilsakı suretiyle muamele ifası. Maliye Vekâleti Celilesinden tammen tebliğ buyur imuştur

Suret

Damğa Resmi Kanununun bazı hukuklarının tadil ve ilğasına mütedair kanun sureti aşağıda yazılmıştır.

Madde : 1 : 28 - Mayıs - 928 tarihli ve 1324 numaralı damğa resmi kanununun,

A : 11 inci maddesinin 1-11inci fıkralarında yazılı resim miktarları iki katlı, mezkûr maddenin 12, 13, 14, 15, 16, 32, 36, 37, 43, 55 - 63, 71, 72, 81, ve 85 inci fıkralarında yazılı resim miktarları bir kat,

C : 13 üncü maddesinin 8 inci fıkrasında yazılı resim miktarı iki kat.

D : 27 inci maddesinde yazılı resim miktarı bir kat arttırılmıştır.

Madde : 2 : 32 inci maddenin 18, 21, 32, 34, 36, 40, 43, 45, ve 55 inci fıkraları lâğvedilmiştir.

Madde : 3 : Mezkûr kanunun 13 üncü maddesinin 9 uncu fıkrasının ikinci bendine plajlar kelimesi konulmuştur. Sureti tatbiki der - desti izah bulunan mezkûr kanunun 1 - Haziran 934 tarihinden itibaren tatbikının temini 30-5-934 tarihli tezkere ile Vilâyet yüksek makamından bildirilmiştir.

Vilâyet Defterdarlığından

Acceli ulâ mahallesinden Akmehmet zade Mehmet Ali ağanın ilice mevkiinde kâim şarkan Damat zade Enver ağa, garben akmehmet zade Mehmet Ali ağa, şimalen sahibiset bağları, cenuben deve yolu ile mahdut olup kısmı cüz'isi bağ ve bahçelik mütbakisi tarla olup 56 sehimde 6 sehim arazisi vergiye olan borçundan dolayı haczedilmiş ve 24-5-934 tarihinde icra kılınan müzayedei aleniye neticesinde 125 lirada tekarrür ederek talibi uhdesinde tahsili emval kanunu talimatnamesinin 35 inci maddesinin 12 inci fıkrası mucibince 10 gün müddetle askıya alınmış ve 3-6-934 tarihine müsadif pazar günü saat 16 da ihalei katiyesi icra kılınacağı mukarrer bulunmuş olduğundan talip olanların teminat akçasını mustashiben yevmi mezkûrde idare heyeti kaleminde isbatı vücut eylemeleri ilân olunur.

Çorum evkaf müdürlüğünden

18 Haziran pazartesi günü: Han, Otel, Hamam, Dükkân, Fırın;
20 Çarşamba: Dükkân, Kahvehane,
23 Cümartesi : Dükkân, değirmen,
25 Pazartesi: Mecidözünde Hamam « iki seneliği. »

Akaratı vakfiyenin yukarıda yazılı günlerde ihaleleri icra olunacağından taliplerin kanuen verilmesi lâzım gelen teminat akçaları ve kefilleri ile beraber evkaf idaresine müracaatları ilân olunur.

Çığır

Bu güzel mecmuanın on dördüncü sayısı da çıkmıştır. Birinci cildini temamlayan bu mecmua İnkılâp gençliğinin hakikî kitabıdır. Türk gençliğine kendi kitaplarını okumalarını tavsiye ederiz.

Vilâyet Defterdarlığında n

Bilumum Otomobil, Kamyon, Fayton, Araba nakliyat hayvanları, Dülgerler, Taşçılar, Kireççi, Amele ve dükkân ve mağzalarda ücretle çalışan işçi ve sair seyyar surette iş yapan erkek ve kadın diğer sanat ve ticaret erbabının kazanç vergileri için tebliğat usulü yoktur. Bu kabil bilumum seyyar erbabı ticaret bu ay içinde tahakkuk dairesine müracaat ederek karne alacaklardır. Ve karne almaya geldikleri vakit kendilelerine tarhedilmiş olan kazanç vergisinin miktarı ve sınıf ve dereceleri şifahen tebliğ edileceği Maliye Vekâleti Yüksek Makamının 5 nolu umumî tebliğatının altıncı bendi iktizasındandır. Bu kabil sanat ve ticaret erbabı bu ay içinde karnelerini almazlarsa karne bedelleri iki kat alınacağı gibi tarhedilmiş olan vergileri için de bilahare yapacakları itiraz dinlenmiyeceği için karne bedeli cezasından kurtulmak ve matruh vergiye itiraz edecek olanlarda haklarını iskat etmemek için Haziran nihayetine kadar behemehal müracaat etmeleri ilân olunur.

Çorum Askerlik Şubesinden

1 - Busene harbiye mektebine askerî hakim ve muallim sınıfına M. M. Vekâletinin göstereceği nispet içinde Türk talebe kayit ve kabul olunacaktır.

2 - İstekliler tam devreli lise veya muadili olmak ve 17 yaşını bitirmek ve 22 yaşına henuz girmemiş bulunmak lâzımdır.

3 - İsteklilerin fazla tafsilât almak üzere acele askerlik şubesine muracaatları ilân olunur.

Çorum Hapsane Müdürlüğünde

Yevmi ihale olan 31 - 5 - 934 tarihinde hapisane ekmeğine talip zuhur etmediğinden 7 - 6 - 934 tarihine müsadif perşembe gününe talikına karar verildiğinden talip olanların yevmi mezkûrde yüzde yedi buçuk kuruş pey akçasile komisiyonu mahsusuna müracaatları ilân olunur.

Doğum evi baş hekimliğinden

Doğum ve çocuk bakım evinin 25 kalem erzakının münakasa neticesinde Talip zuhur etmediğinden 5 - 6 - 934 tarihinden bir hafta temdidine karar verilmiştir.

İskilip Kaymakamlığından

15-6-934 Tarih cuma günü kaza Himayeietfal cemiyeti namına güreş yapılacağından Başpehlivana 40 ve Ortapehlivana 20 lira ikramiye verileceği ve Başpehlivandan 4 ve Ortapehlivandan 2 lira dühuliye alınacağı ilân olunur.

Çorum Gazetesi

Çarşamba ve Perşembe günleri Hükûmet caddesinde Epter oğlu Hacı Mehmet efendinin dükkânında üçer kuruşa satılmaktadır. Bu günler haricinde gazete almak isteyenler Matbaaya müracaat etmelidirler.

Çorum Vilayet Matbaasında

Umumî Meclis kararı ile 1 Hazirandan itibaren meccanî ve veresî muamelesine nihayet verilmiş ve buna mukabil basılacak işler tarifesinde tadilât ve bir haylı tenzilat yapılmıştır.

Siparişlerini çabuk alabilmek için ücretlerin en az üçte ikisinin peşin gönderilmesi lâzımdır.

Tahsisat ve havalesi mevcut olan resmî daireler için ay başına kadar intizar olunabilir.

Çorum Asliye Hukuk Hakimliğinden

Çorumun İcadiye mahallesinden Cindil oğlu kızı Fatıma ile Acceli sani mahallesinden olup halen ikametgâhı meçhul Mülazım oğlu Rıza meyanelerinde mütekevvin boşanma davasının icra kılınan muhakemesi neticesinde müddeialeyh merkum Rızaya resmî gazete ile ilânen tebliğat icra edildiği halde daveti kanuniyeye icabet etmediği gibi iki çocuğu ile müddeiye mezbureyi bila iaşe ve infak terk ederek firar ettiği istima kılınan şuhudün şehadetiyle sabit olduğundan kanunu medeninin 134 üncü maddesi mucibince mezburenin müddeialeyhten boş kalmasına 28 - 1 - 934 tarihinde karar verilmiş olduğundan hukuk usulü kanununun 407 inci maddesi mucibince ilân tarihinden itibaren 15 gün zarfında kanunî yollara müracaat etmediği takdirde hükmün kat'iyet kesbedeceği ilân olunur.

Çorum Belediye Reisliğinden

1 - Belediyemizce fennî tesisatla sabıkan şehre getirilmiş olan Mürsel suyunun bakiye şebekesinin ikmali için icabeden ameliyatı türabiyenin icrası çelik boru ve aksamı vesair malzimenin mübayaası iş başına kadar nakilleri ve ferşiyatı ve buna müteferri yirmi iki bin altı yüz yetmiş lira yirmi iki kuruş bedelî keşifli bilumum işleri 22 - 5 - 934 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur. Yapılacak teklifler haddi layık görülürse 11 - 6 - 934 Pazartesi günü saat onaltıda Çorum Belediyesinde ihalei kat'iyesi icra edilecektir.

2 - Münakasa şartnamesi vesair evrakı müsbiteler Ankara, İzmir, İstanbul ve Samsun Belediyelerine gönderilmiştir. Her talip bu sayılân Belediyelere müracaatla münakasa şartnamesi fennî şartname mukavelename ve vahidi fiat cedvelini görebilirler. Arzu edenlere Çorum Belediyesinden posta ile parasız gönderilecektir.

3 - Taliplerin kanun ve talimatnamesine ve şartname ahkâmına uygun olarak tanzim edecekleri teklifnamelerini ihale saatinin hululundan evvel Belediye Riyasetine tevdi etmeleri lâzımdır.

Çorum Belediye Reisliğinden

Çorum belediye meclisi intihap devresinin bu sene hitam bulacağı cihetle intihabın kolaylaştırılması için belediye kanununun 33 üncü maddesine tevfikan merkez kasabanın intihap şubelerine ayrılması icap edüp etmiyeceği belediye meclisince tezekkür edilmiş, emrü intihabın selâmeti noktasından geçen devrede olduğu gibi şube teşkilâtına bir lüzum ve ihtiyaç olmayup intihabın bir şubede yani belediye dairesinde yapılması, intihap encümeninin yedi kişilik olması ve işbu şubeye kanunumuzun 33 üncü maddesinin son fıkrasına tevfikan belediye Reisinin riyaset eylemesi belediye meclisinin 29 - 4 - 934 ve 12 - 5 - 934 tarihli âdî ve fevkalâde içtimalarında takarrür etmiş ve kararı mezkûr vilâyeti celilenin 14-5-934 tarih ve 748-280 Nolu tahriratlarile tasvibedilmiş olmakla ilân olunur.

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— *Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi* —

YIL: 13 — No. 715

ÇARŞAMBA

13 - Haziran - 1934

Nushası - 3 - kuruştur.

BÜYÜK MİSAFİRİMİZ, İRAN ŞEHİNŞAHI RIZA PEHLEVİ HAN HAZRETLERİ MEMLEKETİMİZİ TEŞRİF BUYURMUŞLARDIR.

Şehinşah Hazretleri

TOPRAĞIMIZA AYAK BASTILAR

Bayazit 10 (A. A.) - İran Şa- Haşmetlü Rıza Şah Pehlevi azretleri Bu sabah saat dokuz- maiyetlerile birlikte, Gürcü lakt, üzerinde Hoş amedi zılı Takı geçerek Hududumuza rmişlerdir.

Türkiye Cümhuriyeti Tahran çimiz Hüsrev bey ve İran Hü- metinin Ankara Büyük Elçisi adık Han, Şah Hazretlerine refa- t ediyorlardı.

Rıza Şah Hazretleri, mihman- rlıklarına tayin buyrulan Üçüncü rdu Müfettişi Birinci Ferik Ali ait Paşa ve Kol ordu Kuman- anı Kemal Paşa ve Hükümet amına Bayazit Valisi İmadet- n bey, Hariciye Vekâleti üçüncü aire Şefi Kemal bey tarafından tikbal edilmişlerdir.

Şah Hazretlerinin hududu şriflerinde bando, İran ve Türk, arşlarını çalmış, bir tabur pi- ade resmi ihtiramı yapmış, bir hra bataryası yirmi bir top tmakla Büyük misafiri selâmla- ıştır.

İstikbalde bulunan zevat, Mih- andar Paşa tarafından Şah azretlerine takdim edilmiş ve ududa kurulan çadırlarda bir üddet istirahattan sonra Şah azretleri ve maiyeti erkânı oto- obillerle Bayazide hareket et- işlerdir.

Büyük Misafir Kağızmanda

Kağızman 11 (A. A.) - İran ahı hazretleri bu sabah 7 de ğdırdan hareketle Kağızmana uvasalat buyurmuşlardır.

Şah hazretleri Karsta

Kars : 12 (A .A.) - İran Şahı azretleri dün saat onyedide Karsa teşrif etmişler ve geceyi burada geçirmişlerdir.

Kars : 12 (A. A.) - Geceyi şehrimizde geçiren İran Şehinşahı Hazretleri ve maiyetleri bu sabah saat altı - onbeşte memurin ve muhtelif teşekküllerle halkın tezahuratı arasında hareketle yollarına devam buyurmuşlardır.

Şah Hazretlerini karşılamak için Hariciye Vekilimiz Yavuzla hareket etti

İstanbul : 12 (A. A) - Hariciye Vekili Tevfik Rüştü bey İran Şehinşahı Hazretlerini İstikbal etmek üzere refakatinde Riyaseti Cümhur Kâtibi umumisi vekili Refik Âmir beyler olduğu halde dün Yavuzla Trabzona hareket etmiştir. Yavuza Mecidiye krevözürü ve dört muhrip refakat etmektedir.

Şehinşah Hazretleri Erzurumda

Erzurum: 13 (A. A.) - Şehin Şah Hazretleri dün saat 16 - 30 da Erzurumu teşrif etmişlerdir. Şehinşah Hz. leri şehrin medhali olan kale kapusundan girerken müstahkem mevkiinden 21 top atımı ile selâmlanmış ve başta muzika olmakla askerî kıtaat, mektepliler ve halk tarafından samimî tezahürlerle karşılanmışlardır. Şehinşah Hz. leri Vali Necati Beyin ikametgâhına inmişlerdir. Gece dokuzuncu Kolordu kararkâhında Şehinşah Hz. lerinin refakatlerindeki zevat şerefine bir ziyafet verilmiştir.

Büyük Millet Meclisinde

Ekicilerden Tütün Alınmasına Dair Kanun Kabul Edildi

Ankara : 12 (A. A.) - Dün B. M. Meclisinde kabul edilen ekiciden tütün alma kanununun esas noktaları şunlardır : Ekici ile alıcı arasında tütün satışları ancak denk üzerinden yapılacak ve kırıntı, közleme, yanık, yeşil, çürük hastalıklı, basık, ezik olanları ayrı göremezlerle ayrı denk yapılacaktır. Görmez haricinde olanları ziraî veya sınaî maksatlarla istimali temin edilinciye kadar inhisarlar dairesi tarafından yakılacaktır. Samsun ve Rumeli katır denkleri sadece el esası üzerine yapılacaktır ve direk, kapak ve tabancalarında denğin ihtiva ettiği elden gayri bulundurulmıyacaktır.

Ekici ile satıcı arasındaki ihtilafların tahkimi yolu ile hallledilecektir. Tütün üzerindede avans para verilecektir. Ve her ne nam ile olursa olsun bu tarzda verilen paraların yerine müsavi fiat ve serait dahilinde alışta rüçhan hakkı bahsedilecektir.

Tıranosfer muamelesi esnasında ekicinin devlet dairelerine borcu olup olmadığının tehakkuku için beklenilmiyecektir. kanun bir ağistos 1934 den itibaren meriyete girecektir.

Ankara : 12 (A. A.) - Büyük Millet Meclisi dün Reis Kâzım Paşa Hazretlerinin reisliğinde toplanmıştır. Askeri ve Mülki tekaüt kanununun on ikinci maddesinin Gedikli Küçük Zabitlere teşmiline dair mazbata kabul edilmiştir.

Büyük Millet Meclisi, Divanı Muhasebat Encümeninin Divanı Muhasebatın Mart, Nisan, Mayıs 1933 aylarına ait raporu hakkındaki mazbatasının sabık Şurayı devlet reisi Nusrat beye Şurayı devlet kararile verilmiş olan ikramiyenin mucibi tenkit olmadığına dair birinci fıkrası İsparta meb'usu Mükerrem beyin takriri üzerine ret ve diğer maddeleri ile yine divanı muhasebatın Haziran, Temmuz, Ağıstos 1933 aylarına ait raporu ve meclisce divanı muhasebat encümeninin mazbatası kabul edilmiştir.

Bundan sonra Lüleburgazın büyük karıştıran köyünden Veli kızı Sadberkin ölüm cezasına çarptırılması hakkındaki mazbata ile inhisarlar idareleri hesabatının divanı muhasebatça tetkikına, Gedikli Küçük Zabit menbalarına dair kanun layihaları kabul olunmuştur. Basma, yazı ve resimleri derleme hakkındaki kanun layihasının birinci müzakeresi ikmal edilmiştir.

Ekiciden tütün almaya, Büyük Millet Meclisi azasının tahsisat ve harcırahlarına dair kanun layihalarıda kabul olunmuştur.

Meclis perşembe günü toplanacaktır.

Zaman

Yeni çıkan Zaman gazetesinin ilk nushası matbaamıza gelmiştir gündelik ve müstakil olan bu güzel Gazetenin okunmasını tavsiye ederiz.

Tarih tetkikleri :

Çorum Şairleri

Şair Arif (11)

Yazan: Çorum Halkevi Dil, Tarih, Edebiyat şubesi komite ve konferans kolu azalarından Muallim Rifat Rami

— Her hakkı mahfuzdur —

Naat « H » harfi ile

Cemalin nûrü hurşidi şeriat ya Resulallah
Yüzün serlevhai ehli tarikat ya Rerulallah
Dilindir mahremi sırrı hüviyyet ya Resulallah
Hakikat sende hatmoldu nübüvvet ya Resulallah

***

Vücudundur efendim kâşâne mayei hilkat
Cihana makdemi pakinle geldi küllî emniyet [1]
Seninçün nezdibâride mükerrem oldu bu ümmet
Halâs oldu sana eden itaat ya Resulallah

***

Çırâğı hüsnüne hayran oluptur Yusufu Ken'an
Süleymanlar senin mührünle oldu âleme sultan[2]
Risalet tahtıgâhında sana kul cin ile insan
Edersin herkese halince himmet ya Resulallah

***

Kemali şanına maksur oluptur sırrı miracın
Leâmrükle dahi Levlâk hüdadan hilkat tacın [3]
Sezadır cümle halk olsa kapunda bende muhtacın
Gubarı dergehin kühlü inayet ya Resulallah [4]

***

Ne mümkin mucizatın zaptolunmak aklı defterde
Heman şemsi münevver gibi zahir, yoktur perde
Nice mücrimler âzâdedersin ruzü mahşerde
Bu kemter Arife lutfu şefaat ya Resulallah

Naat [H] harfi ile

Kusuru cürmüm için her günahım ya Resulallah
Garikı bahri lâccei günahım ya Resulallah
Elim tut çare sâzım destigâhım ya Resulallah
Hemişe ben de ruyü siyahım ya Resulallah
Kapunda gayrı yok cayı penahım ya Resulallah

***

Gubarı dergehin tutya edince didei dünya [5]
Amadan [6] açtı mevcudat çeşmimi oldular bina
Nesimi feyzin etti büsbütün âlemleri peyda
Deri lutfuna nisbet maksadı dünya vemafiha[7]
Hemişe ben de ruyü siyahım ya Resulallah
Kapunda gayrı yok cayı penahım ya Resulallah

***

Safiyyullah [8] seninçün buldu Havvayi
Neciyullah keştiden selâmet geçti deryayı [9]
Halilullah İzdden [10] edermi havfü pervayi
Zebihullah [11] niçun hakka feda verdi dehayayı
Hemişe ben de ruyü siyahım ya Resulullah
Kapundan gayrı yok cayı penahım ya Resulallah

***

Şefii Enbiya ve Evliyasın ey kerem kânım
Acebmi dameni lutfun ederse setir isyanım
Günahkâr ârifin mahşerde gûş edince efganı
Aman ol dem hasımlar eline verme ger can
Hemişe ben de ruyü siyahım ya Resulallah
Kapundan gayrı yok cayı penahım ya Resulallah

— Daha var —

[1] Küllî emniyet : Emniyeti umumiye herkesin itimadı

[2] Mühür : Peygamberlik ve nübüvvet mührü Mührü Süleyman

[3] Leamrük : Allahın Peygamber üzerine andı

Levlâk : Hadisi kudsidir. Peygamber Tanrının bir cemilesidir. Aslı şudur:

« Levlâke Levlâk Lemma Halaktel Fflâk »

Sen olmasaydın, sen olmasaydın cihan yaratılmazdı.

[4] Kühl : Sürme; göze çekilen boya

[5] Tütya : » » » »

[5] Amya : Âma, kör, Bina : Dide masdarından görücü' gören

[7] Vema Fiha: Onun içinde olanlar, onda olanlar

[8] Safiyyullah: Peygamber Hazreti Adem

[9] Neciyyullah : Peygamber Hazreti Nuh Keşti : Nuhun gemisi gemi

[10] Halilullah : Peygamber Hazreti İbrahim. İzd : Tanrı, Mabut

[11] Zebihullah : Peygamber Hazreti İsmail. Dehaya : Dehyenin cem'i, Kurban bayramında kurban olarak kesilen koyunlar

[12] İsyanım : « İsyanımı » demektir.

Ak ciğer vereminin

CERRAHÎ TEDAVİSİ

Profesör Dr. Nissen

Ak ciğer, veremine müptelâ şahısların büyük bir kısmı iklim ve ilâç tedavisi, iyi gıda ve müsait sıhhî şerait altında bakılma sayesinde şifa bulabilirlerse de bir çoğu da bütün muhafazakâr tedavi vasıtalarının tatbikına rağmen, yahut hastalığın pek ilerlemiş olduğu bir devrede tedavi altına alınmaları dolayısile zikredilen bu muhafazakâr usuller müessir olamaz, ve hastalığın terakkisine mani olunamaz. Ciğerin bir parçası tüberküloz basillerinin hücumu ile harap olup öksürükle harice atılır ve buralarda içerisi cerahat, ensice döküntülerile dolu boşluklar teşekkül eder ki biz bunlara kehif (caverne) ismini veriyoruz

Kehiflerin teşekkülü hastalığın şifa meyli üzerinde tevkilâde fena tesir yapar. Kehifler, ciğerin sağlam kısımlarını ve diğer uzuvlarımızı (hançere, barsak) mütemadiyen intana maruz bırakan basillerin toplantı yerleridir. Bundan başka, bu hastalar civarlarındaki sağlam şahıslara, bilhassa çocuklar için tehlikeli intan menbalarıdır.

Büyükçe kehiflerin kendi kendine şifa bulmaları ihtimali nadirdir. Bu sebeple hiç bir zaman bu ihtimali hesaba katmak doğru olmaz. Buna mukabil İtalyan doktoru " Forlanini " nin suni " Pneumothora " namile ortaya attığı basit bir ameliyat, hastalığın şifası üzerinde pek müessir bir âmil oldu. Bu ameliyatta gaye, hasta olan ciğer kısmının küçültülmesi ve hareketsiz bir hale getirilmesidir. Bu sayede kehifler büzülür ve iyi olurlar. Suni " Pneumothora " ın tatbik tekniğini anlamak için ciğer sathını ve sadır cidarını örten " Plevra " vüreykaları arasında gayet dar bir boşluğun bulunduğunu bilmek lâzımdır. İşte buraya dikkatle sokulan bususî bir iğne vasıtasile hava sevk edilir, ve Flevra vüreykaları yekdiğerinden ayrılarak ciğer sadır cidarından uzaklaştırılır. Bu suretle, ciğer dahilinde içerleri cerahatle dolu kehifler büzülür, cidarları bir kaç ay zarfında husule gelen nesci nedbî vasıtasile birbirlerile yapışarak kehif tamamen zail olur ve intan mihrakı da söner. Şifadan sonra, Plevra boşluğuna hava sevkedilmezse ciğer tekrar eski büyüklüğünü ve sağlam zamandaki faaliyetini yeniden kazanır.

" Forlanini " nin bu pek faydalı ameliyesi maatteessüf ancak bazı kehif vakalarında tatbik edilebilir. Bir çok hastalarda derunî iltihap neticesi iki plevra vüreykasını yekdiğerile yapıştıran iltisaklar husule gelir ki, bu hal Plevra boşluğuna hava sevkedilmesine imkân bırakmaz. Hasta ciğer bu yapıştırıcı netbi elyaf vasıtasile hemen sadır cidarına kadar çekilmiştir. İşte, bu gibi ahvalde azâmi sadır cidarını müteharrik bir hale getirmek suretile ciğerin büzülmesi kabil olabilir. Maksada ermek için müteaddit kaburga kemiklerinden birer parça kesmek ve sadır boşluğunu daraltmak lâzımdır. " Thora oplastik " adını verdiğimiz bu ameliyat sayesinde, sunî pneumothora gibi binlerce hastanın şifası temin edilmiştir. Ameliyata müsait olan hastaları seçmek hususunda günden güne artan tecrübeler, tekniğin basitleştirilmesi sayesinde bizzat ameliyattan doğabilecek tehlikelerin pek azaltılmasına muvaffak olunmuştur. " Sauerbruch " un kliniğinde 8 sene zarfında yaptığımız 700 kadar ameliyatta sebebi doğrudan doğruya veya dolayısile ameliyata bağlanabilecek vefiyat adedinin nisbeti yüzde 7.7 dir. Tabii hastalarımızın, mukavemetleri fevkâde azalmış ağır tüberküloz vakaları nazarı dikkate alınırsa lâzımdır. yüzde 26. 3 de ameliyat kâfi derecede müsmir olmadı.

Bu hastalar, ameliyattan sonra da basili havi balgam çıkarmakta devam ettiler. Buna mukabil yüzde 66 sı yeniden faal hayata atılabilecek bir sıhhat iktisap ettiler. Artık basil çıkarmaz oldular. Ameliyat yapılmadığı takdirde ölecekleri halde muhakkak olan bu hastaların tekrar çalışma hayatına girebilmeleri ameliyatın pek kıymetli netice verebildiğini göstériyor.

Tabiîdir ki, kesilen kaburgaların adedi, hastalığın vüsat ve şümulüne tabidir. Çok defa kehfin işgal ettiği ciğer zirvesini ihata eden kaburga halkasını kesmek kâfi gelir. Hattâ bazı defa bilhassa ciğerin alt fussundaki kehiflerde kemiklere dokunmıyarak yalnız hicabıhacin sinirinin kesilmesile iktifa edilebilir. Boyunda muayyen olan tesirihî nahiyede yapılan ufak bir şakla bu sinire vasıl olunabilir. Sinirin kesilmesi hicabıhacizin

Kanun

Buğdayı koruma karşılığı Kanunu

Kanun No : 2466
Kabul tarihi : 29 - 5 - 934
Neşri tarihi : 30 - 5 - 934

Madde 1 - Gerek memleket dahilinde yapılan, gerek hariçten getirilen un ve undan yapılmış maddeler, buğdayı koruma vergisine tâbidir.

Bu kanunda (un) tabirile buğday, çavdar unları, undan yapılmış maddelerle de makarna, şehriye, irmik ve her nevi bisküvi kastedilmiştir.

Madde 2 - Eleksiz, valssız büyük değirmenlerinde (şehir ve kasaba civarında olsa dahi) üğütülen unlardan köylülerin kendi ihtiyaçlarına mahsus olanları verdikten müstesnadır.

Ancak her nerede üğütülmüş olursa olsun satılanlar vergiye tâbidir.

Bu maddede yazılı şehir ve kasaba civarı tabirinin hududunu münasebite Maliye Vekâleti selâhiyettardır.

Bu kanunun tatbikatında şehir ve kasaba ve köyden maksat, 442 numaralı köy kanununun birinci maddesinde tarif edilenlerdir.

Madde 3 - Vergi, müşteriye aittir. Kendi buğdayını üğüten değirmenci veya malını fabrika ve değirmenlerde üğüttüren şahıslar bu kanunun tatbikında müşteri vaziyetindedirler.

Madde 4 - Verğinin matrah ve nisbeti 72 kilo gayrisafi siklette bir çuval birinci nevi ekmek unu için (15C), bu neviden sonra gelen diğerleri için (100) kuruştur.

Başka çuval kullanan un fabrikaları iki ay zarfında çuvallarını 72 kilo esasına göre hazırlarlar.

İkinci maddede yazılı değirmenlerden bu madde mucibince satışa çıkarılan un çuvalları, 72 kilodan fazla veya noksan olduğu takdirde bu esasa nisbetle vergileri hesap ve tahsil olunur.

Her nevi makarna, irmik, şehriye ile bisküvilerden kilo başına iki kuruş vergi alınır.

Madde 5 - Un vergisi mükellefleri, mahalli mal dairesinden veya Ziraat bankası şubelerinden, bedel mukabilinde alacakları üç parçalı makbuzu fabrika ve değirmenlerde ibraz, bir parçasını değirmencilere, ikincisini muhafaza memuruna tevdi ve kalan parçayı da nezdinde hıfzederler. Mal sahiplerince unların naklinde bu üçüncü parça makbuzun icap edenlere iraesi ve fabrika ve değirmen sahiplerince de birinci parça makbuzların defter kayitlerinin evrakı müsbitesi olarak saklanması mecburidir. Muhafaza memurları makbuzu verilmiş olan un çuvallarını kurşun mührü ile mühürledikten sonra çıkarılmasına müsaade ederler.

Mühür, düğümsüz dikiş iplerinin iki ucunu birleştirecek surette vazolunur.

Çuval ile satılması mutat olmıyan, makarna, İrmik, şehriye ve bisküvi zurufuna vergi pulu yapıştırılır. Pullar kap ve zarfların açılacak yerlerine ilsak olunur ve mal dairelerile banka şubelerince satılır.

Madde 6 - Türkiye dahilinde imal edilip harice sevkedilen unlar vergiden müstesnadır. Bunların tahakkuk eden vergisi teminata raptolunur. İki ay zarfında ihraç edildikleri gümrük evrakile isbat edilirse teminat iade, aksi halde vergi istifa olunur.

Madde 7 - Fabrika ve değirmen işletenler kendi namlarına veya başkaları hesabına üğüttükleri un ve diğer mamulâtın nev'ini, çuval ve kilo itibarile miktarını, satış bedelini, müşterinin ismini, nakil makbuzunun numara ve tarihini bu husus için tutulacak tasdiklı deftere günü gününe kayde mecburdurlar.

Madde 8 - Varidat tahakkuk memurları, kendi mıntakalarındaki değirmen ve fabrikaları en az ayda bir defa devir ile tetkikat yapmakla ve icabında malın satıldığı veya naklolunduğu müesseseler nezdinde işi tahkik etmekle mükelleftirler.

Maliye müfettiş ve mürakipleri ve mal, varidat müdür ve müfettişleri de bu salâhiyeti haizdir.

Madde 9 - Makbuz veya pul kullanmadan ve kurşun mührü konulmadan fabrika ve değirmenden mal çıkartan veya vergi defteri tutmıyan fabrika ve değirmenlerin vergisi, emsali müesseseler mamulâtının tâbi olduğu azami miktar ve nisbet üzerinden tahakkuk ettirilerek bir misli cezasile defaten tahsil olunur.

Defter tutulduğu halde bir kısım muamelelerini kaydetmiyenlerin veyahut bazı mamulât için makbuz veya pul kullanmıyanların vergisi o ay içindeki en fazla iş günü hasılatına göre tahakkuk ettirilerek yüzde elli cezasile tahsil olunur.

Çuvallarında kurşun mührü olmıyan vergisi verilmemiş unların alım ve satımı, şehir ve kasabalara nakli yasaktır. Aksine hareket eden fabrika ve değirmencilerden vergi üç misli olarak alınır. Bu gibi kaçak unları bilerek nakleden ve satın alanlardan Sulh mahkemesi kararile beher çuval başına üç lira ceza alınır.

Madde 10 - Bu kanunla kendilerine verilen vazifeleri yapmıyan muhafaza memurlarile bilerek verginin kaçırılmasına sebebiyet veren memur ve müstahdemler hakkında, Memurin Muhakemat kanununa tâbi olmaksızın takibat yapılır.

Madde 11 - Bu kanunun tatbikında ve verginin cibayetinde, mahallî mülkiye memurları rüesasile polis ve jandarma teşkilatı her türlü yardımı tercihan ve süratle yapmakla mükelleftirler.

Madde 12 - ithalat maddelerinin vergisi gümrük beyannamelerinde gösterilecek miktar ve evsafa göre, muamele vergisi ile birlikte ve bu kanunda gösterilen nisbetler dahilinde gümrüklerce tahakkuk ettirilerek tahsil olunur.

Madde 13 - Bu vergiden hâsıl olacak varidat; Hazinece nâzım varidat hesabına ve ziraat bankasınca da hususî bir hesaba kayit olunur ve müstahsilden mübayaa olunacak buğday zararına, ilmî ve zirai mevzular için Ziraat bankasında yapılmış ve yapılacak istikraz borçlarının itfasına tahsis olunur.

Muvakkat Madde 1 - Cibayet ve murakabe işleri için, kadroları İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilmek üzere lüzumlu görülen teşkilâtı yapmağa ve masrafını bu varidattan ödemeğe Maliye Vekili salâhiyettardır.

Muvakkat Madde 2 - Kurşun, mühür hazırlanıncıya kadar kontrol keyfiyeti Maliye Vekâletinin tensip edeceği diğer vesaitle temin edilir.

Muvakkat Madde 3 - un çuvalları (72) kilodan noksan veya fazla olan fabrika ve degirmenlerde dördüncü madde hükmünce yeni çuvallar hazırlanıncıya kadar bu vergi (72) kiloluk çuvallara nisbetle hesap ve tahsil olunur.

Muvakkat Madde 4 - Fabrika, değirmen, fırın işletenler ile zahire tacirleri fabrika, değirmen, fırın mağaza ve depolarında bulunan un ve undan mamul olarak bu kanunda yazılı maddelerin cins ve miktarını gösterir bir beyannameyi kanunun neşrinden itibaren yirmi dört saat zarfında bulundukları mahal varidat tahakkuk dairesine tevdie ve bunlardan değirmen ve fabrikalardan maadası on beş gün zarfında da vergilerini ödemeğe mecburdurlar. Bir Çuvaldan fazla un mevcudu olan parekende satış mağazaları da beyanname vermekle mükelleftirler.

Beyannamesi verilmemiş mallar alâkalı memurlar tarafından mühürlenir ve bunlara ait vergi iki kat olarak tahsil olunur.

Madde 14 - Bu kanun 1 haziran 1934 tarihinden itibaren mer'idir

Madde 15 - Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Kanun

12 Haziran 1930 tarih ve 1718 numaralı dahili istihlâk vergisi kanununa müzeyyel kanun

Kanun No : 2448
Kabul tarihi : 26 - 5 - 1934
Neşri tarihi : 28 - 5 - 1934

Madde 1 - Aşağıdaki maddelerden kilo başına hizalarında gösterilen miktarlarda istihlâk resmi gümrüklerce ithal sırasında tahsil olunur.

A) Tarife kanununun 695 inci maddesinin (A) fıkrasında yazılı maddelerden (10) kuruş.

B) Tarife kanununun 695 inci maddesinin (B) fıkrasında yazılı maddelerden (4, 15) kuruş,

C) Tarife kanununun 695 inci maddesinin (D) fıkrasında yazılı maddelerden 0, 55,

Bu maddelerin muamele vergilerile dahilde tasfiye edilenlerin dahilî istihlâk vergileri, kanunlarına göre ayrıca tahsil olunur.

Madde 2 - İthal iskelelerinde petrol, benzin ve müştakkatı gibi iştialli maddelere de antrepo usulünün tatbikı için belediye gaz-

Kazanç Vergisi Kanunu

Kanun No : 2395 Kabul tarihi : 22 - 3 - 1934

— 714 Numaralı nushadan artan —

D) Tamirhane, sabunhane, tabakhane, av derisi işliyenler, otomobil, kamyon ve sair nakil vasıtaları, mobilya, halı, dokuma, örme, meşrubat ve mekûlât imalâthanelerile sair bütün imalâthaneler ve inşaat levazımı satanlar gayrisafi iratlarının yüzde 40 ı;

E) Toptancılar, kantariye eşyası satanlar, idarehane sahibi kabzımallar, manifaturacılar, tuhafiyeciler, kırtasiyeciler, tüccar terziler, zücaciye satanlar, hırdavatçılar, kuyumcular, hazır elbiseciler, şapkacılar, musiki aletleri satanlar, ıtriyatçılar, halı, kürk, mobilya ve bunlara mümasil her nevi emtia ve eşya satanlar, seyahat ve spor levazımı, esliha, gözlük, dürbin, fotoğraf, sinema ve dikiş makinaları ve emsali eşya ve maddeleri satanlar, oyuncakçılar, içinde alkollü içki kullanılmıyan kır bahçeleri, çalgılı mahaller ve lokantalar gayrisafi iratlarının yüzde 45 i;

F) Eczacılar gayrisafi iratlarının yüzde 60 ı;

G) Tiyatrolar, içkili pastahaneler ve içkili lokanta ve büfeler gayrisafi iratlarının yüzde 75 i;

H) İdarehanelerinde, muayenehanelerinde ve evlerinde sanat ve mesleklerini yapan diş tabipleri ve dişçiler, dava vekilleri, mimarlar, kimyakerler, baytarlar ve bu gibi ilmî ve meslekî ihtisasları ile kazanç temin eden diğer serbest meslek erbabı yüzde 80 i;

İ) Sinemalar, dans yerleri, meyhaneler, birahaneler, içkili, çalgılı gazinolar ve lokantalar gayrisafi iratlarının yüzde 90 ı;

I) İdarehane ve yazıhanelerinde veya evlerinde sanat ve mesleklerini yapan doktorlar, avukatlar, mühendisler, müşavirler ve mütehassıslar, altın ve zikıymet mücevherat satanlar, antikacılar ve yedinci madde haricinde kalan sarraflar gayrisafi iratlarının yüzde 100 ü;

J) Bar ve umumhaneler gayrisafi iratlarının yüzde 130 u;

Nisbetinde vergiye tâbi tutulurlar.

Meslek ve iştigalleri gösteril miyenler

Madde 35 - Gayrisafi irat üzerinden vergiye tâbi olupta nevi ve nisbeti yukarıki maddede gösterilmiyenler mahallî ticaret odalarının, yok ise belediyelerin, mütaleası alınarak mümasili ticaret ve sanat ve meslek ve hirfete göre vergiye tâbi tutulurlar,

Bir mahalde muhtelif işlerin içtimaı

Madde 36 - Bir mahalde muhtelif vergi nisbetlerine tâbi satış ve muamelelerde bulunulduğu takdirde bunların tefriki kabil ise kendi nisbetleri üzerinden, değilse en yüksek nisbete tâbi olandan bir derece aşağı nisbet üzerinden vergiye tâbi tutulurlar.

— Sonu var —

haneleri müsait olan yerlerde pavyon ayrılır; müsait olmıyan yerlerde belediyeler bu iş için gümrükçe elverişli görülecek antrepolar tesis veya sergi usulü ihdas edebilirler.

Madde 3 - 12 Haziran 1930 tarih ve 1718 numaralı dahilî istihlâk vergisi Kanununa müzeyyel 25 haziran 1932 tarih ve 2029 numaralı kanun mülgadır.

Muvakkat Madde - Bu kanun ile istihlâk resmine tâbi tutulan maddelerin ithal ve ticaretile meşgul olanlar bu kanunun mer'iyeti tarihinde antrepo, ardiye, depo, gazhaneler ile nakil vasıtaları üzerinde bulunan ve bu resme tâbi olan maddelerin cins ve miktarını, bulundukları mahallin en büyük maliye memuruna bir beyanname ile bildirirler. Bu beyannameler üzerine kanunun birinci maddesinin (B) fıkrasında yazılı maddelerin beher kilosu için (2,35) kuruş ve (C) fıkrasında yazılı maddelerin beher kilosu için (0,55) kuruş istihlâk resmi tahakkuk ettirilir ve iki ay içinde iki müsavi taksitte tahsil olunur.

Beyannamedeki ham petroldan istihlâk resmi alınmıyarak bundan birinci madde dahiline girecek mayiler istihsal edildiği takdirde birinci maddedeki resimler 1718 sayı ve 12 - 6 - 1930 tarihli kanunla mevzu dahilî istihlâk vergisile birlikte tahsil olunur.

Satış yerlerinde, parakende satış için belediyelerce müsaade edilen miktar derecesinde bulundurulanlar için beyanname verilmez ve bu resim farkı aranmaz.

On beş gün içinde beyanname verilmemesi veya verilmiş beyannamenin hakikate uymaması halinde Maliyece tahakkuk ettirilecek vergi beş kat olarak ve bir defada, Tahsili Emval Kanununa tevfikan tahsil olunur.

Madde 4 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 - Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye, Maliye ve Gümrük ve İnhisarlar Vekilleri memurdur.

Çorum Belediye Reisliğinden

22 - 5 - 934 tiarhli ilânımızla münakasanın icra kılınacağı bildirilen şehrimiz fennî su tesisatı bakiye şebekesinin ikmaline müteallik 22670 lira 22 kuruş bedeli keşifli işlere ve alınacak malzeme münakasa müddetinin hitamı olan 11 -6 - 934 de talip çıkmadığından evvelce ilân ettiğimiz 22 - 5 - 934 tarihli münakasa, fennî şartname, mukavelename ve vahidi fiat cetveli hükümleri eskisi gibi temamen baki ve muteber olmak üzere münakasa müddetinin 11 - 6 - 934 tarihinden itibaren on gün müddetle uzatılarak ihalenin 21 - 6 - 934 perşembe günü saat 16 da Belediye dairesinde icrasına karar verilmiş ve keyfiyet Ankara, İstanbul, İzmir ve Samsun Belediyelerine yazılmış ve lüzumu kadar şartname ve evrakı müsbite arzu edenlerin görmelerini teminen mezkûr belediyelere tekrar gönderilmiştir. İsteyenlere Çorum Belediyesinden parasız, posta ile de gönderilir. Taliplerin muayyen gün ve saatın hulûlundan evvel teklifnamelerini belediye riyasetine tevdi etmeleri ilân olunur.

Vilâyet Defterdarlığından

1 - Bina ve kazınç vergilerinin birinci taksit müddeti haziran 934 gayesinde hitam bulacaktır.

2 - Hayvanlar vergisinden koyun, keçi tiftik hayvanatının birinci taksit müddeti de haziranın ilk haftasıdır,

3 - İşbu verğilerle mükellef bulunanlar borçlarını bir ay zarfında tahsil şubesine vermeleri, aksi taktirde tahsili emval kanununa tevfikan tahsil edilecektir.

4 - Kazanç verğisini bu bir ay içinde vermeyenlerden yüzde 10 zammile tahsil olunacağı ilânolunur.

Çorum Askerlik şubesinden

Şube mıntakasında bulunan ihtiyat zabitlerinin her sene mutat yoklamalarına 1 - Haziran 934 den itibaren başlanmıştır.

Zayi mühür

Resmî köy mührü isim mührümü ve azadan Bayram çavuşun isim mührünü de gaip ettim yenisini yazdırıyorum eskilerin hükmü olmadığını ilân eylerim.

Ömerbey köyü muhtarı Ali

Zayi mühür

Köyümüzün resmi mührünü zayi ettiğimizden ve yenisini hakkettirmek üzere müracaatta bulunduğumuzdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

Alacanın İsahacı kariyesi muhtarı
İsmail oğlu Veyis

Ülkü

Bu değerli mecmuanın on altı sayısı da çıkmıştır. Danesi 2 yıllığı 250 kuruş, muallim talebeler 175 kuruştur tavsiye ederiz.

Çorum Belediye Reisliğinden

Çorum belediye elektirik fabrikası için azamî 60, asgarî 7 tenike vagom, Azamî 850, Asgarî 720 tenike mazut ve itfaiye Makinesinde sarf edilmek üzre azamî 5, asgarî 2 tenike vağum yağı ile kezalik itfaiye için azamî 8 asgarî 40 tenike benzin ve tanzifat hayvanatı için azamî 42.000 asgarî 37. 200 kilo arpa, azamî 47.000, asgarî 30.000 kilo saman açık münakasa usulile alınacaktır.

2 - Tanzifat hayvanatı için lüzumu olan ve kaimelerinde müredatı yazılı koşum takımları ve mütemadî tamirleri, tanzifat arabalarının demir ve ağaç kısımlarının yeniden yapılması ve sanelik mütemadi tamirleri, hayvanatin yeni nallanması ve kayışları işleri vilâyet merkezinde komşu vilayet ve kazalara gönderilecek aceze ve hastaların nakliye işleri açık usul ile münakasaya konulmuştur.

3 - Münakasa müddeti 7 - 934 tarihinden itibaren 20 gündür. İşbu müddetin hitamı olan 28 - 6 - 934 Perşembe günü saat 16 da teklif edilen fiatlar hadi layık görülürse belediye dairesinde taliplerı namlarına katî ihaleleri yapılacaktır. Münakasa şartlarını, görülecek işin, alınacak eşyanın vasıflarını ve sairesini gösterir kaimeler belediye rusumat idaresine verilmiştir. Taliplerin ve fazla izahat almak isteyenlerin idarei mezkûreye veya belediyeye müracaatları ilân olunur.

Çorum Belediye Reisliğinden

Çorum belediye meclisi intihap devresinin bu sene hitam bulacağı cihetle intihabın kolaylaştırılması için belediye kanununun 33 üncü maddesine tevfikan merkez kasabanın intihap şubelerine ayrılması icap edüp etmiyeceği belediye meclisince tezekkür edilmiş, emri intihabın selâmeti noktasından geçen devrede olduğu gibi şube teşkilâtına bir lüzum ve ihtiyaç olmayup intihabın bir şubede yani belediye dairesinde yapılması intihap encümeninin yedi kişilik olması ve işbu şubeye kanunumuzun 33 üncü maddesinin son fıkrasına tevfikan belediye Reisinin riyaset eylemesi belediye meclisinin 29 - 4 - 934 ve 12 - 5 - 934 tarihli âdi ve fevkalâde içtimalarında takarrür etmiş ve kararı mezkûr vilâyeti celilenin 14-5-934 tarih ve 748-280 Nolu tahririatlarile tasvip bedilmiş olmakla ilân olunur.

KURULUŞ TARİHİ : 1921
İDARE YERİ
Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 716
ÇARŞAMBA
20 - Haziran - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

ÂLÂ HAZRETİ HÜMAYUN RIZA PEHLEVİ HZ.

Haziranın on altıncı günü Ankarayı teşrif buyurmuşlar, çok yüksek ve şanı Şahanelerine mahsus merasimle karşılanmışlardır.

Reisi Cümhur Hazretlerinin ziyafeti

Ankara : 16 (A. A.) - Reisi Cümhur Hazretleri bu akşam Çankayada İran Şehinşahı Hazretleri şerefine bir ziyafet keşide buyurmuşlardır. Ziyafette Şehinşah Hazretlerinin maiyetlerile Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım, Başvekil İsmet, Büyük Erkânı Harbiye Reisi Müşir Fevzi Paşalar Hazeratile Vekiller, Hariciye Vekâleti erkânı ve bazı erkânı askeriye hazır bulunmuşlardır.

Ziyafetin sonunda Reisicümhur Hazretleri atideki nutku irat eylemişlerdir.

Gazi Hazretlerinin nutku

"Büyük dostum ve aziz biraderim Şehinşah Hazretleri, kardeş İran milletinin Ulu Reisini Türkiyede selâmlamakla duyduğum sevinç çok büyüktür. Ziyareti Şahaneniz bütün Türk milletini bahtiyar etti.

Türkiye — İran münasebetlerinin tarihi gözden geçirilirse, bu iki memleketin dostluktan ayrıldıkları zamanlar en müşkül devreleri yaşamış oldukları görülür. Halbuki milletlerimizin tabiî temayülleri ve yüksek menfaatleri icabı olan dostluk bağları kuvvetlendikçe her iki millet kuvvetli hale geldi ve refah buldu. Türkiye Cümhuriyeti bu hakikati temamen idrakederek İran dostluğunu, siyasetinin en esaslı umdelerinden biri haline getirmiştir. Nasıl ki Zatışahanelerinin kudretli idaresi altında komşu ve kardeş memlekette de ayni duygulara, ayni görüşle kıymet ve ehemmiyet verilmiş, böylece sarsılmaz ve silinmez bir Türk-İran dosluğu kurulmuştur.

Şehinşah Hazretleri, memleketinizin bütün terakkilerini alâka ve muhabbetle takip ediyoruz. Yüksek iradenizin yarattığı eserleri, en derin hürmetle karşılıyoruz. Türkiye ve İran binlerce senelerdenberi deruhte etmiş oldukları yükselme ve yükseltme rolünde bugün de kuvvetli ve kudretli adımlarla ilerliyorlar. Bu iki kardeş milletin, bu defa medeniyet için, insaniyet için şüphesiz en sevinilecek neticelerden biridir. Sulh ve müsalemet içinde inkişaf etmekten başka gayeleri olmıyan milletlerimizin, aynı zamanda umumî sulha hadim olmayı en şerefli vazife saydıklarına şüphe yoktur.

Türk milleti için unutulmaz bir hatıra bırakacak olan bu günü tarih, yalnız Türkiye - İran münasebetinde değil, fakat cihan sulhunda sayılı günlerden olarak kaydedecektir.

Dost ve kardeş milletin Büyük Hükümdarı, Türkiyenin Ulu dostu olan Zatı Şahanelerinin daima refah ve saadetini temenni ederek sıhhati Şahanelerine ve kardeş milletin ikbaline ve Türkiye - İran dostluğunun feyizli inkişafına içiyorum.

Şehinşah Hazretlerinin cevabi nutku

Şehinşah Hazretleri atideki nutku irat buyurmuşlardır:

" Büyük dostum ve aziz kardeşim Türkiyenin azametli Reisicümhuru Hazretleri, memleketinize vürudumdan beri Türk devleti ve milleti tarafından gösterilen hararetli kabul ve samimî hissiyat ile aziz kardeşimin mevcddetle mali bayanatı bende büyük bir tesir hasıl etmiştir.

Dost ve komşu milletin büyük rehberi olan Zatı devletlerinizin vatanperverane rehberliği altında, fevkalâde süratle inkişaf ve saadet yolunda ilerlemekte ve azim terakkiyata mazhar olmakta bulunduğunu bir çok zamandanberi memnuniyetle görüyorum.

Reisicümhur Hazretleri, zımamı devleti elime aldığım ilk günden beri Türkiye ile dostluk lüzumunu hissettim ve bu günki mesut vesile ile görüyorum ki, Türkiye ile İran arasında çok samimî rabıtalar mevcuttur. Ve işin esası o derece sağlamdır ki bu dostluk istikbalde her türlü tezelzülden masum bulunacaktır. Komşu ve kardeş iki millet kemali itimam ve itminan ile yekdiğerine dayanarak terakkiyatı idame etmek, medeniyetin tevsiine çalışmak ve dünyanın umumî sulhuna hizmet eylemek mukaddes vazifesini ifa edecektir.

Aziz kardeşimi tekrar görmeği çok arzu eder ve imkân hususunde İranı teşrif buyurmak suretiyle beni mesut edeceklerini ümit eylerim.

Samiî kalpten aziz kardeşimin saadet ve selametini ve İranın dost ve komşu milletinin terakki ve azametini dilerim ve " Selâmetii an dosti muazzam cami hodra bülend mikünem,,

Şehinşah Hazretleri

Gazi Hazretlerile birlikte geçit resmini temaşa buyurdular

Ankara 18 -(A.A.) Âlâşehinşah Rıza Pehlevi Hazretleri şerefine dün saat 16 da yarış sahasında askeri kıtaatın, izcilerle mekteplilerin iştirak ettikleri büyük bir geçit resmi yapılmıştır. Bu merasimi görmek için daha pek erkenden onbinlerce kişi yarış sahasında toplanmış bulunuyordu. Âlâ Hz. Hümayunla Reisi Cümhur Hz. lerinin sahaya gitmek için geçecekleri yollarda gelip gidişi adeta imkânsız bırakan müthiş bir kalabalık vardı. Âlâ Hazreti Hümayun ile Reisi Cümhur hz. leri geçit resmine iştiraketmek üzre yer almış bulunan kıtaat, izciler ve mekteplileri teftiş ettikten sonra halkın kesilmeyen alkışları arasında tribünlerine gelditer. İki Büyük şefin bu teftişleri esnasında bindikleri otomobili Büyük Erkânı Harbiye Reisi Müşir Fevzi paşa hz. lerile Birinci Ordu Müfettişi Fahreddin, Ferik Amanullah ve İkinci Ordu Müfettişi Ali Sait Paşalar Hazeratının otomobilleri takip ediyordu. Saat 16,5 da merasime başlanmış ve hazır bulunanların sevgi ve takdir tezahürlerini toplayan bu geçit resmi tam bir saat sürmüştür. Müteaddit tayyare filolarımızın da iştirak eyledikleri bu geçişte iki piyade ve topçu alayı, süvari, jandarma, kıtaatı fenniye, hücüm arabaları ve başta Ankara ve Gazi liseleri ile izciler, musiki mektebi, Gazi ve kız liselerile kız orta mektebi talebeleri bulunuyorlardı. Geçit resmini müteakip İran ve İstiklâl marşları çalınmış ve Âlâ Hazreti Humayun ile Reisi Cümhur Hazretleri halkın çoşkun tezahurat ve (yaşa var ol) sadaları arasında sahadan ayrılmışlar ve Orman çiftliğine kadar bir gezinti yapmışlardır. Ve burada bir müddet istirahat ettikten sonra Türkiye Atlı spor kulobunu teşrif buyurmuşlardır. Burada Şehinşah Hazretleri şerefine kulop bahçesinde ordu binicilik mektebi zabitleri ile Ziraat Vekâleti binicilik mektebi tarafından mania müsabakaları yapılmıştır. Müsabakalarda Şehinşah Hazretleri, Reisi Cümhur

Hazretlerile Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzim Paşa, Beşvekil İsmet, Büyük Erkânı Harbiye Reisi Fevzi Paşalar Hazeratile Şehinşah Hazretlerinin Maiyetleri, Vekiller, C. H. F. kâtibi umumisi, Büyük Erkânı Harbiye ikinci reisi, birinci ve üçüncü Ordu Müfettişleri, Âli Askeri Şûrasından Ferik Cevdet ve kolordu kumandanlığından Naci Paşalar kordiplomatik hazır bulunmuştur. Şehinşah H z. leri Ordu binicilik mektebine bir kupa hediye etmişler ve musabakaların mükâfatlarını tevzi ve gösterdikleri muvaffakiyetten dolayı takdirlerini izhar buyurmuşlardır. Akşam da Hariciye Vekili Tevfik Rüştü beyfendi tarafından İran Şehinşahı Hz. leri şereflerine Ankara Palasta bir ziyafet verilmiştir.

Büyük Misafir B. M. Meclisinde

Başvekil İsmet Paşa Hazretleri İran – Türk münasebatına dair mühim beyanatta bulundular

Ankara : 18 (A. A.) Âlâ Hazreti Hümayun Rıza Pehlevi Hazretleri bu gün Büyük Millet meclisini teşrif ederek bir müddet Meclis müzakerelerini takip buyurmuşlardır. Bu ziyaret; Şehinşah Hazretlerile onun şahsiyetinde kardeş İran milleti hakkında çok samimi tezahurata sebep olmuştur. Meclisin ikinci celsesi açılırken Âlâ Hazreti hümayun refakatlerinde B. Millet Meclisi Reis vekili Esat bey bulunduğu halde Riyaseti Cümhur locesinde yer almışlardır. Şehinşah Hz. lerinin refakatlerinde İran Hariciye Veziri Seyit Bekir Han Kâzimi, Hariciye Vekili Tevfik Rüştü bey ve Şehinşah H z. lerinin Mihmandarları birinci ve üçüncü Ordular Müfettişleri Fahrettin ve Ali Sait Paşalar, İran Büyük Elçisi Sadık Han ve Tahran Büyük Elçimiz Husrev bey de bulunuyorlardı. Celsenin açılmasını müteakip Reis Kâzım Paşa Hz. leri, Başvekil İsmet Paşa H z. lerinin söz aldıklarını bildirmiş ve Müşarün ileyh kürsüye gelerek şu beyanatta bulunmuştur :

Muhterem efendiler: Dost ve asil İran milletinin Büyük Hükümdarı Şehinşah Hazretleri bir kaç günden beri memleketimizi müsaferetlerile şereflendirmişlerdir. [Şiddetli Alkışlar]. Büyük Millet Meclisine bu vesile ile memnuniyetle ve sevinçle haber veririm ki halkımız her tarafta kendiliğinden hissiyatımızı ve iki millet arasındaki kardeşliğin yüksek menfaatlerine vukuf ve kanaatle muhabbet ve alakasını göstermektedir. [Şiddetli Alkışlar]. Bravo sesleri

Gazi Mustafa Kemal Hazretleri, yeni Türkiye devleti için olduğu gibi, Şehinşah Hazretleri de yeni İran devletinin istiklal aşkını, asil hislerini, çalışkanlığını temsil eden yüksek bir şahsiyettir. [Şiddetli Alkışlar]. Halkımız her tarafta Şehinşah hazretlerine daşkın muhabbetlerini gösterirken , İran milletine karşı muhabbetini ve ona olan itimadını göstermiş olduğu kanaatındadırlar.

Arkadaşlar: Komşu ve kardeş iki milletin kudretli ve büyük Reisleri zamanında İran - Türk münasebatı yerleşmiş buhranları izale ederek yeni bir devreye girmiştir. Menfaatleri ve hisleri yekdiğerine bu kadar yakın olan iki millet, asırlardanberi türlü anlaşamamazlıktan ve türlü nifak ve fesattan yekdiğerinden ayrı kalmışlardı.

İranla bir hudut meselesi vardır ki : Kaç senelik bir mesele olduğunu şimdi size rakamla söylemek müşküldür. Fakat mubalağasız söyleye bilirimki yüz senedenberi süren bir hudut ihtilâfı iki devlet arasında her türlü emniyet hislerini zehirlemiş bulunuyordu. Bu müşkil, nisbeten az bir zamanda ve daha ihtilâflı bir çok müşkülât zühur etmişken iki milletin tabiî menfaat ve hislerini idrâkteki isabetlerile ve asil müessir olarak iki milletin başında bulunan Büyük Reislerinin istikbali gören,Büyük millet menfaatlarını gören irade ve dirayetlerile bu mesele halledilmiş bulunuyor. [Sürekli alkışlar].

Arkadaşlar : Hudutlar civarındaki mıntakaların yekdiğerine severek ve yekdiğerinin hudut ve arazisine hürmet ederek yaşamaları iki milletin bütün münasebatı üzerine esaslı tesiri olan kuvvetli bir âmildir. Büyük hadisenin ehemmiyetini yüksek nazarlarınızda hakkile tecelli ettire bildiysem bununla takip edilmiş siyasetin ve bilhassa milletlerimizin başında bulunan yüksek şahsiyetlerin uzağı görmek, doğru bir siyaset takip etmekteki isabetlerini daha iyi tebarüz ettirmiş olurum. [bravo sesleri]

Yeni İranla Yeni Türkiyenin münasebetleri sulh noktai nazarından, bizim memleketlerimiz için olduğu kadar komşularımız ve daha uzak komşularımız için de nimet sayılmaktadır. [bravo sesleri] ve şiddetli alkışlar. Bu tarihî hükümlerin tesiri İranla Türkiye arasında şahsî kanaatlarımızca ve sizin - veçhelerinizle sevk ettiğimiz siyasetin manası olarak, sizin kanaatınızca İran ve Türkiye münasebatının yeni bir bahtiyarlık devri başlangıcı telakki olunabilir [bravo sesleri]. Büyol çok feyizli bir yoldur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, bu kadar büyük eserleri tahakkuk ettirmesine ve bu kadar büyük bir şahsiyeti sinesinde muhabbetle derağuş etmesi bahtiyarlığına nail olmasından dolayı gelecek nesiller sizi tebrik edecektir. [Şiddetli ve sürekli alkışlar, bravo sesleri] Başvekil Paşa Hazretlerinin sık sık alkışlanan ve bravo seslerile karşılanan beyanatlarını müteakip Cemil bey - Tekirdağı ve Halit bey - Bayazit ve rüfekası tarafından aşağıdaki takrir verilmiştir.

Yüksek Reisliğe : İran Şehinşahı Âlâ Hazretleri Hümayunun Türkiyeye teşrifleri münasebetile Türk milletinin hissiyatına tercüman olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinin meserret ve memnuniyetlerini izharla kardeş İran Meclisine selâm ve kalbî muhabbetlerinin arzını ve İran milletine refah ve seadet temenniyatında bulunulduğunun tahtı karara alınarak makamı riyaset vasıtasile iblağını teklif ederiz. Takrir reye konularak müttefikan ve alkışlarla kabul edilmiştir. Bundan sonra ruznamede bulunan soy adı kanununun müzakeresine geçilmiş, bir müddet bu kanun etrafında geçen müzakereleri takip buyurduktan sonra Meclisin sürekli alkışlar arasında locelerinden ayrılan Âlâ Hazreti Hümayun Meclis Heyeti umumiyesini selâmlamışlardır .

Şehinşah Hazretleri şerefine bir müsamere verildi

Ankara : 20 (A. A.) - Dün saat 16 da Halkevinde Şehinşah Hazretlerinin şereflerine (öz soy) piyesi temsil olunmuştur. Şehinşah Hz. le Gazi H z. leri saat 16 da Güzide bir halk ile temamen dolu bir halde bulunan temsil salonunun hususî locesini teşrif buyurmuşlar ve İran millî marşı ve istiklâl marşı ile karşılanmışlardır. Temsilde B. M. Meclisi Reisi Kâzım ve Başvekil İsmet Paşa H z. lerile bütün Vekiller, İran Hariciye Veziri ve B. elçisi, Şehinşah Hazretlerinin refakatlerindeki zevat, Tahran Büyük Elçisi, Şehinşah Hazretlerinin mihmandarı Paşalar, Sefirler ve Sefaretler Erkânı ve Mülki ve Askerî rical ve Erkânî memurin hazır bulunmakta idiler. Mevzuunu Türk ve İranın müşterek mitolöjisinden alan bu piyes ile Türk millî operasıda ilk mevsimini kurmuş bulunmaktadır. Alkışlar arasında biten piyesi müteakip Âlâ Hazreti Hümayun ve Gazi Hazretleri İran ve Türk millî marşlarile selamlanarak salonu terk etmişlerdir.

Kanun

Bina Verkisi Kanununun üçüncü maddesinin yedi numaralı fıkrasının tadili hakkında kanun

Kanun No : 2413
Kabul tarihi : 19 - 4 - 1934
Neşri tarihi : 25 - 4 - 1934

Madde 1 - 4 temmuz 1931 tarih ve 1837 numaralı Bina Vergisi Kanununun üçüncü maddesinin yedi numaralı fıkrası aşağıda yazılı şekilde tadil edilmiştir:

Sahiplerinin ikametine mahsus olup senelik iradı yirmi beş liraya kadar olan (yirmi beş dahil) binalar (bu kabil binaların teaddüdü halinde yalnız biri muafiyetten müstefit olur).

Zürraa ait binaların bir kısmı ikamete ve bir kısmı da altıncı fıkrada muafiyetleri muharrer maksatlara tahsis edilmiş bulunduğu takdirde vergi yalnız ikamete muhtas olan kısım üzerinden alınır.

Madde 2 - Bu kanun 1 haziran 1934 tarihinden muteberdir.

Madde 3 - Bu kanun hükmünü icraya Maliye Vekili memurdur.

Valimiz

Avdet buyurmuşlardır

Geçen sayımızda mezunen Merzifona teşrif buyurduklarını yazdığımız Valimiz Arif Hikmet Beyfendi geçen pazar günü akşamı avdet buyurmuşlardır .

Gelenler

Muhterem Meb'uslarımızdan İsmet Beyfendi geçen salı akşamı mezunen şehrimize gelmişlerdir.

Hava soğuk

Geçen Cuma günü yağan doludan sonra hava gündüzleri ekseriyetle kapalı ve yagmurlu geçerek geceleri açılmaktadır.

Bu yüzden gece ve sabaha karşı kış günlerini andıran souk, ateş yakarak ısınmak mecburiyetini vermiştir.

Dolu

Geçen Cüma günü saat on dört buçukta koparandan başlayan dolu bulutları şimalı şarkî istikametini takip ederek şehir üzerinden geçmiş ve eğerci dağlarına doğru dar bir saha üzerine yağmıştır. Uğradığı aşağı köylerde yumurta ve ceviz cesametinde ve tedricen küçülerek ekseriyetle fındık cesametinde dökülmüş ve dolu bulutlarının seyri süratli oiduğundan bağ ve bahçelerde meyvaları kısmen dökmüş ve sebzeleri hırpalamış isede hububat, mezruat üzerinde zazar ve hasar pek cüzi olmuştur.

Haber alındığına göre Mecidözü kazasının bazı köylerine yağan dolu fazlaca hasar yapmıştır.

Sayğılamak

On üçüncü çalışma yılına erişmesinden dolayı Gazetemizi kutlulayan kamu arkadaşlarımıza sevgi ve saygılarımızı sunarız.

Kanun

Dahilî istihlâk vergisi hakkındaki 1718 numaralı kanunu muaddil kanun

Kanun No : 2414
Kabul tarihi : 19 - 4 - 1934
Neşri tarihi : 25 - 4 - 1934

Madde 1 - 1718 Numara ve 12- 6- 1930 tarihli kanunun ikinci maddesi aşağıda yazılı şekilde tadil edilmiştir.

Dahildeki menbalardan istihsal veya hariçten ithal edilen 270 hararet derecesinden evvel takattur eden hafif yağları muhtevi ham, tasfiye edilmemiş, temizlenmemiş mayi madeni mahrukat ve madenî yağları tasfiye, taktir suretile veya sair muamelelerle petrol, benzin ve mümasili mayi madeni mahrukat istihsal edenlerden istihsal ettikleri maddelerin her kilosu için 8 kuruş dahilî istihlâk resmi alınır.

Madde 2 - 1871 Numara ve 22- 7- 1931 tarili kanunun birinci maddesi mülgadır.

Madde 3 - Bu kanun neşrinden muteberdir.

Madde 4 - Bu Kanunun hükümlerini icraya Maliye, Gümrük ve İnhisarlar Vekilleri memurdur.

Suret

Kararname

12 - 11 - 1934 Tarih ve 15280 sayılı Kararnameye zeyildir.

Tayyare Yolcu üçretlerinin diğer memleketlerdeki gibi Tren üçretlerile ahenktar olması için Posta Tayyareleriyle nakledilecek Yolculardan 15280 sayılı Kararnameye bağlı Talimatnamede yazılı ücretler yerine Sigorta da dahil olduğu halde İstanbul - Ankara için Otuz, İstanbul - Eski şehir ve Ankara - Eskişehir için onyedi, yakında başlıyacak olan İstanbul - Diyarbekir hattından İstanbul - Kayseri için Elli, İstanbul - Diyarbekir için seksen ikibuçuk, Eskişehir - Kayseri için otuz yedi, Eeskişehir - Diyarbekir için altmış dokuz buçuk, Ankara-Kayseri için yirmi, Ankara - Diyarbekir için Elli iki buçuk ve Kayseri - Diyarbekir için otuz iki buçuk lira alınması Millî Müdafaa Vekilliğinin 7 - 2 - 1934 tarih ve 36 - 1662 sayılı tezkeresi ve Maliye Vekilliğinin 10 - 3 1934 tarih ve 9290 - 49 sayılı mütalaanamesi üzerine İcra Vekilleri Heyetinin 12 - 5 - 1934 toplantısında tasvip ve kabul olunmuştur.

Gümüş Hacı köyü icra dairesinden

Gümüş Hacı köyünün Cumra mahallesinde mukim Kiremitçi zade Mustafa efendide Enbiya zade Sıddık efendinin alacağının temini için haczedilerek satılmasına karar verilen Çitli kariyesinde köy önü mevkiinde dörtte bir hissesi 4 lira kıymeti muhammeneli şarkan Mehmet şimalen Cıva oğlu garben Ali cenuben deli oğlu bağlarile mahdut bir dönüm bağ keza aynı kariyede köy önü mevkiinde dörtte bir hissesi 125 kuruş kıymeti muhammeneli şarkan Mehmet şimalen tarik garben Mehmet cenuben tarik ile mahdut iki evlek harman yeri keza aynı kariye aynı mahalde dörtte bir hissesi 125 kuruş kıymeti muhammeneli yemini ve yesarı Mehmet arkası Keziban cephesi tarik ile mahdut 500 arşun harman yeri keza aynı kariyede Çakır ayağı mevkiinde ve dörtte bir hissesi 750 kuruş kıymeti muhammeneli şarkan Bekir şimalen Mehmet garben hark cenuben Hüseyin ile mahdut 6 dönüm tarla keza aynı kariyede Kıran yolu mevkiinde 4 te bir hissesi 625 kuruş kıymeti muhammeneli şarkan Mehmet şimalen ve garben çay cenuben hark ile mahdut 25 dönüm tarla keza aynı kariye aynı mevkide 4 te bir hissesi 500 kuruş kıymeti muhammeneli şarkan ve şimalen Hüseyin cenuben tarik garben mehmet ile mahdut 6 dönüm tarla keza aynı kariyede bağ altı mevkiinde dörtte bir hissesi 500 kuruş kıymeti muhammeneli şarkan Arif şimalen Abdullah garben mehmet cenuben çay ile mahdut 6 dönüm tarla keza aynı kariyede eymir yolu mevkiinde dörtte bir hissesi 500 kuruş kıymeti muhammeneli şarkan ve şimalen mustafa garben ali cnuben keziban ile mahdut 3 dönüm tarla keza ayni kariyede bağ altı mevkiinde dörtte bir hissesi 500 kuruş kıymeti muhammeneli şarkan Mustafa şimalen ve cenuben tarik garben Ali tarlasile mahdut 6 dönüm tarla keza aynı kariyede şehir yolu mevkiinde 4 te bir hissesi 1250 kuruş kıymeti muhammeneli şarkan Hasan şimalen Kadir garben ve cenuben Arif ile mahdut 12 dönüm tarla Düğencii kebir köyünde üç ahlat mevkiinde 3 te bir hissesi 116 lira 67 kuruş kıymeti muhammeneli şarkan ve şimalen ve garben tarik cenuben Osman ağa ile mahdut 27 dönüm tarla keza Düğencikebir kariyesinde kaynarcı mevkiinde üçte bir hissesi 84 lira kıymeti muhammeneli şarkan ve cenuben tarik şimalen Bedel oğlu garben Pısır oğlu ile mahdut 54 dönüm tarla keza aynı kariyede mındarlık mevkiinde üçte bir hissesi 100 lira kıymeti muhammeneli şarkan ve cenuben Tarık şimalen Avara oğlu garben Pısır oğlu ile mahdut 30 dönüm tarla keza borçlunun tapuda nam ve şahsına mukayyet Gümüş Hacı köy kazasında Cumara mahallesinde kâin temamı 5250 lira kıymeti muhammeneli ve halı hazır vaziyetine nazaran yemini yol yesarı Akbaş hanesi arkası Kiremitçi oğlu Veli ve kısmen Akbaş hanesi cephesi tarık ile mahdut tahtanî iki oda bir mutbah ve bir hala ve bir sofa fevkani üç oda bir hala ve bir sofa en alt katında bir bodurum hane ve bir miktar havlu ve havluda çamaşırlık hane ile müştemil nim kârgir bir bap hanenin temamı ve mezkûr tarlaların yazılı hisseleri acık artırmaya konmuş olup şartnameleri 7 - 6 - 934 tarihinden itibaren dairemizde herkes tarafından görülebileceği gibi 8 - 7 - 934 tarihinde Pazar günü saat 14 den 16 tıya kadar dairemizde açık artırma ile satılacaktır. Artırma bedeli muhammen kıymetlerinin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde en son artıranların teahhütleri baki kalmak üzere 23 - 7 - 934 tarih Pazartesi günü yine saat 14 den 16 tıya kadar dairemizde ikinci açık artırması yapılacak olan gayri menkuller muhammen kıymetlerinin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde en çok artırana ihale edilecektir. Bulmadığı takdirde ihaleden sarfı nazar edileceğinden taliplerin muhammen kıymetlerinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçasile veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamil bulunmaları lâzımdır. Dellaliye rüsumları müşteriye aittir. 2004 numaralı icra iflas kanununun 126 ıncı maddesinin dördüncü fıkrasına tevfikan bu gayri menkuller üzerinde ipotekli alacaklılar ile diğer alakadarların ve intifa hakkı sahiplerin bu haklarının ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müspitelerile bildirmeleri, aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaştırılmasından hariç kalacakları cihetle bütün alâkadarların işbu maddenin mezkûr fıkrasına göre hareket etmeleri ve daha fazla malumat almak isteyenlerin 933-523 dosya numarasile Gümüş hacı köy icra dairesine müracaatları ilân olunur.

Çorum Sulh Hukuk Hakimliğinden

Hududu : Çorumun ilice bağlarında vaki şarkan İstanbullu oğlu Arif bağı garben yol cenuben anbar oğlu şimalen muslu oğlu bağlarile mahdut otuz dört karık bağ ve içerisinde altı ağaç armut ve on dört ağaç elma ve iki ağaç ayva ve iki ağaç eyvaz mevcut olan bağın kıymeti muhammenesi yüz liradır.

Azabahmet mahallesinden Şücaaddin Zade Hacı Hüseyin ağa ile Cami kebir mahallesinden Mehmet kızı Hasibe ve oğlu Mehmet bey ve Arap zade Ahmet efendi zevcesi Fevziye hanım aralarında müşterek olup kabili kısmet olmadığından dolayı satılmasına karar verilen yukarıda mevki ve hududu yazılı bir kıt a bağ gazete ile ilân tarihinden itibaren bir ay müddetle müzayede mevkiine konmuştur. Hitamı olan 21 Temmüz 934 Cumartesi günü saat on altıda ihalesi mahkeme kaleminde icra edilecektir. Bu gayri menkule konulacak pey muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini doldurmadığı takdirde artırma on beş gün uzatılarak hitamı olan 7 ağıstos 934 salı günü aynı saatte mahkeme kaleminde icra edilecektir. Satış peşin ve bilumum masraf müşteriye aittir. Artırma şartnamesi her gün her kese açıktır. Bu gayri menkul ile temin edilmiş alacağı olanların yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile mahkeme kalemine müracaat etmedikleri takdirde hakları tapu sicillile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaklardır talip olanların muhammen kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçasını veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamilen mahkeme kalemine müracaatları ilân olunur.

Vilâyet Tapu müdürlüğünden

Temmuzun beşinci perşembe gününden itibaren Çiftlik, Hacı İshak, Akpınar, Karamançavuş, Selimiye, Narlı oğlu, İcadiye mahallelerinin birleşmesinden meydana gelen Ulu kavak mahallesinde mevcut gayri menkullerin tahriri yapılacaktır. Bu meyanda bu gayri menkullerin mülkiyet hakları ve bunlara taalluk eden mülkiyetin gayri ayni haklar tesbit edileçektir. Bu mahhalle içindeki gayri menkul sahiplerinin malları başında bulunup tahririni yapacak memurlar, her gayri menkule geldikçe o gayri menkul sahibinin tasarruf vesikalarını göstermesi ve mülklerinin gerek hudut ve gerek tasarrufu hakkında izahat vermesi, ihtilaf ve münazaa mevcut ise ayrıca bildirmesi lâzımdır. kefiyet ilân olunur.

Bursa Sergisi

1 Temmuz Bursa Sergisinde

Yerli mallar teşhir edilir
ve satışı yapılır.

Zaman dardır.
Sergiye iştirak
için acele ediniz.

Sergiye iştirak için müsait şartlar konulmuştur.

Müracaat yeri :
Bursa Ticaret Odası Sergi Riyaseti

YER ÜCRETLERİ :

	Metre murabbaı
Alt kat salon	3 lira
Orta kat »	2,5 »
Üst kat »	2 »

Sergiye iştirak edecekler alacakları yerin yarı ücretini peşinen göndermelidirler.

Sergide satışlardan Belediye ve Kazanç verğileri alınmaz.

Sergide posta şubesi açılacak ve sergi damgası basılacaktır.

Çorum Belediye Reisliğinden

22 - 5 - 934 tiarhli ilânımızla münakasanın icra kılınacağı bildirilen şehrimiz fennî su tesisatı bakiye şebekesinin ikmaline müteallik 22670 lira 22 kuruş bedeli keşifli işlere ve alınacak malzeme münakasa müddetinin hitamı olan 11 -6 - 934 de talip çıkmadığından evvelce ilân ettiğimiz 22 - 5 - 934 tarihli münakasa , fennî şartnamie, mukavelename ve vahidi fiat cetveli hükümleri eskisi gibi temamen baki ve muteber olmak üzere münakasa müddetinin 11 - 6 - 934 tarihinden itibaren on gün müddetle uzatılarak ihalenin 21 - 6 - 934 perşembe günü saat 16 da Belediye dairesinde icrasına karar verilmiş ve keyfiyet Ankara, İstanbul , İzmir ve Samsun Belediyelerine yazılmış ve lüzumu kadar şartname ve evrakı müsbite arzu edenlerin görmelerini teminen mezkûr belediyelere tekrar gönderilmiştir. İsteyenlere Çorum Belediyesinden parasız, posta ile de gönderilir . Taliplerin muayyen gün ve saatın hulûlundan evvel teklifnamelerini belediye riyasetine tevdi etmeleri ilân olunur .

Çorum Askerlik Şubesinden

M. M. Vekâleti Celilesinin 27 - 5 - 934 tarih ve 2 - 1031635 sayılı emirnameleri mucibince ihtiyat zabitanından muvazzaf hesap memurluğuna Talip efendilerin şubeye müracaat etmeleri ilân olunur.

Çorum Belediye Reisliğinden

Çorum belediye meclisi intihap devresinin bu sene hitam bulacağı cihetle intihabın kolaylaştırılması için belediye kanununun 33 üncü maddesine tevfikan merkez kasabanın intihap şubelerine ayrılması icap edüp etmiyeceği belediye meclisince tezekkür edilmiş, emrü intihabın selâmeti noktasından geçen devrede olduğu gibi şube teşkilâtına bir lüzum ve ihtiyaç olmayup intihabın bir şubede yani belediye dairesinde yapılması, intihap encümeninin yedi kişilik olması ve işbu şubeye kanunumuzun 33 üncü maddesinin son fıkrasına tevfikan belediye Reisinin riyaset eylemesi belediye meclisinin 29 - 4 - 934 ve 12 - 5 - 934 tarihli âdî ve fevkalâde içtimalarında takarrür etmiş ve kararı mezkûr vilâyeti celilenin 14-5-934 tarih ve 748-280 Nolu tahriratlarile tasvibedilmiş olmakla ilân olunur.

Doğum evi başhekimliğinden

Doğum ve Çocuk bakım evinin bir senelik ihtiyacı olan 23 kalem erzakına münakasa neticesinde talip zuhur etmediğinden 11 - 6 - 934 tarihinden itibaren bir ay müddetle temdidine karar verildiği ilân olunur.

Tayyare Pulu

Ahiren neşir ve ilân edilen 2954 numaralı kanun mucibince 1 - 6 - 934 tarihinden itibaren arzuhallere birer kuruşluk Tayyare pulu yapıştırılması lâzım geldiği halde halkın işbu kanun hükümlerine muttalî olmamasından bazı arzuhallere birer kuruşluk Tayyare pulu yapıştırılmadığı görülmekte olduğundan devairi resmiyeye verilecek arzuhallerle takip edilecek muamelât teahhüre uğramamak üzre birer kuruşluk Tayyare pullarının yapıştırılması Başvekâletin tezkerei mahsusası üzerine Dahiliye Vekâleti Celilesinden tebliğ buyrulduğu ilân olunue.

Barut inhisar idaresinden

1 - 15 Haziran 1934 tarihinden itibaren Revolvel ve Tabanca fişeklerile Av fişek ve kovanları ve teferruatının demir yolu üzerinde veya sahillerde bulunmıyan mevkilerde dahil olduğu halde memleketin her tarafında her bayiin dükkânında asılı bulunan listedeki fiatlar üzerinden satılacağı.

2 - Av saçması ve Şevrotinlerin yine memleketin her tarafında kilosunun elli iki buçuk ve yarım kilosunun yirmi altı kuruş 10 paraya satılacağı ilân olunur.

Küçük Sıhhat Memurları Mektebi Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı Asgarî Kilo	Azamî Kilo	İhalesi
Ekmek	12000	15000	10 - 7 - 934 Salı günü saat 14 de
Koyun eti	4000	5000	
Erimiş sade yağı	900	1000	
Pirinç	1200	1400	12 - 7 - 934 Perşembe saat 4 de
Şeker	600	700	
Sabun	600	700	
Gaz yağı	1100	1200	
Bulgur	1000	1200	14 - 7 - 934 Cumartesi saat 10 da
Patates	1000	1200	
Taze sebze	1600	2400	
Soğan	600	700	
Un	400	500	
Kuru fasulya	400	500	
Mercimek	150	200	
Nohut	120	360	
Salça	140	170	
Taze meyva	100	200	
Süt	180	360	
Yoğurt	300	600	
Yumurta Adet	4000	6000	
Tuz	400	450	16 - 7 - 934 Pazartesi saat 10 da
Zeytin	400	450	
Makarna	400	500	
Şehriye	160	180	
Zeytin yağı	45	50	
Beyaz peynir	20	25	
Kaşar peynir	20	25	
Kuru erik	20	25	
Çay	20	22	
İspirto	18	20	

Mektebimizin 31 - 5 - 934 tarihine kadar iaşe ihtiyacı olan, yukarıda cins ve miktarları yazılı, otuz kalem erzakı 20 - 6 - 934 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle açık münakasaya konulmuştur. Taliplerin münakasa şartlarını öğrenmek ve nümuneleri görmek üzere mektep idaresine ve hizalarında yazılı olduğu veçhile muayyen gün ve saatlerde - muvakkat teminat , makbuzları ile beraber - Sıhhat dairesinde müteşekkil komisyona müracaatları.

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 717

ÇARŞAMBA

27 - Haziran - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

BÜYÜK MİSAFİRİMİZLE GAZİ HAZRETLERİ
Garp vilâyetlerimizde seyahat yapıyorlar

İki Devlet Şefi
mirde yapılan manevreyi sonuna kadar seyrettiler

İzmir: 23 (A. A.)- Bu gün at 16 da Şehinşah Hazretlerile eisi Cümhur Hazretleri Gazimir civarında tehaşşüt etmiş an takriben bir kolorduya yakın kıtaları muayene vaziyetinde eftiş buyurmuşlardır. Başvekil Hariciye Vekilleri ve Şehinşah azretlerinin maiyetinde bulunan üksek askerî heyetle Türk ordları müfettişleri beraber buuyordu. İki devlet reisi teftişi itirdikten sonra derhal bir maevre yaptırmak arzusile aralında konuşarak kumanda heyeine bir muharebe vaziyeti ve eselesi verilmiştir. Geç vakta adar süren manevreyi baştan hayetine kadar bizzat Alâ Hazeti Hümayun Gazi Hazretlerile irlikte idare buyurmuşlardır. anevrenin hitamında Şehinşah azretleri kumanda ve zabitan eyetine vuku bulan beyanatlarında memnuniyetlerini ve takirlerini izhar buyurmuşlardır. ehinşah Hazretlerile Reisi Cümur Hazretleri manevre meydaına giderlerken ve geç vakit önerlerken on binlerce kadın, erkek ve çocuk İzmir halkı taşun ve coşkun bir halde muhabet tezahüratı göstermişlerdir. u akşam Şehinşah Hazretlerile eisi Cümhur Hazretleri şerefine zmir şehri tarafından şehir gazinosunda büyük bir süvare verilektir. Ve süvareyi müteakip iki Devlet Reisi Balıkesire gitmek üzere şehrimizden ayrılacaklardır.

İzmir : 24 (A. A.) – İran Şehinşahı Hz. lerile Reisi Cümhur H z. leri, İzmir şehri tarafından şereflerine verilen ziyafeti müteakip Balıkesire hareket buyurmuşlar ve istasyonda bulunan Mülkî ve Askerî ve Adlî erkân ile Cümhuriyet H. fırka idare heyeti azaları ve Belediye Reisi ve azaları , müessesat ve teşekküller mümessilleri ve vaktin geç olmasına rağmen toplanan binlerce halkın candan gelen saygı, şükran hislerile ugurlanmışlardır.

Şehinşah H z. leri Reisicümhur H z. lerinin valideleri Zübeyde hanımefendinin karşı yakada Osman Paşa camiindeki kabristanda medfun bulunduğunu haber almaları üzerine, dün Baş Mabeyncilerile Seryaverleri ve Maiyeti Şehinşahileri ile bir çelenk göndererek merhumenin mezarına merasimle koydurmuşlardır.

Balıkesir 25: (A. A.) dün giceyi şehrimizde geçiren İran Şehinşahı Hazretleriyle Reisi Cumhur Hazretleri bu gün saat 15,30 da Çanakkaleye muvasalat buyurmuşlardır ve halkın coşğun tezahüratile karşılanmışlardır. Jandarma kıtaatı resmi ihtiramı ifa etmiştir . Âlâ hazreti hümayun ile Gazi Hazretlerini İstanbula götürecek olan Gülcemal vapuru ile ona refakat edecek olan Adatebe, Kocatepe torpitoları Çanakkale limanına gelmiştir .

Balıkesir 25 - (A. A.)Sabah saat 2 - 20 de İzmirden ayrılan Alâ Hazretleri Hümayun ile Reisi Cümhur Hazretleri yolda bütün istesyonlarda büyük tezahurat ile karşılanmıştır Şehin Şah Hazretleri ve Reisi Cümhur Hazretleri halkın tezahürleri arasında saat 13 de Somadan ayrılmışlar ve gelişte olduğu gibi 21 top atimile selamlamışlardır. Büyük bir resmi geçiti temaşa buyurmuşlardır.

Çanakkale : 26 (A. A.) - İran Şehinşahı H z. leri ile Reisi Cümhur H z. leri birlikte olarak günlerdenberi memleketimiz içinde yapmakta oldukları gezintinin dünkü günü 250 kilometrelik güzel bir kara yolu üzerinde geçirdiler. Dün sabah sekizde Balıkesirden ayrılan iki Büyük Şef bütün güzergâhı, çam ormanları ve bağlar ile örtülü her tarafı emek görmüş vadilerden geçtiler. Bu yol üzerinde kurulan çam ve defne yaprakları arasında İran Türk millî renklerinin karışığı takların sayısı yetmişten fazla idi. Civar köy halkı çocuk, kadın, erkek yollara dökülmüşlerdi. Büyük misafirler saat 12 de bir orman eteğinde durarak istirahat etmişler ve bir kır yemeği yemişl rdir. Bundansonra orada muhtelif sınıflardan mürekkep iki müfrezenin izhar olunan karşılıklı garnizon tatbikatında 3 saat kadar hazır bulunmuşlar ve bu tatbikatı yaya olarak takip buyurmuşlardır. Şah Hazretleri zabitlerimize ve neferlerimize yaptıkları işler hakkında süaller tevcih buyurmuşlar ve kendilerini takdir ve taltif etmişlerdir. Oradan ayrılırken yine bu civarda yapılacak binaların temelâtma merasimini idare etmişlerdir.

Güzel ve mes'ut bir tesadüf eseri olarak Alâ Hazreti Hümayun ile Gazi Hazretlerinin vaz'i esasını yaptıkları bu binaların temeline bu hadiseyi tesbit eden ve iki büyük devlet reisinin imzalarını taşıyan vesika bir şişe içinde olduğu halde veya kendilerinin aynı mala üzerine aldıkları müşterek harç, Başvekilimiz İsmet Paşa Hazretleri taratından temele konuldu. Şehinşah Hazretleri ile Reisi Cümhur Hazretlerinin Çanakkaleye gidişleri büyük tezahurata meydan verdi. Bütün halk, jandarma kıtalarının iki büyük şefe resmi ihtiramı ifa ettikleri şehir dışındaki yollarda bekliyorlardı. Şah Hazretlerile Gazi Hazretleri halkın yaşa var olun avazeleri ve sürekli alkışları arasında geçerek Erenköye kadar gitmişlerdir. Orada Şehinşah Hazretlerine Çanakkale muharebeleri hakkında yerinde malûmat arz olunmuştur. Buradan dönüşlerinde iki devlet reisi halkın çılğınca tezahuratı arasında doğruca Gülcemala gitmişlerdir.

Vali Beyfendi
Rahatsızdır

Valimiz Arif Hikmet Beyfendi bir haftadanberi ayaklarında zuhur eden bir yaradan dolayı muztarip bulunduğundan Makamı Vilâyete gelememektedir.

Haber aldığımıza göre yara yörürken ıstırap verecek bir vaziyette olduğundan bir kaç gün istirahat mecburiyetinde bulunuyorlar.

İadeyi afiyet buyurmalarını candan dileriz.

Dolu

Haziranın 23 üncü cumartesi günü öğleden soara Çorumun Divansağır köyünden başlıyarak şimale doğru bir sal halinde geçen dolu; uğrağındaki köyler mezruatını, bazı yerde kısmen ve bazı mıntakada da temamen tahrip etmiş ve bir haylı zarar yapmıştır.

15, 23 haziran günlerinde dolu hasarına uğrayan gerek merkez ve gerek mülhak kazalardaki köylerin hakiki zarar mikdarı vilâyet Ziraat Müdürü tarafından tetkik ve tesbit edilecektir.

Dolu yağan köylerin isimleri aşağıya yazılmıştır.

Çağşak, Abdalbodu, Aksongur Divanısağır, Celilkırı, Karabürçek, Gürcü, Ömerbey, Bayat, Serpir, Buğet, Kuruçay, Kasabanın şimal ve şimali garbisi.

İskilip kazasında

Haziranın yirmi üçüncü günü Sungurlunun Üçoluk köyü de dahil olmak üzere İskilibin Kızılveran nahiyesi mıntakasındaki Asayiş, Karahacı, Resüloğlu, Mehmetaliçiftiliği , Kalenderoğlu , Karakısık, Üçtam ve Kızılveran köyleri hasılatını temamen hasara uğratmıştır.

Mağrukan vefat

Yene haziranın yirmi üçüncü cumartesi günü Çorumun Karaca köyünden Tekkeşin oğullarından 80 yaşındaki hüseyin ağa tarlasından köye dönerken şiddetli yağmura tutularak köy önündeki dereden geçmekte iken sele kapılmış ve boğulmuştur.

haber verildiğine göre Derinçay adı verilen büyük çayda boğulmuş bazı hayvanat ve ev eşyası ve enkaz görülmüştür.

Halkevinde Konser

Haziranın yirmi sekizinci perşembe günü akşamı saat 20-30 da Musiki muallimi Osman beyin idaresinde umuma bir konser verilecektir.

Konsere herkes ve isterse âilesile beraber gelebilecektir. Dühuliye yoktur.

Konser programı tevzi edilmiştir.

Tarih tetkikleri :

Çorum Şairleri

Şair Arif (12)

Yazan: Çorum Halkevi Dil, Tarih, Edebiyat şubesi komite ve konferans kolu azalarından Muallim Rifat Rami

— Her hakkı mahfuzdur —

Naat « H » harfile

Cihanda gangı [1] şem'a çevrilirsem misli pervane
Çırağım ateşi yaktı beni bu nari hicrane
Kime kim yarigar oldumsa ebnayi zamane [2]
Nihayet türi bârânı belâye kıldı kalkane
Serin [3] sevdayı gavgadan halâs ettiklerim hayfa
Havale eyledi sehmi sitemler bana hasmane
Kimin bazuyü ikbaline verdim seyfi himmeti ben
En evvel bana ol türi adâvet saldı amyane [4]
Nice etfali ebcedhane talimi fünun etsem
Görürdüm benden alup bana okurdu efsane
Cihanda her ne dürlü derdü mihnet çektiğim cümle
Kamusu âşinalardan keder vermezdi bigâne
Eğer arzeylesem her sergüzeştim dinlese âkıl
Cünun asa sezadır ol giderse kûhü yabane
Hemişe nikübed dünyada haktan olduğun Ârif
Bilirsin ya niçün şekva edersin mislü divane

Naat « H » harfile

Şehinşahı şerifi dû serasın ya Resulallah [5]
Ussata şafii [6] yevmülcezasın ya Resulallah
Gelüp Beytülharemden dedi Cebraili vahyi âver
« Buyur Miraca med'uvvü Hudasın ya Resulallah » [7]
Deri rahmet küşade, hem ziyafet hane âmade
Bu şep mihmanı kurbü kibriyasın ya Resulallah [8]
Senin idraki vasfından Süruşan kaldı dembeste [9]
Tasavvuru Cibrilden ulâsın ya Resulallah [10]
Kerem kıl dergehinden Ârif gamkini red etme
Hemişe ehli aşka zül'atasın ya Resulallah

Naat « Y » harfile

Ey şehi valâyı iklimi vücudun serveri
Vey Habibi hakkına zatın enbiya ser defteri
Goncei hoşbuyü zülfün hasreti sevdasına
Nakdi canın da feda kılsa sezadır müşteri
Ebricudun teşnegânı âlemi seyrap eder [11]
Sebzedar ravzai dünya seninle hep tari [12]
Bahri aşkın her kimi ğargabı mestur eylese [13]
Bula kaarında nice esdaf içinde gevheri
Âsümanı âlemi lutfun edince sayedar
Matlaı hurşit o dem mahcup görünmez haveri [14]
Vayedar oldu dürrü lutfunda cümle bikesan
Feyizyap et bendegân içre bu Ârif kemteri

— Daha var —

[1] Kangı : eski şiveye göre hangi
[2] Yar : dost. Gar : mağara, in. Halife Ebu Bekirin Hazreti Muhammetle Mekkeden Medineye hicret ederken sığındıkları mağara Yarigar: mağara dostu. Hazreti Ebu Bekir
[3] Serin : serini, yani başını
[4] Amyane : kör körüne. Bu kelime türkçeleşmiş ve aslından ayrılmış bir kelime olup araplar bunu «İmmiyya» şeklinde kullanırlar
[5] Dü sera : İki saray, dünya ve ahiret kasdedilmiştir
[6] Şafi : şefaatten
[7] Med'uv : davetli
[8] Mihmanı kurbü kibriya. Tanrının yakın misafiri, Tanrı yanında misafir, Tanrının konuğu
[9] Süruşan : Cenabı hak tarafından haber getiren melekler müfredi: Süruş
[10] Ulâ : âlâdan muhaffeftir
[11] Ebricut : Comertlik, bulutlu, seha bulutu
[12] Tari : taze, görpe, genç, yeni
[13] Garkı âb : su boğumu : maksadı suya dalarak örtülmüştür
[14] Haver : mağrıp, batı

Frengi Deliliği

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi profesörlerinden Dr. Fahrettin Kerim Bey tarafından

İnsanlara musallat olan zehirli hastalıklardan en tehlikelisi frengidir. Tarihi oldukça eski olan bu hastalığın Avrupa'ya nereden geldiği katî olarak bilinmemekle beraber, ilk şiddetli salgının İspanya'da olduğu, memleketimize de frenk diyarından geldiği ve bundan dolayı Frengi adı verildiği muhakkaktır.

Bulaşıcı bir hastalık olan frengi nin mikrobu vardır. Adına « Sprocheta pallida » derler. Frengilinin yarasında, kanında bulunan bu mikrop ince uzun boylu olup arap saçına benzer biçimde kendi üzerine kıvrılmıştır. Bu mikrop vücudumuzun dışında frengililerin kullandıkları fincan, bardak, kaşık, emzikte bulunduğu gibi, alafranga aptesanelerin oturak yerlerinde, cam üfleyenlerin hamlaçlarında, dikkatsiz dişçilerin aletlerinde ilah. bulunabilir.

Hastalığın bulaşık ve geçici olduğunu yazmıştım. Bulaşma çok defa cinsî birleşme ve demin söylediğimiz vasıtalarla olur. Hastalıklı süt nineler meme verdikleri çocuğa frengi aşılıya bildikleri gibi, sütnineler de frengili çocuklardan bu hastalığı kapa bilirler. Mikrobun içeri girmesi için ufak bir sıyrık yetişir. Dudakta bulunan bir sıyrık erkeklik aleti veyahut kadınlık yollarındaki sıyrıklardan mikrop içeri girer, ve girdiği yerde çalışmağa ve vücudumuzla çarpışmağa başlar. On beşten kırk beş gün kadar süren bu çarpışmadan sonra, «Şankr» adı verilen frengi çıbanı çıkar. Bu çıban zımba ile kesilmiş sert bir düğme gibidir. Ağrısı yoktur. Kenarı ayrık değildir. Renği koyu kırmızıdır. Üzeri düz olup bazan sarımtırak bir su bulunur. Bu çıban en ziyade cinsî birleşme aletlerinde, dudakta, meme ucunda görülür. Çıban çıktıktan bir kaç gün sonra uyluk ve koltuk altı bezleri de şişer.

Hekime gösterilip bakılmazsa da iki yahut altı hafta içinde çıban kendiliğinden söner, yerinde her vakit iz bırakmaz, bu sıralarda mikrop kanda dolaşmasına devam eder. Çıbandan 35, 45 60 gün sonra yeni bir takım işaret belirir. Onlarda deri üzerinde kızamık gibi kabarcıklar, düğmeler, lekeler belirir. Bu lekeler kaşınmaz ve ağrısızdırlar. Ayrıca ağız, burun, dudak ve gizli yerlerin iç zarında parlak ve yassı levhacıklar görülür. Bu zamanlarda zayıflama, iştihasızlık albümin işeme, şeker işeme, sarılık, kansızlık, sinirlilik, geceleri artan baş ve kemik ağrıları, saç ve tırnak dökülmesi, deride kara lekeler gibi beslenme bozuklukları çıkar. Bu zamanda epeyi sonra üçüncü devir denilen fakat vücudumuzda bir noktaya saplanmayı daha çok seven zaman başlar. Bu aranın bazen 30 sene sürdüğü görülmüştür. Fakat ekseri 3, 4 sene kadardır. Yalnız bu zamanda görülen bozukluk şiddetlidir. Derin otrur, büyük çöküntülere, yığıntılara meydan verir. Kızartılar zamklar (oyuntu biçiminde dilde ve damakta çöküntü ve oyuntular, ses borusu ve burun deliklerinde kan damarları ve kalpte, damakta, karaciğerde, böbrekte, gözde bozukluk görülür.

İşte buraya kadar her kes işittiği bir hastalığın gidişini anlattık. Bu hastalık iç aletlerimizin her birinde oturabilir. Frenginin fenalık yaptığı mühim bir uzvumuz vardır ki o da beyin ve murdar iliktir. Sinir musallat olan frengi mikrobu yavaş yavaş ve sessizce işler. Günün birinde gözde görmeme, göz kapağının düşmesi, yürüyüşte sendeleme ile meydana çıkan bir murdar ilik hastalığı yahut beyin damarının frengi yüzünden yumuşamasından ileri gelmiş bir damar çatlaması, yahut yavaş yavaş başlamış bir göz kulak siniri bozukluğu, beyin zarı ufuneti, beyin frengisi, frengi deliliği çok ehemmiyetli ve korkunçtur, Fransız âlimlerinden „ Fourniyer " bu gibi bozuklukların bildiğimiz ilâçlarla iyi olmadığını görerek çok korkmuş ve bunlara ayrı bir isim koymağa kalkmıştı. Fakat zaman anlaşılmıştır ki bunlar da bayağı frengi mikrobu ile hasıl olur. Yalnız frengi mikrobu her kesin sinire dokunmaz. İyi tedavi ettirmeyenlerle tedavi görmeyenlerde sinirleri çarpar. Bilhassa hem frengi almış, hem de içki, yorgunluk, büyük felâketler, uykusuzluk, keder ve saire gibi sebeplerle sinirlerini yormuşlara daha çok musallat olur. Frengiden ileri gelen sinir hastalıkları içerisinde en tehlikelisi frengi deliliğidir. Frengiyi aldıktan 2, 10, 15 sene sonra meydana çıkan bu hastalık en ziyade beynimizin düşünme hücrelerini bozukluk yapar. Hastalarda huy değişikliği görülür. Rüşvet almak, hırsızlık etmek, ırza saldırma gibi kanunun yasak ettiği işleri yaparak polisin eline düşerler. Kanuna ve adetlere uymayan işler yaparlar. Akıl yatmaz işlerden bahsile ölçüsüz para sarf ederler. Lüzumsuz kavgalarla cemiyetin rahatsız ettikleri görülür. Hastalık başladıktan sonra gayet çabuk ilerler. Ruhen ve bedenen bir yıkılma başlar. Bir kısımları kudurmuş gibi etrafa saldırır, bir kısmı ise pek çabuk bunama alâmetleri gösterir, en sade hesapları bile yapamaz. İnsanlığa mahsus yüksek duygularını gaybederek hayvanlaşır. Bazılarının gözlerine korkunç şeyler görünür, kulaklarına sesler gelir; bu esnada kendilerini öldürürler. Bunların beyin zarı, beyin dokuması ve damarlarında bozukluk olduğu için sık sık damar çatlaması, saraya benzer bayıltılar görülür; kol ve ayaklarında felçler olur, dilleri tutulur, büyük küçük abdestlerini altlarına kaçırırlar, oturak yerlerinde sidik yakmasından ve uzun uzadı yatmaktan yara açılır. Bu suretle acıklı bir halde hastalar ölüp giderler. 1917 senesine kadar bu hastalığın hiç bir tedavisi yoktu. Son senelerde, Viyana sinir ve akıl hastalıkları hocası " Wagner Jauregg frengi deliliği için sıtma aşısını buldu. Bu hocanın yüksek buluşu ile hastaların mühim bir kısmını kazanıyoruz. Hele hastalık başlangıçta yakalanırsa, bu tedavi ile ilerisine çok güvenebiliriz. Bununla beraber, asıl iş bu korkunç hastalığa yakalanmamaktır. Bunun için frengiden sakınmak ve çok korunmak lâzımdır. Her yerde her kesin kabından su içmemek, bazı kalarının çatal ve kaşığı ile yemek yememek, cinsî birleşmelerde dikkatli bulunmak, şüpheli kadınlarla görüşmemek, bilhassa yaralı, bereli kadınlarla münasebette bulunmamak lâzımdır. Ekseri sarhoşluk zamanında yapılan münasebetlerde bu tehlike çoktur. Kazara bir yara çıkarsa, derhal doktora koşarak ne olduğunu anlamak ve frengi ise üşenmeden, yılmadan tedavi etmek ve düzgün bir yaşayış ile ilerisi korunulur. Hele kendisinde frengi olanlar etraftakilerine bulaştırmamak için çok sakınmalı, evde her şeylerini ayırmalıdırlar. Frengi yalnız yakalananı değil, soyu da bozabilir bir hastalıktır. Frengililer evlenirlerse soyları bozuk çıkar, frengili kadınlar boyuna çocuk düşürürler. Şayet kırk yılda bir çocuğu olanların çocuklarında bir soysuzlanma görülür, başı gözü, dişleri, damağı bozuktur. Boyuna burunları akar, kemikleri de çarpıktır. Bir çokları aklen de geri olur. Konuşmaları, yürümeleri gecikir. Anadan doğma bozuk akıllılar sırasına girer.

İşte soy frengisi de daima gözönünde tutulacak tehlikelerdendir. Tedavi görmeyenlerde buna sık sık rastlarız. Bir takım bilmemiş ve okumamış insanlar çıbanın üzerine herhangi bir merhem sürünce esasen kendiliğinden kapanacak olan çıbanın kapandığını görür, artık tehlike kalmadı diye evlenirler. İşte bunların çocuklarında soy frengisi fazla görülür. Çocuk düşürme veyahut çarpuk çocuklar meydana gelir. Bu ise yalnız bir aile işi değil, memleket meselesidir. Frengi ve emsali hastalıklara karşı uyanık bulunmakla hem kendi varlık ve saadetimizi, hem de memleketimizin geleceğini koruyacağımızı gözümüzün önünde tutmalıyız.

Kanun

Tayyare resmi hakkında kanun

Kanun No : 2459
Kabul tarihi : 28 - 5 - 1934
Neşri tarihi : 30 - 5 - 1934

Madde 1 - Millî Müdafaa hava kuvvetleri techizatına karşılık olmak üzere :

A - Tapu senetlerinden :

Taalluk ettiği gayrimenkul kıymeti (1000) liraya kadar olanlarda (1000 dahil) 20, yukarı olanlarda 50 kuruş ;

B - Biletle girilmesi mutat olan tiyatro, sinema, konser, sirk ve müsabaklarda :

Beher bilet bedelinin asilları üzerinden yüzde 10;

C - Gramofon plâklarının beherinden 10 kuruş tayyare resmi alınır.

Madde 2 - Birinci maddede yazılı resimlerden :

(A) Fıkrasındaki alâkadar dairece senedin tanzim ve itası sırasında senet üzerine,

(B) Fıkrasında yazılı olanlar bilet ler üzerine,

(C) Fıkrasında yazılı olan da gümrüklerden veya dahildeki imalâthanelerden mağazalara nakil sırasında üzerlerine tayyare pulu yapıştırılmak suretile alınır.

Madde 3 - Mahkeme ve dairelere verilecek arzuhal ve lâyihalarla evrak takibine mahsus numara pusulalarına 1 kuruşluk tayyare pulu yapıştırılır.

Madde 4 - Her sene otuz ağustos tayyare bayramı günü, posta ve telgraf ücretlerinden ayrı olarak posta ve telgraf idaresince, kartlara yirmi paralık, mektuplara 1, taahhütlü ve kıymetli mektuplara 2,5 ve telgraflara 5 kuruşluk tayyare pulu yapıştırılır.

Madde 5 - Evlenme, Noter dairelerinde, köy ve inzibat işlerinde kullanılması mutat olan ve nev'i kıymeti bağlı listede yazılı bulunan varaklar kıymetli evraktan olarak ve bu meyanda, mevcut hüküm ve talimat dahilinde hazinece hazırlatılarak satılır.

Madde 6 - 1454 numara ve 18 - 5 - 1929 tarihli kanunla bina, arazi, kazanç ve hayvanlar vergilerinden idarei hususiye hissesi ismile alınmakta olan hisselerin tayyare resmi olarak hazinece cibayetine devam olunur.

Madde 7 - Birinci maddenin (B) fıkrasında yazılı mahallerde bilet istimal etmiyen müessese sahiplerinden 100, tekerrürü halinde 200 lira ve bu mahallerde kullanılan biletlere tayyare pulu yapıştırılmadığı taktirde müessese sahibinden her bilet için 20, C fırkasında yazılı plâkları, pul yapıştırılmamış halde dükkân ve mağazalarında bulunduran veya satanlardan her plâk için (40) kuruş alınır.

Yukarıda yazılı resim ve ceza zamları ödenmediği taktirde mal memurları vasıtasile ve Tahsili Emval kanununa tevfikan tahsil edilir.

Madde 8 - Kazanç, veraset ve intikal vergileri kanunları mucibince mükelleflerin verecekleri vergi beyannamelerine bir liralık tayyare pulu yapıştırılır.

Muvakkat madde 1 - Fabrikalarda ve mağazalarda bulunan plâklar bu kanunun neşri tarihinden itibaren 24 saat zarfında sahipleri tarafından bulundukları mahal varidat tahakkuk idaresine bir beyanname ile bildirilir. Bildirmiyenler hakkında yedinci maddenin pulsuz plâklar hakkındaki hükmü tatbik olunur.

Muvakkat Madde 2 - İstimali mecburî olan pullar hazırlanıncıya kadar damga pulu kullanılır.

Madde 9 - Bu Kanun 1 Haziran 1934 tarihinden muteberdir.

Madde 10 - Bu Kanunun hükümlerini icraya Maliye Vekili memurdur.

Beşinci maddeye bağlı liste

Cinsi	Fiatı Lira	K.
Evlenme evrakı		
Beyan kâğıdı		10
İlâm »		10
İzin »		10
Muvafakat kâğıdı		10
Kayit ihraç »		10
İhbarname »		10
Bülten		10
İkametgâh ilmühaberi		10
Sıhhat raporu		10
İlân tazkeresi		20
Evlenme zarfı		20
Evlenmek ilmühaberi		10
Birinci sınıf evlenme cüzdanı	5	00
İkinci sınıf » »	2	50
Üçüncü sınıf » »	1	00
Noter evrakı		
Noter kâğıdı		10
Beyanname		10
İstifsarname		10
Protesto		20
Vekâletname		20
Resen senet		20
İnzibat işlerine ait evrak		
1 numaralı hüviyet verakası		2
2 » » »		2
Beyan varakası		2
İhtar »		2
Köy işlerine ait evrak		
Bekçi cüzdanı		20
Vesaiti nakliye cetveli		50
Köy makbuzu		50
Borç ödeme tebliğnamesi	1	00
Muhtar seçme mazbatası		20
Aza seçme mazbatası		20
Muhtar buyrultusu		20
Aza buyrultusu		20
Muhtar tebliğnamesi		10
Bekçi intihap mazbatası		10

Küçük Sıhhat Memurları Mektebi Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı Asgarî Kilo	Azamî Kilo	İhalesi
Ekmek	12000	15000	10 - 7 - 934 Salı günü saat 14 de
Koyun eti	4000	5000	
Erinmiş sade yağı	900	1000	
Pirinç	1200	1400	12 - 7 - 934 Perşembe saat 4 de
Şeker	600	700	
Sabun	600	700	
Gaz yağı	1100	1200	
Bulgur	1000	1200	14 - 7 - 934 Cumartesi saat 10 da
Patates	1000	1200	
Taze sebze	1600	2400	
Soğan	600	700	
Un	400	500	
Kuru fasulya	400	500	
Mercimek	150	200	
Nohut	120	360	
Salça	140	170	
Taze meyva	100	200	
Süt	180	360	
Yoğurt	300	600	
Yumurta Adet	4000	6000	
Tuz	400	450	16 - 7 - 934 Pazartesi saat 10 da
Zeytin	400	450	
Makarna	400	500	
Şehriye	160	180	
Zeytin yağı	45	50	
Beyaz peynir	20	25	
Kaşar peynir	20	25	
Kuru erik	20	25	
Çay	20	22	
İspirto	18	20	

Mektebimizin 31 - 5 - 934 tarihine kadar iaşe ihtiyacı olan, yukarıda cins ve miktarları yazılı, otuz kalem erzakı 20 - 6 - 934 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle açık münakasaya konulmuştur. Taliplerin münakasa şartlarını öğrenmek ve nümuneleri görmek üzere mektep idaresine ve hizalarında yazılı olduğu veçhile muayyen gün ve saatlerde - muvakkat teminat, makbuzları ile beraber - Sıhhat dairesinde müteşekkil komisyona müracaatları.

Barut inhisar idaresinden

1 - 15 Haziran 1934 tarihinden itibaren Revolvel ve Tabanca fişeklerile Av fişek ve kovanları ve teferruatının demir yolu üzerinde veya sahillerde bulunmıyan mevkilerde dahil olduğu halde memleketin her tarafında her bayiin dükkânında asılı bulunan listedeki fiatlar üzerinden satılacağı.

2 - Av saçması ve Şevrotinlerin yine memleketin her tarafında kilosunun elli iki buçuk ve yarım kilosunun yirmi altı kuruş 10 paraya satılacağı ilân olunur.

Çorum Sulh Hakimliğinden

Cerit oğlu Ali Rıza ile Bilal oğlu İsmail arasındaki davada ikamet - gâhı meçhûl İsmaile gıyap kararı tebliğine karar verilmiş olduğundan muhakemenin bırakıldığı 18-7-934 günü hazır bulunması ilân olunur.

Çorum hastane baş hekimliğinden

Çorum memleket hastanesinin 20 kalem erzak ve mahrukatı 20 gün müddetle münakasaya vaz edilmiştir. Taliplerden şeraitini öğrenmek isteyenlerin hastane baş tabipliğine müracaatları ilân olunur.

Çorum H. Muhasebe Müdürlüğünden

Mecidözü merkez kazasında vaki idarei hususiyeye ait bir bap hane ile eski mektep ve müştemilatının sekiz sene ve sekiz taksitle mülkiyetinin satılması tekarrür etmiş ve bir ay müddetle müzayedesi ilân edilmiş isede talip zuhur etmediğinden müzayedenin 20 Haziran 934 tarihinden itibaren bir ay daha temdit edildiği encümeni Vilâyetin 20 Haziran 934 tarih ve 2367 numaralı kararı iktizasından bulunmakla keyfiyet ilân olunur.

Zayi mühür

Şahsi mührümü yitirdim yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân eylerim.

Yozgatlı M. Z. Fatma

Kanun

Köy kanununun 16, 19, 21 inci maddelerini değiştiren kanun

Kanun No : 2491
Kabul tarihi : 2 - 6 - 1934
Neşri tarihi : 6 - 6 - 1934

Madde 1 - 17 mart 1340 tarih ve 442 sayılı kanunun 16 ncı maddesi aşağıdaki şekle konmuştur.

Köy sınırı içinde yapılacak işler için para toplanması lâzım gelirse işbu kanunun buyurduğu üzere ihtiyar meclisinin hükmü ile köye salma salınır. Toplanan paraya köy parası denir.

Köy namına yazılı veya vakıf emlâk ve arazinin vergi ve başka masrafı ve köyün mecburî işleri veya isteğe bağlı iken 12 nci madde mucibince mecburî işler arasına alınan işleri için her sene salınacak paraların tutarı 17 nci maddenin 17 nci fıkrasında yazılı köy adamları yıllıkları tutarının, şayet bu gibi adamlara para verilmiyorsa emsaline göre tahmin olunacak miktarın on mislini geçemez.

Salınan parayı mükellefin isteği üzerine işe veya malzemeye çevirmeğe ihtiyar meclisi salâhiyetlidir

Madde 2 - Mezkûr kanunun 19 uncu maddesi aşağıdaki şekle konmuştur.

Köylünün isteğine bağlı olmıyarak harcanacak paralar şunlardır.

1 - Köy muhtarının köy derneğince kesilen aylık veya seneliği,

2 - Varsa kâtip aylığı,

3 - Köy namına yazılı veya vakıf emlâk ve arazinin vergi ve başka masrafı,

4 - Köyün mecburî işlerine lâzım olacak paralar,

5 - 12 nci madde mucibince isteğe bağlı iken mecburî yapılan işlere lâzım olacak paralar,

6 - Köy işine bakacak adamların aylığı.

Madde 3 - Mezkûr kanunun 21 inci maddesi aşağıdaki şekle konmuştur.

Köy muhtarı veya ihtiyar meclisi azalarının seçilmesi her dört senede bir kere yapılır. Seçilmek mutlaka Şubat ayı içinde olur ve Mart ayında yeni seçilen köy muhtarı ve ihtiyar meclisi azası 29 uncu maddeye göre işlerine başlarlar. Günü biten köy muhtarları ve ihtiyar meclisi azaları yeniden seçilebilirler.

Madde 4 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 - Bu kanunun icrasına Adliye ve Dahiliye Vekilleri memurdur.

Çorum İcra memurluğundan

Dairemizin 934 - 462 Numaralı Dosyasında Enbiya zade Sıddık efendiye ezgayri masarif (71) lira itasına borçlu Çorumun Şeyh eyyup mahallesinden Derendeli oğlu Mehmet mahdumu Mustafa efendinin işbu borcundan dolayı emvali gayri menkulesinden bir kıt'a bağın haczile satılmasına karar verilmiş olduğundan bu defa açık artırmaya çıkarılmıştır.

1 - Evsaf, müştemilatı: Çorum Tapu dairesinin Temmuz 927 Tarih ve 121 numarasında mukayyet, İlice bağlarında Şarkan yol garben Hilmi oğlu biraderi Mehmet, Cenuben Darağacı oğlu Osman, Şimalen Darağacı oğlu Osman bağlarile mahdut bir kıt'a bağ

2 - Gayri menkule takdir olunan. Yukarıda hudut ve evsafı yazılı bir kıt'a bağın temamına (50) lira takdir edilmiş olup işbu bağ aynen satılığa çıkarılmıştır.

3 - Satış şartları: İşbu gayri menkul Gazete ile bir ay müddetle açık artırmaya çıkarılarak hitamı olan 26 - 7 - 934 tarihine müsadif Perşembe günü saat 16 ya kadar ihale devam edecektir. Yapılan birinci artırmada verilen pey kıymeti muhammenenin yüzde 75 şini doldurmadığı takdirde son verilen pey baki kalmak şartile ihale on beş gün daha temdit edilerek son günü 11 - 8 - 934 Tarihine müsadif Cumartesi günü saat 16 da son ihalesi yapılacaktır Mezkûr bağa talip olanların bedeli muhammenenin yüzde 7,5 nisbetinde pey akçasile veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamilen İcra dairesine tarihi ilândan itibaren müracaat etmelidir.

4 - Sair haklar : İşbu gayri menkulde bir hak ve alakası olanların ilân tarihinden itibaren 20 gün için evrakı müsbiteleri ile İcra dairesine müracaatları lâzımdır Aksi halde hakları Tapu sicillince sabit olmadıkça paylaşmadan hariç olacakları ilân olunur.

Çorum sulh hukuk hakimliğinden

Çorumda Tütüncü zade Şükrü ve Mehmet efendilerle Kubbeli mahallesinden Akmehmet oğlu Hacı Ali ağa varesesinden zevceleri Hacı şerif ve Medine ve kızı Emine aralarındaki maa müştemilât bir bap hane ile altındaki bir bap mağazaya ait izalei şüyu davasından dolayı icra kılınan tebligat üzerine vereseden Eminenin varislerinden zevci jandarma mülâzımlığından mütekait Mustafa efendi ve oğlu Faik ve kızı Nazmiyenin halen ikametgâhları meçhul olduğu anlaşıldığından haklarında ilânen tebligat icrası mahkemece kararlaştırılmış ve muhakeme 18 - 7 - 934 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14,5 ta bırakılmıştır. Yevmi mezkûrda Çorum Sulh hukuk mahkemesinde hazır bulunmaları veya taraflarından bir vekil bulundurmaları lüzumu ilân olunur.

KURULUŞ TARİHİ : 1921
İDARE YERİ
Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 718
ÇARŞAMBA
4 - Temmuz - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Şehinşah Hazretleri

Dün Memleketimize veda etmişler ve samimi tezahüratla teşyi olunmuşlardır.

İstanbul - 3: (A. A.) Onyedi gündenberi Türkiyede misafir bulunan İran Şehinşahı Âlâ Hazretleri Hümayun memleketlerine avdet etmek üzre Trabzon tarikile bu gün şehrimizden mufarakat buyurmuşlardır.

Şehinşah Hz. leri Gazi Hz. leri ile birlikte saat 13 - 45 - de Dolmabahçe sarayından çıkmışlar refâkatlerinde Başvekil İsmet Paşa, Hariciye vekili Tevfik Rüştü Bey, İran Hariciye Nazırı ve Şehinşah Hz. nin mihmandarları bulduğu halda halkın coşkun ve samimi tezahüratı arasında Tophane rıhtımına gelmişlerdir. Akayın, Kınalıada vapuru Şehinşah Hazretlerini Eğeye götürmek için rıhtımda hazır bulunuyordu. İki Devlet Reisi ile refakatlerinde bulunan Zevat Kınalıada vapuruna binmişlerdir.

Gazi Hazretleri ; Muhterem Misafirlerini bizzat Eğenin içine kadar götürmüşlerdir. Veda merasimi çok samimi olmuş, iki Devlet Reisi mükerreren musafaha etmişlerdir.

Halkevinde konser ve konferans

Halkevi Güzel sanatlar şubesinin musiki grubunda yetişen gençler tarafından, muallimleri Osman beyin idaresi altında Haziranın yirmi sekizinci Perşembe günü akşamı umumî bir konser verilmiştir.

Büyük salon hınca hınç dolmuş, ayaklarından rahatsız bulunmalarına rağmen bu ilk konsere, refikaları hanım efendile beraber Vali Arif Hikmet Beyfendi tarafından dahi rağbet buyurulmuş ve esasen beşyüz kişi alabilen salonda henüz konsere başlanmadan oturacak yer kalmamış olduğundan sonradan gelen halk pek zaruri olarak diğer odalar da, koridorda ayakta kalmışlardır. Gençler; Muallimleri Osman Beyin sarfettiği gayret nisbetinde çalışmış olmaları itibarile şimdiye kadar en yüksek bir muvaffakiyet göstermişler ve uzun ' uzun alkışlanmışlardır . Konser arasında muallim Osman Bey tarafından musiki hakkında sureti kısmı mahsusumuzda yazılı bir konferansile Doğum evi baş hekimi Semsettin bey tarafından da alkol kullanılmasının tehlike ve zararları hakkında çok istifadeli bir konferans verilmiş ve halk tarafından heyecan ve alâka ile dinlenerek hatipler şiddetli ve sürekli alkışlarla karşılanmıştır. Musiki grubunun bando takımının da iştirakile konserin sık, sık tekrar edilmesi için umumî ve şiddetli bir arzu görülmektedir.

Yağmur

Kızılırmak ve Urlu dağının şarkındaki köylerden başlayarak şehre kadar olan saha üzerindeki köylere bu gece bol yağmur yağmıştır.

Orak

Temmuzun birinci gününden itibaren şehir etrafında ve ova köylerde arpaların biçilmesine başlanılmıştır.

Dünyanın en ihtiyar adamı

Zaro ağanın geçen perşembe akşamı 157 yaşında olduğu halde Etfal hastanesinde vefat etmiş olduğunu İstanbul gazeteleri yazıyor.

İrsî kanser var mıdır?

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi doçenti Dr. Kâzım İsmail Bey tarafından.

Kanserin kat'i ve muayyen sebebini hala bimiyoruz. Senelerden beri üzerinde çalışılan bu mevzuda her gün adedi artan nazariye ve faraziyelerle karşı karşıyayız . Bu halile kanserin meselesi , ilim aleminde bir münakaşa ve tetkik mevzuu her münevver için de bir aktüalite meselesidir.

Adetleri zahiren çok olmakla beraber , kanserin sebebi ve sureti tekevvünü hakkında bir asırdanberi ortaya atılan iddiaları muayyen sınıflara irca etmek mümkündür . Eskiden olduğu gibi yeniden bir çok mücerripler kanserin mikrobu olduğu kanaatindedirler . Bu hususta koksidi , isporozoer, koküs basilleri gibi muhtelif cins amiller sayılmıştır . Buna mukabil kanserin hücre hayatında husule gelen bir bozukluktan ve bu bozukluğun bazılarınca rüşeym halinde kalmış hücrelerin tekessüründen ve bazılarınca da tabii affyet hücrelerinin hayatı ve kimyevi amiller tesirile umumî ceryanı nümadan ayrılarak hususî bir tekâmül arzet melerinden ileri gelmiş bulunması lâzımdır .

Şurası muhakkaktır ki , kanser vücuttaki hücrelerden doğuyor, bir hücre meselesi, bir hücre hastalığı, hücre tekâmülünün bir gayri tabiiliğidir.

Ancak kanser haline gelen hücreler artık uzviyetin diğer hücrelerine benzemiyor, onlardan ayrılıyor, muzir evsaf alıyor, ve alabildiğine büyüyor.

Acaba, ister rüşeym halinde iken ayrılmış bulunsun, ister sonradan vücutta tecerrüt etmiş olsun, uzviyetin bir grup hücrenin bu ayrılış ve " kendi başına muzir şekilde " tekessür ediş keyfiyetine sebep olan ne dir. İşte kanserin muamması.

Bir çok hastalıklar için olduğu gibi, kanser için de verasetin rolünü iddia edenler ötedenberi çoktur. Napoleon'un maruf misalinden biri bir çok müşahedeler her kanser vakasında ana, baba da kanser nevinden hastalıklar arar ve bazan bulurlar. Bu müşahedeler neşredilmekte ve kanserin irsî olduğu iddiası tazelenmektedir.

" İrsî „ kelimesile tıp lisanında çok defa iki ayrı meseleyi kasdediyoruz. Birinci şekilde hastalık mikropludur. Çocuk ana rahminde iken hastalık mikrobunu alıyor. İkinci şekilde ise ortada mikrop yoktur. Fakat çocuk ana ve babadan bu hastalığa karşı bir istidat alıyor . Kanser de daha çok ebeveynden böyle bir istidadın , bir hususi bünyenin intikal fikri vardır ve asıl mahmul irsiyet de bu olmak lâzımgelir .

Napoleon Bonaparte kanserden öldüğü gibi, babası, kardeşi, iki kız kardeşi de kanser musabı idiler, tıbbî edebiyatta buna benzer müşahedeler vardır. Fakat yüzlerce, binlerce kanser hastasının veraseti tetkik edilince ahvali irsiyelerinde verasete gidecek bir emmare bulunmayanlar ekseriyeti teşkil ediyor.

Braumann, Deibet gibi bu noktayı çok araştıranların istatistikleri - kendi fikir ve kanaatleri veraset lehine olsa da - veraseti tahkik edemiyor. Bir defa irsiyet meselesinde çok zaman bize ebeveyninde tarif ettiği hastalığa inanmak, onu kanser diye kabul etmek vaziyetinde kalıyoruz. Binaenaleyh, istatistiklerin yüzde takriben dört veya beşinde veraset vardır dediğimiz zaman o hastaları görmüş, ilmî tetkik ile kanser olduğuna kanaat etmiş vaziyette değiliz . Bu ise tabii doğru değil, hayalidir. Filhakika bazan bir batın evvelki ile sonraki hastanın aynı hekim veya müessese tarafından görülmüş olması da mümkündür. Fakat bunlar da o kadar nadirdir ki, üzerine hüküm bina olunamaz. Yeniden yeniye kanserin hususi bünyelerde hasıl olacağını ve bu bünyelerile kanser için hazırlanmış vaziyette bulunan insanlarda herhangi bir iltihap, bir yara gibi tali ve arızî sebeplerle derhal kanserin tezahur edeceğini söyliyen müellifler, veraset nazariyesini az çok izah ederek aynı şekil tegaddî, aynı tarzı hayat ve bilhassa aynı cinsten hastalıklara musap olan insanlarda kanser için bir müsait zemin kabul ediyorlar. " Durou „ ye nazaran ise, kanser için müsait zemin, frengi intanı ile hazırlanır ve kan-

Alacada

Bir Açılma Resmi

Bir kaç senedenberi Alacada göze görünecek bir şekilde çalışmalar neticesi ümran eserleri peyda olmağa başlamıştı.

Son yıllara kadar bir kaza merkezi için hakikî ihtiyaç cümlesinden olan tanzifat ve tenviratla beraber tezyinat namına hiç bir şey görülemiyordu.

Az bir zaman içinde bu ihtiyaçlar birer birer temin ve sahai vücude isal edilerek kaza merkezinin güzel bir kasaba haline getirilmekte olduğu ve ezcümle her hususta çalışan kaza kaymakamının irşat ve belediye heyetinin himmetile yapılmış ve açılmış olan pazar meydanı ve belediye bahçesile belediye gazinosu kasabayı güzelleştirmiş ve bu üç eserin resmi küşadını yapmak için vilâyetten bir heyetin de iştiraki arzu edilmiş olmasına binaen geçen cumartesi günü Vali Arif Hikmet beyfendinin rahatsız bulunmaları hasebile vilâyet Mektupçusu Salim beyin refakatinde Vali beyfendinin refikaları hanımefendi ile vilayet devair ve müessesatından yirmibeş kişilik bir heyet Alaca kasabasına azimet eylemiş idi.

Saat tam on ikide merkezi kazaya vasıl olan işbu heyetle beraber Alaca kaymakamı Necip bey ve erkânı kaza ve belediye heyeti ve galebelik bir halk kütlesi hazır olduğu halde belediye meydanlığına nazır olan bahçe kapusu önünde toplanılarak merasime başlanmış ve kaza belediye reisi Mahmut bey tarafından sureti kısmı mahsusumuzda yazılı nutuk irat ve anı müteakip muallim Cevat bey tarafından keza bir hitabe okunarak, vukubulan teklif üzerine Vali Arif beyfendinin refikaları hanım efendi tarafından kendilerine tevdi edilen makasla bahçe kapusunun kurdalesi kesilerek kapu açılmış, merasimde hazır bulunanlar içeriye girerek bahçeyi ve tam ortasında havuzu ve bahçe bitişiğinde bulunan gazinoyu ziyaret ve kaymakam Necip beyle belediye reisi ve rüfekası tebrik edilmiş ve merasime nihayet verilmiştir.

Bundan sonra Vilâyet heyetile merasime iştirak eden kaza erkânına kasabanın en yüksek ve her tarafına nazır olan ilk mektep salonunda bir yemek ziyafeti verilmiş ve yemeği müteakip yeni yapılan belediye gazinosuna gidilerek kaza muallimleri tarafından Kızıl çağlayan piyesi temsil olunmuş, temsilde ve diğer oyunlarda muvaffak olan gençlerin tertip eylediği işbu eğlencelerle saat onyedi buçuğa kadar güzel vakit geçirilmiş ve müteakiben vilâyetten gelen heyet otomobillerine rakiben avdet etmiştir.

Mahmut Beyin Nutku

Muhterem misafirlerim ve değerli hemşerilerim:

Bu gün bu saatte buraya toplanmaktaki maksadın ne olduğunu uzun boylu anlatmağa çalışacak değilim. Hakiki sebebini biliyor ve anlıyorsunuz. Küçük fakat değerli, medeni insanın bu günki ihtiyaçlarını karşılayacak park, gazino ve belediye meydanının açılma gününde bulunuyoruz.

Hemşeriler ! Gazi Türkiyesinin hakiki efendisi olan köylü nün, Cümhuriyet gençliğinin, imar yolunda, büyük işaretcilerinin gösterdiği yolda nasıl çalışacaklarını ve çalışmak için gendi nefislerinden ne büyük fedakârlık yaptıklarını görüyoruz.

(Her iş başında gendini değil, gendinden sonra gelenleri düşün).

Arkadaşlar ! o büyük işaretçinin izinden ilham almış, yapıcılık basamağında bize yol gösteren Valimiz Arif Beyfendinin ve değerli mesai arkadaşlarının durbinî görüş ve yerinde işaretleri, Cümhuriyet yapıcılık prensiplerinin hakiki ve ölmez birer eserini, dünü düşünerek bu gün daha iyi görüyor ve anlıyoruz. Cümhuriyet; gençliğe kuvvet, vatana güzellik verdi. Bizimle, Alaca gençliğile her gün her saat bir arada bulunarak Alacanın imarı ve ilerilemesi yolunda bıkmak bilmez bir gayretle, beraber yörüyen Kaymakamımız Necip beyfendinin işaretlerinde daima muvaffakiyet olduğunu gördük. Dün, bu gün için geçmiş bir gündür. Dünü düşünürsen, bu günü daha iyi anlarsın.

Gaye; Gazi Türkiyesinin hakiki sahibinin gayesi dünki gibi bu günde ben varım, sen yoksun değil, vatanın, yurdun, Gazi Türkiyesinin imarıdır. Arkadaşlar imardır.

İşte bu Gaye, bu hedef için Cümhuriyet gençliği Cümhuriyetçi şeflerile bıkmadan, usanmadan çalışıyor.

Arkadaş ! uyumak ve durmak zamanı çoktan geçti. Bu günki medenî cemiyetler sırasına geçmek için durmadan çalışmak zamanıdır. Kudretin nisbetinde, hattâ fevkinde toplu çalışmalar gideri kafileye belki senide katar.

Aziz ve muhterem misafirler İşlenen bu yolda bizimle beraber bulunarak, bize cesaret vericiliftatlarınıza hemşerilerim namına teşekkür eder, bucağımızın yurttaşları için sevgi ve saygı ile selamlarım.

Yaşasın Ulu Başbuğumuz, yaşasın Türk gençliği, var olsun Cümhuriyet.

Halkevinde

Musiki Muallimi Osman Bey tarafından musiki hakkında verilen konferansı

Pek muhterem hanım ve beyfendiler:

Bu akşamki topluluğumuzdan bilistifade müsadenizle sizlere musiki hakkında bir kaç söz söylemek istiyorum. Gerçi arzedeceğim şeyler bilmediğiniz ve eşitmediğiniz şeyler değildir. Yalnız belki hafif yollu telakki farklarımız mevcut olabileceğinden bu itibarla bu noktaları başınızı ağrıtmamak şartile tavzih etmek istiyorum. Musiki nedir? Musiki nasıl doğmuştur? ilimler ve sanatlar arasındaki mevkii nedir? musiki bu gün tabiî ihtiyaçlar arasına nasıl girmiştir? ve saire .. Musikinin menşei hakkında şimdiye kadar serdedilen muhtelif nazariyeler vardır. Bu nazariyeleri belli başlı olarak iki zümrede toplayabiliriz. 1 - musiki; insanların ilk lisanı olmuştur. 2 - musiki; Ruhî ve içtimaî ihtiyaçların doğurduğu neticelerdir. Bu nazariyelerin hakikate en yakın olanını bulmak için (kabl ettarih devirlere) yani tarihten evvelki zamanlara, ilk insanların yaşadıkları anlara kadar gitmeğe hacet yoktur. Musiki hislerinin insanda ne tarzda ve hangi sebeplerle teşekkül ettiğini, henüz bir bebek halinde olan ve konuşma devresine girmek üzere bulunan bir çocuk üzerinde mütalea edebiliriz. Çocuk iki türlü konuşur: Eğer anasından, babasından, etrafında bunanlardan bir isteyeceği varsa; o zeman muhitinden topluyarak şuursuzca zabtettiği heceleri kekelemeğe uğraşır bu çocuğun ancak ihtiyaç halinde müracaat ettiği lisanıdır.

Birde hiç bir şeye ihtiyacı olmadığı sakin ve müsterih zamanlarında kendi kendine konuşur fakat bu defaki konuşma tarzı evvelkine benzemez. Heceleri kekelemekten ziyade teğanni ederek yani bir mızıltı ile çıkarır. demek ki çocuk nefsini alakadar eden mesele karşısında konuşmak istiyor. Maddî endişelerden âzâde kaldığı zamanlarda da teğanni ediyor.

İlk insanlarda musiki hislerinin böylece henüz kemal devresine girmemiş bir çocuk zevkinde mevcut olduğunu düşünecek olursak bu gün musikinin menşe hakkında az çok bir fikir edinmiş oluruz.

İlk insanların musikisi vardı. Faka hiç bir vakit musiki insanların maddî ihtiyaçlarına cevap veremedi. O ancak ruhî teheyyüçlerin ifadesi olup kaldı. O halde musiki ruhun lisanıdır. Dini ayinler, ruhanî düğünler, cenaze alayları, millî ve vatanî merasimler gibi içtimaî hareketlerde bu lisan mühim roller oynamış ve tekemmül yolunda musiki bu hareketlerden kuvvet almıştır. Malum olduğu üzere her hangi bir ilim veya san'atın terakki ve tekâmülü umumî ihtiyaçların artmasile kaimdir. Musiki ihtiyaçları ise insanlarda bedii duyguların yükselmesile kuvvet bulur. Bu güdikkat edecek olursak bu ihtiyacın bu ince hislerin hepimizin ruhunda seneden seneye, günden güne yükseldiğini görürüz. Mesela: on sene evvel eşittiğimiz bir şarkıyı, bir marşı, bir piyano veya bir kemanı bu günki söyleniş ve çalınış tarzlarile mukayesa edersek gerek san'at noktasından ve gerek musikiyi anlamak ve benimsemek noktalarından mühim ve bariz farklar görürüz. Ve yine çok eşittiğimiz ve çok dinlediğimiz bir parçaya karşı ruhumuzda hakiki bir bıkkınlık ve alakasızlık duymağa başlarız. Bu vaziyet karşısında ruhlarımız başka bir yenilik başka bir değişiklik hissetmek ihtiyacındadır. İşte ruhlarımız bu yeniliği his ede ede zaman geçtikçe daha nefis musiki eserlerini dinleye dinleye ruhlarımız cilalanıyor, heyecanlarımız artıyor ve musikiyi daha ziyade sevmeğe ve anlamağa başlıyoruz. Şu halde musiki dinlendikçe bunun lüzu-

---

serde veraset frengiye merbutiur. Yani frengi ailevî bir hastalık olmakla, ebeveyinden intikal etmekle geçen kanser değil, frengidir, ve bu kanser için müsait zemindir. Herhangi bir tahriş frengili insanda kanser doğurur.

Şimdi buna itba ile bir çok masum kanserlileri frengili olarak mı almalı? Filhakika, yapılan tetkikatta bazı kanserlilerde frengi teamülleri görülüyor, Fakat ekseriyette ve hepsinde değil. O halde, bu da geçilmeyi tetkik edilecek bir meseledir.

Bununla hayatında kansere müptelâ olmuşların " Durou „ ya düşman olması da icap etmez. Çünki biliriz ki içtimaî bir kusuru olmıyan bir çok masum frengililer de vardır.

Görülüyor ki kanserin sebebi diye ortaya atılan her faraziye bir çok cihetlerden çürütülmeğe mahküm olarak doğuyor. Bütün itirazlara göğüs gerecek kudretli bir ilmî iddiayı beklemekte devam edeceğiz.

e ehemmiyeti ve bu günki tabiî ihtiyaçlar sırasındaki mevkilerini tamamile anlıyor ve teslim ediyoruz.

Şimdi gelelim musikinin tarifine: (musiki nedir?) bu tarifi yapmazdan evvel müsaade ederseniz (musiki) tabirinin ne demek olduğunu izah edeyim : Musiki tabiri; evvelce bizim kullandığımız manayı ifade etmiyordu. Romalılar zamanından hiristiyanlığın ilk devrelerine gelinceye kadar geçen zamanlarda raks, belağat, felsefe vesaire gibi bilgiler aynı çatı altında okutulurdu. O zaman henüz ihtisas devri değildi. Bu bilgiler mahdut bir çenber içinde olmadığından hudutlarını zamanla genişlettiler. 12 inci asra doğru ilimler arasında bir tesnif yapmak ihtiyacı duyuldu.

Musiki unvanı yedi serbest san'ata çevrildi. Bu yedi san'at şunlardan ibaretti. Hesap, Hendese, İlmihey'et, Belağat, Menazır, Gramer, Musiki; işte bu devirlerden itibaren musiki kelimesi bizim de anladığımız şekilde yalnız ses san'atına izafe edildi. Fakat musiki diğer ilimlere benzemiyordu. Hesap ve Hendeseyi okutan bir hoca, hey'et ilmini de okuta biliyordu. Yalnız musikiyi okutabilmek için hususî bilgilere, hususî bir zekâya ihtiyaç hasıl oluyordu. Bu ihtiyacı zaman doğurmuştu. Bu halın devamı zaman geçtikçe musikinin diğer bilgilerle beraber aynı sakıf altına sığmamasını intaç etti.. Musiki büsbütün müstakil bir san'at olup kaldı.

Şimdi musiki nedir :

Bir şeyin tarifini hakkile yapabilmek için o şeyi muhtasar fakat eksiksiz olarak tasvir etmek lâzımdır. Böyle efradını cami, ağyarini mani bir tariften şu üç süalin cevabı kanaatbahş bir şekilde ve dürüst olarak istihraç edilmelidir. Bu süaller (ne, niçün, nedir) gibi vasıtaya, gayeye ve şekle aittir. Bu süallere mübhem cevaplar veren tariflerin tam olduğuna inanamayız. Şimdi acaba elimizde bulunan musiki tarifleri arasında süallerimizi cevabile tatmin edecek bir tarif varmıdır? ve hangisidir. Bunu tetkik edelim. Burada musiki hakkında yapılmış tarifleri birer birer arzedeceğim. Bu tarifler bir çok musikişinaslar tarafından yapılmıştır. Bunları hep beraber tetkik edelim. Elimizde bulunan tariflerin bence bir kısmı muğlak, bir kısmı noksan, bir kısmı da büsbütün yanlıştır. Muğlak ve uzun bir tarif; musiki: sesleri teşkil ederek kulak vasıtasile ruhumuzda az veya çok muayyen bir takim fikirleri veya hisleri tevlit etmek sanatıdır.

Bu tarifin anlatmak istediği bir şey vardır; Fakat biz bu maksadın içinde boğulup kalıyoruz. Noksan olan bir tarif: Musiki ses sanatıdır. Diğer bir tarif: Musiki, sesleri beşerin mizacına ve hislerine uygun bir surette tertip etmek sanatıdır. Bu iki tarif de bence noksandır. İkinci tarife göre musikinin manası muntazam sesler demekten ibaret kalıyor. Şüphesizki ikinci tarifi yapan ustat tam manasile musikiyi tarif ve tasvir etmiş sayılmaz. Bu tarif bize sanatı; beşerî mizacın, hislerin esiri olarak kabul ettirmek istiyor. Halbuki bu musiki ustatları hiç bir zaman böyle düşünmemişlerdir. Kabahat ancak ifadelerin tarzındadır. Çünki onlar pek eyi bilirler ki musiki yükselmeğe ve daima inkişaf etmeğe müstait bir sanat olmak itibarile beşerî hislerin ve mizacın daima üstünde yürür ve onları sürükler.

Bütün bu tarifler arasında büsbütün yanlış ve bozuk olanlar da vardır. Bu pek eski bir musiki tarifidir.

Musiki; kulağı hoşlandırmak, fikri alâkadar etmek ve bazan da ruhu heyecana getirmek sanatıdır. Musikinin gayesi kulağı hoşlandırmak değildir. Bilâkis musikide kulağa haşin gelen sesler vardırki bunların kudretile ruhumuz mütehassis olmakta ve gıdalanmaktadır. Bu tarifte musikinin asıl ruha müteveccih ve ait olan gayesi ihmal edilmektedir. Halbuki musikinin fikirle alâkası vardır. Musikide fikrî hareketler vasıtadır.. Hiç bir vakit gaye olamaz. Şu halde musikiyi nasıl anlatacağız; benim bu hususta anlayabildiğim ve anlatabileceğim şudur. Musiki demek, seslerle ruha hitap edebilmek demektir. Ses ne demek, ruha hitap etmek demekten maksat nedir, sanat neyi ifade eder, şimdi bunları izah etmek icap ediyor.

Akostik ilminin bize öğrettiği ses şudur: Bir saniyede muayyen adetler dahilinde ihtizaz eden bir cismin hava zerrelerinde husule getirdiği hareketlerle kulak denilen uzvumuza tesir etmesinden doğan bir hadisedir. İhtizaz adetleri çoğaldıkça hasıl olan sesler kittikçe yükselir (yani tizleşir) perde perde yükselmek suretile bu sesler notaya alınır. İhtizaz adedi saniyede takriben 4136 yı bulunca çıkan sesleri artık kulağımızla tesbit edemeyiz ve nota ilede kösteremeyiz. Bu neviden olan seslere de gürültü deriz .

İhtizaz adetlerinin miktarı saniyede 36 bin küsuru bulunca kadar bu gürültüler , ıslıklar, zırıltılar devam eder durur . İşte bu sesi hasıl eden 16 ile 636500 arasında olan bu ihtizazlara savti ihtizazlar derler.

İhtizaz adetleri saniyede 67 tirilyonu bulunca hadiseyi çoktan gaip eden lâmisemiz ihtizazları artık hararet halinde duymağa başlar .

Böyle ihtizaz adetleri yükseldikçe hadiseyi takip etmek sırası lâmiseden göze intikal eder . Gözden sonra hareket adetlerinin fazlalaşması nisbetinde sırasile kırmızı , turuncu , sarı , yeşil vesair renkleri hasıl eden bu ihtizazların ismine de ziya ihtizazları denir .

Bundan sonra ihtizazlar kendini bize göstermezler . Ancak fotograf camı gibi cisimler üzerinde yaptığı tesirlerle anlatır . Şuhalde ihtisasatımızla zaptettiğimiz şu hadiseler aynı neviden olan hareketlerden ileri gelmektedir.

Demekki, sanatların gayesi bir olduğu gibi vasıtaları da bir birinden ayrı tezahürler arz etmekle beraber aynıdır ; yani ihtizazların muhatabı olan azamıza göre muhtelif tarzlarda tecellisinden başka bir şey değildir. Demek ki, musiki ; çok derin bir ilimdir. Ve insanların bir lisanıdır . Fakat bu lisan yukarıda söylediğim gibi maddî değil , ruhîdir . Bu itibarla diğer lisanlardan daha geniş ve şümullüdür . Musiki lisanını öğrenmek , diğer lisanları öğrenmeğe benzer . Bu lisanın da başka lisanlar gibi imlâsı , kıraati , grameri ve edebiyatı vardır . Yalnız musiki öğrenmek diğer her hangi bir lisan öğrenmekten daha güçtür . Bu hususta bir fikir verebilmek için musikinin edebiyatı hakkında kısaca bir misal arz edeyim .

Musikinin solo aletleri (yani tek saz) orkestrası , operası , senfonisi, melo dramları vesaire için bestelenmiş olan eserlerin hat ve hesabı yoktur .

1903 de yazılmış bir kitapta dört binden fazla bestelenmiş eser ismi sayılmıştır . Bunlar musiki aletlerinin sade solo kısımları içindir . O zamandan bu güne gelinceye kadar bu eserlerin adedi bir misline yakın artmıştır . Piyano , teğanni vediğer aletler, orkestra ve opera eserlerini de bir kaçar mislile bu yekûne ilâve edersek ; mütemadiyen musiki dinleyen bir insan ömrünün bile kâfi gelemiyeceği kocaman bir repertuvar karşısında kalırız.

Şimdi gelelim bizim musikimize:

Buraya kadar arz ettiğim şeyler malum olduğu üzere umumî musiki malûmatından ibaretti. Şimdi de biraz kendi musikimiz hakkında başınızı ağrıtmak istiyorum.

Asrımızda musikinin bir eğlence vasıtası olmaktan ziyade başlı başına bir ilim ve bir sanat meselesi olduğu malûmunuzdur . On yıllık kısa bir zaman zarfında akıllara hayret verecek şekilde yaptığımız büyük inkılâpları düşünecek olursak bu cihanşümul terakkiyat karşısında ve yanında musikimizde hiç bir tebeddül ve hareket olmadığı görülür. Hassatan musikinin beynelmilel bir sa'nat ve bir ilim olması itibarile bizim musikimizin de bu zümreye vebu safa dahil olması icabeder . Niçin bir Alman , bir Fransız , bir İtalyan , bir Macar musikisi Türkiyede ve dünya milletleri arasında söylensin ve orkestralarında çalınsında bizim musikimizin bunlar arasında bir mevkii olmasın ; bu çok hazin bir manzara değilmidir Beyefendiler , Hanımefndiler .

Şimdiye kadar devam ede gelmekte olan tek sesli Türk musikisi ve bilhassa bunun klâsik kısmını teşkil eden besteler , kârlar , semailer ve hatta bu günkü tek ses üzerine tertip edilmiş şarkılar garbin çok sesli yığın musikisi yanında bittabi çok cılız ve cansız kalıyor .

1934 Türkiyesi ve onun yetiştirdiği genç ve münevver nesil , tekke kokan bu musiki ile zinhar tatmin edilemez . Daha ifadeli , daha cevval ve canlı bir musiki ister . Bunun için klâsik. musikimizin garbin klâsik tekniki ile işletilerek tasvir ve ifade musikisinin meydana getirilmesi ve bu suretle bir konser ve temsil musikisinin vücut bulması ve ayrıca garbin Caz musikisine muadil canlı bir musiki kültürünün de esaslarının kurulması lâzımdır. Bu suretle temelleri kurulacak olan (beynelmilel Millî Türk musikisi) klasik kısminde de, caz kısminde de ilmî bir çerçeve dahiline girmiş olur.

Musikimizi müşkül ve muğlak bir hale getiren ve yekdiğerinden az farklı olan makamları tesbit ederek makam adetlerinin azaltılması ile az çok bu müşkülleri ber taraf edebiliriz zannındayım. Meselâ: Uşak, Hüseynî, Muhayyer, Karcığar gibi karar itibarile bir, melodu itibarile yekdiğerinden pek farksız olan bu makamlardan yalnız birinin kabulü veyahut hepsinin hususiyetini cami bir makam meydane getirerek diğerlerinin kaldırılması, bu hususta alafranganın «majör ve minör»gamlerinin esaslarına uygun bir şekilde tesbiti daha muvafık olur kanaatindeyim.

Bütün bu esaslar kabul ve teferrüatile tesbit edilip Millî Türk musikisi meydane geldikten sonra ait oluduğu makamat tarafından tayin edilecek mutahassıs bir heyetçe tetkik ve tesbit edilmeden hiç bir musiki parçasının gerek radyo ve gerek gramofon ve bilhassa « Nota » vasıtasile neşrine müsaade edilmemesi zannımca en muvafık ve en salim bir hareket olur.. Mamafih bu bapta İstanbulda uğraşan ve çalışan mutahassıslar yok değil. Ezcümle bir senedenberi neşredilmekte olan «Nota»

Küçük Sıhhat Memurları Mektebi Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı Asgarî Kilo	Azamî Kilo	İhalesi
Ekmek	12000	15000	10 - 7 - 934 Salı günü saat 14 de
Koyun eti	4000	5000	
Erinmiş sade yağı	900	1000	
Pirinç	1200	1400	12 - 7 - 934 Perşembe saat 4 de
Şeker	600	700	
Sabun	600	700	
Gaz yağı	1100	1200	
Bulgur	1000	1200	14 - 7 - 934 Cumartesi saat 10 da
Patates	1000	1200	
Taze sebze	1600	2400	
Soğan	600	700	
Un	400	500	
Kuru fasulya	400	500	
Mercimek	150	200	
Nohut	120	360	
Salça	140	170	
Taze meyva	100	200	
Süt	180	360	
Yoğurt	300	600	
Yumurta Adet	4000	6000	
Tuz	400	450	16 - 7 - 934 Pazartesi saat 10 da
Zeytin	400	450	
Makarna	400	500	
Şehriye	160	180	
Zeytin yağı	45	50	
Beyaz peynir	20	25	
Kaşar peynir	20	25	
Kuru erik	20	25	
Çay	20	22	
Ispirto	18	20	

Mektebimizin 31 - 5 - 934 tarihine kadar iaşe ihtiyacı olan, yukarıda cins ve miktarları yazılı, otuz kalem erzakı 20 - 6 - 934 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle açık münakasaya konulmuştur. Taliplerin münakasa şartlarını öğrenmek ve nümuneleri görmek üzere mektep idaresine ve hizalarında yazılı olduğu veçhile muayyen gün ve saatlerde - muvakkat teminat, makbuzları ile beraber - Sıhhat dairesinde müteşekkil komisyona müracaatları.

namındaki musiki mecmuası bu hususta ilk hatveyi atmıştır. Heveskârane tavsiye ederim; behemehal bu mecmuayı okusunlar. Ümit ederim ki «Nota» mecmuası musikimizde şimdiye kadar gizli kalan noktaları ve aşılması müşkil olan sarp yolları zaman zaman teşrih ederek aşacak ve her milletin ağzında söylenebilecek « Millî Türk musikisini » eminim ki meydana getirecektir. İstanbuldaki konser vatuvarımızla, Ankaradaki musiki muallim mektebimiz ve Riyaseti Cümhurun Büyük Orkestra ve bando takımları zaten garp tekniki esaslarile yürüyen canlı birer müessesedirler. Bundan başka yurdun heman her köşesinde Halkevlerinin ve şehir belediyelerinin kıymetli himayelerinde gece gündüz çalışan musiki şubeleri; yurdun bedii ve içtimai ihtiyaçlarını tatminle meşguldur. Temenni edelimde bu teşekküller günden güne kuvvetlensin ve ilâ gayrinnihaye yaşadıkça kafalarımıza neş'e, fikirlerimize hayat ve heyecan bahşetsin.

Mademki bugün musiki içtimaî teşekküllerin ön safını teşkil ediyor; Mademki ibadette önde, cenaze alaylarında önde, vatanî hareketlerde, temsillerde, düğün ve bayramlarda en önde bulunuyor; O halde bu güzel sanatı diğer ihtiyaçlar sırasında niçin görmiyoruz. Niçin sevmekte, öğrenmekte, benimsemekte gecikiyoruz.

Belki diyeceksiniz ki: Hayat gailesi yaşamak dert ve belâsı bize bu fırsatı vermiyor. Bu doğrudur. Gerçi musiki şeraiti hayatiyesi yerinde milletlerin, insanların, âilelerin harcıdır. Fakat mademki hayattaki nasibimiz bu kadardır, mademki bugün yaşamak istiyoruz ve yaşayacağız o halde şu üç günlük ömrümüzü olsun imkân nisbetinde gamden, kederden âzâde kılmalıyız. Asırlardanberi ağladığımız artık kâfi bundanböyle güleceğiz, daima neş'e taşıyacağız. Bir günlük neş'enin, bin günlük ömre bedel olduğunu unutmıyacağız.

Son söz olarak diyorum ki: Musiki ruha hitap eden muazzam bir lisandır. Dünyadaki bütün insanlara hayatın acı ve tatlı duygularını ahenktar bir tarzda ifade eder.

Sözlerim bu kadardır efendim.

Osmancık İcra dairesinden

Osmancığın Ulucami mahallesinden Amasyalı oğlu İbrahim karısı Hafize ve Arap oğlu Yusuf karısı Alimenin ve müştereklerinin mutasarrıf oldukları Çatma mahallesinde canibi yemini Yüzbaşı zade Nuri yesarı Aşçı oğlu Mehmet arkası Acem oğlu Lutfullah önü yol ile mahdut fevkani iki göz oda tahtani ahır ve bir samanlığı müştemil hanede şüyuun izalesine karar verilmiş olduğundan bilmüzayede açık artırma ile satılmaktadır. Artırma şartnamesi 14 - 7 - 934 tarihinden itibaren herkes tarafından görülebilir. İşbu gayri menkul üzerinde hakları faiz ve masrafa dair iddiaları olanların tarihi ilândan yirmi gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça paylaşmadan mahrum bırakılacakları ve satışın 4 - 8 - 934 tarih Cümartesi günü saat 14 den 16 tıya kadar icra dairesinde yapılacağı ve taliplerin kıymeti muhammenesi olan 150 liranın yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçasiyle müracaatları. Talip zühur etmez ve sürülen pey akçasiyle müracaatları yüzde yetmiş beşini bulmazsa on beş gün daha temdit edilerek ikinci ihale olan 19 - 8 - 934 tarih Pazar günü saat 14 den 16 tıya kadar Osmancık icra dairesinde yapılacağı ilân olunur.

Çorum Ziraat Bankasından

Çorum Ziraat Bankasına 712 numaralı senetle borçlu Hacıkemal mahallesinden Höke oğlu Tevfik efendinin altunları 7 - Temmuz - 934 Cümartesi günü Bankada müzayede suretile satılacaktır. Alıcıların o gün bankaya uğramaları.

Çorum ticaret ve senayi odasından

Çorum, Osmancık, İskilip, sungurlu kazaları dahilinde icrayı ticaret eyleyen bilumum tüccar esnaf, küçük sanatkârların temmuz nihayetine kadar kayitlerini tecdit ettirmeyenlerden kayit ve sicil harçlarının üç misli cezasile alınacağı ilân olunur.

Çorum askerlik şubesinden

Hava mektebine girmeğe istekli talebeler için kayit ve kabul talimatı gelmiştir. Mektebe talip olanların şube koridorunda asılı bulunan kabul şartlarını gösterir talimatı okumaları ilân olunur.

Kanun

1580 Numaralı Belediye kanununun yedinci «birlik tesisi» faslına bir madde ilâvesine dair kanun

Kanun No : 2493
Kabul tarihi : 4 - 6 - 1934
Neşri tarihi : 9 - 6 - 1934

Madde 1 - Birlik merkezi, umumî müfettişlik mıntakasında bulunursa birliğin merkezi olan Vilâyet valisine ait salâhiyetler, umumî müfettişe intikal eder.

Madde 2 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 - Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Çarum hapishane müdürlüğünden

Çorum depo hapishanesinin 2406 lira küsur kuruş bedeli keşifli tamiratı gazete ile ilân tarihinden itibaren yirmi gün müddetle mevkii münakasaya konmuştur. Hitamı olan 24 - 7 - 934 Salı günü saat 15 de ihalesi hapishane müdiriyet odasında icra edilecektir.

Keşifname ile kaymayı görmek ve daha fazla izahat almak isteyenler her gün mezkûr daireye müracaat edebilirler. Münakasaya iştirak etmek isteyenlerin yüzde yedi buçuk kuruş pey akçasile yevmi ihalede mezkûr dairede hazır bulunmaları ilân olunur.

İLÂN

Çorum Ziraat Bankasından 719 Numaralı hülliyat borç senedile istikraz eylediğim 100 liraya ait rehin ilmü haberini zayi eyledim. Zuhurunda hükmü olmayacağını ilân eylerim.

Turf oğlu
Haci Osman

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işler için Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ
Çorum için 175 kuruş
Köyler « 150 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı
Çorum için - 90 - kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Ayı « « - 25 - «

KURULUŞ TARİHİ : 1921
İDARE YERİ
Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 719
ÇARŞAMBA
11 - Temmuz - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Şahenşah Hazretleri

Şah Rıza Pehlevi hazretleri Memleketimizden ayrıldılar ve hududta Ali Sait Paşa hazretlerine Türkiye seyahatları hakkında memnuniyetlerini bildirir Beyanatta bulundular.

Ankara: 9 (A. A.) - İran Şahenşahı Hz. leri seyahatları esnasında Mihmandar olarak refakatlerinde bulunmuş olan Üçüncü Ordu Müfettişi Ali Sait Paşa ile Tahran büyük elçisi Enis Bey, Kolordu Kumandanı Abpdurrahman Nafız paşa evvelki akşam yemeğinde Âlâ Hazreti Hümayunun misafiri olarak bulunmuşlardır. Şahenşah H z. leri Ali Sait Paşaya çok samimî iltifatlarda bulunmuşlar ve memleketimizi ziyaretlerine ait tahassüslerini bilhassa şu cümlelerle ifade etmişlerdir . İstanbuldan buraya yorulmadan ferah , ferah geldik. Biz bu güne kadar bu geçtimiz yolların bu kadar kısa olduğunu bimiyorduk: bu, bizim için yeni bir keşif oldu. Türkiyeye beşuş olarak gittim, beşuş olarak geldim Bundan çok mesrurum. Türkiyede gördüğüm ve işittiğin her şey beni memnun etmiştir .

Siz Türkler çok bahtiyarsınız. Zira başta Büyük Münciniz Gazi H . Z . leri olduğu halde İsmet ve Fevzi Paşalarla Tevfik Rüştü B . ve diğer rical ve kumandanlara maliksiniz. Bütün dünya ile irtibat ve muvasalatlarla münasebatı siyasiyede ve iktisadiye, içtimaiyelerile tanışır . Biz iki millet şimdiye kadar bir birlerimizi tanımamıştık, bundan sonra münasebatlarımızı o dereceye getirmeliyiz ki her hususta bir birimizi tamamlayalım . Sizleri Tebrize kadar götürmek ve hiç olmassa İranın bir kısmını göstermek isterdim. Bu hususta yolu uzatmak isteyişim sizlerden hiç ayrılmak istemeyişimdendir . Yarin yolculuğum olmasa idi sabaha kadar sizleri bırakmıyacaktım .

Türkiyede gezişim esnasında yeni Gazi Hazretlerile yan yana gören kadın, erkek bir çok insanlar heyecanlarından göz yaşlarını dökdüklerini gördüm : Bana karşı olan muhabbete delalet eden bu tezahurdan bilhassa memnunum.

Şahenşah Hazretleri dün sabah Maküden hareket etmişlerdir. Maküde ikamet buyurdukları köşkten çıkarak resmi tızim etmekte olan İran kıtaatını teftiş Buyurduktan sonra muvaade olmak üzere başta Ali Sait paşa olduğu halde yer almış olan hey'eti selâmlamış ve bütün hey'et azalarının birer birer ellerini sıkarak vedalaşmışlardır. Ali Sait Paşa Şahenşah Hazretlerinden müsaade alırken Âlâ Hazreti Hümayundan ve Maküde askerî ve mülkî teşkilâtlardan gördüğü samimî hüsnü kabül ve tezahurattan son derece minnettar olduğunu söylemiş ve arzı veda eylemiştir.

Şahenşah Hazretleri Büyük Gaziye hürmet ve selâmlarının iblağını beyan ve Türkiyede hakkında gösterilen muhabbet ve samimiyet ve müsafir perverlikten mahzuziyetlerini tekiden ifade buyurmuşlardır.

Âlâ Hazreti Hümayun Hazretleri hareket buyurduktan sonra Ali Sait Paşa ile buraya gelmiş olan zevatın Şahenşahın maiyet ve refakatlerinde bulunan Hariciye Nazırı ve Cenerallar ile ayrılışları çok samimi olmuştur. Bundan sonru Ali Sait Paşa yanında garbî Azerbeycan kuvvetleri kumandanı Şahbahti ve diğer Cenerallar olduğu halde resmi selâmı ifa eden İran kıtaatını selâmlamış ve kıtaat tarafından zindebat diye karşılanmışlardır. Bu merasimi takiben hey'et Makûden ayrılmış ve emir almış olan Şahbahti hududa kadar refakat etmiştir. Ve hudut üzerinde hey'etimizi selâmlayarak ayrılmıştır. Hey'et dün akşam saat 22 de Erzuruma gelmiş ve Ali Sait Paşa Erzincana diğer zevat Trabzona hareket etmişlerdir.

Gidenler

Çorum Ziraat banksı Müdürü Yahya bey Niğde vilâyeti Ziraat banksı Müdürlüğüne tahviledilmiş olduğundan geçen cuma günü yeni memuriyeti başına gitmiş ve şehrimizin bir kısım tüccarlarile dostları tarafından teşyi olunmuşlardır. Kendisine selâmet ve yeni vazifesinde muvaffakiyetler dileriz

VEREM

HER ŞEKLİNDE EYİ OLABİLİR

İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Profesörlerinden Dr. .A. Süheyl Bey tarafından.

Verem denince her kes korkar ve artık o hastanın ne de olsa bütün tedavilere rağmen iyi olmıyacağı kanaatı hâkimdir. Ne kadar tedavi edilirse edilsin çok uzak olmayan bir zamanda öleceği kanaatı maalesef halkımızda pek umumidir. Lâkin bu yanlış düşünce karşısında hakikat hiç bir zaman böyle değildir. Vaktinde müracaat eden hastalar ve hatta bir az zamanını bilmiyerek veya ihmal ile geçiren hastaların bile ekseriya bazan kısa ve bazan uzun bir zaman mücadeleden sonra iyi olduklarını görüyoruz. Hastaların tedaviye koştukları zaman ne kadar erken ise tedavi müddetleri de o kadar kısa olmuştur. Geç gelenlerin tedavileri muhtelif tedavi mücadeleleri için artar.

Veremden iyi olanlar iki kısımdır. Bir kısmı tedavi esnasında yapılan ihtimam ve dikkati tedavileri hitam bulduktan sonra da gösterirler. Binaen aleyh tedavinin verdiği mesut netice uzun seneler devam eder ve bu hastalığın ufak tefek ehemmiyetli veya ehemmiyetsiz tezahür ve nüksleri görülmez. Mutat çalışmalarını ihtiyatı elden bırakmıyarak idame ettirirler. Diğer bir kısım hastaların iyi olduktan sonra iyi olan ve kısmen uyuyan rahatsızlıklarını temamen bertaraf olmuş addile eskisi gibi gayri muntazam ve gayri muvafık bir surette hayat sürmeğe başlarlar. Eski sui istimaller, fazla yorgunluklar, işret ve sigara iptilâları ve saire olanca manasile hüküm sürer ve bir müddet sonra hastalığın mahiyeti yine kendisini göstererek eskisinden daha fazla ve daha ehemmiyetli bir surette hastalanırlar.

Bundan iyi olan hastaların kendilerini korumamaları ve kayıtsız yaşamaları âmil olur. Bu gibi mübalâtsızlığı yapmayan hastalar kendilerine yapılan tedavilerin günbegün iyiliğini ve güzel neticelerini elde ederler.

Hiç bir veremli hastalığın şekli ne olursa olsun ölmeğe mahkum değildir. Nice ölüme mahkûm zannile bir köşede öksürüğünün tedavisi ve ateşin düşülmesile iktifa edilen hastaların bazan uzun mücadele ve muhtelif tedavi tatbikından sonra yavaş yavaş düzelmeğe başladıkları ve nihayet iyi olanlar da az değildir.

Veremliler tam zamanında ve kendisinde gayri tabii bir hal meselâ çabuk yorulma, kesilme, zayıflama, çalışmağa isteksizlik, bazan hafif ateş, iştihasızlık, hazmi bazı bozukluklar hissedince her hangi malum bir hastalığı olsa bile ciğerlerini ve dolayısile bütün uzuvlerini hâzik bir hekime göstermelidir. Çok defa bu gibi haller de bazan hastalığa müstait olan kimselerde grip neticesi görülen ufak tefek tezahürlerle beraber ekseriya bir şey bulunmaz, zira ehemmiyetsiz bir sebepten doğmuş olabilir. Eğer ufak bir şey varsa bu devrede kısa bir tedavi ve istirahat ile önü alınır. Lâkin bu devre farkolunmadan geçerse rahatsızlık daha ehemmiyetleşebilir. Kendisinde bir az gayri tabiilik hisseden hastalar behemehal bir hekimin tetkikinden geçmelidir. Hastalığın meydana çıkmasını beklemek ekseriya insanları fena bir vaziyet karşısında bırakabilir. Hem kendilerini ve hem de hekimi çok düşündürürler. Dediğim gibi müracaat zamanı ne kadar kısa olursa teda-

Tayin ve tahvil

Çorum Orman Müdürü Fikri bey kırk lira maaşı aslî ile Antalya Vilâyeti orman Müdürlüğüne ve Kırklareli Orman Müdürü Nazım bey de kırk lira maaşı aslî ile Vilâyetimiz Orman Müdürlüğüne tahvilen tayin buyrulmuşlardır.

Terfian tayin

Vilâyetimiz Hususî muhasebe müdür muavini Selami Bey terfian Gireson hususî muhasebe müdürlüğüne tayin buyrulmuştur.

Selâmi beyi tebrik eder yeni vazifelerinde muvaffakiyetler dileriz.

Tarih tetkikleri :

Çorum Şairleri

Şair Arif (13)

Yazan: Çorum Halkevi Dil, Tarih, Edebiyat şubesi komite ve konferans kolu azalarından Muallim Rifat Rami

— Her hakkı mahfuzdur —

Naat « Y » harfile

Cemalin pertevü hurşidi âfaka dolanmazmı
Hayalin şevkına bir dane dil aşkınla yanmazmı
Şebi fırkat ciğersüz eyledi uşşakı gamkinin [1]
Sadayı vaslı güş etse sahar hizan uyanmazmı
Humarı badei vasıt cihanı saldı sevdaya
Nola bir cür'a nuş etsem beni mestane sanmazmı
Habiba hâki köyün tutyayi didei dünya [2]
Acep bu eşki çeşmim zerrei hakinle boyanmazmı
Şarabı hasretin nuş etmeden dil mesti şeydadır
Eya ol bezmi işrette meyi vaslına kanmazmı
Deri lutfunda daim dide ban [3] bu derdi mend Ârif
Bu denlü cürmile dergâha yüz sürse utanmazmı

Naat « Y » harfile

Ey vücudü şerefi hilkati Âlem sebebi [4]
Zati pakinden eder cümle şefaat talebi
Nahli bostanı hüner meyvei bağı arabi [5]
Gülü reyhan riyaz şeceri matlabi
Tal'atın neyyiri uzmasına eflâki cihan
Şevkıyap etti semavatta kevakip tarabi [6]
Metharı cümle zerratı avalimdir o şah
Ta beâdem eder anınla mübahat hasebi
Nice metheisün anın naati i âya
İğtizar etti kamu asafı evsafı nebi
Naat han her biri bir bülbülü ruhun ise de
Hacibi goncei memalikte açılmazdı gibi
Haki payinde heman mur [7] ahkar Ârif
Afiv kıl arzu niyazındaki terki edebi

Naat « Y » harfile

Acep ol goncei bağı amali dil göremi
Desti şefkatle ciğer zahmine merhem saramı [8]
Honu didem giderüp habı visale varamı [9]
Şebi zulmet açılıp subhu tecelli eremi

***

Etme üftadeleri haip [10] afakı visal
Var iken sende henüz şimei şebih hüsnü cemal
Akibet hüsnüne iras eder elbet zeval
Nahli hüsnün [11] semerin [12] desti ümidim deremi

***

Edicek naz ile ol servi sehi seyrü hıram [13]
Kalmaz üftadelere sabrü sükûnü âram
Ruhsat elverse temaşaya o dem bağı meram
Hem küşat olsa deri dergehe şahın haremi

***

Nice bir arzede dil vısal habibi âya
Ömrü kûtah edüp kameti kaddin dü ta [14]
Ârifa eylemeden ö nrünü zayiü ifna
Ede rabbim seni dilsiri riza ve keremi

— Daha var —

[1] Gamkinin: gamkinini olacaktır vezin zarureti böyle yazdırmıştır
[2] Habiba: ey dostum ey sevgilim
[3] Dideban: gözcü, gözetici. Derdimend: dertli, kederli
[4] Ey şerefi hilkat âlemin vücuduna sebep
[5] Nahil: , hurma agacı
[6] Tarap: sevinç, ferahlık, sevinçten gelen veya kederden gelen coşkunluk
[7] Mur: karınca
[8] Zahim: yara, ceriha
[9] Habı vısal: kavuşma uykusu
[10] Haip: nevmit, ümitsiz, mahrum
[11] Nahil: Hurma, eskiden mum veya gümüşten yapılan ve gelin önünde götürülen ağaç dalı
[12] Semer: meyve, kâr, faide
[13] Seyri hıram: sallana sallana gezerek seyretmek
[14] Düta: iki kat, dü: iki ta: kat

— Düzeltiniz —

(12) inci tefrikamızın birinci mısraındaki « kangı » son mısraındaki « misli » ikinci şi rin üçüncü mısradaki « vahi » olacaktır .

vi müddeti de o kadar kısalır.

Verem hastalığını ta bidayetinde bnlabilmek bu gün Röntgen şuaı karşısında tamamen mümkün olmktadır . Elimizde bulunan bu pek mühim teşhis usulünden hastalar istikballeri için büyük istifade ederler .

Buraya kadar olan sözlerim hep hasta olan ve hastalığın ilk arazını gösteren hastalara mahsustu . Bir memlekette kendilerini sağlam telâkki eden hastalar şahsî sıhatlarile daha yakından alâkadar olarak uluorta yaşamağı terkile ve her veçhile yorğunluk , sui istimal , işret vesair iptilâlardan kendilerini kurtarmağa dikkat edenler ve akıl ve idrakini evvelâ bulunmaz bir serveti olan kendi sihhatini korumağa hasredenler ne kadar çoğalmış ise bir memlekette vereme tutulanlar o kadar azalmıştır. Bazan insanın kendi sıhhatine pek çok güvenerek kendisini hiç hastanmaz telâkki ederek o günkü sıkletine, kuvvetine ve zindeliğine aldananların hepsi değilse bile çoğu yanılır. Eevet bu gibi beden dirilikleri büyük bir servettir. Lâkin onun hüsnü istimali ve tenmiyesi şarttır. Akıllı bir insan bile eline geçen serveti birden yok etmek istemezken bütün servetlerin fevkında bulunan sıhhatini birden nasıl yok yere imha eder. İnsan vücudu hastalıklara karşı mukavemet gösterir ve bu muvazenenin bozulmaması bizi her an maruz kaldığımız verem gibi bazı hastalıkların yeniden uyanmamasında âmildir. İşte gayri muntazam hayat ve yaşayış ekseriya bu muvazeneyi bozar. Muvazene de bozulunca vücudun hastalığa karşı koyan unsurları mukavemetini kaybeder. Vücudumuz bizi yaşatacak her türlü mukavemete maliktir, elverirki bu mukavemeti azaltmaktan korkmalıdır. İnsanı hastalıktan ziyade kendi ihmali ademe sürükler. Çok defa insan ölümünde amil olan hastalıktan ziyade kendi ihmalidir.

Onun için sıhhatin ve dolayısile bunun bahşettiği zevkın idamesini ihmal ve bunun vücutta yaptığı mukavemetsizliği kıranlar kendi hayatlarına büyük bir kast yapmış olurlar, bu mukavemetin kırıldığını hissetmiyenlerde hastalık ekseriya baş ucunda bekler.

Bunu da duyamayanlar veya duymak istemiyenlerde hastalık baş gösterir. Bunların hepsi kendi vücutlarını idare edecek aklı selimin avdetile bertaraf olabilir. Onun için verem oldum diye korkarak geri kalan maneviyatını da bozanlar ve nevümidiye düşenler derhal kendilerini vakit gaybetmeden tedaviye koşmalıdır. Ruhî ahvali düzelir ve iyi olurlar ve bu rahatsızlık onlara artık hayatta sıhhatin kadrini bildirir. Hastalar maneviyatını bozmıyarak ve hastalığın isminden korkmıyarak kendilerini muntazam tedavi ettirmenin yolunu bilmelidir. Zira pek çok müşahedeler iyi olmaz zannolunan bazı verem vak'alarının bile zamanla düzeldiklerini; hele mebde'de olanların kısa bir zaman zarfında eski çalışmalarına avdet ettikleri ve tamamen iyi oldukları görülmüştür. Fennin bu günkü terakkilerinden zamanında istifade etmesini bilmelidir. Hasta olmak istemiyenler de yaşadığımız yirminci asırda hastalıklardan her türlü vikaye usullerinin mevcut olduğunu bilmeli ve hastalığı mucip olacak sebeplerden temamen uzaklaşmalıdır.

Mevsim tebeddüllerinde vücudu iyi sakınmak, işret ve sığarayı bırakmak, manasız yorgunluklar ve sui istimallerden, pek ifratkârane sporlardan ve manasız güneşte kalmaktan tevakki etmekle beraber hayatın icabatından olan teessürlere de çok üzülmemeğe gayret etmeğe alışmak vücudun hastalığa karşı müdafaa silâhlarını çoğaltan en büyük âmillerdendir.

Kanun

Bayazıt Vilâyetine bağlı Iğdır ve Tuzluca kazalarının KarsVilâyetine ve Muş Vilâyetine bağlı Malazgirt kazasının da Bayazit Vilâyetine bağlanmaları hakkında kanun

Kanun No : 2500
Kabul tarihi : 7 - 6 - 1934
Neşri tarihi : 14 - 6 - 1934

Madde 1 - Bayazit vilâyetinin Iğdır ve Tuzluca kazaları bu Vilâyetten ayrılarak Kars Vilâyetine ve Muş vilâyetine bağlı Malazgirt kazası da bu Vilâyetten ayrılarak Bayazit Vilâyetine bağlanmışlar.

Madde 2 - Bu kanunun hükümleri neşri tarihinden başlar.

Madde 3- Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Kazanç Vergisi Kanunu

Kanun No : 2395 Kabul tarihi : 22 - 3 - 1934

— 715 Numaralı nushadan arten —

Gündelik gayrisafî kazanç üzerinden mükellefler

Madde 37 - Gündelik gayrisafî kazanç üzerinden vergiye tâbi tutulan mükelleflerden :

A) Hariçten gelen sanatkârların ve temsil ve her nevi oyun heyetlerinin bilet bedellerinden damga resmi, Darülâceze hissesi gibi resimler çıkarıldıktan sonra kalanın yüzde 50 si;

B) Denizlerde, nehir ve göllerde ve karada mal sahibi veya müstecir sıfatile her nevi nakil ve cer vasıtası işletenler ve bunlarda çalışanlar, her nevi seyyar sanat erbabile simsarlar ve tellâllar gündelik gayrisafî kazançlarının 12 misli;

C) Birinci maddenın (D) fıkrasına dahil iş ve teşebbüsler erbabının gündelik gayrisafı kazançlarının yirmi misli;
üzerinden vergi alınır.

Ç) İstanbul Balıkhanesindeki kabzımalların vergi nisbeti, bunlara Balıkhanece tediye edilen paranın yüzde 10 dur.

Hizmet erbabı

Madde 38 - Hizmet erbabının vergileri :

1 - Umumî ve mülhak ve hususî bütçelerle idare edilen daire ve müesseselerden yapılan tediyelerde :

100	liraya kadar kısım için	yüzde 5
101 - 200	liraya kadar kısım için	yüzde 6
201 - 300	liraya kadar kısım için	yüzde 7
301 - 400	liraya kadar kısım için	yüzde 8
401 -	liradan yukarısı için	yüzde 9

II - Yukarıdaki fıkrada yazılı daire ve müesseseler haricinde kalan bilûmum hakikî ve hükmî şahıslar nezdinde çalışanlara yapılan tediyelerde :

100 liraya kadar yüzde 7
100 liradan yukarısı için yüzde 9

nisbetleri üzerinden hesap olunur.

Muhtelif tediyelerde vergi nisbeti, her tediye miktarı ayrı ayrı nazarı dikkate alınmak suretile tayın olunur.

Muhtelif cihetlerden istihkakı olupta yekûnu yüz lirayı geçmiyen maaşların yalnız yirmi lirası vergiden muaf tutulur.

Umumî, mülhak ve hususî bütçelerle idare edilen daire ve müesseselerde tekaüt maaşı alanlardan gerek bu daire ve müesseselerde, gerek bunlar haricinde kalan bilûmum hakikî ve hükmî şahıslar nezdinde çalışanların tekaüt istihkakları ile diğer istihkakları muafiyet hükmünün tatbikında ayrı ayrı nazarı itibara alınır

Dördüncü bap

Verginin tarhı

Yoklama, tebliğ

Madde 39 - Varidat memurları her yıl, mart ayı (Anonim şirketler için nisan ayı) ve ticarî yılları Maliye Vekâletince tayin edilenler için ticarî yılın sonundan itibaren dördüncü ay sonuna kadar beyanname vermiyenlerin isimlerini tesbit ve beyanname vermiş olanların vergilerini beyannamelerinde yazılı safî kazanç miktarına göre hesap ve beyannameye müstenit ilk tarhiyat olduğunu yazarak mükelleflere ihbarnama ile bildirirler.

Hesap mütehassısları

Madde 40 - Maliye Vekâletinin tensip edeceği şehirlerde kazanç vergisi beyannamelerinin tetkiki ile iştiğal etmek üzere yeminli hesap mütehassısları kullanılır .

Mütehassısların yüksek tahsil görmüş , Maliye müfettişliğinde, Divanı Muhasebat birinci sınıf mürakipliğinde veya azalığında veya mali ve ticari müesseselerde en az beş yıl muvaffakiyetle çalışmış, muhasebe usullerine , vergi ve ticaret kanunlarına vakıf olmaları şarttır. Müsavi şartlar dahilinde lisan bilenler tercih olunur.

Hesap mütehassıslarının vazifeleri, adetleri, ne suretle çalışacakları, seçilme ve murakabe şekilleri nizamnamede gösterilir.

Hesapların tetkiki

Madde 41 - Beyannamelerin tetkiki sırasında hesap mütehassısı kullanılan yerlerde bu mütehassıslar ve kullanılmıyan yerlerde varidat tahakkut memurları, mükelleflerden verginin tayinine medar olacak her türlü hesabın ve bu hesaplara ait vesikaların kendileri tarafından veya vekilleri ile gönderilmesini yazı ile istemeğe salâhiyetlidirler. Bu hususta mükellefin tevkili, adî mektupla da yapılabilir; şu kadar ki bu mektuba konulan imzanın tarınmış olması lâzımdır.

Mükellef, yazı ile istenme tarihinden başlıyarak on beş gün içinde istenilen malûmat ve vesikaları vermeğe mecburdur. Haklı sebepler yüzünden verilemiyeceğini bu müddet içinde yazı ile bildirmek şartile tehakkuk memuru veya hesap mutehassısı tarafından en çok beş gün daha mühlet verilir. Bu mühlet içinde istenilen malûmat ve vesikaları vermediği takdirde, resen tarhiyat yapılır.

Tahakkuk memuru veya hesap mütehassısı tetkik sırasında:

1) Resmî dairelerden her türlü malûmat ve vesikaların ve noterlerden kazanç vergisi ile alâkalı ve mahrem olmıyan malûmatın verilmesini;

2) Vazifesini kolaylaştırmağa yarıyacak malumatı verebilecek kimselerden her türlü malûmatın verilmesini;

3) Bankalardan, borsalardan, şirketlerden, ticaret odalarından ve umumî surette kazanç sahiplerinin mensup oldukları meslekî müseccel teşekküllerden vazifelerinin icap ettirdiği malûmatın bildirilmesini;

Yazı ile istiyebilirler.

Bu isteme üzerine yukarıdaki vesikaların asıl veya suretlerinin veya malûmatın on beş gün içinde hesap mütehassısına veya tahakkuk memuruna verilmesi mecburidir.

Maliye müfettiş ve murakipleri ve tetkik memurları dahi yapacakları teftiş ve tetkik sırasında yukarıdaki salâhiyetleri haizdirler.

Doğru çıkmıyan beyannameler

Madda 42 - Yapılan tetkik neticesinde vergiye tâbi kazanç miktarında beyannamede yazılı miktardan, bin lirayı geçmemek şartile, yüzde ona kadar bir fazlalık olduğu meydana çıkarsa, bu fazlanın vergisi alınarak ceza aranılmaz.

Çıkan fark, bin lirayı geçerse keyfiyet mükellefe yazı ile tebliğ ve itirazı varsa tebliği takip eden günden başlıyarak on beş gün içinde yazı ile bildirmesi ihtar olunur. Mükellefin vereceği cevap üzerine aradaki farkın maddî bir yanlışlıktan ileri geldiği ve suiniyet olmadığı anlaşıldığı takdirde, tetkik neticesinde bulunan fark, zamsız olarak matraha ilâve olunur.

Mükellef yazı ile yapılan tebliğe cevap vermez veya cevabı bu kanunun hükümlerine uygun gelmezse, aradaki fark matraha ilâve ve faziaya ait vergi iki kat olarak tarholunur.

— Sonu var —

Kanun

Mülga İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun hükmü mer'i olan idarei hususiyei vilâyat kısmının 80 inci maddesinin 11 inci fıkrasının tefsiri

Tefsir No: 198

Mülga İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun halen hükümleri mer'i idarei hususiyei vilâyat kısmının 80 inci maddesinin 11 inci bendinde yazılı (dahili vilâyette) tabiri vilâyetin belediyeler sınırları haricindeki aksamına aittir.

Çorum Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğünden

Çorum Doğum ve çocuk bakım evinin 1 - 7 - 934 tarihinden 31 - 5 - 935 tarihine kadar bir senelik ihtiyacı olan esgarî ellibin, azamî 75 bin kilo Merzifon Çeltek maden kömürünün 1 - 7 - 934 tarihinden itibaren 20 gün müddetle mevkii münakasaya konularak 21 - 7 - 934 tarihine müsadif cumartesi günü saat 15 te ihalesi icra kılınacağından taliplerin yevmi mezkûrde Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürüyetinde bulunmaları ve fazla izahat almak istiyenlerin de Sıhhat ve İçtimai Muavenet Müdürüyetine müracaatları ilân olunur.

Vilâyet Defterdarlığından

Koyun, Keçi, tiftik hayvanatının ikinci taksiti Temmuzun ilk haftasıdır. Bu vergile mükellef bulunanların gösterilen müddet zarfında tahsil şubesine teslim etmeleri, aksi takdirde tahsili emval kanunu mucibince tahsil edileceği ilân olunur.

İskilip Telefon komisyonu reisliğinden

İskilip köy bekçileri için alınacak elbise ve levazım 4 - 7 - 934 tarihinden itibaren yirmi bir gün müddetle açık münakasaya konulmuştur. Taliplerin münakasa şartlarını öğrenmek üzere kazamızdaki bekçi elbisesi alma komisyonun müracaat eylemeleri ilân olunur.

***

İskilip kazasında te'sis edilecek telefon makinesi ve malzemesi mübayaası 25 - 6 - 934 tarihinden itibaren yirmi bir gün müddetle münakasaya konulmuştur. Taliplerin münakasa şartlarını öğrenmek üzere kazamızdaki telefon komisyonuna müracaat etmeleri ilân olunur.

Küçük Sıhhat Memurları Mektebi Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı Asgarî Kilo	Miktarı Azamî Kilo	İhalesi
Pirinç	1200	1400	12 - 7 - 934 Perşembe saat 4 de
Şeker	600	700	
Sabun	600	700	
Gaz yağı	1100	1200	
Bulgur	1000	1200	14 - 7 - 934 Cumartesi saat 10 da
Patates	1000	1200	
Taze sebze	1600	2400	
Soğan	600	700	
Un	400	500	
Kuru fasulya	400	500	
Mercimek	150	200	
Nohut	120	360	
Salça	140	170	
Taze meyva	100	200	
Süt	180	360	
Yoğurt	300	600	
Yumurta Adet	4000	6000	
Tuz	400	450	16 - 7 - 934 Pazartesi saat 10 da
Zeytin	400	450	
Makarna	400	500	
Şehriye	160	180	
Zeytin yağı	45	50	
Beyaz peynir	20	25	
Kaşar peynir	20	25	
Kuru erik	20	25	
Çay	20	22	
Ispirto	18	20	

Mektebimizin 31 - 5 - 934 tarihine kadar iaşe ihtiyacı olan, yukarıda cins ve mıktarları yazılı, otuz kalem erzakı 20 - 6 - 934 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle açık münakasaya konulmuştur. Taliplerin münakasa şartlarını öğrenmek ve nümuneleri görmek üzere mektep idaresine ve hizalarında yazılı olduğu veçhile muayyen gün ve saatlerde - muvakkat teminat, makbuzları ile beraber - Sıhhat dairesinde müteşekkil komisyona müracaatları.

Çorum İcra Memurluğundan

Dairemizin 934 - 1400 No dosyasında: Çorumda kuru kahveci Eset efendiye ezğayri masarif 300 lira itasına borçlu Samsunda terzi Çorumlu çolak memiş oğlu Şükrü ustanın veresesine intikal eden işbu borcundan dolayı emvali gayrimenkulesinden bir bap hanedeki hissesinin haczi ile satılmasına karar verilmiştir.

Evsafıve müştemilatı

Tapunun 341 tarih ve 90 numrolu kaydile temmus 933 tarih ve 28 numrolu kaydinde mukayyet bulunan Sağırcı mahallesinde sağı Derendeli Cerit zade Yusuf ağa solu Büğetli oğlu Ali ağa arkası Yesir oğlu Ahmet haneler ile mahdut bir bap hanenin beşte dört sehmi borçluya ait olup işbu miktar satlığa çıkarılmıştır. Mezkûr hane iki oda ve bir sofa olup tahtani kısmında mahsen şeklinde iki oda ve bir miktar havliyi şamil hane olup temamı tahminen 250 metre miktarında olan bu hanenin yukarıda gösterilen miktarı satılacaktır.

2 - Yukarıda hudut ve evsafı yazılı hanenin temamına beş yüz lira kıymet takdir edilmiştir.

3 - İşbu gayri menkul gazete ile bir ay müddetle açık artırmaya çıkarılmış, hitamı olan 11 8 - 934 tarihine müsadif Cümartesi günü saat 15 şe kadar artırmaya devam edilecektir. Yapılan birinci artırmada verilen pey kıymeti muhammenenin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde artırma on beş gün daha temdit edilerek hitamı olan 27 - 8 - 934 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 15 de son ihaleyi katiyesi en çok artıranın üzerine yapılacaktır. Mezkûr haneye talip olanların yukarıda yazılı kıymeti muhammenenin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçası ile veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamilen ilân tarihinden itibaren İcra dairesine müracaat etmeleri veartırma şartnamesi de bu tarihten itibaren herkese açıktır,

4 - İşbu gayri menkulde bir hak ve alakası olanların da ılân tarihinden itibaren 20 gün içinde tapu sicilince mukayyet esbabı subutiyesi ile İcra dairesine müracaatları aksi takdirde paylaşmadan hariç kalacakları ilân olunur.

Türkiye

Umumî kimyakerler cemiyeti mecmuası

Ankarada kurulan Türkiye Umum kimyakerler cemiyeti tarafından çıkarılan Mecmuanın ilk nushası Matbaamıza gelmiştir. Bu mecmua yalnız kimyakerlere mahsus olmayup kimyanın tatbikatından istifade eden ilimlerden olan sanayi ile tababet, eczacılık ve saire gibi ilim şubelerinde çalışanların da istifade edebilecekleri bir mahiyette olduğundan birer dane edinilmesini tavsiye ederiz. Nushası elli, seneliği yüz elli kuruş olan bu mecmuanın tedariki için Ankara cemiyet merkezine müracaat edilir. Posta kutusu (50)

Ülkü

Bu güzel ve kıymetli mecmuanın 17 inci sayısı da çıkmıştır. Değerli ve yüksek yazıcıların eserlerini içinde toplayan bu mecmua; inkılâp gençliği ve ilim adamları için okumağa lâyık bir kitaptır. Tavsiye ederiz.

Küçük sıhhat M. M. Müdürlüğünden

	azamî	asgarî
Birinci nevi ekmek	15000	12000
Koyun eti	5000	4000
Sade yağ erinmiş	1000	900

10 - 7 - 934 tarihinde yapılan münakasada ekmeğe verilen pey haddı lâyık görülmemiş ve diğerlerine de talip zühur etmediğinden cins ve miktarları yazılı üç kalem erzak ihalesinin bir hafta müddetle temdit edildiği ve 17 - 7 - 934 salı günü saat üç buçukta sıhhat dairesinde ihalası icra edileceği ilân olunur-

Çorum Evkaf müdürlüğünden

Munhal bulunan Muradırabi camii ikinci imamlığına güzel sesli ve mücevvit imam tayin olunacaktır. İmtihan 15 - 7 - 934 tarihine müsadif pazar günü saat 9 da icra olunacağından taliplerin ba istida müracaatları ilân olunur.

Çorum icra dairesinden

Cerit zade Neşet efendiye ezgayri masarif 361 lira itasına borçlu Mer oğlu Şükrü ustanın verinlen karar üzerine Büğdüz kariyesinde Yeni göl mevkiinde vaki şarkan yol garben Kel Bekir oğlu Ömer şimalen yol ve Yandım oğlu Abdullah ve cenuben yol ile mahdut (53) adet karık ve temamı 50 lira muhammen kıymetli ve bir mıktar meyva ağacını şamil bir kıt'a bağ ve yine karye civarında göl tarla mevkiinde vaki şarkan bıyık oğlu Ahmet garben yaylı oğlu Ahmet şimalen yol cenuben Tütüncü zade Süleyman efendi veresesi tarlası ile mahdut yirmi dönüm mıktarında ve temamı 60 lira muhammen kıymetli bir kıt'a tarladaki (16) sehimde yedi sehmi haczedilmiş olduğundan bir ay müddetle gazete ile ilâne çıkarılmıştır. Hitamı olan 17 - 8 - 1934 cümartesi günü saat 16 ya kadar satışa devam edilecektir. taliplerin ilân tarihinden itibaren muhammen kıymetinin yüzde yedi buçuğu nisbetine pey akçası ile veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamilen icra dairesine müracaatları lâzımdır.

Yapılan birinci artırmada verilen pey muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde son verilen pey baki kalmak şartile ihale on beş gün daha temdit edilerek hitamı olan 27 - 8 - 934 pazartesi günü saat 16 ya kadar devamı edilerek en çok artıranın üzerine ihale edilecektir.

İşbu gayri menkulde bir hak ve alakası olanların ilan tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile icra dairesine müracaatları, aksi takdirde tapu sicilinde mukayyet olmadıkça paylaşmadan hariç kalacakları ilân olunur.

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işler için Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için	175	kuruş
Köyler	« 150	«
Dışarı	« 200	«

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için	- 90 -	kuruş
Dışarı	» - 110 -	»

İlânın satırı	- 10 -	kuruş
Günü geçen gazete	- 5 -	«
Ayı «	« - 25 -	«

Çorum Vilâyet Matbaası

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— *Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi* —

YIL: 13 — No. 720

ÇARŞAMBA

18 - Temmuz - 1934

Nushası - 3 - kuruştur.

Saygılı Valimiz Arif Bf.

...skilip fahrî hemşehriliğini kabul buyurdu. Ve yeni açılan büyük caddeye de Arif Bey caddesi adı verildi.

İskilipte imar faaliyeti

11 - Temmuz İskilibin imar bay...mıdır. Geçen sene yine bura... aziz Valimiz Arif Hikmet ...yfendi ile Kaymakam Baba...yin kazaya ait imar prensip ... programlarının tatbikına baş...nmıştı. Binlerce halkın azim ... çoşkun tazahuratı arasında ... balta Valimiz müşarünileyh ...rafından vurulmak suretile Arif ...y, ve Tosya caddeleri, inkı...p ve cümhuriyet meydanları...n açıldığını Yine bu sütunlarda ...zmıştık.

Bu sene yine bayramdan ev... Vilâyetimiz erkânı davet ...ilmiş, birinci günü davetliler, ...lerinde Aziz Valilerinin oto...bili olduğu halde İskilibe gi...yorlardı. İskilipteki o günki ...aliyet şu tertipte sıralana bili...rdu.

Kasabaya giriyorsunuz. İski...in Pazarı (Çarşamba) Olduğu ...in girip çıkan binlerce köylü ...fileleri otomobilleri saf saf ...lemlıyorlar. Bütün gözler ve ...laklar bizatihi birer dikkat ...siliyor. Ta uzaktan ilk nazara ...rpan şey, Belediye kararı ile ...naların İstisnasız kireçle sıvan...ası.

Çorum caddesi medhalinde ...kılâp meydanı tak ve ağaç ...lları, vecize ve şiarlarla, bay...klarla süslenmiş. Belediye ban...osu gelen otomobil kafilelerini ...tikbal ve belediyeye kadar teşyi ...iyor. İki tarafında zümrüt gibi ...s akasyaları sıralanmış, Arif ...ey caddesinden giderlerken ...ndo ve beş takım davul zurna ...e millî oyun terennümlerile se...izyüz amelenin kazma, kürek ...eser, çekiç seslerinin imtizacın...n hasıl olan orijinal nağme...rden bestelenmiş bir ahenk ha...asının yalçın kayalardan dönen ...kisleri kulaklarınızda mütema...yen uğulduyor. Cümhuriyet ...eydanında Ziraat memurunun ...zareti altında Cümhuriyet bah...sinin tarhlarının ve havuzları...n tanzim edildiğini görüyor...nuz. Yıkılan kambur ve çar...k evlerin yerinde kârgir ve asri ...naların sivrilişi. karanlık ve ...svet veren kaldırımlı dar aralıkların yerlerinde geniş, ağaçlarla süslenmiş güneşli caddelerin ta denizlere kadar uzanışını görerek muhayyelenizde sanki müsbet ve menfi iki makûs ıttılâın çarpıştığını his ediyorsunuz. Belediye önündeki taktan geçerek yeşillere bürünmüş Belediyeye giriyorsunuz.

Belediyede bir saz takımı millî şarkı ve marşları terennüm ediyor. Saat 12 de misafirler öğle yemegini belediyede yiyorlar. 14 de inkılâp meydanında merasime başlandı ise de şiddetli yağmur devam ettiğinden Vali beyfendinin emirleri ile merasim bu güne tehir oluyor.

Dün akşam saat 19 - 30 da Belediyede misafirler şerefine otuz kişilik mükellef bir ziyafet verildi. Yemek sonlarına doğru Gazi çocukları namına Çocuk yuvası reisi Mustaf efendi tarafından kısmı mahsusumuzda yazılı hitabe söylendi. ve çok beğenildi. 21 - 30 da Cemiyetler konağında İktisat cemiyeti tarafından tertip olunup spor temsil heyeti tarafından temsil olunacak müsamereye gidildi.

Konağın önünde kolları beyaz, siyah kordeleli temsil heyeti İskilip marşını söylüyordu. Vali beyefendi gençlere alkışla iltifatta bulundular, müsamere (yıkılan ocak piyesi, komedi, zeybek, manzumeler) le zenginleştirilmiş, baştan başa millî gurur ve şeref ve heyecanla dolu bir muvaffakıyet tablosu idi.

İkinci gün

inkılâp meydanında merasime başlandı ve Vali beyfendiye hemşerilik mazbatası takdim edildi.

İkinci gün saat 9 - 30 da inkılâp meydanında merasime başlandı. Yine dünki kadar kalebelik vardı. Meydanlıkatki halk kürsüsüne belediye namına halk fırkası Reisi Cevat bey gelerek kısmı mahsusumuzdaki hitabeyi irat etti ve bu esnada Vali bey efendinin İskilip hemşeriliğini lütfen kabul buyurulmaları hakkındaki Belediye meclisinin

Devamı 2 icni asyfapa

Dil ve Bilgi üzerinde konuşmalar

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Profesörlerinden Ragıp Hulusi Bey tarafından.

İnsanlık tarihinin en eski çağlarından beri az çok medenî bütün kavimler veya milletlerin akıllı adamları gördükleri ve inandıkları dünyadaki yaşayışlarına sağlamak için, tabiat dediğimiz varlığın kendilerini saran, ne oldukları bilinmez ve tesirlerinden kurtulunmaz bir takım esrarlı kuvvet ve oluntularına karşı savaşa savaşa bir takım görgüler elde etmişlerdir. Bu gün bilgi dedeğimiz ve serbest aklımızın aydınlık çerçevesi içinde topladığımız bir takım bilintiler, işte bu eski zamanlarda, az çok dumanlı bir takım sezinti ve inanıntılar halinde iken, süzüle süzüle gittikçe müspetleşen, aydınlaşan görgülerden ibarettir. Bununla beraber denilebilir ki bu gün bile bilgimizin ancak pek ehemmiyetsiz bir kısmı bu esrarlı (mistik) ve tecrübe dışında (metafizik) halinden çıkabilmiş, bir dereceye kadar akıllık ve düşüncelik nazariyeler kılığına girebilmiştir.

Yeni zamanlara doğru ilerilendikçe, bu kavimler veya milletlerin, umumî yaşayışındaki yetirim (istihsal) yaşayışı bakımmdan vardığı iş bölünümü derecesine göre el ve kafa işçilerinin meydana getirdiği işlencelik (amelî) ve görüncelik (nazarî) türlü işleme sınıfları arasında, bunların en çok uğraştıkları nesnelere (mevzulara) göre bir bilgi bölünümü meydana gelmiştir. Bu suretle gökleri ve yerleri, cansız ve canlı şeyleri, insanları ve bunların ayrı ve toplu haldeki dış ve iç

Devamı 4-5 inci Sayfada

Telgraf Haberleri

Ankara :16 (A. A.) Bu sabah Ankaradan hareket buyuran Reisi Cumhur Hazretleri refakatlerinde Dahiliye Vekili Şükrü Kaya, Gaziantep Meb'usu Kılınç Ali ve Rize Meb'usu Hasan Cavit, Bilecik Meb'usu Salih ve Bolu Meb'usu İsmail Hakkı Beylerle Ordu Müfettişi Fahrettin Paşa ve maiyelleri olduğu halde Kızılca hamamı teşrif buyurdular. Mıntıkanın bütün köyleri yol boyunca toplanarak Reisi Cumhur hazretlerini Büyük sevinc, ve tezahürlerle karşılamışlardır. Reisi Cumhur hazretleri geceyi burada, çamlıkta hazırlanmış olan çadırlarda geçireceklerdir. yarin Gerede üzerinden Boluya hareket buyuracaklardır.

Gerede : 17 (A. A.)- Reisi Cümhur Hazretleri refakatlerindeki zevat ile birlikte saat 17 de Geredeyi şereflendirdiler. Kasaba emsalsız bir sevinç içindedir. Bütün halk kasabanın methalinde toplanarak Gazi Hazretlerini çoşkun tazahuratla karşılamışlardır. Gazi Hazretleri kasabanın methalinden itibaren iki kilo metre süren ve üzerine halilar serilmiş olan yolu takiben Geredenin güzel bir mesiresi olan remazan dedeyi teşrif buyurdular. Öğle yemeğini yedikten sonra Boluya hareket ettiler.

Ankara : 17 (A. A.)- Türkiye Cümhuriyetinin dahili ve harici politikasını teşvik ve ihlâl edecek mahiyette muzır neşriyatta bulunan İstanbulda münteşir Orhun isminde mecmua. İcra Vekilleri hey'eti kararile tatil edilmiştir.

Tayin

Açık bulunan Vilâyet Hususi Muhasebe Müdür muavinliğine Maarif Baş kâtibi İbrahim bey tayin buyrulmuş ve işe başlamıştır. Muvaffakiyetini diler ve tebrik ederiz.

Orak ve mezruat

Ovalarda orak işleri haylı ilerlemiş ve dağlık arazide dahi arpaların biçilmesine başlanılmıştır. Temmuzun ilk günleri yağan bol yağmur dolayısile ovalardaki buğday hasılatı bu havalide kınacık denilen bir nevi hastalıktan bir haylı hasara uğramıştır.

Sıcak

Üç gündenberi sıcak artmuşır. Hararet mikyası güneşle 36 dan 42 ye doğru yükselmektedir.

İskilipte imar bayramı

— *Baş tarafı birinci sayfada* —

temenni mazbatasını müşarünileyhe takdim etti. Bundan sonra köylüler namına kara veran köyünden Ahmet efendi kürsüye çıkarak kısmı mahsusumuzdaki nutku söyledi. Daha sonra cemiyetler namına spor kulübu azasından Muammer bey yine kısmı mahsusumuzdaki hitabesini söyledi. En sonra Vali beyfendi, ayaklarından rahatsız oldukları için ayakları sargılı olduğu halde kürsüye çıkarak gençliğe şusuretle, pür heyecan mukabele ve illifatta bulundular.

Vali beyefendinin hitabeleri

Hakkımda gösterilen alâka ve sevgiden çok mütehassis oldum. Cümhuriyet ve onun icabatı olan İnkılâp ve imar unsurlarını ve zaruretlerini İskilip gençliğinin anlayışlı düşünüşü ve görüşü bu memleket için bize büyük ümit ve itimat hissi vermektedir. Sizde, bu şuurlu inkılâp ve imar duygu ve heyecanını gördükçe gögüslerim kabarıyor. Daima ileri düşünceleri ile benimle beraber olan Kaymakamınız Bahabeyfendinin kıymetli varlığını şükranla karşılarım.

Bir hemşeriniz sıfatile İskilip ve Cümhuriyet idaresinin ve onun banisi Gazi Hazretlerinin ve Türk milletinin aleddevam ve alet tevali muvaffakiyet ve saadetlerini dilerim.

Merasimden sonra Çorum heyeti Bando ve diğer çalkı takımlarının terennümleri arasında İskilip halkına ve gençliğine veda ederek ayrıldılar.

R. Rami

Gazi Çocuk yuvası reisi Mustaf beyin nutku

Büyük valimiz ve sevgili Büyüklerimiz:

Yarının iş adamları olmağa namzet bu günün yavruları olan Gazi çocukları yuvası namı altında İnkılâp ve Cümhuriyet mefkûresi izini, yarın için hazırlanan bizlere yüksek huzurunuzda şereflenen bu sofrada bizede lütfen bir yer verilmekten bi istifade küçük mektepli kardeşlerim namına huzurunuzda hissiyatımızı dökmekle bahtiyar bulunuyorum. Yurdumuzu cennet yapmak, önde evlâtlarımızı, bizleri mes'ut yapmak için nasıl uğraştıklarınızı ve bu yemek sofrası başına bunun için toplandıklarınızı görüyor ve yarın bizimde bize vedia ettiğiniz ne büyük işlerle uğraşacağımızı anlayoruz. Hiç korkmuyoruz, adeta bir an evvel büyümek, sizler gibi bizde vatan ve millet ve Gazi çocukları için çalışmak istiyoruz.

Sizler ne iyi insanlar, ne talili büyüklersiniz ki, hepimizin biz Gazi yavrularının candan istediği bu işleri siz bizden evvel görüyor ve yapıyorsunuz. Sizler, Büyük ve Yüksek babamız Gazinin kardeşlerisiniz değilmi. Onun çalıştığı, onun gösterdiği yolda hiç durmadan yürüyorsunuz. Bakınız İskilibimizi ne güzel yaptınız. Bu cennet vatanda, güzelleştirilmekte çok gayret sarfedilen zümrüt memlekette bizler mes'ut yaşayacağımızı ve yaşadığımız müddetçe siz büyüklerimizden gördüklerimizi hatta onun fazlasını yapmağa mecbur olduğumuzu şimdiden anlayoruz.

Sevgili büyük babamız Vali bey ve onun yüksek kardeşleri: Bu gün bizde yaratlığınız bu inkılâp neşesi, biz Gazi yavrularının kalplerinde günler geçtikçe büyüyerek çoğalacak, gün geçtikçe tazelenecek, gün geçtikçe bu günleri yaşatan büyüklerimize karşı olan sevgilerimizi besleyecek, her gün taze bir saadetle sizi anacağız. Bizler, Türk ve Gazi çocuklarıyız.

Bizim bir yuvamız vardır. Bu yuvayı kizlere kuranlar sizlersiniz. Bir Türk ve Gazi çocuğunun sevgilerini almak kadar bahtiyarlık olurmu. Bir Türk Gazi çocuğu kendi büyüklerini unuturmu. Bu gün bizim içimizde bir ateş yanıyor, bu yanan ateş bizim yasamızda saklıdır. Biz büyüklerimize hürmet, küçüklerimize yardım eder bir yasaya bel bağladık. Yasamıza olan bağımız, güzel vatanımızdan aldığımız kuvvetlerle her gün daha kuvvetli ve daha sağlam olmaktadır.

Bu gün büyük babamız sizleri dünya milletleri arasında Türklerimizi en ileride yürütmek, medeniyet ve insanlık cihetinden yine dedelerimiz gibi Türkü dünyaya hevace ve hakim kılmak için nasıl çalışıyor görüyorsak, yarın size lâyık evlâtlar olmak ateşile bizde şimdiden o aşk ile yanmaktayız.

Muallimlerimizin bizi büyüklerimizin yörüdüğü yolda ileri sürüklemeleri hiç bir zaman boşa gitmiyecektir. Damarlarımızdaki kan Büyük Gazi babamızın kalbinden gelmiş, bizde yanmaktadır.

Yarın sevgili babamızın kanının ateşile dünyayı, Türke yan bakan cihan bile olsa, cihanı yakmayı bir iş olarak görmeyoruz.. Kanımızın, kuvvetimizin neden ibaret olduğunu bize Büyük ve sevgili babamız söylemiştir.. Bu gün, bu kuvveti biz duymaktayız.

Sevgili Vali babmız ve Sevgili Büyüklerimiz:

Fazla söylemeğe, sizleri üzmeğe ne hacet var; size, bizlere sarfettiğiniz emeklerin boşa gitmiyeceğini söylemek yetmez mi. Bu yurdu, bu güzel memleketi daha güzelleştirmekte yol göstermekte devam ediniz.

Bu irşatlarınızı daha bin kerre, milyonlar kerre çoğalınız, yükseltiniz. Yarın bu yurdu görecekler, yarın bu yurdu gezecekler, yarın bu yurtta yaşayacaklar bu yurdun güzelliğile ölçülecek hürmetlerini, saygılarını, sevgilerini sizlere, güzelleştirenlere vereceklerdir. Yarın bu yurtta başlayacak çalışma siz büyüklerimizin gayretile ölçülecek bir çalışma olacaktır..

Ne kadar çok çalışırsanız o kadar çok çalıştıracaksınız.. Bugün biz yavrularınız sizlerin, bilhassa büyük babamız Vali beyin büyük gayretlerini görüyoruz..

Bizi mes'ut yaşatmak için neler yaptırdığınızı biliyoruz.. Ve yine biliyoruz ki bizlere çalışanlar Türk ve Gazinin milletine çalışıyorlar. Tanrı sizleri başımızdan eksik etmesin. Yaşasın büyük babamız Büyük Gazi, var olsun büyük gayret ve fedakârlıklarile yurdumuzu cennet yapan Vali babamız.

Var olsun onun muhterem kardeşleri büyüklerimiz ve hemşerilerimiz ..

C. H. F. reisi Cevat beyin hitabesi

Aziz ve muhterem valimiz - çok değerli misafirlerimiz ve kıymetli hemşahrilerim

Dünki gün memlekete feyiz ve bereket getiren yağmurun şiddeti dolayısile İskilibin taşkın ve çoşkun şükran hislerini büyük valisine ifadeye muvaffak almadığımdan müteessirdim. Muhterem belediye meclisimizin bana tevdi ettiği bu şerefli ve gurur verici vazifeyi merasimi bu güne bırakmakla bana bu fırsatı veren büyük valimize şükranlarımı sunarken, heyecan ve duygularımızın şiddeti size karşı beni taşırırken, yapacağım kusurlarımın afvını istirham eylerim.

Aziz ve muhterem valimiz - çok değerli misafirlerimiz ve aziz hemşehrilerim

Muhterem misafirlerimiz; bu gün burada 11 - Temmuz - 1933 de başlıyan yapıcılık ve inkılâbının yıl dönümünü ve o inkılâbı yapan büyük Şefimiz Arif Beyfendi ile birlikte kutlulamakla hepimiz sonsuz sevinçler içinde çırpınıyoruz. İnkılâpçı, Cümhuriyetçi, Milletçi ve köycülük mefkürelerinin istinatgâhı olan yüksek vali; on yılın beyramlar bayramında (Yurdumuzu dünyanın en mamur memleketleri sırasına koyacağız) diyen ve bize on yıl için yeni vazifeler veren en büyük şeflerin şefi büyük Gazimizin nurlu kurtarıcı izi üzerinde, her gö nizde bizlere yeni inkılâp veya yeni bir bayram yaratt bu güzel ana yurt parçası ins ları büyük olan şahsiyetin karşı hislerini ifade etmek size onların şükranlarını bildi isterken ne kadar bunaldığ heyecanlarım ifade etmekte s yorum. Zaman geçtikçe art şükranlarımız, taşacak minnet duygularımızla iman ediyor her zaman hislerimizi dökme müthiş bir aciz içinde kıvrand caktır. İnkılâp evladı olan biz kilip gençleri, Gazi nesli olma bahtiyarlık ve şeref hissi taşı biz İskilipliler işte memleket açtığınız kurtarıcı işlerin önü inkılâbın sönmez ateşini ve ya cılığın sarsılmaz ve canlandır varlıklarına, ateşe candan tap bir pervane aşkıyle ülkünüz ve müzaharetlerinizden kuvvet ruh alarak sevgili yeşil yur muzu sevinçle yükseltmek ve ge zelleştirmek hedefine koşuyu Hamlelerimiz ilk bir adımdır. K diyebilir ki asıl büyük varlık bi ve sarsılmaz müzaharetlerim yarın daha yarın dahayarın d mıyacak .kim diye bilir ki, ya sivrilmiş duran dağlar bize d çok gülmiyecek, kayalar d olduğu gibi birer çürümüş top ğa inkılâp için yaratığınız gü önünde ilham verdiğiniz bu g lerin elinde eriyecek, çökm cektir. Yıllar ve asırlarca tabi her güzelliğini sinesinde saklı bu sevimli memlekete yıktığı sipet yığınları bir işaretinizle hareketinizle derhal eridi ve yecek. Bu yurt parçası Gazi ev larına yaraşır bir şekilde yu inkılâp ateşi saçacak bir oc bir kaynak olacaktır. O ocak azim ve irade kudretini a valisinden alan İskiliplilerin c de yıldızlar saçarak daima pa yacaktır. Buna itimat buyru aziz valimiz.

Kudretli ve sayğılı şefimiz: Geçen sene tam bu tarihte İskil mizi teşrifimizde çağla git üzere yola çıktığınız zaman k metli kaymakamımız Baha b fendinin buradan bir yol açılm hakkındaki temennilerini lu dinlemiş ve çağla yollanan o mobilinizden inerek, bizim iç çok kıymetli istirahatinizdan dalarlıklar yaparak oraların zuna, gübresine ve çamur bakmıyarak, yer yer gezmiş şimdi üzerinde durduğu şu ka ğın tepe indek, ruhları gizli yuvaları ve bizlere hayat ve s deti kapan bu kayaları o an memleket yavrularıyle vurdu nuz ilk kazma ile ikmiş ve İski için dönüm noktası olan y bir imar avdetini yabmıştı Hatta burada günlerce toz içinde o günün dar, kokulu ve tozlu yolunda beklemiştiniz. Gençlik; İskilip gençliği, İskilip halkı açtığınız bu inkılâp yolunda, yarattığınız bu kurtuluş izinde dönük türbeler diyarı ve ölgünlük mabedi bu günün ve yarının inkılâp yuvası ve meydanı olarak kalacaktır.

Ve bu yerde, bu gün her sene İskilibin imar ve inkılâp bayramı olarak yaşatmayı ve kutlulamayı ve burada candan doğan duyğu ve minnetlerini büyük inkılâba, sevgili Cümhuriyetimize ve onun ulu şeflerine ve zatialilerine sunmağı ve İskilibin ergene kuvvetini yaşatmağı borç edinmiştir Ve işte bunu, ilk yılını en kuvvetli ve sonsuz heyecenlarla büyük huzurunuzda, değerli misafirlerimiz arasında yaşamakla en büyük bahtiyarlık duyuyoruz. Bu büyük günümüzü yarınki yavrularımıza hediye olarak burada huzurunuzda tevdi ediyoruz. Bundan sonra inkılâp için doğacak her ilhamınız: İtimat buyrunuzki bir saniye bile teahhüre uğruyamaz. Ve uğrıyamıyacaktır. Zira teahhür denen şey yüksek duyğuların millet ve vatan hislerinin kaynaştığı bir muhit içinde yer edemez. Büyük Vali; bütün İskilip gençliği ve halkı sizin kıymetli ve yeni işaretlerinizi bekliyor. Yarınki doğacak neslin saadet ve refahını yaratacak yeni varlıkların öncüleri olmak şerefini bu günki İskilip halkı elinden bırakmıyacaktır.

Büyük Vali: İskilip üç yeni atla yurt işlerinde inkılâp yapan, yaptığı her inkılâp savaşında daima galip çıkan bu yurt parçaları arasında mevki almak kuvvet ve şerefini sizden, siz büyük şefiden almıştır. Bu üç yeni ad; sırasiyle İnkılâp meydanı, Arif bey caddesi, Cümhuriyet meydanıdır. Dikkat buyrulursa bu üç ad tabiî ve güzel bir bağla bağlanmışlardır ki onların üçünü arka arkaya okuyan her vatandaş derhal şumanayı çıkaracaktır.

Çorumdan gelen inkılâp güneşi meskenet ve tevekkül ağlarıyla örülmüş ve dün hacı karanı denilen bu yerdeki maddî ve manevî setleri yıkmış, engerekleri burada kalbinden vurmuş, burada senelerce bir köhne kalp gibi duran kâbûs kulûbesini kaldırmış, kayaları yarmış ve burada büyük inkılâbın yüksek icabatını yapmış ve güzel İskilibi kurtararak yenisini asrın saadet, hayat, neş'e ve refah gösteren yoluna, onda heyacanlı duygu ve kaygular yaratarak onu çoluğu ile çocuğu ile katmıştır. Ve onun içindirki memleket buraya (inkılâp) meydanı demeği ve bu inkılâp kapusunu bu adla yarınki nesle teslim etmeyi borç edinmiştir. Eskiden kalp burada idi ve bu vaziteyi asrın tozlarına sildiyi kâbus kulûbesi denen köhne bir bina inkılâbı aksi yolundan yapmaktaydı. Bu gün kalp yine buradadır. Fakat vazifesini büyük inkılâbın ateşini, rejimini, aşkını saçmak suretiyle yapmaktadır. Bunu tek bir mefhûmla ifade etmek suretiyle diyebilirim ki dün meskeneti, bu gün hayat varlığını, yarın Cümhuriyet feyizlerinin saadetini burası okuyacaktır.

Aziz ve sevgili Valimiz;

Nasıl inkılâp kazmasını ilk olarak burada bulunan kâbûs kulûbesine ve bu kayalara vuran siz oldu iseniz ve nasıl inkılâbı burada ebediyen kaynar bir menbağ gibi taşırmak imkânını İskilip gençlerine kazandırdıysanız, bu taşma işini haykıracak ve bu canlı tarihi yerine iletecek olan bu meydanın levhasının da yine sizin yaratıcı ellerinizle açtığınız bu yere takılmasını memleketim halkı namına rica ediyorum.

Kudretli ve Kıymetli Valimiz;

Bütün bu heyecan ve sevgilerin ve bize açtığınız saadet ve hayat yollarının sonsuz hatıralarının kalbimizde ebediyen kök salması ve her an duygularımızın varlığınızdan kudret ve varlık alabilmesi için bu imar bayramının tezahüründen bilistifade umumun izhar ettiği arzu ve temenniye tercüman olarak, belediye meclisimizin 5 - 7 - 934 tarihinde müttefikan ve alkışlarla verdiği bir kararla, Zatialilerinden memleketimizin fahrî hemşehriliğini ve Arif Bey mahallesi namına çıkardığı bu hüviyet cüzdanını kabul buyurmak suretile bizleri bahtiyar etmeniz ricasında bulunmağı ve bu cüzdanı Zatialilerine tevdi etmek şerefine nail olmağa beni memur kıldı. Bu hemşehrilik şerefile İskilip ebediyen iftihar edeceğini sururla arzederim. İşte İskilip büyük bahtiyarlıkla saadetine kavuşma adımlarını kuvvetlendirecek, yapılan mahallî inkılâpları bundan böyle kendi sinesinden çıkaracaktır.

Yaşasın aziz Valimiz, kıymetli hemşehrimiz;

Bu vesile ile yine büyük delalet ve irşatlarınızla imar piröjelerimizi huzurunuzda çizdiğimiz, iki ay evvelde tekarrür ettiği veçhile mesai saatleri haricinde istirahatlarını feda ederek muhterem Başmühendisimiz Nusrat bey efendinin hazırlayacakları İskilip imar pilanının bir an evvel ihzarî suretile tatbik zamanlarının yaklaşması temennilerimizi burada katmağı borç biliyoruz. İşte o vakit bu güzel belde mütevazi belediye bütçesile ve fedakâr halkının şahsi fedakârlıklar ve mesailerile bir cennet ve asrî bir yurt parçası olacaktır. Yarın civar vilâyetlerin ve en ihtiyaca cevap veren ve sağlık pilajları haline girebilecektir. Bu güzelleştirme işlerinde büyük lutufları dokunan ve ricalarımıza her an yüksek fen bilgilerile müzaharat gösteren ve çok sevilen Başmühendisimiz Nusrat beyfendiye belediye meclisimizin 5 - 7 - 934 tarihinde verdiği şükran kararlarını da tebliğ etmek şerefini haizim.

Aziz ve inkılâpçı hemşehrimiz ve muhterem misafirlerimiz:

Size bildirmek isterim ki inkılâp işlerinde Cümhuriyet ve millet için her savaşta peşinizden gelecek ve koşacak olan bir İskilip, bir İskilip gençliği, bir İskilip halkı vardır ve bu gençlik rejim ve inkılâbın yarattığı hızla memlekete hayırlı olma yolunda ön safı kimseye vermiyeceklerdir. Bu gün yalnız kasaba halkı değil, uyandırdığınız ve hayata kavuşturduğunuz köylü hemşerilerimiz dahi aynı hareketin hızile hedefe yürümektedirler. Onların da yüce olan minnet ve şükran hislerini ifade edemiyeceğimden bu hususta bir köylü olan arkadaşıma duygularını ifade etmek için müsadelerinizi ve İskilibin sonu olmayan sevgilerini kabul buyurmanızı istirham eylerim efendim.

Karaveran köy kâtibi Ahmet efendinin hitabesi

Sayğı değer büyük Valimiz - çok Muhterem misafirlerimiz ve hemşerilerimiz :

İskilip köylüleri namına huzurunuza minnet ve şükranlarımızı sermek, sevgi ve saygılarımızı sunmak bahtiyarlığına nail olmuş bir köylüyüm .

Daha düne kadar her hususta ihmal edilmiş, unutulmuş ve tabiatın varlığına terk edilmiş yoldan mahrum, âdî dört tekerlekli arabayı bile göremiyen, hatta kağnı bile koşacak yerleri bulamıyan, yağı ile kavrulmak, fakir ve zaruret içinde çırpınmak mecburiyetinde bırakılan Kaza halkının Cümhuriyetin Büyük nimetlerine, saadet hazırlıyan feyizlerine kavuşduğunu görürse ; bayram yapmağa ve bunu yaratanlara minnet ve şükranlarını sunmağa elbette hakkı vardır .

Cümhuriyeti kıymetlendiren, inkılâbın varlığını duyuran yalnız kanun çıkarmak, yalnız talimat yapmak değildir . En mühim kıymet ve kuvvet; ihtiyaçlara göre bunları tatbik etmek ve muhitte varlıklarını duyurmaktır . Kanunları, emirleri tatbik, onları kelimeler arasında, masa başında sıkıştıp kalmakla göreneklere bağlanmakta değil, onların ruhlarından ayrılmıyarak işlerin çıkar yollarını kolaylıkla bulup, yeni hayatın şartlarına uygun yaratıcı ve amelî yollar gösteren şefler izlerine uymakla kabil olur .

İşte bu günkü 11 - Temmuz - 934 un bir senelik bayramı bu muzafferiyetin çağlayan ve taşan bir meydanıdır . Varlığını Büyük Valisinin büyük irşat ve öncülüğünden almış ve onun gösterdiği izler üzerinde yürümekle tahakkuk etmiştir . Biz köylüler, Büyük Gazinin efendilik hak ve kudretini kazandırdığı biz can kaynaklarıda bu kuvveti, her gün artan bu faaliyet motörünün baş döndürücü hızına kapılmakla, Cümhuriyetin feyizlerini gözümüzle görüp elimizle tutmakla nihayetsiz neşe içindeyiz. Onun içindir ki şehrin büyük bayramını kendimizin de kurtuluş bayramı sandık .

Ve bu varlıkta bize öncülük eden Büyük Valiye minnet ve şükranlarımızı sunmağa koştuk .

Türk köylüsünün efendiliği bütün Türk milletinin efendiliği demektir.

Buda şüphe yokturki onun teşkilâtı esasiyesi olan ve Cümhuriyetin en eyi kanununlarının başına geçen köy kanunumuzun yapıcı bir kafa ile hayatını göstermesi ve Türk köylüsünü kurtarmasile olur .

Dün etrafımızda bu mukaddes kitabın varlıklarını hasretle duyar ve görürken, bugün bahtiyarız ki Ulu Valimizin köycü idaresile ve köycülük sıtmasının arkası gelmiyen nöbetleri içinde inşacı ve hayatçı köylüler vasıtasile hareket içindeyiz . Bu dertlerimizi diriltiyoruz . İşte Cümhuriyet, Maarif zevk ve sevgisini ilkdefa yaratan ve senelerce kapıları açık durmuşken birtek varlık bile doğuramıyan gündüz mektepleri yerine Büyük Valimizin temelini attığı ve köy kol, para, malzeme, iaşe emeğile yetiştirilmesine ve yaşatılmasına emir verdiği Bayat yatı mektebi bir senelik varlığı ile senelere cevap vermiş ve hepimizi bu irfan yuvasına bağlamıştır. Yarın bunun yanında doğacak mütevazi nümune çiftliği bize asrın kestirme ve bol kazanç yollarını öğretecektir . Bunun büyük emniyetleridir ki ; bu irfan abidesinin bir benzerini bu gün Karaveran mıntıkası köylüsü aynı yoldan yürüyerek yükseltiyor .

Merkeplerin bile geçemediği ve yüksek dağlar ve o korkunç dereler ve uçurumlarda tekerlekli vesaitle onun ülkü izinden yörürken aştığımız yol ile Büyük Valimizi otomobili ile aramıza çekerek, bununda temelinin esasını attırdık . Nasırlı ellerimiz arasında buda yükseliyor. Ders senesi başında bu-

rası mektepsiz bir çok köylülerin şefkatli bir irfan gece yuvası olacaktır .

Biz kaniiz ki, bu yol; Cümhuriyet köy maarifinin eser verecek yegâne yoludur . Yeni yapılacak kayı ve karaveran mekteplerininde bu mesai çerçevesine sokulacaktır. Köylerde benlik ve varlıklarımıza sahip ve salâhiyetimiz dahilinde kendi işimizi kendi sahamızda, köy mahkemelerimize varıncaya kadar gören köy idareleri muhakemelerimizin büyük ihtimam ve himayeler içinde işlerini ve işlerimizin en salim yola girmekte devam ettiğini minnet ve şükranla görüyoruz . Bu idareli Vilâyetimizin büyük şefinin köycülük ülküsünden aldığı kuvvetle köylerimizi gübreden kurtarmış ve kurtaracaktır . Köylerimizi şahsın keyfinden kurtarmış ve işlerimizi bütçe ve programa bağlamıştır . köylülerimize sağlık kazandıracak yollar elde etmiştir . Köylerde içtimaî yardımlar arttırılmış ve nizam altına alınmıştır . Köylerimizde tasarruf sandıkları kurmak için iyice kuvvetlendirmiştir . Köy aralarının ve merkezin bir birile bağlanması için geçen sene telefon tarlalarının verdiği hasılatın bu seneki tarlalar hasılatile kuvvetlenmesi imkânını bahş etmiş ve tesisata başlanmıştır . Biri Tosyanın kil kuyusuna, ikincisi yine Tosyanın geyikli deresine ve Taş köprü istikametine, üçüncüsü Osmancığın Hacıhamza ve Tosyanın Garkısı istikametine , dördüncüsü osmancık istikametine , beşincisi Tosyanın yokarı ovasına, altıncısı Çankırının Tut istikametine, yendicisi Çankırı merkez istikametine 30 ilâ 40 kilo metre uzuluğunda ve 6-7 metre genişliğinde ve takriben 200 ilâ 250 kilo metre köy yolu yapılmış ve bazılarının ve bazı yerlerinde noksanları üzerlerinde çalışılmakta bulunmasına, Osmancık istikametine giden aynı yolun çakıllı istikametinde Şıh köyünde eski yol ile birleşmek üzere on günden beri istikameti yapılmakta ve bir taraftan o cihettende nasırlı ellerin kazma , kürek sesleri kulak çınlatmktadır . Bayat , Kızılveran topraklarından geçerek Sunğurluya ve nihayet Çerikliye bu suretle bağlanmak ta sonbahara kalan ülkümüzdür .

İşte az zamanın bu mazhariyeteridir ki, bizlere Ulu Valiye minnet ve şükran döktürüyor. Yapılan işlerin hayat şartları iktisadî ihtiyaca uyması lâzımdır ,
Ne yazıkki topraklarına kadar girip günlerce çalıştığımız halde bizim kazma ve küreklerimize cevap vermek imkânı Tosyanın birleşme ve kaynaşma hasreti çeken köylüsüne verilmemiş ve hudutlarına dayanan üç yolumuz ucsuz ve ihracatımız himayesiz kalmıştır . Umarızki Büyük Valimiz oradaki can damarlarının senelerce bakımsız vaziyetine nihayet verdirmek çaresini bularak bizleri sevindirecektir . Osmancık ilk fırsatta iki yolumuza yol vermeği, kazanç kaynaklarımızı birleştirmeğe söz vermiştir . Komşu yurdun vadlerinin bir an evvel tahakkuk edeceğinden eminiz. Çankırı ve Sunğurlunun yapacağımız ricalara kucak açacaklarında ümit varız. Çok paralar ve uzun senelere muhtaç; emellerimiz vardır .

Biz bugün az para ile daha, nasırlı ellerimizin yaratacağı ve başara bileceği küçük işlerle uğraştık ve uğraşıyoruz .

Gösterişe değil, işe ehemmiyet verdik. Sermayemiz azim ve nefsî ferağat, kuvvetimiz Büyük Valinin, sayğılı fahrî hemşerimizin sonsuz müzahereti olmuştur . Her işimizi yaparken, varlıkla ilerlerken yapacağız.

Ve hepsinin başarıldığını yaşarken göreceğiz. Kurtuluş savaşlarından çıkan ve onun sonu gelmeyen ocıları altında beli kamburlaşan bu nesil Büyük Gazinin gösterdigi ve üstün milletlerin mazhar olduğu saadete yetişecek ve bunu hayatında mutlaka görecektir .

Muammer beyin hitabesi

Muhterem ve kudretli Vali beyfendimiz ve kıymetli misafirlerimiz

Bu mukaddes günde memleket tarihini ve imar inkılâbının yıl dönümünü yüksek huzurlarınızla tes'it ediyoruz.Pek uzun senelerdenberi zavallı ve masum bırakılan bu bakımsız yurt, kıymetli inkılâbımız semeresi olarak işte bu gün bir gelin duvağile huzurunuzda tebessüm ediyor. Artık bu tebessüm daimî, bu duvak her gün daha ince daha renkli tüllere bürünürken bu güne kavuşturan bu yurdun bakım duvağını geydiren büyük öncümüz, muhterem Valimiz bey efendi ve kıymetli mesailerinde yurdumuzun imarı için pilân müessesesi olan muhterem mühendisimiz Nusrat beyfendi ve jandarma Alay Kumandanı beyfendiyi memleket ve gençlik candan selâmlarken yüksek alınlarından, kudretli ellerinden öperler.

Yaratıcı simalar :

Bu yurda can veren, bu memleket halkına neş'e veren, memleket gençliğine geniş bir yol açan bu yolda gençliği parlak ve şuurlu hedeflere sevk eden kıymetli direktifler ve yüce hizmetiniz yurt tarihinde ve gençlik kalbinde daimî kalacaktır. Bu itibarla memleket bugün büyük gurur ve tarihin en ulu günlerinden birini yaşıyor. Memleketimizde istikbalin gençlik tarihini ve inkılâp sahalarını yükselten bu aziz kuvvetlere teşekkürlerle mukabeleyi pek zaif görüyorum. Bizler itirafa mecburuz ki tabiatın özenerek yaratmış olduğu pek uzun senelerin ve acı meşakkatlerin teessürleri altında çökmüş olan bu bakımsız memlekete Cümhnuriyet güneşi doğduğu gündenberi bu toprak, bu halk seviniyor ve sevinçle çırpınıyordu. Çünkü artık lâyık olan imar inkılâbının doğacağından emindi, yurdumuzda imar inkılâbını yaratan büyük öncü muhit gençliğine milletçi ve kurtarıcı bir yol açan, şuur saçan, gençlik kalbinde tükenmez izler bırakan ey büyük öncü ! muhit gençliği bu tarihî ve kıymetli eserleriniz karşısında ve mukaddes huzurunuzda yemin eder ki, muamma saçan uzun senelerin ve hatta asırların korkunç kulübe muhit ve gençlik ruhunu öldüren ve yerine kâbus, elem manzarası kösteren muhit halkının bir insan kemiğinden müteşekkil toprak yığını üzerindeki kulübelere ve insan kemiklerine tapılan ve taptırılan ve etrafa kâbus saçan kulübeleri yıkınız, Bu yıkılan, temizlenen, saf bir toprak yığını olan ve düzlenen bu yerde doğan bu yurdun imar ve inkılâp güneşi karşımızda parlıyor ve ebedî parlayacaktır. Bu tarihi inkılâp güneşini gençlik kalbinde en parlak bir şule olarak taşıyacaktır.

Kudretli şef:

Şuurlu yollarının, bizler, azimkâr yolcularıyız. Memleket gençliği bu kudsiyeti itirafa mecburdur. Gençlik bütün vicdanile sizleri temin eder ve yemin eder ki, siz büyük şefimizin hayat ve eğlencelerden mahrum kalan, her gün temiz ruhunuzda doğan bir inkılap güneşini ve her gün gençliğe yüce şuurlu açtığınız yol, bu yolu günden güne temdit ettiniz. Bu yol üzerinde yürüyen gençlik; siz büyük şefimizden aldığı ilhamlarile istikbalin ve medeniyetin ön saflarına doğru akın edeceklerdir. Ve Türk gençliğinin layık olduğu en yüksek sahalarda, en uzun medeniyet yolları nihayetinde bir Nur, bir cihan güneşi olarak parlayacaktır. Bunu gençlik ve genç ruhlar siz çalışkan şeflerimizin yüksek ve inkılâp eserlerini ve nurlu semerelerini suistimale uğratmamak için yurt gençliği bu parlak inkılâp işlerini bir vazife olarak benimsemiş ve tanımıştır.

Yaşasın büyük öncümüz ve kıymetli misafirlerimiz.

Dil ve bilgi üzerinde konuşmalar

— *Baş tarafı birinci sayfada* —

yaşayışlarını ve saireyi kendilerine nesne edinen bin bir türlü bilgiler türemiştir. **Bütün bunlar varlığın her yanını veya her noktasını türlü bakımlardan araştırdıkları için bu bütün varlığı kaç yönden (cihetten) çerçevelemek mümkünse, onun zihnimizdeki gölgesi demek olan veya olması lâzımgelen bütün bilgimizi de ona göre sınıflamak mümkündür. İşte her bilgi adamı bu uçsuz bucaksız zaman ve mekân içerisinde yayılan varlığın bir veya bir kaç noktasını araştırmakta, yani o noktayı aydınlatmağa çalışmaktadır.**

Düne kadarki islâm üleması-nın (bilgiçlerinin), yani bin küsür senedenberi, çoğu Türk olan kendi atalarımızın, eski Yunan hükemasından (bilgilerinden) kısmen aldıkları bir esasa göre, naki ve akıl ilimleri diye ayırdıkları bu ilimlerden akıl ilimlerini, bu günkü Garpliler yani Avrupa ve Amerikalılar - üç dört asırdanberi Yakın ve uzak Şark milletlerini fersah fersah geride brakacak derecede - ilerletmişlerdir. Fakat bu frenk bilgiçleri arasında bir çok insaflı ve hakkaniyetli düşünücüler de vardır ki Garplıların bu ilimleri evvelce Yakın Şarklılardan yani İslamlardan almış olduklarını açıkça ikrar etmektedirler. Netekim geçen asır son larına doğru meşhur j. M.Draper, son zamanlarda da G. Sarton ismindeki zatlar umumiyetle Avrupa ve cihan irfan ve medeniyetine (Kültürüne) hizmet eden kavimler arasında İslamlara lâyık oldukları mevkii veren eserler neşretmişlerdir. Ancak bunların islâm âlimleri arasında Türk olduklarını bilmedikleri zatlerin milliyetlerini tanıtmak vazifesi bize düşmektedir.

Dediğimiz gibi, o zamanki atalarımızın bilgi mirasını garplı yabancılara kaptırtan sebep veya sebeplerin ne olduğu, ümmetçe ve milletçe geçirdiğimiz bunca felâketlerden sonra, artık tamamile anlaşılmıştır. Bunlar fikrimce şu yolda tesbit edilebilir (durgulanabilir) : İslâm dini bize Allahın hikmetini karıştırınız (yani araştırınız), ama hikmetine karışmayınız dediği halde biz bu sözlerin ikincisinin manasile birincisininkini karıştırmış, bu suretle son zamanlara kadar umumiyetle hikmet (yani felsefe) yahut hikmeti tabiiye (yani bu günki fizik) denilen ilmî ve onun ayrılmaz arkadaşı olan kimyayı bir tarafa bırakmıştır.

Halbuki en çok bu ilimlere kıymet veren Garplılar asıl bu ilimlere kıymet veren Garplılar asıl bu ilimlerle ilişikli ince düşünceler, buluşlar ve yapışlarla bu günün akılları durdurtan maddelik sanat (teknik) mucizelerini yaratmışlardır. O kadar ki, bir zamandanberi İslâm âleminde, artık her türlü icatların frenklere mahsus olduğu, çünki Cenabı Hakkın dinlik keramet yani itibarlığı bize, ilimlik keramet veya itibarlılığı ise onlara verdiği yolunda bir itikat (inantı) meydana gelmiştir. Böyle bir inantı aramızda bu gün bile yaşamakta, hatta en uyanık bazı vazıcılarımız tarafından ileri sürülmektedir.

Avrupalıların en çok islâmlardan alıp ilerlettikleri akıl bilgileri arasında, dil bilgisi de belli başlı bir yer tutmaktadır. Bu hususta bizimle onlar arasındaki farkı görebilmek için aylnız şu noktayı hatırlanmak yeter : Frenkler arasında, kendi dillerinden ve tarihlerinden başka, hemen bütün dünya milletlerinin olduğu gibi, hususile Yakın ve uzak Şark milletlerinin de dil, tarih, medeniyet, bu günki yaşayış ve sairelerini, hulasa bütün ahvalini bilen, bilmeğe çalışan, Bunlarla uğraşan bir takım ayrı bilgi kolları meydana gelmiştir. Bu çeşit bilgilere toplu olarak Şarkiyat (Orientalisme), bunlarla uğraşan mütehassıs, yani bilginlere de müşteşrik (Orientaliste) denildiği halde, Şarklılar hususile Müslüman milletleri arasında yalnız Garp yani Avrupa, Amerika milletleri ahvalini araşturan bilgilerle uğraşır bir takım bilgiçler değil, belki tek bir bilgiç bile yetişmemiş yahut tanınmamış olduğu için, ne bizde ne de başka müslüman illerinde şarkiyat ve müsteşrik kelimelerinin karşılığı olarak garbiyat ve müstağrip fikir ve tabirleri bile doğmamıştır.

O kadar ki son zamanlarda şu ibret verici vakalara bile şahit olmaktayız : Arabiyat yani araplar, hususile arapça ile ilişikli ilimlerde Garp alimler bu günün en büyük Arap alimleri nden ileri gitmişlerdir. Bu gün Arapların en olgun yerli alimleri Almanyaya gidip , tahsil veya bilgilerini orada ikmal etmektedir . Kuranı kerimin en doğru, en tecvitli okunuş şekli Hamburg Üniversitesi fonetik (dil sesi bilimi) laboratuvarlarında , en meşhur hafızlarının ağızlarından alınıp hususî surette plâklara geçirilmiştir . Bunlar en bilgilik usullerle tetkik edilmektedir . Bu suretle tecvidin ameli bakımdan tetkiki nazarî araştırışlar ile de tamamlanmaktadır . Bu maksatla son zamanlarda Almanlar tarafından İslam tevatürünce "Kıraat„ yani Kuranı Kerimi okuma hususunda içtihatları makbul yedi alimin okuyuş tarzlarını toplayan büyük bir eserle de mevcut en eyi nushalar karşılaştırılıp tasnif ve taksim edilmek suretile İstanbulda tabedilmiştir .

Garp ilim Dünyasında Şarkiyat sahasının da ayrı ayrı ihtisas kısımları vardır . Meselâ şimdi bir münasebetle zikrettiğimiz arabiyat yanında Türkiyat (Türk bilimi) , İraniyat (İranbilimi) , Hindiyat (Hintbilimi) , Çiniyat (Çinbilimi) ve saire bunlardandır . Memleketimizde , tabii her şeyden önce Türkiyat ile uğraşılmakta , en çok bu saha işlenmektedir . Fakat ondan sonra bugün bile dilimiz ve kültürümüzle sıkı münasebetleri olan Arabiyat , Acemiyat (İraniyat) ve saire ile daha yakından uğraşmamız , bu gibi nesnelerini de Avrupalılar derecesinde , hatta onlardan daha ileriye götürmemiz lâzımdır .

Bunlardan başka yapacak ikinci vazife de, bir taraftan bu suretle Şarkiyat sahasını işlerken bir tarftan da Garp alemi tetkikleri , yani garbiyat ile Meşgul olmak , bu sahada klâsik filoloji (Yunaniyat ve Lâtiniyat) , Germanistik (Germeniyat) , Slavistik (İslâviyat) , Romanistik (Romaniyat) yani yeni lâtin (Fransaz , İtalyan , İspanyol ve saire) filolojileri (dil , edebiyat ve tarihleri) ile uğraşmamız icap eder.

Üniversitemizin Edebiyat Fakültesinde bu maksatlara yarayan iki ders grupu (disiplin) kurulmuştur : bunlardan birincisi Şarkiyattan birinci derecede gelen Türkiyat veya Türk filolojisi ; ötekisi de Garbiyattan , şimdi birinci derecede gelen Romaniyat veya Roman filolojisidir . Bunlardan birincisi memleketimizde Türkçe yani Türk dili ve ebediyatı hocalarını ; ikincisi de , şimdilik fransızca veya fransız dili ve edebiyatı hocalarını yetiştirecek surette idare edilmektedir .

Bulardan başka , memleketimizde Almanca ve İngilizce hocalarını da yetiştirmek ihtiyacı vardır ki şimdilik bunların Üniversiteye bağlıbir müssise (kurultu olarak kurulan Dil Mektebi kurslarile giderilmesi düşünülmektedir . Fakat er geç bu kısımların da Üniversiteden ayrı bir Germaniyat kürsüsü ve onun idare edecegi dersler vasıtasile işletilmesi lâzımdır .

Arap ve Acem filolojilerine gelince : bunlar da milli medeniyetimizin islâm çevresile ilişikli taraflarının araştırılabilmesi için çok gereklidir . Bugün yeni Türkçe ile değiştirmek istediğimiz osmanlıca filoloji de tabiatile bunlara bağlı bir ihtisas meydanı olarak kalacaktır . Netekim " yeni Türçe " meydana gelinceye kadar , milli tetkikler sahasında bellisiz bir müddet için daha çaresiz olarak bilmemiz öğrenmemiz ve araştırmamız lâzımgelen bu dillere, gerek liselerde ve gerek Üniversitede lâyık oldukları ehemmiyetin verilmesi, Orta ve Yüksek tedrisat işlerinde alâkalı zatlar tarafından düşünülmektedir.

Bütün bu bahsettiğimiz ilimler için kullanılmakta olan bir takım beynelmilel (milletler arası) tabirler vardır. Meselâ umumiyetle Dil bilgisine (linguistique) Türk bilgisine (Turcologie) , Arap İran, Hint, Çin, German, Roman, İslav bilgilerine veya filolojilerine Arabistik, İranistik İndoloji, Sinoloji, Romanistik, İslavistik; ayrıca Yunan ve Latin bilgilerine de klasik filoloji adları verilmektedir. Bunlar da dilimizde, daha başka milletler arası ıstılahlar gibi kullanılmaktadır veya kullanılabilir.

Bundan sonraki konuşmalarımızda bu kadar dallı budaklı bilgiler halini alan umumî dil bilgisinin temel soraklarından (meselelerinden) sırasile bahsedeceğiz.

Kazanç Vergisi Kanunu

Kanun No : 2395 Kabul tarihi : 22 - 3 - 1934

—719 Numaralı nushadan artan —

Mükellef, kazancının noksan bildirilmesinin yanlışlıktan ileri geldiğini, verginin ait olduğu malî yıl içinde görüp, beyannamesi alâkalı memurlar tarafından tetkika başlanmazdan evvel varidat dairesine yazı ile haber verdiği takdirde bu kısma ait vergi zamsız olarak tarh ve tahsil olunur.

Resen tarhiyat

Madde 43 - Beyannamelerini vaktinde vermiyen veya beyanname vermiş olupta bu kanuna göre tutulması lâzımgelen defterleri tutmıyan veya göstermiyen veya istenilen vesikaları vermiyenlerin kazançları resen takdir olunur. Bu suretle takdir olunacak kazançlarına göre hesap edilecek vergi, beyannamelerine müsteniden tarh edilen vergilerden fazla ise farkı zam ve tahsil olunur.

Hizmet erbabına ait aylık bordroları vaktinde vermiyenler hakkında da bu suretle muamele yapılır.

Resen tarhiyatta mahallerin hesap mütehassıslarının kullanıldığı vilâyetlerde en büyük mal memurunun veya tevkil edeceği memurun reisliği altında bu mütehassıslardan birile mükellefin mensup olduğu müseccel meslekî teşekküller tarafından ve bu teşekküller bulunmadığı yerlerde ticaret odalarınca ve bu da yoksa belediyelerce kendi azalarından veya hariçten seçilecek iki vukuf ehlinden kurulan dört kişilik bir heyet tarafından tayin olunur.

Hesap mütehassısları bulunmıyan vilâyet merkezinde mütehassısların yerine, bu heyetlerde varidat müdürü veya tevkil edecekleri memur bulunur.

Kazalarda bu heyetler en büyük malmemurunun veya vekilinin reisliği altında veridat memuru ve biri meslekî teşekküllerden, yoksa belediyeden ve diğeri ticaret odası tarafından ticaret odası da yoksa her ikisi de yukarıki fıkrada gösterildiği surette belediye tarafından seçilmiş iki aza ile kurulur. Meslekî teşekküller ve belediye ve ticaret odaları bulundukları mahallin en büyük mal memurunun iş'arı üzerine vukuf ehlini ve bunların sayısı kadar da yedek azayı seçerler.

Resen takdir heyetlerinin vazife ve salâhiyetleri

Madde 44 - Yukarıdaki maddede yazılı heyetlerin nisanın on beşinci gününde vazifeye başlamış olmaları lâzımdır. Bu heyetler varidat memurlarının bağlı bulundukları en büyük malmemuru ve varidat müdürü delâletile verecekleri müzekkereler ve evrak üzerine tetkikat yaparlar. Heyetler, matrahın tayininde hesap mütehassıslarının ve varidat memurlarının müracaat edebildikleri menbalara müracaat ve icabında mükellefin elinde bulabilecekleri defterlerden ve vesikalardan istifade ederler. Takdir neticesine dair verilecek kararlarda takdirin dayandığı deliller ve vesikalar açıkça gösterilir.

Tetkik neticesinde zararda olduğu anlaşılan mükellefler

Madde 45 - Resen yapılan tetkik neticesinde, mükellefin zararda olduğu anlaşılırsa, tetkik için heyet azalarına verilen mutat ücret tahakkuk ettirilerek defaten ve vergi gibi tahsil olunur. Bu miktar yüz elli lirayı geçemez, Kendilerinden ceza istenen mükellefler ihbarnamenin tebliği tarihinden başlayarak bir ay içinde itiraz edebilirler. İtiraz komisyonunun bu kararları temyiz olunamaz.

Gayrisafi irada göre mükellefiyetin başlangıcı, tarhiyat, ihbar

Madde 46 - İşgal ettikleri mahallerin gayrisafi iratları üzerin-

Ayın tarihi

Dördüncü sayısı da çıkmıştır. Siyasî, içtimaî Türkiye ve bütün cihan hadisatının takvimini, vesikalarını, akislerini kaydeden 500 küsür sahifelik bu kitabı okunmasını tavsiye ederiz.

Çorum Ortamektep Müdürlüğünden

Ortamektep binasının 3991 lira bedeli keşifli tamiratı 14 - 7 - 934 tarihinden itibaren 21 gün müddetle münakasaya konulmuştur. İhalesi Ağıstosun 4 üncü cumartesi günü saat 14 te Ortamektepte müteşekkil komisyon huzurunda yapılacaktır. Taliplerin şartname ve keşifnameyi görmek üzere Ortamektep müdürlüğüne müracaatları.

Ç. C. Müdei Umumiliğinden

Çorum Noteri azledilmiş olmakla münhal olan Noterliğe talip olanların bir ay içinde Adliye Vekâleti celilesine müracaatta bulunmaları lüzumu ilân olunur.

K. S. M. Müdürlüğünden

Aşağı 900 Azamî 1000 kilo erinmiş sade yağındaki peyler haddilâyığı bulmadığından 17 - 7 - 934 tarihinden itibaren bir ay müddetle, pazarlık suretile münakasasının devam eylediği ilân olunur.

Askeri satın alma komisyonluğundan

Çorum alayının bir senelik yevmî ihtiyacı olan 65 bin kilo sığır eti ile 1000 kilo koyun eti kapalı olarak 17 - 7 - 934 tarihinden itibaren otuz gün müddetle münakasaya konulmuştur. İhale tarihi 18 - 8 - 934 günü saat 16 dır. muvakkat teminatı 452 liradır. Evsaf ve şerait diğer Garnizonlarda aynıdır. Taliplerin vakti muayyenden evvel teklif zarflarını mahallî komiyonlarına tevdi etmeleri ilân olunur. 1 - 4

***

Alay ihtiyacı için 1800 kilo sabun 4 - 7 - 934 tarihinden itibaren 20 gün müddetle açık olarak münakasaya konulmuştur. Yevmi ihalesi 23 - 7 - 934 günü saat 16 dadır. Evsaf bir evvelkinin aynıdır. Teminatı muvakkatesi 50 liradır. üç taksitle alınacaktır. taliplerin komisyonumuza müracaatları ilan olunur.

Zayi mühür

Köyümüze ait resmî mühürle şahsî mühürüm, köy heyetinin mühürleri gaip oldu. Yenisini alacağım eskisinin hükmü yoktur.

Salkuşa muhtarı Hasan

Çorum icra Memurluğundan

Emir Osman zade kerimesi Hatice hanıma borçlu Mahmudiye mahallesinden Çatal oğlu Osmanın mahcuz ve satılmasına karar verilen Çorumun mahmudiye mahallesinde kain sağı Abdüsselâm oğlu Arif efendi hanesi önü Ali efendinin hane arsası iken yola intikal eden yol arkası yol ile mahdut bir bap hane aşağıdaki şartlar dairesinde ve tayin edilen günde satılmak üzre arttırılmaya çıkarılmıştır. Ve borcun miktarı 228 lira 80 kuruştur.

Evsafı: Alt kısmında iki oda bir samanlık ve bir ahır ve bir miktar havliyi şamil hanenin üst kısmında sonradan inşa edilmiş iki oda bir ufak salonu şamil kıymeti beş yüz lira.

Satışşartları: 1 - Satış 18-8-934 tarihine müsadif cümartesi günü saat 14 den 16 ya kadar Çorum İcra dairesinde yapılacaktır. Talipler takdir olunan beşyüz lira kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçası veya milli bir bankadan teminat mektubu getireceklerdir. Şartnamesi 18- - 7 934 tarihinde herkese açıktır.

2 - Tayin edilen satış gününde artırılma bedeli takdir edilen beş yüz liranın yüzde 75 ini bulduğu takdirde en çok artırana ihale edilecektir ve bulmadığı takdirde en son artıranın taahhüdü baki kalmak üzre 3 - 9 - 934 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar yapılan artırmada yine mukadder kıymetin yüzde yetmişbeşini bulmak şartile en çok artırana ihale edilecektir,

3 - İpotek sahibi alacaklılarla diğer alkadarların hane üzerindeki haklarını, hususile faiz, masraf dahil olan iddialarını evrakı müsbite ile 20 gün içinde bildirmeleri, aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaktır.

4 - İki numaralı bentte yazılı şartlar tahakkuk etmek suretile gayri menkul üç defa bağırıldıktan sonra ihale edilecektir. İhale bedeli verilmezse ihale bozulur ve kendisinden evvel yüksek teklifte bulunan müşteri de almağa razı olmazsa hanede on gün artırılma arasındaki fark ve geçen günlerde yüzde beş faiz birinci müşteriden tahsil olunur.

5 - Tayin edilen günde talipler artırılma şartnamesinin ve mahallen gayri menkulun imar vaziyetini anlamış, görmüş ve daha lüzumlu malûmatını almış ve bunları temamen kabul etmiş ad ve itibar olunur.

Çorumun Mahmudiye mahallesinde mukim Çatal oğlu Osmanın Burhan kâhya mahallesinden Emir Osman oğlu kerimesi Hatice hanıma olan nafaka borcundan dolayı işbu hanenin tarihi ilândan bir mah müddetle yukardaki şerait dairesinde satılacağı ilân olunur.

Çorum İcra Memurluğundan

Çorum Belediye dairesine olan borcundan dolayı Sabuncu oğlu Sadık beyin aşağıda yazılı 9 parça gayri menkulünün satılması kararlaşmıştır.

1 - Satış Çorum icra dairesinde yapılacaktır. Talipler takdir edilen kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçası veya milli bir bankanın teminat mektubunu getireceklerdir. Şartnamesi 18 Temmuzdan itibaren herkese açıktır.

2 - 18 Ağıstos 934 çarşamba günü saat 17 ye kadar artırma bedeli her mülk için takdir edilen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde en çok artırana ihale edilecek ve bulmadığı takdirde en çok artıranın teahhüdü baki kalmak üzere onbeş gün temdit edilerek 4 Eylûl 934 salı günü saat 17 de satış yapılacaktır.

3 - İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların hakları, hususile faiz, masraf dahil iddialarını evrakı müsbite ile 20 gün içinde bildirmedikleri takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaktır.

4 - İkinci bentte yazılı şartlar tahakkuk etmek suretile gayrimenkul en son saatte üç defa bağırıldıktan sonra ihale edilecektir ihale bedeli peşin verilmezse ihale bozulur ve kendisinden evvel yüksek teklifte bulunmuş olan müşteride almağa razı olmazsa gayri menkul on gün müddetle yeni artırmaya konur her iki artırma arasındaki fark ve geçen günlerde yüzde beş faiz birinci müşteriden alınır.

5 - Muayyen günde talipler artırma şartnamesinin ve mahallen garimenkulün imar vaziyetini anlamış, görmüş ve daha lüzumlu malûmatı almış ve bunları temamen kabul etmiş ad ve itibar olunur.

Satılacak gayri menkuller:

Çorumun Ahilyas köyünde şarkan, garben Recep kain biraderi Mehmet şimalen Latif ağa cenuben Mustafa ile mahdut tarlanın kıymeti 50 lira Tapu T. Mayıs 3 No 8

Abdalata K. Büyük gölde şarkan Burhan oğlu garben Osman şimalen ve cenuben Halil ile mahdut tarlanın kıymeti 75 lira Tapu T. Mayıs 315 - No. 9

Abdalata K. bedelyerinde Burhan zade deli Hüseyin, Halil ile Hüseyin Halil Topal Bekir ile mahdut tarlanın kıymeti 150 lira Tapu T. Mayıs 315 - No 10

Abdalatada kocaköy altında şarkan Burhan oğlu Hacı ef. G. Terzi oğlu Ali C. Kara Bekir oğlu Ömer şimalen Ulvan ile mahdut tarlanın kıymeti 125 lir Tapu T. Kânunevvel 321 - No 12

Abdalatada pazar yolunda şarkan karapınarlı Mehmet çavuş ve terzi oğlu Mehmet ve müşterekleri garben pazar yolu şimalen kör oğlu Hüseyin ile mahdut bağın kıymeti 100 lira Tapu T. Haziran 341 - No 10

Sazdeğirmeninde sağı köse oğlu Nuri solu İshak oğlu Mahir arkası Osman oğlu Mehmet Ali önü yol ile mahdut hanenin kıymeti 200 lir Tapu T. Şubat 926 No 261

Çorum sebzeler bahçesinde cenuben sillik oğlu Hamdi şarkan ateş oğlu Mustafa ve havuz merasi garben yol şimalen Oruç oğlu Hacı Ulvan bahçelerile mahdut nısıf hisse bahçenin kıymeti 400 lira Tapu T.Haziran 314 - No4

Çorum Abdal pınarında şarkan Çıvkın oğlu garben Ali cenuben İzzet dede şimalen yol ile mahdut bağın kıymeti 30 lira Tapu T. Mayıs 333 - No 37-38

Çorumun Çöplü mahallesinde sağı Sadık bey solu ve arkası Kılınççı oğlu Hüseyin mahdumu-Kadir önü yol ile mahdut hane arsasının kıymeti 600 lira Tapu T. Şubat 340

---

den vergiye tâbî tutulacak mükellefler için takvim yılı başlangıcı, mükellefiyet başlangıcı sayılır ve geçmiş takvim yılı içindeki kazançlarına bu tarihteki gayrisafi iratları esas tutulur.

İkincikânun ayı başından itibaren bir ay içinde bitirilmek üzere, varidat memurları, memuriyetleri dahilinde bulunan, gayrisafi iratları üzerinden vergiye tâbi tutulacak mükelleflerin umumi yok lamasını ve işgal ettikleri binaların gayrisafi iratlarına göre vergi tarhiyatını yapmağa mecburdurlar. Tarholunan vergiler ihbarname ile mükellefe tebliğ olunur. Tebligatın mart ayı sonuna kadar bitirilmesi lâzımdır.

Beyanname vermeği tercih edenler

Madde 47 - Gayrisafi iratları üzerinden vergiye tâbi tutulacak mükelleflerle kollektif şirketler birincikânun sonuna kadar, mensup oldukları tahakkuk dairelerine yazı ile müracaat ederek, gelecek yıl için beyannameli mükellefler gibi muameleye tabi tutulmalarını istiye bilirler. Bu takdirde işlemiş bulunan takvim yılının vergisi gayrisafi irat esası üzerinden tarholunarak onu takip eden yıl için beyannameliler gibi vergiye tâbi tutulurlar.

Beyanname esasına girmiş olupta, vaktinde beyanname vermiyenler hakkında resen tarhiyat yapılır.

Bir kere beyanname vermeği istemiş olanlar, üç yıldan evvel bu usulden vazgeçmezler. Bu müddetin sonunda keyfiyetin ikinci Kânun ayından evvel alâkalı tahakkuk dairesine yazı ile bildirilmesi mecburidir.

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 721

ÇARŞAMBA

25 - Temmuz - 1934

Nushası - 3 - kuruştur.

Temmuz 23 ve 24 günleri

Bu hafta içinde millî kalkınmalara başlanğıç olan iki saygılı günümüzü kutluladık.

Biri istiptada nihayet veren 23 Temmuz, Hürriyetin ilânı - diğeri Lozan Muahedesinin imzasile kazanılmış olan istiklâlimizin ve cihan milletleri arasındaki şerefli mevkimizin tasdik edildiği gündür.

Millî refahımıza başlanğıç olan bu günleri hatırlayarak takdis ederken Milletimizin başladığı itila yolunda daha büyük muvaffakiyetler kazanacağını umar ve inanırız.

Valimiz

Arif Hikmet Beyfendi mezun

Dahiliye Vekâleti Celilesince iki ay mezuniyet verilmiş olan Valimiz Arif Hikmet Beyfendi mezuniyetini istimal eylemek üzere bu gün saat yedide İstanbula müteveccihen şehrimizden ayrılmışlar ve Erkânı Vilâyet, Memurin ve bir çok Zevat tarafından uğurlanmışlardır. Değerli Valimize hayırlı yolculuklar dileriz.

Gelenler

Vali Beyfendinin mezuniyetlerini istimal buyurdukları müddetçe Vilâyet işlerini görmek üzere Dahiliye Vekâleti Celilesince tevkil buyrulmuş olan İskilip Kaymakamı Baha bey dünki Salı günü şehrimize gelmişler ve bu gün vilâyet işlerini görmeğe başlamışlardır.

Mülkiye Tayinleri

Cümhuriyet gazetesinde yazıldığına göre; Sungurlu Kaymakamı Talat bey Akşehir Kaymakamlığına, Mecidözü Kaymakamı İhsan bey Sungurlu Kaymakamlığına, Hukuk mezunlarından Fazıl bey Mecidözü Kaymakamlığına,

Ve şehrimizin yetiştirdiği güzide gençlerden Sorgun Kaymakamı Şevket bey Havza Kaymakamlığına tahvilen tayin buyurulmuşlardır.

Maaş ve kıdem zammı

Vilâyetimiz Ziraat Müdürü Saip beyin maaşına bu kerre beş lira zammedilerek dördüncü sınıf ziraat müdürlüğüne terfi ettirilmiştir. Saip beyi tebrik ederiz.

Nafia Vekili

Satın alınan demir yollarını teftişe gitti

Ankara 24 - (A. A.) Nafıa vekili Ali bey Hükümetimizce satın alınan İzmir kasaba haddını ve diğer hadlara ait Nafıa teşkilâtını teftiş için dün akşam saat 22 de İzmire hareket etmiştir. Vekil beye devlet demir yolları işletme umum müdürü ile diğer bazı müdürler refakat etmektedir.

Maç

İstanbul 25 - (A. A.) Viyanalı Profezonelleri dün ikinci maçlarını İstanbul şampiyonu Beşiktaşla yaptılar ve 7 - 3 galip geldiler.

Yunanlı Misafirler

İstanbul 24 : (A. A.) Şehrimizde bulunan Yunan hava filosu zabitanı dün Cümhuriyet abidesine çelenk koymuşlar, yerli mallar sergisini gezmişler ve sanayi birliğinin sergi binasında verdiği öyle yemeğinde bulunmuşlardır. Saat beşte Yunan sefirinin verdiği çayda bulunmuşlar ve akşam yemeğini de tayyare cemiyetinin verdiği resmî ziyafette yemişlerdir.

Tayin ve Terfi

İbrahim beyin Hususi Muhasebe müdür muavinliğine tayinile inhilal eden Maarif başkâtipliğine ikinci kâtip Hasan, ikinci kâtipliğe üçüncü kâtip Ruhi beyler terfian ve üçüncü kâtipliğede Orta mektep mezunlarından sabık merkez halk okuma odası memuru Mehmet efendi tayin kılınmışlardır.

Osmancık Mal Müdürü

Açık bulunan Osmancık Mal Müdürlüğüne maaşı ile Kâzımpaşa mal müdürü Sadık beyin tayin buyurulduğu haber alınmıştır.

Sungurluda gençler birliğinin açılma merasiminde yazılan telgraflarla alınan cevaplar

Ankarada Cümhur Reisimiz Gazi Mustafa Kemal Hz. lerine

Açtığınız ışıklı yolda yörümek üzere Sungurluda açılan gençler birliği gençleri, birliklerinin teşekkülünü Yüce rehberlerine müjdelemekle iftihar ediyorlar. Gençler birliği Reisi Fehmi

Sungurlu gençler birliği reisi Fehmi Beyfendiye

Gençler birliğinin açılması münasebetile hakkımda gösterilen duygulara teşekkür ederim. Reisi Cümhur Gazi Mustafa Kemal

Başvekil İsmet Paşa Hz. lerine

Birliğimizin teşekkülü ile duyduğumuz sevinci Zatıalilerine bildirmekle iftihar ederiz. Gençler birliği reisi Fehmi

Sungurlu gençler birliği reisi Fehmi Beyfendiye

Birliğe muvaffakiyetler temenni ve duygularına teşekkür ederim. Başvekil İsmet

Cümhuriyet halk fırkası kâtibi umumisi Recep Beyfendiye

Birliğimizin teşekküliyle duyduğumuz sevinci Zati Alilerine bildirmekle iftihar ederiz. Gençler birliği Reisi Fehmi

Sungurlu gençler birliği Reisi Fehmi B. Ef.

Birliğinizin gösterdiği özlü sevgi ve bağlılığa teşekkürler eder, gözlerinizden öperim. C. H. F. U. kâtibi Recep

Sungurluda Gençler Birliği

Sungurlu gençleri, 26 - 6 - 934 salı günü Ulu Gazinin açtığı ışıklı yolda yörüyen gençliğin her adımına yeni bir hız veren kazamızın kıymetli kaymakamı Talat B. E. nin riyaseti altında birliğin ilk kurultayını yapmışlardır. Kurultayda Tıbbiyeden Ziya Bey, kurulan birlik yuvasının gayesini anlatan bir hitabe irat etmiş, bundan sonra Lise mezunlarından Celâl Bey dünya üzerindeki Gençlik teşkilâtlarından bahsetmiş ve Muallim mektebi son sınıf talebesinden Tahsin Beyde milliyet ve gençlik hakkında söz sölemiştir. Birliğin nizamnamesi madde, madde münakaşa edilerek heyeti umumiye tarafından kabul edilmiştir. Heyeti idare intihabına geçilerek, Birlik fahri reisliğine kaymakam Talat Bey alkışlarla kabul edilmiştir. Birlik faal reisliğine de tüccardan Müftü zade Fehmi Bey ittifakla kabul edilmiştir. Büyüklerimize çekilecek telğrafın şekli kararlaştırıldıktan sonra birlik şerefine çay içilerek toplantıya nihayet verildiği mahallineden bildirilmiştir.

Tarih tetkikleri :

Çorum Şairleri

Şair Arif (14)

Yazan: Çorum Halkevi Dil, Tarih, Edebiyat şubesi komite ve konferans kolu azalarından Muallim Rifat Rami

— Her hakkı mahfuzdur —

Gazel [1]

Keder etme gel efendim bu serencamda geçer
Mahvolur hüznü elem hasılı bu gamda geçer
Kangışep var ki sabah olmıya, zulmette kala
Erişir şemsüziya zulmeti akşam da geçer
Kırılır şişeleri, hem dökülür badeleri.
Sanma baki kalır ol meclisi gülfamda geçer [2]
Fırsatı dehre bakıp bilme ganimet gününü
Buna dünya denilir, gamile na gam da geçer
Acaba desti kaza bahtımızı açmazmı.
Ay ve gün geçmededir Arifa bu demde geçer.

— Koşma —

Gel gönül aldanma dilber sözüne.
Dünya güzelinden umma vefayı
İptida gülerler senin yüzüne
Sonunda çektirir cevrü cefayı

***

Bin naz ile ederler aşıkı meftun.
Saluben hicrana kılarlar mağbun [3]
Dökersin dideden yaşları ceyhun [4]
Al edip gezdirir sana dünyayı

***

Nice mecnun geldi, nice bin leylâ
Varmıdır anlardan bir eser peyda
İbret al bunlardan Arif şeyda
Er isen ara bul, sende mevlâyı

Gönül âbihayat ister, arayup buldura Cami
Ne bilsin kadrini insan ki: Devrin bildire Camî
Rumuzuna akıl akıl ermez tefekkür eylesen her dem
Kanı bir cevheri natık mealin bildire Camî
Bu ilmi nahiv içinde hiç misalin yokdurur asla
Ki: Vasfın eylese vassaf cihanı doldurur cami [5]
Misalin bahri ummandır, ki etrafın ebarikle [6]
Muradı bu ki talipler ki: Senden doldura cami
Bu Arifte murat ederki senden ala bir katra
Ki yoktur nusratı kudret ref edüp kaldıra cami

Nazire [7]

Misalin nev baharistan ki; vermekte cilâ zehne
Damlasa zehni talibe çü katrandan senin cami
Suubeti tefehhümde hemin benzer muammaya
Tulu eder gibi hurşit çıkardın sen ani cami
Bu tefhimi tefehhümde görüp tutuştu talipler
Vürut üzre olup daim verirler sana hoş nami
Hudaya! ragıbı ilmi ki: Sen naili meram eyle
Çün anlara biharından ki doldur camı ey cami [8]
Senin vasfını bir vassaf eğer itmam edem derse
Kimesne edemez vasfın kusurdan garyri ey cami
Niyazım bu durur Yarap; içem andan ki, bir cur'a [9]
Olan vasıl mealine elime sun hayat camî
Oku (Lâtaknetû..) Herdem delil oldur sana Nuri [10]
İçirir âkıbet bir gün maalinden sana oami

— Daha var —

[1] Aslında serlevha yok isede Gazel olması icabettiğinden biz bu serlevhayı koyduk.

[2] Gülfam: gül renginde.

[3] Magbun: pazarlıkta aldanmış.

Diş ameliyatları

İstanbul Üniversitesi Diş tebabeti Mektebi doçent Dr. Suat İsmail Bey tarafından .

Herşeyde olduğu gibi , diş tedavisi de hergün yeni bir terakki göstermektedir . Bir zamanlar diş tedavisi için kullanılan yegâne vasıta ilâç idi . İlâç tedavisi devresinin ilk senelerinde tedavi maksadile kullanılan ilâçların adedi de pek azdı . Gitgide mütemadi çalışmalar neticesinde bu ilaçların adedi hergün çoğalmıştır . Bu suretle evvelleri tedavi edilmeyen bir çok diş hastalıklarının da tedavi edilmesine imkân olmuştur . Diş tebabeti yavaş yavaş dişin kendine mahsus hastalıklarından maada bu hastalıkların dişin civarında yaptığı ihtilâtları da tedavi etmeği düşündü . Ve bu uğurda da Avrupa ve Amerikada bir çok mütehassıslar yorulmak bilmez bir gaye ile çalışıtlar , ve bu mesai neticesinde diş hastalıklarının bazı ihtilâtlarını da tedavi edebilmeğe muvaffakiyet elverdi .

Halbuki , diş hastalıklarının hiç bir ilâçla tedavi edilmeyen diğer bir çok ihtilâtları da vardır . İşte bu nevi ihtilâtlara karşı diş tababeti uzun seneler tesirsiz ve çaresiz kaldı . Nihayet , Avrupa ve Amerikanın büyük mütehassısları ve üstatları buna da çare buldular . Bu çare , bu hastalıkları ameliyatlar yaparak tedavi etmektir . Üstatların bu buluşları bir müddet meslek muhitinde ve halk arasında münakaşaları mucip oldu . Bilhassa hak bu ameliyelere bir müddet rıza göstermek istemedi . Diğer taraftan bazı mütehassısların bunu akılları almadı . Fakat " nazariyatla ameliyat birbirine zıt fikir verirse , ameliyat tercih edilir „ fetvasınca ve yapılan diş ameliyatları her tarafta ve her zaman muvaffakiyet vermeğe başlayınca itirazlar kesildi ve muarızlar muvaffak oldu . Bugün her tarafta bu ameliyeler yapılarak evvelce kurtarılmıyan dişler kurtulmaktadır ,

Bir dişi küçük bir diş olarak değil ; büyük bir iş olarak mütalea lâzımdır kaidesi malumdur . İşte bunun içindir ki bir dişin kurtulması kabil ise asla çıkartmamak lâzımdır . Bu noktayı o kadar mühim ve ehemmiyetli izah etmek o derece de uzundur ki , mevzuumuzu da alâkadar etmediği için , bunun hakkında fazla fikir beyanına hacet görmiyorum . Mevzunmuza avdet edersek söylemek istiyorum ki : ilâçle tedavisi kabil olmıyan bir çok diş hastalıkları hali hazırda gayet ehemmiyetsiz ve asla ağrı, sızı vermiyen ufak ameliyelerle ve gayet kolayca tedavi edilmektedir .

Dişlerini gaybetmek istemiyenler medeniyetin bu terakkilerinden istifade etmelerini tavsiye borçtur .

Bir kelime ile bir daha izah edelim ki bu diş ameliyelerinin en büyük , en küçük bir diş çıkarma vakasının yanında pek küçük kalır . Onun için korkmadan ve neticesinde emin olarak lüzumunda bu ameliyeler yaptırılmalıdır . Diş lerin uçlarında müteşekkil öyle intan mihrakları vardır ki , uzun zaman sessiz duran bu mihrakların bir an gelip vücudun herhangi diğer bir noktasında arızalar ve ihtilâtlar vaptığı görülmüştür . Röntken muayenesi bu mihrakları gayet vazih bir surette meydana çıkarır . Bu mihraklarda gayet ehemmiyetsiz kürtajlarla tamamile iyi olur .

[4] Ceyhun: vezin zarureti dolayisile böyle yazılmıştır (Ceyhun gibi) olacaktır.

[5] Vessaf vasıfın mübaleğa ile ismi faili: Ziyade vasfedici, çok öğücü.

[6] Ebarik: ibrikler.

[7] Şair Arifin yukarida Molla camiinin kitabına yazdığı methiye nazire olarak merhumun müsevvidi Tekkeli hoca ogullarından esbak Çorum müftüsü İbrahim Nuri efendi tarafından yazılmıştır. Bu Nuri efendi 1309 hicrî tarihinde Çorum müftüsü ve 1264 te merhumu şair Arifin müsevvidi idi. Nuri efendi çorumun Sağırıcı mahallesinden ve maruf Tekkeli hoca ogullarındandır. Elyevm Milli kütüphane memuru bulunan Eşref bey merhumun torunudur. Şair Arifin 3 parça şiirile İbrahim Nuri efendinin nazireşi dedesinin kitapları arasında bulunarak Eşre bey tarafından bize verilmiştir.

[8] Bihar: Bahirler, denizler.

[9] Cür'a: bir yudum

[10] Lâtaknetû: âyettir.

ÖLÜMDE

Maneviyat bozukluğunun tesiri

İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Profesörlerinden A. Süheyl Bey tarafından.

Hekimler hastalarındaki manevi bozukluğun mevcudiyetinden dolayı bazan yerinde telâş gösterirler ve sırf bu maksatla hastalarının maneviyatını yükseltmeği bir vazife addederler.

Filhakika esaslı vazifelerinden biri de budur. Bunu yapabilen hekim tedavisinde daha çok muvaffak olmuştur. Buna nazir misaller sayılamıyacak kadar çoktur. Meselâ biz bir hasta görürüz, maneviyatı hastalık dolayısile fevkalade sarsılmıştır. Ratsızlığını tedavi için gelen ve hastalıkla mücadele eden hekime, beyhûde zahmet edip durmayın, sizden bu hastalıktan kurtulmam der. Ve biz bu gibi hastalardan çok korkarız. Ekseriya inzarları Bizzat kendileri korlar. Bütün tedaviye rağmen bu hasta ölemek ağır bir hastalığı olmadığı halde kurtulamaz. Hastalığı esasında ben artık öleceğim, ne yapsanız faide etmez diye acı acı gülen hastaların akibeti iyi olmaz. Eger bu hastalar cidden telkinimiz altında bulundururda bu sakim fikirlerinden kendilerini vazgeçirebilirsek onları ekseriya kurtarırız.

Diger taraftan ekseriya öyle ağır vakalara tesadüf ederiz ki onların hastalıklarının vehameti çok ciddî bir surette bizi mücadele ettirmeğe sebep olduğu halde hastaların maneviyatının bozulmamış bulunması bu çok büyük tehlikelerden kendisini kurtarır.

Tebabette böyle hayret olunacak vakalar vardır. Zira hasta ikbindir. Bedbin olan hastalardan ziyade tedaviden müstefit olurlar. Etrafında telâş gösteren hekimlere: Doktor merak etme sen bu hastalıktan ölmem, benim hayatımda neler geçirdim, bunlardan hiç ölürmüyüm, diye bizi teselliye kalkarlar ve kurtulurlar. Tedavide de ekseriya bu tesirlerin müsbet ve menfi hakimiyeti çok ehemmiyetlidir. Bir hasta, aldığı ilâç onu yazan hekimin kendi zannınca şahsiyeti derecesine göre itimat ederse fazla tesir görür. İtimat göstermezse fayda görmez. Onun için ilâca itimat hastanın iyi olmasında en büyük âmildir ve bu âmili de hekime olan itimadı doğurur. Acaba maneviyatı bozuk bir insanın çağırdığı hekime itimadı çokmudur ? İtimadı şüphesiz vardır. Lâkin maneviyatı fena halde bozulmuştur. Bunda da bir çok hastaların ölmeleri, ve bunların yakından ve uzaktan tanıdık olmaları ve yahut pek sevdiği bir insanın ölümü ile ona kavuşmak iştiyakı büyük bir tesir yapar. İşte hastanın itimadını kazanmak, hekimin bu yanlış fikirlerle mücadele etmesi esastır. Lâkin sözlerinin ve şahsının derecei tesiri her zaman hastalar üzerinde bir olamaz. Amma bu tesiri behemehal icra etmelidir. Zira bu suretle maneviyatı yükselen insanlar kurtulur. Ameliyatlarda ufak tefek müdahelelerle de bazan sebepli veya sebepsiz düşünceler netice üzerine az çok müessir olur. Bu keyfiyet hastanın kendi makul gördüğü düşünceleridir. Sonra hastanın etrafındakiler hastalığın tehlikesine ekseriya vakıf olabilirse de türlü hal ve hareketlerile hastaya bunu hissettirirler ve hasta da bu sefer korku ile maneviyatını daha ziyade bozar. Onun için ağır bastaların etrafındakilerin maneviyatının kuvvetlenmesi hastayı kurtarmak için çok ümit bahş olur ve bunun semereli neticeleri görülür.

Hastalık insanlara zaman zaman arız olur ve sağlık hastalığa nazaran çok zaman sürer. İşte bu sağlıkla geçen devrede insanlar vukuu bazan melhuz arıza ve hastalıklara karşı ne kadar çok metin davranıllarsa akibetlerinden o kadar çabuk hâlâs olurlar. Meselâ bir insan ufak bir hesap dolayısile ben galiba hastalanıyorum der ve hasta olur.

Diğer maneviyatı düzgün bir kimsede bu ufak hastalık sebebi karşısında sen hastalanacaksın biledense, bir şey olmam cevabını verir, ve bir şey de olmaz.

Bazı insanlar sarî hastalıklardan hastalık derecesinde bir vehim ile korkar. Ekseriya da bunların bu hastalıklara tutuldukları tesadüfî olmayarak vakidir. Lâkin diğer biri esbabına tevessül ile beraber ben bu hastalığa yakalanmam der ve hasta da olmaz. Bir adamın hikâyesini söylerler; bu zat hayatında çiçek aşısı dahil olduğu halde hiç bir aşı yaptırmamış ve kendisini hiç te vikaye etmezmiş, bana bu hastalıkların hiç birisi gelemez düşüncesi hâkim imiş. Sırf bu düşüncesi, belki de tesadüf sevkile bu gibi hastalıklara düçar olmamış. Biz şimdi böyle esassız bir tevekkülü doğru bulmuyoruz. Bütün hakikatlere menafidir. İnsanlar hastalıklara düçar olmamanın vasıtalarını bulmalıdı ve bunu da aramalıdır. Buna korku âmil olsa bile her hastalığı metanetle karşılamak, ben bunu da geçiştiririm diye kuvvetli bir maneviyata sahip olmak çok lâzımdır. Yalnız hastalık değil hastaların fena düşünceleri de kendilerini tehlikeye sürükler.

Maneviyatının kuvvetlenmesi sağ olanlara hasta olmamak, hasta olanlara da ölmeleri ve ölmezlerse bile hastalıklarının süratle ilerlememesi için pek lâzımdır. Zira ümidi münakit oldumu ölüm kapıda bekler.

Kazanç Vergisi Kanunu

Kanun No : 2395 Kabul tarihi : 22 - 3 - 1934

—720 Numaralı nushadan artan —

Gündelik gayrisafi kazançların tayini

Madde 48 - Gündelik gayrisafi kazançları tayin edecek heyetlerin teşkili ve vazifelerine başlaması vilâyetlerde varidat müdürleri , kazalarda mahallin en büyük malmemuru tarafından aza gönderecek daire ve teşekküllere yazı ile bildirilir . Bunun üzerine on beş gün içinde heyet kurulmaz veya vazifeye başlamaz veya vazifeyi noksan yapmış olursa işin mahiyetine göre liman reisi veya memuru veya ticaret odası ve yok ise belediye reislerile birlikte varidat memurları tarafından gündelik, gayrisafi kazanç takdir olur.

Gayrisafi kazanç cetvellerinin verilme zamanı :

Madde 49 - Yukarda gösterilen heyetler tarafından hazırlanacak gayrisafi kazançlara ait cetvellerin her yıl şubat ayı sonuna kadar mahallinin en büyük malmemuruna verilmesi lâzımdır .

Gündelik gayrisafi kazançlarından vergi verenlerin mükellefiyet şeklini değiştirmeleri

Madde 50 - Gündelik gayrisafi kazançları üzerinden vergi veren mükellefler bir müessesede hizmet kabul ederlerse vergi taksitlerini ödemiş iseler isimleri o müessesenin bordrosunda gösterilmekle beraber istihkaklarından taksit sonuna kadar vergi kesilmez.

Hizmet erbabına ait matrahın tayini

Madde 51 - Hizmet erbabına ait bordrolar, mükellefin ticarî defterlerinin ve sair vesikalarının tetkiki suretlie sağlanır.

Tetkik neticesinde bazı memur ve müstahdemlerin veyahut bunlara verilen paralardan bir kısmının bordrolara konulmaması gibi ketimler görülürse bu suretle ketmedilmiş olan vergiler veya farkları birinci defasında iki kat ve tekerrürü halinde beş kat olarak tarh olunur.

Resen tayin edilen matrahlara ait vergiler

Madde 52 - Resen tayin olunan matrahlar üzerinden tarholunan vergiler, mükelleflerile vilayetlerde varidat müdürüne, kazalarda mahallin en büyük malmemurlarına ihbarname ile tebliğ edilir. Beyanname verilmemesinden veya beyanname verilmiş olupta muhteviyatı defter ve vesikalarla tevsik edilmemesinden dolayı resen tayin olunan matrahlar veya matrah farklarına ait vergiler birinci yılda iki kat ve müteakip yılda tekerrür ettiği takdirde beş kat olarak tarholunur.

Bir biri ardınca üç defa beyanname vermiyen mükelleflerin vergileri, beş kat olarak tahsil edilmekle beraber mahallî idare heyetleri kararile müesseselerinin altı ay müddetle kapatılmasını istemeğe Maliye Vekili salâhiyetlidir.

Kanun hükümlerine riayetsizliğin tarhiyattaki tesirleri

Madde 53 – Hesaplarını merkezlerinde toplıyan müesseselerin şubeleri, ihbarname ile hesap hulâsalarını bulundukları mahallin varidat idaresine vaktinde vermedikleri takdirde her şube için merkezin tahakkuk edecek vergisine yüzde 10 zammolunur.

Hizmet erbabına ait aylık bordroları vaktinde vermiyenler hakkında, resen tayin olunan matrahlardan alınacak aylık vergi yüzde 10 zamla tarh ve çalıştıranlara tebliğ olunur.

Hizmet erbabına ait yüzde 10 zam ile elli birinci maddede yazılı vergi zamlarından dolayı çalıştıranların çalışanlara rücu hakları yoktur.

BEŞİNCİ BAP

İşe başlama, bırakma ve devir halleri

İşe başlama

Madde 54 - Yeni işe başlıyan beyannameye tâbi veya işgal ettikleri mahallerin gayrisafî iratları üzerinden vergi verecek mükellefler işe başladıkları tarihten bir ay içinde keyfiyeti bağlı oldukları varidat dairelerine yazı ile haber vermeğe mecburdurlar.

Bu mükelleflerin işe başladıkları takvim yılın ait vergileri müteakip takvim yılında tarholunur. Hariçten gelen sanatkârla-

Çorum Ortamektep Müdürlüğünden

Ortamektep binasının 3991 lira bedeli keşifli tamiratı 14 - 7 - 934 tarihinden itibaren 21 gün müddetle münakasaya konulmuştur. İhalesi Ağıstosun 4 üncü cumartesi günü saat 14 te Ortamektepte müteşekkil komisyonu huzurunda yapılacaktır. Taliplerin şartname ve keşifnameyi görmek üzere Ortamektep müdürlüğüne müracaatları.

K. S. M. mektebi Müdürlüğünden

Asgari 1200 azami 1400 kilo Tosya pirincinin 19 - 7 - 934 tarihinde aleni münakasasında talip zuhur etmediğinden dolayı 19 - 7 - 934 tarihinden itibaren bir ay müddetle, pazarlık suretile münakasanın devam eylediği ve taliplerin komisiyona müracaatları ilân olunur.

K. S. Me mektebi müdürlüğünden

Mektebimizin ihtiyacı olup münakasada bulunduğu halde talip zuhur etmeyen 23 kalem erzak 21 - 7 - 934 den ve keza talip zuhur etmiyen 10 kalem erzak da 24 - 7 - 934 tarihinden itibaren birer ay içinde ve pazarlık suretile ihale edeceklerdir.

Taliplerin ve şeraiti öğrenmek isteyenlerin her gün komsiyonu mahsusuna müracaatları ilân olunur.

Tashih

18 - 7 - 934 Tarih ve 720 nolu gazete ile ilân edilen Çorum belediyesinin Sadık beydeki alacağının teminine ait ihale gününün 18 - 8 - 934 Cumartesi iken sehven çarşamba olarak yazıldığından keyfiyet tashih olunur.

Askeri satın alma komisyonluğundan

Çorun alayının bir senelik yevimî ihtiyacı olan 65 bin kilo sığır eti ile 1000 kilo koyun eti kapalı olarak 17 - 7 - 934 tarihinden itibaren otuz gün müddetle münakasaya konulmuştur. İhale tarihi 18 - 8 - 934 günü saat 16 dır. muvakkat teminatı 452 liradır. Evsaf ve şerait diğer Garnizonlarda aynıdır. Taliplerin vakti muayyenden evvel teklif zarflarını mahalli komiyonlarına tevdi etmeleri ilân olunur. 2 - 4

Çorum P. T. T. Müdürlüğünden

Cümhuriyetin onuncu yılının kutlulanması münasebetile çıkarılıp Cümhuriyet bayramına tesadüf eden üç gün zarfında satılan ve kullanılan pulların mezkûr üç günde satılmıyarak geri kalan kısmının tedavül mevkiinden kaldırılıp merkeze celp edilerek teşekkül eden bir heyet huzurunda kâmilen yakıldığı Umum Müdürlüğün emrine atfen Baş Müdürlüğün iş'ârı üzerine ilân olunur.

Çorum C. Müddeiumumiliğinden

Çorum Depo hapsanesinin 2400 lira küsûr kuruşluk bedeli keşifli tamiratı yirmi gün müddetle mevki'i münaksaya konmuştur. Talip zuhur etmediğinden gazete ile ilân tarihinden itibaren bir hafta müddetle temdit edilmiştir. Keşifname ve münakasa kaimesi hapisane dairesindedir. İsteyenlerin mezkûr daireye müracaatla görmeleri ilân olunr.

rın ve temsil ve her nevi oyun hevetlerinin hangi mahalde çalışmağa başlıyacaklarını, o mahalli işletenler ve bunlar yoksa kiralıyanlar tarafından en geç bir gün evvel alacaklı varidat dairesine yazı ile bildirilmesi lâzımdır.

İşi bırakma

Madde 55 - Beyannameye tâbi mükelleflerle işgal ettikleri mahallerin gayrisafî iratları üzerinden vergi verecek mükelleflerden işlerini bırakanlar, bırakma tarihinden itibaren keyfiyeti bir ay içinde varidat dairesine yazı ile haber verirler

Bunlardan beyannameye tâbi olanlar bırakma tarihinden itibaren üç ay içinde hesabı verilmemiş olan müddete ait bütün muamelelerini gösterecek şekilde beyannamelerini vermeğe mecburdurlar.

1 - İşi devir

2 - Mevsime göre çalışanlar

Madde - 56 Beyannameye tâbi mükellefler tarafından işin devri halinde devralanlar, devrin yapılmasından evvel keyfiyeti alâkalı varidat dairesine yazı ile haber verirler.

Devir alanlar devredene ait tahakkuk etmiş ve edecek kazanç vergilerini taksit zamanlarında ödemeği devir muamelesinin yapılmasından evvel varidat dairesine karşı yazı ile taahhüt ettikleri takdirde devredenden bu vergi aranmaz.

Yılın muayyen mevsimlerinde kır bahçeleri, deniz hamamları, plâjları ve emsali yerleri işletenler her mevsimde işe başladıklarını ve işi terkettikleri, işe başlama ve terk tarihinden itibaren on beş gün içinde yazı ile haber vermeğe mecburdurlar.

— Sonuvar —

Çorum icra Memurluğundan

Dairemizin 934 - 345 numaralı dosyasında çorumda tüccardan circi Zade Hacı Osman Efendiye 18398 kuruş itasına borçlu Türkler kariyesinden tomak oğullarından Mustafa oğlu Abdullah ağanın işbu borcundan dolayı borclunun namında mukayyet bulunan üç kıt'a tarlası hacz edilmiş olup bu defada satılmasına karar verilmiştir.

(Evsafı, müştemilâtı) 1 - tapunun 35 numara ve kânunuevvel 926 tarihli kaydinde mukayyet türkler kariyesinde dere tarla mevkiinde 4 dönüm miktarında şarkan tomak oğlu Ömer garben mazanın Ali cenuben Ali veresesesinin tarlası şimalen çay ile mahdut bir kıt'a tarla, keza tapunun 36 numara ve kânunuevvel 926 tarihli kaydında mukayyet arpalık mevkiinde bir dönüm miktarında şarkan yol garben hacı oğlu İbrahim tarlası cenuben mazanın Ali şimalen vereseler tarlası ve yine tapunun 115 numara ve mayıs 928 tarihli kaydinde mukayyet navruz kırı mevkiinde 10 dönüm miktarında şarkan çayan Bekir oğlu kara Mehmet garben kır cenuben kadı oğlu ömer çavuş şimalen çayan bekir oğlu ömer tarlası ile mahdut üç kıt'a tarla artırmaya çıkarılmıştır.

2 - İşbu tarlalardan tapunun kânunuevvel 926 tarih ve 35 numa rasında mukayyet dere me kiindeki 4 dönüm miktarındaki tarlaya 50 lira kıymet taktir edilmiştir. diğer aynı tarih ve 36 numarada mukayyet köy önünde arpalık mevkiindeki bir dönüm tarlay 70 lira ve diğer 115 numaralı mayıs 928 tarihli tapu kaydinde mukayyet navruz mevkiinde 10 dönüm mıkdarındaki tarlaya da 55 lira takdir olunmuştur. işbu gayri menkuller gazete ile bir ay müddetle açık artırmaya çıkarılmış olup hitamı olan 25 - 8 - 934 tarihine müsadif cümartesi günü saat 16 ya kadar ihaleye devam edilecektir. Yapılan birinci artırmada vurulan pey kıymeti muhammenenin yüzde yetmişbeşini bulmazsa artırma 15 gün daha temdit edilerek hitamı olan 11 - 9 - 934 tarihine müsadif Salı günü saat 16 da ihalei kaiyesi en çok artıranın üzerine yapılacaktır. Talip olanların ilân tarihinden itibaren muhammen kıymetlerinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçası ile veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamilen icra dairesine müracaat etmelerini mübeyyin işbu artırma şartnamesi ilân tarihinden itibaren herkese açıktır. İşbu gayri menkullerde bir hak ve alakası olanların ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde icra dairesine tapu siclince mukayyet evrakı müsbiteleri ile müracaat etmeleri aksi takdirde paylaşmadan hariç kalacakları ilân olunur.

Çorum Asliye Hukuk Hakimliğind

Hududu: Akpınar mahallesind kâin sağı Öz oğlu Abdullah v Halit haneleri solu Leblebici oğ Hacı Ali efendi ve Topal Hasa oğlu Mustafa haneleri arkası ön yol ile mahdut tahtani iki od ve bir haymalık ve havluyu ş mil halıhazır hanenin kıymeti dö yüz liradır.

Akpınar mahallesinden Lebl bici oğlu Hacı Ali efendi ve karı Minnas hanım ile mahalled kendi namına bilesale ve çocuk ları Mustafa ve Münevvere bilv laye anaları Hacer hamın aral rında müşterek olup kabili kısm olmadığından dolayı satılmasın karar verilen yukarıda mevki v hududu ve kıymeti yazılı bir ba hane gazete ile ilân tarihinde itibaren otuz gün müddetle açı artırma suretile müzayede mevkii ne konmuştur. Hitamı olan 26 Ağıstos -934 pazar günü saat 15 t Mahkeme kaleminde icra olunaca tır bu gayri menkule konulaca pey muhammen kıymetin yüzd yetmiş beşini doldurmadığı tak dirde ihale on beş gün uzadılara hitamı olan 11 eylul 934 sa günü aynı saatte Mahkeme kale minde icra edilecektir.

Satış peşin ve bilumum mas raf müşteriye aittir artırma şar namesi her gün herkese açıkt bu gayri menkul ile temin edilmi alacağı olanların yirmi gün içind evrakı müsbitelerile mahkem kalemine müracaat etmedikler takdirde hakları tapu sicillile sab olmadıkça satış bedelinin paylaş masından hariç kalacaklardır tali olanların muhammen kıymeti yüzde yedi buçuğu nisbetinde pe akçası veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamilen mah keme kalemine müracaatları ilân olunur.

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işler için Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için	175	kuruş
Köyler «	100	«
Dışarı «	200	«

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için	- 90 -	kuruş
Dışarı »	- 110 -	»

İlânın satırı	- 10 -	kuruş
Günü geçen gazete	- 5 -	«
Haftası « «	- 25 -	«

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 722

ÇARŞAMBA

1 - Ağıstos - 1934

Nushası - 3 - kuruştur.

Telgraf HABERLERİ

Ankara: 31 (A. A.) - Hariciye Vekâletinden tebliğ edilmiştir: eytün burnu önünde vukuu yazıan müessif hadiseye dair Haiciye Vekili Doktor Tevfik Rüşü beyfendi ile İtalya Büyük Elisi arasında cereyan eden samimî mükâlemede iki taraf; ait akamlarınca memleketlerinde u hususta yapılan tahkikatların erdiği neticeler hakkında mütekabil beyanatında hadisede, gerek elkenlilerin kara sularımıza ahil olmasında ve gerek sahil uhafızlarımızın hareketinde ui niyet olmadığı anlaşılmıştır. Bir kazı eseri olarak vefat ettii anlaşılan müteveffanın rakip lduğu geminin mensup bulunuğu Bari şehrinde müteveffanın stirahatı ruhı için yapılacak âyine ilesinde ve muhitinde bu kazaan dolayı bir meraret eseri ırakmamak arzusu ile oradaki Türkiye konsolosunun vaki dosane daveti üzerine iştiraki akarrür etmiş, bu suretle hadise; dostane münasebette bulunan emleketler arasında cari olan sule uygun bir zihniyetle kaanmıştır.

Londra : 31 (A. A.) - Avam amarası kabinenin harp silahlanın arttırılması hakkındaki programını kabul etmiştir.

Londra : 31 (A. A.) - Milletler emiyeti icra komitesi Avusturanın vaziyetini tetkik etmiştir. Komita, hadisenin ehemmiyeti karşusunda İngiltere hükûmetinin komsiyonunun müstacelen oplanmasını talep etmesi temenisinde bulunmuştur.

Belgrat : 31 (A. A.) - Siyasî uhafil; yeni Avusturya kabineinin Dolfossuz olduğu halde ynı siyaseti muhafaza edeceği anaatındadır.

İsparta : 30 (A. A.) - Cuma ünü feyezan neticesinde 8 ev emamen taş ve kumla dolmuş, 6 evinde dış kısımlarını harap etmiştir. Büyük bir sahayı iki buçuk metre derinliğinde kum ve taşla doldurmuştur. Ağaçlar temamen gömülmüş bir haldadır. Hilâlı Ahmer cemiyeti ile Belediye seylâp zedelere yardımlarda bulunmuşlardır.

Yağmur ve sel

Temmuzun yirmi yedinci cuma günü akşamı batıdan şimşeklerin parıltısı artmağa ve uylamağa başlamıştı. Saat yirmibire doğru bol bir yağmur sağnağı şehrin üzerine dikildi. Ve Doğuya; Melekgazi semtine yayıldı. Yağış bir haylı sürdü ve yavaş yavaş şehrin sokaklarında su çagıltısı, sel gürültüsü ve evlerini su basanların çağırtıları eşidilmekte idi.

Azap ve Sepetçi sokaklarındaki bazı evlerin havlu ve alt kat odalarına su girerek az çok zarar yapmış olmakla beraber geçende açılıpta henüz istimlâk muamelesi intaç edilememiş olan Eyyup efendi oğlu Behçet efendinin yeni yolu seddeden evinin divarlarlarını o yola ayrılan sel yıkmış ve orada açtığı mecradan saat kulesi önüne çıkmıştır.

Sele kapılan Fayton

Faytoncu Akman oğlu Hüseyin ile arkadaşları sebzeci Paşa ve Çolak İbik oğlu Ali ve Köşker oğlu Ömer cuma günü akşamı parkta içerek serhoş olduktan sonra, hepsi Akmanın faytonuna binmiş ve umumhane semtine gitmek üzere şehre dönmüşler ve selin asıl uğrağı olan Kulaksız çeşmesi önünden karşıya geçmek için arabayı sürmüşlerdir. O sırada şiddetle akan sel faytonu alt üst etmiş ve arabacı ile beraber içindekiler sele kapılarak Kulaksız çeşmesinden ikiyüz metre aşağıda Şehir kâhyası oğlu meydanlığına kadar sürüklenmişler ve orada toplu bulunan halk tarafından Akman ve Ali ve Ömer ile faytonun tekerden başka aksamı ve atlar güçlükle kurtarılabilmiş ve bunlardan sebzeci Paşa daha yarım kilo metre kadar sürüklendikten sonra o sırada hadiseyi haber alan devriye memurlarından Polis Avni ve Halit efendiler yetişerek suya atılmak suretile Paşayı da kurtarmışlardır. Fayton parçalanmış tekerleri ve bazı parçaları şehrin altındaki demirciler kahvesi önünde bulunmuş ve atlar da az ve çok yaralanmıştır.

Sel içinde bu kadar taklatarak bir kaç yüz metre sürüklendikten sonra sağ kurtulan efelerin kurtuluşu bir mucizedir. Bundan başka yine sele kapılan bir kadın da Avni ve Halit efendilerin gayretile kurtarılmıştır.

Türk dili kurultayı

İKİNCİ DEFA OLARAK YAKINDA TOPLANACAK

1932 Senesi Ağıstosunda İstanbulda, Dolma Bahçe serayında toplanan birinci Türk dili kurultayında Türk dili tetkik cemiyeti azası tarafından verilen konferanslarla Kurultay müzakere ve münakaşalarını ihtiva eden zabıtname beşyüz sahifelik bir kitap halinde çıkmış ve bir nushası da Matbaamıza gelmiştir.

Kitapta Türk dilinin eskiliği, zenginliği ve kök diller arasındaki ehemmiyetli mevkiile muhtelif devirlerdeki o bîkıymet ve inkişafı hakkında ilmî delillere ve esaslı bilgi kaynaklarına deyanan değerli malûmatı cami bulunmaktadır.

Kitabın içindekileri ve birinci kurultayda dil bilgiçlerinin isimlerile konferans ve tezlerinin mevzuunu bu nushamızda hulâsatan yazıyoruz.

Kitabın içindekiler

Başlarken
T. D. T. C. teşebbüs heyeti
T. D. T. C. Umumî Merkez heyeti
Birinci Kurultay Riyaset Divanı
Birinci Kurultaya aza olark iştirak edenler
Birinci Kurultayın müzakere programı

Birinci gün

Samih Rifat beyin kurultayı açma nutku
Riyaset Divanı intihabı
Reşit Galip beyin nutku
Samih Rifat beyin tezi :
Türkçenin sâmi dillerle mukayesesi

İkinci gün

Birinci içtimaın zabıt hulâsası
Teşkilât ve takrir encümenleri intihabı
Dr. Saim Ali beyin tezi :
Türk filolojisi - Türkçe bir - Hint Avrupa dilidir.
Ahmet Cevat beyin tezi :
Sumer dili ile bizim dilimizi fonetik, morfoloji, lügat ve nahvi teşekkül noktalarından mukayese
Agop Martayan efendinin tezi :
Türk, Sumer, Hint - Avrupa dilleri arasındaki rabıtalar

Üçüncü gün

İkinci içtimaın zabıt hülâsası
Zabıtların neşri ve tezlerin azaya tevzii meselesi
Mehmet Saffet beyin tezi :
Türk dilinin kıdemi ve hakimiyeti - Türkçenin âri dillerle münasebeti
Artin Cebeli beyin tezi :
Türk dilinin umumi tarihi - Türk yazıları - Türkçenin etimolojisı
Haklı Nezihi beyin tezi :
Türkçenin diğer dillerle alâka ve munasebeti - Türkçenin menşei hususiyeti - Hint - Avrupa ana lisanı

Dördüncü gün

Üçüncü içtimaın zabıt hulâsası
Tebrik tel yazılarına gönderilen cevap müsveddesi
Ragıp Hulûsi beyin tezi :
Türkçenin kendi muhiti şartları içinde inkişafı - tasnifler - öz Türkçenin şekliyatı
Samih Rifat beyin tezi :
Karahanlılar edebiyatı - Kudat kubilik - Türkçenin kendi muhiti şartları içinde inkişafı
Hasan Âli beyin tezi :
Türk dilinin halk edebiyatında sürüp Divan edebiyatında bozulması - İki edebiyattan numuneler

Beşinci gün

Dördüncü içtimaın zabıt hulâsası
Raifpaşa zade Fuat beyin tezi :
Dillerin ayrılması - Dilimizin zenginliği - Halk dilinin ehemmiyeti ve ıstılahlar - lâhikalar - Hindu - Avrupa dillerile Türkçe arasındaki birlikler ve ayrılıklar savti mukayese
Abdullah Battal beyin tezi :
Türk dili en eski ve zengin dillerden biridir - Nevat Türkçe ve Acemcenin mukayesesi
Bedros Zeki beyin tezi :
türkçenin kolaylığı ve zenginliği
Yusuf Ziya beyin nutku
Ecnebi dillerle mukayese nasıl yapılır?
Raif paşazade Fuat beyin cevabı
Şeref beyin tezi :
türk dilini temizlemek için gidilecek yollar - türkçenin halk dilinde sürerken yazı dilinde sönmesi sebepleri
Hüseyin Namık beyin nutku

Altıncı gün

Beşenci içtimaın zabıt hulâsası

Sovyet ilmî komite Reisinden gelen tebrik telyazısı

Faik Âlî beyin tezi :

Dili sadeleştirmek ve basitleştirmek – türkçe imlânın ıslâhı lüzumu

Hüseyin Cahit beyin tezi :

Dilimizin hindu - Avrupaî dillerle münasebetini araştırmak lüzumu – Dil içtimaî bir müessesedir – dilin ecnebi kaidelerden temizlenmesi – Dilimizin bugünkü medeniyet ihtiyaçlarına uydurulması - Dilimizin noksanları ve ihtiyaçları

Hasan Âlî beyin Hüseyin Cahit beye cevabı

Ali Canip beyin Hüseyin Cahit beye cevabı

Fazıl Ahmet beyin Hüseyin Cahit beye cevabı

Dr. Şükrü beyin Hüseyin Cahit beye cevabı

Sadri Etem beyin nutku

Namdar Rahmi beyin nutku

Hüseyin Cahit beyin mukabelesi

Samih Rifat beyin Hüseyin Cahit beye cevabı

Abdulhak Hâmit beyin mektubu

Samih paşazade Sezaî beyin mektubu

Yedinci gün

Altıncı içtimaın zabıt hulâsası

Uşşakizade Halit Ziya beyin tezi:

Sarf, nahiv, imlâ – türkçenin dört garp lisanı ile mukayesesi-

Ahmet Cevat beyin konferansı :

tanzimat ve Meşrutiyet devirlerinde Maarif ve lisan siyaseti - Encümeni Daniş ve kavaidi os maniye - Resmî muhafazakârlığa karşı reaksiyon - lügatler - ideal bir türk dili

Ali Canip beyin konferansı :

Siyasî tanzimatı müteakip skolâstik yazı dili - servetifünun edebiyatı ile Âşık hasan arasında bir mukayese

Reşat Nuri beyin konferansı :

türk dilinin asrî ve medenî ihtiyaçları - ıstılahlar

Sekizinci gün

Yedinci içtimaın zabıt hulâsası

Dr. Saim Ali beyin konferansı :

türkçe bir medeniyet ilim ve meslek dili olabilir mi?

İhsan beyin tezi :

Bu günkü ilmî ıstılahların garabetleri - ıstılahların millî dil kaynağından çıkarılması lüzumu

Ruşenî beyin tezi:

türk dilinin dinlerdeki tesiri - Orta Asyada, Çinde ve İranda türk dilinin sağlamlığı - türk dilinin halk dilinden uzaklaşması sebepleri - Dil irademiz haricinde bir müesses değildir

Ahmet İhsan beyin nutku

İnkılâp ve dil

İstanbul Üniversitesi Türk dili ve edebiyatı Profesörlerinden Rahmeti Bey tarafından.

Milletlerin geçirdikleri tarih yollarını tetkik ederken, biz durmadan değişen hayat sahnesinin bir çok tesirler altında kaldığına şahit oluyoruz. Aile kuruluşunun nevileri, hayatı temin için zarurî olan iştigal nevileri, tabiî şerait veya ayrı kavim ve milletler arasındaki çarpışma ve mücadeleler dolayısile vukua gelen muhaceret, insanın tekâmüle doğru inkişafı üzerinde husule gelen bütün bu hayat tarzı değişmeleri milletlerin tarihinde büyük dönüm devirleri yaratmaktadır. Çünki, milletler kendi benlikleri dahilinde bir millî varlık olmakla beraber aynı zamanda nevi mahiyetleri itibarile birer tabiî teşekkül olmak dolayısile tabiatın şartlarına da boyun eğmek mecburiyetindedirler.

Fakat bir millet kendisiyle beraber dünyaya gelen, onun geçirdiği ve yaşadığı devirleri kendisinde inikas ettiren ve yalnız onunla gaip olmak hususiyetini taşiyan bir varlık vardır. Milletin bulunduğu her türlü şarait içinde onu muhafaza eden ve milletin de yaşiyabilmesi için daima muhafaza etmek mecburiyetinde bulunduğu bu varlık - milletin kendi benliğine ve kendi duyğusuna tercüman olmak sıfatile, onun yaratabileceği en büyük şaheser - milletin dilidir.

Dil tabiî bir teşekkül olduğu için, ancak kendi tabiatına uygun şarait içinde yaşayabilir ve ilerliyebilir. Bu şartların en biricisi milletin kendi diline ve onun inkişafına gösterdiği hürmet ve sevgidir. Anne çocuğuna karşı nasıl bir hisle muamele ederse, milletin de diline karşı aynı hisleri besle-

Köprülü zade Fuat beyin tezi :

türk dilinin halı ve istikbali - insan iradesinin lisanın inkişafından tesiri - 26 Eylül milli bir rönesansın başlangıcıdır

Besim Atalay beyin tezi :

Lahikalar - konuşmalar - türk dilini araştırmaktaki esaslar ve yollar

Mediha Muzaffer hanımın nutku:

Milli bir dil ihtiyacı - Dil inkılâbında türk kadınının vazifesi

Dokuzuncu gün

Sekizinci içtimaın zaptı

Akçora oğlu Yusuf beyin nutku

T. D. T. C. nizamnamesi ve buna ait müzakereler

T. D. T. C. çalışma nizamnamesi

T. D. T. C. Merkez heyeti intihabı

Samih Rifat beyin nutku

Reşit Galip beyin nutku

Ruşen Eşref beyin nutku

Kurultay Reisi Kâzım Paşa Hazretlerinin nutku

mesi şarttır. Çocuğun sağlığı, büyümesi, terbiyesi ve inkişafı için anne ve baba ne tarzda hareket etmek mecburiyetinde bulunursa, dilin sağlamlığı ve inkişafı için de o milletin mukadderatını elinde bulunduran hükûmet ve milletin vicdanını teşkil eden efkârı umumiye ona benzeyen tarzda hareket mecburiyetindedir.

Milletin dili dediğimiz zaman yalnız ailede konuşulan iptidaî bir dil tasavvur etmiyoruz. Çünki, aile dili, millî dilin esaslı temeli olmakla beraber, muayyen bir daire içinde mahdut ve ayrı ailelerin, mahallî şartların tesiri altında kalmaya mecburdurlar. Milletin dili ise : bu ayrı hususiyetlerin umumileşmesinden husule gelen mahallîlikten yükselen ve aynı zamanda halkın en yüksek dileklerine tercüman olabilecek hale gelen bir varlıktır. Millî dil bir çobanın, bir köylünün, bir şehirlinin lûgat zenginliklerini kendi içinde toplamakla beraber o yalnız bir çobanın, bir köylünün vahut yalnız bir şehirlinin dili değildir. Bunların hepsinin fikrinde olan ve bunların hepsini de mukaddes bağla birbirine bağlayan bir bütünlüğün, bütün bir halkın, bütün bir milletin dilidir.

Dil, mileti teşkil eden ayrı unsurların her birinde bir bütünlük halinde inkişaf etmesi için lâzım olan şeraiti bulamadığı için, milletin varlığı ile mütenasip surette yaşayabilmesini temin edecek muhit ve teşkilâta muhtaçtır. Bu muhit ve teşkilatı yaratmak mesuliyeti de milletin en yüksek fikir ve idare uzvları üzerine düşmektedir.

Dilimizin tabiî zenginliği, güzelliği, kolaylığı ve vüzuhluğu ve sair hususiyetleri son zamanlarda lüzumu kadar aydınlaştırılırdı. Bugünün meselesi, bütün dünyaca varlığı tasdik edilmiş olan bu tabiî meziyetlerin inkişaf ettirilmesi ve kullanılmasıdır. Çünki, bugün dilimizin tabiî zenginliğine rağmen binlerce yabancı kelime kullanıyoruz. Dilimizin güzelliğine rağmen yabancı edalar kulla ıyoruz. Dilimizin kolaylığına ve vüzuhluğuna rağmen yazılarımızı mektep görenlerimizin bile zorla anlayabilecekleri ifadelerle dolduruyoruz. İşin en feci, bütün bunları bilerek ve bir takım boş laflarla mesleyi kapalılaştırarak bunları kullanmakta devam etmemizdir.

Milletlerin geçirdikleri içtimaî hastalıklar vardır. Bu hastalıklara karşı zamanında ve yerinde lüzumlu çareleri bulunmadıkça, bu suretle mütemadiyen milletin r huna giren menfî tesirlerin, tasa vur edilemiyecek kadar neticel vermeleri muhtemeldir. Bu gi hastalıkların iyileşmesinin ilk şar hastalığı gizlemeden; olduğu gi açıkça itiraf etmek ve açık b tarzda tedavisi için lâzım gele tedbirlerin alınmasıdır. Dilimiz bu günki hali, bizim için b ictimaî hastalık telekkî edilebil cek mahiyettedir. Dilimizin için girmiş olan yabancı kelimeler bir çoğu, şüphesiz pek çoğu, bun lüzumsuz olarak sokulmuş ve as öz Türkçe sözlerin yerlerini alara dilimizin inkişafını durdurmuştur Biz bunu ancak bakımsızlık saye sinde, bir çiçek bahçesini doldur muş faydasız otlarla mukayes edebiliriz.

Bu yabancı unsurların dilimiz de yerleşmeleri hususunda bir t kım sebepler gösterilebilir. Bun lardan zaman mecburiyeti ile gi miş olanlarının bir kısmının ile de de dilimizde kalmaları lâzı geleceğini söyliyenler de yo değildir. Fakat bu tarzı telekkile dilimizin kendi başına yaşamas esasına ve bununla kendi manev varlığımızın inkişafına karşı bes lenmesi lâzımgelen ruha uymadığ için, umumileşmezler ve umum leşmemelidirler. Müfekkiremizi i istilâya çalışan bu yabancı unsur ların dilimizde yaşamak hakların prensip itibarile, inkâr etmem lâzımdır. Bazı sebeplerle bu gü onlara bu hakkı vermek mecbu riyetinde olsak bile, bunların bizi hayatımızda daima yabancı olduk larını ve günün birinde mutla atılmaları lüzumunu unutmama lıyız. Mesele yalnız ayrı ayr yabancı kelimeler meselesi değild Bu yabancı istilâ unsurları kendi lerile beraber bir takım yabanc kaideler ve yabancı manalar da getirmişlerdir.

Dil, yalnız kelimelerden ibare olan bir bina değildir. Dil, sadec kelimeleri nakletmek için kullan lan bir telgraf yahut telsiz ciha zı da değildir. Dil - bir manay ve bir millî ruhu ifade eden bi varlıktır. Bir millî duyğu hiç bi zaman bir yabancı dilde istenil diği şekilde ifade edilemediği gibi yabancı kelimeler de o duygunu tercümanı olmak imkânına hâ değildirler. Bunun aksini itira etmek bir millî dilin mevcudiye tini inkâr etmek olurdu.

Türk milletinin kendi mukad deratını kendi ellerinde muha faza edemiyen zümrelerindeki mil dil birer aile dili derecesine indi rilmiştir. Hayatta ve idarede onun yeri yoktur. Etrafını sarmış olan yabancı diller dolayısile bu dillerin mevkii gittikçe sarsıl mak tehlikesindedir. Bu gün bi millet dili mahiyetinde bulunan dilimizde kendi tabiî inkişafı da-

bilinde ilerliyememiştir. Dilimize girmiş olan yabancı sözler - usluba, usluplar - şekle; şekiller - muhtevalara tesir etmiş, bundan dolayı milletin gönlü kendinin tabiî aynası mahiyetini gaybedecek dereceye gelmiştir. Bu hal yalnız dilin inkişafına menfi tesir yapmakla kalmamış, o fikre ve onunla halkın dünyaya olan nazarına ve kendi tarihine verilmesi lâzım olan kıymetin tayininde de bizim faydamıza olmıyan bir tesir yapmıştır.

Türk milletinin daha siyasî zafer zamanlarında dilimizin ve bununla ruhumuzun yabancı istilâsına maruz kalmasının sebepleri vardır. Bunun asıl sebeplerinin sosyoloğlarımız tarafından cidiyetle aranacağında ve, bir daha bu gibi istilalara uğramamak için tarihimizin bu devirleri açık gösterileceğinde şüphe yoktur. Fakat şunu kaydetmek lâzımdır: Bütün diğer milletler gibi Türk milleti de yüksek bir manevî hayata ve onun yüksek sahalarına maliktir. Türk milletinin yaratıcı faaliyeti bu gün, orta çağların taassubu içinde boğulup kalmamış olan, bütün dünyaca tanınmıştır. Bu yüksek manevî hayatın temeli olan Türk dili de onunla beraber yüksek inkişafa çıkmıştır. Bu sahada çalışan bütün âlimleri hayrette bırakan, Türk dilinin bünyesi ancak yüksek bir inkişaf devrinin semeresidir. Türk dili son asırların yabancı unsurları tesiri altında bir az gevşemiştir. Fakat onun hayat kabiliyeti hiç bir zaman gaybolmamıştır. Parlak medenî devirlerimizdeki dilimizin ifade kabiliyeti bunu bize pek açık göstermektedir .

Varlığını kendi kanı ile sulamış olan Türkiye Cümhuriyeti ve onun kurtarıcısı, muharebe safından döner dönmez milletin manevî vücudundaki en ağır yaraları tedaviye başlıyacaktı. Tarih dil ve bunlarla bağlı bütün teşebbüsler bunun ifadeleri idi. Bunlarla halkın manevî varlığının gideceği yolu çizildi ve halkın hedefi tayin edildi. Bu işler yalnız inkılâp günlerinin değişen ve değiştiren ruhuna uygun olduklarından değil, bir milletin asıl temellerini görebilmekten ileri gelen ve başka türlü olmak ihtimali olmıyan bir gaye için idi.

Bir milletin hayatında, milletin ebediyetini temin etmek için bir çok büyük işlerin yapılması mümkündür. Büyük kumandanlar, büyük muharrirler ve büyük âlimler olabilir. Bunların yaptıkları nisbeten büyük ve nispeten faydalıdır. Bunların büyüklüklerini görmek için yaşadıkları zaman, yer ve şeraiti bilmek lâzımdır. Fakat milletin mukadderatını görmek ve bunun istikametini tayin etmek ve bunu büyük bir cereyan halinde bir hayat mefhumu derecesine getirmek bu, zaman, yer ve şerait

kayıtlarından üstün bir iştir. Biz, Türk inkılâbına mana verirken ve bu inkılâbın yolbaşıcısına bakarken, bu hakikatı göz önünde bulundurmamız lâzımdır.

Kanun

Evkaf Umum Müdürlüğünün 1927 senesi bütçesinin 5 inci maddesi hükmünün değiştirilmesine dair kanun

Kanun No : 2554
Kabul tarihi 4 - 7 - 934

Madde 1 - 1927 senesi Evkaf bütçe kanununun beşinci maddesine istinat eden umum müdürlükçe taksitle satılmış olan yerlerin bedellerinden bakiye paralar borçluların muvafakatile aşağıdaki şartlar dairesinde on seneye kadar taksitlendirilir. Şu kadar ki iki yüz liraya kadar borcu olanların borçları üç ve ikiyüz liradan beş yüz liraya kadar borcu olanların borçları beş seneden fazla taksitlendirilemez,

A) Tecil edilecek paralara yüzde beş faiz yürütülür.

B) Faiz, tecil müddetine ve taksitlerin tediye zamanlarına göre hesap edilir ve tecil edilecek paraya zammolunur.

C) Yukarıdaki fıkralar dairesinde zammedilecek faiz ile beraber borcun baliği tecil müddetine göre taksitlere taksim ve o suretle istifa olunur.

D) Bu kanunun neşrine kadar işlemiş ve fakat henüz alınmamış olan faiz ve komsiyonlar alınmaz.

Madde 2 - Bu kanunun neşri tarihinden itibaren bu esaslar dairesinde borcunu takside bağlamıyanlara veyahut bu kanun mucebince borcu takside bağlamış olanlardan her hangi bir taksidi vaktinde vermiyenlere üç ay müddetle bir ihbarname gönderilir. Bu müddet zarfında da verilmiyen taksitler tediye gününün hulûlünden itibaren ayrıca yüzde beş faiz yürütülerek icraen tahsil olunur borçlunun ipotek edilen gayri menkulünün satılabilmesi müşterinin bu kanundaki şartları kabul etmesine ve Evkaf umum müdürlüğünün muvafakatinin alınmasına bağlıdır.

Madde 3 - Birinci madde mucebince takside bağlamıyarak borcunu defaten vermek isteyenlerden borcun kanunun neşrindeki bakiyesi üzerinden yüzde beş tenzil olunur.

Madde 4 - Borçların temamen ödenmesine kadar bu mallar birinci derece ve sırada bu borçlar için Evkaf namına ipotekli kalır.

Madde 5 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 6 - Bu kanunun hükümlerini icraya Başvekil memurdur.

Kanun

Kars Vilâyetile Bayazıt, Erzurum ve Çoruh vilâyetlerinin bazı parçalarında muhacir ve sığıntıların yerleştirilmesi ve yerli çiftçilerin topraklandırılması hakkında kanun

Kanun No : 2502
Kabul tarihi : 9 - 6 - 1934
Neşri tarihi : 14 - 6 - 1934

Madde 1 - Kars Vilâyetile Bayazıt Vilâyetinin Iğdır ve Tuzluca (Kulp), Erzurum Vilâyetinin Olti ve Çoruk vilâyetinin Artvin, Şavşat ve Borçka kazalarında ve Kemalpaşa Nahiyesinde hiyar haklarını başka bir Devlet hesabına kullanıp buralarını bırakmış bulunan Rus tebaasına ait toprakların ve yapıların mülkiyeti Devlete intikal etmiş bulunmakta olduğundan gerek bunlardan ve gerek Devlete ait başka topraklardan ve yapılardan muhacirlere, mültecilere ve yerleşmek üzere Hükûmetçe bayağı yerleştirme haddi içinde verilmiş bulunan evler, ahırlar, samanlıklar, dükkanlar ve topraklar bunlara parasızlık olunup tapuya bağlanır. Muhacirlerden ve mültecilerden henüz yerleştirilmemiş olanlar da yerleştirme kanunu hükümlerine göre bu yerlerde parasız yerleştirilirler.

Madde 2 - Birinci maddede yazılı yerler halkından topraksız veya az topraklı yerli çiftçilere bayağı yerleştirme haddi içinde verilmiş bulunan topraklar parasız kendilerine temlik olunur ve tapuya bağlanır.

Madde 3 - Bu yerler halkından olupta 25 mart 1931 tarihinde işgalleri altında bulunan meskenlerin iskânı adi derecesi kendilerine parasız temlik olunur. Üst tarafı borçlandırılır.

Madde 4 - Birinci, ikinci ve üçüncü maddelere göre yerleştirilenlere verilen ve verilecek olan topraklar ve yapılar harçsız, pulsuz ve resimsiz tapuya bağlanır. Bunlardan ölenlerin varislerinden dahi bir defaya mahsus olmak üzere intikal ve veraset vergisi alınmaz.

Madde 5 - Bu kanunun neşrinden önce, Birinci, ikinci ve üçüncü maddelerde yazılı kimselerden bayağı yerleştirme haddi içindeki topraklar ve yapılar dolayısile borçlandırılmış olanlardan tahsil edilmiş bulunan taksitler geri verilmez. Tahsil olunmıyan taksitler de tahsil olunmaz. Bayağı yerleştirme haddinden artık olan toprakların ve yapıların artık miktarın borç taksitleri tahsil olunur.

Madde 6 - 474 numaralı kanu-

Kanun

Posta kanununun 21 inci maddesinin salisen fıkrasının tekrar tadiline dair olan 1404 numara ve 2-3-1929 tarihli kanunun birinci maddesine bazı fıkralar ilâvesine dair kanun

Knun No : 2501
Kabul tarihi : 9 - 6 - 934
Neşri tarihi : 14 - 6 - 1934

Madde 1 - 28 mayıs 1928 tarih ve 1320 numaralı kanunun 9 uncu maddesi ile tadil edilmiş olan 376 numara ve 26 teşrinisani 1339 tarihli posta kanununun 21 inci maddesinin salisen fıkrasının tekrar tadiline dair olan 1404 numara ve 2 - 3 - 1929 tarihli kanunun birinci maddesindeki paket taşıma ücretine ait fıkranın sonundaki (ücrete tâbi tutulur) cümlesinden sonra şu kısımlar ilâve edilmiştir.

Kıymetli posta paketlerinin beher bin kuruş veya kesrinden 10 kuruş teminiye ücreti alınır.

İhbarnamelerin tebliğleri ve postrestant olanlar dahi vürutları tarihlerinin ferdasından itibaren geçecek her gün için kıymetli ve kıymetsiz her paket başına üç kuruş ardiye ücreti alınır. Mezkûr ücret her bir kıymetli paket için 1200 ve her bir kıymetsiz paket için de 400 kuruşu tecavüzedemez.

Kıymeti mukaddereli mektup veya kıymetli ve kıymetsiz posta paketlerini posta merkezinin tevzi dairesinde ikametgâhında teslim ettirmek istiyen mürsil veya mürsilünileyhin kıymeti mukaddereli mektupların beheri için ayrıca 15 ve paketlerin beheri için 25 kuruş ücret alınır.

Madde 2 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 - Bu kanunun ahkâmını icraya Nafıa Vekili memurdur.

nun üçüncü maddesinde sayılan yaylak ve kışlaklar köy kanununun üçüncü maddesi hükümlerine göre sınırlandırılarak köylerin, kasabaların ve şehirlerin ihtiyaçları nisbetinde Hükûmetçe dağıtılıp bunların ortak intifalarına parasız bırakılır.

Madde 7 - 1 Nisan 1340 tarih ve 474 sayılı kanunun 4. 5 inci maddeleri kaldırılmıştır.

Madde 8 - Bu kanun neşri tarihinden muteber tutulur.

Madde 9 - Bu kanun hükümlerini Dahiliye ve Maliye Vekilleri yürütür.

Kazanç Vergisi Kanunu

Kanun No : 2395 Kabul tarihi : 22 - 3 - 1934

— 721 Numaralı nushadan artan —

Vergi karnesi alanların işe başlama, işi bırakma veya devir halleri

Madde 57 - 80 inci madde mucibince vergi karnesi almağa mecbur olan nakil vasıtaları sahipleri, bu vasıtaları kullanmaktan vazgeçmiş olurlarsa, en geç bir ay içinde varidat dairesine müracaat ederek keyfiyeti vergi karnesi üzerine kaydettirirler. Bu takdirde tahakkuk etmiş olan vergileri müteakip taksitten itibaren terkin olunur. Aksi halde işlerini bıraktıkları anlaşılıncıya kadar taksitleri aranır.

Nakil vasıtaları satılır veya başkasına devrolunursa devredenler satış veya devir tarihinden itibaren onbeş gün içinde alâkalı varidat dairesine haber vermeğe ve vergi karnesine satış ve devir keyfiyetini ve yeni sahibinin adını ve adresini işaret ettirmeğe mecburdurlar. Bu gibi nakil vasıtalarına ait olup henüz ödenmemiş vergi taksitleri kalmış ise devir alandan tahsil olunur.

Malî yıl içinde mükellef, işlettiği nakil vasıtasını daha az vergiye tâbi olan nakil vasıtasile değiştirir ve bunu onbeş gün içinde varidat dairesine haber vererek karnesine işaret ettirirse, müteakip taksitten itibaren vergisi yeni nakil vasıtası üzerinden alınır.

Karne almağa mecbur diğer mükellefler işlerini terkettikleri takdirde keyfiyeti onbeş gün içinde varidat idaresine haber vermeğe ve karnelerine işaret ettirmeğe mecburdurlar.

Cezalar

Madde 58 - 54, 55 ve 56 ıncı maddelerde yazılı mükelleflerden işe başladıklarını veya işi bıraktıklarını vaktinde yazı ile bildirmiyenlerin vergilerine yüzde 15 zammolunur. Bu zam işe başlamayı haber vermiyenlerde ilk yılın vergisine; bırakma halinde, bırakmanın vuku bulduğu ticarî yıl iptidasından bırakma tarihine kadar olan zamana ait vergiye tatbik olunur.

Vefat, tasfiye fesih ve iflâs halleri

Madde 59 - Vefat edenlerin tarh ve tahakkuk muamelelerine ait mükellefiyetlerinden dolayı, mirası reddetmemiş olan mirasçılar mes'uldurlar. Vefat, tasfiye ve fesih hadiseleri, terk hükmündedir. Ancak vefat halinde ihbar mükellefiyeti üç ay daha uzatılır.

İflâs hususî hükümlerine tâbidir.

Ecnebi memlekete gidecek olanlar

Madde 60 - Ticaret, sanat ve meslekini bırakan mükelleflerden ecnebi memleketlere gidecek olanların tarhedilmiş olan vergileri işlerini bıraktıkları günden itibaren müddetle kayitli olmaksızın tahsil olunur. Bu gibi mükelleflerin pasaportları vergiden borçlu olmadıklarına dair bağlı oldukları varidat dairesinden alınmış bir vesika gösterilmedikçe verilmez ve vize edilmez.

ALTINCI BAP

Kanunî yollar

FASIL : 1

İtiraz

İtirazın şekil ve müddeti

Madde 61 - Mükellefler, beyannameye müstenit ilk tarhiyat hariç olmak üzere, ihbarnamenin tebliğinden itibaren otuz gün içinde tarholunan vergiye itiraz edebilirler. İtirazların yazı ile olması şarttır.

İtiraznameler, mükellefin bağlı olduğu varidat dairesine veya o mahallin en büyük malmemuruna pulsuz makbuz mukabilinde verilir. Taahhütlü olarak posta ile gönderilmesi de caizdir. Bu takdirde postahaneye teslim tarihi varidat dairesine teslim tarihi sayılır.

Mahallin en büyük Mülkiye memuruna verilmiş olan itiraznameler, mukabilinde makbuz alınmış olmak şartile, kabul olunur.

Re'sen yapılan tarhiyata, varidat dairesi namına itiraz hakkı vilâyetlerde varidat müdürlüğüne, kazalarda mahallin en büyük malmemuruna aittir.

Varidat dairesi namına yapılacak itirazların müddeti dahi ihbarnamenin tebliğinden itibaren 30 gündür.

Gündelik gayrisafî kazanca ait cetvellerin vilâyetlerde varidat müdürlüğüne ve kazalarda en büyük malmemurluğuna tevdii tarihinden itibaren onbeş gün içinde bu cetveller münderecatına varidat dairesince; gündelik gayri safi kazancın gerek heyetçe, gerek varidat idaresince tayini halinde birinci taksitin tahsili gününden itibaren, kezalik onbeş gün içinde mükelleflerin, takdir olunan gündelik gayrisafi kazanca ve sınıf ve derecelerine itiraz komisyonları nezdinde itiraz hakkı vardır. Komisyonların bu hususlara dair kararları kat'idir.

İtirazların tebliği ve mükellefin müdafaası

Madde 62 - Tahakkuk memuru mükellef tarafından verilen itiraznameyi on beş gün içinde vilâyetlerde varidat müdürüne, kazalarda en büyük malmemuruna mütaleasını ilâve ile teslim eder. Varidat müdürü veya en büyük malmemuru itirazı mucip hadiseyi maddî hata veya yanlış nisbet tatbiki gibi açık bir kanunsuzluk şeklinde görürse düzeltilmesini tahakkuk memuruna emreder. Bunların haricindeki itiraz evrakını itiraz komisyonuna verir.

İtiraz, varidat daireleri tarafından yapılacak olursa, itiraznamenin kısa esbabı mucibesile beş gün zarfında mükellefe tebliği lâzımdır. Mükellef bu tebliği aldığı tarihten itibaren on beş gün içinde komisyonlar nezdinde müdafaasını yazı ile yapar.

İtiraz komisyonları

Madde 63 - Ankara, İstanbul İzmir şehirlerile Maliye Vekâletinin lüzumlu göreceği diğer şehirlerde muvazzaf itiraz komisyonları kurulur. Bu komisyonlar Adliye Vekâleti tarafından gösterilecek ticaret işlerinde ihtisas sahibi ve hâkimlik vasıflarını haiz olanlar arasından Maliye Vekâletince intihap ve tayin olunacak bir reis ile Maliye Vekâletinin talebi üzerine biri mahallî ticaret odasından ve diğeri belediye tarafından seçilecek üç zattan terekküp eder. Bu komisyonlara dahil olan reisle ticaret odalarından seçilecek azanın yüksek mektep mezunu olması ve reis ve azaların malî kanunlara ve hesap işlerine vakıf bulunmaları şarttır. Bu komisyonlara dahil olan şahıslar memurlar gibi başkaca iş deruhde edemezler. Aynı şehirde müteaddit komisyon teşkili caizdir.

Yukarıki fıkra haricinde kalan vilâyetlerle kaza merkezlerinde itiraz komisyonları mahallinin en büyük mülkiye memurunun ve mazeretleri halinde tevkil edecekleri zatın reislikleri altında, vilâyetlerde varidat müdürü ve kazalarda varidat memuru ile bulunan yerlerde ticaret odalarından, bulunmıyan yerlerde belediyelerden, kendi azalarından veya hariçten seçilecek bir zattan teşekkül eder

— Sonuvar —

P. T. T. Müdürlüğünden

Haftada karşılıklı üç sefer Çorum İskilip otomobil posta nakliyatı şartnamesi dairesinde münakasada olup 9 - 8 - 934 perşenbe günü saat onaltıda son pey lâyik görülürse ihalesinin istizan olunacağı ilân olunur.

Çorum K. S. M. Mektebi Müdürlüğünde

Talebe elbiselik kumaşı	150	metr
» paltoluk »	40	»
Hademe elbise ve paltoluk kumaşı	44	»
Fotin	50	çift
Terlik	50	»
Yün çorap	150	»
Tire çorap	150	»
Don	150	adet
Firenk gömleği	150	»
Ten fanilâsı	150	»
Yün »	100	»
Yüz havlusu	100	»
Mendil	200	»

Küçük Sıhhat Memurları mektebinin ihtiyacı olan yukarıda cinsi ve miktarı yazılı (13 kalem melbusat) 1 - 8 - 934 tarihinden itibaren 20 gün müddetle açık eksiltmeğe konulmuştur. İsteklilerin şartları anlamak için mektep idaresine müracaatları.

Askeri satın alma komisyonluğundan

Çorun alayının bir senelik yevmî ihtiyacı olan 65 bin kilo sığır eti ile 1000 kilo koyun eti kapalı olarak 17 - 7 - 934 tarihinden itibaren otuz gün müddetle münakasaya konulmuştur. İhale tarihi 18 - 8 - 934 günü saat 16 dır. muvakkat teminatı 452 liradır. Evsaf ve şerait diğer Garnizonlarda aynıdır. Taliplerin vakti muayyenden evvel teklif zarflarını mahalli komiyonlarına tevdi etmeleri ilân olunur. 3 - 4

Osmancık icra dairesinden

Osmancık Evkaf idaresine olan borcundan dolayı haciz ve paraya çevrilmesine karar verilen yazı M. müftü oğlu Camalin hasan deginde şarkan deli abdullah vereseleri garben kara çırak oğlu yusufun müfrez tarlası şimalen kara memük çayırı cenuben yusufun diğer tarlasile mahdut 1500 metre murabba yüz lira muhammen kıymetli bir kıt'a tarlası açık artırma ile satılmaktadır. Artırma şartnamesi 10 - 8 - 934 den itibaren herkes tarafından görülebilir işbu gayri menkul üzerinde haklari faiz ve masrafa dair iddiaları olanların ilân tarihinden 20 gün icinde icra dairesine bildirmeleri lâzındır. Aksi taktirde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça paylaşmadan mahrum bırakılacakları ve satışın 30 - 8 - 934 perşenbe günü saat 14 den 16 ya kadar Osmancık icra dairesinde yapılacağı ve talip zuhur etmez ve verilen pey yüzde 75 şi bulmazsa ihale 15 gün daha temdit edilerek 13 - 9 - 934 perşenbe günü aynı saate kadar ihale yapılacağı ve taliplerin yazılı kıymetin yüzde 7.5 ğu nisbetinde pey akçasile icra dairesine müracaatları ilân olunur.

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 723

ÇARŞAMBA

8 - Ağıstos - 1934

Nushası - 3 - kuruştur.

Telgraf Haberleri

Ankara : 6 (A. A.) - Bursa kasapları; 934 Ağustos iptidasından başlamak üzere mezbahada kesilecek her büyük hayvandan beş, koyun ve keçiden iki, kuzu ve oğlaktan bir kuruş Türk Tayyare Cemiyetine teberru etmeğe karar vermiştir. Hamiyetli Bursa kasaplarının bu teberrularının senelik yekûnü 1200 - 1500 liraya baliğ olacaktır. Türk Tayyare Cemiyeti bu değerli vatandaşlara teşekkür etmiştir.

Moskova : 6 - Anadolu Ajansı Hususî Muhabirinden: dün Dinamo stadında yapılan yüzme müsabakalarında povan itibarile ikinci, kültür parkında yapılan güreş müsabakalarında galip geldik. Stadın her iki tarafı hususî bir itina ile, Türk ve Sovyet dostluk ve birliğini söyleyen yazılar ve bayraklarla süslenmiş, hükûmet ve spor teşkilatı erkânı, Maslahat güzarımız ve sefaret erkânı hazır bulunmuşlardır. Yüzme müsabakaları Soviyet halkı tarafından çok derin bir alaka ile karşılandı. Güreş müsabakaları çok kalabalık bir halk önünde yapıldı.

Ordu 6 - Fındık mahsulü bu gün toplanmaya başlanmıştır.

Samsun 6 - Türkiye bisiklet turunu tam kadrosu ile bir arızaya uğramadan, büyük bir başarışla sona erdiren Muhafız gücü bisikletçileri çok dinç, zinde ve neşeli olarak dün şehrimize gelmişler ve çok samimi bir surette karşılanmışlardır. Sporcular 6 ağustos salı günü Ankaraya dönecektir.

Ankara 6 - Milli iktisat ve tasarruf cemiyetinin şehrimizde yaptırmakta olduğu ilk sergi evinin inşaatı bu ayin sonunda bitecek ve 29 birinci teşrinde bir milli sanayi sergisile açılacaktır. Şimdiden iştirak müracaatları başlamıştır. Müracaat müddeti eylülde bitecektir.

Tahran 6 - Tahran, meşhe yolu üzerinde firuz kuhde olan mütiş tuğyanlar neticesinde 300 den fazla insan ölmüştür. bir çok çocuklar boğulmuştur. Büyük miktarda hayvan zayiatı vardır.

Ankara 5 - İktisat Vekâleti Ticaret umum müdürlüğüne Ziraat Bankası umum muamelât Müdürü İsmail Hakkı Bey tayin edilmiştir.

Ankara : 6 (A. A.) - Sümer Bankın Bikir köyde yeni kurduğu pamuklu mensucat fabrikası, 13 Ağustos tarihinde Başvekil İsmet Paşa Hazretleri tarafından açılacaktır.

Zile: 7 (A.A.) - İhraç ettikleri buğdaylardan yüzde birini hava kuvvetlerimize yardım maksadile tayyare şubesine veren şehrimiz zahire tüccarlarından 22 kişiye Cemiyet Umumî merkezi tarafından birer takdirname gönderilmiş ve dün belediyede yapılan bir toplantıda takdirnameler kaymakam tarafından sahiplerine verilmiştir.

Muğla : 7 (A. A.) - Muğla Halkevi dün gece Milâsta; parkta ve açıkta güzel bir müsamere vermiştir ve on gündenberi kazalarda tetkik seyahati yapan, müsamereler. konferanslar, konserler veren bu gençler bu sabah şehrimize dönmüşlerdir.

Berlin : 7 (A. A.) - Bir mülâkat esnasında Hitler demiştir ki: Umum silâhlanma ve beynelmilel denizcilikler hakkına diyebilirimki, yeni bir harp olmamaya müteyakkız bulundukça, katiyen olmayacaktır. Almanyanın bu günki meselesi harple halledilemez. Meşru müdafaa hali müstesna olmak üzere biz asla muharebe etmiyeceğiz. İngiliz hava kuvvetlerinin artması bizi hiç bir an kızdıramaz Çünki, İngiltereye hücum etmek fikrinde değiliz. Almanya ile eski rabıtalarını tesis etmekten men edemeyiz.

Avusturyanın Almanyaya iltihakı gününün meselesi değildir. Avusturyada doğru bir reyiam yapılacak olursa bütün tecellinin tenevvür edeceğinden eminim. Avusturyanın istiklali her türlü münakaşanın fevkındadır. Hitler; Bugün elinde birleşen büyük mesuliyete işaret ederek demiştir ki; Milletin reyile kurulan ve bu günki hükûmetin itimat ettiği temel yine millî bir reyiamla birlikte kaldırılmadıkça devlet reisi ve başvekillik salâhiyetlerini birlikte muhafaza edeceğim ve Almanyanın Cenevreye avdeti ihtimali olduğundan, Hitler tam bir hükûmetin kabul edildiği vakıt belki milletler cemiyetine tekrar gelebiliriz.

Kurultay

Türk Dili Tetkik Cemiyeti Kurultayı, ikinci dafa olarak İstanbulda, Dolma bahçe sarayında, bu ayın 18 inci günü toplanacaktır.

İkinci Kurultay için Türk Dili Tetkik Cemiyeti tarafından çoktanberi başlayan hazırlıklara devam edilmektedir. İki sene evvelki Kurultayda yapılan müzakerelerin zabıtnamesi büyük bir kitap halinde neşredilmiştir.

Hepimizi bağlayan Dil inkılâbında esaslı ve çok değerli mevzular üzerinde cereyan eden müzakere ve münakaşa ve konferansları içinde toplayan bu kitabı baştan aşağı okumak bir emeldir.

Türk dili inkilâbına nasıl başnıldığı ve cemiyetin nasıl toplanarak çalıştığını açığa koyan kitabın tatlı bir Türkçe ile yazılmış olan başlangıç yazısını aşağıda yazıyoruz.

« BAŞLARKEN »

Türk Dili Tetkik Cemiyetini, 1932 Temmuzunda, Reisicümhur Gazi Mustafa Kemal Hazretleri kurdu.

Türk varlığını kurtardığı gibi Türk kültürüne de yeniden dirilme ve ilerleme sevgisini ve hızını vermiş olan Büyük Reis, harf inkılâbını yaparak dilimizi kendi benliğine kavuşturacak ilk izi açmıştır. Milletin varlığının en baş kaynağı olan Türkçeyi öz yarasığına dinceltmeyi, geliştirmeyi ve yüceletmeyi, kendi bir ulu sözüne göre « bu günkü ve yarınki en güzel medeniyeti kemali ile kavrayabilecek şiveli ve ahenkli bir ifade vasıtası haline getirmeyi » işedinecek bir Dil Cemiyeti yaratmakla bu sağlam izin üzerine yüksek millî yapılardan birini daha kurmuş oldu. Dil bütün milletin malı olduğundan Cemiyet çalışmaya başlamazdan önce bu yolda milletin düşündüğü ve dilediği araştırma ve yükseltme kollarını ve yönlerini belirtecek bir Kurultayın toplanması da yene Gazi Reisin buyruğu ile oldu.

İşte bu kitap 26 Eylûldan 5 Birinci Teşrine kadar süren o ilk Kurultayın programını, azasını, bu toplanışın yurt içinde ve yurt dışında uyandırdığı sevgi ve saygı duygularını bildirir binlerce telgrafı ve mektubu, gerek Teşebbüs Heyeti azalarının o programa göre yazıp Cemiyet adına o Kurultayda anlattıkları, gerek öteki azaların öne sürdükleri tezleri, bütün bu tezler çevresindeki konuşmaları, Kurultayın rey verdiği Nizamnameyi, çizdiği calışma yolunu bir arada toplu olarak gösteriyor.

Kurultay, düzeltici bir bakımdan yüzlerce ve yüzlerce yıl uzak kalmış Türk dili üzerindeki ilk millî şuurun uyanışını belirten yüksek bir kültür hadisesi olduğu gibi bu kitap ta dil işlerinin baş langıcını yalnız bu günlere değil, geleceklere dahi anlatacak, mektep sıralarındaki Türk çocuklarından yazı masası başındaki en yaşlı ve en olgun bilgilere, yurdumuzdaki dilcilerden ta en uzak yabancı dil heyetlerine varıncıyadek ulaştıracak bir vesikadır.

Kurultay, aza sayısından yana nasıl benzerlerinin belki en büyüğü, programdan yana belki en ilmisi, en zengini ve yalnız bizim tarihimizde değil belki bütün dünya tarihinde ilk görülmüşü ise, bu kitap ta kendi soyunda ilk bir vesikadır.

Cemiyeti kurmakta, Kurultayı toplamakta, programını belirtip sıralamakta, nizamnameyi, tezleri kendi Reisliği altında müzakere ettirip onlara sıra, birlik ve aydınlık vermekte Yüksek dehasının izleri bulunan Gazi Hazretleri dilimize yeni ve kutlu bir çığır açacağı besbelli olan Kurultayın zabıtlarını neşrederken T. D. T. Cemiyeti, Büyük Hami reisine sonsuz saygılarını bir daha sunar.

Etem bey geldi

İzinli olarak 15 gündenberi İstanbulda bulunan Doğum ve Çocuk bakım evi kadın hastalıkları Mutahassısı Dr. Etem bey üç gün evvel gelerek işine başlamışlardır. Hoş geldin deriz.

Tarih tetkikleri :

Çorum Şairleri

Şair Arif (15)

Yazan: Çorum Halkevi Dil, Tarih, Edebiyat şubesi komite ve konferans kolu azalarından Muallim Rifat Rami

— Her hakkı mahfuzdur —

Erzurumlu Emrah şairi iyi tanırdır. Bir kaç defa büyük camide vaazına geldiklerinde şairin bir kara softa olmadığını münevver ve o zamana göre mütefennin bir adam olduğunu iyi bilirdi. 1268 Hicrî ve 1852 Milâdî yılında geldiğinde şair Ârif bir gün medresesinde bulunuyordu. Emrahın geldiğini kıymetli bir şair olduğunu söylediler. Hoca sazla sözle şairlik olmıyacağını söyledi ise de her halde bir defa Emrahı dinlemesinde ısrar ettiler. Sazsız söylemek şartile kabul edeceği cevabını verdi. Emrah bir rivayete göre bir süpürgeyi saz gibi kullanarak ve bir rivayete göre de yalnız bestesi ile aşağıdaki şu müstezadı söyledi :

Aşkın ezeli âşıka ilhamı hüdadır
bir neşvü nümadır
Tahkik gönül şehrine pürnurü ziyadır
minhacı hüdadır
Herkim deki: var lezzeti aşkın cevelânı
eyler deveranı
Anın o semai dili uşşaka cilâdır
hem ruha gıdadır
Hoca beni menetme cünuniyyeti aşktan
ver dersimi o meşkten
Bu cezbei aşk âşıka bir özge edadır
bilsen ne safadır
Vaız bana vasfeyleme cennat ile huri
bilmem o huzuru
Aşık olanın aşk ile matlubu rızadır
bakisi havadır
Zahit beni taan eyleme kim mescide gelmez
rahı hakkı bilmez
Ben mutekifim kûşei meyhane banadur
mescitte sanadur
Bir dil ki bilir aşkı hakikat haberinden
söyler eserinden
Elbette o bir beyti nazargâhı hüdadır
kal ehli cüdadır
Emrah hüner izhar edüp ehli hüner ister
yani dürer ister
Haki dir cananda gerçi fükaradır
amma şuaradır

Emrah şairin felsefesine vakıf olduğundan onunla bir münakaşa arzusunda idi. Bir kaç defa hocanın büyük camide vaazını dinlemişti. Burada hocanın vaazından da bahsederek gayet ince bir tevriye yapmaktadır. O zamanın şivesine göre «dur» edatı haber olarak kullandığımız ve bu gün « dir » şeklinde yazup söylediğimiz durmak mastarından gelen lâhikadır.

Emrah hocaya : Ben mutekifim kûşei meyhane banadur mescitte sanadur

demekle zahiren meyhane benimdir mescit ise senindir yani sen mescide devam edersin demek istemiş ise de maksadı bana meyhane uzaktır sanada mescit uzaktır yani ben meyhaneye giden bir serhoş olmadığım gibi sen de beş vakti kılan bir haca değilsin demek istemiştir. Emrah Çorumdan başka kazalarını da gezmiştir. İskilipteki büyük cami çadravanı 1258 Hicrî ve 1842 Milâdî senesinde yapılmıştır. Emrah o sene İskilibe gelmiş ve elyevm mezkûr çadravanın cami tarafındaki cephesinde bulunan şu tarihi yazmıştır:

« Hamden lillâh kim hüda halkeylemiş insana su »
« Nimeti uzmadır hem insana su, hayvana su »
« Görseydi zati hakkın ta ezel didarını »
« Böyle lezzet vermez idi Zemzem atşane su »
« Âbu kevser dense lâyıktır bu suyun aslına »
« Barekallah verdi ziynet mescidi rahmana su »
« Nuşedenler besmeleyle eylesün bu mai nuş »
« Kim şifayap ola cana; cana su canana su »
« İskilipliler bu yolda cümlesi sayettiler »
« Anın için aktı geldi şadravana su » (1)
« Ol şehi (2) fahirden Ahmedi Hulus olmasa »
« Gelmez idi bin meşakkatlerle bu meydana su »
« Söyle cevher gibi Emrah sen de, anın tarihin »
« Havza doldurmuş lebalep bak bu su emma ne su »

Emrahın henüz intişar etmemiş diğer şiirleri varsa da mevzuumuz haricinde olduğundan derç etmiyoruz. (*)

— Daha var —

[1] Bu mısrada iki hece noksandır.

[2] Şehi kelimesini yanlış buluyoruz fakat nasıl olduğunu anlayamadık. Doğrusunu bilenler tashih olunmak üzre bize lütfen bildirsinler.

[*] Şair Ârife ait kısmı bitmiştir gelecek yazımızla Yusuf Bahriye başlayacağız.

Uykusuzluğa dair

İstanbul Üniversitesi Fizyoloji Profesörü Dr. Winterstein tarafından.

Bir kaç zaman evvel, «Varlık» mecmuasında (I.3.934), insanların taharriyat maksadı ile kendi vücutlarında tatbik ettikleri uzun uykusuzluğun tesirine dair bir yazı yazmıştım. Bugün de gayrı ihtiyarî olan ve insanlığın en muzip ve münteşir bir derdi olan uykusuzluktan bahsedeceğim.

Burada hekimlik ilminin tanıdığı uykusuzlukların nevilerini ve muhtelif tedavi metodlarını saymıyacağım. Yalnız uykunun mihanikiyetine dair yeni malumatın verdiği esasları izah edeceğim.

Uykunun vzifesi yorulan dımağa dilene bilmesi için sükûn bahşetmektir. Bu sükûnu elde etmek için dimağı yeni faaliyete tahrik edecek haricî tenbihlerin mümkün mertebe bertaraf edilmesi lâzımdır. Bu gaye iki vasıta ile elde edilir. Evvelâ eskiden beri malum olduğu veçhile pasif olarak yani uzviyete gelenharicî tahrişlerin mümkün mertebe bertaraf edilmesi: Bu maksatla uyuyacağımız yerde gürültü olmamak şartile gözümüzü kapayarak ziyaî tahrişleri uzaklaştırır, tazyikten kurtulmak için elbisemizi çıkarır ve adale sükununu temin için uzanırız. Her kes bilir ki parlak bir ziya, gürültülü bir muhit, cilt tahrişleri ve saire uykuya mani olabilir. Fakat bu tarik ile devamlı bir uykusuzluk nadiren hasıl olur. Uykuyu bozan tahrişleri bertaraf edecek tetbirler almasak bile bu hususta sağlam bir insanda alışkınlık şayanı hayret bir derecede yardım eder. Yeni bir evde sokak gürültüsünü, otomobil kornasını, tramvay zilini, satıcıların bağırmasını bir hafta sonra işitmez oluruz. Bir plajda iki gece uykuya mani olan deniz hışıltısı sonraları ninni haline geçer. Bu basit alışma hadisesi bile gösterir ki tahrişleri bertaraf eden haricî pasif mihanikiyetten başka dımağa muhtaç olduğu sükunu vermek için dahilî aktif bir mihanikiyetin de bulunması icap eder. Bu ikinci mihanikiyet en son zamanlarda keşfedilmiştir. Bu mihanikiyet dımağın bir kısmında « uyku merkezi » denilen bir nahiyede mündemiçtir. Hayvan tecrübesinde burasının elektirikle tenbihi hakiki bir uyku husule getirir. İnsanda hastalık dolayısiile bu merkezin daimî tenebbühiyeti daimi bir uyku vaziyeti husule getirir. Bu esrarengiz sükunet mihanikiyetinin ne suretle tesir ettiği henüz meçhûldür. Bunu kaba olarak bir aletin tellerinin ihtizazını durduran bir maniaya benzetebiliriz.

Buradan anlaşılıyor ki sinir cümlesi ne kadar hassas ise iç ve dış tahrişlerin bertaraf edilmesi o nispette güçleşir. Bu sebepten sinir cümlesinin gayrı tabii hassaslığı uykusuzluğun en başlıça sebebidir.

Uykusuzluk uyku müddetinin kısalması demektir. Bu kısalış başta veya sonda olabilir. Yatar yatmaz uykuya varamayan bir adamın haline akşam uykusuzluğu veya ön uykusuzluğu diyebiliriz ki, asabiyetten doğan uykusuzluğun başlıca şeklidir. Sabah veya akşam uykusuzluğu erken uyanmanın neticesidirki tekrar uykuya dalmak imkânını vermez. Bu hal ihtiyarlarda çok müşahede edilir bir hadisedir. Ve adeti ihtiyarlığın tabii bir tezahürüdür. Bu hayat müddetince tedricen azalan uyku ihtiyacı ile izah edilir. Uyku ihtiyacı malûm olduğu veçhile süt çocuğunda en fazladır. Büluğa kadar tedricen azalır. Ve uzun zaman bu seviyede kaldıktan sonra ihtiyarlıkta yine azalmağa başlar. Bu sabah uykusuzluğu muzip olmasına rağmen pek mahzurlu olmıyan bir tezahürdür. Muhtelif usullerle uykunun derinliği muayene edilmiştir. Meselâ uykudan uyandırmak için tatbiki lâzımgelen tahriş ölçülerek salim bir insanda uykunun, uykuya vardıktan kısa bir zaman sonra en derin olduğu, fakat bu devrenin pek uzun sürmediği anlaşılmıştır. Daha iki saat sonra uyku tathileşir ve bütün uyku müddetince bu seviyede kalır. Eğer tabir caiz ise uykunun işi ilk saatlerde görülür. Ve sabah uykusuzluğunun tevlit ettiği gibi uyku bakiyesinin azalması mühim bir mahsur tevlit etmez. Akşam uykusuzluğu büsbütün başkadır. Bunun korkunçluğu yalnız uykuya dalmamak endişesinin azabından ibaret değildir.

Uykuya vuruş bazan o kadar geç olur ki, vazife mecburiyetleri kısa bir müddet sonra uyanmayı icap eder. Bu takdirde münasip bir tedavi, mutlak bir lüzum haline gelir. Bu hususta asabı tahrişleri bertarafa elverişli her tedbir muvafık gelir. Banyolar, mevki değiştirmeler, iklimî tesirler, her şeyden evvel « uyku ilâçları » müessir olur.

Uyku ilaçları nasıl tesir eder? Her kesçe malûmdur ki teneffüs veya sair suretlerle vücuda ithal edilen muayyen kimyevî maddeler vasıtası ile bayılma denilen ve ameliyatların icrası için lüzumlu olan his ve hareket noksanı vaziyeti husule gelir. Esas itibarile uyku ilâçlarının tesirini narkozda aramak hatalıdır. Uyku ilaçlarının pek fazla verilmesi ile böyle narkotik bir vaziyetin hususine mani olmak lâzım gelir. Zahirî benzerliklerine rağmen uyku ve narkoz hakikatte tamamen ayrı mahiyettedirler. Hatta bazı noktayı nazarlardan makûs birer haldedirler. Narkozda uykunun dinlendirici vasfı hiç yoktur. Hatta narkoz dinlenmeğe mani olur. Onun için uyku ilaçları hiç bir zaman narkoza benzeyen bir hal uyandıracak miktarda alınmamalıdır. Uyku ilaçlarından gaye sinir cümlesinin tenebbühiyetini azaltmaktır. Fazlalaşan faharrüşiyet nasıl uykuya dalmayı güçleştiriyorsa, bu tenebbühiyetin azalması uykuya varmayı kolaylaştırır. Esasen bu maddelerin adına uyku ilacı değil, « uykuya vardıran ilaç » demek lâzımdır. Çünkü bu maddeler uykuyu değil uykuya varma şartlarını temin eden maddelerdir.

Uykuya varmak için yalnız hariçi değil, dahili sükûn lâzımdır. Uyku için yatağa yatan adam kabil şartlar altında uyku emeli, uyku arzusu ve uyku tasavvuru ile uyku şartlarını temin etmiş olur. Mahaza, bir tasavvur sayesinde muayyen bir netice elde edersek, bu tesiri telkin ederiz. Bu manada uykunun başlanğıcını tabiatihî telkin olarak telakkî edebiliriz. Aynı tesir başka birisi tarafından hipnoz suretile elde edilebilir. Bu tezahürün berakis olması daha şayanı dikkattir. Uykusuzluğa müptela olan insan uykuya varma sükûnunu şu sebepten elde edemez ki uykuya varmamak zihnî tasavvuru altındadır. Uykuya dalınamayacağı korkusu uykuya mani olur. Onun için bu korkuyu izale edebilecek her tedbir uykuya dalmayı kolaylaştırır. Böylece bazan bir uyku ilacının üzerinde hazır bulunması bile büyüye benzeyen bir tesir yapar. Bu ilacı her zaman alıp uyuyabilmenin vereceği emniyet bir ilaç gibi tesir eder ve ilâcın en tevsiyeye değer kullanma tarzı da budur.

Kanun

Umuru belediyeye müteallik ahkâmı cezaiye hakkındaki kanunu muaddil 19 - 5 - 1930 tarih ve 1608 sayılı kanunun bazı maddelerini değiştiren ve yeniden madde ekliyen kanun

Kanun No: 2575
Kabul tarihi: 5 - 7 - 1934
Neşri tarihi: 15 - 7 - 1934

Maddde 1 - 1608 numaralı kanunun 5 inci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

Ceza kararlarına tebliği tarihinden itibaren beş gün içinde mahsus hakimlere ve bulunmıyan yerlerde sulh hakimliğine müracaatla şifahî veya yazılı itiraz olunabilir. İtiraz şifahî ise bir zabıt tutularak muterize imza ettirilir.

İtirazda sebep görülmesi şarttır. Sebep görülmeyen itirazlar yapılmamış sayılır. Ticaret ve sanattan men kararlarile para cezasını vermediğinden dolayı hapse değiştirme hükmünün infazı itirazın neticesine kadar geri bırakılır.

Madde 2 - Mezkûr kanunun 6 ıncı maddesi aşağıda yazılı surette değiştirilmiştir:

İtiraz üzerine tetkikat evrak üstünde yapılır.

İtiraz, cezanın salâhiyeti olmıyanlar tarafından tayin olunduğu ve tutulan zabıt varakasının sahteliği ve ceza tayinine müessir olacak maddî ve fahiş hataya müstenit bulunduğu hususlarına munhasır olmak üzere dermeyan edilebilir. Bu sebeplere dayanan itirazlar varit ise hâkim ceza kararını iptal ve para cezası alınmış ise belediyenin geri vermesine hükmeder. İtiraz varit görülmezse karar tasdik olunur. İtirazın 30 gün içinde neticelendirilmesi mecburidir. Hakim izahat almak üzere lüzum görürse muterizi veya vekilini celbederek dinliyebilir. Zabıt varakasının sahteliği iddiasından başka hallerde zabıt varakasını yapan memurlar celp ve davet olunmaz.

Madde 3 - Mezkûr kanuna aşağıda yazılı madde eklenmiştir:

Vilâyetlerde belediye reisleri ve bulunan yerlerde muavinleri ve belediye şube müdürleri beş liraya kadar ve kazalarda belediye reisleri üç liraya kadar 1608 sayılı kanunun birinci maddesinde cezayi müstelzim hususlardan dolayı hafif para cezası tayin ederler. Bu cezanın tertibinde salâhiyetli olanlar bizzat gördükleri hallerde ceza verilecek eşhasa hareketlerini ihtardan sonra tayin edecekleri cezayı kendilerine tefhim ederler.

Bu suretle verilen cezalar kat'i olup aleyhine adlî ve idarî kanun yollarına müracaat olunamaz.

Madde 4 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 - Bu kanunun hükümlerini yürütmeğe Adliye ve Dahiliye Vekilleri memurdur.

Kanun

Belediye kanununun 19 uncu maddesinin beşinci fıkrasının değiştirilmesine dair kanun

Kanun No: 2571
Kabul tarihi: 5 - 7 - 1934
Neşri tarihi: 15 - 7 - 1934

Madde 1 - 1580 numaralı kanunun 19 uncu maddesinin 5 inci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Belediye sınırı dahilinde muayyen mıntakalar arasında yolcu nakil vasıtası olarak otobüs, omnibüs, otokar, tünel, troley, füniküler işletme munhasıran belediyelerin hakkıdır.

Bunların belediyelerin de iştirak edecekleri şirketler vasıtasile yapılması ve işletilmesi veya icara verilmesi veyahut imtiyazın devri İcra Vekilleri Heyeti kararına bağlıdır.

Belediyeler dilerse inhisarı tazammun etmemek şartile bunların işletilmesine ruhsat dahi verebilir.

Hususî mahiyette elektrik tesisatı gibi işlerin yapılmasına ve umuma ait suların ihtiyaçtan fazlasının hususî istihsalâtta kullanılmasına ve beldenin muayyen mevkileri arasında yük başına ücret alan nakil vasıtalarının işletilmesine, inhisarı tazammun etmemek üzere, ruhsat vermek te belediyelere aittir.

Madde 2 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3- Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Yurt

Bu ad altında Türk köylüsünü aydınlatmak ve halkın büyük Cümhuriyet ülküsüne bağlılığını artırmak için C. H. Fırkası tarafından onbeş günde bir çıkan bir divar gazetesi, parasız olarak dağıtılmaktadır.

Yurt gazetesi; C. H. Fırkasının yüksek ülkülerini güttüğüne göre bu maksada uygun olarak yazılıp gönderilecek yazıların neşredileceği gibi köylülerimizin hükümet merkezinde kuvalanacak ihtiyaç ve dileklerinin de Yurt gazetesi idaresi tarafından memnuniyetle takip edileceği haber alınmıştır.

Ankarada Yurt gazetesi idare hanesi tarafından basılıp gönderilen gazeteler postahanelerce her köyün posta kutusuna konulmaktadır.

Köy muhtarlarının da çok faydalı yazılar yazan bu gazeteyi köylerindeki mektep, cami ve köy odası divarlarına asarak her kesin kolayca okuyabilmesine çalışmalarını dileriz.

Askeri satın alma komisyonluğundan

Çorun alayının bir senelik yevmi ihtiyacı olan 65 bin kilo sığır eti ile 1000 kilo koyun eti kapalı olarak 17 - 7 - 934 tarihinden itibaren otuz gün müddetle münakasaya konulmuştur. İhale tarihi 18 - 8 - 934 günü saat 16 dır. muvakkat teminatı 452 liradır. Evsaf ve şerait diğer Garnizonlarda aynıdır. Taliplerin vakti muayyenden evvel teklif zarflarını mahalli komiyonlarına tevdi etmeleri ilân olunur. 4 - 4

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işler için Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ
Çorum için 175 kuruş
Köyler « 100 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı
Çorum için - 90 - kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Haftası « « - 25 - «

Kazanç Vergisi Kanunu

Kanun No : 2395 Kabul tarihi : 22 - 3 - 1934

—722 Numaralı nushadan artan —

İtiraz komisyonları tetkikatı ve kararları

Madde 64 - İtiraz komisyonları en geç nisanın yirminci günü vazifelerine başlarlar. Bu komisyonlar tam bir salâhiyeti haiz olup tetkikatını itiraznameye ve merbut evrak ve vesikalara ve sair delillere istinaden yaparlar. Taraflar, kendileri veya vekilleri vasıtasile izahat vermeği, yazı ile talep ederlerse, dinlenmeleri mecburidir. Mükellef tarafından tanınmış imzasile gönderilen akrabası veya daimî müstahdemi, vekili gibi, dinlenebilir.

Komisyonun tayin ve tebliğ ettiği günde bulunmıyanların dinlenme hakları düşer. Komisyon lüzum görürse veya yazı ile istenirse tayin edeceği bir zatın nazaret ve mesuliyeti altında yeminli vukuf ehli marifetile defterler ve vesikalara müracaat olunmak ve münasip görülecek sair şekillerde mükellef ve icap edenler davet edilmek suretile gerek matrah ve nisbet ve gerek sair hususlarda tetkikat yapar ve ona göre kararını verir.

İtiraz, gündelik gayrisafî kazançlara ait olduğu takdirde komisyon, lüzum göreceği şekil ve surette meslekî teşekküllerden veya hariçten malûmat alarak tetkikatını yapar ve kararını verir.

Komisyon kararının esbabı mucibeye dayanması şarttır.

Kararların tebliğ ve imzası

Madde 65 - İtiraz üzerine verilen kararların hulâsası alâkalılara tebliğ olunmak üzere vilâyetlerde varidat müdürlüğüne ve kazalarda en büyük malmemurluğuna imza mukabilinde ve tarih gösterilerek teslim olunur.

İtiraz komisyonlarının kararlarını zapta mahsus defter heyetçe ve malmemurlarına tebliğ edilecek kararlar reis tarafından imza edilir. Ve komisyonun resmî mührile mühürlenir.

Tetkik müddetleri

Madde 66 - İtiraz komisyonları tetkiklerini evrakın kendilerine verildiği tarihten itibaren nihayet üç ay içinde karara bağlarlar. Muvazzaf komisyon teşkil edilen şehirlerde bu müddet Maliye Vekâleti tarafından uzatılabilir.

FASIL : 2

Temyiz

Temyiz müddeti ve şekli

Madde 67 - Mükellefler, itiraz komisyonu tarafından verilen kararların kendilerine tebliğini ve malmemurları da itiraz komisyonu kararının kendilerine teslimini takip eden günden itibaren (15) gün içinde temyizini istiyebilir. İtiraz edilmiyen tarhiyat için itiraz müddetinin bitmesini takip eden günden itibaren on beş gün içinde temyizden tetkikat talebinde bulunulabilir. Şu kadar ki bu suretle vaki olacak temyiz talepleri vakti gelen vergi taksitlerinin tahsiline mani değildir. Gerek itiraz, gerek temyiz müddetleri içinde itiraz edilmiyen tarhiyat kat'ileşir.

Temyiz istidanemeleri alâkadar varidat dairelerine verilir. Bu daireler temyiz istidalarını aldıklarından itibaren on gün zarfında vilâyetlerde varidat müdürleri, kazalarda en büyük malmemurları vasıtasile temyiz komisyonuna gönderirler.

Bu istidanamelerin doğrudan doğruya temyiz komisyonuna verilmesi caizdir.

Temyiz komisyonlarının teşkili

Madde 68 - İcabı kadar temyiz komisyonu teşkili ve bunların faaliyet merkezlerinin tayini Maliye Vekâletine aittir. Her temyiz komisyonu bir reis ile iki azadan teşekkül eder. Temyiz komisyonu reisi Adliye Vekâletinin hâkimlikte, avukatlıkta, Devlet daireleri hukuk müşavirliği veya hukuk işleri müdürlüklerinde en az on sene çalışmış olanlardan göstereceği üçnamzet arasından Maliye Vekâletince seçlir. Azadan biri Maliye Vekâleti, diğeri İktisat Vekâleti tarafından intihap ve tayin olunur. Maliye azasının yüksek mektepten mezun ve en az üç sene müddetle Defterdarlıkta veya Maliye Vekâleti şubelerile vilâyetler birici sınıf varidat müdürlüklerinde bulunmuş olması ve iktisat azasının da muadil vasıfları haiz bulunması lâzımdır.

Temyiz komisyonu reis ve azaları, memurlar gibi, hariçten iş deruhde edemezler.

Temyizin tetkik müddeti

Madde 69 - Temyiz komisyonları tetkiklerini temyiz taleplerinin alındığı tarihten itibaren en geç altı ay içinde bitirirler.

— Sonuvar —

Vilâyet hastanesi Baş hekimliğinden

Memleket hastahanesine ait on beş kalem erzaka sürülen pey haddi layık görülmediğinden bir hafta temdit edilmiştir. Şeraitini öğrenmek isteyenlerin hastane baş tababetine müracaat eylemeleri ilân olunur.

Çorum P. T. T. Müdürlüğünden

1 — Karşılıklı olarak haftada altı seferli Çorum - Alaca - Yozgat posta nakliyatı otomobille.

2 — Karşılıklı olarak haftada altı seferli Çorum - Sungurlu - Çekikli posta nakliyatı otomobille.

3 — Karşılıklı olarak haftada üç seferli Çorum - Sungurlu - arası posta nakliyatı ayrı ayrı olarak hem ofomobil hem de araba ile 5 - 8 - 934 tarihinden itibaren şartnameleri dairesinde yirmi gün müddetle münakasaya çıkarılmıştır.

4 — Teminatı muvakkata Çorum - Yozgat için iki yüz yirmi beş ve Çorum - Çerikli için üç yüz altmış, Çorum - Sungurlu için otomobil elli dört araba ile kırk beş liradır.

5 — 25 - 8 - 934 Cumartesi on altıda son peyler haddi lâyık görülürse ihalesi istizan olunacaktır.

6 — Taliplerin ve şartnameleri görmek, daha fazla malumat almak istiyenlerin Çorum postahanesine müracaatları ilan olunur.

Vilâyet Defterdarlığından

Hayvanlar vergisinden inek, manda, sığır, at hayvanlarının birinci taksit müddeti ağustosun ilk haftasıdır işbu müddet zarfında mükellefler borçlarını tahsil şubesi veznesine teslim etmeleri, aksi takdirde hakla rında tahsili emval kanunu tatbik olunacağı ilan olunur

Çorum Ortamektep Müdürlüğünden

Çorum Ortamektebi binasının 3991 lira bedeli keşifli tamiratına talip çıkmadığından 4 - 8 - 934 tarihinden itibaren ongün müddetle tekrar münakasaya konmuştur. Taliplerin ihale günü olan 13 - 8 - 934 pazartesi günü saat 15 te yüzde yedi buçuk depozito akçasile birlikte Ortamektep müdürlüğüne müracaatları.

Vilâyet hususî muhasebe müdürlüğünden

Temdiden müzayedede bulunan Mecidözü idarei hususiyesine ait akarata talip zuhur etmediğinden ihalât kanununun 18 inci maddesinin (C) fıkrası mucibince 30 temmuz 934 tarihinden itibaren bir ay müddetle ve pazarlık suretiyle tekrar müzayedesinin devamı cucümeni vilayetçe tahtı karara alındığından taliplerin şeraiti müzayede vesaireyi anlamak üzere yüzde yedi buçuk teminat akçası ile birlikte mahallî hususî muhasebe memurluğuna veya encümeni vilâyet kalemine müracaatları ilan olunur.

Çorum Maarif Müdürlüğünden

Yaşı 13 den küçük ve 17 den büyük olmamak şartiyle bu sene Vilâyetimizden Kastamonu san'at ve Ankara inşaat Usta mekteplerine müsabaka ile ilk mektep mezunlarından talebe alınacaktır. Müsabaka imtihanı 20 - Ağustos - Pazartesi günü saat 10 da yapılacağından isteyenlerin 19 - Ağustos - 934 akşamına kadar muameleleri ni ikmâl ederek aşağıda yazılı vesikalarını Maarif dairesine vermeleri ilân olunur.

A) Nüfus teskeresi

B) İlk mektep şahadetnamesinin aslı.

C) Aşı şahadetnamesi.

D) 3 kıt'a kartonsuz fotoğraf.

E) Hey'eti sihhiye raporu (Nümunesi daireden verilecektir.)

Çorum Maarif müdürlüğünden

Seydim köyü mektebinde ilâveten yapılacak olan pavyon binasını yapmak veya yaptırmak isteyenlerin şeraiti öğrenmek üzere Ağıstosun 15 inci Çarşamba günü saat onbeşe kadar maarif dairesinde toplanan mezkûr köy ihtiyar hey'etine müracaat eylemeleri ilân olunur.

Çorum K. S. M. Mektebi Müdürlüğünde

Talebe elbiselik kumaşı	150	metre
» paltoluk »	40	»
Hademe elbise ve paltoluk kumaşı	44	»
Talebe kostümü imaliyesi	50	takım
» paltosu »	20	adet
Hademe elbise ve paltosu imaliyesi	10	takım
Fotin	50	çift
Terlik	50	»
Yün çorap	150	»
Tire çorap	150	»
Don	150	adet
Firenk gömleği	150	»
Ten fanilâsı	150	»
Yün »	100	»
Yüz havlusu	100	»
Mendil	200	»

Küçük Sıhhat Memurları mektebinin ihtiyacı olan yukarıda cinsi ve miktarı yazılı (13 kalem melbusat) 1 - 8 - 934 tarihinden itibaren 20 gün müddetle açık eksiltmeğe konulmuştur. İsteklilerin şartları anlamak için mektep idaresine ve ihale günü olan 20 - 8 - 934 pazar günü saat onbeşte sıhhat dairesine, müracaatları.

Tavzih

Mektebin ihtiyacından olup bukerre ilân münderecatına ilave kılınan 50 takım elbise ve kasket ve 20 adet palto ile 10 takım hademe elbise ve paltosunun imaliyesi münakasasının geçen haftaki gazeteye derci sehven unutulmuş olmakla keyfiyet tavzih olunur.

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 724

ÇARŞAMBA

15 - Ağıstos - 1934

Nushası - 3 - kuruştur.

Telgraf Haberleri

Bolu 14 - (A. A.) Bu seneki buğday ve arpa mahsulü geçen seneye nisbetle daha iyi ve daha temizdir.

İzmir: 14 (A. A.) - Ödemiş-Bayındır - Tire ve kasaba kazaları hudutları üzerindeki büyük orman yangını bastırılmıştır. Yangın, yaban domuzlarından korkan bir kadının yaktığı ateşi söndürmemesinden ileri gelmiştir.

Urla: 14 (A. A.) - İhalesi evvelce yapılmış olan fennî mezbahanın inşasına başlanmıştır.

Viyana: 14 (A. A.) - Deyl telgraf hususi muhabirinden : Nazilerin yeni bir suikast teşebbüsü keşfolunarak, zabıta memurlarından 260 kişi tevkif edilmiştir.

Şikago 14 - (A.A.) 17 Hükûmet dahilinde yağan yağmurlar ve kopan fırtınalar dolayısile arık kuraklığın hitam bulmuş olduğu tahmin edilmektedir.

Leningrat 14 - (A. A.) Dün akşam Türk Sporcuları şerefine büyük bir ziyafet verilmiştir.

Liyon 14 (A. A.) Sovyet tayyarecileri bu gün Rusyaya müteveccihen hareket edeceklerdir.

Elâziz : 10 (A. A.) - Elâziz bu günlerde fevkalâde zamanlarını yaşıyor. Sık sık öten tren düdükleri halk üzerinde büyük heyecan bırakmaktadır. Şehirde ondan fazla Tak kurulmuştur. Bütün binalar bayraklarla ve elektriklerle süslenmiştir.

Turan gazetesi fevkalâde bir nusha neşretmiş, Büyük Gazinin demiryollar hakkındaki vecizelerini büyük harflerle etrafa yaymıştır.

Halkevinin

Açılma merasimine iştiraki ve bir tetkik seyahati

Sungurlu - Çorum şosasının açılma merasiminde bulunmak ve Hititlere ait asarı atikayı tetkik etmek ve Camili köyünde çıkan Etilere ait eski bir hamamı görmek üzere kırk, elli kişilik bir kafile yarın Sungurlu - Boğazkale İmat ve Camili köyüne azimet ve Cüma günü avdet edecektir.

Vali Arif Beyfendi

TAKDİR EDİLDİLER

Değerli Valimiz Arif Hikmet Beyfendi, sayim defterlerinin muntazaman yazılmasından, kayit ve tesbit işinin vaktinde bitirilmesinden ve bu suretle fazla hayvan tahakkuk ettirilerek Hazine varidatının artmasında gösterdikleri büyük alâkadan dolayı Yüksek Maliye Vekâleti makamınca takdirname ile taltif buyurulmuşlardır.

Kıymetli Valimize tebriklerimizi arz eyleriz.

Eşkıya ile musademe ve bir jandarma onbaşısının şehadeti

Üç ay evvel Çorum hapisanesini delerek kaçan ve olvakitten beri arkaları bırakılmıyarak kovalanmakta bulunan Kara Haydar oğullarından kürt Memu ve Hacı oğlu Çöllo ve bunlarla birleşen eski şakavet arkadaşlarından Çiçek dağının Acı köyünden Kozan oğlu Mısto ve Sungurlunun Sarı Soku köyünden Ali oğlu Alonun Yozgat vilâyetine bağlı Salmanlı Nahiyesinin Damlacık kaya ve diğer adı Kale köyü yakinindeki aşılmaz kayalıklarla çevrili ve içinde bir çok mağaraları bulunan Başkuş dağında gizlendikleri haber alınarak, Sungurlu jandarma bölük Kumandanı Yüzbaşı Feyzi beyin idaresi altında; Çorum ve Sungurlu bölüklerinden tertip edilen jandarma müfrezesi tarafından 6 - 8 - 934 sabahı yukarıda ismi gecen dağ çevrilmiş ve bu çevirme hareketine Yozgat jandarma alayının o mıntaka kara kollarında bulunan iki onbaşı idarasindeki altı kişilik jandarma kuvveti de iştirâk etmiş idi.

Böylece alınan tertibat üzerine tam saat 12 raddelerinde taramaya başlanmış idi. Her taraftan jandarma kuvvetlerinin yanaşmakta olduğunu haber alan ve gören şakiler ateş açmış ve bütün şiddetile müsademe başlamış olduğu bir sırada eşkıyanın sığındıkları bir mağaraya yanaşmak isteyen ve taramada öncülük vazifesini üzerine alan Sungurlu bölüğünden süvari onbaşısı Tokatlı Mehmet efendi, şakilerin mağaradan attıkları kurşunlardan birisinin tam kalbi üzerine isabet etmesinden heman orada şehit düşmüştür.

Mumaileyhin şehadetinden sonra da Çorum ve Sungurlu birleşik müfrezesi müsademeye aynı şiddetle devam etmiş ise de ortalığın kararması ve Yozgattan istenilen yardımcı kuvvetin vaktinde yetişememesi yüzünden şakiler ablukanın önce Yozgat müfrezesi tarafından tutulan orman tarafını açık bularak savuşmuşlardır. Bununla beraber müfrezemiz takibatına devam etmektedir.

Merasim Heyeti

Eşkıya ile yapılan müsademede Damlacık Kaya köyü civarında şehiden vefat ederek cenazesi Yozgat vilâyet merkezine nakledilmiş olan Sungurlu jandarma süvari bölüğü onbaşılarından Tokatlı Mehmet efendinin cenaze merasiminde hazır bulunmak üzere Vali vekili Baha beyfendi ile Belediye Reisi Baha ve jandarma Alay Kumandanı Niyazi ve Bozdağan oğlu İsmail beylerden mürekkep bir heyet Yozgada azimetle cenaze merasimine iştirak ederek avdet eylemişlerdir.

Türk Dili

Tetkik cemiyeti ikinci kurultayı

Kurultay Ağustosun on sekizinci cümartesi günü Dolma bahçe Sarayında toplanacaktır.

Kurultay müzakerelerini dinlemek için Halk evi salonundaki radyo hazırlanmıştır.

Kurultayın iki seneden beri hazırlıklı bulunduğuna göre verimi nin daha büyük ve kıymetli olacağını umuyoruz.

Müzakereleri Halk evi salonunda dinlemek için herkes gelebilecektir.

Tapu Umumi Müdürü Cemal Bey

Vilâyet merkezinde yapılmakta olan tahrir işlerini teftiş etmek ve Sicil teşkilâtı esasını kurmak üzere dünki gün Çankırıdan şehrimize gelmişlerdir.

Gelenler

Sorgun kazası kaymakamı iken Havza kaymakamlığına tahvil buyrulmuş olan Şevket bey yeni memuriyeti başına gitmek üzere şehrimize gelmiştir.

Çorum Ziraat bank şubesi müdürlüğüne tayin buyrulmuş olan Adapazarı Ziraat bank müdürü İbrahim Zülfikar bey bu hafta zarfında gelerek işe başlamıştır. Hoş geldin der ve muvaffakiyetler dileriz.

Elâzizliler trene kavuştu

Ağıstosun onuncu günü Elâzizde şimendifer yolunun açılma merasimi yapıldı.

Bu yüzden Elâzizliler sevinç içinde bayram yapıyorlar.

Elâziz halkını kutlular ve bu büyük eserin Türkiyenin her tarafında yapılmasını diler ve bekleriz.

Sanayici !

29 Birinci Teşrinde Ankarada açılacak Sanayi sergisine iştirak et. Müracaat müddeti 1 Eylûlda bitiyor.

Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti

Tarih tetkikleri :

Çorum Şairleri

Yusuf Bahri (II)

Yazan: Çorum Halkevi Dil, Tarih, Edebiyat şubesi komite ve konferans kolu azalarından Muallim Rifat Rami

— Her hakkı mahfuzdur —

— 16 —

Yusuf Bahri Amasyanın Vezir köprü kasabasından Sarı imam oğullarından Mehmet efendinin oğlu olup Vezirköprüde doğmuştur. Tahsilini Amasyada akaide kadar şehid müftiden, diğer kısmını da İstanbulda Erzincanlı Müfti oğullarından Abdürrahim efendi oğlu Seyit Mehmet Sadık efendiden okumuştur. İstanbuldan icazet aldıktan sonra tahsilini temamlamak için Mısra giderek Camiül'ezherde hadis bilginlerinden « İhyail'ulûm » ve « Kamusu arabi » yi şerh eden şeyh Murtaza efendiden hadis tahsil etmiştir. Tahsilini bitirdikten sonra (1201) de Çoruma gelerek Seydim oğlu ailesinden evlenmiş ve bu suretle yerleşmiştir.

Şimdiki İstiklâl ilk mektebinin bulunduğu mevkideki Süleyman Feyzi Tevkii paşa (1) medresesinde müderrislik ve kütüphane memurluğu yapmıştır. O sırada Yozgatta hüküm süren Çapan oğlu (2) hocayı çok severdi. ara sıra Yozgada davet ederek musahabeler ve latifeli münakaşalar yaparlardı. Halk arasında halâ bu latifeler Çorumda söylenmektedir. Merhum kuvvetli bir hadis bilgeni idi. « Şifai şerif şerhi » üzerine « Ataülfeyyaz» adlı basılmamış bir eseri Çorum Milli kütüphanesinin kütük defterinin 363 - 68 sayısında kayitlidir. (3) Bu kitabın hem te'lifi hem de yazısı kendisinindir.

Osmanlı müelliflerine nazaran « Dürrüttahrir » ve « Hey'eti atika ve usulü irtifaa» yani biri kozmoğrafya hakkında diğeri edebiyat hakkında iki eseri daha vardır. Fakat bu kitapların nerede olduğu anlaşılamadı. Yusuf Bahri evvela hadis bilgeni ikinci derecede bir şairdir.

1244 Hicrî tarihinde Çorumda ölmüş ve Hıdırlıkta Suheybi Rumi civarındaki kabrine yatırılmıştır: Vasiyeti üzerine mezar taşının başına şöyle bir tarih yazılmıştır. « Hüvelbaki » « Vekebühüm basütün ziraayhi bilvasid » (4) merhum ve mağfurünleh Elhac Yusuf Bahri necahullahü min azabülbarî elköprüvî ruhiçün elfatiha Fi sene Z. 1245 .

Bu tarihten anlaşıldığına göre mezarı 1244 Zilhiccesinde yapılmıştır. Mezarın solunda şu beyit vardır. « Ya zairen bikabrî hel iteberte halî bilemsi küntü mislik gaden tasirü mislî » (5) sağında da şu beyit haline getirilen hadis vardır. « İza tahayyertüm filümur festainu min ehlilkubur » (6)

Derviş Hacı Mehmet paşa 1246 hicrî tarihinde merhuma bir türbe yaptırmıştır. Türbenin şimal yani kapu tarafındaki duvarın tışında Mehmet paşa tarafından yaptırıldığına dair bir mermer üzerinde şöyle manzum bir kitabe vardır. « Feyzı hakta noksan olamı haşa » «Sahibülhayrat DervişMehmet paşa» « Fi sene 1246 » (7)

Hicrî 1299 senesinde Bayburtlu Yusuf Ziyaeddin efendi Yusuf Bahri nin kabrini ziyaret ederek türbenin iç duvarlarına şu manzumeyi yazmıştır:

« Ne devlettir bu hake anda bir gevher nisar oldu »
« Cenabı Yusuf Bahriye bu mevki bir mezar oldu »
« Ne zat idi cemii ilmile mavsuf olup hatta »
« Dili paki bile esrarı haktan hissedar oldu »
« Bu rütbe ilmile çün cevher feşan olduğu zira »
« Cenabı paki ecramı kemalâta şiar oldu »
« Verirken şer'i dini Ahmede te'yidi mevfuru »
« Ecel damında mürgu canı aher dem şikâr oldu »
(8)
« Ziyaret eyle ey mü'min; dua kıl ruhunu şad et »
« Dualar ruhu mevtaya enisü yarı gar oldu (9) »
« Ziya sen de hulûs ile duayı afvi gufran et »
« Mücerret söyleyip sen etmemek insana âr oldu »
« Min yedülfakir ileyhi taalâ »
« Yusuf Ziyaeddin Bayburt »
« 1299 »

— Daha var —

(1) Süleyman Feyzi Tevkii paşa bir gürcüdür. İstanbulda tahsilini bitirerek devlet memurluğuna girdi. Reisülküttap ve sonra vezir derecesine yükseldi. Halepte valilik yaptı. Padişahın ferman ve nişan beratlarına padişahın imzasını yazdığı için bu unvan verildi. Paşanın siyasî tarihimize ait « Mektubatı salâtin ve muahedatı velferamin » sultanların mektupları muahedeler ve fermanlar adlı bu tarihi vardır. « Hüsnüssülûk fi beyanilmülûk » adlı hadisi erbain tercemesinin « Yıldız kütüphanesinde » ve « Risaletülmüfadile firredd alelmutezile » adlı bir eserinin de Edirnede ikinci Selim kütüphanesinde olduğu anlaşılmıştır. Çorumdaki kütüphanesinin yapılmasına teşvik eden Yusuf Bahridir. Paşanın buradaki kütüphanesinde Çorum Millî kütüphanesine devredilen Timsal ve Tibyan isminde bir kaç âyetin tefsirine ait bir kitapla bir de izhar şerhı mevcuttur.

Süleyman Feyzi paşanın kendi eserlerinin üzerinde şöyle bir mührü vardır:

« Vakafehu olâ ehlil'ulumidiniye »
« Erraci eltafı rabbül hafiye Süleyman »
« Feyzii tevkii Fi devletil aliyye »

Tanrının gizli vergilerini dileyen Süleyman Feyzi Tevkii devletaliyye ülkesindeki din bilginlerine vakfetti demektir.

(2) Çapan oğlu: Cebbar oğlundan galattır. Bu sülâleye Abdülcebbar oğlu derler.

(3) Osmanlı müellifleri bu kitabın Hacı Hasan paşa kütüphanesinde mevcut olduğunu kaydediyor ise de doğru değildir. Ahmet Feyzi efendi kütüphanesinden Millî kütüphaneye naklolunduğu Ahmet feyzi efendinin mührile sabittir.

(4) Kehif suresinde 18 inci âyetin ortadan bir parçasıdır. Türkçesi: « Köpekleri de dirseklerini kapunun eşiğine uzatmış olarak yatıyordu.» Hoca kendisini eshabı kehfin köpeğine teşbih ederek bu âyeti yazdırmıştır. Suheybi Rumî ve Kerebi Gaziyi eshabı kehfe ve kendisini kıtmire teşbih etmiştir.

(5) Türkçesi: ey kabrimi ziyaret eden zat benim halimden ibret aldınmı? dün ben sen gibi idim, yarın da sen ben gibi olacaksın.

(6) Siz bir şeyde tereddüt ettiğiniz zaman mezar ehlinden yardım dileyiniz.

(7) İzzet efendinin Çorum Millî kütüphanesinde mevcut Tezkere makamat namındaki eserde yazıldığına göre Derviş Mehmef paşa Yusuf Bahrinin talebesidir.

(8) gurada dört mısra okunamamıştır.

(9) Yarıgar: mağara dostu 12 inci tefrikamıza bakınız.

İrtibal

Bir senedenberi müptelâ olduğu felç hastalığından muztarip olup on gendenberi hastahğı ağırlaşarak yatmakta olduğu haber alınan Tütek zade Hacı Faif efendi geçen pazartesi günü vefat etmiş ve cenazesi dost ve akrabası ve galebelik bir halk kütlesi tarafından hanesinden kaldırılarak Ulu camia nakil ve orada namazı kılındıktan sonra büyük kabristanda hazırlanan kabrine defnedilmiştir.

Temiz yürekli ve saygılı bir zat olan Hacı Faik efendi merhuma Cenabı haktan rahmet diler ve keder gören ailesine taziyetlerimizi beyan ederiz.

Şöhretli bir dolandırıcı yakalandı

Geçenlerde Mehmet Kemal isminde bir genç şehrimize gelerek; kendisine Cümhuriyet Halk Fırkası Merkezi idaresi muhasibi ve Ankara Ziraat bankası Merkez memurluğu gibi sıfatlarını takınarak Ziraat bankasını ve banka memurlarından bir kaç kişi ile vilâyet fırka idare heyetinden Şevket beyi dolandırarak savuşmuş ve daha mühimce bir dolandırma teşebbüsünde iken Adanada yakayı ele vermiştir.

Haziranın son günlerinde Çoruma gelen Mehmet Kemal, C. H. Fırkasına uğrayarak kendisini idarei merkeziye muhasibi olduğunu ve Alacadaki bir miras davasını takip etmek üzere geldiğini ve bu işte kendisine yarımda bulunulması için Umumî Merkez idare heyetinden maruf bir zat tarafından Çorum Fırka Reisi Nuri beye hususî bir mektup getirdiğini ifade ve mektubu ibraz etmiştir.

Nuri beyin Bursada olduğu ve yardım icap ederse yapılabileceği Reis vekili Şevket bey tarafından kendisine söylenmiş ve bundan cüret alan Kemal harçlığı tükendiğinden parası gelinceye kadar beş lira verilmesini istemiş ve bu lira alarak savuşmuştur.

Ertesi gün esasen Çorumlu ve burada mezun bulunan Ziraat bank memurlarından Turan Ef. kendisinin Ankara ziraat bankası merkez memurlarından olduğuna inandırmış ve bu memurla ziraat bankasına giden mahîr dolandırıcı mektuplar ve bazı vesikalar da ibraz etmek suretile kendisine itimat temin ettikten sonra avdet ve ertesi günü tekrar bankaya uğrayarak Müdür vekili İhsan beyle görüşmüş ve maaşına mahsubu Ankaraya bildirilmek üzere 20 liranın verilmesi talebinde bulunmuş ve bu talebi bilâ tereddüt kabul edilerek tanzim edilen bir senetle banka veznesinden kendisine 20 lira verilmiştir.

Bundan başka banka memurlarından üçer beşer lira da koparmıştır. Bu kerre Çorum ziraat bankasından Karsa tahvil edilmiş olup Ankarava gitmekte olan Çorumlu Mehmet efendiye arkadaş olmuş ve ondan da Ankarada edenmek üzere onbeş lira dolandırmış ve Mehmet efendiyi Yozgatta bırakarak savuşmuş ve Adana yolunu tutmuştur.

Dolandırıcı Kemal Adanada parasız kalmış olmalı ki, orada pek koşlandığı Çorumla tekrar alâka eyda etmek istemiş, Çorumda en ticarî vaziyet ve hüviyetini eyice öğrendiği Çorum Fırka Reisi Nuri bey imzasile Adanadan Çorumdaki mağazasına çektiği bir telgrafla « Adanaya geldiğini ve kendisine acele 200 lira çıkarılmasını » bildirmiş ve Nuri beyin Adanaya gitmesi ihtimali olmadığından oraya para çıkarmak için düşünüldüğü bir sırada Ziraat bankasınca Kemalın dolandırıcılığı meydana çıkarak telgrafın da Kemal tarafından tertip edildiği neticesine varılmış ve derhal vaziyetten Cümhuriyet Müddeiumumiliği haberdar edilmiş ve Adana Cümhuriyet Müddeiumumiliğine bildirerek meşhur dolandırıcı Adanada tevkif olunmuştur.

San'atın ahlâkî rolü

İstanbul Üniversitesi edebiyat fakültesi Doçentlerinden Suut Kemalettin Bey tarafından.

Ekseriya sanat bir lüks, bir oyun, birnevi vakıt geçirme addolunur ; Halbuki sanat ve Ahlâk meselelerile meşğul olanlar bilirlerki sanat hayatta çok mühim bir rol , ahlâkî bir rol oynamaktadır. Sanat sayesindedir ki içine düştüğümüz adilikten, menfaatten temizleniriz. Kant diyorki :

« Güzel , her menfaatin harîcinde bir şeyi sevmek için bizi hazırlar; hasselere hitap eden mevzularda bile bütün mahsus cazibeden müstakil ve serbest bir haz bulmayı bize öğreterek, ani bir sıçrayış olmaksızın, hassaların cazibesinden itiyadı olan bir ahlâkî ahlâkaya geçmekliğimizi temin eder . » Güzeli seven kendilisinin fevkine çıkar, yükselir ve eşyaya amelî, ameli faidelerinden müstakil bir kıymet verir. Güzel bir şey karşısında ruh yükseldiğini duyar ; bu itibarla sanat bir hakiki maneviyat yıkıcısıdır. Ch. Blanc şöyle diyor :

« Bir şaheser önünde bulunduğum zaman , ruhumu onunla birleştirmek isterim. Eger buna kayık olmadığımı hissedersem bendeki hayranlık bir azap ve kaba inkılâp eder. Bütün adi fikirlerle alçaldığımı hissederim . Bu taktirde kendime geldiğim zaman , güzelliğin neşrettiği o kesin ışıkta kendisini bana gösteren cekeleri varlığımdan silmek için gayret ederim . « Keza ondokuzuncu asrın maruf İngiliz filosofu Stuart mill buna yakın bir fikirde bulunuyor. »

« Bir cerrah zehniyetile değil fakat onunla hakikî bir surette uğraşıldığı zaman sanat mefkûresi bir güzellik fikrini temadi ettirir. Bu telâkki bizi kendimizde ve eserlerimizdeki kusurlardan asla memnun olmamaya , mümkün olduğu kadar her yaptığımız şeyi ve her şeyin fevkinde seciye ve hayatımızı mefkûreleştirmeğe bizi sevkeder . » Demekki (Güzel) in temaşası varlığı , içinde sıkıştırdığı ihtiraslardan , zaman ve mekân çerçevelerinden azat ediyor , ruhanileştiriyor .

O , basit bir vakit geçirme addedilse bile, insanları kaba vakit geçirmelerden, haşin ve manasız oyunlardan vikaye edebilir .

Büyük Fransız İçtimaiyatçısı Emile Durkheim'in dediği gibi : « Sanat oyunun asıl şeklidir. Otesir ve faaliyetini insanların boş ve işsiz zamanlarına kadar uzatarak bunları kendine mahsus seciye ile damğalayan bir ahlâk nümunesidir . »

İnsan zevke muhtaçtır . Sanatta ve tabiatın hasbî temaşasında her nevi neşelerle lezzet duyan kimseler amiyane şöhretlerin cazibesinden daha kolaylıkla kurtulabilirler .

Ahlâkî hayatın esasi hasbiliktir . İşte sanat bizi hasbiliğe alıştırarak varlığımızı hodbinlik çenberlerinden kurtarır ve ruhumuzda bir nevi diğer kâmlık tesiz eder . Yeni hisler , yeni fikirler getirerek dar mevcudiyetimizi genişletir . En sefil hayata renk ve mana verir . Mahlukat ve eşyaya karşı derinbir cazibe uyandırır .

İnsanın bedbin olmağa hakkı yoktur. Bedbin olanlar hayatı sevmeyenler, onu çirkin ve manasız bulanlardır . Halbuki sanat ihtiva ettiği bütün şubelerle bize hayatı tanıtır , onun sezilmedik güzelliklerini , inceliklerini gösterir . Joseph Cond'ı okuyan denizin bütün haşmetini , ulviyetini anlar ve denizi o zamana kadar sevmediği bir aşkla sever . Balzac gibi büyük sanatkârlar beşer ruhundaki ulvî köşeleri göstererek insanları ,insanlara sevdirmiştir .

Her sanat eseri, her sanatkâr bize hayattan yeni bir şey duyurur, tabiattan gizli bir şey getirir.

Klasiklere göre dağlar, göller manasız ve çirkindi . Romantizmin yarattığı sanat eserleri bütün bir nesle dağları ve gölleri sevdirdi . Sanatkâr gözile mahlukat ve eşyanın orijinal cazibesini taktir eden, anlayan kimse tabiata karşi minnettardır . Hayatı, tabiatı; insanları hakkile tanıtan ve sevdiren sanat şüphesizki en feyizli saadet mektebidir .

Sanat , fertlere tahaddüsî bir surette kültür vererek onları mânen yükseltmekle kalmaz aynı zamanda fertleri bir birine yaklaştırır , ruhlarında sağlam bir bağlılık tesis eder . Aynı sanat eserini sevenler birbirlerine gayri ihtiyari olarak ruhan bağlanırlar .

Sanat en küçüğünden en büyüğüne kadar müteaddit içtimaî grup azalarını birleştiren kuvvetlerden birisidir . Bundan maada sanat eseri mensup olduğu milletin damğasını taşır . Milli hayatı, millî şuuru, millî emeli ifade ederek aynı vatanın bütün evlâtlarını berleştirmeğe yardım eder . Fakat sanat aynı vatanın fertlerini birbirine yaklaştırmakla kalmaz, tesiri hudutları geçer. Milletleri de birbirine yaklaştıra bilir . Sanat bütün insanlar tarafından anlaşılabilen alemşümul bir lisandır . Hele musiki gibi zekâdan ziyade hisse hitap eden sanat , sayısız dillerle konuşur .

Bunun içindir ki Büyük Türk İnkilâbı güzel sanata , sanat harsına büyük bir ehemmiyet vermiş ve inkılâp maarifi Avrupaya musiki, resim , heykeltıraşlık tahsili için bir çok gençler göndermiştir.

Askerlikte , kahramanlıkta , yüksek kalplilikte kendisini dünyaya tanıtan Büyük Türk Milleti, ilim ve sanat sahasında da kendisini tanıtmağa başladı .

LÜZUMSUZ GÜNEŞ BANYOSUNUN FELÂKETLERİ

İstanbul Üniversitesi Doçentlerinden Dr. A. Süheyl bey tarafından .

Bizim memlekette güneş banyoları mektepliler ve genç kızlar arasında adeta bir moda hükmünü almıştır. Kendi bünyelerinin mukavemet derecelerini bilmeden atıldıkları bu tehlike bazan fena neticeler vermektedir. Güneş banyosu diye bir usulü sıhhî vardır. Fakat bunun ilk çıktığı zamanlarda ki genişliği kalmamıştır. Şimdi daha mahdut bir sahaya inhisar etmektedir. Zira şimdiye kadar güneş banyosu yüzünden görülen felâketler pek çoktur. Aklına gelen güneş banyosu yapıyor. Görülen en büyük felâketlerden biri de böyle usulsuz güneş banyoları yapıldıktan akciğer vereminin başlamasıdır. Hatta başka bir şekli maraziye sebep oluyor. Yani başka uzuvlara intişara bile sebep oluyor. Güneş banyosu bir hekimin tevsiyesile ve göstereceği usulde yapılmalıdır. Nitekim hava pek sıcak ve sıcağın çok hüküm sürdüğü bir saatte olmamak şartile sırf güneşle ve onun inikâs eden şuaile tedavi usulleri ve sanatoryomlar mevcuttur. Burada güneşten sırf bazı kemik tüberkülozü gibi vakalarda hekimin göstereceği müddette büyük istifadeler edilmektedir. Bu bir usulü tedavidir. Zevk için yapılmamaktadır.

Denize girmenin sıhhî şeraitinden biri de banyo esnasında yorulmamak ve azamî yarım saatten fazla kalmamaktır. Deniz banyolarından asıl edilecek istifade de budur. Yoksa saatlerce denizde yorulup bu bünyevî mukavemetin azaldığı zamanları da güneşin çok şiddetli bir anında kumlar üzerinde fena bir aksülâmel yaparak geçirmek adeta büyük bir tehlikeye atılmak demektir. Hele yorgun iken bu usulü tedaviden çekinmek çok lâzımdır. Zira yorgunluk esnasında beden mukavemeti muvakkat bile olsa kırılmış demektir.

Yazın güneşten istifade etmek için hafif elbiseler giyinmek ve sabah serinliğinde güneşte bir az yürümek maksada kâfidir. Bundan edilecek istifade daha çoktur. İnsanı yormıyacak ve rahatsızlık vermiyecek bir usul en tabiî ve muvafık bir tarzı hareket demektir. Sırf zevk suretinde yapılacak banyoya girip çıkarken ve giyinirken güneşin vücuda aksi kâfi ve muvafıktır. Bu ufak tenbihten vücut büyük bir zindeği ve ruhta büyük bir şetaret husule getirir. Bu gibi banyolardan edilecek en büyük istifade de bu zindegi ve neşedir.

Kazanç Vergisi Kanunu

Kanun No : 2395 Kabul tarihi : 22 - 3 - 1934

—723 Numaralı nushadan artan —

Kararların tasdik ve bozulma halleri

Madde 70 - Temyiz komisyonları tarh ve tahakkuk muamelelerinin kanuna uygun olup olmadığına, tarhedilen vergi miktarına itiraz edilmiş ise mevcut vesikalardan ve icabında mahallinden sorarak alacağı malûmattan hasıl edeceği kanaatlere göre kararını verir. Temyiz komisyonları bozdukları kararların bozulma sebeplerini gösterirler. Kararlarını işe ait evrak ile beraber mahalli itiraz komisyonuna iade ederler. Bu komisyonlar resen nihai kararlar da verebilirler. Bozma kararlarının mükellefe tebliği lâzımdır. Bu tebliğe karşı mükellefin on gün zarfında bir diyeceği varsa itiraz komisyonuna bildirir. İtiraz komisyonları bozma kararına tebaiyetle bozma muamelelerini temyiz kararı dairesinde tamamlar ve evrakı yeniden temyiz komisyonuna gönderir.

Temyiz komisyonlarının nihai kararları üzerine vergi kat'ileşir. Bu kararlar alâkalılara tebliğ edilmek üzere vilâyetlerde varidat müdürlerine ve kazalarda mahallinin en büyük malmemuruna gönderilir.

Sonradan verilecek itiraznameler

Madde 71 - Gerek mükellef ve gerek malmemurları itiraz ve temyiz komisyonlarınca itiraz ve temyiz hakkında birinci itirazlarına ilaveten ve evvelki itirazlarını tamamlamak üzere yeniden itiraz-name verebilirler. Komisyonlarca bu suretle birinci itiraznameyi tamamlıyan itiraznamede ve müdafaalarda yazılı hususlar reddedilmeksizin karar verilecek olursa bu gibi kararlar dahi temyiz komisyonlarınca bozulur.

İcranın tehiri

Madde 72 - Temyiz komisyonları, itiraz komisyonlarınca verilmiş olan kararların icrasını tahsilinin tehiri istenilen vergi miktarınca para veya Hazine bonusu ve tahvilâtı veya banka mektubu teminat gösterilmek şartile - tehir edebilirler.

Bu gibi tehir talepleri her işe tercihan karar altına alınır.

YEDİNCİ BAP

Vergi ve cezaların tahsili

FASIL : 1

Tahsilât

Taksitler

Madde 73 - Bu kanun mucibince tahakkuk ettirilen vergiler, biri haziran diğeri birinci kânun aylarında olmak üzere iki taksitte tahsil olunur.

Hususî hükümler

Madde 74 - Aşağıda yazılı mükelleflerden vergi şu suretle tahsil olunur:

A) Anonim, eshamlı komandit ve kazanç dağıtan kooperatif ve limitet şirketlerde, her hisseye düşen vergi, hissedarlara tevzi sırasında mahsup edilmek üzere bilânçonun heyeti umumiyede tasdikini müteakip bu şirketlerce hesap edilerek haziran ayı içinde şirketlerin bağlı oldukları varidat dairesine bildirilir ve ayni günde tediye olunur. İhtiyat akçaları ve provizyonların vergiye tabi tutulmaları halinde de aynı suretle muamele olunur. Umumî, hususî ve mülhak bütçeli daire ve müesseselerle menafii umumiyeye hadim cemiyetlere ait olup ticarî gaye takip eden müesseselerin vergileri, blânçolarını vermek üzere Maliye Vekâletince tayin olunan müddetin bitmesinden itibaren, on beş gün içinde toptan tahsil olunur.

— Sonuvar —

İskilip Kaymakamlığından

Bayatta mevcut ilk mektep binasının üstüne bir kat daha ilâve suretile ikinci bir katın ahşap olarak inşası ve keşif namesinde gösterildiği veçhile birinci katta yapılacak tadilât 25 - 7 - 934 tarihinden itibaren (21) gün müddetle ve artırma , eksiltme ve ihale kanunu mucibince açık eksiltmeğe konmuştur . Talip olanların ihle günü olan 17 - 8 - 934 pazartesi günü saat 15 de Bayat köy konağında ihtiyar heyeti salonunda hazır bulunmaları ve bedeli keşif olan liranın teminat akçasını daha evvel Bayat veznesine yatırmaları ve fazla izahat almak isteyenlerin kazada tahrirat kalemine ve Bayatta ihtiyar heyetine müracaat etmeleri ilân olunur.

***

Bayatta yapılacak aygır deposunun inşaası 25 - 7 - 934 tarihinden itibaren 21 gün müddetle artırma, eksiltme, ihale kanunu mucibince açık eksiltmeğe konmuştur. Talip olanların ihale günü olan 17 - 8 - 934 pazartesi günü saat 15 de Bayat köy konağında ihtiyar heyeti salonunda hazır bulunmaları ve bedeli keşif olan liranın teminat akçasını daha evvel Bayat vezesine yatırmaları ve fazla izahat almak isteyenlerin kazada tahrirat kalemine ve Bayatta ihtiyar heyetine müracaat eylemeleri ilân olunur.

Vilâyet yüksek makamından

Konya vilâyetinin Sultaniye kazasının adı İcara Vekilleri hey'etinin 19 - 7 - 1934 tarih ve 1062-2 sayılı kararnamesile « Karapınar » olarak değiştirildiği Dahiliye Vekâleti Celilesinden bildirilmiştir .

Hususî Muhasebe Müdürlüğünden

İdarei hususiyeye ait olup Mecidözünde kâin figani hamamının tarihi ihaleden itibaren mayıs 938 gayesine kadar olan icarı 30 temmuz 934 tarihinden itibaren 20 gün müddetle müzayedeye vazedildiginden teliplerin şeraiti müzayedeyi anlamak üzere Encümeni vilâyet kalemine veya mahalli hususi muhasebe memurluğuna müracaatları ilân olunur.

Ç. C. Müddei Umumiliğinden

Depo hapsanesinin 2400 küsur lira bedeli keşifli tamiratı için ikinci temditte de talip zühür etmemiş, münakasa ve müzayede kanununun 18 inci maddesinin C. bendinin son fıkrası mucibince münakasanın 1 - 8 - 934 den itibaren bir ay müddetle ve pazarlık suretile devamına komisyonca karar verilmiş olduğundan keyfiyet ilân olunur.

Çorum K. S. M. Mektebi Müdürlüğünden

Talebe elbiselik kumaşı	150 metro
» paltoluk »	40 »
Hademe elbise ve paltoluk kumaşı	44 »
Talebe kostümü imaliyesi	50 takım
» paltosu »	20 adet
Hademe elbise ve paltosu imaliyesi	10 takım
Fotin	50 çift
Terlik	50 »
Yün çorap	150 »
Tire çorap	150 »
Don	150 adet
Firenk gömleği	150 »
Ten fanilâsı	150 »
Yün »	100 »
Yüz havlusu	100 »
Mendil	200 »

Küçük Sıhhat Memurları mektebinin ihtiyacı olan yukarıda cinsi ve miktarı yazılı (13 kalem melbusat) 1 - 8 - 934 tarihinden itibaren 20 gün müddetle açık eksiltmeğe konulmuştur. İsteklilerin şartları anlamak için mektep idaresine ve ihale günü olan 20 - 8 - 934 pazar günü saat onbeşte sıhhat dairesine müracaatları.

Ülkü

Gençliğe inkılâp klavuzluğu yapan bu güzel mecmuanın öğmeğe değer yazılarla bezenmiş olan on sekizinci sayısı da çıkarılmıştır. Okunmasını tavsiye ederiz.

Askeri Satınalma Komisyonundan

Çorum garnizonunun ihtiyacı olan 495000 kilo kuru odun açık olarak 12 - 8 - 934 tarihinden itibaren münakasaya konuldu. İhale tarihi 1 - 9 - 934 günü saat 1 dedir. Muvakkat teminatı 371 liradır şerait ve evsafı öğrenmek isteyenler her gün komisiyona müracaat edebilirler. Taliplerin yevmi mezkûrde komisiyonumuza müracaatları ilân olunur.

***

Çorum garnizonunun ihtiyacı olan 34000 kilo bulgur açık olarak münakasaya konuldu. İhalesi 4 - 9-934 saat 18 dedir. Muvakkat teminatı 178 liradır. Evsaf ve şerait diğer garnizonların aynıdır. Taliplerin komisyonumuza müracaatları ilân olunur.

***

Çorum garnizonunun ihtiyacı olan 27000 kilo kuru fasulya açık olarak münakasaya konldu. İhale 4 - 9- 934 saat 17 dedir. Muvakkat teminatı 75 liradır. Evsaf ve şeraiti diğer garnizonların aynıdır. Taliplerin komisyonumuza müracaatları ilân olunur.

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işler için Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 100 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 - kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Haftası « « - 25 - «

Çorum Vilâyet Matbaası

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 725

ÇARŞAMBA

22 - Ağıstos - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Türk Dili Kurultayı

Ağıstosun 18 inci Cumartesi günü merasimle açıldı

Ankara : 19 (A. A.) - İkinci Türk Dili kurultayı, dün başta Reisi Cümhur Hazretleri olduğu halde Başvekil ile Vekillerin ve kalabalık bir dinleyici huzurunda Maarif Vekilinin bir nutku ile açılmıştır. Altı yüzden fazla muhtahhasın iştirak ettiği ikinci kurultayın açılış merasimine iştirak etmek üzere Reisi Cümhur Hz. leyinin içtima salonuna girişi bütün muhtahhaslar ve diğer hazır bulunan dinleyiciler tarafından ayakta ve çok uzun süren alkışlarla karşılanmış ve orkestranın çaldığı, kadın, erkek profesör Heyetinin iştirak ettiği istiklâl ve kurultay marşlarile karşılanmıştır.

Maarif Vekili Abidin Bey kurultayı açarken söylediği nutukta: Dünya tarihinin bütün dönümü noktalarını yaratan ve insan medeniyetinin ilk yapıcısı olan Türk miletinin kendi doğurduğu medeniyetlerin ilerlemelerinde yabancı bırakılması yüzünden Türk milletinin yüzlerce yıl az, daha hayatına bile mal olacak karanlıklar içinde kaldığını işaret edecek, demiştir ki; Türkün, ölüm uçurumu kenarına geldiği korkunç bir günde Tarih, kendini yaratan bu millete yeni ve yüksek bir baş bağışladı. Büyük kurtarıcımız varlığımızı uçurumdan kurtardı.

Maarif Vekili bundan sonra Türk milletinin büyük korucusu Gazi ile arasında ki anlaşmaya işaret ederek demiştirki, bu karşılıklı anlaşmanın neticesindeki, Büyük Şefin geniş, millî inkılap programında Türk dili ve Türk tarihi en ön sırada bulunuyor. Bir milletin bilgisizlik karanlıklarından bilgi ışıklarına çıka bilmesi, Her şeyden önce o millete öğretilecek şeylerin herkesin anlayabileceği öz bir dille yazılıp anlatılmasına bağlıdır. Vekil Bey, bundan sonra Türk milletini kurtarmak yolunda giriştiği büyük savaşta büyük Şefin türk milletine öz dili vermek için bütün Türkiye içinde Halk ağzından söz derlemek üzere yaptığı seferberliğin iki senelik neticelerini saymıştır. Buna nazaran yazı dilinde çok kullanılan yabancı sözlere öz Türkçe karşılık bulmak üzere yapılan dil anketinin ilk kısmında 126 bin derleme fişi ile 150 den fazla yazma ve basma kitap taranılarak « tarama dergisi» adında büyük bir eser ortaya konmuştur. İkinci dil kurultayının açılışı vesilesile kurultaya soviyet maarif komiserliğinden, soviyet alimi akademisinden, petrozrat âlim akademisinden kurultay hakkında hissiyatlarına ve muvaffakiyet temennilerini bildiren telğraflar gelmiştir.

Ankara : 21 (A. A.) - İkinci Türk Dili Kurultayı idare encümenleri dün öğleden evvel ayrı ayrı toplanarak Umumî kâtip İbrahim Necmi bey tarafından mesai şekli hakkında verilen izahatı dinlemişler ve reis, mazbata muharriri ve kâtiplerini seçmişlerdir. Öğleden sonra kurultay Başkan Kâzım Paşa Hazretlerinin riyasetinde ve Reisi Cümhur Hazretlerinin huzurile toplanmış ve dil cemiyeti umumî merkez heyeti azasından Naim Hazım bey, Türk dilinin sami diller ile münasebeti hakkındaki tezini izah etmiştir. Naim Hazım bey Türk medeniyetinin dünya medeniyetlerine maya ve Türk dilinin dünya dillerine kaynak olduğunu söyleyerek tezini izahata başlamıştır. Bu teze göre sami kavimler dillerini Türklerle münasebetlerinden sonra kuvvetlendirmişlerdir. Araplar tarihten önce ki zamanlarda da imparatorluğun devamı müddetince de dillerine kök olan kelimelerden çoklarını Türklerden almışlar, bunlara tasrif şekilleri vermişler ve bu günki arapçayı meydana getirmişlerdir. Naim Hazim Bey, bu tezinin isbat ve müdafaasından sonra Eskişehir Meb.usu Yusuf Ziya Bey Altay dillerile Türkçenin münasebeti hakkındaki tezini izah ve müdafaa eylemiştir.

Buğday satışında istekler

Ankara : 19 (A. A.) - Son vaziyet üzerine Beynelmilel buğday pazarlarında hararetli muameleler başlamış bulunması dolayısile Ziraat bankasına muhtelif memleketlerden bu satış hakkında külliyetli miktarlar üzerinden müracaatlar vaki olmaktadır. Yakında geniş mıkyasta satışlar yapılması beklenmektedir.

Sungurluda yol açılma merasimi

VE

Halk evinin Tarih tetkik seyahatı

Bir kaç aydanberi hazırlanan Halk evi, tarih tetkik seyahatına geçen perşembe günü başladı. Vilâyet Yüksek makamının emir ve delâletile kazalardan da iştirak arzusunda bulunanlar davet edilmişti. Buna, Çorum-Sungurlu şosasının bitmesi münasebetile yapılacak açılma merasimine, Sungurlu Belediyesinden davet edilen erkânı vilâyet de inzimam edince seyahat hey'etinin yekûnu yetmişi buldu. Birinci kafile çarşamba günü bir tenezzühle, ikinci kafile de perşembe günü kudretli Vali vekilimiz Baha bey efendinin reisliği ile tenezzüh ve kamyonlarla Sungurluya müteveccihen hareket etmişti. Hey'et, Halk evi azalarından başka Fırka, Belediye, Erkânı kükümet, Muallimler, Nafia memur ve müntesiplerile Cazeteciler ve bazı münevver gençler ve tüccarlardan teşekkül etmişti.

Davetliler meyanında kıymetli Osmancık Kaymakamı Niyazi Ferruh Bey ile değerli, genç hemşehrimiz Havza Kaymakamı Şevket Bey de bulunuyordu.

Otomobil kafilesi Çorumdan cenup ufkuna doğru bir şerit gibi uzanan yol üzerinde katar,

— Devamı üçüncü sayıfada —

Ergani Bakır Madeni

ÜÇÜNCÜ TERTİP İSTİKRAZ TAHVİLLERİ

Birinci (A), İkinci (B) serileri evvelce çıkarılmış ve kâmilen satılmış olan Ergani istikraz tahvillerinin üçüncü (C) serisi de bu ayın otuzuncu gününden itibaren satışa çıkarılacak ve Eylûlun otuzuncu günü nihayet verilecektir.

Üçüncü (C) serisinin dahi faiz ve ikramiyesi diğer serilerin temamile aynıdır. Kanunu mahsusu mucibince bu tahviller umumi ve mülhak bütçe ile idare olunan daireler ve müesseselerce, vilâyet Hususî idareleri ve Belediyelerce yapılacak müzayede, münakasa ve mukavelelerde teminat olarak ve hazinece satılmış ve satılacak olan millî emlâk bedellerinin tediyesinde itibarî kıymetleri üzerinden başa baş kabul olunur.

Tahvil ve koponları ile tediyelerine müteallik evrak ve senetler faiz ve ikramiyeler ve diğer muameleler istikrazın temamen itfasına kadar her türlü rüsum ve vergiden muaftır.

Her sınıf halk ve herkes için çok faydalı olan tahvillerin gününde tedarik edilmek üzere şimdiden hazırlanılmasını göz önüne kor ve son fırsatın da kaçırılmamasını tavsiye ederiz.

Gelenler

Mecidözü kazası Kaymakamlığına tayin buyrulan Fazıl ve Sungurlu Kaymakamlığına tayin buyrulan İhsan beyler kaza merkezlerine gelerek yeni işlerine başlamışlardır.

Vilâyet Orman mıntaka müdürlüğüne tayin buyrulmuş olan Nâzım bey Çarşamba günü akşamı şehrimize gelerek yeni işine başlamıştır.

Kaymakam beylerle yeni orman müdürümüze hoş geldiniz der ve muvaffakıyetler dileriz.

Orta mektep

Çorum Orta mektebi, kayit ve kabul işine Ağıstosun yirminci gününden itibaren başlamıştır. Kayit ve kabul muamelesi bu ayın nihayetine değin devam edeceği haber alınmıştır.

Sanayici :

Cümhuriyet bayramında Ankara yeni sergi evinde açılacak sanayi sergisine iştirak etmek şerefli bir vazifedir. Şimdiden yerini ayırt.

Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti

Kültür inkılâbımız

İstanbul Üniversitesi Tıp fekültesi Ordinaryusu Dr. Neşet Ömer Bey tarafından.

Büyük Reisimiz Gazi H.z. ler, Cümhuriyetin onuncu yıl dönümünde irat buyurdukları tarihî hitabede millete en büyük hedef olarak millî kültür ülküsünü tayin buyurmuşlardı. Bu makalede Büyük dahinin mevzu olarak işaret ettikleri bu büyük meseleyi seçtim.

Büyük Gazinin emsalsız bir icaz ile ifade ve emir buyurdukları büyük ve şumullü hakikatler böyle kısa bir makale çerçevesine değil, büyük ciltlerin hacmine bile sığmaktan çok uzaktır.

Ancak düşünüldükçe şumulü ve chemmiyeti artan ve anlaşılan bu muazzam direktiflerin milletimiz için ne derece hayatî bir mahiyette olduğunu anlamak ve anlatmak maksadile millî kültürümüzün geçirdiği derin inkılâp safhalarını burada hatırlatacağım.

Gazi inkılâbı, Kültür inkılâbı bütün hızını esil ırkımızın mayasında gömülü yüksek karakterden alan Türklüğün yeni bir uyanışıdır. Beşeriyetin en eski ve en asrî ırkı olan Türkler, kültürleri sayesinde bütün insanlığa medeniyet getirmişler ve dünyanın hemen her köşesinde muhtelif içtimaî teşekküller kurarak cihanşümul hükümetler, devletler vücude getirmişler, yer yer büyük medeniyetler inkişaf ettirmişlerdir.

Meşhur Alman mütefekkiri Herder'in izah ettiği gibi, beşeriyeti boğuşarak yaşamaktan ibaret behimî bir hayattan çıkarıp, hayvanları ehlileştirerek ve bu suretle yer yüzünü süsleyen canlı mahluklar üzerinde insanın hakimiyetini temin ederek kültürün ilk safhasını kuran ecdadımızdır ki: İkinci merhalede işine yarayacak nebatların verimini tanzim etmek suretile toprağını da beşeriyetin nefine rametmek yolunu bulmuştur.

İşte binlerce ve binlerce yıl evvel, ve dünya yüzünde yayılı bütün beşerî ırkların hepsinden önce yer yüzünün bütün varlıkları üzerinde beşer tahakkümünü kuran, Orta Asya sekenesini, öz cetlerimiz tabiatın zoru ve kevnî inkılâplar sevki ile öz yurtlarından dünyanın dört bucağına yaptıkları akınlar sayesindedir ki telli alâtı musikiye varıncaya kadar ilk insanlık kültürünü, cihanın diğer beşerî ırklarına da ulaştırmağa muvaffak olmuşlar, Şarkta, Çin, cenupta Hint medeniyetlerinin tohumlarını atmışlar, Elcezirede Sümer, Filistin yolile Afrikaya akan kabileler, Mısır, Anadoluya gelenler Eti, Akdeniz kıyılarına gelenler Eğe, eski Yunan, yine Anadoludan deniz yolile gelen Etrüskler Roma medeniyetlerinin temellerini kurmuşlardır, Velhasıl tarihten evvelki devirlerden başlıyarak İlk zamanda ve Orta zamanda dünyanın muhtelif sahalarında büyük ve şanlı medeniyetler kuran ve insanlığın ilerlemesinde ön ayak olan büyük milletimizin şeref dolu tarihinden burada hatta en umumî hatları ile bahsetmeğe imkân yoktur.

Onyedinci asra kadar binlerce yıl bütün beşeriyetin önünde yürüyen milletimiz, o devirden sonra, burada izahına lüzum görmediğimiz muhtelif âmiller tesirile korkunç bir inhitat uçurumuna yuvarlanmağa başladı. Büyük Gazimizin en muhteşem bir zaferle tetviç ettiği son kurtuluş savaşına kadar devam eden bu inhitat devresinin son safhalarını hatırlayacak olanlar aranızda az değildir.

Maddeten ve manen parçalanmış bir memlekette müstakil bir yurt yaratan Dahi Reisimiz, yalnız askerî ve siyasî bir zaferle Türklüğü, Türklüğün istikbalini kurtarmak kabil olmadığını herkesten çok evvel ve çok iyi anlamıştır. Bunun için, memleketi asırlardanberi felâketten felâkete sürükliyen zararlı müessiseleri biri biri ardınca yıkıp temizlemek gibi içtimaî zaferlerle de Türk milletinin kurtuluşunu temin etti.

Saltanat ve hilâfetin kaldırılması, din ile devletin ayrılması, kıyafet değişmesi, kadın hukukunun tanınması gibi muazzam inkılâplarımızla kuvvetlenen Türkiye Cümhuriyeti, Büyük yaratıcısının rehberliği altında, orta zaman bağlarından kurtuldu, muasır bir devlet olarak bütün dünyada lâyık olduğu şerefli mevkii aldı. Yalnız birer kelime ile işaret edip geçtiğim bu büyük inkılâpların hepsi ayrı, ayrı uzun ve derin ilmî tahlillere mevzu teşkil edecek meselelerdir. Başka milletlerin uzun asırlar büyük mücadeleler ile başarabildikleri bu inkılâpları, Türk Milleti, candan bağlı olduğu dahi kurtarıcısı sayesinde; tarihte misli görülmemiş bir süratle ve tam muvaffakiyetle yapmıştır. Yukarda arzettiğim gibi bu meselelerden maalesef bahsedemiyeceğim; yalnız büyük Gazinin bu siyasî ve içtimaî inkılâpları en tam şekilde tamamlayan kültür inkılâbından, yani alfabe, tarih ve dil inkılâplarının neticelerinden bahsetmek isterim.

Millî dilimizin bünyesine asla uymayan iptidaî bir alfabe dokuz yüz sene dilimize hâkim olarak kalmıştı. On dokuzuncu asırda Garp medeniyeti ile münasebetimiz daha ziyade sıklaşınca arap harflerinin kifayetsizliği anlaşılır gibi oldu. Fakat harflerimizin hiç bir zaman nasıl düzülmesi lâzımgeleceği bir türlü kestirilemiyordu. Hepinizin hatırlarında olduğu gibi büyük ve derin alfabe inkılâbı büyük Dahinin iradesile bir mucize gibi tahakkuk etti, ve bununla adeta Türk milleti eski bir medeniyet dairesinden çıkıp yeni bir medeniyet içine girdi. Orta zamanın yirminci asra kadar gelen ananeleri kırıldı, adeta bu yeni alfabe millî kültür uyanışımızda bir esas ve temel teşkil etti. Bundan başka alfabe inkılâbı, dilimizdeki yabancı sözlerin temizlenmesi lüzumunu gösterdi. Bilgi dilimiz yeni baştan teşekkül etmeğe başladı.

Büyük Şef, alfabe inkılâbından sonra yine büyük kültür inkılâplarından birini teşkil eden millî tarih inkılâbını yarattı. Tarih inkılâbı, bize millî tarihimizin derinliğini ve bu zamana kadar yanlış ve pek zararlı telkin altında kaldığımızı anlattı. Tarih inkılâbı bize benliğimizi öğretti. Bu inkılâp Türk milletini binlerce senelik mazisine kavuşturdu. Türk milletinin her ferdi dünyanın dört köşesinde devletler kurarak hükümran olmuş asil bir milletin çocukları olduğunu iftiharla anladı. Yeni tarih kitapları yapıldı. Tarih hocalarımıza bu inkılâbın mahiyeti, hedefi, ruhu anlatıldı. Velhasıl büyük yol göstericimiz her şeyde olduğu gibi bu inkılâpta da, tarihte de Türk milletinin ilk hocası oldu. Millî tarihini kendi görüş köşesinden görmiyenler ne kadar müstakil olursa olsunlar, manevî cihetten asla hür sayılmazlar; çünki millî kültürün kaynağı millî tarihtir.

Asırlarca millî kültür kaynağından uzak kalmış olan Türk dilinin millileşmesi ideali de yine o ülkü kaynağından, yine ondan doğdu. Dil inkılâbımız, ilimde, fikirlerin tekâmülünde, sanatta, zevkte, histe bir inkılâptır. Yarın saf Türk dilile düşünecek ve yazacak olan çocuklarımız artık eski tefekkür tarzından, eski mantıktan ebediyyen kurtulacaklardır. Dil inkılâbı ve dil inkılâbının merbut olduğu kültür inkılâbı sayesinde milletimiz, Türk ruhunu, Türk dehasını isbat edecek olan millî bir sanat yaratmağa ve ilmin terakkisine yardım edecek bir kabiliyet göstermeğe muvaffak olacaktır.

Yalnız üç büyük kısmına temas ettiğim kültür inkılâpları sayesinde millî hayatın her tarafında gözümüze çarpan siyasî, içtimaî, iktisadî inkılaplar da kuvvet bulmuştur. Çükü kültür inkılâbı, ruhta, fikirde, ahlâkta kuvvetini gösteren derin bir inkılâptır. Velhasıl, kültür inkılâbı hakikî bir türk uyanışı; Türk rönesansı başlangıcından başka bir şey değildir. On onbeş yıl gibi, bir milletin tarihinde bir an bile denilemiyecek kadar kısa bir zaman zarfında tahakkuk ettirilen kültür inkılâbımız hakkındaki bu izahat, bu inkılâbın istikbalde Türk milleti için ilimde ve sanatta ne parlak bir inkişaf temin edeceğini anlatmıştır, sanırım. Yalnız Türk milleti için değil, hatta bütün beşeriyet için bunun ne mesut neticeler vereceğini, şimdi Büyük Gazimizin dilinden dinleyelim: « Çünkü: Türk milletinin yürümekte olduğu terakki ve medeniyet yolunda elinde ve kafasında tuttuğu meşale müsbet ilimdir.

Yüksek bir insan cemiyeti olan Türk milletinin tarihi vasfı da güzel sanatları sevmek, oda yükselmektedir. Bunun içindir ki: milletimizin yüsek karekterlerini, yorulmaz çalışkanlığını, fikir ve zekâsını, ilme bağlılığını, güzel sanatlara sevgisini ve millî duygusunu mütemadiyen her vasıta ve tedbirlerle besleyerek inkişaf ettirmek ülkümüzdür. Türk Milletine çok yaraşan bu ülkü onu bütün beşeriyette hakikî huzurun temini yolunda kendine düşen vazifeyi yapmakta muvaffak kılacaktır .. »

Kanun

Arazi Vergisi Kanununun muvakkat 3 üncü Maddesi yerine kaim olan kanun

Kanun No : 2567
Kabul tarihi : 4 - 7 - 1934
Neşri tarihi : 12 - 7 - 1934

Madde 1 - 27 haziran 1931 tarihve 1833 numaralı Arazi Vergisi Kanununun muvakkat 3 üncü maddesi yerine aşağıdaki madde konulmuştur.

1340 Senesile onu takip eden senelerde umumî tahriri yapılmış ve yeni rayiçlere göre kıymetleri biçilmiş olan cüzü tamlardaki arazinin 1934 malî senesinden itibaren tahrir kıymetlerinden yüzde 40 indirilerek bakıyesi, kıymet olarak defterlerine kaydedilir ve vergilere matrah tutulur.

Şu kadar ki 27 haziran 1931 tarih ve 1833 numaralı kanun mucibince tahrir kıymetlerinde yüzde 40 tan fazla tadilât yapılmış ve kesbi kat' iyet etmiş olan arazi sahiplerinin hakları mahfuzdur.

27 Haziran 1931 tarih ve 1833 numaralı kanunun muvakkat 3 üncü maddesine tevfikan vaki tadilât talepleri ve kararları, 1934 malî senesinden itibaren hükümsüzdür.

Madde 2 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 - Bu kanunun icrasına Maliye Vekili memurdur.

Sungurluda yol açılma merasimi

Ve Halk evinin Tarih tetkik seyahatı

— Başı birinci sayıfada —

tar akıp giderken korna sesleri asında Cümhuriyetin onuncu marşı ufuklara doğru dalga alga, çalkalana çalkalana yükiyordu:

« Çıktık açık alınla on yılda r savaştan »

« On yılda onbeş milyon genç rattık her yaştan »

On yılda onbeş milyon nci yaratan ve yaratılandan k değerli bir zümreyi taşıyan omobil katarları Ilgın buğazına rerken yalçın kayalarda, engin alarda akisleri dalgalanan arşlarına devam ederek bir ren katarı süzülüşiyleilerileyoru. İkmal edilmek üzre bulunan rgir « Arif bey köprüsü » nün ulunduğu mevkide hazırlanan minliklerin önünde indik. Köpr ve zeminlikler baştan başa ayraklarla, şiarlarla ve ağaç llarile süslenmişti. Yüzlerce mele sert granite dehasını nakş mek için pervasız bir azim ve nanla çekiç sallayor, kayalardan dönüp dolaşıp ruhlara aks den bu tiz çekiç teraneleri, illi gururun ateşin heyecanını şlardan çıkan Al, Yeşil, Mor ğılcımlarla ifade edişi Yunanların meşhur Promte masalını atırlatıyordu. Hey'ete zeminklerde ayran ikramedildikten nra inşaat mahalline gidildi. Köprünün altında kıymetli fen emurlarımızdan Muhlis bey ışaat hakkında izahat verdi. undan sonra fen memuru Mazhar bey köprücülük tarihi e tekniki hakkında ilmî bir onferans vermekle köprücülük ve inşaatı hakkında bizi tenir etmiş oldu. En sonra kudetli Baş Mühendisimiz Nusrat eyfendi köprü temelleri hakkında çok istifadeli, âlimane tenvirde bulundu. Bu çok kıymetli en elemanlarile yol işlerini sevk e idare eden kudretli Valimiz rif Hikmet Beyfendinin ve azimkâr usta ve amelelerimizin yol şlerinde gösterdikleri muvaffakiyet ve Cümhuriyete kazandırdıkları kıymetli eserlerinden dolayı Halk evinin tebrik, minnet ve şükranları tarafımızdan arz edilmek suretile mukabelede bulunulmuştur. Badehu Vali vekili Baha Beyfendi Hükümet namına takdirlerini alenen izhar etmişler ve çok alkışlanmışlardır. Fotoğraflar alındıktan sonra Sungurluya müteveccihen hareket edildi.

Çavuş köyu karşısında bir kavrımı dönerken yolun iki tarafına saf saf dizilmiş silindirler ve Sungurludan gelen karşılama heyetinin otomobillerile, düdük ve korna seslerile karşılanıyorduk. Otomobillerden indik. Nafianın buradaki silindiraj muvaffakiyeti de alkışlar arasında vekil beyfendi tarafından takdir ve tebrik edildi. Buradan ayrılırken bayrak, dalla süslenmiş silindir düdüklerinin tiz sadaları yalçın kayalara çarparak kulaklarımızda dalga dalga inikâslar yapıyordu.

Güneş kasabanın tepesinden süzülürken Sungurluya girdik. Kasabanın Bark tarafındaki methalinde Çorum Halk evi bandosu, iki takım davul ve zurna ile bizi karşıladı. Otomobillerden inerken yine Onuncu Cümhuriyet yılı marşının şu son nakaratı söyleniyordu.

« Türküz Cümhuriyetin göksümüz tunç siperi »

« Türke durmak yaraşmaz Türk önde Türk ileri »

Barkın önünde ağac dalları, Gazi ve İsmet Paşa Hazretlerile Vali Arif Hikmet Beyfendinin fotoğrafları ve şiarlarla süslenmiş muhteşem bir tak ve yanında saf harp halinde bulunan bir jandarma kıtası ve bir kürsü millî dehanın maddileşen bir ifadesi idi.

Kaymakam İhsan Beyfendi tarafından istikbalciler Vali vekili Beyfendiye çok beliğ bir hitabeyi müteakip taktim olundu. Artık sıra ile hitabet kürsüsüne Fırka namına Reis Hacı Sıttık, Sungurlu gençler birliği namına Mustafa, Çorum belediyesi namına avukat İhsan, Halk evi namına İlk tedrisat müfettişi Nuri Beyler çıkarak mevcut varlıktan aldıkları ilham ve muvaffakiyet karşısında duydukları heyecan ve gururun pek canlı ve pek isabetli bir ifadesi olan çok kıymetli nutuklarını ve hitabelerini söylediler. Bunu müteakip fen memurlarımızdan Mazhar Bey de Vilâyet hududu içinde yapılan ve yapılmakta bulunan şose ve tesviyeler hakkında, harita üzerinde izahat verdiler. En sonra Vali vekili Baha Beyfendi kendisine has bir heyecanla, sanki ayakları altında hırçın tabiatı çiğneyormuş gibi metin bir kudretle yere basarak ve sanki milyonlarca yıllardan beri beşeriyeti bihuzur eden lâhutiyetin vesveylâşını boğuyormuş gibi haykırarak, Türk inkılâp ve imar hareketlerinin tebellür etmiş ana hatlarını çizdikten sonra, gerçiği Cümhuriyet ve onun Banisini birdaha alkışlamağa davet etti ve bu alkışların bes eli dalğaları bulutlarda akisler yaparken, Vali vekili Baha Beyfendi tarafından kordele kesilmiş, bando ve jandarma müfrezesi önde olduğu halde yine Cümhuriyetin onuncu yıl dönümü marşı başlamış ve sevinçten doğan göz yaşları ile merasim alayı şehre doğru ilerilemiş bulunuyordu.

Belediye Kıraathanesinde bir müddet istirahat ve belediye tarafından misafirlere çay ve kahve ikram edildikten sonra yine belediye tarafından Sunguroğlu mektebinde hazırlanan öğle yemeğine gidildi. Yüz kişilik ve mükellef olan bu ziyafet müstesna bir itina ile hazırlanmış, çok neşeli geçmiştir. Yemeğin sonlarına doğru Gençler birliği azasından Ankara Hukuk Fakültesi talebelerinden Kemal bey Gençler birliği namına heyetimizi selâmlamış ve çok alkışlanmıştır. Yemekten sonra Makam, Belediye, Askerlik Şubesi, Fırka, Gençler birliği ziyaret edildikten sonra saat 14 de bandonun terennümleri arasında yine Onuncu yıl marşı söylenerek Yeşil Sungurlunun bir gülüstan olan bağlarından ve ta Buğaz köye kadar uzanan muntazam yolların iki tarafına dizilmiş altın başaklı buğday yığınları arasından süzülerek tarihin ve beşeriyetin eserlerile iftihar ettiği, medeniyetler beşiği Etiler diyarının muazzam payıtahtına doğru batıdan ve gerimizden uzanan güneşin bal renkli ipek kığılcımları arasında ilerleyorduk.

Artık : Hatusasta Ziya beyin odasındayız: Ziya bey Osmanlı tarihinin uzun uzadıya bahsettiği Dülkadir oğullarındandır. Temiz ruhlu, asaletin kendisi, ali cenap, misafir perver bir zat... Odanın iki çatal kapısı her gün olduğu gibi bu gün de arkaya dayanmış...

Odalar ve bahçe, havuz bayraklarla süslenmiş, kapunun önünde iki davul, iki zurna mütemadiyen haykırıyor. Yekbasın kıymetli müdürü Kadri ve Marif Memuru Bilâl beylerle Boğaz köyün becerikli ve cevval muallimi Ekrem bey her şeyi hazırlamış ve hazırlayorlar. İhtiyarlığı bir türlü kendisine yakıştıramıyan Ziya bey mütemadiyen hizmet ediyor. Bahçe, salonlar, odalar ve mektep hincahinç misafirlerle dolu. Köylüler saf saf olmuşlar haley çekiyorlar. Herkeste, her gönülde, hergünkinden başka bir neş'e, her yerde ve her anda herkese gülümseyen bir varlık, bir zevk ve emsalsız bir eğlence...

Güneş Hatusasın bulutları yalayan binlerce zafer teranelerinin hatıraları, muahedeler, âyinler ve beş bin yıllık bir mazinin esrarı ile dolu saray ve mabetlerinden sıyrılıp giderken yine otomobiller harekete gelerek seyyahları yazılı kayaya taşıyordu. Ziraat Bankasının genç ve bir Alman kadar Almanca bilen müdürü İbrahim beyin tercümanlığı ile oradaki mutahassıs heyetten filoloji (Lisaniyat) mutahassısı Dr. H. G. Güterboik bize yazılı kaya hakkında çok kıymetli izahat verdi. Akşam köye döndüğümüzde sofralar kurulmuştu. Filolog Güterboik'ın ıştirakile geç vakta kadar, yer yer, ağaç dallarında sallanan Radyom lambalarının altında neş'e ve zevk ile sabahlara kadar eğlenceler tertip edildi. Alessabah yine otomobillerle mutahassıs heyetin bulunduğu kampa gidildi. Mutahassıslardan Kurtbittel ve Dr. H. G. Güterbo k ve Madam Kurtbittel cenaplarile Maarif Vekâleti komiseri Abdullah Bey bizi yüksek bir alaka ile karşıladı. Atelyeler gezdirildi, hafriyat ve atelye faaliyetleri hakkında kıymetli izahat verildi.

Kaleler, Hisarlar, Mabetler, Saraylar, Kütüphaneler, Toneller, kapılar ayrı ayrı gazdirilerek istifadeli malumat verdiler ve not tutuldu. Öyleye doğru tercümanımız İbrahim bey tarafından seyyahlar namına Kurtbittel ve arkadaşlarına teşekkür edildi. Fotoğraflar alındıktan sonra ayrıldık.

Saat 14 idi ki, otomobillerle Imathüyüğüne müteveccihen hareket ettik. Hüyükteki harabeler ve hüyüğün erkeoloji noktainazarından tetkikile fotoğrafları alınarak Alacanın Büyük camili köyüne ve oradan beş kilometre mesafedeki Gerdek kaya namındaki harabelere gittik.

Buradaki tetkikat ta ikmal edilerek akşam yemeğini Camilide, köyün çok kıymetli sofrasında yedikten sonra köylüye ve köyün kıymetli eşrafından genç ve münevver Dede gargın oğlu Haydar Beye veda ederek gurubun mor dalğaları arasından, Alacanın bütün köylerini bir birine bağlayan muntazam şoselerinden ve bükünlerde gözlere hedef olan yol işaretlerini okuya, okuya Çoruma doğru ilerliyorduk. Herkeste bir neş'e, tarihî bilgilerinin artmasından mütevellit bir memnuniyet, şimdiye kadar böyle bir seyahat yapılmamasından doğan uğursuz bir esef dudaklarda, gözlerde hulâsa her fiziyonomide okunuyordu. Yalnız aynı duyğu, aynı düşünce ve aynı hükümle beliren bir fikir vardı. Oda :

Bu seyahatı tertip edenlerle idare ve sevkedenlere, Sungurluda, Buğaz köyde, Hüyükte, Camilide yüksek alâka gösteren Zevata ve Heyetlere, yollardaki intizamı ve inşaatı muvaffakiyetle başararak salimen seyahatımızı temin eden makamlara, büyük bir zaferi kazanan Nafiaya ve öz ırkdaşlarımız hakkında âlimane izahat veren profesörlere ve tercümanlık lutfunu esirgemiyen İbrahim beye, ölçüsüz ve sonsuz minnet ve şükran... İşte bu vazifeyi memnuniyetle biz üzerimize aldık. Var olsunlar!

Kazanç Vergisi Kanunu

Kanun No : 2395 Kabul tarihi : 22 - 3 - 1934

—724 Numaralı nushadan artan —

B) (8) inci maddenin (1) numaralı fıkrasında yazılı mükelleflere ait vergiler, ifasını taahhüt ettikleri işin bedeline mahsuben, tster avans, ister kat'i tediye mahiyetinde bulunsun, her tediye yaptıkça taahhüdün vukubulduğu daire ve müesseseye muhasebecileri tarafından hesap ve tevkif olunur. Bu suretle tahsil olunan paralar, kesildiği tarihten itibaren onbeşgün için dealâkalı varidat dairesine teslim olunur.

İkinci ve müteakip derecede müteahhit ve mültezim vaziyetinde olanların vergileri, birinci müteahhit veya mültezim tarafından kendilerine tediye yapıldıkça alıkonularak on beş gün içinde bunların çalştıkları mahallin varidat dairesine bodro ile teslim edilir.

Sekizinci maddenin ikinci fıkrasında yazılı olup bordro ile varidat idaresine bildirilecek miktarların aynı günde teslim edilmesi mecburidir.

C) Hizmet erbabına ve vergileri bunlar gibi tediye sırasında kesilecek sair mükelleflere ait tahakkukat yekûnu, ayrık bordroların varidat dairesine verildiği günde maisandığına teslim edilmek lâzımdır.

Daire ve müesseseler tarafından tediye sırasında tevkif olunacak paralar, tediyeyi müteakip bir hafta içinde malsandığına teslim edilir.

Tevkif edilen vergileri yukarıki fıkralarda yazılı müddetler içinde malsandığına teslim etmiyen daire ve müesseselerin ita âmirleri ve muhasebecileri ile sair teşebbüsat sahip veya müdür ve muhasebecilerinden teslime mecbur oldukları paralar yüzde 10 fazlasile tahsil olunur.

Muhasipler vazifelerini yaptıklarını isbat ederlerse mesuliyet yalnız ita âmiri, müdür veya teşebbüs sahibine ait olur.

Ç) Damga pulu ve kıymetli evrak bayilerine verilen bey'iyelerin kazanç vargisi, tediye sırasında alınır.

D) Hariçten gelen sanatkârların ve temsil ve her nevi oyun heyetlerinin sanat yapmalarını temin eden müessese sahipleri, bilet bedelleri üzerinden tahakkuk eden vergiyi mükelleflere rücu hakları mahfuz kalmak üzere vermeğe mecburdurlar. Bu yerleri işleten veya kiralayanlar bir haftadan az devam eden temsil ve müsamere ve oyunlarda, bunların hitamını takip eden günden itibaren üçüncü gün akşamına kadar ve bir haftadan fezla devam edenler de, her haftanın hitamından itibaren haftalık vergi tutarını kezalik üçüncü günü akşamına kadar alâkalı varidat dairesine teslime mecburdurlar. Bu mükellefler duhuliye bileti kullanmaz veya aldıkları ücret mukabilinde bilet vermezlerse veya 54 üncü maddede yazılı ihbarı yapmazlarsa sanat icra eyledikleri mahallin alabileceği müşteri sayısının beherine iki lira üzerinden tayin ve vergileri ona göre hesap ve o mahalli işletenler veya muvakkaten kiralayanlardan yüzde 15 zam ile tahsil olunur.

E) Beyannameye tâbi mükellefler işlerini devrettiklerini bildirmedikleri takdirde devredene ait tahakkuk etmiş ve edecek vergiler, devir alandan da tahsil olunabilir.

F) Gayrisafi varidatları üzerinden vergiye tâbi tutulan mükellefler işlerini terkeyledikleri takdirde terk tarihine kadar geçen müddete isabet eden vergileri on beş gün zarfında defaten tahsil olunur

G) Kır bahçelerini ve deniz hamamlarını ve emsali yerleri senenin muayyen mevsiminde işletenlerin her aya isabet eden vergileri o ayın sonundan itibaren on gün içinde tahsil olunur.

H) Vergi karnesine tâbi mükelleflerden işlerini terkedenler karnelerini iade edecekleri güne kadar geçen zamana ait vergilerini defaten ödemeğe mecburdurlar.

I) Gayrisafi iratları beş yüz liradan aşağı olan mükellefler nezdinde çalışanların işlerini terkeylediklerini, istihdam edenler, terkten itibaren on beş gün içinde bildirmezlerse, bildirinciye kadar vergileri bunları çalıştıranlardan alınır.

J) İstanbul balıkhanesinde iş gören kabzımalların vergileri, balıkhane idaresince bunlara tediye yapılırken kesilir.

Resen ve ikmalen tahsilâtta taksitler

Madde 75 - Resen veya ikmalen yapılacak tarhiyatta birinci taksit haziran ayında alınır. Henüz tarhiyat ikmal edilmemiş ise, tarhiyatın mükellefe tebliğ edildiği tarihten itibaren bir ay içinde birinci taksit tahsil olunur. Vergi bakıyesinin tahsili ikinci taksit müddeti girse de tarhiyatın kat'ileşmesine bırakılarak bu tarihten itibaren bir ay içinde tahsil olunur.

Hizmet erbabına ait resen veya ikmalen tarhiyatta, tahakkuk eden verginin tamamı tebliği takip eden günden itibaren on beş gün içinde tahsil olunur.

— Sonuvar —

Kanun

5 Ağustos 1325 tarihli Tahsili Emval Kanununa müzeyyel Kanun

Kanun No : 2560

Kabul tarihi : 4 - 7 - 1934

Neşri tarihi : 12 - 7 1934

Madde 1 - Satılan gayrimenkullerin vergileri satıldıkları tarihteki vergi taksitleri de dahil olduğu halde fariğ kendi tasarrufu zamanındaki bakayasile birlikte ve ferağdan evvel vukuat ilmühaberlerinin tanzimi sırasında ferağını verenden tahsil olunur. 27 mayıs 1929 tarih ve 1451 sayılı tapu harçları kanununun buna muhalif hükmü mülgadır.

Madde 2- Birleşme evleri, bar, birahane, meyhane, otel, pansiyon ve çalgılı yerler ve oyun ve dans yerleri içerilerinde bulunan eşya ve malzeme, 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanununun 270 ve 271 inci maddeleri hükmü mahfuz kalmak şartile, bu müesseselerin kazanç vergilerine karşı teminat hükmündedir.

Musa'dak icar mukavelesinde gayrimenkul sahibinin demirbaşı olarak mukayyet eşya ve malzeme ile pansiyonlardaki kiracıların oturdukları kısımda kendilerine ait eşyası bu hükümden hariçtir.

Madde 3 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 4 - Bu kanunun icrasına Maliye Vekili memurdur.

Kanun

Kazanç Vergisi Kanununun 41 inci maddesinin son fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun

Kanun No : 2574

Kabul tarihi : 5 - 7 - 1934

Neşri tarihi : 15 - 7 - 1934

Madde 1 - 22 - 3 - 1934 tarih ve 2395 numaralı Kazanç Vergisi Kanununun 41 inci maddesinin son fıkrası aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

Maliye müfettiş ve murakıpleri ve tetkik memurları ve varidat tahakkuk müfettişleri dahi yapacakları teftiş ve tetkik sırasında yukarıdaki salâhiyetleri haizdirler.

Madde 2 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 - Bu kanunun icrasına Adliye, Dahiliye, Maliye ve İktisat Vekilleri memurdur.

Çorum Maarif müdürlüğünden

15—8—934 tarihinde ihale yapılacak olan Seydim yatı mektebi pavyonuna talip zuhur etmediğinden bir hafta müddetle temdit edildiği ilân olunur.

Çorum Orta mektep müdürlüğünden

Çorum Orta mektebi binasının 3991 lira bedeli keşifli tamiratı için yapılan münakasaya talip bulunmadığından 13 — 8 — 934 tarihinden 13— 9 — 934 tarihine kadar pazarlıkla ihalesine karar verilmiş olduğundan taliplerin bu müddet zarfında Orta mektep müdürlüğüne müracaatları.

Askeri satın alma komisyonundan

Çorum garnizonunun ihtiyacı olan 5000 kilo pirinç açık olarak münakasaya konuldu. İhalesi 5—9—934 saat 18 dedir. Muvakkat teminatı 92 liradır. Evsaf ve şeraiti diğer garnizonların aynıdır. Taliplerin komisyonumuza müracaatları ilân olunur.

Askeri satınalma komisyonundan

Evvelce alay ihtiyacı için kapalı zarf usulü ile münakasaya konulan ete teklif olunan sığır 7 kuruş 25 santim koyun 18 kuruş fiat komisyonumuzca gali görüldüğünden pazarlığa döküldüğü ve ihalesinin 1 - 9 - 934 saat 18 de olduğu ilan olunur.

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işler için Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 100 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 -kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Haftası « « - 25 - «

Çorum Vilâyet Matbaası

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 726

ÇARŞAMBA

29 - Ağıstos - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

ERGANİ BAKIR MADENİ
istikrazının üçüncü -C- tertibi yarın satışa çıkarılıyor

Biriktirilmiş paralar için emniyetli ve kârlı iş arayanlara, Ergani bakır madeni istikraz tahvilleri çok sağlam kazanç yeridir. Bunun için bundan evvel satışa çıkarılan bu tahvillerin üçte ikisini teşkil eden A ve B serileri her tarafta çok fazla rağbete mazhar olmuş ve tahvil tedarik etmek hususunda geç kalanlar mahrum kalmışlardır.

Bir cok devair ve müessesatta başa baş teminat olarak kabul edilen tahvillerin yüzde beş faizi olduğu gibi senede iki defa kur'alı ikramiyesi vardır.

Bu tahvilin üçüncü ve sonuncu C tertibi yarından itibaren Eylûlun otuzuncu günü akşamına kadar her tarfta satışa çıkarılacaktır gözünü açık tutanlar kazanır.

Zafer ve Tayyare Bayramı

Ağıstosun, otuzuncu yarınki perşembe günü Baş kumandanlık meydan muharebesinin yüksek zaferle neticelendiği günün yıl dönümüdür.

Bu büyük bayramın yüksek değerine göre kutlulanması için günlerden beri şehrin her bucağında hazırlıklar yapılmakta ve merasim ve şenlik programları yazılarak dağıtılmaktadır.

Bu bayram; Türk kahramanlığının, Türk celâdetinin umulduğu ve özlenildiği kadar parlağı günlerden birini rastladığı için hatırası çok yüksek ve kıymetlidir.

Yurttaşlar :

Yarın değerinin ucu bucağı olmıyan saygılı günlerimizden birisinin hatırasını yaşatacağız, neşeli ve sürurlu bir gün yaşıyacağız.

Bu büyük zafer gününü, bir kıraftan da bize daima zaferli günler gösterecek olan Tayyare bayramı olarak tes'it edeceğiz.

Tayyare : Son yılların koruyucu ve kurtarıcı silâhlarından birincisi olarak ortaya çıkmış ve her millet nazarında kıymeti artmıştır.

Bundan sonra baş gösterecek harp felâketinin önüne geçmek için her millet kendisini Tayyare ile korumak kaygusuna düşmüştür.

Gelecekte varlığımızı, haklarımızı koruyacak ve bize yüksek zaferler getirecek olan Tayyaremize değerli zafer günlerimizden birisini bayram günü olarak kabul etmek suretile tayyreye değerile ölçülecek bir kıymet veririz.

Bu değerli silâhı artırmak için gücümüz yettiği kadar çalışmak herkesin millî borcudur.

Merasim Programı

Yarinki perşembe gününe tesadüf eden (Zafer ve Tayyare) bayramı için Alay Kumandanlığınca tertip edilen merasimde kuruş krokisi ve on maddelik programa bağlı davetiye varakaları bütün davair ve müessesata dağıtılmıştır.

Programa göre :

Sabah saat 8,30 da, Kışlada kumandanlık dairesinde ordu namına tebrikât kabul edilecek ve 10 da Kışla Sipor sahasında merasime başlanacaktır.

Bütün teferruatile merasim bittikten ve geçit resmi de yapıldıktan sonra garnizon meydanında. Alay tarafından yaptırılan Çocuk bahçesinin açılma resmi yapılacaktır.

Öyleden sonra yine garnizon meydanında efrat tarafından Askeri eylenceler yapılacaktır.

Gece için tertip olunacak fener Alayları, programda muayyen cadde ve meydanları takip edecektir. Bundan başka gece Halk evinde Alay heyeti tarafından zafer balosu tertip olunmuştur.

Telgraf
Haberleri

Afyon : 28 (A. A.) - Afyon kurtuluş bayramının 12 inci yıl dönümü; Afyon-Antalya hattının vaz'ı esası resminin de bugün icrası dolayısile Antalya, İsparta ve Burdurdan gelen Heyetlerin de iştirakile fevkalâde ve heyecanlı bir surette kutlulanmıştır.

Artvin : 28 (A. A.) Ziraat Vekili Muhlis bey dün buraya gelmiş, halkın sıhhat ve ziraat vaziyetile buradaki bakır fabrikaları hakkında malûmat aldıktan sonra Ardahana hareket etmiştir .

Sinop : 28 (A. A.) Boyabatta bulunan madenin vaziyetini tetkik ve son ameliyesini yapacak olan fen heyeti Boyabada gitmiştir .

Ödemiş : 28 (A. A.) - Baş vekil İsmet Paşa H. Z. refakatlerinde Dahiliye ve Hariciye vekillerile İzmir Valisi ve İzmir Mebusları olduğu halde dün İzmirden şehrimize gelmiş, istasyonda samimî tezahuratla karşılanmıştır.

Tapu umum müdürü

Vilâyetimizde devam eden kadastro muameâltını tetkik eden Tapu .umum müdürü Cemal Bey geçen cumartesi günü şehrimizden ayrılmışlardır.

Müsamere

Bu akşam sinama binasında: Hasılatı Tayyare cemiyeti menfaatına olmak üzere memleketimiz gençleri tarafından büyük programlı bir müsamere verilecektir.

Gelenle - Gidenler

Vilâyetimizde uzun senelerden beri Ser komserlik vazifesini ifa eden ve bu kerre Bilecik Baş komserliğine tahvil buyrulan Sırrı bey herkese kendini sevdirmiş bir zabıta memuru idi.

Ayrılışını teessürle karşılar, kendisine yeni vazifesinde muvaffakiyet dileriz.

§ Terfian 25 lira maaşla Ankara Merkez Kumandanlığı Muhasiplik kalemi baş katipliğine tayin buyurulan vilâyetimiz Muhasebe muamelât memuru Reşit bey geçen pazar günü yeni vazifelerine başlamak üzere Ankaraya gitmiştir.

Belediye intihap hazırlıkları

İntihap encümeni azalıkları için mahallelerden ikişer kişi seçilmektedir.

Cinayet
Üç kişi feci surette katledildi

Çorumun Kösrelik köyünden Ahmet oğlu Hıdır; bundan bir müddet evvel Karadonaşa köyünden Mustafaya kaçan karısı Zeynebin kaçmasında alâkadar olduklarını zannettiği kain pederi Mirze oğlu Hasan ve kain validesi Fatma ve 10 yaşlarındaki kain biraderi Hıdırı 26 - 27 - 8 - 934 gecesi köy civarındaki mısır tarlasında yatmaktalar iken tabanca ve kama ile her üçünü de feci surette katlederek kaçmış olduğundan zabıtaca takibata devam olunmaktadır .

Zafer bayramı münasebetile

İstiklâl Şehitlerine

Sakaryada İnönünde saçtığın
Mukaddes kan damarımda çağlıyor.
Gök kubbeye ün salarak açtığın
Kızıl bayrak senin için ağlıyor.

Yas tutuyor senin için bak cihan
Türk milleti karalara bürünür.
Yer ve gögü titrettikçe bu figan
Şu âbiden bize Kâbe görünür.

Bütün millet ağlamasın hem niçin
Niçe günler zafer diye ağladın
Allah dedin kutlulanan hak için
Allak dedin hakka gönül bağladın.

Bir tarafta tayyareler uçardı
Güneş gibi parlıyordu istiklâl.
Bir tarafta maglup düşman kaçardı
Ölkemizde yürüyordu ihtilâl.

Türküm deyip düşmanına vurdunda
İstiklâlı bir hamlede kurtardın.
Alkanınla yıykadığın yurdunda
İnkılâbı takdis eden sen vardın.

Türküm dedin her gün gibi o gün de
Faniliğin uykusundan uyandın.
Hakka tapan bir ordunun önünde
Türküm dedin alkanlara boyandın.

Çelik sesin milletine can verdi
Yeni baştan millî, asrî yurt kurduk
Ağustosun son zaferi şan verdi.
Hürrüm dedik esaretten kurtulduk.

Bir hamlede gök bulutlar açıldı
Türküm dedin âsümana uzandın
Bir hamlede yıldırımlar saçıldı
Türküm dedin milletine dayandın.

Sen mes'ut ol gerçi bir an gülmedin.
Tende, ruhta ümit sunan hep sensin.
Gönlümüzde yaşıyorsun, ölmedin.
Kalbimizde çarpan bile hür sesin.

Namus. şeref, ilim, sanat, ihtilâl
Yetimine miras kalan hünerdir.
Azım, iman, savaş, zafer, istiklâl
Tarihini yaldızlıyan eserdir.

Şerbetinden içmek için yudum yudum
Âbedine dayanarak ağlarım.
Nice tatlı rü'yalarla uyandım
Nice yıldır sana gönül bağlarım.

Meçhul asker; senin aziz aşkından
Yaratılmış kalbimizde iman var.
Vatanımın her göksünde hür yatan
Şehitlerin evlâdını sayıklar.

Millî şefin, Ulu Gazi Baş buğun
Kumandası ancak sana yaraşır
Yaratığın zaferlerle kurduğun
Bu âbide kutlu adını taşır

Allah; dedin kucak açtın rabbine
Aramızdan kahramanca savuştun.
Allah; dedin zafer doğdu kalbine
Allah; dedin Allahına kavuştun.

Rifat Rami

Yurttaş!

Ankarayı görmedin mi?

Cümhuriyet bayramında açılacak sergi münasebetile yapılacak tenzilâtlı tarifelerden istifade ederek yeni devlet merkezimizi mutlak gör:

Hem ziyaret, hem ticaret!

Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti

20 Ağustos

Demir yollarımızda tenzilâtlı halk ticaret biletlerinin ihdası münasebetile

Bir taraftan Demir Yolunu yurdun bütün bucaklarına kadar iriştirebilmek için çalışan Cümhuriyet Nafıası, bir taraftan da kurulmuş hatlar üzerinde yurtdaşların müsait ve ehven şartlarla gidip gelmelerini temin için elinden geleni yapmaktan geri durmuyor.

Bu maksatla Devlet Demir Yolları İdaresi 1 Temmuz 1934 tarihinden itibaren gidip gelme biletleri üzerinde büyük tenzilât yapmış, büyük bir rağbet gören bu tenzilâtı 20 Ağıstos tarihinden itibaren başlıyan tenzilatlı " Halk Ticaret Biletleri „ takip etmiştir.

Tenzilâtı vasati olarak yüzde elliye varan gidip gelme biletlerinin ihdası, bu yolda alınan ilk tedbir ve uzun mesafeler için yeni bir ihdastır. Yine büyük mesafeler için kullanılabilecek olan halk ticaret biletlerinin ihdasında ise üç gaye vardır.

1 - Memlekette ticarî hareketler uyandırmak ve bu hareketleri teksif etmek.

2 - Halkı yekdiğerine kaynaştırıp memleketi tanıtarak dahilde turizmi teşvik etmek.

3 - Turizm için şimdiye kadar müsaadeli tarife bulunmaması yüzünden ileri gelen müşkilâtı bertaraf ederek, ecnebi turistlerin memleket dahilinde en müsait şartlar altında gezmelerine imkân bağışlamak.

Halk ticaret biletlerini alanlar bu faydalarından başka mevcut nizamî bağaj hakkına ilâveten elli kiloya kadar nümunelik eşya götürmek müsaadesini de almış bulunuyorlar.

Her hangi bir yolcunun taşımasında nizamların müsaade ettiği bagajın azamî haddi 30 kilodur. Yeni biletleri alan bir yolcu buna ilave olarak muhtelif nümune eşyası götürüyorsa 51, bir tek çeşit nümune götürüyorsa 25 kilo fazla bağaj götürmek hakkını haiz bulunmaktadır.

Bu biletleri alanlar, hiç bir kayit ve şarta tabi olmıyarak istedikleri istikamette seyahat edebilirler. Ve hiç bir müracaat ve merasime tabi tutulmazlar.

Bu biletler on beş günlük, bir aylık ve iki aylık olmak üzere üç kısma ayrılıyorlar. Bunlardan on beş günlüklerin tutarı şudur.

1 inci mevki 35 Lira, 2 inci mevki 25 Lira, 3 üncü mevki 17,5 Lira.

Bir aylık biletler:

1 inci mevki 60 Lira, 2 inci mevki 40 Lira, 3 üncü mevki 30 Lira.

İki aylık biletler:

1 inci mevki 70 Lira, 2 inci mevki 50 Lira, 3 üncü mevki 35 Lira.

Halk ticaret biletlerini alan olan yolcular, biletleri hangi mevkie âitse o mevkide seyahat edebileceklerdir. Ondan yüksek bir mevkie geçerlerse o zaman yol ücretini umumî tarife üzerinden ödemek mecburiyetinde kalırlar.

Şirketler zamanında pek ağır tarifelere tabi tutulduğu için bu kısım nakliyatı, yolculuk emniyetini tehlikeye düşüren başka vasıtalarla yapılan İzmir - Manisa, Balıkesir - Bandırma, İzmir, Aydın şehir hatları üzerinde umumî tarifeden yüzde elli tenzilât yapılmıştır.

TENEZZÜH TARİFELERİ

Devlet demir yollarının ucuz bir para ile halkı seyahat ettirmek için aldığı isabetli tedbirlerden birisi de tenezzüh tarifelerini tatbik etmesi olmuştur.

Tenezzüh trerleri memleket seyahat ve turizm alâkasını uyandırmak, halka memleketi gezdirmek, yurdun güzel manzalarını göstermek, bundan başka büyük şehirler cıvarındaki istihsal mıntıkalarını gezdirmek, pazarlarda yeni ticaret imkânları hazırlamak üzere ihdas edilmiştir.

Bunların başlıcaları şunlardır: Haydar Paşa - Sapanca, Haydar Paşa - Adapazarı, Ankara - Çankırı, Samsun - Amasya, Adana - Mersin, Adana - Mamure, İzmir - Alaşehir - Soma, Afyon - Hamidiye Afyon - Kazlıköy

Bu tenezzüh trenleri haftalıktır. Bunların üçretleri umumi tarifeye nazaran yüzde seksen kadar eksiktir.

Bu tenezzüh trenlerinin ... kadar isabetli bir ihdas olduğu halkın rağbeti ile de anlaşılır.

Bu yazıyı tenzilâtlı halk ti...

İrtihal

Battal zade müteveffa Ahmet ... zevcesi Veli ağa zade Velittin pa... merhumun kızı Saide hanım ong... denberi devameden bir hastalı... müteakip pazartesi günü seks... yedi yaşında olduğu halde vef... etmiş ve cenazesi mahdumu Se... efendi hanesinden ihtifalâtla k... dırılarak, namazı Ulu camide kıl... dıktan sonra Büyük mezarlıkt... makberi mahsusuna defnedilmiş...

Salâh ve sükûn içinde uz... ömür sürmüş olan merhume... Allahtan rahmet diler, âilesi efr... dına ve akrabasına beyanı tazy... eyleriz.

Köylülerimiz OKUSUN

Yurdumuzun servet kaynaklarından birisi ve en kıymetlisi ormanlarımızdır. Memleketimiz vaktile bu yüzden çok zengindi. Yurdumuza öz yürekten bağlı olmayan eski idare memurlarımızın bakımsızlığı yüzünden bu varlık azalmış ve çok yerlerimizde tükenmeğe başlamıştır. Bize kereste yetiştiren, yakacak veren ormanlarımızın bu esaslı faydalarından başka daha pek çok faydaları vardır.

1 : Ormanlar, bulundukları mıntakalarda havayı safileştirir. Orman havası insanlara, hayvanlara çok yarar, her türlü hastalıklara mani olur. Bağ ve bahçe ve bostanları ve ekinleri yalangı çalmasından korur.

2 : Ormanlar, yağmur bulutlarını bulundukları mıntakalara çeker. Yagmurlar lüzumlu zamanlarda ve mevsiminde yağar. Orman bulunmayan yerlerde mevsiminde ve lüzumlu zamanlarda yağmur yağmaz. Çöllerde olduğu gibi altı ay, bir sene yağmur yağmadığı olur ve bazan da aylarca yagmur yağar. Bu yağmur bereket yarine afat getirir.

3 : Ormanların bulunduğu yerde yaz ve kış su kaynakları hiç kurumaz. Çunki yağan kar ve yağmuru toprak tamamile emer ve yavaş, yavaş eşmeleri barındırır.

Faydası sayılmakla tükenmeyen ormanlarımızı korumak, kendi hayatımızı korumak kadar üzerimize düşen vezifedir.

Herkes bu vazifesini candan ve yürekten gelen bir istekle yapmağa çalışmalı. Ormanda yetişen henüz kesme zamanı gelmeyen genç ağaçları kesmemeli ve kesdirmemeli. Ormanda, gelip geçeelerin, çobanların ateş yakmasına meydan vermemeli. Bu işte orman korucusuna yardım etmeli. Korucu vazifesini yapmıyor, mıntakasında bulunmuyorsa muhtar, bekçi ve korucu ve herkes vazife edinerek gelip hükûmete, değilse karakollara haber vermeli.

Herkes biliyor ki : Ormanlı...mız kayitsizlik ve dikkatsizlik yüzünden yangınlara uğramış ve bir hiç uğruna mahvolup gitmiştir.

Son günlerde İzmirde, Muğlada yine dikkatsizlik yüzünden mühim orman yangınları olmuş, yurdumuzun mühim bir gelir kaynağı kurumuştur.

Bu gibi afatlardan ormanlarımızı sakınmak için Vilâyet makamından kazalara, köy muhtarlarına, karakollara yeniden emirler yazılmıştır.

Yurdumuzun hayır ve menfaatine yarayan işlerde köylülerimizin emir beklemeden çalışacaklarını umuyoruz. Anın için ormanlarımızın korunmasını köylülerimizin her vakit her türlü afattan sakınmasını dileriz.

ret biletlerinin 20 Ağustos tan itibaren başlaması dolayısiyle yazdık.

Bu tedbiri bir kerre daha bir taraftan Demir Yollarının hacmini ve uzunluğunu artırmağı, bir taraftan da onu halkın seyahatine en ehven ve uygun şartlarla arzetmeği vazife bilen Nafıa Vekâletinin başardığı iyi işlerden birisi olarak kadediyoruz.

Demir yolları idaresinin eşya nakliyatı hususunda yaptığı tenzilâta başka bir yazımızda temas edeceğiz.

Kazanç Vergisi Kanunu

Kanun No : 2395 Kabul tarihi : 22 - 3 - 1934

— 725 Numaralı nushadan artan —

Beyannameye müstenit ilk tarhiyatta tahsil, taksit müddetlerinin girmesile başlar.

Ketim

Madde 76 - Kazaç vergisinin tarh ve tahakkuk muameleleri ikmal ve vergi de tahsil olunduktan sonra gerek senesi içide ve gerek tahakkuk müruru zamaları olmadan her hangi bir ihbar olur veya yeni deliller çıkarsa bu suret le bulunan noksanın tamamlanması için mahallin en büyük varidat memurunun teşebbüsü ile mükellef nezdinde yapılması lâzım gelen tetkikat, mütehassıs kullanılan şehirlede mütehassıslar tarafından ve mütehassıs bulunmayan şehirlerde resen taktir heyetleri veya Maliye müfettiş veya murakıplerince yapılır.

Tetkikat neticesinde, ticarî defterlerde hesap hileleri veya muntazam vesikalar bulundurulmaması veya çift defter tutulması gibi vasıtalara müracaatla verginin ketmedildiği meydana çıkarsa bu kısma ait vergi, dört kat olarak tahsil olunur. Ve bu gibi hallere cüret edenler ayrıca üç aydan üç yıla kadar hapis cezasile cezalandırılırlar.

Bu kanuna göre vergiye tâbi bir iş ve teşebbüs tamamen mektum kalırsa bu iş ve teşebbüs beyannameye tâbî olduğuna göre ketim müddetine ait vergileri resen ve üç kat olarak tarhedilip yarısı derhal ve diğer yarısı da tarhiyatın kat'iyet kesbettiği tarihten itibaren dördüncü ay içinde tahsil olunur. Mektum kalan teşebbüs, beyannameye tâbi olmıyan işlerden ise işin mahiyetine göre tarholunacak vergiler iki kat olarak aynı suretle tahsil edilir.

Resen icra edilen takdir sırasında, nazarı dikkate alınmış olan vesikalar ve malûmat haricinde tahakkuk müruru zamanları vaki olmadan yeni deliller ve malûmata münhasır olmak üzere ikmalen tarhiyat yapılır. Bu taşebbüs beyannameye tâbi işlerden ise ikmalen yapılacak tarhiyat iki kat ve beyannameye tâbi olmayan işlerden ise vergi zamsız olarak alnır.

Vergi tahsilâtında icra muameleleri

Madde 77 - Bu kanunda tayin olunan taksit ve tediye zamanlarında verginin aslı ile zamlarını ve ruhsat tezkeresi ve vergi karnesi harçlarını tediye etmiyenler hakkında tahsili amval kanununa göre muamele yapılır.

Taksit ve tediye zamanlarında taksitlerini tediye etmiyenlere ait vergi yüzde 10 zam ile tahsil olunur.

FASIL : 2

Müruru zaman

Tahakkuk ve tahsil müruru zamanları

Madde 78 - Verginin tahakkuk ettirildiği malî yılın sonundan itibaren her hangi sebeple olursa olsun hakikî şahıslarda üç ve hükmî şahıslarda dört yıl içinde tarhedilmiyen ve tarhedilip de kesbi kat'iyet ettiği malî yılı takip eden malî yıldan itibaren beş yıl içinde tahsil olunmıyan vergiler müruru zamana uğrar Ruhsat tezkereleri ve vergi karneleri harçları aynı hükme tâbidir.

Ecnebi memleketlerde bulunanlar için tahsil müruru zamanı on senedir.

SEKİZİNCİ BAP

Ruhsat tezkeresi ve verki karnesi

Ruhsat tezkeresi almağa mecbur olanlar

Madde 79 - Bu kanunla vergiden müstesna tutulanlardan ve hizmet erbabı ile karne almaları lâzımgelenlerden maada bütün mükellefler ruhsat tezkeresi almağa mecburdurlar.

Karne almağa mecbur olanlar

Madde 80 - Gündelik gayrisafi kazançları üzerinden vergiye tâbi mükelleflerle gayrisafi iratları 500 liradan aşağı olan yerlerde iş yapan mükelleflerin yanında çalışanlar, vergi karnesi almağa mecburdurlar

Karne ve ruhsat tezkeresinin alma zamanı

Madde 81 - Ruhsat tezkereleri ve vergi karneleri malî yılın birinci ayında ve yeniden işe başlama halinde de başlama tarihinden itibaren bir ay içinde varidat idarelerinden alınır.

Ruhsat tezkeresi bir, vergi karnesi iki malî yıl için muteberdir. Vergi karnesine fotograf yapıştırılması mecburidir.

Ruhsat tezkeresi harçları

Madde 82 - Ruhsat tezkeresi aşağıda yazılı harçlar mukabilinde verilir.

A) Altıncı ve yedinci maddelerde yazılı mükellefler için yirmi beş lira;

B) Sekizinci maddede yazılı mükellefler için, damga pulu ve kıymetli evrak bayileri hariç olmak üzere; dört lira;

C) İşgal ettikleri mahallerin gayrisafî iratları vergilerine matrah ittihaz edilen mükelleflerden gayrisafî iratları beş yüz liradan aşağı olanlar ile damga pulu ve kıymetli evrak bayileri için bir lira ve beş yüz lira ve daha fazla olanlar için iki lira

Bedava ruhsat tezkeresi

Madde 83 - Rüsumu bahriye kanununa göre tayfa tezkeresi alanlarla Türkiyede yerleşmiş sayılmıyan mükelleflere bedava ruhsat tezkeresi verilir.

Vergi karnesi harçları

Madde 84 - Vergi karneleri aşağıda yazılı harçlar mukabilinde verilir.

A) Deniz nakil vasıtalarında, elli ton ve daha yukarı her vasıta için üç lira;

B) Deniz nakil vasıtalarında, elli tondan aşağı olan her vasıta için iki lira;

C) Otobüs, omnibüs, otomobil ve emsali binek vasıtaları için üç lira;

Ç) Kamyon, kamyonet için bir buçuk lira;

D) Çift ve tek atlı binek arabaları, çift atlı yük arabaları, ücretle nakliyatta kullanılan her nevi hayvan arabaları için bir lira;

E) Nakliyatta kullanılan at, katır, deve, eşek için elli kuruş;

F) Yukarıda yazılı vasıtalarda çalışan ve gündelik gayrisafi kazançları üzerinden vergi veren mükelleflerden :

1) Diplomalı ve diplomasız sanatkâr ve ustalardan iki lira,

2) Sair işçilerden bir lira,

G) Yukarıda sayılanlar haricinde kalıp gündelik gayrisafi kazanç üzerinden vergiye tâbi mükellefler için elli kuruş.

— Sonuvar —

Neşriyat

Ayın tarihi

Matbuat Umum Müdürlüğünce ayda bir çıkarılmakta olan siyasî, içtimaî, iktisadî hadiselerin takvimini, vesikalarını, akıslerini yazan beşyüz sahifelik bir kitap elli kuruştur, tavsiye ederiz.

Ülkü

Ankara Halkevi tarafından neşredilmekte olan ve gençlerimize inkılâp klavuzluğu yapan Ülkünün onsekizinci nushası da çıkmıştır. Nushası yirmi beş kuruştur, tavsiye ederiz.

Çığır

Bu güzel mecmuanın 15 ve 16 Numaraları bir arada çıkmıştır. Fiatı onbeş kuruştur. Her gencin ve herkesin edinmesini tavsiye ederiz.

Çoruh

Dört yaşına basmış olan sevimli Çoruh gazetesi arkadaşımıza, memleketin yüksek faydalarına uygun işlerinde uzun yıllar muvaffak olmasını diler ve kendisini saygılarız.

Çorum Tapu tahrir heyetinden

6 - Eylül perşembe gününden itibaren Çöplü ve Çarşı mahallelerindeki gayrimenkullerin mülkiyet hakları ve bunlara taalluk eden mülkiyetin gayri aynî haklar tespit edilecektir. Bu mahalle içindeki gayri menkul sahipleri, malları başında bulunup kadastrosunu yapacak memurlar mahalleye geldiklerinde maliklerin tasarruf vesikalarını göstermeleri ve mülklerinin gerek hudut ve gerek tasarrufu hakkında izahat vermeleri; İhtilâf ve münazaa mevcut ise ayrıca bildirmeleri lâzımdır. Keyfiyet ilân olunur.

Zayi mühürler

Tatbikli isim mühürlerimizi yitirdik, yenisi alacağız eskisinin hükmü yoktur.

Alaca : Eski avutmuş köyü heyeti Muhtar
Eyyup oğlu Abit
Aza Aza
İsmail o. Riza Tufan o. Süleyman

Zayi mühür

Köyümüzün resmi mührile tatbikli isim mührümü zayi etttim yenisini almak üzere müracaat ettiğimden eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim.

Alacanın Kayaböget köyü muhtarı: Sadık oğlu Mustafa

Çorum Küçük sıhhat memurları mektebi müdürlüğünden :

Cinsi	Miktarı Azamî	Asgarî		İhalesi
Maden kömürü	60	40	Ton	19—9—934
Odun	40000	30000	Kilo	Salı günü saat 16 da

Mektebimizin ihtiyacı olan yukarıda cins ve miktarları yazılı, iki kalem mahrukat 30 - 8 - 934 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle açık münakasaya konulmuştur. Taliplerin münakasa şartlarını öğrenmek üzre mektep idaresine ve hizalarında yazılı olduğu veçhile muayyen gün ve saatte de - muvakkat teminat makbuzlarile beraber - Sıhhat dairesinde müteşekkil komisyona müracaatları. 1.3

***

Mektebimizin aşçılığı açıktır. Taliplerin şartları öğrenmek üzre mektep idaresine müracaatları.

Ç. askeri satın alma komisyonundan

Çorum garnizonunun ihtiyacı olan 2400 kilo patetes açık olarak münakasaya konuldu ihalesi 13 - 9 - 934 saat 18 dedir muvakkat teminatı 72 liradır evsaf ve şeraiti diğer garnizonların aynıdır taliplerin komisiyonumuza muracaatları ilân olunur.

***

Çorum garnizonu ihtiyacı olan 900 kilo nohut açık olarak münakasaya konuldu. İhalesi 13-9-934 saat 18 dedir muvakkat teminatı 20 liradır evsaf ve şerait diğer garnizonların aynıdır. Taliplerin komsiyonumuza müracaatları ilân olunur.

***

Çorum garnizonu ihtiyacı olan 6250 kilo kurüzüm açık olarak münakasaya konuldu. İhalesi 9 - 9 - 934 saat 16 dadır muvakkat teminat 95 liradır evsaf ve şerait diğer garnizonların aynıdır taliplerin komsiyonumuza müracaatları ilân olunur.

***

Çorum garnizonu ihtiyacı olan onbirbin kilo tuz açık olarak münakasaya konuldu. İhalesi 9 - 9 - 934 tarih ve saat 18 dedir muvakkat teminatı 75 liradır evsaf ve şerait diğer garnizonların aynıdır taliplerin komisiyonumuza müracaatları ilân olunur.

***

Samsun garnizonu ihtiyacı olan 360000 kilo ekmeklik un kapalı olarak münakasaya konulmuşturiha lesi 9-9- 934 Pazar günü saat14 dedir taliplerin şeraiti öğrenmek üzere her gün, münakasaya iştirak edecekler de muayyen günde ihale saatine kadar teminat makbuzları ile komsiyonumuza müracaatları ilân olunur.

Çorum P. T. T Müdürlüğünden

1 - Çorum - Alaca - Yozgat ve Çorum - Sungurlu - Çerikli [otomobil] ve Çorum - Sungurlu [hem otomobil hem araba ile] postaları münakasası 1 - 9 - 934 cumartesi s. 16 da dır. Son pey haddi lâyik olursa ihalesi ıstizan olunmak üzere bir hafta uzatılmıştır.

2 - Çorum - İskilip otomobil postasına 16 - 8 - 934 tarihinde pazarlıkla muamele icrasına karar verilmiştir.

3 - 376 Telgraf direğinin 20 - 8 - 934 te pazarlıkla muamele icrasına karar verilmiştir.

Şartnameleri dairesinde münakasada bulunan posta nakliyatına ve direklerin itasına talip olanların muayyen müddetler zarfında Çorum posta idaresine müracaatları ilân olunur.

İskilip belediye reisliğinden

İskilipte Belediye namına ve (2700) lira bedeli keşifli fennî mezbeha yaptırılacağından 18 - 8 - 934 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle açık münakasaya konulmuştur. Talip olacakların ve şeraiti öğrenmek isteyenlerin belediyemize müracaat etmeleri ilân olunur.

Çorum İcra memurluğundan

Dairemizin 934 - 1625 numaralı dosyasında Çorumda Hacı recep zade İhsan ve Ahmet efendilere ezgayri mesarif 8245 kuruş itasına borçlu Tepecik mahallesinden Kirli oğlu Abdullah efendinin işbu borcundan dolayı emvali gayri menkulesinden bir kıt'a bağın haczile satılmasına karar verilmiş olduğundan bu defa açık artırmağa çıkarılmıştır.

Evsaf ve müştemilâtı :

Çorum Tapu dairesinin Şuba 927 tarih ve 228 No da mukayyet Aliki bağlarında şarkan bağ yolu, şimalen bağ yolu, garben Kavacıklı Sarı Ahmet, cenuben Kavacıklı Memiş kâhya ile mahdut 21 bütün karık ve dört yarım karıktan ibaret bağ.

Gayri menkule takdir olunan kıymet:

Yukarda hudut ve evsafı yazılı bir kıt'a bağın temamına 115 lira kıymet takdir edilmiş olup işbu bağ aynen satlığa çıkarılmıştır.

Satış şartları :

İşbu gayri menkul gazete ile bir ay müddetle açık artırmağa çıkarılarak hitamı olan 29 - 9 - 93 Cumartesi günü saat 16 ya kadar ihale devam edecektir. Yapılan birinci artırmada verilen pey kıymeti muhammenenin yüzde 75 ini doldurmadığı takdirde son verilen pey baki kalmak şartile ihale on beş gün daha temdit edilerek son gün 15 - 10 - 934 pazartesi günü saat 16 da son ihalesi yapılacaktır. Mezkûr bağa talip olanların bedeli muhammenenin yüzde 7,5 nisbetinde pey akçası ile veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamilen icra dairesinde tarihi ilândan itibaren müracaat etmelidir. Sair haklar: işbu gayri menkulda bir hak ve alakası olanların ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde icra dairesine müracaatları lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillince sabit olmadıkça paylaşmadan hariç kalacakları ilân olunur.

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işler için Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 100 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 -kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Haftası « « - 25 - «

Çorum Vilâyet Matbaası

KURULUŞ TARIHI : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 727

ÇARŞAMBA

5 - Eylul - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Telgraf Haberleri

Erzurum : 3 (A. A.) - Ziraat Vekili Muhlis bey bu gün şehrimizden ayrılmıştır. Muhlis bey şerefine dün belediye tarafından bir öğle ziyafeti ve belediye reisi tarafından Meb'uslarımız Nafi Atıf ve Osman beylerinde hazır bulundukları hususî bir akşam yemeği verilmiştir.

Adana : 3 (A. A.) - Ziraî tahmin bürosunun son tahminine göre pamuk rekoltesi 136 bin balyadır. Büronun; bu sene rekoltesi hakkındaki tahmini 135 bin balya idi. Buna nazaran arada 17 bin balyalık bir noksan var demektir. Bunun da sebebi birinci tahminden sonra havaların çok sıcak gitmesi ve Ceyhan mıntakasındaki kurt tahribatıdır.

İstanbul : 3 (A. A.) - İktisat Vekili Mahmut Celal beyfendi Türkiye İş bankasının kuruluşunun onuncu yıl dönümü münasebetile aldıkları tebrik yazılarına ayrı ayrı cevap vermek imkânsızlığı dolayısile bu milli müessesenin mes'ut gününü kutlularken kendilerini hatırlıyan bütün zevata derin teşekkürlerinin iblağına Anadolu ajansını tavsit etmektedir.

Vilâyet Bütcesi

Vilâyet İdarei hususiyesinin 1934 senesine ait bütcesi Alî tasdiktan geçerek Dahiliye vekâleti Celilesinden gönderildiği haber alınmıştır.

Gençlik hareketleri

Geçen Ağustosun 26 ıncı günü Alaca gençleri; Sungurlu gençler birliğile tanışmak için Sungurluya gitmişler ve orada bir müsamere vermişlerdir.

Yekdiğerine bitişik olan bu iki kaza gençleri arasında samimî temaslar ve kaynaşmalar olmuş ve kaza Kaymakamı İhsan bey tarafından gençliğe lâyık yardımlar yapılmış, bu suretle tatlı ve özlü bir hatıra bırakılmış olduğu Alaca gençleri tarafından lisanı şükran ile bildirilmekte olduğundan, gençler arasında bu suretle sık sık tanışmalar ve anlaşmalar yapılmasını, gençlik namına en müsait teşebbüslerden ve hayırlı hareketlerden sayar ve diğer Kaza gençlerinin de bu yolu takip etmelerini dileriz.

Gizli nünusların yazımı hakkındaki kanundan

Aile reislerine ayrılan vazifeler ve cezalara dair maddeler,

Madde 1 - Bu Kanunun belediyelere ve muhtarlara tebliği tarihinden itibaren bir buçuk ay içinde her aile reisi kendi evindeki veya emri altındaki, her veli velâyetindeki, her vasi, vesayetindeki nüfusta yazılmamış kimseleri ; bunlardan evlilikleri kaydedilmemiş olanların evliliklerini ve ölmüş veya kaybolmuş olupta nüfustan silinmemiş bulunanlarını köyde muhtar ve ihtiyar heyetine, kasaba ve şehirlerde belediyelere bildirmeğe mecburdur.

Nüfusa yazılmamış reşitler de muhtarlara veya belediyelere ve yahut nüfus dairelerine müracaat ederek kendilerini yazdırmakla mükelleftirler .

Madde 4 - Bu kanunun belediyelere ve muhtarlara tebliğinden itibaren bir buçuk ay sonra evinde veya işinde nüfusa yazılmamış kimseleri ve silinmemiş ölümleri ve kayıpları ve kayitsiz evlenmeleri bildirmeyenlerden ;

Yeni doğumları bir ay ve ölümleri on gün içinde nüfus dairelerine haber vermeyenlerden ;

Evlenmeyi on beş gün içinde nüfusa kaydettirmeyenlerden ve kendini kaydettirmeyen reşitlerden mazeretlerini isbat edemedikleri taktirde mahallî idare heyetlerinin kararile bir liradan on liraya kadar para cezası alınır. Tekrar edenler hakkında bu ceza iki kat olarak tayin olunur.

Madde 8 - Bu kanunun neşrinden üç ay geçtikten sonra gizli doğum, ölüm ve kayıp ve evlenme vak'ası haber verenlere alınacak cezanın yarısı, tahsisat aranmasına ve başka merasim icrasına lüzum kalmaksızın mahallî İdare Heyeti kararı ile verilir.

Hayati Teftişiye Reisi

Dahiliye Vekâleti Celilesinin Heyeti teftişiye Reisi Muhteremi Sabri Beyfendi bu sabah şehrimizi teşrif buyurmuşlardır.

Müsamere

Tayyaremiz menfaatine sevinerek verilen hizmetleri, candan sevgi ile kabullanan gençlerimiz; bu kerre de Zafer ve Tayyare bayramı vesilesile 29 Ağustos çarşamba gecesi, Sinema binasında Tayyare cemiyeti menfaatine bir müsamere vermişlerdir. Müsamere çok parlak ve muvaffakiyetli geçmiş, halk tarafından pek büyük rağbete mazhar olmuştur.

Temsil edilen (Kızıl çağlayan) piyesile (Bir cesaret rekoru) komedisinde vazife alan gençlerimiz, gösterdikleri muvaffakiyetten dolayı yüksek takdirle karşılanmış ve çok alkışlanmışlardır.

Bilhassa zeybek oyununa çıkan Alâettin, Hilmi, Lütfi ve İzzet beyler zeybek oyununu pek güzel oynamışlar ve dakikalarca alkışlanmışlardır.

Gençlerimizi muvaffakiyetlerinden dolayı tebrik eder ve bu gibi hayre matuf müsamere ve konserlerin devamlı olmasını dileriz.

Belediye intihap işleri

Belediye kanunu mucibince Eylûlun birinci gününden itibaren başlanması icap eden intihap işleri üzerinde Çorum Belediyesi de çalışmağa başlamıştır.

İntihap encümeni azalığı için mahallelerden istenilen ikişer aza intihap edilmiş ve isimleri mazbatalarla Belediye reisliği makamına verilmiştir.

Mahallattan verilen bu aza isimlerine kur'a çekilerek intihap encümeninin belli olmasına bakılmaktadır.

Ergani istikraazı

Ergani Bakır madeni istikrazı dahilî tahvillerinin üçüncü ve sonuncusu olan (C) tertibi de piyasaya çıkarılmıştır. Satış Eylûlun otuzuncu gününe kadar devam edecektir.

1 - İtibarî kıymeti yirmi lira olan bir tahvil ondokuz liraya verilecektir .
2 - Tahvilin itibarî kıymeti itibarile senede yüzde beş faizi vardır.
3 - Tahvil : senede iki defa kuraya girecek, isabet ederse sahibini birden zengin edecektir.
4 - Tahvil: mülhak bütçelerle idare olunan devair ile idarei hususiye ve belediye ve müesseselerce yapılacak müzayede ve münakasa ve mukavelelerde itibarî kıymetleri üzerinden teminat olarak ve hazinece satılacak millî emlâk bedellerine kezalik itibarî kıymetleri üzerinden kabul edilecektir.
5 - Tahvil bedeli veya faizi ve ikramiyesi hiç bir vergi ve rüsuma tabi değildir.

Satış hararetle devam ediyor. Bu çok kârlı tahvilin bundan başka tertibi ve satışı yoktur. Bu tahvilden mahrum kalmamak için vakıt gaip etmemek lâzımdır.

Tarih tetkikleri :

Çorum Şairleri

Yusuf Bahri (II)

Yazan: Çorum Halkevi Dil, Tarih, Edebiyat şubesi komite ve konferans kolu azalarından Muallim Rifat Rami

— Her hakkı mahfuzdur —

— 17 —

Gel ey kilki nevk matemi serencamı beyan eyle (1)
Döküp evraka derdin hem demadem gel figan eyle (2)
Midat âsâ siyeh kanlar saçılsın yine çeşminden (3)
Lika gibi müşevveş gussalar şarhın ayan eyle (4)
Kaza levhına vafir serzeniş kıl levhi kâtipten (5)
Kader mecmuasın yırtıp perişan dasitan eyle (6)
Kül eyler mermeri ateş gibi bir levhını yazsan
İnanmazsan bir âhen levha ol, imtihan eyle (7)
Huzurda kanını hâk eyle gel levhı havatırdan (8)
Meserretnameler zevkın gönüllerde nihan eyle (9)
Siyeh gey, ehli beytin Kâbe veşruzu kazasında
Bu matem hizmetinde sen de damen dermeyan eyle (10)

***

Yazarsan kerbelâ yazısının müşkül belâsın yaz (11)
Şehadet şehdin içmiş teşne diller macerasın yaz (12)

***

Niçin ey çarhı zalim nakdi kevneyni heba kıldın (13)
Aliyyülmurtazanın nuru çeşmin bi ziya kıldın
Zülâli pâk akan gülzara zehrâb eyledin cari (14)
Rasulün busegâhın tir kahre macera kıldın (15)
Kopardın goncai nevrestesin gülzarı Zehranın (16)
Zehirler yutturup pejmürde hal ettin, cefa kıldın
Sem ettin Kerbelâ hakinde anın gevheri cismin
Ne ceddinden hicap ettin, ne kendinden haya kıldın
Rasulün âlini şermetmedin mi? garkı hunettin (17)
Girip kanına mazlumun acap gafil hata kıldın (18)
Söyündürdün risalet hanedanında yanan şem'i (19)
Melâmet zulmetin tayini beyti Mustafa kıldın. (20)

***

Serin ol serverin dur ettiğin yetmezmi efserden (21)
Mürüvvetsizlik ettin, niçin ayırdın tenin serden.

— Daha var —

Kütüphane memuru şairin torunu Eşref bey tarafından kitapları arasında bulunarak verilmiştir. Mumaileyhe burada teşekkür etmeyi bir vazife bilirim. R. R.

(1) Kilk : Kalem, Serencam : İbret alınacak, başa gelen.
(2) Demadem : Her vakit, daima
(3) Midat âsa : Mürekkep gibi, Çeşim : göz
(4) Lika : Yüz, çehre, sima
(5) Kaza : Kadar, Vafir : çok
(6) Dasitan : Destan geçmiş şeylerin hikâyesi
(7) Ahen : Demir
(8) Hâk : Kazımak
(9) Nihan : Gizli, saklı, örtülü
(10) Dermeyan: Ortaya sürmek
(11) Belâ : gaile, müşkil bir iş, keder, âfet, musibet
(12) Şehad: Bal, Sehdâb : bal şerbeti demek istemiştir. Teşne : Susamış, Dil : gönül yanan
(13) Çarh : Felek, baht, tali, Heba : Mahiv ve telef etmek
(14) Zülâli pak : Temiz su, Gülzar : Gülistan güllük, Zehrâb : Acı veya zehirli su, Cari : Akan
(15) Busegâh : Öpülecek yer maksadı Hüseyinin gerdanı. Tir : Ok
(16) Gonca : Açılmamış çiçek, gülzarı Zehra halife Alinin karısı Fatımatüzzehranın aile kucağı
(17) Al : Ehil, Şerim : Utanma
(18) Acap : Şaşmak, hayret etmek
(19) Şem : Işık, şamdan
(20) Melâmet : Azarlama, muahaze, zem çıkışına
(21) Dur : Uzak, efser : taç

Devlet Demir Yollarında

Nakliyat kolaylıkları

Devlet Demir yolları idaresinin yolcu taşımak hususunda yurttaşlara ne engin tenziller ve kolaylıklar gösterdiğini rakamla, miktarla gösteren bir yazı yazmıştık.

Demir yollarımızın gösterdiği tenzilât ve teshilât sadece insan nakliyatına inhisar etmemekte, bütün eşya nakliyatına da şamil bulunmaktadır.

Bu yazımızda da muhtelif nevide eşyanın Demir Yollarımızda hangi esaslar içinde nakledildiğini ve eskisine nazaran ne kadar ucuz olduğunu tebarüz ettireceğiz.

TAZE SEBZE VE MEYVE NAKLİYATI :

Türkiye, iklimi ve coğrafî mevkii itibarile Ak Deniz havzasında en müsait şartlar altında her türlü sebze ve meyve yetiştiren bir ülke olmasına ve istihsal kabiliyeti pek ziyade bulunmasına rağmen gerek iç pazarda, gerek dış pazarda kendisine mümasil memleketlere nisbetle yapabildiği meyve ve sebze ticareti hiç bir şey mesabesinde idi.

Bu sahada millî bir inkişafa zemin hazırlamak lüzumunu duyan Devlet Demir Yolları İdaresi 15 Ağustos tarihinden itibaren yeni ve tenzilâtlı bir tarife tatbikına başlamış bulunuyor.

Evvelce ton kilometresi 5, 25 kuruş olan sebze ve meyva nakliyatı tam vagon hamule için tonu 2 ve parekende nakliyat için ise tonu 2,75 kuruşa indirilmiştir. Bu tenzil, yüzde 60 nispetini bulmaktadır.

Bundan ayrı bir müsaade olmak üzere muhtelif nevilerden zebze ve meyvelerin bir vagonda nakline müsaade olunmuştur. Malın iyi bir surette sevkini ve muhafazasını temin maksadile mal sahiplerine vagonlarda bir muhafız bulundurmak müsaadesi de verilmiştir. Bu tedbirler sayesinde sebze ve meyvemizin büyük şehirlerde daha müsait fiatlarla satılarak istihlâk piyasasının genişliyeceğini kuvvetle umuyoruz.

Bundan başka bazı mıntıka müstahsilleri tarife ücretlerinin yüksekliği hasebile meyvelerin ecnebi pazarlarına sevki imkânı bulunmadığını iddia etmekte idi.

Devlet Demir Yolları tarafından yapılan bu mühim tenzilattan sonra meyve ihracat ticaretimizin de nakil noktasından pek mühim kolaylıklar ve yardımlar görmekte olduğu aşikârdır.

KURU SEBZE NAKLİYATI :

Memleket istihsalinde ve ihracat ticaretinde oldukça mühim bir mevki işgal eden ve istihsal ve ihraç kabiliyeti pek geniş olan kuru sebze nakliyatı evvelce azâmî tarifeye tabi tutulmakta idi.

Bu maddelerin son senelerde kaydettiği nisbetsiz kıymet tenzilleri karşısında ihracat ticaretini hemen tevakkuf etmiş gibi idi. Dahildeki bazı istihsal mıntıkaları fiat düşkünlüğü yüzünden dış pazar şöyle dursun, iç pazara bile büyük mal sevk edemiyordu.

Kuru sebze ticaretini canlandırmak için nakliyatı daha çok müsait olan hububat nakliyat tarifesi bunlara da teşmil edilmiştir. Bu suretle bu sahada da azamî tenzilât yapılmış olmaktadır.

TAZE BALIK VE DENİZ MAHSULÂTI NAKLİYATI :

Türkiye bir deniz memleketidir. Uzun sahillerinde her türlü balık avcılığına imkân vardır. Balığın ise gıda maddelerinin en üstünlerinden birisi olduğu da muhakkaktır. Buna rağmen bilhassa memleketin içinde balık sarfiyatı pek azdır. İstihsal zamanlarında da müstahsil, malını satamamakta ve sarf edilen emek para boşuna gitmektedir.

Halkımızın gıdalanması ve dahilî ticaret muvazenemizin kuvvetlenmesi noktasından hareket edilerek balık ticaretini dahilde inkişaf ettirmeği düşünen Devlet Demir Yolları İdaresi bu madde için huhusî ve fevkalâde tenzilli bir tarife tanzim etmiştir.

Bu tarifeye göre evvelce ton kilometresi 15 kuruş olan balık nakliye üçreti bu gün ton başına 1, 80 kuruşa indirilmiştir. Bundan başka balık sevkiyatında kullanılan kapların hiç bir ücret

Yurttaş !

Bu Cümhuriyet bayramında yerli mallarımızın resmi geçidi Ankara yeni sergi evinde yapılacaktır. Kışlık ihtiyaçlarını ucuz ve sağlam yerli mallarımızla bu sergiden tedarik et.

Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti

Vilâyet Yüksek Makamından

Vilâyet dahilindeki köy muhtarlarına yazılan ve gönderilen Beyanname suretidir

1 — Vilâyet vekâletine geldiğimde, köylerin umumî vaziyetleri etrafında alakalanmam hakkında Vali beyfendiden telekki eylediğim emir üzerine yaptığım tetkikler ve yaptırdığım teftişlerden örendimki; köy sağlık cebhelerimiz.. Köy ihtiyar hey'etlerinin ihmalları neticesi olarak acınacak bir vaziyettedir. Yine Vali beyfendiden aldığım salâhiyetle arzediyorum ki; bu vaziyete vilâyet lakayt kalamıyacak; baş safta ehemmiyetle bu işi araştıracaktır.

Bilhassa her maddesi bir yaratıcılık ve kurtarıcılık kudretile bize imkânlar kazandıran köy kanunu gibi cümhuriyetin çok büyük ve canlı bir eseri elde bulundukça; bunun büyük kudretinden köylüyü faydalandırmamak ve buna imkân aramamak, Müsamaha ile karşılanmıyacak bir harekettir.

2 — Bu umumî tebliğimiz; bu işte köylerimiz için süratle alınması icap eden sağlık tetbirlerimizin ana hattını idare amirlerine ve hükûmet doktorlarına çizecek bunlarda mahallî ihtiyaca göre bunu zaman ve imkâna göre programlandırarak nahiye müdürleri, seyyar sıhhat memurları (Köyün tabiî azalarından olmaları hasebile) köy muallimleri, köy muhtar ve kâtipleri ve köy sağlık koruculari vasıtasile bizzat ve arkasını bırakmadan araştıracaklar ve tahakkukunu mutlaka temin eyleyeceklerdir. Bilhassa seyyar sıhhat memurlarının geziş programlarını kaymakamlar ve doktor beyler cizerken; kaza köylerinin iki ayda mutlaka umumî ve noksansız devirlerini yapabilecek tetbirler almalarını ve hangi günler ve hangi köylere uğrayacaklarını tesbit ve cüzdanlarına işaret etmeli ve bu köylerin gezildiği ve programdaki sağlık işlerinin yapıldığını anlamadıkça, raporları alınmadıkça cüzdanların tasdik olunmamasını ve tesbit edilen kaza köy çalışma programı suretinin vilâyete gönderilmesini rica ederim.

3 — Şunuda hatırdan çıkarmıyalım ki; Kaymakam Beylerden vazife alacak arkadaşlar köylerde (bunu yap, şunu çat, şunu isterim) gibi iş adamlarına yakışmayacak, Masa Mumuruna ait vasıflarla değil; bizzat yapılması istenilen işin başına geçerek köylüye öncülük yapmak suretile aldıkları mesai proğramını tatbik ile mükelleftirler. Bu cihetin nahiye Müdürlerine, seyyar sıhhat memurlarına ve köy memurlarına ehemmiyetle anlatılması ve temini, muvaffakıyetin yekâne sırrıdır.

4 — Sağlık ve içtimaî yardım cephesinde son bahar ve kış mesaisinde; umum köy kanunun 13 inci maddesinde yazılı yapılması mecburi işlerden arkadaşlardan ilk defa tahakkukunu mutlaka istediğimiz ve beklediğimiz işler şunlardır :

A — Saltanat devrinin bize miras olarak bıraktığı sıtma, köylünün sonsuz derdidir.

Devlet mücadelesi genişledikçe bunun kökünden silineceği muhakkaktır.

Şimdiden köy sınırlarındaki köy kol ve emeğinin kurutabileceği ark, çeşme, pınar ve küçük derelerden hasıl olmuş gölcük ve bataklıkların miktarının acele öğrenilmesi ve imece ile kurutulması lâzımdır.

B — Köy sularının baştan aşağı sıhhat memurları ile köy kâtiplerine teftiş ettirilerek çeşmelerden başka yerlerdeki deliklerin ve açıkların tekrar açılmıyacak surette kapattırılması, kırık ve sızıntı yerlerinin mükemmelen düzeltilmesi ve mezarlıklardan, gübreliklerden, abdeshane yanlarından geçen yolların geçit yerlerinin değiştirilmesi: kuyu ağızlarına bilezik ve kapak ve bütçeleri müsait köylerde tulumba konması ve etrafının harçlı döşeme ile döşenmesinin temini; ve bu suretle köylünün menbadan çıktığı gibi temiz ve berrak su içmesinin imkân altına mutlaka alınması ve susuz köylere su getirmek için katî tetbirler aranması hayatî bir zarurettir.

C — Köy evlerinin çoğunda helâ yoktur. Olanlarda; lağam veya çukursuzdur. Pislikler ya sokaklara veya gübreliklere akar. Bu köyleri, bunun tabii neticesi agır kokulu havadan ve bunların kurumuş tozlarından kurtarmak lâzımdır. Bu, inatla mücadele edilecek ve mutlak neticelendirilecek bir iştir. Tayin olunacak bir müddet içinde her evin köy sokagına nazır olmıyan tarafında bir buçuk metro derinliğinde ve ona yakın genişlikte çukurlu ve yüksek ise sızıntı yapmıyan kuburlu bir hela yapması zaruridir -Çukurun üstleri kireçle, olmıyan yerlerde samanlı çamurla örtülecektir.

Sıhhat memurları, köy muhtar ve kâtipleri musırran bunu temin ile mükelleftir. kangıranlanmış bu dertle azimkârane bir takip ve merhametsiz bir sebat; mesaimizde esastır.

Köy gıdaları, köy havası, köy suları, arkası kesilmiyen rüzgârların taşıdığı bin bir toz ve pisliğin ve bin netice mikrobu öldürücü tesiri altındadır. Köyün mecburi işleri arasında; köy evleri etrafının ve sokaklarının köylü tarafından temizlenmesi, süpürülmesi başta gelen işlerdendir. Sağlık üzerinde en mühim tesirler yapan bu fena vaziyete; canlı ve kuvvetli bir alaka göstermek ve kurtarıcı tetbirler almak lâzımdır. Bunun için muayyen temizlik günleri kabul olunmakla birlikte köylünün iş ve güce çok gitmediği ve boş kaldığı cüma günleri her köyün (temizlik günü) kabul olunmalı ve köy heyetleri; o gün cüma namazına kadar evin içini, tışını, etrafını, sokağını temizlemiyenlere ceza yazılacağını ilân ve karara riayet etmiyenleri cezalandırmalı.

Nahiyeler, kâtipler, sıhhat memurları cüma temizliğinin yapılıp yapılmadıklarını daima kontrul etmelidirler. Bu meyanda imece ile her cüma köyün mektebi, Köy konağı, köyün odası. Cami ve diğer umumî yerleri de temizletmeli, duvarlar tozdan ve örümcekten, dabanlar pislikten kurtulmalı; camlar parlatılmalıdır. Ve bu işe ne harman ne diğer mazeretler katiyen fasıla vermemelidir. Cuma temizliklerinin itiyat haline girmesi sağlık hedeflerimizdendir.

E — Hastalık doğuran. köy ölümü daima yakın tutan ve nihayet köyün yarinki neslini zehirleyen köy kübrelikleri hiç bir şekilde ihmal götürmiyecek diğer bir kangrandır. Yığın yığın senelerin biriktirdiği bu hastalık yuvalarının servete çevrilmesi; bunun içinde tarlalara attırılması; yeni çıkacak gübreleride 13 inci maddenin 9 inci sırasında saydığı veçhile köye rüzkârın ve suyun gelmediği tarafta sıhhat memuru nazaretinde muhtar ve katip tarafından gösterilecek ve etrafı taşla veya ciltle örülecek; köyden, az çok uzak gübreliklere Attırmak zaruridir. Bu işinde arkası kesilmeyen bir inatla takibi ve bu işte asla merhamet ve müsamaha gösterilmeden bu pisliklerden köylerin kurtarılması lazımdır.

F — Köyde salgın hastalıklara yani frengi, verem, trahom gibi bulaşıcı illetlere tutulmuş olanları sıhhat memurları ile birlikte muhtar ve kâtipler ev ev yeniden ve usulu dairesinde iyi bir tarama ile araştırarak bulmalı ve tedavisi takip olunmak üzere cetveli hükümet dokturuna verilmelidir.

5 — İdare amirlerinin ve hükümet doktorlarımızın canlı alaka

alınmaksızın iadesine de müsaade olunmuştur.

KURU ÜZÜM NAKLİYATI:

Kuru üzümün ihracat ticaretimizde haiz olduğu ehemmiyet herkesin malumu olmak gerektir.

Bu kıymetli maddemizin son senelerde cihan piyasalarında ehemmiyetli tenziller kaydetmesi, daha müsait bir tarife ile nakli arzuya şayan görülmüş, evvelce İzmir - Kasaba hattında oldukça yüksek bir tarifeye tabi tutulan kuru üzüm nakliyatında vaziyetin icap ettirdiği tarife tashihat ve tadilâtı icra edilmiştir. Meselâ; Alaşehirden İzmire nakledilecek olan kuru üzüm ton başına maktuan beş yüz kuruş, Salihliden İzmire dörtyüz kuruş, Kasabadan İzmire iki yüz kuruş, Manisadan İzmire yüz seksen kuruş ücret tatbik edilmiştir. Bu suretle mesafesine göre nakliyat ücreti kilo başına yirmi para ile otuz arasında tahavvül etmektedir. İncir için de bu esaslar dahilinde müsaadeli bir tarife yapılmıştır.

PALAMUT VE ÇAM KABUĞU NAKLİYATI :

İzmir mıntakasının en mühim ihracat maddelerinden birisi palamuttur. Evvelce seksen, doksan bin ton ihracat yapan bu madde üzerindeki ücret beynelmilel piyasanın nisbetsiz sukutları ve palamuta mümasil yeni maddelerin sanayide kullanılmağa başlanması dolayısile pek durgun bir hale gelmişti.

Hatta bazı istihsal mıntakalarında köylü palamut mahsulünü toplamaktan bile vaz geçmiştir. Bu vaziyeti islâha yardım edebilmek için palamut ve çam kabuğu için de müsaadeli bir tarife tanzim olunmuştur.

HALI, ZEYTİN YAĞI VE SUSAM NAKLİYATI :

Eğe mıntakasında geniş bir ticaret faaliyetine mevzu olan bu maddeler, eski idare zamanında ton kilometre başına 8 ile 10,5 kuruş arasında ücrete tabi bulunuyordu.

Devlet demir yolları idaresi bu maddelerin nakliyatını çoğatlmak ve kolaylaştırmak için bunlara daha müsait nisbetler arzeden Devlet demir yolları tarifesi tatbik edilmiş, bu suretle yüzde 50 ile 60 arasında tenzilât temin olunmuştur.

Bütün bu mevzulardan maada büyük şehirlerde halkın sıhhatini korumak için menba suları nakliyatında, deniz sporları malzemesi nakliyatında da müsait tarifeler tatbikına başlanmıştır.

İç ve dış ticaret hayatımızın inkişafı yolunda Demir yollarımızın aldığı bu kolaylaştırıcı tedbirleri takdirle karşılamamak mümkün değildir.

ÜLKÜ

Ülkü mecmuasının on dokuzuncu sayısıda basılmıştır. Bu sayısı da yüksek yazıcılarının kıymetli eserlerile bezenmiştir.

Bu sayısında Çorum gençliğini hassatan bağlayacak [ÇORUM HAKKINDA, ÖMER BEY İSMİNDE BİR ZATIN] yaptığı tetkikin mahsulü olan kıymetli bir makale gözümüze çarpmıştır.

Okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Vilâyet Yüksek Makamından

Konyada bulunan Askeri mekteplere girmek üzre giden bir çok mekteplıler burada mektebe kabul edilmiyerek kalmakta ve bunlardan çoğu parası olmadığı için memleketine dönemiyerek ortada sefil ve perişan dolaşmaktadır. Bu kabil talebeye belediye vasıtasile yapılan yardımlar kâfi olmadığından ve hatta Belediyece yardım yapılamıyacak bir vaziyet hasıl olduğundan facia tazauf ediyor.

Askerî mekteplere katî kabul muameleleri yapılıp velilerine tebliğedilmiyen çocukların beyhude oraya kadar yollanmamaları Konya yüksek makamından bildirilmektedir.

Vilâyet Yüksek Makamından

On altı lira maaşlı Kavak kazası Nüfus memurluğu için 9-9-934 tarihine müsadif Pazar günü imtihan yapılacağından talip olanların memuriyeti sabıka , lâhikalarını ve ahval ve hüviyetlerini gösterir vesikalariyle Samsun Vilâyetine müracaatları ilân olunur.

Çorum Nafıa Baş Mühendisliğinden

Sungurlu - Çerikli yolunun 74 + 511 -- 86 + 934 üncü kilometreleri arasındaki 7193 lira 66 kuruş bedeli keşifli kum ihzar ve silindiraj ameliyatı iki buçuk ay zarfında ikmal edilmek üzere otuz gün müddetle kapalı zarf suretile münakasaya konulmuştur. Talipler bedeli keşfin yüzde yedi buçuğu nisbetinde, münakasa kanununa tevfikan 540 liralık teminatı muvakkate irae edecekler ve ticaret odasında mukayyet bulunmakla beraber ameliyatın devamı müddetince Nafıa dairesince ehliyeti musaddak fen memuru istihdam eyleyeccekler ve fenmumurları mukavele nameyi de imza edeceklerdir. İhale muamelesi Çorum Encümeni Daimi riyaseti makamında 25 - 9 - 934 tarihine müsadif salı günü saat 16 da icra edilecektir. Fazla izahat almak isteyenlerin Çorum Baş mühendisliğine müracaatları ilân olunur. 1-3

Çorum Küçük sıhhat memurları mektebi müdürlüğünden :

Cinsi	Miktarı Azamî	Asgarî		İhalesi
Maden kömürü	60	40	Ton	19—9—934
Odun	40000	30000	Kilo	Salı günü saat 16 da

Mektebimizin ihtiyacı olan yukarıda cins ve miktarları yazılı, ik kalem mahrukat 30 - 8 - 934 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle açık münakasaya konulmuştur. Taliplerin münakasa şartların öğrenmek üzre mektep idaresine ve hizalarında yazılı olduğu veçhile muayyen gün ve saatte de - muvakkat teminat makbuzlarile beraber Sıhhat dairesinde müteşekkil komisyona müracaatları. 2.3

Vilâyet Defterdarlığından

1 - Hayvanlar vergisinden: sığır, at, manda, merkep hayvanatının ikinci taksit müddeti eylûlun ilk haftasıdır .

2 - Bina vergisinin ikinci taksit müddeti de eylûlun nihayetinde hitam bulacaktır. İşbu vergilerle mükellef bulunanlar borçlarını gösterilen müddetler zarfında tahsil şubesi veznesine tesviye etmeleri, aksi takdirde haklarında tahsili emval kanunu tatbik olunacağı ilân olunur .

Ç . P . T . T. Müdürlüğünden

Çorum - Çerikli otomobil Postası 343 ve Çorum Yozgat otomopil Postası 200 lirada olup Çorum - Sungurlu otomobil veya araba Postası Henüz pey altında değildir. Bunların üçüne de pazarlık suretile muamele yapılacağından talip olanların şeraiti öğrenmek ve pey koymak için Çorum Postanesine müracaatları ilân olunur.

Askeri satın alma komsiyonundan

Çorum garnizonunun ihtiyacı olan 6500 kilo sade yağı kapalı olarak münakasaya konuldu. İhalesi 23 - 9 - 934 saat 15 tedir. Muvakkat teminatı 487 liradır. Evsaf ve şerait diğer garnizonların aynıdır. Taliplerin komsiyonumuza müracaatları ilân olunur.

***

Çorum garnizonunun ihtiyacı olan 80000 kilo arpa açık olarak münakasaya konuldu ihalesi 25 - 9 - 934 saat 16 da muvakkat teminatı 150 liradır evsaf ve şerait diger garnizonların aynıdır. Taliplerin komisyonumuza müracaatları ilân olunur.

***

Çorum garnizonunun ihtiyacı olan 21000 kilo kuru soğan açık oalrak münakasaya konuldu. İhalesi 23 - 9 - 934 saat 16 dadır. Muvakkat teminatı kırk liradır. Evsaf ve şerait diğer garnizonların aynıdır. Taliplerin komisyonumuza müracaatları ilân olunur.

***

Çorum garnizonunun ihtiyacı olan 7500 kilo gaz yağı açık olarak münakasaya konuldu. İhalesi 25 - 9 - 934 saat 17 dedir. Muvakkat teminatı 168 liradır. Evsaf ve şerait diğer garnizonların aynıdır. Taliplerin komisyonumuza müracaatları ilân olunur.

***

Çorum garnizonunun ihtiyacı olan 4500 kilo toz şeker açık olarak münakasaya konuldu. İhalesi 23 - 9 -934 saat 17 dedir. Muvakkat teminatı 152 liradır Evsaf ve şerait diğer garnizonların aynıdır. Taliplerin komisyonumuza müracaatları ilân olunur.

***

Çorum garnizonunun ihtiyacı olan 90000 kilo saman açık olarak münakasaya konuldu. İhalesi 24 - 9 - 934 saat 17 dedir. Muvakkat teminatı 34 liradır. Evsaf ve şerait diğer garnizonların aynıdır. Taliplerin komisyonumuza müracaatları ilân olunur.

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işler için Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 100 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 -kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Haftası « « - 25 - «

Çorum Vilâyet Matbaası

ve arkası kesilmiyecek takipleri ile başarılabilecek bu işler; şüphe yoktur ki köy sağlık hayatında Cümhuriyetin büyük kurtarılıcığını köylü nazarında faydaları ile az zamanda canlandırabilecektir. bu işte gevşeklik gösterecek, bu kanuni mecburiyetleri yapmaktan kaçınacak köylülerin buluna bileceği varidi hatırdır. Ancak bunlar eyi tenvir edilirse ve iş safhasında kendilerile köy memurlarını ve bu işe memur seyyar devlet memurlarını yan yana görürlerse her işte olduğu gibi bu kurtarıcı yolda da emirleri yapmakta gecikmiyeceklerdir. Aksi görülürse yani tebliğ edilen müddette mecburiyeti yapmıyan köylü bulunursa ; Köy kanununun 56 ıncı maddesine uyacak köy heyetleri tarafından bunlara ceza yazılması ve cezanın derhal tebliğ ve müddeti zarfında derhal tahsili hususunda azamî alâka gösterilmesi; çalışmıyan köylülere ceza yazmakta müsamahakâr davranan ve bu mecburî işleri takip etmiyen köy heyetleri bulunursa; bunlara da derhal 46 ıncı maddenin tatbiki; Bu işe müsamaha gösterecek Nahiye müdürü, muallim, sıhhat memurları hakkında memurin muhakemat kanununa göre takibat icrası; imamın ve kâtiplerin de ilk defa maaşlarının kat'ı; tekerrüründe vazifelerine nihayet verilmesi lâzımdır.

6 — Evvelce nümuneleri köy ihtiyar heyetlerine dağıtılmış olan ve kanunen defin ruhsat tezkiresi vermek ve defin ruhsat teskiresi almadan ölü defnettirmemek mecburiyetinde bulunan ihtiyar heyetleri her ay sonunda köylerine ait ölüm, doğum cetvellerini merbut bulundukları hükümet tabiplerine vermekle mükelleftirler. Ehemmiyetli işler sırasında gözetilecek olan bu işin de diğer işler gibi dikkatle takip edilmesi icap edeceğini de hatırdan çıkarmamalıdır.

7 — Çok yerde tatbikatta feyizli neticeler veren bu mesainin; vilâyetimizde de değerli arkadaşlarımızın canlı mesailerile mutlu eserlerini göreceğimiz muhakkaktır. Bu sayede köylü Cümhuriyetinin yaratıcı ve kurtarıcı büyük eseri, köy kanununa; daha candan bağlanacak ve duğacak yeni ve temiz hayat karşısında ölüm hazırlamış ve geçmiş yıllara şüphe yok acıyacaktır.

KURULUŞ TARIHI : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 728

ÇARŞAMBA

12 - Eylul - 934
Nushası - 3 - kuruştur.

Telgraf Haberleri

İzmir 11 (A. A.) - Dokuz Eylûl Kurtuluş bayramına iştirak etmek için buraya gelmiş olan Ankara Halkevi grubu tarafından dün gece bir konser verilmiştir.

Gireson 11 (A. A.) - On gündür devam eden bunaltıcı sıcaklardan sonra dün akşam çıkan fırtına ortalığı alt üst etmiş, bir çok evlerin camları kırılmış, kiremitleri uçmuştur. Fırtına iki saat sürmüş ve sokakları seller basmıştır. Şehrimizde bulunmakta olan Ziraat Vekili Muhlis Bey dün yayla mıntakalara giderek bu civardaki ormanları tetkik etmiştir.

Moskova 11 (A. A.) - Fahrettin paşanın riyaset ettiği Türk Askeri Heyeti toporjiye varmış ve dizaper elektirik santralı ile büyük fabrıkaları gezmiştir.

Paris: 11 (A. A.) - Maten gazetesinin Nevyorktan aldığı bir habere göre: Ruzvelt; bütün harp malzemesinin milleliştirilmesi ve sıkı kontrola tabi tutulması teklifinde bulunacaktır.

Cenevre: 11- Milletler cemiyeti Kouseyi dün Sovyet Rusyanın milletler Cemiyetine aza olarak alınmasına ve meclisin Kouseyinde daimi aza seçilmesine kat'i olarak karar vermesi üzerine gönderilecek davet namenin imzası meselesi üzerinde görüşölmektedir . Bazı davetlilerin bu davetnameye imza koymamak hususundaki ısrarlarının bertaraf edilmesine çalışılmaktadır.

Londra: 11 (A. A.) Ordu, Deniz kuvvetleri ve Tayyareleri iştirakile büyük manavralara başlanmıştır .

Hey'eti Teftişiye Reisi

Geçen Çarşamba günü şehrimizi teşrif buyurmuş olan Hey'eti Teftişiye Reisi Sabri Beyfendi Cüma günü öğle vakti Amasyaya doğru yönelerek şehrimizden ayrılmışlardır.

Belediye intihabı

Mahallelerden intihap encümeni azalığı için seçilen ve isimleri mazbata ile belediyeye bildirilen heyet arasında çekilen kur'a; Kavukçu Salih oğlu Mehmet, Celep oğlu Mehmet, Katip oğlu Mehmet, Tütüncü oğlu Ahmet, Alay beyi oğlu Rıza ve eski muallimlerden Muhittin, Çöplü oğlu Sıddık efendiler adlarına isabet etmiş ve kendileri belediye intihap encümeni azası olmuşlardır.

Belediye azalığına seçecek ve seçilecek kimselerin defterdeki sıra numaraları tertip olunarak belediye çavuşları tarafından hane itibarile dağıtılmaktadır

Seçme sırasında kolaylık olmak üzere bu numaralar çok işe yarayacaktır.

Müsamere

Zafer ve Tayyare bayramı münasebetile Çorum gençleri tarafından temsil edilen Kızıl Çağlayan piyesinin birde İskilibte temsili için gösterilen arzu üzerine gençlerimiz tarafından Halkevi menfaatine olarak bu piyesi ve birde bir cesaret rekoru komedisini tekrarlamak üzere İskilip Halk Fırkası İdare Hey'etinin davetini kabul eylemişler ve gitmeğe hazırlanmışlardır.

Yağmurla karışık Dolu

Geçen pazar günü saat on dört buçuk raddelerinde şehrin köse dağı semtinden gelen yağmur bulutları yavaş yavaş ağırlaşarak doğuya doğru şiddetli yağmur sağnakları arasında oldukça iri daneli dolu yağdırmıştır.

Dolu uğrağında bulunan Corumveran, Kuruçay, Serpin köylerinin bağ ve bahçelerini fazlaca hırpalamış ve diğer köylerin sebzeleri az ve çok hasar görmüştür.

Dolu ve yağmur doğudaki Karağaç, Çomarbaşı köylerine kadar uzamış ve oradan Eğerci dağlarına çekilmiştir.

Divan edebiyatına dair

İstanbul Üniversitesi Edebiyat fakültesi Doçentlerinden Ali Nihat Bey .

İnsanı teessürî hayatının tezahürü sanattır. Tarihin her devresine insan cemiyetleri en iptidaî şeklinden en mudil safhasına kadar sanat hayatı yaşamışlardır. Bu zarurî hayat ufulesinin mekanizması şöyledir:

Her hangi ruhî bir sebeple heyecan haline giren bir insanın nazarında cihanın şekli değişir. O, bu değişiklikleri muhtelif vasıtalarla ifadeye çalışır. Bu değişikliklerin oluşu şeklini tayin eden âmil şahsın verasetleri ile beraber mazisi uzvî, ruhî halidir. Halin içinde bütün bir hayat ve o hayatın içinde hafızaya intikal edip türlü kaynaşmalarla bin bir şekil alan bir tefekkür ve tehassüs hazinesi vardır. Heyecan bir elektrik seyalesi gibi bu hazineye girecek, içinde bulduklarını kendi mahiyetine göre sıralıyacak, sanat eserini vücude getirecektir. İnsan içtimaî bir varlık olduğuna göre sanat eseri içtimaî hayatın, bir fert olduğuna göre sanatkârın ferdî varlığının bir aynası olmalıdır.

Bu ufak mukaddimeden sonra Türk Divan Edebiyatını tetkik edelim : Acaba bu şairlerin duyuş ve görüş âleminin hudutlarını çizmek kabilmidir.? Buna evet cevabı verirsek bütün bir edebiyatı sanat hudutlarından nefyetmiş oluruz. Biz bu edebiyatın ancak nevi tahavvüllerini çizebilmeliyiz. O nev'in içinde bin bir hayatın tecellileri nihayetsiz tenevvüler göstermelidir. Fakat buna rağmen biz "evet„ cevabını vermekte tereddüt etmiyeceğiz. Ve ufak bir misal ile davamızı isbata çalışacağız.

Kadın saçı; bilhassa kadınların örtülü zamanlarında sanatkârı heyecanlandıran bir maddedir. Bütün divan şairleri Türk Edebiyatının yayıldığı her sahada bu edebiyatın teşekkül ve teessüs ettiği zamandan itibaren (zülf, turna) namları altında bunu terennüm etmişlerdir.

Bu sanatkârın "zülf„ heyecanile tedavi ettirdikleri mefhumları sıralıyalım : Zülfün muhtelif cepheleri vardır. Kokusu, şekli, rengi, kokusu itibarile zülf, Müşk, Anber, Galiye, Benekşe, Reyhan, Sümbüldür.

Bunun haricinde koku yoktur. Bunların içinde müşk siyah olması itibarile renk unsuruna da karışır.

Şekli itibarile perişan, Akrep, Yılan, Ejderha, Tavus, Sümbül, Dal, Kemnt, Piçütap, Salip, Halka zincirdir.

Uzunluğu : Zülf, ayak altında sürünür, zülfun hikâyesi uzundur. Uzun gecelere benzer ömürler kâfi gelmiyecek kadar uzundur.

— Devamı ikinci sayıfada —

Ergani

Bakır Madeni

Şimendöfer Yolu

İstikraz Tahvilleri Piyasede

Yüzde beş faizl ve senede iki defa çekilecek kur'ada yüzde iki nisbetinde ikramiyeli olan üçüncü ve sonuncu (C) tertibi Eylulun otuzuna kadar piyasede bulunacaktır.

Tahviller: hazineden satılacak emlâke mükabil başa baş kabul edileceği gibi, İdarei Hususiye ve Belediye ve mülhak bütçelerle idare olunan daireler alım ve satım müzayede ve münakasalarında kezalik başa baş teminat olarak kabul edilecek, tahvilin kazançları verği ve rusumdan muaf bulunacaktır.

Paraya para kazandırmak için en kârlı ve en sağlam iş Ergani İstikraz tahvili almaktır.

Tarih tetkikleri :

Çorum Şairleri

Yusuf Bahri (II)

Yazan: Çorum Halkevi Dil, Tarih, Edebiyat şubesi komite ve konferans kolu azalarından Muallim Rifat Rami

— Her hakkı mahfuzdur —

— 18 —

Terkibi bent

— Geçen nushadan kalan —

Ne yazıdır ki : Deşti kerbelâ pür derdü mihnettir (1)
Meğer kerbi belâdan ol mürekkep bir muhabbettir (2)

***

Nizamın bozdu çün kim Ehli Beyti Murtazanın ol
Ne nazmı bi selâsettir, ne mevzun bir hikâyettir
Kopar bir demde kavgayı kıyamet ehli âşurun
Demi matemde her mü'mine ruzu kıyamettir. (3)
O gülgün turfe sancaktar ki : Bağlar harimi içre
O bağın servü hunin olduğundan bir alâmettir.
Yatar gül gibi gülgün perdesinde ravzanın bir gül (4)
Gezen mersiye hanlar bülbülânı bağı hayrettir (5)
O kamet düştüğü saat kıyamet kopmamak mahza
Anın ta haşrolunca matemin her yıl ikamettir.

***

Döğün taşlarla sen ey sine, gel kan ağla ey dide
Demi matem durur nehreyle yaşın, çağla ey dide

***

Şehidan kanı o dem ki Fıratı garkı hun etti (6)
Adu hem kanmasın andan deyü ahkernümun etti (7)
Felek puhleyleyipte bir içim su vermedi ana (8)
Anınçun gözesin desti melâmet sernigün etti (9)
Sıdı cenk içre cengin öyle şirki çarhı rubahi (10)
Edip sad hayli yetmiş zahmi mühlikten zebun etti (11)
Sadayı « elataş » tan huşkü leb kaldı Melekler hep (12)
Hararetten felek matem kabasın nilgun etti (13)
Hele bir katra kanı kalmayıptır yerde ol Şahin
Kapıp hurşid anı tacı serinde laalgün etti (14)
Sanırlar desti paki gözeveş dolmuştu kanından
Ecel canın sunup saki zahim bağrını hun etti

***

Kesilmiş gövde kâfur göz peyveste akmış hun (15)
Şebistanı şehadet şem'i vermiş şöyle nur efzun (16)

***

Bu gam bir özge gamdır. İşbu matem özge matemdir
Bu eyyam içre hürremlik haram oldu, muharremdır
Kapansın, çıksın ol göz ki zehrab akmayıp andan
Demi matemde isar etti ğı nemdir, yahut demdır (17)
Bu gam kanın kurutmuştur Veli eshabı tahkikın (18)
Anınçın ekserya nem değil döktükleri demdir.
Gaza vaktında el bağlı gelen etfalı aybetmen
Bu istihza anadır kim yeri nari cehennemdir.
Mübarek başlarına nur iniptir ruzu heycada (19)
Değildir sürh sancaklar birer maktul ümulemdir (20)

***

Bu matemde delip ney gibi bağrın inle ey Bahri
Benim bu nazmı cansuzum kulaktut dinle ey Bahri. (21)

— Daha var —

(1) Deşt : Sahra, çöl, kır.
(2) Kerb : Keder, gam, esef.
(3) Ruz : Gün
(4) Ravza : Suyu bol bahçe.
(5) Mersiye han ; Mersiye okuyan.
(6) Garkı hun : Kanla boğulmuş.

Divan edebiyatına dair

— Başı birinci sayfada —

Aylar, yıllar mukarindir.

Rengi bilâistisna siyahtır.

Bu umumî hatların haricinde tasvirine tesadüf etmek hemen zülf hemen muhaldır. Ancak bu hadların etrafında muhtelif münasebetlerle bir mazmun alemi vücuda gelmiştir. Meselâ Renk için, Zağ (Karga rengi siyahtır) sevda (hem aşk hem siyah manasıdır) Saye Duhan (Siyah ve kıvrım kıvrımdır) Dalâl (Manen karanlık yoldur) Gece, Hindu (Siyah) Leyli (Hem ismi hastır hem leyl gece demektir) Benefşe (Koyu renklidir) Küfr Kâfir (örtmek manasıdır, karanlık gece manasına da gelir.).

Zülfün kokusu, rengi ve şekli etrafında kurulan bu mazmun aleminin de hududunu çizdikten sonra sanatkâra hiç bir hususiyet kalmıyor. Aynı ihsasın muhtelif dimağlarda aynı tedaiyi yapması gayri tabii bir haleti ruhiyedir. Bu mazmunların aynını İran Edebiatında bulmak kabildir. Tahlil ettiğimiz unsurlara tasavvuf felsefesinin remizlerini de ilâve edersek bütün bir edebiyatın gerek insan gerek tabiatta gördükleri mahdut ve muayyen âlemi göz önüne getirmiş oluruz. Ancak şayanı dikkat bir nokta vardır. Bu sanatkârın biraz nefes alabildikleri saha, kaside vadisidir. (1)

Bütün maharet bu muayyen mazmunların camialı bir surette tasarruf edebilmeğe inhisar ediyor.

Bu sanatkârın umumî duyuş ve görüş âlemini tayin ettikten sonra merkezî siklet fikri cehde, zekâya yükleniyor. Fikri ceht ve zekânın sanatta mühim rolü olmakla beraber bu, daha ziyade sanatın şekline ve heyecan unsurlarının kuvvetli bir hale getirilmesine yarar ki ideal sanat eserinin ibdaında ikinci derecede kalır. Sanatın asıl manası ki harici alemin bir başka adeseden görmek ve o adesenin içinde cemiyet ile ihata edilen ferdi sezebilmektir. Ortada kayboluyor. Acaba Divan Edebiyatı Sanatkârları, heyecanlanmak kabiliyetinden mahrum mu idiler ? Böyle bir iddia pek gülünç olur. Bu ukteyi ikinci makalamizde halletmeye başlıyacağız.

Acıklı bir ölüm

Osmancık Belediye Reisi Hatip zade Mehmet beyin Osmancıkta tifoya yakalanmış olan küçük mahdumu Nusrat efendinin hayatını kurtarmak üzere refikası hanımla beraber Çoruma gelmiş ve hastayı burada memleket hastanesine yatırarak tedavisine itina edilmiş ise de bu elim hastalığın pençesinden kurtulamıyan yavrucuk dün sabah terki hayat eylemiştir.

Bu ölümden pek ziyade müteessir olan Mehmet bey ile refikası hanım cenazeyi Osmancığa nakil ettirmişlerdir.

Pek ziyade kederli olan Mehmet beye ve refikası hanıma Cenabı haktan ecirler, sabırlar dileriz.

Ansızın ölüm

Vilâyet Hususî muhasebe kalemleri odacısı Arif ağa geçen pazar günü kendisine arız olan hastalık dolayısile Belediye hekimi Pertev beye görünmek ve reçete almak üzere belediye dairesine gitmiş ve hekimin dairesine gireceği sırada salonda düşüp ölmüştür.

Arif ağa ihtiyar ve emektar 72 yaşında temiz yürekli, saf bir adam olup şu suretle birdenbire ölümü herkesi acındırmıştır.

Kendisine Allahtan rahmet diler, ailesine beyanı taziyet eyleriz.

(7) Adu : Düşman. Ahker nümun : Ateş gibi.
(8) Puhl : Pahal, kısmık .
(9) Göze : Türkçedir su çıkan yer farsçede çanak
Sernigun : Başı aşağı, talisiz.
(10) Sıdı : Türkçedir mağlup etmek, kırmak.
Rubah : Tılkı .
(11) Zahm : Yara.
(12) Elâteş : Susuzluk, hararet. Huşk : kuru.
(13) Kaba : Elbise, kaftan. Nil : Mor, lecivert, gök.
(14) Hurşit : Güneş
(15) Payveste : Ulaşmış.
(16) Şebistan : Harem dairesi, yatak odası.
Efzun : Çok, müteaddit.
(17) İşar : İkram, izaz, tercih. sahavetkârlık.
(18) Veli : Gerçi .
(19) Heyca : kıtal, harp
(20) Surh : Kırmızı.
Muallim : Talim olunmuş.
(21) Cansuz : Can yakan.

Kanun

Geçen hafta âile reislerini alâkadar eden 1, 4, 8 inci maddelerini yazdığımız gizli nüfusların yazımı hakkındaki kanunu bu kere aynen neşr ediyoruz.

Kanun No : 2576

Kabul tarihi : 5 - 7 - 1934

Neşri tarihi : 15 - 7 - 1934

Madde 1 - Bu Kanunun belediyelere ve muhtarlara tebliği tarihinden itibaren bir buçuk ay içinde her aile reisi kendi evindeki veya emri altındaki, her veli velâyetindeki, her vasi, vesayetindeki nüfusta yazılmamış kimseleri ; bunlardan evlilikleri kaydedilmemiş olanların evliliklerini ve ölmüş veya kaybolmuş olupta nüfustan silinmemiş bulunanlarını köyde muhtar ve ihtiyar heyetine, kasaba ve şehirlerde belediyelere bildirmeğe mecburdur.

Nüfusa yazılmamış reşitler de muhtarlara veya belediyelere ve yahut nüfus dairelerine müracaat ederek kendilerini yazdırmakla mükelleftirler .

Madde 2 - Muhtarlar ve ihtiyar heyetleri, belediyeler veya memur ettikleri kimseler; kendilerine haber verilen gizli nüfusları, kayıtsız evlenmeleri, silinmemiş ölümleri ve kayıpları ayrı ve nümunesine uygun defterlere yazıp tasdikli olarak birinci maddede yazılı müddetin hitamından itibaren bir ay içinde, kaymakamlara ve merkez kazalarında valilere bir makbuz mukabilinde vermeğe mecburdurlar.

Madde 3 - Bu defterlerle muhtar ve ihtiyar heyetleri ve belediyeler tarafından daha evvel verilmiş olanlara yazılan doğum ölüm, evlenme ve boşanma vak'alarından pul aranmaz. Bu kanunun neşrinden sonra nüfus dairelerine verilecek doğum, ölüm ve evlenme vak'aları ilmühaberlerine de pul yapıştırılmaz.

Madde 4 - Bu kanunun belediyelere ve muhtarlara tebliğinden itibaren bir buçuk ay sonra içinde veya işinde nüfusa yazılmamış kimseleri ve silinmemiş ölümleri ve kayıpları ve kayitsiz evlenmeleri bildirmeyenlerden ;

Yeni doğumları bir ay ve ölümleri on gün içinde nüfus dairelerine haber vermeyenden ;

Evlenmeyi on beş gün içinde nüfusa kaydettirmeyenlerden ve kendini kaydettirmeyen reşitlerden, mazeretlerini isbat edemedikleri taktirde mahallî idare heyetlerinin kararile bir liradan on liraya kadar para cezası alınır. Tekrar edenler hakkında bu ceza iki kat olarak tayin olunur.

Madde 5 - Gizli nüfus, silinmemiş ölüm ve kayıp, yazılmamış evlenme vak'aları defterlerini ikinci maddede yazılı müddet içinde tasdikli olarak vermiyen muhtar ve Belediye reisinden veya vekilinden veya belediye reisi veya vekillerinin memur ettiği kimselerden mahallî idare heyeti kararile beş liradan yirmi beş liraya kadar para cezası alınır. Mükerrirler hakkında ceza iki misline ve ısrar edenler hakkında da beş misline kadar arttırılır.

Köyünde mektum nüfus ve silinmemiş ölüm ve kayıp ve yazılmamış evlenme ve boşanma vak'ası bırakan muhtar ve ihtiyar heyetlerinden beş liradan on beş liraya kadar aynı suretle ceza alınır.

Madde 6 - İdare heyetlerince hükmolunan cezalar kat'i olup tahsili emval kanununa tevfikan tahsil olunur.

Madde 7 - Bu defterlerin esas defterlerine yazılması, gizli nüfuslara nüfus cüzdanı verilmesi, bunların yıllarına göre tasnif ettirilmesi, istatistik cetvelleri çıkarılması ve mektum nüfus vak'aları yazımının şehir ve kasaba ve köylerde takip edilmesi işlerinde vali ve kaymakamlar işleri, müsait diğer Devlet daireleri memurlarından münasip gördüklerini yardımcı olarak kullanmağa salâhiyetlidirler.. Vali ve kaymakamların göstereceklerı bu işleri bu memurlar görmeğe mecburdurlar

Madde 8 - Bu kanunun neşrinden üç ay geçtikten sonra gizli doğum, ölüm ve kayıp ve evlenme vak'ası haber verenlere alınacak cezanın yarısı tahsisat aranmasına ve başka merasim icrasına lüzum kalmaksızın mahallî İdare Heyeti kararı ile verilir.

Madde 9 - Gızli doğum, ölüm, evlenme ve boşanma vak'alarının vaktinde yazdırılmamasından dolayı verilecek cezalar için mürurzaman cari olmaz.

Madde 10 - Bu kanuna aykırı hükümler kaldırılmıştır.

Madde 11 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 12 - Bu kanunun hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti yürütür.

Kanun

Vergi bakayasının tasfiyesine dair

Kanun No : 2566
Kabul tarihi : 4 - 7 - 1934
Neşri tarihi : 12 - 7 - 1934

Madde 1 - Cümhuriyetin ilân edildiği 1339 malî senesi sonuna kadar seneler için Devlete, Hususî idarelerle Belediyelere ait tahakkuk etmiş bilûmum vergi ve resim ve harçlar ve bunların munzam kesirleri ve misil ve teahhur zamları ve vergi tezkeresi esmanı bakayasının kayitleri terkin olunur.

Ancak harp kazançları vergisile ihale âşarı ve sair iltizam bedelleri bakayası hakkında aşağıdaki maddelerde yazılı hükümler tatbik olunur.

Madde 2 - Tahakkuk seneleri ne olursa olsun, mülga vergilerden:

A) 18 Nisan 1338 tarih ve 223 numaralı kanun ile bu kanuna müzeyyel 22 Nisan 1340 tarih ve 503 numaralı kanun hükmüne göre alınan mükellefiyeti nakliyei askeriye;

B) 2 Mayıs 1338 tarih ve 228 numaralı ve yirmi Temmuz 1338 tarih ve 246 numaralı ve 15 Nisan 1339 tarih ve 331 numaralı ikinci avans kanunu hükümlerine göre alınan müecceliyeti askeriye;

C) 21 Temmuz 1337 tarih ve 139 numaralı kanun hükümlerine göre alınan muafiyeti askeriye;

D) 17 Şubat 1341 tarih ve 552 numaralı kanun mucibince alınan mahsulâtı arziye vergilerinden;

E) 8 Şubat 1926 tarih ve 733 numaralı kanun mucibince alınan maktu vergiden;

F) 15 Nisan 1338 tarih ve 216 numaralı kanuna merbut tarife mucibince kayit ve mavnalardan alınan mülga şehriye rüsumundan;

H) Mülga âşar nizamnamesine göre tahakkuk eden emanet âşarı ile köy namına ihale edilipte köy tarafından ikinci bir mültezime devredilmiyen ihale âşarından köylü zimmetinde kalan âşar borçlarından;

J) 30 Teşrini evvel 1330 tarihli temettü vergisi kanunu muvakkatile bu kanuna müzeyyel 25 Şubat 1330 ve 21 Eylûl 1336 tarih ve 24 numaralı ve kezalik 28 Şubat 1338 tarih ve 198 numaralı (1338 senesi avans kanunu) ve 28 Şubat 1340 tarih ve 425 numaralı Mart muvakkat bütçe kanununun 3 üncü maddesi hükümlerine göre tahakkuk ettirilmiş olan temettü vergisi ve munzam kesirlerile zam cezalarından;

K) 3 Nisan 1926 tarih ve 797 numaralı veraset ve intikal vergisi kanununun 50 inci maddesile vergiye tâbi olup 4 Temmuz 1931 tarih ve 1836 numaralı kanunun muaddel 50 inci maddesile vergiden muaf tutulan 1 Haziran 1926 tarihinden evvelki intikal ve mevhuplara ait veraset ve intikal vergisinden halen bakaya görünen Devlet alacaklarının kayitleri;

Terkin olunur.

Bundan sonra mezkûr kanunlar mucibince tahakkuk yapılmaz.

Madde 3 - 1929 malî senesi sonuna kadar :

A) 14 Kânunu evvel 1335 tarihli kararname ve 25 Teşrini evel 1336 tarih ve 43 numaralı kanun ile 23 Ağustos 1338 tarih ve 221 numaralı zeyli mucibince 23 Nisan 1336 tarinden sonra tahakkuk ettirilmiş olan harp kazançları vergisi ile misil ve teahhur zamları bakayasından ;

B) İhale âşarı ile sair tekâlif ve rüsuma ait bilcümle iltizam bedelleri ve masraf ve menafi hisseleri ile (Devlet ormanları taahhüt bedelleri de dahil ve köyler namına ihale edilip ikinci mültezime devredilmeyen âşar borçları hariç) faiz ve takip masraflarından borçlu bulunanlardan :

1 - Bu vergilerin iltizam bedellerinden yalnız misil ve taahhur zamlarından veya faiz veya takip masraflarından borçlu bulunanların bu borçları ;

11 - Bu borçlarından vergi ve iltizam bedellerinin asıllarına ve kesri munzamlarına ait miktarların yüzde 40 ını 1934 malî senesi içinde veya en az yüzde 20 sini 1934 ve yüzde 30 unu 1935 malî senesi içinde yahut tamamının yüzde 60 ını 1935 malî sensi sonuna kadar nakten ödemiş olanların geri kalan borçlarile zam cezaları, faizleri ve varsa takip masrafları ;

Terkin olunur .

Madde 4 - 10 Şubat 1926 tarih ve 735 numaralı ve 13 Şubat 1926 tarih ve 737 numaralı kanunlar ile 9 Haziran 1926 tarih ve 924 numaralı ve 25 Haziran 1927 tarih ve 1167 numaralı müzeyyelâtı mucibince tahakkuk ettirilmiş olan umumî istihlâk ve eğlence ve hususî istihlâk veregileri bakayasile zam cezalarından borçlu bulunanların :

A) Mezkûr kanunlara tevfikan tahakkuk etmiş olan borçlarından verginin aslına ait miktarın yüzde 80 nini 1934 malî senesi sonuna kadar nakten ödeyenlerin zam cezalarile birlikte geri kalan borçları;

B) Bu vergilerin aslına ait borçlarını 1935 malî senesi sonuna kadar nakten ve tamamen ödemiş olanların zam cezaları ;

— Sonuvar —

Kazanç Vergisi Kanunu

Kanun No : 2395 Kabul tarihi : 22 - 3 - 1934

— 726 Numaralı nushadan artan —

Cezaî hükümler

Madde 85 - Kanunda gösterilen müddet içinde ruhsat tezkeresi almıyan mükelleflerden seksen ikinci maddenin (A) fıkrasında yazılı olanlardan beş kat, (B) fıkrasında yazılı olanlardan üç kat ve (C) fıkrasında yazılı olanlardan iki kat harç alınır.

Vaktinde vergi karnesi almıyan mükelleflerin karne harçları iki kat alınır.

DOKUZUNCU BAP

Hususî hükümler

Tebliğ usulleri ve müddetler

Madde 86 - Bu kanunda yazılı tebliğlerde ve itiraz ve temyiz müddetinin hesabında Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanununda kabul edilen hükümler cereyan eder.

Bu kanunda yazılı diğer müddetlerin son günü resmî bir tatil gününe tesadüf ederse, müddet, tatili takip eden günün akşamına kadar uzar.

Hususî nakil vasıtaları ruhsat tezkeresi

Madde 87 - Beyannameye tâbi şirket ve müesseselerin kendi işleri için kullandıkları nakliye vasıtalarına ayrıca verği tarhedilmeyip bu vasıtalar, şirket ve müesseseler emrinde kullandıkça muteber olmak üzere, alâkalılara bedava ruhsat tezkeresi verilir. Bu suretle ruhsat tezkeresi almıyan veya ruhsat tezkeresi alıpta nakil vasıtalarını şirket ve müessesenin işleri haricinde kullanan mükelleflere tarholunacak vergi iki kat tahsil olunur.

Sırları ifşa edenler

Madde 88 - Vergi tarhı hususunda vazifeli olanlarla hesap mütehassısları, resen takdir heyetleri, itiraz ve temyiz komisyonu reis ve azaları yaptıkları vazife dolayısile öğrendikleri sıraları ifşa edemezler. Hilâfına hareket edenler Türk Ceza Kanununun 198 inci maddesine göre ceza görürler. Bunlardan cürümleri tekerrür edenler, bir daha Devlet hizmetinde kullanılmazlar.

Vazifelerini yapmıyan memurlar

Madde 89 - Verilen vazifeleri yapmıyan memurlarla hesap mütehassısları, takdir heyetleri reis ve azaları ve (88) inci maddede yazılı cürmü işliyenler hakkında memurin muhakemat kanununa tâbi olmaksızın takibat yapılır.

Temyiz komisyonlarının diğer vazifeleri

Madde 90 - Temyiz komisyonları veraset ve intikal ve hayvanlar ve muamele vergisi ve mülga vergilerden temettü ve harp kazançları vergileri hakkındaki temyiz taleplerini dahi bu vergilere ait kanunlar hükmüne göre ve bu kanunun (70) inci maddesindeki usul dairesinde tetkikle karara bağlarlar.

Vilâyet Defterdarlığından

Samsunun Pazar mahallesinden Hüseyin oğlu Abdulkadirin arzuhal ile müracaatı üzerine Çorumda dikiciler arastasında 25 - 10 - 933 tarihinde 308 - 16 Nolu dükkânda ayakkabı kalıbı yapmak suretile icrayı sanat yapmakta olduğu tesbit edilmiş ve kânûnusani 934 zarfında yapılan umumî yoklamada dahi mezkûr dükkânda aynı sanatla meşğul olduğu görülmesi üzerine yeni kanun mucibince muktazi kazanç vergisi tarh edilmiş ve birinci ihbarnamesi tebliğ edilmek üzere dükkânına varıldığında terki sanat ederek gittiği anlaşılması üzerine ve esasen Samsunlu bulunmasına nazaran ihbarnamesi berayi tebliğ Samsun Defterdarlığına gönderilmişti. Mezkûr Defterdarlıktan Merzifona gittiği bildirilmesi üzerine ihbarname Merzifon Mal Müdürlüğüne gönderilmiş ve Merzifondada olmadığı bildirilmiş olduğundan tarihi ilandan itibaren bir ay zarfında tahakkuk şubesine müracaatla matruh vergiye itiraz edebileceği ve bu müddetin mururundan sonra matruh vergi kesbi kat'iyet edeceği ilân olunur.

Askeri satınalma komisyonundan

Samsun alayının bir senelik ihtiyacı olan 510000 bin kilo maden kömürü ile 300000 bin kilo odun kapalı olarak münakasaya konulmuştur. İhalesi 23 - 9 - 934 pazar günü saat 14 tedir. Taliplerin şeraiti öğrenmek için her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin muayyen gün ve saatte teminatı muvakkate mektuplarile komsiyona müracaatları ilân olunur

***

Çorum garnizonunun ihtiyacı olan 27000 kilo fasulyaya teklif edilen fiyat gali görüldüğünden bir hafta müddetle temdit edilmiş ve yevmi ihalesi 12 - 9 - 934 saat 17 ye talik edilmiş olduğu ilân olunur.

Çorum Küçük sıhhat memurları mektebi müdürlüğünden :

Cinsi	Miktarı Azamî	Asgarî		İhalesi
Maden kömürü	60	40	Ton	19—9—934
Odun	40000	30000	Kilo	Salı günü saat 16 da

Mektebimizin ihtiyacı olan yukarıda cins ve miktarları yazılı, iki kalem mahrukat 30 - 8 - 934 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle açık münakasaya konulmuştur. Taliplerin münakasa şartlarını öğrenmek üzre mektep idaresine ve hizalarında yazılı olduğu veçhile muayyen gün ve saatte de - muvakkat teminat makbuzlarile beraber - Sıhhat dairesinde müteşekkil komisyona müracaatları. 3.3

Bartın

Son gelen nushasile çalışma yılını ona doldıran ve yurttaşlarına yarayan güzel yazılar yazan Bartın gazetesi arkadaşımızı kutlular ve çok yaşamasını dileriz.

Çorum hastane baş hekimliğinden

Memleket hastanesi için (68) kalem eczayi tıbbiye ilân tarihinden itibaren bir ay müddetle münakasaya vazedilmiştir. Taliplerden ecza nevini, şeraitini öğrenmek istiyenlerin hastane Baş hekimliğine müracaatları.

Çorum Nafıa Baş Mühendisliğinden

Sungurlu - Çerikli yolunun 74 + 511 -- 86 + 934 üncü kilometreleri arasındaki 7193 lira 66 kuruş bedel keşifli kum ihzar ve silindiraj ameliyatı iki buçuk ay zarfında ikmal edilmek üzere otuz gün müddetle kapalı zarf suretile münakasaya konulmuştur. Talipler bedeli keşfin yüzde yedi buçuğu nisbetinde, münakasa kanununa tevfikan 540 liralık teminatı muvakkate irae edecekler ve ticaret odasında mukayyet bulunmakla beraber ameliyatın devamı müddetince Nafıa dairesince ehliyeti musaddak fen memuru istihdam eyleyecekler ve fenmumurları mukavele nameyi de imza edeceklerdir. İhale muamelesi Çorum Encümeni Daimi riyaseti makamında 25 - 9 - 934 tarihine müsadif salı günü saat 16 da icra edilecektir. Fazla izahat almak isteyenlerin Çorum Baş mühendisliğine müracaatları ilân olunur. 3-2

Çorum icra dairesinden

Dairemizin 934 - 776 Numaralı dosyasında; mübaşir ve halen gardiyan Nuri efendiye ezgayri masarif (13750) kuruş itasına medyun Çakır mahallesinden Nurat oğlu müteveffa Ahmedin borcundan dolayı emvali gayri menkulesinden bir kıt'a bağın haczi ile satılmasına karar verildi.

Evsaf ve müştemilâtı :

1 - Tapunun 26 - 7 - 934 tarih ve 120 numarasında mukayyet bulunan Aliki bağlarında şarkan yol garben Kaleli Şükrü veresesi şimalen Kelten oğlu İsmail veresesi ve kısmen Şükrü veresesi cenuben Kazıklı kayalı Tacir oğlu Kadir bağlarile mahdut bir kıt'a bağ.

2 - İşbu gayri menkul gazete ile bir ay müddetle açık artırmaya çıkarılmış olup hitamı olan 13 - 10 - 934 cumartesi günü saat 16 ya kadar ihaleye devam edilecektir. Yapılan birinci artırmada verilen pey kıymeti muhammenenin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde ihale on beş gün daha temdit edilerek hitamı bulunan 29 - 10 - 934 tarihinde pazartesi günü saat 16 da verilen pey haddi lâyikını bulduğu takdirde en çok artıranın üzerine son ihale müzayedesi yapılacaktır.

3 - Yukarıda hudut ve evsafı yazılı bağ 150 lira kıymetindedir.

Satış şartları :

4 - İşbu bağa talip olanların kıymeti muhammenenin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçasile veya millî bir bankanın teminat mektubu ile icra dairesine müracaat etmeleri ve bu tarihten itibaren artırma şartnamesi herkese açık bulundurulacaktır.

5 - İşbu gayri menkulde bir hak ve alâkası olanların da ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde icra dairesine tapu sicillince mukayyet evrakı müsbitelerile müracaat etmeleri, aksi takdirde paylaşmadan hariç kalacakları ilân olunur.

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait iş leriçin Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 100 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 -kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Haftası « « - 25 - «

KURULUŞ TARIHI : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 729

ÇARŞAMBA

19 - Eylul - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Telgraf Haberleri

Ankara : 18 (A. A.) - Millî iktisat ve Tasarruf cemiyetinden bildirildiğine göre; 24 Birinci Teşrin 934 te açılacak olan Millî sanayi sergisine iştirak için 25 - 9 - 934 ten sonra vuku bulacak müracaatlar nazarı dikkate alınmıyacaktır.

Bilecik: 18 (A. A.) - Bu sene vilâyetimiz içinde 234 bin ton Pancar elde edilmiştir. Havaların kurak gitmesi daha fazla alınmasına mani olmuştur.

Zonguldak : 18 (A. A.) - İktisat Vekili Celâl bey dün 18 30 da buraya gelmiştir.

Cenevre: 18 (A. A.) - Milletler cemiyeti meclisi gayri daimî azalığına Türkiye seçilmesi için elli iki azadan kırk sekizi lehimizde rey vermiştir.

Adana : 18 (A. A.) - Müddei Umumilik, belediyeye gönderdiği bir tezkere ile geceleri sabaha kadar pamuk, koza ve buğday taşıyan araba ve kamyonların gürültülerine karşı esaslı tedbirler alınmasını istemiştir. Sıhhat müdürlüğüde on iki yaşındaki çocukların fabrikalarda amele olarak çalıştırılmamasını ve onsekiz yaşındakilerinde makina dairesine sokulmalarını men etmiştir.

Belediye intihap işleri

Geçende kur'a ile seçildiğini yazdığımız belediye teftiş heyeti azası toplanarak, hazırlanmış olan defterleri tetkik etmiş ve bu ayın onüçüncü perşembe gününden itibaren belediye binası karşısına ve hükümet konağı önüne ve ulu cami yanına olmak üzere üç yerde asılmıştır.

Defterler bu gün akşama kadar daha asılı kalacaktır.

Halkımız tarafından bu defterler okunarak herne sebeble olursa olsun isimleri yazılmamış olanlar kanunun tarifatı dairesinde müracaat ederek intihap haklarının muhafazasını temin edebileceklerdir.

Belediye azası seçimi teşrinevvelin birinci günü başlanacak isede son alınan emre göre seçme günlerinin ne kadar uylayacağı ve seçme işinin nerede yapılması daha uygun olacağını kararlaştırmak üzere belediyenin bütün azası fevkalâde olarak 23 Eylül pazar günü toplantı yapılmak üzere çağırılmakta olduğu öğrenilmiştir.

Souk ve kirağı

Geçenki yağmurdan sonra hava serinlemiş ve geceleri sazaklı ve ayazlı geçmeğe başlamıştı. Ayın onsekizinci salı sabahı düşen kirağı şehir civarındaki sebze bahçelerini temamen yakmış ve enginlerdeki bağları, bostanları bir haylı hırpalamıştır.

Souktan korunmak için şehirde sobaları kuranlar olmuştur.

İşe Başladı

Evvelce Osmançık Mal müdürlüğüne tayin kılındığını haber verdiğimiz Sadık bey bu hafta içinde gelerek işe başlamışlardır.

Ergani Bakır Madeni

Şimendöfer yolu İstikraz Tahvilleri Piyasede

Yüzde beş faizli ve senede iki defa çekilecek kur'ada yüzde iki nisbetinde ikramiyeli olan üçüncü ve sonuncu (C) tertibi Eylulun otuzuna kadar piyasede bulunacaktır.

Tahviller: hazineden satılacak emlâke mükabil başa baş kabul edileceği gibi, İdarei Hususiye ve Belediye ve mülhak bütçelerle idare olunan daireler alım ve satım müzayede ve münakasalarında kezalik başa baş teminat olarak kabul edilecek, tahvilin kazançları verği ve rusumdan muaf bulunacaktır.

Paraya para kazandırmak için en kârlı ve en sağlam iş Ergani İstikraz tahvili almaktır.

Valimiz
Arif Hikmet Beyfendi avdet buyurdular

Geçen Temmuzun yirmi beşinci günü mezunen İstanbula azimet buyurmuş olan muhterem Valimiz Arif Hikmet Beyfendi pazar günü akşamı Samsun yolile avdet buyurmuşlar ve pazartesi gününden itibaren bizzat umuru Vilâyeti tedvire başlamışlardır.

Muhterem Valimize hoş geldin der afiyat ve muvaffakiyetlerinin devamını dileriz.

Baha Bey

İzmir Mektupçuluğuna tayin buyrulan İskilip kaymakamı Baha bey evvelki gün Çorumdan ve dün dahi İskilipten ayrıldı. Yeni memuriyeti işine başlamak üzere İzmire yöneldi gitti.

Baha bey, Kaymakamlıkla İskilipte iki defa memuriyet vermiş ve çok kıymetli eserler bırakmıştır.

İkinci memuriyeti; geçen 933 senesinden başlamıştır. Bu defaki memuriyeti esnasında kıymetli Valimiz Arif Hikmet beyfendinin muzaharet ve teşviklerile gayret ve faaliyetine müsait bir hava ve saha bularak çalışmağa başlamış iken hastalanmış ve bir haylı zaman iş başından ayrılmış olmasına rağmen işler durmamış, verilen direktiflere göre yörümüştür.

İskilip kazası, bu çok çalışkan idarecinin ikinci kaymakamlığından büyük istifadeler yapmış ve hassatan kasaba içinde açtığı geniş caddeler ve meydanlar İskilibi güzelleştirmiş ve pek sevimli bir hale koymuştur.

Ati için çalışma sahalarını, bıraktığı eserlerle işaret eden Baha beyin açtığı çığırlar İskilibin inkişaf ve terakki istidadını ve bunun sahalarını açmış ve göstermiştir.

Muhterem Baha beyi saygı ile uğurlar ve yeni işinde muvaffak olmasını dileriz.

Çorum Halkevi
İskilipte bir temsil verdi

İskilip denince hatıra lâalettayin bir kaç bin haneli bir kasaba veya 100 - 150 köylü bir kaza ve İskilipli denince yine lâalettayin bir kaç bin insan gelmemelidir.

İskilip; tabiatın zulüm ve husunetine, istipdat ve işkencelerine karşı isyan ederek Cümhuriyetin ilk onbir senesinde onu bihakkın kendisine ram etmiş, inkılâplar diyarının günden güne gözleri kamaştıran bir hızla inkişaf eden bir parçasıdır.

İskiplilerden ise : Kazayı baştan başa - köy ve kasabasile - yeniden bu günkü içtimai zaruret ve ihtiyaçlara göre tanzim eden ülkücü ve enerjik bir halk kütlesidir.

Kasaba ve köylerin, yol, cadde, resmi ve hususi binalar, telefon tesisatı temamen islâh ve ikmal edilmiştir. Bu gün İskilipte, kudretli Valimiz Arif Hikmet beyfendinin Başkanlığı ve kaza Kaymakamı Baha beyin sevk ve idaresi sayesinde halkın teri ile yeniden yuğurulmadık bir avuç toprak kalmamıştır.

Çorum Halkevi Yeşil İskilibi ziyaret vesilesile orada bir müsamere vermeği kararlaştırarak geçen perşembe günü gençlerden müteşekkil temsil heyetini göndermiştir. Heyete evin bandosu da iştirak etmiştir. İskilip halkı, Makam, Fırka, Belediye, Spor ve Gençlik teşkilâtları yüksek bir alâka ile musafirlerini konuklattı. Ev bandosu cemiyetler konağının önünde millî marşlar çalıyordu. Öğleye kadar Makam, Fırka, Askerlik şubesi, Belediye ve mektepler ziyaret

Beynelmilel uçuş

İstanbul Üniversitesi Fen fakültesi Profesörlerinden Dr. Wily Prager tarafından.

Bu senenin yazında dördüncü defa olarak uçuş meydanında kapalı bir yol üzerinde beynelmilel uçuş için hafif tayyare inşaatının en son mamulatı birlikte görülebilecektir. Bunun için bu beynelmilel kapalı bir yol üzerinde uçuşların hususî seyahat tayyarelerinin inkişafı bakımından ehemmiyetine dikkati celbetmek faydadan hali değildir.

1929 senesinde, Fransa'nın aero klübü beynelmilel uçuş müsabakaları için « Şalanj » mükafatını vakfettiği zaman, şu mülahazat üzerine istinat etmişti. Tayyarenin, diğer vasaiti nakliyeye nazaran faikiyetini teşkil eden büyük süratin kıymeti, kattedilecek mesafeler ne kadar büyürse o kadar artar. Bu sebeplerden dolayı tayyarenin evvelemirde beynelmilel muvasalada istimali zarureti tebeyyün eder. Hava seyrüsefer şirketleri tarafından beynelmilel hatlarda nakledilen yolcu miktarının mütemadiyen artmasına mukabil aynı hatlarda hususi hava seyrüseferleri henüz hiç mevzubahs olmıyacak derecededir. Bu aralık spor tayyaresi muhakkak surette beynelmilel seyahat seferlerinde otomobil ile yarışa girebilecek surette inkişaf göstermiştir. İktisadî noktayı nazardan seyahat zamanının azalması mevzubahis olduğu hallerde bir seyahat tayyaresinin alım ve bakım masrafları, tayyarenin otomobille mukayeseye girişmesine mani olacak kadar yüksek değildir. Buna rağmen; hususî hava seferlerinin henüz hemen hemen mevcut olmamasının sebebi halkın ekseriyet itibarile hafif tayyarete az emniyet vermesinden ileri gelmektedir. Beynelmilel kapalı bir yol üzerinde uçuşlarının vazifesi işte hafif tayyarenin tütcara hava seyrüsefer tayyareleri kadar şayanı emniyet ve itimat olduğunu isbat etmektedir. Bundan başka tayyare sanayii kapalı bir yol üzerinde uçuşlar dolayısile, seyahat tayyarelerinin inkişafı yolunda teşvik edilmiş olacaktır.

Diğer uçuş müsabakalarının mesela meşhur Sehneider kupası müsabakasının aksine olarak beynelmilel kapalı bir yol üzerinde uçuşlar da yalnız sürat keyfiyetine kıymet atfedilmiyecektir. Bilakis müsabaka şeraiti öyle tanzim edilmiştir ki, tayyarenin seyrüsefere tevafukunu temin eden bütün hassalar nazarı itibare alınmış olunuyor. Bu uçuşlara iştirak eden tayyarelerin muayenesi biri fennî ve diğeri emniyet muayenesi olarak iki kısma ayrılmaktadır. Emniyet muayenesi, uçuşa iştirak eden memleketlerin ekserisinden geçmek üzere takriben 7500 km. uzunluğunda bir mesafe üzerinde yapılır.

Müsabakanın vazifesine tevfikan - ki hafif tayyarelerin inkişafını temin etmektir - uçuşa iştirak edecek tayyarelerin hamulesiz sikletleri tahdit edilmiştir. Muhtelif müsabakalarda (1929, 1930, 1932) sikletin üst gayesi muntazaman arttırılmıştır; bu sene 560 kg. civarında olacaktır. Müsabakaya iştirak edecek olan tayyarelerin geçirecekleri muhtelif tecrübeleri tetkik edelim. Burada verilen rakamlar son müsabaka şeraitinden alınmıştır.

Tecrübelerin en mühimlerinden biri asgayrî sürat tecrübesidir. Bir tayyare için yalnız azamî sürat değil, asgarî süratin de mevcut olduğu tayyarecilikle meşgul olmıyanlar arasında bilinmez. Tayyare, mevzubahis asgarî süratten daha az süratle hareket ettiği takdirde ufkî uçuşta kalmak kabiliyetini muhafaza edemez. Bu asgarî sürati mümkün olduğu kadar küçük kılmak faydalıdır, çünki büyük süratlerde bilhassa güçleşen kalkış ve iniş manevreleri bu suretle kolaylaştırılmış olur. Son müsabakada, müsabakayı kazanan tayyarenin asgarî sürati saatte 58 Klm; idi.

Asgarî süratin yanında, tabiî olarak azamî sürate de kıymet verilecektir. Son müsabakada bu azamî sürat saatte 241 Klm. idi ki, bir seyahat tayyaresi için oldukça mühim bir sürat demektir. Bu sene azamî süratın takriben saatte 265 klm. ye kadar çıkacağı beklenebilir.

İniş ve kalkış tecrübeleri de, asgarî sürat tecrübelerine müşabih maksatlarla yapılmaktadır. Tayyare, yerden kalktıktan sonra 8 metre irtifada gerilmiş bir ip üzerinden geçecek ve yerden kalktığı nokta ile bu ip arasındaki mesafeye ehemmiyet verilecektir. Son müsabakada, bu asgarî mesafe 90 metre idi. Aynı süratle yere inerken de bu ip üzerinden geçerek tevakkuf ettiği nokta ile ip arasındaki mesafe ölçülecektir. Bu tecrübenin şimdiye kadar elde edilen en iyi neticesi 98 metre idi. İniş ve kalkışta, tayyareye lâzım olan mesafenin küçüklüğü bilhassa hususî tayyareler için çok mühimdir, çünki bu tayyareler yalnız umumî tayyare meydanlarına değil, aynı zamanda nisbeten küçük olan sahalara inme mecburiyetindedirler.

Ekseriyetle, hususî tayyareler muhafaza edildikleri yer mahdu bulunacağı için, müsabakaya işt rak eden tayyarelerin kanatlar nın gövdeye katlanması suretil 3,5 metre arz ve 3,5 metre ir fada bir kapıdan geçebilmele lâzımdır. Tayyarenin bu suret yukarda mevzubahis kapıdan geç bilecek hale getirilebilmesi iç icap eden zaman tayin edilir; e kısa zaman 50 saniye bulunmuş tur. Keza, tayyareyi uçuşa sal bir hale getirmek için lâzı zaman tayın edilir.

Nihayet, tayyarenin 100 klm uçuş için sarf edeceği ihtira maddeleri de ehemmiyetle naza itibare alınacaktır. Asgarî ihtira maddesi sarfiyatı 6 - 3 - 4 kg. idi.

Müsabaka şeraitinin çok mü nakaşayı mucip olan bir noktas tayyarenin techizatının tayini v takdiridir. Buna ait madde, tayya renin rahatlığı, oturacak yerler münasip surette tevzii, pilot me kiinden manisiz rü'yet olabilmes ve bunlara benzer bir çok nok taları ihtiva etmektedir. Bittab bu meselelerde, diğer tecrübelerd olduğu gibi muhik ve adil bi hüküm vermek kolay değildir. Diğer taraftan bu hassalar bi seyahat tayyaresi için çok mühim bulunmaktadırlar ve binaenaleyh bunların takdir ve tayininde sarfı nazar etmek kabil değildir.

Müsabaka uzun mesafe uçuşu ile nihayet bulur. Katedilecek olan 7500 kilometre mesafe muayyen inmek mevkileri ve geceleme istasyonları olmak üzere 6 günde katedilecektir. Bu esnada, bir taraftan uçuş programının ne kadar intizamla ifa edildiği, diğer taraftan ise uzun mesafe uçuşunda elde edilecek vasatî sürat nazarı dikkate alınacaktır. Müsabaka, bir sürat müsabakasından fazla emniyet müsabakası olmasından dolayı saatte 210 kilometreyi tecavüz eden vasatî süratler, 210 kilometre imiş gibi kaydedilecektir. Şayanı dikkattir ki bu gaye 1929 da, saatte 175 kilo metre idi ve 1932 de saatte 200 kilo metreye çıkarıldı. Binaenaleyh, vasatî süratin muntazaman arttığı görülmektedir.

İlk uçuşlarda Almanya ve İngiltere en ileride geldikleri halde, 1932 de İtalya ve Polonya ileri gelmişlerdir. Son müsabakanın galibi olan Tayyare, Varşova, Politeknikum tayyare grupu talebesi tarafından planları yapılmış ve inşa edilmiştir. Tayyare inşaatında ilerde bulunan memleketlerin tayyare inşa eden fabrikalarının bol vasıtaları yanında, mesleklerine meftun bulunan bir kaç kişinin çok fedakârane çalışmaları kendilerini bu neticeye isal miştir. Bu hakikat, beynelmilel uçuş müsabakalarına iştirak eden bu suretle seyahat tayyareleri n tekâmülüne hadım olan memketler adedinin artmasına saik ması temenni olunur.

---

edildi. Cemiyetler konağında heyet şerefine yirmi beş kişilik bir öğle ziyafeti verildi. Ziyafette İskilibin ateşiyn Kaymakamı Baha bey de bulunuyordu. Yemeğin sonlarına doğru Baha bey - İskilip ayrılığının doğurduğu heyecanla olmalı ki - çok hararetli bir konferans verdi ve gençler tarafından mütemadiyen ve hararetle alkışlandı. Heyet namına Halkevi azalarından Rejisör Vilâyet Matbaası Ser mürettibi Şükrü bey tarafından hararetli bir hitabe ile mukabelede bulunuldu. Baha beyin aramızdan ayrılmasından mütevellit gençlerin teessür ve ıztıraplarını teşrih etti.

Akşam Belediye tarafından yine Cemiyetler konağında otuz kişılık bir ziyafet verildi. Yemeğin sonlarına doğru temsil heyeti azasından Rıfat Rami bey bir konferans vererek Kaymakam Baha beyin İskilipte hükûmet ve gençlik teşkilâtındaki kıymetli hizmet hatıralarile idealist ve enerjik Cümhuriyet gençliğinin vazife ve gayelerinin ana hatlarını çizdi. İskılıp merkez muallimlerinden İsmail bey tarafından cevap verilerek, vazife başındaki gençliğin verimli faaliyeti hulâsa edildi. Artık Cemiyetler konağının müsamere salonu dolmağa başladı. Sabahtan akşama kadar Fırka ve Belediye önlerinde millî marşlar çalan bando hala devam ediyordu. Saat 9 da müsamere başladı. Kızıl çağlayan piyesi ile bir Cesaret rekoru komedisi muvaffakiyetle temsil edilerek İstiklâl savaşının kıymetli tarih ve heyecanlı hatıralarile çok neşeli bir gece yaşanıldı. Ertesi cuma günü sabah kahvaltısı yene Cemiyetler konağında, Spor klubu tarafından verildi. Öyleye kadar ka'la ve diğer tarihî müesseseler gezildikten sonra otomobille souk su ve manzaralarile tanınmış Çağıl mesiresine gedildi. öyle yemeğı burada yenilerek bir müddet istırahat ve eylenceden sonra, İskilip - Osmancık yolunu yapan Kamışağıllı ve Musularlı amelelerle yol ve faydaları hakkında musahabeler yapıldı. Yalçın kayaları yararak buralarda Türk medeniyetini yörütmek için ter ve kanını ibzal eden bu güç zümresinin hal ve hatırı soruldu. işte yalanmış ve hastalanmış amelelerden Kadir, Mustafa ve Ömer oğlunun üçretsiz tedavısı için Rifat Rami bey tarafından İskilip Hükûmet hekimlığine bir tezkere yazıldı.

Akşam üzeri kasabaya dönülerek, halkın coşkun tezahuratı arasında Rifat Rami bey tarafından arkadaşları namına veda yapıldıktan sonra otomobille gurubun mor dalkalarını yararak ve yolcular Cümhurıyetin onuncu yılı marşını söylüyerek İskilipten ayrılıyorlardı.

Kanun

ergi bakayasının tasfiyesine dair

Geçen nushadan artan

Kanun No: 2566
Kabul tarihi: 4 - 7 - 1934
Neşri tarihi: 12 - 7 - 1934

C) Bu vergilerin yalnız zam zalarından borçlu olanlardan rçlarının yüzde 20 sini 1934 alî senesi sonuna kadar ödenlerin geri kalan borçları veya zde 30 zunu 1935 malî senesi nuna kadar nakten ödeyenlerin kalan borçları ;

Terkin olunur.

Madde 5 - 10 Şubat 1926 ta h ve 735 numaralı kanunla bu nuna müzeyyel 9 Haziran 1926 ih ve 924 numaralı ve 25 Hazi n 1927 tarih ve 1167 numaralı nunlar hükümlerine tevfikan ev lce tarhedilip henüz mercii tet k dolayısile ihtilaflı olan veya mıyan umumî istihlâk vergisi ile m cezaları, mükelleflerin bu nundan istifade hakları mahfuz lmak üzere, tahsili emval kanuna tevfikan tahsil olunur.

Bu tarhiyata karşı mükellef, cak vergi temyiz komisyonuna Devlet Şurasına itiraz edebilir. Halen sulh mahkemeleri ve a mercilerinde bulunan evrak kanuna göre ait olduğu merlere devredilir.

Bu kanunun mer'iyetinden nra yeniden tarh ve tahakkuk uameleri yapılmaz.

Madde 6 - 1340 Malî yılı ba ndan itibaren tahrir görmemiş an yerlerde 1931 malî yılı so na kadar tahrir görmüş ve tah kıymetleri vergilerine matrah ihaz edilmiş bulunan cüzü tam rda da 1933 malî senesi sonu kadar seneler arazi vergilerile unzam kesirlerinden borçlu o nların borçları sekiz senede ve kiz müsavi taksitte ve 1929 ma yılı sonuna kadar emlâk ve bi vergilerile munzam kesirlerin n borçlu bulunanların borçları ört senede ve dört müsavi tak te ve her sene taksıtı de ait ol ğu vergi ile birlikte tahsil o nur.

Şu kadar ki yukarıki fıkra mu bince arazi ve bina vergilerinden rçlu bulunanlardan :

A) 1340 Malî yılı başından baren tahrir görmiyen yerlerde 931 ve tahrir görmüş bulunan rlerde dahi 1933 malî yılı sonuna kadar arazi vergisile kesri munzamlarından olan borçların yüzde 30 zunu 1934 malî yılı içinde veyahut yüzde 50 sini 1935 malî yılı nihayetine kadar zaman zarfında ödeyenlerin geri kalan borçları;

B) 1929 Malî yılı nihayetine kadar senelere ait emlâk ve bina vergilerile kesri munzamlarından olan borçlarının yüzde 60 ını 1934 malî senesi içinde veyahut yüzde 75 ini 1935 malî senesi nihayetine kadar ödeyenlerin zam cezalarile birlikte geri kalan borçları;

Terkin olunur.

Madde 7 - 1340 - 1931 malî yıllarına ait sayım ve hayvanlar vergisile kesri munzamlarından ve misli zamlarından borçlu olan mükelleflerden;

A) Hayanlar vergisinin yalnız zam cezalarından borçları bulunanların bu borçları ;

B) Verginin aslıile kesri munzamlarından ve zam cezalarından borçlu bulunanlar verginin aslile kesri munzamlarından olan borçlarının yüzde 70 ini 1934 malî yılı içinde nakten verenlerin vergi borçlarının mütebaki yüzde 30 u ile zam cezalarının temamı;

C) Bunlardan kezalik verginin asılları ile munzam kesirlerine ait borçlarının yüzde 75 ini 1934 veya yüzde 85 ini 1935 malî yılı sonuna kadar ödemiş bulunanların geri kalan borçları;

Terkin olunur.

Madde 8 - Yukarıki maddeler hükümleri haricinde kalan vergi ve resimlerden :

A) 1929 Malî senesi nihayetine kadar olan müddete ait kazanç, muamele ve 1629 numaralı kanun mucibince alınan eğlence ve hususî istihlâk vergilerile zam cezalarından ;

B) 1924 - 1929 senelerine ait damğa, oyun alâtı, oyun kâğıdı, sıgara kâğıdı, kibrit, kav ve çakmak resimlerinden ve bu vergi ve resimlerin tazminat mahiyetindeki zam ve para cezalarından borçlu bulunanlardan :

1 - Bu vergi ve resimlerin asıllarını işbu kanunun meriyeti tarihine kadar tediye etmiş olupta yalnız zam ve para cezalarından borçlu bulunanların borçları;

2 - Bu vergi ve resimlerin asıllarını 1934 Malî senesi içinde temamen ödeyenlerin misil ve teahhur zamları ile para cezaları ;

3 - Bu vergi ve resimlerin asıllarının yarısını ve daha fazlasını 1934 Malî senesi içinde verenlerin misil ve teahhur zamları ile para cezalarının tediyeleri nisbetindeki miktarları ;

Terkin olunur.

C - Mükellefiyeti askeriyesini yapmak için silâh altına çağrılan esnan erbabının filen silâh altında bulunduğu müddete ait kazanç vergisile kesri munzamlarından 1933 Malî senesi nihayetine kadar herhangi bir sebeple tahakkuk ettirilmiş olan borçlarının (terki sanat ve ticaret için evvelce beyanname verilmiş olsun olmasın) kayitleri terkin olunur.

Madde 9 - 1929 Senesi nihayetine kadar tahakkuk ettirilmiş veraset ve intikal vergilerinin teahhur ve misil cezalarından henüz tahsil edilmiyen kısım terkin olunur.

1929 Senesi nihayetine kadar tehakkuk ettirilmiş veraset ve intikal vergisinden hulûl eden taksitlerini henüz vermiyenlerin borçları 1934 Malî senesinden itibaren iki senede ve müsavi taksitlerde tahsil olunur. Yukarıda yazılı borçlarının yüzde 75 ini 1934 senesi zarfında nakten tesviye edenlerin kayitleri, temamen ödenmiş gibi kapatılır.

Madde 10 - Yukarıda yazılı 3, 4, 6, 7, 8 ve 9 uncu maddelerdeki müsaade ve terkin hükümlerinden istifade edebilmek için borçlular tarafından yapılacak tediyelerin, salâhıyetli idarî icra merçileri tarafından verilen haciz ve hapis kararlarının tatbikı üzerine mahcuz malın paraya çevrilmesinden ve mahcuz alacağın tahsilinden ve hapis müddetinin hitamından evvel yapılmış olması şarttır.

Madde 11 - Arazi, bina, hayvanlar ve kazanç vergileri için 1929 Malî senesi iptidasından evvelki senelerde ayrıca tahakkuk etmiş olan kesri munzamlar verginin asıllarile birleştirilmiştir.

Bu vergiler bakayasından vuku bulacak tahsilâttan da bilâ vasıta vergilere munzan kesirlerin tevhıdi hakkındaki 1454 numaralı kanunda yazılı nisbetlere göre idarei hususive, belediye, maarif ve iane hisseleri tefrik olunur.

Madde 12 - Gerek iltizam ve gerek kefalet suretile ihale âşarı ve sair iltizam bedellerinden veya vergiden olan borçlarından dolayı emvalı gayri menkuleleri Hazine namına tefevvüz edilmiş bulunan borçluların, bu kanunun meriyeti tarihinde henüz Hazine uhdesinde bulunan gayrimenkullerinin müzayedeye çıkarılarak kat'i ihalesi yapılıncıya kadar tefevvüze sebep olan iltizam bedelinden veya vergiden olan borçlarının asılları alâkadarları tarafından nakten ve temamen tediye edilirse faiz ve saire aranmaksızın ve ferağ harcı kendilerine ait olmak üzere tediye yapan sahip veya kefil veya varısleri namına ferağları iade olunur.

Madde 13 - Hükûmet tarafından mübadil, gayrimübadil, muhacir ve harikzede ve emsaline kanunları dairesinde teffiz edilmiş bulunan gayrimenkuller üzerine teffizden evvelki zaman içinde konuluş olan hacizler kaldırılmıştır.

Gayrimenkuller dolayısile Hazinenin birinci fıkrada bahsolunan teffiz tarihine kadar olan bilûmum alacakları terkin olunur.

Madde 14 - Mülga 1860 numaralı Muamele Vergisi Kanununun 7 inci maddesi mucibince mamulâtını harice ihraç ettikleri sabit olan müesseselere, gümrük kayitlerile tesbit edilen ihracat miktarları için yalnız mezkûr maddede gösterilen kayit ve şartlara riayet etmemelerinden dolayı tahakkuk ettirilip henüz tahsil edilmemiş olan vergi ve cezaların kayitleri bir defaya mahsus olmak üzere terkin olunur.

Madde 15 - Muhtelif kanunlarla Devlet alacaklarına mahsubu tecviz edilen Hazine tahvilleri hakkındaki hükümler mahfuzdur.

Madde 16 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 17 - Bu kanunun icrasına Dahiliye ve Maliye Vekilleri memurdur.

Kanun

Suriyede Türklere ve Türkiyede Suriyelilere ait emlâk hakında ki itilâfnamede yazılı müddetlerin altı ay daha uzatılmasına dair kanun

Kanun No : 2565

Kabul tarihi : 4 - 7 - 1934

Neşri tarihi : 12 - 7 - 1934

Madde 1 - Suriyede Türklere ait emlâk ile Türkiyede Suriyelilere ait emlâk hakkında Fransa Hükûmetile Ankarada 27 teşrinevvel 932 tarihinde akit ve imza edilerek 11 - 1 - 1933 tarihinde mer'iyet mevkine girmiş olan itilâfnamede derpiş edilip 2402 numaralı kanun mucebince 11 - 1 - 1934 tarihinden itibaren altı ay uzatılmış olan müddetler 11 - 7 - 1934 tarihinden itibaren tekrar altı ay müddetle temdit edilmiştir.

Madde 2 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir

Madde 3 - Bu kanunun icrasına Dahiliye, Hariciye ve Maliye vekilleri memurdur.

Kanun

2502 Numaralı kanunun 3 çüncü maddesinin değistirilmesi hakkında kanun

Kanun No : 2561
Kabul tarihi : 4 - 7 - 1934
Neşri tarihi : 12 - 7 - 1934

Madde 1 - 2502 Numaralı kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Bu yerler halkından olupta meskenleri yanmış olan ve başka meskeni bulunmayanların, 25 Mart 1931 tarihinde işgalleri altında bulunan meskenlerinin iskânı adi derecesi, kendilerine parasız temlik olunur. Üst tarafı borçlandırılır .

Madde 2 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir .

Madde 3 - Bu kanunun icrasına Dahiliye ve Maliye Vekilleri memurdur.

Kanun

2458 Salıyı kanunun birinci maddesinin tadiline dair olan 28 - 6 - 1934 tarih ve 2546 sayılı kanuna müzeyyel kanun

Kanun No : 2583
Kabul tarihi : 5 - 7 - 1934
Neşri tarihi : 15 - 7 - 1934

Madde 1 - 2458 Sayılı kanunun birinci maddesinin tadiline dair olan 28 - 6 - 1934 tarih ve 2546 sayılı kanuna aşağıdaki hükümler tezyil edilmiştir :

Maske, tecrit edilmiş tel, kablo, boru ve elektirik levazımı mamulâtının beher kilosundan 20 kuruş istihlâk vergisi alınır. (Dahili mamulât hakkında 2458 numaralı kanunun üçüncü maddesinin son fıkrasına göre muamele olunur .)

Madde 2 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir .

Madde 3 - Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Gümrük ve İnhisarlar Vekilleri memurdur .

Askeri satın alma komsiyonundan

Samsun garnizonunda bulunan ve bulunacak olan kıta'at ve müessesatın bir senelik ihtiyacı olan 360 bin kilo unu kapalı olarak münakasaya konulmuştur. İhalesi 30 - 9 - 934 pazar günü saat 14 dedir. Teminatı muvakkatesi 2430 liradır. Taliplerin şeraiti öğrenmek üzere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin muayyen gün ve saatlerde komsiyona müracaatları ilân olunur.

Vilâyet Defterdarlığından

Mülga Ziraat mektebinden müdevver on beş kıt'a tarla ile bir ahur ve hazine uhdesinde kayitli Bakırcı Solak oğlu Hıdırın tahtı isticarında bulunan nısıf hisse dükkânın müzayede kaimesindeki şerait dairesinde bir seneliği icara verilmek üzere 10 - 9 - 934 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle müzayedeye vazedilmiş ve 30 - 9 - 934 tarihine müsadif pazar günü saat onbeşte ihalasi kararlaştırılmış olduğundan talip olanların yevmi mezkûrda teminat akçasını müstashiben defterdarlık dairesinde hazır bulunmaları ve malumat almak isteyenlerin varidat dairesine müracaat etmeleri ilân olunur.

Çorum ortamektep Müdürlüğünden

Çorum Ortamektebinin 3991 lira bedeli keşifli mektep binasının tamiratına ait pazarlık müddeti 20 - 9 - 934 tarihine kadar temdit edilmiştir. Taliplerin 29 - 9 - 934 pazar günü saat (10) da Ortamektep müdürlüğüne müracaatları.

Hususi Muhasebe Müdürlüğünden

Vilâyet otomobilinin, tarihi ihaleden itibaren mayıs gayesine kadar olan benzin, vağom, gres , valvalin yağları 10 Eylul 934 den itibaren yirmi gün müddetle münakasaya vazedildiğinden talip olanların şeraiti anlamak üzere Muhasebei hususiye müdürlüğüne müracaatları ilan olunur .

Çorum Nafıa Baş Mühendisliğinden

Sungurlu - Çerikli yolunun 74 + 511 -- 86 + 934 üncü kilometreleri arasındaki 7193 lira 66 kuruş bedeli keşifli kum ihzar ve silindiraj ameliyatı iki buçuk ay zarfında ikmal edilmek üzere otuz gün müddetle kapalı zarf suretile münakasaya konulmuştur. Talipler bedeli keşfin yüzde yedi buçuğu nisbetinde, münakasa kanununa tevfikan 540 liralık teminatı muvakkate irae edecekler ve ticaret odasında mukayyet bulunmakla beraber ameliyatın devamı müddetince Nafıa dairesince ehliyeti musaddak fen memuru istihdam eyleyecekler ve fenmumurları mukavele nameyi de imza edeceklerdir. İhale muamelesi Çorum Encümeni Daimi riyaseti makamında 25 - 9 - 934 tarihine müsadif salı günü saat 16 da icra edilecektir. Fazla izahat almak isteyenlerin Çorum Baş mühendisliğine müracaatları ilân olunur.

3 3

Armağan

Çorumda attar esnafından Hamdi zade Cela efendi, Cümhuriyet İlk mektebinde bulunan faki ve kimsesiz talebeye dağıdılmak üzere 24 resim defteri, 24 elişi defteri, 48 yazı defteri ve 48 kur şun kalem vermiş, fakir ve kimsesiz yavrular sevindirmiş olduğunu mezkûr mektep talim hey eti şükran ve saygı ile bildirilmektedirler. Cela efendiyi bu hediyesinden dolayı bizde saygıları

Askerî satın alma komisyonundan

Samsun garnizonunda bulunan ve bulunacak olan kıtatın ihtiyac için aşağıda cins ve miktarları yazılı ve ihale günleri gösterile 3 kalem erzak ve saire münakasaya konulmuştur. Talipler şerai öğrenmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için muayyen gün lerde ihale saatlerine kadar teminat makbuzlarile komi syona müra caatları ilân olunur.

Cinsi	Mikdarı	İhale tarihi	Saati ve nevi
Arpa	340000	9 - 10 - 934	Saat 14 de Kapalı
Saman	320000	9 - 10 - 934	„ 15 „ Açık
Odun	850000	10 - 10 - 984	„ 16 „ Kapalı
			1 - 4

Hususi Muhasebe müdürlüğünden

Mecidözü kazası merkezinde vaki İdarei hususiyeye ait bir hane ile 6 adet dükkânı müştemil mektep binası 8 sene müddetle ve 15 - 9 - 934 tarihinden itibaren bir ay tekrar müzayedeye vaz edildiğinden taliplerin şeraiti müzayedeyi anlamak üzere Mecidözü Kaymakamlığına veya Encümen kalemine müracaatları ilân olunur.

Çorum Belediye Reisliğinden

Tanzifat, Tenvirat vergi ve resminin taksitleri Teşrinevel 1, Şubat 1 olduğunun ve borçlarını işbu günlerde tediye etmiyenlerden belediye kanunu mucebince yüzde 10 ceza alınacağı ilân olunur.

Osmancık icra memurluğuudan

Gümüş hacı köyünün Bac oğlu köylü Dudu Hanım vekili Tahsin efendi ile Ulu cami mahalleli solak oğlu hasan karısı Safiye hanım , oğlu Basri efendi , kızı Yaşar, ve Ülfet hanımlar, zevci ve küçük Ahmedin pederi Ali ağanın müştereken mutasarrıf oldukları Çark eteği namı diğeri dere boğazı mevkiinde Şarkan İbrahim efendi garben solak oğlu Bekir Şimalen kafiye Cenuben hacı Mehmet oğlu Kadir bağları ile mahdut bir dönüm bağ ve Ulu cami mahallesinde yemini nurullah arsası yesarı tunuslu oğlu Ömer efendi hanesi arkası çorap Ahmet hanesi önü yol ile mahdut fevkanî iki göz oda ve bir kilar tahtanî ahur ve samanlık ve bir miktar avluyu şamil hane ve aynı mahallede yemini Sadullah efendi yesarı Hacı Abdurahman veresesi dükkanı arkası önü yol ile mahdut fevkanî kahve hane tahtanî dükkân şuyunu izalesi için açık arttırma ile satılmaktadır. Şartnamesi 29 - 9 - 934 tarihinden itibaren herkes tarafından görülebilir işbu gayri menkul üzerinde hakları faiz ve masrafa dair iddiaları olanların ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır. Aksi taktirde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça paylaşmadan mahrum bırakılacakları ve satışın 18 - 10 - 934 Perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar Osmancık icra dairesinde yapılacağı, o gün talip zuhur etmez ve sürülen pey kıymeti muhammenenin yüzde yetmiş beşini bulmazsa satış 1 - 11 - 934 Perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar İcra dairesinde yapılacağı ilân olunur.

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait iş leriçin Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir .

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 100 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 -kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Haftası « « - 25 - «

KURULUŞ TARIHI : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 730

ÇARŞAMBA

26 - Eylul - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

BAYRAM

Dil Savaşının Başlangıç Günü

İki yıl öndin, İstanbulda, Dolma bahçe Sarayında birinci Dil kurultayının Eylûlun yirmi altıncı günü toplanmış olduğu göz önüne alınarak, bu günün her yılda kutlulanması ve bu günde donak ve şenlikler ve bayram yapılması için, bu yıl yine toplanmış olan Kurultayda söz bir edilmiştir.

Budunumuzun bu güzel ve değerli bayramını öz candan kutlularız.

Dil döneni

Bir soysallık ancak biliğ ve kültür ile toplu olarak bulunduğu arada soysallıktır. bir budun; ellik biliğ ve kültürüne dayandığı gün budundur. bir ülke; üstünde yaşayan topluluk ellik biliğ ve kültür ile süslendiği gün ülkedir. Yoksa bir kaç bin ve hatta bir kaç milyon kozmopolit adamların birbirine hiç benzemeyen düşünce ve duygularile meydana gelen biliğler bir soysallık değildir.

Eğer böyle olsa idi bir yahudi soysallığı ve bir yahudi budunu, bir yahudi ülkesi olması lâzımgelirdi. Zavallı yahudiler ikide bir İspanya, Almanya ve İngilterenin elinde oyuncak olmazlardı. Filıstında İngilizlerin yardımile kurulan Törü dahi ellik biliğe değil, İngiliz kapitalizmine dayanan bir ellik, bir törüdür.

Acun savaşından sonra Vilson ülkü ve töresine göre bir kokla gibi kurulmuş bir beyliktir. Bugün Filistında sav süren İngiliz bilgisi, İngiliz duygusu ve soysallığıdır. Böyle öz bir soysallık ve bilgisi olmadığı için bir türlü başlı başına bir beylik kurmak söl ve baylavları taşıyamıyan bulak ve argışlar yok değildir. Hatta bunlar ara sıra başlı başına bir beylik kurmak ve başlı başına bir beyliğin mandası altına girerek kuruntu arkasında koşmakta iselerde bunlar alaşık ve geçici düşüncelerdir. İçinde bulundukları çağın dolambaçlı barukları çevirenler bu gibi kuruntuları doğuruyor, En sonra bu kuruntular kendi kendine çok kerre Ötükünce bile geçmeden sönüp gidiyor. Igrak, (*) Suriye, Mısır beylikleri böyledir: Çünkü buralardaki budunluk iddiasında bulunanların dedesi Arap değil, Türktür. Oturdukları ülke Arabistan değil, Turandır. Bu beylikler ellik biliğe, ülkü ve küte dayanmazlar. Buradaki beylikleri Acun savaşının ve Avrupa kapitalizminin dolambaçlı ve baruklu zorbalığı doğurmuştur. Kürt ve Çerkes gibi soydaşlarımızın da nasılsa öt künçteki Türke olan bağlarını unutarak köksüz kuruntulara kapılmaları da yine Acun ve öt künç karşısında gülünç bir uçuruma doğru sürüklendiklerini göstermekte idi.

Bu gün böyle bir düşüncenin şüphesiz kafamızda ve öt künçte hiç bir yeri yoktur. Çünkü Çerkes ve Kürtler Türkün öz kardaşıdır. Geçen yıllarda böyle bir düşünceye saplanmakla hem ellik birliği sarsmış, hem de bu ellik biliğin içerisinde çok yüksek benliklerini yok etmiş oluyorlardı.

Ermeni yurttaşlara gelince : Bunlar bu ülke ve öt künçte babadan kalma yeri olan bir budun değildirler, Daha doğrusu bunlarda Asuriler, Keldaniler, Abbasiler, Emeviler, Romaliler, Yunanlılar, Bizanslılar gibi Türk ülkesinde o çağın siyasi doğumlarile bir ellik kurmuşlar ve yukarıda yazdığımız gibi ellik biliğ, ellik soysallık ve ellik ülkeye ısı olmadıklarından ötkünçün karanlıklarında yok olarak bu toprakları

(*) Igrak hanın ülkesi idi.

— Sonu üçüncü sayfada —

Belediye Azası Adayları

Eylûlun yirmibeşinci dünkü Salı gününe çağırılan şehir içindeki on sekiz semt ocağı idare hey'etleri azası C. H. Fırkası salonunda toplanarak bu iş için Fırka merkez idare heyetinden gönderilmiş olan İstanbul Mebusu Sâdettin Beyfendinin Başkanlığı altında aşağıda adları yazılı olanlar Çorum Belediye azası adaylığına seçilmişlerdir.

Özdek Aza	Yedek Aza
Enbiya oğlu Galip efendi	Çöplü oğlu Sıddık efendi
Boyraz » Ahmet »	Cerit » Ömer »
Emanet » Sabit »	Alaybeyi » Rıza »
Kayiş » Şevket »	Derbendi » Mustafa »
Kara Alemdar oğlu Mustafa ef.	Cerit » Mehmet »
Kaleleli oğlu İrfan efendi	Seydim » Ahmet »
Evliya » Lütfü »	Müezzin » Rüştü »
Kavukçu » Hayri »	Emin efendi » Emin Efendi
Seyitmehmet oğlu Necmettin ef.	Tütek » Nuri »
Sakallı oğlu Hacı Osman ef.	Hasas » Osman »
Arap » Ahmet efendi	Kerim efendi oğlu Muhsin ef
Benderli » Hüseyin »	Karalı » Kâmil efendi
Tütüncü » Ahmet »	Eyyup efendi oğlu Behcet ef
İstanbullu » Sadık »	Bilâl » Ahmet efendi
Tombuş » Nazmi »	Cerit » Hacı İshak »
Ölçek » Hasan »	Şakir hafız » Hacı Ali »
Delikara » Osman »	Hacı Abduraman » Fethi »
Kadife » Salim »	Dede baş » Fazlı »
Leblebici » Reşat »	Beykara » Ali »
Terlemez » Salim »	Ezzacı Bedri »
Mütekait » muallim Nuri »	Sıvacı » Mustafa »
Maden » İhsan »	Sabık komiser Hüseyin »
Cerit » HacıOsman »	Sabuncu » İhsan »
Davut » Şevket »	Ebil » Veysi »

Yazan ..

Öz dil savaşında yerini al.
Öz dilin yaradıcısı, yapıcısı ve sevdiricisi sen olacaksın.

Budun birliği, dil birliği ile kurulur.

Türk müsün? Dilini Türkleştir.

Dil Savaşı

Dil savaşı; Anadoluda Osmanlılığın töremesinden önceki çağlardan beri başlamıştır. Bu başlangıç şöyledir:

Belhte doğmuş, Bağdat ve Hicazı dolaşarak gelip Konyaya yerleşmiş olan Mulla Hünkâr oğlunun Konyada açtığı ocakta yanındaki yoldaşlarile dernekler yaptığını duyan Hacı Bektaşı Veli ve arkadaşları Konyaya değin giderek bakmışlar, görmüşler ki; kendi Türk olduğu halda arapça ve farsça konuşuyor ve yazup okuyur. Bunu Türklüğe uykun bulmamışlar ve kendi yoldaşlarile söz bir ederek buna karşı koymak için Bektaşi nefeslerini öz türkçe olarak izlemeğe koyulmuşlar ve Türk dilini ileri götürmeğe ve yükseltmeğe çalışmışlardır.

Bunlardan başka Türk yurttaşlara çiftçiliği; ve topiuluğa yarayan ufak tefek zenaatı öğretmek için derlenmiş olan Ahiler kurumunun Başkanlarından Aşık Paşa da dil savaşında çalışanlardandır.

Aşık Paşanın dil için yazdığı Garipname adlı kitabın başında izlenmiş olan şu parçada Paşanın Türk dili kaygusile yörüdüğünü açıkça gösteriyor.

Kamu dilde varidi zaptı usul
Bunlara düşmüş idi cümle ukul
Türk diline kimesne bakmaz idi
Türklere hergiz gönül akmaz idi
Türk dahi bilmez idi ol dilleri
İnce yolu ol ulu menzilleri
Bu garıpname ânın geldi dile
Kim bu dil ehli dahi mani bile
Türk dilinde yani mani bulalar
Fikri irfan eyleyüp can olalar
Dile bakup maniyi hor görmeye
Yol içinde birbirini yermeye
Taki mahrum kalmıya Türkler dahi
Türk dilinde anlayalar ol hakı

Bu çalışmalar, o çağlarda töreyen Osmanlılığın bütün Anadolu ve Rumeliyi saran hükümetin işlerinde Osmanlıca adı altında karışık bir dil kullanmağa başlamaları ve gittikçe bu yolda ilerilemeleri yüzünden bodunumuzun güzel ve tatlı sözleri yıllar geçtikçe bitmeğe başlamış ve içinden çıkılamaz olmuştu.

Bu çağa değin, köylü kentli bütün yurttaşlarımızın, birbirimizin sözlerini anlayamıyarak geçirdiğimiz acı günlerin arkasını almak ve öz Türkçemizi yad sözlerden ayıklayarak, birbirimizi anlayacak dil birliği yapmak üzere giriştiğimiz son savaşın pek eyi verimlerini elde ediyoruz.

Bu savaşa her yürekten gösterilen bağlılık dolayısile bu yüksek umucamızın da başarılmış olduğunu görmekle güvencimiz artacaktır.

Gelenler - Gidenler

Çorum Vilâyeti Belediye derneği adayları seçimi için yapılacak yoklamaya bakmak üzere Merkezi İdare Heyetinden gönderilen İstanbul Mebusu Sadettin Beyfendi ayın 23 üncü Pazar günü Şehrimizi şereflendirmişler ve 25 inci Salı günü de şehrimizin seçim işini bitirerek, Valimiz Arif Hikmet Bey efendi ve Vilâyet Fırka Reisi Nuri Beylerle birlikte bu gün erkenden Osmancığa gitmişlerdir.

***

Açık bulunan Vilâyetimiz Nüfus müdürlüğüne tayin buyrulmuş olan Tokat Nüfus müdürü Veysi bey ayın 23 üncü pazar günü gelmiş ,işine başlamıştır. Başarıklık dileriz.

Kazalar Belediye Adayları

Cumhuriyet Halk Fırkası Vilâyet idare heyetinden gönderilen buyrukçunun bakımı altında Kazalar C. H. Fırkası derneklerinin seçtiği adayların aşağıda adları yazılmıştır.

Sungurlu kazası

Özdek Aza	Yedek Aza
Emirali oğlu Mustafa Bey	Arif Bey oğlu Hacı Osman Bey
Hüseyinağa oğlu Hacı Sıddık B.	Hacı necip oğlu Tevfik Efendi
Kahramanağa oğlu Ağa Bey	Hacı ibrahim » Osman »
Emrullah ef. oğlu Mustafa Bey	Durmuş ef. » Yahya »
Abdurrahman ef » Mehmet B.	Hilmi Efendi » Ali »
Kolağası oğlu Kemal Bey	Hacı ömer » Hidayet »
Süleymanağa » Osman »	Hasan fakı » Ziya »
Abdurrahman ef oğlu Bahattin »	Halepli » Nuri »
Müftü oğlu Fehmi Bey	Yazıcı » Ulvan »
Küçükmustafa oğlu Sadullah »	Hacı mehmet » İsmail »
Mahmutağa » Gani »	Ekmekçi Halil Usta
Hazinedar » Mehmet »	İneğazili Hacı Efendi
Maktu » Hanifi efendi	Hüseyin ağa oğlu Saffet Ef.
Hacı mustafa » Osman »	Masumcu » Mustafa »
Zübeyir efendi » Celâl »	Yunüs usta » Osman Usta
Avukat Medeni Bey	Hacı osman » Mustafa Ef.

Alaca kazası

Özdek Aza	Yedek Aza
Abdullah oğlu Bahri bey	Hüseyin oğlu Ali Bey
Feyzullah » Osman »	Halil oğlu Abdurrahman bey
Gazi » Ali Rıza »	Arif » Şükrü »
Ahmet » Mehmet »	Recep » Cafer »
Bilâl » Hamdi »	Nayım » Ziya »
Recep » Abbas »	Hacı Osman o. Hüseyin »
Abdullah » Hasan »	Ali oğlu Tuğran »
Mehmet » Mahmut »	Bekir » İsmail »
Mehmet » Süleyman »	İsmail » İhsan »
Hacı Mehmet o. Sadık »	Yusuf » Nuri »
Rıza » Fevzi »	Kâmil » Hasan »
Arif » Mehmet »	Sadık » Mehmet »

Mecidözü kazası

Özdek Aza	Yedek Aza
Hacı Abdullah oğlu Hakkı bey	Hacı Abdullah » Talip »
Davavekılı Halilcı oğlu Cemal »	Vanlı » Asaf »
Şakir efendı oğlu Muştak »	Haydar » Şahbaz »
Hacı kolağası » Zıya »	Himmet ,, Şükrü ,,
S fer ağa » Hüsamettin»	Hurmet ,, Halil ,,
Kâtip » Nuri »	Kemahlı ,, Hüsnü ,,
Abdulvahhap » Bedri »	Sarıkadi ,, Kasım ,,
Şeyh Ali » M. Nafiz »	Hacı Ahmet ,, Talip ,,
Ali bey » Ulvan »	Abaza ,, Yaşar ,,
Derviş » M. Hilmi »	Avkatlı ,, Nuri ,,
Sabık baş muallım Mahmut »	Etem efendi ,, Asım ,,
Hasan efendi oğlu Reşit »	Şakir Hoca ,, Ali Rıza ,,

İşe başladı

Vilâyetimiz Baş komserliğine tayin buyurulan Muharrem bey cuma günü gelmiş, işe başlamıştır.

Değişme ve Yükselme

Mecidözünün Cemil bey Nahiyesi müdürü Necmettin bey Osmancığın Avlağı nahiyesi müdürlüğüne vilâyetçe değiştirilmiştir.

***

Vilâyetimiz Polis memurlarından Durak efendi muavinliğe terfi ettirilerek Konyaya tayin kılınmış ve evvelki gün memuriyeti başına gitmiştir.

Budun Yapısının Harcı Dildir.

Dil Döneni

— Başı Birinci sayfada —

kırk bin yıllık tapuklu buyruklarına yani Türklere bırakmışlardır.

Igrak ve Suriyeninde bu bitim ve sonunca varacağını düşünmekte hiç te güçlük çekmeyiz. İşte şimdiden bu düşünce ortaya atılmıştır. Daha pek az önce Fransızlar bizden Süriyenin mandasını dilemişlerdi. Son günlerde Fransız komiseri Antakya ve İskenderonun ıdıklığını görüşmek üzere yakında Ankaraya gelecektir .

Dimek, ki; Sûriye ve Iğrakın ıdıklığını düşünmek onlar için bir düşerge oldu.

Osmanlılar : - Osmanlı beyliği Bizans, Abbasiler, Emeviler, Mısır, Hıcaz ve Pontos gibi yağmacı budunları ana yurttan koğarak Selçok Beyliğinin dileği ile küçük Asuvada kurulmuş bir Türk beyligi idi.

Osmanlıların ilk on Hakanı ana yurtta ellik birliği kurum uğrunda canla başla çalıştılar. Fakat sonraları Arap ve Acem bilğisinin altında kalarak Osmanlılık küt ve ülküsünü budunluk yolundan çevirerek kavimcilik kuruntusuna saplandılar . Artık Türkiye Osmanlı ülkesi ve içinde yaşayan ve ellik benliğini unutan Türkler ise Osmanlı kavmi idi .

Artık ellik benlik Arap ve Acem bilğisine bağlı idi. Türkün düşünüşü, görüşü, yapışı hep Arap ve Acem gibi idi. Gözler bir Arap gibi görüyor, kafalar bir Arap gibi düşünüyor, eller bir Arap gibi yapıyordu. Artık ellik benlik ölmüştü. Bunu kavrayan Aşık ve Vefik Paşalarla daha bir çok büyüklerimiz düşündüler. En sonra Meşrutiyette bu düşünce bir ülkü ve küt halini alarak hiçretin 1328 inci yılında İstanbulda Türk ocağı kuruldu. Meşrutiyet çağında bu ülkü budunumuzun yüreğinde yüksek bir yer bularak yerleşti ve kökleşti. Büyük savaştan sonra budunumuz eski adını hem kendisine ve hemde ülkesine daktı. Artık Osmanlı yok, Türk vardı - artık Osmanlı vatanı yok Türkiye, vardı . Bu ülkünün ellikleşmesi yurt içerisinde her şeyin ona göre düzenini doğurdu. İşte bundan sonradır kı, değişikliler ve dönenler başladı:

Ücük değişikliği ve onun arkasından dil döneni birbirini güttü. Kamu olmayan soysallığın sonu korkunç olacağını yediden yetmişe kadar hep bildik ve inandık. Bu inan « Türk Dili Tetkik Cemiyetini » doğurdu . Dernek Ulu Gazi Başkanın dilek ve yüksek buyruğu ile 1932 yılının Temmuzunda Ankarada kuruldu. 26-9-932 pazartesi günü İstanbulda Dolma bahçe Serayında birinci dil kurultayını yaparak budunumuzun öz varlığı olan yüz yıllarca özlediği ana dilini araştırma işlerinde 5 - 10 - 932 ötküncüne değin çalışarak dağıldı .

Hepimizce belli olduğu üzere bütün ülke içinde kara savaşı olarak başta ellik başkan Ulu Gazimizle 17 milyonluk dil ordusu savaşa geçti. Anketler ve fişlerle bir darama dergisi başarıldı. Bu dergi dil bilginlerine dağıtılarak darattırıldı.

İkinci kurultay yerli ve yadırğı bir çok bilginlerin katılmasile yine Dolma Bahçe Sarayında 18 - 8 - 934 Cümartesi günü açılmıştı. Çok değerli işler görerek 23 - 8 - 934 Perşembe günü dağıldı.

Artık savaş son hızını almış bulunuyordu. Dil dönem aşkı bütün olanca sıcaklığı ile yüreklerimizin kutlu bir köşesinde yaşıyordu Bu ülküyü eşsiz bir sinirlilikle kutlulamak için 17 milyon gönülde 17 milyon arslan yatıyordu.

İlk kurultayın kurulduğu ötküncü yüreklerde yaşatmak için onu her yıl, 26 Eylûlda ateşli duygu ve sevgilerimizle kutlulayalım diye ant içtik. Bu gün ilk bayramını yapıyoruz. Bu büyük savaşa katılan 17 milyon Türkten başka acunda eşi görülmemiş bir kalkınma olmasından ötürü bütün budunlar bu gün bizimle beraberdir. İçimizi saran heyecan aynı berklik ve sıkı ile doğu ve batıda bir çok diplomat ve dil bilğinlerinin içinde de yaşıyor. İşte bu duygu iledir kı bir çok yadırğı bilginler ve gazeteciler Türk dil dönüşünü alkışlamaktadır. Bunlardan bir kaç danesini aşağıda sıralıyorum :

Birinci kurultaydan sonra bütün Avrupa ve Asuvadan milyonlarca gözler üzerimize dikilmiş bulunuyordu. İngiliz gazetelerinden Mancister Gardiyian ve Dunte evening telgraf gazetelerile Almanyada bazı gazeteler hakkımızda yazılar yazdılar.

İkinci Kurultaydan sonra da Londrada çıkan Taymis gazetesi 21 - 8 - 934 ötkünçlüsünde uzun bir yazısının sonunda şöyle bir kısaltma yapıyor: (Adanadan Kazana ve Edirneden doğu Türkistanına değin uzanan geniş meydanlıkta her kes tarafından okunabilen ve anlaşılan her keslik bir Türk dili kabul edildiği arada bu olağan gelecek nesiller üzerine ve kamumuza ne kadar dokanak yapacaktır?) Yine Perağda çıkan La potite etuntnte gazetesinin yazkanlarından M. Dimitri Totviç yurdumuza yakınlarda gelerek İstanbul gazetelerinden birisine verdiği sözler abayyı çok çekiyordu

Artık bütün budunlar bizi düşünüyor ve bizi örnek tanıyorlar. Biz ise örneğimizi ötküncümüzdeki kaynaktan alarak çalışıyor ve başardıklarımızın karşısında duyduğumuz heyecanla bu gün sevğili Dil bayramımızı kutluluyoruz. Buda bizim için elbette sevğilerin en sevğilisidir.

Ne mutlu kı; bu güne kavuşmuş bulunuyoruz.

Rifat Rami

Cümhuriyet, Devlet ve budun birliğini dil yönünden de koruyor.

Nasıl iktisatça yarı müstemlekelikten kurtulup erkin budun iktisadına geçiyorsak, dil savaşile de kültür müstemlekeliginden çıkıp budun bütünlügüne gidiyoruz.

ÜÇ ZAFER

Sabah olur şafak söker; ben hummalı uykumda
Beklediğim zaferlerin rüyasını süzerim
Akşam olur, güneş batar , benim hala kaygumda
İnkılapta meslekimin hülyasını düzerim ,
Bilirim ki; üç zaferi kazanmıyan bir millet
Vatanında hür ve mes'ut ebediyen yaşamaz ,
Bilirim ki; halk yolunu göstermeyen hükümet
İnkılâbın kaynağından enginlere aşamaz ,
İstiklâl sehpasında « Hakimiyetimilliye »
Ayağının birisine diyelim ki yüce dil,
Obirisi medeniyet yaratıcı terbiye,
Üçüncüsü iktisattır, sevmeyenler Türk değil !
Avrupalı medeniyet terbiyeye medyundur ;
Garplileri mes'ut eden iktisadın himmeti ;
Öz dilinden mahrum olan asırlara medfundur ;
Çünki, tarih yaşatmıyor dilsiz olan milleti ;
Sana artık lâzım olan öz dilinle iktisat ;
Milli, asrî terbiyemiz genç nesline kutsi fer ;
Yarın için bekliyorsan en şerefli bir hayat ;
Haydi, durma; bu üç harpte muzaffer ol, muzaffer ;

Rifat Rami

Telgraf Haberleri

Ankara (A. A.) 25 - İktisat Vekili Celâl bey bu gün İzmire gitmiştir .

Ankara (A. A.) 25 - Nafıa Vekili Ali, Ziraat Vekili Muhlis Beyler Bu gün şehrimize dönmüşlerdir.

İstanbul : 25 (A. A.) - Parlementolar birliği konferansı bu sabah Hasan beyin riyasetinde içtima ederek ve Kâtibi Umuminin raporu etrafında müzakerelerine devam etmiştir. Muhtelif hatipler beyanatları arasındaGazinin büyük eserlerini hürmetle anmışlar ve Türk millet ve hükûmetinin kendilerine gösterdiği büyük misafir perverliğe teşekkür etmiştir. İçtimaa yarın devam olunacaktır. Murahhaslar öğleden sonra müzeleri gezmişler ve camileri ziyaret etmişlerdir. Gece Tokatlıyan otelinde Belediye Reisi Murahhaslar şerefine bir akşam ziyafeti verecektir .

Öz Türkçe, öyle gür bir kaynaktır ki; ondan dilimize sağlık ve canlılık akacaktır.

Osmanlıca saltanatın diliydi.
Öz Türkçe Cümhuriyetin dilidir.

Bir Deli Karısını Öldürdü

Çorumun Burhankâhya mahallesinden Kıtil oğullarından Hasan oğlu kırk yaşlarında Arifin geçen perşembe sabahı deliliği tutmuş ve karısı Satı hanımı muhtelif yerlerinden yaralayarak öldürmüştür.

Vak'a şöyle olmuştur.

Eylûlun 20 inci perşembe günü sabahı, ötedenberi vakıt vakıt delirmekte bulunan Arif, deliliğinin en azgın bir çağını geçirmekte bulunuyordu. Arifin henüz sağ bulunan babası Hasan ağa pekmez toprağı getirmek için kıra gitmiş bulunuyor ve evde Arifi zapt ve idare edecek kimse bulunmıyordu. Arif, karısı Satı hanımdan tütün istemiş ve esasen kocasının tütünü olmadığını bildiği için küçük kızını tütün almak üzere çarşıya gönderüp beklemekte bulunan Satı hanımdan tekrar cıgara istemiş, kadın da hazır cıgara olmadığını ve çarşıdan almak üzere çocuğu gönderdiğini haber vermesi üzerine Arifin kızgınlığı artmış ve son dereceye gelmiş olduğu sırada komşularından geien bir kadın da bu korkunç vaziyeti görünce Satıyı kendi evlerine götürerek zuhur edecek bir belânın önüne geçmek istemiş ise de kadın evde kendisinden başka kimse olmadığını ve ocakta yemek pişirmek üzere bulunduğunu ve bir az sonra gelebileceğini söyleyerek odaya girmiş ve komşu kadında evine dönmüştür.

Deliliğinin en kızgın devresini geçirmekte bulunan Arif havluda öfkeli, öfkeli dolaşırken karısının arkasından oda odaya girmiş ve arkasından kapuyu gitlemiş ve eline geçirdiği koyun kırklığını Satının rast gele vücuduna saplamağa başlamıştır. Odada yanlarında bulunan 13 yaşlarındaki diğer bir kızı Fadime babasının bu hareketine mani olmak için çalışmış isede gücü yetmemiş ve anasının feryadı karşısında bayılıp düşmüştür. Zavallı Satı aldığı yaralardan derhal ölmüş, katil hiç bir şey olmamış gibi odadan tekrar havluya çıkarak gezinmeğe başladığı bir sırada vak'a zabıtaya aksetmiş, merkum yakalanarak başkaca bir vakkaya mahal verilmeksizin tevkif edilmiştir.

Mezbure Satı hanımın ikisi oğlan ve üçü kız olmak üzere beş çocuğu vardır. Bunlardan en küçükleri henüz dört aylıktır.

Askeri satın alma komisyonundan

Samsun garnizonunda bulunan ve bulunacak olan kıtatın ihtiyacı için aşağıda cins ve miktarları yazılı ve ihale günleri gösterilen 3 kalem erzak ve saire münakasaya konulmuştur. Talipler şeraiti öğrenmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için muayyen günlerde ihale saatlerine kadar teminat makbuzlarile komi syona müracaatları ilân olunur.

Cinsi	Mikdarı	İhale tarihi	Saati ve nevi
Arpa	340000	9 - 10 - 934	Saat 14 de Kapalı
Saman	320000	9 - 10 - 934	„ 15 „ Açık
Odun	850000	10 - 10 - 984	„ 16 „ Kapalı 2 - 4

Hususi Muhasebe Müdürlüğünden

Mecidözü Hususi muhasebe tahsildarı Şükrü efendinin kullanmakta olduğu 16301 başlangıç numaralı bir cilt makbuzun 16305 ve 16306 numaralı nushalarının hükmü olmadığı ilân olunur.

P. T. T. Müdürlüğünden

375 Telgraf diregi 24 - 9 - 934 ten itibaren 20 gün müddetle şartnamesi dairesinde tekrar münakasaya konulmuştur. 13 - 10 - 934 Pazar ertesi saat on beşte son pey haddi layık görülürse ihalesi istizan edileceği ilân olunur.

Çorum Ortamektep Müdürlüğünden

Ortamektep ihtiyacı için askarî 15, azamî 20 ton Merzifon taş kömürü 24 - 9 - 934 tarihinden tarihinden itibaren 21 gün müddetle münakasaya çıkarılmıştır. Taliplerin yüzde yedi buçuk depozito akçasile birlikte 15 - 10 - 934 pazartesi günü saat 14 te ortamektep müdürlüğüne müracaatları

***

Çorum Ortamektep binasının 3991 lira bedeli keşifli tamiratı 17 - 9 - 934 tarihinden 21 gün müddetle tekrar münakasaya konulmuştur. Taliplerin yüzde yedi buçuk depozito akçasile birlikte ihale günü olan 8 - 10 - 934 pazartesi günü saat 14 te Ortemektep müdürlüğüne müracaatları.

Öz Türkçenin güzelliğini, tazeliğini ve verimliliğini anlamıyanlara yazıklar olsun ...

Ergani Bakır Madeni

İstikraz Tahvilleri Bu Ayın Sonuna Kadar Piyasede

Tahviller temamen bitmek üzeredir.
Bu büyük fırsatı kaçırmayınız!...

Vilâyet yüksek makamından

Çorum merkez kasabasının son umumî tahrir neticesinde Umum nüfusu 19187 adet olduğu nüfus kaydından anlaşılmasına mebni belediye kanununun 21 inci maddesi ve dahiliye Vekâleti celilesinin 9 - 8 - 930 tarih ve 267 ye 77 nolu tebligatı umumiyeleri dairesinde belediye meclisi müretteb azası 24 zattan ibaret olarak tesbit edilmiş ve bu kerre başlanılan belediye intihabında 24 asıl ve bu kadar yedek aza seçilmesi lâzım gelmiş olduğundan kanunu mezkûrun 22 inci maddesine tevfikan keyfiyet ilân olunur.

Asliye hukuk hakimliğinden

Hududu 1 - Çanakçı yolu mevkiinde vaki şarkan çanakçı yolu garben göle oğlu Satılmış cenuben şöse şimalen göle oğlu Satılmış ile mahdut tarlanın kıymeti 15 lira.

2 - Çanakçı yolunun kavuştuğu yer ve çayır mevkiindeki tarlanın şarkan sakka oğlu garben Hasandan geçen hap oğlu tarlası cenuben Hüseyin veresesi şimalen zobar oğlu namdiğeri gülistan oğlu Hüseyin tarlasile mahdut tarlanın kıymeti 30 lira.

3 - Çevizler yani mevkiinde vakı şarkan sakka oğlu garben Hüseyinden geçen hap zadeler cenuben Nebi oğlu Hasan veresesi şimalen zobar oğlu ile mahdut tarlanın kıymeti 30 lira.

4 - Deliler yolu mevkiinde vaki şarkan Nebi oğlu Mehmet kâya veresesi garben aşık ağa veresesi cenuben Çorum yolu şimalen oduncu yolu ile mahdut tarlanın kıymeti 40 lira.

5 - Murat çavuş mevkiinde vaki şarkan Ali ağadan geçen Burhan oğlu ulvan garben yol cenuben Osman şimalen Memişten geçen Burhan oğlu ulvan tarlası ile mahdut tarlanın kıymeti 40 lira.

6 - Nusha bölük tarlanın şarkan sırçalı oğlu kerimesi Sabireden geçen ölçek zade Hasan e tarlası garben Ali göl oğlu kerimesinden geçen ebil oğlu Vel ef tarlası cenuben Ali gül Hüseyinden geçen Burhan oğlu Hasan şimalen yol ile muhdut tarlanın kıymeti 50 lira.

Kislik dibi mevkiinde vak şarkan köle oğlu Hasan kâhya garben Ali gül kerimesi hatemden geçen Burhan oğlu Hasan cenuben kır ile mahdut tarlanın kıymeti 50 lira

8 - Çanakçı yolu mevkiinde vâki şarkan çanakçı yolu garben Burhan oğlu Ali veresesi şimalen şose cenuben atik yol ile mahdut tarlanın kıymeti 15 lira.

Çakır mahallesinden Burhan oğlu Hasan ağa ile Burhan kâhya mahallesinden hasırcı oğlu Hüseyin efendi ve Osman ve karısı Fatıma hanım meyanelerinde müşterek olup kabili kısmet olmadığından dolayı satılmasına karar verilen yokarıda mevki ve hududu yazılı sekiz parça tarla mevkii müzayedeye konmuştur hitamı olan 27 teşrini evvel 934 cumartesi günü saat 15 de kat ihalesi mahkeme kaleminde icra edilecektir satış peşin ve bilumum masraf müşteriye aittir bu gayri menkule konulacak pey muhammen kıymetininin yüzde yetmiş beşini doldurmadığı takdirde en son artıranın teahhüdü baki kalmak üzere ihale 15 gün uzatılarak hitamı olan 14 teşrini sani 934 çarşamba günü aynı saatte mahkeme kaleminde icra edilecektir artırma şartnamesi her gün herkese açıkdır talip olanların muhammen kıymetinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçasını veya milli bir bankanın teminat mektubunu hamilen mahkeme kalemine müracaatları ilân olunur.

KURULUŞ TARIHI : 1921
İDARE YERİ
Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 731
ÇARŞAMBA
3 - Tşrinievvel - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Belediyemiz

Belediye azaları seçimine bu gün saat 8 de başlandı. Btrinci Teşrinin 9 uncu salı günü akşamı bitecektir.

Şehir sınırı içindeki on sekiz yaşına basmış olan kadın, erkek her adamın belediye azasını seçmek hakkı ve hemde borcudur.

Bundan sonra dört yıl belediyede şehirlilerin faydasına iş görecek azaların seçiminde bulunmak yüksek ve şerefli bir iştir. Bundan çekinmek, üşenmek; yurda, memlekete, kanuna ve kendi varlığına karşı saygısızlıktır.

Kamumuza düşen bu değerli yurt işini görmek için içeride, tışarıdaki en evedi işlerimizi bırakmak gerektir.

Nemegerek diye aza seçimi işinden yüz çevirenlerin yurttaşlıktaki kıymetini kaybetmiş olacaklarına şüphe yoktur. Yurttaşlık; yurt işinde el birliği yapmakla olur.

Belediye azası seçim hakkı eski devirlerde yalnız zengin olanlara veriliyordu. Ne mutlu ki, Cümhuriyet devrinde fakir ve zengin arasında ayrılık, gayrılık bırakılmamış, her adam böyle seçimde ve yurdun bütün işlerinde beraber olarak gözedilmiştir.

Seçme kâğıdının yazılmasında kolaylık ve evedilik göz önüne alınarak seçim yerine hükûmetten kâtipler götürülmüş ve yazı makineleri konmuştur.

Seçim için gidenler bekledilmiyecek ve yazma bilmeyenler seçim pusulalarını orada bulunan kâtiplerden dilediğine elde yahut makinede yazdırabileceklerdir.

Haydi... Yurttaş! Yurdun bu büyük işini yapmağa koş...

İskilipte at koşusu

Birinci teşrin ayının yirmi altıncı cuma günü Kaza (Hilâl Ahmer) kuramı faydasına olmak üzere son bahar at koşuları yapılacaktır.

Birinci 1000 metrelik tay, ikinci 2400 metrelik yerli atlar, üçüncü 1400 metrelik surat, dördüncü 500 metrelik tahammül, beşinci 1000 metrelik merkep koşusudur.

Her koşuda birinci ve ikinci gelecek hayvan sahiplerine dolgun ikramiyeler verileceği haber alınmıştır.

Ergani istikraz tahvilleri

Çorumda satılmak üzere gönderilmiş olan Ergani bakır madeni istikraz tahvillerinin C serisi de, satış müddeti içinde temamen satılmıştır.

Telgraf Haberleri

İstanbul: 2 (A. A.) - İsveç Veliahti Güstav Adolf Hz.lerile refikası ve kerimesi Prensesler bu gün buraya gelmişler ve vapurdan doğruca Haydarpaşaya geçerek hususî tirenle Ankaraya gitmişlerdir.

Ankara: 2 (A. A.) - Bize verilen mulûmata göre: orta tahsil müesseselerinin 1933 - 1934 senesi içindeki çalışma veriminin hepimizi devindirecek şekilde olduğunu gören Maarif Vekaleti, yaptığı tetkiklerde bunun sebeplerini şu suretle tesbit etmiştir. Ders müfredatının tanzim ve tedrisatın devamlı şekilde takip olunmaması. Vekâlet bundan dolayı 1934-1935 ders yılının intizamlı ve verimli olması için aşağıdaki kararları almıştır.

Muallimler sınıflarında okutacakları derslerin müfredatını aylara taksim ederek hazırlayup 20 birinci teşrine kadar ve birinci kânun, mart, mayıs aylarının ilk günlerinde de bu müfredatın temamen tatbik edilip edilmediğini müdürleri vasıtasiyle Vekâlete malûmat verilecektir. Ders müfredat programını tatbik etmemiş muallim ile bunun tatbikını devamlı olarak murakabe etmemiş olan müdürler mes'ul tutulacaklardır. Bundan maada talebenin derslere muntazam devamları için yoklamalar mutat şekilde yapılacaktır. Talebenin müzakerelerine daha çok vakit bırakmak için de ders saatleri uzatılmıştır. Her hangi sebeple olursa olsun derslerine muntazaman devam etmemiş veya senesi içinde okutmağa mecbur olduğu ders saatlerinin 8 veya 7 de birini yapmamış olan muallim o sene için muvaffak olmuş sayılmayacaktır. Maarif Vekâleti talebelere tebliğ edilmek üzere mekteplere gönderdiği bir tamimde: mezuniyet sınıflarında bir grupta muvaffak olmıyan talebenin daha yüksek sınıflara devamları usulü geçen sene yapılan bir tamimle kaldırıldığından bu hususta müsaade istemek için boş yere müracaatta bulunmayıp, yarım kalan derslerini temamlamaya çalışmaları ve yine sınıfta ipka kalarak mercilerini geçerek Vekâlete müracaat edenlerinde Lise ve Orta mekteppler talimatnamesi hükümlerine göre cezalandırılacaklarını bildirmiştir.

Devir ve Teftiş

Geçen Şarşamba günü Osmancığa azimet buyrmuş olan Valimiz Arif Hikmet Beyfendi İskilip ve Sungurlu kazalarını da devir ve teftişle akşam avdet buyurmuşlardır.

Sadettin Bey

Belediye azalıkları seçimi için Cümhuriyet Halk Fırkası adayları yoklamasını yapmak üzere geçen Çarşamba günü Osmancığa ve oradan dönerek Cuma günü İskilibe azimet buyurmuş olan İstanbul Meb'usu Sadettin Beyfendi avdetle Eylûlun otuzuncu pazar günü şehrimizden ayrılmışlardır.

İskilip Kaymakamı

Açık bulunan İskilip Kaymakamlığına Buldan Kaymakamı Cemal bey tayin buyrulmuştur.

Gelenler - Gidenler

Ankara Merkez İlk tedrisat müfettişi iken İskilip Orta mektep müdürlüğüne tayın buyrulmuş olan Şaban Doğan bey geçen perşembe günü şehrimize gelerek, işine başlamak üzere İskilibe gitmiştir.

Tekaüde çıktı

Yirmi beş seneden beri Adliyede çalışmakta bulunan Vilâyetimiz Adliye Başkâtibi Ulvan efendi isteğile tekaüde sevkedilmiştir.

Namus düşmanlığı

Namus düşmanlığına alışmış olan Mehmet adında birisi suçu bağışlanmış, hapisten kurtulmuş iken ikinci bir namus bozukluğu yapmak istemiş isede becerememiştir.

Çorumun Akpınar mahallesinden Kuyucu Abidinin 22 yaşlarındaki oğlu Mehmet geçen perşembe günü Selimiye mahallesinde oturan 6 yaşlarında Münevver adında bir kızcağızı arabaya bindirmek suretile kandırarak kıra götürmüş ve çocuğa ilişmeğe yeltenmekte bulunmuş olduğu bir sırada validesi ve komşu kadınlar ucarlanup yetişmişler, zavallı Münevveri kurtarmışlardır.

Bu namus düşmanı geçen yılda böyle bir götülükten dolayı iki buçuk yıl hapse mahkûm olmuş ve Cümhuriyet bayramı bağışlamında kurtulmuş idi.

Bu gibi çirkinlikleri; Çorumda ve İskilipte çoğalmış olan bu azgın ırız düşmanının kanunun hışmına uğramasını bekleriz.

Kaza belediye adayları

C. H. Fırkası umumî merkezinden gönderilen İstanbul Meb'usu Sadettin Beyfendinin başkanlığında İskilip ve Osmancık kazaları C. H. Fırkaları derneğinin seçtiği belediye adaylarının adları aşağıda yazılmıştır.

İskilip Kazası

Özdek aza		Yedek aza	
Esir ağa oğlu Şakir	bey	+Atıf efendi kızı Melâhat	Hanım
Göbel oğlu Mustafa	bey	Kula oğlu Hüseyin	bey
Köstekçi oğlu Cevat	bey	Babutçu oğlu Sait	bey
Dural oğlu Yusuf	bey	Derebey oğlu Mustafa	bey
Kadeyifci oğlu Talip	bey	İstanbullu Nigâr	Hanım
Evlice oğlu Osman	bey	Nüfusçu oğlu Sabri	bey
Tatar oğlu Ahmet	bey	Saraç oğlu Mustafa	bey
Çorumlu oğlu Ali	bey	Kopkop oğlu Mehmet	bey
Kuş göz oğlu İsmail	bey	Dava vekili Celâi	bey
Hacı Feyzi oğlu Feyzi	bey	Karabalak oğlu Cemal	bey
Hekım oğlu Mehmet	bey	Avni oğlu Hakkı	bey
Topçu oğlu Hamdi	bey	Kargınlı oğlu Etem	bey
Makineci Mehmet	bey	Dural oğlu Ömer	bey
Çorumlu oğlu Etem	bey	Doktor Fuat bey karısı Zehra H.	
Kâtip oğlu Osman	bey	Kâtip oğlu Mehmet	bey
Cüce Hasan oğlu Hasan	bey	Usta Ahmet oğlu Mustafa	bey
Gökçü oğlu Mustafa	bey	Kalyoncu oğlu Arif	bey
Kapucu oğlu Mehmet	bey	Hacı Ömer oğlu Mustafa	bey
Çarkacı oğlu Ahmet	bey	Şamlı oğlu Mehmet	bey
Ekiz oğlu Hasan	bey	Sinan oğlu Mehmet	bey
Topçu oğlu Ali	bey	Esir ağa oğlu Hacı Ali	bey

Osmancık Kazası

Özdek aza		Yedek aza	
Hatip oğlu Mehmet	bey	Çatal oğlu Ömer	efendi
Abdulkadir	efendi	Ekmekçi Hasan o. Osman	»
Mütekait Osman	»	Karın oğlu İsmail	»
» Kerim	»	Alibaz oğlu Dursun	»
Sofu oğlu Mustafa	»	Hacı Osman oğlu Abdullah	»
Dava vekili Hasan	»	Tekkeli oğlu Remzi	»
Darendeli oğlu Abdullah	»	Alişefik oğlu Mehmet	»
Ardıçlı oğlu Kâmil	»	İbrahim ef. oğlu Mehmet	»
Cebeci oğlu Sabri	»	Karalı oğlu Mehmet	»
Bank muavini Hilmi	»	Çelebi oğlu Tahir	»
Firuz oğlv Kâmil	»	Hacı Abdurrahman o. Kamil	»
Kapusuz oğlu Kâmil	»	Firuz oğlu Salim	»
Kütük oğlu Haydar	»	Dava vekili Tahsin	»
Karataş oğlu Hikmet	»	Lâz oğlu Hakkı	»
Şaşkın oğlu Bilâl	»	Kara Ahmet oğlu Salim	»

Sungurlu kazası

Geçen haftaki nushamızda yazılan Çorum, Sungurlu, Alaca, Mecidözü Belediye azası adayları sırasında Sungurlu kasabası Belediye azası adaylarının özdek ve yedek azaları yanlış yazıldığı ve sahihi bildirildiği cihetle tashihen tekrar yazılmıştır.

Özdek Aza	Yedek Aza
Emirali oğlu Mustafa Bey	Emir Ali oğlu Ömer Efendi
Hüseyinağa oğlu Hacı Sıddık B.	Kahramanağa oğlu Ağa Bey
Emrullah ef. oğlu Mustafa Bey	Halepli » Nuri »
Abdurrahman ef oğlu Bahattin »	Mahmutağa » Gani »
Müftü oğlu Fehmi Bey	Arif Bey oğlu Hacı Osman Bey
Osman bey oğlu Kemal Bey	Hacı necip oğlu Tevfik Efendi
Süleymanağa » Osman »	Hilmi Efendi » Ali »
Avukat Medeni Bey	Ekmekçi Halil Usta
Hacı ömer » Hidayet »	Hacı osman oğlu Mustafa Ef.
İneğazili Hacı Ahmet Efendi	Zübeyir efendi » Celâl »
Hazinedar » Mehmet »	Atıf ağa oğlu Sadullah »
Maktu » Hanifi efendi	Masumcu » Mustafa »
Hüseyin ağa oğlu Saffet Ef.	Hasan fakı » Ziya »
Hacı ibrahim » Osman »	Yazıcı » Ulvan »
Durmuş ef. » Yahya »	Buhara'lı » İsmail »
Hacı mustafa » Osman »	Yunus usta » Osman Usta

İnsan kendi gücü ile uça bilir mi ?

İstanbul Üniversitesi Fen fakültesi Profesörlerinden Von Mises tarafından .

Son senelerde yelken uçuşu denilen şeyden gittikçe daha fazla bahsediliyor. Haricen adi bir tayyareye benziyen ve fakat motörü olmıyan aletin içine bir veya iki şahıs biner ve saatlerce havada kalırlar. 200 kilometreye kadar uzun mesafeler katedebilir, ehemmiyetli irtifalara çıkabilir, ve hatta bazen evvelce tesbit edilmiş hedeflere de varabilirler. Diğer cihetten biliyoruz ki, iki üç kişiyi ve biraz da bagaj kaldıracak olan asrî bir posta tayyaresi umumiyetle iki üç yüz beygir kuvvetinde bir motörle mücehhezdir. Bu nasıl olabiliyor ? Pratik maksatlar için de motörsüz veya daha az motör kuvveti istimal eden tayyare kullanılamaz mı ?

Haricî herhangi bir yardım vasıtasını istimal etmeden kendi kuvvetile bir kuş gibi havaya yükselmek ve uçmak insanların çok eski bir rüyasıdır. Bütün milletlerin efsaneleri muvaffakıyetsizlikle neticelenen bu çeşit tecrübelerden bahsederler ve 19 uncu asrın ortalarına kadar bu çeşit tecrübeler eksik olmamıştır. Fakat insanlar ancak 1903 İlkkânunundan yani tam otuz seneden beri bilfiil uçabilmektedirler. Amerika da Vright biraderler, o zamana kadar bilinen vasıtaların hakikaten dâhiyane bir terkibile ilk defa olarak motörlü bir uçuş yaptılar. Kullandıkları motör 15 beygir kuvvetinde idise de, o zamandan beri vaki olan inkişaf motör kuvvetinin tezayüdünü icap ettirmiştir.

Biz şimdi, fizik kânunlarına göre yani ilmin topladığı tecrübevî neticelere göre haricî bir kuvvetten istiane etmeden bir adamın sakin havada uçup uçamıyacağı meselesile meşgul olacağız.

Büyük Alman fizikcisi Hermann Helmholtz 1873 te çıkan ve o zamandan beri meşhur olan bir muhtırasında bir insanın kendi kuvvetile uçamıyacağını gösteren delilleri tesbite çalışmıştır.

Elde ettiği neticeler şimdiye kadar yapılan tecrübe ile pratik olarak bilâ şüphe tahakkuk etmiştir. Zira yelken uçuşu ilerde göreceğimiz gibi sakin bir havada kendi kendine uçuş değildir. Diğer taraftan Helmholtz'un esas aldığı muhakematın bu günki kritiğe tahammülleri yoktur. Bunun tekrar tahkik edilmesi ehemmiyetsiz değildir. Zira bütün istikbalde bu güzel rüyanın tahakkuk edip etmiyeceğini bilmek her halde arzu edilir.

Helmholtz muhtırasında şöyle muhakeme ediyordu : Kuşlar arasında en iyi uçanlardan biri, meselâ leyleğin büyütülmüş ve bütün sikleti vasatî insan sikletine müsavi olacak kadar iri yaratılmış olduğu farzedilsin. Bir normal leylek takriben dört kilogram geldiğinden, sikletinin 17 defa çoğaltılması ve bunun için de - büyütülen kuş ile leyleğin aynı maddeden yapıldığı farzedildiği takdirde - leyleğin bütün ebadının yükseklik, genişlik, ve uzunluğu 2 ,5 defadan bir az fazla büyütülmesi lâzımdır. Diğer taraftan mekanik kanunları mucibince, bütün aksamı orijinaline benziyen ve orijinalinin 17 misli ağırlığında olan bir mahluk uçabilmek için 17 misli değil fakat 28 misli iş kuvvetine ihtiyaç gösterir. (Bu husustaki teferruatla alakadar olan ve lise malumatına malik kariler dördüncü tabı Berlinde Springer tarafından çıkarılan " Flughere „ adlı kitabıma müracaat edebilirler) Diğer taraftan 17 defa büyütülen bir kuşun adelelerinin' yine ancak 17 defa daha fazla iş görebileceğini farzetmek lâzımdır. Binanaleyh takriben yüzde 60 nisbetinde bir iş kuvveti eksik kalmış oluyor. Ve böylelikle şu neticeye varılıyor ki,68 kilogram ağırlığında ve bütün aksamı bir leyleğinkine benziyen aynı uçuş vasıtalarile yani, (kanat, adele ve saire) mücehhez olan bir cisim kendi kuvvetile uçamaz.

Heimholtz-un muhakemesi böyle anlatıldığı taktirde asrî tayyareleri tanıyan kariin derhal bir şey nazarı dikkatini celbeder ve der ki : Biz insanlar tayyare olarak leylek şeklinde olan ve çırpınan kanatlarla çalışan aletler kullanmıyoruz. Filhakika tayyare teknikçileri başka şekillerin ve başka hareket makanizmalarının daha pratik olduğunu buldular. Bizim ekspres lokomotiflerimiz hayvanların en seri koşanlarının taklitleri değillerdir. (Yukarda bahsettiğim kitabımda gösterildiği gibi) daha bugünkü teknik ianesile uçuş kabiliyeti leyleğinkinden hissedilir derecede iyi olan uçakların kabili imal oldukları hesap edilebilir.

Diğer taraftan bu teknik vasıtaların gerisinde kısa bir inkişaf zamanı olduğu ve istikbalden de bazı terakkiler bekliye bileceği düşünülecek olursa eksik kalan yüzde 60 ın yakında doldurulabileceği hakkında şüphe edilemez.

kat maalesef bununla iş bitmi-
r . Zira Helmholtzun mülâha-
larında daha bir diğer hata
rdır . Bu hata kendi kuvveti-
izle uçma ihtimalimizi yeniden
ssedilir bir derecede azaltır.
lhakika uçuş aletini kendi vücu-
nun kuvvetile işletecek olan
r adam bu hususta esas olarak
lnız gögüs ve bacak adalelerini
llana bilir. Bunlar bütün ağır-
ğın yalnız yüzde 4 dünü teşkil
tikleri halde kuşların iyi uçu-
larında yalnız göğüs adelâtı
ütün ağırlığın yüzde 30 nu tu-
r . Binaenaleyh, umum sikletine
sbeten bir adam 1 leyleğin ancak
kriben yedide bir adele kuvvetine
aliktir.

Şu halde, uçma mekanizma-
nın uçuş kabiliyetini kuşlarınkine
azaran yüzde 60 çoğaltmamız,
aksadımız için kifayetten çok
zaktır. Zıra; ançak bir leyleğin-
ne tekabül edecek kadar adele
kleti ve adele kuvvetine malik
saydık, bu bize faydalı olabi-
rdi. Halbuki, insanın başka çeşit
ücut faaliyetleri için yaradılmış
lduğu bedihidir. Gördüğümüz
ibi uçuşta, büyüklüğüne nisbeten
r kuşun yalnız yedide biri bir
uvvet husule getirebiliriz. Şu
alde netice olarak kalan : Uçak-
arın uçuş kabiliyetleri daha 6 -
defa iyileştirilmedikçe insanlar
in kendi kuvvetlerile uçmak
nkânsızdır. Yakın bir zamanda
ekniğin böyle bir terakkiye mazhar
lması ihtimali gayet azdır. Daim
in olmasa bile, daha uzun za-
nanlar için bir kuş gibi havada
otörsüz serbest uçabilmek fikrin-
en vazgeçmelidır.

Şimdı, Yelken uçuşu denilen
uçuşların nasıl vaki olduğu hak-
nda bir kaç kelime söylemek
alıyor. Bir yelken uçucusu ancak
aşağıdan yukarı rüzgâr cereyan-
arının olduğu yerlerde havada
urabilir. Rüzgâr bir dağın sathı
naili üzerine veya denizden sahil
epelerine doğru esiyorsa oralarda
üzgârın maniaya uyabilmesi için
ukarıya doğru kıvrılması lâzımdır.
Diğer taraftan harurî sebeplerle de
aşağıdan yukarı hava hareketleri
akidır. Sabahları havayı kateden
üneş şuaları arzı ısıtır ve sathı
rzda bilahere havanın alt tabaka-
arını ısıtır. Bunlar daha yukar-
aki tabakalara nazaran hafif olduk-
arından yükselirler. Binaenaleyh
i çeşit yelken uçuşu vardır:
rızalı arazide uçuş, harurî yelken
uçuşu. Rüzgâr aşağıdan yukarı
stiği takdirde yani uçağı taşıdığı
allerde hiç bir kuvvet istimal
tmeden havada kalınabileceği ko-
aylıkla anlaşılabilir. Yelken uçuş-
arından bu gün elde edilen kazanç-
ar şundan ibarettir: Şakulî hava
eryan mıntıkaları dahil nde maha-
etle ... yapabilim nin öğr-
lm ... Burada bahsı geçen

aletler tabiatile sırf spor aletleridir. Bu gün bir yerden diğer muayyen bir yere muayyen bir zamanda uçmak istenirse motörlü tayyare kullanmak icap eder. Burada lâzım gelen motör kuvveti her ş d n evvel istenilen sürate tabi d r Bu husustan başka bir sefer bahsedeceğiz.

Kazanç Vergisi Kanunu

Kanun No : 2395 Kabul tarihi : 22 - 3 - 1934

— 728 Numaralı nushadan artan —

Verginin terkini

Madde 91 - Yanmak, su basmak gibi mücbir sebepler yüzünden mahvolan sigortasız ticarethanelerin buna tekaddüm eden takvim yılına göre tahakkuk ettirilmiş olan vergilerinden, henüz tahsil edilmemiş olanlar Maliye Vekâletince terkin olunur.

Belediyelere ve liman dairelerine ait vazifeler

Madde 92 - Kara ve deniz nakliye vasıtaları için belediyeler ve liman idareleri seyrüsefer ruhsatiyesi ve plâka verirken bu vasıtaları işletenlerin vergi karnelerini ararlar. Vergi karnesi olmıyanlara vergi karnesi gösterinciye kadar ruhsatiye ve plâka vermezler. Hılâfına hareket eden memurlar hakkında, (89) uncu madde mucibince muamele olunur.

Tahakkuk şubeleri ve varidat kalemleri.

Madde 93 - Bu kanunda yazılı varidat daireleri ve varidat ve tahakkuk memurları tabirleri, tahakkuk şubesi teşkilâtı olan yerlerde tahakkuk şubelerini ve şube teşkilâtı olmıyan yerlerde varidat kalemlerini ifade eder .

Defterlerin Türkçe tutulması ve vesikaların saklanması

Madde 94 - Mükellefler bu kanuna göre tutacakları defterleri Türkçe yazmağa ve bunlara geçirilecek kayıtlara ait evrakı müsbiteyi tahakkuk müruru zamanları müddetince saklamağa ve talep vukuunda göstermeğe mecburdurlar .

Komisiyon ve heyetlerde nisap

Madde 95 - komisyon ve heyetler, kanunda yazılı adetlerile toplanırlar ve ekseriyetle karar verirler . Reyler denk olursa reisin bulunduğu tarafın dediği olur.

Akraba işleri

Madde 96 - Komisiyon ve heyetlerin reis ve azaları üçüncü dereceye kadar (ücüncü dahil) akrabalarına taallûk eden işlerde bulunamazlar.

Devamsızlık

Madde 97 - Komisiyon ve heyetlerde bulunan müntehap aza mazeretleri olmaksızın bir biri ardınca üç içtimaa gelmedikleri takdirde istifa etmiş sayılırlar.

Gelmiyenlere vekâlet

Madde 98 - Muvazzaf itiraz komisiyonları ile temyiz komisiyonlarının reis ve azalarından mazeret dolayısile gelemiyenlere Maliye Vekilinin tensip edeceği zat vekâlet eder.

Şubelerinin yıllık hesaplarını bir merkezde toplıyan mükellefler

Madde 99 - Şubelerinin yıllık hesaplarını bir merkezde toplıyan mükellefler, kazançlarının her şubeye düşen miktarını beyannamelerinde ayrıca gösterirler. Şubelerin bulundukları yerlerin mahallî idarelerine ait vergi hisseleri bu miktarlara göre hesap ve tahsilini müteakip tevzi olunur.

Mülga hükümler

Madde 100 - 27 şubat 1926 tarih ve 755 numaralı (kazanç vergisi kanunu) 9 haziran 1926 tarih ve 926 numrolu (kazanç vergisi kanununun ikinci maddesine bazı fıkralar tezyiline dair kanun) 21 mayıs 1927 tarih ve 1038 numaralı (kazanç vergisi kanununun bazı maddelerinin tadiline dair kanun), 18 haziran 1927 tarih 1088 numaralı (Kazanç vergisi kanununun 36 ncı maddesinin tadiline dair kanun), 16 şubat 1928 tarih ve 1209 numaralı (kazanç vergisi kanununun bazı maddelerini tadil eden 1038 numaralı kanunun 27 inci maddesine bir fıkra tezyili hakkındaki kanun) 2 şubat 1929 tarih ve 1388 numaralı (kazanç vergisi kanununun bazı maddelerini tadil eden 1038 numaralı kanunun 71 inci muvakkat maddesinin tadili hakkındaki kanun) 18 mayıs 1929 tarih ve 1452 numaralı (Devlet memurları maaşatının tevhit ve teadülü hakkındaki kanun) un kazanç vergisine müteallik hükümleri, 18 mayıs 1929 tarih ve 1453 numaralı (zabitan ve askerî memurların maaşatı hakkındaki kanun) un kazanç vergisine müteallık hükümleri, 18 mayıs 1929 tarih ve 1454 numaralı (bilâ vasıta vergilere munzam kesirlerin tevhit ve nisbetlerinin tadiline dair kanun) un 7, 8, 9, 10, 11 inci maddeleri, 19 temmuz 1931 tarih ve 1847 numaralı (Umumî, mülhak ve hususî bütçelerden verilen maaş, ücret, tahsisat, hakkı huzur, tazminat, yevmiye, ikramiye ve ihbariyelerden alınacak kazanç vergisi hakkındaki kanun), 19 mayıs 1930 tarih ve 1629 numaralı (Eğlence ve hususî istihlâk vergisi kanun)u, 15 nisan 1338 tarih ve 216 numaralı (Merakibi bahriyeden alınacak rüsum hakkındaki kanun)a merbut tarifenin (1) numaralı bendinde yazılı merakipten yüz tona kadar olan müruriye resmile (3) numaralı bendinde yazılı şehriye resmi ve bunlara müteferrî bilcümle tefsir ve kararlar ve bu kanuna muhalif olan sair hükümler mülgadır.

Muvakkat maddeler

Temettü vergisi verenler

Madde 1 - 1926, 1927, 1928 senelerinde ; 1340 senesinde vermiş oldukları temettü verğilerinin üç mislini vermek suretile mükellefiyetini yapmış olanların 755 numaralı kazanç vergisi kanununa göre tarhedilmiş olupta henüz tahsil edilmeyen vergi cezaları terkin olunmuştur .

Kanunun mer'iyetinden evvelki kazançlara ait mükellefiyetler

Madde 2 - Bu kanunun mer'iyete girdiği tarihten evvelki zamanlara ait olup henüz tarhiyatı yapılmamış veyahut kat'iyet kesbetmemiş olan vergilerde mükellefiyet şekli, vergi nisbeti, muafiyetler ve müruru zaman eski hükümlere; tarh ve tahakkuk muameleleri bu kanun hükümlerine tabidir. Bu nevi muamelelerin tâbi tutulacağı misil ve para cezaları hakkında bu kanun ile eski kanunda yazılı olanlardan hangisi mükellefin lehine ise o tatbık olunur.

(8) inci maddede yazılı mükellefiyet şekline tabi mükellefler hakkında bu kanun hükümleri, mer'iyete girdiği tarihten itibaren tatbik olunur. Mezkûr maddeye dahil olan müteahhit ve mültezimlerden taahhüt ve iltizam teşebbüslerinden maada beyannameye tâbi iş galleri bulunmayanlar ile ecnebi nakliyat kumpanya ve acentaları bu kanunun mer'iyeti tarihinde hesaplarını keserek üç ay içinde bu muamelelerinin neticelerini bildiren beyannamelerini vermeğe mecburdurlar .

Bu kanunun mer'iyet tarihine kadar ödenmemiş olan müteahhit ve mültezim istihkakları bu kanun hükümlerine tabi tutulur.

Şu kadar ki Teşviki Sanayi kanunundan istifade eden müesseselerin bu kanunun neşrinden evvel vuku bulan taahhütlerile yine bu kanunun neşrinden evvel vergileri tahakkuk ettirilmiş olan müteahhit ve mültezimler

Askeri satın alma komisyonundan

Samsun garnizonunda bulunan ve bulunacak olan kıtatın ihtiyacı için aşağıda cins ve miktarları yazılı ve ihale günleri gösterilen 3 kalem erzak ve saire münakasaya konulmuştur. Taliplerin şeraiti öğrenmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için muayyen günlerde ihale saatlerine kadar teminat makbuzlarile komi syona müracaatları ilân olunur.

Cinsi	Mikdarı	İhale tarihi	Saati ve nevi
Arpa	340000	9 - 10 - 934	Saat 14 de Kapalı
Saman	320000	9 - 10 - 934	„ 15 „ Açık
Odun	850000	10 - 10 - 984	„ 16 „ Kapalı

3 - 4

Çorum Ortamektep Müdürlüğünden

Ortamektep ihtiyacı için askarî 15, azami 20 ton Merzifon taş kömürü 24 - 9 - 934 tarihinden tarihinden itibaren 21 gün müddetle münakasaya çıkarılmıştır. Taliplerin yüzde yedi buçuk depozito akçasile birlikte 15 - 10 - 934 pazartesi günü saat 14 te orta - mektep müdürlüğüne müracaatları

*
**

Çorum Ortamektep binasının 3991 lira bedeli keşifli tamiratı 17 - 9 - 934 tarihinden 21 gün müddetle tekrar münakasaya konulmuştur. Taliplerin yüzde yedi buçuk depozito akçasile birlikte ihale günü olan 8 - 10 - 934 pa - zartesi günü saat 14 te Ortemektep müdürlüğüne müracaatları .

Tashih

Çorum gazetesinin 730 Nolu nushasında ilân edilen 376 direğin ihale günü pazartesi olmayıp 13 - 10 - 934 cumartesi oluduğu tashihen ilân olunur.

Yitik Şahadetname

330 senesinde Sungurlu rüştüyesinden almış olduğum mezuniyet şahadetnamesini yitirdim . Yenisini alacağım eskisinin hükmü yoktur. Sungurlu Başpınar M. İsmail ef. oğlu Mustafa

Yitik ilmühaber

Çorum Ziraat Bankasından verilen 6 - 6 - 934 tarihli ve 807 numaralı hülliyat rehin ilmühaberini zayi eyledim bulanların adresime teslimleri.

Kara Halil oğlu berber Mustafa.

Yitik Mühür

Mecidözü kazasının Söğütönü kariyesine mahsus resmî mühür kaybedildi. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilan olunur. Söğütönü Muhtarı Himmet

Ailede
ÇOCUK TERBİYESİ

Ankarada Merkez İlk tedrisat müfettişliğinde bulunduğu sırada [ailede çocuk terbiyesi] hakkında İskilip Orta mektep müdürü Şaban Doğan bey tarafından verilmiş olan konferans 39 sahifelik bir kitap olarak, nefis bir surette tabedilmiştir.

Ankarada Akba, İstandulda İkbal kütüphanelerinde nushası (15) kuruşa satılmakta olan bu kitabı muallimlere ve çocuk velilerine tavsiye ederiz.

Çorum İcra memurluğundau

Dairemizin 934 - 585 numaralı dosyasında alacaklı Benderli zade Hüseyin beye ezgayri mesarif üçbin lira itasına borçlu Battal zade Mustafa ve Kadir efendilerin işbu borçlarından dolayı Tapu müdürlüğünün 3550 Numaralı 4 - 7 - 933 Tarihli müzekkeresindeki derece ve kayıt itibarile mahcuz olup satılmasına karar verilen Çorumun Burun çiftliğinde kâin şarkan Culman oğlu Tevfik efendi tarlası şimalen karabayraktar oğlu Hüseyin ve Maksut efendi tarlası garben değirmen olup halı hazır tarla olduğu cenup hark ile mahdut ve zirde evsaf ve müştemilâtı yazılı ma müştemilât bir bap un fabrikasının 32 sehim itibarile borçlulara ait altı sehmin aşağıda yazılı şartlar dairesinde ve tayin edilen günde satılmak üzere açık artırmaya çıkarılmıştır.

Evsaf ve müştemilâtı

1 - Cins ve nevi ve mıktar ve müfredatı zabıt varakasında yazılı mezkûr fabrika müştemilâtından bir toz eleği ve çavdar eleği ve bir fort meşin bir tizyel bir buğday anbarı ve bir lavj ve bir gazgan ve makine dairesinde iki çifte toplu makine ve bir çift tek toplu makine ve bir taş bulunduğu ve fabrika dahilinde iki oda ve fabrikanın altında büyük uzun torna ve paskül ve bir makine ve bir bıçkı makinesi ve motör dairesinde 55 beygir kuvvetinde yatık sistemde dört zamatrı tizyel ve bir adet Motör mevcut olduğu ve fabrikanın ittisalinde üstünde ikı ve altında bir oda ve bir mutfak ve bir havlu bir ahır ve iki mağza ve fabrikanın şark tarafında meyvalı meyvasız ağaçları havi üç dönüm miktarında bahçe ve iki dönüm miktarında tarla ve harkın üstünde iki evlek miktarında güllük ve onu müteakıp fabrikanın taş kaldırım döşeli yol ve üst tarafında şoseye kadar uzanan tarla ve alt kısmında kavak ağaçlarını havi bahçe ve tarlada kuşcu oğullarından teferru etmi lersede tapuca ühdelerine ka edilmediği ve yalnız bu kısım h riç bırakılarak mezkûr fabrika müştemilât alet ve edavat tefe ruatile tarla ve bahçenin hey umumiyesi 32 bin lira evrakı na diye kıymet takdir edilmiştir.

Satış şartları

3 - 11 - 934 Tarihine müsad cumartesi günü saat 13 buçukt 15 buçuğa kadar Çorum ic dairesinde yapılacaktır. Talipl takdir olunan kıymetin yüzde buçuk pey akçasını veya mi bir bankanın teminat mektubun hamilen icra dairesine müraca etmeleri ve şartnamede ilân tar hinden itibaren herkese açık bu lunduracaktır işbu birinci artı mada verilen pey kıymetin mu hammin yüzde yetmiş beşi bulmadığı takdirde ikinci artı maya bırakılarak hitamı 19 - 11 934 tarihine müsadif Pazar gün saat 13 buçuktan 15 buçuğ kadar ihaleye devam edilecekt verilen pey kıymetin muhamınen nin yüzde yetmiş beşini bu duğu takdirde en çok artıran üzerine ihale edilecektir ve baş kaca izahat almak isteyenler icra dairesine müracaatları lâzım

İşbu gayri menkulde bir ha ve alakası olanlarında tapu sicil lince mukayyet evrakı müsbite leri ile ilân tarihinden itibare yirmi gün içinde icra dairesin müracaat etmeleri ilân olunur.

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait iş leriçin Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 100 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 -kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Haftası « « - 25 - «

Çorum Vilâyet Matbaası

hakkında eski kanun hükümleri caridir .

1934 yılı için hazırlık

Madde 3 - 1934 Malî yılı vergileri için bu kanunun tarh ve tahakkuka ait hükümleri neşrini müteakip tatbik olunur .

Bu kanun hükümlerine göre işgal edilen mahallerin gayrisafi iratları vergilerine matrah ittihaz olunan mükellefler ile mütedavil sermaye üzerine ticaret yapanlardan ikraz ve istikraz ve banka muamelelerile iştigal edenler ve kambiyo ve nukut ve mücevherat üzerine iş yapanların ve eczacıların vergileri bu kanun dairesinde gayrisafi irat üzerinden yeniden tarholunur

Kira bedelleri üzerinden tarhiyat

Madde 4 - Han ve apartmanların asma katlarında pasaj ve koridorlarında, merdiven altı gibi yerlerinde ticaret, sanat ve hirfet ve meslek icra eden mükelleflerin kazanç vergileri, bu gibi mahallerin bina vergisi kanunu mucibince gayrisafi iratları ayrılıncıya kadar mükelleflerin işgal ettikleri mahaller için noterden tasdikli kira mukavelenameleri mevcut ise bu mukavelelerde yazılı kira bedelleri vergilerine matrah olur.

İhtiyata alınmış paralar

Madde 5 - Bu kanunun mer'iyeti tarihine kadar ihtiyata alınmış olan paraların sermayeye nisbeti ne olursa olsun dağıtma veya sermayeye ilâve veya tasfiye yapılmadıkça vergiye tabi tutulmaz.

Kanunun mer'iyeti

Madde 101 - Bu Kanun 1 haziran 1934 tarihinden muteberdir.

Kanunun hükümlerini icraya memur olanlr .

Madde 102 - Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye, Dahiliye Maliye ve İktisat Vekilleri memurdur.

SON

KURULUŞ TARIHI : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 732

ÇARŞAMBA

10 - Tşrinievvel - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Çok acı ve elim bir haber
Marsilyada büyük bir facia
Yoğuslav Kralı Aleksandır Hazretlerine sui kast

Çirkin ve karanlık bir hiyanetin ve büyük bir ihanetin tecavüzüne hedef olan dostumuz Yoğuslav milletinin sevgili ve saygılı Kralı Aleksendır Hazretlerinin Marsilyada uğradığı sui kast neticesi vefat eylediği haber alınmış, Yoğuslaviar kadar bu elim hadise biz Türkleri de derin ve şiddetli teessür ve matemlere gark etmiştir.

Dost milletin maruz kaldığı bu büyük ihanet ve felâketin acılarını ve sızılarını yüreklerimizin derin köşelerinde duymaktayız.

Yoğuslav milleti; daima artan kuvvet ve kudretine dayanarak maruz kaldığı her müşkilât karşısında olduğu gibi, şu elim facianın ihdas ettiği büyük müşkülü de ihtiyat ve temkinle karşılayacak ve bu meseleyi unur ve haysiyeti milliyesile mütenasip bir şekilde halledecek, şeref ve haysiyetini temamlıyacaktır.

Milletimizin ve Büyük Şefimizin dostu olan Kral Hazretlerini, kalbimizde yer tutan yüksek sevgi ve saygı ile daima yaşayacağını ve yaşatacağımızı ikrar ve tezkâr eder, dost Yoğuslav milletinin elem ve matemlerine candan iştirak etmekle beraber Kral Hazretlerile birlikte bu çirkin tecavüze uğramış olan dost Fransa devletinin vatanperver Hariciye Nazırının vefatından dolayı duyduğumuz acıları teessür le beyan ve büyük Fransa millet ve hükûmetine karşı da taziyetlerimizi tezkâr eyleriz.

Bütün Türkiyede teessür ve matem duyguları uyandıran bu elim haberin şüyuu üzerine Belediye seçimi dolayısile her tarafta yapılmakta olan donaklar ve şenlikler durdurulmuş ve bilhassa Merkezi hükûmetimiz Ankarada yapılan büyük tenviratın derhal söndürüldüğü ve şenliklere hitam verildiği haber alınmış ve bu suretle her iki dost milletin maruz kaldığı acılardan dolayı matemlerine fiilî bir surette dahi iştirâk edilmiştir.

Telgraf Haberleri

İzmir : 8 (A. A.) - İnhisarlar dairesi Aydın ve Denizli havalisinde incir satın almasına devam ediyor. İdare şimdiye kadar iki milyon kilo incir satın almıştır.

Tekirdağ 8 (A. A.) - Umumi müfettiş İbrehim Tali bey Malkara ve Hayranboluda tetkikattan sonra şehrimize gelmiştir.

Tekirdağ 8 (A. A.) - Belediye seçimi bu gün başlamıştır. Her taraf bayraklarla donanmıştır.

Moskova 8 (A. A) - Kayseri mensucat fabrikası için yapılan 1500 kilovatlık turbinin tecrübeleri büyük bir muvaffakiyetle bitmiştir.

Maden : 9 (A. A.) - İktisat Vekili Celâl Bey refakatlerinde Elaziz Valisi ve Ordu Müfettişi Ali Sait Paşa olduğu halde dün Erganiye varmış ve Umumî Müfettiş Hilmi Bey tarafından karşılanmıştır. Vekil Beyin yanındaki mutahassıslar bakır madeninde yapılmakta olan büyük tesisatı tetkik etmiştir.

Adana : 9 (A. A.) - Gazi Paşa ilk mektebinde bir trahom kursu açılmıştır. Üçer hafta sürecek bu kursa bütün muallimler devam edecektir.

Gireson : 9 (A. A) - Belediye meclisi azaları seçimi burada dün başlamıştır.

Ankara : 9 (A. A.) - Burada Belediye azalığı seçimi yarın başlayacaktır. Bu münasebetle bu akşam basta Vakâletler ve ve resmî daireler olmak üzere bütün şehir tenvir edilmiş ve bayraklarla süslenmiştir.

Araştırma

Çorum vilâyeti sınırları içinde eski ve tarihî araştırmalar yapılarak elde edilecek tarihî izlerin bildirilmesi Dahiliye Vekâleti yüksek makamından Vilâyetimize de bildirilmesi üzerine Vilâyet yüksek makamınca bu iş, Halk evi Dil, Tarih, Edebiyat komitesi azasından Rifat Rami beye ısmarlanmıştır.

Rami bey de özekte ve kazalarda araştırmalarına çalışmaktadır.

Mahkemede değişiklikler

İsteğile tekaüt olan Ulvan efendiden açılan Çorum Adliye başkâtipliğine yamaklığında bulunan Servet bey ve onun yerinede İskilip mahkeme başkâtibi Hacı Ali bey tayin olunmuşlardır.

Onbirinci
Gümhuriyet Bayramı Komitesi

Valimiz Arif Hikmet Beyfendinin Başkanlığı altında kurulan kutlulama komitesi bu yüksek ve saygılı bayramı değerile ölçülecek bir halda kutlulamak için çok ısı bir çalışma ile hazırlıklara başlamışlardır.

Gelenler - Gidenler

Mezunen İstanbulda bulunan Alaca Kaymakamı Necip bey cuma günü Alacaya gelmişler ve cumartesi günü şehrimize gelerek Belediye seçimi vesair işler için Valimiz Arif Hikmet Beyfendi ile görüştükten sonra Alacaya dönmüşlerdir.

*
**

Mecidözü Kaymakamı Fazıl bey Kaza C. H. F. Reisi Cemal beyle birlikte Cumartesi günü şehrimize gelerek keza Belediye seçimi ve sair işler için Vali Beyfendile görüştükten sonra o gün geç vakıt Kazaya dönmüşlerdir.

Emniyet Memuru

Vilâyetimiz Emniyet memurluğuna tayin buyurulmuş olan İrfan Bey ayın beşinci Cuma günü şehrimize gelerek işine başlamışlardır. Başarıklıklar dileriz.

Vilâyet
Belediyesi seçim işleri

Ayın üçüncü Çarşamba günü başlıyan Çorum Belediye seçimi, bu gez en çok şehrimiz kadınlarının gösterdikleri kaygı ve bağlılıkla yapılmıştır . Hanımlarımız; geçen altı gün içinde köme köme belediyeye gelerek reylerini kullanmışlardır.

Çorumda seğirdim ayı denilen bu mevsimde erkeklerin köyde, bağda bulunması dolayısile seçim işini daha üstün olarak hanımlarımızın başarmış olacaklarını umuyorduk. Seçim bitiminin de bu umucamıza göre çıktığını görmekle güveniyoruz.

Reyler yine umduğumuz gibi C. H. Fırkası adayları üzerinde birikmiştir.

Kazalar belediye seçimleri

İskilip, Sungurlu, Osmancık, Alaca belediyeleri seçim işleri başlamış olup intihaba devam olunmaktadır.

Mecidözü seçimi de bu gün başlayacaktır.

Devletin en eyi sermayesi kadınların sıhhatı

İstanbul Üniversitesi Tıp fakültesi Kadın ve Doğum hastalıkları mütehassısı Profesör W. LİEPMANN tarafından .

Kadının hıfzıssıhası umum insan hıfzıssıhasının yalnız bir kısmını teşkil eder. Fakat kadın hastalıklarının erkeklerinkine nisbetle daha mühim ve daha müessir bir rol oynadıklarını bize istatistikler öğretir, zira kadın yalnız kendi sıhhatinin muhafazası değil, aynı zamanda çocuklarının sıhhatinin ve memleketinin istikbalinin muhafızıdır. İstikbal endişeleri besleyen her emin istekli genç devlet bilir ki, kadın onun en kıymetli sermayesidir, çünkü gelecek nesillerin istikbalini emniyet altında tutan kadının kucağıdır.

Çalışma şerefine nail olduğum yer, mesahai sathiyesi itibarile Almanyayı iki mislinden fazla olarak geçen bir memleketin yegâne Üniversite kadın kliniğidir. Burası yalnız kadınlara en eyi yardımları, en eyi tavsiyeleri vermekle kalmıyacak, ve fakat aynı zamanda yetişen hekim ve ebe nesillerinin talim ve terbiyesi ile meşgul olmakla mükellef tutulacaktır. Bu keyfiyet böyle bir mesai yerinin memleket için haiz olacağı ehemmiyeti büsbütün arttırmış olur. Böyle bir kliniğin genç hekim ve ebe nesillerinin talim ve terbiye imkânlarını temin ettiği nisbette memleket, kadınlarımızın sıhhatini tehdit eden tehlikeleri önlemeğe muvaffak olur.

Kadın sağlık düzeni ile alâkadar olan bu günkü mevzuumuz, kadınlarımızı tehdit eden hastalıkları iki grup halinde ayırmağı icap ettirir: Kabili ictinap ve gayri kabili ictinap olan hastalıklar.

Bir tehlikeyi önlemenin en iyi yolu o tehlikeyi iyi tanımak yoludur. Limana girişinin güçlüklerini ve dalaverelerini bilen kaptan va poruna vakti zamanında bir klavuz çağırır.

Kadınlarımızın popüler konferanslarla ve tavsiyelerle varlıklarının sağlamlığını tehdit altında bulunduran tehlikeler hakkında tenvir eden klavuzlara ihtıyaç vardır. Böyle bir tenvir hareketinin burada Türkiyede kısa bir zaman zarfında organize edilip edilmiyeceği bu gün henüz katiyetle söylenemez. Fakat bu hususta ilk adımın atılması lâzımdır. Genç hekim ve genç ebe her günkü poliklinik saatlerinde hastalığın önlenmesinin onun tedavi edilmesinden daha ne kadar mühim olduğunu, makul bir takım tavsiyelerin çok zaman acele yapılmış bir ameliyattan daha ne kadar müsmir olduğunu öğrenmelidirler.

Kadın hastalıklarının büyük kısmı idrar torbası ve barsak faaliyetlerinin yanlış hıfzıssıhası ile alâkadardır. İdrar torbasının ve bağırsağın nadiren boşaltılmaları bu uzuvların fazla dolğunluğu ve aynı zamanda fazla gerilmelerini neticelendirir. Halbuki, kadının iç uzuvları, daha doğrusu rahim ve yumurtalıkları bu iki uzvun arasında mevzudur. Bağırsak ve idrar torbasının gerginliklerinden dolayı etrafa yaptıkları tazyik rahim ve yumurtalıkları sıkıştırarak bunların fazla kandolğunluğuna sebep olur. Bu gibi noksan hıfzıssıha şeriti yüzünden iltihaplar ve uzuv düşüklükleri hasıl olur. Bunlar erken anlaşılırsa aslî hallerine irca edilebilir. Aksi takdirde ağır iltihabı taharruş hallerine ve rahmin dışarı çıkmasına meydan verirler, ve işte o zaman şifa ancak uzun tıbbî veya cerrahî tedavi ile elde edilebilir.

Genç bir devlet hıfzıssıha tedbirleri alırken, tasarrufa riayete mecbur olduğu derecede bu tarzdaki önleyici sağlık bakımını kendine âlem yapmak mecburiyetindedir. "Ambülan" vasaya vermek usulü ve "Ambülan" yani ayakta tedavi devlet için hemen hiç bir masrafa mal olmaz, çunkü poliklinik zaten kliniğin bir rüknüdür. Biz bir ay zarfında makul vasayada bulanmak suretile aşağı yukarı 80 kadını bu gibi hastalıklardan koruvabiliriz. Bu suretle her sene 1000 kadar kadının tıbbî ve cerrahî tedaviye ihtiyacını kaldırmış oluruz. Her hastahanelik vak'a, pansman levazımı ve ameliyat masrafı dahil olduğu halde şehre günde vasatî 3 liraya mal oluyor. Her tedavi devresini vasatî 30 gün olarak kabül edecek olursak, polikliniğimiz en iyi bir şekilde organize edilmesile bu hastalık grubunu aşağı bir hadde indirmek kabildir. Bu suretle İstanbul şehrini 30 defa 3 defa 1000 = 90.000 liralık bir masraftan kurtarmış oluruz.

Hıfzıssıhaya ait küçük broşürlerin çalışan halk tabakasına dağıtılması ve bu tabaka halk kendilerine izahat veren hekimler tarafından benim tesis ettiğim "Kadın bilgisi için halk müzesinin gezdirilmesi Berlin'de çok iyi neticeler vermiştir. Şahsıma ait müze koleksiyonunun bir kısmını İstanbulda göstermek ümidinde olduğum için bu tarz halk tenvirinin burada da yapılabileceğinden ve rağbet göreceğinden eminim.

Olgun erkek bedenindeki uzuvlar muayyen bir müvazene halinde bulunurken kadın uzviyetinin şekillenme tarzı sürekli olarak onun bütün hayatınca devam eden ve ancak tetkikat ile lâyıkile kavranılan bir tahvil, tehavvül ve inşa mekanizmasının mevcudiyetini şartlandırır. 28 Günlük bir devre esnasında kadının bazan sağ bazan sol yumurtalığında bir yumurta olgunlaşır ve hususî bir mekanizma ile yumurtalıktan ayrıldıktan sonra yumurta yolu (nefir) vasıtasile rahme vasıl olur. İlkahlandığı takdirde burada kalır, ilkahlanmazsa vücudun usareleri tarafından eritilerek harap olur. Böyle bir insan yumurtasının boyu 0.2 mm. dir. Demek ki, bir dari tanesinin boyundadır ve gözle ancak görülebilecek kadardır. Yumurtanın yumurtalığı terki anında, sanki esrarengiz bir işaretin vukuu üzerine gibi, rahim gışai muhatisi büyümeye başlar. Sayısız kan damarları tomurcuklanarak teşekkül eder ve büyüme hadisesine yardım ederler: genç yumurtaya bir yuva hazırlanıyor, taki o bunun içinde büyümesine devam edebilsin ve nihayet yeni doğacak olan çocuğu yetiştirsin. O halde kan dolgunluğu ve gışai muhatinin büyümesine devam edebilsin ve nihayet yeni doğacak olan çocuğu yetiştirsin. O halde kan dolgunluğu ve gışai muhatinin büyümesi gebelik başlangıcının ilk hazırlıklarıdır. İlkahlanmış yumurta kanla sulanan yeni yapılmış gışai muhatiye vasıl olunca mevcudiyetleri ilk defa olarak Bengali ve benim tarafımdan 1905 senesinde ispat edilen bir takım hususî usarelerin sayesinde tıpkı bir parça tereyağı üzerine konan sıcak bezelye gibi; bu gışai muhatinin içine gomülür. Bu suretle yumurta her taraftan ana gışai muhatisi ve ana damarlarile çevrilmiş olur, ve genç zihayatın harika nevinden olan neşvünüması başlar. Biz, gebeliğin bu ilk başlangıcını vaktile ancak hayzın kaybolmasile tahmin edebilirken, arkadaşım Aschheim'ın biyolojik surette idrar muayenesi sayesinde gebeliği ilk 14 gün zarfında büyük bir katiyetle tesbit etmek imkânı verilmiş oluyor. Bu usulün diğer bir rüçhanı gebelik teşhisinin konması için kadın için nihayet pek de hoş olmıyan iç muayeneye ihtiyaç kalmamasıdır.

Üniversitede kadınlara mahsus yeni tesis edilen laboratuar bu tetkik sahasına ayrıca ehemmiyet verecektir. Muhterem çalışma arkadaşım Prof. Tevfik Remzi bey bu sahada çok kıymetli bir takım tetebbularda bulunmuştur. Gebeliğin başlangıcı bahsinde bu teşhisi ve aynı zamanda bazı tedavi usulleri için mühim olan teşhis vasıtasını zikretmiştim, çünkü bu misal ile şubemizdeki fennî laboratuar çalışmalarının tedrisat ve tedavi ile ne kadar samimi bir şekilde bağlanmış olduklarını göstermek istedim.

Yumurtalıktan ayrılan yumurta ilkah edilmediği takdirde, vaziyet tamamile başka bir cephe gösterir. O vakıt rahim gışai muhatisinin şişmesi ve kanla dolması faydasız ve zaittir. Yaprakların yaprak dökümünde döküldüğü ve ilk son bahar rüzgârına kurban olduğu gibi faydasız olan gışai muhati kanlı bir şekilde ayrılır ve hazine (mehbil) yolile dışarıya atılır. Bu suretle hayız hadisesile karşılaşmış oluruz. Demek oluyor ki, bu hadise ilkahlanmamış bir yumurtanın ölümüne işarettir. Diğer taraftan hayzin vuku bulmaması kaideten gebeliğin ilk işareti olarak telakki olunur.

Tehayyüzün manası hakkındaki bu hakikatlerin bilinmesi bütün analar ve okutucular için farzı kifaye olmalıdır; çünkü ancak tehlikeyi tanıyan bedenî zarar görmelerden kurtarabilir. Dünyanın büyük dinleri işte bu nokta etrafında muayyen kanunlar vazederek, yıkanmalar emrederken bu istikametteki tehlikeleri işaret ederek bunları önlemişlerdir. Hayzın ilkahlanmamış bir yumurtanın düşmesi olduğu bilindiği anda, bu esnada rahim boşluğunda kanayan bir yaranın hasıl olduğu bilinir demektir. Bu suretle, bu halin ufak ölçüde bir lohusalık ifade ettiği ve bundan dolayı tekayyüt ve ihtimam ile karşılanması lâzım geldiği anlaşılmış olur. Fakat yalnız tekayyüt ve ihtimam burada kâfi değildir. Yara olan yerlerden muzur mikropların ve mantarların uzak tutulması lâzım olduğunu, ve aksi takdirde intanî hastalıkların görüldüğünü her kes bilir. O halde bilgimizin bize emrettiği ilk şart tekayyüt ve ihtimam ise, onun emredeceği ikinci şart temizlik olacaktır. Herkes bu iki şarta karşı ne kadar çok kusur edildiğini bilir, fakat bunun neti-

elerini ancak hekim görür. nun için bu neticelerini tenvir ve esaye ile önlemek hekimin vaifesidir.

Bir taraftan teşrihî vaziyet ile, iğer taraftan hayzın fizyolojik anasile izah olunan hastalıkların erisinde bir grup hastalık daha ardır. O da tenasülî hastalıklarır. Burada frenginin yanında iç uvlara, bunlardan bilhassa yuurta yollarına ve yumurtalıklara eçmekle ağır iltihabî şişkinlikler apan, ve kadınların bundan olayı senelerle hatta yatalak lacak kadar hastalanmalarını netielendiren, bunları çok zaman ısır eden belsoğukluğunu zikretek lâzımdır. Son seneler zarfında nasülî hastalıkların bariz ve muakkak bir surette azalmış oldukrını gösteren rakkamlar, Almananın bu husustaki gayretlerinin uvaffakiyetini ve tenasülî hastaklarla mücadele hususunda yailan tenvirlerin boşa gitmediğini österir.

Nihayet, kadın cinsini mukaderatın üç büyük felâketi halinde adınlığı tahdit eden hastalanma ekillerinden bahsedeceğiz:

1. - Çocuk düşürme salgını.
2. - Lohusa yatağında ölüm.
3. - Urlar.

Düşürülenlerin adedi, bütün edenî memleketlerde olduğu gibi aalesef Türkiyede de günden üne artmaktadır. Gün oluyor ki aseki hastanesindeki doğum için yrılmış olan yatakların büyük ir kısmı düşük vak'aları tarafınan işgal ediliyor. Bunlar Alanyadaki müşahedelerimin aynıır. Bu vak'aların çoğu evvelce anlış ellere düşmüş ve bunlar rafından tedavi edilmiş olduklandan ağır bir şekilde hastaneye elmektedir. Bunlar eğer kan zeirlenmesinden dolayı ölmezlerse zuvları bazan bütün hayatları üddetince ağır bir surette zarar örmüş vaziyettedir. 1927 de ürmî sıkıtlar hakkında neşrettiim bir eserde bütün kadın hasalıklarının hemen yarı yarıya öyle yanlış yapılmış zararlı ve ehlikeli tedbirlerden ileri geldiini tespit etmiştim. Burada gerek ekimlerin daha iyi bir tarzda alim ve terbiye görmeleri ve geekse kadınların gaye gözetici bir ekilde tenvirleri kıymetli neticer verecektir.

Aynı şeyler lohusa humması e lohusa yatağında ölüm için evzubahstir. Belediye ve devlet, ekimlerin ve ebelerin yetiştirilelerini devlet istikbali için başlı aşına ehemmiyeti haiz bir mesele larak kabul ederse, memleketin adın klinikleri için mümkün oluğu kadar büyük ölçüde teminatta bulunmağa savaşır. Yatak adedinin artması ve en modern bir teşkilâtın temini yalnız tedavi edilen kadınlara fayda etmekle kalmaz, ve en evvel genç nesli bu hastalıklara karşı mücadele de hakikî bir yardımcı olarak yetiştirmiş olur. Bir kadın kliniği ne kadar küçük olursa orada yetiştirilebilecek hekimlerin adedi o kadar küçük olur; zira genç hekimlerin yetişmeleri gördükleri şeylere değil, kendilerine tatbik etmek imkânı verilen şeylere bağlıdır. Onlar hocalarının nazareti altında doğum tekniğini kendilerine mal etmelidirler. Lohusa yatağında ölüm adedi hakkında bir rakam vermiyeceğim; fakat ağır müntin kadınların müracaat etmediği ve bunların yardımına koşulmadığı bir gün geçmez. Berlinde kliniğime mülhak olan büyük miktarda gebeler bakım teşkilâtına benzer bir teşekkülün organize edilmesi faizlerini emin bir surette öder, zira bu sayede ağır vak'alar vaktinde teşhis edilir, ve münasip, koruyucu tedbirlerle muvaffakiyetle neticelenir.

Şimdi, kadın dünyasının üçüncü felâketine gelelim. Urlar şimdiye kadar mevzu ittihaz ettiğimiz hastalıklara nisbetle henüz önüne geçilemeyen hastalıkların arasında sayılır. Muvaffakiyetli bir istikbalin geniş ufuklarını açmış olan önleyici tedbirler bizi bu hususta açıkta bırakır. İtiraf etmeğe mecburuz ki, bilhassa başlangıç devrelerinde kat'î tedavi yollarını biliyorsak da yumurtalıkların ve rahmin sayısız urlarının tekevvün tarzı henüz meçhuldür. Halbuki ur teşekkülünün kadınlarda ne kadar çok olduğunu size Almanyadaki rakamlar gösterir. Gurlittin tanınmış istatistiğinde 15880 urlu şahıstan 4740 ı erkek ve 11140 ı kadındır. Demek oluyor ki kadınlar erkeklere nisbetle üç misli fazla ura maruz kalıyor. Bu istatistikte yalnız karın uzuvlarını nazarı itibare alırsak kadınların erkeklere nisbetle 11 misli fazla olarak maruz kaldıklarını görürüz. Almanyada son seneler zarfında yapılan istatistiğe göre 1927 yılında 438464 kadın bir yıl zarfında habis urlardan dolayı ölmüştür. O halde bilhassa bu sahada tedavi çalışmalarına muazzam ve bereketli bir zemin mevcuttur. Bir çok vak'alarda en iyi ve en emin tedavi çaresi olan ameliyatın yanında son zamanlarda, birini Paristeki büyük âlim Mme. Curieye borçlu olduğumuz iki mühim tedavi vasıtası daha kıymet kazandı. Biri Radyum olup diğeri de hepimizin tanıdığı büyük Alman âlimi Röntgen tarafından keşfedilen röntgen şuaatıdır. Fakat her ikisi ancak gerek, fizik gerek tababet ilimlerinde yüksek bir basamakta duran mütefenninin elinde hakikaten çoktur. Bana burada amanet edilen hastanede küçük fakat ihtiyaca kâfi bir radyum miktarı bulmaklığım ve aynı zamanda Vekâlet tarafından urlarla mücadeleye kifayet edecek bir röntgen cihazının temini vaadi, benim için büyük bir bâhtiyarlıktır.

Fakat urlarda, yani gayri kabili ictinap olan hastalıklarda da önleyici tedbirler hususunda kabili ictinap hastalıklar için cari olan kaideler vardır. Bir hastalığın tedavisi onun erken teşhis edildiği nisbette kolaylaştığı için burada da teşhisin erken konması en esasî ve en ehemmiyetli şarttır. Karında görülen tazyik tezahürleri, bilhassa gayri muntazam olarak ve muayyen devrenin haricinde görülen kanamalar muhakkak dikkatli bir muayene icap ettirir. Burada bize bir çok zaman ancak mikroskopla teşhis etmek imkânı verilmiştir, ve ilk önce tarif ettiğimiz gebelik muayenesinde olduğu gibi iyi işleyen bir laboratuarın ehemmiyeti aşikâr ve tabiidir.

Analar için cari olan bütün bu önleyici ve tedavi edici tedbirlerin emzik çocukları için aynı derecede ehemmiyeti haizdir. Anaları sağlam olarak çocukları ile taburcu eder ve bu çocukların büyük bir kısmının bir yıl sonra öldüğünü görürsek, ne gibi bir fayda elde etmiş oluruz? Annelerin müteakip bakımı ile beraber yürüyecek olan bir gaye çocuk vefiyatı meselesidir. Bütün bunların daima göz önünde tutulması lâzımdır.

Fakat fakir bir memleket gerek ana gerek çocuk için bu kadar mühim olan tedbirlerin tatbikı için lâzım gelen vasıtaları nasıl temin eder? On sene evvel Almanyada Alman kadın bilgisi Enstitüsünün tesisi ile vazifedar edildiğim sırada bu süalleri düşünüp tartmakla mükellef olmaklığımı büyük bir mazhariyet sayarım. O vakit yalnız 35 yatağı olan Cecilienhaus nisaiye kliniğini yavaş yavaş 200 yatağa çıkarmağa muvaffak oldum. Gebelerin öncü bakımı sayesinde ağır doğumların adedini asgarî bir hadde indirebildık. Her ağır doğum ameliyat masrafı ile beraber aşağı yukarı 40 liraya mal oluyordu. Öncü bakım ve kadın hastalıklarının lâyikile teşhisi ve teferrüata kadar şekillenmiş bir tedavi sayesinde hastanedeki yatma zamanının vasatî yatma zamanı olan 24 günden 14 güne indirdik. Eğer bunu İstanbul ahvaline göre hesap edecek olursak, vak'a başına 30 liralık bir tasarruf yapmış oluruz. Senede 2000 vak'a üzerinden hesaplıyacak olursak, bu tasarruf 60000 liraya balığ olur. Bilhassa radyum ve röntgen şuaatının kullanılması ile büyük bir tasarruf yapılmış olur

Aylar süren uzun bir yatma devri veya ameliyattan sonra haftalarca süren bir nekahat devri yerine bu tedavi tarzları, bilhassa selim urlarda ve âdet kesiminin basit kanamalarında, hasta ayakta gidip geldiği halde tatbik edilebilir. Nümunelik bir kadın kliniğinin bu yollardan yürümesile devleti ne kadar büyük masraflardan kurtardığı kolayca anlaşılıyor. Berlindeki enstitüde şuaat tedavisi sayesinde yapılan tasarrufun miktarı kısa bir tedavi müddeti sayesinde yapılan tasarruf miktarının aynıdır. Fakat hıfzıssıhhaya taalluk eden bütün bu çalışmalar yalnız devlet tarafından değil, umum halkın arzusu üzerine ve umum halkın arzusu temin olunur, ve temin olunmalıdır. Burada ilk yardım safında duracak olanlar bilhassa kadınlardır. Berlindeki enstitüde vaktile verilen bütün teberruleri ve hediyeleri şükranla hatırlarım. Bunların sayesinde halk tenvirine mahsus geniş müzeyi, kadın bilgisine ait halk müzesini tesis edebildiğim gibi buhranın zorlu zamanlarında zavallı ve fakir kadınlara yalnız tıbbi sahada değil aynı zamanda malî cihetten de yardım etmek imkânlarını ve yollarını bulmuştum.

Devlet, kadın için, ana için yaptığı bu mücadelenin neticesinde müstakbel nesillerinde sağlam ve çalışmaya hevesli insanların yer tuttuğunu görecektir. Güzel ve geniş Türkiye toprağının hazinelerini açan güçlü bir köylü nesli yaşatacak, ve bu suretle Gazi Liderinizin büyük muvaffakiyetleri, gittikçe büyüyen bir memleket saadeti ve refahı ile neticelenecektir.

Kanun

Belediye Vergi Resimleri Kanununa bir madde ilâvesine dair kanun

Kanun No: 2551
Kabul tarihi: 30 - 6 - 1934
Neşri tarihi: 9 - 7 - 1934

Madde 1 - 28 Şubat 1340 tarih ve 423 numaralı belediye vergi ve resimleri kanununa aşağıda yazılı madde eklenmiştir.

Tarifeleri bir formüle istinat eden imtiyazlı elektrik şirketlerinin getirecekleri mazot, bakûra ve motorinden alınacak istihlâk resmi beher kılovat saat başına yirmi para hesabile şirketlerce elektrik müşterilerinden tahsil olunup belediyeye verilir.

Madde 2 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 Bu kanunun hükümlerini icraya Dahiliye, Adliye ve Maliye Vekilleri memurdur.

Kanun

1700 Sayılı Dahiliye Memurları Kanununun 2 nci maddesini değiştirici kanun

Kanun No : 2429

Kabul tarihi : 10 - 5 - 1934

Neşri tarihi : 15 - 5 - 1934

Madde 1 - 1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanununun 2 nci maddesi aşağıdaki yolda değiştirilmiştir.

İlk defa Dahiliye Memurluğuna namzet olarak girebilmek için orta mektep mezunu bulunmak şarttır. Bu şartı haiz olanlardan müteaddit talip bulunduğu takdirde talipler arasında müsabaka yapılır.

Orta mektep mezunu bulunmadığı takdirde diğerlerinin müsabaka imtihanı ile alınması caizdir.

Namzetlik müddeti azamî bir senedir. Bu müddetin ikmalinde dairesi âmirince ehliyeti tasdik edilenler kat'i surette memuriyete kabul olunurlar.

Ehliyeti dairesi âmirince tasdik edilmiyen namzetler dahiliyenin diğer dairesinde bir sene daha namzetlik geçirebilirler. Bu dairede dahi ehliyet göstermemiş bulunanlar artık memuriyete alınmazlar.

Namzetlik müddeti zarfında namzetlere Maaş Kanununun 20 nci maddesi mucibince ücret verilir

Mülkiye Mektebinden veya Hukuk Fakültesinden Mezun olanlar namzetlik devrelerini birinci sınıf nahiye müdürlüklerinde, Vekâlet veya Vilâyet maiyet memurlukların da veya bu derecelere muadil olmak üzere vekâletin tensip edeceği memurluklarda memur olarak geçirirler.

Büyük Millet meclisinde ve Başvekâletle Şûrayı Devlet dairelerinde memur olarak geçirilmiş bulunan müddetler namzetlik müddetinden sayılır.

Mülkiye Mektebinden ve Hukuk Fakültesinden Mezun olup bir sene namzetlik geçirmiş bulunanlardan her sene müsabaka ile beş efendi Avrupaya staj için gönderilebilir. Ve bunlardan Dahiliye hizmetlerini ifa edeceklerine dair bir taahütname alınır.

Madde 2 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 - Bu kanunun icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

Kanun

1593 numaralı Umumî Hıfzısıhha Kanununda değişiklik yapılması hakkında kanun

Kanun No : 2410

Kabul tarihi : 16 - 4 - 1934

Neşri tarihi : 19 - 4 - 1934

Madda 1 - Umumî Hıfzısıhha Kanununun 3 üncü maddesinin 6-nci fıkrasının sonundaki (aşılar) kelimesi (aşıları murakebe) şekline konulmuştur.

Madde 2 - Aynı kanunun 171 - inci maddesinin 1 inci satırında « sütlerin nevileri ve vasıfları ve süt » cümlesinden sonra bir (ve) edadı ilâve edilmiştir.

Madde 3 - Aynı kanunun 285 inci maddesinde gösterilen (77) adedi (78) olarak değiştirilmiştir.

Madde 4 - Aynı kanunun 297 nci maddesinde ve 186 adedinden sonra gelen (187) adedi (188) olarak değiştirilmiştir.

Madde 5 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 6 - Bu kanun hükmünü icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Çorum Asliye Hukuk Hakimliğinden

Çorumun Üyük kariyesinde mukim kara göz oğlu mustafa ağa vekili Tahir Bey tarafından Çorumun kubbeli mahallesinden kamit oğlu müteveffa mehmet ağa veresesinden zevcesi Safure ve oğulları Kadir, Rumi ve kızları Şehime, Hacer ve Halide hanım ve efendiler vekili Sabit efendile Zonguldakta maden mektebi Müdürü Şevki Bey aleyhine ikame eylediği alacak ve tazminat davasının cari muhakemesinde müddei aleyhimden Şevki Bey namına gönderilen davetiyenin altına mübaşir tarafından yazılan meşruhata nazaran mumaileyh Şevki Beyin Zonguldaktan ayrılmış olduğu ve elyevm ikametgâhı meçhul bulunduğu anlaşılmış ve müddei vekili Tahir Beyde, ikametgâhı kendilerince de malum olmadığından ilânen tebliğat icrasını talep eylemiş, mahkemece de keyfiyetin ilânen tebliğine karar verilmiş olduğundan mümaileyh Şevki Bey in 10 - 11 - 934 tarihine müsadif cumartesi günü saat 9 da Çorum Asliye hukuk mahkemesinde bizzat veya bir vekil göndermediği veya gelmediği taktirde muhakemenin giyabında bakılacağı ve evvelce giyap kararı tebliğ edilmiş olduğundan bir daha mahkemeye kabul olunmuyacağı ilân olunur.

Askeri satın alma komisyonundan

Samsun garnizonunda bulunan ve bulunacak olan kıtatın ihtiyacı için aşağıda cins ve miktarları yazılı ve ihale günleri gösterilen 3 kalem erzak ve saire münakasaya konulmuştur. Talipler şeraiti öğrenmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için muayyen günlerde ihale saatlerine kadar teminat makbuzlarile komisyona müracaatları ilân olunur.

Cinsi	Mikdarı	İhale tarihi	Saati ve nev
Arpa	340000	9 - 10 - 934	Saat 14 de Kapa
Saman	320000	9 - 10 - 934	„ 15 „ Açık
Odun	850000	10 - 10 - 984	„ 16 „ Kapa

4 - 4

Çorum Orta Mektep Müdürlüğünden

Çorum Ortamektebi binasının 3991 lira bedeli keşifli tamiratına talip bulunmadığından münakasa müddeti 8 - 10 - 934 tarihinden itibaren bir hafta temdit edilmiştir .Taliplerin ihale günü olan 15 - 10 - 934 pazartesi günü saat 14 te yüzde 7,5 depozito akça sile birlikte Ortamektep müdürlüğüne müracaatları.

Çorum Askerlik Şubesinden

Her sene mutat olduğu veçhile bu senede 1 - Teşrin ayında da aşağıda doğum ve sınıfları yazılı yeni efrat celp ve sevkedilecektir. Toplanma günü 18 - 10 - 934 tarihidir. Bedel verecekler toplanma gününden evvel vermelidirler. Toplanma gününde bedel alınmaz.

326 ve 327 doğumlu topcu ve hava sınıfından olanlar kâmilen, 328 doğumlu muhabere, hava, süvari ve jandarma sınıflarına mensup olanlar keza kâmilen ve 329 doğumlu jandarmalarda kur'a sıra numarasına göre ihtiyaç nisbetinde sevkedilecektir. Toplanma gününde askerlik şubesine gelmeyenler hakkında kanunun ceza faslının tatbik edileceği ilân olunur.

***

Teşrinevvelin sonuna kadar devam etmek üzere Samsun Askerlik şubesinin son yoklamasına başlanmıştır. Gerek yerli ve gerekse yabancı 330 doğumlu ve bunlarla muameleye tabi olupta yoklamasını yaptırmamış olanlar kanunî ceza görmemek için yeni nüfus cüzdanlarile birlikte Samsun asker alma meclisine müracaat etmeleri ilân olunur.

Çorum askeri satınalma komisyonundan

Merzifon garnizonundaki kıtaat ihtiyacı için (215) bin kilo ekmeklik un kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. Talip şartnameyi İstanbul, Ankara, Sivas, Merzifon satın alma komisyonlarında görebilirler. İhale 1 - İkinci Teşrin - 934 perşembe günü saat 15 te Merzifon satın alma komisiyonu dairesinde icra edilecektir. İstekliler (1540) lik teminat mektubu ve tekliflerini birlikte müracaat eylemeleri ilân olunur. 1 - 3

Zayi mühür

Köyümüzün resmî [Evci yeni köy] mührile aşağıda adları yazılı heyetimizin isim mühürleri gaib olduğundan yenisini alacağız. Eskilerinin hükmü olmadığını ilân eyleriz.

Muhtar
Gazi oğullarından Abi oğlu Rıza

Aza	Aza
Gazi oğullarından	Bilâl oğlu
Haydar o. Cafer	Mehmet
Aza	Aza
Mamu oğullarından	Osman koc
Ali oğlu Ali	Hasan o. A

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işleriçin Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 100 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 -kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Haftası « « - 25 - «

Çorum Vilâyet Matbaa

KURULUŞ TARIHI : 1921

İDARE YERİ

Ayapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 733

ÇARŞAMBA

17 - Tşrinievvel - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Telgraf Haberleri

Ankara : 16 (A. A.) - İktisat Vekili Celâl bey dün şehrimize gelmiştir.

Belgrat : 16 (A. A.) - Kral Aleksandrın cenazesi dun buraya gelmiştir. İstasyonda merasimle karşılanmış, eski seraya götürülmüştür. Güzergâhta yüz binlerce kişiden fazla insan naşin önünde eğilmiştir. Cenaze merasiminde 22 milletin resmî heyetlerinden başka Romanya, Çekislovakya, Türkiye, Fransa, İngiltere, Yunanistan, Roma hava kuvvetleride temsil olunacaktır.

Ankara : 16 (A. A.) - Dahiliye Vekaletinden tebliğ olunmuştur :

Yoguslavya Kralı Haşmetlü Aleksandr Hazretlerinin cenaze merasimine tesadüf eden Birinci Teşrinin 18 inci perşembe günü gazino, bar ve emsali müesseselerde çalğı çalınmıyacak, tiyatro ve sinamalar oynatılmıyacak ve radyoda yalnız Kral Hazretlerinin hayatı hakkında konferanslar verilmesile iktifa olunacaktır. O gün resmî dairelerle müesseselerdeki bayraklar da matem alâmeti olarak yarıya çekilecektir.

Denizli : 16 (A. A.) - Bu gün saat 10 - 30 da doğudan bat ya doğru zorlu bir zelzele olmuştur yıkıntı yoktur.

Bükreş : 16 (A. A.) - Kralın refakatinde Hariciye, Ordu Münakalât Nazırlarile Mereşal Perzan Kral Aleksandrın cenaze merasinminde bulunmak üzere dün akşam Belgrada hareket etmiştir .

Marsilya : 16 (A. A.) - Tutulmuşken evrakının tetkiki esnasında kaçmış olan Kral Aleksandrın katilinin şeriki cürmü Sylvestre Molny tevkif edilmiştir. Yapılacak isticvabın Ustaşıcılar çetesinin bütün tahrikatını temamile tenvir edeceği zannolunmaktadır.

Valimiz

Arif Hikmet Beyfendi

Valimiz Arif Hikmet Beyfendi, geçen pazar günü yanlarında Nafia Baş mühendisi Nusrat bey olduğu halde devren Alaca, Sungurlu kazalarile Boğazkale köyüne azimet buyurmuşlardır.

Yeni belediye azaları Fevkalâde toplantıya çağırıldı

Reis ve daimî encümen azalarının seçimini yapmak üzere yeni belediye azalarının ayın 20 inci cumartesi günü fevkalâde toplantıya çağırıldıkları haber alınmıştır.

Hayvan Sergisi

Birinci Teşrinin yirmi dokuzuncu Salı günü, Vali Arif Hikmet Beyfendinin Reisliği ve Himayeleri altında merkez kazasile vilâyete bağlı kazalar merkezlerinde ehlî hayvanlar sergisi açılacaktır.

Sergiye kabul olunacak hayvanlar şunlardır:

1 - 2 yaşında Taylar ve 5 - 7 yaşında Kısraklar ve 1 - 2 yaşında buğalık Tosunlar ve 4 - 8 yaşında yavrulu İnekler ve 2 yaşında Koç, Koyun ve Tiftik Teke ve Keçisi ve 2 - 4 yaşında Katırlar olup bunların evsaf ve şeraiti ayrıca yazılan ilân ve programlarda gösterilmektedir.

Sergide seçilecek hayvan sahiplerine dolgun mükâfatlar verileceği gibi sergiye girecek hayvanlar için dühuliye vesair suretle para alınmıyacaktır.

Vilâyet Merkezinde sergi için jüri hey'eti: Vali Arif Hikmet Beyfendinin Reisliği altında Cümhuriyet Halk Fırkası Reisi Nuri, Encümen Azasından Salim, Ziraat Müdürü Saip, Baytar Müdürü Murat beylerdir.

Kazalarda Kaymakam beylerin reisliği altında kazanın Cümhuriyet Halk Fırkası Reisi, Belediye Reisi, Jandarma Kumandanı beylerle ehli vukuf bir zattan mürekkep olacaktır.

Belediye Azaları Yenilendi

VE

Cümhuriyet Halk Fırkası Adayları Kazandı

Çalışma uzları biten eski belediye azalarının yerini tutmak üzere birinci teşrinin üçüncü günü Belediyede toplanan teftiş derneği kıtında seçim sandığı açıldı ve bu iş ayın dokuzuncu salı günü akşamı gece yarısına kadar sürdü.

Şehir ulusunun ilk günler yalnız geceleri Belediyeyi kite kit doldurmakta, gündüzleri ise ağır ağır gelmekte oldukları göz önüne alınarak bu işin geri kalmasının önüne geçilmek üzere mahallelere okuyucular ve muzikalar gönderilmiş ve Belediye dellalı ile seçim işine kadın erkek onsekiz yaşına basanların gelmesi için ünlenmiştir. Bunun üzerine bütün semtlerden akın akın yörüyen ulusun çokluğundan son üç gün üç gece Belediye oda ve salonları baş sokulamaz olmuş ve bu yıl seçimi işinde en çok hanımlarımız reylerini kullanmıştır.

Ayın dokuzuncu salı günü akşamı gece yarısına değin sandığa atılan rey pusulalarının seçimciler tükelinin yarısını çokluk geçmiş olduğu teftiş derneği azalarınca bitiler üzerinde sayılarak anlaşıldığından, sandık son günün bitimi olan son saatinde kapadılmıştır.

Ertesi gün toplanan teftiş derneğince azaların aldıkları rey sayısına ve berabere kalanlar da yaşlarına ve çocukları sayısına göre sıralanmış ve bitimde Cümhuriyet Halk Frkası adaylarının kazandıkları anlaşılmıştır.

Azalığa seçilenlerin ad ve sanları aşağıya yazılmıştır.

Bu kez yapılan seçimin gösterdiği bu güzel bitim; Cümhuriyet Halk Frkası idare heyeti başkanlığından Fırka umumi kâtipliğine yazılmış olmakla, Kâtibi umumî Recep Beyfendinin karşılık olarak şu tel yazısı gönderilmiştir.

SURET

Fırka namzedi olarak Belediye meclisi azalığına seçilen arkadaşların aldıkları yeni milli vazifede vuvaffak olmalarını candan dilerim. Bu münasebetle namzedi olarak seçildikleri fırkamızın prensiplerile millî birliği ve ınkılâbı tutup koruyucu bir zehniyetle çalışma hususundaki vazifelerini hatırlatırım. Seçilen aza arkadaşlara bir bir sevgilerimle bildirilmesini rica ederim. Vilâyetiniz dahilinde belediyesi olan her kaza, nahiye ve köylere de yazdığım bu esaslar dahilinde tebligat icrası için teşkilât kademelerine ayrıca tarafımızdan tamimini dilerim. Reisliğiniz altında çalışan idare heyeti arkadaşlarımıza teşekkür ederim.

C . H . F . KÂTİBİ UMUMİSİ
RECEP

Belediye teftiş derneğinin; seçim sıralanmasını gösteren mazbatası Vilâyet yüksek makamına sunulması üzerine yeni azalara buyurultuları yazılmış ve dağıtılmıstır.

Yeni Belediye azalarını kutlular ve şehrimiz için güzel verimli ve değerli işler başarmalarını öz candan dileriz.

Özdekler

Tütüncü oğlu Ahmet	bey
Arap oğlu Ahmet	»
Kadife oğlu Salim	»
Leblebici oğlu Reşat	»
Ölçek oğlu Hasan	»
Delikara oğlu Osman	»
Kaleli oğlu İrfan	»
Terlemez oğlu Salim	»
Davut oğlu Şevket	bey
Boyraz oğlu Ahmet	»
Enbiya oğlu Galip	»
Emanet oğlu Sabit	»
İstanbullu oğlu Sadık	»
Benderli oğlu Hüseyin	»
Karabayraktar o. Mustafa	»
Evliya oğlu Lütfi	»
Seyitmehmet o. Necmettin	»
Kayiş oğlu Şevket	»
Kavukçu oğlu Hayri	»
Sakallı oğlu Hacı Osman	efendi
Circi oğlu Hacı Osman	»
Çöplü oğlu Sıddık	bey
Alaybeyi oğlu Rıza	»
Cerit oğlu Ömer	»

Yedekler

Eczacı Bedri bey
Kara Ali oğlu Kâmil efendi

— Sonu ikinci sayfada —

Tarih tetkikleri:

Çorum Şairleri

Yusuf Bahri (II)

Yazan: Çorum Halkevi Dil, Tarih, Edebiyat şubesi komite ve konferans kolu azalarından Muallim Rifat Rami

— Her hakkı mahfuzdur —

— 19 —

Müstezat

Ettirmedi âlâmı gamın didemi gazı (1)
Sürholdu beyezı
Bir yana olup hunu sereşkim mütefadı (2)
Pür etti hıyazı (3)
Ben anda idim mahkemei aşk kurulurken
Halk anda dururken
Emtaını aşkın bize hükmeyledi kazı (4)
Olduk ana razı
Bir mislini halk etmedi mevlâ bir dahi etmez
Bir kimse eşitmez
Sabit olalı seb'a semavatü arazi (5)
Müstakbelü mazi
Revnak vereli dideye dürbinü visalin
Mir'atı cemalin (6)
Gösterdi bana Ravzai ridvanı riyazı (7)
Ol nuru mahazı (8)
Bahri ile sen hemdem olup reşk ile hasit (9)
İblis o fasit
Rahmeyleme; Tutsun yüreğim « pinti mahazı » (10)
Ölsün o rafazı (11)

Gazel (*)

Ben o mecnunum ki yat etmem gami mevlâ nedir
Aşk nedir? aşık nedir? ya bunca vaveyla nedir?
Ben tılısımı âzamı feyzi müsemmayim veli (12)
Sarsalar bilmem bana ya âlemi esma nedir (13)
Pençei ankayı kutsîden tahammül kıl peşin (14)
Ta bilesin kim nedir aşkı hakikat suzeşin (15)
Pertevi haktır tevekkül, arşa olur hayreşin (16)
Ferşe düşmüş, şem ile pervaneden pervanedir (17)
Biz « elest » bezminde evvel mest olan divaneyiz (18)
Anın için ta ebet ayılmayız, mestaneyiz
Sagari sahpa biziz, saki biziz, meyhane biz (19)
Hayretin sırrı nedendir? serde bu sevda nedir?
Bahriya; bu süzisin ol mihri enverdenmidir? (20)
Ol periveş tal'atı mahi münevverdenmidir? (21)
Bilmezem yardan mı? ağyardan mı, kemterden midir? (22)
Kem nedir? kemter nedir; kim rehberi mevlâ nedir? (23)

— Daha var —

(1) Gazı : Kapayan
(2) Mütefadı : Dökme, serpme kenarlarına kadar doldurma
(3) Hıyaz : Havzun cemi
(4) Emta : Metaın cemi
(5) Seb'a semavat : Yedi kat gök
(6) Mir'at : Ayna, gözgü
(7) Ravza : Cennet bahçeleri
Ridvan : Cennetin bekçisi
Riyaz : Cennet bahçeleri ravzanın cemi
(8) Mahaz : Sırf
(9) Reşk : Kıskanma. Hasit : Kıskanan
(10) Pinti mahaz : Kadınların çocuk doğururken çektikleri ağrı.
(11) Rafazı : Dönenler rafızîler.
(*) Sıtkının gazeline naziredir.
(12) Tılısımı azam : Büyük tılısım: Muhittini arabînin tılısımı âzam isminndeki eserine telmih yaparak öğünmüştür.
Feyzi müsemma : Ad konmus feyiz.
Veli : gerçi
(13) Alemi esma : Ceuabı hakkın isimlerine taalluk edenâlem
(14) Pençei ankayı kutsî : Anka, ismi mevcut olup cismi mevcut olmayan bir nevi kuştur.
(15) Suziş : Yakması
(16) Pertevi hak : Tanrının ışığı.
(17) Ferş : Döşek, yer yüzü.
(18) « Elest » lügatte değilmiyim? buradaki kastı ruhların yaratılışında Tanrının sorgusuna işaret etmiştir.
(19) Sagar : Kadah, bardak
Sahba : Şarap.
Saki : Şarap, su, rakı dağıtan.
(20) Mihrî enver : Lugatte güneş, sevgi, muhabbet, burada sevgilisini kasdetmiştir.
(21) Tal'at : Yüz çehre.
Periveş : Peri gibi.
(22) Ağyar : Başkaları.
Kemter : Acız, zavallı kul.
(23) Rehberi mevlâ : Tanrı yolunu gösteren.

Başı birinci sayfada

Beykara oğlu Ali efendi
Tütek oğlu Nuri efendi
Kerim efendi oğlu Muhsin efendi
Cerit oğlu Hacı İshak efendi
Seydim oğlu Ahmet efendi
Bilal oğlu Ahmet efendi
Sabık Komiser Hüseyin Bey
Sıvacı oğlu Mustafa efendi
Hacı Abdurrahman oğlu Feti ef.
Müezzin oğlu Rüştü efendi
Eyyüp efendi oğlu Behcet bey
Cerit oğlu Mehmet efendi
Sabuncu oğlu İhsan Bey
Asas oğlu Osmam efendi
Dedebaş oğlu Fazlı efendi
Şakir Hafız oğlu Hacı Ali efendi
Ebil oğlu Veysi efendi
Emin efendi oğlu Emin efendi
Derbentçi oğlu Mustafa efendi

Kan vericiler

İstanbul Üniversitesi Profesörlerinden operatör Dr. Bürhanettin Bey tarafından.

Hayatımızın devamı kanın damarlarımızda dolaşması ile mümkündür. Vücudumuzun her bir hücresi, her bir zerresi kana muhtaçtır.

Kan deveranının durması ölüm demektir. Damarlarımızdaki kanın çok miktarda birdenbire veyahut yavaş yavaş azalması ile yine yaşamanın imkânı yoktur. Zira bedenimizi terkibeden hücreler ancak kan vasıtasile beslenerek hayatî, uzvî faaliyetlerde bulunabilmektedirler. Vücudumuzun her türlü hastalık âmillerine karşı müdafaası yine kan sayesindedir.

Binaenaleyh, kan uzviyetimizin en kıymetli bir unsurudur. Hayatımızın devamı müddetince bir çok sebeplerden kanımızı zayi ederiz. Bir kere muhtelif surette vaki olan yaralanmalar neticesinde kan dışarıya akarak yahut vücudumuzun her hangi bir boşluğuna toplanmakla ölüme sebebiyet verebilir. Meselâ : Rüvelver veya bıçakla karnından yaralanmış bir şahsın karaciğer, dalak ve diğer kanlı bir uzvundan gelen kan karnın içine boşanarak ölümü intaç edebilir. Böyle bir vak'a karşısında yapılacak ilk tedbir tabiî kanın menbaını bularak kesmeğe çalışmaktan ibaret olacaktır. Fakat çok defa pek fazla kan kaybeden yaralı hastamızı kurtaramayız. Zira onun damarlarında geriye kalan kan hayatının teminine kâfi gelmiyor. Böyle fecî bir vaziyette kanın yerini tutacak tuzlu su ve sair serumlar hastanın damarlarına akıtılır. Ve diğer taraftan hususî ilâçlarla kalbini kuvvetlendirerek ölümün önünü almağa çalışırız. Fakat çok fazla kan kaybeden bir hastayı o gibi tıbbî tedavi ve tedabirlerimizle yine kurtaramayız. Zira o saf ve kendisine uygun gelen insan kanına muhtaçtır. İnsan kanını damarlarına akıttığımız andadır ki, ancak ölümüne mani olabiliriz.

Yaralanmadan başka insan bir çok hastalıklar sebebile de fazla kan kaybederek ölümün amansız pençesine düşebilir. Meselâ bir mide çıbanının günün birinde pek şiddetli kanamasına karşı yapacağımız tedavi ve tedbirlerin faydasız olduğu görülür. Bundan başka, bir çok illetler, hususile bir takım kan hastalıkları vardır ki mütemadiyen kanamaya sebebiyet vererek ölümü tevlit ederler. İşte bütün bu elim ahvalde elimizde en mükemmel ve en müessir bir tedavi vasıtası varsa o da insan kanından ibarettir.

İnsan kanının devaî kıymeti eskiden beri anlaşılmıştı. Herhalde kansız hastalara kan verme teşebbüsü çok eskidir. Bundan üç asır evvel büyük İngiliz âlimi « Harvey », kan deveranını keşfettikten sonra o zamana kadar kan hakkında mevcut olan hayalî görüş noktaları mazinin karanlıklarına gömülmüştü. Çok geçmeden, Oxford âlimlerinin hayvanlar üzerinde yaptıkları tecrübeler göstermişti ki, kan verme usulü tetkika değer bir bahis teşkil eder.

ris hekimlerinden « Denis » yvan kanını insanlara vermeğe şebbüs etmişti. Londrada, Blundell » ilk defa olarak hakikî n nakli usulünü tatbika başlaıştı. Geçen asrın nihayetine linceye kadar yapılan bütün crübelerle arzu edilen gayeye rılmamıştır. Zira bir insandan n alınıp diğerine verilirken him, hatta ölüme sebebiyet ren bir takım arızaların meyana geldiği görülüyordu. Verici anının alıcı kanına olup olmadına dair malûmat hiç yoktu. undan başka kullanılan âletlerde e yaramazdı. Nihayet, bulunduumuz asrın iptidasında, bütün eseleler yeniden tetkika başlanı. Hususile, Amerikada Crile, ayo ve diğer bir çok müellifler an nakli usulüne ehemmiyet erdiler. Avusturyalı «Lansteiner» e, kana dair büyük bir keşifte ulundu ki, o da şudur :

Bütün insanların kanları dörde yrılabilmektedir. Bu dört gruptan angisinin diğerine uygun geldiği umaileyh tarafından isbat edildi. Bu keşiften sonra anlaşıldı ki esiden uygun gelmiyen kan verildiğinden dolayı vahim arızalar eydana geliyordu. Halbuki kan grupları malûm olunca öyle arızalardan eser kalmadı. Bu suretle müelliflerin karşısında büsbütün yeni bir yol açılmış oldu. Her tarafta ilmî faaliyetler başladı, daha kolayca kan verebilmek üzere yeni yeni âletler icat olundu. On onbeş seneden beri kan nakli usulü dünyanın her tarafında geniş bir mikyasta tatbik olunuyor; ve bu sayede hayrete şayan neticeler elde edilmektedir.

Hakikaten, tamamiyle ölüme mahkûm nice insanlara yeniden hayat bahşolunabilmektedir. Kanla yapılan tedavinin ehemmiyeti bu suretle anlaşıldıktan sonra bu hususta istifade yolları araştırıldı. Bazı memleketlerde, meselâ Amerikada, Avrupanın bir kısım merkezlerinde kan naklinin kolaylaştırılması için bir takım teşkilat vüçuda getirilmiştir. Evvelâ mümkin mertebe herkesin kanı muayene edilir. Dört gruptan hangisine mensup olduğu kaydolunuyor. Gönüllü kan vericiler her yerde az çok vardır. Fakat bazı kimseler hastalara kan verilmesini kendilerine adeta sanat ittihaz ederler. Bu gibi kan vericiler muayeneden geçirildikten sonra adres ve ikametgahları deftere yazılır. Günün birinde evlerde yahut hastahanelerde kana lüzum görülünce kanı uygun olan verici çağırılır. Derhal gelir, ve kanını ücret mukabilinde hastaya verir. Vericilerden nihayet bir kiloya kadar kan alına bilir. Ekseri 500 800 santimetre mikâbi alınır. Bu kadar kan alınmakla onların vücutlarına hiç bir fenalığı görülmez. Zira bedenlerinde kalan kan çok çabuk kırmızı kürecikler peyda eder, ve bir kaç günde eski halini alır. Halbuki, bizde kan verici bulmak çok güçtür.

Halk bu hususta tenvir edilmediğinden kan vermenin zararlı olduğuna zahiptir. Hatta çok defa hastanın en yakın akrabası bile kan vermekte tereddüt ederler.Bazan kendilerini ikna etmek mümkin olmıyor. Bazı memleketlerde gönüllü kan vericilere çok defa tesadüf edilir. Bilhassa tıp talebesi, hasta bakıcılar, bir takım şefkatli insanlar kanlarını ölüme mahkûm bir hastaya seve seve verirler. Gönül ister ki bu gibi iyi kalpli insanlar adedi bizde de ziyadeleşsin.

Gönüllerinde hem cinslerine karşı derin sevgi taşıyan ve kanlarını vermek suretile fedakârlık gösteren insanlara bizde de ara sıra rastgeliyoruz. Hastahanemizin hademelerinden bir kaçının bu hususta gösterdikleri fedakârlıklarını şükranla yadederim. Hastalarımızın yakın akrabaları içinde de bazan kan vericilere rastgeldim.

Burada enteresan bir müşahedemi beyan etmek isterim. Bundan üç sene evvel hastahanemize çok ağır ve mütemadiyen kan kusarak ölüm derecesine gelen ve temamile kendini kaybeden 32 yaşında bir hasta getirildi. Bir kaç saat evvel midesindeki çıbandan birden bire kan gelmeğe başlamış. Hastahaneye getirilinciye kadar mütemadiyen kan kusmuş, nihayet kansızlıktan düşüp bayılmıştır. Hastanın kanını dahilî ilaçlar ve saire ile yapılan tedaviler hiç bir fayda vermediğinden, kendisine kan vermekten başka bir çare olmadığı anlaşıldı. Mesele hastanın akrabasına izah edildi. Genç kız kardeşi kan verebileceğini söyledi. Muayene edilerek kanının uygun olduğu anlaşıldıktan sonra, kendisinden 800 santımetre mikâbı kan alınarak kardeşinin damarlarına akıtıldı. Hasta derhal kendine geldi; yüzünün solğunluğu geçti, cilt ve dudakları kırmızılaştı, nabız ve teneffüsü kuvvetlendi. Bunun üzerine midesine ameliyat yapıldı. kanayan çıban midenin bır kısmile beraber çıkarıldı. Bu suretle hastanın muhakkak ölümden kurtarılmasına imkân oldu.

Bu hastayı kurtaran âmil, ameliyattan ziyade şüphesiz ki hastanın kız kardeşinin kanı olmuştur. Hakikaten fazla kan kaybeden ölüm haline gelen hastalara kâfi derecede kan verildikten sonra derhal uzvî faaliyet ve hayat eserî çok aşikâr olarak tezahür ed.yor; nabız kuvvetleniyor, teneffüs derin ve muntazam olmağa başlıyor, şuur avdet ediyor, çehrenin rengi hali tabiisini alıyor, binaenaleyh verilen kan adeta yeniden hayat bahşediyor. Kanla tedavi sahası çok geniştir. Birden bire fazla kan gaybeden vak'alardan maada bazı hastalar varki her gün azar azar bir miktar kan kaybederek nihayet derin bir kansızlığa düşerler. Bu gibi kimselerin kansızlığını izale için en eyi tedavi vasıtası yine insan kanıdır. Kanamadan başka bir çok hastalıklar dahi yine kansızlığa sebebiyet verirler. İşte bütün bu gibi ahvalde insan kanından pek büyük istifadeler temin olunabilir.

Yukarda söylediğimiz gibi, vericinin kanının alıcının kanına uygun olması lâzımdır. Bunu anlamak için ise her ikisinin parmaklarından birer damla kanın mikroskopla muayene edilmesi kifayet eder. Bundan başka vericinin kanında hiç bir hastalık olmadığı araştırılır. Hastanın en yakın akrabasının kanı dahi her zaman uygun gelmez. Eskiden zannedilirdi ki akraba kanı endişesiz hastaya verilebilir. Bu doğru değildir. Her halde en yakın akrabanın kanının hastaya verilmeden evvel yabancı kanla olduğu gibi muayene ederek hangi gruba mensup olduğunu ayırmak icap eder. Evvela gönüllü kan vericiler teminine çalışmalıyız: Bunun için ise halkın yüksek hislerini uyandırmak lâzımdır. Mekteplerden başlanarak her yerde muhtelif içtimaî teşekküllerde kan vericiliğin insanî, vatanî bir hizmet olduğunu halka anlatmalıdır. Konferanslar, gazete neşriyatı, radyo vesaire ile kan vericilerin adedi ziyadeleştirilebilir.

Bugün bir çok hastalara kan vermek iktiza ettiği cihetle, istenildiği zaman gönüllü kan vericiler bulmak güçtür. Bulunsa bile her vakit yetişmez. Bence, gönüllü kan vericilerin kanlarını fakir hastalara tahsis etmeli. Hal ve vakitleri müsait olan hastalar için ise, ücret mukabilinde kan vericilere müracaat etmelidir. Her halde gerek gönüllü, gerekse ücretli kan vericilerin muayeneleri muntazaman yapılarak adres ve künyeleri fotograflarile beraber defterlere geçirilmelidir. Bu işle meşgul olacak bir teşekkül yurttaşlara daha büyük bir hizmet ifa edebilir. Vahim bir dakika yaşayan ve ölmek üzere bulunan bir yurttaşa yardım etmek vazifedir.

Düşünelim : Karşımızda ölüm yatağında can veren bir insanı kurtarmak vatana faydalı bir uzuv kazandırmak kadar yüksek ve mukaddes ne vardır? Binaenaleyh, kanımızı ölüm pençesinde inleyen hastalara seve seve vermekten çekinmemeliyiz. Gönüllü kan vericiliğin büyük, insanî, vatanî bir vazifeden ibaret olduğu muhakkaktır.

Kararname

Madde - 1 - Amasya Vilâyetinin Gümüş Hacıköy Kazasına mülhak Büyük Düğenci, Küçük Düğenci, Kışladere, Araphacı köylerinin bu kazadan irtibatları kesilerek Çorum Vilâyetinin Mecidözü Kazasına bağlanmışlardır.

Madde - 2 - Bu kararnamenin icrasına Dahiliye vekili memurdur.

Reisi Cümhur
GAZİ M. KEMAL

Baş Vekil İSMET — Dahiliye Vekili Ş. KAYA

Kanun

Muhtelif maddelerden alınacak istihlâk Vergisi hakkında kanun

Kanun No : 2458
Kabul tarihi : 28 - 5 - 1934
Neşri tarihi : 30 - 5 - 1934

Madde 1 - Aşağıda yazılı maddelerin memlekete ithallerinde veya memleket dahilinde istihsal veya imallerinde hizalarında yazılı miktarlarda istihlâk vergisi alınır.

I) Kahve (çiy, kavrulmuş, kahve kabuğu, hazırlanmış kahve dahil) beher kilogramından yirmi beş kuruş ;

II) Çay (taklit çaylar dahil) beher kilogramından yirmi beş kuruş;

III) Kakao (Tane, toz veya hamur, yağ halinde, şekerli ve şekersiz dahil) beher kilogramından 50 kuruş ;

IV) Kauçuk mamulâtı :

A - Ham kauçuk (Temizlenmiş, temizlenmemiş ve döküntüleri) beher kilogramından 100 kuruş ;

B - Gümrük Tarife Kanununun 447 nci maddesinde yazılı mamulâtı (Tam veya parça halinde memlekete ithalinde) beher kilogramından 50 kuruş ;

VI) Pencere camı (her nevi) beher kilogramından 4 kuruş,

VI) Kâğıt (sargılık kâğıt, matbaa kâğıdı, yazı kâğıdı ve her nevi mukavva dahil) beher kilogramından 3 kuruş ;

VII) Çimento, beher tonundan 250 kuruş ;

VIII) Deri mamulâtı :

A - Kösele ve vaketelerden beher kilogramından 15 kuruş ;

B - Meşin ve sahtiyandan beher kilogramıudan 10 kuruş ;

C - Vidala, rugan ve sair ince derilerden beher kilogramından 30 kuruş ;

IX) Pamuk ipliği ve pamuklu mensucat ve mamulatından :

A - Hariçten ithal olunan veya dahildeki fabrikalarda imal olunup fabrikadan satılan pamuk

ipliklerinin beher kilogramından 9 kuruş,

B - Hariçten ithal olunan mensucat ile dahildeki fabrikaların kendi imal ettikleri ipliklerle dokunan pamuklu mensucattan;

1) Beher metre murabbaının sıkleti 150 grama kadar (150 dahil) olanlardan beher kilogramdan 20 kuruş;

2) Beher metre murabbaının sikleti 150 gramdan fazla olanlardan beher kilogramdan 10 kuruş;

3) Gümrük Tarife Kanununun 39 ve 40 ıncı fasıllarına dahil diğer pamuklu maddelerden beher kilogramdan 50 kuruş;

X) Yün ipliği, yünlü mensucat ve mamulâtından:

A - Hariçten ithal olunan veya dahildeki fabrikalarda imal edilip fabrikadan satılan yün ipliklerinin beher kilogramından 30 kuruş;

B - Hariçten ithal olunan veya dahildeki fabrikalarda, bu fabrikaların kendi imal ettikleri ipliklerle dokunan alelûmum yünlü mensucattan:

1 - Beher metre murabbaının sikleti 600 grama kadar (600 dahil) olanlardan beher kilogramdan 40 kuruş;

2 - Beher metre murabbaının sikleti 600 gramdan fazla olanlardan beher kilogramdan 20 kuruş;

3 - Gümrük ithalat Tarife kanununun 11, 12, 13, üncü fasıllarına dahil sair yünlü maddelerden beher kilogramından 50 kuruş;

Sıkletin hesabında, kilo kesirleri kilo itibar olunur. Vergiye tâbi maddelerin zurufu hakkında gümrük resminin sureti hesabında kabul ve tatbik olunan usuller aynen cereyan eder.

Madde 2 - Karışık mamulâtta kıymetli cins miktarı yüzde 25 ten (25 dahil) fazla olmadıkça maddei asliyenin mamülünün; kıymetli cins mıktarı yüzde 25 ten fazla bulunduğu takdirde, heyeti umumiyesinden kıymetli madde mamülünün vergisi alınır.

Madde 3 - Kabulu muvakkat usulile veya gümrük Tarife Kanununun beşinci maddesi mucibince gelen eşyadan ve halı ipliğinden ve Türkiye dahilinde imal edilip ihraç olunan eşyadan bu vergi alınmaz. Şu kadar ki kabülü muvakkat suretile giren eşya, kanuni müddeti zarfında ihraç edilmiyecek olursa bidayeten teminata raptolunan vergi, irat kaydolunur. Yerli mamulâttan olup yukarıki fıkra mucibince ihraç dolayısiyle vergiden istisna edilen eşya hakkında muamele vergisi kanunundaki hükümler dairesinde muamele olunur. Memlekete ithal veya dahilde imal sırasında vergisi verilmiş olan maddelerin, memleket dahilinde yeni bir ameliyeye tâbi tutulmaları halinde başkaca istihlâk vergisi alınmaz.

Madde 4 - İstihlâk resmi dolayısiyle çimento fiatleri tezyit edilemez. Aksine hareket edenler hakkında umumî hükümlere tevfikan kanunî takibat yapılır.

Madde 5 - Birinci ve ikinci maddede yazılı vergiler ithalât maddelerinde gümrük resmile birlikte ve aynı usul ve merasim dairesinde tahsil edilir. Dahildeki istihsalât ve imalâtta verginin tarh tahakkuk ve tahsil muameleleri 2430 uumara ve 10 - 5 - 1934 tarihli muamele vergisi kanunu mucibince cereyan eder.

Muvakkat Madde - Fabrika ve imalâthanelerle bu malları hariçten ithal edip toptan satan müesseseler kanunun neşrinden itibaren 48 saat zarfında fabrika imalathane, depo ve mağazalarında istihlâk vergisine tâbi bulunan mallarının cins ve miktarını ve bulundukları yerleri gösterir bir beyannameyi bulundukları mahal varidat tahakkuk dairelerine tevdie mecburdurlar. Bu beyannamelere göre tahakkuk ettirilecek vergiler fabrika ve imalâthanelerden mal satıldıkça ve diğerlerinden nihayet üç ay zarfında müsavi iiç taksitte tahsil olunur.

Madde 6- Bu kanun 1 Haziran 1934 tarihinden muteberdir.

Madde 7 - Bu kanunun hükümlerini icraya maliye, Gümrük ve İnhisarlar Vekilleri memurdur.

Çorum vilâyet Defterdarlığından

Şarkan Darendeli Hasan ağa ve bahçivan Ahmet, garben Darendeli Hacı Hasan ağa şimalen Kalbur kulak oğlu İsmail ağa, cenuben Tombuş oğlu Ulvan efendi tarlaları ile mahdut Erzurum köşkü civarındaki tarlanın iki senelik icarına talip zuhur etmediğinden bir aya kadar zuhur edecek talibine pazarlık suretile icara verilmesine karar verilmiş olduğundan talip olanların teminat akçasını müstashiben Defterdarlık makamına müracaat etmeleri ilân olunur.

Çorum askeri satınalma komisyonundan

Merzifon garnizonundaki kıtaat ihtiyacı için (215) bin kilo ekmeklik un kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. Talipler şartnameyi İstanbul, Ankara, Samsun, Merzifon satın alma komisyonlarında görebilirler. İhale 1 - İkinci Teşrin - 934 perşembe günü saat 15 te Merzifon satın alma komisiyonu dairesinde icra edilecektir. İstekliler (1540) liralık teminat mektubu ve tekliflerile birlikte müracaat eylemeleri ilân olunur. 1 - 3

Çorum Askerî satın alma komsiyonundan

Alayın evvelce münakasaya koyduğu Toz Şeker, Gazyağı, Kuru Üzüm senelik iken bu defa alınan emir üzerine aşağıdaki gösterilen miktarda erzak pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin yüzde yedi buçuk teminatı naktiyesile birlikte 5 - 11 - 934 tarihinde saat 15 te komsiyon numuza müracaatları ilân olunur.

	Toz Şeker	Kuru Üzüm	Gazyağı
Birinci ay	250	300	500
İkinci ay	250	300	500
Üçüncü ay	900	1100	500
	1400	1700	1500

Çorum Tapu Müdürlüğünden

31 - Birinci Teşrin - 934 Çarşamba günü eski Mahmudiye, Uç, Hacımasrullah, Emirahmet, Sağrıcı, Camikebir, Şarkıyan mahallelerinin birleşmesinden meydana gelen Üçtutlar mahallesindeki gayri menkullerin mülkiyet hakları ve bunlara taallük eden mülkiyetin gayrı aynî haklar tesbit edilecektir. Bu mahalle içindeki gayri menkul sahipleri malları başında bulunup kadastrosunu yapacak memurlar mahalleye geldiklerinde maliklerin tasarruf vesikalarını göstermeleri ve mülklerinin gerek hudut ve gerek tasarrufu hakkında izahat vermeleri, ihtilaf ve münazaa mevcut ise ayrıca bildirmeleri lâzımdır. Keyfiyet ilân olunur.

Çorum icra dairesinden

Dairemizin 934 - 1607 nu naralı dosyasile ipotek bedelinden Alacaklı Abdurrezzak bey ve Mansur oğlu Fahri efendiye borçlu Gökköz oğlu Kadir efendinin ezgayri masraf borcu olan seksen altı madeni altun liranın temini istifası için Çorum Tapu idaresinin 927 Tarihli tapu kaydile Çorumun Şarkıyan mahallesinde kâin fevkani iki oda tahtani bir oda ve bir mağza ve küçük havluyu şamil sağı Gökgöz oğlu Hasan usta, solu Gökgöz oğlu Mustafa, arkası Gökgöz oğlu Ömer önü yol ile mahdut sırf milk hanenin aşağıdaki şerait dairesinde satılması kararlaştırılmıştır.

Satış şartları

17 - 11 - 934 Tarihine müsadif Cümartesi günü saat 13 buçuktan 15 buçuğa kadar Çorum İcra dairesinde satış yapılacaktır. Tâlipler takdir olunan kıymetin yüzde yedi buçuk pey akçasını veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamilen icra dairesine müracaat etmeleri ve şartnamede ilân tarihinden itibaren herkese açık bulunacaktır.

İşbu birinci artırmada verilen pey takdir olunan 400 lira evrakı naktiye kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde ikinci artırmaya bırakılarak hitamı olan 4 - 12 - 934 tarihine müsadif Salı günü saat 13 buçuktan 15 buçuğa kadar ihaleye devam edilecektir. Verilen pey kıymeti muhammenenin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde ahkâmı kanuniye dairesinde muamele ifa edilecektir. Başkaca izahat almak isteyenlerin icra dairesine müracaatları lâzımdır. İşbu gayri menkulde bir hak ve alâkası olanlarda tapu sicilline mukayyet evrakı müsbitelerile ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde icra dairesine müracaat etmeleri ilân olunur.

Yitik mühür

Adıma yazılı olan eski mühürümü yitirdim. Yenisini alacağımdan hükmü olmadığını ilân eylerim.

Kumçelteği köyünden mühtar Hüseyin oğlu Mustafa

Yitik mühür

Resmî dairelerde tatbikli Osman Ömer yazılı mühürlerimizi yitirdik. Yenisini alacağız eskisinin hükmü yoktur.

Tarhan kozlusu ihtiyar heyeti azalarından İbrahim oğlu Osman, Bekir oğlu Ömer

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işleriçin Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 100 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 -kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Haftası « « - 25 - «

KURULUŞ TARIHI : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 734

ÇARŞAMBA

25 - Tşrinievvel - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Telgraf Haberleri

Amasya 22 - (A. A.) Halk evi; fakir hastaların parasız bakılması için bir muayene evi açmıştır.

Belgrat 22 - (A. A.) Kraliyet Naibi, eski Başvekil M. Uzunoviçi tekrar yeni kabineyi teşkile memur etmiştir.

Varşova 22 - (A. A) Macar Başvekili M. Gönböşün Varşuvayı ziyareti dolayısile neşredilen bir tebliğde daha evvel Polonya ile Yoğuslavya arasında imza edilmiş olan harsî ve ilmî bir mukavelenin ve bundan maada M. Gönböşün Lehistanın böyük devletler meyanındaki mevkini tanıdığı ve Lehistan Başvekilinin de Macaristanın küçük itilâfa karşı ileri sürdüğü delillerden birini teşkil eden orta ve şark Avrupanın iktisaden birbirine olan bağlılıklarını nazarı itibare almayan sureti halleri makul deyildir.

Katanya 22 - (A. A.) İtalya Kralı etna dağ yolunu aşmış ve vapurla Somaliye getmek üzere buraya gelmiştir.

Ankara 22 - (A. A.) Fransada çıkan Lavie Parisienne, Paris musiç halle, Fol folart etlenn mecmuaları umumî ahlakı bozacak resim ve yazıları muhtevi olması hasebile memlekete girmeleri İcra Vekilleri heyeti kararile yasak edilmiştir.

Ankara 22 - (A. A.) Önümüzdeki perşembe ve cuma günü şehrimizde ordu hizmet atı şampiyonları yapılacaktır. Bu müsabakalara Viyanada yapılan beynelmilel kongrelere giren zabitlerimizden bir kısım da iştirak edecektir.

Hopa 22 - (A. A.) Hopa iskelesinden ecnebi memleketlere külliyetli miktarda ceviz kütükleri ihraç edilmektedir. Bir hazirandan şimdiye kadarki sevkıyat bin metre mikaptan çoktur.

Belgrat 22 (A. A.) Aval ajansı bildiriyor: Başvekil M.Uzunoviç gazetecilere; yeni kabineye, şimdiye kadar tatbik edilen siyasete kayitsiz ve şartsız olarak taraftar olduğunu açıkça bildirmeyen kimselerin alınmayacağını söylemiş ve demiştir ki; Bu siyasetin esas pirensipleri Kara geor geviç hanedanı, millî birlik, mevcut teşkilâtı esasiye ve yekpare ve nizam kabul etmez. Yoğuslavyanın bu siyaset; dost ve müttefik memleketlere istinat eden bir sulh siyaseti muahedelerile ihdas edilen vaziyetin bütün Yoğuslavya milletinin çoktanberi tasvip ve kabul ettiği ve bütün dünyanın son hazin günler zarfında kani oldukları veçhile muhafazasıdır.

Meb'uslarımız

Muhterem meb'uslarımızdan Münür ve Mustafa bey efendiler bu hafta içinde Ankaradan şehrimize gelerek Vilâyet dahilinde bir tur yaptıktan sonra dünki salı günü sabahı avdet buyurmuşlardır.

Çorumda bulunan İsmet bey efendi ile İskilibe gelmiş olan İsmail Kemal beyfendi dahi bu hafta içinde İskilipte birleşerek Merkez ve diğer kazaları gezmişler, İsmail Kemal bey Pazar günü Çankırı yolu ile ve İsmet bey de pazartesi günü Yerköy yolu ile Ankaraya azimet buyurmuşlardır

Belediye Reisi

Doktor Pertev Halil Bey

Geçen cumartesi günü fevkalade olarak toplanan yeni Belediye heyeti reislik ve daimî encümen azalığı için yaptığı seçimde reisliğe Pertev Halil beyi mevcut azanın ittifakile ve encümen azalıklarına da Kadife oğlu Salim ve Tütüncü oğlu Ahmet beyleri ekseriyetle seçmişlerdir. Yeni reis ve encümen azalarına şehrimiz için verimli işler başarmasını diler ve kendilerini kutlularız.

Cumhuriyet Bayramı

Hazırlıkları devam ediyor

Cumhuriyetin on birinci yıl dönümünü kutlulamak üzere komitece çok evelden başlanmış olan hazırlıklara devam edilmektedir. Porgramda yazılan esaslara göre donak ve şenliklerin parlaklığını temin için komite reisliği yüksek makamından bu işe bakanlara her gün icap ettikçe talimat verilmektedir. Bayram gecesi Halk evinde verilecek balo için davetiyeler hazırlanmış ve geçen sene kurulan yerlere taklar kurulmağa başlanmıştır. Bu hazırlığı gören halkımız bayram gününü sabırsızlıkla bekliyor.

Halkevinde

Güzel sanatlar komitesi reisi Osman beyle azasından Melâhat hanımın başka tarafa memur olarak gitmiş olmalarından komitenin yenilenmesi lâzım gelmiş olduğundan şube azalarınca yeniden yapılan toplantıda muallim Eyyup, Maarif müdürlüğü kâtiplerinden Ruhi ve muallimlerden Sadi beyler komite azası olarak seçilmiş ve aralarından Eyyup bey komiteyi temsil etmek üzere İdare Heyeti azası gösterilmiştir. Yeni komiteye başarıklıklar dileriz.

Köprüler

Yapılması Nafia Vekâletince müteahhidine ihale edilmiş olan Sungurlu - Çerikli arasındaki Karabekir köprüsünün temel atma merasiminin ve Sungurlu - Çorum arasında yapılmakta olan Göğiniş köprüsünün de inşasının ikmaline giceli gündüzlü çalışılmakta olduğundan, bu köprünün de bitirilerek açılma resminin Cümhuriyet bayramında yapılması kararlaştırılmış olduğu haber alınmıştır.

Ankara 23 - (A. A.) Büyük Millet Meclisi yarın Reis Kâzım Paşa Hazretlerinin riyasetinde ilk toplantısını yapacak ve siyasî vaziyet etrafında Hariciye Vekili Tevfik Rüştü bey tarafından verilecek izahatı dinleyecektir.

Ankara 23 - (A. A.) Sovyet Rusyanın yeni Ankara Büyük Elçisi Karahan bu gün şehrimize gelmiştir. Öyleden sonra Çankaya köşkünde Reisi Cümhur hazretlerine mutat merasimle ilk itimat namesini vermiştir.

Tarih tetkikleri :

Çorum Şairleri

Yusuf Bahri (II)

Derleyip düzelten: Çorum Halkevi Dil, Tarih, Edebiyat şubesi komite ve konferans kolu azalarından Muallim Rifat Rami

— Her hakkı mahfuzdur —

— 20 —

GAZEL

Ah elinden ah ! eya gamzesi hunhare güzel ! (1)
El'aman ey; çeşmi cadu veşi sahhare güzel!
Kabe kavseyne kadar dil haberin sardı şeha! (2)
Demedi mislini hiç seb'ai seyyare güzel (3)
Bu senin âhû gözün, lâle yüzün, dûdu sözün;
Getirir şevkı zarurî dili bimare güzel! (5)
Dahi mahmur bakışın, huri kaşın, can yakışın, (6)
Ne kıyamet koparır âşkı gamhare güzel! (7)
Yokmu insafın eya şuh; medet rahmeyle ! (8)
Yoksa pervane gibi yandı gönül nare güzel! (9)
Korkarım cevr ile ben bendeyi rüsva kılasın; (10)
Nice sabreyleye hicre dili sat para güzel! (11)
Beni bülbül gibi zar icre komak layık ise (12)
Hey, medet; gül gibi duş etme beni hare güzel ! (13)
Sana kim dedi bana aşık olsun der isen
Güzel ol diye sana gim dedi mehpare güzel? (14)
Bahriyi bahri kaminden sahili vusla yetir ; (15)
Erişirsin nice gencinei esrare güzel! (16)

GAZEL

Gözlerimden yaş yerine kan akarken bir zaman
Nazlanıp yarim gibi olmaz oda şimdi revan. (17)
Verdiler peyman şikarlar nazlı yerimden nişan. (18)
Ne nişan, amma ne can; amma zaman kanlı zaman
Suzü hicrin dembedem etmededir bağrımı kebap. (19)
Hatıra gelmezmi hiç sufi acap ruzu hesap? (20)
Gerçi verdiler dili biçareme safi cevap (21)
Ne cevabı ba savap; emma hıtabı mustatap. (22)
Tatlı bir handeyle güftare gelüp bin nazeder (23)
Hem döner, zalım dili biçareme sabreyle der.
Bir yanıbdan gamzesi derdi eder cane eser
Ne eser hem pür safa; hem vuslata dair haber.
İzzetü ikbali teşrifine cana nem verem? (24)
Şunda bir canı azizim var; meğer anı verem
Dediler sabreyle elbet alacaktır ol kerem. (25)
Ne kerem emma o dam canlar değer. (26)

GAZEL

Bu mürgu dilim zülfü perişane düşürdüm. (27)
Bir veçhi mücellâ, mehi zişane düşürdüm . (28)
Ol fitne füsunbaz acap cazibi dildir? (29)
Meyli dili meftunumu efsane düşürdüm.
Her salde bir kerre gözüm görse yeterdi (30)
Bahti siyahim necmini hicrane düşürdüm . (31)
Ne vuslat , ne kat'ı muhabbet, ne elem var.
Meynuş ederek sinemi pür kana düşürdüm. (32)
Ey saki; yeter; sahili eşka kerem eyle. (33)
Dil fülkünü bi sahil ummana düşürdüm . (34)
Ahım göğe erse yine yok çare halâsa. (35)
Bahri, dili bimari Süleymana düşürdüm. (36)

KIT'A

Sana her meclisinde söylerim, sen mülzem olmazsın. (37)
Değil kürsiye vaız, arşa çıksan adem olmazsın.
Bizim bir başka vadi semtimiz var duhteri rezle . (38)
Safa geldin; sen ey safı, bu bezme mahrem olmazsın . (39)

KIT'A

Hak kulundan intikamı yine kul ile alır.
Bilmiyen ilmi ledünnü anı abd etti sanır. (40)
Her işin halikı odur. Abd elile işlenir.
Sanma ansız Bahriya âlemde bir çöp debrenir.

— Daha var —

(1) Gamze : Yanakta hasıl olan çukurluk ve göz kırpma
Hunhare : Kan yiyen
(2) Kabe kavseyn : Miraçta Peygamberde zuhur eden bir hal
Lügatte : İki yayın birleştiği yer
(3) Seb'ai seyyare : Yedi gezici yıldız: Utarit, Zühre, Merih, Müşteri, Zühal, Uranus, Nebtun
(4) Âhû : Ceylân, sevimli göz
(5) Dili bimar : Hasta gönül; Sayru gönül
(6) Mahmur : Uyku ve içkiden sersemlenen göz
(7) Gamhar : Kaygu yiyen, tasalı
(8) Şuh : Oynak, nazlı, şiveli, dilber
(9) Nâr : Ateş
(10) Bende : Köle
Cevr : Haksızlık, zulüm Rüsva : Maskara etmek, lalanmka
(11) Hicir : Ayrılık
Dili sat pare : Yüz parça olan gönül
(12) Zar : İnilti
(13) Duş : Rastlama, çatma, tesadüf. Har : Diken
(14) Mehpare : Ay parçası
(15) Bahri gam : Tasa denizi
Sahili vusul: Kavuşum kenarı
(16) Gencinei esrar: Gizli gömü ve hazna
(17) Revan : Gidici
(18) Peyman şiken : Ant kıran, bacıg kıran, ant bozan
(19) Suzu hicir : Ayrılık ateşi, ayrılığın yakması,
(20) Ruzu hesap : Sorgu ve saygı günü, mahşer günü
(21) Şafi cevap : Onultucu cevap, annaç, arnaç, âyin, karşılık söz
(22) Cevabı ba savap : Beğenilmiş doğru söz karşılığı, annacı
Hitabı müstetap: Güzel söz, aykucun güzel sözü, aykacın güzel sözü, Ceçenin güzel sözü, sözcünün güzel sözü , hatibin güzel hitabesi
(23) Hande : Gülme. Güftar : Söylemeklik
(24) İzzet : İtibar, ikbal, baht teveccüh etme
(25) Kerem : Comertlik
(26) Burada iki kelime okunamadı
(27) Zülf : Kekil
(28) Mehi zişan : Ünlü ay, ünlü güzel
(29) Füsunbaz : Efsuncu
(30) Sâl : Yıl
(31) Necim : Yıldız. Bahti siyah : Kara baht
(32) Pür kan denmez. Biri Farisî, biri Türkçe kelimeden terkip olmaz yanlıştır. Pür hun olabilir.
(33) Mey : Şarap, nuş: içmek
(34) Fülk : Gemi
(35) Halâs : Kurtuluş
(36) Bimar : Hastalık, sayruluk
(37) Mülzem : Yılıp sesini kesen
(38) Duhteri, rez : Şarap, bade güzeli
(39) Bezm : Içki meclisi. Mahrem : Sırdaş
(40) İlmi ledün : Tanrının gizli işlerini anlamak bilgisi

Cümhuriyetin 11 inci yıl dönümü merasim programı

1 — 29 - Birbinci Teşrin - 934 Pazartesi günü saat sekizden dokuza kadar resmî merasim programı mucebince hükûmette resmi kabul yapılacaktır.

2 — Resmi kabulden sonra merasime saat dokuz buçukta ve Cümhuriyet meydanında başlanacaktır.

3 — Altıncı maddede bildirilen ve merasime iştirak edecek olan zevat saat dokuz buçuktan evvel merbut krokide gösterilen yerlerini almış bulunacaklardır.

4 — Tam saat dokuz buçukta yanlarında Alay Kumandanı Beyfendi olduğu halde Vali Beyfendi meydanda hazır bulunan bütün grupların büyük bayramlarını ayrı ayrı kutlulayarak kendilerine ayrılmış olan mevkilerini alacaklardır.

5 — Vali ve Kumandan Beyfendiler mevkilerini aldıktan sonra Halkevi muzıkası tarafından İstiklal marşı çalınacak ve sonrada Cümhuriyet marşı söylenecektir. Marş bittikten sonra geçiş resmi başlayacaktır.

6 — Geçiş resi sırası aşağıya yazılmıştır.

A - Askerî Alay
B - Malûl gazilerle onıformalı ihtiyat zabitleri
C - Jandarma kıt'ası
E - Mektepliler : [Küçük Sıhhiye, Orta, İlk mektepler]
F - Sporcular
G - Millî cemiyetler [Hilâlı Ahmer, Himayei Etfal, Tayyare, İktisat ve Tasarruf Cemiyeti]
H - Halk
M - Atlı Orman muhafızları
N - Atlı köylüler

7 — Geçiş resmini yapan her kısım sırayı bozmadan parkın sağından geçip hastahane tarafındaki kapudan girerek parkın içindeki yoldan Gazi Heykeline varacak ve orada hazırladıkları çelenkleri kısa birer hitabe ile Heykele koyduktan sonra parkın büyük kapusundan çıkacak ve gazhane yolunu ve Doğumevi önünden Samsun caddesini takiben hükûmet ve saathane meydanından geçerek kurtuluş şehitleri abidesi önündeki meydanda [ekli krokide gösterildiği şekilde] toplanılacaktır.

8 — Şehitlerin hatırasını tazizen çelenkler konacak ve hitabeler irat edilerek öğleden evvelki merasime nihayet verilecektir.

9 — Saat on dört buçukta halkevi önünde toplanılarak halk kürsüsünden hitabeler verilecek, konferanslar dinlenilecek ve halk tarafından millî oyunlar, eğlenceler yapılacaktır .

10 — Saat on altıda Maarif kıraathanesi yanında ehli hayvan sergisi açılacak ve mükâfatlar dağıtılacaktır .

11 — Saat on yedide toplantıya nihat verilecektir .

12 — Saat ondokuz buçukta Asker ve K. Sıhhiye Ortamektepler, halkın iştirakile yapılacak fenar alayı saathane meydanından hareketle hükûmet önünden geçerek Samsun caddesini takiben Cümhuriyet meydanına gidecek ve bu meydanda şenlikler yapılacaktır. Tam saat 20 - 30 da saathane kulesinden uzun bir düdükle verilecek işaret üzerine Cümhuriyetin on ikinci yılına girilecektir. Meydanda Halkevince intihap edilecek bir zat tarafından bir hitabe yapılacaktır .

13 — Her mektep 30 - 10 - 934 günü saat onbeşte kendi talebelerile velilerine bir müsamere verecektir .

14 — Bütün halk en yeni elbiselerile bayrama iştirak edecektir .

15 — Cümhuriyet meydanındaki toplantı vatandaşların birbirini kutlulaması sayılacağından evlerde ve makamlarda ayrıca konukluklar yapılmıyacaktır .

Kanun

Vergi bakayasının tasfiyesine dair

Kanun No. 2566
Kabul tarihi: 4-7-1934
Nerşi tarihi : 12-7-1934

Madde 1 - Cümhuriyetin ilân edildiği 1339 malî senesi sonuna kadar seneler için Devlet, Hususî idarelerle Belediyelere âit tahakkuk etmiş bilûmum vergi ve resim ve harçlar ve bunların munzam kesirleri ve misil ve teahhur zamları ve vergi tezkeresi esmanı bakayasının kayitleri terkin olunur.

Ancak harp kazançları vergisile ihale âşarı ve sâir iltizam bedelleri bakayası hakkında aşağıdaki maddelerde yazılı hükümler tatbik olunur.

Madde 2 - Tahakkuk seneleri ne olursa olsun, mülga vergilerden:

A) 18 Nisan 1338 tarih ve 223 numaralı kanun ile bu kanuna müzeyyel 22 nisan 1340 tarih ve 503 numaralı kanun hükmüne göre alınan mükellefiyeti nakliyei askeriye ;

B) 2 Mayıs 1338 tarih ve 228 numaralı ve 15 nisan 1339 tarih ve 331 numaralı ikinci avans kanunu hükümlerine göre alınan müecceliyeti askeriye ;

C) 21 Temmuz 1327 tarih ve 139 numaralı kanun hükümlerine göre alınan muafiyeti askeriye;

D) 17 Şubat 1341 tarih ve 552 numaralı kanun mucibince alınan mahsulâtı arziye vergilerinden;

E) 8 Şubat 1926 tarih ve 733 numaralı kanun mucibince alınan maktu vergiden;

F) 15 Nisan 1338 tarih ve 216 numaralı kanuna merbut tarife mucibince kayık ve mavnalardan alınan mülga şehriye rüsûmundan;

H) Mülga âşar nizamnamesine göre tehakkuk eden emanet âşarı ile köy namına ihale edilipte köy tarafından ikinci bir mültezime devredilmiyen ihale âşarından köylü zimmetinde kalan âşar borçlarından;

J) 30 Teşrinievvel 1330 tarihli temettü vergisi kanunu muvakkatile bu kanuna müzeyyel 25 şubat 1330 ve 21 eylül 1336 tarih ve 24 numaralı ve kezalik 28 şubat 1338 tarih ve 198 numaralı (1338 senesi avans kanunu) ve 28 şubat 1340 tarih ve 425 numaralı mart muvakkat büiçe kanununun 3 üncü maddesi hükümlerine göre tahakkuk ettirilmiş olan temettü vergisi ve munzam kesirlerile zam cezalarından;

K) 3 Nisan 1926 tarih ve 797 numaralı veraset ve intikal vergisi kanununun 50 nci maddesile vergiye tâbi olup 4 temmuz 1931

tarih ve 1836 numaralı kanunun muaddel 50 nci maddesile vergiden muaf tutulan 1 haziran 1926 tarihinden evvelki intikal ve mevhûplara ait veraset ve intikal vergisinden halen bakaya görünen Devlet alacaklarının kayitleri;

Terkin olunur.

Bundan sonra mezkûr kanunlar mucibince tahekkuk yapılamaz.

Madde 3 - 1929 malî senesi sonuna kadar:

A) 14 Kânunuevvel 1335 tarihli kararname ve 25 teşrinievvel 1336 tarih ve 43 numaralı kanun ile 23 ağustos 1338 tarih ve 251 numaralı zeyli mucibince 23 nisan 1336 tarihinden sonra tahakkuk ettirilmiş olan harp kazançları vergisi ile misil ve teahhür zamları bakayasından;

B) İhale âşarı ile sair tekâlif ve rüsûma âit bilcümle iltizam bedelleri ve maarif ve menafi hisseleri ile (Devlet ormanları tahhüt bedelleri de dahil ve köyler namına ihale edilip ikinci mültezime devredilmiyen âşar borçları hariç) faiz ve takip masraflarından borçlu bulunanlardan:

1 - Bu vergilerin iltizam bedellerinin yalnız misil ve teahhür zamlarından veya faiz veya takip masraflarından borçlu bulunanların bu borçları;

II - Bu borçlarından vergi ve iltizam bedellerinin asıllarına ve kesri munzamlarına ait miktarların yüzde 40 ını 1934 malî senesi içinde veya en az yüzde 20 sini 1934 ve yüzde 30 unu 1935 malî senesi içinde yahut temamının yüzde 60 ını 1935 malî senesi sonuna kadar nakten ödemiş olanların geri kalan borçlarile zam cezaları, faizleri ve varsa takip masrafları;

Terkin olunur.

Madde 4 - 10 şubat 1926 tarih ve 735 numaralı ve 13 Şubat 1926 tarih ve 737 numaralı kanunlar ile 9 haziran 1626 tarih ve 924 numaralı ve 25 haziran 1927 tarih ve 1167 numaralı müzeyyelâtı mucibince tahakkuk ettirilmiş olan umumi istihlâk ve eylence ve hususi istihlâk vergileri bakayasile zam cezalarından borçlu bulunanların;

A) Mezkûr kanunlara tevfikan tahakkuk etmiş olan borçlarından verginin aslına ait miktarın yüzde 80 nini 1934 mali senesi sonuna kadar nakten ödeyenlerin zam cezalarile birlikte geri kalan borçları;

B) Bu vergilerin aslına ait borçlarını 1935 mali senesi sonuna kadar nakten ve tamamen ödemiş olanların zam cezaları;

C) Bu vergilerin yalnız zam cezalarından borçlu olanlardan borçlarının yüzde 20 sini 1934 mali senesi sonuna kadar ödeyenlerin geri kalan borçları veya yüzde 30 unu 1935 mali senesi sonuna kadar nakten ödeyenlerin de kalan borçları;

Terkin olunur.

— Sonuvar —

Kanun

Ceza muhakemeleri Usulü Kanununun 45 inci maddesini değiştiren kanun

Kanun No : 2558
Kabul tarihi : 4 - 7 - 1934
Neşri tarihi : 12 - 7 - 1934

Madde 1 - Ceza muhakemeleri Usulü Kanununun 45 inci maddesi aşağıdaki şekle konmuştur :

Şahitler celpname ile davet olunurlar. Davete itaat etmiyenlerin kanunî akibetleri dahi celpnamede gösterilir .

Acele olan mevkuflu işlerde mahkemeler celpname tebliğ ettirmeksizin mahkemenin kurulduğu merkez haricinde bulunan şahitler için ihzar müzekkeresi verilebilir. Şu kadarki bu müzekkere ile ihzar edilenlere mahkemece celpname ile gelen şahitler hakkındaki muamele tatbik olunur .

Celpname fiili hizmette bulunan askerlere bulundukları yerlerdeki askerî makamlar vasıtasile tebliğ olunur.

Madde 2 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 - Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Kanun

Gümrüklerde istimal olunan bazı evraka Müdafaa pulu ilsakı hakkında kanun

Kanun No : 2456
Kabul tarihi : 28 - 5 - 1934
Neşri tarihi : 30 - 5 - 1934

Madde 1 - Gümrük idarelerine ibraz olunacak esas beyannamelerden muhtevi olduğu emval ve eşyanın sif kıymeti (5000) liraya kadar olanlara (5000 dahil) bir liralık ve (7500) liraya kadar olanlara (7500 dahil) iki liralık ve bu hadden yukarı olanlara iki buçuk liralık; manifesto ve barnamelere yirmi kuruşluk Müdafaa pulu ilsak olunur. Müdafaa pulları bu evrakın asıl nushalarına yapıştırılır ve evrakı tanzim ve imza edenler tarafından iptal edilir. Müdafaa pulu yapıştırılmamış olan evrak, gümrüklerce kabul olunmaz .

Muvakkat Madde - Müdafaa pulu tap ve tevzi olununcıya kadar, birinci maddede yazılı evraka damga pulu ilsak olunur.

Madde 2 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 - Bu kanunun icrasına Maliye, Gümrük ve İnhisarlar Vekilleri memurdur.

Ç. Asliye hukuk hakimliğinden

İsahalife mahallesinde kâin sağı kerim oğlu Halil ve tütüncü oğlu Kadir haneleri solu budak oğlu Mustafa ve kaymakhalil oğlu Mehmet arkası kara oğlan oğlu Mehmet haneleri önü yol ile mahdut hanenin kıymeti yediyüz elli liradır.

Azapahmet mahallesinden sıvacı oğlu Hacı Mehmet ve Yusuf ve Hayriye ve Kâmile ile İsahalife mahallesinden daldal oğlu Ömer aralarında müşterek olup satılmasına karar verilen yukarıda hudut ve mevkii yazılı bir bap hane gazete ile ilân tarihinden itibaren bir ay müddetle müzayede mevkiine konmuştur. Hitamı olan 25 - TEŞRİN SANİ 934 pazar günü saat 14 te ihalesi mahkeme kaleminde icra edilecektir.

Bu gayri menkule konulacak pey muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini doldurmadığı takdirde satış on beş gün uzadılarak 11 - KÂNUNU EVVEL - 934 salı günü aynı saatte mahkeme kaleminde icra edilecektir. Satış peşin ve bilumum masraf müşteriye aittir. Artırma şartnamesi her gün her kese açıktır.

Bu gayri menkul ile temin edilmiş alacağı olanların evrakı müsbiteleriyle yirmi gün içinde müracaat etmedikleri takdirde hakları tapu sicilli ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaklardır.

Talip olanların muhammen kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçasını veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamilen mahkeme kalemine müracaatları ilân olunur.

Çorum icra dairesinden

12 Eylûl 934 tarihli Çorum resmî gazetesinin 4 üncü sahifesinde Nuri efendiye borçlu Murat oğlu Ahmedin müzayedeye çıkarılan bağının ikinci ihalesi 29 - 10 - 934 tarihine bırakıldığı gösterilmişti .

Mezkûr gün tatile uğradığından bu ihalenin 1 Teşrinisani 934 perşembe günü saat onbeşte icra edileceği tashihen ilân olunur.

Sungurlu Ziraat Bankasından

Sandığımıza 3655 ve 3417 numaralı iki kıt'a ipotekli deyin senedile borçlu Sungurlunun Şekerpınar mahallesinden Memiş ağa zade Kâni efendinin arazileri bankamızca satılacaktır.

Pey sürmek ve daha fazla izahat almak istiyenlerin Sungurlu sandığımıza müracaatları.

Çorum Maarif Müdürlüğünden

Merkezi vilâyet ilk mekteplerı için alınacak 40 ilâ 70 bin kilo meşe odunu ile 15 ilâ 20 ton maden kömürü 22 - 10 - 934 tarihinden itibaren 20 gün müddetle münakasaya konmuştur. Talipleri şartnameyi görmek üzere Maarif dairesine müracaatları ilân olunur.

1 - 2

Çorum askeri satınalma komisyonunda

Merzifon garnizonundaki kıtaat ihtiyacı için (215) bin kilo ekmeklik un kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. Talipler şartnameyi İstanbul, Ankara, Samsun, Merzifon satın alma komisyonlarında görebilirler. İhale 1 - İkinci Teşrin - 934 perşembe günü saat 15 te Merzifon satın alma komisiyonu dairesinde icra edilecektir. İsteklîler (1540) liralık teminat mektubu ve teklifleri birlikte müracaat eylemeleri ilân olunur. 3 - 3

Yitik ilmühaber

2 - 6 - 934 Tarih ve 801 numaralı Ziraat bankasından aldığım rehin ilmühaberini zayi eyledim. Bulanların adresime teslimi.

Tütüncü zade Ahmet

Yitik mühür

Ali yazılı isim mühürümü yitirdim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Büget köyü ihtiyar heyeti azasından: Sadık oğlu Ali

Yitik mühür

İsim mühürlerimizi yitirdik. Yenisini alacağımızdan eskisinin hükmü yoktur .

Kuruçay muhtarı Malatyalı oğlu Fazlı
Azadan Kara Halil o. Hüseyin
Aazadan Çakal oğlu Halil

Yitik mühür

İsim mühürümüzü yitirdik. Yenisini alacağımızdan eskisinin hükmü yoktur. Balumsultan köyü ihtiyar heyetinden Reşit oğlu Mehmet, Halil oğlu Bekir

YitiK mühür

Bekir ve Zeynal yazılı isim mühürlerimizi yitirdik. Yenisini alacağız eskilerinin hükmü yoktur. Çağşak muhtarı Ali oğlu Bekir
Aza: Yusuf oğlu Zeynal

Yitik mühür

Ahmet İsmail yazılı isim mührümü yitirdim. Yenisini alacağım. Eskisinin hükü yoktur.

Aksungur köyü İhtiyar heyeti azasından Bezgin oğlu Ahmet

Çorumda

CÜMHURİYETİN ONBİR YILI

— Bişi birinci sayfada —

vardı. Cümhuriyet bunuda yaptı. 1925 te merkezde ve İskilipte birer milli kütüphane açılarak halkımızın en mühim fikir ve bilgi ihtiyacını da temin etti. Çorum kütüphanesinde « 7718 » cilt kitap ve « 12000 » mecmua ve gazete olup, şimdiye kadar « 55830 » yurtluş kitap ve mecmua ve gazete okumuştur.

Maarif işlerinin sistamatik bir programla sevk ve idaresinde ve son teşkilat ve tensikatta bilği ve terbiye tesisatımızı az zamanda daha verimli bir hale getiren kudretli Valimiz Arif Hikmet beyefendiyi ve bu işlerin günü gününe tanzim ve idaresinde Vali beyefendiye yardımcı ve vazife yoldaşı olarak yüksek ve kıymetli zeka ve enerjilerini sarf eden Maarif müdürümüz Mahmut beyi de takdir ve tebrik etmek borcumu şurada bir yurttaş sifatile bil vesile eda ediyoruz.

Nafia işleri

Vilâyetimizde Nafia işleri sistamatik bir nizame tabi olarak esaslı bir mesai programı dahilinde ilerlemektedir.

Vilâyetimizin yol faaliyeti; beş faaliyet cephesi arzetmektedir.

Birinci cephe: - Mevcut, devrisabıkları kalma yolların tamiri, kapanan geçitlerin açılması, elde mevcut Çorum - Samsun ve Çorum - Yozgat yolları artık geçilemiyecek kadar perişan bir halde idi, ilk fırsatta bu yollar tamir edilerek Ankara ve Samsun arasındaki umumi münakalat temin edilmiştir.

İkinci cephe: - Güzergâhı ihtilafı yollar: - Isklip - Çankırı, Çorum - Osmancık yollarıdır. Bunlarda halledilerek inşaata başlanmış ve bu gün ikmal edilmek üzere bulunmaktadır.

Üçüncü cephe: - Merkezi Vilâyeti kazalara bağlıyan yollar: Çorum - Ankara - Haydarpaşa, Çorum - Osmancik - Sinop, Çorum - Istilip, Çorum - Alaca - Yozgat, Çorum - Sungurlu - Kırşehir, Çorum - Mecitözü - Amasya, Çorum - Kargı - Tosya, Çorum - Dodurga - Kastamonu, Çorum - Alaca - Boğazkale - Yozgat, Çorum - Kargı - Kastamonu

El işte, Gönül ülküde

Halkın bağrından Müdafaai hukuk, Müdafaai hukukun bağrından Cümhuriyet Halk Fırkası doğdu.

C. H. F. Umumî Kâtibi Recep Beyfendi

HALKEVLERİ

TÜRK BİRLİĞİNİN KÜLTÜR KAYNAĞIDIR

Çorum Halkevi

Millî Olan herşey bizimdir.

Saygılı Valimiz Arif Hikmet Beyfendi

Cümhuriyet için

Onlar, bu gün azmin önünde bir hamlede öldü.
Yurdumda hür doğdu bin şan ile koskoca devlet.
Bir hamlede hem bin deddebe enkazı gömüldü.
Yaşa; bin yaşa; yüzbin yaşa; ey sevgili Millet!

***

Kahraman Gaziyi görerek bir hamle başında
Bir hamlede meskeneti, aczi fırlatıp attık.
Millî ülkünden doğan o İstiklâl savaşında
Tek bir hamlede Cennet gibi bir ülke yarattık.

***

hayasız kolları zorbalık diyarına fırlatıp attık. Vaktile engizisyon gücüne meydan okutan suçlu ve boş düşünceler bu dönümün insanlık acununu tiksindirmiştir. Yalnız düşüne bilen kimseler geçmiş bu acılara nasıl dayanmışlardı. İşte bu yaltırıklı günün duyguları Gazinin özgü çevirmeleri, Türkün yarugu ve anlayışlı gidişleri her şeyi !yoluna koydu. Kadınlarımızın, çokuklarımızın kanı değerine ülkularla yapmacık bir kuruluş olmadığı-

Günü Anarken

— Başı birinci sayfada —

evini, ailesini unutarak küçük bir çalışma ile günlük yiyeceklerini temin ederlerdi. Bu suretle soysal önürmeleri ardınca yürüyemezlerdi. Türkiyede bu kokuşma savaşı yaşanırken, Avrupalılar canlarını küçükseyerek Krallarının güçlüklerinden, zorbalıklarından kurtulma çarelerini arayorlar ve sonunda da

Bu dönümde iki siyasî dernek vardı. Bunların aralarında anlaşamamazlıkları yüzünden kabine karışıklıkları, genel ve özgü, yalançılık ve dış zatların topraklarımızı almak için ölçümleri, Türk soyunu eritmek düşünceleri hep bu zamanda düşünülen şeylerdi. Önce yurda çalışan dernek, sonuna doğru bir kaç

Valimiz

Arif Hikmet Beyfendinin Hitabelerinden:

Mekteplilere !

Cümhuriyet sizden sarsılmaz inan, yorulmaz çalışma bekliyor.

Millî düşünüş, Millî görüş, millî toplanış yolundaki çalışmanıza bakıyor.

Yurt sevgisi, millet kaygısı damarlarımızdaki kanın sönmez ateşi olmasını istiyor.

Genç yurttaşlar !

Millî Ittıra; Türkiya Büyük Millet Meclisinden kaynar

Türkiye B. M. M. Reisi Kâzım Paşa Hazretleri

Hükümat Otorilesine Saygı

Bayekil İsmet Paşa Hazretleri

Türk Ordusu Milletin Gözüdür

Büyük Erkânıharbiye Reisi Fevzi Paşa Hazretleri

Cümhuriyetin Yıl Dönümü Marşı

Doğdun yanlı bir günde hakka bakan güneşsin.
Tarihinin önünde zulmu yakan ateşsin.

Bin dokuzyüz yirmi üç senesi Ankara da
Bu dünyanın bayrak açıp kurtuluğu sırada

Birinci teşrin ayı, yine bütün bir gündü;
Türk gençliği ününde ant içerek öğündü.

Cümhuriyet Yerimleri

Bu yüce Türk Cümhuriyetinin 11 inci yıl dönümü olup her bucakta bu uğur günü bütün Türkler candan kucaklayıp kutlulayacaktır. Cümhuriyetin yaratılığı değişiklikleriden bu sonuncu ve tatlı günlerimiz hep bu vatandaş doğmuş bilel bireç özdür. Gönülce erlilik, soysallık, bilgi ulaşcılık kadar, ucul bukumluk gununu karşamak gerektir. Türkün uğruğu, ağılığı değişmiştir ki, bir atlıştı vatanları denizlere dökili ve kovunuş eski varlığı yoktan var eli. Bu yorgunluklarda ezilediği kuvvet tatlı. Şimdi yeni değişikliklerin tadını duymaları bu günü candan kucaklamak ve çok kaşkarmak her Türke

11 Yıl.. Bir yeni doğmuş çocuğun ilk mektepli̇k çağı ?..

Hayır ! Bir ülkenin binlerce yükselış yılı !.. Bir mecdeni doğuşun kat kat çoğalan yüzbinlerce hız ve alâma merhalesi...

Rıyazîye o kadar kör ve kısır ki bu ölçüye ne boyun, nede akıl eriyor. Bir çünde başka başka üç

Nereden taşladık ? bir kere geri bakamaz mıyız ?

İçimizden ret sesi yükseliyor : Buna ne lüzum var; karanlığı eğrmek istemiyoruz.. Mazi bizi ürpertiyor !..

Hallîn sesi kulağımıza fısıldayor: « dünü unutma; bu günü iyi anlarsın ! »

lanmış idi. Kanları uyarınca budun aleyhine daima hakana ulusları çakmağı bilerek yaşarlardı. İşte bu güçlükler Türk ülkesinde yükselirken, ecnebi barakılığı, iş, bilgi kaynakları, bütün buluşları hızla yurtlarında ileriletiyorlardı. Bu sırada benliklerini ve yurt bilgilerini yükselttikçe [Millî hakimiyet] ne demek olduğunu anlayorlardı. Başlangıçta köşe bucakta birleşen ve yerleşen bu düşünceler ilerleyüp karışıklığa ve yerinde değişmelere, sonunda da genel bir gönence vardılar. Avrupanın bu önürmeleri Osmanlı hakanlarını korkutuyor, Bir gün tepelerine bu yönden kıran çökeceğini düşünerek bayraktarları, çığırtganları bulunan hocalara, veliahtlere, Sultan ve seray yaranlarına azgın gür emirlerile Türk ulusuna aman verdirmiyorlardı. Daima güçsüz, pısırık kalmalarını candan istiyorlardı. Bu savaşta irginlik, tikizlik kelimelerini söylemek ve istemek olamazdı. Ulusların önünü asılzadeler, ortayı memur, asker, tüccar, çalışkan insanlar, gerisini köylü doldurur, işte yalnız bu balaklar bir köle gibi çalışmağa borçlu tutulurdu. O zaman varlık berklerimiz de zağe uğratılmış, saraylarda gizli kapaklı kepazelikler, lüzumsuz yerlere verimler ve bağışlamalar yıllarca sürdü. Bu dönümde meclisi has vükelâ dedikleri insanlar anlayışsız, bilgisiz beş altı kişiden ibaret bulunuyor, bu kuruluş ulusların itikliğini çeviriyorlardı. Zorbalık, keyfî işler, ırz ve yüz aklığına el uzatmaları ve saldırmaları dayanılmaz bir hal aldı. Köylünün siyasî ve soysal haklarının tanınmaması, bakımsızlık, mal, canlarının düzenliksizliği, vergilerin bağsız ve baştan savma toplanışı, bilgi, alış veriş, esenlik yönünde çok geri kalmalarını bir türlü kafalarına sindiremeyorlardı. Fırsat buldukça söylenirlerdi. Hepsi kımıldanamıyacak bir halde olup yalnız orta tabaka ölmüyecek derecede yaşarlardı ve bunlardan da gelişi güzel vergiler alınırdı. Kanunsuzluktan sızlanan alnı ak uluslar anlayışsızlık yüzünden türbelere, hacılara, hocalara koşarlar, bunlardan kurtuluş ve keramet beklerlerdi. Dinî töre, Padişah korkusu iliklerine işlemiş ve bitgin bir şekilde tekkelerde, zaviyelerde, Cami köşelerinde tesbih, zikir gibi uzun yorgunluklarla

Doktor: Etem

— Devamı 3 ve 4 üncü sayfada —

Ne mutlu milletimize, kendi bağrından bir Mustafa Kemal çıkardı. Gazi bizden biridir. Bizim en büyüğümüzdür, Bizim bütünümüzdür. Gazi en güçlü bir tarihin, en genç bir iradesidir.

Gazinin Türk Gençliğine Hitabı

Ey Türk gençliği ! birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cümhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni, bu hazineden, mahrum etmek istiyecek, dahilî ve harici, bethahların olacaktır. Bir gün, İstiklâl ve Cümhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmiyeceksin ! bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve Cümhuriyetine kasdedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalalet ve hatta hiyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasî emellerile tevhit edebilirler. Millet, fakru zaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı ! işte, bu ahval ve şerait içinde dahi, vazifen; Türk istiklâl ve Cümhuriyetini kurtarmaktır ! Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda, mevcuttur !

ünlü menkıbeleri var. Mutlaka uğur ve zaferlerile tanınmış bu günün yine bir şanlı tarihi doğurmakta olduğuna derhal hükmettim. Acaba ne olabilirdi ?...

Attila, bir salı günü cihanı hayretlere düşüren akınlarına başladı ve bir salı günü Roma hudutlarına dayandı.

Sümerler, bir salı günü Ur şehrinde devlete temel attılar.

Etiler, Filebernas zamanında Hatusas (Boğazkale) şehrinin temellerini milattan (1860) yıl önce, yine bir salı günü atmışlardı. Yine Eti Hükümdarlarından üçüncü Hatusil Mısır firavünlerinden ikinci Ramzesle yaptığı tedafii ve taarruzi ittifak muahedesini cihanda ilk defa olarak - bir rivayete göre - Boğazkaledeki yazılı kayada yine bir salı günü akdetmişlerdi.

İstanbul, Türkler tarafından 1453 te, elli üç gün muhasaradan sonra yine bir salı günü işgal edilmişti.

Osmanlı padişahlarından ikinci Abdulhamit birinci meclisi meb'busanı 1293 martının yedinci pazartesi günü, yani salı akşamı açmıştı.

Ve yine 1908 yılı nisanının on dördüncü salı günü ikinci Abdulhamit tahtan indirilerek meşrutiyet ilân edilmişti.

Millî ordu tarafından İstanbulun ikinci işgali, yine bir salı günü idi. Vesaire, vesaire,...

Bu tarihler gözümün önünden hemen bir sinema şeridi gibi geçiyor ve bir taraftan pazar meydanlığına doğru ilerleyordum. Çorumun mutat ikindi rüzgârile dalgalanan bayrakları dalğın, dalğın seyrederek gelip geçen fesli kostumlu, sarıklı kostumlu, kaluşlu, cübbeli, cübbesiz sarıklı, hırkalı hırkasız, abaniye, yeşil, beyaz sarıklı, posbıyıklı, bıyıksız, sakallı, sakalsız, bastonlu, bastonsuz memurlar. Cübbeli, şam hırkalı, paltolu, kostumlu, şalvarlı, beyaz, yeşil sarıklı, âlim, cahil hocalar.

Sarıklı, fesli, kalpaklı, cübbeli, kostumlu, sakallı, sakalsız, bıyıklı, bıyıksız, bastonlu, bastonsuz, kıravatlı, kıravatsız, muallimler.

Rifat Rami

— Devamı dördüncü sayfada —

Türk genci ! Gazi Cümhuriyeti sana emanet etti.

ÇORUM

Türk kadını ! Sana hakkını veren Cümhuriyettir.

29 - Birinci teşrin - 1934 Pazartesi

İdare yeri : Azap sokağında Vilâyet Matbaası
KURULUŞ TARİHİ 1921

Yıl : 13 — No : 735

YURTTAŞ ! ULU BAYRAMIN KUTLU OLSUN

Cümhuriyete eriştiğin bu kutlu gün seni ülküne ulaştırmak için verimlerini yükseltmekte ve çoğaltmaktadır.

Günü Anarken

Osmanlı Hakanlarının derebeylik alanındaki yörüyüş çırpınmalarına katlanmak zorlaşmıştı. Garbin soysallığından ve soysal yükselişlerinden Türk ulusları ses alamıyorlardı. Dış basınları Türk ülkesine girmek yasak edilmiş ve içten duğan bilgi bitikleri, günün sesleri göz altında tutularak uluslar bilgisiz bırakılıyordu. Yurdun okuyucularına, duygulu ve düşünücü insanlarına her türlü eziyetler, incitmeler reva görülmesi genel iş olmuştu. Bu dönemeçte yüksek yurdun sevgililerini birer suretle ana topraktan çıkartmak, denizlere, çöllere atmak ve sonsuz güçlükler vermek hep bunlar için birer kıvanç idi. Zaten kısa bilgi alanında, yüksek

ÇORUMDA

CÜMHURİYETİN 11 YILI

1923 Yılının ilk teşrininin otuzu bir Salı günü idi. O zaman bir devreli lise adını taşıyan Çorum orta mektebinde bulunuyordum. Son dersten sonra mektep paydos olmuştu. Şimdiki postahanenin bulunduğu hükümet caddesine doğru geldiğimiz zaman bu bodur aralığın sağ ve solunda, postahanede, hükümet dairelerinde, çarşıda, otellerde, hanlarda hulasa: her tarafta kırmızılı beyazlı bayrakların asılmış olduğunu görünce dalğın dalğın düşünmeğe başladım. Her günkinden daha başka bir fevkaladelik gözlerimin önünde ve dımağımda büyüdükçe büyüyor, Sinirler bir ut teli gibi gerildikçe geriliyor, Tüylerim cildimden birer iğne gibi sertleşerek sivriliyor gibi idi. Dalgınlık dımağımda otomatik bir mihanikiyetle alıp veriyor, kendi kendime diyordum:

Millî ve şanlı zaferlere Lozanda taç geydirdik. Daha ne olabilirdi? İkinci bir tefekkür

açan Başvekil başka medeni akış kolay kaydedemez. Ve başka uçuşların bir günü bu büyük üç işi bağrına sığdıramaz. Bu «asrı yıla, yılı güne sığdıran» Türk inkılâbının akışı ve bu büyük Kemalist Türkiyenin bir kaç mislini daha bir günde yarattığı işlerden ancak birisi..

Önümüz ışık dolu, ilk hedef «Muasır medeniyet seviyesinin üstün» yaratıcı bir parmağın işaretine motörleri, elektrikle bağlanmış, elektrikle işliyen tayyareler gibi hep bir uçuyoruz. Gönlümüz Büyük Başın verdiği büyük hedefe o kadar bağlı ki geri dönüp bakamıyoruz. Gözlerimiz bu gür ışıkla o kadar kaynaşmış ki karanlığa çevrilince kapanacağını sanıyoruz.. Bu yolda bizden önce kalkanların pek çoğunu arkada bıraktık; onlar hızımızın hayranı, bir çoğu yanlarımızda; onlarıda aşıyoruz. Geçtiğimiz yerler ampullarla donanıyor ve kulağımıza uzaktan sesler geliyor: Açtığımız ışıklı, sağlıklı yola katılanlar, katılmak için çırpınanlar var.

de beynimiz tutuşuyor :

Dün ? . Zifiri, uzun bir gece. . Başta millet gücünü başkalarına satmış, millet kanını fıskıya diye havuzlarına akıtan bir kara saray. Harcı milletin gözyaşile karılmış, duvarları milletin göğüs kemiklerinden örülmüş.. İçinde Türkten olmıyanlar hayat sürüyor.. Mezbahasında Türkler buğazlanıyor; Zindanlarında Türkler çürütülüyor : .

Biraz ötede tekke: Türkü uyuşturuyor. Türkü körleştiriyor. Türkü bu kara sarayın kararmış bir kurbânı yapmak için medrese ocağının yüzlerce yıl önce sönmüş kömürlerile Türk kalbini araplaştırmaya uğraşıyor; Araplaştırmaya uğraşıyor .

Yanında medrese : Doğacak bir ışığı milletin gözünden saklamak için, doğacak bir hayat sesini doğduğu yerde boğmak için kara bulutlar yağdırıyor !. Kararmış ve katılaşmış dolu daneleri döküyor !.

Ötede istilâ edilen bir Türk

Senin ile yükseldi Türklüğümün öz adı;
Doğu, batı el çırpıp hep seni alkışladı.

Ufka doğru yükselen âbideler, saraylar,
Sınırları bekliyen tunç miğferli alaylar,

Fabrikalar, Mektepler, senin milli eserin.
Demir yolu, Şoseler, Tayyareler hep senin!

Rifat Rami

Vatanı. Yıkılan ve yakılan Türk obaları. Bir alçak keyfe feda edilen bir Türk namusu.. Düşman çizmeleri altında ezilen binlerce Türk yavrucukları.. İffetleri kirletilmek istenen esir Türk kızları.. Canavarca boğulan ve öldürülen yüzbinlerce Türk! Masum kanlarile boyanmış çizmelerinin mahmuzunu Türkiyenin bağrı üstünde mağrurane şakırtadan düşman zabitleri, düşman askerleri. - Yakılan büyük bir vatanı, boğulan büyük bir ülkeyi şanpanya şişelerinin şıngırtısına keyfli kahkahalar karıştırarak seyreden yüz binlerce canavar !...

Oooh.. Büyük yaratıcı!

Senin kılıncının ucundan çıkan büyük şimşek bu acı günleri çoktan sildi.. Şimdi onlar yok!. İşte gözümü çevirip arkaya da bakıyorum:

Mağrur düşman zabitlerinin, düşman askerlerinin Akdenizin çoşkun dalgaları içinde boğulduklarını görüyorum. İnönü, Sakarya ve Dumlupınar Türk İstiklâlini göklere çıkartan birer tunç sütun, birer nurlu sütun gibi yükseliyor. Mehmedin mukaddes kurşunu kayığının sinsi kaburgası içine sığınarak bu Vatanın harimine sokulan yaban zabitinin

alan utku ile dolgundur. Bu soysallık dönemini görüp, yutup sindirenler ölümseyen

bağrını deliyor. Kokmuş saltanat heyulası yerinde Büyük Millet iradesinin göklere direklenmiş uçsuz, bucaksız, gür ışıkları yanıyor.

Tekkeler Kemalizmin akıdesini vecdile yapan mücahitlerin ayakları altında çoktan yok olmuş! Basık medreseler yerinde beton enstitüler yükselmiş; içlerinde müsbet ilmin hanımları tedavi ediliyor; Makineleşmiş hayat hamleleri yapılıyor. Umumiliğe açılan büyük savaş bu yolda da her gün yeni bir Sakarya, yeni bir Dumlu pınar yaratıyor. Arabın yazısı çoktan arabın yüzüne atıldı. Millet hurafeye değil, ilme, fenne inanıyor. Türk kadını haklarına kovuştu. Türk işçisi ve «Türk çiftçisi Türkiyenin Efendisi». Millî iktisat her gün daha gür ve daha geniş atılmalarla ilerileyor. Göklere yükselen yüzlerce fabrika bacaları bir birini kovalıyor. Çiğnenen ve yakılan bir oba yerinde müstakil ve her taraftan hayat fışkıran yeşil ve yekpare bir Türk Ülkesi var. Bu ülke her an bir an evelkinden daha canlı ve daha nurlu doğuşlar gösteriyor. Yapılanlar o kadar çok ki bunlara Tarih sahifeleri dar geliyor. Önümüz açık.. Ayağımıza takılanlar kalmadı. «Ülkümüze son yok»! Sana bin şükran, bin minnet, Ulu Gazi!. Senin büyük başının büyük işaretine motörleri elektirikle bir birine bağlanmış, elektirikle işliyen tayyareler gibi hep bir uçuyoruz. Sayende 11 inci yılı kutlarken 12 inci yılın mukaddes sabahına daha taze bir iman, daha gür bir enerji ve daha hızlı bir atılışla girecegiz. Bu yılda ve daha pek çok yıllarda da Senin işaretin uğrunda canımızı vermeğe ahd ediyoruz. Varol Sen, Büyük Gazi! Yaşasın Büyük Türk Budunu!..

Ş. Doğan

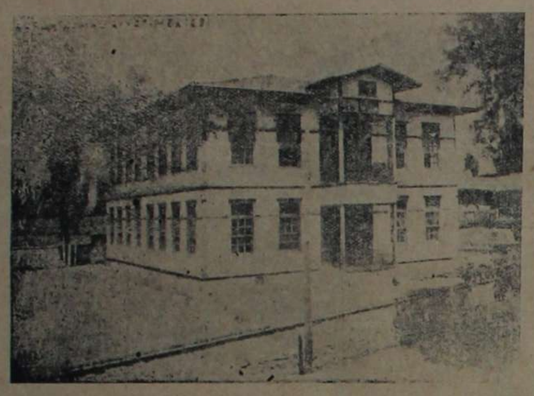

Feyizli Cümhuriyetimizin eserlerinden
Çorum Cümhuriyet İlk mektebi

Cümhuriyetin Onbirinci Yılı Verimlerinden
İskilip Orta mektebi

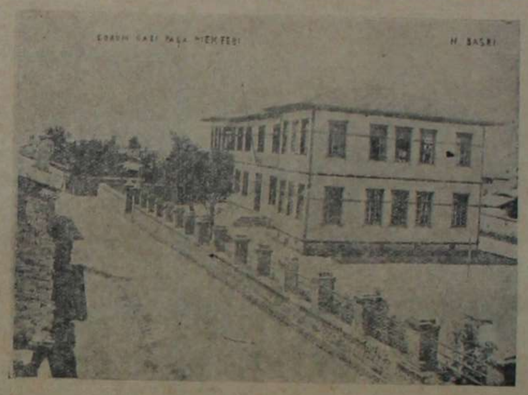

Yeni nesli yetiştiren müesseselerimizden
Çorum Gazi Paşa ilk mektebi

Cümhuriyetin verimlerinden
Çorumda sağlık evleri

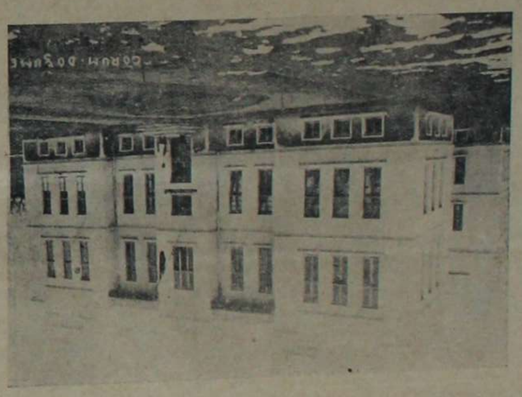

Doğum ve çocuk bakım evi

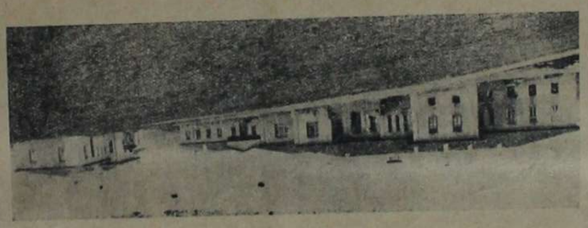

Memleket hastanesi

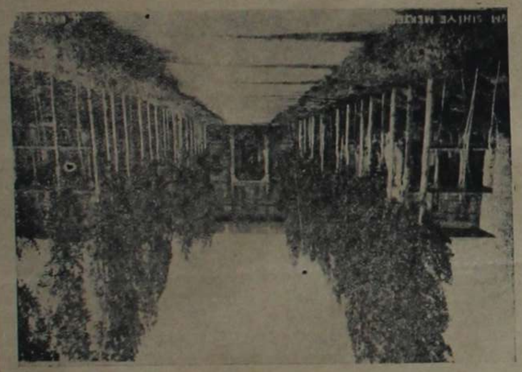

Küçük Sıhhat memurlar mektebi

VAKIT

Doktor: Etem

Bütün kavgada işe başlıyarak Istikbal ve Inkılâp savaşlarında bulunmuzun düşünüş ve yazış kılavuzluğunu erdemli bir yöndermiz yapa gelen VAKIK arkadaşımız on sekiz yılına ulaşmıştır. Sayğılarla kutlarız.

Ölümü azaltmak, Doğumu çoğaltmak Cümhuriyet Hükümetimizin en esaslı dileğidir.

Kadın ve çocuk sıhhatine ehemmiyet verilirse; Milli varlık yükselir. Zenginlik artar.

Cümhuriyetin sağlık evleri

Doğum ve çocuk bakım evi

Memleket hastanesi

Küçük Sıhhat memurlar mektebi

KURULUŞ TARIHI : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 736

ÇARŞAMBA

7 - Teşrinisani - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Büyük Önderimiz Gazi Hz.nin

B. M. Meclisinin dördüncü toplanma yılı münasebetile söyledikleri mühin nutuk

Ankara, 1 (A. A.) — Reisicumhur Hazretleri, B. M. M. nin dördüncü içtima devresinin dördüncü toplanma yılını açarken aşağıdaki nutku irat buyurmuşlardır:

„Büyük Millet meclisinin dördüncü devresinin dördüncü toplanma yılını açarken, ulusun değerli vekillerine saygılarımı sunarım.

Geçen yıl içinde, yurtta çok gerekli işler görülmüştür. Dış işlerindeki arasız çalışmalarımız da, genel siyasamıza, ulusal ülkümüze uygun olarak başarılmıştır. Bundan ötürü, büyük meclisin ulus işlerindeki özeni, ulusumuzun canlılığı, gerçekten öğünç ile anılmıya değer.

Arkadaşlar,

Ülkenin ökonomik kurumunu berkiterek genişletmek, en önde tuttuğumuz işlerdendir. Onun için sanayi programımızı, durmadan yürütmekteyiz.

Tasarlanan fabrikalardan çoğunun temelleri atılmıştır, hepsinin kurulup işletilmesi için, fence, maliyece gerekenler de bulunmuştur.

Ülkenin, en belli eksikliğini giderecek olan bu fabrikaları, çok geçmeden, kurup işletmek hükûmetin en önde göreceği işlerden olacaktır.

Ticaret bağlılıklarımız, karşılıklı, denk, anlaşmalar çevresi içindedir. Ökonomik sıkıntının ortaya çıkardığı yeni gidişler içinde, yeni ticaret yöndemlerinin iyilikleri görülmüştür. Ancak, bir yandan da, dış ticaretimizi, yardımcı kurumlarla, doğru bilgilerle kolaylaştırmak yolları araştırılmalıdır.

Arkadaşlar,

Bilirsiniz ki, dışarıya sattıklarımızın başlıcası, ekim ürünlerimizdir. Bu yıl ürünlerimizden bir nicesinin değeri geçen yıllara göre daha elverişli olmuştur. Yapılan siloların da, yurdumuzun üstün güzellikte olan ürünlerini, piyasalara tanıtmakta çok yardımı olacaktır. Bununla birlikte, ekim işine, ürünlerimizin arıtılmasına bütün özeninizi vermeniz çok yerinde olur.

Arkadaşlar,

Yurdun bayındırlığı proğramı da büyük emekle durmadan yürütülmektedir.

Bu gün, yapılmakta bulunan yeni demiryolları beş yüz kilometreyi geçmektedir. Satın alınanlarla birlikte devlet elindeki demir yollarımız beş bin kilometreyi geçer.

Arkadaşlar,

Geçen yıl, bütçede alınan tu-

— Sonu üçüncü sayfada —

Telgraf Haberleri

Ankara 6 - (A. A.) Cumhuriyet Halk Fırkası grubu idare heyeti reisliğinden: Cumhuriyet Halk Fırkası gurubu Reis Vekili Cemal beyin riyasetinde toplandı. Büyük millet meclisi encümenlerine tefrik ve intihap edilecek zevatın namzetlikleri tasvip edildi.

Hariciye Vekili Tevfik Rüştü beyin siyasi vaziyet hakkında verdiği izahat takdir ve alkışlarla dinlendi.

Ankara 6 - (A. A) Ordumuz ve askeri müesseselerimiz hakkında tetkikatta bulunmak üzere memleketimize gelmiş olan Alman Askeri heyeti şerefine Asım Paşa hazretleri tarafından Ankara Palasta bir ziyafet verilmiş, heyet azası; ordunun misafiri olarak Ankara Palasta ikamet edecekler ve ayın onunda İstanbula giderek bir kaç günde orada kalacaklardır.

İzmir 6 - (A. A.) Tütün piyasası gittikçe hararetlenmektedir. mustahsil, vaziyetten memnundur. Eğe iktisadi mıntakasında bir hafta içinde beş milyon 250 bin kilo tütün satılmıştır. Umumiyetle 65 ile 100 kuruş arasındadır.

Cenevre 6 - (A. A.) Silahsızlanma konferansı reisi tarafından neşredilen bir tebliğde: Ahvalin; silahsızlanma meselesinin halli için yapılan teşebbüslerin 1935 ortalarına bırakılmasını zaruri kıldığını bildirmektedir.

Kutlama Tel Yazıları

Cümhuriyetin Onbirinci yıl dönümü olan birinci teşrinin yirmi dokuzuncu Pazartesi günü Çorum C. H. F. reisliği ile Halk evi reisliği tarafından Reisi Cümhur Gazi Mustafa Kemal Hazretlerile B. M. M. Reisi Kâzım ve Başvekil İsmet Paşalar hazretlerine ve Fırka Umumî Kâtibi Recep Beyfendiye Fırka ve Halk evi azalarının sevgi ve saygılarını bildiren kutlama tel yazıları yazılmış ve buna karşılık olarak Ulu Gazi Hazretleri tarafından Fırka ve Halkevi kurumları azası kutlanmış ve Umumi Kâtip Recep Beyfendi de:

[*En büyük Millet Bayramı bütün Fırka arkadaşlarıma Kutlu olsun.*

Hayat ve kuvvet bakımından bir çöl olan bu şerefli yurt, Cümhuriyetle ve Cümhuriyetle yükseldi. Bu büyük eseri Büyük Önderinin ardında başaran, Milletin özü olan Fırkamız Onbirinci yıl dönümünde en sıcak kıvanç duysa yeridir. Başlarımız daima büyük başın beraberliğinde yürüyerek en yüce şerefle yüksek olsun arkadaşlar.]

Demişlerdir.

Açık kulduk

Cümhuriyetimizin onbirinci yıl dönümünde yurdun bütün bucağında olduğu gibi, Çorumda da yürekten koparak yapılan yaltırıklı şenlikleri büyük bir sevinçle gördüm.

Gazi neslinin gençleri; Cümhuriyeti ne kadar öz yürekten benimsemiş ve bekciliğini üzerlerine almış olduklarına tanıkçı olan bu kaynaşık günün bütün ulusça bir duygu ve bir görüşle karşılanması saygıya değer.

Bu işlerde çalışan arkadaşları kulduklar ve kamunun bayramını kutlarım.

Kutlama Komitesi Başkanı
VALİ
Arif Hikmet

Berat etti

Bartıl almaktan suçluluk ikilcikliği altında muhakeme altına alınarak hapsedilmiş ve Çorumda mukakemesi yapılmakta bulunmuş olan Sungurlu Tapu memuru Haşim efendinin suçsuz olduğuna hüküm verilerek hapisten çıkarılmıştır.

İrk Onovluk Bayramı Uzadusu

Bu yıl ellik bayram her yıldan daha istekli oldu. Kamu ulus bayram gününü çok yüksek azbuy ve coşkunlukla karşıladı ve geçirdi.

Bayram bezeği ve beriltileri uzadusunu aşağıya alıyoruz.

1 — Önce kutlama camkısının buyruklarına göre Şarın her bucağı, meydanlıklar, caddeler irk onovluk alânı taklar ve bayraklarla, fenerlerle donatılmıştı. İrk onovluk alanına tribünler yapılmıştı.

Bayram günü saat 9,30 da el erdeğinde erkekler kara urbalarile gelerek bir karşılama törüsü yapıldı.

2 — Çeri, baslak, yasavul kombulları, Sökel gaziler, ilk, orta, sağlık okulağlıları, buyraklar, iş oymakları, sporcular, ellik oymaklar, atlı orman koruçuları, 350 atlı köylü konuklar ve şar ulusu ki; top tutar beş bin yurttaş irk onovluk alanını hıncahınç doldurmuştu.

Saat 9,30 da irk onovluk alanında bezeğe turgut düdüğünün sürekli seslerile başlandı. Vali Beyfendi kamu kombul, oymak, okulağlı ve ulus dizilerini ve köylü yurttaşların bayramlarını ayrı, ayrı kutlayarak ülkü dileğini tekrarladı. Ulus evi bandosunun baştaklık ezgisini çalmasile başlanmış ve bunun arkasından irk onovluk onuncu yıl ezgisi çalınmış ve ulusla okulağlılar birlikte söylemişlerdir.

3 — Bundan sonra geçit çeririğği de yapılarak parktaki Gazi Ünderin Hoyükkelinin çevresinde toplanılmış, aydışlar ve keleler ayıttılmış ve çeienk dakıldıktan sonra tanıklık bitiktaşına gidilmiş, burada da acarı Ruşen Zeki bey güzel ve azbuylu bir kele ayıtmış-

Çorum - İskilip - Tosya - Kastamonu - İnebolu.

Çorum - Sungurlu - Çerikli Ankara - İzmir veya İstanbul.

Çorum - Yozgat - Ankara - veya Kayseri - Mersin.

Bu yollar aynı zamanda açılmış ve açılacak bir çok orman, maden ve kömür ocaklarının civarlarından geçtiği için hem askeri ve hemde iktisadi kıymeti nefsinde toplar. Vilâyetimiz bu on bir yıl içerisinde ceman 595 i tesviyei turabiye olmak üzre 1000 kilo metro yol yapmıştır.

Kudretli Valimiz Arif Hikmet beyfendinin aldığı tedbir ve Baş mühendiimiz Nusrat beyfendinin yol işlerindeki gayret ve himmetinin tarihe intikal edecek eserlerinin takdirkârı bulunan Amerikalı bir ziraat mutahassısı Vilâyetimize uğradığı zaman az zaman zarfında yapılan yolları görerek hayret etmiş ve ana doluda bu vilâyet kadar muntazam yollu bir Vilâyet görmediğini söylemiştir.

Yine otomobil acantalarından Amerikalı bir otomobil firmasının mümessili olan bir zat aynı suretle Vilâyet makamında takdir ettikten sonra İstanbuldan memleketine dönerken Vilâyet makamına mektup yazarak yol muvafakıyetini tebrik etmiştir.

Yine Amerikalı bir Misyoner şehrimize uğrayarak Vilâyet makamında Çorumun Yollarındaki intizam ve mükemmeliyeti takdir ve şükranla anmıştır.

Eğer bu inan, bu azim ve bu sistamatik faaliyetle bu yolda bir kaç sene daha ilerileyecek olursak:

Ey Türk milleti sen, İngiltere, Amerika, Almanya ve Fransa gibi devletlerle gendi devletini aynı safta ve saf başında görmekle göksünü, tarihte emsali pek çok olduğu gibi yine tarih ve cihan huzurunda bir defa daha kabartmış olacaksın.

Rifat Rami

Çorum Sulh Hukuk Hakimliğinden

Acclisani mahallesinden Kubat oğlu Hüseyinin yetim küçük oğlu Abdullaha Çorumun Tepecik mahallesinde mukim Mecidözünün Kürtler köyünden İbiş oğlu Reşit karısı Ali kızı Elmas hanımın 30 - 9 - 934 tarihinde vasi tayinine kabili itiraz olmak üzere karar verilmiş olduğu ilân olunur.

Yıllık makbuz

Teminat olarak Maliye veznesine yatırdığım yirmi üç lira mukabilinde verilen 20 - 8 - 934 tarih ve 434987 numrulu makbuzu yitirdiğimden hükmü olmadığını ilân eylerim.

Çorum: Yeniyol mahallesinden kunduracı Zingi oğlu Osman

Ç. Askeri satın alma komisiyonundan

Alayın senelik ihtiyacı olan 4550 kilo sabun yirmi gün müddetle münakasaya konulmuştur. İhalesi 13 - 11 - 934 günü saat onbeştedir. Teminatı muvakkatesi 102 liradır taliplerin vakti muayyeninde komisiyonumuza müracaatları ilân olunur.

***

Alayın senelik ihtiyacı olan 6500 kilo sade yağına iki defadır talip zuhur etmediğinden yeniden kapalı olarak yirmi gün müddetle münakasaya konulmuştur. İhalesi 13 - 11 - 934 günü saat 16 dadır. Teminatı muvakkatesi 487 liradır vakti muayyeninde komisiyonumuza müracaatları ilân olunur.

***

Alayın senelik ihtiyacı olan 21000 kilo kuru suğana iki defadır talip zuhur etmediğinden alenî olarak münakasaya konulmuştur yevmi ihalesi 14 - 11 - 934 günü saat 15 tedir. Teminatı muvakkatesi 40 liradır. Taliplerin vakti muayyeninde komisiyonumuza müracaatları ilân olunur.

Çorum Sulh Hukuk Hakimliğinden

Acclisani mahallesinden Kubat oğlu Hüseyinin yetim küçük oğlu Abdullaha Çorumun Tepecik mahallesinde mukim Mecidözünün Kürtler köyünden İbiş oğlu Reşit karısı Ali kızı Elmas hanımın 30 - 9 - 934 tarihinde vasi tayinine kabili itiraz olmak üzere karar verilmiş olduğu ilân olunur.

Yıllık makbuz

Teminat olarak Maliye veznesine yatırdığım yirmi üç lira mukabilinde verilen 20 - 8 - 934 tarih ve 434987 numrulu makbuzu yitirdiğimden hükmü olmadığını ilân eylerim.

Çorum: Yeniyol mahallesinden kunduracı Zingi oğlu Osman

tır. Anagular alındıktan sonra yine Turgut düdüğünün sürekli sesleri arasında çeri bitirilmiştir.

Geçen yıl kindikte , bu yılda kazalarda yaptırılan bitiktaşları bitmiş ve kazalarda da bu gün açılma bezeği yapılmıştır.

Gazetemizin büyüklüğü yeter olmadığından kazalardan gelen uzaduları yazamadık.

Bu bitik taşlar hem kurtuluş savaşının çetinliğini gelecek soydaşlara götürecek ve hemde geçmişlerin bu yümünlü toplantılar için akıttığı kanları anmaga yarayacaktır.

Öyleden sonra

4 — Saat 14 , 30 da Ulusevi önünde kurulan tapçakta İrk onovluk Fırkasının aykaç ve sözcülerinden Sabit ve acarı Rifat Rami beyler ile Ağır Ceza şini Hasan bey aydışlar ve keleler ayıtmışlardır. Bu bezenlikte 1500 yurttaş bulunmuştur.

5 — Çorum elliği ovaları canlı yetiştirmeye elverişli olduğu için ilk erdiği yıllardan beri bu işlerle uğraşmış, eyi at, katır ve sığır yetiştirmeye yardımı olmuştur.

Bu bayramda kindik ve kazalarda eyi yetişmiş canlıları gözden geçirmek ve ıssılarını isteklendirmek için saat 16 da Ulus evi alanında bir canlı serğisi açılmış ve eyi canlı yetiştirenlere ödüller verilmiştir.

Bu serğı ve ödüller gelecek yıllar için de açılması kutkaru altına alınmıştır. Bu serğiyi, kamu ulus ve canlı ıssıları çok beğenmiştir.

6 — Bayram günü aşağıdaki yerlerde açılma bezeği yapılmıştır.

A - Geçen yıl İrk onovluk bayramında açılan Gazi caddesinin bu yıl bitirilmiş olması ulus üzerinde eyi sevinç uyandırmıştır.

B - Kindiğin Laçin tiresinde köy mıntaka okulağının yeni evinin temel atma ve yine kindiğe bağlı Seydim yatı okulağının yatak evinin bitim bezeği.

C - Sungurlunun Bugazkale, Alembeyli, Demirşeyh köyleri mıntaka okulağlarının bitim bezeği.

D - Mecidözünün Çıkrık yatı okulağı evinin bitim bezeği.

E - İskilibin Karaveran köyümıntaka okulağının bitim bezeği.

F Osmancık kindiğinde darukalığın yaptırdığı Turğut evinin taş yapısının bitim bezeği.

Osmancığı Boyabat kazasına bağlayan yolun Aşıkbükü köyünde 200 metre uzunluğundaki kayalıklar açıtırılmış, bu günlere kadar geçit vermeyen bu mıntakanın açılması Vali ve Mühendis beylerin « Himmetürrical taklaulcibal » büyük sözüne özlerinde ün vermeleri demektir. Bu gün Osmancık yolile ta Sinop durağına kadar otomobille gitmek işi kolaylaşmıştır.

G - İskilip kasabası içindeki İrk onovluk alanına giden yollar yeniden açılmış ve İskilip - Tosya şosesinin açılma bezeği yapılmıştır.

Ğ - Sungurlu - Çerikli durağı arasındaki Karabekir köprüsünün açılma bezeği ile Sungurludan Buğaz köydeki Hatusas balatına giden yolun bitirilmesine çalışılmış ve Sungurlu - Buğaz köy ile Bugaz köy - Yozgat şoseleri açılmıştır.

Gece bezekleri

7 — Saat 14 - 30 da Çerikombulları, okulağlılar ve ulusun birleşmesile bir fener alayı yapılmıştır. Ulus evi bandosunun katılmasile Turgut gezilerek irk onovluk alanına gidildi. Sabahlara kadar hava fişenkleri atıldı, ellik oyunlar oynandı, çalkılar çalındı, ellik eğlenceler yapılarak ünlü bir bayram gecesi yaşatıldı. Bu eğlencelerde üç bin yurttaş bulundu.

Saat 24 te Turgut düdüğünün sesleri arasında On ikinci irk onovluğa kavuşurken bezeği sona erdi.

Ulusevinde Balo

8 — Ünlü irk onovluk bayramını gece de kutlamak için ulus evi büyük odalarında bir balo verildi. Bu baloya üçyüz yurttaş kara urbalarile ve kadınlarile geldiler. Ve sabahlara değin güzel bir ellik gece yaşatıldı.

Gazi Önderle o bir büyükler saygılarla anıldı.

2 inci gün

9 — İkinci günü yine kamu okulağlarda tilmiz babalarile analarına birer temsil verildi.

10 — Eyi ve ellik urba giyen tilmizlere ödüller verildi.

11 — Himayei etfal oymağı kimsesiz çocukları geydirerek sevindirdi.

Rifat Rami

Düzeltme

29 - 10 - 934 te çıkan sayımızın 2 inci sayfasındaki birinci sütunun 22 ve 23 üncü satırına gelen « ilk hedef muasır medeniyet seviyesinin üstü ! » ayni yazının üçüncü direğindeki üçüncü satırda « bin Türk namusu » ; Beşinci direkte bu yazıya ait yedinci satıra gelecek « vecdile yayan mücahitler » ; 11 inci satırda « müsbet ilmin kanunları tedvin ediliyor » ; On üçüncü satırda « ümmiliğe » ibare ve kelimeleri gazetenin tertibi sırasında az, çok manayı da değiştirecek şekilde yanlış basılmış olduğundan onları burada olduğu gibi düzeltir ve okuyucularımızdan bağışlamalarını dileriz. — ÇORUM —

Çorumda

Cümhuriyetin onbirinci yıl dönümünde gördüklerim

Her taraf şanlı bayraklarımızla süslenmiş, şehrin muhtelif yerlerine muhteşem taklar yapılmıştı. İki üç gün evel yağmurlu geçen havalar o böyük günde berrak bir hava, nur gibi bir güneş; biz Türklerin, bütün dünyaca takdir edilen bu büyük bayramımıza iştirâk ettiğini anlatıyordu.

Cümhuriyet meydanında toplanmak üzere geçit resmi saati takarrüp ettiğinden meydanda bulunuyorduk.

Bütün memurin ve şehir halkı bu merasimi görmek için sabırsızlıkla intizarda iken şanlı askerimiz, mektepler ve her sınıf esnaf kendilerine mahsus firmaları ile muntazam bir surette geçiyorlardı.

Bilhassa vücudiyle iftihar ettiğimiz Büyük Gazimizin: büyük namını taşıyan - Gazi paşa - Mektebi geçerken milliyet hislerimin kabardığını memnuniyetle arzetmek isterim. Çünki:

Talebeler ve muallimleri baştan aşağı yerli malı ve hepsi bir örnek elbiseleriyle bu alayda nazarı dikkati celbediyorlardı. Şu hali bütün kuvvet ve kudretimle alkışladım.

Ertesi gün : - Gazi Paşa - mektebinde.

Büyük günümüzü tesit için tertip edilen müsamerede bütün seyircilerin vatanî hislerini coşturan ve mini mini yavruların hazırladıkları bu güzel müsamerede kendi içlerinden intihap ettikleri Muallim bey talebelerine karşı iki sûal ve bu sûallere verdikleri cevabı şurada yazmağı kendime bir şeref bildiğimden yazıyorum:

Sûal : — 1 — 29 — Birinci teşrin günü ne günüdür.

— : EROL : — söyle.

Cevap : — Gazi babamızın doğduğu gün.

Muallim — çocuğu daha ziyade galayana getirmek için diğer talebeye: sen söyle Aydın.

Efendim Cümhuriyetin ilân edildiği gün.

Muallim — Gördünmü EROL, demek bu tarih Cümhuriyetin ilân edildiği gün , değilmi ? sözünü sarf eden muallime

EROL — gayet ciddi ve gür bir sesle Muallim bey - GAZİ BABAMIZ - doğmasaydı bu gün nasıl doğacaktı cevabını verince kendimi tutamıyarak ağladım.

Bu sevimli yavruların vazifelerinde göstermiş oldukları muvaffakıyetleri dolayısile hem kendilerini ve hemde muallim hanımlarla muallim beyleri tebrik ederken bu şen günü yaşatan Ulu

İskilip ikmal mektebi talebesinin yaptığı müsamerede Cümhuriyet Perisi tablosunda, Peri olan bir hanımın okuduğu manzume

Ben Cümhuriyet perisiyim;
Halk ile hakkın öz sesiyim.
Işık bendedir, hayat bende..
Her yaratıcı sıfat bende.

Karanlıklardan doğan tarih.
Ölgünlükleri boğar tarih
Benim aşkımla sürüklendi ..
Her haksızlığı benle yendi ...

Bu yurda onbir yıl ön doğdum; [*]
Zulmü, zulmeti, kahri boğdum.
Açtığım yüce gür istikbal
Dünya yıkılsa bulmaz zeval.

Geçtiğim yerler nurla dolu ..
Kurduğum yollar hakkın yolu.
Ey, tarihlere hâkim Budun!
Ben varım.. sevinç dolsun yurdun

Ş. Doğan

[*] *Bu dizi geçen yıl « Bu yurda on yıl önce doğdum » diye yazılmıştır.*

Ş. D.

Alacada

Cümhuriyet bayramı

Millî büyük bayramımızın o birinci yıl dönümü Alacada çok coşkunluk ve sevinçler içerisinde kutlulanmış, bir gün evvel müteaddit taklar kurularak şehir başta başa donatılmış, 29 sabahını erk halkımıza haber veren davul zurna ve millî sazların sadaları eşrafında köylü ve şehirli binlerce halk toplanmış ve mekteplerin de iştirakile hükûmet konağı önünden gidilerek merasim yapılmış, nutuklar, İstiklâl ve Cümhuriyet marşları okunmuştur. Resmi kabülden sonra Cümhuriyet meydanına gelerek Halk fırkası tarafından hazırlanan halk kürsüsünde heyecanlı hitabeler ve marşlar okunmuş, resmi geçit yapılmıştır. Bunu müteakip belediye tarafından yapılan üç çeşmeni resmi küşadı yapılmıştır. Öğleden sonra köy ve şehirden toplanan yüzlerce hayvan sergisi seyredilmiş, mükâfat verilerek güreş ve cirit oyunları yapılmıştır. Akşam üzeri fener alayı yapılarak gece mektepliler tarafından umumi güzel bir müsamere verilmiştir. Cümhuriyet meydanına meş'aleler yakılarak halk milli oyunlarla sabaha kadar büyük bayramımızı kutlulamıştır.

Gazimize ve sevimli vatanımıza şen günler dilerim.

Çorum vilâyet jandarma Kumandanı refikası
ESMA NİYAZİ

Gazi Hazretlerinin Nutku

— Başı Birinci Sayfada —

lumlardan ölçülerden ayrılmıyarak yürümiye özenle çalışılmaktadır. Devlet gelirinin, oranlandığı gibi gerçekleştirileceği çok umulur. Türk parası sağlam değerini tutmaktadır. Hükümet bu siyasaya çok değer vermektedir, bundan böyle de bu siyasadan ayrılmıyacaktır.

Ergani ödüncünün, üçüncü bölümü de, bu yıl, beklenildiği gibi kapanmıştır. Ulusumuzun, böylelikle, hem devletin maliyece olan gücüne güvenini, hem de bayındırlık siyasamıza verdiği değeri, bir daha göstermiş olması, övünülecek bir erginliktir.

Devlet işlerini maliyece sağlam bir temel üzerine kurmak için Millet Meclisinin gösterdiği uyanıklığı övgülerle anarım.

Sağlık soysal yardım bakanlığı

Ulusun, ulus gençlerinin, çocuklarının sağlıkları, sağlamlıkları gürbüzlükleri, üzerine düştüğümüz çok gerekli bir diriklik iştir.

„Sağlık soysal yardım bakanlığının" bu yönden bize kıvanç verecek yolda çalışmakta olduğunu görmekteyiz.

Kültür işlerimiz

Kültür işlerimiz üzerine, ulusça gönüllerimizin titrediğini bilirsiniz. Bu işlerin başında da, Türk tarihini, doğru temelleri üstüne kurmak, öz Türk diline, değeri olan genişliği vermek için candan çalışılmakta olduğunu söylemeliyim. Bu çalışmaların göz kamaştırıcı verimlere ereceğine şimdiden inanabilirsiniz.

Türk musikisini en önde götürmek

Arkadaşlar,

Güzel sanatların hepsinde, ulus gençliğinin ne türlü ilerletilmesini istediğinizi bilirim. Bu, yapılmaktadır. Ancak, bundan en çabuk, en önde götürülmesi gerekli olan Türk musikisidir. Bir ulusun yeni değişikliğine ölçü, musikide değişikliği alabilmesi, kavrayabilmesidir.

Bu gün dinletmiye yeltenilen musiki yüz ağartacak değerde olmaktan uzaktır. Bunu açıkça bilmeliyiz. Ulusal, ince duyguları, düşünceleri anlatan, yüksek deyişleri, söyleyişleri toplamak, onları, bir gün önce, genel son musiki kurallarına göre işlemek gerektir. Ancak, bu güzeyde, Türk ulusal musikisi yükselebilir, evrensel musikide yerini alabilir.

Kültür işleri bakanlığının buna değerince özen vermesini, kamunun da bunda ona yardımcı olmasını dilerim.

Cümhuriyet Türkiyesinin Dostluklarına Çözülmez Bağlılığı

Arkadaşlar,

Uluslar arası siyasa acunu, geçen yıl içinde korunma kaygusuna düştü, bu yüzden bütün ülkelerde silâhlanmıya hız verildi. Cümhuriyet hükümeti de, bundan dolayı, bir yandan ulusal koruma gücünü pekiştirmiye çalışırken biryandanda barışın sarsılmaması için, ulusların birlikte çalışmasına umut veren yoldan ayrılmamak uğrunda elinden geleni esirgememiştir.

Cumhuriyet Türkiyesinin, dostluklarına çözülmez bağlılığı, geçmiş yıllarda, türlü işlerde denenmiştir. Ulusumuzun acunca tanınmış özlüğünün gereği de karşılıklı verilmiş sözü tutmaktır. Buna ne türlü özenildiği, bundan böyle de özenileceği bellidir.

Balkan antlaşması, Balkan devletlerinin, biribirinin varlıklarına özel saygı beslemesini göz önünde tutan mutlu bir belgedir.

Bunun, sınırların korunmasında gerçek bir değeri olduğu besbellidir.

Ankarada toplanmış olan " Balkan antlaşma divanının" verimli yerinde, çalışmasını ulusumuz sevgile karşıladı.

Arkadaşlar,

Ulusumuz, genel ökonomik, genel siyasal karışıklığı büyük olğunlukla karşılamıştır. Kendine gösterilen yolun doğruluğunu anlamıştır. yeniden çıkabilecek güçlükleri yenmiye de anık olduğunu göstermiştir.

Son belediye seçimlerinde, rey kullanabilecek olanların, yüzde yetmiş beşinden çoğu reylerini kullanmışlardır.

Ulusun, içinde birliğinin, hem belli, hem denenmiş olması, gelecek için, en büyük güvençtir.

Arkadaşlar,

Dördüncü Büyük millet Meclisi ulus birliğinde, devlet siyasasında yüksek çalışma değerini göstermiştir. Bu toplantı yılındaki çalışmalarınız sırasında, size gelecek ulus işleri için de, en doğru yolları bulup göstereceğinize güvenimiz vardır.

Toplantınız kutlu olsun..

Gazi Hazretlerinin nutuklarında geçen Türkçe kelimelerin karşılıkları şunlardır:

Türkçe	Osmanlıca
Sayın - Güzide, muhterem.	
Üye - Aza, unsur, uzuv.	
Ulus - Millet..	
Genel « gen, geniş » - Umumî.	
Siyasa « yasa » - Siyaset.	
Ulusal « Ulus » - Millî.	
Yöndem - Usul.	
Özen - İtina, dikkat.	
Öğünç, övünç - İftihar.	
Öğünmek - Fahretmek.	
Ökonomik - İktisadî.	
Kurum « kurmak » - Teşkilât.	
Berkitmek - Tahkim etmek.	
Gerekme - İcap etmek, lâzım olmak.	
Gerekenler - İcap edenler, lâzım olanlar	
Denk - Muadil, müsavi.	
Ekim - Ziraat.	
Ürün - Hâsılat, mahsul.	
Bayındırlık - İmar umran.	
Bayındır - Mamur.	
Arıtmak - Tesfiye etmek.	
Oranlamak - Tahmin etmek.	
Ödünç - İstikraz.	
Güç - Kudret, kuvvet.	
Öğmek, övmek - Sena etmek.	
Diriklik « dirik » - Hayati.	
Soysal « soy » - İçtimî.	
Bakanlık - Vekâlet, nezaret	
Bakan - Vekil, nazır.	
Kural - Kaide,	
Güzey - Saye, gölge.	
Evren - Felek, kâinat.	
Evrensel - Alemşumul..	
Pekiştirmek - takviye etmek.	
Barış - Sulh.	
Gereği gibi - İcabı gibi.	
Ant - Aht.	
Antlaşma - Misak.	
Özel « öz » - Hususî.	
Üzel - Ezel, evvel.	
Mutlu - Bahtiyar, mesut.	
Belge - Hüccet, vesika,	
Siyasal - Siyasî.	
Anmak - Hazır olmak.	
Anık - Amade, hazır.	
Güvenç - İstinatgâh, zahir.	
Güven - İtimat.	
Kutlu - Müteyemmen.	

- VAKIT -

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işleri çin Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 100 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 -kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Haftası « « - 25 - «

Tebliğ

Dahiliye Vekâleti Yüksek Makamından:

Bazı yerlerde Doğum, Ölüm ve Evlenme vak'alarına ait ilmühaberlere ve Belediye defterlerine 15 - Birinci teşrinden sonra pul yapıştırılmasına başlandığı ve bazı yerlerde de yapıştırılıp yapıştırılmamakta tereddüt edildiği cari muhaberelerden anlaşılmıştır. -2576- Nolu kanun Doğum, Ölüm ve Evlenme vak'alarında pul yapıştırılmasını kaldırmış olduğundan gerek münferit ilmühaberlere ve gerek muhtarlar ve belediyelerce yapılacak defterlere pul yapıştırılmasına lüzum olmadığı tamimen tebliğ olunur.

Ankara İnhisarlar Baş Müdürlüğünden:

Tevşiki senayi kanunundan müstefit olan ve bu bapta ruhsatname istihsâl etmiş bulunan maden şirketlerine vaki mevaddı infilakıye satışlarında tatbik olunan tenzilli fiat tarifesi birinci teşrin iptidasından itibaren birinci, ikinci, üçüncü gomgazmit birinci ve ikinci Taş barutu için sırasiyle 200, 190, 170, 155, 130 ve 110 kuruş olmak üzere tadil edilmiştir.

Ç. Orta mektep müdürlüğünden

Çorum Orta mektebinin 3991 lira bedeli keşifli tamiratı pazarlık suretile ihale edilecektir. Taliplerin 15 - 11 - 934 tarihinden evel mektep müdürlüğüne muracaatları.

Vilâyet hastahanesi baş hekimliğinden

Memleket hastanesi için 800 metre kabut bezi 20 gün müddetle aleni münakasaya konulmuştur. yüzde yedi buçuk kuruş pey akçalarını veya banka mektubu ibrazile şeraitini öğrenmek isteyenlerin hastane baş tabipliğine müracaatları.

Salkı dileriz

Cumhuriyet bayramının on birinci yıl dönümünü kutlulama donaklarının Vilâyetin hep bucağında ne biçimde yapıldığını gösteren bir çok yazılar, hitabeler, şiirler geldi. Bunların hepsini gazeteye koymak için küçük gazetemizde yer kalmadı. Ancak ilk gelenleri yazabildik. Geri kalan yazıların sahiplerinden salkı dileriz.

Vilâyet H. muhasebe müdürlüğünden

Tarihi ihaleden itibaren Mayıs 635 gayesine kadar vilâyet otomobiline muktazi en az 150 veen çok 200 teneke benzin ve en az 12 ve en çok 15 teneke vagum yağı, ve en az bir ve en çok 2 teneke gres ve en az iki ve en çok 3 teneke valvalin yağı pazarlık suretile ve 22 - 10 - 934 tarihinden itibaren bir ay müddetle münakasaya konulduğundan taliplerin şeraiti münakasayı anlamak üzere Hususî muhasebe müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

Askeri satın alma komsiyonundan

Çorum alayının ihtiyacı olan iki yüz elli bin kilo un kapalı olarak 31 - 10 - 934 tarihinden itibaren münakasaya konulmuştur. Teminatı muvakkatesi 1687 lira dır evsaf ve şeraiti öğrenmek isteyenler komisyonumuza müracaat ederek şartnameyi göre bilirler. 1-4

Çorum hapishane müdürlüğünden

Hapishanenin 1 - 12 - 934 den 31 - 5 - 935 tarihine kadar altı aylık ekmek ihtiyacı 31 - 10 - 934 den itibaren yirmi gün düddetle münakasaya konmuştur. Alınacak ekmek en aşağı atmış en yukarı seksen bin kilodur.

Şartnameyi görmek isteyenler her gün hapishane müdürlüğüne isteklilerden yüzde yedi buçuk kuruş pey akçasile birlikte 20 - 11 - 934 salı günü saat on dörtte komisyonu mahsusuna müracaat eylemeleri ilân olunur.

Çorum hapishane müdürlüğünden

Hapishanenin dört aylık azamî on bin kilo kömürü yirmi gün müddetle münakasaya konulmuştur talip olanlar yüzde yedi buçuk kuruş teminat parasile birlikte 13 - 11 - 934 tarihinde salı günü saat on dörtte komisyonu mahsusuna müracaatları ilân olunur.

İlân

Gerek namıma ve gerekse zevcem Makbule namına Çorum Dava Vekillerinden Sami beye verdiğimiz umumî vekâletten azlettik.

Çorumun Selimiye mahallesinden Makbule hanım zevci ve umumî vekili Muttalip.

İlân

Zevcim Süleyman efendinin yedinde bulunan mühürmle bir takım borç senetleri tanzim kılındığını öğrendim. Mühürümle mühürlü hiç bir kimseye borç senedim olmadığını bildiririm.

Mecidözünde Hapsane kardiyanı Süleyman karısı Reşide

Çorum icra dairesinden

Dairemizin 934 - 1600 N. dosyasında alacaklı Tamisçi Sait ustaya ezgayri masraf 109 lira doksan iki buçuk kuruş itasına medyun Alacanin Arapseyfe köyünde mukim Çorumlu Kekeç oğlu Arif oğlu topal Kara Osmanın borcundan dolayı tahti hacze alınan Kazan bağları mevkiinde şarkan Zencirci oğlu Göbel Osmanın veresesi garben Çitmek Halil veresesi şimalen Külhancı oğlu Ömer cenuben Çitmek Halil veresesi ile mahduf bahçenin temamına 30 lira ve Elmalı bağları mevkiinde şarkan çay garben Sakka oğlu Osman şimalen Kadife oğlu Şükrü efendi veresesi cenuben Kuşbaz oğlu Kadir ile mahdut bağın kıymeti aşağıda yazılı şartlar dairesinde satılığa çıkarılmıştır.

Satış şartları

1 - Satış 8 - 12 - 934 cumartesi günü saat 16 ya kadar icra dairesinde yapılacagtır. Talipler takdir olunan kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçasile veya milli bir bankanın teminat mektubunu hamilen icra dairesine müracaatları ve şartname 8-12-934 tarihinden itibaren herkese açıktır.

2 - Tayin olunan satış gününde artırma bedeli takdir edilen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde son artıranın peyi baki kalmak üzere artırma 15 gün daha temdit edilerek ihale 8 - 12 - 1934 cumartesi günü saat 16 ya kadar icra dairesinde ihale devam edecek en çok artıranın üzerine ihale olunacaktır. İpotek sahibi alacaklıların ve diğer alâkadaranın işbu ipotek üzerine bir alâkası olanların evrakı müsbitelerile beraber ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde icra dairesine müracaatları ve başka tafsilât alacakların da bu müddet içinde icra dairesine müracaatları ilân olunur.

Çorum icra dairesinden

Dairemizin 934-1319 No. dosyasında alacaklı Tamisçi Sait ustaya maa masraf 15305 kuruş itasına medyun Hacırecep mahallesinden Alicik kızı Fatma hanımın işbu borcundan dolayı ipotek etmiş bulunduğu Hacırecep mahallesinde sağı Elicek oğlu Osman solu Acem oğlu Mehmet Ali arkası Alicik oğlu Bekir haneleri önü yol ile mahdut bir bap hanenin aşağıda yazılı şartlar dairesinde satılığa çıkarılmıştır.

Satış şartları

1 - Satış 8 - 12 - 934 tarihli günü saat 16 ya kadar İcra dairesinde yapılacaktır. Talipler takdir olunan kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçasile veya milli bir bankanın teminat mektubunu hamilen icra dairesine müracaatları ve şartname 7 - 11 - 934 tarihinden itibaren her kese açıktır.

2 - Tayin olunan satış gününde artırma bedeli takdir edilen 300 liranın yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde son artıranın peyi baki kalmak üzere artırma onbeş gün daha temdit edilerek ihale 24 - 12 - 934 günü saat 16 ya kadar icra dairesinde ihaleye devam edilecek ve ençok artıranın üzerine ihale olunacaktır.

İpotek sahibi alacaklılarla diğer alakadarların işbu ipotek üzerine bir alakası olanların evrakı müsbitelerile beraber ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde icra-dairesine müracaatları ve başkaca tafsilat alacaklıların da bu müddet içinde icra dairesine müracaatları ilân olunur.

Çorum Sulh hukuk hakimliğinden

Karakeçili mahallesinde vaki sağı Kadife zade Salim ve Şükrü efendilerin hanesi havlusu solu Ulvandan Nehire hanıma geçen hane arkası Kadife zade Selim ef. hanesi önü yol ile mahdut tahtani iki mahzen ve üstünde dört oda, mutbah ve bir ahur bir miktar havliyi şamil hanenin kıymeti bin liradır.

Kabakçı zade Hamdi efendi kerimesi Nehire hanım ile Kabakçı zade Hayri efendi aralarında müşterek olup kabili kısmet olmadığından satılmasına karar verilen yukarıda hudut ve mevkii yazılı bir bap hane gazete ile ilân tarihinden itibaren bir ay müddetle müzayede mevkiine konmuştur. Hitamı olan 8 Kânunuevvel 934 cumartesi günü saat 15 te kat'i ihalesi mahkeme kaleminde icra edilecektir bu gayri menkule konulacak pey muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini doldurduğu takdirde son pey sahibinin peyi baki kalmak üzere ihale 15 gün uzatılarak 24 Kânunuevvel 934 pazartesi günü aynı saatte mahkeme kaleminde icra euilecektir. Satış peşin bilumum masraf müşteriye aittir. Artırma şartnamesi her gün herkese açıktır bu gayri menkul ile temin edilmiş alacağı olanların 20 gün içinde evrakı müsbitelerile mahkeme kalemine müraat etmedikleri takdirde hakları tapu sicillile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaklardır talip olanların muhammen kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçasını veya milli bir bankanın teminat mektubunu hamilen mahkeme kalemine müracaat etmeleri ilân olunur.

Çorum S. Hukuk Hakimliğinden

Çorumda Tütüncü zade Şükr ve Mehmet efendilerle Kubbeli m den Akmehmet oğlu H. Ali ağa v resesinden zevceleri Hacı Şerif v Medine ve kızı Emine aralarında maamüştemilat bir bap hane ile tındaki bir bap mağzaya âit izal şuyu davasından dolayı icra kılın tebligat üzerine vereseden Emine nin varislerinden zevci Jandarm mülâzımlığından mütekait Musta efendi ve oğlu Faik ve kızı Nazm yenin ikametgâhları mechûl olma sından ilânen yapılan tebligata ra men isbatı vücut etmemiş oldukl rından haklarında gıyap kararı ve rilerek emrü muhakeme 12-11-9 tarihine musadif Pazartesi günü s at 14 de talikına ve gıyap kararın ilânen tebliğine karar verilmiş ol duğu ilân olunur.

Osmancık İcra Dairesinden

Mukbilağa mahallesinde Çiyan oğlu Bilal karısı Seher v kızları Ayşe ve zahide hanımlar la mahalleden Çiyan oğlu Emi kızı Hürmüz hanımın müştereke mutasarrıf oldukları aynı maha lede Sağı çiyan oğlu Bekir solu önü yol arkası kaya ile mahdu fevkanî üç göz oda ve bir soi tahtanî ahur ve bir miktar avlu şamil hanenin Şüyunu izale için satılmasına mahkemece kara verilmiş ve mezkûr hane açı artırma ile satılmaktadır. Artırm şartnamesi 10 - 11 - 934 tarihin den itibaren herkes tarafında görülebilir. İşbu gayri menku üzerinde hakları faiz ve masarif dair iddiaları olanların ilân tarihin den yirmi gün içinde icra dair sine bildirmeleri lazımdır. Aks halde hakları tapu sicillerile sab olmadıkça paylaşmadan mahrum bırakılacaklardır. Ve satış 29 -11 - 934 Perşembe günü saat o dörtten on altıya kadar Osmancı İcra dairesinde yapılacağı ve gün talip zuhur etmez ve sürüle pey kıymeti muhammenenin yüzd yetmiş beşini bulmazsa on beş g sonra ikinci artırma yapılara satışın 15 - 12 - 934 cumartes günü saat on dörtten on altıy kadar icra dairesinde yapılacağ ilân olunur.

Yitik mühürler

Köyümüzün resmi mühürü isim mühürlerimizi yitirdik. Yenis ni alacağız eskilerinin hükm olmadığını ilân eyleriz.

Çorumun Narlı köyü ihtiyar hey'et

Muhtar Kıbış oğlu Mustafa	
Aza Hüseyin o. Hasan	Aza Mehmet o Osman
Aza Kiriz o. Halil	Aza Halil o Osman

KURULUŞ TARIHI : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 737

ÇARŞAMBA

14 - Teşrinisani - 1934

Nushası - 3 - kuruştur.

Telgraf Haberleri

Ankara : 11 (A. A.) - Türkiye ve Yunan heyeti arasında bir kaç gündenberi müzakere edilmekte olan, Türkiye - Yunan ticaret anlaşması, dün akşam Hariciye Vekâletinde imzalanmış ve şu tebliğ neşredilmiştir :

İki dost memleket arasındaki ticaret ve mübadeleye müteallik meseleler en samimî bir zihniyetle tetkik edilmiştir. Mahsullerin aynı olması, iktisadî bünyelerinin birbirine benzemesi ve icabatına tabi bulunmak zaruretinde oldukları ahdî rejim arasındaki mübadelenin tanzim işini ihtimamlı mesaiye muhtaç bırakmıştır. Türk Heyeti Murahhasası, Yunan mahsulâtının Türk piyasasında daha geniş bir yer bulmasına imkân vermek ve bu suretle mübadelelerin Türk ihracatını mahsus surette azaltmak ile değil, fakat Türkiyeye Yunan ihracatını tedricen artırmak suretile rasyonalize edilmesini istihdaf etmiştir.

Bu maksatla iki memleket iktisat Nazırları: Pesmezoğlu ve Mahmut Celâl bey muhtelif ameli ihtimalleri derpiş ve tetkik etmişlerdir.

Bu gün imzalanan anlaşmada Yunanistane ihraç olunan Türk mahsulâtının tediye usulleri itibarile bir kaç sınıfa ayrılmasına lüzum görülmüş ve az ehemmiyetli cirolara tahsis edilen tiripartit takas usulile bu sahada yeni bir tatbik şekli derpiş olunmuştur.

Diğer taraftan muayyen bir yüzde itibarile tam takasa tabi bazı sınıf eşya için hususî bir klering tesis olunmuştur.

Türkiyeye idhal olunacak Yunan mahsulâtı için serbest ve sabit ve kontenjanlı idhalât listeleri tanzim olunmuş ve bu mahsulâtın bazıları için de tarife üzerinden tenzilât kabul edilmiştir.

İmzalanan bu anlaşma şimdiki anlaşmanın muktazi olacağı 15 Birinci kânundan itibaren meriyete girecektir.

Ankara : 11 (A. A.) - Tütün ve üzüm işinde Türk - Yunan çalışma vahdet birliği hakkındaki müşterek tebliğin bazı tüccarlarca ve bilhassa tütün ihracatını bir elden idare edileceği şeklinde tefsir edildiği işitilmiştir.

Ankara : 11 (A. A.) - Yeni Türk - Yunan ticaret anlaşması; şekil itibarile bundan evvelkilerden, evvelâ tiripartit olması itibarile ayrılır.

Türkiye ihracatı beş gruba ayrılmıştır.

Birinci grupta : Canlı hayvanlar ve taze balıklar vardır ki Yunanistana vaki ihracatımızın yarıdan fazlesını teşkil eder. Bunların yarı bedelleri serbesti doviz olarak verilecek ve geriye kalan yarısı içinde Yunan malı mübayaasında kullanılacak bono verilecektir.

İkinci gruba : Maden kömürü ve tuzlu ve konserve balıkları girmektedir. Bunların bedellerinin yarısı Yunanistanın ecnebi memleketlerdeki alacağından göstereceği karşılığa mukabil olarak derhal Cümhüriyet Merkez Bankasınca tesviye olunacak ve geri kalan yarısına ise mal mübayaa olunacaktır.

Üçüncü grup Mallarımız: bedelleri mukabilinde hususi takas bedelile Yunan malı idhal edilebilecek olan pamuk ve yündür.

Yiyecek maddeler dördüncü gruba girmekte ve yumurtadan pastırmaya kadar başlıca yiyecek maddelerini ihtiva eden bu gruptan ihracatımızın bedelleri Yunanistanın ecnebi memleketlerinde alacağı olup bize devredeceği paraya mukabil Cümhuriyet Merkez Bankasınca derhal ve ihracı müteakip tesviye edilecektir.

Beşinci grupta mütebaki diğer mallarımız bulunmaktadır.

İstanbul 12 - (A. A.) İstanbul rasathanesi simografi bu sabah saat 9 zu 21 dakika 36 saniye gece şiddetli bir zelzele kayt etmiştir. Bu zelzelenin merkezi İstanbuldan 1020 ilâ 1050 kilo metre mesafededir.

Tirabozon 12 - (A. A.) Fırka ocak kongreleri bitmiştir. Nahiye kongreleri başlamak üzeredir Meclis umumî seçimi için hazırlıklara başlamış, Fırka teşkilatına dahil aza yoklamalarına başlanmıştır.

İstanbul 12 - (A. A.) Şehitliği imar cemiyeti senelik kongresini bu gün yapmış ve güzel bir vaziyete giren Edirnekapu şehitliğinin noksanlarının bitirilmesi için idare heyetine yeni tahsisat ve salahiyet vermiştir.

Ankara 12 - (A. A.) B. M. M. Bu gün Reis Vekili Hasan beyin riyasetinde toplanmıştır. Celsenin açılışını müteakip; memleketimize gelen muhacirler hakkında refik Şevket bey tarafından verilmiş olan suval takririne, Dahiliye Vekili Ş. Kaya bey cevap vermiştir. Müteakiben Muhasebeyi umumiye kanunun 99 ıncı maddesi hükmünün Jandarmaya teşmili hakkındaki kanun layihası müzakere ve kabul edilerek perşembe günü toplanmak üzere içtimaa nihayet verilmiştir.

Kutlama annaçları

Ulusal bayramımızın en ünlüsü olan İrk onovluk bayramının 11 inci yıl dönümü dolayısile Valimiz Arif Hikmet bey efendinin; Çorum erdiklik ve ulusunun saygı ve kutluklarını havi:

Ulu Önderimiz Gazi Hazretlerile Büyük Millet Meclisi başkanı Alp Kâzım ve Baş bakanımız İsmet Paşalar Hazretlerine ve C. H. Fırkası umumi kâtibi Recep beyfendiye çektikleri tel yazılarının annaçları gelmiştir.

Büyüklerimizden gelen bu karşılık tellerde, saygılı Valimiz Arif Hikmet beyfendiye kulduk edilmiş ve ulusumuzun ulusal bayramı kutlanmıştır.

Gelenler - Gidanler

Değerli Meb'usumuz İsmet beyfendi on beş gün mezuniyetle Ankaradan.

Ve genç hemşerimiz Havza Kaymakamı Şevket bey de bir hafta izinle Havzadan şehrimizi teşrif buyurmuşlardır.

Vilâyet yüksek makamile temasta bulunmak üzere Alaca Kaymakamı Necip ve Mecidözü Kaymakamı Fazıl beyler cumartesi günü şehrimize gelmişler ve Fazıl bey ertesi gün kazaya avdet etmiştir.

Belediye meclisinin yerinde bir kararı

Şehrimiz elektriği ilk kuruluşundan bu ana kadar gece yarısına kadar yanmakta ve saat 12 den sonra şehir karanlıklar içinde bırakılmakta idi.

Salı günü toplanan Belediye meclisi; halkın bu mühim ihtiyacını düşünerek ayın onbeşinden sonra elektriğin sabaha kadar devam etmesine karar vermiş olduğu haber alınmıştır. Memleketin en esaslı bir ihtiyacını teşkil eden elektrik meselesini şu suretle halleylemelerinden dolayı Belediye meclisi heyetini kutlarız.

Kazalarda Bayram

Ve Açılma Şenlikleri

Ünlü bayramımızın bu gezki yıl dönümünde, Kazalarda yapılan yaltırıklı şenlikleri bildirir pek çok yazılar gelmekte ise de, gazetemiz hacminin elverişli olmaması yüzünden konulamadığı geçenki nushamızda bildirilmişti. Bilhassa bu gez İskilip ve Sungurludan gelen yazılardan; bu yılki bayramın geçen yıllardan çok üstün olarak kutlandığı anlaşılmıştır.

Sungurluda - : Yapılması biten abidenin açılma ve Sungurlu Çerikli yolu üzerinde, Karabekir köprüsünün temel atma resimleri yapılmış ve Kaymakam İhsan ve Hilâliahmer reisi Fehmi beylerle muallimlerden Düriye hanım tarafından nutuklar söylenmiştir.

Öğleden sonra da, köylerden çağırılan konuklara müsamere ve birde Cümhuriyet sufrası kurularak yemek ziyafeti verilmiş ve gecesi de Sungurlunun güzide ulusunun iştirak eylediği bir balo verilerek ünlü bir bayram yaşadılmıştır.

İskilipte de aynı şekilde tezahurat yapılmış ve bir çok açılma resimleri icra kılınmıştır. Ve bilhassa İskilip - Tosya yolunun açılma resmi çok parlak ve heyecanlı olmuş ve binlerce halkın iştirak eylediği bu merasimde, İskilip spor cemiyeti umumî kaptanı Muammer bey tarafından :

[Güzel İskilibe iktisadi sahada pek büyük bir inkişaf bahşeden ve edecek bulunan, Çorum - İskilip şosesinin ikmali inşasında ve keza İskilip - Çankırı, İskilip Tosya yollarının da yeniden keşif ve açılmasında en büyük rehber ve âmil olan ve yorulmaz bir kudret ve imanla bu yolların inşası nazaretini deruhte buyurmuş bulunan değerli Valimiz ve İskiliplilerin fahri hemşerileri Arif Hikmet beyfendi ile yene bu yollarda yorulmaz mesaileri görülen sabık Kaymakam Baha ve vilâyet Baş mühendisi Nusrat beylere karşı İskilip halkının duyduğu şükran ve minnet hislerini bildirir] uzun ve heyecanlı bir nutuk irat edilmiş ve çok parlak bir şekilde bayram tezahuratı yapılmıştır.

Tarih tetkikleri :

Çorum Şairleri

Suzi (III)

Derleyip düzelten: Çorum Halkevi Dil, Tarih, Edebiyat şubesi komite ve konferans kolu azalarından Muallim Rifat Rami

— Her hakkı mahfuzdur —

— 21 —

Sungurlunun Zir mahallesinden Mühürcü oğullarından Ali efendi oğlu Mehmet Suzi efendi Harputun Meydan mahallesinde 1262 Hicri tarihinde doğmuştur. İlk tahsilini Harputta bitirdikten sonra babası Ali efendi İstanbul Harbiye mektebine vermek üzere götürmekte iken babası Yozgatta öldüğünden yetim kalan Suzi Sungurluya gelerek kokulu yağlar satmakla hayatını kazanmağa çalışmıştır. Bu sanatı dolayısile Mehmet Suzi efendi attar Mehmet namile tanınmıştır. Çok zeki ve ateşli Suzi hem hayatını kazanmış bir taraftan da o zamana göre tahsilini ikmale çalışmıştır. Müderris Ömer efendiden Arapça ve bebek hoca namındaki Hacı Mehmet efendiden de Farisice öğrenmiştir. Suzi divan edebiyatına kendisini vererek uzun müddet divan edebiyatı ile meşgul olmuştur. O sıralarda Sungurluda yüksek zekâ ve şairliği ile tanınmış Ermeni şairlerinden Narlı oğlu serkisi Zeki, Arapyan, muhtar Fikri efendilerle birlikte edebiyat sahasında uzun uzadıya münakaşa ve mübahaselerde bulunmuştur. Bir müddet sonra bunlar gizli olarak « Masun » teşkilâtını da yapmışlardı. Bu masunlar hiç bir dinî kayitle mukayyet olmadıklarından dinî müessesata gitmezler ve dini an'analara karşı alâka göstermezlerdi. Bununla beraber zekâları sayesinde halk nazarında bulundukları muhite göre yüksek bir mevki sahibi idiler. Geceleri evlerinde çalgı ve işret âlemleri ile vakit geçirirler. Yekdiğerile müsabaka edercesine kendi şiirlerini ve şarkılarını okuyup yazmakla halk diline bir çok şarkıları ve gazelleri geçmiştir. Suzinin hayatı rindane olduğundan bütün şiirlerinde rind meşreblik ve hayata karşı lâübaliliğin birer ibham gibi görünen izleri ve eserleri hissolunur. Şiirlerindeki tabiilik onun meslekine muhalif olanları seve seve okumağa mecbur eder. Suzi muhitinin şairlerinden ne Arif ve ne de Yusuf Bahri gibi kendisini bilâ kaydü şart tasavvufa vermiş değildir. Bu itibarla hakiki hayatın bütün sırlarını tevriyelerle, teşbihlerle, mecaz ve istiarelerle çok sanlı olarak tebarüz ettirmiştir. Hayatın acı ve anormal cihetlerini sezip görmekte ve göstermekte kuvvetli bir maharet izhar etmiştir.

Suzi bir müddet attarlık yaptıktan ve tahsilini ilerlettikten sonra Yozgadın Selmanlı nahiyesi maliye sandık eminliğine, burada iki yıl kalarak Sungurlu şer'iye mahkemesi ikinci kâtipliğine ve burada da onbeş yıl kaldıktan sonra şer'iye mahkemesi birinci kâtipliğine tayin olunmuş. Bu memuriyette iken 1328 Hicrî 1912 Milâdî yılının ikinci Teşrininde Sungurluda ölmüştür.

Bu yılın Şubatında Sungurlu hükûmet konağı yandığından 1913 te yapılan nüfus tahririnde kayit harici kalmıştır. Suzinin 1272 doğumlu Sungurluda Sabire hanım isminde bir küçük hemşiresi ile Feride, Memduha, Vidaiye isimlerinde üç kızı bu gün sağdır. Eserleri divan şeklinde hurufu hece sırasile yazılmamıştır. Parça parça hatıralar halindedir.

[*] Suzinin eserlerini sabık Sungurlu umumi meclis azalarından eiyevm Çorum Hastanesi idare memurluğunda bulunan buharalı oğullarından Hasan bey luftetmiştir. Hasan bey muhitimizce iffet, asalet ve nezahetile tanınmış ve uzun müddet edebiyatla da meşgul olmuştur. Bize bu sahada yüksek yardımlarını esirgemiyen Hasan beye burada teşekkür etmeyi meslekî bir borç bilirim. R. R.

Telgraf haberleri

Ankara: 13 (A. A.) - Büyük Millet Meclisinin dünki içtimaında memleketimizin dışından gelipte topraklarımıza yerleştirilmiş olan millettaşlarımız hakkında hükûmetçe ne gibi tedbirler alındığına ve buna dair işler hakkında Manisa Meb'usu Refik Şevket Beyin sual takririne; Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey hulasaten şu cevabı vermiştir: 923 Tarihinden 933 tarihine kadar Türkiyeye gelen muhacirlerin miktarı mübadil olarak 99709 evde 379913, mübadele mıntıkası harici olarak 248392 dir bunlara 107674 ev, 16315 arsa, 15201 dükkân, 6230971 dönüm arazi ve mübadillere ayrıca altı milyon liralık bonu verilmiştir. Ondan sonra 1 Haziran 933 den 1 Haziran 934 tarihine kadar gelen muhacirlerin miktarı da 11924 nüfustur. Şimdiye kadar gelen muhacirlere toprak tevzi edilmiştir. Yalnız bu sene gelenler bundan hariçtir. Çunki yeniden bir toprak tevziatı başlanmamıştır. Gelecek muhacirlere köy meralarından tazlasile mevcut işlenmemiş sahipli topraklar iştira edilerek tevzi edilecektir.

Vekil bey, Refik Şevket beyin ikinci sualinin bir noktasına temas ederek, Köstencede on bin muhacir beklediğinin doğru olmadığını, bilakis bu miktarın yüzü geçmediğini ve bunların da İstanbuldan gönderilen vapurla nakil edildiğini söylemiş ve bu gün Bulgaristan, Yoguslavya ve diğer yerlerde mevcut Türk nüfusu hakkında izahat verdikten sonra nüfus meselesine temas etmiş ve 1935 tarihinde Türkiye nüfusunun 30 - 35 milyona varacağını söylemiş ve beyanatına devamla; bu gün Türkiye Türkleri in ve Türkiye Büyük Millet meclisi ve onun Hükümetinin hariçteki bütün insanlıga insanî hareketlerle ve bu meyanda kendi kardeşleri Türklerle alakadar olduğunu ve başka memleketlerin kendilerine olan dostlukiarını orada bulunan Türklere yaptıkları muamelelerle ölçtüklerini ilâve etmiştir.

Refik Şevket beyden sonra tekrar kürsüye gelen Şükrü Kaya bey geçen yaz ayları içerisinde, yani bundan bir iki ay evel hakikaten Bulgaristandan bir muhaceret cereyanı başlamıştı ve bu muhaceret bir akın hâlini almakta idi. Fakat Hariciyemizin yaptığı diplomatik teşebbüsleri, Bulğaristan ve Romanyadaki akını temamile durdurmuştur. Bunların mahallî tesirat ile olduğunu da Bulgaristan hükûmeti bize söylemiştir. Bugün perakende yani malını satmış ve yahut malı kalmamış yola düşmüş Türk muhacirleri haricinde büyük bir akına nami olacak gerek idarî her türlü tedbirler alınmıştır.

Şükrü Kaya bey, bundan sonra gerek kolaylığı, gerek lüzum ve ihtiyacı itibarile en ehemmiyetli verilen iskân sahasının Terakya mıntakası olduğunu ve Terakyaya bu sene 12 bin muhacir yerleştirildiğini ve hükûmetin bu seneden itibaren bunların müstahsil haline geçmelerini temin edecek tedbirleri aldığını söylemiş ve beyanatına devamla :

Devletin ön siyasetlerinden biri de nüfus siyasetidir. Bu nüfus siyasetimiz de gelecek muhacirleri muntazam metot dahilinde getirmek, yerleştirmek ve onları derhal müstahsil hale getirmektir. Bu gayeye teveccüh edecek siyasî müzakerelerinde arifesindeyiz.

Siirt: 13 (A. A.) - Dün saat 17 de şarktan garbe doğru bir zelzele olmuştur zarar yoktur.

Kürt Alo öldürüldü

Adam öldürmek suçundan 15 sene ağır hapse mahkum olarak Kırşehirde mevkuf iken Çoruma getirildiği bir sırada hatap bogazı yakınlarında, muhafızların elinden kaçmış olan azılı canilerden ve Sungurlunun Sarısoku köyü halkından Kara Haydar oğlu Alo, üç cürüm arkadaşının Yozgadın Delihasanlı köyünde sığındıkları haber alınmış ve Jandarma müfrezesi tarafından mezkûr köy basılarak müsademe neticesinde Alo öldürülmüştür.

Biri yaralı olan üç arkadaşı kaçmışlarsada peşleri takip edilmekte olduğundan onların da bu gün yarın aynı akibete uğrayacakları muhakkak görülmektedir.

Çorum Doğumevi *Yazan: Doktor Elem*

Kadın Sıhhati

Cümhuriyetimizin parlak ziyaları arasında tebabet ilmi. beşeriyetin bütün ıstıraplarını teskine nedar olarak ilerlemektedir. Her şubeyi ilmiyede olduğu gibi bu devri terakkinin kemalatından, hekimlik sanatı çok feyiz bulmuştur. Umumî yaşayışta erkeklerin sıhhati nasıl bir hıfsısıhha kaidesine bağlı ise, kadınlık aleminin de vücudî inkişafları; sıhhî yörüyüşleri hususiyetler arz ederek tekâmüle doğru yürürler. Hayatın inkişafı devrinde her kadın kucağı istikbal hazırlar. Burası ümütlerle dolu âtinin timsali; çocuk yeri gemiyetin güzide kollarıdır. Yaşamak savaşı bunların ömürlerini törpüler. Binaenaleyh dünyaya gelen her çocuk içtimaî ve sıhhat yolunda tedbirlere muhtaçtır.

Bilhassa kız çocuklarının tenasül yolları, döl yatakları şayanı ehemmiyettir. Basit bir sebep kadını analıktan uzaklaştırır. Tabiatın kendisine verdiği büyük haktan mahrum kılar. Küçük yaşında tenasül rahatsızlığı geçiren kızlar, zamanla kısırlık denilen, şifası mümkin olmıyan derde giriftar olurlar. Doğumları çoğaltmak, ölümü kısaltmak Devletin esas emdesidir. Bu ise içtimaî bilgilerle mümkün olur. Kadınlık tenasül yolunu harap eden hastalıklar çok olup başta belsoukluğu gelir. Süt emen çocuklara analar tarafından bilmeyerek bu hastalığı bulaşık yatağında sirayet ettirirler. İşte bu içtimaî dert; zamanla yavrunun tenasül yolunu kapatır. Ve yekdiğerile birleştirir. Büluğ zamanlarında ay başı göremez olur, teehhül çağında da derin müşkülatla karşılaşır. Çocuk doğuramaz bir hale gelince felaket artar. Mahkeme kapularına müracaat ve boşanma davaları, nihayetsiz üzüntüler devam eder. O halde kız çocuklarına kullanılacak eşyalar çok temiz olmalı. Ananın bezleri ve kullandığı eşyalar tenasül yollarına sürülmemelidir. çıplak olarak yavruyu yatağına almak, yıkanmamış eller ile tüvalet yapmak çok muzurdur. Lohusalık akıntısı yataga, yorgana ve her tarafa sürülür. Vaktile kadın; belsoukluğu geçirmiş ise çocuga siyaret eder. Anın için her temizlikten evel ellerini sabunlu su tle yıkamak ve süblimeli sulara sokmak muvafıktır. Bu hastalık eksiyetle süt devrinde ve üç ilâ altı yaşları arasında görülüyor. Buna sebep ana, hemşire ve hizmetçi kadınlardır. Malumdur bi fakir aileler bilgisizlik yüzünden bir yorgan altında yatarlar. Ana ve kardeşte mevcut hastalık bu suretle yavrulara geçmiş olur. Çocuk büyütmek çok güç ve çok kolaydır. Bilmek, okumak, dinlemek lâzımdır.

Kız çocuklarının mak'adî temizlikleri çok mühimdir. Arkadan öne değil, önden arkaya silinmeli. Apış aralarını ıslak bırakmak kaşıntıyı ve bilahere yaraları husule getirir. Bu yaşta çocukları topraklarda yatırmak, kalın dikişli donlar giydirmek çok muzurdur. Tenasül yolları aşınır. Yavru bilmiyerek daimî surette kaşır, fena bir adete alışır. Çocuk; kansız, soluk, ruhsuz kalınca ve bu hale bir sebep bulunmayınca, bu noktaları ana hatırlamalıdır. Sebep ortadan kalkınca hastalıkta zail olur. Bazı analar da kız çocuklarının ilk günlerinde şişen memelerinin muhteviyatını sıkarak çıkarmağa yeltenirler. Bu faaliyet memenin böyümesine mani ve iltihaplanmasına sebep olur ki; zamanla kadınlık çağında güzelliğine nakise verir.

Kemiklerin teşekkülatı da oldukça mühimdir. Geniş bir kalça doğuma ne kadar müsait ise, dar kalçalar o nisbette doğum keyfiyetini güçleştirir. Ana süd'ü ile beslenen çocuklar emzikle böyütülen çocuklardan daha nadir kemik hastalığına tutuluyorlar. Kalça kemiklerinin muntazam teşekkülü için ana memesi vermek lazımdır. Gerek ana süd'ü ile ve gerekse hayvan süd'ü ile beslenmiş olanlar lüzumundan fazla verince yine kemik hastalığına tutuluyorlar. Fazla emmeye haris çocukların süt miktarını da tahdit etmek lâzımdır. Muayyen bir program dahilinde emme zamanlarının adet ve müddetlerini tespit etmelidir. Çocuk gıda cetvelleri Doğum evinin muayene odalarında asılıdır. Fennî büyütülen çocuklarda bağırsak hastalıkları görülmüyor. Sebebi ise hayatına verilen ihtimamdır. Her ağlayan çocuğa süt veren analar zamanla nedamet ederler. Bu itibarla fennî bir şekilde büyütmeğe alışmalı. Odalarını, gıdalarını, yatak ve yorganlarını, hava ihtiyacını düşünerek tanzim etmelidirler. Vaktinden evel çocugu yörütmeğe kalkışmak cinayettir. Kadınlık hayatı; yalnız çocukluk senelerinde değil, hayatın bütün safhalarında umumî tekayyüdata muhtaçtır. Hayatın ilk beş senesinde tenasül yolları pek az değişir. Altıncı senesinde süratle büyür. Bati bir surette çocukluk manzaraları yerine kızlık taplosu kaim olur. Büluğ ve evlenme çağında ay başını güçlükle, bazan çok noksan görürler. Gayri sıhhî büyütülen bu kız çocukları, devri kemalda kısırlık ve itiyadî sıkıntılar baş gösterir. Çocuk yetiştiren uzuvlarda vazifevî değişikler ve ademî kifayeler görülür. Kadın uzviyeti; erkeklerle kıyas kabul etmez derecede çok kıymetlidir. Bunlar memlekete evlat yetiştirirler. Tekamül etmiş uzviyetlerinden mesut bir surette yavrunun ayrılması ve çocuğun yeni şeraiti hayatiyeye girebilmesi on sekiz yaşını ikmal etmiş bir kızdan talep edilir. Halbuki bu yaşta erkek çocuklar; beden ve ruhça bir hasara uğramamışlardır. Bu noktai nazardan fena büyütülen ve beslenen bu yavruların son mesaileri mucibi teessüf olur. Vaktinden evel ihtiyarlayıp çökenler sıhhatleri ihmal edilen yavrulardır

Doğum keyfiyetleri; bu zümrenin bütün azalarını faal kılar. Bazılarında da yerleri tebeddül eder. Ve hazım keyfiyetlerinde müşkülatla karşılaşırlar. Binnetice meslek faaliyetlerinde çabuk kocarlar. Türk kadınının sıhhî yoldaki sayıları küçük yaşlarından başlıyor. Bağırsaklarında uzun müddet sakladıkları mevaddı gaita ahvali umumiyelerine tesir yaparak sıhhatları sık, sık bozulur. Bazan bu inkıbaz keyfiyeti döl yataklarına mikrop sevk ederek ve tazyık yaparak vazifeden muattal kılar. Erkek çocuklarına beden terbiyesi ne kadar lâzım ise, kız çocuklarına da çok faidelidir. Bizde erkek çocukların oyun hareketlerine mukabil kızlar evlerinde el işlerile meşgul ediliyor. Erkek kardeşlerine bakmağa ve odalarda hareketsiz oturmağa icbar ediliyor. Bunlar hep yanlış düşüncelerdir. Spor; herkes için, bilhassa çocuklara, gençlere itidal ve ihtiyat üzere yaptırılmak lâzımdır. Kızların büluğ hadisesi büyük bir faaliyet olduğundan bu devrede hareketlerinde itidal şarttır. Akıllı analar çocuğunun analık hududunu geçmemelerine dıkkat etmelidir. Gıdalarını, uykularını muayyen zamanlarla temine çalışmalı, uzun müddet abdestlerini bağırsaklarında saklamamalarını sık sık kendilerine söylemelidirler. Büyük toplantılarda, balolarda kadınlarımız çocuklar gibi derin bir saygı ile oturdukları sandalyadan kalkmazlar. Saatlerce del'i hacet ve idrar hislerini bekletirler. Hatta abdesthaneye kadar gidip bu hissi defetmeden dönenler pek çoktur. Hulâsa kadının giyinmesi, gıdası, uykusu, sporu, mesaisi hususî şeraite tabi olup bunları bilenler bilmeyenlere rehber olarak öğretmelidirler. İşte esas edep ve sıhhî terbiye mefhumunun yanlış tefsirlerinden ibaret olan manasız adetleri kaldırarak sıhhî yollarda çocuklarımızı, bilhassa kızlarımızı yaşatmalıyız.

Kanun

Vergi bakayasının tasfiyesine dair

Kanun No. 2566
Kabul tarihi: 4-7-1934
Nerşi tarihi: 12-7-1934

734 Numaralı Gazeteden artan

Madde 5 - 10 Şubat 1926 tarih ve 735 numaralı kanunla bu kanuna müzeyyel 9 haziran 1926 tarih ve 924 numaralı ve 25 haziran 1927 tarih ve 1167 numaralı kanunlar hükümlerine tevfikan evvelce tarh edilip henüz mercii tetkik dolayısile ihtilâflı olan veya olmıyan umumî istihlâk vergisi ile zam cezaları, mükelleflerin bu kanundan istifade hakları mahfuz kalmak üzere, tahsili emval kanununa tevfikan tahsil olunur.

Bu tarhiyata karşı mükellef ancak vergi temyiz komisyonuna ve Devlet Şûrasına itiraz edebilir.

Halen Sulh mahkemeleri ve icra mercilerinde bulunan evrak bu kanuna göre ait olduğu mercilere devredilir.

Bu kanunun mer'iyetinden sonra yeniden tarh ve tahakkuk muamelesi yapılamaz.

Madde 6 - 1340 malî yılı başından itibaren tahrir görmemiş olan yerlerde 1931 malî yılı sonuna kadar tahrir görmüş ve tahrir kıymetleri vergilerine matrah ittihaz edilmiş bulunan cüzü tamlarda da 1933 malî senesi sonuna kadar seneler arızi vergilerile munzam kesirlerinden borçlu olanların borçları sekiz senede ve sekiz müsavi taksitte ve 1929 malî yılı sonuna kadar emlâk ve bina vergilerile munzam kesirlerinden borçlu bulunanların borçları dört senede ve dört müsavi taksitte ve her sene taksiti de ait olduğu vergi ile birlikte tahsil olunur.

Şu kadar ki yukarıki fıkra mucibince arazi ve bina vergilerinden borçlu bulunanlardan :

A) 1340 malî yılı başından itibaren tahrir görmiyen yerlerde 1931 ve tahrir görmüş bulunanyerlerde dahi 1933 malî yılı sonuna kadar arazi vergisile kesri munzamlarından olan borçlarının yüzde 30 unu 1935 malî yılı içinde veyahut yüzde 50 sini 1934 malî yılı nihayetine kadar zaman zarfında ödeyenlerin geri kalan borçları;

B) 1929 malî yılı nihayetine kadar senelere ait emlâk ve bina vergilerile kesri munzamlarından olan borçlarının yüzde 60 ını 1934 malî senesi içinde veyahut yüzde 75 ini 1935 malî senesi nihayetine kadar ödeyenlerin zam cezalarile birlikte geri kalan borçları Terkin olunur.

Madde 7 - 1340 - 1931 malî yıllarına ait sayım ve hayvanlar vergisile kesri munzamlarından

ve misil zamlarından borçlu olan mükelleflerden :

A) Hayvanlar vergisinin yalnız zam cezalarından borçları bulunanların bu borçları;

B) Verginin aslı ile kesri munzamlarından ve zam cezalarından borçlu bulunanlar verginin aslile kesri munzamlarından olan borçlarının yüzde 70 ini 1934 malî yılı içinde nakten verenlerin vergi borçlarının mütebaki yüzde 30 u ile zam cezalarının tamamı;

C) Bunlardan kezalik verginin asılları ile munzam kesirlerine ait borçlarının yüzde 75 ini 1934 veya yüzde 85 ini 1935 malî yılı sonuna kadar ödemiş bulunanların geri kalan borçları;

Terkin olunur.

Madde 8 - Yukarıki maddeler hükümleri haricinde kalan vergi ve resimlerden :

A) 1929 mali senesi nihayetine kadar olan müddete ait kazanç muamele ve 1629 numaralı kanun mucibince alınan eğlence ve hususi istihlâk vergilerile zam cezalarından

B) 1924 - 1929 senelerine ait damga, oyun alâtı, oyun kâğıdı, sığara kâğıdı, kibrit, kav ve çakmak resimlerinden ve bu vergi ve resimlerin tazminat mahiyetindeki zam ve para cezalarından borçlu bulunanlardan:

1 - Bu vergi ve resimlerin asıllarını işbu kanunun mer'iyeti tarihine kadar tediye etmiş olupta yalnız zam ve para cezalarından borçlu bulunanların borçları;

2 - Bu vergi ve resimlerin asıllarını 1934 mali senesi içinde tamamen ödeyenlerin misil ve teahhur zamları ile para cezalar;

3 - Bu vergi ve resimlerin asıllarının yarısını veya daha fazlasını 1934 mali senesi içinde verenlerin misil ve teahhur zamları ile para cezalarının tediyeleri nisbetindeki miktarları;

Terkin olunur.

C) Mükellefiyeti askeriyesini yapmak için silâh altına çağırılan esnan erbabının filen silah altında bulunduğu müddete ait kazanç vergisile kesri munzamlarından, 1933 mali senesi nihayetine kadar herhangi bir sebeple tahakkuk ettirilmiş olan borçlarının (terki sanat ve ticaret için evvelce beyanname verilmiş olsun olmasın) kayitleri terkin olunur.

Madde 9 - 1929 senesi nihayetine kadar tahakkuk ettirilmiş veraset ve intikal vergilerinin teahhur ve misil cezalarından henüz tahsil edilmiyen kısım terkin olunur.

1929 senesi nihayetine kadar tahakkuk ettirilmiş veraset ve intikal vergisinden hulûl eden taksitlerini henüz vermiyenlerin borçları 1934 mali senesinden itibaren iki senede ve müsavi taksitlerde tahsil olunur. Yukarıda yazılı borçlarının yüzde 75 ini 1934 senesi zarfında nakten tasviye edenlerin kayıtleri tamamen ödenmiş gibi kapatılır.

Madde 10 - Yukarıda yazılı 3, 4, 6, 7, 8 ve 9 uncu maddelerdeki müsaade ve terkin hükümlerinden istifade edebilmek için borçlular tarafından yapılacak tediyelerin, salahiyetli idarî icra mercileri tarafından verilen haciz ve hapis kararlarının tatbiki üzerine mahcuz malın paraya çevrilmesinden ve mahcuz alacağın tahsilinden ve hapis müddetinin hitamından evvel yapılmış olması şarttır.

Madde 11 - Arazi, Bina, Hayvanlar ve Kazanç vergileri için 1929 mali senesi iptidasından evvelki senelerde ayrıca tahakkuk etmiş olan kesri munzamlar verginin asıllarile birleştirilmiştir.

Bu vergiler bakayasından vuku bulacak tahsilâttan da bilâ vasıta vergilere munzam kesirlerin tevhidi hakkındaki 1454 numaralı kanunda yazılı nisbetlere göre İdarei Hususiye, Belediye, Maarif ve iane hisseleri tefrik olunur.

Madde 12 - Gerek iltizam ve gerek kefalet suretile ihale âşarı ve sair iltizam bedellerinden veya vergiden olan borçlarından dolayı emvali gayrimenkuleleri Hazine namına tefevvüz edilmiş bulunan borçluların, bu kanunun mer'iyeti tarihinde hünüz hazine uhdesinde bulunan gayrimenkullerinin müzayedeye çıkarılarak katî ihalesi yapılıncıya kadar tefevvüze sebep olan iltizam bedelinden veya vergiden olan borçlarının asılları alâkadarları tarafından nakten ve tamamen tediye edilirse faiz ve saire aranmaksızın ve ferağ harcı kendilerine ait olmak üzere tediye yapan sahip veya kefil veya varisleri namına ferağları iade olunur.

Madde 13 - Hükûmet tarafından mübadil, gayri mübadil, muhacir ve harik zede ve emsaline kanunları dairesinde teffiz edilmiş bulunan gayri menkuller üzerine teffizden evelki zaman içinde konulmuş olan hacizler kaldırılmıştır.

Gayri menkuller dolayısile Hazinenin birinci fıkrada bahsolunan tefviz tarihine kadar olan bilûmum alacakları terkin olunur.

Madde 14 - Müga 1860 numaralı Muamele Vergisi Kanununun 7 nci maddesi mucibince mamulâtını harice ihraç ettikleri sabit olan müesseselere, gümrük kayitlerile tesbit edilen ihracat miktarları için yalnız mezkûr maddede gösterilen kayit ve şartlara riayet etmemelerinden dolayı tahakkuk ettirilip henüz tahsil edilmemiş olan vergi ve cezaların kayitleri bir defaya mahsus olmak üzere terkin olunur.

Madde 15 - Muhtelit kanunlarla Devlet alacaklarına mahsubu tecviz edilen Hazine tahvilleri hakkındaki hükümler mahfuzdur.

Madde 16 - Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 17 - Bu kanunun icrasına Dahiliye ve Maliye Vekilleri memurdur.

Hususi Muhasebe müdürlüğünden

Mecidözünün Pala bıyık karyesindeki iki değirmen taşı ocağı 3 - Teşrinsani - 934 tarihinden itibaren 20 gün müddetle müzayedeye konmuştur. Taliplerin teminat akçaları ile birlikte kaza Muhasebei hususiye memurluğuna veya Vilâyet daimî encümenine müracaatları ilân olunur.

Askeri satın alma komsiyonundan

Çorum alayının ihtiyacı olan iki yüz elli bin kilo un kapalı olarak 31 - 10 - 934 tarihinden itibaren münakasaya konulmuştur. Teminatı muvakkatesi 1687 lira dır evsaf ve şeraiti öğrenmek isteyenler komisyonumuza müracaat ederek şartnameyi göre bilirler. 2-4

Vilâyet Hapishane Müdürlüğünden

Hapishanenin ihtiyacı için münakasaya konulan azamî 10000 kilo kömüre talip çıkmadığından yevmü münakasanın bizzarur 20-11-934 Salı gününe bırakıldığı ilân olunur.

Çorum icra dairesinden

Çorumun Gökçe kaya köyünde, Uçuk mevkiinde ve 181 Numarada : şarkan Göbel oğlu Hasan, garben ve cenuben dere, şimalen Ahmet efendi tarlasile mahdut on beş dönüm tarlanın kıymeti 45 lira.

Gökçe kaya köyünde, Harman civarı mevkiinde ve 182 Numarada : şarkan Hasan, garben ve cenuben yol şimalen Mama oğlu tarlasile mahdut on iki dönüm tarlanın kıymeti 45 lira.

Sarayözü köyünde, Başköy mevkiinde ve 74 Numarada : şarkan çay, garben değirmen harkı, cenuben taşlık ve şimalen Hamdi bahçesi ve harkı ile mahdut 55 metre değirmenin kıymeti 50 lira

Dairemizin 934 - 1967 numaralı dosyasında temliken Abdurrezzak beye ezgayri masraf 400 lira borçlu Çorumun Gökçe kaya köyünden devriş oğullarından Eşref oğlu Hamdiye ait işbu emvali gayri menkulenin satılması kararlaştırılarak açık artırmaya çıkarılmıştır.

1 - Evsafı ve müştemilâtı Yukarıda yazılı iki kıt'a tarla ile bir bap maa müştemilât ve takim değirmenin nısıf hissesi.

2 - Uçuk mevkiindeki tarlanın temamına 45 lira ve harman civarı mevkiindeki tarlanın temamına 45 lira ve baş köy mevkiindeki değirmenin temamına 50 lira kıymet takdir olunmuştur.

3 - satış şartları : İşbu gayrimengul gazete ile bir ay müddetle açık artırmaya çıkarılmıştır. Hitamı olan 15 - 12 - 934 tarihine müsadif cumartesi günü saat 13 buçuğa kadar devam edecektir. Yapılan birinci artırmada verilen pey kıymeti muhammenenin yüzde 75 ini bulmadığı takdirde son verilen pey baki kalmak üzere ihale on beş gün daha temdit edilerek son günü olan 31 - 12 - 934 Tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 buçukta Çorum icra dairesinde ihalesi yapılacaktır. Mezkûr tarlalara ve değirmene talip olanların bedeli muhammenenin yüz de yedi buçuğu nisbetinde pey akçasile veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamilen İcra dairesine tarihi ilândan itibaren müracaatları lâzımdır.

4 - Sair haklar : Gayri menkulde bir hak ve alâkası olanların ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile İcra dairesine müracaatları lâzımdır. Aksi halde hakları Tapu sicillince sabit olmadıkça paylaşmadan hariç olacakları ilân olunur.

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işleri için Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 100 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 -kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Haftası « « - 25 - «

Çorum Vilâyet Matbaası

KURULUŞ TARIHI : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 738

ÇARŞAMBA

21 - Teşrinisani - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Telgraf Haberleri

Ankara 14 - : (A. A.) Cümhuriyet Halk Fırkası grubu idare heyeti reisliğinden :

Cümhuriyet Halk Fırkası grubu, Cemil beyin reisliğinde toplanmış ve İsmet Paşa söz alarak : Büyük Millet Meclisinin Normal seyrile 1935 yazında yeniden intihap yapılması teşkilâtı esasiye icabından olduğunu hatırlattıktan sonra, beynelmilel siyaset alemi hadiseler, ihtimallerle meşbu olduğundan yeni meclis intihabı için yaz mevsimini beklemeyerek, kışın intihabatın icra ve ikmalile Cümhuriyet Halk Fırkası ve hükümetinin müstakar vaziyetlerinin milletin arasile yeniden meydana çıkarılması memleket için faydalı olacağını izah eylemiştir. Fırka grubu intihabatın yenilenmesi için atideki kararı vermiştir.

Büyük Millet Meçlisinin intihabatının yenilenmesi ve bu keyfiyetin Büyük M. Meclisine arz ve teklifi zamanının Fırka reisliğine bırakılması kabul edilmiştir.

Ankara 18 - (A. A.) Açık bulunan Riyaseti Cümhur Umumî kâtipliğine Vekâletinde bulunan Riyaseti Cümhur Hususî kalem müdürü Hasan Rıza beyin tayini İcra Vekilleri heyetince tasvipve kabul olunmuştur .

Ankara 19 - (A. A.) Konya Ereğlisinde yapılacak olan dokuma fabrikasının temelini atmak üzere Baş Vekil İsmet Paşa H. z. leri, yanlarında Ökomoni ve Nafia Vekillerile Sümer Bank Umumî Müdürü olduğu halde bu akşam hususî tirenle Ereğliye hareket etmiştir.

Burdur 19 - (A. A.) Vilâyetin sekiz köyünde tam teşkilâtlı mektepler yapılmaktadır. Bu mektepler yatılı olacak ve bir yıla kadar sayısı otuza çıkarılacaktır. Bu suretle Vilâyetin ilk tahsil ihtiyacı temamen gide rilmiş bulunacaktır.

Aydın 19 - : (A. A.) Aydın, Çine yolu üzerinde üç beton arma köprünün inşaatı bitmiş ve yol, gidiş gelişe açılmıştır.

Sofya 19 - : (A. A.) Kral; Türkiye ile Bulgaristan arasındaki dostluk ve bitaraflık muahedesinin beş sene daha uzatılması hakkındaki protokolu tasdik etmiştir.

Londra 19 : - (A. A.) Deyli ekispres gazetesi; İngiliz Hava bakanlığının deniz aşiri hava kuvvetlerini ayırmaga karar verdiğini yazıyor.

Adana : 19 (A. A.) - Şehrimizde Gazi Hazretlerinin namlarına yapılmakta olan büyük abidenin toprak kaleden taşları vo İstanbuldan da mermerleri gelmiştir. Temamile Türk sanatkârları tarafından yapılmakta olan abide Türkiyenin en büyük ve en güzel abidesi olacaktır. Türk sanatkârları tarafından Türkün asil ve yüksek ruhuna uygun olarak yapılmakta olan bu abide beş kânunu sanide merasimle açılacaktır.

Zile : 19 (A. A.) - Ziraat Bankası burada mevcut buğdaylarından altı bin ikiyüz on tonunu İstanbul ve Samsuna sevk etmiştir. Yeniden mübayaata başlamıştır.

Muğla ; 19 (A. A.) - Halkevi folklar hey'eti toplanmış ve bütün Vilâyet içindeki halkçılığa ait şeyler masal deyis ve bunlara benzer aygıtların toplanmasına söz kesmiştir.

Moskova : 19 (A. A.) - Sovyetler kongresi bu yıl içinde bütün idarelerdeki memur sayısını yüzde on, on beşe indirecek. 753 milyon rublelik bir tasarruf yapılmasına karar verilmiştir.

Mektupçu Salim Bey

İki yıldanberi Vilâyetimiz Mektupçuluğunda bulunan Salim bey. bu kere talebi üzerine Tokat Vilâyeti Mektupçuluğuna nakil edilmiştir. Salim bey; nezaket ve ciddiyetile vilâyetimizde herkese kendini sevdirmiş değerli idarecilerdendir.

Şu ayrılıktan dolayı duyduğumuz teessürü izhar eder ve Salim beye selâmet ve hayırlı yolculuklar dileriz.

Yeni Mektupçumuz

Vilâyetimiz Mektupçuluğuna eski Muş Vilâyeti Mektupçusu Tevfik beyin tayin buyurulduğu Yüksek Dahiliye Bakanlığından Vilâyet Yüksek makamına bildirilmiştir.

Belediye Reisliği

Çorum Belediye Reisliğine seçildiğini evvelce bildirdiğimiz Doktor Pertev beyin memuriyetinin yüksek tasdika iktiran eylemiş olduğu Yüksek Dahiliye Bakanlığından bildirilmiştir. Pertev beyi kutlar ve memleketimiz içi nafi işler başarmasını dileriz.

Tayin

Açık bulunan Vilâyet Maliye dairesi muamelât memurluğuna, Bursa Vilâyeti bina tahakkuk memurluğundan açıkta kalan Hamit bey tayin kılınmış ve ayın 15 inci perşembe günü gelerek işine başlamıştır.

Seçim hazırlığı başladı

Yüksek Dahiliye Bakanlığından verilen emir üzerine intihap esas defterlerinin gözden geçirilmesi işine başlanmıştır.

Paris 20 : - (a. a.) Parlamento ordu komisyonu; bu yıl için Orduya beş milyar 689 milyon frank akça koymuştur. Sınırların yenileştirilmesi için torunün istediği 800 milyon frank bunun içinde değildir. Komisyon raporunda, Alman ordusunun sayısı ve silâhları hakkında uzun uzadıya anlatmakta ve bunun Almanyanın silâh altında bulundurduğu adamların sayısının 480000 olup, 1935 yılında bu sayının 600 bine çıkarılacağı yazılmak tadır.

Paris 20 - : (a. a.) Alman - Fransız İktisat müzakerelerine başlanmıştır.

Cenevre 20 - : (a. a.) Cenevrede yüksek tahsil yapan Türk gençliği, bir talebe cemiyeti teşkiline karar vererek, ilk toplantısını yapmış ve Bern Elçisi Cemâl Hüsnü bey fahrî reisliğe seçilmiştir.

Tarih tetkikleri :

Çorum Şairleri

Suzi (III)

Derleyip düzelten: Çorum Halkevi Dil, Tarih, Edebiyat şubesi komite ve konferans kolu azalarından Muallim Rifat Rami

— Her hakkı mahfuzdur —

— 22 —

SUZİDEN PARÇALAR

1

Dili mürg yine zülfü sitemkâre dolaştı. (1)
Mansur sanıp ol kendisi dare dolştı. (2)

Ben der idim ey dil sakın o tare yanaşma! (3)
Aksi tutarak pendimi ol mare dolaştı. (4)

Gördükte o humbere ham keysuyu latifin; (5)
Can attı yine turrai tarrare dolaştı. (6)

Saplanmış iken bağrıma bin naveke hunriz. (7)
Yad eyledi müjgânını; dil hare dolaştı. (8)

Aşık olanı yakmayamı (Suzi) derunm
Vadetmiş iken vuslunu inkâre dolaştı.

2

Şem'a çıksın aradan varken senin mehrulerin. (9)
Kan döker görmezse çeşmim didei ahulerin

Riştei canım mıdır? yazülfü dildarm mı ola ? (10)
Güncü hüsnünde yatan ol ejderi keysulerin. (11)

Meyl edenler müşkü tatare hacil olmazmı ola; (12)
Görse bir kerre senin o hali amber bulerin.

Tıri müjgânlar düzülmüş saf be saf şöyle durur:(13)
Künde bin kan eyleyenler dir keman ebrulerin.

Olsa meddahın senin bağı irem bülbülieri. (14)
(Suzi) tek medhede bilmez hiç biri bir mulerin (15)

3

Pervanede yok şem'alara yanmada perva ;
Olmammı ben ol gül ruha ya bülbülü şeyda ! (16)

Can vermek imiş adeti maşukuna âşık;
Âşık olamaz kıymaz ise canına asla.

Bî medhal iken gönlümü ey yar sen aldın; (17)
Bin hiyle ile eyledin âlemlere rüsva.

İnsafmıdır ey şuh edesin zulmü taaddi ; (18)
Devran geçer elbette gelir başına ferda. (19)

Hicrinle yanan (Suzi) derunuma nazar kıl! (20)
Teskin edemez ateşi aşkım yedi derya.

4

Çektiğim çarhtan bunca sitemler; (21)
Hoşmu gelir sana ey keman ebru.

Ateşi hicrinle içtiğim semler (22)
Nime değil; cümle lebalep memlu. (23)

Tari keysulerin hüsnüne perde.
Aklu fikrim bilmem, sende mi? nerede ?

Lokmanda bulamaz çare bu derde.
Burcu akrebde mi bilmem o mehru?

Ger görse hüsnünü biçare mecnun;
Olmaz Leylâ için hali diğergün. (24)

(Suzi) derunumda suz şim efzun !
Söyünmez haşre dek bu ateş yahu!

(1) Mürg : Kuş. Sitemkâr: Haksızlık eden.
(2) Mansur : Hallâç mansur da derler. İranın Beyza şehrinde doğdu. Abbasî halifelerinden Muktedir billâh zamanında dine muhalif hareketinden 306 Hicrî yılında asıldı.
(3) Tar : Karanlık.
(4) Pent : Öğüt. Mar : Yılan.
(5) Humbara : Kumbara. Ham : Bükülmüş. Keysu : Kekil.
(6) Turra : Saç. Tarra : Yankesici.
(7) Navek : Ok. Hunriz : Kan akıtan.
(8) Müjgân : Kibrikler. Har : Tiken.
(9) Mehru : Ay yüzlü.
(10) Rişte : İp. Zülf : Kekil. Dildar : Gönül tutan.
(11) Günç : Köşe. zaviye.
(12) Müşk : Misk. Tatar : Bir nevi sivri sinek. Hacil : Utanmak.
(13) Tirl müjgânlar : Yayların oku; yani iki kaşın arasından fırlayan nazarlar.
(14) Bağı irem : Cennet bahçesi.
(15) Mu veya muy : Kıl
(16) Run : Yanak. Şeyda : Deli, aşktan aklını kaybeden.
(17) Bî medhal : alakasız, ilişiksiz. Gönül [Türkçe] yanan.
(18) Şuh : Nazlı, şiveli. Taaddi : Haksızlık.
(19) Ferda : Yarın.
(20) Hicir : Ayrılık
(21) Çarh : Tali, baht.
(22) Sem : Ağı, zehir.
(23) Nime : Yarım. Lebalep : Dudak dudağa. Memlu : Doldu.
(24) Diğergün : Başka türlü.

Hekimliğin Mucizeleri

İstanbul Üniversitesi Tıp fakültesi Profesörlerinden Dr. Mazhar Osman Bey tarafından.

Eski zamanda, insanların düşüncesi ne sade, hayatın ne basit olduğu anlaşılıyordu. İnsanlara bu tatlı dünyayı zehir eden binlerce hastalıkların sebeplerini aramaga ne lüzum vardı ? Belli bir şey idi ki, fenalıkları yapan periler, büyülerdi; ölüm de Allahtan ... Hâla bu kadar iptidaî düşünenler dünya yüzünde, hem de mektep asrında medenî memleketlerde yaşıyor, bunların safları: « hekimler ne anlar ? » diye hikmetler saçar. Hekimliğe karşı sinsi sinsi bir düşmanlık sade cahil halkın değil, münevver geçinenlerin bile zamirinde hâla saklıdır. Hekimliğin beceriksizliğini, muvaffakıyetsizliğini duydukça inşirah duyan nice aklı başında adamlar vardır. Ömrünü sistamatik bir tahsile hasretmiş, dünya kuruldu kuruları yüz binlerce alimin himmetile meydana gelen bir ilmi öğrenmiş bir adamdan beklemeğe mecbur oldukları mucizeyi cahil, aptal, elini yüzünü yıkamasını bilmez bir hocanın, bir papazın, bir hahamın tükrüklerinden, pis nefesinden umarlar, felan hastayı hekimler iyi edemedi de şu berberin ilâcile veya bu üfürükcünün nefesile iyileşti sözünü az mı işitiriz. Dünya kuruldu kurulalı ilimle cehlin bu kavkası eksik olmadı.

İlmin saçtığı nurlardan hala yarasa gibi müteezzi olan bu aptal batıl itikatlılara ne peri, ne büyü... bunların hepsi saçma. Bu asırda timarhanedeki deliler bile bu kadar manasız saçma söylemeğe utanıyorlar da, « bana fenalık yapıyorlar, amma kim olduğunu iyi anlayamıyorum, büyü ve sihir diyecek kadar budala ve cahil değilim, spritizme ile, belki elektrik ve radyo ile tazıp ediyorlar» demektedir. Bu gün artık mucizeyi ancak fenden bekleyiniz. Telgraf, telefon, telsiz telgraf, radyodan, tayyareden büyük mucize mi olur?

İnsan olanın ölüm Allahın emri diye pislikten, bakımsızlıktan, miskinlikten, bilgisizlikten ölmesine kimsenin katlanamayacağı devirde olduğumuzu bilmeliyiz. Ölüme çare mi varmış, hekimlik ölümü azaltmış mı? Bilir bilmez her ağızda dolaşan sözler... Hekimlik ve medeniyet ölüme çare bulmasaydı bizim bir Vilâyetimiz genişliğinde bile olmıyan Belçikada nüfus sekiz milyondan fazla olmazdı. Hıfzısıha sayesinde doğanların hepsini yaşatmagı, her çocuğu büyütmeği, kuvvetlendirmeği, uzun yaşatmağı bildikleri için Lodra şehrinde nufus 8 milyonu, Nevyork ta 7 milyonu çoktan buldu. İtalya da bir kadının sekiz on çocuğu oluyor; pek nadir ki birl yahut ikisi ölsün. Bir kadının on üç, on dört çocuk doğurduğunu, en küçüğü elli yaşında olmak üzere hâla hepsinin hayatta olduğunu her gün duymaktayız. Bizde ise, kadıncağız on iki defa gebe kalır, on iki defa doğurabilir, doğurduklarının ikisi çocukken amelden, ikisi kızamıktan, dördü kuş palazından ölür, biri koca delikanlı olmuştu, apandisitine vaktile ameliyat yapılmadı, ikisi sui istimalden, bakımsızlıktan, verem oldu, biri yaralandı, kanı durduruncuya kadar eceli geldi... Bu misaller gözümüzün önünde dururken, her şey Allahtan demek ve tevekkül etmek içtimaî belâ hadlarımızın en büyüğüdür. ölüm Allahın emri ise, yaşamak, çalışmak, Allahın verdiği kıymetli emaneti muhafaza etmek de Allahın emri Niçin onların çocukları yaşıyor da bizimkiler ölüyor ? Niçin Avrupa'nın bir şehrinde bizim koca ülkemiz kadar nüfus çoğalıyor ? Biz ise, Kırım'dan, Budin ovalarından, Rumeliden, Giritten nüfus topladığımız halde neye çoğalmadık?

Sonra sekiz on senelik Cümhuriyet hükûmetinin himmetile daha altı sene evvel nüfusumuz 13 iken bu gün 16 milyona nasıl çıktı ? Hani Balkan muharebesinin başlangıcındaki koleralar, sonundaki tifüs salgınları yüzünden on binlerce kişi neye öldü, bu gün neye ölmüyor ? Tesalya muharebesinde dizanteri ve bağırsak humması dan ordunun dörtte biri ölmüşken, onun bin misli büyük muharebelerde, Umumî harpte, İstiklâl harbinde, daha gayri müsait şartlar altında neden o kadar kurban vermedik ?

Çünki hekimlik ilerledi, hastalığın nerden geçtiğini ve nasıl geçtiğini biliyor, hastalığa yakalanarı kurtarmak için serom bulundu, sağlam insanın da yakalanmaması için aşı keşfedildi. Bu gün koleradan, çiçekten, vebadan, dizanteriden, bağırsak tifosundan, kuş palazından, kızıldan pervamız yok. Burun nezlesi, grip kadar bunlardan korkmıyoruz. Henüz tribe karşı silâhımız yok. Lakin mikrobları doğar doğmaz olduğu yerde söndürüyoruz. Öyle uzun zadıya karantinalar yok. Hemen hastalığın ilâcile her kesi aşıyoruz. Kuş palazından ölenler çok azaldı. Balkan harbinde koleradan Hadımköyü hattına gömdüğümüz kahramanları göz önüne getirenler, bu gün orduya girdiği gün kolera, tifo aşılarının mecburi olmasının verdiği mesut neticeleri görür de fenne nasıl inanmaz ?

Otuz kırk sene evvel güç doğururken ölen kadınlar, doğum esnasında birden bire kan boşanarak giden lohusalar, rahim yolundan cahil ebeler elile kapılan pislikler yüzünden albastı hastalığına uğrayan genç anneler bu gün ne kadar azaldı. Her yerde kâfi derecede ebelerimiz olsa, hele karısını erkek hekime göstermekten ise ölmesini göze alan cahil ve katil kocalar olmasa bu felâketler büsbütün işitilmez olacak.

« Cahilin sofusu, şeytanın maskarası » derler. Zavallı karısını ölümden kurtaracak fezilet-kâr bir doktordan kıskanan bu kocalar yaptığı işin katili olduğunu bilmez de hâla, Allahtan, eceli bu yüzdenmiş der. Lâkin hiç bir « babayiğit, ecelim değilse ölemem », diyerek kendini şömendöfer yoluna atmaz.

Süt emen çocuğa afyonlar ,haşhaşlar vererek daha hayatının ilk gününde sersemleştiren ve böyle sersem çocuğu uslu diye seven analar, babalar, zayıf bağırsaklarını susamlı simit ve şifa niyetine sofrada bizim midelerimizin bile hazım edemediği yağlı, biberli yemekler yedirerek sıska eden aileler hâla çoktur. Sıska, kemikleri bozuk, ötesi berisi yaralı, göz leri trahomlu, konjonktivitli çocuklara tırmvaylarda ve vapurlarda çok rastgeliriz. omuzlarında bir mavi boncukla çörek otu birde minimini « Maşallah » madalyası görürsünüz. Hikmeti Hüda... el arabsında, tertemiz beyaz çamaşırlar, yastıklar arasında Taksimde gezdirilen şu pempe benizli yumuk yumuk çocuklara nazar değmiyor da, Üsküdar, Karagümrükteki sümüklü, yüzü gözü yaralı, bir deri bir kemik kalmış ucubelerimize değiyor. Bilhassa memleketimizin Şarkta ve sıcak memleketlerde göz kapağı sağlam, kirpikleri dökülmemiş olan, gözünün siyahında kocaman bir leke olmayan yok gibidir.

Halbuki, yeni batın çocuklarını körlükten, göz kederlerinden kurtarmak için Cümhuriyet hararetle mücadelededir.

İçtimai felsefemizin esasını teşkil eden bir söz de: vakti saati gelince insan ölüyor, ölüme çare bulunmayor. Evet, fanî hayat için iyi bir teselli. Lakin hekimlik ve hıfzıssıha hayatı ne kadar uzattı, ölüme ne kadar çareler bulundu. Eskiden bir gencin tifoya tutulmaması, tifoya tutulunca sağ kalması mesut bir talie bağlı idi. Şimdi öyle mi ? Demek adam fen sayesinde yaşıyormuş. Karnındaki hasta apandis çıkarılmış bir adam vakıtsız ölümden kurtulmuş demek değil midir ?

Günden güne hayatın esrarı öğrenildikçe bu gün henüz çaresiz kaldığımız bir çok hastalıkların yarın eyi olacağı şüphesizdir. Bu gün gıdalarımızı, tegaddi usullarımızı daha iyi öğrendik, intanî hastalıklardan korumasını biliyoruz. İhtiyarlığın esrarını da öğrendik. Geç ihtiyarlamak, çok yaşamak bu günkü tıbbın işidir. Bizde ihtiyarlar hele dinç ihtiyarlar ne kadar nadirdir. Avrupa o hususta da bizden mesut. Seksen yaşında tenis oyuyanların, doksanında ciltlerle kitaplar yazanların resimlerini gördükçe şimdilik vakıtsız ölüme, genç yaşında ihtiyarlığa mani olan fennin atisinden daha çok harekalar umuyoruz.

Kararname

Kararname No : 2-1314

Ölçüler Nizamnamesinin 170 inci maddesinin değiştirilmesi hakkında İktisat Vekilliğince hazırlanıp Şûrayı Devletçe görüierek 22-9-1934 tarih ve 18336 sayılı tezkere ile tevdi olunan ilişik nizamnamenin mer'iyete konulması; İcra Vekilleri Heyetince 27-9-1934 de tasvip ve kabul olunmuştur.

REİSİCÜMHUR
GAZİ M. KEMAL

Başvekil İSMET — Adliye Vekili Ş. SARACOĞLU — Milli Müdafaa Vekili ZEKAİ — Dahiliye Vekili Ş. KAYA

Hariciye Vekâleti V. Ş. KAYA — Maliye Vekili FUAT — Maarif Vekili ABİDİN — Nafıa Vekili ALİ

İktisat Vekili M. CELÂL — Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekili Dr. REFİK

Gümrük ve İnhisarlar Vekili ALİ RANA Z. — Ziraat Vekili MUHLİS

Ölçüler Nizamnamesinin 170 inci maddesini tadil eden nizamname

Madde 1 - Ölçüler nizamnamesinin 170 inci maddesi aşağıda yazılı şekilde tadil edilmiştir.

Kanun ve nizamname hükümlerinin tatbik tarihinde metre sistemine göre yapılmış ölçüler kullanan veya kullanmak üzere edinmiş bulunan mağaza, dükkân, depo ve ticarethanelerin ellerindeki ölçü, tartı ve aletlerin belediye ayar memurluklarınca senelik muayeneleri yapılarak damgalanır. Bu gibi ölçü, tartı ve âletlerin üzerinde 161 inci maddede yazılı umummî ayar işareti ile birlikte belediye ayar memurlukları ayar damgası bulunur. Bu umumî ayar işaretleri müfettişliklerin ilk muayene damgası yerine geçer ve bu geçici maddede yazılı ayar işlerinde ve ancak 1934 senesi Birinciteşrinin 30 uncu gününe kadar kullanılabilir.

Kanun hükümlerinin ilk tatbik senesinde senelik muayeneler, 1934 senesi İkincikânun ayının birinci gününden evvel yapılabilirse de bu muayeneler 1934 senesinde yapılmış sayılarak ona göre sene sayısı konur.

Madde 2 - Şûrayı devletçe görülmüş olan bu nizamname neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 - Bu nizamname hükümlerinin icrasına Adliy, Dahiliye, Mamliye, İktisat ve Gümrük ve İnhisarlar Vekilleri memurdur.

Çorum Evkaf Müdürlüğünden:

Tahmin B. Lira K.	Akarın nevi	No.	Vakfın ismi	Mevkii
125	Hane arsası	26	Hacıyusuf Kadri bey mescidi.	Eski Hacıyusuf M.
7 50	360 sehimde 49 sehim dükkân	36-50	Tacettin paşa.	» Hacıkemal »
7 50	» »	37-52	» »	» » »
7 50	» »	38-54	» »	» » »
7 70	» »	39-56	» »	» » »
75	Dükkân	13-13	Şaban oğlu	Çöplük
125	»	10-28	Sedir oğlu	İskilip caddesi
125	»	11-26	» »	» »
100	Kahvehane	184-92	Sancaktar camii	Ankara caddesi
50	Dükkân	172-91	» »	» »
60	»	78-19	Defterdar Abdul bakı paşa	Dikiciler
60	»	60- 5	» »	» »
60	»	61- 7	» »	» »
75	»	81-33	» »	» »
60	»	77-23	Muzaffer paşa	» »
60	»	16-58	Baltalı camii	» »
75	Nısıf dükkân	20-15	Madan oglu	Kürkçüler
75	Dükkân	73-30	Abdi bey camii	Dikiciler
75	»	72-28	» »	» »
75	»	21-71	Ömer Nehci camii	Bakırcılar
150	»	54- 1	» »	Çarıkçılar
75	»	80-32	Azabahmet camii	Saraçlar

Çorum merkezinde bulunan yukarıda numaralarile nevileri yazılı vakıf akaratın mülkiyetleri satılmak üzere müzayedeye çıkarılmış ve 5 - Kânunu evvel - 934 Çarşamba günü saa 15 te Çorum Evkaf dairesinde ihaleleri kararlaştırılmış olduğundan istekli olanların muvakkat teminat akçaları ile birlikte ihale gününe kadar idaremize müracaat eylemeleri ilân olunur. 1-3

Çorum Evkaf Müdürlüğünden:

Tahmin B. Lira	Nev'i	Vakfın ismi	Mevkii
50	Mescit arsası	Hacı Yusuf Kadri B.	Eski Hacı Yusus M.
50	Cami arsası	Yukarı Azap Ahmet C.	» Azap A met »
80	» »	Kurd oğlu	» Emirahmet »
200	Mescit	H. Hasan Derbendi z.	» Şeyheyyup »
150	»	Aleybey oğlu	» Hacınasrullah »

Çorum merkezinde kısmen arsa ve harap bir halde olup bulundukları yerlerde imar ve ihyalarına lüzum görülmeyen ve tasnif harcı kalan yukarıda vakıfları ve mevkileri yazılı cami ve mescitlerin nakdile istipdalları zımnında müzayedeye çıkarılmış ve 6 - Kânunu evvel - 934 perşembe günü saat 15 de Çorum Evkaf idaresinde ihaleleri kararlaştırılmış olduğundan istekli olanların muvakkat teminat akçaları ile birlikte ihale gününe kadar idaremize müracaat eylemeleri ilân olunur. 1-3

Çorum Evkaf Müdürlüğünden:

Tahmin B. Lira	Akarın nev'i	No.	Vakfın ismi	Mevkii
800	Değirmen	7-189	Elvan çelebi	Mecidözünün Elvan çelebi köyünde
40	Hamam	6 »	»	» » »

Mecidözü kazasının Elvançelebi köyünde bulunan yukarıda numaraları ve mevkileri yazılı bir değirmen ile bir hamamın mülkiyetleri satılmak üzere müzayedeye çıkarılmış ve 1 - Kânunu evvel - 934 Cumartesi günü saat 15 de Mecidözü merkezinde ihaleleri kararlaştırılmış olduğundan istekli olanların muvakkat teminat akçaları ile birlikte ihale gününe kadar idaremize ve Mecidözü kaymakamlığına müracaat eylemeleri ilân olunur. 1-2

Askeri satın alma komsiyonundan

Çorum alayının ihtiyacı olan iki yüz elli bin kilo un kapalı olarak 31 - 10 - 934 tarihinden itibaren münakasaya konulmuştur. Teminatı muvakkatesi 1687 lira dır evsaf ve şeraiti öğrenmek isteyenler komisyonumuza müracaat ederek şartnameyi göre bilirler. 3-4

Çorum hapsane müdürlüğünden

Hapsane ekmek ihtiyacı için münakasaya konulan azami seksen bin kilo ekmek için talip zuhur etmediğinden yevmi münakasanın bizzarur 27 - 11 - 934 salı gününe bırakıldığı ilân oluuur.

İskilip icra dairesinden

1000 lira kıymetinde 1 adet motör, 200 lira 2 adet çift taş, 10 lira 2 adet davul kasnak, 10 lira 2 adet musluk, 10 lira 2 adet mil kasnağı, 10 lira 2 adet karşı milve kayiş idaresi, 2 lira 1 adet su deposu motöre ait, 20 lira 1 adet tulumba, 4 lira 1 adet mazut vermek için tulumba, 2 lira 9 adet anahtar, 50 ku. 1 adet İngiliz anahtarı, 1 lira 2 adet büyükçe motörun mil anahtarı, 50 kuruş 1 adet mil ve bolant anahtarı, 10 kuruş 1 adet torna vida, 5 kuruş 1 adet eğe, 1 lira 2 adet kör anahtarı, 5 lira 1 adet motörun miline yatak, 2 lira 2 adet ihtiyat kafa tası, 10 kuruş 2 adet keski demir, 1 lira 2 adet sentiral çekici, 2 lira 4 adet taş çekici, 5 lira 1 adet gaz ocağı motöre ait, 10 kuruş 1 adet tulumba şırınkası, 10 kuruş 1 adet kazma müstamel, 50 kuruş 1 adet değirmen yarım hakı, 50 kuruş 1 adet ihtiyat meme borusu.

ceman yekûn: 1287 lira 45 kuruş

İneboluda müteveffa Necip bey veresesine borçlu İskilipte mukim Bulgar tebaasından Petro efendi borcunu vermediğinden dolayı yukarıda cins ve miktarı ve muhammen kıymetleri yazılı İnkılâp meydanı önündeki buğday değirmen motörü tahtı hacze alınarak paraya çevrilmesine karar verilmiş olduğundan kati ihalesi 22 - 12 - 934 cumartesi günü saat on beşte ve tahmin edilen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde artırma on beş gün daha uzatılarak 6 - 1 - 935 pazar günü aynı saatte ikinci ihalesi yapılacaktır. Talip olanlar yüzde yedi buçuk pey akçası veya milli bir bankanın teminat mektubunu hamilen İskilip İcra dairesine müracaat etmeleri; ve yazılan şartname 11 - 11 - 934 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık bulundurulduğu; ve ipotekli alacaklılarla diğer alakadarların işbu motör üzerindeki haklarının; faiz ve masrafı olan iddialarının evrakı müsbitelerile beraber yirmi gün zarfında İskilip icra dairesine bildirmeleri, aksitakdirde satış bedelinin paylaşmasından hariç tutulacakları ilân olunur.

Yitik mühür

Çorum Ziraat bankasına tevdi eylediğim para mukabilinde verilen makbuz ilmühaberine bastığım tatbik mührümü yitirdim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân eylerim.

Alacanın Çöplü köyünden
Haşim oğlu Hüseyin

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işleri çin Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir.

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 100 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 -kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Haftası « « - 25 - «

Çorum Vilâyet Matbaası

KURULUŞ TARIHI : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 739

ÇARŞAMBA

28 - Teşrinisani - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Kemal Ata Türk

Ulu Önddrimiz Gazi hazretlerine kabul edilen bir kanunla [ATA TÜRK] soy adı verildi.

Ankara : 24 (A. A.) - Millet Meclisi bu gün büyük ve tarihî günlerinden birini yaşadı.

Büyük Önderin soyadı münasebetile bütün Meclisin tek bir kalp coşkunluğu ile en saygılı tezahûratına meydan veren bu toplantıda, Hasan bey riyaset etmekte ve Başvekil İsmet Paşa Hazretlerile bütün vekiller hazır bulunmakta idiler. Meclis açılır açılmaz ruznamede bulunan kanunların müzakeresi yapılmış ve bundan sonrada Reisi Cümhur Hazretlerine verilecek soyadı için hükümet tarafından verilmiş olan kanunun müstaceliyetle müzakeresi kabul edilmiştir.

Bu münasebetle söz alan Başvekil İsmet Paşa Hazretleri şu beyanâtta bulunmuştur.

Arkadaşlar: Büyük Önderimiz Cümhur Reisimizin soyadı için bir kanun teklif ediyoruz. Düşündükleri soyadı kanunun tatbik olunurken Büyük Önderin taşıyacağı adı tayin etmek, Büyük Millet Meclisinin borcu ve hakkıdır. Kanunda biz [ATA TÜRK] adını teklif ediyoruz. İnanıyoruz ki, ulusun en değerli varlığı olan Cümhur Reisimizin adını söylerken derin sevgi ve saygı duygularımızı birlikte sezdirmiş olacağız. İnanıyoruz ki [ATA TÜRK] adı ile Büyük Türk Ulusu en Büyük oğluna en sevgili hitabını yapmış olacaktır.

Başvekil İsmet Paşa Hazretlerinin sık sık ve sürekli alkışlarla karşılanan bu beyanatından sonra kanun lâyihasının maddeleri okunmuş ve yine alkışlarla karşılanmıştır. Kabul olunan bu kanun lâyihasile Kemal öz adlı Cümhur reisimize [Ata Türk] soy adı verilmiştir.

Tarihi bir vesika olan bu kanunun kabulünden sonra da pazartesi günü toplanmak üzere toplantıya nihayet verilmiştir.

Büyük Önderimiz Ata Türk

İsmet paşaya : [İnönü], Kâzım paşaya : [Öz Alp] soy adını verdiler.

Kemal öz adlı Cümhur Reisimize ATA TÜRK soyadı verildiğine dair olan kanun yarın resmî gazetelerde neşir edilecektir.

Başbakan İsmet Paşaya Reisi Cümhur Ata Türk tarafından soyadı olarak, İNÖNÜ adı verilmiştir. Bu hususta Ata Türkün mektubu sureti şudur :

[Başvekâlete; Başvekil İsmet Paşa Hazretlerinin inkılap tarihimizin ilk şerefli ve parlak sahifesi olan İnönü meydan muharebelerinin Baş Kahramanı olmuş bulunması itibarile soyadı kanununun icabı olarak alacağı aile isminin İNÖNÜ olmasını çok yerinde bulduğumdan kendilerine bu soyadını tevcih ettiğimi bildiririm.

Cümhur Reisi Ata Türk tarafından Büyük Millet Meclisi Başkanı Kâzım Paşaya da Öz Alp adı verilmiştir.

Elkap Kaldırıldı

Büyük Millet Meclisince kabul edilen kanunla, Hanım, Paşa, Bey, Efendi, Ağa, Hafız ve saire gibi unvanların kullanılması yasak edildi.

B. M. Meclisi bu günki toplantısında, lakap ve ünvanların kaldırılması hakkında hükümetin şu teklifi kabul edilmiştir. (Ağa, hacı, hafız, hoca, mulla, efendi, bey, beyfendi, paşa, hanım, hanımefendi ve hazretleri)gibi lâkap ve ünvanlar kaldırılmıştır.

Erkek ve kadın vatandaşlar kanun karşısında ve resmî belgelerde yalnız adlarile anılırlar. Sivil rütbe ve resmî nişanlar ve madalya kullanılması yasaktır. Harp madalyaları bundan müstesnadır. Türkler yabancı devlet nişanları da taşıyamazlar. Askeri rütbelerden adın başına gelmek üzere kara ve hava müşirlerine Mareşal, birinci ferik ve Livalara General, denizde birinci ferik ve livalara Amiral denir. Generalların ve Amiralların derecelerini gösteren unvanlarla deniz müşürleri ve diğer askeri rütbeler karşılıkları Ali askeri şurası kararı ve icra vekilleri heyetinin tasdikile konulur.

Uluslar derneği fevkalâde toplantısı dağıldı

Cenevre: 26 (A. A.) - Uluslar cemiyeti fevkalâde toplantısına iştirak etmiş olan murahhasların bir çoğu Cenevreden ayrılmışlardır. Bens Praga dönmüştür. Titülesko ile Tevfik Rüştü bey Parise gitmişlerdir. Orada Flandin ve Laval ile merkezî ve cenubi şarki Avrupaya müallik meselelerle Marsilya cinayeti münasebetile Macaristanın yapmış olduğu müracaat hakkında görüşmeleri ihtimal dahilindedir. Murahhasların hepsi Kânunu evvelde Sar meselesi ile uğraşacak olan Uluslar cemiyeti toplantısı için Cenevreye geleceklerdir. Uluslar cemiyeti konseyi bu toplantısında ya Macaristanın Marsilya cinayetine ait müzakeratın acilen yapılması talebinin kabulüne ve yahut bu müzakerelerin yirmi bir Kânunu sani 1935 e bırakılmasına karar verecektir.

Yoğuslavya Hariciye bakanı Yevtiç hareketinden evvel Uluslar cemiyeti Genel yazganı Avenolu ziyaret etmiş ve kendisile Yoğuslavya muhtırası hakkında görüşmüştür. Bu muhtıra elli sayfa kadar olup içinde bir çok fotograflar ve belgeler vardır.

Bir Fransız Gazetesinin yalan çıkarması

Paris : 26 (A. A.) - Seuvre gazetesi Rusya ile Fransa arasında bir ittifak bulunduğuna dair olan haberleri tekzibederek bir Fransız Rus uzlaşması vardır, ittifak yoktur denmekte ve Paris Moskova hükümetlerininin emniyetinin korunması meselesinde bir düşüncede olduklarını söylemektedir .

Mektupçumuz

Vilâyetimiz Mektupçuluğuna tayin buyrulduğunu geçenki sayımızda bildirdiğimiz Bay Tevfik, ayın 24 üncü cumartesi günü şarımıza gelerek işine başlamışlardır.

Hoş geldin deriz.

Halkevi

Musiki kolu

Değerli musikicilerimizden Açarı Bay Necmettinin idaresini üzerlerine aldığı bu şube, çalışmasına yeni bir hız vermiş, Ulu Önderimiz Ata Türkün yıllık aydışlarında musikimiz için işaret buyurdukları yönden yürümeğe geçmiştir.

Bu yenilik yolunda istekliler çağrılmaktadır. Dileyenlerin Halk evine uğramalarını sağlık veririz.

Kurun

İstanbulda çıkan (VAKIT) gazetesi bu gez adını Öz Türkçeye çevirerek vakıt - zaman karşılığı olan Kurun adını almış ve ayın 22 sinden beri bu adla çıkmağa başlamıştır.

Onsekiz yıldır Vakıt adile yurdumuza ve ulusumuza değerli buyanlarda bulunan, onovlukçu ve ulusal arkadaşımızın bu adlarını sevinçle karşıladık. Kutlu olmasını dileriz.

Sis ve Kar

Bir haftadan beri sisli ve yağmurlu geçen hava birden bire soğuğa çevirerek bu günde biraz kar yağmıştır.

Dış Bakanımızla M. Litvinofun Protestosu

Cenevre : 26 (A. A.) - Litvinof ile Tevfik Rüştü bey memleketlerinin Cenevreden uzak bulunması sebebile konsey içtimalarının bir biri arkasınca talikını Milletler Cemiyeti Kâtibi umumisi nezdinde protesto ederek, içtima tarihinin en az beş gün evvelden kat'i surette tesbitini istemişlerdir.

Tarih tetkikleri :

Çorum Şairleri

Suzi (III)

Derleyip düzelten: Çorum Halkevi Dil, Tarih, Edebiyat şubesi komite ve konferans kolu azalarından Muallim Rifat Rami

— Her hakkı mahfuzdur —

— 23 —

— K — (1)

Sen getirdin başıma bilmez iken sevdayı aşk.
Nakşi hüsnünden okudum, anladım manayi aşk.
Yanmadan kandili aşkta lafı aşk etmek çi sut (2)
Dersini mecnundan al, anla nedir sahrayı aşk?
Canını pervane veş ateşlere yakmak gerek.
Anladım mürşidi aşktan böyledir fetvayı aşk.
Bahri aşka dal yürü; dürdane istersen eğer.
Bir nazar kıl bahri bî payan imiş deryayı aşk.
Nefhai İsa durur aşk mürdei dil ihyasına. (3)
Kande olsa zer gibi halis eder kimyayı aşk.
Bezmi irfan içre (Suzi) muterif ol cehlini
Zerre denlü yok iken sende nedir davayı aşk?

— R —

Fevti fırsat etme ey dil; dem gelir, devran geçer.
Sahni gülzare kadem bas ki, gülü handan geçer.
Çeşmei âbı hayattır, camı mey noş ede gör;
Sun'u haktan - bir nazar kıl - gör nice seyran geçer.
Çun enaniyet vücudun kaplamış zahit senin .
Görse fiilin zahmine el katmadan lokman geçer.
Ta ezelden düşmanı âli abadır el lain.
Ehli irfan zemmine minberlere mervan geçer. (4)
Sureti haktan görünür cübbe ve destar ile. (5)
Halkı idlal etmek için köhne bir şeytan geçer.
Bim gelmez hatıra cemolmsada av av keşan. (6)
Bu dahi darbı meseldir: it ürür kerban beçer. (7)
Ateşi suzana yanmak sana gammi suziya;
Zulmü şem'a kıl nazar; pervaneye her an geçer.

— N —

Nev nihalim, bezme gel; servi hıraman olmasın . (8)
Mahi ruhsarın yeter; hurşidi rahşan olmasın . (9)
Tende canım saklarım râhinde kurban etmeye. (10)
Dökme nahak yere kanları; gayri kurban olmasın
Lutfa şayan teşnegânlar muntazırlarken sana (11)
Bu mürüvvetmidir ey saki; bir ihsan olmasın.
Mülkü hüsnün şahı sensin; ver adaletten habet;
Saltanat tahtında senden özge sultan olmasın.
Badei hoşbu gerek, hem sagırü sakı ile. (12)
Cennet içre zahida; Huri ve gılman olmasın.
Şem'i aşka can atar pervane gördüm gönlümü.
Suzinin aşk ateşinde kimse suzan olmasın !

— Y —

Görmeden hüsnün şeha; fazlında gördüm hikmeti.
Aşkın ile mest olup verdim dile germiyyeti.
Takatim yok hicrine ammki bilmem, neyleyim.
Arzuyu iştiyakın yaktı sabru takati.
Şemsi hüsnün pertevi kalbim münevver eyledi.
İstemez gönlüm senin hüsnünden özge behceti. (13)
Haki payın fazlına bu rütbeler lâşey gibi.
Hak nasip etsün sana âlâdan âlâ rif'ati (14)
Şiiri şemsi yadolunca ehli dil hayran olur.
Hodpesendi şermeder her satrının belâgati. (15)
Bendei nacizinen, lutfet efendim kıl kabul.
Hizmetinden bana ancak du cihanın; nimeti.

Telgraf Haberleri

Öz Türkçe İsim ve Soy Adları

Ankara 27 - (A. A.) İç işleri bakanı Şükrü Kayanın buyurduğu ile soy adlarını, kişi adlarını gösterir bir sıra yazı koymağa başlayoruz. Bu adlar Türk dili araştırma kurumunun büyük özeği üyesinden Aksaray Saylavı Bay Atalayın ikinci gez basılmakta olan Türk adları adındaki bitiğinden alınmıştır. Bunun içerisinden beyenenler, istiyenler birer ad seçip alabilirler. Yalnız ayrıca bitik olarak bastıramazlar. Bastıranlar olursa sorguya çekilirler. Bu sıra adlar bitiğinden sonra bu adların ne demek olduğunu, adı taşıyanın kim idiğini, nerede yazdığını, neler yaptığını gösterir büyükçe bir bitik daha çıkaracaktır.

Ababey, Abak, Akabay Han, Abatay, Abay, Abdan, Abeş, Hatun, Ka adlah, Ablay, Ablayhan, Abike, Bahşıabi, Adamahan, Adar, Adin, Adiyeke, Admiş, Adsay, Adsız, Afrasyap, Afşin, Aga Bigip, Ka Agahatun, Agalday, Akbıyık, Akboga, Akboru, Agboga, Akcaba, Akcakoca, Akcakaya, Akcakoca, Akcura, Akdemir, Akdemirbey, Akdeben, Abiç, Abik, Abiş, Abiz, Abukan, Abul, Abuş, Ka Aburşu, Acara, Acay, Acegan-bey, Acubucu, Acu Aca, Bay Acaboga, Acıkacil, Aclan, Agamak, Agamolla, Agat, Agıç, Agas, Agış, Aglamış, Agrah, Agrıtmış, Ahmas, Agabik, Ka Agatay, Akay, Akbacı, Akbalık, Bay Akbaba, Akbaş, Akbay, Akhan, Ka Ayişah, Kaniş, Ka Akkiyal, ka Akkuş, Akpulat, Aksin, Aksungur, Aksit, Aksongur, Aktaş, Aktay, Aktemir, Aktubun, ka Akuş, Akyapu, Akyol Alabay, Alah, Alakuş, Alakuş, Tekin, Alan, bay Alanbuaya, Alantar, Alas, Alaş, Alaşahan, Alata, Aloaya, Alp Ertonga, Alpgiray, Alphan, Alpsalcı, Alptekin, Alpuruh, Alaaş, Altaca, Altany, Ka Altam han, Amunak, Altın bey, Altın bigi, ka Altın, Han altın, Kara altın, Taş altın, Terin alyu, Argun, Argun ağa, Argun han, Ariğ bogunut.

Başlarında ka yazılı adlar kadın adlarıdır.

Arzuhal etmek değil; şahım tahammül kalmadı.
Nice çeksün Suziya, ah! bunca bari firkati. (16)

— Daha var —

(1) Şiirlerin başlarına koyduğumuz harfler kafiyelerinin son harfleridir.
(2) Çi sut : Ne fayda.
(3) Nefha : Üfürük, rüzgârın kımıldayışı ve koku.
(4) Mervan : Himar Mervan da derler.
Şamda 87 yıl saltanat süren Emeviye devletinin 14 üncü ve sonuncu halife ve hükümdarı olup, Mehmet oğlu Mervanın torunu ve Hakemin oğludur. Hicrî 72 de doğdu. 5 yıl 10 ay saltanat sürdü. Birinci Abbasî Halifesi Ebül'abbasın kumandanı Abdullah ile Irakta yaptığı cenkte Zap ırmağı üzerinde mağlup olarak sonra oradan Filistine kaçmış Abdullah peşini takip ederek işemek üzere attan inmişti. At ürkerek kaçınca asker Mervan öldürüldü zannile bozulmuş ve Abdullah tarafından başı kesilerek Bağdada Abbasi halifesi Abbasa göndermiştir. Abdullah Mervanın adamlarından 90 kişiyi de Şamda öldürerek yarı sağ, yaralı ve ölülerin cesetleri üzerine sufra kurup ziyafet vermiştir. Araplarda hâlâ şu darbımesel söylenir : (Zehebeddevle bilbevle) Devlet sidikle gitti demektir.
(5) Destar : Sarık
(6) Bîn : Korku.
(7) Kerban : Kervan, tüccar hayvanları.
(8) Nihal : Fidan.
(9) Rahşan : Parlak .
(10) Rah : Yol .
(11) Teşnegân : Susuzlar. lar fazladır. Hem Farsça, Hem Türkçe cem olmaz.
(12) Badei hoşbu : Güzel kokulu rakı.
(13) Behcet : Güzellik .
(14) Rifat : Yükseklik .
(15) Hotpesent : Kendini beğenmiş. Şerm : Utanma .
(16) Bari firkat : Ayrılık yükü, ıstırabı.

Ameliyat ile güzelleşme

İstanbul Üniversitesi Fen fakültesi Doçentlerinden Dr. Kâzım İsmail Bey tarafından.

Hilkat insanları birbirinin aynı yaratmıyor. Ruhan olduğu gibi cismen de beşer kütlesi arasında namütenahi şekil ve nevilere rast geliyoruz. Bütün bu hudutsuz koleksiyon arasında güzel ve çirkin şekillerinin tefriki, medenî insan gözünün en tabibi bir vasfı olmuştur. Güzeli tanımakta şahsî inhimâk ve itiyatların büyük rolü olmakla beraber ekseriya iyi ve güzel üzerindeki doğru hükümler, normal muhakemelerin ekseriyetini toplayanlardır.

Belki « Platon » un dediği gibi güzel bir fikir, bir mefhumdur. Ve sanat ihtisasın ötesindeki bu hakikati taklide sayedir. Güzelliği hakikat sahasına koymayı mevzu edinen estetik sanatı da bu itibarladır ki felsefî ilimlerden çıkmıştır. Eşya ve hadiseler arasında daima iyi ve güzel aramak, hiç şüphesiz bir tekâmül misalidir. Muhitinin vukuatı, mevcudatı arasında tefrik yapmamak, mukayese ile hüküm çıkarmamak da bilmukabele geriliğe delâlet etmek icap eder.

İşte bunun içindir ki fennin çok iptidai bulunduğu, Binaenaleyh güzelliği temin için pek az vesaite malik olunduğu zamanlarda bile mütekâmil başlar güzel, güzellik mevzuları üzerinde uğraşmışlardır. « Platon , Kant, Aristote » , un fikirleri hala revaçtadır.

Fen ve sanat ilerledikçe güzellik mefhumunun realize edecek vesaitle artıyor. Ancak tıp sahasındaki güzellikle halk arasındaki güzelliğin telakkileri arasında bazı farklara tesadüf edilmektedir.

Bu fark ekseriya güzellik için yalnız çehrenin intihap edilişinden doğmaktadır. Halbuki güzellik vücudun bütün aksamı arasında bir şekil ve nisbet müvazenesinin doğurduğu heyeti umumiyedir. Ve en iyi güzel, en çok tabiî, tabiata yakın olan güzeldir.

Tabiaten güzel olan, güzel doğan bir insan hayatta en büyük bir hazineye malik olmuş demektir. Mütenasip, canlı, sıhhatli temiz bir vücuda malik olmak cidden yüksek bir kazançtır. Fakat bu kâfi değil onu muhafaza ve idame etmek lâzımdır. Gençliği ve güzelliği muhafaza usullerinden bahsetmeyi başka bir yazıya bırakarak burada bilhassa çirkinlikleri izale ile güzelleşme usullerini söylemek istiyorum.

Bir insan ya vilâdî olarak kusurlu veya hayatta her hangi bir suretle bir çirkinliğe musap olmuş bulunur. Arızanın vücudun açık ve kapalı yerlerinde, belli veya belirsiz oluşu bittabi dereceyi ehemmiyeti üzerinde haizi tesirdir. Meselâ : vücudun kapalı yerlerindeki yara yerleri, çukurluk, renk bozukluğu ve saireye nazaran yüz, el, kadınlarda kollarındaki leke, ben,yaralar daha çok haizi ehemmiyettir. İçtimaî telekkilere nazaran bu işte cinsi fark da methaldardır. Meselâ: aynı bir arıza erkekte olursa ehemmiyetsiz, kadında mühim addedilir. Halbuki ilmen böyle olmamak lâzımdır. Çirkin olan, göze mayup tesir yapan her şey kadında da, erkekte de fenadır. Ve bunların izalesi çarelerini aramak bir medeniyet alâmetidir. Çünki medenî insanlar evvelâ kendine ihtimam etmeyi, kendini sevmeyi bilmelidir.

İşte doğmalık veya sonradan kazanılmış olan bu çirkinliklerin pek çoğu son senelerde cerrahın iştigal sahası için içine girmiş, cerrahın bıçağı estetik sanatta da yer bulmuştur. Meselâ doğmalık benler, şişler, kiseler, yüzdeki, dudaktaki çatlaklar tamir edilmekte ve yerleri hemen hiç belli olmamaktadır. Kaza parmakların sui şekilleri, fazla adetleri, yapışıklıkları, bacakların eğrilikleri, ayakların bozuk şekilleri, fena karınlar hep ameliyat ile düzelir.

Bu suretle fenni cerrahide (estetik cerrahi) ismile yeni bir ihtisas şubesi bile teessüs etmiş bulunuyor. Bidayeten bu ameliyelere yalnız yüz ve vücutlerin güzelliği, muhitlerince ehemmiyetli telâkki edilmiş sanatkârlar iltifat ediyordu. Halbuki son zamanlarda, muvaffakiyetlerin tevali ettiğini görünce kusurunu düzeltmek için cerraha müracaat edenlerin adedi gün geçtikçe artmaktadır

Estetik ameliyelerin bazıları kansızdır. Yüz cildindeki beyaz lekeleri renkleştirmek için hastanın tabii olan cildinin rengine müşabih mahlûller kullanmak, bazı leke ve kabarcıkların izalesi için elektirik cereyanından istifade etmek, bazı nahiyelerdeki kılları düşürmek gibi.. ..

Kanlı ameliyat olarak yüze en çok tatbik edilen göz kapakları, ve dudaklardaki buruşuklukların izalesi, burun ve kulağın fena şekillerini tashih dir. Kendiliğinden fena şekilde bulunan bir kulak veya burunun tashihi için pek alâ böyle bir ameliyat yapılabileceği gibi üzerinde meselâ kanseri çıkarmak için bir ameliye yapılmış bulunan burun veya kulakta kalan boşluğu, sui şekli izale için civarından veya vücudun başka bir yerinden kemik, kıkırdak, cilt parçaları çıkararak bu yerlere eklemek suretile yapılan ameliyeler hep bu estetik, kozmetik cerrahî metotlardır.

Vücutteki büyük sui şekillerin tashihi için yapılan büyücek kemik ameliyeleri istisna edilirse denebilirki cilde münhasır olan ameliyeler küçük, ehemmiyetsiz işlerdir.

Bu ameliyeler bermutat mevzii uyuşturma ile yapılır. Bizzat ameliyatın bırakacağı izin hiç belli olmaması için ek yerlerindan, saçla kapalı kısımlardan istifade edilir ve bilhassa tam istenilen şekli vermek için ölçüye çok itina edilir.

Hülâsa bu küçücük ameliyelerle büyük işler görülebilir. Tatbikat bu hale geldikten sonra sokaklarda yüzlerinde, gözlerinde yamrı yumrularla gezen insanları, dudakları çatlak, parmakları yapışık, garip çukurları görmemek lâzımdır. Bunlar bermutat izale edilmelidir. Bunun haricinde buruşuğun bozuk, bir kısım cildin düzeltmek, güzel olmak isteyen bir insanın hareketi de hiç garip değil, çok tabiîdir.

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işleri çin Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir .

GAZETENİN SENELİĞİ
Çorum için 175 kuruş
Köyler « 100 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı
Çorum için - 90 -kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Haftası « « - 25 - «

Gazinin Yapılarında

Çorum « Sağlık yurdu » nun özençli, düzenli yapısının geniş, arı bölmelerinde, köyünklü, ışıksız yüzler arasında dolaşıyoruz.

Dertlerine esenlik arayan ildaşlara güç, çıdam dileye, dileye ileriledikçe, göneçsiz gözlerin söyünçlendiğini, ısılandığını göre göre, kıvançlanıyoruz...

***

Her yönü çini, kar gibi ak bir odadayız.. Ortada uzun bir çulhalık var.. Buraya yatanlar üzgüsüz, kıyınsız onarılıp, diriltiliyormuş ?..

Gözlerim yön yön, gezinip, bakınıyor... Makaslar, pıçaklar, neşterler, türlü türlü hacetler... Yüreğim ne yufka.. Sanki, şu, tahtanın üstüne yatacak benimmiş gibi orunçlanıyorum. Hekim işi perkiştirmek istiyor:

- Buraya - diyor - Ezraile kurumsağ olmağa peylenmiş özütler gelir, sağlık, güç bularak giderler.

***

11 - nci Teşrin güneşi çok tatlı... ılık ılık, her bucaga yayılmış.. Yurdun, bilği ile renkleşmiş, uçmak gibi güzel bahçesindeyiz... Düzenlik çağına girmiş teferler geziniyor.

- Bakımınız iyimi ?. diyecek oluyoruz. Kamumuzu kınayarak yanıt veriyorlar :

- Hemde, ne içten ve gönülden...

***

Sağlık yurdu, tükel olarak ildaşlara istediği, dilediği dek kucak açamıyormuş.. Ökonomik kurunu denkli değilmiş.

Gönlümüz isterdiki Çorumun değerli bakanları, elgüne tümen tümen sağlık saçan bu, sayın yurda, özel bir genlik katsınlar..

***

Çorumun dünki, kara süğürlülüğüile, bu günki seçkin bayındırlığını bir gez daha övmek nedenlü, kıvançlı... Ve bundan ötürü dir ki Çorum, kıranında tek bir inanç, tek bir güre var:

Önderin yaltırıklı sürüşünden erdenleşmek...

***

Sağlık yurdunun, Gazi yapısının amrağ varlığından uzaklaşırken, böyle, angılanıyorduk.

Cevdet Yakup

Çorum Evkaf Müdürlüğünden:

Tahmin B. Lira	K.	Akarın nevi	No.	Vakfin ismi	Mevkii
125		Hane arsası	26	Hacıyusuf Kadri bey mescidi.	Eski Hacıyusuf M.
7	50	360 sehimde 49 sehim dükkân	36-50	Tacettin paşa.	» Hacıkemal »
7	50	» »	37-52	» »	» » »
7	50	» »	38-54	» »	» » »
7	70	» »	39-56	» »	» » »
75		Dükkân	13-13	Şaban oğlu	Çöplük
125		»	10-28	Sedir oğlu	İskilip caddesi
125		»	11-26	» »	» »
100		Kahvehane	184-92	Sancaktar camii	Ankara caddesi
50		Dükkân	172-91	» »	» »
60		»	78-19	Defterdar Abdul bakı paşa	Dikiciler
60		»	60- 5	» »	» »
60		»	61- 7	» »	» »
75		»	81-33	» »	» »
60		»	77-23	Muzaffer paşa	» »
60		»	16-58	Baltalı camii	» »
75		Nısıf dükkân	20-15	Madan oglu	Kürkçüler
75		Dükkân	73-30	Abdi bey camii	Dikiciler
75		»	72-28	» »	» »
75		»	21-71	Ömer Nehci camii	Bakırcılar
150		»	54- 1	» »	Çarıkçılar
75		»	80-32	Azabahmet camii	Saraçlar

Çorum merkezinde bulunan yukarıda numaralarile nevileri yazılı vakıf akaratın mülkiyetleri satılmak üzere müzayedeye çıkarılmış ve 5 - Kânunu evvel - 934 Çarşamba günü saa 15 te Çorum Evkaf dairesinde ihaleleri kararlaştırılmış olduğundan istekli olanların muvakkat teminat akçaları ile birlikte ihale gününe kadar idaremize müracaat eylemeleri ilân olunur. 2-3

Çorum Evkaf Müdürlüğünden:

Tahmin B. Lira	Nev'i	Vakfin ismi	Mevkii
50	Mescit arsası	Hacı Yusuf Kadri B.	Eski Hacı Yusus M.
50	Cami arsası	Yukarı Azap Ahmet C.	» Azap Ahmet »
80	» »	Kurd oğlu	» Emirahmet »
200	Mescit	H. Hasan Derbendiz.	» Şeyheyyup »
150	»	Aleybey oğlu	» Hacınasrullah »

Çorum merkezinde kısmen arsa ve harap bir halde olup bulundukları yerlerde imar ve ihyalarına lüzum görülmeyen ve tasnif harcı kalan yukarıda vakfları ve mevkileri yazılı camı ve mescitlerin nakdile istıbdalları zımnında müzayedeye çıkarılmış ve 6 - Kânunu evvel - 934 perşembe günü saat 15 de Çorum Evkaf idaresinde ihaleleri kararlaştırılmış olduğundan istekli olanların muvakkat teminat akçaları ile birlikte ihale gününe kadar idaremize müracaat eylemeleri ilân olunur. 2-3

Çorum Evkaf Müdürlüğünden:

Tahmin B. Lira	Akarın nev'i	No.	Vakfin ismi	Mevkii
800	Değirmen	7-189	Elvan çelebi	Mecidözünün Elvan çelebi köyünde
40	Hamam	6 »	»	» » »

Mecidözü kazasının Elvançelebi köyünde bulunan yukarıda numaraları ve mevkileri yazılı bir değirmen ile bir hamamın mülkiyetleri satılmak üzere müzayedeye çıkarılmış ve 1 - Kânunu evvel - 934 Cumartesi günü saat 15 de Mecidözü merkezinde ihaleleri kararlaştırılmış olduğundan istekli olanların muvakkat teminat akçaları ile birlikte ihale gününe kadar idaremize ve Mecidözü kaymakamlığına müracaat eylemeleri ilân olunur. 2-2

Davavekili Ulvan

Çorum Ağırceza mahkemesi Başkâtibi iken vuku bulan talebine binaen tekaütlüğü icra edildiğinden bu kere Çorum Hükûmet Konağı civarında icrayı vekâlete başlayarak, Mahkemede vesair yerlerdeki bütün davaları kabul eder.

Askeri satın alma komsiyonundan

Çorum alayının ihtiyacı olan iki yüz elli bin kilo un kapalı olarak 31 - 10 - 934 tarihinden itibaren münakasaya konulmuştur. Teminatı muvakkatesi 1687 lira dır evsaf ve şeraiti öğrenmek isteyenler komisyonumuza müracaat ederek şartnameyi göre bilirler. 4-4

Çorum icra dairesinden

Belediye ye olan borcundan dolayı Fındık onbaşı oğlu Rifat efendinin Çorum çarşusunda vaki sağı Karagöz oğlu Hacı ağa ve Darendeli İzzet ve Kefçeli oğlu İshak ve şürekâsı solu ve önü yol ve arkası Abdurrahman oğlu Hacı ile mahdut bir bap kahvehanedeki sekizde üç sehmi aşağıdaki şartlarla satılığa çıkarılmıştır.

1 - Satış 29 - kânunu evvel - 934 Cumartesi günü saat 15 de Çorum İcra dairesinde yapılacaktır. Taliplar 375 lira olan aedeli muhammenenin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçası yatıracak veya bankadan teminat mektubu getirecektir. Mezat kaimesi 29 - Teşrini sani - 934 den itibaren herkese açıktır.

2 - Tayin olunan satış gününde artırma bedeli muhammenenin yüzde yetmiş beşi olan 280 lirayı geçtiği takdirde en çok artırana ihale edilecektir. Artırma neticesi bu miktarı bulmadığı takdirde en son artıranın taahhüdü baki kalmak üzere 13 - kânunu sani - 935 Pazar günü saat 15 şe kadar tehir olunacak ve yine esas bedeli muhammenenin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde satış yapılmıyacaktır.

3 - İpotek sahibi alacaklılar ile diğer alacaklıların bu gayri menkul üzerindeki haklarını, hususile faiz, masraf dahil bilcümle iddialarını evrakı müsbite ile 20 güne kadar bildirmedikleri takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaktır.

4 - İhale bedeli peşindir derhal verilmezse ihale bozulur ve kendinden evvel yüksek teklifte bulunan müşteri de almağa razı olmazsa gayri menkul tekrar artırmaya çıkarılarak on gün sonra satılır ve arada fark hasıl olursa yüzde beş faiz ile birlikte birinci müşteriden alınır.

5 - Tayin olunan günde talipler artırma şartnamesini ve bu gayri menkulün mahallen imar vaziyetini anlamış, görmüş ve daha lüzumlu malumatı öğrenmiş, kabul etmiş ad ve itibar olunur.

Çorum icra dairesinden

Dairemizin 934-177 numaralı dosyasında Dava vekili Sabit efendi ve Belediyeye borçlu Çorumun Selimiye mahllesinden Taşçı oğlu Ali karısı Emine Hanımın 12 - 8 - 930 tarihli Tapu ile mutasarrıf olduğu Çorumun develikte örgi çitliği mevkiinde otuz dokuz dönüm miktarında şarkan ve şimalen kürt oğlu Ahmet tarlası garben ayarık yolu ve cenuben tütüncü zadelerle mahdut on altı sehimde on iki sehim hissesi borçluya ait olup mahcuz bulunduğundan ve mecmuuna takdir olunan kıymetten on iki hisseye isabet eden 375 lira kıymeti muhammenesile aşağıda yazılı şartlar dairesinde müzayedeye çıkarılmıştır.

Satış şartları

1 - : 22 - 12 - 934 cumartesi günü saat on altıya kadar icra dairesinde müzayede yapılacaktır.

Talipler takdir olunan kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçası ile veya milli bir bankanın te'minat mektubunu hamilen icra dairesine müracaat etmeleri, ve artırma şartları bu günden itibaren herkese açıktır.

2 - Tayin olunan günde artırma takdir olunan kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmadığı halde son artıranın peyi baki kalmak üzre artırma onbeş gün daha temdit olunarak 7 - 1 - 935 tarihine müsadif pazartesi günü saat onaltıya kadar müzayede devam edecek, en çok artırana ihale olunacaktır ipotek sahibi alacaklıların ve alakadarların işbu ilan tarihinden itibaren yirmi gün içinde icraye müracatları ve tapu sicilinde mukayyet olmıyan alacaklıların paylaşmadan hariç kalacakları ve her masraf müşteriye ait olacağı ilân olunur

İskilip Telefon Komsiyonundan

İskilip köylerinde tesisi kararlaştırılan telefon tesisatı için köy tarlalarından elde edilip halen komisyonu mahsusu anbarında mevcut bulunan buğday, arpa, melez, zahireleri 13 - 11 - 934 tarihinden itibaren yirmi bir gün müddetle artırmaya çıkarılmıştır. Talip olanların kaza telefon komisyonuna müracaat etmeleri ilânolunur.

KURULUŞ TARİHİ : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 740

ÇARŞAMBA

5 - Birinci kânun - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Ata dili

Ata dilimizin ne denlü gür ve zengin olduğunu, dil dönemine başladığımız günden beri eyice anlayabiliyoruz.

Acunda gönlemeçlerin kavrayamadığı kurundan beri yüksek ünile yaşayan bir Ulusun karıksız, katıksız bir dili olması çok yerinde olmak gerekti.

Böyle olmakla beraber ata dilimizin anaç sözlerine yad dilden karşılıklar alınarak öz dilimizin güzel deyimlerini bir daha bulamıyacak gibi unutmuş ve yitirmiş olduğumuzu ve bunları bu gez bulmak için uzun yıllar büyük güçlükler çekeceğimizi sanıyor ve dil döneminin büyük zorluklar doğuracağından korkuyorduk; Dil tarama kurumunda iki yıldan beri bu iş üzerinde çalışmasından yüze gelen umucalarımız gittikçe artti ve yükseldi.

Biz yazıcıların Türkçemizle yazı yazmak için çekeceğimiz zorlukların yüreklerimizdeki sızısı geçti. Bu gün güçlük çekmeden her iş alanında yazı yazıyor, yad dilden arıklaşmış bir Türkçe ile dölekçe konuşabiliyoruz.

Son günlere doğru çıkan gazete ve bitiklerde gördüğümüz Osmanlıca bir deyimin çoğalan karşılıkları arasında anlamca az ve çok birbirine uymayan sözler vardır.

Bunun için biraz daha bekleyerek bu işte Önderimiz Büyük Ata Türkün şimdiye değin olduğu gibi eyi seçip söyleyeceği sözleri temel tutarak karışıklığa yer bırakmamak gerektir diye düşünüyoruz.

Söz gelimi; biz [Matbaa]nın karşılığı olarak [Basma evi] diye yazmağa başlamış ve bunu doğru ve Türkçe bir karşılık diye sanmış idik.

Kendi düşüncemiz ile [Matbaa] için uygun bulduğumuz basma evi adı bir kaç gün önce suya düştü.

Geçende İstanbulda toplanan ve Osmanlıca [Matbuat Cemiyeti] adı konan birliğe Büyük Ata Türk [Basın kurumu] adını vermiş ve bu ad biz basıncılarla İstanbul Basın kurumu uyelerini çok sevindirmiştir.

Artık bundan sonra her hangi anlamı karşılayan sözlerin kökenelini Ata Türk kuracak ve biz onlar üzerinde işleyeceğiz.

Seçim işi

Meb'us intihabındaki esas defterler, kayitsiz nüfus nazarı itibare alınarak Merkez ve kazalarda yeniden islâh edilmiştir.

Şar işleri

Elektirik Kurumu

Şar elektirik kurumunu yenilemek ve aydınlığını çoğaltmak için yapılan tasara göre Belediye bankasından alınacak ödünç para işini görüşmek ve başarmak üzere Belediye Başkanı Bay Pertev iki gün evvel Ankaraya yollanmıştır.

Su boruları

İki yıl öndin akın boruları çelikten döşenen Mürsel içme suyunu Şarın her bucağına ulaştırmak ve bu sudan punarı olmayan yerlerde yeniden punarlar akıtmak üzere satın alınan borular Samsuna çıkmış ve oradan demir yolile Havzaya gönderilmiştir.

Bu borular için Samsun Belediyesi kendi payına düşen isgele bacını almamakla Çorum Belediyesine yardımda bulunmuş olduğunu duyduk. Samsun Belediysinin bu değerli yardımını unutmayız.

Kaldırım ve Şose

Açılma işi evvelce bitirilmiş olan Gazi yolunun şosesi ile o semtteki Maarif kahvesi arka yolu ve Halkevinin önündeki yolların kaldırımları yeniden yapılmaktadır.

Ocak Kongreleri

Cümhuriyet Halkfırkası, yıllık kongrelerine başlamıştır. Köy semt ocakları kongreleri bitmek üzeredir. Köyler bittikten sonra Şar semt ocakları kongreleri yapılacaktır.

Biriktirme ve yerli malı haftası

Birinci kânunun on ikinci günü başlayacak olan biriktirme ve yerli malı haftasını daha yaltırıklı olarak yapmak üzere biriktirme kurumu ve halkevi obaları şimdiden çalışmağa başlamışlardır.

Oruç ayı

Oruç ayının ilk, günü ilk kânunun sekizinci Cumartesi gününden başlayacağının Dinayet işleri Başkanlığından bildirildiği İstanbul gazetelerinde okunmuştur.

Fırka Grubu toplandı

Ankara: 4 (A. A.) - Dün akşam toplanan Cümhuriyet Halk Fırkası divanı; Saylav seçimi işlerini konuştuktan sonra aşağıdaki tekliflerin Fırkanın meclis grubuna sunulmasına karar vermiştir.

Kadın, erkek otuz yaşını bitiren yurttaşlar Saylav seçilebileceklerdir. Bu seçimde kadınlarda rey verecekler, Saylav seçilebileceklerdir. Bu seçimde rey verecelerin yaşı on sekizden yukarıya çıkarılacaktır. Bu yaşı meclis tesbit edecektir. Bütün bunlar için teşkilâtı esasiye ve Saylav seçimi yasaları yakında değiştirilecektir.

Soy Adları

- Geçen sayıdan artan -

Artik, Artiktekin, Arik, Ariklunga, Erişarpa, Arpat, Osakay, Arslan, Arslanargun, Arslanbuga, Aztekin, Arslankıray, Azlağ, Azınelük, Arslanmirza, Arsiantaş, Arslanartinal, Arik, Arslan, Artuk, Artukarslan, Artukbuga, Artukga, Arvuz, Aska, Asan, Asana Kutlu, Asana tuci, Aydoğmuş, Ayın, Aykanat, Aykutlug, Aymelek, Kaysabar, Aytemiz, Ayverdi, Aşan, Aşankutlu, Aşanbuga, Aşantugrul, Aşkan, Aşnas, Aşut, Aziret, Ata, Ataibiş, Atakay, Ataokay, Ayazatala, Atalik, Gazi, Atalaiş, Ataman, Atam, Ataoğlan, Atılmış, Atınız, Atiş, Atila, Atalay, Atlı, Atmiş, Atsak, Ayebe, Ayisit, Ka Aykulteli, Ayluce, Tarhan, Aymergen, Aytaş, Aytemir, Ayyarkin, Avar, Avina, Avkan, Avgan, Avşar, Afşar, Ayayanak, Ayaoku, Aynigka, Ayas, Azin, Arigka, Aybars, Asatekin, Asığ Bulmuş, Asparka, Asparuk, Asutay, Atsuz,

— Aartanı ikinci sayfada —.

Soy Adı Aldı

Vilâyet Maarif müdürü Mahmut, Koçak soy adını takınmış olduğu duyulmuştur.

Nahiye oturağı değişti

Sungurlunun Yekbas köyünde kurulmuş olan [Yekbas] nahiyesinin oradan kaldırılarak Sungurlu kazasına bağlı [Bugazkalede] kurulduğu Vilâyet makamından bildirilmiştir.

Atsız, Atsız, Atsuz Keltiavano, Avana, Aybek, Aybog, Aybirdi, Aycel, Aycil, Mirza, Ayçiçek, Ka Aydar, Aydemir, Aydın, Alpaydın, Aydoğdu, Aygan, Ayiş, Aykut, Alpaymaz, Ayna, Aytekin, Aytimur, Azak,

(B) Listesi

Baba giray, Babatunguz, Bağış, Babur, Bacaru, Başayoğne. Başluga, Başcı, Başkara, Baştimur Baştu, Badakol, Badah, Ka baday, Badruk, Baga Tarhan, Bağdat, Ka Balan Tekin, Bahşi, . Bakaç, Bakay, Bakbak, Baki, Bakir, Bakiş, Bakşı, Baktimur, Bakibala, Bakındı, Bala, Ka Balaban, Uluğ, Balakan, Balaman, Balamış, Balındı, Barbak, Balamuyan, Balbarus, Balbay, Balşak, Balduk, Balgay, Bali, Bal, Balık, Balım, Balta, Baltu, Bana, Baraç, Barak, Baraz, BarçaToğmuş, BarçaTayin, Barha, Bark Turmuş, Barlasceki, Bars, Barsgan, Barti, Basan, Bafilgan, Batgı, Batın, Bartı, Barca Turmuş, Barındık, Barlak, Barman, Barsoay, Barstugan, Barulay, Basatemur, Basyan Batmacı, Batubaydu, Bayanaka, Barguş, Barka, Barlas, Barmanlik, Barsbuga, Bartan, Basak, Basavtugul, Batmaz, Batuk, Batuş, Batuge, Bayan, Bayandur, Bayanser, Bayat, Balağ, Bayluk, Baycu, Bağdu, Batur, Bayanaka, Bayanküli, Bayar, Bayat Kara, Baybuga, Baydan, Bayıktemur, Baynay, Bayan Salduz, Bayat, Bayburş Baybure, Baydar,

Barcadoğmuş, Barcatayin, Barha, Bark Urmuş, Barlasceki, Bars, Barsgan, Bartu, Basan, Basılgan, Batgı, Batu, Bartu, Barcadurmuş, Barındık Barlak, Barman, Barsbay, Barstugan, Barubay, Bastemur, Basyan, Batmeci, Batu, Baydu, Bayanaha, Bargus, Barha, Barlas, Barmanlek, Barsbuga, Bartan, Basak, Basatuğrul, Batbatmaz, Batuk, Batuş, Batuğe, Bayan, Bayandur, Bayanasar, Bayat, Babağ, Baybek,

Kabak, Kaban, Kabay, Kabul, Kabulu, Kaçan, Kuke. Kaçgar, Kaçar, Kaçimerkan, Kaçmas, Kaçulu, Kadak, Kadan, Kadaşman, Turğu, Kadıncık, Kadirhan, Kadirla Ömür, Kagar, Kara Kapcık, Kiycak, Kaplan, Kaplangray, Kararslan, Karabat, Kagir, Kakşa, Acki Kaldala, Duruk, Kalacık, Kaldan, Kalsan, Kali, Kalim, Kalm Kara, Kalkaman, Kalkan, Kalkacı Kamacı, Kamarı, Kaman, Kamay, Karaçar, Karacık, Karadogan, Karağlı, Karaali, Karagüz, Kambor, Kamar, Karig, Kanbay, Kanbura, Kandemir,
Kanelci, Kangli, Koca, Kansu, Kansuk, Kanun, Kantoyun, Kanturmuş, Kayi, Kapagan, Kapan, Kapcak, Kara tekin, Kara tugma, Kara tun, Kara yakas, Karayoluk, Karabey, Kara buğa, Kara bogrk, Kara cubuk, Karaca, Karşit, Kracak, Aranca Muyan, Karcar, Karacil, Karacigay, Karaca, Karagöz Lüğün, Kara san, Kara vilagu, Karak, Karakagu, Karakuş, Karaman, Karanci, Karas, Karas, Kara sungur, Karaşar, Karatay, Kara teke, Kara yutu, Kara yulak, Kara buga, Kara ciga, Kardaş, Kargın, Karhan, Karik, Kariniş, Karbuğıç, Karnaş, Karak, Karig.

Kanun

Kemal öz adlı Cümhur Reisimize verilen soy adı hakkında kanun

Kanun : 2587
Kabul tarihi : 24 - 11 - 1934
Neşri tarihi : 27 - 11 - 1934

Madde 1 — Kemal öz atlı Cümhur Reisimize ATATÜRK soy adı verilmiştir.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanun Büyük Millet Meclisi tarafından icra olunur.

Kanun

Efendi, Bey, Paşa gibi lâkap ve unvanların kaldırıldığına dair kanun

Kanun No : 2590
Kabul tarihi : 26 - 11 - 1934

Madde 1 — Ağa, Hacı, Hafız, Hoca, Molla, Efendi, Bey, Beyefendi, Paşa, Hanım, Hanımefendi ve Hazretleri gibi lâkap ve unvanlar kaldırılmıştır. Erkek ve kadın vatandaşlar, kanunun karşısında ve resmî belgelerde yalnız adlarile anılırlar.

Madde 2 — Sivil rütbe ve resmî nişanlar ve madalyalar kaldırılmıştır. Ve bu nişan ve madalyaların kullanılması yasaktır. Harp madalyaları bundan müstesnadır. Türkler yabancı Devlet nişanları da taşıyamazlar.

Madde 3 — Askerî rütbelerden adın başına gelmek üzere kara ve havada Müşürlere Mareşal, Birinci Ferik, Ferik ve Livalara General, Denizde Birinci Ferik, Ferik ve Livalara Amiral denilir, Generallerin ve Amirallerin derecelerini gösteren unvanlaria Deniz müşürleri unvanlarının ve diğer askerî rütbelerin karşılıkları Âli Askerî Şûrası Kararı ve İcra Vekilleri Heyetinin tasdiki ile konulur.

Madde 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Tarih tetkikleri :

Çorum Şairleri

Suzi (III)

Derleyip düzelten: Çorum Halkevi Dil, Tarih, Edebiyat şubesi komite ve konferans kolu azalarından Muallim Rifat Rami

— Her hakkı mahfuzdur —

— 24 —

— R —

Peyapey sun kadeh sakı; bu gün ruzü adalettir. (1)
Yanaştırma aman ağyarı, bezm içre nedamettir.
Hayali kametin dilde ülfetin şöyle nakşolmuş.
Ne şimşatu ne arardır o kim bir servi kamettir. (2)
Cefayı yare her demde fedayı can edem derdim;
Muvaffak etmedi hicrin bana ruzü kıyamettir.
Görünür her kesin hali sana kaddin gibi duta; (3)
İşi rind ehlinin daim kılması istikamettir.
Gülistan içre olmaktan seninle zahidi hodbin.
Yerim beytülhüzün olsa bana cayi selâmettir. (4)
Acepmi yansa uşşakın derunu nari gayretle.
Rehinde aşıka can vermeden özge selâmettir.
Sebük magzan ne bilsün (Suziya) sırrı hakikatten. (5)
(Zeki) güftarları indimde vallah keramettir. (6)

— P —

Cam tuta sakı ki bezme cem olan mestane hep. (7)
Canu ten terkeyleyip dil verdiler canana hep.
Ey peri zenciri zülfün sende alıp bezme gel.
Zülfüne meyl eyleyen aşıkların divane hep.
Şem,i hüsnün arz kıl üftadene Allah için. (8)
Şulei ruhsare anlar can atan pervane hep.
Ateşi aşkın derunumda benim hıfzettiğim.
Gayri bir şey kalmayıp mihrinden o ge yane hep. (9)
Gamzei tiğin çekmiş ol hunriz yine kan dökmeye.
Cismim üzre saldırır tiğler boyansın kane hep.
Urduğun zahme senin tedbire lokman gelsede (10)
Ehli aşklar hande eyler merhemi lokmane hep
Katlime hançer keşi ebrulerin ferman eder.
Muntazır (suzi) gibi aşıkların fermane hep. (11)

— N —

Rengi gül ruhsarını taklit edebilmek için
Katra, katra dökülür yaşlarım çeşmimden lalgün.
Dil ham ebrusuna meyl ettiğinden kücenip
Taktı zülfün zor ile boynuma zenciri cünun.
Hunu eşkim ne kadar sarf eylesem eksilmez.
Çeşmime imdad için her dem kalbim vermekte hun.
Nalei feryadımı sanman tehi leylü nehar.
Ah, o leylâ sıfat etmede derdim efzun. (12)
(Suzi) aşkile derunum yandığın ayo etmeniz
Ehli aşka daima kan yutturur bu dehri dun. (13)

— B —

Şem'i hüsne tar keysuler yine olmuş nikab. (14)
Dedi : Hüsnün seyreden zulmette kalmış afitab (15)
Geyşi gam amade olmuş gönlümün yağmasına.
Şadlık vakti geçip gösterdi devran inkılâb
Zehrile memlu olan peymanesin elbet sunar. (16)
Dehri dun bahri safadan versede bir katra ab.
Camı mey zanneyleyip aldanma dehrin camına.
Zehirdir her sunduğu sanma anı sahbayı nab (17)
Çeşmi im'an ile baksan ger felek mimarına
Bir bina tamir ederken bir kaçın eyler harab.
Eşki çeşmim badei gülgune teşbih eyleyip
(Suzi) firkatle demadem ciğerim ettin kebab.

— A —

Ey tabib! üftadei aşka deva olmazmı ya. (18)
Abı vuslat ateşi hicre şifa olmazmı ya?
Pertevi hüsnün münevver etti ey şun gönlümü; (19)
Şulei aşk olduğu yerde zıya olmazmı ya?
Minnet etmezsen eğer dehrin deni atlasına (20)
Nimeti uzma sana bir köhne aba olmazmıya?
Kıl terahhum; sünbülü zülfün dağıtma her yana;
Fitneler peyda plub başa belâ olmazmı ya?
Her deni ahmakların zebandiraz oldukları (21)
Beynimizde bir tükenmez macera olmazmı ya?
Tiri müjgânlar çekilmiş sineme sancılmağa. (22)
Sancılırsa ciğere tiri kaza olmazmı ya.
(Suzi) aşkıla daima yanmaktasın pervaneveş (23)
Böyle böyle gülşeni ömrüm fena olmazmı ya

— Ş —

Üftadei aşkın yine gavgayamı düşmüş?
Şerh etmekçun hüsnün yine davayamı düşmüş?
Mecnun sıfatla esb ve inanı bırakıp dil (24)
Varmış; acaba bir saçı leylâyamı düşmüş?
Hicran clemi canımıza işledi amma
Vuslat diyerek ol peri hülyayamı düşmüş?
Vazın emeli gasp ise cennetü huri
Rind ehlinin hüccetleri deryayamı düşmüş?
Dildade olup muğbeçenin öptü ayağın? (25)
Gönlümde âyâ sagarü sahbayamı düşmüş? (26)
(Suzi) seni taan ettiğiçun zahidi hodbin
Meylinde senin bir putu tersayamı düşmüş (27)

— R —

Kimseye etmez vefa bu tenknayı ruzigâr. (28)
Böyledir de'bi kadim bi vefayi ruzigâr. (29)
Yutturur ez'afla badi semum semlerini. (30)
Gerçi bir lahza eser badi sabayi ruzigâr. (31)

— Daha var —

(1) Peyapey : Azar azar.
(2) Şimşad : Şimşir ağacı. Arar : Ardıç
(3) Duta : İki kat, bukülmüş.
(4) Beytülhüzun : Yalvaç Mehmedin ölümünde kızı Fatmanın ağladığı oda, ev Beytilhazan de denir.
Cay : Yer. mevki.
(5) Sebük magzan: Akılsızlar. Beyinsizler
(6) Zeki : Sungurlulu ermeni ozan Serkiş zeki.
(7) Mestane : Sarhoşa lâyık surette.
(8) Şem'i hüsunu : Güzeliğin ışığı.
(9) Mihri : Sevgisi.
(10) Lokman : Yalvaç Lokman.
(11) Hande : Gülme, gülüm.
(12) Efzun : Ziyade, artık.
(13) Dehridun : Alçak kurun, alçak acun.
(14) Nikap : Örtü, peçe.
(15) Abitab : Güç suyu.
(16) Memlu : Dolu.
(17) Nab : Temiz.
(18) Üftade : Düşgün, biçare.
(19) Şuh : Oynak, şiveli, şen.
(20) Deni atlas : Alçak felek, alçak acun.
(21) Zebandıraz : Dil uzatan, ileri giderek söz söyleyen.
(22) Tiri mugan : Mecusi meyhaneci oku.
(23) Fena : Nihayete eren, mahvolan.
(24) Esb : At. İnan : Dizgin.
(25) Dildade : Gönül veren. Mugpeçe : Puta tapan ve meyhaneci çocuğu.
(26) Sagar ve sahba : Kadah ve şarap.
(27) Putu tersa : Hırıstiyat putu.
(28) Tenkna : Sıkıntı, darlık.
(29) De'bi : Töre, usul, adet.
(30) Badi semum : Ağılı yel.
(31) Badisaba : Doğu rüzgârı.
Bu mısrada bir hece artıktır.

Ameliyat ağrılarının uyuşturulması

İstanbul Üniversitesi Tıp fakültesi cerrahî Doçenti Dr. A. Fahri tarafından.

Cerrahinin yarım asır zarfında attığı dev adımları ameliyat ağrılarının izale edilebilmesi ile kabil olmuştur. İnsan ağrıya karşı büyük bir korku hissi taşır. Hatta bizzat nefsinde duyduğu bu korkuyu bazan bir silah olarak muhtelif eşkâlde düşmanlarını kahretmek için kullanılmış ve kullanmaktadır. Operatör hastalarındaki bu korku hissile her zaman şiddetli mücadele etmek mecburiyetindedir. Daima hastalarımızdan işittiğimiz söz şudur : « doktor, ameliyat olmaktan çekinimiyorum, fakat ağrısından korkuyorum » . Bu gün bu mücadeleyi katiyetle, hastaya emniyet telkin ederek ifa edebilmemiz ancak elimizdeki anestezi usulleri sayesindedir.

Malûmdur ki cerrahî tedavi mevcut olan ağrılara bizzat ağrı katarak hastaya şifa temin eder. Yani hasta olan ve ağrıyan uzva karşı tevcih ettiği usulü tedavi ameliyattır. Ameliyat ise, haddi zatında ağrı husule getiren bir müdahaledir. Ameliyatın insanda uyandırabileceği evcain derecesini tarife hacet yoktur. Herkes hiç olmazsa bir defa elini yahut parmağını kesmiş, bu kesiğin uyandırdığı ağrıyı hisetmiştir. Ameliyat ağrıları ise etin kesilmesile husule gelen ağrılarla kabili kıyas değildir. Binaenaleh, bir kimsenin ameliyat sözü ile heyecana düşmesi, korkması tabiidir. Fakat herkesin bilmesi ve kanaat getirmesi lâzımdır ki cerrahî bu gün hissi uyuşturma usulleri ile ameliyat ağrılarını tamamen bertaraf etmiş bir vaziyette bulunuyor. Ekseri hastalarımız, biz ameliyatı bitirdikten sonra ne vakit başlayacağımızı sormaktadırlar.

Anestezi usullerinin keşfi insaniyete yapılan iyiliklerin en büyüklerindendir, ve bunların kâşifleri daima şükran hislerile yadedilmelidir. Bu şükran hislerinin ne derece yüksek olması lâzım geldiğini takdir için geçen asrın ortalarına kadar ameliyatların nasıl yapıldığını hatırlamamız kâfidir.

Gerçi, ameliyat edilen hastanın ağrılarını uyuşturmak fikri yeni değildir. Eskiler ellerindeki vasıtaların kifayeti derecesinde buna muvaffak olmağa çalışmışlardır. Milâdın birinci asrında, Neron un Ahenobarbus ordularında hekim olan Dioscoride ameliyatlarından evvel hastalara mandragor şarabı içirildiğini söyliyor. Kurunu vusta da afyon ve sair ilâçlardan mürekkep bir mahluta batırılmış süngâr hastaya koklatılırdı. 19 uncu asrın iptidalarına kadar ameliyat olacak hastalara yüksek miktarda afyonlu veyahut alkolik şuruplar içirilirdi. Fazla miktarda içirilen sıcak şarabın tesirile hasta sarhoş olup uyurdu. Çok alkol içmiş ve uyumuş insanlarda bazı ameliyatların ağrısız yapılabildiğine bu gün de şehit oluyoruz.

Nitekim, bogazı kasten kesilmiş bir sarhoş kadını da. bir kaç sene evvel, hissini uyuşturmağa ihtiyaç hissetmeksizin ameliyatı sonuna kadar yapabilmiştim. Hasta hiç ağrı alâmetleri izhar etmemişti.

İlâçla ameliyat ağrılarını izale teşebbüsünün yanında kaba ve gayrı insanî diğer usullerde kullanılmakta idi. Meselâ çıkık ve kırık vakalarında doktor hastanın yanına büyük bir hiddetle girer ve hastanın şaşkınlığından istifade ederek kırığı yerine koyardı. Yahut hastada büyük bir korku tevlit ederek ameliyatın ağrısını unutturmak istenilirdi. Ayağı kesilecek bir adamın sakalına ateş verilirdi. Tabii, adamcağız sakalının ve yüzünün yanabileceği korkusu ve telaşı içinde bulunduğu esnada doktor bacağı keserdi. Bu müthiş korku diğer tarafta yapılan ameliyatın ağrısını unuttururdu. Bu gibi anestezi usulleri operatörlere cellat isminin verilmesine yardım etmiştir.

Tabidir ki böylece gerek afyon ve şarapla hastayı sızdırmak, gerek korkutarak ameliyat yapmak suretile cerrahî terakki gösteremezdi. Yapılan ameliyatlar el çabukluğu marifet kabilinden az devam eden basit müdahalelerdi. Binaenaleyh, bu gün yaptığımız ve bazan 2 - 3 saat süren müşkül ameliyatları bu anestezi usullerile yapabilmek kimsenin hatırına gelmezdi.

Uzun zamanlar dar bir saha dahilinde kalmış olan cerrahî, 19 uncu asrın yarısından sonra kimyanın terekkisi ve iki büyük keşif sayesinde tıp cemiası arasında bu günkü ihraz etmiş olduğu parlak mevkii almıştır. Bunlar da asepsi, antisepsi ve anastezinin keşfidir.

Bir diş çıkarmak için Amerika' da ilk defa olarak hasta uyutulmuştur. Ancak bu mühim

keşiflerden sonra cerrahi kanatlarını açarak yükselmeğe başlamıştır. Asepsi ve anestezi sayesinde eskilerin üzerlerinde müdahele yapılabilmesini bile hatırlarından geçirmedikleri kalp, dimağ, ve akcigere muvaffakiyetle ameliyat icra edilmektedir. En uzun süren ve en derinlerde yapılan bir ameliyatı dahi hastaya en hafif ağrı duyurmaksızın yapabiliyoruz. Bu gün artık ameliyatın tevlit edebileceği ağrıdan korkarak cerrahi müdaheleden istifade etmemek günahtır, ve hastaya yazıktır.

Tedavimize müracaat eden hastanın bünyesine ve hastalığının cinsine göre ya umumi anestezi yani hastayı chloroforme, ether, vesaire koklatarak uyuturuz. Yahut yalnız ameliyat edeceğimiz yerin hissini kokain, vesaire ile iptal etmekle iktifa ederiz. Sâkin ve metin insanlarda yahut ahvali umumiyesi dolayısile tamamile uyutmakta tehlike görülenlerde, hissin mevzii iptali ila ağrısızca ameliyat yapılır. Çok sinirli, korkak olanlarda, çocuklarda, yahut hastalığın veya ameliyatın nevi itibarile hastanın tamamile uyumasını icapettiren vakayide umumi anestezi kullanılmaktadır. Son zamanlarda tenkiye suretile makada ilâç zerkederek hastayı uyutmak usulü taammüme başlamıştır. Hasta tenkiyeden sonra yavaş yavaş derin bir uykuya dalar, anieliyatı müteakip uyanır, hiç bir şeyden haberi olmaz. Hulâsa operatör ameliyat edeceği hastanın şahsına ve hastalığın nevine göre kullanacağı anestezi usulünü intihabeder

Operatörlerin merhametsiz olduğu kanaati halkın bir kısmında yer tutmuştur. Deniliyor ki: onlar kan göre göre o hale gelmişlerdir ki hastanın çektiği ıstıraptan hiç müteessir olmazlar. Bu çok yanlış bir fikirdir. Biz hastalarımızın ıstıraplarına bütün kalbimizle iştirak ederiz. Onların bulundukları halden çok müteessir oluruz. Fakat bu teessürümüzü izhar etmeyiz.

Sakin bir çehre ile, hastanın iyiliğine matuf olan tedavimizi ağrı hissettirmeksizin yapmağa çalışırız. Hastalarda gördüğümüz diğer bir haleti ruhiye de bir defa uyuduktan sonra uyanmamak korkusudur. Hasta tecrübeli biri tarafından uyutulduğu takdirde hiç bir tehlike melhuz değildir. Hastaların uyutulmadan korkmalarına, boşuna telâşe düşmelerine hiç bir sebep yoktur. Dünyada her gün binlerce insan uyutulmakta ve ameliyat edilmektedir. Binaenaleyh, asılsız, esassız bir korkunun tesiri altında kalarak cerrahinin şafi müdahalelerinden istifade etmemek hemhasta ve hem de onu sinesinde taşıyan ve onun üzerinde bir hak sahibi olan cemiyeti beşeriye için büyük bir ziyandır.

Ameliyat hanelerimiz yukarda zikrettiğimiz devirlerde olduğu gibi bir kaç kişinin hastanın etrafına üşüşerek kollarını, bacaklarını tutup bağırta bağırta ameliyat ettikleri bir enkizisyon odası değildir. Hissi uyuşturucu usuller sayesinde bu gün ameliyathane, içinde tam bir sukûnetin hâkim olduğu ve cerrahî bilgilerin sevk ve idare ettiği ellerin işlediği bir mukaddes mabettir.

Öyle bir mabettir ki, orada hastalıkla, ölümle mücadele eden bir insanı sihatte, hayata iade eden ayin icra edilmektedir.

Vilâyet Defterdarlığından

Gökçekaya, Gevhersalik, Aliki, Tarhan, Büget, Sarimbey, Ahıllyas, Harzadın, Kılınçveran, Abdalata, Tatar, Çağşak, Beydili, Sazdeğirmeni köylerinde vaki eşhası Mütegayyibe ve saireden metrûk bilumum gayri menkul emvalin mahallinde tesbit ve hazine namına senetleri verilecektir.

Bu bapta alım satım ve saire iddiasında bulûnanlar varsa vesikalarile beraber bir ay zarfında Çorum Tapu Müdürlüğüne müracaat eylemeleri ilân olunur.

Vilâyet defterdalığından

1 - Kazanç vergisi kanununun 73 üncü maddesi mucibince kazanç vergisinin ikinci taksit müddeti birinci kânun nihayetinde hitam bulacaktır. Bu müddet dahilinde borçlarını vermeyenlerden yüzde on zammı ile tahsil olunacaktır.

2 - Bina vergisinin de üçüncü taksit müddeti Birinci kânundur. Taksite riayet etmiyenlerden borçları tahsili emval kanunu tatbik olunacaktır .

Hususi Muhasebe Müdürlüğünden

Mecidözünün Palabıyık taş ocağı tarihi ihaleden itibaren beş sene müddetle müzayedeye vazedilmiş ve müzayede müddeti 29 Teşrinisani 934 ten itibaren bir hafta müddetle temdit edilmiş olduğundan taliplerin şeraiti müzayedeyi anlamak üzere encümen kalemine veya mahallî kaymakamlığa müracaatları ilân olunur

Askeri satın alma komisyonundan

Çorum Garnizonunun kapalı münakasaya koyduğu iki yüz elli bin kilo una talip zuhur etmediğinden pazarlıkla alınacaktır. Yevmi ihalesi 9-12-934 saat 15 dedir. Şerait ve evsaf bir evvelkinin aynıdır. Taliplerin vaktı muayyeninde müracaatları ilân olunur.

Yitik cüzdan

Kocamdan müntakıl tekaüt maşıma ait cüzdanımı yitirdim. Yenisini alacağım eskisinin hükmü olmadığını bildiririm.

Askerî mütekaidi İsmail efendi
Karısı Sıddıka

Oruç ayı
VE
Zekât ve Fıtra

birkaç gün sonra oruç ayına giriyoruz. Şu son çağında başka hükûmetler ve uluslar korunmak için tayyare yaptırmak ve almak üzre milyonlarca para harcıyorlar.

YURTTAŞ: ileride başa gelecek savaşlarda gittikçe büyüyen tayyare korkusundan kurtulmak birinci kaygumuzdur. Zekat ve fıtralarımızı eksiksiz ve hattâ katlayarak tayyare işine vermemiz gerektir.

Yurdumuzu sevmek ve korumak, ünümüz ve ülkümüzdür.

Çorum Evkaf Müdürlüğünden:

Tahmin B. Lira	K.	Akarın nevi	No.	Vakfin ismi	Mevkii
125		Hane arsası	26	Hacıyusuf Kadri bey mescidi.	Eski Hacıyusuf M.
7	50	360 sehimde 49 sehim dükkân	36-50	Tacettin paşa.	» Hacıkemal »
7	50	» »	37-52	» »	» » »
7	50	» »	38-54	» »	» » »
7	70	» »	39-56	» »	» » »
75		Dükkân	13-13	Şaban oğlu	Çöplük
125		»	10-28	Sedir oğlu	İskilip caddesi
125		»	11-26	» »	» »
100		Kahvehane	184-92	Sancaktar camii	Ankara caddesi
50		Dükkân	172-91	» »	» »
60		»	78-19	Defterdar Abdul bakı paşa	Dikiciler
60		»	60- 5	» »	» »
60		»	61- 7	» »	» »
75		»	81-33	» »	» »
60		»	77-23	Muzaffer paşa	» »
60		»	16-58	Baltalı camii	» »
75		Nısıf dükkân	20-15	Madan oglu	Kürkçüler
75		Dükkân	73-30	Abdi bey camii	Dikiciler
75		»	72-28	» »	» »
75		»	21-71	Ömer Nehci camii	Bakırcılar
150		»	54- 1	» »	Çarıkçılar
75		»	80-32	Azabahmet camii	Saraçlar

Çorum merkezinde bulunan yukarıda numaralarile nevileri yazılı vakıf akaratın mülkiyetleri satılmak üzere müzayedeye çıkarılmış ve 5 - Kânunu evvel - 934 Çarşamba günü saa 15 te Çorum Evkaf dairesinde ihaleleri kararlaştırılmış olduğundan istekli olanların muvakkat teminat akçaları ile birlikte ihale gününe kadar idaremize müracaat eylemeleri ilân olunur. 3-3

Çorum Evkaf Müdürlüğünden:

Tahmin B. Lira	Nev'i	Vakfın ismi	Mevkii
50	Mescit arsası	Hacı Yusuf Kadri B.	Eski Hacı Yusus M.
50	Cami arsası	Yukarı Azap Ahmet C.	» Azap Ahmet »
80	» »	Kurd oğlu	» Emirahmet »
200	Mescit	H. Hasan Derbendi z.	» Şeyheyyup »
150	»	Aleybey oğlu	» Hacınasrullah »

Çorum merkezinde kısmen arsa ve harap bir halde olup bulundukları yerlerde imar ve ihyalarına lüzum görülmeyen ve tasnif harcı kalan yukarıda vakıfları ve mevkileri yazılı cami ve mescitlerin nakdile istipdalları zımnında müzayedeye çıkarılmış ve 6 - Kânunu evvel - 934 perşembe günü saat 15 de Çorum Evkaf idaresinde ihaleleri kararlaştırılmış olduğundan istekli olanların muvakkat teminat akçaları ile birlikte ihale gününe kadar idaremize müracaat eylemeleri ilân olunur. 3-3

KURULUŞ TARIHI : 1921

İDARE YERİ

Azapsokağında vilâyet matbaası

ÇORUM

— Çarşamba günleri çıkar vilâyet gazetesi —

YIL: 13 — No. 741

ÇARŞAMBA

12 - Birinci kânun - 1934
Nushası - 3 - kuruştur.

Türk Kadını
Unanını aldı

Yaradılışta, doğuşta birbirinden eksiği olmıyan adamların sonradan ortaya çıkarılmış olan ayırdımları ve bu ayırdımları anlatan deyimleri bir daha işitilmiyecek kertede silinip süpürülerek kapu dışarı atıldı.

Anadan doğma ve sonradan onma hanımefendiler, büyük hatunlar, ağalar, efendiler, bey efndiler, paşalarla; bendeniz, köleniz, çakirleri, acizleri, hakipayiniz birde eksikli, küldöken, evuşağı, cariyeniz gibi ayrılık deyim ve duyumları artık kalmadı.

Erkekler arasında ayırdımı anlatan sözler kadınla erkekler arasındaki biteviliği bozan duygu ve yasalar değişti.

Kadın: Yıllardanberi kendisinden esirgenmiş olan; erkeğin sağındaki yerine yükseldi oturdu.

Oturduğu yer; onun kazandığı yerdir. Okuyor, okuduyor, kuranı, koruyanı uslandırıyor. Besleyüp, büyütüp erikliğe ulaştırıyor.

Bununla beraber yurdun savaşlarında ve bütün kaygularında kendi payına düşeni veya düşmiyeni de gönüllü olarak üzerine alıyor ve çalışıyorken kadının unanlarını kendisinden esirgemek çağı çoktan geçmiş, ulusal her alanda yeri verilmek sırası gelmiş olduğu göz önüne alınarak bu gez saylav seçmek ve seçilmek unanı büyük ulusal kurultayınca yasaya bağlanmıştır.

Bu sorağı geregi gibi aydınlatan kurultayın Teşkilâti esasiye encümeni mazbatasını Kurun gazetesinde gördük: her kesin bunu özenle okuması öğütlenmiştir, Bizde gazetemize yazıyoruz.

« .... Encümenin genel müzakeresini kadınların saylav seçmesi ve saylav olması teklifi ulus ve uluşun (— devlet) en başlı ayırtsanlarından biri olan değişikçiliğin (— inkılâpçılık) bir parlayişi (— tecellisi) olmak üzere görüldü. Kurtuluş günlerindenberi kadınla erkeklerin siyasal haklar bakımından hiç bir ayırdımı (— farkı) olmadığı kamumuzun (— hepimizin) onay (— muvafık) bulduğumuz bir gerçeklikdir. Kaldı ki ulusal savaşda Türk kadını boynunun borcundan ötesini de yapmışdır. Kadın evde bütün işlerini yapdıkdın sonra okula (— meklep) girdi. Okudu yazdı, öğrendi, gözü açıldı. Ulus ve belediye işlerine karışdı. Hakim bile oldu. Kadın bütün ve yönlerde gereği gibi olğunluğunu gösterdi. Ulus bundan faydalandı. övünç (— iftihar) duydu. Saylav (— meb'us) seçememesi, Saylav olamaması bir eksiklik görünüyordu. Şimdi bu onurlu işi görmek kurunu gelmişdir. Eski maddede saylav seçmek yaşı on sekiz iken layihada yirmi iki yaşını bitiren diye gösterilmişdir. Saylav seçilmek yaşı olduğu gibi bırakılmışdır. İşde bunun için encümen bu layihayı pek onay bulmuş ve genel (— umumi) heyele sunmuşdur.,,

Telgraf Haberleri

Ankara 10 (A. A.) Riyaseti Cümhur Umumî kâtipliğinden:

Erdemli kadınlarımızın Soysal seçimine girmelerinden dolayı ülkenin bütün kurumlarından, yer yer toplantılardan tel yazıları aldım.

Gösterilen duygulardan güvencim büyükdür. Türk kadınlığının yeni girdiği siyasal alanda değerli işler başarmasını dilerim.

Muğla 10 (A. A.) Marmaris örnek nüfus yazımı bitmiş ve kazanın genel nüfusu 1927 nüfus yazımından 1385 fazlasile 8310 olduğu anlaşılmıştır.

Kilis 10 (A. A.) Kadınlara Saylav seçmek ve seçilmek hakkı verilmesi üzerine Kilisin münevver Bayanları C. H. F. salonunda toplanmışlar, çoşkun tezahurat yapmışlar, yüksek makamlara şükran telgrafları yazmaga ve Kiliste peçe denilen yüz örtü sünü kaldırmaya karar vermişlerdir.

Balıkesir 10 (A. A.) Kolordu K. dan General Basri dün gece yarısı anî bir nezfi dımağî sonunda yapılan bütün tedavilere rağmen ölmüşdür.

Belgard 10 (A. A.) İç işleri bakanı ikamet ruhsatiyelerinin müddeti bitmiş olan Macarlar da dahil olmak üzere Macar tabaasının hudud hariçi edilmesine hemen nihayet verilmesini emir etmişdir.

Ankara 11 (A. A.) Osluda Türkiye ile Norveç arasında adli tesviye ve uzlaşma anlaşması tasdiknameleri teati edilmiştir.

İstanbul 11 (A. A.) Başbakan İsmet İnönü yanında Sihhat Bakanı Refik ve maiyeti olduğu halde bu sabah Çorludan şehrimize gelmiş ve merasimle karşılanmıştır.

İzmir 11 (A. A.) İzmir Kadınları Saylav seçilmek özenini veren Ata Türke karşı duydukları sonsuz ve derin saygıların bir örneği olmak üzere Cümhuriyet Halk Fırkasına yazılmaya başlamışlar, önümüzdeki cüma günü bir toplantı yapılacak ve toplantıda bütün kadınlar Fırkaya ve Halkevine yazılmış olacaklardır.

Muğla 11 (A. A.) Bodrum kendi kurultayı kadınlarının 935 yılı ilkinden sonra çarşaf, fıta, peçe ve yemenilerini kaldırmış ve yasak etmiştir.

Londra 11 (A. A.) İtalya, Habeşistan hadisesi üzerine İngiltere hükümeti Habeşistana müracaat ederek İtalyan, Habeş hududu meselesinin bir an evel halledilmesini görmek arzusunda bulunduğunu bildirmiştir.

Saylav seçimi

Saylav seçiminin en son Şubatın onbeşinde bitmesi için İç Bakanlığın buyruğu gelmiştir.

Seçim işinde Valimizin çalışkanlığına ve iş anlağına güvenildiği, Fırka ve bütün Devlet memurlarının buyuruklarına bağlılığı ışmarlanarak o güne değin seçim işinin bitirileceğinin umulduğunu ve bu isteğin gününde başarılmış bulunmasından kıvanç duyucağını bakanlığın tel ile yazdığı ucarı alınmıştır .

> Yurddaş !
>
> Her Türk, yerli malı kullanmak savaşında gönüllü bir propağandacı olmalıdır .
>
> *Milli iktisad ve tasarruf cemiyeti*

Ulus evinde toplantı

Kadınlara Ulus kurultayına Saylav seçimi ve seçilmesi unanını veren yasanın bildirilmesi üzerine geçen cuma günü şarımız kadınları Ulusevinde Seniha Arif Hikmetin Başkanlığı altında bir toplantı yabdilar.

Bu toplantıda söz alan açarı Sabiha bir aydış ayıtarak Türk kadınlığına verilen bu unandan dolayı kadınlığın duyduğu ködüğü bildirmiştir.

Bundan sonra alkışlar arasında yasa okunarak köddüklerini bir tel yazısı ile Ata Türke, Başbakan General İsmet İnönüne, Ulus Kurultayı Başkanı General Kâzım Alp'a ve Cümhuriyet Halk Fırkası Kâtibi Umumisi Bay Recebe sunmuşlardır.

Vilâyetin her köşesinden gelen ucarlara göre bu yasa Ulusumuz üzerinde eşsiz bir sevinç uyandırmıştır .

Seçim bitikleri

Seçim bitikleri daha önce yazılmış, anıklanmış idi. Kadınların da Saylav seçiminde birleşmesi üzerine geçen Cuma günü bitiklerin ona göre yapılması için yeniden işe başlanmış ve bitirilmek kertesine gelinmiştir.

Soy Adı

Vilâyet sınırları içinde soy adı takınanları gazetemizin her sayısına yazmağı tasarladık. Kendisi için soy adı seçen okurlarımız; takındığı soy adını okunaklı bir bitikle gazetemize bildirirse bundan sonra gazetede açacağımız Soy adı sırasına yazarız.

Böylece gazetemiz her adamın soy adına bir belge olmak üzre saklanabilir.

***

Matbaamız Müdürü [Çoplü oğlu] Soy adını Mustafa Çöplü olarak kullanacak ve M. Çöplü imzasını yazacaktır.

***

Tanyeri açarı Rifat Rami [Kurd oğlu] olan eski soyadını Rifat Kurd oğlu diye kullanacak ve öylece imza atacaktır.

***

Bir omakdan yetişenlerden olubda dışarıda ve başka başka yerlerde bulunan kardaşlar ve baba, oğul gibi omak arasında soy adı seçmek için bitikler yazılarak anlaşmağa çalışılmakdadır.

Tarih tetkikleri :

Çorum Şairleri

Suzi (III)

Derleyip düzelten: Çorum Ulusevi Dil, Otkünç, Edebiyat ayrusu komite ve aydış kolu üyelerinden Açarı Rifat Kurdoğlu

— Her hakkı mahfuzdur —

— 25 —

— R —

Bahri gamda felek dil azürde (*) olmazda nolur.
Dokunur böyle şiddetle cefayı rüzgâr. (1)
Sinemi santur gibi surah surah (2) ettiğim
Nay gibi demlendüre her dem sadayı rüzgâr.
Çarhı gaddar (3) su verir sandım dırahtı ömrüme (4)
Berki barın (5) koymadı berki fenayı rüzgâr. (6)
Yadı hicrinle (7) alevlendi derunum « Suzi » Ah!
Harmanı ömrüm dağıttı ibtilâyı rüzgâr.

— Ş —

Halleden her müşkülü hoş geldiniz, amma ne hoş.
Bağı irfan bülbülü hoş geldiniz, amma ne hoş.
Şemsi ruyunden (8) münevver oldu gönlüm bi riya.
Nure gark ettin dili; hoş geldiniz, amma ne hoş.
Öyle mest etti beni aşkın eylemem haşredek.
İstemem camı mülü; (9) hoş geldiniz, amma ne hoş.
Dil rıza vermez ki; baksın çeşmim özge güllere.
Var iken hüsnün gülü hoş geldiniz, amma ne hoş.
(Suzi) hicran geçti, vuslat demleri geldi yine.
Cenneti huld (10) sünbülü hoş geldiniz, amma ne hoş.

— Ş —

Murgu dil uçtu kafesten; lâne (11) olmuş olmamış.
Düştü damı zülfüne, ger dane olmuş olmamış.
Nüktedanlar (12) bi şümar (13) bendoldu aşk zincirine.
Bezmi rindanda beğim; divane olmuş olmamış.
Nuş edenler cür'at (14) aşkı ayılmaz haşre dek.
Mestü medhuş olana meyhane olmuş olmamış.
Gönlümü almış hayalin kabzai teshirine.
Neylesün dili vuslat, canana olmuş olmamış.
Yanmıya revamıdır üftadei hüsnün narına.
Suznak (15) olmakla pervane olmuş olmamış.
Nagmesaz olmak diler « Suzi » derunun nay gibi
Habe (16) varmış taliin; efsane olmuş olmamış.

— K —

MÜSEDDES

Çekemez oldu bu barımiheni (17) dil giderek.
Aldanıb çekme sakın zevku safasına emek.
Bezmi rindane heman sagar ile saki gerek.
Ayarı halisi bildirmeye lâzım bu mehenk.
Germü serdi (18) tükenir sanma ki; döndükçe felek,
Anı tarife ne hacet; zulmü felek rengârenk.

***

Dehri dun hazreder bin gamı bir lutfa bedel.
Lutuf zannetme; eder ol dahı bir tulu emel.
Bi vefa olduğu çarhın (19) söylenir darbı mesel.
Nuş edib camı meyi zevkine hiç verme halel.
Germü serdi tükenir sanma, ki; döndükçe felek,
Anı tarife ne hacet; zulmü felek rengârenk.

***

Varmı görmüş acaba dehirde bir zevku safa?
Hiç bir zevkında varmı eseri buyu (20) vefa?
Böyledir adeti inşa olalı arzu sema;
Yaka çâk (21) etti elinden hükemavü füzelâ.
Germü serdi tükenir sanma, ki; döndükçe felek,
Anı tarife ne hacet; zulmü felek rengârenk.

Bu ne hikmettir aya ? nadir iken ehli kemal;
Kalkışır takib için anı elbette zeval.
Bunca mihnetkeşi eslâfını gel eyle hayal.
Anların halini bir gez nazarı dikkate al.
Germü serdi tükenir sanma, ki; döndükçe felek,
Anı tarife ne hacet; zulmü felek rengârenk.

***

Suziya; leşkeri gam (22) mülkü dile değdi alem.
Yetişir eylediği bunca bana lutfu himem.
Kanı (23) İskenderü Dara? kanı Cemşid (24) ile Cem. (25)
Camı Cemşide dahi koydu felek haylıca sem.
Germü serdi tükenir sanma, ki; döndükçe felek,
Anı tarife ne hacet; zulmü felek rengârenk.

— E —

Nasıl olsa bezmi rinde sagarü sahba ile.
Şerheder hüsnün kitabın ehli aşk dava ile.
Baş eğenler kaşların mihrabına eyler civan.
Eylemiş kat'ı alâka cenneti me'va (26) ile.
Çeşmi celâdı çekib tigler durur can kastına.
Anladım müftiyi aşktan aldığı fetva ile.
Cana kıymak maksadın olduğunu fehmeyledim.
Dünkü gün ağyare etmiş olduğun ima ile.
Şulei ruhsarına pervaneveş yanmak için.
Sende (Suzi) can verirsin bu kuru sevda ile.

— İ —

Öldürün (27) bu tavr ile erbabı aşkı ey peri!
Görse hüsnün bağban yadeylemez niluferi.
Rahı uşşakı füruzan (28) eyledi kandili aşk.
Zulmet içre zahidi hodbin de gezsin serseri.
Bağıban görmüş değil kaddin gibi bir servi hiç.
Kangı bağın böyle vardır bir dırahtı (29) arari.
Dilberin dil zülfüne berdar olur Mansur (30) veş.
Kande görse kilki (31) kudretle çekilmiş peykeri. (32)
Mestü hayran eyleyen (Suzi) seni leylü nehar.
Bir cefacü zalimin keysuyu mişki anberi.

— A —

Abdi memlûküm (33) sana; azad et Allah aşkına!
Koy beni bir özge kulun; şad et Allah aşkına!
Leşkeri gan hanei gönlüm (34) harab eyler müdam.
Bir taraftan sen de gel imdad et Allah aşkına!
Tiri müjgânlar için gönlüm hedef olmuş durur.
Gamzei okun (35) çekmeyi mutad et Allah aşkına!
Dehri dun nadanlara fırsat verir amma acab.
Ey Zeki! (36) bu şiveden irşad et Allah aşkına!
Rahı aşkında senin yanmaklığa dervanedir.
Fikri (37) kıl (Suzi) derunum yad et Allah aşkına.

— R —

Hicrile cevrü cefayı ol melek sima eder.
Eşki çeşmim nazu istiğna ile derya eder.
Vasılı canan olan elbet yanar pervane tek. (38)
Ben bilirken neyleyim anı; dili şeyda eder.
Rengi gülü ruhsarına meyleyleyen üftadeler.
Mür de (39) olsa hızır veş lâli (40) lebi ihya eder.
Ebru anın kastı can etmekliğe bel bağlamış.
Bu gün etmezse, beğim bir gün anı icra eder.
(Suzi) eş'arı edibi kâmile harf atma kim;
Ehli diller cem olub senden bunu dava eder.

— Daha var —

(*) İncinme. (1) Kurun, zaman, çağ. (2) Delik. (3) Zalim felek, acımıyan küre, gök, tali. (4) Yaşayış ağacı. (5) Sağlam yük, sert ve katı yük. (6) Kurunun sert yokluğu. (7) Ayrılık anımı. (8) Gün gibi yüz. (9) Şarab kadahı. (10) Uçmaktan bir yer, Cennette bir yer. (11) Yuva. (12) Sözün inceliğini anlıyanlar. (13) Sayısız. (14) Yudum. (15) Yanan (16) Uyku. (17) Üzüntü yükü, sıkılcım yükü. (18) Soğuk. soğuk. (19) Felek, mukadderat, ebir, evir, gök. (20) Sözde durum kokusu. (21 Yırtmak, yırtık. (22) Tasa çerisi. (23) Hani. (24) İranın Pişdadyan Kralı sülalesindendir, dördüncü hükümdardır. Tahmasibin yerine Hükümdar olmuştur. Navruz bayramı ile şarabı icat ettiği söylenmektedir. Cem ve Cemşid aynı adamdır. Hind mitolojisine (esatirine) göre bunun aslı (Cim Şid) dir (güneş padişahı) demektir. Zerdeştten evvelki mezhebe (ayini cem) derler. Bunun ibadetidir. Şarabın mucidi olduğundan kadaha (Camı cem) derler. Dahhâk tarafından öldürülmüştür. (25) Aynı adamdır. (26) Cennette bir mahal, uçmakta bir yer. (27) Öldürürsün de denir. (28) Parlak, ışıklı. (29) Ardıç ağacı. (30) Hallâç Mansur sayılı efrikamıza bakınız. (31) Kalem, yazgaç. (32) Yüz, çehre, surat. (33) Kul, köl, tutsak. (34) Gönlümü olacak. Yanan: farsçası dilber. (35) Biri arabca öteki türkçe iki kelimeden terkib yapılamaz yanlıştır. Ok gamzesi şeklinde bile kullanmakta uygunsuzluk vardır. (36) Sungurlulu ermeni Narlı oğlu Serkıs Zeki.(37) Sungurlulu Arab oğlu ermeni Muhtar Fikri. (38) Pervane gibi. Tek: gibi, veş manasına teşbih edatıdır. (39) Ölmüş. (40) Kırmızı dudak.

Ata Türk Kızı

Türk ötkünçünde Türk kadınını hep erkekle yan yana ve başbaşa görüyoruz. Doğu Asuva [Asya] da ve batı Asuvada Türk kadınları bütün erkekle yan yana çalışır. Attilânın, Metenin, Cengizin, Timürün ordusunda değerli işler başında görüyoruz. Baştaklık savaşında Kara Fatma, Ayşe kadın gibi orduda büyük yararlıklar gösteren kadınlar tanıyoruz. Belli yüz yıllardanberi Türk kadını çiftlikde, tarlada, bağda, çarşıda, ormanda erkekle yan yana ve başbaşa çalışarak Türk acununda yüksek, ulusal ve soysal bir yumuş almıştır. Yalnız ötkünçümüzün son çağlarında mutaassıp ve görgüsüz büyükler; Uulusun huyunu değişdirmesinden korkarak kadınların örtülmesini, törü odalarında yumuş almamasını istediler. Törü üzerindeki otoritelerini (*) kullanarak yasalarla bu düşüncelerini berkişdirdiler. Düşünmek gerekti ki: Acun, günden güne başka bir kılığa giriyor. Avrupa ve Amerikada kadınlar da erkekler kadar yükselib her işde onlarla el ele ve başbaşa verib çalışırken, bizim aygırı düşünce ile kadınları kara çarşaflar içerisinde bir lahna gibi kat kat sarmamız elbette gülünç ve çok iğrenç bir yolsuzluktu. Bir çokları uzun uzadıya Türk ötkünçünü önlerine alarak ve o çağın büyüklerine göstererek Türk feminismini anlattılar.

Bir yandan Tevfik Fikret olanca yüksek sesile :

«Kadınlı ğın nasibi değil zulmü şer»
« Kadınlık alçalırsa alçalır beşer »

Diye haykır dı. Bir yandan da Ziya Gök Alp bitiklerile bize Türk feminismini anlattı.

Yıllarca gazetelerde Türk feminismi anıldı. En sonra bu üne Ata Türk Kızı kavuştu. Ulusal değişiklik serisinin öteki ucunda yer alan kadın değişikliği bir parça düşünülecek olursa ne kadar büyük bir değişiklik olduğu anlaşılır. Önce belediye üyeliğile başlıyan bu değişiklik, kadınları Ulus kurultayına saylav yabmakla Uluslararası derinleşen bir boşluğu doldurmuş olduk.

Kadınlara, kurultaya üye seçmek ve seçilmek unanımı veren yasa yalnız Türk kadınlığını değil, bütün acunu sevindirmiştir. Kadınlara da erkekler gibi kurultayda siyasal bir unan vermekle ulusal gidişimizin bu yöndemini de düzeltmiş olduk.

Ey Ata Türk Kızı! Her yıl yasanın çıktığı günde olanca sevincinle bayram yab!

Ağ'ın tatlı, günün kutlu olsun!

Rıfat. Kurdoğlu

(*) Bu kelime, her halde eski Türklerden Fransızlara geçmiştir: (O + tor + ite) kelimelerinden teşekkül etmiş mürekkeb bir kelime olsa gerektir. Tür; Hürmet edilecek, ayakta durulacak şey manasına bir kök olub bundan yüzlerce kelime iştikak etmiştir.

Söz gelimi: Tör = Arabistanda bir dağ. Tura: Mahkûmları dövdükleri yasa ve dayak aleti. Töre = Kanun, nizam, anane. törü = hükûmet. Turat veya Tevrat = Yalvaç Musanın kutlu kitabı. Türük = Türk: töreli adam. Turan = Türklerin ülkesi. Turhan = kutlu hakan ulu hakan. Turgut = hürmet edilecek yer, uğurlu yer, şehir. Türkân = krali çe... gibi bundan ayrılmış daha yüzlerce kelime vardır ki, mevzuumuz haricinde olduğundan tetkikını diğer bir yazıya bırakıyorum

Yita = İta = İte = Eti olsa gerektir. Şu halda Otorite: Eti nizamı = Eti nüfuzu ve sultası demektir.

Fransızca noktai nazarından teşrih ve tetkikını salâhiyetli Filoloğ (lisanıyatcı) larımıza bırakıyorum.

Yurddaş!
Ayda her âile yarımşar kilo üzüm, incir, fındık, Ayıntab fıstığı gibi yerli ve şifalı yemişlerimizden yese, hem sıhhatçe daha sağlam oluruz, hem de yurdumuzun bu değerli yemişleri pazarsızlıktan kurtulur.
Milli iktisad ve tasarruf cemiyeti

Roman filolojisinin gayesi

İstanbul Üniversitesi Roman filolojisi profesörü M. Leo SPİTZER tarafından.

Roman filolojisi, ve zaten her yeni filoloji, Romantizim hareketile başlar. Avrupanın hemen her tarafında, Fransada, İngilterede, Almanyada, milli hisle beraber kozmopolit hissi, kendi milletinin dehasını tanımak ihtiyacile beraber ecnebi edebiyat, lisan ve medeniyet zevkini bu hareket teşvik etmiştir. Başkasını anlamak, temamen millî olmayan şeyleri sevmek temayülünün milli uyanışla müvazi gitmesi itibarile, millî kıymetlerini idrak etmiş bir kitlenin diğer bir kitleye ait ruh kapılarını açmamasına hiç bir sebep görmiyorum: filologla vatanperver arasında katî bir ciddiyet yoktur; kendi milliyetini iddia etmek keyfiyeti diğer bütün milletlerin de birer millî ruhu olduğunu kabul etmeği icap ettirir. Ve bir çok millî ruhların, bir çok medeniyetlerin mevcudiyetini mümkün görmekle kendi milletimiz karşısında kıymetini çok büyük telekkî ettiğin tenkidî bir görüş kazanırız. Kavimlerin mütekabil kıymetlerini mukayese etmek bizi kendi milletimize ait kıymetlerin izafî olduğu ve bütün kıymetlerin bir derece silsilesine girdiği fikrine götürür. Böylece bir taraftan bütün fazîletleri ezelden seçilmiş bir kitleye (ki bu kitle her zaman bizim içinde bulunmakla mesut olduğumuz kitledir) inhisar ettirmek isteyen mutaassıp milliyetçilikten ve diğer taraftan, her zaman ve her yerde aynı olan değişmez bir insaniyet gibi mücerret ve mübhem bir ideal kurmak için muayyen bir milletin dehasına ait hususiyet ve incelikleri silmek isteyen müfrit bir akliyecilikten kaçınmış oluruz.

Ecnebî bir millet dehasının idrakile millî hissin zarurî olarak bir birine girmeleri meselesine kısaca baktıktan sonra 19 uncu asrın ilk nısfında, yani Romantizm zamanında, Almanyada doğmuş olan Roman filolojisinin hangi prensiplerden ilham aldığını arayalım. O devrin yarattığı ve her halde size kadar da gelmiş olan anane her şeyden evvel ilmî bir ananedir. Bu söz size belki mübtezel ve manasız bir hakikat görünecek. Fakat onu söylemekle, ilk nazarda filolojiye merbut görünebilecek olan bir çok şeyleri bertaraf etmiş oluyorum.

İbtidaî bir ecnebi lisan bilgisi ilmî bir Filoloji bilgisi değildir. Müstakbel lisan muallimlerine tabiî çok lâzım olan bu bilgiler filolojinin zarurî bir şartı olmakla beraber bu ilmin esasını teşkil etmezler. Pratik çalışma hiç bir zaman öz ilim değildir; fakat pratik çalışmanın öz ilimden ilham alması ve işte bunun için, lisanları paratik ve teknik bir şekilde öğretecek olan lisan muallimlerinin ilmî bir tahsil görmeleri icap eder. Bununla beraber Üniversite tahsilinin hiç bir pratik gayesi olamaz. Roman filolojisi kürsüsünü işgâl eden zat iyi bir Fransızca, İtalyaca, İspanyolca V. s... öğretmez. İyi bir Fransızca öğretmek Üniversite tarafından talebelere tahsis edilecek olan ecnebî lektörlere, ve lisanları gramer noktai nazarından tetkik etmek de talebelere ait olacaktır. Üniversite Profesörü talebelerin Fransızcalarını kontrol etmez; o yalnız Fransızcanın mahiyetini tayin eden, ve lisanın, ebediyatın ve medeniyetin şu veya bu halde bulunmalarını icap ettiren ilmî sebepleri öğretir. İlim yapmağa başladıktan sonra yeni bir hayat telekkisi kabul etmek zarureti vardır: ilmin kendi haricinde hiç bir gayesi yoktur.

İlim gerçi her zaman, aksettireceği hayatla yuğurulmak mecburiyetindedir, ve hayatla temasını kaybettiği gün dumura uğramağa mahkûmdur. Fakat bu öyle olmakla beraber, ilim hayata doğrudan doğruya hizmet etmez. İlim müstakil ve « gayesi kendinde »dir. Sanat için sanat olduğu söylendiği gibi, bir de ilim için ilim vardır. Çünkü ilmî zehniyet sanat zehniyeti gibi, insan tabiatının fitrî bir ihtiyacıdır ve diğer bir şeyin hizmetine verilmez. Biliyorum ki bir çok talebelere kendilerinden istenen gayret çetin, hayalperest ve sıkıcı gelecektir. Fakat yeni bir mezhebin müritlerine bu mezhebin icap ettirdiği

Yurddaş!
En değerli ve en manalı hediye: Tasarruf kumbarasıdır.
Milli iktisad ve tasarruf cemiyeti

Yurddaş!
Üzüm, incir, fındık giren eve, ilâç girmez.
Milli iktisad ve tasarruf cemiyeti

fedakârlık ve katî feragati evvelden haber vermek, fanileri bu mezhebin mihrabı yanına, bu mihraba mahsus olan ve hiç bir faninin ceza görmeden ihmal edemiyeceği merasimi eyice göstermeden yaklaştırmağa mürecceh tir.

O halde, talebelerden meselâ tarihî tetkikler yapmaları, Fransız lisan ve edebiyatının mazisine çıkmaları, bu mazinin ölü ve « geçmiş » olmasına rağmen istenecektir. Çünki tekâmülü tetkik edilmeden bir lisanın cevherine nüfuz etmek hemen hemen imkânsızdır. Roman lisanlerile uğraşan, eski Fransızca ve hatta latinceyi de yapacaktır; çünki yeni Fransızcanın ileri bir merhalede bulunan latinceden başka bir şey olmaması itibarile, bu lisanın bu günki halini, eskisinden çok farklı olan işlemesini anlamak için onun geçmiş olduğu yolları görmüş ve tanımış olmak lâzımdır.

Bir lisanın tarihi bizi o lisana pratik « işleme » sinden uzaklaştırdığı ve nazarî bilgilerimizi genişlettiği gibi, bir lisanın diğer kardeş lisanlarla, bir edebiyatın diğer kardeş edebiyatlarla mukayesesi de, yalnız getireceği maddî faydalar düşünelecek olursa, temamen manasız ve beyhude görünür. Fakat mukayese ile bir lisan, bir edebiyat, bir medeniyet inkişaf ettikleri çerçeve içine konulmuş olur: Fransız lisanının ilmî noktai nazardan idraki ancak onu, değil yalnız menşei olan latince ile aynı zamanda diğer neo - latin ve roman lisanlarile (İtalyanca, İspanyolca, Rumence, il....) mukayese etmekle kabildir. Fransızcanın ne kadar orijinal olduğu mukayese ile görünür.

Halbuki keyfi bir tecritle fransızcanın hususiyetlerine varmak imkânı yoktur. Aynı şekilde Fransız edebiyatının orijinalliğini anlayabilmek için onu hem tesir ettiği ve hem de tesiri altında kaldığı İspanyol ve İtalyan edebiyatlarının yanına koymak lâzımdır. Meselâ Fransız klasisizmi tek başına tetkik edilince gayet tabiî bir şey olarak görülür: halbuki, Fransız Klasisizmi bir harikadır; hatta söylemeğe cesaret edebilirim ki, bu, Fransada ve munhasıran 17 inci asırda bir defaya mahsus olmak üzere meydana gelmiş ve bir çok gayretlere rağmen İspanya, İtalya, Almanya ve İngiltere için hazmedilmesi imkânsız kalmış olan bir harikadır. Racine ve Moliere'i muasırlarından ayıran hususiyetleri sezmek için onları Lope ve Calderon'la ve yahut İtalyan Secentistlerile beraber görmek lâzımdır. Romantizm' den miras kalan büyük anane daima Roman ve neo - latin kavimleri-

Zekât ve Fıtra

Tayyare, Hilâliahmer, Çocuk esirgeme cemiyetleri arasında Paylaşılacak olan zekât ve fıtralarımızı katlayarak bu cemiyetler için vermek gerektir.

YURDDAŞ! Nasıl olsa vereceğin zekât ve fıtranın en değerli yeri; yurdun ve yurddaşların ve öksüz çocukların korunmasına ve esirgenmesine çalışan bu cemiyetlerdir.

Eyi düşünürsen: Doğruyu görür ve bulursun.

nin vahdetini tasarlamıştır. Latinliği bu güne kadar yaşatan lisan ve edebiyatları tetkik ederken « Romanya » kelimesine bağlı olan mefhumu unutmamalıyız; o Romanya ki, barbar istilâsile yıkılan Rome saltanatının sonunda Britanya ve Germanya isimlerine göre yapılmış ve ırk birliği değil medeniyet birliğile bağlı kavimlerin vahdetini gösteren bir kelimedir; o Romanya ki Gaston Paris ve Paul Meyer'in 1870 bozgunluğundan sonra Cermen kitlelerinin zehnî ve manevî vahdetini göstermek için tesis ettikleri saygıya değer bir mecmuanın başında bulunmaktadır; o Romanya ki, Roman lisanları mütehassisinin, kendini « chaos » a gelip gelen bir « cosmos » içinde görmekten hoşlandığı için sevdiği bir mefhumdur; ve yine o Romanya ki, gerek hiristiyan, gerek gayri hiristiyan olmakla beraber alemşumul ve milliyetin fevkinde bir ruh taşıyan ve bir buçuk asırlık ananesi olan bir mefhumdur. Binaenaleyh, biz imkân nisbetinde mukayeseci olacağız.

- Bitmedi -

Yurddaş !

Türk köylüsü, yurdumuzun eşsiz mahsullerini senin için yetiştiriyor. Onları bol, bol yeki köylünün yüzü gülsün .

Milli iktisad ve tasarruf cemiyeti

İlân ve Abone

Matbaa ve gazeteye ait işleri çin Matbaa Müdürlüğüne müracaat edilir .

GAZETENİN SENELİĞİ

Çorum için 175 kuruş
Köyler « 100 «
Dışarı « 200 «

Gazetenin Altı aylığı

Çorum için - 90 -kuruş
Dışarı » - 110 - »

İlânın satırı - 10 - kuruş
Günü geçen gazete - 5 - «
Haftası « « - 25 - «

Çorum Ticaret odasından

Çorum vilâyeti dahilinde icrayı ticaret ve sanat eyleyen bil'umum erbabı ticaret ve san'atkârlarla küçük tacir ve san'atkârların ay gayesine kadar merkezde odaya kazalarda mümessilliklere müracaatla kayitlerini yaptırmadıkları surette üç misli cezasiyle tahsil edileceği ilân olunur.

Çorum İcra Dairesinden

17 - 10 - 934 Tarih ve 733 numaralı Çorum gazetesile ihalesi İcra edileceği bildirilen Gökgöz oğlu Kadirin ipotekli hanesinin kat'î ihalesi 19 - 12 - 934 tarihine müsadüf çarşambe gününe talik edilmiş olduğundan ilân olunur.

Çorum İcra dairesinden

Çorum Belediye Dairesine olan borçlarından dolayı Hasan oğlu Lutfiile hemşiresi Fatmanın aşağıda yazılı gayri menkullerinin satılması kararlaşmıştır.

1 - Satış Çorum İcra dairesinde 12 - Kânunu sani - 935 Cümartesi günü saat 15 de yapılacaktır. Talipler tahmin edilen kıymetlerin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçası veya millî bir bankanın teminat mektubunu getirecektir. Şartnamesi 12 - Kânunu evvel - 934 den itibaren herkese açıktır.

2 - Tayin olunan satış gününde artırma bedeli muhammenenin yüzde yetmiş beşini geçtiği takdirde en son artırana ihale edilecektir. Artırma neticesi bu miktarı bulmadığı takdirde en son artıranın teahhüdü baki kalmak üzere 27 Kânunu sani pazar günü saat onbeşe kadar tehir olunacak ve yine esas bedeli muhammenenin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde satış yapılmıyacaktır.

3 - İpotek sahibi alacaklılarla diğer alakadarların bu gayrı menkuller üzerindeki haklarını ve hususile faiz masrafda dahil bilcümle iddialarını evrakı müsbitelerile yirmi güne kadar bildirmedikleri takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkca satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaktır.

4 - İhale bedeli peşindir. İhaleyi müteakip yedi gün zarfında verilemezse ihale bozulur. Ve kendisinden evvel yüksek teklifte bulunan müşteride almıya razı olmazsa gayri mengul tekrar artırmaya çıkarılarak onbeş gün sonra satılır ve aradaki fark hasıl olursa yüzde beş faizi ile birlikte birinci müşteriden alınır.

5 - Talipler artırma şartlarını ve bu gayri menkullerin mahallen imar vaziyetlerini anlamış görmüş ve daha lüzumlu malumatı öğrenmiş, kabul etmiş ad ve itibar olunur.

Paşa küyünde deliler yolu mevkiinde şarkan Mertek oğlu Hüseyin şimalen Turf oğlu H. Osman garben deliler yolu cenuben Derendeli H. Hasan veresesi ile mahdut yedi dönüm tarlanın kıymeti 30 lira T. 929 Mayıs No. 255

Paşa köyünde Meleciözünde Gürcü yolunda şarkan gürcü yolu garben sahibi senet şimalen kahveci oğlu H. Mehmed cenuben hakdar oğlu ile mahdut on dönüm tarlanın kıymeti 40 lira Tapu T. Mayıs 929 No. 257

Paşa köyünde zirekyeri şarkan Derviş oğlu Abdullah kâ veresesi şimalen Cenikli oğlu İbrahim garben sahibi senet cenuben Mertek oğlu Ömer veresesi Hüseyin ile mahdut beş dönüm tarlanın kıymeti 20 lira Tapu No. 259

Paşa köyünde güney tarla şarkan sahibi senet G. bulanık oğlu ve cenikli oğlu Ş. mertek oğlu Hüseyin C. kır ile mahdut altı dönüm tarlanın kıymeti 20 lira Tapu No. 260

Paşa köyünde kirepiçifliğinde kavaklı değirmen yanı yol altı tarla şarkan sığır yolu garben kirep cenuben kirgözün çayır ve kısmen kirepi tarlası şimalen yol ile mahdut 3 dönüm tarla T. No. 26

Paşa köyünde Çorum yolu altı mevkiinde sağı H. Derviş tarlası solu ve arkası değirmen harı cebhesi değirmen, Eşme oğlu Eşref tarlası ile mahdut tarlanı kıymeti 1500 lira Tapu No. 262

Paşa köyünde bağ ardı tarla şarkan Eşme oğlu Eşref garben Ömer dede oğlu veresesi cenuben Turf oğlu H. Osman şimalen H. Derviş ile mahdut tarlanın kıymeti 60 lira